This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

Abikean, Mihran
i rekleruean endardzak

ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ

Քարտուղար թարգման ի Դրան Սպարապետի
Եւ դասատու
Օսմաներէն, Արաբերէն եւ Պարսկերէն լեզուաց

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Առաւել քան 24,000 հին եւ նոր գրագիտական, պաշտօնական, ընտանեկան եւ գիտական բառ, եւ շուրջ 8,000 ոճ, մասնաւոր ասացուած եւ առած։

معارف نظارت جليله سنك ٢٠٠ نومرولى رخصتنامه سيله طبع و نشر اولنمشدر

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

61 Եօքի զապթիյէ ճատտէսի, 61

1888

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

Grad
KREN
522
Buhr

GRAD
EREN
522
.01.0599

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ա.	Արաբերէն	arabe
աղաւ.	Աղաւաղեալ	altéré
անդտ.	Անդամագիտական	anatomie [lière
ասաց.	Մասնաւոր ասացուած	expression particu-
բժշ.	Բժշկական	médecine
բնա.	Բնագիտական	physique
բուս.	Բուսաբանական	botanique
գ. , գաղ.	Գաղղիերէն	français [gulier
ե. գ.	Եզակի գործածութեամբ	employé comme sin-
եզ.	Եզակի	singulier
երկր.	Երկրաչափական	géométrie
երկւ.	Երկուորական	duel. nombre duel
զին.	Զինուորական	militaire
զոր.	Զոր օրինակ	par exemple [turcs
ը. թ.	Ըստ թուրքաց	d'après l'usage des
թ.	Թուրքերէն [թեամբ	turc
թ. գ.	Թուրքական գործածու-	usage turc
թուա.	Թուաբանական	arithmétique
իտա.	Իտալերէն	italien
ինչ.	Ինչպէս	par exemple
իրաւ.	Իրաւագիտական	jurisprudence
հ.	Հայերէն	arménien

հուն.	Հունգարերէն	hongrois
ճար.	Ճարտարապետական	architecture.
յգ.	Յոգնակի	pluriel
յ., յուն.	Յունարէն	grecque
պ.	Պարսկերէն	persan
պաշ.	Պաշտօնական	officiel
ռմկ.	Ռամկօրէն	vulgaire
ս. գ.	Սխալ գործածութեամբ	usage erroné
վիր.	Վիրաբուժական	chirurgie
փոխ.	Փոխաբերաբար	figurément
յգ. ....ի pl. de, pd.	Յոգնակի ....ի	pluriel de
qc.		quelque chose
qn.		quelqu'un
... ութի.		... ութիւն

(۱) կը ցուցնէ indique ایتمك կամ ou ایلمك

(او) » » اولمق

(*) » » իգական սեռը le genre féminin

[...էն] » » ածանցեալ ...էն. dérivé de...

— այս նշան յօդուածին գլուխը գտնուած բառը չի կրկնելու համար կը գործածուի. Ce signe remplace le mot qui figure en tête d'un article.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Շնորհիւն Աստուծոյ այսօր աւարտելով ի լոյս կ'ընծայեմ այն Բառարանը որ ազգիս մի մեծ և ամենակարևոր պէտքը գոհացնել կուգայ և որոյ նման մի գործոյ պակասն զգալի էր Տաճկահայոց մէջ երկար ատենէ ի վեր ։

Մենք երբեք յաւակնութիւն չունիմք կատարեալ և անթերի գործ մը յօրինած ըլլալու, այլ սակայն սա հաւատքը ունիմք թէ, նոյն իսկ մեր առաջարկէզին բերմամբ՝ Օսմանեան լեզուին անդուլ կիրառմամբն ու մշակմամբը զբաղեալ ըլլալով, այսպիսի գործոյ մը պահանջմանց ու դժուարութեանց գիտակցութեամբն աշխատեցանք ու ջանացինք բառ կարի գոհացուցիչ ու օգտակար ընծայել զայն ։ 17 տարիէ հետէ բարձրագոյն Ուսումնարանաց մէջ բարձրագոյն կարգերու Օսմաներէնի, Պարսկերէնի և Արաբերէնի մեր անընդհատ դասախօսութիւնք. երկրորդ, 15 տարիէ հետէ համընթացաբար մեր վարած Թարգմանչութեան բազմադահանգ պաշտօնը ի Դրան Սադրազամութեան, հայթայթած են մեզ բազմապատիկ պատեհութիւններ Օսմանեան լեզուի բառերուն և ասացուածներուն պաշտօնական և գրագիտական երանգներուն լաւ ուսումնասիրելու և նոյնս ուժերը և սահմանները ճշդելու և որոշելու ։ Այս պարագայից կը պարտիմ փաքր ի շատէ յաջողութիւն մը զոր կը յուսամ ձեռք բերած ըլլալ յօգուտ և ի դիւրութիւն անոնց որք Օսմաներէնի նման պիտանի լեզուի մ'ուսմանց կը պարապին ։

Գալով գործոյս պարունակութեան, հետևեալ կէտերն են առանձին ուշադրութեան արժանի ։

Ա.

Աստ ամփոփեալ են միայն այն բառեր որք Օսմանեան արդի և հին դրականութեան մէջ մուտ գտած են ։ Ի բաց թողած եմք զանոնք որք Թէոդէոս Գամուսի և Ախթէրիի (արաբական բառարաններ են) և Պիւրհանի Գադըի և Ֆերհէնկի (պարսկերէն բառարաններ են) լայնատարած էջերը գրաւած են, բայց որոց գործածութեան չեմք պատահած ցարդ հարիւրաւոր ընտիր մատեաններու և պաշտօնական գրուածոց մէջ։ Այսպիսիք մեզ համար են և կը մնան բոլորովին անպէտ և անօգուտ բառեր որոցմով չուզեցինք ծանրաբեռնել մեր գործը՝ կուրօրէն հետևելով հանրածանօթ Լուղաթը օսմանիյէի օրինակին, որ՝ այս պատճառաւ՝ առիթ տուած է հմտագոյնից արդար քննադատութեան ։ Այսու հանդերձ մենք չեմք կարող ըսել թէ աստ պարունակեալ կան ի գործածութեան-տեսանուած բոլոր Օսմաներէն բառերն ։ Գիտեմք թէ կան և դեռ պիտի ըլլան բառեր և կամ նշանակութիւններ որք չպիտի գտնուին աստ. քանզի որ բառ օրէ խել մը հրապարակագիրներ ձեռնհաս թէ ոչ, ըստ իւրեանց քմաց ածանցմամբ բառեր շինելու կամ գտնուածներն բռնազբօսիկ իմաստով գործածելու մոլութիւնն ունին ։ Արդ չէինք կարող մեր այս գործի մէջ տեղի տալ այս տեսակ բառից և իմաստից, և կը յուսամք որ ոչ ոք կը մեղադրէ զմեզ քանի որ շաբաթական հանդէս մը չէ այն որ ամէն նորելուկները ժամանակին հաւաքէ ։ Իսկ կան այնպիսիներ ալ որք հաւաքման միջոցին մոռցուած են, ուստի այնպիսիներն մերթ ընդ մերթ մասնաւոր յաւելուածովք պիտի հրատարակեմք ։

Բ.

Թերևս ոմանց զարմանալի թուի թէ Հայոց յատուկ Օսմ. բառարանի մէջ բառից գլխոց գաղղիերէն նշանակութիւնն ալ դրած եմք ։ Այս բան արդի խառնապահանջ ժա-

մանակիս աշխարհներէն մին երկրաւ մէջ, առաւել և գոհացնել ուզեցինք զայն ։ Ոչ ոք կ՚ուրանայ գաղղիերէն լեզուի հարկաւորութիւնն ։ Օսմ. կառավարութիւնը իսկ մեծ ու փոքր վարժարանաց մէջ մեծ մասամբ կուտայ գաղղիերէնի, և զանգիտաց օսմաններէնին ու փոխադարձ թարգմանութեամբ ուսուցանել կուտայ զայն ։ Տակաւ գրական ու պաշտօնական լեզուն կը կաղապարէ գաղղիերէնի վրայ՝ ազդուելով անկէ ու ճկելով նորա նրբութեանց ու ճշգութեանց ։ Թէ գիտեմք որ կառավարական քարտուղարք մեր Օգոստափառ Սուլթանի հաստատած լեզուաբանական վարժարանի մէջ առաւօտեան ժամերն կը զոհեն այն միջազգային դարձած լեզուին ուսման, և օսմաններէնի ու գաղղիերէնի հմտութիւնը ընտրողք կը կոչուին հետզհետէ կարևորագոյն և բարձրագոյն պաշտօններու ։ Այսպէս և առ մեզ երկիրն լեզուն գաղղիերէնով գիտնալուն համար այսօր քանի՛ քանի՛ ազգայինք ընտիր պաշտօններ ունին կառավարական պաշտօնատանց և Տաճկաստանի մէջ գտնուած օտար դեսպանատանց և բազմաթիւ ընկերութեանց մէջ ։

Բաց աստի, գործոյս մէջ գիտական հազարաւոր բառեր գտնուելով, անհրաժեշտ էր մեզ գաղղիերէն համապատասխան բառերն ալ դնել հայերէններու հետ, որք մեծաւ մասամբ անծանօթ և շինովի են ու գրական կաճառէ մը կամ ընդհանուր գործածութենէ դեռ չեն նուիրագործուել ու վերջնապէս հաստատուել ։

Գ.

Կը մնայ մեզ խօսիլ բառերու ուղղագրութեան և արտասանութեան վրայ ։ Նախ թուրքերէն բառերը, յաւ է մեզ ըսել, ցարդ որոշ և հաստատուն ուղղագրութիւն մը չունին ։ Շատ մը հեղինակներ կրկնակ տառեր և քմացածին ձևերով կը գրեն զանոնք, մանաւանդ ձայնաւոր տառերու մասին զորս ըստ կամս կը շռայլեն կամ կը խնայեն. մանա-

ւանդ այժմու լեզուագէտ գրագէտ երկտառադրութիւնը մաս-նաւոր փոյթ և ջանք կը ցուցնեն ըստ կարգի արտասանու-թեան համաձայնեցնել թուղթը բառից ուղղագրութիւնն. Սակայն, որովհետև պաշտօնական գրութեանց ոճն ու կերպը միշտ մեծ ազդեցութիւն ունին պետական ազգի մը լեզուին վրայ, և դեռ Օսմ. Տէրութեան պաշտօնատունք կը շարու-նակեն հետևիլ ի վաղուց ընդունուած բաւական կոկիկ ուղ-ղագրական գրութեան մը, որ այս պատճառաւ կը մնայ դեռ ամենէն ընդհանուրը. մենք ևս հետևեցանք այն գործոյն մէջ որպէս ըրած ենք մեր այլ գործոց մէջ.

Գալով արաբերէն և պարսկերէն բառերու, ասոնք ինչ-պէս յայտնի է, ամենքն ալ ի հնումն ճշդուած և սահման-ուած անփոփոխ յատուկ ձևեր ունին, որք նոյնութեամբ օսմաներէնի անցած են. Բայց ի՞նչ օգուտ որ ասոնց մասին ալ դժուարութիւն մը կայ, և այն օսմաներէնի մէջ իրենց արտասանութեան միօրինակ չլինելն է. կայ պաշտօնական արտասանութիւն մը, և կայ աղաւաղ արտասանութիւն մը: Այս մասին ալ հետևեցանք ընդհանրապէս ի բազմաց հմտա-գունից ընդունուած կերպին և զայն միայն նշանակեցինք աստ:

Դ.

Մեծ խնամք տարինք նախ եւ առաջ դնելու բառից բնիկ ու նախնական նշանակութիւնը, եւ յետոյ ի մէջ բերելու նոցա երկրորդական առումները եւ փոխաբերական իմաստ-ները, ինչպէս նաեւ նոցին ուստի ածանցքը եւ անոնցմով շինուած ոճերն ու ասացուածք, ջանալով բանաւոր կարգի մը հետեւիլ յայսմ, եւ ո՛չ խառն ի խուռն կուտելու, ինչ որ ուսանողին կը պատճառէ մեծ դժուարութիւն եւ կո-րուստ ժամանակի:

Ե.

Աստ գրած ենք առնելով եւ ընծայելով այն անունները

միայն որք հայերէնի մէջ տարբեր ձայնիւ համապատասխան մ'ունին. ինչպէս, Ուրֆա՝ Եդեսիա. Գաղիլ՝ Կայէն։

Զ.

Ներկայ գործոյս մէջ ինչպէս կը տեսնուի, շատ թուրք բառերու տառական քանակութիւն մը զետեղած եւ նոցա առումները մանրամասնօրէն բացատրած եմք. ասի թերեւս Տաճկահայոց ոմանց աւելորդ յոգնութիւն եւ անպէտ բան մը երեւի, ըստ որում այդ բառք քաղաքայայտ եւ հանրածանօթ են առ նոսա։ Բայց բան իր այնպէս չէ։ Մեր բառարանն Օսմ. լեզուի բառարան է. արդ օսմանցերէնի հիմը թուրքերէն է. հետեւապէս հարկ է որ թուրքերէնն ներկայանայ անդ իւր գործածական բառից ամբողջ մթերքով, թէպէտ բազումք մեզ արդէն ընտանի։ Բառարանն ժողովածոյ մ'է լեզուի մը բառերուն, եւ ոչ անոնց միայն որք առաւել կամ նուազ անծանօթ կամ քիչ գործածական են։ Եւ յետոյ ի՞նչպէս կարելի է հասարակութեան մը գիտցածին ու չգիտցածին չափ ու սահման որոշել։ Եթէ հարկ լինէր ամէն ծանօթ բառ բառարանէն արտաքսել՝ յայնժամ հայերէն Աւձեան բառարանէն ալ պէտք էր ի բաց հանել բոլորովին հացի եւ ջուրի պէս ամենուն յայտնի եղող բառերն։ Նոյն իսկ ծանօթ բառերու մասին ուսանողք կրնան օգտուիլ բառարանէ մը, նոցա ուղղագրութեան կամ այն բառերով կազմուած ոճերուն տեղեկանալով։ Բաց աստի շատ թուրք. բառերը եւ ասացուածները խիստ մօտաւոր տարազայի մէջ կարծեմք թէ Օսմ. գրականութեան ամենաազնիւ գոհարները պիտի լինին։

Է.

Իբրեւ մի մեծ հարկ, մեծաւ խնամօք ամփոփած եմք տառս Պաշտօնական, Պատմական, Իրաւագիտական, Բժշկական, Անդամագիտական, Թուաբանական, Երկրաչափական,

Քիմիական, Բնագիտական, Բուսաբանական, Զինուորական, Վաճառականական եւ այլ գիտական բառեր։

Ահա ասոնք են՝ ըստ մեր դատողութեան՝ գործոյս առաւելութիւնքն, յորոց յուսամ եմ թէ պիտի օգտին մեծապէս մեր վարժարանաց ուսանողք եւ միանգամայն ամէն անոնք որք հետամուտ են Օսմաներէնի դպրութեան։ Մենք ըրինք ինչ որ մեր համեստ կարողութիւնը ու միջոցք ներեցին մեզ. կատարելագունին արտադրութիւնը կը թողումք կարողագունից։

Ի վերջ բանիս, կը խնդրեմ բառարանս թղթատող հմուտ անձերէ որ եթէ նորա մէջ որ եւ է պակաս մը նշմարեն, արգիւնք մոռացման կամ անուշադրութեան, բարեհաճին ծանուցանել մեզ առ ուղղութիւն փոխան մեղադիր լինելու, գիտնալով որ ըստ գաղղիական առածի « la critique est facile mais l'art est difficile » այսինքն թէ « Դիւրին է քննադատել, բայց դժուարին է առնել »։

ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ

ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ

Ներկայ բառարանէս ըստ արժանւոյն օգտուելու համար հետագայ խնդիրները գիտնալ պէտք է ։

1. *Մասնիկով մը վերջացած բառերը եթէ առա գրուած չըլլան իրենց պարզ վիճակովը փնտռել պէտք է. օրինակ,*

برادران	*գտնելու*	*համար՝*	*պէտք*	*է*	*փնտռել*	برادر
دولتمندانه	»	»	»	»	»	دولتمندان
مأمورين	»	»	»	»	»	مأمور
قليله	»	»	»	»	»	قليل
معروضات	»	»	»	»	»	معروض
خواجكان	»	»	»	»	»	خواجه
دعاكويان	»	»	»	»	»	دعاكو
خدمات	»	»	»	»	»	خدمت
تهنيات	»	»	»	»	»	تهنيه
خيرلو	»	»	»	»	»	خير
دلبرلك	»	»	»	»	»	دلبر
قامشلق	»	»	»	»	»	قامش

---

2. *Օսմաներէնի մէջ* ا و ه ى *տառերն հին գրագէտներու խնայողութեան՝ իսկ նորերու շռայլութեան առարկայ եղած են։ Ուստի Թուրքերէն բառերն թէ ձայնաւորով և թէ առանց ձայնաւորի փնտռել պէտք է, ինչ.*

աղեղ	*եթէ*	*այսպէս*	آغز	*չկայ,*	*այսպէս*	آغيز	*փնտռելու*	*է*
նազլանմաք	»	»	نازلنق	»	»	نازلانق	»	»
եափաղը	»	»	يپاغى	»	»	ياپاغى	»	»
քօյուն	»	»	قيون	»	»	قويون	»	»

---

3. ج *ով գրուած բառերը թէպէտև (գ) ով նշանակած ենք, բայց շատեր (կ) ով ալ կը հնչուին, ինչ.*

غازى ղազի , խազի : صارغى սարղը , սարըը
غيرت ղայրէթ , խայրէթ : يورغان եօրղան , եօրկան

---

4. Կան արաբերէն բառեր որք թէ (ه) ով և թէ (ت) ով կը գործածուին, ինչ.

اقامت اقامه : مراجعت مراجعه

Ուստի այսպիսիներն եթէ (ه) ով չգտնուին պէտք է (ت) ով փնտռել ։

---

5. Արաբերէն և պարսկերէն բառերուն յոգնակին թէպէտև առաջին նշանակութեան հանդէպ գրուած է, բայց ասկից պէտք չէ հետևցնել թէ այն յոգնակին առաջնոյն կը պատկանի՝ այլ ամենուն ։

---

6. Եթէ մէկէ աւելի բարդ բառեր և կամ միանաւոր ասացուածներ փնտռուի, և առաջին բառի դիմելով չգըտնուի, պէտք է հետզհետէ երկրորդին, երրորդին և չորրորդին դիմել ։

Ինչ. كوز طاشى ասացուածը՝ طاش բառի մէջ բացատրուած լինելուն كوز ի մէջ վերստին չը յիշուեցաւ ։

---

7. (ء)ն որոյ մերթ էլիֆ ալ կ'ըսուի, Օսմանեան այբուբէնի ակզբնատառն է. ուստի այն բառեր որոնց (ء)ն չունի իւր ներքև (و) կամ (ى) տառերն իբր պարզ յենարան, զայնս դասած եմք ի շարս Էլէֆի որպէս պարտ էր ։ իսկ թէ (و) (ى) ունեցողները յանիրաւի դասեցինք ի շարս (و) (ى)ի՝ այն ալ նոր ուսանողաց դիւրութիւն մը ընծայելու համար էր ։

Ինչ. يأس مسئله دائر բառերը (ا)ի կարգը, իսկ

مؤمن منشئ مؤلم « و և ى ի » փնտռելու է ։

---

8. Այն ածականները՝ որոնց բարդ անցեալը գրած չենք, օժանդակով պէտք է այսպէս թարգմանել.

متجاسر	Համարձակող	متجاسر اولق	Համարձակիլ
ذاهب	գացող	ذاهب اولق	գնալ, երթալ
متضرر	Վնասուած	متضرر ايتك	Վնասել

9. رهين և قرين բառերը՝ գոյականները ստացական մակբայի կը վերածեն. ինչ.

حبور ուրախութիւն   قرين حبور · رهين حبور ուրախ.
افزايش աւելութիւն   افزايش 〃 · افزايش 〃 աւել.

10. Եթէ գործոյս մէջ չգտնուին ինչ ինչ արաբերէն բառերու այսպէս (ًا) (ةً) նշանով վիճակին, պէտք է բուն նշանակութեան վրայ ըստ պատշաճի աւելցնել, է, եամք, առ է, էքէ, ոսկե, ըլլալով, ով մասնիկներն և իբր մակբայ գործածել. ինչ.

ظلم	անիրաւութիւն	ظلماً	անիրաւութեամբ
حرمت	պատիւ	حرمةً	ի պատիւ
ركوب	հեծնել	ركوباً	հեծնելով
راكب	հեծած	راكباً	հեծած ըլլալով
سريع	արագ	سريعاً	արագապէս
هديه	ընծայ	هديةً	իբր ընծայ

11. بى , لو , لى , لق , لك , انه մասնիկներով վերջաւորեալ շատ մը բառերուն միայն պարզ վիճակը գրած ենք. ուստի այնպիսեաց իմաստը անծանօթ չի մնալու համար պէտք է գիտնալ թէ հայերէնի մէջ,

انه պէս, աձին, կերպիւ, ագին, աւայելչ, աբար մասնիկներու կը համապատասխանէ, ինչ.

شاه արքայ شاهانه արքայավայել. արքայի պէս
دلير արի. دليرانه արիաբար, արիի պէս. զօ. مقابله دليرانه
» արիութեամբ, արիաբար » دليرانه مقابله ايتدى

لك , لق կամ ութիւն մասնիկան կը համապատասխանէ, ինչ.

سفيل թշուառ سفيلك թշուառութիւն
قبا կոշտ قبالق կոշտութիւն

կամ բանի մը տեղը ցոյց կուտայ. ինչ.

چيچك ծաղիկ چيچكلك ծաղկաստան
طاش քար طاشلق քարոտ վայր

لى , لو ածականի կը վերածեն. ինչ.

قويرق պոչ قويرقلى պոչաւոր
مرحمت գթութիւն مرحمتلو գթացող

جى ծախող, գործող, ըրող իմաստ կուտայ, ինչ.

كاغد թուղթ كاغدجى թղթավաճառ
اتمك հաց اتمكجى հացագործ
يلان սուտ يلانجى ստախօս:

---

12. Եթէ գտնուին Թուրքերէն աներեւյթներ որոնց կրաւորականը և անցողականը գրուած չըլլայ, այնպիսիներն հետեւեալ օրինակաւ պէտք է թարգմանել:

يازمق գրել يازلق գրուիլ
چالمق գողնալ چالنق գողցուիլ
يوللامق ղրկել يوللاتمق ղրկել տալ
كولمك խնդալ كولدرمك խնդացնել

ԲԱՌԱԳԻՐՔ ԵՌԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ

ا

ا { Էլիֆ Առաջին տառ Օսմանեան այբուբենին. première lettre de l'alphabet turc.

آ { ա [ի] 1. Ով. ô! ah! 2. Ի հարկէ. certes:

اب { Էպ [ա] Հայր. père [յգ. آبا]. ատաց. ابا عن جد որդւոց յորդիս de père en fils: — لى յէ Էպ հօր կողմանէ du côté paternel.

آب { Ապ [գ] 1. Ջուր. eau. 2. Արցունք. larme. 3. Շողիւն. éclat. ատաց. آب و هوا — կլիմայ. climat. آب و دانه — օրապահիկ. entretien. آب رو — ամօթխածութիւն. արժանապատուութիւն. պայծառութիւն. pudeur. dignité. gloire: آب حيات — առասպելական ջուր, յորմէ խմողք, կ'ըսեն թէ չի մեռնիր. source fabuleuse qui a, dit-on, la vertue de rendre immortels ceux qui s'en abreuvent.

آباء { Ապա* [ա] Հայրեր. pères [եզ. اب]:

اباء { Էպա [ա] Ընկրկել. s'abstenir.

ابابيل { Էպապիլ [ա] Ծիծառն hirondelle.

اباته { էպաթէ* [ա] Օթեւանել. loger [بیت էն]:

اباحه { էպահա* [ա] 1. Թոյլատրել. permettre 2. Շնորհել. concéder.

آباد { ապատ* [ա] Յաւիտենականք. éternités. [Եզ. ابد] — ابد ال յաւիտենան յաւիտենից. à jamais.

آباد { ապատ [պ] 1. Շէն. peuplé. cultivé 2. Դաշտ. plaine.

آبادان { ապատան [պ] Շէն. ծաղկեալ. florissant.

ابادانلق ապատանլըգ [թ]
آبادانی ապատանի [պ] } Շէնութիւն. état florissant.

آبادی { ապատի [պ] Տեսակ մը դեղին և փայլուն թուղթ. sorte de papier jaune et luisant.

ابار { էպար* [ա] Ջրհորք. puits [Եզ. بئر]:

اباریق { էպարիգ* [ա] Շրթնիճք. aiguières [Եզ. ابریق]:

اباطیل { էպաթիլ* [ա] Ունայնութիւնք. vanités [Եզ. باطل]:

آبال { ապալ* [ա] Ուղտեր. chameaux [Եզ. ابل]:

ابالیس { էպալիս* [ա] Դեւեր. démons [Եզ. ابلیس]

آبانوز { ապանօզ [թ] Ոզնիազ. ébène.

ابتداء { էպթիտա [ա] 1. Սկսիլ. սկիզբ commencer. commencement [بدء էն] 2. Նախ. d'abord.

ابتدائی { էպթիտայի կամ ابتدائیه էպթիտայիյե [ա] Նախնական. primaire.

ابتدار { էպթիտար [ա] 1. Փութալ. s'empresser. 2. Ձեռնարկել. entreprendre.

ابتذال { էպթիզալ [ա] Անշքանալ. (առատութեան պատճառաւ). քաղքենանալ. perdre son éclat (à cause d'abondance). savilir [بذل էն]:

ابتسام { էպթիսամ [ա] Ժպտիլ. sourire.

ابتغاء { էպթիղա [ա] Ջերմագին փափաքիլ. désirer vivement [بغیه էն]:

ابتلاء { էպթիլա [ա] 1. Փորձութիւն մը կրել. éprouver un malheur [بلا էն] 2. Ինքզինքը տալ. s'a donner.

ابتناء { էպթինա [ա] 1. Շինել. հիմնել. bâtir.

fonder [پك: էն] 2. ابـ— յենլով. en se basant.

ابتهاج { Էպթիհաճ [ա] 1. Ցնծութիւն. ուրախութիւն. joie. gaieté [بهجت էն].

ابتهال { Էպթիհալ [ա] Ջերմեռանդութեամբ աղերսել. պաղատանք. prier avec ferveur. supplication.

ابجال { Էպճալ [ա] Փառաւորել. մեծարել. glorifier. révérer.

ابجد حسابی { Էպճէտ հէսապը [ի] Թուրքերէն տառերուն արժէքը ցոյց տուող հաշիւ մ'է. calcul fondé sur la valeur numérique des lettres turques.

ابحاث { Էպհաս* [ա] Խօսակցութիւնք. conversations [եզ. بحث].

ابحار { Էպհար* [ա] Ծովեր. mers [եզ. بحر].

ابخره { Էպխիրէ* [ա] Շոգիներ. vapeurs [եզ. بخار].

ابد { Էպէտ [ա] Յաւիտեան. éternité [ج. آباد].

ابدا { Էպէտա [ա] 1. Յաւէտ. pour toujours 2. Երբեք. jamais.

آبدار { Ապտար. [պ] Շողշողուն. brillant. éclatant.

ابداع { Իպտա' [ա] Հնարում. նորաձեւութիւն. innovation [بدعت էն].

ابدال { Ապտալ [ա] Մարդ որ բանի մը վրայ հոգ չ'ընէր. ճգնաւոր. պարզամիտ. homme qui ne se soucie de rien. ermite. bonhomme.

ابدان { Էպտան* [ա] Մարմիններ. des corps [եզ. بدن].

آبدان { Ապտան [պ] Ամաւուշա. vessie.

آبدست { Ապտէսթ [պ] Լուացում մը զոր պարտին կատարել մահմետականք աղօթքէ առաջ. ablution que les mahométans doivent faire avant la prière.

Առնալ. بوزمق — ալ. զործընել. faire ses besoins naturels. ـخانه — Ճեմիշ. lieux d'aisance.

ابدی { Էպէտի կամ ابديه Էպէտիյէ* [ա] Յաւիտենական. մշտնջենաւոր. éternel. perpétuel.

ابديت { Էպէտիյէթ* [ա] Յաւիտենականու-

թիւն. մշտնջենաւորութիւն. éternité. perpétuité.

ابر { էպր [գ] Ամպ. nuage.

ابر { ըպէր [ա] Ասեղներ. aiguilles [եզ. ابره].

ابراء { էպրա [ա] 1. Անպարտ կացուցանել. acquitter [برائت էն]. — տալ. نامه — կամ سندی — անպարտագիր. անդորրագիր. quittance.

ابرار { էպրար* [ա] Արդարք. բարեպաշտք. les justes. les pieux [եզ. بار . بر].

ابراز { իպրազ [ա] Ցուցնել. յայտնել. montrer. manifester [بروز էն].

ابرالشمق { էպրալըշմագ [թ] Զիրար անպարտ կացուցանել. s'acquitter l'un l'autre.

ابرام { էպրամ [ա] Պնդել. insister.

ابرش { էպրէշ [ա] Ճանճկէն (ձի). moucheté.

ابرص { էպրաս [ա] Բորոտ. lépreux.

ابرو { էպրու [պ] Յօնք. sourcil [յգ. ابروان].

آبرو { ապրու [պ] 1. Ամօթխածութիւն. pudeur. 2. Փառք. gloire.

— տալ. دوككك — նուաստանալ. s'humilier.

ابرو { էպրուլու [թ] կճապկերպ (թուղթ, եւայլն). marblé (papier, etc.).

ابره { ըպրէ* [ա] 1. Ասեղ. aiguille [յգ. ابر] 2. Բռուռ. Ուլաք. style.

آبریز { ապրէզ կամ آوریز ավրիզ [պ] 1. Արտաքնոց. lieux d'aisance [ռամկ. ապտէսթ] 2. Միզա-ւան. pot de chambre [ռամկ. Հավրոզ].

ابریز { ըպրիզ [ա] Անարատ ոսկի. or pur.

ابریشم { էպրիշիմ [պ] Մետաքս դերձան, թել. fil de soie. [ռամկ. էպիւշիւմ].

ابریق { ըպրիգ [ա] Շրբնիճ. aiguière [յգ. اباریق]

آبستن { ապիստէն [պ] Յղի. enceinte.

ابصار { էպսար* [ա] 1. Աչք [եզ. بصر]. yeux 2. Տեսք. տեսութիւնք. vues. visions. — տալ. اولی ال — ուլիւլ էպսար Հեռատես, կորովամիտ մարդիկ. hommes clairvoyants, sagaces.

ابط { ըպթ [ա] Անութ. aisselle [յգ. آباط].

ابطال { էպթա՛լ* [ա] Քաջեր. hommes braves [էզ. بطل]։

ابطال { էպթալ [ա] Եղծանել. ջնջել. annuler. abolir [بطالت؛ էն]։

ابعاد { էպ՛ատ* [ա] Երկարաձութիւնք. dimensions [էզ. بعد]։

ابعاد { էպ՛ատ [ա] Հեռացնել. վանել. faire éloigner. chasser [بعد؛ էն]։

ابقاء { էպգա [ա] Հաստատել. անխախտ պահել. maintenir [بقا؛ էն]։

ابكار { էպքեար* [ա] Կոյսեր. vierges [էզ. بكر]։

ابكم { էպքէմ [ա] Համր. muet.

آبكينه { Ապկինէ [պ] 1. Ապակի. vitre. 2. Հայելի. miroir.

ابل { էպլ [ա] Ուղտ. chameau [էզ. آبال]։

آبلا { Ապլա [թ] Մեծ քոյր. sœur ainée.

ابلاغ { էպլաղ [ա] Հասցնել. porter. faire parvenir [بلوغ էն]։

آبلاق { Ապլաք [թ] Բոլորադէմ. au visage rond et plein.

ابلج { էպլէճ [ա] Բացայայտ. qui a des sourcils détachés.

ابلق { Ըւտէ [թ] Որձատ. chatré.

آبلوقه { Ապլօգա Պաշարում. blocus. [ապլօգգօ բառէն]։

ابله { էպլէհ [ա] Տխմար. անմիտ. stupide. imbécile. [بلاهت էն]։

ابلهانه { էպլէհանէ [ա] Տխմարօրէն. stupidement.

ابلهيت { էպլէհիյէթ. * [ա] Տխմարութիւն. stupidité.

ابليس { էպլիս [ա] Դեւ. démon [յք. ابالیس. ابالسه]։

ابن { էպն [ա] Որդի. fils [յք. ابنا. بنی]։

ابناء { էպնա* [ա] Որդիք. զաւակունք. fils. enfants [էզ. ابن. ابن]։ տարբ. دهر — Մարդիկ. les hommes. سبیل — Ճամբորդք. voyageurs. جنس — Համազգիք. les nationaux.

ابنة { էպնէթ* [ա] Դուստր. fille [յք. بنات]։ مریم — يوسف — ։

ابنيه { էպնիյէ* [ա] Շէնքեր. édefices [էզ. بنا]։ տարբ. خیریه — Բարեպաշտական Հաստատութիւնք. fondations pieuses.

ابو { էպու [ա] Հայր. père [յէ. آبا]. بكر — Հայր Պէքիրի. père de Békir.

ابواب { էպվապ* [ա] 1. Դուռներ. portes. [էզ. باب] 2. (գրոց) Գլուխներ. chapitres 3. քեր. Լծոր-դութիւնք. conjugaisons.

ابوال { էպվալ* [ա] Մէզք. urines [էզ. بول].

ابوبه { էպվապէ* [ա] տե՛ս ابواب [էզ. باب].

ابوت { էպուվվէթ*[ա] Հայ-րութիւն. paternité.

آورجبور { ավուրճ ճուպուր [թ] Խառնա-փնդոր. confus. pêle-mêle.

آبوق صابوق { ապուք սա-պուք [թ] Զա-ռանցական. ապերազգեցիկ. ex-travagant.

آبونه { ապօնէ [ֆրան.] Բա-ժանորդ. abonné.

ابوين { էպէվէյն [ա] Ծնողք parents.

ابه { էպէ [թ] Մանկաբարձ կին. sage-femme.

ابه كومجى { էպէ կիւմէճի [թ] Մոլոշ. mauve

ابهاج { իպհաճ [ա] Զուարթացնել. ոգևորել. rendre gai. ranimer [էզ. بهجت].

ابهام { իպհամ [ա] 1. Մթին և անորոշ ընել. rendre obscure et vague 2. Բութ. pouce.

ابهت { էպհէթ*[ա] Մեծու-թիւն. փառաւո-րութիւն. grandeur. ma-gnificence.

ابهتلو { էպհէթլու'[թ] Մեծ. մեծաշուք. grand. magnifique.

ابهر { էպհէր [ա] Շնչերակ. aorte.

ابهم { էպհէմ [ա] Անխօս. անբան. muet. brute

ابيات { էպյաթ* [ա] Ոտանաւորք տուներ. couplets. strophes [էզ. بيت].

آبيارى { ապյարի [պ] Ոռո-գում. Ջրում. irrigation. arrosage.

ابيض { էպյազ [ա] Ճերմակ. blanc [بياض էզ.].

آپ { ապ կամ اپ էր թուր-քերէն մասնիկ մ'է, որ 1 ով սկսեալ բառերու ի-մաստին առդուութիւն կու-տայ, զոր. آچيق — բոլորովին բաց. اشكاره — բոլորովին անկեղ-ծօրէն. particule servant à don-ner force au sens de certains mots commençant par ١. p. e. آچيق — tout à fait ou-

vert. اشكاره — tout à fait évident.

آپارمق { ափարմաք [ի] Գաղտագողի յափշտակել. s'emparer furtivement.

ایسم { էբսեմ [ի] Լռակեաց taciturne.

ات { էթ [ի] Միս. viande. chair. տաճ. كسيى — բարեկենդան. carnaval. — يك բամբասել. médire. — ياران մատնաշութիւն. panaris.

آت { աթ [ի] Ձի. cheval. տաճ. ميدانى — ձիարձակարան. hippodrome. — بالغى ձիագետի. hippopotame.

آتا { աթա [ի] Հայր. père. տաճ. لر — Հարք. նախնիք. aïeux. — قاين աներ. beau-père.

آتاق { աթագ [ի] Համարձակ. խիզախ. hardi. audacieux [ուղղ. աթիգ]։

اتباع { էթպա՛ [ա] Հետեւորդք. suite [եզ. تبع . تابع]։

اتباع { իթթիպա՛ [ա] Հետեւիլ. Հնազանդիլ. suivre. se conformer. se soumettre [تبعيت էն]։

اتحاد { իթթիհատ [ա] Միանալ. միաբանութիւն. s'unir. union ; concorde. [احد էն]։

اتحاف { իթհաֆ [ա] Յարգի բան մը ընծայել. faire un présent agréable, appréciable [تحف էն]։

اتخاذ { իթթիխազ [ա] 1. Ձեռք առնուլ prendre [اخذ էն] 2. Համարել. prendre pour.

اتر { էթէր [ա] Եթեր. éther։

اتراب { էթրապ* [ա] Ընկերք. compagnons [եզ. ترب]։

اتراك { էթրաք* [ա] Թուրքեր. turcs [եզ. ترك]։

اتربه { էթրիպէ* [ա] Հողեր. փոշիներ. terres. poussières [եզ. تراب]։

اتساع { իթթիսա՛ [ա] Ընդարձակիլ. ընդարձակութիւն. s'élargir. étendue [وسعت էն]։

اتسام { իթթիսամ [ա] Դրոշմեալ լինել. être marqué de [وسم էն]։

آتش { աթըշ [ի] Արձակում. jet. tir.

آتش { ա̄թէշ [պ] 1. Հուր. feu 2. Ջերմութիւն. chaleur 3. Վիշտ. affliction. տաճ. آلق — բռնկիլ. prendre feu. —

ویرمك այրել. brûler.

آتشپاره { աթէշփարէ [գ] կը-րակի կտոր. կայծ étincelle.

آتشپرست { աթէշփէրէսթ [գ] կրակապաշտ. adorateur du feu.

آتشجی { ադէշճի [ի] կրա-կարար. chauffeur

آتشدان { աթէշտան [գ] կը-րակարան. foyer.

آتشزبان { աթէշզէպան [գ] Թոյնալեզու. qui parle avec véhémence.

آتشکده { աթէշքէտէ [գ] Ատ-րուշան. temple du feu.

آتشلمك { ադէշլէմէք [ի] 1. կրակի տալ. mettre le feu 2. Գրգռել. exciter.

آتشلنمك { ադէշլէնմէք [ի] Զայրանալ. s'irriter.

آتشمق { ադըշմաք [ի] 1. Իրարու նետել. jeter l'um à l'autre 2. Իրարու վրայ յարձակիլ. s'attaquer l'un l'autre.

آتشناك { աթէշնաք [գ] 1. կրակոտ. brulant 2. Ցասկոտ. emporté.

آتشه میلتر { ադաշէ միլիթէր. [ֆրան.] Զինուո-րական կցորդ. attaché militaire.

آتشین { աթէշին [գ] 1. Հրե-ղէն. de feu 2. կրակոտ. ardent.

اتصاف { իթթիսաֆ [ա] Յատ-կութիւն մ'ունենա-նալ. posséder la qualité de [وصف էն]։

اتصال { իթթիսալ [ա] Կցոր-դութիւն conjonction [وصل էն]։ ապաց. ـنده — կից. contigu. à côté de.

اتضاح { իթթիզահ [ա] Յայտ-նութիւն. évidence [وضوح էն]։

اتضاع { իթթիզա' [ա] Խո-նարհութիւն. humiliation [وضع էն]։

اتعاب { իթ'ապ [ա] Յոգնեց-նել. fatiguer. [تعب էն]։

اتفاق { իթթիֆաք [ա] 1. Համաձայնութիւն. միաբանութիւն. accord. alliance [وفق էն]։ اً — դիպ-ուածով. par hasard.

اتقاء { իթթիքա [ա] Զգուշա-նալ. երկնչիլ. s'abstenir. craindre [وقایه էն]։

اتقان { իթքան [ա] Ստոյգ գիտակցութիւն. certitude [تقن էն]։

آتق { աթէք [ի] Թեզան. trame։

اتقياء { էթգըեա* [ա] Երկիւղած.ք. dévots [Եւ: تقى]:

اتك { էթէք [ը] Փէշանց.ք. pan d'un habit:

տաղ. — ى طاغ Լեռան ստորոտ. pied de montagne. — اكسك էգ. կին. femelle. femme:

اتكاء { էթթիքեա [ա] Յենուլ. s'appuyer [تكيه էն]:

اتكلمك { էթէք էօբմէք [ը] Փէշանց.ք Համբուրել. baiser le pan.

اتلاف { իթլաֆ [ա] 1. ՔՍպաննել. tuer [تلف էն] 2. Վատնել. dissiper.

آتلامق { աթլամագ [ը] Ոստնուլ. sauter.

آتلمق { աթըլմագ [ը] 1. Նետուիլ se jeter.

اتلو { աթլը կամ آتلى աթլը 1. Ձիաւոր. cavalier 2. Ձիով. muni de cheval. à cheval.

اتم { էթէմ [ա] Կատարելագոյն. plus complet [تام էն]:

آتمجه { աթմըճա [ը] Բազէ. faucon.

اتمام { իթմամ [ա] Ամբողջացընել. աւարտել. completer. achever [تام էն]

آتمق { աթմագ [ը] Նետել. jeter.

Ատաշ. — رنك գունատիլ. աղօգունիլ. se décolorer. pâlir. — طوب սնանկանալ. faire faillite. — تفنك հրացան պարպել. tirer le fusil. — توقات ապտակել. donner des soufflets — حرف Թշնամանք ընել. injurier. — نعره աղաղակ բառնալ. pousser un cri. — قرعه վիճակ ձգել. tirer au sort. — جان անձկանօք փափաքիլ. ապաստանիլ. désirer vivement. se réfugier. يورك — տրոփել բաբախել. battre (en parlant du cœur).

اتمك { էթմէք [ը] 1. Հաց. pain 2. Շահ. վաստակ. gain.

اتمكجى { էթմէքճի [ը] Հացագործ. boulanger.

اتهاب { իթթիհապ [ա] Նուէր ընդունիլ. recevoir la donnation [هبه էն]:

اتهام { իթհամ [ա] Ամբաստանել. accuser. [تهمت էն]:

آتى { ատի آتيه ատիյէ* [ա] Եկող. ապագայ. qui vient ou suit. avenir. [اتيان էն]: տաշ. البيان — կամ الذكر — ի ստորև յիշատակեալ. ci-dessous men-

tionné. — بر وجه յետագայ կերպով. comme suit.

اتیان { էթիեան [ա] 1. Գալ. venir 2. Բերել. apporter.

اثاث { էսաս [ա] Կարասիք. meuble.

آثار { ասար* [ա] Յոգնակի اثر ի. pluriel de اثر ։

آثام { ասամ *[ա] Մեղքեր. offenses. péchés. [եզ. اثم].

اثبات { էսպաթ* [ա] Ապացուցանել. Հաստատել. prouver. confirmer [ثبوت էն]։

اثر { էսէր [ա] 1. Հետք. նշան. traces [յգ. آثار] 2. Արդիւնք. effet 3. Երկ. գործ. œuvre. ouvrage 4. Յիշատակ. յիշատակարան. souvenir. monument.

اثقال { էսգալ*[ա] 1. Ծանրութիւնք. poids [եզ. ثقل] 2. Բեռինք. bagages ։ ստաց. — علم جر մեքենագիտութիւն. mécanique.

اثلاث { էսլաս*[ա] Մէկ երրորդք. tiers [եզ. ثلث]։

آثم { ասիմ [ա] Մեղաւոր. pécheur [اثم էն]։

اثمار { էսմար*[ա] Պտուղներ. fruits [եզ. ثمر]։

اثمان { էսման* [ա] Գիներ. արժէք. des prix. valeur [եզ. ثمن]։

اثناء { էսնա*[ա] Միջոց (ժամանակի կամ տեղւոյ). laps. espace.

اثنا عشر { էսնա 'աշէր [ա] Տասն երկու. douze.

اثنين { էսնէյն [ա] Երկու. deux ։ ստաց. یوم ال — երկուշաբթի. lundi ։

اثنیه { էսնիյէ*[ա] Գովեստներ. éloges [եզ. ثنا].

اثواب { էսվապ*[ա] Զգեստներ. Հանդերձներ. habits. vêtements [եզ. ثوب]։

اثیر { էսիր [ա] Եթեր. éther.

آج { աճ [ի] Անօթի. affamé ստաց. — کوزلو ծակաչք. անյագ. avide.

اجابت { էճապէթ* [ա] Պատասխանել. Հաճիլ. répondre. agréer [جواب էն]

اجاره { էճարէ*[ա] Վարձք. վարձում. loyer. location [յգ. اجارات]։

اجازت { էճազէթ*[ա] Արտօնութիւն. autorisation [جواز էն]։ ստաց. — نامه վկայագիր. certificat.

اجاله { իճալէ [ա] Շրջեցնել. faire circuler. [جولان էն]։

اجانب { իճանիպ*[ա] Օտարականք. étrangers [եզ. اجنبی]։

اجبار { իճպար [ա] Ստիպել. բռնադատել. obliger. forcer [جبر էն]։

اجتباء { իճթիպա [ա] Ընտրել. choisir. [جبایت էն]։

اجتراء { իճթիրա [ա] Համարձակիլ. oser [جرأت էն]։

اجترار { իճթիրար [ա] 1. Քարշել. trainer. tirer [جر էն] 2. Որոճալ. ruminer.

اجتسار { իճթիսար [ա] Համարձակիլ. յանդգնիլ. avoir le courage. oser [جسارت էն]։

اجتساس { իճթիսաս [ա] Հետազօտել. rechercher. scruter [جس էն]։

اجتلاب { իճթիլապ [ա] Գրաւել. յանկուցանել. attirer [جلب էն]։

اجتماع { իճթիմա'[ա] Հաւաքումն. նիստ. rassemblement. réunion. séance [جمع էն]։

آجتمق { աճըքմագ [թ] Ցաւցնել. վշտացնել. faire mal. causer de la douleur.

اجتناء { իճթինա [ա] Քաղել. recueillir.

اجتناب { իճթինապ [ա] Հեռանալ. զգուշանալ. s'abstenir. éviter [جنب էն]։

اجتوار { իճթիվար [ա] Դրացի ըլլալ. avoisiner [جوار էն]։

اجتهاد { իճթիհատ [ա] 1. Ջանք. ճիգ. effort [جهد էն] 2. Մեկնութիւն Աստուածային օրինաց interprétation de la loi divine.

اجداد { իճտատ*[ա] Հաւերը. նախնիք. grands-pères. aïeux [եզ. جد]։

اجر { էճր [ա] Վարձ. rémunération. paye [յոգ. اجور]։

آجر { աճիր [ա] Վարձատու. վարձքով մեկը բռնող. loueur. qui prend à gage [اجرت էն]։

اجراء { իճրա [ա] 1. Կատարել. exécuter. 2. Հոսեցնել. faire couler [جریان էն]։

اجرام { իճրամ *[ա] Մարմինք. corps [եզ. جرم ճիրմ]։

اجرت { էճրէթ* [ա] Վարձք. Թօշակ. loyer. salaire [յգ. اجورات]:

اجزاء { էճզա* [ա] 1. Մասունք. parties [եզ. جزء] 2. Քիմիական բաղադրութիւնք. դեղորայք compositions chimiques. drogues [ռամ. էզա] 3. Անկազմ (գիրք). (livre) non relié.

اجزاجی { էճզաճը [ի] Դեղագործ. pharmacien. droguiste.

اجزاخانه { էճզախանէ [դ] Դեղարան. pharmacie.

اجساد { էճսատ* [ա] Մարմինք. des corps [եզ. جسد]:

اجسام { էճսամ* [ա] Մարմինք. des corps [եզ. جسم]:

اجفان { էճֆան* [ա] Արտեւանունք. paupières [եզ. جفن]:

آجقمق { աճըգմագ [թ] Անօթենալ. avoir faim.

اجل { էճէլ [ա] 1. Պայմանաժամ. terme [յգ. آجال] 2. Մահ. mort.

اجل { էճլ կամ էճէլ [ա] Պատճառ. cause.

اجل { էճէլլ [ա] Վսեմագոյն. le plus haut. plus haut.

اجل { էճլ [ա] Պարանոցի կարկամութիւն. torticolis.

آجل { աճիլ [ա] Ապագայ ժամանակի կապուած. reféré à un temps futur [اجل էն]:

اجلاء { էճլա [ա] 1. Փայլեցնել. polir [جلا էն] 2. Վտարել. վտարիլ. bannir. s'expatrier.

اجلاد { էճլատ* [ա] Մորթեր peaux [եզ. جلد]:

اجلاس { էճլաս [ա] Նստեցնել. բազմեցնել. faire asseoir [جلوس էն]:

اجلاف { էճլաֆ* [ա] 1. Աստահակք. Շինականք. polissons. rustres [եզ. جلف]:

اجلال { էճլալ [ա] Մեծութիւն. փառք. grandeur. majesté [جلالت էն]:

آجلق { աճլըգ [թ] Անօթութիւն. faim.

اجله { էճիլլէ* [ա] Մեծամեծք. les grands. les hauts [եզ. جليل]:

اجماع { էճմա՛ [ա] Միաձայնութիւն. unani-

mité [جمع էն]։

اجال { էճմալ [ա] Քաղուած. Համառօտ բովանդակութիւն. résumé. sommaire. [مفرد էն]։ տադ. — احوال քաղաքական տեսութիւն. bulletin politique. — على وجه ال — կամ آ — Համառօտիւ. sommairement.

آجتراق { աճըմթըրագ [ի] Սակաւ մը դառն. un peu amer.

اجمعين { էճմաին. [ա] Համայնք. tout. tous

اجناد { էճնատ*[ա] Բանակք. զօրախումբք. armées. légions [եզ. جند]։

اجناس { էճնաս*[ա] 1. Սեռեր. տեսակներ. genres. espèces [եզ. جنس] 2. Զանազան. divers.

اجنبي { էճնէպի կամ اجنبيه էճնէպիյէ* [ա] Օտար. étranger [جمع. اجانب]։

اجنحه { էճնիհա*[ա] Թևեր. ailes [եզ. جناح]։

آجنمق { աճընմագ [ի] Վշտանալ. ցաւիլ. s'affliger. regretter.

اجنى { էճինի [ա] Չար ոգի. դեւ. esprit malin, démon.

اجنه { էճիննէ*[ա] Սաղմեր. embryons [եզ. جنين]

اجوبه { էճվիպէ* [ա] Պատասխանիք. réponses [եզ. جواب]։

اجور { էճուր [ա] Վարձեր. récompenses [եզ. اجر]։

اجورات { էճուրաթ*[ա] 1. Վարձեր. ce qu'on paye pour une service ou travail. rétributions [եզ. اجرت]։

اجوف { էճվէֆ [ա] Սնամէջ. պարապ. creux [جوف էն]։

اجهزه { էճհիզէ* [ա] 1. Հանդերձանք հարսին, ննջեցելոյ և ճամփորդի. l'équipeme t de la mariée, du défunt et du voyageur. [եզ. جهاز] 2. բեզ. կազմածք մարմնոյ. appareils.

اجهل { էճհէլ [ա] Խիստ տգէտ. très-ignorant [جهالت . جاهل էն]։

آجى { աճը [ի] 1. Լեղի. amère 2. Ցաւ. կսկիծ. douleur. vif regret. տադ. — قورق. ոխ. քէն. rancune. — سوز դառն խօսք parole blessante. — چكمك վիշտ կրել. éprouver une affliction. — سى چيقارمق վրէժ առնուլ. Ոխը հանել. tirer vengeance. être dé-

dommagé. آغاج — կեղեւ կուասենւոյ. quassia. — مارول վայրի հազար. laitue amère. سس — անախորժ կամ ապխողորմ ձայն. voix désagréable ou plaintive.

اجیال { էճեալ* [ա] Ցեղեր. սերունդներ. tribus. générations [եզ. جیل]։

اجیر { էճիր [ա] Վարձկան. վարձքով բռնուած մարդ. mércenaire. homme pris à gages [اجرت էն]։

آجیلق { աճըլըգ [թ] Դառնութիւն. amertume.

آجیمق { աճըմագ [թ] 1. Ցաւիլ. souffrir 2. Մեղքընալ. avoir pitié. plaindre.

آجیو { աճիօ [իտա.] Լաւամայափոխութեան շահ. agio։

آجدرمق { աճդըրմագ [թ] Բանալ տալ. faire ouvrir.

آچق { աչըգ [թ] 1. Բաց. ouvert 2. Մերկ. nu. découvert 3. Յստակ. serein. clair 4. Բաց (գոյն) clair 5. Թափուր. vacant 6. Անջատ. désserré 7. Բաց. պակասորդ հաշուի, հասութի. déficit 8. Անպատկառ. ազատօրէն. sans pudeur. franchement.

Աչաց. — الی առատաձեռն libéral. — کوز աչալուրջ. vigilant. — مشرب անպարկեշտ. impudent. — ده قالق անբաժին, անտեղաշտօն մնալ. n'avoir pas de part, être sans place. آچیقه دن — բացէ ի բաց. franchement.

آچقلق { աչըգլըգ [թ] 1. Բացութիւն. ouverture 2. Յստակութիւն. clarté 3. Բաց տեղ. étendue. lieu découvert. 4. Անջրպետ. espace.

آچلمق { աչըլմագ [թ] 1. Բացուիլ. s'ouvrir 2. Բացուիլ, գաղտնիք ելլալ. révéler un secret 3. Պատռուիլ. s'entr'ouvrir 4. Զարգանալ. se développer 5. Զուարթանալ. devenir gai։ Աչաց. — آرا խռով ըլլալ. être brouillé.

آچمق { աչմագ [թ] 1. Բանալ. ouvrir. dévoiler 2. Սփռել. dérouler 3. Ըսել. յայտնել. dire. révéler 4. Գզել. carder.

Աչաց. — ال մուրալ. mendier. — قلم գրիչ կարել. tail-

ler une plume. — کوز ըութաքիլ. ապատիլ. être vigilant. se débarrasser. — فال բաղդի նայիլ. dire la bonne aventure. — مهر կնիքը իւրղել. décacheter. — بيراق դրօշ պարզել. ապստամբիլ. arborer un drapeau. se révolter. — آغز լռութիւնը խզել. rompre le silence.

احجلق { ահճըլըգ [թ] Աղտ կամ ժանգ հնջող օճառ և այլ ինչ. savon ou toute autre chose propre à dégraisser ou à dérouiller.

احاجى { իհաճի* [ա] Հանելուկներ. énigmes [եզ. احجيه]:

آحاد { ահատ*[ա] Միութիւնք. unités [եզ. احد]: ناس — ժողովուրդ. peuple.

احاديث { էհատիս* [ա] Աւանդութիւնք Մուհամմէտի. traditions de Mahomet [եզ. احدوثه]:

احاسن { էհասին* [ա] Ամենագեղեցիկք. les plus beaux [եզ. احسن]:

احاطه { իհաթա*[ա] 1. Շըրջապատել. պարփակել. entourer. embrasser 2. Միտքին ըմբռնել. concevoir. saisir.

احاله { իհալէ*[ա] 1. Յանձնել. confier. référer [حواله էն] 2. Կառավարութեան իր ո և է հասոյթը մէկու մը վաճառելը. vente que fait le gouvernement de ses revenus publics.

احباء { ահըպպա* [ա] Բարեկամք. մտերիմք. amis. intimes [եզ. حبيب]:

احباب { ահպապ*[ա] 1. Բարեկամք. amis [եզ. حبيب] 2. ած. Բարեկամ. բարեսէրական. ami. homme de bien.

احبابلق { ահպապլըգ [թ] Բարեկամութիւն. amitié.

احبال { իհպալ [ա] Յղացնել rendre enceinte [حبل էն]:

احبن { ահպէն [ա] Ջրգողւած. hydropique. [حبن էն]:

احتباس { իհթիպաս [ա] Փակուիլ մնալ. արգիլում. être renfermé. rétention [حبس էն]: البول — միզարգելութիւն. rétention d'urine.

احتجاب { իհթիճապ [ա] Պահուըտիլ. ծածկուիլ. se cacher. se voiler [حجاب էն]:

احتجاج { էհթիճաճ [-] Ապացուցանել. argumenter [حجت էն] :

احتجام { էհթիճամ [-] Արիւն առնել. saigner [حجامت էն] :

احتداد { էհթիտատ [-] 1. Սաստկանալ. կատղիլ. prendre de l'intensité. s'irriter [حدت էն] 2. Եէլ: Գրգռութիւն. exaltation.

احتذار { էհթիզար [-] Զգուշանալ. prendre garde à [حذر էն] :

احتراز { էհթիրազ [-] Զգուշանալ. se tenir sur ses gardes. se préserver [حرز էն] :

احتراق { էհթիրաք [-] Այրիլ. brûler. s'enflammer [حرق էն] :

احترام { էհթիրամ [-] Պատուել. յարգանք. honorer. respect [احترامات .ճէ] [حرمت էն] :

احتساب { էհթիսապ [-] 1. Հաշուել. calculer [حساب էն] 2. Հարկ. տուրք contribution. droit.

احتسابیه { էհթիսապիյէ [-] Սակ. տուրք. droit.

احتساس { էհթիսաս [-] Ըզգածուիլ. ազդուիլ. s'affecter. sensation [حس էն] :

احتشاء { էհթիշա [-] Եէլ: Մարմնոյ մէջ փքոց հաւաքումք. ventosité [حشو էն] :

احتشاد { էհթիշատ [-] Ժողովուիլ. հաւաքումն. se réunir. assemblement.

احتشام { էհթիշամ [-] Շուք. մեծապատիւ փառաւորութիւն. pompe. magnificence [حشمت էն].

احتضار { էհթիզար [-] Հոգեվարք. agonie [حضور էն] :

احتطاب { էհթիթապ [-] Փայտ կտրել. couper du bois [حطب էն] :

احتفال { էհթիֆալ [-] Ժողովուիլ. se réunir

احتقار { էհթիքար [-] Նըւաստանալ. s'avilir [حقارت էն] 2. Արհամարհանք. dédain.

احتقان { էհթիքան [-] Գերճի. clystère. lavement [حقنه էն] :

احتکار { էհթիքեար [-] Համբարումն վաճառաց. accaparement.

احتکاك { էհթիքեաք [-] Շըփումն. frotte-

ment [حك էն]։

احتلام { էհթիլամ [ա] Երազախառնութիւն. pollutions nocturnes [حلم էն]։

احتماء { էհթիմա [ա] Պահեցողութիւն. abstinence [حمايت էն]։

احتمال { էհթիմալ [ա] Հաւանականութիւն. կարելիութիւն. probabilité. possibilité [حمل էն]։

احتواء { էհթիվա [ա] Պարունակել. contenir.

احتياج { էհթիյաճ [ա] Կարօտութիւն. պէտք. nécessité. besoin. [ج. احتياجات] [حاجت էն]։ առոյ. — مس ! պէտք զգալ. se ressentir d'un besoin.

احتياط { էհթիյաթ [ա] Նախազգուշութիւն. շրջահայեցութիւն. précaution. circonspection։ առոյ. ﻪ — վերապահմամբ. sous réserve. اقچه‌سی — պահեստի դրամ. fonds de réserve. عسكرى — պահեստի զօրք. troupes de réserve. لى — զգուշաւոր. circonspect. — كارانه զգուշաւոր կերպիւ. d'une manière circonspecte

احتيال { էհթիյալ [ա] Նենգութիւն. fraude [حيله էն]։

احجار { ահճար* [ա] Քարեր pierres [ج. حجر] سماويه — երկնաքարք. aérolithes.

احجيه { ահճիյէ* [ա] Հանելուկ. énigme [ج. احاجى]։

احد { ահադ [ա] 1. Մէկ. un [ج. آحاد] 2. Անհատ. individu։ առոյ. — يوم ال կիւրակէ. dimanche. هما — երկուքէն մին. l'un des deux.

احداث { էհտաս [ա] 1. Յառաջ բերել. faire naître [حدوث էն] 2. հաստատել. fonder. établir. كرده — հաստատած. établi. fondé.

احدب { ահտէպ [ա] Կուզ. bosse. bossu.

احدى { իհտա* [ա] Մէկ. une.

احديت { ահատիյէթ* [ա] Միութիւն. մի հատ ըլլալ. unité. état de ce qui est un. بارگاه — մի Աստուածութեան ատեանին. devant le tribunal d'un Dieu unique.

احرا { ահրա [ա] Աւելի արժանի. plus digne.

احرار { ահրար [ա] Ազատաք. ազնուականք. gens libres, nobles [Եզ. حر]

احراز { ըհրազ [ա] Ստանալ. Հասանել. obtenir. atteindre:

احراق { ըհրագ [ա] Այրել. brûler. incendier [حرق էն]:

احرام { ըհրամ [ա] 1. Ուխտաւորի վերարկու manteau des pélerins.

احزاب { ահզապ* [ա] Հատուածք կուրանի, որք են ընդամէնը 120 հատ. les 120 parties du Coran. [Եզ. حزب հիզպ]:

احزان { ահզան*[ա] Տրտմութիւնք. վիշտք. tristesses. afflictions [Եզ. حزن]:

احساس { իհսաս [ա] Զգացընել. զգալ. faire sentir. ressentir. [حس էն]:

احسان { իհսան [ա] Շնորհել. պարգեւ. շնորհ. accorder. présent. don. faveur. [حسن էն]: ديده — շնորհապարտ bien obligé.

احسن { ահսէն [ա] Ամենագեղեցիկ. լաւագոյն. le plus beau. le meilleur [حسن էն]:

احشاء { ահշա*[ա] Փորոտիք. entrailles. [Եզ. حشو]:

احصاء { ըհսա [ա] Թուել. énumérer.

احضار { իհզար [ա] 1. Պատրաստել. apprêter [حضور էն] 2. Մէկու մը առաջը հանել. faire comparaître. ամաց. وصله — ու կոչման գիր (դատաւորի). mandat de comparution.

احطاب { ահթապ*[ա] Փայտեր. bois [Եզ. حطب]:

احفاد { ահֆատ* [ա] Թոռներ. petits-fils [Եզ. حفيد]:

احق { էհագգ [ա] Արժանաւորագոյն. le plus digne [حق էն]:

احقاق { իհգագ [ա] Արդարութիւն ընել. rendre justice [حق էն]:

احقر { ահգար [ա] Ամենախոնարհ, գձուձ très humble, vil [حقارت. حقير էն]:

احكام { ահքեամ*[ա] 1. Վճիռներ. sentences [Եզ. حكم] 2. Հրամանք.

պատուէրք. prescriptions. préceptes 2. Տրամադրութիւնք. dispositions. 4. Գուշակութիւնք. divinations.

احکام { էհքեամ [—] Ամրացնել. consolider. fortifier [حکم էն]։

احلا { կամ احلى ահլէ [—] Աւելի կամ ամենաքաղցր. plus ou le plus doux [حلو էն]։

احلاء { էհլա [—] Քաղցրացնել. sucrer. adoucir [حلاوت էն]։

احلام { ահլամ*[—] Երազներ songes. rêves [Եզ. حلم]։

احليل { իհլիլ [—] 1. Ստան ծայրի կամ միզուկի. méat de mamelle ou d'urètre [Հ. الاحليل] 2. Միզուկ. urètre.

احمال { ահմալ*[—] Բեռինք. charges [Եզ. حمل]։

احمال { էհմալ [—] Բեռնաւորել. charger. [حوله էն]։

احمد { ահմէտ [—] Մուհամմէտին մականուններէն մին է, որ կը նշանակէ ամենագովելին. un des surnoms de Mahomet, qui signifie le plus louable. [حمد . حميد էն]։

احمر { ահմէր [—] Կարմիր. rouge [حرت էն]։

— بحر Կարմիր ծով. Mer Rouge.

احمرار { էհմէրար [—] Սաստիկ կարմրութիւն rougeur vive. [حرت էն]։

احمق { ահմագ [—] Տխմար. ապուշ. insensé. stupide [حماقت էն]։

احوال { ահվալ* [—] Վիճակներ. պարագաներ. état. circonstances [Եզ. حال]։

احور { ահվէր [—] Սեւաչեայ. aux yeux noirs.

احول { ահվէլ [—] Շիլ. louche.

احياء { էհյա [—] 1. Կենդանացնել. animer [حيات էն] 2. Վերականգնել. reconstruire 3. Մշակել. cultiver 4. Լնուլ բարեօք, ցնծութեամբ. combler de biens, de joie.

احياء { ահյա* [—] Ողջք. կենդանիք. les vivants [Եզ. حي]։

احيان { ահյան* [—] Ժամանակներ. temps. moments [Եզ. حين]։ آ— եր-

քեռն. de temps en temps

اخ { էխ [–] Եղբայր. frère [جـ. اخوت . اخوان]։

آخ { ահ [ի] Ա՜հ. եղո՜ւկ. ah! hélas!

اخافه { էխաֆէ* [–] Վախ- ցընել. սպառնալ. frapper de peur. menacer [خوف էն]։

اخبار { ախպար* [–] 1. Լուրեր. տեղեկու- թիւնք. nouvelles. informations [եզ. خبر] 2. Պատ- մութիւնք. annales.

اخبار { էխպար [–] 1. Լուր տալ. զեկոյց. avertir [خبر էն] 2. Տեղե- կութիւն. information [جـ. اخبارات]։ սաստ. صيغهٔ — սահմանական եղանակ. mode indicatif.

اخت { ուխթ* [–] Քոյր. sœur [جـ. اخوات]։

آختاپوت { ախթափօթ [յոյ] 1. Բազմոտա- նի. polype 2. Քթափոսից և արգանդի մէջ բուսած ա- ւելորդ միս. excroissance charnue dans les fosses nasales et dans la matrice.

اختبار { էխթիպար [–] Փոր- ձառութիւն. հմտ- ութիւն. expérience. connaissance [خبر էն]։

اختتام { էխթիթամ [–] Վեր- ջացում. fin [ختام էն]։

اختر { ախթէր [պ] Աստղ. étoile [جـ. اختران]։ սաստ. شناس — Աստեղագէտ. astronome. — نيك բարեբաստ. fortuné. — بد Վատաբաստ. infortuné.

اختراع { էխթիրա' [–] Հնա- րել. գիւտ. inventer. invention [جـ. اختراعات]։

اختراعكرده { էխթիրա'քէրտէ [պ] Հնարած. inventé.

اختشاع { էխթիշա' [–] Հե- զութիւն. Հլու- թիւն. humilité. soumission [خشوع էն]։

اختصار { էխթիսար [–] 1. Համառօտել. abrévier [خصر էն] 2. Իսոա. Պարզումն. simplification. — على طريق ال Համառօտիւ. brièvement.

اختصاص { էխթիսաս [–] 1. Յատուկ և սեփհական ըլլալ. être propre et spécial [خصوص էն] 2. Անձնուիրութիւն. dévouement.

اختصام { էխթիսամ [–] Թըշ- նամութիւն. վէճ.

inimité. dispute [خصومت էն].

اختطاف { իխթիթաֆ [-] Յափշտակել. ravir.

اختفاء { իխթիֆա [-] Պահուըտիլ. se cacher [خفا . خفى էն].

اختلاج { իխթիլաճ [-] Կծկել. convultion [خلجان էն]. اجفان — աչքի թրթռալը. clignotement.

اختلاس { իխթիլաս [-] 1. Նենգութեամբ մը գողանալ. գաղտագողութիւն. dérober. soustraire. détournement [ج. اختلاسات].

اختلاط { իխթիլաթ [-] 1. Խառնուիլ. se méler. se mélanger [خلط էն] 2. Մտերմութիւն. intimité 3. Բժշ. Յարակցութիւն ախտից. complication. 4. Հաղորդակցութիւն. միմեանց գիտում. communication. coïncidence.

اختلاف { իխթիլաֆ [-] 1. Հակառակութիւն. վէճ. contestation. différend [خلاف էն] [ج. اختلافات] 2. Զանազանութիւն. խտիր. diversité. distinction.

اختلال { իխթիլալ [-] 1. Խանգարում. յեղափոխութիւն. dérangement. révolte [خلل էն].

اختمار { իխթիմար [-] Խմորում. fermentation [خمر էն].

اختناق { իխթինաք [-] Խեղդում. étouffement [خنق էն]. رحم — արգանդախեղդ. hystérie.

اختيار { իխթիյար [ի] Ծեր. vieux.

اختيار { իխթիյար [-] Կամք. ընտրութիւն. volonté. choix [خيار էն].

اختيارلق { իխթիյարլըգ. اختيارلنق կամ իխթիյարլանմագ [ի] Ծերանալ. vieillir.

اختيارى { իխթիյարի. [-] Կամաւոր. ինքնակամ. volontaire. spontané.

اخذ { ախզ [-] Առնել. prendre. recevoir առաջ. و اعطا — առևտուր. trafic. و كرفت — ձերբակալել. arrêter. saisir.

آخذ { աիզ [-] Առնող. qui reçoit. qui prend [اخذ էն].

آخر { ախըր [-] 1. Ուրիշ. autre.

آخر { ախըր [-] Վերջ. վերջին. fin. der-

nier [جمع. اواخر] ։ ազայ. — الى الاخر Վերջապէս. enfin. — الى آخره և այսպէս [illegible]. ainsi de suite.

اخراج { Իխրաճ [ա] Գուրս հանել. արտածել. faire sortir. extraire. exporter [خروج էն] ։

اخراجات { Իխրաճաթ* [ա] Արտածութիւնք. exportations.

اخراس الكلب { Իխրաս ուլ քելպ [ա] Բազմոտանի. polypode.

آخرت { Ախըրէթ* կամ آخره Ախըրէ* [ա] Հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde ։ ազայ. اولادی — Հոգեզաւակ. entant adoptif.

آخرتلك { Ախըրէթլիք [թ] Ա. Հանդերձեալ կեանքին վերաբերեալ. ce qui se rattache à l'autre monde Բ. Հոգեզաւակ. fils adoptif.

اخرس { Ախրէս [ա] Համր. muet.

اخروى { Ուխրէվի [ա] Հանդերձեալին վերաբերեալ. անդենական. de l'autre monde.

اخرى { կամ اخرا Ուխրա* [ա] Ուրիշ. միւս. autre.

آخرين { Ախըրին [ա] Արդիք. les modernes [جمع. آخر] ։

اخس { Էխաս [ա] Անհնարին ժլատ. excessivement avare [خسيس. خست. էն] ։

اخشاب { Ախշապ* [ա] Ա. Փայտեր. bois [جمع. خشب] Բ. Փայտաշէն. en bois.

اخشام { Ախշամ [թ] Երեկոյ. soir.

اخشاملين { Ախշամլըյըն [թ] Երեկոյին. au soir.

اخص { Էխաս [ա] Ամենաընտիր. le plus élite. [خصوص. خاص էն] ։

اخضر { Ախտար [ա] Կանաչ. vert [خضرت էն] ։

اخطار { Իխթար [ա] Յիշեցնել. ծանուցանել. ազդ. rappeler à la mémoire. avertir. avis. [جمع. اخطارات] [خطور էն] ։

اخف { Էխաֆ [ա] Ամենաթեթև. le plus léger [خفيف. خفا էն] ։

اخفاء { Իխֆա [ա] Գաղտնի պահել. cacher. [خفا. خفى էն] ։ نفس — պահուըտիլ. se cacher.

اخكر { Ախկէր [պ] Խարոյկ. կայծ. charbon ardent. étincelle.

اخلاء { իխլա [-] Պարպել. évacuer. vider. [خلو էն]؛ سبيل — բանտանէն արձակել. mettre en liberté.

اخلاء { էխիլլա* [-] Ընտիր բարեկամներ . des amis élites [էդ. خليل]؛

اخلاص { իխլաս [-] Անկեղծութիւն . անկեղծ բարեկամութիւն . sincérité . amitié sincère [خلوص էն]؛ ասոց. كار — . — ور . مند . անկեղծ. անձնուէր. ami sincère, dévoué.

اخلاط { ախլաթ* [-] Խառնուածք կամ հիւթք մարմնոյ. humeurs du corps [էդ. خلط]؛

آخلاط { ախլաթ [ք] Վայրի տանձ. poire sauvage.

اخلاف { ախլաֆ* [-] Յաջորդք. ապագայ սերունդ . les successeurs. postérité [էդ. خلف]؛

اخلاق { ախլագ* [-] Բնութիւնք . բարք . caractères . mœurs. [էդ. خلق]؛

اخلال { իխլալ [-] Եղծանել. խանգարել . խափանել . corrompre. troubler. détruire [خلل էն]؛

اخلامور { ըխլամուր [ք] Թեղի. tilleul؛

اخماد { իխմատ [-] Մարել. éteindre.

اخوات { ախավաթ* [-] Ա. Քոյրեր . sœurs [էդ. اخت] Բ. Նմանք.pareils.

اخوان { իխվան* [-] Ա. Եղբարք. frères. [էդ. اخ] Բ. Ընկերք. camarades. ասոց. وطن — Հայրենակիցք. compatriotes. — لق մտերմութիւն. amitié. intimité.

اخوت { ուխուվվէթ* [-] Եղբայրութիւն . fraternité؛ كارانه — եղբայրական. fraternel.

اخوت { իխվէթ* [-] Եղբարք. frères [էդ. اخ]؛

آخور { ախըր [-] Ախոռ. écurie. ասոց. مير — արքունի ախոռապետ. écuyer cavalcadour.

اخويه { ուխուվվիյյէ* [-] Եղբայրական.fraternel.

اخير { ախիր [-] Վերջին. dernier. اً — Վերջերս. dernièrement.

اد { ատ [ք] Ա. Անուն. nom Բ. Համբաւ. réputation.

اداء { էտա [-] Ա. Վճարել. կատարել. pa-

yer. accomplir 2. Գեղ-գեղանք. air. ton 3. Եղանակ. manière 4. Նազանք. ցոյցք. coquetterie. affectation.

آداب { ատապ* [-] 1. Պատշաճութիւնք. ամփոփոյթք. convenances. coutumes [Եզ. ادب] 2. Օրէնք. կանոնք. règles. 3. Գրագիտութիւն. littérature

ادات { էտաթ* [-] 1. Գործիք. ustensile. [Յք. ادوات] 2. Քեր. Մասնիկ. particule.

اداره { իտարէ* [-] 1. Դարձնել. պտտցնել faire tourner. circuler. [دور էն] 2. Վարել. վարչութիւն. diriger. administration 3. Մատակարարութիւն. entretien 4. Խնայողութիւն. économie.

Ածանց. لى — կամ ى — խընայող. économe. سزلك — շռայլութիւն. անբաւականութիւն մատակարարութեան. prodigalité. non suffissance d'entretien.

آداش { ատաշ [Թ] Անուանակից. homonyme.

آدامق { ատամագ [Թ] Խոստանալ. ուխտել. promettre. vouer.

ادامه { իտամէ* [-] Շարունակել տալ. faire continuer [دوام էն]։

ادانه { իտանէ* [-] Փոխ տալ (դրամ). prêter (nne somme d'argent) [دين էն]։

ادانى { էտանի* [-] Ստորնագոյնք. գռեհիկք les plus inférieurs. bas peuple [Եզ. ادنى]։

ادب { էտէպ [-] 1. Պարկեշտութիւն. կրթութիւն. chasteté. éducation [Յք. آداب] 2. Բարուք բարք. mœurs. 3. Բանասիրութիւն. philologie.

Ածանց. يرى — ամօթոյք. parties honteuses. سز — անկիրթ. inpudique. — ترك լրբութիւն. impertinence.

ادبا { էտէպա* [-] Գրագէտք. բանասէրք. hommes de lettres. philologues [Եզ. اديب]։

ادبار { իտպար [-] Ձախորդութիւն. adversité.

ادبى { էտէպի կամ ادبيه էտէպիյէ * [-] 1. Բարուց վերաբերեալ. relatif aux mœurs 2. Գրագիտական. littéraire.

ادبيات { էտէպիյաթ * [ա] Բանասիրական նիւթեր. գրագիտութիւն. matières philologiques. littérature.

ادخار { էտտիխար [ա] Համբարել. կուտել. emmagasiner. amasser. [ذخيره էն]:

ادخال { էտխալ [ա] Ներմուծել. introduire [دخول էն]: ածց. ا — عسکره զինուորագրել. enrôler.

ادخالات { էտխալաթ * [ա] Ներածութիւնք importations.

ادراج { էտրաճ [ա] ի մէջ դասել. ներմուծել. ranger parmi. introduire. [درج էն]:

ادرار { էտրար [ա] Մէզ. urine.

ادراك { էտրաք [ա] 1. Վերահասու լինել. իմանալ. saisir. comprendre [درك էն] 2. Իմացականութիւն. intelligence 3. Հասնիլ. atteindre.

ادره { էտրէ * [ա] Բժ. Օդանք. pneumatocèle.

ادعا { էտտի'ա [ա] 1. Պահանջում. prétention [دعوى էն] 2. Թելին ածել. յաւակնել: aspirer. prétendre. 3. Յամառել. s'obstiner. ածց. کرده — պահանջուած. exigé. ی — յամառ. opiniâtre.

ادعيه { էտ'իյէ * [ա] Աղօթքներ. prières [եզ. دعا]:

ادغام { էտղամ [ա] Նոյնատառ գրերէն մին ջնջել և միւսին վրայ կրկնական մը դնել. retrancher une des lettres de même espèce et redoubler l'autre en y mettant un techdid.

ادله { էտիլլէ * [ա] Ապացոյցք. փաստք. preuves. arguments [եզ. دليل]:

آدم { ատէմ [ա] 1. Ադամ. Adam 2. Մարդ. անձ. homme. personne 3. Գործակատար. սպասաւոր. agent. domestique 4. Կուսակից. partisan.

Ածց. عقلی — բանաւոր. raisonnable. باشنه — մարդ գլուխ. à chaque personne. — لر: մարդիկ. les hommes. یرینه قومق — մէկու մը կարևորութիւն ընծայել. մեծարել. faire cas de quelqu'un. estimer.

ادمان { էտմա՛ն [—] 1. Տեւականութիւն. persistance. persévérance 2. Ճարտարութիւն. habilité.

آدمجغز { ատամճըղըզ կամ ատէմճիկ آدمجك [ի] խեղճուկ մարդ. un pauvre homme.

ادمجلين { ատամճըլայըն [ի] Մարդու պէս, մարդավայել. շնորհքով. comme un homme, convenable à l'homme. convenablement.

آدمجيل { ատէմճիլ [ի] Ընդել կենդանի որ անհաշտ կը լինի մարդկան, որպէս խածան ձի ևլն. animal. non apprivoisé qui devient hostile aux hommes, comme un cheval mordant etc.

آدملك { ատէմլիք [ի] Մարդկութիւն. humanité. nature humaine.

ادمه { էտմէ* [—] Մորթ. derme. لحميه — մըսամորթ. sarcoderme.

آدميان { ատէմիեան [պ] Ադամականք որ է մարդիկ. les Adamiques le genre humain [եզ. آدمى].

آدميت { ատէմիյէթ * [—] 1 Մարդկութիւն nature humaine 2. Մարդասիրութիւն. humanité.

ادنى { էտնա [—] 1. Ամենաստորին, անարգ, չնչին. le plus bas, vil, insignifiant [յգ. اداني].

ادوات { էտէվաթ* [—] 1. Գործիներ. instruments. ustensiles [եզ. اداة] 2. Քեր. Մասնիկներ. particules.

ادوار { էտվար* [—] Շրջաններ. դարեր. tours. périodes. siècles [եզ. دور].

ادويه { էտվիյէ* [—] Դեղեր. médicaments [եզ. دوا].

ادهم { էտհէմ [—] Սև ձի. cheval noir.

اديان { էտեան* [—] Կրօնքներ. religions [եզ. دين].

اديب { էտիպ [—] 1. Պարկեշտ. կրթեալ. chaste. poli [ادب էն] 2. Դպրապետ. բանասէր. homme de lettres. philologue [յգ. ادبا].

آدم { ատըմ [ի] Քայլ. pas. ատդ. اتمق — ը, քայլ մը առնել. faire un pas.

اذا { էզա [—] Նեղութիւն. Տանջանք. vexation. torture. ատդ. چكمك — ատան.

չարչար կըլլալ. être tourmenté.

اذابه { էզապէ*[–] Հալեցնել. Հալումն. faire fondre. fusion [ذوبان էն]։

اذاقه { էզաքա [–] Ճաշակեցընել. faire goûter [ذوق էն]։

اذان { էզան [–] Աղօթքի Հրաւէր, ուղղեալ Մահմետականաց. invitation à la prière, faite aux Musulmans.

اذعاج { էզ'աճ [–] Նեղել. gêner.

اذعان { էզ'ան [–] 1. Հնազանդիլ. obéir 2. Հասկացողութիւն. դատողութիւն. compréhension. jugement. տաճ. — قرين իմացուած. compris.

اذكار { էզքեար* [–] 1. Յիշատակութիւնք. commémorations [էզ. ذكر] 2. Փառաբանութիւնք. louanges.

اذكيا { էզքիյա* [–] Ուշիմք. les intelligents [էզ. ذكى]։

اذل { էզէլլ [–] Ամենանարգ, խոնարհ. le plus vil. humble [ذلت էն]։

اذلال { էզլալ [–] Անարգել. խոնարհութիւն. mépriser. humiliation. [ذلت էն]։

اذله { էզիլլէ* [–] Անարգանձինք. խոնարհք. les humbles. vilains [էզ. ذليل]

اذن { էզն [–] Հրաման. արտօնութիւն. ordre. permission. congé.

اذن { էօզն [–] Ականջ. oreille [ա. آذان]։

اذناب { էզնաբ* [–] Պոչեր. queues [էզ. ذنب]

اذهان { էզհան* [–] Մտքեր. esprits [էզ. ذهن]։

اذيال { էզեալ* [–] 1. Փեշանցքներ. pans de robes [էզ. ذيل] 2. Յաւելուածք. suppléments.

اذيت { էզիյէթ* [–] Նեղութիւն. տանջանք vexation. peine. tourment [ա. اذايا]։

اذين { էօզէյն [–] Ականջիկ auricule.

ار { էր [Ի] 1. Այր. արք. mâle. homme 2. կանուխ. de bonne heure. տաճ. — وارمق ամուսնանալ (կնոջ համար կ'ըսուի). épouser (se dit en parlant d'une femme). — سوزينك խօսքին տէր. celui qui tient sa parole. باشى — [ուղղ. էր պաշը] գլխաւոր. chef. guide.

آرا { կամ آره արա [Ի] 1. Միջոց տեղւոյ կամ

ժամանակի. espace de temps ou de lieu ‖ Մէջ. entre.

Առած. — پیه کیرمك — միջամտել. intervenir. — ویرمك — դադար տալ. donner relâche. — صره — ده մերթ ընդ մերթ de temps à autre. — سی بولق հաշտեցնել. faire cesser la discorde. — بولق առիթ մը գտնել. trouver l'occasion.

آراء { ա՛րա* [ա] 1. կարծիքներ. խորհուրդներ. opinions. avis [եզ. رأی] ‖ 2. Քուէներ. votes. voix.

آرا { ա՛րա [պ] Զարդարող. qui orne. qui embellit.

ارائه { էրաէ* [ա] Ցոյց տալ. montrer. indiquer [رؤيت էն]։

ارائك { էրաիք* [ա] Գահեր. բազմոցներ. trônes. canapés [եզ. اريكه]։

آرابه { արապա [թ] Կառք. սայլ. voiture. chariot.

آراتمق { արաթըմագ կամ آرا- تدرمق արաթըտըրմագ [թ] Խուզարկել տալ. faire chercher.

اراجيف { էրաճիֆ * [ա] Սուտ լուրեր. fausses nouvelles [եզ. ارجوفه]

اراحه { էրահա* [ա] Հանգստացնել. donner du repos [راحت էն]։

اراده { էրատէ* կամ ارادت էրատէթ* [ա] Կամք. Հրաման. volonté. ordre. ordonnance [յգ. ارادات] ‖ Առած. سنیه — Հրաման կայսեր. ordre impérial. — سامیه մեծ եպարքոսական Հրաման. ordre grand-viziriel.

اراذل { էրազիլ* [ա] Ամենախայտառակք. les gens les plus vils, abjects [եզ. ارذل]։

آراسته { արասթէ [պ] Զարդարուած. յարդարուած. orné. arrangé.

آراشدرمق { արաշտըրմագ [թ] Խուզարկել. քննել. rechercher. scruter.

اراضی { էրազի* [ա] Հողեր. գետիններ. երկիրներ. terres. terrains. domaines [եզ. ارض]։ عثمانیه — Օսմանեան Հողեր, երկիրներ. territoire de l'Empire Ottoman.

اراقه { էրագա* [ա] Թափել. verser. دم — արիւնհեղութիւն. effusion de sang.

آرالتمق { արալթըմագ [թ] Իրարմէ զատել.

séparer· desserrer·

آرالمق { առալըմագ [ը] Ա. Ան-ջատել. écarter. Բ. Դադար տալ. donner de relâche.

آرالق { առալըգ [ը] Ա. Ան-ջրպետ. intervalle Բ. Ճեղք. ծակ. crevasse. trou Գ. Ժամանակ. միջոց. temps. période. ——— միջոց ընդ միջոց. de temps en temps —ը այս միջոցին, այս օրերս. sur ces entrefaites. dans ces jours.

آرام { առամ [ը] Հանգիստ. դադար. repos. séjour. pause.

آرامساز { առամսազ [ը] Կե-ցող. séjournant. اولان عساكر — Կայանու-ցեալ զօրք. troupes cantonnées.

آرامسز { առամսըզ [ը] Ան-հանգիստ. ան-հանդարտ. inquiet. turbulent.

آرامق { առամագ [ը] Ա. Ո-րոնել. chercher. fouiller Բ. Ցանկալ. պէտքը զգալ. désirer. sentir le besoin de.

آرامكاه { առամկեահ [ը] Ա. Հանգստավայր. lieu de repos Բ. Բնակա-րան. séjour.

ارامل { էրամիլ* կամ ارامله էրամիլէ* [ա] Այրի կանայք. veuves [եզ. ارمله].

ارامنه { էրամինէ* [ա] Հա-յեր. Arméniens. [եզ. ارمنی].

آرانلمق { առանըլմագ կամ آرانمق առանմագ [ը] կրաւորական آرامق ի. passif de آرامق.

آرایش { առայիշ [ը] Զարդ. ornement. embellissement.

آراینده { առայինտէ [ը] Զարդարող. qui orne, qui embellit.

آرایجی { առայըճը [ը] Փըն-տռող. celui qui cherche.

ارب { էրպ [ա] Աճուկ. aine.

ارباء { էրպա [ա] Տոկոսով հաշուել. augmenter une somme avec les intérêts.

ارباب { էրպապ* [ա] Ա. Տէրեր. possesseurs, doués de [եզ. رب] Բ. Ե. Գ. Ճարտար. ձեռնհաս. expert. capable.

Ա——ց. مطالعه — ընթերցողք lecteurs. اختلال — յեղափո-

խռովականք. révolutionnaires.

اربع { էրպա՛ * կամ اربعه էրպա՛ա [ա] Չորս. quatre.

اربعين { էրպաի՛ն [ա] Քառասուն. quarante ◉. Ձմեռնային խիստ ցրտաշունչ քառասուն աւուրք. les quarants jours d'hiver, pendant lesquels le froid est excessif.

آرباجی { արփաճը [ի] Հմայյող. մհուկ. sorcier. enchanteur.

آربه { արփա [ի] Գարի. orge.

آربه‌جق { արփաճըգ [ի] Գարիկ. orgelet.

آربه‌لق { արփալըգ [ի] ◉. Գարիի արտ. champ destiné à la culture d'orge ◉. գւռ. Աւատական երկիր. fief.

ارتباط { էրթիպաթ [ա] Կապակցութիւն. առընչութիւն. սէր. liaison. attachement. relation [ربط էն]

ارتجاء { էրթիճա [ա] Աղաչել. աղօթել. solliciter. prier [رجا էն]:

ارتجاج { էրթիճաճ [ա] Սարսուռ. clonique.

ارتجاف { էրթիճաֆ [ա] Խառնակում. perturbation.

ارتجال { էրթիճալ [ա] Յանպատրաստից բան մ'ընել. faire un acte sans aucune préméditation. ا— յանպատրաստից. à l'improviste.

ارتحال { էրթիհալ [ա] ◉. Չուել. se transporter [رحلت էն] ◉. Վախճանիլ. décéder.

ارتداد { էրթիտատ [ա] ◉. Ուրացութիւն. apostasie [رد էն] ◉. բժշ. Նուազումն ջերմի. rémittence.

آرترمق { արթըրմագ [ի] Աւելցնել. ajouter. augmenter.

ارتزاق { էրթիզագ [ա] Սնանիլ. se nourrir. [رزق էն]:

ارتسام { էրթիսամ [ա] Պատկերանալ. se peindre [رسم էն]:

ارتشاء { էրթիշա [ա] Կաշառառութիւն. corruption. vénalité [رشوت էն]:

ارتشاح { էրթիշահ [ա] ◉. Քրտնիլ. suer. [رشح էն] ◉. բժշ. Ընդմտանումն. infiltration.

ارتشاف { էրթիշաֆ [ա] Ծծել. sucer.

ارتصاد { էրթիսատ [ա] Դիտել. guetter. [رصد են]։

ارتضاء { էրթիզա [ա] Հաճութիւն. satisfaction [رضا են]։

ارتضاع { էրթիզա՛ [ա] Կաթ ծծել. téter. [رضاعت են]։

ارتعاب { էրթիՙապ [ա] Ահաբեկիլ s'effrayer [رعب են]։

ارتعاج { էրթիՙաճ [ա] Բժշ. Գաւառական մէջ մէջ ջրոյ առատանալն ծայլեր. hydatisme.

ارتعاش { էրթիՙաշ [ա] Դող. սարսուռ. tremblement. frémissement. [رعشه են]։

ارتفاع { էրթիֆա՛ [ա] Բարձրանալ. բարձրութիւն. s'élever. élévation. hauteur. [رفعت են]։

ارتفاق { էրթիֆագ [ա] Ցօղակցութիւն ոսկերաց. symphyse [رفق են]։

آرتق { արթըգ [թ] 1. Մնացած. աւելորդ. restant. reste. superflu. 2. Աւ. աւելի. plus. davantage.

ارتقاء { էրթիգա [ա] Վերանալ. s'élever

ارتكاب { էրթիքեապ [ա] 1. Մեղանչել. commettre un péché [ركوب են] 2. Եղծում. corruption. — ارتكاب ايتمك — փոխաբերաբար.

ارتكاز { էրթիքեազ [ա] Բևեռիլ. se fixer.

ارتكاض { էրթիքեազ [ա] Տատանում. agitation.

آرتمق { արթմագ [թ] 1. Աւելնալ. աճիլ. s'augmenter. croître 2. Աւելնալ. rester.

ارتهان { էրթիհան [ա] Գրաւ առնուլ. prendre un nantissement [رهن են]։

ارتياب { էրթիյապ [ա] Տարակուսիլ. douter [ريب են]։ — وارستهٔ قيد — տարակուսանքէ ազատ. hors de doute.

ارث { էրս [ա] Ժառանգութիւն. hérédité. — بالـ — իրթ. բալ էրսէն ժառանգութեամբ. par hérédité.

ارثی { էրսի կամ ارثيه էրսիյէ [ա] Ժառանգական. héréditaire.

ارجاع { էրճա՛ [ա] 1. Դարձնել. renvoyer. [رجوع են] 2. Վերածել. convertir. réduire.

ارجح { էրճահ [ա] Աւելի կամ ամենանախապատիւ. plus ou le plus préférable [رجحان էն]։

ارجمند { էրճիւմէնտ [գ] Յարգի. արժանեաց տէր. précieux. de mérite.

ارجوانی { էրճիւվանի [գ] Ծիրանեգոյն. pourpré.

ارحام { էրհամ* [ա] 1. Արգանդներ. matrices [եզ. رحم] 2. Ազգականք. parents.

ارحم { էրհամ [ա] Աւելի կամ ամենագթած plus ou le plus miséricordieux [رحمت . رحيم էն]։

ارخاء { էրխա [ա] Թուլացնել. թողուլ. desserrer. relâcher [رخاوت էն]։

آرد { արտ [թ] 1. Ետեւ. derrière 2. Վերջ. fin. տաց. — ینه دوشمك Հալածել. հետամուտ ըլլալ. poursuivre. — ی صره Հետեւն ի վեր. à la suite de quelqu'un. — ی کسیلمك Հատանիլ. դադրիլ. finir. cesser.

اردو { օրտու [թ] 1. Բանակ. armée 2. Բանակետեղ. camp. տաց. — خاصه سی Անձնապահ բանակ կայսեր. garde impériale. — قول Զօրաբանակ. corps d'armée.

اردوكاه { օրտուկեահ [պ] Բանակետեղ. camp.

آردج { արտըճ [թ] Գիհի. genièvre.

آردن { արտըն [թ] Յետակոյս. յետս ընդդէմ. en arrière. à reculons.

ارذال { էրզալ* [ա] Խայտառակ, անպատուելի մարդիկ. hommes infâmes, méprisables. [եզ. رذيل]։

ارذل { էրզէլ [ա] Աւելի կամ ամենախայտառակ. plus ou le plus infâme, abject [յգ. اراذل]։

ارز { էրզ [ա] Բրինձ. riz.

ارزاق { էրզագ [ա]* Ուտեստներ. պաշարեղէններ. vivres. provisions [եզ. رزق]։

ارزان { էրզան [պ] Արժան. digne.

ارزانی { էրզանի [պ] 1. Արժանաւորութիւն. état méritoire 2. Շնորհում. indulgence.

آرزو { արզու [պ] Փափաք. տենչ. désir. envie Ասաց. — چكمك Բաղձալ.

désirer vivement.

آرزوداشته { արզուտաշթէ [դ] փափագ-
ելի. ce qui est désiré.

آرزوكش { արզուգեշ [դ] փափագող. dé-
sireux. envieux.

آرزولق { արզուլուգ [թ] փափագել. dé-
sirer.

آرزومند { արզումէնտ [դ] փափագող. dé-
sireux.

ارزه { էրզէ [ա] Կիտրոն. cédrat.

ارساء { էրսա [ա] Ա. Հաստատել. affermir.
Բ. Խարիսխ նետել. mouiller (l'ancre).

ارسال { էրսալ [ա] Ղրկել. envoyer. expédier [رسالت էն] ։ առաջ. — مثل առակ մը յիշել. citer un proverbe. ات — փոխադրութիւնք. expéditions.

آرسلان { արսլան [թ] Ա. Առիւծ. lion.
Բ. Կորիճ. brave.

آرسنيق { արսէնիք [գաղ.] Զառիկ. arsenic

ارش { էրշ [ա] Արեան գին. prix du sang.

آرش { արշ Օն. յառաջ. marche [առաջ. զօրքերու կանչ ըսուածն].

ارشاء { էրշա [ա] Կաշառք տալ. corrompre un fonctionnaire [رشوت էն]։

ارشاد { էրշատ [ա] Ա. Ուղիղ ճանապարհին առաջնորդել. conduire dans la bonne voie. Բ. Աշակերտել. admettre un disciple.

ارشته { էրիշթէ [դ] Տեսակ մը գզգմաշ. espèce de macaroni [առաջ. էրիշթէ]։

ارشد { էրշէտ [ա] Ամենաիմաստուն. le plus sage [رشد . رشيد էն]։

آرشون { արշըն կամ آرشين արշըն [թ] Կանգուն. aune turque.

آرشونلمق { արշընլամագ [թ] Կանգունով չափել. mesurer à l'aune.

ارصاد { էրսատ [ա] Դիտել. observer [رصد էն]

ارض { արզ [ա] Ա. Հող. sol Բ. Երկիր. pays. terre [յ. اراضى]։
Առաջ. — كره Երկրագունդ. globe terrestre.

ارضاء { էրզա [ա] Հաճեցնել. գոհացնել. satisfaire. contenter [رضا էն]։

ارضاع { էրտա [ա] Ծծել տալ. allaiter.

ارضیه { արզիյէ* կամ ارضی արզի [ա] Երկրային. terrestre.

ارغات { ըրղադ [յոգ.] Բանւոր. ouvrier.

آرغاج { արղաճ [թ] Թեւեղան կտաւոյ. trame du tissu.

ارغنون { էրղանուն [յուն] Երգեհոն orgue.

ارغوان { էրղըվան [պ] Ծառ մ'է կարմրածաղիկ. arbre de Judée.

ارغوانی { էրղըվանի [պ] Ծիրանեգոյն. pourpré.

آرغیمق { արղըմագ [թ] Նիհարնալ. վտտիլ. s'amaigrir. s'affaiblir.

آرغین { արղըն [թ] Նիհար. վտիտ. խոնջած. maigre. affaibli. las.

ارفع { էրֆա՛ [ա] Ամենաբարձր. le plus haut [رفعت . رفیع էն]։

آرق { արըգ [թ] Նիհար. մսաթափ. maigre. décharné.

ارقام { էրգամ* [ա] Թուանշանք. chiffres [եզ. رقم]։

آرقداش { արգադաշ [թ] Ընկեր. compagnon.

آرقلنمق { արգըլանմագ [թ] Նիհարնալ. s'amaigrir.

آرقوری { արգուրը [թ] 1. Կողմնակի. խոտորնակ. en écharpe. transversal 2. Չափազանց. excessif [ռմկ. այլքըր]։

آرقه { արգա [թ] 1. Կռնակ. dos 2. Ետև. derrière. revers 3. Պաշտպան. protecteur. ռմկ. — سی آلمق լմնցնել. ամբողջացնել. completer. — سنه دوشمك Հալածել. հետամուտ լինել. poursuivre.

آرقلج { արգալըճ [թ] Համալ բեռնակիրի. dossière de portefaix.

ارکاب { էրքեապ [ա] Հեծուցանել. faire monter. embarquer [رکوب էն]։

ارکان { էրքեան* [ա] 1. Հիմնական սիւներ. colonnes fondamentales. [եզ. رکن] 2. Հիմնական կէտեր, կանոններ. points, règles essentielles 3. Գլխաւոր պաշտօնատարք. նշանաւոր անձինք. անդամք. les chefs. les dignitaires. membres 4. զին. Զօրապետք. généraux. ռմկ.

حربیه — կամ حرب — սպայա- կոյտ· état major·

اركج { էրքէճ [ֆ] Արու այծ· bouc·

اركك { էրքէք [թ] 1· Արու· mâle· 2· Էրիկ մարդ· homme· — լըգ· لك — արութիւն· virilité· لى — دیشیلی էգն ու արուն ի միա- սին· le mâle et la femelle ensemble, couple·

اركن { էրքէն [թ] Կանուխ· տարաժամ· de bonne heure· prématuré·

اركن { էրքին [թ] Ամուրի· célibataire·

اركنلك { էրքինլիք [թ] 1· Ամուրիութիւն· célibat 2· Փոքրիկ պալարք, որ արբունքի ժամանակ դի- մաց վրայ կ'ելլեն· boutons qui paraissent au visage pendant l'âge de puberté·

ارمغان { էրմաղան [թ] Հեռի տեղէ եկած ըն- ծայ· présent envoyé d'un lieu lointain·

ارمله { էրմիլէ* [ա] Այրի կին· veuve [յգ· ارامل]·

ارمنستان { էրմէնիստան [պ] Հայաստան·Ar- ménie·

ارمنی { էրմէնի [պ] Հայ· Arménien· [յգ· ارامنه]·

ارمنیجه { էրմէնիճէ [թ] Հա- յերէն·la langue arménienne·

آرمود { արմուտ [թ] Տանձ· poire· لى — տանձ- ձի ձեւով· pyriforme·

آرمونیك { արմոնիք [ֆրան·] Տնական մէկ փող- րիկ երգիոն· harmonium·

آرمه { կամ آرما արմա [իտա·] Զինանշանք· armoiries

آرمیده { արամիտէ [պ] Հան- գստացած· դադ- րած· calmé· cessé·

آرناود { արնաւուտ [թ] Ալ- պանիացի· albanais·

ارنب { էրնէպ [ա] Նապաս- տակ· lièvre· [յգ· ارانب]·

ارواء { իրվա [ա] Զովացնել· ջրել· désaltérer· arroser·

ارواح { էրվահ* [ա] Հոգի- ներ· âmes [եզ· روح]·

اروام { էրվամ* [ա] Յոյներ· des grecs [եզ· روم]·

اره { էրրէ [պ] Սղոց· scie· خانه — սղոցարան· scierie·

ارهاب { երհապ [ա] Վախցընել. effrayer.

اره‌كش { էրրէքէշ [դ] Սղոցող. scieur.

آرى { արը [ի] Մեղու. abeille. ասըյ. اشك سی — կամ سی — یبان վայրենի մեղու. guêpe.

اريب { էրիպ [ա] Իմաստուն. ուշիմ մարդ. homme fin, sagace, judicieux.

اريتمك { էրիթմէք [ի] Հալեցնել. fondre.

آريق { արըգ [ի] տե՛ս آرق voir آرق.

اريك { էրիք [ի] Սալոր. prune.

اريكه { էրիքէ* [ա] Գահ. աթոռ. trône. chaise [յգ. ارائك].

اريمك { էրիմէք [ի] 1. Հալիլ. fondre 2. Նիհարանալ. s'amaigrir.

از { էզ [դ] են. ի. de. ասըյ. — غیر ի զատ. outre. قضا — դիպուածով. par hazard. آن جمله — ի մէջ այլոց. entre autres. قدیم — ի վաղուց անտի. depuis bien longtemps. جان و دل — հոգւով սրտով. de tout cœur.

آز { աղ [ի] Քիչ. peu. ասըյ. دن — շ. քիչ մը ետքը. sous peu.

آز { ազ [դ] Ագահութիւն. ցանկութիւն. avidité. convoitise.

آزاد { ազատ [դ] 1. Ազատ. արձակեալ. libre. affranchi 2. Արձակուրդ. congé.

آزادلك { ազատլըք [դ] Ազատ ըլլալ. état d'être libre.

آزادلمق { ազատլամագ [ի] Արձակել. արձակուրդ տալ. affranchir. donner congé.

آزادله { ազատլը [ի] Արձակեալ գերի. esclave affranchi.

آزاده { ազատէ [դ] Ազատ. libre. exempt.

آزار { ազար [դ] 1. Նեղութիւն. վիշտ. vexation. peine 2. Յանդիմանութիւն. reproche. 3. Վշտացուցիչ. affligeant.

آزارديده { ազարտիտէ [դ] Հարստահարեալ. վշտացեալ. opprimé. vexé.

آزارلمق { ազարլամագ [ի] Յանդիմանել. reprocher.

آزال { ազալ* [ա] Անսկզբնականք. éternités [եզ. ازل].

آزالتمق { ազալթմագ [թ] Գըչըցնել. պակսեցնել. diminuer. amoindrir.

آزالمق { ազալմագ [թ] Գըչը-նալ. պակսիլ. diminuer. s'amoindrir.

ازاله { իզալէ* [ա] Ջնջել. détruire [زوال էն].

Ա.—ազ. بكر *— կուսազրկութիւն. défloration.

ازبار { իզպար [ա] Գրել. ծանուցանել. écrire. informer.

ازبانْدود { ըզպանտուտ [իրա] Հսկայական մարդ homme d'une taille gigantesque.

ازبر { էզպէր [պ] Գոց. սերտ. par cœur.

ازبرلمك { էզպէրլէմէք [թ] Գոց ընել. apprendre par cœur.

ازدحام { իզտիհամ [ա] Խըռնուիլ. խռնուռն. se presser. affluence [زحم էն].

آزدرمق { ազտըրմագ [թ] Մոլորեցնել. կատղեցնել. սաստկացնել. séduire. enrager. rendre intense.

ازدرمك { էզտիրմէք [թ] Ճզմել տալ. faire écraser.

ازدواج { իզտիվաճ [ա] Ամուսնանալ. se marier [زوج էն].

ازدياد { իզտիյատ [ա] Աւելնալ. աճիլ. augmenter. s'accroître [زياده էն]

آزر { ազըր [թ] Քիչ. de peu. —— քիչ քիչ. peu à peu.

ازرار { էզրար* [ա] Գըմկունք. bourgeons [էզ. زر].

آزردگی { ազուրտէկի [պ] Վշտացում. affliction.

آزرده { ազուրտէ [պ] Վշտացեալ. խոցեալ. affligé. blessé.

ازرق { էզրագ [ա] Կապոյտ. azuré. bleu [زرق էն].

ازرقيت { էզրագիյէթ* [ա] Կապուտակութիւն. azur.

آزرم { ազըրմ [պ] Պատկառանք. ծանրութիւն. pudeur. gravité.

آزشدرمق { ազըշտըրմագ [թ] Իրարու դէմ գրգռել. exciter l'un contre l'autre.

آزشمق { ազըշմագ [թ] Իրարու դէմ սրդողիլ. s'irriter l'un contre l'autre.

ازعاج { էզ'աճ [ա] Նեղել. gêner. inquiéter.

آزغین { ազղըն [ը] Մոլոր-եալ. կատաղի. séduit. enragé.

آزغینلشمق { ազղընլաշմագ [ը] կատաղիլ. զայրանալ. enrager. s'irriter.

آزق { ազըգ [ը] Սնունդ. aliment.

ازقه { էզըգգա* [ա] Փողոց-ներ. rues [էզ. زقاق]։

ازکی { էզկի [ը] Եղանակ. ton.

ازکیاء { էզկիյա*[ա] Առաքինի. բարեպաշտք. personnes justes, vertueuses. [էզ. زکی]։

ازل { էզէլ [ա] Անսկիզբն ժամանակ. temps immémorial. éternité [յգ. آزال]։

ازلمك { էզիլմէք [ը] 1. Ճզմուիլ. être écrasé 2. Նազ ընել. faire des affectations.

ازلی { էզէլի* կամ ازلیه էզէ-լիյէ [ա] Յաւիտե-նական. éternel.

ازلیت { էզէլիյէթ* [ա] Յաւիտենականութիւն. état de ce qui est éternel.

آزما { ազմա [գ] Փորձ. փորձ. éprouvé. versé.

آزمان { ազման [ը] Անհեթեթ իւր սեռին մէջ. énorme dans son genre

ازمان { էզման* [ա] Ժամա-նակներ. temps. [էզ. زمان]։

آزمایش { ազմայիշ [գ] Փոր-ձառութիւն. expérience.

آزمق { ազմագ [ը] 1. Մո-լորիլ. s'égarer. 2. կատաղիլ. s'irriter 3. Չափազանց աճիլ. croître démesurément. [illegible]. دوش — երազախաբ լինիլ. éprouver des pollutions nocturnes.

ازمك { էզմէք [ը] 1. Ճըզ-մել. écraser.

ازمنه { էզմինէ* [ա] Ժամա-նակներ. temps. [էզ. زمان]։

آزموده { ազմուտէ [գ] Փորձած. փոր-ձուած. expérimenté.

آزمه { ազմա [ը] Մերձաւոր սեռէ արու և էգէ սերած կենդանի. animal produit par le croisement de deux espèces voisines.

ازمه { էզմէ [ը] Ճզմուած-նիւթ. chose broyée

ازمه { էզիմէ* [ա] Սանձեր. freins [էզ. زمام]։

ازق { էզիքիք [ք] Նուա-ղում. défaillance.

ازغك { էզիգէք [ք] Նուա-ղիլ. défaillir.

آزو { ազու [ք] 1. Աղօրիք (ակռայ). dents molaires. 2. ժանիք. défenses.

ازواج { էզվաճ* [ա] 1. Ա-մոլք. couple. les époux [էզ. زوج] 2. Կո-ղակիցք. épouses.

ازهار { էզհար* [ա] Ծա-ղիկներ. fleurs. [էզ. زهر]։

ازهار { իզհար [ա] Ծաղկա-կալութիւն. inflorescence [زهر էն]։

ازيك { էզիք [ք] 1. Ճզմ. ճզմուած. écrasé 2. Վարանոտ. hésitant.

آژدر { աժտէր կամ آژدرها աժտէրհա [դ] Վի-շապ. dragon.

اس { էսս [ա] 1. Հիմ. base 2. Թուա. Ցայ-տարար թիւ. exposant.

آس { աս [ա] Մրտենի. myrte.

اسئله { էսիլէ* [ա] Հարց-մունք. demandes. questions [էզ. سؤال]։

آسا { ասա [դ] Նման. պէս. comme.

اسائت { իսաէթ* [ա] Չա-րագործութիւն. malfaisance [سوء էն]։

اسابيع { էսապիւ‘ * [ա] Շա-բաթներ. semaines [էզ. اسبوع]

اساة { իսաթ* [ա] 1. Բժիշկներ. médecins [էզ. آسی] 2. Նշտարագէտք.

اساتذه { էսաթիզէ*[ա] Վար-պետք. ուսուցիչք maîtres. docteurs. [էզ. استاذ]։

آساد { ասատ* [ա] Առիւծք lions [էզ. اسد]։

اساس { էսաս [ա] 1. Հիմ. սկզբունք. base. fond. principe [յգ. اسس]։

اساسی { էսասի կամ اساسيه էսասիյէ* [ա] Հիմ-նական. fondamental. ասայ. قانون — سی Սահմանադրու-թիւն. constitution.

اساطير { էսաթիր* [ա] Ա-ռասպելք. fables [էզ. اسطوره]։

اساطين { էսաթին* [ա] 1. Սիւներ. colonnes [էզ. اسطوانه] 2. Գլան-ներ. cylindres.

اسافل { էսաֆիլ* [ա] Ամե-նաստորինք. գռեհ-իկք. les inférieurs. le bas peuple [էզ. اسفل]։

اساقه { էսաքա* [ա] Մղել. տանել. pousser. mener [سوق էն] ։

اساله { էսալէ* [ա] Հոսեցընել. պարպել. Թափել. faire écouler. vider. verser [سیلان էն] ։

اسالیب { էսալիպ* [ա] Եղանակներ . մեթոտներ. manières · méthodes [եզ. اسلوب] ։

اسامه { էսամէ [ի] Անուան արձանագրութիւն inscription du nom.

اسامی { էսամի* [ա] Անուններ . noms [եզ. اسم] ։

آسان { ասան [պ] Դիւրին. facile.

آسایش { ասայիշ [պ] Հանգստութիւն . խաղաղութիւն. repos. paix

اسب { էսպ [պ] Ձի. cheval [յգ. اسبان] ։

اسباب { էսպապ * [ա] 1. Պատճառներ. motifs [եզ. سبب] 2. Միջոցներ. moyens. mesures 3. Կազմած. matériel.

اسباط { էսպաթ* [ա] Ցեղեր. tribus [եզ. سبط] ։

اسبال { էսպալ[ա]Ուղարկել. ճամբայ հանել. expédier . mettre en route. [سبیل էն] ։

اسبران { էսպըրան [պ] Ձիով խոյացող. qui s'élance à cheval.

اسبسوار { էսպէսուար [պ] Ձի հեծած. monté à cheval.

اسبق { էսպագ [ա] Աւելի նախկին. plus ancien [سبقت · سابق էն] ։

اسبوع { էսպու' [ա] Շաբաթ. եօթնեակ. semaine. [յգ. اسابیع] ։

اسبوعیه { էսպու'իյէ* [ա] Շաբաթական . hebdomadaire.

اسپازموس { իսփազմօս [յուն.] Ջղաձգութիւն. spasme.

اسپاناك { ըսփանախ [պ] Շոմին. épinards.

اسپانیا { ըսփանիա [իտ.] Ըսպանիա Espagne

اسپانیول { ըսփանիօլ [իտալ.] Սպանիացի. Ըսպանիական. espagnol. d'Espagne.

اسپیتالیا { ըսփիթալիա [լատ.] Հիւանդանոց. hôpital.

اسپرتو { իսփիրթօ [իտ.] Ոգի գինւոյ. alcool.

آسپریس { ասփիրէս [պ] Ասպարէզ. hippodrome. carrière.

اسپنجیار { ըսփինճիար [եբր.] Դեղագործ. pharmacien.

اسپیر { իսփիր [եբր.] Սպասաւոր ձիու. valet d'écurie.

استاد { ուսթատ [պ] Վարպետ. maître. habile [յգ. استادان]:

استاده { իսթատէ [պ] Ոտքի կեցած. resté debout.

استاذ { ուսթազ [ա] տե՛ս. voyez استاد:

استار { ըսթար* [ա] 1. Ծածկոցք. couvertures [եզ. ستر] 2. Աստառ. doublure [տաճ. աստառ].

استاقوس { ըսթաքօզ [յուն.] Աստակօս. homard.

استاليا { իսթալիա [իտալ.] Կայք նաւու. starie.

آستان { աասթան [պ] Սեմ: seuil.

استانبول { իսթամպօլ Կ. Պօլիս. Constantinople [տաճ. յունականն Կոստանդնուպօլսոյ աղաւաղուածն է]:

آستانه { աասթանէ [պ] Սեմ: seuil. տաճկ. — علیه Կ. Պօլիս. Constantinople. لى — Պօլսեցի. constantinopolitain.

استاوروس { ըսթավրօս [յուն] Խաչ. croix.

استبداد { իսթիպտատ [ա] Ինքնիշխանութիւն. բռնակալութիւն. absolutisme. despotisme. տաճկ. کارانه — բռնապետական. despotique.

استبدال { իսթիպտալ [ա] Փոխանակել. échanger [بدل էն]: տաճկ. — افرادی արձակեալ զինուորք. troupes congédiées.

استبراء { իսթիպրա [ա] Մաքրուիլ. se purifier [برائت էն]:

استبشار { իսթիպշար [ա] Աւետիս խնդրել կամ առնուլ. demander ou apprendre une bonne nouvelle [بشارت էն]:

استبعاد { իսթիպ՛ատ [ա] Հեռի կամ անհաւանական համարել. regarder comme loin ou improbable [بعد էն]:

استبقاء { իսթիպգա [ա] Տեւականութիւն խնդրել. յարատեւութիւն. demander la conservation. permanence. maintien [بقا էն]:

استتابه { իսթիթապէ * [ա] Զղջալ. se repentir [توبه էն]:

استتار { իսթիթար [–] Ծածկուիլ. se cacher [ستر էն]։

استتمام { իսթիթմամ [–] Լրացումը խնդրել. Լրացնել. demander l'achèvement. achever [تمام էն]։

استثقال { իսթիսքալ [–] Ծանր համարել. Խորշիլ. regarder comme désagréable. éprouver une répugnance [ثقيل . ثقلت էն]։

استثناء { իսթիսնա [–] Բացառութիւն. exception. ա — բացառական. exceptionnel.

استج { իսթիճ [ի] Տուփ գործիքի. boîte d'instruments. étui.

استجابت { իսթիճապեթ* [–] Պատասխանել. ընդունել. répondre. accepter. éxaucer [جواب էն]։

استجرار { իսթիճրար [–] Քաշել. tirer. [جر էն]։

استجلاب { իսթիճլապ [–] Գրաւել. ձգել առ ինքն. attirer [جلب էն]։

استجماع { իսթիճմա‘ [–] Համախմբել. recueillir. ramasser. [جمع էն]։

استجواب { իսթիճվապ [–] Հարցաքննել. interroger [جواب էն]։

استحاله { իսթիհալէ* [–] 1. Անկարելիութիւն. impossibilité. 2. Կերպարանափոխութիւն. transformation [حال էն]։

استحسان { իսթիհսան [–] Հաւնիլ. approuver [حسن էն]։

استحصال { իսթիհսալ [–] Ձեռք բերել. ստանալ. se procurer. acquérir [حصول էն]։

استحصان { իսթիհսան [–] Ամրանալ. se retrancher dans une forteresse [حصن էն]։

استحضار { իսթիհզար [–] 1. Պատրաստել. ներկայել. apprêter. présenter [حاضر . حضور էն] 2. Բժշ. Կազմութիւն (դեղօրէից) préparation. տուն. دار ال — գործարան. laboratoire.

استحفاظ { իսթիհֆազ [–] 1. Պահել. préserver [حفظ էն] 2. Սորվել. apprendre par cœur.

استحقار { իսթիհքար [–] Արհամարհել. mépriser [حقارت էն]։

استحقاق { իսթիհքաք [–] Արժանաւորութիւն. իրաւունք. mérite. droit [حق էն] [ج . استحقاقات]։

استحكام { էսթիհքեամ [ա] Ամրացնել. ամրութիւն. fortifier. fortification [حكم էն] [ج. استحكامات]։

استحلاب { էսթիհլապ [ա] Կթել. traire — قابل կթելի. émulsif.

استحلاف { էսթիհլաֆ [ա] Երդում պահանջել. exiger un serment.

استحلال { էսթիհլալ [ա] Արդարացի, օրինաւոր համարել. regarder comme légitime et équitable [حلال էն]։

استحمام { էսթիհմամ [ա] Լոգանք առնել. prendre un bain. [حمام էն]։

استحياء { էսթիհյա [ա] 1. Ամչնալ. avoir honte [حيا էն] 2. Կենդանացում. animalisation. [حيات էն]։

استخاره { էսթիխարէ * [ա] Երազագիտութիւն. oniromancie [خير էն]։

استخبار { էսթիխպար [ա] Լուր առնել. իմանալ. տեղեկութիւն. s'informer. apprendre. information [خبر էն] [ج. استخبارات].

استخدام { էսթիխտամ [ա] Ծառայեցնել. employer [خدمت էն]։ — اولنمق ծառայել. servir [خدمت էն]։

استخراج { էսթիխրաճ [ա] 1. Դուրս հանել. հանել. extraire. tirer [خروج էն] 2. Գուշակութիւն. présage [ج. استخراجات]։

استخفاف { էսթիխֆաֆ [ա] Չնչին համարել. regarder comme frivole, sans importance. [خفت. خفيف էն]։

استخلاص { էսթիխլաս [ա] Ազատել. délivrer [خلاص էն]։

استخلاف { էսթիխլաֆ [ա] Յաջորդ կամ փոխանորդ կարգել. nommer un successeur ou un substitut [خلف էն]։

استخوان { էսթուխան [պ] Ոսկր. os.

استداره { էսթիտարէ * [ա] Դառնալ. կլորնալ. tourner. s'arrondir [دور էն]։

استداری { էսթիտարի [ա] Շարժումն որդնական. péristaltique.

استدامه { էսթիտամէ * [ա] Շարունակու-

թիւնը խնդրել. յարատեւութիւն. demander la continuation de. perpétuité. [دوام էն]։

استدانه { իսթիտանէ * [—] փոխ առնել (դրամ). emprunter (une somme) [دين էն]։

استدراج { իսթիտրաճ [—] 1. Տակաւ առ աստիճան բարձրացում. élévation graduelle [درجه էն] 2. Բաղդ. fortune [—. խօթիրան]։

استدراك { իսթիտրաք [—] իմանալ. հասկնալ. հասնիլ. comprendre. saisir. atteindre [درك էն]։

استدعاء { իսթիտա՛ [—] 1. Խնդրել. խնդիրք. solliciter. demande [دعا էն] 2. Արդարութեան հատուցում պահանջել. demander justice 3. Խնդրագիր. requête [յգ. مستدعيات] نامه — խնդրագիր. requête. pétition

استدلال { իսթիտլալ [—] Հետեւցնել. conclure [دلالت էն]։

استدماء { իսթիտմա [—] Արիւնագործութիւն. sanguification [دم էն]։

استذكار { իսթիզքեար [—] Մտաբերել. se rappeler [ذكر էն]։

استذلال { իսթիզլալ [—] Հէք և նուաստ համարել. regarder comme trop humble, abject [ذليل ذلت էն]։

استر { էսթէր [պ] Ջորի. mulet [յգ. استران]։

استراحت { իսթիրահաթ* [—] Հանգստանալ. հանգիստ. se reposer. repos [راحت էն]։

استراق { իսթիրագ [—] Գողնալ. voler [سرقت էն]։

استرجاء { իսթիրճա [—] Աղաչել. խնդրել. prier. solliciter [رجا էն]։

استرحام { իսթիրհամ [—] Պաղատիլ. աղերս. supplier. supplication [رحمت էն] نامه — աղերսագիր. supplique.

استرخاء { իսթիրխա [—] Կակղութիւն. amollissement [رخاوت էն]։

استرداد { իսթիրտատ [—] Ետ առնել. reprendre [رد էն]։

استرزاق { իսթիրզագ [—] Ուտեստ ճարել. se procurer des vivres. [رزق էն]։

استرشاء { իսթիրշա [—] Կաշառք առնել.

se laisser corrompre [رشوت էն].

استرقاق { իսթիրգագ [ա] 1. Գերի ընել. faire de quelqu'un son esclave [رق ըէքէ էն].

استروبا { իսթրօպա [էօղ] Բիր bâton.

استره { ըսթըրէ [ա] Ածե-լի. rasoir.

استرهان { իսթիրհան [ա] Գր-րաւ ուզել կամ առնել. exiger ou prendre un nantissement [رهن էն].

استریدیا { ըսթրիտիա [յուն.] Ոստրէ. huître.

استزاده { իսթիզատէ* [ա] Ա-ւելնալը խնդրել. solliciter l'augmentation de [زیاده էն].

استسعاد { իսթիսաատ [ա] Եր-ջանիկ համարել. considérer heureux, de bon augure [سعادت . سعید էն].

استسقاء { իսթիսգա [ա] Ջրգողութիւն. hydropisie [سقایت էն] [ռամկ. ըսգա].

استسلام { իսթիսլամ [ա] Մահ-մետական ըլլալ. se convertir à l'islamisme [اسلام էն].

استناد { իսթինատ [ա] Յե-նուլ. s'appuyer [سند էն].

استشاره { իսթիշարէ* [ա] Խորհուրդ հար-ցնել. consulter [شوری էն].

استشعار { իսթիշաար [ա] Տե-ղեկութիւն ու-զել. demander des informations.

استشفاء { իսթիշֆա [ա] Բժշկութիւն խնդ-րել. demander la guérison. [شفا էն].

استشفاع { իսթիշֆաա [ա] Բա-րեխօսութիւն խնդրել. solliciter l'intercession de [شفاعت էն].

استشمام { իսթիշմամ [ա] 1. Հոտոտել. զգալ. flairer. sentir [شم էն].

استشهاد { իսթիշհատ [ա] Վկայութիւն բե-րել. citer pour preuve, à l'appui de [شهادت էն].

استشهار { իսթիշհար [ա] Հռչա-կել. se renommer [شهرت էն].

استصحاب { իսթիսհապ [ա] 1. Պաշտպա-նել. protéger [صحابت էն] 2. Մէկտեղ առնել. se faire accompagner de.

استصعاب { իսթիսաապ [ա] Դժուար հա-մարել. regarder comme difficile [صعوبت էն].

استصواب { իսթիսվապ [–] Ուղիղ գտանել. հաւանել. trouver juste. approuver [صواب էն]:

استضائه { իսթիզաէ* [–] Լոյս առնել. s'éclairer [ضیاء էն]:

استضعاف { իսթիզ'աֆ [–] Տկար, անզօր համարել. regarder comme faible, impuissant [ضعف էն]:

استطاره { իսթիթարէ* [–] Թռուցանել. faire voler [طیران էն]:

استطاعه { իսթիթա'ա* [–] Կարողութիւն. pouvoir [طاعت էն]: առաջ. — من غیر առանց կարողութեան. sans aucun pouvoir. — علی قدر ال ըստ կարողութեան. selon le pouvoir.

استطاله { իսթիթալէ* [–] Երկարելը խնդրել. երկարել. solliciter la prolongation. prolonger. [طول էն]:

استطراد { իսթիթրատ [–] Խոտորում. digression [طرد էն]: علی طریق — ال միջանկեալ ըստ կերպի. par digression.

استطلاع { իսթիթլա'[–] Վերահասու լինել. prendre note [طلوع էն]:

استظلال { իսթիզլալ [–] Հովանաւորիլ. se mettre à l'ombre de [ظل էն]:

استظهار { իսթիզհար [–] Պաշտպանութիւն խնդրել. յենուլ. demander la protection. s'appuyer [ظهر էն]:

استعاده { իսթի'ատէ* [–] 1. Վերադարձը խնդրել. demander le retour. [عودت էն] 2. Սովորիլ. s'accoutumer [عادت էն]:

استعاذه { իսթի'ազէ* [–] Ապաւանիլ. դիմել. se refugier. recourir à [عوذ էն]:

استعاره { իսթի'արէ* [–] 1. Փոխ առնել (առ ի գործածութիւն). emprunter (pour usage) [عاریت էն] 2. Այլաբանութիւն. métaphore.

استعانه { իսթի'անէ* [–] Օգնութիւն, խնդրել. demander du secours, de l'assistance [عون էն]:

استعبار { իսթի'պար [–] Օրինակ, խրատ առնել. prendre exemple ou admonition de quelqu'un. [عبرت էն]:

استعجاب { իսթի'ճապ [–] Զարմանալ. s'étonner [عجب էն]:

استعجال { իսթիՙճալ [-] Փուլ-թալ. ամճալա-րըլ. se hâter· s'empresser [عجل էն]։

استعداد { իսթիՙտատ [-] Քապ-իլիյէթ. տուլնակլըւթիւն. ընտակնութեան . capacité· aptitude· prédisposition· [عده ՙաստուն էն]։

استعذار { իսթիՙզար [-] Քու-սուրլուքու հնա- րըլ . demander pardon en présentant des excuses · [عذر էն]։

استعطاف { իսթիՙթաֆ[-] 1· Կարըհըրթութ նան հայըլ. չըրտ իհնտըրըլ. demander une grâce, une faveur [عطف էն] 2· Հայըլ. supplier·

استعظام { իսթիՙզամ [-] Մեծցնել. խոր- ղենք մեծագուցանել. agrandir· s'enorgueillir [عظم էն]

استعفاء { իսթիՙֆա [-] Նի- ֆարուրթիւն խնդ- րել. հրաժարել. հրաժարա- կան. demander pardon· se retirer· démission [عفو էն]։

استعفاف { իսթիՙֆաֆ [-] Անբասիր ըլլալ être irréprochable [عفت էն]

استعلاء { իսթիՙլա [-] 1· Վերանալ. s'élever [علو էն] 2· Տիրել. maîtriser· dominer·

استعلام { իսթիՙլամ [-] Տե- ղեկութիւն ու- զել. demander des informations [علم էն]։

استعمار { իսթիՙմար [-] Շէն- ցնել. գաղթա- կանութիւն հաստատել . peupler· établir une colonie [عمر էն]։

استعمال { իսթիՙմալ [-] Գոր- ծածել. գործա- ծութիւն. employer· usage [جه· استعمالات] [عمل էն]։ ոսոյ. — سوء գործածում abus·

استغاثه { իսթիղասէ* [-] Օգ- նութիւն հայցել. demander secours·

استغداء { իսթիղտա [-] Վե- րածնում. reviviscence [غدا էն]։

استغراب { իսթիղրապ [-] Զարմանալ. s'étonner [غرب · غريب էն]։

استغراق { իսթիղրաք [-] 1· Ընկղմիլ. սու- զանիլ. se plonger 2· Հիա- ցումն (միտք)· ravissement·

استغفار { իսթիղֆար [-] Մե- ղաց թողութիւն խնդրել. demander le pardon de ses péchés [غفران էն]։

استغفرالله { իսթաղֆիրուլլահ առ- Քամ լիցի. ըը-

նուն . que Dieu me pardonne. point du tout.

استغلال { էսթիղլալ [ա] Անհարժ շարժ. գրաւ դնել. hypothéquer [ռամկ. իսթիլլալ]։

استغناء { էսթիղնա [ա] 1. Անկարօտ լինել. n'avoir besoin de rien 2. Զկամութիւն. manque de disposition à [غنا էն]։

استغنام { էսթիղնամ [ա] Յափշտակել. յաւար առնել.. enlever par force. butiner [غنيت էն]։

استفاده { էսթիֆատէ* [ա] 1. Օգուտ քաղել. շահ. profiter. avantage. [فائده էն] 2. Հասկնալ. իմանալ.comprendre. entendre.

استفاضه { էսթիֆազա* [ա] Զարգանալ. se développer [فيض էն]։

استفتاء { էսթիֆթա [ա] Ֆէթվա հարցնել. demander un fetva [فتوى էն]։

استفتاح { էսթիֆթահ [ա] 1. Բանալ. ouvrir. [فتح էն] 2. Նորապսակութեան մը օրուան առաջին վաստակը. étrenne [ռամկ. սիֆթահ]։

استفراد { էսթիֆրատ [ա] Առանձնանալ. s'isoler [فرد էն]։

استفراغ { էսթիֆրաղ [ա] Փսխել. vomir. [فراغ էն]։

استفسار { էսթիֆսար [ա] Հարցնել. demander, s'enquérir.

استفهام { էսթիֆհամ [ա] 1. Հարցնել. demander [فهم էն] 2. Իմանալ. Հասկնալ. entendre. comprendre.

استقامت { էսթիգամէթ* [ա] Ուղղութիւն. պարկեշտութիւն. droiture. probité. [قوام էն]։

استقباح { էսթիգպահ [ա] Անվայել համարել. regarder comme inconvenant [قبح . قباحت էն]։

استقبال { էսթիգպալ [ա] 1. Դիմաւորել. aller à la rencontre [قبل էն] 2. Ապառնի. future 3. Ապագայ. avenir.

استقبالا { էսթիգպալէն [ա] Ապագային. à l'avenir.

استقدام { էսթիգտամ [ա] 1. Ջանալ. tâcher. [قدم էն] 2. Յառ. Յառաջադիմութիւն. progression.

استقرار { էսթիգրար [ա] Հաստատուիլ. s'établir [قرار էն]։

استقراض { իսթիքրազ [-] փարա ատնել (տըրամ). փարատուութիւն. emprunter. emprunt [قرض էն] [ج. استقراضات].

استقصاء { իսթիքսա [-] խու- զուրել. խորին զննութիւն. examiner à fond. approfondir. observation profonde.

استقطاب { իսթիքթապ [-] բեւեռացում. polarisation [قطب էն].

استقطار { իսթիքթար [-] թորել. distiller [قطره էն].

استقلال { իսթիքլալ կամ استقلاليت իսթիքլա- լիյէթ [-] Անկախութիւն. indépendance.

استقناد { իսթիքնատ [-] Շա- քարացում. candisation [قند էն].

استك { իսթէք [Ի] Ցանկու- թիւն. désir.

استكانت { իսթիքանէթ [-] Խոնարհութիւն. humilité [مسكنت էն].

استكبار { իսթիքպար [-] Հպարտանալ. s'enorgueillir [كبر էն].

استكتاب { իսթիքթապ [-] Թելադրութիւն. dictée [كتب էն].

استكثار { իսթիքսար [-] 1. Չօգ հասապլամագ. trouver trop [كثير . كثر էն] 2. Չօգալթմագ. multiplier.

استكراء { իսթիքրա [-] Վար- ձու բռնել. prendre à loyer [كرا էն].

استكراه { իսթիքրահ [-] Զզուիլ. se dégoûter [كراهت էն].

استكساب { իսթիքսապ [-] Ստանալ. Շա- հիլ. acquérir. gagner [كسب էն].

استكشاف { իսթիքշաֆ [-] 1. Երեւան հանել. découvrir [كشف էն] 2. գր. Ճանաչութիւն. reconnaissance.

استكمال { իսթիքմալ [-] Լը- րացնել. կատարե- լագործութիւն. compléter. perfectionnement [كمال էն].

استكناه { իսթիքնահ [-] Խորը թափանցել. approfondir [كنه حقيقتنه էն].

استلاب { իսթիլապ [-] Կողո- պտել. dépouiller [سلب էն].

استلذاذ { իսթիլզազ [-] Ա- խորժիլ. trouver à son goût. se réjouir [لذت لذيذ էն].

استلزام { իսթիլզամ [-] Տրա- մաբանել. պատճա-

ունել. պահանջել. éxiger. causer. nécessiter [لزوم էն]։

استلقاء { իսթիլգա [—] Յօրսայուութիւն. supination.

استماع { իսթիմա՛ [—] Լսել. միտ դնել. entendre. écouter [سمع էն]։

استمالت { իսթիմալէթ * [—] Յանկուցանել. faire incliner. attirer [ميل էն]։

استمداد { իսթիմդատ [—] Օգնութիւն խնդրել. demander l'assistance [مدد էն]։

استمرار { իսթիմրար [—] Շարունակութիւն. continuation [مرور էն] ى — շարունակական. continuel.

استمزاج { իսթիմզաճ [—] Մէկու մը կարծիքը կամ բնութիւնը հետազօտել. sonder les opinions ou le tempérament de quelqu'un [مزاج էն]։

استمساك { իսթիմսաք [—] 1. Բռնել. saisir [مسك էն] 2. Ժուժկալել. s'abstenir.

استمطار { իսթիմթար [—] Անձրև խնդրել. prier pour la pluie [مطر էն]։

استمك { իսթիմէք [Բ] 1. Ուզել. vouloir. 2. Պէտք ունենալ. avoir besoin.

استملاء { իսթիմլա [—] Տօլ տալ. dicter.

استملاك { իսթիմլաք [—] Տիրանալ. տեղ գրաւել. posséder. prendre possession d'un lieu [ملك էն]։

استمناء { իսթիմնա [—] Ձեռնաշարժութիւն. onanisme [منى էն]։

استمهال { իսթիմհալ [—] Ժամանակ մը կամ միջոց խնդրել. demander un délai [مهلت էն]։

استناد { իսթինատ [—] Աստատել. s'appuyer [سند էն]։ ...... — ما به ال ... իսթինատ appui. soutien — كاه յենարան. appui.

استنباء { իսթինպա [—] Լուր առնել, հարցնել. demander des nouvelles, interroger [نبا էն]։

استنباط { իսթինպաթ [—] Իմաստ մը հանել. tirer un sens.

استنتاج { իսթինթաճ [—] Հետեւութիւն հանել. conclure. inférer [نتيجه էն]։

استنساب { իսթինսապ [—] Մէկու մը հետ ազգականութիւն ունենալ

ցուցնել. affecter d'avoir parenté avec quelqu'un [نسبت نسب էն].

استنساخ { իսթինսախ [ա] Ընդօրինակել. copier [نسخ էն].

استنشاد { իսթինշատ [ա] Մէկու մը ոտանաւոր շինելը կամ արտասանելը ուզել. solliciter quelqu'un à composer ou réciter des vers.

استنصار { իսթինսար [ա] Օգնութիւն խնդրել. demander des secours [نصرت էն].

استنطاق { իսթինթագ [ա] Հարցաքննել. Հարցաքննութիւն. interroger. interrogatoire [نطق էն].

استنكاف { իսթինքեաֆ [ա] Ետ կենալ. s'abstenir.

استواء { իսթիվա [ա] 1. Հաւասարութիւն. égalité 2. Մակարդակ. plan. տափ. — خط Հասարակած. équateur.

استوار { իսթիւվար [պ] Հաստատուն. ամուր. ferme. solide.

استوانه { իսթիւվանէ [պ] տե՛ս. voir اسطوانه և اسطوانی.

استوبج { իսթիւպիճ [թ] Սպիտակաղեղ. céruse.

استوپو { իսթուբբա [իտա.] Խծուծ. étoupe.

استهجان { իսթիհճան [ա] Թերի կամ ամօթալից համարել. regarder comme vicieux ou déshonorant [هجنت էն].

استهداء { իսթիհտա [ա] Ուղիղ ճանապարհ խնդրել. chercher le chemin droit [هدایت էն].

استهزاء { իսթիհզա [ա] Ծաղրել. ծաղր. se moquer. moquerie.

استهلاك { իսթիհլաք [ա] Վատնել. dissiper [هلاك էն].

استهواء { իսթիհվա [ա] 1. Յօժարիլ. incliner [هوى էն] 2. բժշ. Մարմնոյն մէջ կողմէ օդ կամ կազ հաւաքուիլը. pneumatose.

استیجاب { իսթիճապ [ա] Տրամադրել. պատճառել. disposer. exiger. causer [وجوب էն].

استیجار { իսթիճար [ա] Վարձել. prendre à loyer [اجرت էն].

استیذان { իսթիզան [ա] Արտօնութիւն խնդ-

րել. demander l'autorisation [اذن էն]:

استيصال { իսթիսալ [–] 1. Խլել. բնաջինջ ընել. déraciner. exterminer [اصل էն]:

استيضاح { իսթիզահ [–] Բացատրութիւն խնդրել. demander des explications [ايضاح . وضوح էն]:

استيعاب { իսթիապ [–] Պարունակել. contenir. renfermer [وعا էն]

استيف { իսթիֆ [իթալ.] Խիտ կուտակում. amoncellement compact.

استيفاء { իսթիֆա [–] Գանձել. առնուլ. prendre payement, encaisser, recevoir [وفا էն]:

استيلاء { իսթիլա [–] Տիրել. գրաւել. s'emparer. occuper [ولى . ولايت էն]:

استيم { ըսթիմ [անգլ.] Շոգի vapeur.

استيماره جى { իսթիմարէ ճի [իթալ.] Արժեքը գնահատող. estimateur.

استيمان { իսթիման [–] Անձնատուր ըլլալ. se rendre à l'ennemi [امن էն]

آستين { աստին [պ] Թեզանիք. la manche.

استيناس { իսթինաս [–] 1. Ընտելանալ. s'apprivoiser [انسيت էն] 2. Վարժութիւն. pratique.

استيناف { իսթինաֆ [–] Վերաքննութիւն. appel. [انف էն]:

استهال { իսթիհալ [–] Արժանաւորութիւն dignité. mérite [اهليت էն]:

اسحار { էսհար * [–] 1. Արշալոյսք aubes [եզ. سحر սեհեր] 2. Դիւթութիւնք. sorcelleries [եզ. سحر սիհր]:

اسخان { իսխան [–] Տաքցընել. chauffer.

اسخى { էսխա [–] Առաւել կամ ամենաառատաձեռն. plus ou le plus libéral [سخاوت . سخى էն]:

اسخياء { էսխիյա* [–] Առատաձեռն մարդիկ. personnes libérales [եզ. سخى]:

اسد { էսէտ [–] Առիւծ. lion [յոգ. آساد]:

اسر { էսր [–] Գերութիւն. captivité. esclavage.

اسر { էսր [–] էսիր. Ընկեցում. projection.

اسراء { իսրա [–] Ղրկել. envoyer [اسرايت էն]

اسراء { էսիրա* [ա] Գերիներ. prisonniers. esclaves [եզ. اسیر]։

اسرائیل { իսրաիլ [ա] Իսրայէլ. Israël.

اسرار { էսրար* [ա] Գաղտնիքներ. secrets. mystères [եզ. سر]։ աաայ. — محرم գաղտնապահ բարեկամ. confident discret.

اسرار { էսրար [ի]. Հաշիշ. hachich.

اسراع { իսրա՛ [ա] Փութացնել. փութալ accélérer. se hâter [سرعت էն]

اسراف { իսրաֆ [ա] Շռայլել. prodiguer. ջ. — շռայլ. prodigue.

اسرب { էսրէպ [ա] Կապար. plomb. ی— կապարեայ. de plomb.

اسرع { էսրա՛ [ա] Աւելի կամ ամենաարագ plus ou le plus vite, accéléré [سرعت . سریع էն]։

اسرکمك { էսիրկէմէք [ի] 1. Պահպանել. préserver 2. Խնայել. épargner.

اسره { էսրէ [ի] Նշան մ'է որ է կամ ը ձայնը կուտայ. signe phonique de i ou e muet.

اسره { էսիրրէ* [ա] Գահեր. trônes [եզ. سریر]։

اسس { էսաս* [ա] 1. Հիմունք. fondements [եզ. اساس]։

اسطار { էսթար* [ա] 1. Գիծեր. lignes [եզ. سطر] 2. էսթար Գրել écrire [سطر էն]։

اسطرلاب { էսթուրլապ [յու.] Աստեղաբաշխութեան չափիչ գործի. astrolabe.

اسطقس { էսթուգուս [ա] Տարր. élément [յգ. اسطقسات]։

اسطوانه { էսթըվանէ* [ա] Երկա. Գլան. cylindre.

اسطوانی { էսթըվանի [ա] Երկա. Գլանաձև. cylindrique.

اسطوره { էսթուրէ* [ա] Վէպ. légende [յգ. اساطیر]։

اسعاد { իս՛ատ [ա] Երջանկացնել. rendre heureux [سعادت էն]։

اسعار { էս՛ար [ա] Ընթացիկ գին. prix courants [եզ. سعر]։

اسعاف { իս՛աֆ [ա] Խնդիրք ընդունել. exaucer la prière. աաայ. — قرین կամ — رهین ընդունուած. exaucé.

اسعد { էս՛ատ [—] Աւելի կամ ամենաբաղդաւորեալ, երջանիկ. plus ou le plus heureux, fortuné. [سعيد . سعادت էն]։

اسف { էսէֆ [—] Վիշտ. ցաւ. regret. douleur.

اسفار { էսֆար*[—] 1. Ճամբորդութիւնք. արշաւանք. voyages. expéditions [էզ. سفر տէֆէր] 2. Մատեանք. livres [էզ. سفر սիֆր]։

اسفل { էսֆէլ [—] 1. Աւելի կամ ամենաստորին. plus ou le plus inférieur [էփ. سفلی] [ջէ. اسافل] 2. Որբան. fondement.

اسفیداج { էսֆիտաճ [ղ] Սպիտակագեղ. céruse.

اسقاء { էսգա [—] Ջրմնցնել. ջրել. désaltérer. arroser [سقايت էն]։

اسقاط { էսգաթ [—] 1. Ձգել. faire tomber [سقوط էն] 2. Զեղչել. retrancher 3. Զրկել. priver. ամաց. جنين — վիժում պատճառել. provoquer l'avortement.

اسقام { էսգամ* [—] Ախտեր maladies [էզ. سقم]

اسقام { էսգամ [—] Ախտացնել. rendre malade [سقامت էն]։

اسقره { ըսգարա [ի] Կարկարայ. gril.

اسقف { ասգօֆ [—] Եպիսկոպոս. évêque [ջէ. اساقف]։

اسقندیل { ըսգանտիլ [էրա.] Խորաչափ. sonde

اسقوربوط { ըսգօրպութ [էրա.] Լնդաբորբութիւն. scorbut.

اسقوفیه { ըսգօֆիա [ռուս.] Գիշերային գդակ. bonnet de nuit.

اسقونطو { ըսգօնթօ [էրա.] Զեղչ. escompte

اسکات { իսքաթ [—] Լռեցնել. համոզել. réduire au silence. persuader [سکوت էն]։

اسکان { իսքան [—] Բնակեցնել. բնակիլ. faire habiter. habiter [سکون էն]։

اسکتمك { էսքիթմէք [ի] Հինցնել. rendre vieux. user.

اسکله { իսքէլէ [էրա.] Նաւահանգիստ. échelle débarcadère.

اسکمله { իսքէմլէ [ի] Աթոռ. chaise.

اسکی { էսքի [ի] 1. Հին. հնաբերական. vieux.

ancien ձ. Մաշած. usé. ـــ جی Հնավաճառ. Հնավաճառ. կօշկակար. fripier. savetier.

اسکیمك { էսքիմէք [ք] Հինանալ. մաշիլ. vieillir. être usé.

اسلاف { էսլաֆ* [ա] Նախորդք. նախնիք. prédécesseurs. ancêtres. [եզ. سلف]։

اسلام { իսլամ [ա] Մահմէտականութիւն. Մահմէտական. islamisme. musulman.

اسلامیت { իսլամիյյէթ* [ա] Մահմէտականութիւն. islamisme.

اسلامیه { իսլամիյյէ * [ա] Մահմէտական. islamique.

اسلامبول { իսլամպօլ [ք] Պօլիս. Constantinople.

اسلحه { էսլիհա* [ա] Զէնքեր. armes [եզ. سلاح]։

اسلم { էսլէմ [ա] Ամենաապահով, փրկաւէտ. le plus sûr. salutaire [سلامت . سلیم էն]։

اسلوب { իսլուպ [ա] Ձև. եղանակ. forme. manière [յ. اسالیب]։

اسلیم { իսլիմ [պրս.] Շոգի. vapeur.

اسم { իսմ [ա] 1. Անուն. nom [յ. اسامی] ձ. Քերականական անուն. nom, substantif. ـــ անուանական. անուանաբար. de nom. nominalement.

اسماء { էսմա* [ա] Անուններ. noms [եզ. اسم] ـــ عدد Թուական անուններ. adjectifs numéraux.

اسماع { իսմա' [ա] Լսեցնել. faire entendre. [سمع էն]։

اسماك { էսմաք* [ա] Ձուկեր. poissons [եզ. سمك]

آسمان { ասման [պ] Երկինք. ciel.

آسمانه { ասմանէ [պ] Առաստաղ. plafond.

آسمانی { ասմանի [պ] Երկնային. երկնագոյն. céleste. azuré.

اسمر { էսմէր [ա] Թուխ. brun [سمرت էն]։

اسمرار { իսմիրար [ա] Թխանալ. se brunir [سمرت էն]։

اسمك { էսմէք [ք] Փչել. souffler.

اسناد { իսնատ [ա] 1. Վերագրել. attribuer [سند էն] ձ. Ամբաստանութիւն. imputation [յ. اسنا

داة] 2. Տեր. Աստուածներին Բիւն. attribution.

اسنان { էսնան* [ա] 1. Ակ-ռայներ. dents [էզ. سن] 2. Տարիքներ. âges.

اسنان { իսնան [ա] Ակռայ-ներու բուսնիլը. dentition [سن էն]։

اسنك { էսնէք [ի] Առաձիգ. élastique. à ressort.

اسنمك { էսնէմէք [ի] 1. Յօրանջել. bâiller 2. Առաձգիլ. avoir du ressort.

اسنه { էսիննէ* [ա] Նիզակ-ներ. lances [էզ. سنان]։

اسوار { էսվար* [ա] Պա-րիսպներ. murailles. [էզ. سور սուր]։

اسواق { էսվագ* [ա] Շու-կաներ. bazars [էզ. سوق]։

اسود { էսվէտ [ա] Սեւ. noir [سواد էն]։

اسوداد { իսվիտատ [ա] Սե-ւնալ. noircir. [سواد էն]։

آسودكى { ասուտէկի [պ] Անդորրութիւն. calme, paix.

آسوده { ասուտէ [պ] Ան-դորր. խաղաղ. calme. paisible.

اسهال { իսհալ [ա] Փորհա-լութիւն. diarrhée [سهل էն]։

اسهام { էսհամ* [ա] 1. Բա-ժիններ. parts [էզ. سهم] 2. Արժեթուղթք. actions.

اسهل { էսհէլ [ա] Աւելի կամ ամենադիւրին plus ou le plus facile [سهو-لت . سهل էն]։

آسيا { ասիա [ա] Ասիա. Asie.

آسياب { ասիապ [պ] Ջա-ղացք. moulin.

آسيابان { ասիապան [պ] Ջա-ղացպան. méunier.

اسياف { էսյաֆ* [ա] Թու-րեր. épées, sabres [էզ. سيف]։

آسيب { ասիպ [պ] Արկած. désastre.

اسير { էսիր [ա] Գերի. captif. prisonnier. esclave [յզ. اسرا].

اسيركمك { էսիրկէմէք [ի] ան'ա voir. اسركمك

اش { էշ [ի] 1. Ընկեր. նը-ման. compagnon. semblable. տաճկ. دول — ى թող նորածինի մանկան. arrière-faix.

آش { աշ [ի] Կերակուր. mets. տաճկ. خانه — խոհանոց. cuisine.

اشارت { էշարէթ* [ա] 1. Ցոյց տալ. indiquer 2. Նշան. signe. signal [յգ. اشارات] 3. Ծանօթութիւն. indication 4. Նշանակել. noter 5. Հրաման. տնօրինութիւն. ordre. commandement. առց. اسم — ցուցական ածական կամ դերանուն. pronom ou adjectif démonstratif.

اشاعت { էշա'աթ* [ա] Տարածել. տարաձայնել. répendre. divulguer [شيوع էն]։

آشاغى { աշաղը [թ] 1. Վար bas 2. Ստորին. կոշտ. inférieur. grossier.

آشام { ա̄շամ [պ] Խմող. buvant.

اشباح { էշպահ* [ա] Մարմիններ. corps [եզ. شبح]։

اشباع { էշպա' [ա] 1. Կշտացնել. rassasier 2. ֆիզ. Յագեցութիւն. saturation.

اشباه { էշպահ* [ա] Նմանք. semblables. pareils [եզ. شبيه]։

اشبو { էշպու [թ] Ահա այս. ներկայս. celui-ci. ce présent.

اشبه { էշպէհ [ա] Ամբարտաւան. յանձնապաստան. arrogant. présomptueux.

اشپز { ա̄շփէզ [պ] Խոհարար. cuisinier.

اشتباك { իշթիպաք [ա] 1. Խառնուիլ. être enlacé l'un dans l'autre. 2. Շփոթ լինել. être embrouillé. s'entremêler.

اشتباه { իշթիպահ [ա] Երկբայել. douter. [شبهه էն]։

اشتداد { իշթիտատ [ա] Սաստկանալ. prendre de l'intensité [شدت էն]։

اشتر { էշթէր [պ] Ուղտ. chameau.

اشتراء { իշթիրա [ա] Գնել. acheter [شرا էն]։

اشتراك { իշթիրաք [ա] 1. Մասնակցիլ. ընկերանալ. participer. s'associer [شركت էն] 2. Հասարակաց լինել. être commun.

اشتراكيون { իշթիրաքիյուն. [ա] Ընկերվարականք. socialistes.

اشتعال { իշթի'ալ [ա] Բոցավառիլ. բորբոքիլ. s'enflammer [شعله էն]։

اشتغال { իշթիղալ [ա] Զբաղիլ. s'occuper. [شغل էն]։

اشتقاق { իշթիգագ [ա] դիւ. Աճանցում. déri-vation [شق էն]. տաշ. — علم ատալգաբանութիւն. étymo-logie.

اشتكاء { իշթիքեա [ա] Գանգատիլ. se plain-dre. porter plainte. [شكايت էն].

اشتمال { իշթիմալ [ա] Պարունակել. con-tenir [شمول էն]. տաշ. اسف — ցաւալի. fâcheux. — حزن տխրալից. plein de tristesse

اشتمام { իշթիմամ [ա] Հոտոտել. odorer, flai-rer [شم էն].

اشته { իշթէ [ի] Ահաւասիկ. voici. voilà.

اشتهاء { իշթիհա [ա] 1. Ցանկանալ. désirer ardemment [شهوت էն] 2. Ախորժակ. appétit [տաշ. իշթահ].

اشتهار { իշթիհար [ա] Հռչակաւոր ըլլալ. Հռչակ. devenir célèbre. célébrité [شهرت էն]. — ذی Հռչակաւոր. célèbre.

آشتی { աշթի [պ] Հաշտութիւն. խաղաղութիւն. conciliation. paix.

اشتياق { իշթիյագ [ա] Փափաքիլ. տեր. կարօտ désirer. affection. dé-sir ardent [شوق էն].

اشجار { էշճար* [ա] Ծառեր. arbres. [եզ. شجر].

آشجی { աշճը [թ] Խոհարար. cuisinier.

اشخاص { էշխաս* [ա] Անձեր. Մարդիկ. personnes. individus. [եզ. شخص].

آشخانه { աշխանէ [պ] Խոհանոց. cuisine.

اشد { էշէտտ [ա] Աւելի կամ ամենախստագոյն plus ou le plus sévère [شدت شديد էն].

اشر { էշէրր [ա] Աւելի կամ ամենաչար, plus ou le plus méchant [شر. اشرير էն]

اشراب { իշրապ [ա] 1. Խմցնել. faire boire [شرب էն] 2. Ներշնչել. insinuer.

اشرار { էշրար* [ա] Չարեր. méchants[եզ. شرير]

اشراف { էշրաֆ* [ա] 1. Ազնուականներ. les nobles [եզ. شريف].

اشراق { իշրագ [ա] Ծագիլ. Լուսաւորել. se lever. luire [شرق էն].

اشراك { իշրաք [ա] Բազմաստուածութիւն polythéisme [شركت էն].

اشربه { էշրիպէ* [ա] Ըմպելի-լիքներ. boissons. [Եզ. شراب] ։

اشرعه { էշրիա* [ա] Առա-գաստք. voiles. [Եզ. شراع] ։

اشرف { էշրէֆ [ա] Աւելի կամ ամենափա-ռաւոր, ազնիւ. plus ou le plus glorieux, noble [شرف شريف Եւ] ։

اشعار { էշ՚ար* [ա] 1. Ո-տանաւորք. vers. [Եզ. شعر շի՚ր] 2. Հերք. poils. cheveux [Եզ. شعر շա՚ր] ։

اشعار { էշ՚ար [ա] Ցուցանել. զեկուցում. expo-ser. désigner. notification [Յգ. اشعارات] [شعر Եւ].

اشعاع { էշ՚ա՚ [ա] Ճառա-գայթում. radia-tion [شعاع Եւ] ։

اشعال { էշ՚ալ [ա] Բորբո-քեցնել. վառել. enflammer. allumer [شعل Եւ]

اشعه { էշի՚՚ա* [ա] Ճառա-գայթք. rayons. [Եզ. شعاع] ։

اشغال { էշղալ* [ա] Զբա-ղումներ. գործեր. occupations. affaires [Եզ. شغل] ։ տաճ. — ترك գործա-դուլ. grève.

اشغال { էշղալ [ա] 1. Զբա-ղեցնել. occuper. [شغل Եւ] 2. Պէշ. Աշխատ-ելու զբաղում. occupation.

اشفاء { էշֆա [ա] Բժշկել. guérir [شفا Եւ] ։

اشفاق { էշֆագ* [ա] 1. Ո-ղորմածութիւնք. կարեկցութիւնք. actes de charité, compassion [Եզ. شفقت] 2. Արշալոյսք. cré-puscules [Եզ. شفق] ։

اشفاق { էշֆագ [ա] Ողորմիլ. գթալ. compatir. avoir pitié [شفقت Եւ] ։

آشفتكى { աշիւֆթէկի [պ] Մո-լեգին սիրահա-րութիւն. folie d'amour.

آشفته { աշիւֆթէ [պ] 1. Մոլեգին սիրահար passionnément amoureux. [Յգ. آشفتكان] 2. Պոռ. pu-tain.

اشفق { էշֆագ [ա] Ամենա-գութ. très com-patissant [شفقت . شفيق Եւ] ։

اشقياء { էշգիյա* [ա] 1. Ա-պստամբք. insur-gés [Եզ. شقى] 2. Աւազակք bandits.

آشقين { աշգըն [թ] Անցած. dépassé.

اشك { էշք [պ] Արտասուք. larme.

اشك { էշէք [թ] Էշ. âne. տաճ. — شقشى Ձի-

ռաց կատակ. jeu de mains.

آشكار { աշքեար կամ آشكاره / աշքեարէ [ղ] Ակնեբև. évident.

اشكال { էշքեալ * [ա] 1. Ձևեր. formes. [Եզ. شكل] 2. Եղ. Ձևեր. պատկերներ. figures 3. Նկարագրանք. signalement.

اشكال { իշքեալ [ա] Դժուարացնել. rendre difficile.

اشكبار { էշքպար [ղ] Արտասուաց. versant des larmes.

اشكجی { էշքէճի [ի] Իշապան. ânier.

اشكريز { էշքրիզ [ղ] Արտասուող. versant des larmes.

اشكنبه { իշքէնպէ [ղ] Քառղիրթ. rumen.

اشكنجه { իշքէնճէ [ղ] Տանջանք, նեղութիւն. torture, tourment.

اشكوه { էշքիւհ [ղ] Մեծվայելչութիւն. magnificence.

اشكين { էշքին [ի] 1. Միակողմանի գնացք. amble. 2. Միակողմանի գնացող (ձի). cheval qui amble.

آشلامق { աշլամագ [ի] տե'ս voir آشيلامق].

اشمئزاز { իշմիզազ [ա] 1. Գարշիլ. abhorrer.

اشمار { իշմար [ի] Նշան. signe.

اشمام { իշմամ [ա] 1. [Հոտառութ տալ. զգացնել. faire flaire, sentir. [Եզ. شم].

آشمق { աշմագ [ի] 1. Անդին անցնիլ. franchir. dépasser.

اشمك { էշմէք [ի] 1. Փորրել. fouiller 2. Վազել. courir.

آشنا { աշինա [ղ] 1. Ծանօթ. բարեկամ. connaissance. ami 2. Տեղեակ. connaissant. adepte [Յգ. آشنايان].

آشنالق { աշինալըգ [ի] 1. Ծանօթութիւն. connaissance 2. Բարեւում. salut.

آشنمق { աշընմագ [ի] Մաշիլ. s'user. se passer.

اشنمك { էշինմէք [ի] Փորել. creuser.

اشنه { էշնէ [ղ] Մամուռ. mousse.

اشواق { էշվագ * [ա] 1 Փափագներ. անձկեր. désirs vifs. souhaits [Եզ. شوق] 2. Հաճոյքներ plaisirs.

آشوب { աշուպ [պ] 1. խառնաշփոթութիւն. trouble 2. խռովող. troublant.

آشورمق { աշուրմագ [թ] 1. Անցնել. faire dépasser, franchir 2. գողնալ. dérober 2. փախցնել. մաքսանենգել. passer en contrebande. emporter.

آشورى { աշուրը [թ] 2. Չափազանց. trop. excessif. ռմկ. — كون օր ընդ մէջ. tous les deux jours. — طاغ լեռան անդին կողմը. outre mont.

اشهاد { իշհատ* [ա] Վկայք témoins [եզ. شاهد]։

اشهاد { իշհադ [ա] Վկայ ընել. վկայ կոչել. prendre à témoin. attester. [شهادت էն]։

اشهار { իշհար [ա] Հռչակաւոր ընել. rendre fameux [شهرت էն]։

اشهر { էշհեր [ա] Աւելի կամ ամենանշանաւոր, ծանօթ. plus ou le plus distingué, notoire [شهرت . شهير էն]։

آشى { աշը [թ] 1. Պատուաստի հիւթ. vaccin 2. Պատուաստ. vaccine effe.

اشياء { էշեա* [ա] 1. Իրեր. Նիւթեր. choses. objets [եզ. شئ] 2. Կարասիք. գոյք. meubles. effets.

آشيان { աշիեան կամ آشيانه աշիանէ [պ] Բոյն. nid.

آشيق { աշըգ [թ] Վէգ. osselet.

اشيك { էշիկ [թ] Սեմ. seuil.

آشيلامق { աշըլամագ [թ] 4. Պատուաստել. vacciner, greffer 2. Պաղեցնել. rafraîchir.

آشيلامه { աշըլամա [թ] 1. Պաղեցուցած. rafraîchi.

اص { էս [թ] Տէր. maître.

اصابت { իսապէթ* [ա] 1. Ճշդութիւն. justesse [صواب էն] 2. Դիպել. se rencontrer. ռմկ. — قرن կամ — رهين ուղիղ. juste. عين — չարաչքութիւն. mauvais regard.

اصابع { էսապի' * [ա] Մատներ. doigts [եզ. اصبع]։

اصادق { էսատըգ* [ա] Ամենահաւատարիմք, անկեղծք. les plus fidèles, sincères [եզ. اصدق]։

اصاغر { Էսաղըր* [–] Փոք- րագոյնք. les plus petits. subalternes [Եզ. اصغر]

اصاغه { Էսաղը* [–] Ձուլել. mouler. fondre.

اصالت { Էսալէթ* [–] 1. Ազնուականու- թիւն. noblesse.

اصالةً { Էսալէթէն* [–] Ան- ձամբ անձին. en personne.

اصالتلو { Էսալէթլը– [Ի] Մակդիր օտար դեսպանաց. titre qu'on donne aux ambassadeurs étrangers.

اصباح { Ասպահ* [–] Առա- ւօտք. matins. [Եզ. صبح . صباح]:

اصبع { Ասպա՛ [–] 1. Մատ. doigt [Յ. اصابع] 2. Փթաչափ. pouce.

اصح { Էսահհ [–] Ամենա- ստոյգ, ճիշդ. le plus certain, correct [صحت صحیح Են]:

اصحاب { Ասհապ* [–] 1. Տէրեր. maîtres. possesseurs [Եզ. صاحب] 2. Ընկերք. compagnons.

اصداء { Աստա*[–] Ձայներ. voix [Եզ. صدا]:

اصدار { Իստար [–] Հանել. յառաջ բերել. faire émaner. produire. [صدور Են]:

اصداف { Աստաֆ* [–] 1. Սատափք. na- cres de perles. [Եզ. صدف] 2. Խեցիք. coquilles.

آصدرمق { Աստըրմագ [Ի] Կախել տալ. faire pendre.

اصدق { Աստագ [–] Աւելի կամ ամենահա- ւատարիմ, ճշմարիտ. ճշմար- տախօս. plus ou le plus fi- dèle, authentique. véri- dique. [صدق . صادق Են]:

اصدقاء { Աստըգա* [–] 1. Ճշմարիտ բարե- կամք. les vrais amis [Եզ. صدیق] 2. Հաւատարիմք. les fidèles.

اصرار { Իսրար [–] Պնդել. յամառել. insis- ter. persister.

اصرغان { Իսրըղան [Ի] Խա- ծան. mordant.

اصرمق { Իսըրմագ [Ի] Խած- նել. mordre. — پرمق յապուշ կրթել s'étonner. — کوز յարել. սակաւ մը ճանչնալ. s'en tenir à connaître un peu.

اصسز { Իսսըզ [Ի] 1. Ան- տէր. sans maître 2. Ամայի. désolé.

اصطباب { ըսթըպապ [ա] Արտադիզում հիւթոյ. extravasation [صب էն]։

اصطبار { ըսթըպար [ա] Համբերատարութիւն patience [صبر էն]։

اصطبل { ըսթապըլ [ա] Ախոռ écurie [ժ. اصاطب]

اصطفاء { ըսթըֆա [ա] Ընտրել. choisir.

اصطفاف { ըսթըֆաֆ [ա] Շարուիլ. se ranger [صف էն]։

اصطلاح { ըսթըլահ [ա] Ոճ. մասնաւոր առացուած կամ բառ. idiotisme. terme ou mot téchnique [ժ. اصطلاحات] [صلح էն]։

اصطلاحجردازی { ըսթըլահճըր-տազի [պ] Ոճերով խօսիլ. s'exprimer en idiotisme.

اصطیاد { ըսթըյատ [ա] Որսալ. chasser. pêcher [صيد էն]։

اصعاد { ըսʻատ [ա] Վեր հանել. բարձրացընել. élever. promouvoir [صعود էն]։

اصعب { ասʻապ [ա] Աւելի կամ ամենադժուար. plus ou le plus difficile [صعوبت . صعب էն]։

اصغا { ըսղա [ա] Մտիկ ընել écouter.

اصغار { ըսղար [ա] Փոքրկացընել. rendre petit. amoindrir [صغر էն].

اصغر { ասղար [ա] Փոքրագոյն. plus petit. moindre [صغر . صغير էն]։

آصف { ասաֆ [ա] Խորագէտ վեզիր. vézir d'un esprit profond.

اصفار { ասֆար* [ա] Զերօներ. zéros [եզ. صفر]։

آصفانه { ասաֆանէ [պ] Իշխանական. viziriel.

اصفر { ասֆար [ա] Դեղին. jaune [صفرت էն]։

اصفرار { ըսֆըրար [ա] Դեղնութիւն. jaunissement [صفرت էն]։

آصفی { ասաֆի [ա] Իշխանական. viziriel.

اصفیاء { ասֆիյա* [ա] Սուրբ անձինք. personnes pures, saintes [եզ. صفي]։

اصق { ասգը [թ] 1. կախուած զարդ. ornement pendant 2. փոկ. bretelle 3։ վարագոյր. rideau.

اصل { ասլ [ա] 1. Արմատ. հիմն. racine. origine, fondement [ժ. اصول] 2. Բնագիր. original.

texte 2. Բուն. բնականան. vrai. ասաց. — عن . — ال ق ի սկզբան. dans l'origine. primitivement.

اصلا { ասլա [ա] Ո՛չ երբեք. jamais.

اصلاغق { ըսլաղմագ [ի] Թրջ-ջել. mouiller.

اصلاح { ըսլահ [ա] Ուղղել. բարւոքել. բարեկարգել. rectifier. améliorer. réformer [صلح էն]. ասաց. ذات البين — հաշտեցնել. réconcilier.

اصلاحات { ըսլահաթ * [ա] բարեկարգութիւնք. réformes [եզ. اصلاح].

اصلاق { ըսլագ [ի] Թաց. Թրջած. mouillé. humecté.

اصلاغق { ըսլանմագ [ի[Թրջ-ջուիլ. se mouiller.

اصلزاده { ասըլզադէ [պ] Ազնուածին. noble de naissance [յգ. اصلزادكان].

اصلسز { ասըլսըզ [ի] Անհիմն. առանց հիմն. sans fond. dénué de fondement.

اصلق { ըսլըգ [ի] Սուլոււմն. sifflement.

آصلمق { ասըլմագ [ի] կախուիլ. être suspendu, pendu.

اصلى { ասլի կամ اصليه ասլիյէ* [ա] Արմատական. գլխաւոր. նախնական. radical. principal. primitif.

اصم { էսամմ [ա] 1. խուլ. sourd 2. Բան. Անհամաչափ. irrationnel.

اصمارلمق { ըսմարլամագ [ի] Աւանդել. recommander. الله اصمارلدق Աստուծոյ բարով. adieu.

اصمارله { ըսմարլամա [ի] Աւանդուած. recommandé.

آصمق { ասմագ [ի] կախել. pendre. suspendre. ասաց. قولاق — ականջ տալ. prêter l'oreille.

آصمه { ասմա [ի] 1. կախուած. pendu. 2. Որթ. treille. ասաց. كليدى — ադուցիկ փականք. cadenas.

اصناف { էսնաֆ* [ա] 1. կարգեր. դասեր. classes [եզ. صنف] 2. Դասարհեստաւորաց եւն. corporation des métiers etc. 3. Արհեստաւոր. artisan.

اصنافلق ا { էսնաֆլըգ էթմէք [ի] Արհեստաւորութիւն ընել. être d'une corporation.

اصنام { ասնամ* [ա] կուռքեր. idoles [եզ. صنم]:

اصوات { ասվաթ* [ա] Ձայներ. voix. sons [եզ. صوت]:

اصوب { ասվապ [ա] Աւելի կամ ամենաուղղեղ, բարեդէպ. plus ou le plus juste, bien à propos [صواب էն]:

اصول { ուսուլ* [ա] 1. Արմատք. Հիմունք racines. bases [եզ. اصل] 2. Եղանակ. manière 3. Դրութիւն. օրէնք. institution. règle. système. առաջ. دفتری — ատմարակալութիւն. tenue des livres.

اصوليون { ուսուլիյուն [ա] կանոնականք. méthodistes.

اصى { ըսը [ի] 1. Տաքութիւն. chaleur 2. Տաք. chaud.

اصياف { էսյաֆ*[ա] Ամառներ. étés.

اصيل { ասիլ [ա] 1. Ազնուական. noble. [اصالت էն] 2. Բուն, որ չէ երաշխաւոր կամ փոխանորդ. principal qui n'est ni garant ni gérant.

اصيلانه { ասիլանէ [պ] Ազնուական. nobiliaire.

آصيلو { ասըլը [թ] Կախուած. suspendu.

اضائه { իզաէ* [ա] Լուսաւորել. éclairer. luire [ضيا էն]:

اضاعه { իզա'ա * [ա] 1. Կորսնցնել. perdre [ضياع էն] 2. Վատնել. dissiper.

اضافت { իզաֆէթ* [ա] 1. Կցել. annexer. 2. Քեր. Կապակցութիւն. liaison entre un nominatif et un génitif.

اضافيه { իզաֆիյէ* կամ اضافی իզաֆի [ա] Յարաբերական. relatif. առաջ. ․— ثقلت տեսակարար ծանրութիւն. gravité spécifique.

اضحى { էզհա* [ա] Զոհեր. sacrifices. առաջ. — عيد Տօն ազգանեկեաց (զուրպան պայրամը). fête des sacrifices.

اضحوكه { ուտհուքէ * [ա] Ծիծաղաշարժ բան. chose risible. [յգ. اضاحيك]:

اضداد { ազդատ*[ա] 1. Հակառակք. choses contraires [եզ. ضد] 2. Հակադիրք. les opposés.

اضرار { իզրար [ա] Վնաս հասցնել. Զրկել.

causer des dommages , nuire [ضرر էն]։

اضطراب { ըզթըրապ [–] Տառապանք · ջիղ · մտատանջութիւն · souffrance · agitation · anxiété [ضرب էն] [جمع · اضطرابات]։

اضطرار { ըզթըրար [–] 1· Առիպողականութիւն · urgence [ضرورت էն] 2· Աստոյգ պէտք · չքաւորութիւն · nécessité absolue · indigence · ى — ակամայ · involontairement · forcé ·

اضعاف { էզ'աֆ* [–] Բազմապատիկք · multiples [ԵՒ ضعف]։

اضعاف { ըզ'աֆ [–] 1· Տկարացնել · affaiblir [ضعف էն] 2· Կրկնապատկել · redoubler ·

اضعف { էզ'աֆ [–] Աւելի կամ ամենատկար · plus ou le plus faible [ضعف · ضعيف էն]։

اضلاع { ազլա' * [–] Կողք · côtés [ԵՒ ضلع ըզլ'] ասոյ · — مجوع · շրջագիծ · périmètre ·

اضلال { ըզլալ [–] Մոլորեցնել · égarer · [ضلالت էն]։

اضمار { ըզմար [–] Արտին մէջ պահել , ծածկել · garder dans le cœur , cacher, dissimuler [ضمير էն]։

اضمحلال { ըզմիհլալ [–] Փճացում · կորստեան · anéantissement · destruction ·

اضياف { էզյաֆ* [–] Հիւրեր · hôtes [ԵՒ ضيف]։

اضيق { էզյագ [–] Ամենանեղ · le plus étroit [ضيق էն]։

اطاره { իթարէ* [–] Թռցնել · faire voler [طيران էն]։

اطاعت { իթա'աթ* [–] Հնազանդութիւն · obéissance [طوع էն]։

اطاله { իթալէ* [–] Երկարացնել · allonger · [طول էն]։ ասոյ · لسان ا — անպատշաճ կամ թշնամանական խօսք ըսել · dire des impertinences · يد — ձեռնձգութիւն · usurpation ·

اطباء { էթըպպա* [–] Բժիշկներ · médecins [ԵՒ طبيب]։

اطباق { էթպագ*[–] Պնակք · plats [ԵՒ طبق]։

اطباق { ըթպագ [–] Ճշդութիւն · précision [طبق էն]։

اطراح { Իթթրահ [-] Բէն. ի բաց հանումն. élimination [طرح էն]։

اطراد { Իթթիրատ [-] Միօրինակութիւն. uniformité [طرد էն]։

اطراف { Էթրաֆ* [-] 1. Կողմեր. cotés. [Եզ. طرف] 2. Շրջակայք. environs 3. Բէն. Անդամք. membres. ապց. — بال . يله — لیه — մանրամասնաբար. en détail։

اطعام { Իթ'ամ [-] Կերակրել. donner à manger [طعم էն]։

اطعمه { Էթ'իմէ* [-] Կերակուրներ. mets [Եզ. طعام]։

اطفاء { Իթֆա [-] Մարել. éteindre. ئیه — շիջուցիչ. ce qui sert à éteindre. ئیه آلایی — Հրշէջներ զինուորաց խումբ. brigade des pompiers.

اطفال { Աթֆալ [-] Մանկունք. petits enfants [Եզ. طفل]։

آطلاس { Աթլաս [յոն] Ատլաս. Առաջին ոսկր ողնայարի ուլան. atlas.

آطلاسی { Աթլասի [դ] Ատլանդեան. Atlantique.

اطلاع { Իթթիլա' [-] Տեղեկանալ. prendre connaissance [طلوع էն]։

اطلاق { Իթլագ [-] 1. Արձակել. laisser libre [طلاق էն] 2. Կոչել. appeler 3. Ընդհանրացում առնուլ. généralisation. ապց. — علی ال ընդհանուր կերպիւ. en général.

آطلس { Աթլաս [-] 1. Մետաքս. satin. 2. Աշխարհացոյց տախտակներու հաւաքածոյ. atlas.

اطماع { Իթմա' [-] Ագահութիւն գրգռել exciter l'avidité [طمع էն]. 2. Յագեցնել. rassasier.

اطمئنان { Իթմինան [-] Անդորրութիւն սրտի և մտաց. tranquillité de cœur et d'esprit.

اطناب { Աթնաբ* [-] Վրանի պարանք. cordes de tente [Եզ. طنب]։

اطناب { Իթնապ [-] Երկարաբանութիւն. prolixité.

اطوار { Աթվար* [-] Ընթացքներ. Եղանակներ. conduites. manières. modes [Եզ. طور]։

اطواق { Աթվագ* [-] Մանեակք. colliers [Եզ. طوق]։

اطول { ադվէլ [-] Երկայ-նագոյն. plus longue [طول . طویل էն]:

آطه { ատա [-] Կղզի. île. — ատասը. لر دکزی — Ե-գէականն ծով. Mer Egée.

اطیب { ատյէպ [-] Խիստ հաճոյականն. très agréable.

اظفار { ազֆար* [-] Եղունգ-ներ. ongles. [եզ. ظفر]:

اظلاف { ազլաֆ* [-] Կճ-ղակներ. sabots fendus [եզ. ظلف]:

اظلال { ազլալ* [-] Շուք-երք. ombres. [եզ. ظل]:

اظلم { ազլէմ [-] Բռնաւո-րագոյն. plus tyrannique [ظلم . ظالم էն]:

اظهار { իզհար [-] Ցոյց տալ. յայտնել. manifester. montrer [ظهور էն]:

اظهر { էզհէր [-] Աւելի կամ խիստ բացա-յայտ. plus ou très manifeste [ظهور . ظاهر էն]:

اعاجیب { է'աճիպ* [-] Զար-մանալիք. սքանչ-ելիք. choses étonnantes. merveilles [եզ. اعجوبه]:

اعاده { է'ատէ* [-] 1. Ետ դարձնել. retourner. restituer [عودت էն] 2. Վերահաստատել. rétablir. ատալ: محاکه — վերաքննութիւն: requête civile.

اعادی { է'ատի* [-] Թըշ-նամիք. ennemis [եզ. عدو]:

اعاذه { է'ազէ* [-] Ապաւի-նանիլ. se réfugier [عوذ էն]:

اعاره { է'արէ * [-] Փոխ տալ. prêter.

اعاشه { է'աշէ* [-] Ապրե-ցնել. սնուցանել. faire vivre. nourrir [عیش էն]

اعاظم { է'ազըմ * [-] Ամե-նամեծք. les plus grands [եզ. اعظم]:

اعالی { է'ալի* [-] Ամենա-բարձրք. ամենամեծք les plus hauts, éminents. dignitaires [եզ. اعلی]:

اعانه { է'անէ* [-] 1. Օգ-նել. նպաստ. aider. assister. secours [յգ. اعانات] [عون էն]: ատալ. دفتری آچمق — Հանգանակութիւն բանալ. ouvrir une souscription. — فعل օժանդակ բայ. verbe auxiliaire.

اعتاق { է'թագ [-] Ազատել (գերի). affranchir (un esclave) [عتق էն]:

اعتبار { Էʻթիպար [—] 1. Յարգել. յարգանք estimer. estime [عبرت էն] 2. Նկատառութիւն. considération 3. Վարկ. պատիւ crédit. honneur 4. Համարել considérer. ا— սկսեալ à partir de.

اعتباری { Էʻթիպարի կամ اعتباریه Էʻթիպարիյե* [—] 1. Անուանական. nominal.

اعتدال { Էʻթիտալ [—] 1. Չափաւորութիւն modération [عدل էն] 2. Քղ. Չէզոքութիւն. neutralité.

اعتذار { Էʻթիզար [—] Ինքզինքը չքմեղացընել. չքմեղանք. s'excuser. excuse [عذر էն]:

اعتراض { Էʻթիրազ [—] 1. Հակառակիլ. s'opposer [عرض էն] 2. Առարկութիւն. դիտողութիւն. objection. observation [յոգ. اعتراضات]: օրէնք. — علی الحکم ի բացակայութեան տրուած վճռոյն դէմ բողոքել. opposition. الغیر — երրորդի մը կողմանէ բողոք. tierce opposition.

اعتراف { Էʻթիրաֆ [—] Ճանչնալ. խոստովանիլ reconnaître. avouer [عرفان էն]:

اعتزاز { Էʻթիզազ [—] Մեծութիւն, փառք եւ պատիւ. grandeur, honneur et estime [عزت էն]:

اعتزال { Էʻթիզալ [—] 1. Բաժնուիլ. se séparer [عزل էն] 2. Հերձուածողութիւն. schisme.

اعتزام { Էʻթիզամ [—] Երթալ. aller [عزیمت էն]:

اعتساف { Էʻթիսաֆ [—] Անիրաւութիւն. Կեղեքում. injustice. vexation [յոգ. اعتسافات]:

اعتصاب { Էʻթիսապ [—] Բժշ. Ջղաւորում. nervation.

اعتصام { Էʻթիսամ [—] Փաթթուիլ. s'attacher [عصمت էն]:

اعتقاد { Էʻթիգատ [—] Հաւատալ. Հաւատք. croire. foi [عقد էն]: յոգ. ات باطله — Աւելորդապաշտութիւնք. superstitions.

اعتكاف { Էʻթիքեաֆ [—] 1. Տեղ մը քաշուիլ. se retirer dans un lieu. 2. Ճգնիլ. s'adonner à la vie ascétique.

اعتلاء { Էʻթիլա [—] Վերանալ. s'élever [علو էն]:

اعتماد { էʻթիմադ [–] Վստահիլ. վստահութիւն. se confier. confiance [عمد էն]։ տաց. نامه — յանձնարարագիր. պաշտօնագիր. lettre de créance.

اعتناء { էʻթինա [–] Մեծ խնամք տանիլ. լաւ ուշադրութիւն. avoir grand soin, sérieuse atte tion. [عنایت էն]։

اعتیاد { էʻթիյատ [–] Սովորիլ. s'habituer. s'accoutumer [عادت էն]։

اعجاب { էʻճապ [–] Զարմացնել. étonner [عجب էն]։

اعجاز { էʻճազ [–] 1. Անկարողացնել. rendre impuissant [عجز էն] 2. Սքանչացնել. émerveiller. ravir.

اعجام { աʻճամ * [–] Պարսիկք. les persans. [եզ. عجم]։

اعجز { աʻճեզ [–] Աւելի կամ ամենաանկարող. plus ou le plus faible [عجز . عاجز էն]։

اعجوبه { ուճուպէ * [–] Զարմանալի եակ կամ դէպք. un être ou événement étonnant, extraordinaire [յզ. اعاجیب]։

اعداء { աʻտա* [–] Թշնամիք. ennemis [եզ. عدو]։

اعداد { աʻտատ* [–] Թիւեր. nombres [եզ. عدد]։

اعداد { էʻտատ [–] Պատրաստել. préparer [عدد էն]։

اعدادی { էʻտատի [–] Նախապատրաստական. préparatoire.

اعدام { էʻտամ [–] Մեռցընել. մահ. tuer. mort [عدم էն]։

اعذار { աʻզար * [–] Ջըքմեղանք. պատճառաբանութիւնք. excuses. apologies [եզ. عذر]։

اعراب { աʻրապ [–] Անապատական արաբք. arabes nomades. bédouins. [եզ. اعرابی]։

اعراب { էʻրապ [–] Փոփոխումն անուանց և բայից. declinaison des noms et des verbes.

اعرابی { աʻրապի [–] Անապատական արաբ arabe nomade. bédouin.

اعراض { աʻրազ* [–] 1 Լայնութիւնք largeurs [եզ. عرض] 2. Պատահական հանգամանքնե

qualités accidentelles.

اعراض { ը՛րազ [—] Երես դարձնել. se détourner de.

اعراف { ա՛րաֆ [—] Քաւարան. purgatoire.

اعرج { ա՛րէճ [—] Կաղ. boiteux. — یت կաղութիւն. boiterie.

اعرف { ա՛րէֆ [—] Աւելի կամ ամենագիտուն. plus ou le plus savant [عرفان . عارف են]։

اعز { է՛ազզ [—] Աւելի կամ ամենայարգի, թանկագին. plus ou le plus cher, précieux [عزت . عزیز են]։

اعزاز { ի՛զազ [—] Մեծացուցանել. յարգել. exalter. révérer. respecter [عزت են]։

اعزه { է՛իզզէ* [—] Սուրբք. երանելիք. les saints, les bienheureux. [եզ. عزیز]։

اعشار { ա՛շար* [—] Տասանորդք. dîmes [եզ. عشر] ی — տասանորդական. décimal.

اعصار { ա՛սապ* [—] Ջղեր nerfs [եզ. عصب] — ջղային. nerveux.

اعصر { ա՛սըր* [—] Դարեր. siècles [եզ. عصر]։

اعضاء { ա՛զա* [—] 1. Անդամք. membres [եզ. عضو] 2. Անդամ. membre 3. Գործարանք (մարմնոյ). organes du corps.

اعطاء { ի՛թա [—] Տալ. donner [عطا են]։

اعطاف { ա՛թաֆ* [—] Կարեկցութիւնք. շնորհք. sympathies. faveurs [եզ. عطف]։

اعظام { ի՛զամ [—] Մեծցնել. չափազանցել. agrandir. exagérer [عظمت են]

اعظم { ա՛զամ [—] Աւելի կամ ամենամեծ, գլխաւոր. plus ou le plus grand, principal [عظمت . عظیم են] [իգ. عظمی] ամայ. — صدر կամ — وزیر մեծ եպարքոս. le grand-vézir.

اعقاب { ա՛քապ* [—] Սերունդք. յաջորդք. descendants. successeurs. postérité [եզ. عقب]։

اعقل { ա՛քըլ [—] Աւելի կամ ամենախելացի plus ou le plus intelligent [عقل . عاقل են]։

اعلا { ա՛լա [—] 1. Աւելի կամ ամենաբարձր. plus ou le plus haut. [علو . علی են] 2. Լաւագոյն. meil-

leur 3. Վերին. supérieur. 4. Բարի. լաւ. bon. excellent. աստ.— قريب լաւագոյն. assez bien. — քաջ. bien. — على ال քաջալաւ. très bien.

اعلاء { էʻլա [‑] Բարձրացնել. élever [علو են].

اعلال { էʻլալ [‑] ا و ى և ․ ատառերուն փոփոխել քաղցրաձայնութեան համար. modifier les lettres ا و ى et ء pour euphonie [علت են].

اعلام { աʻլամ * [‑] 1. Դրօշակք. drapeaux [եղ. علم] 2. Յատուկ անուանք. noms propres 3. Գիտնականք. les savants. [եղ. عليم].

اعلام { էʻլամ [‑] 1. Ծանուցանել. faire savoir. [علم են] 2. Տեղեկագիր. rapport 3. Վճռագիր sentence [յոգ. اعلامات].

اعلان { էʻլան [‑] Յայտարարել. ազդարարել. ազդ. déclarer. publier. annoncer. annonce. avis [յոգ. اعلانات].

اعلم { աʻլեմ [‑] Ամենագէտ. qui sait le plus. le plus savant. [علم . عالم են].

اعلى { աʻլա [‑] տե՛ս. voir اعلا.

اعم { էʻամմ [‑] Աւելի կամ ամենահասարակաց, ընդհանուր. plus ou le plus commun, général [عوم . عام են].

اعما { աʻմա [‑] կոյր. aveugle [عيا են].

اعماء { էʻմա [‑] Կուրացնել aveugler [عيا են].

اعمار { աʻմար* [‑] կեանքեր. vies [եղ. عمر].

اعمار { էʻմար [‑] Շէնցնել. մշակել. rendre florissant. cultiver [عمران են].

اعمال { աʻմալ* [‑] Գործք. actes [եղ. عمل]. — اربعه Թուա. չորս գործողութիւնք. les quatre opérations.

اعمال { էʻմալ [‑] 1. Շինել. ընել, շինութիւն. fabriquer. faire. construction [عمل են] 2. Գործածել. manier.

اعمالات { էʻմալաթ* [‑] 1. Շինութիւնք constructions 2. Շինուած manufactures.

اعمده { աʻմտե * [‑] Սիւներ. colonn

[Եղ. عود] 2. Յենարանք. soutiens, appuis.

اعمى { ա'մա [ա] տե'ս voir اعا :

اعناب { ա'նապ* [ա] Խա-ղողք. raisins [Եղ. عنب]:

اعناق { ա'նագ* [ա] Վիզեր. cous [Եղ. عنق]:

اعنى { ա'նի [ա] Այսինքն. c'est-à-dire.

اعوام { ա'վամ* [ա] Տարի-ներ. années [Եղ. عام]:

اعوان { ա'վան* [ա] Ձեռն-տուք. assistants.

اعوج { ա'վիճ [ա] Ծուռ. կամակոր. courbé. tortueux.

اعوجاج { է'վիճաճ [ա] Ծը-ռութիւն. կա-մակորութիւն. courbure. tortuosité.

اعور { ա'վըր [ա] 1. Մի-ականի. borgne. 2. Եղ. կուրաղի. cœcum.

اعياد { ա'յատ* [ա] Տօն օրեր jours de fête [Եղ. عيد]:

اعيان { ա'յան* [ա] 1. Աչ-քեր. yeux. [Եղ. عين] 2. Երեւելիք. notables. 3. Աւագանիք. sénateurs.

آغ { աղ [թ] 1. Ուռկան. filet 2. Ճերմակ. blanc.

آغا { աղա [թ] 1. Տէր. seigneur 2. Աղա. agha. sieur 3. Վերակացու. intendant 4. Սպասաւոր մեծամեծաց. domestique d'un grand personnage.

آغاج { աղաճ [թ] 1. Ծառ. arbre 2. Ատաղձ. charpente 3. Գերան. poutre 4. Փայտեայ. de bois. en bois.

آغارتمق { աղարթմագ [թ] Ճեր-մըկցնել. blanchir. ասոյց. — يوز պատուի-բերել. faire honneur.

آغارمق { աղարմագ [թ] 1. Ճերմկնալ. blanchir. 2 Լուսնալ. faire jour. ասոյց. — كوز կուրանալ devenir aveugle. — كون Արշալոյս ծագիլ. pointe du jour.

آغاز { աղազ [պ] Սկիզբ. commencement.

آغالق { աղալըգ [թ] 1. Տէ-րութիւն. seigneurie 2. Աղայութիւն. dignité d'un agha 3. Վե-րակացութիւն. intendance.

اغاليط { եղալիթ* [ա] Սխա-լեցուցիչ խնդիրք. questions fautives [Եղ. اغلوطه]

اغاني { եղանի* [ա] 1. Եր-գեցողութիւնք.

chants [էվ. اغنيه] 2. Երգեր. chansons.

اغبرار { էղպիրար [ա] Սրդողիլ. se fâcher. [غبار էն]։

اغتداء { էղթիտա [ա] Սնանիլ. se nourrir [غدا էն]։

اغتراب { էղթիրապ [ա] Պանդխտութիւն. séjour dans un pays étranger [غربت էն]։

اغترار { էղթիրար [ա] Խրոխտանօք վստահիլ. compter sur quelque chose avec fierté [غرور էն]։

اغتسال { էղթիսալ [ա] Լուացուիլ. se laver [غسل էն]։

اغتصاب { էղթիսապ [ա] Յափշտակել. կորզել. enlever par force. ravir [غصب էն]։

اغتلال { էղթիլալ [ա] Բժշ. Սաստիկ ծարաւութիւն. polydipsie.

اغتنام { էղթինամ [ա] Աւար ընել. յափշտակել. faire du butin, s'emparer. [غنيمت էն]։ ատոյ. فرصت ا — առիթ ձեռք ձգել. saisir l'occasion.

اغتياب { էղթիյապ [ա] 1. Աներեւութանալ. disparaître [غيب էն] 2. Բամբասել. médire [غيبت էն]

آغده { աղտա [թ] Բանձրացուցեալ շաքար. sucre coagulé après la fusion.

اغديه { աղտիյէ* [ա] Սննդեք. nourritures. aliments [էվ. غدا]։

آغر { աղըր [թ] 1. Ծանր. lourd 2. Կամաց. lentement 3. Լուրջ. grave, sérieux 4. Ծանրագին. précieux 5. Մասյայց. critique. Ատոյ. — قولاغى ծանրալսուր dur d'oreille. باشلو — լուրջ. sérieux. — الله կամ — الى դանդաղ. ծանրահատոյց. lent au travail. peu exacte au payement.

اغراء { էղրա [ա] Գրգռել. exciter.

اغراس { էղրաս [ա] Տնկել. planter [غرس էն]։

اغراض { աղրազ* [ա] Վատ դիտաւորութիւն. ոխք. mauvaises intentions. rancunes [էվ. غرض]։

اغراق { էղրագ [ա] 1. Ընկղմել. submerger, plonger [غرق էն]։

اغرب { աղրէպ [ա] Աւ կամ ամենազարմանալի, օտարոտի. plus le plus étonnant, étran [غرب . غريب էն]։

اغربه { աղրպէ* [ա] Ագռաւներ . corbeaux [Եզ. غراب]։

اغرتمق { աղրթմագ [ա] Ցաւցնել. causer de la douleur. ասաց. — باش գլուխ ցաւցնել. importuner. casser la tête.

آغرشاق { աղըրշագ [ի] 1. Յոլորակ մանածի disque 2. Մանող. rouet.

اغرلشدرمق { աղըրլաշդըրմագ [ի] 1. Ծանրացնել. aggraver, alourdir 2. Ցածրացնել. ralentir.

آغرلشمق { աղըրլաշմագ [ի] Ըլլալ ինչ որ կը նշանակէ آغر . être tout ce que signifie آغر ։

آغرلق { աղըրլըգ [ի] 1. Ծանրութիւն. pesanteur 2. Թուլութիւն. ralentissement 3. Լրջութիւն. gravité 4. Բեռ. bagages 5. Օժիտ. dot.

آغری { աղրը [ի] Ցաւ . douleur. mal.

اغریمق { աղրըմագ [ի] Ցաւիլ. avoir mal.

آغز { աղըզ [ի] 1. Բերան. bouche. orifice. 2. Սայր. tranchant 3. Գետաբերան. embouchure. 4. Անգամ. fois.

Ասաց. — ایلك նախ. ի սկզբան. au début. — درت یول քառուղի. carrefour. — بوزمق լուտանք տեղալ. vomir des invectives. — آلق յիշատակել. mentionner. — كوشك անզգաստաբան. indiscret. — دن جواب բերանացի պատասխան. réponse verbale. — آچق յապուշ կտրեալ. stupéfait. étonné.

آغزلتمق { աղըզլըթմագ [ի] Հասունցնել . faire mûrir.

آغزلنمق { աղըզլանմագ [ի] Հասունանալ . devenir mûr.

آغزلق { աղըզլըգ [ի] Բանի մը բերանը դրուած ու եւ է իր. chose adaptée ou assortie à l'embouchure de quelque chose.

آغستوس { աղուսթոս [յոյն.] Օգոստոս. Août ամիս. — بوجکی ճպուռ. grillon.

اغشته { աղիշթէ [պ] Թաթախեալ . barbouillé.

اغشیه { աղշիէ * [ա] 1. Ծածկոցք. enveloppes [Եզ. غشا] 2. Թաղանթք. membranes.

اغصان { աղսան* [-] Ճիւղեր . ոստեր . branches. rameaux [ԵՂ. غصن]

اغضاب { իղղապ [-] Զայրացնել. irriter. mettre en collère [غضب ԵՆ] ։

اغفال { իղֆալ [-] Խաբել . պատրանք . tromper . induire en erreur . [غفلت ԵՆ] ։

آغل { աղըլ [Բ] Փարախ. parc d'animaux . bercail. ——ی آی — ی . բակ լուսնի. halo.

اغلاء { իղլա [-] 1. Եռացնել. faire bouillir [غليان ԵՆ] 2. Աղեցնել. renchérir.

آغلاتمق { աղլաթմագ [Բ] Լացնել . faire pleurer.

اغلاشمق { աղլաշմագ [Բ] 1. Միասնեղ ողբալ . pleurer ensemble . 2. Տրտնջալ. se plaindre.

اغلاق { իղլագ [-] 1. Գոցել . fermer 2. Խրթնաբանութիւն . embrouillement.

اغلال { աղլալ* [-] Երկաթեայ անուրք . carcans [ԵՂ. غل] ։

آغلامسق { աղլամսամագ [Բ] Լալ ձեւա-ցնել. փղձկիլ. feindre de pleurer. avoir le cœur gros.

آغلامق { աղլամագ [Բ] Լալ. ողբալ. pleurer.

اغلب { աղլեպ [-] 1. Ամենազօր . le plus fort [غلبه . غالب ԵՆ] 2. Մեծագոյն մասն. la plupart.

اغلوطه { աղլուտա * [-] Մխալեցուցիչ հարցում . question fautive . [Յ. اغاليط] ։

اغماء { իղմա [-] Եղեւ. Ուշաթափութիւն. lipothymie.

اغماض { իղմաղ [-] Աչք գոցել . անտես առնել . fermer les yeux . conniver.

آغمسی { աղըմսը [Բ] Սպիտակադէմ. blanchâtre.

آغمق { աղմագ [Բ] Վերանալ. s'élever.

اغناء { իղնա [Բ] 1. Հարստացնել. enrichir. [غنا ԵՆ] 2. Գոհացնել. contenter.

اغنام { աղնամ* [-] Ոչխարք. moutons [ԵՂ. غنم] ։

اغنياء { աղնիյա * [-] Հարուստք. les riches [ԵՂ. غنی] ։

اغنيه { աղնիյե * [-] 1. Երգեցողութիւն .

chant [յ. اغانی] 2. Երգ. chanson.

آغو { աղու [թ] Թոյն. poison.

اغواء { իղվա[ա] Մոլորեցնել. séduire [غوايه էն]:

اغوات { աղավաթ*[ա] Աղայք les aghas [եզ. آغا]

اغور { աղուր [թ] 1. Ճամ-բայ. voie 2. Սէր. amour 3. Բարեմաշան. bon augure. — اولسون. Երթաս բարեաւ. bon voyage. بر — دن. միահաղոյն. tout d'un trait. سز — անբարեբեր. չարա-շուք. de mauvais augure. porte-malheur. لو — բարե-բեր. de bon augure.

آغوش { աղուշ [պ] Գիրկ. sein. — ا در գրկել. embrasser.

اغيار { աղյար* [ա] Այլք. օտարք. d'autres. des étrangers [եզ. غير]:

افئده { էֆիդէ* [ա] Սրտեր. cœurs [եզ. فؤاد]:

آفات { աֆաթ* [ա] Աղէտք. désastres [եզ. آفت]

افاته { իֆաթէ* [ա] Զեռքէ փախցնել. laisser échapper [فوت էն]:

آقاجا { աղաճան [պ] Ցան-կալ, անուանա...

...ձմաղձ. personne irascible, impétueux.

افاخم { էֆախիմ* [ա] Ամե-նափառաւորք, հռչա-կաւորք. les plus glorieux, illustres [եզ. افخم]:

افاده { իֆադէ* [ա] 1. Յայտնել. խօսք. exprimer. parole [յ. افادات] 2. Նշանակել. désigner.

افاضل { էֆազըլ* [ա] Ամե-նաառաքինիք, հանճարեղք. les plus vertueux, savants [եզ. افضل]:

افاضه { իֆազէ* [ա] 1. Զարգացնել. développer [فيض էն] 2. Առատօ-րէն պարգեւել. donner abondamment. prodiguer.

افاعی { էֆաի* [ա] Իժք. vipères [եզ. افعی]:

آفاق { աֆաք* [ա] 1. Հո-րիզոնք. horizons [եզ. افق] 2. Աշխարհ. monde. ی — աշխարհային. mondain.

افاقت { իֆաքաթ* [ա] Առող-ջանալ. բժշկու-թիւն. se rétablir. guérison.

افاك { էֆֆաք [ա] Չարա-խօս. médisant[افك էն

آفت { աֆէթ* [ա] Աղէտ. փորձանք. désas-

tre. calamité [յղ. آفات]։

افتاء { էֆթա [ա] Ֆէթվա տալ. donner un fetva [فتوى էն]։

آفتاب { Աֆթապ [դ] Արեգակ. soleil.

افتادکی { էաֆթադէլիք [դ] 1. Անկեալ վիճակ. état déchu. 2. Ջերմ սիրահարութիւն. amour passionné.

افتاده { էաֆթադէ [դ] 1. Անկեալ. թշուառ. déchu. malheureux. 2. Ջերմ սիրահար. passionnément amoureux [յղ. افتادكان]։

افتان { էաֆթան [դ] Իյնալով. en tombant.

افتتاح { էֆթիթահ [ա] Բացում. սկիզբ. ouverture. commencement [فتح էն]։

افتتان { էֆթիթան [ա] Հրապուրուիլ. ամբոխիլ. se révolter. être séduit. [فتنه էն]։

افتخار { էֆթիխար [ա] Պանծալ. պարծանք. se vanter. gloire [فخر էն]։ — ما به ال — էն ըլմէ էֆթիխար պանծալի որ կամ իր. chose ou personne dont on se vante.

افتراء { էֆթիրա [ա] Զրպարտութիւն. calomnie [յղ. مفتريات]։ — ջ. — Զրպարտիչ. calomniateur.

افتراق { էֆթիրաք [ա] Զատուիլ. բաժանում. se séparer. séparation. [فرق էն]։

افسرده { Աֆսիրդէ [դ] Աւերեալ. կործանեալ. victime de quelque calamité. [յղ. آفتزدگان]։

افتقار { էֆթիքար [ա] 1. Աղքատութիւն. pauvreté [فقر էն] 2. Խոնարհութիւն. humilité.

افحام { էֆհամ [ա] Պապանձեցնել. réduire au silence.

افخم { էֆխամ [ա] Ամենամեծ. le plus grand. illustre [فخامت . فخيم էն]։

افراح { էֆրահ [ա] Ուրախութիւնք. gaietés [էզ. فرح]։

افراخ { էֆրախ [ա] Ծլումն. ծնունդ. germination.

افراخ { էֆրախ* [ա] Ձագեր. petits [էզ. فرخ]։

افراخته { Աֆրախթէ [դ] Վերամբարձ. élevé.

افراد { էֆրադ* [ա] 1. Անհատք. individus [էզ. فرد]. 2. Զօրք. զինուորք. soldats.

افراز { էֆրազ [ս] Վերցուց. բարձող. qui élève, qui hausse.

افراز { էֆրազ [ա] 1. Զատել. séparer 2. Մարմնոյ հիւթոց արտաքսումը. sécrétion. 3. Կղկղանք. excrément. [ջ. افرازات]:

افراس { էֆրաս* [ա] Ձիեր. chevaux [եզ. فرس]

افراش { էֆրաշ [ա] Սփռեալք. odjets répandus sur le terrain. tentures [եզ. فرش]:

افراشته { էֆրաշթէ [պ] Վերամբարձեալ. tenu haut. élevé.

افراط { էֆրադ [ա] Չափազանցութիւն. excès. [հկ. تفريط]:

افراغ { էֆրաղ [ա] 1. Պարպել. décharger. [հմ. فراغ] 2. Ձուլել. mouler 3. բժշ. Արտաքսումն աւելորդաց ի մարմնոյ. excrétion.

افرنج { էֆրէնճ [ա] Եւրոպացի, եւ. Européen, s. տես. —ال. ֆրէնկ ցաւ. syphilis.

افرنجی { էֆրէնճի կամ افر. نجيه էֆրէնճիյէ* [ա] 1. Եւրոպական. européen 2. բժշ. Պաղարջական ախտի. syphilitique.

افروخته { էֆրուխթէ [պ] Վառեալ. լուսաւորեալ. allumé. éclairé.

افروز { էֆրուզ [պ] Վառող. լուսաւորող. qui allume, qui éclaire.

آفریده { աֆէրիտէ [պ] Ստեղծեալ. créé տես. — فرد مه. ոչ ոք. personne. nul homme.

آفریقا { աֆրիգա [պ] Ափրիկէ. Afrique.

آفرین { աֆէրին [պ] 1. Ստեղծող. qui crée 2. Կեցցէ. bravo!

آفرینش { աֆէրինիշ [պ] Ստեղծումն. création.

آفریننده { աֆէրինէնտէ [պ] Ստեղծող. créateur.

افزا { էֆզա [պ] Աւելցնող. qui augmente.

افزایش { էֆզայիշ [պ] Աւելնալ. աճումն. augmentation. croissance.

افزون { էֆզուն [պ] Աւելցեալ. augmenté. abondant. ی — աւելնալու թիւն. augmentation.

افساد { իֆսատ [ա] 1. Ապականել. corrom-

pre [افساد էն] Ֆ. խանգարել. խառնել. déranger. troubler.

افسانه { Էֆսանէ [պ] Առասպել. fable. առակ. گو — առասպելախօս. fabuliste.

افسر { Էֆսէր [պ] Թագ. պսակ. couronne. diadème.

افسرده { Էֆսիւրտէ [պ] Սառած. պաղած gelé. refroidi.

افسوس { Էֆսուս [պ] 1. Զրկանք. tort. injustice 2. Ափսո՛ս. hélas!

افسون { Էֆսուն [պ] 1. Դիւթութիւն enchantement 2. Հմայական աղօթք. incantation 3. Խաբէութիւն. fraude.

افشاء { Իֆշա [ա] Տարածել. տարածայնել. répandre. divulguer.

افشان { Էֆշան [պ] Սփռող. ցրուող. ցանող. qui répand, disperse, sème

افشانده { Էֆշանտէ [պ] Ցրուած. տարածուած, ցանած, dispersé. répandu. semé.

افصح { Էֆսահ [ա] Աւելի կամ ամենապերճ, յստակ. plus ou le plus éloquent, élégant [فصاحت. فصيح էն].

افضل { Էֆզալ [ա] 1. Աւելի կամ ամենաառաքինի, հանճարեղ. plus ou le plus vertueux, ingénieux [فضل. فاضل էն] 2. Նախապատուելի. գերազանց. préférable. excellent.

افضليت { Էֆզալիյէթ* [ա] Առաւելութիւն. préférence.

افطار { Իֆթար [ա] 1. Ծոմը լուծել. rompre le jeûne 2. Ծոմապահութիւն լուծելու Ռամազանի. goûter pour rompre le jeûne de Ramazan.

افعال { Էֆ'ալ* [ա] 1. Գործեր. արարքներ. actions. actes [فعل էն] 2. Բայեր. Բայք. verbes.

افعى { Էֆ'ա [ա] Իժ. vipère [յգ. افاعى].

افغان { Էֆղան [պ] Աղաղակ. հեծութիւն. cri. lamentation.

افق { Ուֆուգ [ա] horizon [յգ. آفاق].

افقر { Էֆգար [ա] Աղքատ. ամենաղքատ. le plus pauvre. indigent [فقر. فقير էն].

افق { [illegible] [-] [illegible]. horizontal.

افك { [illegible] [-] 1. [illegible] mensonge 2. [illegible]. calomnie.

افكار { [illegible] [-] [illegible]. [illegible]. idées. opinions [[illegible] فكر]: [illegible]. 1 — [illegible]. se fâcher.

افكن { [illegible] [-] 1. [illegible]. qui abat ou renverse 2. [illegible]. qui détache 3. [illegible]. qui envahit.

افكنده { [illegible] [-] 1. [illegible]. abattu. 2. [illegible]. [illegible]. amoureux. entraîné.

افلاح { [illegible] [-] [illegible]. [illegible]. bonheur. salut [فلاح [illegible]]:

افلاس { [illegible] [-] [illegible]. faire faillite. faillite [فلس [illegible]]:

افلاسيت { [illegible] [-] [illegible]. insolvabilité.

افلاطون { [illegible] [-] [illegible]. Platon.

افلاك { [illegible] [-] [illegible].cieux [[illegible] فلك]:

افناء { [illegible] [-] [illegible]. [illegible]. anéantir. dissiper [فنا [illegible]]:

افندى { [illegible] [ի] 1. [illegible]. seigneur 2. [illegible]. [illegible]. [illegible]. effendi. sieur. monsieur. [[illegible]. [illegible] [illegible]]: لك — [illegible]. bonté, bienfait.

افواج { [illegible] [-] [illegible]. [illegible]. troupes. compagnies. bandes [[illegible] فوج]:

افواه { [illegible] [-] [illegible]. bouches[[illegible] ف]

آفوروز { [illegible] [[illegible]] 1. [illegible]. [illegible] [illegible]. excommunication. anathème.

افهام { [illegible] [-] [illegible]. faire comprendre [فهم [illegible]]:

افهام { [illegible] [-] [illegible]. [illegible]. intelligences. compréhensions [[illegible] فهم]:

افيون { [illegible] [ղ] [illegible]. opium. روحى — [illegible]. laudanum.

آق { [illegible] [ի] 1. [illegible]. blanc. [illegible]. چكر —

[illegible] poumon. — [illegible] Méditerranée. — [illegible] irréprochable.

آقار { [illegible] [ف] [illegible] courant. [illegible] — [illegible] étoile filante.

اقارب { [illegible] [–] [illegible] ([illegible]). les plus proches parents [ج اقرب].

اقالة { [illegible] [–] [illegible] abolir.

اقاليم { [illegible] [–] [illegible] climats [ج اقليم]. [illegible] régions.

اقامت { [illegible] اقامه [illegible] [–] [illegible] demeurer. résider [مص قيام]. — دعوى [illegible] intenter un procès. — كاه [illegible] habitation. — ادلّه [illegible] produire des arguments.

اقانيم { [illegible] [–] [illegible] bases. [ج اقنوم] [illegible] hypostases. — ثلثة [illegible] Trinité.

اقبال { [illegible] [–] [illegible] sort favorable. prospérité. — بخت [illegible] aventurier. — مند [illegible] fortuné.

اقبح { [illegible] [–] [illegible] très laid, disgracieux, repoussant [قبح · قبيح].

اقتباس { [illegible] [–] [illegible] prendre. extraire.

اقتحام { [illegible] [–] [illegible] faire une attaque soudaine et impétueuse.

اقتداء { [illegible] [–] [illegible] suivre [قدوة].

اقتدار { [illegible] [–] [illegible] pouvoir [قدرت]. — عدم [illegible] impuissance.

اقتران { [illegible] [–] [illegible] se joindre. conjonction des planètes [قرن].

اقتسام { [illegible] [–] [illegible] partager. être partagé. se diviser [قسمت].

اقتصار { [illegible] [–] [illegible]

se contenter [قصر էն] Ձ. Կարճառօտութիւն. brièveté.

اقتضاء { իգթիզա [–] Պէտք ըլլալ. պէտքը. պահանջում nécessiter. besoin. exigence [قضا էն] [մթ. مقتضيات] — سى اوزره կարգ. — سنجه ըստ. selon.

اقتطاف { իգթիթաֆ [–] Քաղել. recueillir.

اقتفاء { իգթիֆա [–] Հետեւիլ. suivre [قفو էն]

آقچيل { աքչըլ [Բ] Ճերմկըկեկ. blanchâtre.

آقچه { աքչէ [Բ] Ա. Դրամ. argent Ձ. Արծաթ, որ է մէկ երրորդ. բարային. aspre, ou le tiers d'un para.

اقحوان { ուգհուվան [–] Անթեմ (փափաթիա). camomille.

اقداح { ագտահ [–] Գաւաթք. verres. coupes [ճմ. قدح]. կարգ. اداره ا — բաժակաճառութիւն. ընել. porter un toast.

اقدار { իգտար [–] Կարողցնել. mettre à âme [قدرت էն].

اقد { իգտամ [–] Ջանալ. ջանք. s'efforcer rt [մթ. اقدامات].

اقدام { ագտամ * [–] Ոտքեր pieds [ճմ. قدم].

اقدس { ագտէս [–] Խիստ սրբազան. très sacré [قدس . مقدس էն].

اقدم { ագտէմ [–] Ա. Ամենայառաջ. le plus avancé [قدم . مقدم էն] Ձ. Առաջ. avant. — بر آز ժամանակ առաջ. peu avant.

اقرار { իգրար [–] Խոստովանիլ. խոստովանութիւն. avouer. aveu. [قرار էն].

اقراض { իգրազ [–] Փոխ տալ. փոխատուութիւն. prêter. prêt. [մթ. اقراضات].

اقران { ագրան* [–] Ա. Ընկերք. նմանք. compagnons. pareils [ճմ. قرن] Ձ. Ե. Զ. Հաւասար. ընկեր. égal. camarade. կարգ. لق — ընկերութիւն amitié.

اقرب { ագրէպ [–] Աւելի կամ ամենամօտ. plus ou le plus proche [قرب . قريب էն].

اقرباء { ագրիպա * [–] Ա. Մերձաւորք. prochains [ճմ. قريب]. Ձ. Ե. Զ. Ազգական. parent. لق — ազգականութիւն. parenté.

آقساغق { [illegible] [ﺗ] 1. [illegible] rendre boiteux 2. [illegible] laisser incomplet.

آقساق { [illegible] [ﺗ] [illegible] boiteux.

اقسام { [illegible] * [ـ] 1. [illegible]. [illegible]. parties. divisions [[illegible] قسم].

آقسامق { [illegible] [ﺗ] 1. [illegible] boiter 2. [illegible] rester incomplet.

اقصر { [illegible] [ـ] [illegible] plus ou le plus court, bref. [قصر . قصير [illegible]].

آقصرمق { [illegible] [ﺗ] [illegible] éternuer.

آقشام { [illegible] [ﺗ] [illegible] soir. [illegible] — خير اولسون [illegible] bon soir. اوزری — [illegible] — [illegible] vers le soir — [illegible] le soir. — لق [illegible]. de soir.

آقشاملامق { [illegible] [ﺗ] [illegible] arriver au soir ou passer le soir.

اقشعرار { [illegible] [ـ] [illegible]. se dresser. se hérisser.

اقصا { [illegible] اقصى [illegible] [ـ] 1. [illegible] le plus distant, éloigné 2. [illegible] ([illegible]) extrême.

اقطار { [illegible] * [ـ] 1. [illegible]. côtés. parties [[illegible] قطر] 2. [illegible]. diamètres.

اقعاد { [illegible] [ـ] [illegible] faire asseoir. [قعود [illegible]].

اقفال { [illegible] [ـ] [illegible] serrures [[illegible] قفل]

اقل { [illegible] [ـ] [illegible]. moindre [قلت قليل [illegible]]. [illegible]. ى — [illegible] — لا [illegible] au moins. — قليل [illegible]. très peu.

اقلام { [illegible] * [ـ] 1. [illegible]. plumes [[illegible] قلم] 2. [illegible]. bureaux.

اقليم { [illegible] [ـ] 1. [illegible]. climat [[illegible] اقاليم] 2. [illegible]. région.

اقمار { [illegible] * [ـ] [illegible]. lunes [[illegible] قمر].

اقمشه { [illegible] * [ـ] [illegible]. étoffes [[illegible] قماش].

آقق { [illegible] [ﺗ] [illegible] couler.

اقناع { իգնա՛ [–] Հաւանեցնել. դոհացնել. convaincre. satisfaire [قناعت էն].

آقندی { աագընտը գամ آقنق աագընթը [ի] Հոսանք, յորձանք. courant. աագ. — ـه کورك چکمك

اقنوم { աագնում [–] 1. Խարիսխ. base [ج. اقانیم] 2. Անձնաւորութիւն. hypostase.

اقوا { աագվա [–] ան՛ա voir اقوی.

اقوات { աագվաթ* [–] Ուտեստեղէններ. aliments [յոգ. قوت].

اقواس { աագվաս* [–] Աղեղներ arcs [յոգ. قوس].

اقوال { աագվալ* [–] Խօսքեր paroles [յոգ. قول].

اقوام { աագվամ* [–] Ցեղեր. ժողովուրդներ. races. peuples [յոգ. قوم].

اقوی { աագվա [–] Աւելի կամ ամենազօրաւոր. plus ou le plus fort [قوت. قوی էն].

اقویاء { աագվիյա* [–] Զօրեղք les forts, puissants [յոգ. قوی].

اقیانوس { օքիանօս [յուն.] Ովկիանոս. Océan.

آقین { աագըն [ի] Ասպատակութիւն. incursion. razzia.

اقینجی { աագընճը [ի] Ասպատակող. maraudeur.

اك { էք [ի] 1. Յօդուած. յօդ. joint. jointure 2. Յաւելուած կտոր. partie ajoutée.

اك { էն [ի] Լայնք. largeur. աագ. ی — ی قوی երկարօրէն. longuement.

اك { էն [ի] Ամենա. ամենէն. le plus. tout.

اکابر { էքեապիր* [–] Մեծամեծք. les plus grands. illustres [յոգ. اکبر].

اکاذیب { էքեազիպ* [–] Ստութիւնք. faussetés [յոգ. اکذوبه].

اکارم { էքեարիմ* [–] Ամենապատուականք. ամենաբարձր անձինք. les plus nobles, honorables [յոգ. اکرم].

اکاسره { էքեասիրէ* [–] Պարսիկ վեհապետք. souverains persans [յոգ. کسری].

اکال { էքքեալ [–] 1. Շատակեր. vorace [اکل էն] 2. Մաշեցնող. corrodant.

اکالیل { էքեալիլ* [–] Թագեր. պսակներ.

couronnes. diadèmes [[illegible] اكليل].

آكاه { [illegible] [illegible] [illegible]. bien informé. attentif.

اكباد { [illegible] [illegible] [illegible] foies [[illegible] كبد].

اكبر { [illegible] [illegible] [illegible]. plus ou le plus grand [كبر [illegible] كبير].

اكتساء { [illegible] [illegible] [illegible] mettre. se vêtir [كسوت [illegible]].

اكتساب { [illegible] [illegible] [illegible] acquérir. gagner [كسب [illegible]].

اكتفاء { [illegible] [illegible] [illegible]. se contenter. suffire [كفايت [illegible]].

اكتلاس { [illegible] [illegible] [illegible]. calcification [كلس [illegible]].

اكتناه { [illegible] [illegible] [illegible] approfondir [كنه [illegible]].

اكتواء { [illegible] [illegible] [illegible]. cautérisation.

اكثار { [illegible] [illegible] [illegible] augmenter. [كثرت [illegible]].

اكثر { [illegible] [illegible] [illegible]. (la) plupart. [كثرت . كثير [illegible]].

اكثريا { [illegible] [illegible] [illegible] souvent.

اكدار { [illegible] [illegible] [illegible]. afflictions. [[illegible] كدر].

آكدرمق { [illegible] [illegible] [illegible] rappeler.

اكذوبه { [illegible] * [illegible] [illegible] mensonge [[illegible]. اكاذيب].

اكر { [illegible] [illegible] [illegible]. si.

اكر { [illegible] [illegible] [illegible]. selle [illegible] — [illegible]. sellier. [illegible] — [illegible]. seller.

اكراء { [illegible] [illegible] [illegible]. donner à louage. louer [كرا [illegible]].

اكراد { [illegible]* [illegible] [illegible]. Kurdes [[illegible] كرد].

اكرام { [illegible] [illegible] [illegible]. faire des honneurs, respects [كرم [illegible]] [illegible]. [illegible]. remise.

اكراميه { [illegible] * [illegible] [illegible]. prime.

اكراه { [illegible] [illegible] [illegible]. se dégoûter. dégoût [كراهت [illegible]].

اكريتك { [ք] Մա- նել տալ. faire filer.

اكرتى { [ք] 1. Ժամանակաւոր. temporaire 2. Արհեստ. postiche.

اكرچه { [պ] 1. Թէպէտեւ. quoique 2. Եթէ. si.

اكرم { [ա] Ամենա- ազնիւ, պատուա- կան, առատաձեռն. le plus noble, estimé, libéral [كرم ես]: տաճկ. — سردار کرم Ընդ- հանուր Հրամանատար. généralissime.

اكرمك { [ք] Մա- նել. filer.

اكرمى { [ա] Ազ- նուական. յար- գական. nobiliaire. estimable.

اكرى { [ք] 1. Ծուռ tortu. courbé. տաճկ. بوكرى — ծուռումուռ. tortueux.

اكريتك { [ք] ծռել. courber.

اكريلك { [ք] Ծռ- ռութիւն. courbure. tortuosité.

اكساء { [ա] Հագցնել. Հագուեցնել. vêtir. habiller [كسوه ես].

اكسر { [ք] Գամ. clou. տաճկ. — գամա- ծել. clouer.

اكسز { آكسزين ակնարկ անակնկալ [ք] Յան- կարծ. soudainement.

اكسك { [ք] 1. Պա- կաս. déficit. manquant 2. Թերի. incomplet. imparfait 3. Պա- կասութիւն. défectuosité.

اكسكلك { [ք] 1. Պակասութիւն. manque 2. Թերութիւն. défaut. défectuosité.

اكسه { [ք] Ծոծրակ. nuque. տաճկ. — دن كتمك Ետեւէն երթալ. suivre.

اكسير { [ա] Արա- ւելեան Հեքեաթ մ'է, որոյ համար կ'ըսուի թէ, մետաղները ոսկիի կը փոխէ եւ ախտերը անմիջապէս կ'անհե- տացնէ. liqueur fabuleuse qui a, dit-on; la vertu de convertir en or les métaux et de faire immédiatement disparaître les maladies.

اكسيمك { [ք] կամ اكسلك [ք] Պակսիլ. manquer. diminuer.

آكشمك { էքշիմէք [թ] թթուեցնել. aigrir. ամայ. — قاش چاتمق խոժոռել. faire mauvaise mine.

آكشی { էքշի [թ] թթու. aigre. acide.

آكشيمك { էքշիմէք [թ] թթուիլ. s'aigrir.

آكصرمق { աքսըրմագ [թ] տես. voir. آقصرمق ։

آكك { էնէք [թ] Դնչուն. menton.

اكل { էքլ [ա] Ուտել. manger.

آكل { աքիլ [ա] Ուտող. mangeur [آكلة]

آكلاتمق { աքլաթմագ [թ] հասկցնել. faire comprendre. expliquer.

آكلاشلمق { աքլաշըլմագ [թ] հասկցուիլ. se comprendre.

آكلامق { աքլամագ [թ] հասկնալ. comprendre.

اكلك { էքլէմէք [թ] ա. Յօդել. joindre. բ. Աւելցնել. ajouter.

اكلك { էյլէնմէք [թ] Ծռիլ. Հակիլ. se courber. s'incliner.

اكلنجه { էյլէնճէ [թ] ա. Զբօսանք. divertissement բ. Խաղալիկ կամ ծաղր առարկայ. objet de jeu ou de raillerie. لى — զբօսեցուցիչ. amusant.

اكلندرمك { էյլէնտիրմէք [թ] ա. Զբօսեցնել. amuser, divertir բ. Կեցնել. retenir.

اكلنمك { էյլէնմէք կամ اكلنمك էյլէնմէք [թ] ա. Զբօսնուլ. s'amuser. բ. Կենալ. s'arrêter.

اكلو { էնլու [թ] Լայն. large. لتمك — լայնցնել élargir.

آكله { աքիլէ* [ա] Քաղցկեղ. cancer.

اكلى { էքլի [թ] Կարկատուն. rapiécé.

اكليل { իքլիլ [ա] Թագ. պսակ. couronne. diadème [ﺟ. اكاليل]։ ամայ. — ى Թագական. շրջապսակ. coronaire.

اكمال { իքմալ [ա] Ամբողջել. լրացնել։ compléter. achever [اكملة]։

آكمق { աքմագ [թ] Յիշել. յիշատակել. rappeler. mentionner.

اكمك { էքմէք [թ] ա. Հաց. pain բ. Շահ. վաստակ. gain.

اکمك { էքմէք [թ] Ցանել. semer. répandre.

اکمك { էյմէք [թ] Ծռել. courber. باش — խոնարհիլ. s'humilier.

اکمکجی { էքմէքճի [թ] Հացագործ. boulanger.

اکمل { էքմէլ [ա] Աւելի կամ ամենա-կատարեալ. plus ou le plus complet, parfait [كامل . كمال էն]։

اکناف { էքնաֆ* [ա] Կողմեր. շրջակայք. côtés. contours [եզ. كنف]։

اکواب { էքվապ* [ա] Կարասք. jarres [եզ. كوب]։

اکوان { էքեան* [ա] 1. Գոյութիւններ. existences [եզ. كون] 2. Տիեզերք. univers.

اکول { էքիւլ [ա] Շատակեր. gourmand. vorace [اكل էն]։

اکه { էյէ [թ] Խարտոց. lime.

اکهلك { էյէլէմէք [թ] Խարտել. limer.

اکیاس { էքեաս* [ա] Քսակներ. պարկեր. bourses. sacs [եզ. كيسه. كيس]

اکیال { էքեալ* [ա] Չափեր. mesures [եզ. كيل]

اکیداً { էքիտէն [ա] Վճռական կերպով. d'une manière péremptoire.

اکیده { էքիտէ* [ա] Խիստ վճռական. rigoureux. péremptoire.

اکین { էքին [թ] Ցան. moisson.

اکینجی { էքինճի [թ] Հողագործ. agriculteur.

ال { էլ [թ] 1. Ձեռք. main 2. Ափ. poignée 3. Միջոց. l'intermédiaire. 4. Գործակցութիւն. participation 5. Անգամ. fois. 6. Կոթ. pilon. manivelle. Ալթ. التندن — գաղտագողի secrètement. دن كلك — կարողանալ. être à même de. دن چیقارمق — ծախել. vendre. ی پك — ժլատ. avare. — اتمق բռնանալ. saisir. — چکمك լքանել. abandonner. — ویرمك բաւել. suffire. — ه ویرمك մատնել. trahir. — ده պատրաստ. prête. — ده ا շահիլ. բռնել. gagner. saisir. — دن تیز շուտով. promptement. — اوررمق ձեռնարկել. entreprendre. — ی آغزینه یتیشور բարեկեցիկ. aisé.

ال { էլ [ա] Որոշիչ յօդ. article déterminatif.

آل { ա̄լ [ա] Ընտանիք. տոհմ. famille. dynastie.

آل { ալ [թ] Վարդագոյն. écarlate. rose.

آل { ա̄լ [պ] Նենգ. խաբէութիւն. ruse. fourberie.

آلا { ալա [թ] Երկնագոյն. azuré.

آلا { ա̄լա [պ] Աղտոտող. ce qui souille, sale.

الا { էլլա [ա] Այլ միայն. հապա excepté. ne... que. mais. ապայ. — و ապա թէ ոչ. sinon. autrement.

آلاباندە { ալաբանտա [իտա.] Ցորձանք, մի-ման նախատանաց. une bordée d'injures.

آلات { ա̄լա̄թ* [ա] 1. Գործիք. instruments. ustensiles, outils [եզ. آلت] 2. Գործարանք (մարմնոյ). organes du corps.

آلاجه { ալաճա [թ] 1. Պիսակաւոր. tacheté 2. Երփներանգ. nuancé.

آلارغه { ալարղա [իտա.] 1. Բացէն. ի՛ կուր. au large! 2. Օ՛ն ի կայ. allons! le large.

آلاف { ա̄լա̄ֆ* [ա] 1. Հազարք. mille [եզ. الف] 2. Բիւր. Հազարաւորք les milliers.

آلافرانقه { ալաֆրանղա [իտա] Ըստ եւրոպական. à l'européenne.

آلام { ա̄լա̄մ* [ա] Ցաւեր. douleurs [եզ. الم].

الامان { էլամա̄ն [ա] 1. Օգնութիւն. secours! 2. Թողութիւն. grâce

الآن { էլա̄ն [ա] Այժմ. առ-կային. actuellement. encore.

آلاوره { ալավէրա [թ] Խառնակութիւն. trouble. confusion.

الاهت { էլահիյէթ [ա] Աստուածութիւն. divinité.

آلای { ալայ [թ] 1. Խումբ. bande 2. Գունդ. régiment 3. Թափօր. cortège 4. Հանդէս. procession.

آلایش { ա̄լա̄յիշ [պ] 1. Շաղախումն. souillure 2. [թ] Շքեղութիւն. շուք. luxe. parade.

الباء { էլիբբա* [ա] Ուշիմք, հանճարեղք, les intelligents, ingénieux [եզ. لبيب].

الباب { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . [illegible] . esprits [illegible لب illegible] . [illegible] . اولى ال — [illegible] [illegible] . hommes d'esprit.

الباس { [illegible] [ـ] [illegible] mettre . vêtir . [لبلد illegible] .

البتة { [illegible] [illegible] البت [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] sans doute.

البسه { [illegible] [ـ] [illegible] vêtements. habits [لباس illegible] .

آلت { [illegible] [ف] ١ . [illegible] sous. le dessous. ٢ . [illegible] . inférieur. bas. [illegible] . او — [illegible] . être vaincu. ا اوست — [illegible] [illegible] . renverser.

آلت { [illegible] [ـ] ١ . [illegible] instrument. ustensile [ج . آلات] ٢ . [illegible] [illegible] . organ du corps.

التباس { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . [illegible] . confusion. équivoque [لباس illegible] .

التجاء { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . se réfugier

التحاق { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . [illegible] . se joindre. s'attacher [لحوق illegible]

التحام { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . cicatrisation [لحم illegible] .

التزام { [illegible] [ـ] ١ . [illegible] se charger [لزوم illegible] ٢ . [illegible] soutenir ٣ . [illegible] [illegible] . ferme. affermage. [illegible] . — بال [illegible] . exprès. جى — [illegible] . fermier. ی — صيغه [illegible] . [illegible] [illegible] [illegible] . mode optatif.

التصاق { [illegible] [ـ] ١ . [illegible] . [illegible] . se coller. jonction [لصوق illegible]

التفات { [illegible] [ـ] ١ . [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . jeter un doux regard ٢ . [illegible] . faire un bon accueil ٣ . [illegible] [illegible] . prendre en considération. [illegible] . لى — [illegible] جى — [illegible] . [illegible] . qui fait un bon accueil, affable.

التقاء { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . [illegible] . se rencontrer. rencontre.

التقاط { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . ramasser . [لقطه illegible] .

التقام { [illegible] [ـ] [illegible] [illegible] . avaler .

آقساغ { աքսաղըմագ [թ] 1. կաղցնել. rendre boiteux 2. թերի ձգել. laisser incomplet.

آقساق { աքսաք [թ] կաղ. boiteux.

اقسام { աքսամ * [ա] 1. Մասեր, բաժանումներ. parties. divisions [եզ. قسم]։

آقسامق { աքսամագ [թ] 1. կաղ քայլել. boiter 2. թերի մնալ. rester incomplet.

اقصر { աքսար [ա] Ավելի կամ ամենակարճ. plus ou le plus court, bref. [قصير . قصر էն]։

آقصرمق { աքսըրմագ [թ] փռնգտալ. éternuer.

آقشام { աքշամ [թ] Երեկոյ. soir. տաճկ. ی — خیر اولسون բարի երեկոյ. bon soir. اوزری — կամ اوستی — երեկոյեան դէմ. vers le soir. لین — երեկոյին. le soir, لق — երեկոյեան. de soir.

آقشاملامق { աքշամլամագ [թ] Երեկոյ ընել կամ անցնել. arriver au soir ou passer le soir.

اقشعرار { իքշիրար [ա] Քստմնիլ. se dresser. se hérisser.

اقصا { կամ اقصی աքսա [ա] 1. Ամենա հեռաւոր le plus distant, éloigné 2. Վերջին (եզր) extrême.

اقطار { աքթար * [ա] 1. կողմեր. côtés. parties [եզ. قطر] 2. եզեր. Տրամագծեր. diamètres.

اقعاد { իգ'ատ [ա] Նստեցնել. faire asseoir. [قعود էն]։

اقفال { աքֆալ* [ա] Կղպեր. serrures [եզ. قفل]

اقل { էգալլ [ա] Նուազագոյն. moindre [قلت قليل էն]. տաճ. ی — կամ — لا առ նուազն. au moins. — قليل խիստ քիչ. très peu.

اقلام { աքլամ * [ա] 1. Գրչեր. plumes [եզ. قلم] 2. դաս. Դիւաններ. bureaux.

اقليم { իքլիմ [ա] 1. Կլիմայ. climat [յ. اقاليم] 2. Երկիր. région.

اقمار { աքմար* [ա] Լուսիններ. lunes [եզ. قمر]։

اقمشه { աքմիշէ * [ա] Կերպասներ. étoffes [եզ قماش]։

آقمق { աքմագ [թ] Հոսիլ couler.

اقناع { իգնա՛ [ա] Համոզել. գոհացնել. convaincre. satisfaire [قناعت էն].

آقندی { աքընտը կամ آقنتی աքընթը [թ] Հոսանք, յորձանք. courant. ատյ. — یه کورك چکمك

اقنوم { ագնում [ա] Ա. Իմաստ. base [Ab. اقانیم] Բ. Անձնաւորութիւն. hypostase.

اقوا { ագվա [ա] ան՛ա voir اقوی.

اقوات { ագվաթ* [ա] Սնունդներ. aliments [Եղ. قوت].

اقواس { ագվաս* [ա] Աղեղք. arcs [Եղ. قوس].

اقوال { ագվալ* [ա] Խօսքեր paroles [Եղ. قول].

اقوام { ագվամ* [ա] Ցեղեր. ժողովուրդներ. races. peuples [Եղ. قوم].

اقوی { ագվա [ա] Աւելի կամ ամենազօրաւոր. plus ou le plus fort [قوت . قوی էն].

اقویاء { ագվիեա* [ա] Զօրեղք. les forts, puissants [Եղ. قوی].

اقیانوس { օքեանօս [յուն.] Ովկիանոս. Océan.

آقین { աքըն [թ] Արշաւանք. incursion. razzia.

آقینجی { աքընճը [թ] Արշաւող. maraudeur.

اك { էք [թ] Ա. Յօդուած. յօդ. joint. jointure Բ. Յաւելուած կտոր. partie ajoutée.

اك { էն [թ] Լայնք. largeur. ատյ. — ی قوی երկայնօրէն. longuement.

اك { էն [թ] Ամենա. ամէն. le plus. tout.

اکابر { էքաբիր* [ա] Մեծամեծք. les plus grands. illustres [Եղ. اکبر].

اکاذیب { էքեազիպ* [ա] Սուտ թ ի ւ ն ք. faussetés [Եղ. اکذوبه].

اکارم { էքարիմ* [ա] Ամենապատիւ. մեծարոյ անձինք. les plus nobles, honorables [Եղ. اکرم].

اکاسره { էքասիրէ* [ա] Պարսից վեհապետք. souverains persans [Եղ. کسری].

اکال { էքքեալ [ա] Ա. Ուտող. ատակեր. vorace [اكل էն] Բ. Մաշել. corrodant.

اکالیل { էքալիլ* [ա] Թագեր. պսակներ.

couronnes. diadèmes [ﺍﻛﻠﻴﻞ].

آكاه { [ق] bien informé. attentif.

اكباد { [ـ] foies [كبد].

اكبر { [ـ] plus ou le plus grand [كبير كبر].

اكتساء { [ـ] mettre. se vêtir [كسوت].

اكتساب { [ـ] acquérir. gagner [كسب].

اكتفاء { [ـ] se contenter. suffire [كفايت].

اكتلاس { [ـ] calcification [كلس].

اكتناه { [ـ] approfondir [كنه].

اكتواء { [ـ] cautérisation.

اكثار { [ـ] augmenter. [كثرت].

اكثر { [ـ] (la) plupart. [كثير . كثرت].

اكثريا { [ـ] souvent.

اكدار { [ـ] afflictions. [كدر].

آكدرمق { [ت] rappeler.

اكذوبه { [ـ] mensonge [اكاذيب].

اكر { [ق] si.

اكر { [ت] selle. — جى sellier. — ﻟﻚ seller.

اكراء { [ـ] donner à louage. louer [كرا].

اكراد { [ـ] Kurdes [كرد].

اكرام { [ـ] faire des honneurs, respects [كرم].

اكراميه { [ـ] prime.

اكراه { [ر] se dégoûter. dégoût [كراهت].

اکرتمك { էյիրթմէք [թ] Մանել. faire filer.

اکرتی { էյրէթի [թ] 1. Ժամանակաւոր. temporaire 2. Արհեստական. postiche.

اکرچه { էյէրչէ [պ] 1. Թէպէտեւ. quoique 2. Եթէ. si.

اکرم { էքրէմ [ա] Ամենազնիւ, պատուական, առատաձեռն. le plus noble, estimé, libéral [کرم ك]: տաճ. — سردار اکرم Ընդհանուր հրամանատար. généralissime.

اکرمك { էյիրմէք [թ] Մանել. filer.

اکرمی { էքրէմի [ա] Ազնուական. յարգական. nobiliaire. estimable.

اکری { էյրի [թ] 1. Ծուռ. tortu. courbé. տաճ. یوکری — Ծուռումուռ. tortueux.

اکریلتمك { էյրիլթմէք [թ] Ծռել. courber.

اکریلك { էյրիլիք [թ] Ծռութիւն. courbure. tortuosité.

اکساء { էքսա [ա] Հագցնել. Հագուեցնել. vêtir. habiller [کسوه ك].

اکسر { էքսիր [թ] Գամ. clou. տաճ. — Գամել. clouer.

آکسزین آکسز { ... [թ] Յանկարծ. soudainement.

اکسك { էքսիք [թ] 1. Պակաս. déficit. manquant 2. Թերի. incomplet. imparfait 3. Պակասութիւն. défectuosité.

اکسکلك { էքսիքլիք [թ] 1. Պակասութիւն. manque 2. Թերութիւն. défaut. défectuosité.

اکسه { էնսէ [թ] Ծոծրակ. nuque. տաճ. — دن کتمك Ետեւէն երթալ. suivre.

اکسیر { էքսիր [ա] Ալքիմական դեղ՝ որով համարուած է թէ, մետաղները ոսկիի կը փոխէ եւ ամէն հիւանդութիւնները կ'անհետացնէ. liqueur fabuleuse qui a, dit-on; la vertu de convertir en or les métaux et de faire immédiatement disparaître les maladies.

اکسیلمك { էքսիլմէք = اکسلك էքսիլմէք [թ] Պակսիլ. manquer. diminuer.

اكشمك { էքշիմէք [թ] Թթուեցնել. aigrir. ասաց. — ﻳﻮﺯﻯ ﺍ Խոժոռիլ. faire mauvaise mine.

اكشى { էքշի [թ] Թթու. aigre. acide.

اكشيمك { էքշիմէք [թ] Թթուիլ. s'aigrir.

آكصرمق { աքսըրմագ [թ] աքսըռ. voir. آقصرمق :

اكك { էքէ [թ] Դունչ. menton.

اكل { էքլ [ա] Ուտել. manger.

آكل { ազիլ [ա] Ուտող. mangeur [اكلة].

آكلاتمق { ագլաթմագ [թ] Հասկցնել. faire comprendre. expliquer.

آكلاشلمق { ագլաշըլմագ [թ] Հասկցուիլ. se comprendre.

آكلامق { ագլամագ [թ] Հասկնալ. comprendre.

اكلمك { էքլէմէք [թ] 1. Յօդել. joindre. 2. Աւելցնել. ajouter.

اكلمك { էյլէմէք [թ] Ծռիլ. Հակիլ. se courber. s'incliner.

اكلنجه { էյլէնճէ [թ] 1. Զբօսանք. divertissement 2. Խաղալ կամ ծաղու առարկայ. objet de jeu ou de raillerie. لى — զբօսեցուցիչ. amusant.

اكلندرمك { էյլէնտիրմէք [թ] 1. Զբօսեցնել. amuser, divertir 2. Կեցնել. retenir.

اكلنمك { էյլէնմէք կամ اكلنلك էյլէնլէմէք [թ] 1. Զբօսնուլ. s'amuser. 2. Կենալ. s'arrêter.

اكلو { էքլու [թ] Լայն. large. لنمك — Լայնցնել élargir.

آكله { աքիլէ [ա] Քաղցկեղ. cancer.

اكلى { էքլի [թ] Կարկատուած rapiécé.

اكليل { իքլիլ [ա] Թագ. պսակ. couronne. diadème [ج. اكاليل]: ասաց. ملى — Թագաւորական չէչէրակ. coronaire.

اكمال { իքմալ [ա] Ամբող-ջացնել. լրացնել. compléter. achever [اكمل]:

آكمق { աքմագ [թ] Յիշել. յիշատակել. rappeler. mentionner.

اكمك { էքմէք [թ] 1. Հաց. pain 2. Ապ. վաստակ. gain.

اكمك { էքմէք [ի] Ցանել. semer. répandre.

اكمك { էյմէք [ի] Ծռել. courber. —ալօ. باش — խոնարհիլ. s'humilier.

اكمكجى { էքմէքճի [ի] Հացագործ. boulanger.

اكمل { էքմէլ [ա] Աւելի կամ ամենակատարեալ. plus ou le plus complet, parfait [كامل. كمال էն]։

اكناف { էքնաֆ* [ա] Կողմեր. շրջանակներ. côtés. contours [եզ. كنف]։

اكواب { էքվապ* [ա] Կարասներ. jarres [եզ. كوب]։

اكوان { էքվան* [ա] 1. Գոյութիւններ. existences [եզ. كون] 2. Տիեզերք. univers.

اكول { էքիւլ [ա] Շատակեր. gourmand. vorace [اكل էն]։

اكه { էյէ [ի] Խարտոց. lime.

اكهلك { էյէլէմէք [ի] Խարտել. limer.

اكياس { էքեաս* [ա] Քսակներ. պարկներ. bourses. sacs [եզ. كيس. كيسه]

اكيال { էքեալ* [ա] Չափեր. mesures [եզ. كيل]

اكيداً { էքիտէն [ա] Վճռական կերպով. d'une manière péremptoire.

اكيده { էքիտէ* [ա] Խիստ վճռական. rigoureux. péremptoire.

اكين { էքին [ի] Ցան. moisson.

اكينجى { էքինճի [ի] Հողագործ. agriculteur.

ال { էլ [ի] 1. Ձեռք. main 2. Ափ. poignée 3. Միջոց. l'intermédiaire. 4. Գործակցութիւն. participation 5. Անգամ. fois. 6. Կոթ. pilon. manivelle. Ալօ. التندن — գաղտագողի secrètement. دن كلك — կարողանալ. être à même de. دن چيقارمق — ծախել. vendre. ى پك — կծծի. avare. اتمق — բռնել. saisir. چكمك — լքանել. abandonner. — ويرمك բաւել. suffire. ه — ويرمك մատնել. trahir. ده — պատրաստ. prête. ا ده — շահիլ. բռնել. gagner. saisir. تيز — دن շուտով. promptement. اورمق — ձեռնարկել. entreprendre. ى — آغزينه يتيشور բարեկեցիկ. aisé.

ال { էլ [–] Որոշիչ յօդ. article déterminatif.

آل { Ալ [–] Ընտանիք. տոհմ. famille. dynastie.

آل { ալ [ի] Վարդագոյն. écarlate. rose.

آل { Ալ [դ] Նենգ. խարէութիւն. ruse. fourberie.

الا { էլա [ի] Երկնագոյն. azuré.

آلا { Ալա [դ] Շաղախող. ce qui souille, sale.

الا { Իլլա [–] Այլ միայն. հապա excepté. ne... que. mais. ապա. — و ապա թէ ոչ. sinon. autrement.

آلابانده { ալապանտա [էրմ.] Յորձանք, մի-ձանք հայհոյանաց. une bordée d'injures.

آلات { Ալէթ* [–] 1. Գործիք. instruments. ustensiles, outils [եզ. آلت] 2. Գործարանք (մարմնոյ). organes du corps.

آلاجه { ալաճա [ի] 1. Պիսակաւոր. tacheté 2. Երփներանգ. nuancé.

آلارغه { ալարղա [էրմ.] 1. Հեռացիր. ի՛ կողմ. au large! 2. Ե՛ն ի ծով. allons! le large.

آلاف { Ալաֆ* [–] 1. Հազարներ. mille [եզ. الف] 2. Բիւր. հազարաւորք les milliers.

آلافرانغه { ալաֆրանղա [իտլ.] Ըստ եւրոպական. à l'européenne.

آلام { Ալամ* [–] Ցաւեր. douleurs [եզ. الم].

الامان { էլ-աման [–] 1. Օգնութիւն. secours! 2. Թողութիւն. grâce

الان { էլ-ան [–] Այժմ. առ-կայս. actuellement. encore.

آلاوره { ալավէրա [ի] Խառնակութիւն. trouble. confusion.

الاهت { Էլ-հէթ [–] Աստուածութիւն. divinité.

آلاى { ալայ [ի] 1. Խումբ bande 2. Գունդ. régiment 3. Թափօր. cortège 4. Հանդէս. procession.

آلايش { Ալայիշ [դ] 1. Պղծութիւն. souillure 2. [ի] Շքեղութիւն. ցոյց. luxe. parade.

الالبا { Էլիպպա* [–] Ուշիմք, հանճարեղք, les intelligents, ingénieux [եզ. لبيب].

الباب { [illegible] [—] [illegible] es-prits [illegible لب] — [illegible] — اولى ال [illegible] hommes d'esprit.

الباس { [illegible] [—] [illegible] mettre. vêtir. [لبس [illegible]]:

البته { [illegible] البت [illegible] [—] [illegible] sans doute.

البسه { [illegible] [—] [illegible] vêtements. habits [لباس [illegible]]:

آلت { [illegible] [[illegible]] Ա. [illegible] sous. le dessous. Բ. [illegible] inférieur. bas. [illegible] او — [illegible] être vaincu. اوست — ا [illegible] renverser.

آلت { [illegible] [—] Ա. [illegible] instrument. ustensile [ج. آلات] Բ. [illegible] organ du corps.

التباس { [illegible] [—] [illegible] confusion. équivoque [لبس [illegible]]:

التجاء { [illegible] [—] [illegible] se réfugier

التحاق { [illegible] [—] [illegible] se joindre. s'attacher [لحوق [illegible]]

التحام { [illegible] [—] [illegible] cicatrisation [لحم [illegible]].

التزام { [illegible] [—] Ա. [illegible] se charger [لزوم [illegible]] Բ. [illegible] soutenir Գ. [illegible] ferme. affermage. [illegible] — بال [illegible] exprès. جى — [illegible] fermier. ى — صيغه [illegible] mode optatif.

التصاق { [illegible] [—] Ա. [illegible] se coller. jonction [لصوق [illegible]]

التفات { [illegible] [—] Ա. [illegible] jeter un doux regard Բ. [illegible] faire un bon accueil Գ. [illegible] prendre en considération. [illegible] ل — [illegible] جى — [illegible] qui fait un bon accueil, affable.

التقاء { [illegible] [—] [illegible] se rencontrer. rencontre.

التقاط { [illegible] [—] [illegible] ramasser. [لقطه [illegible]]:

التقام { [illegible] [—] [illegible] avaler.

dévorer [لهم ..].

التماس { իլթիմաս [ա] Ձ. խնդրել. sollici-ter Ձ. Յանձնարարութիւն. sollicitation, recommandation [ջ. التماسات].

التماع { իլթիմա' [ա] Շողալ. étinceler [لمعان ..]

آلتمش { ալթմըշ [թ] Վաթսուն. soixante. ադյ. ر — վաթսունական. de soixante. لق — վաթսունեակ. soixantaine. نجی — վաթսուներորդ. soixantième

التمك { իլթիմէք [թ] Մաղել աալ. faire tamiser.

آلتنجی { ալթընճը [թ] Վեցերորդ. sixième.

التواء { իլթիվա [ա] Ձ. Ծալ-լուիլ. ծալք. être plié. pli Ձ. ևր. Գալարուն. torsion.

آلتون { ալթուն [թ] Ձ. Ոսկի. or Ձ. Ոսկի (դրամ). livre (monnaie) Ձ. Ոսկեղէն. en or, d'or.

التهاب { իլթիհաբ [ա] Բորբոքիլ. բորբոքում s'enflammer. inflammation [لهب ..].

الق { իլթի [թ] Ներ. belle sœur.

آلتی { ալթը [թ] Վեց. six. ադյ. شر — վեց վեց six à chacun. par six. لق — վեցնոց. qui vaut six.

التیام { իլթիյամ [ա] Բուժիլ. guérison. cicatrisation. ադյ. او بولمق — բուժիլ. se guérir. s'améliorer.

الجاء { իլճա [ա] Ստիպել. բռնադատութիւն. forcer. contrainte [ջ. الجاآت]

آلجالمق { ալճալմաք [թ] Ցածնալ. s'abaisser.

آلجق { ալճագ [թ] Ձ. Ցած. կարճ. bas. court. Ձ. Վատասիրտ. lâche. poltron ադյ. كوكل — խոնարհասիրտ. humble.

آلجقلاعق { ալճագլաշմագ [թ] Ստորնանալ. s'avilir.

آلجی { ալչը [թ] Գաճ. plâtre.

آلجیلامق { ալչըլամագ [թ] Գաճով ծեփել. plâtrer.

الحاج { էլհաճ [ա] Մահտեսի. qui a fait pèlerinage aux lieux saints

الحاح { իլհահ [ա] Տաղտկացնել, թախանձանք. importuner, instance.

الحاد { էլհատ [ա] 1. Հերձուածութիւն. hérésie [الحد էն] 2. Անաստուածութիւն. athéisme.

الحاصل { էլհասըլ [ա] ի միջոյ. վերջապէս. en un mot. enfin.

الحاق { իլհագ [ա] Միացնել. միացում. joindre, annexion [لحوق էն].

الحالة هذه { էլ հալէթիւ հազիհի [ա] Այժմ. դեռ. actuellement. encore.

الحان { էլհան* [ա] Ձայներ. եղանակներ. voix. tons [էլ: لحن].

الحق { էլ հագգ [ա] Ճշմարտիւ. vraiment.

الحمدلله { էլ համտիւ լիլլահ [ա] Փառք Աստուծոյ. grâce à Dieu.

الخ { Մինչեւ ց'վերջ. եւայլն. et cœtera. ainsi de suite [կրճատեալ الى اخره իլա ախըրիհի ասացուածէն].

آلداتمق { ալդաթմագ [թ] Խաբել. tromper

آلدانمق { ալդանմագ [թ] Խաբուիլ. se tromper.

آلدرمامق { ալդըրմամագ [թ] Չմտադրել, հաճոյանալ կամ չի անսալ զարնել. faire semblant de ne pas entendre, comprendre ou apercevoir.

آلدرمق { ալդըրմագ [թ] Առնել տալ. faire prendre ou acheter.

الدون { ըլտիւն [թ] Ձեռնոց. gant.

الذ { էլեզզ [ա] Աւելի կամ ամենահաճելի. plus ou le plus exquis, délicieux [لذيذ . لذت էն].

الزام { իլզամ [ա] 1. Փաստիւ լռեցնել. imposer silence par des arguments [لزوم էն] 2. Կապալութեան հասոյթ մը վարձու տալ donner à ferme.

الزم { էլզէմ [ա] Պիտանի կամ ամենահարկաւոր. plus ou le plus nécessaire [لزوم . لازم էն]. ամոյ. — يت իրաւ դիտանութիւն. urgence.

آلستا { ալըսթա [իտ.] Պատրաստ. prêt.

السنه { էլսինէ*. [ա] Լեզուներ. langues [էլ: لسان].

آلش { ալըշ [թ] Առում. prise. ամոյ. — ویرش առեւտուր. trafic. commerce

آلشدرمق { ալըշտըրմագ [ի] 1. Սովորեցնել. accoutumer· habituer 2. Ընտելացնել. apprivoiser· 3. Վարժել. instruire·

آلشمق { ալըշմագ [ի] 1. Սովորիլ. s'accoutumer· s'habituer 2. Ընտելանալ. s'apprivoiser·

الصاق { իլսագ [ա] Կցել. միացնել. coller· joindre, attacher [لصوق էն]:

الطاف { էլթաֆ* [ա] Շնորհներ. bontés, faveurs [եզ. لطف]:

الطف { էլթաֆ [ա] Ամենահաճոյ, քաղցր. le plus agréable, exquis. [لطيف . لطف էն]:

العياذبالله { էլ'ըյազու բիլլահ [ա] Աստուած մի արասցէ. à Dieu ne plaise

الغاء { իլղա [ա] Ջնջել. abolir· annuler [لغو էն]

الغاز { էլղազ* [ա] Հանելուկներ. énigmes· [եզ. لغز]:

الف { էլֆ [ա] Հազար. mille [յգ. الوف. آلاف]:

الف { էլիֆ [ա] Առաջին Օսմանեան այբուբենի. première lettre de l'alphabet turc·

الفاظ { էլֆազ* [ա] Բառեր. ասացուածներ. mots· termes [եզ. لفظ]:

الفبا { էլիֆբա* [ա] Այբուբեն. alphabet·

الفت { ուլֆէթ* [ա] 1. Ընտանութիւն. յարաբերութիւն. familiarité· relation 2. Վարժութիւն. pratique· habitude·

آلفته { ալուֆթէ [պ] 1. Այլայլեալ. troublé [յգ. آلفتكان] 2. Բոզ. putain·

آلق { ալըգ [ի] Ապուշ. stupide·

القاء { իլգա [ա] 1. Նետել. jeter 2. Թելադրութիւն. insinuation [յգ. القاآت]:

القاب { էլգաբ* [ա] 1. Մականուններ. surnoms [եզ. لقب] 2. Պատուանուններ. titres d'honneur·

القاح { իլգահ [ա] Արգասաւորութիւն. fécondation·

آلقش { ալգըշ [ի] Ծափահարութիւն. applaudissement·

آلقشلامق { ալգըշլամագ [ի] Ծափահարել. applaudir·

القصه { էլգըսսա [ա] Ի մի բան. bref.

الك { էլէք [ի] Մաղ. tamis. crible.

الكا { էլքա [ի] Երկիր (Տէրութեան) [պարան. էօլքէ]. territoire.

الكتريق { էլէքթրիք [ի] Ելեկտրականութիւն. électricité. ی — ելեկտրական. électrique. یت — ելեկտրացում. électrisation.

الكلمك { էլէքլէմէք [ի] Մաղել. tamiser. cribler.

الكم صاغمه { էլէքիմ սաղմա [ի] Ծիածան arc-en-ciel.

آلكونه { ալլիւնէ [ա] Սնգոյր. fard. rouge

آلالاق { ալալաք [ի] Խառնակ. confus.

اللشمك { էլլէշմէք [ի] Ձեռք ձեռքի տալ. se donner la main 2. Կռուել. en venir aux mains.

اللمك { էլլէմէք [ի] Ձեռք դպցնել. շօշափել. toucher de la main. manier.

اللمه { էլլէմէ [ի] Ձեռքով զատուած (ածուխ) charbon gros pris à la main

اللنجي { էլլինճի [ի] Յիսուներորդ. cinquantième.

الله { ալլահ [ա] Աստուած. Dieu. اينسون — հայր. کوسترمسون — Աստուած մի արասցէ. à Dieu ne plaise.

الى { էլլի [ի] Յիսուն. cinquante.

الم { էլէմ [ա] Ցաւ. Վիշտ. douleur. chagrin. [ج. آلام]. چكمك — ցաւ քաշել. souffrir.

آلم { ալըմ [ի] 1. Առում. prise 2. Ըմբռնողութիւն. կարողութիւն. capacité. portée. لو — ըմբռնողական capable. intelligent. صاتم — առուծախ. achat et vente.

الما { էլմա [ի] Խնձոր. pomme. یری — գետնախնձոր. pomme de terre. شرابی — խնձորօղի. cidre.

الماجق { էլմաճըք [ի] 1. Խնձորիկ. petite pomme 2. Երանքի ոսկր գլուխը. la tête de l'os de la cuisse.

الماس { էլմաս [ի] Ադամանդ. diamant.

الماسيه { էլմասիյէ [ի] Տեսակ մը քաղցրաւենի. espèce de sucrerie.

الملع { էլմաʻ [ա] Փայլեցնել faire luire [لمعان էն]

آلمانیا { ալմանիա Գերմանիա. Allemagne.

الملعی { էլմա'ի [ա] Սրամիտ. sagace.

آلق { ալըգ [ի] 1. Առնել. prendre. recevoir 2. Գնել. acheter. 3. Տիրել. s'emparer 4. Ընդունիլ. admettre.

Ալաջ. — اوستنه ստանձնել. se charger. — آتش բռնկիլ. prendre feu. — يورك ողոքել. flatter. apaiser. — قان արիւն առնել saigner. يول — ճամբայ ընել. faire route. — ذوقه ծաղրել. se moquer. — كوز շլացնել. éblouir.

الله { էլլէ [ի] Մաղուած criblé.

المیه { էլլէմէ [ի] Կիլանկ. dévidoir.

آلن { ալըն [ի] 1. Ճակատ. front. 2. Յառաջակողմ. le devant [ալըն. ամն.]. Ալաջ. آچیق ی — անարատ. sans reproche. یازیسی — Ճակատագիր. déstinée.

آلنمق { ալընմագ [ի] 1. Առնուիլ. être pris, reçu, acheté. 2. Զգածուիլ. être choqué.

آلو { ալէվ [ի] Բոց. flamme.

الواح { էլվահ* [ա] Տախտակներ. planches. tablettes [Եզ. لوح].

الوان { էլվան* [ա] 1. Գոյներ. couleurs [Եզ. لون] 2. Երփներանգ. nuancé.

آلود { آلوده ալուտէ = ալուտէ [գ] Շաղախեալ. պիղծ. souillé. profane. داملی — մեղաւոր. pécheur.

آلودكی { ալուտէկի [գ] Շաղախութիւն. պղծութիւն. souillure. profanation.

الوف { էլուֆ* [ա] 1. Հազարք. mille. [Եզ. الف] 2. Հազարաւորք. milliers.

الوهیت { էլուհիյէթ* [ա] Աստուածութիւն. divinité.

الویرشلی { էլվերիշլի [ի] Բաւական. յարմար. suffisant. conforme.

الویرمك { էլվէրմէք [ի] 1. Բաւել. suffire 2. Յարմարիլ. convenir.

الویه { էլվիյէ* [ա] 1. Դրօշներ. drapeaux [Եզ. لوا] 2. Գաւառակներ. les contrées gouvernées par des Mutessarrifs.

اله { իլահ [ա] 1. Աստուած. Dieu 2. Չաստուած.

դէբ. faux dieu. [ճէ. آلهه] 2. Պաշտելի. objet d'adoration.

الهام { իլհամ [ա] Ներշնչում. Թիւն. Աստուածա-յին յայտնութիւն. inspiration. révélation [ճէ. الهامات]։

آلهجقلو { ալէճագլը [թ] Պահանջատէր. créancier.

الهمك { կամ الك իլէմէք [թ] Մաղել. cribler.

آلهه { ալիհէ* [ա] Աստուածք. dieux [եզ. اله]։

الهه { իլահէ* [ա] Աստուածուհի. déesse.

الهی { իլահի կամ الهيه իլահիյէ* [ա] Աստուածային. divin.

الهی { իլահի [ա] Օրհներգ. cantique.

الی { իլա [ա] Մինչեւ. դէպի. jusqu'à. vers. — الآن ալան — մինչեւ այժմ. jusqu'à présent. — الآخره իլալ-ախիրէ մինչեւ վերջ. jusqu'à la fin. — المركز համակեդրոն. concentrique.

الياف { էլյաֆ* [ա] Նուրբ Թելք մանրագոյ. fibres [եզ. ليف]։

الیتین { էլյէթէյն [ա] Երկու աստղեր. nates, fesses [եզ. الیه]։

آلیشق { ալըշըգ [թ] 1. Սովոր. habitué. 2. Վարժ. versé. instruit 3. Ընտանի. apprivoisé.

الیف { էլիֆ [ա] Ընտանի. ընկերական. familier. sociable [الفت ԷՆ]։

الیق { էլյագ [ա] Աւելի կամ ամենաարժանաւոր յարմար. plus ou le plus digne, convenable [لياقت. لايق ԷՆ]։

آليقومق { ալըգօմագ [թ] Վար դնել. détenir. retenir.

اليم { էլիմ [ա] Ցաւագին, տառապեցուցիչ. douloureux. pénible [الم ԷՆ]։

اليوم { էլյէվմ [ա] Այսօր. այժմ. aujourd'hui. à présent.

آليورمك { ալըվէրմէք [թ] 1. Փութանակի առնել, գնել. prendre ou acheter à la hâte. 2. Առնել, գնել տալ. faire prendre ou acheter.

اليه { էլյէ* [ա] Գաւակ. Երսանակ. croupe. culotte. fesse [ճէ. اليات. الايا]

ام { ամ [թ] Բոզեր. vulve

ام { իւմմ [ա] Մայր. mère. [ճէ. امهات]։

اما { էմմա [ա] 1. Բայց, սակայն. mais, cependant ایمدك ها — միթե՞. est-il possible!

اماته { էմաթէ* [ա] Մեռցնել. faire mourir. [موت էն]։

اماثل { էմասիլ* [ա] Խիստ նշանաւորք. les très éminents [էղ. امثل]։

آماج { ամաճ [պ] 1. Նշաւակ. but.

اماجد { էմաճիտ* [ա] Ամենափառաւորք անձինք. les hommes les plus illustres [էղ. امجد]։

آمادکی { ամատէկի [պ] Պատրաստականութիւն. état d'être prêt.

آماده { ամատէ [պ] Պատրաստ. prêt.

امار { էմմար [ա] Միշտ հրամայող, իշխող. qui commande, domine toujours [امر էն]։ տաց. نفس — ه կիրք. passion.

امارت { էմարէթ [ա] Իշխանութիւն. principauté.

اماره { էմարէ* [ա] 1. Նշան. նշանակ. signe. indice [յղ. امارات] 2. Ախտանշան. symptom.

اماكن { էմաքին* [ա] Կայարանք. բնակարանք. lieux. demeures [էղ. مكان]։

آمال { ամալ* [ա] Ցանկք. փափագանք.désirs. espérances [էղ. امل]։

اماله { էմալէ* [ա] Հակել. ծռել. faire incliner. pencher [ميل էն]։

امام { իմամ [ա] 1. Գլուխ հոգևոր. chef religieux [յղ. ائمه] 2. Երեց. prêtre. prélat.

امامت { իմամէթ* [ա] Իմամութիւն. imamat

امان { էման [ա] 1. Ապահովութիւն. sûreté 2. Խնայում. թողութիւն. quartier. grâce. տաց. في الله — Աստուած պահէ զձեզ. que Dieu vous préserve.

آمان { աման [թ] 1. Ո՜հ, օգնութիւն. ah! au secours! 2. Աղաչեմ. գթութիւն. de grâce! ayez pitié! 3. Զգոյշ. prenez garde! gare!

امانت { էմանէթ* [ա] 1. Աւանդ. dépôt. [յղ. امانات] 2. Տեսչութիւն. direction. préfecture. տաց. الله — اولك Մնաք բարով. adieu.

امانة { էմանէթ* [ա] Ա. իբր աւանդ. en dépôt Յ. պուլ. Ուղղակի կառավարութեան ձեռօք. directement de la part du gouvernement.

امانتجى { էմանէթճի [թ] Ա-ւանդապահ. dépositaire.

امانى { էմանի * [ա] Բաղձանքներ. յոյսեր. désirs. aspirations. espérances [եղ. امنيه].

امت { էմմէթ* [ա] Միակրօն ազգ. ժողովուրդ. nation, peuple de même religion [յ. امم]. ասաց. اجابت — հաւատացեալ ժողովուրդ. peuple croyant. دعوت — անհաւատ ժողովուրդ. peuple incroyant.

امتثال { իմթիսալ [ա] Համաձայնիլ. հնազանդիլ. se conformer. obéir. [مثل են].

امتحان { իմթիհան [ա] Ա. Հարցաքննել. քննութիւն. examiner. examen [محنه են] Յ. Փորձ. preuve. ասաց. — اولنق կամ ويرمك — կամ — كچورمك քննութիւն տալ. subir un examen.

امتداد { իմթիտատ [ա] Ա. Երկարիլ. ձգտում. se prolonger. extension [مد են] Յ. Տեւել. durer.

امتزاج { իմթիզաճ [ա] Ա. Խառնուրդ. mélange [مزج են] Յ. Յարմարիլ. compatir, vivre bien ensemble. ասաց. آب و هوا — ايله կլիմային յարմարիլ. s'acclimater. لو — միաբան. յարմար. compatible. ajusté.

امتصاص { իմթիսաս [ա] Ծծել. absorption [مص են].

امتعه { իմթիա* [ա] Վաճառքներ. marchandises [եղ. متاع].

امتلاء { իմթիլա [ա] Ա. Լեցուիլ. se remplir. Յ. Բժշ. խցում. engorgement. plénitude.

امتناع { իմթինա [ա] Ետ կենալ. Ինքզինքը արգիլել. se refuser. s'empêcher [منع են].

امتنان { իմթինան [ա] Բարիք մը մարդու երեսին զարնել. reprocher un bienfait [منت են].

امتياز { իմթիյազ [ա] Ա. Առանձնաշնորհում. privilège. concession [յ.

[امتيازات] 2. Առանձնաւորութիւն. distinction.

امتياع { էմթիյա՛ [ա] Հալում. liquéfaction.

امثال { էմսալ* [ա] 1. Նմանք. pareils. égaux [եզ. مثل] 2. Օրինակք. exemples 3. Բազում. Բազմապատիկք. multiples 4. Առակք. proverbes. տաց. — ضروب առածք. maximes. مز — կամ یوق ی — անհնման. նախընթացն չունեցող. sans pareil. sans précédent.

امثله { էմսիլէ* [ա] 1. Օրինակք. exemples. [եզ. مثال] 2. Քեր. Խոնարհմանց օրինակք. paradigmes.

امجد { էմճէտ [ա] Ամենափառաւոր. le plus illustre, glorieux [مجید . مجد էն] [յոգ. اماجد] :

امجك { էմճէկ [թ] Պտուկ ստինքի. mamelon. tetin.

امحا { էմհա [ա] Ջնջել. եղծանել. effacer. détruire [محو էն] :

امد { էմէտ [ա] 1. Վերջ. fin 2. Միջոց. Հեռաւորութիւն. espace. distance.

آمد { ամէտ [պ] Գալն. venue. տաց. — و رفت — կամ شد — երթևեկ. allées et venues. ي — ներածութեան մաքս. taxe d'importation.

امداد { իմտատ [ա] 1. Օգնել. օգնութիւն. aider. assistance. secours [مدد էն] 2. զին. Օգնական զօրք. renfort.

آمدجي { ամէտճի [թ] Կայսերական պալատան կամ մեծ եպարքոսի ուղղեալ թղթակցութեանց ստացող պաշտօնեայ. receveur de la correspondance adressée au Palais ou au grand vezir. référendaire.

آمده { ամէտէ [պ] Եկած. venu. arrivé.

آمدي { ամէտի [պ] տե՛ս. voir. آمدجي :

امدي { էմտի [թ] Արդ. ուրեմն. or. donc.

امر { էմր [ա] 1. Հրաման. Հրամայել. ordre. ordonner [յոգ. اوامر] 2. Խնդիր, գործ. affaire [յոգ. اوامر] տաց. امر و فرمان حضرت من له الامر كدر Հրամանք Հրամայելու կարողինն է (կամքը Տէրոջն է ըսելու տեղ). l'ordre con-

vient à celui qui a le pouvoir d'ordonner (pour dire que c'est Votre volonté qui en décidera) قول — ստորա-կարգեալ. subordonné.

آمر { ամիր [ա] Հրամայող. պետ. celui qui ordonne. chef [امر էն].

امراء { էմէրա* [ա] 1. Իշխանք. princes. [Եզ. امیر] 2. զին. Գերագոյն սպայք. officiers supérieurs.

امرار { իմրար [ա] Անցնել. passer. faire passer [مرور էն].

امراض { էմրազ* [ա] Ախտեր. maladies [Եզ. مرض].

آمرانه { ամիրանէ [պ] Հրամայական. impérieux.

امرد { էմրէտ [ա] Անմօրուս imberbe.

آمرزش { ամուրզիշ [պ] Ներողութիւն. pardon. indulgence.

آمرزكار { ամուրզիքեար [պ] Ներող. ներողամիտ. indulgent.

امرنامه { էմրնամէ [պ] Հրամանագիր. ordonnance ...ساى — Եպարքոսական Հրամանագիր. ordonnance vizirielle.

امرندرمك { իմրէնտիրմէք [թ] Ցանկացնել. Հրապուրել. exciter l'envie ou le désir. ravir.

امرنمك { իմրէնմէք [թ] Ցանկանալ. Հիանալ. envier. admirer.

امرود { էմրուտ [պ] Տանձ. poire [ամրուտ. արմուտ].

آمريقا { ամէրիգա [թ] Ամերիկա. Amérique. — جمعيتى ممالك Միացեալ Նահանգք. Etats-Unis.

امزجه { էմզիճէ * [ա] 1. Խառնուածք temperaments, constitutions. [Եզ. مزاج].

امزرمك { էմզիրմէք [թ] Ծծել տալ. allaiter, donner à téter

امزغانق { էմզղանմագ [թ] Ննջել. s'assoupir. s'endormir.

امزك { էմզիք [թ] 1. Պտուկ mamelon 2. Ծծակ. biberon 3. Կտուց շրթնիքի. bec d'un aiguière.

امزمك { էմզմէք [թ] Ծծել. sucer. téter

امس { էմս [ա] Երէկ. hier.

امساك { իմսաք [—] 1. Ինքզինքը բռնել. Հեռու կենալ. se retenir. s'abstenir [مسك էն] 2. Ծոմ. jeûne 3. Պահք. abstinence 4. Ժլատութիւն. parcimonie.

امشاء { իմշա [—] Քալեցնել. faire marcher. [مشى էն].

امشمك { իմշէմէք [ի] 1. Զիրար ծծել. sucer l'un l'autre 2. Եռանդով ծծել. teter avec énergie.

امصار { իմսար * [—] Մեծ քաղաքներ. cités [եզ. مصر].

امصاص { իմսաս [—] Ծծել տալ. faire sucer, téter [مص էն].

امضاء { իմզա [—] Ստորագրել. ստորագրութիւն. signer. signature.

امضالاًعق { կամ امضالنق իմզալամաք [ի] Ստորագրել տալ. faire signer

امضالمق { իմզալամաք [ի] Ստորագրել. signer.

امطار { իմթար* [—] Անձրեւներ. pluies [եզ. مطر].

امعاء { իմա'* [—] Աղիքներ. intestins. entrailles [եզ. معى].

امعان { իմ'ան [—] 1. Հեռու տանիլ. mener loin 2. Ուշադրութիւն. attention. առդ. نظر ا — ուշադրութեամբ նայիլ. faire pénetrer la vue.

امك { էմէք [ի] Աշխատանք. ջանք. travail. effort.

امكان { իմքեան [—] Կարելիութիւն. possibilité. առդ. على قدر ال — որչափ որ կարելի է. autant qu'il est possible. ی یوق — կամ مز — անկարելի. impossible.

امكدار { էմէքտար [ի] Վաստակաւոր. ancien serviteur. employé à qui l'on est redevable de ses services.

امكنه { էմքինէ* [—] Տեղեր. lieux, endroits. [եզ. مكان].

امل { էմէլ [—] 1. Յոյս. espérance [հմ. آمال] 2. Փափաք. իղձ. տենչ. désir. souhait. aspiration.

املا { իմլա [—] 1. Լեցնել. remplir 2. Ուղղագրութիւն. orthographe 3. Զրուցագրութիւն. dictée 4. Գրել. écrire.

املاح { էմլա՜հ* [=] Աղեր. sels [ճմ. ملح]։

املاك { էմլա՜գ* [=] Կալուածքներ. possessions. domaines [ճմ. ملك]։

امم { ումէմ* [=] Ազգեր. ժողովուրդներ. nations. peuples [ճմ. امة]։

امك { էմմէք [ը] Ծծել. sucer. téter.

امن { էմն [=] Ապահովութիւն. sûreté.

آمنا { ամինէն [=] Ապահով. en sûreté. ապրել.

سالماً و — անվնասաբար. ողջ առողջ. sain et sauf.

امناء { ումէնա*[=] Տեսուչներ. վերակացուներ. հսկողներ. directeurs, administrateurs, surveillants [ճմ. امين]։

امنيت { էմնիյէթ* [=] Ա. Ապահովութիւն. sûreté Բ. Վստահութիւն. confiance. لو — ապահով. sûr. بخش — ապահովիչ. rassurant.

امنيه { ումնիյէ* [=] Բաղձանք. յոյս. désir. espérance [յգ. امانى]։

اموات { էմվա՜թ* [=] Մեռելներ. les morts. [ճմ. ميت]։

امواج { էմվա՜ճ* [=] Ալիքներ. flots. vagues. ondes [ճմ. موج]։

اموال { էմվա՜լ* [=] Ստացուածք. հարստութիւններ. propriétés. biens [ճմ. مال]։

امواه { էմվա՜հ* [=] Ջուրեր. eaux [ճմ. ماء]։

امور { ումուր* [=] Գործեր. խնդիրներ. affaires. matières [ճմ. امر]։

آموز { ամուզ [գ] Սորվող. qui apprend.

امومت { ումումէթ* [=] Մայրութիւն. maternité.

امهات { ումմէհա՜թ*[=] Մայրեր. mères [ճմ. ام]։

امهال { իմհա՜լ [=] Պայման տալ. յետաձգել. donner du délai. ajourner [ت. مهلت]։

امى { ումմի [=] Անուսումն. illettré.

اميال { էմյա՜լ* [=] Ա. Մղոններ. milles [ճմ. ميل] Բ. Վիրաբուժական ասեղներ. aiguilles chirurgiques. stylets.

آميخته { ամիխթէ [գ] Խառն. մխտ. mixte. mêlé.

اميد { ումիտ [գ] Յոյս. espoir. espérance. — ی وار յուսալ. espé-

rer. بخش — յոյս տուող. qui donne de l'espoir.

امیدوار { էմիտվար [ա] Յոյսալից. plein d'espoir.

امیر { էմիր [ա] 1. Պետ. Հրամանատար. chef. commandant [ժղ. امرا] [Համառօտեան է միր] 2. Իշխան. prince 3. Մուհամմէտի սերեալ. chérif. տաճկ. امیر المؤمنین — գլուխ հաւատացելոց որ է խալիֆան. le commandant des croyants; le Calife. ی — դատական. արքունական. fiscal.

آمیرال { ամիրալ [ա] Ծովակալ. amiral [տաճ. Ամիրա امیرا էմիրէ-լ մա ծովու իշխան բառերէն].

آمیز { ամիզ [գ] Խառնող. Խառն. qui mêle. mêlé.

آمیزش { ամիզիշ [գ] 1. Խառնուրդութիւն. mélange 2. Միաւորութիւն union 3. Միերձաւորութիւն copulation. տաճկ. — حسن լաւ կենակցութիւն. bonne relation.

امین { էմին [ա] 1. Ապահով. վստահ. sûr, confiant [ցոյ կն] 2. Տեսուչ. վերակացու. Հսկող. directeur. administrateur. surveillant [ժղ. امنا]. տաճկ. الای — ی Միասնական գնդի. intendant du régiment. بلوك — ی Հաշուակալ տասնապետ գումարտակի. sergent comptable d'une compagnie. شهر — ی քաղաքապետ. préfet de la ville. روح ال — ی Գաբրիէլ Հրեշտակապետ. Gabriel l'archange. فتوی — ی օրինական վճռոց քննիչ. cotrôleur des fetvas.

آمین { ամին [ա] Ամէն. amen. տաճկ. بر شیئه دیمك — հաւանիլ. ուղիղ գտնել. consentir. reconnaître juste. خوان اولمق — ամէն ըսել. dire amen.

ان { էն [ե] Լայնք. largeur.

آن { ան [ա] 1. Ժամանակ. ժամ. temps. heure 2. Վայրկեան. instant. տաճկ. — ب — آن ی آ — Վայրկենէ ի վայրկեան. d'un instant à l'autre.

آن { ան [գ] Հրապուրանք գեղեցկութիւն. beauté ravissante. attrait.

آن { ան [գ] Այն. celui-là.

آنا { անա [ի] 1. Մայր. mère 2. Գլխաւոր. principal. ամայ. — سود ըա- ծնաւ. nourrice. — قاین զոքանչ. belle-mère. — مریم Մայր Աստուածածին. Sainte Marie. — بیوك Մամ. aïeule. — بابا كونی օր աղէտալից. jour de calamité. — دكز — سی Ծովու- կապարիկ. sirène.

انا { էնա [ա] Աման. vase. pot [ջ. اوانی].

اناق { էնանք [ա] Անձնահաճ- դիր. égoïste.

انابت { ինապէթ* [ա] Զղջում. pénitence.

اناث { ինաս* [ա] 1. Էգեր. femelles [եզ. انثی] 2. կանայք. աղջկունք. femmes. filles.

آناج { անաճ [ի] 1. Անհե- թեթ. խոշոր. énorme. gros.

اناجیل { էնաճիլ* [ա] Աւե- տարանք. Evangiles [եզ. انجیل].

آناختار { անախթար Բանալի clef [ռամ. ա- նիքթիւթիւն յունական բա- ռէն].

اناره { ինարէ* [ա] Լուսա- ւորել. éclairer. illuminer [نور էն].

آناطولی { անատօլու. [յուն.] Փոքր Ասիա. Asie-Mineure.

آنافور { անաֆօր [յուն] Գալար- ուտեք ջրոյ. յոր- ձանք. tournoîment d'eau. tourbillon.

آنالق { անալըգ [ի] 1. Մայ- րութիւն. maternité 2. Հոգեմայր. mère adoptive.

اناله { ինալէ* [ա] Արժա- նացնել. faire jouir ou rendre digne [نیلان էն].

انام { էնամ [ա] Մարդիկ. les hommes.

انامل { էնամիլ* [ա] Մա- տանց ծայրեր. les bouts des doigts [եզ. انمله].

انامه { ինամէ* [ա] Քնացնել. endormir [نوم էն].

انانیت { էնանիյէթ* [ա] Ե- սութիւն. égoïsme. arrogance.

انباء { ինպա [ա] Լուր տալ. avertir [نبا էն].

انبات { ինպաթ [ա] 1. Բուս- ցնել. faire végéter ou pousser [نبات էն] 2. Հիւթեղութիւն. sueculation

انبات { ինպաթ [ի] Ամառն փչող հիւսի- սային հողմ. vent étésien.

انبار { ամպար [պ] 1. Ամբարանոց. grenier. dépôt 2. Լաստանի նաւու. cale de navire. տապ. جى — Համբարապետ. gardien du dépôt.

انباز { էնպազ [պ] Ընկեր. compagnon.

انباه { ինպահ [ա] բժշ. Խթան. stimulus.

انبساط { ինպիսադ [ա] 1. Տարածուիլ. s'étendre [بسط էն] 2. Զուարթութիւն. gaieté 3. բժշ. Ընդարձակելը. dilatation.

انبوبه { ունպուպէ* [ա] 1. Եղեգնիկ. canule [ج. انابيب] 2. Խողովակ. tube.

انبوه { էնպուհ [պ] Բազմութիւ. nombreux.

انبهار { ինպիհար [ա] Հեւք. anhélation. essoufflement.

انبياء { էնպիյա* [ա] Մարգարէներ. prophètes [եզ. نبي]։

انبيق { ինպիք [ա] Թորան. alambic. տապ. — دن چكمك թորել. distiller.

انتاج { ինթաճ [ա] Արտադրել. faire résulter. produire. occasionner نتيجه էն

انتارى { էնթարի [թ] Արեւելեան պարեգօտ. large veste orientale.

انتاش { ինթաշ [ա] Ծլում. germination.

انتباج { ինթիպաճ [ա] Այտուցում. gonflement.

انتباه { ինթիպահ [ա] 1. Արթնութիւն. աշալրջութիւն. réveil. vigilance. 2. Արծարծում. incitation.

انتتاح { ինթիթահ [ա] բժշ. Քրտնութիւն. exsudation.

انتحار { ինթիհար [ա] Անձնասպանութիւն. suicide [نحر էն]։

انتخاب { ինթիխապ [ա] 1. Ընտրել. ընտրութիւն. choisir. élection [ج. انتخابات] [نخب էն] 2. Կեղեւանքը զատել. monder.

انترقه { էնթրիկա [իտ.] Մեքենայութիւն. intrigue.

انتزاع { ինթիզա՛ [ա] Խլում. տեղափոխութիւն. arrachement. déplacement [نزع էն]։

انتساب { ինթիսապ [ա] 1. Պատկանիլ. appartenir [نسب . نسبت էն] 2. Ականաւոր անձի մը հետ յարաբերութիւն ունենալ. avoir des relations avec un personnage.

انتساج { ինթիսաճ [ա] Հիւսք tissure [نسج էն]։

انتساق { ինթիսաք [ա] Դասաւորութիւն. classification [نسق էն]։

انتشاء { ինթիշա [ա] Աճումն croissance [نشو էն]

انتشار { ինթիշար [ա] 1. Տարածուիլ. se répandre [نشر էն] 2. Տարածայնութիւն. սփռումն. propagation. diffusion.

انتشاق { ինթիշաք [ա] Քթէն քաշել renifler.

انتصاب { ինթիսաբ [ա] 1. Կանգնիլ. se dresser [نصب էն] 2. Կեցուածք. attitude. տաղ. تنفس — ى ուղղաշնչութիւն. orthopnée.

انتصار { ինթիսար [ա] Օգնութիւն առնել. prendre du secours. se faire assister [نصرت էն]։

انتضاج { ինթիզաճ [ա] Եփիլ. Հասունութիւն. cuire. maturité [نضج էն]։

انتظار { ինթիզար [ա] 1. ըՍպասել. սպասումն attendre. expectation [نظر էն] 2. ռմ. Անիծել. maudire.

انتظام { ինթիզամ [ա] 1. Կարգաւորութիւն կարգ. կանոնաւորութիւն. arrangement. ordre. régularité [نظام էն]. 2. Ներդաշնակութիւն. harmonie. 3. Հիւսք. texture.

انتعاش { ինթիա՛աշ [ա] Դիւրակեցութիւն. aisance.

انتعاظ { ինթիա՛աղ [ա] Կանգնումն. érection.

انتفاخ { ինթիֆախ [ա] Փքիլ. ուռումն. être bouffé. enflure [نفخ էն]։

انتفاع { ինթիֆա՛ [ա] Օգտուիլ. profiter. [نفع էն]։

انتقاد { ինթիգատ [ա] Քննադատութիւն. critique [جـ. انتقادات] [نقد էն]։

انتقال { ինթիգալ [ա] 1. Փոխադրուիլ. փոխադրութիւն. se transporter. transportation [نقل էն] 2. Փոխանցումն. transfert. transmission. տաղ. دار — Աշ աս Աստուած փոխիլ. décéder. سريع ال — դիւրաւ հասկցող. qui comprend facilement. avisé.

انتقام { ինթիգամ [ա] Վրէժ. vengeance. جو — վրէժխնդիր. vengeur.

انتماء { ինթիմա [ա] Պատկանիլ. appartenir

انتكاس { ինթիքեաս [ա] Տէրս-չուրմէ. renversement [نكس էն]։

انتهاء { ինթիհա [ա]. Վերջա-ւորութիւն. վերջ. terminaison. fin [نهايت էն].

—ى վերջին. ծայրական. final. terminal.

انتهاز { ինթիհազ [ա] Բռնել. saisir.

انتى { ինթի [ի] Ռէճիճ. frivole. شيلر — پلق — սը-նոտի բաներ. frivolités.

آنتيقه { անթիքէ [իթա.] Հը-նութիւն. antiquité.

انثقاب { ինսիքաբ [ա] Ծա-կուիլ. ծակիլն. être perforé. percement. [ثقب էն]։

انثناء { ինսինա [ա] Ցկուն կրկնում. flexion.

انثى { ունսա* [ա] Էգ. femelle [ج. اناث]։

انجاز { ինճազ [ա] Կատարել (խոստում). remplir une promesse.

انجام { էնճամ [ը] Վախճան. fin. տալ. كار — վերջապէս. enfin. au bout du compte.

انجام { ինճամ [ա] Բոյս. Բու-սում. germination

انجذاب { ինճիզաբ [ա] 1. Քաշուիլ. Ձգ-ում. attraction [جذب էն] 2. Տիեզերաձգութիւն. gravitation.

انجرار { ինճիրար [ա]. Քաշ-ուիլ. être tiré. attiré [جر էն]։

آنجق { անճագ [ի] 1. Մի-միայն. seulement 2. Հազիւ. à peine 3. Սա-կայն. cependant.

انجلاء { ինճիլա [ա] Ցոլ-փայլել. avoir du lustre de l'éclat [جلا էն]։

آنجلين { անճըլըյըն [ի] Այն-պէս. de cette manière-là.

انجم { էնճում* [ա] Աստղեր étoiles [եզ. نجم]։

انجماد { ինճիմատ [ա] 1. Սառիլ. geler 2. Պնդիլ. se solidifier.

انجمن { էնճիւմէն [ը] 1. Ժողով. conseil. assemblée. ատլ. دانش — գիտական կաճառ. académie

انجو { ինճու [ի] Մարգա-րիտ. perle.

انجير { ինճիր [ը] Թուզ. figue.

انجيل { ինճիլ [ա] Աւետա-րան. Evangile.

انحاء { էնհա* [ա] Կողմեր. côtés [եզ. نحو]։

انحداب { ինհիտաբ [ա] Կուզ ըլլալ. se bosseler

انحراف { ինհիրաֆ [ա] 1. Ծռիլ. Հակիլ. pencher. s'incliner [حرف էն] 2. Խոտորիլ. s'écarter, dévier. տես. مزاج — ակարութիւն. indisposition.

انحصار { ինհիսար [ա] 1. Սահմանիլ. être borné. limité [حصر էն] 2. Մենավաճառութիւն. monopole. régie.

انحطاط { ինհիտատ [ա] 1. Իջնել. descendre [حط էն] 2. Խոնարհում. Նուաստում. Անկում. abaissement. diminution. dégradation.

انحلال { ինհիլալ [ա] 1. Լուծում. dissolution [حل էն] 2. Քակում disjonction.

انحماض { ինհիմազ [ա] Թթուեցում. acidification [حموضت էն]:

انحنا { ինհինա [ա] Ծռիլ. se courber.

آنختار { անախթար [յու] Բանալի. clef.

انخنا { ինխինաղ [ա] Խեղդում. étouffement [خنق էն]:

آند { անտ [ֆ] Երդում. serment. տես. — ایچمك երդնուլ. jurer. — ویرمك երդմնեցնել. assermenter.

انداخت ا { ընտախթ իթմէք [ֆ] 1. Նետել. lancer. jeter 2. Արձակել. décharger. tirer.

انداخته { ընտախթէ [ֆ] Նետուած. Նետուած. արձակուած. jeté. déchargé.

انداز { ընտազ [ֆ] Նետող. արձակող. qui jette, décharge ou tire.

اندازه { ընտազէ [ֆ] 1. Չափ. mesure 2. Կանգուն. aune. տես. ـك — չափել. խոկալ. mesurer. calculer. combiner.

اندام { ընտամ [ֆ] 1. Անդամ մարմնոյ. membre du corps 2. Հասակ (գզ.) մարմին. stature. taille. corps 3. Եղանակ. mode. manière 4. Համաչափութիւն. symétrie. տես. بی — անձեւ. difforme. لو — բարեձեւ. վայելուչ. symétrique. gracieux.

اند بند { ընտ պէնտ [ֆ] Ապշած. այլայլած. frappé de surprise. ému. effaré.

اندر { ընտէր [ա] Աւելի կամ խիստ հազուա-

գիւա. plus ou très rare. [ندرت . نادر Տե՛ս]:

اندر { էնտէր [պ] Ի. մէջ. à. en. dans. — قات կրկնակի. doublement.

انداراس { էնտիրաս [ա] 1. Անհետ լինելն. disparition 2. Հիմնայատակ կործանումն. destruction complète.

اندرون { էնտէրուն [պ] 1. Ներքսակողմ. l'intérieur 2. կանանոց կայսեր. harem Impérial. gynécée. همايون — Ներքին բնակարանք կայսերական Պալատան. les appartements intérieurs du palais impérial. ى — պալատական. courtisan.

اندغام { էնտիղամ [ա] Մուծանումն. կցումն. insertion. attache.

اندفاع { էնտիֆա' [ա] 1. Վերանալ. քշուիլ. être expulsé [دفع Տե՛ս] 2 Անհետանալ. անհետացումն. disparaître. disparition.

اندك { էնտէք [պ] Սակաւ. peu.

اندلس { էնտէլիւս [ա] ըՍպանիա. Espagne

اندلو { անտըլը [թ] Երդուեալ assermenté

اندماج { էնտիմաճ [ա] Տեղաւորուիլ. զետեղուիլ. s'emboîter.

اندود { էնտուտ [պ] Ծեփեալ. enduit. — زر ոսկեզօծ. doré. incrusté d'or.

اندوز { էնտուզ [պ] Շահող qui gagne. — سعد երջանկաշահ. heureux.

اندوه { էնտուհ [պ] Հոգ. տագնապ մտաց. souci. embarras.

اندوهكين { էնտուհկիւն կամ اندوهناك էնտուհնաք [պ] Տրտմագին. վշտագին. triste, affligé.

انديش { էնտիշ [պ] Մտածող. խորհող. qui pense, qui songe.

انديشناك { էնտիշնաք [պ] Մտատանջ. inquiet. soucieux.

انديشه { էնտիշէ [պ] 1. Մտածութիւն. méditation 2. Մտատանջութիւն. anxiété.

انذار { ինզար [ա] 1. Մօտալուտ չարիք մը ծանուցանել. annoncer un malheur imminent [نذر Տե՛ս] 2. Տարհամոզել. dissuader. 3. Սպառնալ. menacer. — ...ալ. էթ. կանխազգուշութիւն

pronostic.

انزال { ինզալ [ա] Իջեցնել. faire descendre.

[نزول էն]: մանիյ. منی — սէբմի. նասհաուլթիւն. écoulement du sperme.

انزواء { ինզիվա [ա] 1. Անկիւն մը քաշուիլ. se retirer dans un coin [زاويه էն] 2. Առանձնութիւն. retraite.

انس { ինս [ա] Մարդ (էակ). մարդիկ. l'homme. le genre humain.

انساب { էնսապ* [ա] 1. Ազգականք. խընամիք. parents. alliés [եզ. نسب] 2. Ե. Գ. Դիրքահամարք. logarithmes. մանիյ. — علم ال ազգաբանութիւն. généalogie.

انساف { ինսաֆ [ա] Բիլ. Թերթ թերթ անկում. exfoliation.

انسال { էնսալ* [ա] Սերունդք. descendances. générations [եզ. نسل]

انسان { ինսան [ա] Մարդ (էակ). l'homme. genre humain [յգ. ناس]. الـ — բիբ. pupille.

انسانی { ինսանի կամ انسانيه ինսանիյէ* [ա] Մարդկային. humain.

انسانيت { ինսանիյէթ* [ա] Մարդկութիւն. humanité. لو — մարդասէր. bienveillant. سز — անմարդի inhumain.

انسب { էնսէպ [ա] Աւելի կամ ամենայարմար. plus ou le plus convenable [نسبت . مناسب էն].

انسجام { ինսիճամ [ա] Հոսիլ. couler. մանիյ. — حسن Հեշտ ոճ. style coulant.

انسجه { էնսիճէ* [ա] Հիւսուածք. tissus. [եզ. نسج կամ نسيج]

انسداد { ինսիտատ [ա] 1. Գոցուիլ. être obstrué, fermé [سد էն] 2. Բիլ. Խցում. խափանում. obstruction. engorgement. oblitération.

انسدال { ինսիտալ [ա] Բիլ. Անկում. procidence.

انسكاب { ինսիքեապ [ա] Բիլ. Ջրացանութիւն. սրսկում. affusion.

انسلاب { ինսիլապ [ա] Կողոպտիլ. մերկանալ être dépouillé, ôté, enlèvement [سلب էն]. لون — գունաթափութիւն. décoloration.

انسلاك { ինսիլաք [—] Ընթանալ. parcourir [سلوك են] ։

انسواد { ինսիվատ [—] իթէ. Սեւուռոյցք. mélanose

انسهال { ինսիհալ [—] Մաքրութիւն. purgation [سهولت են].

انسى { ինսի կամ انسيه ինսիյէ* [—] Ընտանի. familière. domestique.

انسيت { ինսիյէթ * [—] Ընտանութիւն. յարաբերութիւն familiarité. relation. لو — ընկերական. sociable.

انشاء { ինշա [—] 1. Շինել. շինութիւն. construire. construction [نشئت են] [յգ. انشاآت] 2. Նամականութիւն. art épistolaire 3. Նամականի. livre des lettres.

انشاالله { ինշալլահ [—] 1. Եթէ Աստուած կամենայ. s'il plait à Dieu. 2. Տայր Աստուած. plut à Dieu.

انشاد { ինշատ [—] Ոտանաւոր յօրինել կամ արտասանել. composer ou réciter des vers.

انشاق { ինշաք [—] Ներշնչութիւն. inhalation.

انشائى { ինշայի կամ انشائيه ինշայիյէ* [—] Շինելու վերաբերեալ. qui concerne la construction.

انشته { ինիշտէ [ի] Քեռայր. beau-frère.

انشراح { ինշիրահ [—] 1. Ընդարձակիլն. dilatation [شرح են] 2. Զուարթութիւն. ցնծութիւն. gaieté. allégresse.

انشعاب { ինշիապ [—] 1. Ճիւղաւորիլ. se ramifier [شعبه են] 2. անդրա. Բացուիլ. s'épanouir.

انشقاق { ինշիգագ [—] 1. Ճեղքուիլ. se fendre [شق են] 2. Պատառիլ. se déchirer.

انصار { ինսար* [—] Օժանդակք. auxiliaires.aides [եզ. ناصر] ։

انصاف { ինսաֆ [—] 1. Արդարութեամբ դատել. agir avec équité [نصفت են] 2. Արդարամտութիւն. խիղճ. équité. conscience. տուող. — ى կամ سز — անիրաւ. injuste. لى — խղճմիտ. իրաւարար. consciencieux. équitable.

انصباب { ինսիպապ [—] 1 Թափիլ. se ve

ser, se jeter [صب էն] 2. ինֆ. Զեղում. Տարածում. épanchement. suffusion.

انصراف { ինսրաֆ [-] 1. Դառնալ. se tourner [صرف էն] 2. Երթալ. se rendre 3. բժշ. Խոտորում. révulsion.

انضباط { ինզըպաթ [-] կարգապահութիւն. discipline. ordre [ضبط էն]։

انضجاج { ինզըճաճ [-] Բանի մը իւր հիւթովը եփիլը. խորովում. assation.

انضجاع { ինզըճա' [-] Պառկուածք. décubitus.

انضغاط { ինզըղաթ [-] ճզմում. pression.

انضمام { ինզըմամ [-] Աւելցուիլ. յաւելում. être ajouté. addition. augmentation [ضم էն]։

انطاق { ինթաք [-] խօսեցնել faire parler [نطق էն]։

انطفاء { ինթըֆա [-] 1. Մարիլ. s'éteindre 2. մէջ. Շիջում. extinction.

انظار { էնզար* [-] 1. Հայեացք. vues, regards [հոգ. نظر]։

انعام { ին'ամ [-] 1. Բարեգործութիւն. շնորհում. բարութիւն. bienfaisance. faveur. bonté [ج. انعامات] 2. Պարգեւել. accorder [نعمت էն]։

انعدام { ին'էտամ [-] Չգոյութիւն. manque. non existence [عدم էն]։

انعراء { ին'էրա [-] 1. Մերկանալ. se dénuer [عریان էն] 2. բժշ. Մերկացում. déchaussement.

انعراج { ին'էրաճ [-] ծռոտ. Դամամծռութիւն. anfractuosité.

انعزال { ին'էզալ [-] 1. Գործէ քաշուիլ. se retirer des affaires [عزل էն] 2. բռ. Զատուցում. isolement.

انعطاف { ին'էթաֆ [-] 1. Դառնալ. se tourner [عطف էն] 2. Անդրադարձում. reflexion.

انعقاد { ին'էգատ [-] 1. կապուիլ. être lié, attaché [عقد էն] 2. Գումարիլ. tenir (séance) 3. կազմուիլ. կնքուիլ (դաշինք մը) se conclure.

انعكاس { ին'էքեաս [-] Անդրադարձում. ցոլացում. réflexion. reflet [عكس էն]։

انغاريه { անղարիյէ [ع] Զոր կամ բռնի աշխատութիւն. corvée.

انف { էնֆ [ع] Քիթ. nez [ج. انوف]:

آنف { աանիֆ [ع] Նախընթաց. précédent. البيان — կամ الذكر — վերոյիշեալ. susmentionné.

آنفا { աանիֆա [ع] Յառաջագոյն. précédemment.

انفاذ { ինֆազ [ع] Ազդեցնել. գործադրել. mettre à effet. exécuter [نفوذ էն]:

انفاس { էնֆաս* [ع] Շունչեր. haleines [եզ. نفس]: պաց. معدوده — կենաց ընթացք. cours de la vie.

انفاق { ինֆագ [ع] Ապրուստ տալ. donner quelque subsistence. faire subsister [نفقه էն]:

انفتاح { ինֆիթահ [ع] 1. Բացուիլ. բացում s'ouvrir. ouverture [فتح էն] 2. բժշ. ծայթքում. dégorgement 3. Ծլիլ. ծաղկիլ. s'épanouir.

انفجار { ինֆիճար [ع] 1. Բղխիլ. jaillir [فجر էն] 2. բուս. ինքնաբացութիւն. déhiscence.

انفراج { ինֆիրաճ [ع] Բացուիլ. անջատուիլ. s'ouvrir. se séparer [فرج էն]

انفراد { ինֆիրատ [ع] 1. Առանձին ըլլալ. մենութիւն. être seul. isolement [فرد էն] 2. բնա. Զատուցում. isolation. պաց. على ال — 'ալէլ ինֆիրատ զատ զատ. séparément. à part.

انفراق { ինֆիրագ [ع] Զատուիլ. se séparer [فرق էն]:

انفس { էնֆուս* [ع] Անձինք. Հոգիք. personnes. individus [եզ. نفس]:

انفس { էնֆէս [ع] Աւելի կամ ամենահաճելի plus ou le plus agréable. [نفاست . نفيس էն]:

انفساح { ինֆիսահ [ع] Լայնալ. ընդարձակիլ. s'élargir. dilatation [فسحت էն]:

انفساخ { ինֆիսախ [ع] Ջնջուիլ. լուծումն. être aboli. dissolution. [فسخ էն]:

انفساد { ինֆիսատ [ع] Ապականիլ. se gâter se corrompre [فساد էն] 2 խանգարում. désorganisation.

انفصال { ինֆիսալ [-] 1. Բաժանուիլ. բաժանում. se séparer. séparation [فصل էն] 2. Պաշտօնէ քաշուիլ. հրաժարում. se retirer d'une fonction. démission 3. բժշ. Անջատում décollement. — انصال մերձաւորութիւն. contiguité.

انفضاج { ինֆիզաճ [-] Բուրում. exhalation

انفع { ինֆա' [-] Աւելի կամ ամենա - օգտակար. plus ou le plus utile, avantageux [نفع . نافع էն]:

انفعال { ինֆի'ալ [-] Սրդողիլ. սրտմտութիւն se fâcher. dépit [فعل էն]:

انفكاك { ինֆիքեաք [-] 1. Զատուիլ. se séparer [فك էն] 2. Խախտում dislocation.

انفهام { ինֆիհամ [-] Հասկցուիլ. être compris, intelligible. [فهم էն]:

انفى { էնֆի [-] Ռնգային. nasal.

انفيه { էնֆիյէ* [-] Քթախոտ. tabac à priser

انقاض { էնգազ* [-] Բեկորք débris [նքض էն]:

انقباب { ինգըպապ [-] Խոռոչաւորեցուիլ. գոգաւորութիւն. concamération.

انقباض { ինգըպազ [-] 1. Պնդութիւն. constipation [قبض էն] 2. բժշ. կծկանք (սրտի). systole.

انقراض { ինգըրազ [-] 1. Խզիլ. se rompre [قرض էն] 2. Անկում. կործանում. décadence. extinction.

انقسام { ինգըսամ [-] Բաժանուիլ. se diviser [قسمت էն]: — قابل բաժանելի divisible.

انقضاء { ինգըզա [-] Վերջանալն. յրում. expiration [قضا էն]:

انقطاع { ինգըթա' [-] 1. Կտրուիլ. se couper [قطع էն] 2. Ընդմիջում. interruption 3. բժշ. Դադարում. suppression.

انقلاب { ինգըլապ [-] Փոխուիլ. փոփոխում. subir un changement. vicissitude [جـ. انقلابات] [قلب էն]

انقهال { ինգըհալ [-] բժշ. Հիւծում. étisie.

انقياد { ինգըյատ [-] Հնազանդիլ. հլութիւն obéir. soumission [قيد էն]:

انكار { ինքեար [-] Ուրանալ. անգիտանալ.

nier· ignorer [نکر էն]։

انکبین { էնկեպին [պ] Մեղր miel·

انکرك { էնկերէք [ի] Իժ. vipère·

انکسار { ինքիսար [ա] Կոտրուիլ. se casser· se briser [کسر էն] 2· Անիծել. maudire·

انکساف { ինքիսաֆ [ա] Խաւարումն Արեգական . eclipse du soleil · [کسوف էն] ։

انکشاف { ինքիշաֆ [ա] 1· Յայտնուիլ. se découvrir [کشف էն] 2· Յայտնութիւն . révélation 3· Ծաւալումն.développement

انکشت { էնկիւշթ [պ] Մատ. doigt [տե. انکشتا]։

انکل { էնկէլ [ի] Խոչընդոտ. obstacle· entrave·

انکلتره { ինկիլթերա [եւր.] Անգղիա. Angleterre·

انکلیز { ինկիլիզ [եւր] Անգղիացի · Anglais. ـــجه անգղիարէն. langue anglaise · en anglais.

انکماش { ինքիմաշ [ա] Ժժում. Պնդում. կծկում. astriction·

انکنار { էնկինար [ի] Կանկառ. artichaut·

انکور { էնկիւր [պ] Խաղող raisin·

انکیخته { էնկիխթէ [պ] Գրգռուած. excité·

انکیز { էնկիզ [պ] Գրգռող · յուզող. qui excite· qui remue· յաւ. — فتنه խռովող. séditieux· — دهشت ահարկու. effrayant·

انکین { էնկին [ի] 1· Բաց. ընդարձակ . ras. vaste 2· Ծովամէջք. pleine mer· յաւ. اورمق — ծովու խորերը չուել · prendre le large·

انلی { էնլի [ի] Լայն . large·

انمله { էնմիլէ* [ա] Մատի ծայր. bout du doigt [յգ. انامل] ։

انموذج { էնմուզէճ* [ա] Օրինակ. modèle· échantillon·

انوار { էնվար* [ա] Լոյսեր. lumières [եզ. نور]։

انواع { էնվա՛* [ա] Տեսակներ. sortes· espèces [եզ. نوع] ։

انور { էնվէր [ա] Աւելի կամ ամենալուսաւոր . plus ou le plus lumineux, brillant [نور · منور էն]։

انوف { ունուֆ* [ա] Քիթեր. nez [եզ. انف]։

آنه { աննէ [թ] Մայր mère. maman.

انها { ինհա [ա] 1. Հաղորդել. տեղեկացնել. communiquer. rapporter. [نهی էն] 2. Գրութիւն. rapport. lettre.

انهار { ինհար* [ա] Գետեր. fleuves [եզ. نهر].

انهدام { ինհիտամ [ա] Փլուն. démolition. ruine [هدم էն].

انهزام { ինհիզամ [ա] Պարտութիւն. défaite. déroute [هزيمت էն].

انهضام { ինհիզամ [ա] Մարսողութիւն. digestion [هضم էն].

انهماك { ինհիմագ [ա] Հետամուտ ըլլալ. ինքզինքը տալ. s'appliquer à quelque chose. s'adonner

آنیده { անիտէ [թ] Իսկոյն. à l'instant.

انیس { ինիս [ա] Ընտանի. ընկեր. familier. compagnon [انسيت էն].

آنیسون { անիսօն [յուն.] Անիսոն. anis.

انیق { էնիգ* [ա] Գեղեցիկ. սիրուն. beau. charmant. joli.

انین { էնին [ա] Հեծեծանք. gémissement.

او { էվ [թ] Տուն. maison. տաս. بارق — ընտանիք famille. le foyer.

او { օ [թ] 1. Այն. նա. celui-là. lui 2. Նոյն même. տաս. او كون — միւս օր. l'autre jour.

او { օ [թ] Ա՜հ. ah!

آو { ավ [թ] 1. Որս. proie. gibier 2. Որսորդութիւն. chasse.

اوائل { էվայիլ* [ա] Առաջիններ. premiers jours [եզ. اول]. ده — յանցելում. autrefois. dans le temps.

آواخ { ավախ [ա] Աւա՜ղ. hélas!

اواخر { էվախիր* [ա] Վերջին օրեր. derniers jours [եզ. آخر].

آوادانلق { ավատանլըգ [թ] Ամբողջ գործիք արհեստաւորի. outillage.

آواره { ավարէ [պ] 1. Վտարական. expatrié 2. Մոլորեալ. անջատեալ. égaré. séparé 3. Անգործ oisif 4. Զուրկ. privé.

آواز { ավազ կամ آواز ավեազ [պ] 1. Ձայն. voix. bruit 2. Համբաւ. renommée.

اواسط { էվասըթ* [ա] Միջինք. milieux. [եզ. اوسط]։

اوامر { էվամիր* [ա] Հրամաններ. ordres commandements [եզ. امر]։

اوان { ավան [ա] Ժամանակ .temps.

اوانی { էվանի* [ա] Ամաններ. pots. ustensiles [եզ. اناء]։

اوباش { էվպաշ* [ա] Ստահակք. mutins. mauvais sujets [եզ. وبش]։

اوبك { էօպէք [թ] Կոյտ. շեղջ. tas. monceau.

اوبور { օպուր [թ] Շատակեր. gourmand.

اوبه { օպա [թ] Վրան. tente.

اوپشمك { էօփիւշմէք [թ] Զիրար ողջագուրել. s'embrasser.

اوپمك { էօփմէք [թ] Պագնել baiser.

اوت { էվէթ [թ] Այո. oui.

اوت { օթ [թ] Խոտ. herbe. foin. սըչան. صيچان ی — զառնիկ. arsenic.

اوتاد { էվթատ* [ա] Ցիցք. pieux [եզ. وتد]։

اوتار { էվթար* [ա] 1. Լարեր. Թելեր. cordes [եզ. وتر] 2. Եղէգն. cordes.

اوتاغ { օթաղ կամ اوتاق օթագ [թ] Մեծ վրան. tente grande.

اوتاندرمق { օթանտըրմագ [թ] Ամչցնել. faire honte, confondre.

اوتانغان { օթանղան [թ] Ամչկոտ. honteux. timide.

اوتانمق { օթանմագ [թ] Ամչնալ. avoir honte. rougir.

اوتدرمك { էօթթիւրմէք [թ] Երգել կամ հնչել տալ. faire chanter ou sonner. faire retentir.

اوتره { էօթրէ կամ اوترى էօթէրի [թ] Այս (') նշանն է որ է, էօ, ու, օ ձայներին կուսայ. signe phonique de u, eu, ou, o.

اوتشمك { էօթիւշմէք [թ] Իրարու հետ երգել. chanter ensemble.

اوتلاتمق { օթլաթմագ [թ] Արածել. faire paître.

اوتلاق { օթլագ [թ] Արօտ. pâturage.

اوتلاقيه { օթլագիյէ [թ] Արօտի հարկ. droit de pâturage.

اوتلامق { օթլամագ [թ] Արածել. paître.

اوتلق { օթլագ [թ] 1. Խոտաւէտ տեղի. herbage 2. Ամբար խոտի. dépôt de foin 3. Մանր վառօդ խանձի. pulvérin.

آوتمق { ալտաթմագ [թ] Պատրել. tromper

اوتمك { էօթմէք [թ] 1. Հնչել. résonner. retentir 2. Երգել. խօսելն (հաւու). chânter

اوتو { էօթէօ [թ] 1. Ողորկելի երկաթ. հարթուկ. fer à repasser 2. Ողորկում. repassage. — جی ողորկիչ. repasseur.

اوتوراق { օթուրագ [թ] 1. Նստոյ տեղի endroit propre à s'asseoir. 2. Կճիճ. pot de chambre. 3. Հանգիստ (ի չու) séjour. — لو Հաստատուն. անշարժելի. stable, immuable. — یری որրան. fondement.

اوتورتمق { օթուրթմագ [թ] 1. Նստեցնել. զետեղել. faire asseoir. installer.

اوتورش { օթուրուշ [թ] Նըստուածք. posture séante.

اوتورلق { օթուրլուգ [թ] Նստիլ. բնակիլ. s'asseoir. habiter.

اوتورمق { օթուրմագ [թ] 1. Նստիլ. բնակիլ. s'asseoir. demeurer 2. Խրիլ. échouer.

اوتوری { էօթիւրի [թ] Վերաբերեալ մը. պատճառաւ. à l'égard de. à cause de.

اوتوز { օթուզ [թ] Երեսուն trente. — نجی երեսներորդ. trentième. — ر երեսնական. par trentaines. trente à chacun. — لق երեսունեան. qui a la trentaine. ce qui vaut trente

اوتوملك { էօթիւլէմէք [թ] Ողորկել. հարթել. repasser.

اوته { էօթէ [թ] 1. Անդին. անդիւ կողմը. au delà. l'autre côté 2. Մեկ դի. հեռի. au loin. loin. — دنبرو ի վաղուց անտի. depuis longtemps. — بری աստ անդ. par-ci par-là. — کی միւսը. l'autre. — کیلر ոմանք մարդիկ. certaines gens. — کون անցեալ օր l'autre jour. — سنه وارمق չափը անցնել. dépasser les bornes.

اوثان { էվսան* [ա] Կուռքեր. idoles [եզ. وثن]։

اوج { էվճ [ա] 1. Վերջին ծայր երկնից. Հեռաւոր կէտ. le plus haut point du ciel. apogée 2. Գագաթ. sommet.

آوج { աւուճ [ա] 1. Ափ. paume de la main 2. Բուռն մի. poignée.

اوج { ուճ [ա] Ծայր. կատար. bout. pointe. extrémité.

اوج { էօճ [ա] Վրէժ. ոխ. vengeance. rancune

اوجاع { էվճաՙ* [ա] Ցաւեր. douleurs [էվճ. وجع] առաջ. کاسره — ոսկրատանջ (ցաւք) ostéocopie.

اوجاق { օճագ [ա] 1. Կրակարան cheminée. foyer 2. Հնոց. four 3. Փոքրիկ փոս. petite fosse 4. Տոհմ. famille. dynastie 5. Մարմին. խումբ. corps 6. Միաբանութիւն. ligue.

اوجاقجی { օճագճը [ա] Մըխանի մաքրիչ. ramoneur.

اوجکر { էվճէկէր [ա] Տնակ. maisonnette.

اوجوز { ուճուզ [ա] Աժան. à bon marché.

اوجوزلق { ուճուզլուգ կամ اوجوزلق ուճուզլանմագ [ա] Աժննալ. baisser (de prix).

اوجوزلتمق { ուճուզլաթմագ [ա] Աժանցընել. baisser le prix.

آوجی { աւճը [ա] Որսորդ. chasseur.

اوج { էուչ [ա] Երեք. trois. առաջ. ر — — ر — Երրորդ. tiers. ر — — ر — Եռեքական. par trois. trois à chacun. لك — Երեքնոց. ce qui vaut trois.

اوجار { ուչար [ա] Թռչուն. volatile.

اوجقلو { ուչգուլու [ա] Լուսնոտ. épileptique

اوجقور { ուչգուր [ա] Խոնջան. cordon qu'on passe dans les coulisses d'un caleçon pour le serrer autour de la taille.

اوجقون { ուչգուն [ա] Կայծ. étincelle

اوجماق { ուչմագ [ա] Դրախտ paradis.

اوجمق { ուչմագ [ա] 1. Թռչիլ. voler 2. Ցնդիլ. se volatiliser.

اوجنجی { էուչունճի [ա] Երրորդ. troisième

اوجورم { ուչուրում [ա] Գահավէժ. précipice.

اوخ { օխ [ա] Օհ. ի՜նչ գեղ. oh! que c'es beau!

اوخشامق { օխշամագ [ի] Գգուել. caresser.

اود { օտ [ի] 1. Կրակ. feu 2. Հերաթափ գեղ մ'է. rusma. տարց. — یری ծածուկ տեղիք մարմնոյ որ ի գործ ածի հերաթափ գեղն. parties du corps où l'on applique le rusma.

اود { էօտ [ի] Մաղձ. bile. տարց. قوپدی —م կամ پاطلادی —م լեղապատառ եղայ. je pensai de mourir de frayeur.

اوداء { էվիտտա* [ա] Սիրելիք. amis bien aimés [եզ. ودید]:

اودشمك { էօտէշմէք [ի] Երկուստեք փոխանակութեամբ պարտք հատուցանել. s'acquitter réciproquement par échange.

اودنج { էօտիւնճ [ի] Փոխ. emprunt, prêt. տալոց. آلق — փոխ առնել. emprunter. ویرمك — փոխ տալ. prêter.

اودنمك { էօտէնմէք [ի] Վճարուիլ. se payer.

اودون { օտուն [ի] Փայտ. bois.

اودەمك { էօտէմէք [ի] Վճարել. Հատուցանել. payer. rendre.

اودیه { էվտիյէ* [ա] Ձորեր. vallées [եզ. وادی]:

اور { ուր [ի] Ուռուցք. այտուց. tumeur. glande.

آور { աւիր [պ] Բերող. qui apporte.

اورا { օրա [ի] 1. Այնտեղ. là, ce lieu-là 2. Այն կէտ. ce point-là. տարց. جقده — այն տեղ. dans cet endroit-là. جه — այդ տեղուանքը. sur les lieux. لی — այնտեղացի. indigène de ce pays-là.

اوراد { էվրատ* [ա] 1. Տերունական աղօթքներ. oraisons dominicales [եզ. ورد վիրտ]. 2. Վարդեր. roses [եզ. ورد վէրտ]:

اوراق { օրագ [ի] 1. Մանգաղ. faux 2. Հունձք. moisson. جی — Հնձող. moissonneur. بوجکی — ծղրիդ. grillon.

اوراق { էվրագ* [ա] 1. Տերեւներ. feuilles [եզ. ورق] 2. Թղթեր. նամակներ. պաշտօնական գրեր. papiers. lettres. documents [եզ. ورقه]: տարց. نقدیه — թղթադրամ. papier monnaie. اوطەسی — դիւանատուն. bu-

reau des archives. حوادث — լրագիրք. journaux.

اورام { Եվրամ* [ա] Այ- տուցք. tumeurs [եզ. ورم]:

اوران { Օրան [ի] Զափ. սահման. mesure. limite. — سز — պատշաճու- թիւն չը գիտցող. sans manières.

اورپرتمك { Եօրբէրթմէք [ի] Քստմնեցնել. faire hérisser.

اوررمك { Եօրբէրմէք [ի] Քստմնիլ. se hérisser. frissonner.

آورت { Ավուրթ [ի] Թուշին l'intérieur de la joue. տեսն. صالمق — կամ — اچمك մեծամբանութիւն ընել. խեթիւ նայիլ. faires des fanfaronnades. bouder.

اورتاق { Օրթագ [ի] Ընկեր. associé. տեսն. لقى — ընկերակցաբար. en association.

اورتاقلشمق { կամ اورتاقلاشمق Օրթագլաշմագ [ի] Ընկերակցիլ. s'associer.

اورتاقلق { Օրթագլըգ [ի] Ըն- կերակցութիւն. association.

اورتالق { Օրթալըգ [ի] Աշ- խարհ. ընդհանութիւն. մարդիկ. monde. nature. peuple. տեսն. اغارمق — լուսա- նալ. faire jour. — قرارمق — մթննալ. s'obscurcir. — قارشمق — ամբոխի յուզիլը. se soulever. règner une émeute.

اورتالمق { Օրթալամագ [ի] Ծաղրել. պարսաւա- նել. se moquer. critiquer.

اورتانجه { Օրթանճա [ի] Մի- ջին. moyenne.

اورت باص! { Եօրթ պաս քէչէ [ի] Ծածկել (յանցանք). խաղաղել. cacher un délit. apaiser.

اورتلمك { Եօրթիլմէք [ի] 1. Ծածկուիլ. se cacher. se voiler 2. Գոցուիլ. se fermer.

اورتمك { Եօրթմէք [ի] 1. Ծածկել. couvrir. voiler. cacher 2. Գոցել. fermer.

اورتنمك { Եօրթինմէք [ի] Սքօղիլ. ծած- կուիլ. se voiler. se couvrir

اورتو { կամ اورتی Եօրթի- [ի] Ծածկոց. couverture.

اورته { Օրթա [ի] 1. Միջավայր milieu 2. Կեդ- րոն. centre 3. Միջին. moyenne 4. Ենիչէրիի գունդ. régiment des Janissaires. տեսն. ده — աչքերի. ի տես ամենեցուն. visible. à vue

d'œil. aux yeux de tout le monde. آلق — շուրջ պատել. cerner. مالی — ընդհանուր օգտութիւն. bien public.

اورتی { էօրթիւ [թ] անէ'ս. voir. اورتو :

اورتیلو { էօրթիւլիւ [թ] 1. ծածկուած. voilé 2. թաքուն. caché.

اوردرمق { ուրտուրմագ [թ] Զարնել կամ սպաննել տալ. faire frapper ou tuer.

اوردك { էօրտէգ [թ] Բադ. canard.

اورده { էվրէտէ* [ա] Փողերակ. veines jugulaires [Եւ. ورید]:

آورده { ավըրտէ [պ] Բերած. բերուած. apporté

اورس { էօրս [թ] Սալ (դարբնաց). enclume.

اورسلمك { էօրսէլէմէք [թ] 1. Ճմռթկել. froisser. friper 2. Մաշել user 3. Յոգնել. lasser.

اورش { ուրուշ [թ] Հարուած coup. frappement

اورشدرمق { ուրուշտուրմագ [թ] Իրարու զարնել տալ. faire choquer. faire combattre.

اورشمق { ուրուշմագ [թ] Իրարու զարնել. բաղխել. s'entre choquer. se battre.

اورصه ا { օրսա էթմէք [թ] Կողմնակի հողմով նաւել. aller à la bouline.

اورغان { ուրղան [թ] Հաստ պարան. câble.

اورغون { ուրղուն [թ] 1. Զարնուած. frappé. atteint 2. Բաղդ. chance [Տես. Վուրգուն]:

اورکتمك { էուրքիւթմէք [թ] Վախցնել. effrayer. effaroucher. Աստ. — جان սպաննել. tuer.

اورکك { էուրքէք [թ] Վախկոտ. խրտչող. timide. peureux. farouche.

اورکمك { էուրքմէք [թ] Խրտչիլ. s'effrayer. se rebuter.

اورکندی { էուրքիւնտիւ [թ] Խրտչում. սարսափ. frémissement. frayeur.

اورکو { էօրկիւ [թ] Հիւսք. tissage. tricotage. tresse.

اورکج { էօրկիւճ [թ] Ուղտի կուզ. bosse du chameau.

اورکه { էօրքէ [թ] Մանոց. quenouille.

اورلمق { ուրլմագ [ի] 1. Զարնուիլ. être frappé, blessé, tué 2. Ախտով բռնուիլ. être atteint d'une maladie 3. Սիրահարիլ. devenir amoureux.

اورلمك { էօրլէմէք [ի] Հիւսուիլ. se tisser, se tresser.

اورمان { օրման [ի] Անտառ, forêt. տաճ. — لق անտառախիտ երկիր. pays boisé.

اورمجك { էօրմիւճէք [ի] 1. Սարդ. մամուկ. araignée 2. Սարդի ոստայն toile d'araignée.

اورمق { ուրմագ [ի] 1. Զարնել. frapper. battre 2. Սպաննել. վիրաւորել. tuer. blesser 3. Յարձակիլ. կողոպտել. piller. assaillir 4. Լոյսի կամ ստուերի բանի մը վրայ իյնալը. frapper (lumière, ombre) 5. Կեղծել. feindre 6. Աւելցնել. ajouter. 7. Դառնալ. tourner 8. Հնչել. sonner 9. Դնել. ծեփել. appliquer. enduire 10. Դնել. mettre.

Ասց. — باش դիմել. avoir recours à. — يره մէկը գետին զարնել. battre quelqu'un à terre. — كوزه աչքի զարնել. sauter aux yeux. — بوين գլխատել. décapiter. — طوقات ապտակել. appliquer un soufflet. — دم պարծիլ. թեկն ածել. se vanter. prétendre. — نعره աղաղակ բառնալ. pousser des cris. — طغا դրոշմել. estampiller. — بويا ներկել. teindre. appliquer des couleurs. — يوزه կշտամբել. reprocher.

اورمك { էօրմէք [ի] Հիւսել. մանել. tresser. tricoter. filer. տաճ. — ديوار պատ շինել. maçoner.

اورمه { էօրմէ [ի] Հիւսուած. tressé.

اورنك { էվրէնկ [դ] Գահ. trône [ձ. اورنكها]

اورنك { էօրնէք [ի] Տիպար. օրինակ. modèle. exemple. échantillon.

اوروپا { Եվրօփա [յատ.] Եւրոպա. Europe.

اوروج { օրուճ [ի] Ծոմ. jeûne.

اوريجى { էօրիճի [ի] Կարկատող. repriseur

اورومك { էօրէմէք [ի] Ոռնալ. hurler

اورومه { էօրէմէ [ի] Ոռնալն. hurlement

آورز { օրէզ [պ] Միզա-ման. pot de chambre [ռամկ. հասարակ].

اوز { էօզ [թ] 1. Հիւթ. ծուծ. jus. moelle. quintessence 2. Բնու-թիւն. անձնաւորութիւն. nature. propre. 3. Բուն. Հարազատ. propre. naturel 4. Ճշմարիտ. զուտ. véritable. pur.

اوزاتمق { ուզաթմագ [թ] 1. Երկնցնել. allonger. prolonger. étendre 2. Յապաղել. différer. — ال ձեռնձգութիւն ընել. usurper. — دل անպատշաճ կամ թշնամանքի խօսք ընել. dire des impertinences.

اوزادلمق { ուզատըլմագ [թ] 1. Երկարաձգուիլ. être allongé, étendu 2. Յետաձգուիլ. être différé.

اوزار { էվզար* [ա] Մեղ-քեր. péchés [Եզ. وزر].

اوزاق { ուզագ [թ] Հեռու. Հեռու տեղ. lointain. loin.

اوزاقلشمق { ուզագլաշմագ [թ] Հեռանալ. s'éloigner.

اوزاقلق { ուզագլըգ [թ] Հե-ռաւորութիւն. distance.

اوزامق { ուզամագ [թ] 1. Երկարիլ. s'allonger. se prolonger 2. Եր-կար տեւել. durer longtemps.

اوزان { էվզան* [ա] Կշիռ-ներ. չափեր. poids. mesures [Եզ. وزن].

اوزانمق { ուզանմագ [թ] Եր-կննալ. s'allonger. s'étendre.

اوزدك { էօզտէք [թ] Կոճղ. ծղօտ. tronc. tige

اوزدكلمك { էօզտէքլէմէք [թ] Հասկ ժողվել. ramasser des épis, glaner.

اوزرلك { էօզէրլիք [թ] Փե-գենայ. rue (plante).

اوزره { էօզրէ կամ էօզէրէ [թ] 1. Վրայ. sur. au-dessus de 2. Հա-մար. pour. afin de 3. Ինչ-պէս որ. comme 4. Համե-մատ. selon 5. Ի պահու sur le point de 6. Վրայ. Հետ. en voie de. — اوزرینه վրայ. գէմ. à la charge de. contre. اوزرینه آلمق ստանձնել. se charger.

اوزكج { էօզէնճ [թ] Ջուանե-սանդուխ. échelle de corde.

اوزكون { էօզկիւն [թ] Տը-կար. faible.

اوزگه { էօզկէ [թ] Բայց ի. ուրիշ. autre que. excepté. autre.

اوزلاشدرمق { ուզլաշտըրմագ [թ] Համա-ձայնեցնել. mettre d'accord.

اوزلشمق اوزلاشمق { կամ ուզլաշմագ [թ] Համաձայնիլ. tomber d'accord.

اوزلمك { էօզլէմէք [թ] կա-րօտնալ. ցանկալ. désirer de revoir. avoir envie de.

اوزلمك { էօզիւլմէք [թ] 1. ճմլիլ. être foulé 2. Նեղուիլ. խանձիլ. être gêné, accablé.

اوزلی { էօզլի [թ] Հիւթեղ. succulent.

اوزمك { էօզմէք [թ] Նե-ղել. ընկճել. gêner. accabler.

اوزنکی { էօզէնկի [թ] Աս-պանդակ. étrier

اوزنمك { էօզէնմէք [թ] Ար-ուեստագործել. travailler artistement, soigneusement.

اوزوم { իւզիւմ [թ] 1. Խա-ղող. raisin 2. Չամիչ. raisin sec.

اوزون { ուզուն [թ] Երկայն long. աւաչ. — اوزادی մանրամասն. երկարօրէն en détail. longuement.

اوزونلق { ուզունլուգ [թ] Եր-կայնութիւն. longueur.

اوساخ { էվսախ* [ա] Աղտե-ղութիւնք. ordures. impuretés [Եզ. وسخ]

اوست { իւսթ [թ] 1. Վրայ le dessus. au-dessus. sur 2. Երեսի կող-մը, երես. surface. 3. Վերին. supérieur. ապաչ. باش — Հագուստ. vêtements. چیقمق — յաղթել. vaincre. كلك. — գիրնալ. վրայ հասնիլ. devenir gras. survenir. قومق. — աւելնալ. s'augmenter. . — — իրարու վրայ. առ հասարակ. l'un sur l'autre. en moyenne. مكتوب — ی Հասցէ. adresse d'une lettre. ایاق — ی յոտնկայս. debout. باش — نه անձնայն սի-րով. avec plaisir. je n'y manquerai pas.

اوستا { ուսթա [թ] 1. Վար-պետ. maître [ա-ղա. խօսքում բառէն] 2. Ճարտար. habile.

اوستالق { ուսթալըգ [թ] 1. Վարպետութիւն maîtrise. habileté 2. Նոր-

ռութիւն. finesse.

آوستريا { ուստրիա [իտալ.] Աւստրիա. Autriche.

اوستوره { ուսթուրա [թ] Ածելի. rasoir. [օսմ. իւսթիւրէ ըսուէն].

اوستون { իւսթիւն [թ] 1. Ալ (ˉ) նշան է որ ի կամ ա ձայնը կուտայ signe phonique de é ou a 2. Գեր ի վերոյ. supérieur.

اوستهلمك { իւսթէլէնմէք [թ] 1. Աւելնալ. s'augmenter 2. Վերստին երեւիլ. reparaître.

اوسط { էվսաթ [ա] Միջին. moyen. médiocre

اوسع { էվսաՙ [ա] Աւելի կամ խիստ ընդարձակ. plus ou très large, vaste [وسعت . واسع էն].

اوشاق { ուշագ [թ] 1. Տղայ. պատանեակ. garçon. jeune homme 2. Սպասաւոր. ծառայ. domestique. serviteur.

اوشاقلق { ուշագլըգ [թ] ըՍպասաւորութիւն ծառայութիւն. domesticité

اوشت { օշթ [թ] Հա՛շա. chcht.

اوشتمك { իւշիւթմէք [թ] Մսեցնել. laisser avoir ou prendre froid.

اوششمك { ուշուշմագ [թ] 1. Խռնուիլ. s'attrouper 2. Խուռնաբազմութեամբ մէկ տեղ թափիլ. accourir en foule.

اوشمك { ուշմագ [թ] տե՛ս voir اوششمك.

اوشنكن { իւշէնգէն [թ] Դժկամակող. ծոյլ. mal disposé. paresseux.

اوشنمك { իւշէնմէք [թ] Դժկամենալ. ծուլանալ. avoir de la répugnance. paresser. se rebuter.

اوشومك { իւշիւմէք [թ] Մրսիլ. avoir froid

اوص { ուս [թ] 1. Ողջմտութիւն. խելք. bon sens. esprit 2. Հնազանդութիւն. docilité.

اوصاف { էվսաֆ [ա] 1. Հանգամանքներ. qualités. attributions [եւ. وصف] 2. Նկարագրութիւնք descriptions.

اوصانج { օսանճ [թ] Ձանձրոյթ. ennui. dégoût.

اوصاندرمق { օսանտըրմագ [թ] Ձանձրացնել. ennuyer.

اوصانق { օսանըգ [թ] Ձանձրանալ. զզուիլ.

s'ennüyer. se dégouter.

اوصلاندرمق { օսլանտըրմագ [ի] Զգօնացնել. rendre docile, sage.

اوصلانمق { օսլանմագ [ի] Խելօքնալ. devenir sage, docile.

اوصلو { օսլու [ի] Խելօք. խոհեմ. sensé. docile: sérieux. prudent.

اوصورمق { օսուրմագ [ի] Փուքս արձակել. péter.

اوصیاء { էվսիյա* [ա] 1. Կտակակատարք. exécuteurs testamentaires [եզ. وصی] 2. Խնամակալք. tuteurs.

اوضاع { էվզա՛ * [ա] 1. Դիրքեր. կացութիւնք. positions. attitudes [եզ. وضع] 2. Ընթացքներ. conduite. manières.

اوضح { էվզահ [ա] Աւելի կամ խիստ որոշ. plus ou très clair. explicite [وضوح . واضح են]:

اوطان { էվթան* [ա] Հայրենի երկիրներ. patries. pays natals [եզ. وطن]:

اوطورمق { օթուրմագ [ի] 1. Նստիլ. s'asseoir 2. Բնակիլ. demeurer.

اوطون { օտուն [ի] 1. փայտ. bois 2. Գերան. poutre. ---. جی — փայտավաճառ. marchand de bois. لی — փայտանոց. remise au bois.

اوطه { օտա [ի] 1. Սենեակ. chambre 2. Դիւան. bureau. ---. باشی — սենեկապան. gardien d'un khan. جی — սենեկապահ. valet de chambre. عرض — ընդունելութեան սենեակ մեծ եպարքոսի. chambre de réception du grand Vezir. شق — ընկերակից սենեկի. camarade de chambre

اوطهلق { օտալըգ [ի] Հարճ concubine:

اوعیه { էվիյե* [ա] 1. Անօթք. vases [եզ. وعاء] 2. բժշ. խողովակք (մարմնոյ) vaisseaux.

اوغالمق { օղալամագ [ի] Տրփել. frotter [ռամ. օղալամագ]:

اوغدرمق { օղդուրմագ [ի] Տրփել տալ. faire frotter.

اوغراتمق { օղրաթմագ [ի] 1. Հանդիպեցնել. faire rencontrer, toucher à 2. Ենթակայ ընել. ենթար-

կել. exposer. faire subir. — قره یه եկել. échouer.

اوغراشمق { օղրաշմաք [թ] 1. Զբաղիլ. s'occuper 2. Ջանալ. մաքառիլ. s'efforcer. lutter.

اوغرامق { օղրամաք [թ] 1. Հանդիպիլ. rencontrer. touchеr 2. Ճամբան ատեն մը այցելել կամ մէկու մը հանդիպիլ. en passant visiter quelque lieu ou passer chez quelqu'un 3. Կրել. éprouver. s'exposer à.

اوغرى { օղրը [թ] 1. Գող. voleur 2. Գիծ. հետք. ligne. trace. [illegible] — صمان — Ծիր կաթին. voie lactée.

اوغريلامق { օղրըլամաք [թ] Գողնալ. voler. enlever.

اوغشدرمق { օղուշդուրմաք [թ] Շփել. իրարու հետ շփել. frotter. frotter l'un contre l'autre.

اوغل { օղուլ կամ օղուլ [թ] Որդի. fils. [illegible] — بالى — Համեղ մեղր. miel vierge. — آريسى — Երիտասարդ մեղու. jeune abeille.

اوغلاق { օղլագ [թ] Ուլիկ, ձագ. chevreau [[illegible]].

اوغلان { օղլան [թ] 1. Մանչ. garçon. [illegible] قيز — قيز كոյս աղջիկ. vierge — ايچ — պալատական ծառայող. domestique du palais. — قپو — պատրիարքարանի կամ դեսպանատան պաշտօնեայ մ'է որ կառավարութեան պաշտօնական [illegible] employé d'un patriarcat ou d'une ambassade, chargé de rapporter les résultats des dépêches adressées au gouvernement.

اوغلدى { [illegible] [թ] Բզզում. [illegible] bourdonnement. bruit sourd.

اوغللق { օղուլլուգ [թ] 1. Որդեգրութիւն. filiation 2. Որդեգիր. fils adoptif.

اوغمق { օղմաք [թ] Մարմինը շփել. frictionner. frotter.

اوغو { [illegible] [թ] Բզզում. բզզիւն. bourdonnement.

اوغور { [illegible] [թ] տե՛ս. voir افور.

اوغوز { [illegible] [թ] Պարզամիտ. personne simple.

اوف { օֆ [թ] 1. վա՜յ. ouf ! 2. եօֆ. բու՛ւ. վա՜յ. pouah !

اوفاجق { ուֆաճըգ [թ] խիստ փոքր. minime.

اوفالتمق { ուֆալթմագ [թ] 1. Պզտիկցնել. amoindrir 2. Մանրել. réduire ou briser en menus morceaux. morceler.

اوفالمق { ուֆալմագ [թ] Պզտիկնալ. devenir petit. s'amoindrir.

اوفاندی { ուֆանտը կամ اوفانتی ուֆանթը [թ] 1. Մանրուք. cassure. menuaille 2. Փշրանք. miette.

اوفق { կամ اوفاق ուֆագ [թ] փոքր. մանր. petit. menu. ասոց. لق — մանր դրամ. petite monnaie.

اوفق { էվֆագ [ա] Պատշաճագոյն. plus convenable [وفق . موافق էն].

اوفکه { էօֆքէ [թ] Բարկութիւն. colère.

اوفلامق { օֆլամագ [թ] Հառաչել. pousser des soupirs.

اوفلمك { էօֆլէմէք [թ] Փչել. souffler.

اوفورمك { էօֆիւրմէք [թ] Փչել. souffler

اوفی { էվֆա [ա] Բաւականէն աւելի. plus que suffisant.

اوق { օգ [թ] 1. Նետ. flèche 2. Թիակ. timon 3. Լծակ կշռոյ fléau de balance.

اوقات { էվգաթ* [ա] ժամանակներ. temps. époques [եզ. وقت]. ասոց. خمسه — Մահմետականաց յաւուր աղօթից հինգ ժամերը. les cinq périodes du jour où les Mahométants font leurs prières. اوقات كذار — ժամանակ անցնել. passer le temps.

اوقاف { էվգաֆ* [ա] Բարեպաշտական հաստատութեանց յատկացեալ կալուածք կամ հասոյթք. biens ou revenus alloués aux fondations pieuses [եզ. وقف].

اوقشامق { օգշամագ [թ] ան՛ս voir اوخشامق.

اوقلاغو { օգլաղու [թ] Գլան rouleau de pâtissier.

اوقلق { օգլըգ [թ] Կապարճ carquois.

اوقوعق { օգուդմագ [թ] 1. Կարդացնել. faire lire 2. Ուսուցանել. enseigner 3. Հիւանդը մը աղօթել տալ. faire réciter des prières sur un malade.

اوقومش { օգումըշ [ք] Գիտուն. savant.

اوقومق { օգումագ [ք] Կարդալ. lire 2. Սորվիլ. apprendre 3. Երգել. chanter. առաջ. — میدان յառաջարկել կարգալ. défier. — اذان جانه մեռցնել. tuer.

اوقومه { օգումա [ք] Ընթերցանութիւն. lecture.

اوقوناقلی { օգունագլը [ք] Կարդալու ընթեռնլի. lisible.

اوقونمق { օգունմագ [ք] 1. Կարդացուիլ. se lire 2. Ուսուցուիլ. être enseigné.

اوقه { օգգա [ք] Հօխա. oque [ուղղ. اوقیه օգգիյէ բառէն] : առաջ. — لق մէկ հօխանոց. d'une ocque. لی — ծանր. pesant. lourd.

اوك { էօն [ք] 1. Առաջակողմ. ճակատ. le devant, front 2. Առաջ. devant. avant. 3. Առաջակողմի. du devant. առաջ. — دوشمك առաջէն երթալ. առաջնորդել. marcher en avant. conduire. — نی آلق առաջքը առնուլ. prévenir. — مزدكی յետագայ. prochain. — دن առջևէն. en avant. — آیاق او բարի կամ չար գործի մը գլուխը ըլլալ. se trouver à la tête d'une bonne ou d'une mauvaise entreprise. — جه յառաջագոյն. d'avance. ایلك — جه նախ և առաջ. tout d'abord.

اوكچه { էօքչէ [ք] Կրունկ. talon.

اوكدل { էօքտիւլ [ք] Մրցանակ. prix du concours.

اوكرتدرمك { էօյրէթտիրմէք [ք] Սորվեցնել տալ. faire apprendre, enseigner.

اوكرتمك { էօյրէթմէք [ք] Սորվեցնել. enseigner. faire savoir.

اوكردلمك { էօյրէտիլմէք [ք] Ուսուցուիլ. être enseigné, instruit.

اوكرنمك { էօյրէնմէք [ք] 1. Սորվիլ. apprendre 2. Տեղեկութիւն առնել. prendre des informations.

اوكز { էօվէզ [ք] Սնձ. sorbe [ուղղ. իւվեզ].

اوكسز { էօքսիւզ կամ اوكسوز [ք] Որբ. orphelin.

اوكسورك { էօքսիւրիւք [ք] Հազ. toux.

اوكسورمك { էօքսիւրմէք [թ] Հազալ. tousser.

اوكسه { էօքսէ [թ] Ցռսպ. glu.

اوكلتمق { էօքլէթմէք [թ] Բուժել. guérir.

اوكلق { էօքլէք [թ] Բուժիլ. se guérir.

اوكله { էօյլէ [թ] կէս օր. midi.

اوكمق { էօքմէք [թ] Բուժիլ. se guérir.

اوكمك { էօյմէք [թ] Գովել. louer.

اوكندرك { էօյէնտիրէք [թ] խթան եզանց. aiguillon.

اوكنمك { էօյէնմէք [թ] Պարծիլ. Ինքզինքը գովել. se vanter. faire son propre éloge.

اوكوت { էօյէթ [թ] Խրատ. conseil. admonition.

اوكوتلمك { էօյէթլէմէք [թ] Խրատել. conseiller.

اوكوعك { էօյէթմէք [թ] Աղօրիքով կամ այլ միջոցաւ մանրել. moudre. broyer.

اوكوعه { էօյէթմէ [թ] Մանրուած. moulu. broyé.

اوكورتلمك { էօքիւրթլէմէք [թ] Ընտրել. choisir.

اوكورغه { էօքիւրղա [թ] 1. Ողնայար. epine dorsale, colonne vertébrale 2. Ողնափայտ. quille.

اوكوز { էօքիւզ [թ] Եզ. bœuf.

اوكوعك { էօյէթմէք [թ] اوكتك voir

اول { օլ [թ] Այն. celui-là. ce. cette.

اول { էվվէլ [ա] 1. Առաջին. premier [էֆ. اولى] 2. Սկիզբ. commencement [յգ. اوائل] 3. Առաջ. avant. առաջ. اولدن — նախ և առաջ. d'abord. — زمان Հին ժամանակ. ancien temps. — الك կամ — ب — նախ և առաջ. avant tout. بهار — գարուն. printemps.

اولا { էվվէլա [ա] 1. Առաջին. premièrement 2. Նախ. d'abord.

اولاد { էվլատ* [ա] 1. Զաւակներ. enfants [եզ. ولد] 2. ժ. խ. Որդի. enfant.

اولاشدرمق { ուլաշտըրմագ [թ] 1. Հասցնել. faire parvenir 2. Միացնել. joindre.

اولاشمق { ուլաշմագ [թ] 1. Հասնիլ. arriver. parvenir 2. Միանալ se joindre.

اولاغان { ուլաղան [թ] Պատահական. qui peut arriver.

اولاق { ուլագ [թ] Սուրհանդակ. courrier. messager 2. Այծուձագ. chevreau.

آولامق { աւլամագ [թ] 1. Որսալ. chasser. pêcher 2. Խաբել. duper.

اولان { օլան [թ] Եղող. qui est. qui existe.

اولاعق { ուլաշմագ [թ] 1. Միանալ. se joindre 2. Տարածուիլ. se répandre.

اولت { եօլէթ [թ] Համաճարակ հիւանդութիւն. épidémie.

اولجه { էվվէլճէ [թ] Կանխաւ. d'avance. précédemment.

اولجك { էօլչէք [թ] 1. Չափ mesure 2. Քառորդ քիլէ. un quart de kileh.

اولچمك { էօլչմէք [թ] Չափել. mesurer.

اولچو { էօլչիւ [թ] 1. Չափ mesure 2. Չափուած քանակութիւն quantité mesurée 3. Չափաւորութիւն. modération.

اولدرمك { էօլտիւրմէք [թ] Մեռցնել faire mourir. tuer.

اولدقجه { օլտուգճա [թ] Որչափ կարելի. autant qu'il est possible.

اولسى { էվվէլսի [թ] Վերջընթեր. avant dernier.

اولطه { օլթա [թ] 1. Կարթ hameçon 2. Նաւուց մէկ կողմէն մէկէն. bordée.

اولغون { օլղուն [թ] Հասուն. mûr.

اولقدر { օլգատար [թ] Այնքան. autant.

اولكر { իւլքէր [թ] Եօթնաստեղք. pléiades.

اولكى { էվվէլքի [թ] 1. Առաջին. premier 2. Նախկին. նախնի. ancien 3. Նախընթաց. précédent.

اولمدق { օլմատըգ [թ] Չեղած. անպատահական. qui n'arrive, n'existe pas. insolite.

اولمش { օլմուշ [թ] 1. Եղած qui a été, fait, accompli 2. Հասուն. mûr.

اولمش { էօլմիւշ [թ] Մեռած mort.

اولمق { օլմագ [թ] 1. Ըլլալ. être. devenir. se faire 2. Պատահիլ. arriver 3. Գտնուիլ. existe 4. Յարմարիլ. convenir 5. Հասուննալ. mûrir. ——. اولدم اولدیمسی ծննդեանս ի վեր depuis ma naissance. اولور اولماز անյարմար. inconvenable. هيچ اولمازسه գոնէ. du moins. — دن اولمق կորուսանել. perdre. اولسه اولسه առ առաւելն. թէ բնաւ tout au plus. au pis aller.

اولمك { էօլմէք [թ] Մեռնիլ. mourir.

اولندرمك { էվլէնտիրմէք [թ] Ամուսնացնել. marier.

اولنمق { օլունմագ [թ] Կրաւորական ايلك ի. passif du verbe ايلك .

اولنمك { էվլէնմէք [թ] Ամուսնանալ. se marier.

اولو { էօլիւ [թ] Մեռեալ. mort. défunt.

اولو { ուլու [թ] Մեծ. խոշոր. grand. gros.

اولور { օլուր [թ] 1. Կարելի. possible 2. Ինչ որ կայ. ce qui existe. 3. Լաւ. bien. soit.

اولوق { օլուգ [թ] 1. Ճառնօթ. խողովակ. gouttière 2. Ճեղք. raie.

اولولق { ուլուլուգ [թ] Մեծութիւն. grandeur. magnificence.

اولولنمق { ուլուլանմագ [թ] Մեծանալ. s'agrandir. se développer.

اولوم { էօլիւմ [թ] Մահ. mort.

اولومق { ուլումագ [թ] Ոռնալ. hurler.

اولويت { էվլէվիյէթ * [ա] Նախապատուութիւն. préférence.

اولى { էվլի [թ] 1. Ամուսնացեալ marié 2. Ընտանիք. famille. ménage.

اولى { էվլա [ա]. Աւելի նախապատիւ. préférable.

اولى { ուլա* [ա] Առաջին. premier. [էգ. اول ի] ——. — رتبه առաջին կարգի քաղաքացիական աստիճան. grade civil de premier rang.

اولى { ուլի* [ա] Տէրեր possesseurs [եզ. ذى]. ——. الامر — իշխանութեան տէր անձինք. գլխաւորք. hommes de pouvoir, chefs. الابصار — Տեսանողք. les clairvoyants . . الالباب — Իմաստունք. աստուածագէտք.

hommes d'esprit. hommes de talent.

اولياء { էվլիյա * [-] 1. Սուրբեր . saints [երկ. ولى] — اَمور ى — վաւերիչ պետական գործոց. hommes d'Etat.

اوليات { էվվէլիյաթ * [-] Նախնական մասունք կամ տարերք. les parties primitives ou éléments

اوليت { էվվէլիյէթ * [-] Առաջնութիւն. priorité.

اولين { էվվէլին [-] Առաջինք. նախնիք. les premiers, les anciens. les ancêtres [երկ. اول] .

اوملمق { ումուլմագ [ք] Յուսացուիլ. être espéré, attendu.

اومق { ումմագ [ք] Յուսալ. espérer. attendre

اومنيبوس { օմնիպիւս [եօր] Հանրակառք. omnibus.

اوموز { օմուզ [ք] Ուսն. épaule.

اوموزلمق { կամ اوموزلامق օմուզլամագ [ք] Ուսը առնել. mettre sur les épaules.

اون { կամ اوك ան [ք] Համբաւ. réputation

اون { ուն [ք] Ալիւր. farine.

اون { օն [ք] Տասը. dix. — لق տասնեակ. տասնեակ. dizaine. de dix.

اونباشى { օնպաշը [ք] Տասնապետ. caporal. — لق տասնապետութիւն grade de caporal.

اوندەلق { օնտալըգ [ք] Տասանորդ. dîme. un pour dix.

اونكول { էօնկիւլ [ք] Յամառ. obstiné. entêté.

آونمق { ավունմագ [ք] Սնոտի յուսով [illegible]. se bercer dans de faux espoirs.

اونجى { օնունճու [ք] Տասներորդ. dixième.

اونوتدرمق { ունութտուրմագ [ք] Մոռցնել տալ. faire oublier.

اونوتغان { ունութգան [ք] Մոռացկոտ. oublieux.

اونوتمق { ունութմագ [ք] Մոռնալ. oublier

اونودلمق { ունուտուլմագ [ք] Մոռցուիլ. être oublié. s'oublier.

اووالمق { օվալամագ [ք] Շփել. frotter, frictionner.

آووقات { աւուգաթ [ֆրն.] Փաստաբան. avocat.

اووه { օվա [թ] Դաշտ. plaine.

اوهام { էվհամ * [ա] 1. Ցնորքներ illusions [եզ. وهم] 2. Անհիմն կասկածք. doutes chimériques. —لو կասկածոտ soupçonneux

اووجق { օվաճըգ [թ] Փոքր դաշտ. petite plaine.

اویا { օյա [թ] Ժանեակ. dentelle.

اویالمق { օյալամագ կամ اویا لندرمق օյալանտըրմագ [թ] Ժամանակ վաստկելու համար մէկը սուտ խոստումներով խաբել. tromper quelqu'un par de fausses promesses pour gagner du temps. tergiverser.

اویان { օյան [թ] Պախուրց. têtière. licou.

اویاندرمق { ույանտըրմագ [թ] Արթնցնել éveiller.

اویانق { ույանըգ [թ] Արթուն. éveillé. vigilant.

اویانمق { ույանմագ [թ] Արթննալ. s'éveiller

آویخته { ավիխթէ [պ] Կախուած. pendu, suspendu.

اویدرمق { ույտուրմագ [թ] 1. Յարմարցնել. adapter. accommoder 2. Շինել (սուտ եայլն). forger, controuver 3. Կարգի դնել. regler 4. Ճարել procurer.

اویدرمق { օյդուրմագ [թ] Փորել, քանդակել տալ. faire creuser, graver, ciseler.

اویدرمه { ույտուրմա [թ] Շինծու. forgé.

آویز { ավիզ [պ] 1. Կախող qui suspend 2. Առկախ բռնող. qui tient en suspens. աւոյ. —دل ջանկուցիչ. attrayant.

آویزه { ավիզէ [պ] Ջեղուած կախուած բազմաստեղեան ջահ. chandelier à plusieurs branches qu'on suspend au plafond. lustre. [ռուս. Համֆիռէ]:

اویغون { ույղուն [թ] 1. Յարմար. conforme. convenable 2. Յաջող. պատեհ. favorable. propice.

اویغونسز { ույղունսուզ [թ] 1. Անյարմար. Անպատշաճ. inconvenable. impropre 2. Ցոփ. գէշ. pervers. vil,

اویغونسزلق { ույղունսըզլըգ [ի] 1. Անյարմարութիւն. inconvenance 2. Ցոռութիւն. perversité 3. Անկարգութիւն. խառնակութիւն. désordre. trouble.

اویقو { ույգու [ի] Քուն. sommeil. ասաց. طالق — Խոր քնոյ մէջ իյնալ. dormir d'un profond sommeil. سزلق — Քնհատութիւն. insomnie.

اویکن { էօյքէն [ի] Թոք. poumon.

اویکی { էօվէյի [ի] Խորթ. qui n'est pas le propre. étranger. آنا — Մօրու. marâtre. اوغل — Խորթ տղայ. beau-fils.

اویلق { ույլուգ [ի] Զիստ. ազդր. cuisse.

اویلم { օյլըմ [ի] Խոռոչ. excavation. creux.

اویله { էօյլէ կամ اویلن էօյլէն [ի] Կէսօր. midi.

اویله { էօյլէ [ի] Այնպէս. tellement. ainsi. ասաց. ایسه — Թէ որ այնպէս է. alors, s'il en est ainsi. جه — այնպէս. de cette manière-là. سی — այնպիսին. un tel. لكه — այն կերպով. de cette manière-là.

اویماق { օյմագ [ի] Զարմ. race. lignée.

اویمق { օյմագ [ի] Խոռոչել, փորել, փորագրել. creuser. graver.

اویمق { ույմագ [ի] 1. Յարմարիլ. convenir. s'ajuster 2. Հետեւիլ. Համակերպիլ. suivre. se conformer à.

اویمه { օյմա [ի] Փորագրութիւն. gravure. — جی Փորագրիչ. քանդակագործ. graveur. sculpteur.

اویناتمق { օյնաթմագ [ի] 1. Խաղցնել. faire jouer, mouvoir 2. Խախտել. déplacer 3. Խաբել. tromper.

اویناتلمق { օյնադըլմագ [ի] Խաղցուիլ. être joué, mû.

اویناق { օյնագ [ի] 1. Շարժուն. mobile 2. Անհաստատ. inconstant 3. Խայտացող. bondissant.

اوینامق { օյնամագ [ի] 1. Խաղալ. jouer 2. Խայտալ. bondir 3. Շարժիլ. se mouvoir 4. Պարել. danser 5. Խաղ ընել. plaisanter 6. Զարնել (երակի). բաբախել (սրտի). battre (le poul). palpiter.

տալ. — ندن խաղխաղիլ. se déplacer.

اویوغق { ուեուղմաք [բ] Քը- նացնել. endormir

اویوز { ուեուզ [բ] 1. Բո- րոտութիւն. lèpre 2. Բորոտ. lépreux.

اویوشدرمق { ուեուշտուրմաք [բ] 1. Թըմ- բեցնել. engourdir. assoupir 2. Համաձայնեցնել. mettre d'accord.

اویوشق { ուեուշգ [բ] 1. 1. Թմրած. engourdi. assoupi 2. Միա- բան. Համաձայն. unanime, d'accord.

اویوشمق { ուեուշմաք [բ] 1 Թմրիլ. s'engourdir, s'assoupir 2. Ի- րարու հետ համաձայնիլ. s'accorder. faire une entente.

اویوق { օեուգ [բ] Փորուած creusé. excavé.

اویوقلمق { ուեուգլամաք [բ] Նիրհել. sommeiller.

اویوم { օեում [բ] 1. Փո- րուածք. excavation 2. Ծակ. խոռոչ. trou. cavité.

اویومق { ուեումաք [բ] Քը- նանալ. dormir.

اویون { օեուն [բ] 1. Խաղ jeu 2. Ներկայա- ցում. représentation 3. Կատակ. farce 4. Նենգ. artifice. տալ. آلق ی — խաղը վաստկիլ gagner la partie. ی — اورته ای տեսակ մը Թրքական կոշտ ներկայացում. espèce de représentation grossière turque. ی — آیاق պար. danse باز — նենգաւոր. rusé.

اویونجق { օեունճուգ [բ] Խա- ղալիկ. jouet.

اویونجی { օեունճը [բ] 1. Խաղացող. joueur 2. Դերասան. acteur 3. Պարող. danseur.

اه { Համառօտագրութիւն الله. abréviation de الله

آه { ահ [բ] Ո՜հ. աւա՜ղ. ah! hélas!

آه { ահ [պ] 1. Հառաչանք soupir 2. Անէծք. malédiction. տալ. چکمك — հառաչել. soupirer.

اهاجی { էհաճի* [ա] Երգի- ծանութիւնք. satires [եզ. اهجا] ։

اهالی { էհալի [ա] Բնակիչք habitants [եզ. اهل] 2. ե. գ. Ժողովուրդ. peuple.

اهانت { էհանէթ* [ա] Ար- համարհել. արհամար- հանք. dédaigner, mépris, dédain.

اهتداء { Էհթիտա [ա] 1. Ուղրի Եօլա գօլմագ. reprendre le chemin droit [هدایت] 2. Մահօմէտական օլմագ. se convertir à l'islamisme.

اهتزاز { Էհթիզազ [ա] 1. Շարժիլ. տատանիլ se mouvoir. s'agiter 2. Խայտանք. tressaillement de joie 3. Բնա. Թրթռում. ծածանում. vibration.

اهتمام { Էհթիմամ [ա] Խնամք տանիլ. Խնամք. ջանք. avoir soin. soin. assiduité. effort [ج. ات]։

اهجيه { Էուհճիյէ* [ա] Երգիծանք. satire [ج. اهاجی]։

اهداء { Էհտա [ա] Պարգևել. ընծայել. faire un don. présenter. offrir. [ه‍دیه ‌ات]։

اهداب { Էհտապ* [ա] Արտեւանունք. paupières [եզ. هدب]։

اهراق { Էհրագ [ա] Թափել. verser.

اهرام { Էհրամ* [ա] 1. Եգիպտական բուրգեր. les pyramides d'Egypte [եզ. هرم] 2. Եղ. Ե.գ. Բրգաձեւ. pyramide.

آهرمن { Ահրիմէն [պ] Սատանայ. satan.

آهسته { Ահէսթէ [պ] Յամր. մեղմ. lent. doux. lentement. doucement.

اهل { Էհլ [ա] 1. Բնակիչ. habitant [ج. اهالی] 2. Տէր. possesseur. doué de 3. Յարմար. capable 4. Կին. épouse. — بيت. Ընտանիք. famille. — كتاب. Քրիստոնեայք և Հրեայք. les chretiens et les juifs. — الله. սուրբ. saint. — فساد. ապստամբ. rebelle. — قبور. Մեռեալք. les défunts.

اهلاك { Էհլաք [ա] Սպաննել. faire périr [هلاك ‌ات]։

اهلى { Էհլի [ա] Ընտանի. domestique.

اهليت { Էհլիյէթ* [ա] Յարմարութիւն. capacité. compétence.

اهم { Էհէմմ [ա] Աւելի կարեւոր plus ou le plus important [هم. مهم ‌ات]։

اهمال { Էհմալ [ա] Անփութ. Թուլութիւն. négligence. ‌ى — անփոյթ. insouciant. négligent.

آهن { Ահէն [պ] Երկաթ. fer.

آهنك { ահէնկ [պ] 1. Ներդաշնակութիւն. harmonie. accord 2. Երաժշտութիւն. musique. | — նուագարանը յարդարել. accorder un instrument.

آهنكر { ահէնկեր [պ] Երկաթագործ. forgeron.

آهنكش { ահէնքէշ [պ] Մագնիս. aimant.

آهنين { ահէնին [պ] Երկաթեղէն de fer. en fer.

آهو { ահու [պ] 1. Եղնիկ antilope 2. Այծեամն. gazelle. chevreuil.

آهو طودى { ահու թուտու [թ] Ազնուամոր. framboise.

اهواء { էհվա* [ա] Տռփանք. ցանկութիւնք. փափաքներ. amours. passions. désirs [եզ. هوى]։

اهوال { էհվալ* [ա] Սարսափք. terreurs [եզ. هول]։

اهون { էհվէն [ա] 1. Աւելի կամ ամենա-հեշտ. plus ou le plus aisé, facile 2. Դիւրագին. աժան. bon marché. يت — աժանութիւն le bon marché.

اهويه { էհվիյէ* [ա] 1. Օդեր. մթնոլորտք. airs. atmosphères [եզ. هوا]։

اى { էյ [թ] 1. Ով. ô 2. Արդ. donc. voyons.

آى { այ [թ] 1. Լուսին. lune 2. Ամիս. mois. ամսոյ. باشى — ամսագլուխ. le premier jour du mois. դաշտան. menstrues. — چيچكى արեւածաղիկ. tournesol.

آى { այ [թ] 1. Այ. ah! aïe! 2. Ով. O!

آيا { այա [թ] 1. Ափ. paume de la main. 2. Ներբան. plante du pied 4. [յուն.] Սուրբ. saint [գաւառ. այիա էն]։

آيا { ալա [պ] 1. Արդեօք. est-ce-que? 2. Ով զարմանալի chose étonnante?

اياب { իյապ [ա] Դարձ. retour.

آيات { այաթ* [ա] 1. Նշաններ. signes [եզ. آيت] 2. Հրաշքներ. miracles 3. Տուներ (սուրբ գրոց) versets

ايادى { էյադի* [ա] Ձեռքեր. mains [եզ. يد]։

آيارتمق { այարթմագ [թ] Մարդ մը գլխէ հանել. ապականել. séduire. corrompre.

آياز { այազ [թ] Ցուրտ լուսնի լուսով. froid au clair de lune.

آيازلمق { այազլըմագ [ի] 1. Ցրտանալ. se refroidir 2. Դուրսը գիշերօթիլ. bivouaquer.

آيازمه { այազմա [յուն.] Նուիրական հրաշագործ աղբիւր fontaine sacrée et miraculeuse.

آياغ { այագ [ի] 1. Ոտն. pied 2. Գաւաթ. verre. coupe.

آياق { այագ [ի] 1. Ոտք. pied. patte 2. Պատուանդան. piédestal 3. Քայլ. pas 4. Աստիճան. (սանդղքի) degré d'un escalier.

Ասոյ. قابى — ոտնաման. chaussure. طاقمى — խուժան. Հասարակ ժողովուրդ. populace. bas peuple. ده — յոտնկայ. ապստամբած. debout. soulevé. آياغه قالقمق ապստամբիլ. se révolter. ترى — ընծայէք. վարձք pourboire. honoraires. باصمق — ոտնակոխել. պնդել. mettre le pied. persister. يولى — արտաքնոց. lieux d'aisances. قرق — օձատնուկ. mille-pieds. داش — ընկեր. ուղեկից. compagnon de route.

آياقلاندرمق { այագլանտըրմագ [ի] Ապստամբեցնել. faire révolter.

آياقلانمق { այագլանմագ [ի] Ապստամբիլ. se révolter. se soulever.

آياقلو { այագլը [ի] 1. Ոտնաւոր. qui a des pieds 2. Շարժուն. mobile.

ايالت { էեալէթ* [ա] Նահանգ. province [յ. ايالات].

ايام { էյեամ* [ա] 1. Օրեր. jours [եզ. يوم] 2. Ե. գ. ժամանակ. տեւողութիւն. temps. époque. durée. Ասոյ. — يوما من ال օր մը. կանուխ կամ ուշ. tôt ou tard.

آيب { էյիպ կամ آيب էյիպ [ա] Դառնալով. retournant [ايابا եզ.].

ايپك { իպիկ [ի] կատարը (աքլորակի) crête.

ايپ { իփ [ի] Չուան corde. — سز صاپسز անսանձ որբիկ. vagabond indomptable.

ايرغلمك { իէրէքլէմէք [ի] Շփել մաշեցնել. user par friction. rogner.

ايرغلنمك { իէրէքլէնմէք [ի] Շփուիլ մաշիլ. s'user. se rogner.

ايپك { իպէք [ի] 1. Մետաքս. soie 2. Մետաքսեայ. de soie. — يو

جی շերամ. ver à soie. لی — մետաքսեայ. en soie.

ایپکجی { Իփէքճի [ի] Մետաքսավաճառ. marchand de soie.

ایپلك { Իփլիք [ի] Թել. գերձան. fibre. fil. — ی بازاره چیقمق — մէկուն արարքը հանրածանօթ ըլլալ. être de notoriété publique (les actes de quelqu'un) — ی ویامق վարպետութեամբ շահիլ. gagner par ruse. خانه — մանելու գործարան. fabrique à filer. filature.

آیت { Աէթ* [ա] 1. Նշան. signe [ج. آیات]. 2. Տուն (սուրբ գրոց). verset 3. Հրաշք. miracle. سوره. کریمه — սուրբ Կուրանի. verset du Coran.

ایت { Իթ [ի] Շուն. chien.

ایتالیا { Իթալիա [Իտալ.] Իտալիա. Italie.

ایتام { Էյթամ* [ա] Որբեր. orphelins [եզ. یتیم].

ایتدرمك { Իթտիրմէք [ի] Ըներ տալ. faire faire.

ایتشمك { Իթիշմէք [ի] Զեր բար հրել. se pousser l'un l'autre.

ایتکال { Իթթիքեալ [ա] Թեր. Մաշումն. corrosion. érosion [اکل էն].

ایتلاف { կամ ائتلاف Իթթիլաֆ [ա] Ընտանենալ. ընտանութիւն. se familiariser, familiarité [الفت էն]. 2. Համաձայնութիւն. entente. accord.

ایتمك { Իթմէք [ի] 1. Ընել. faire 2. Օժանդակ բայ է. c'est un verbe auxiliaire 3. Հրել. pousser 4. Ըսել. dire.

ایتورمك { Իթիւրմէք [ի] Կորսնցնել. perdre

ایثار { Իսար [ա] Պարգեւել. accorder [اثر էն].

ایجاب { Իճաբ [ա] 1. Պէտք ընել. nécessiter [وجوب էն] 2. Պէտք ըլլալ. être necessaire 3. Պէտք. պահանջումն. exigence.

ایجاد { Իճատ [ա] Հնարել. inventer [وجود էն].

ایجار { Իճար [ա] Վարձու տալ. louer [اجرت էն]. — بدل վարձ. loyer.

ایجاز { Իճազ [ա] Համառօտել. abréger. على وجه ال — آ — կամ համառօտակի. brièvement.

اچ { իչ [ի] 1. Ներքա-կողմ. le dedans. intérieur 2. Փոր. ventre. 3. Ներքին. intérieur 4. Մէջ. parmi. entre. travers. — աղա. اچ آغاسی — Ներքինի. eunuque. اوغلانی — Սպասեակ-ուհի. page. گویکی — Տան փե-սայ. gendre domicilié chez son beau-père. یاغی — Ճարպա-ցու. suif. یوزی — բուն ի-րաց. le fond d'une question طونی — անդրավարտիք. caleçon. آغریسی — Թանչուք. dysenterie. بولاغی — սիրտ խառ-նուիլ. avoir des nausées. صیقلق — տագնապիլ. s'inquiéter. ، — մէջըմէջ. l'un dans l'autre. entrelacé

اچرو { իչէրու [ի] 1. Ներք-նակողմ. partie intérieure 2. Ներս. dedans.

اچره { իչէրէ [ի] Մէջ. Ներս. dans. parmi. dedans.

اچکی { իչքի [ի] Ըմպելիք. boisson. liqueur.

اچکیجی { իչքիճի [ի] 1. Ըմպելեաց վա-ճառական. marchand de boissons. 2. Արբեցող. ivrogne. buveur.

اچم { իչիմ [ի] խմելու ք. action de boire. trait. goût du boisson ou du tabac.

اچمك { իչմէք [ի] 1. Խմել. boire 2. Ծխել. fumer. — ماً. آند — երդնուլ. jurer.

اچورمك { իչիւրմէք [ի] Խմցնել. faire boire.

اچون { իչուն կամ իչին [ի] Համար. պատ-ճառ. pour. à cause de.

اچین { իչին [ի] Ներսէն. du dedans.

ايداع { իտա՛ [ա] Աւանդել déposer. consigner [ودع . وديعه էն].

ايدالله { էյտէլլահ [ա] Տէր զօրացնէ. que Dieu fortifie.

ايدلمك { էտիլմէք [ի] կա-տարուիլ. ըլլալ. être fait. se faire.

ايدنمك { էտինմէք [ի] 1. Անձին ընել. se faire 2. Գտնել. Հայթայ-թել. se procurer.

ايدى { էյտի* [ա] Ձեռքեր. mains [էյտ. يد].

ايدى { էտի [ի] էր. était.

آيدن { այտըն [ի] 1. Լոյս 2. Լուսաւոր clair. — ماً. — گوزكز — այտըն. ... o nne nouvelle!

آیدینلق { այտընլըգ [ի] Պայծառութիւն. լոյս · clarté. lumière.

ایدیورمك { իտիվէրմէք [ի] Շուտով ընել. faire vite, à la hâte.

ایر { եր [ի] Երգեցողութիւն le chant.

ایر { եէր [ի] Թամբ. selle.

ایراث { իրաս [ա] Պատճառել.causer. occasionner [ارث ایتن].

ایراد { իրատ [ա] 1. Յառաջ բերել. produire [ورود ایتن] 2. Արտասանել. prononcer 3. Եկամուտ. revenu. rente.

ایراغ { իրագ կամ ایراق իրագ [ի] . Հեռու. Հեռի. loin. éloigné. lointain.

ایراقلشمق { իրագլաշմագ [ի] Հեռանալ. s'éloigner.

ایران { իրան [պ] Պարսկաստան. Perse. ی— պարսկաստանցի. persan.

آیران { այրան [ի] Շիճուկ. petit-lait.

آیرت ایتمك { այըրթ էթմէք [ի] Զանազանել. distinguer, nuancer, différer.

ایرته { իրթէ կամ ایرتسی իրթէսի [ի] 1. Հետեւեալ. suivant 2. Յետ.après. —սի Շաբաթ. samedi. بازارـــسی Երկուշաբթի. lundi.

ایردرمك { իրտիրմէք կամ ایرشدرمك իրիշտիրմէք [ի] Հասցնել. faire parvenir, atteindre.

ایرشمك { իրիշմէք [ի] Հասնիլ. parvenir. arriver. atteindre.

آیرلق { այրըլմագ [ի] Զատուիլ. se séparer. se détacher.

ایرلامق { էրլամագ [ի] Գեղգեղել. chanter.

ایرم { իրիմ [ի] Հասողութիւն. portée. étendue.

آیرمق { այըրմագ [ի] Զատել. séparer. diviser. choisir.

ایرمق { ըրմագ [ի] Գետակ. rivière.

ایرمك { իրմէք [ի] 1. Հասնիլ. arriver. atteindre. parvenir 2. Հասունանալ. mûrir.

ایرمیك { իրմիք [ի] Կորկոտ. semoule.

آیرو { այրը կամ آیری այրը [ի] 1. Զատ. séparé, à part 2. Ուրիշ. autre. — جه — կամ — Զատ զատ. séparément.

اری { իրի [թ] Խոշոր. gros. grand.

اریلشمك { իրիլէշմէք [թ] Խոշորնալ. devenir gros. grossir.

ارين { իրին [թ] Թարախ. pus.

از { իզ [թ] Հետք. trace. vestige.

ازد { իզտ [պ] Աստուած. Dieu.

اىس { իս [թ] Մուր ծխոյ. suie.

استاده { իսթատէ [պ] Ցանկացեալ. կանգնած. resté debout.

استك { իսթէք [թ] Կամք. volonté. désir.

استمك { իսթէմէք [թ] 1. Ուզել. vouloir. demander 2. Պէտք ըլլալ. falloir. exiger.

اسه { իսէ [թ] 1. Եթէ. si 2. Իսկ. quant à. mais 3. Քան թէ. plutôt... que. ده — Թէպէտեւ. quoique ... mais.

ایش { իշ [թ] 1. Գործ. affaire. ouvrage. acte. profession. — — گوج զբաղում. occupation.

ایشتمك { կամ ایشیتمك իշիթմէք [թ] Լսել. entendre

ایشجی { իշճի [թ] Բանուոր. ouvrier.

ایشلتمك { իշլէթմէք [թ] 1. Բանեցնել. faire travailler 2. Վէրք բանեցնել. faire suppurer.

ایشلك { իշլէք [թ] 1. Բանուկ. fréquenté. 2. Գործօն. assidu au travail 3. Վազող. coulant.

ایشلمك { իշլէմէք [թ] 1. Գործել. travailler. faire 2. Ասեղնագործել. broder 3. Քանդակել, փորագրել. graver, sculpter 4. Թափանցել. pénétrer 5. Թարախել. suppurer.

ایشلمه { իշլէմէ [թ] 1. Բանուած (զարդ, գործուածք). travaillé (ornement, ouvrage etc). brodé 2. Ասեղնագործութիւն broderie.

ایشه مك { իշէմէք [թ] Միզել. uriner. pisser.

ایشیتمامزلك { իշիթմէմէզլիք [թ] Չլսողութիւն. état de celui qui n'entend ou qui ne veut pas entendre. — اورمق — չլսելու զարնել faire la sourde oreille.

ایشیتدرمك { իշիթտիրմէք [թ] Լսել տալ. faire entendre.

اشیدلمك { իշիտիլմէք [թ] լսուիլ. être entendu.

اشیق { ըշըգ [թ] 1. Լոյս. lumière 2. Ջահ. flambeau 3. Լուսաւոր clair.

اشیل اشیل { ըշըլ ըշըլ [թ] Կայծակնա-ցայտ. կայծ ի կայծ. en pétillant, avec éclat.

اشیلاتمق { ըշըլաթմագ [թ] Փայլեցնել faire luire. éclater.

ایصال { իսալ [ա] Հասցնել. faire parvenir. [وصول էն]։

ایصتمق { ըսըթմագ [թ] Տաքցնել. échauffer

ایصتمه { ըսըթմա [թ] Ջերմ. fièvre.

ایصرمق { ըսըրմագ [թ] Խածնել. mordre.

ایصلق { ըսլըգ [թ] Սուլում. sifflement.

ایصندرمق { ըսընտըրմագ [թ] Տաքցնել. échauffer.

ایصنمق { ըսընմագ [թ] Տաքնալ. s'échauffer

ایصی { ըսը [թ] Տաք chaud

ایصیجق { ըսըճագ [թ] Տաք. chaud.

ایضاً { իյզա [ա] Նոյնպէս. նոյն. idem.

ایضاح { իզահ [ա] Բացատրել. բացատրութիւն. expliquer. explication [յոգ. ایضاحات] [وضوح էն]։

ایغدش ایغدج { ըղտըշ ըղտըճ [թ] Մալ կամ ձի. cheval châtré, hongre.

آیغر { այղըր [թ] Մատակա-խառն ձի. étalon.

ایغریب { ըղրըպ Մեծ ուռ-կան grand filet. épervier [յունարէն [illegible] բառն էն]։

ایفاء { իֆա [ա] 1. Հատուց-անել. վճարում. rembourser. payement. [وفا էն] 2. Կատարել. մատուցանել. exécuter, accomplir, offrir.

آیق { այըգ [թ] Սթափ (գի-նովութենէ). désenivré.

ایقاد { իգատ [ա] Վառել. brûler. allumer. [وقود էն]։

ایقاظ { իգազ [ա] Արթնցնել. զգուշացնել. éveiller. prévenir [یقظ էն]։

ایقاع { իգա [ա] Յարուցանել. պատճառել. susciter. occasionner [وقوع էն

ایقان { իգան [ա] Մտերիմ [illegible] վստահութիւն.

certitude [եղբ են]։

آیقلاغق { այըգլաղըգ [թ] Սթափիլ. se désenivrer.

ایك { իկ [թ] իլ. fuseau. broche.

ایكده { իկտէ [թ] Փշատ, alise.

ایكرتی { իկրէնդի [թ] Գարշանք. զզուանք. dégoût. répugnance.

ایكرنمك { իկրէնմէք [թ] Գարշիլ. զզուիլ. se dégoûter. avoir de l'aversion.

ایكلتی { իկլթի [թ] Հեծեծանք. gémissement. hoquet.

ایكلمك { իկլէմէք [թ] Հեծել gémir. se lamenter.

ایكن { իկէն [թ] Մինչդեռ. tandis que. pendant que.

ایكنجی { իկինճի [թ] Երկրորդ. deuxième

ایكندی { իկինդի [թ] Երեկոյեան պահ. le soir. la soirée.

ایكنه { իյնէ [թ] Ասեղ. aiguille.

ایكنه‌لك { իյնէլիք [թ] Ասեղնատ. aiguillier.

ایكنه‌لمك { իյնէլէմէք [թ] 1. Սրսկել (ասեղով) percer, perforer 2. Խայթել. piquer.

ایكی { իքի [թ] Երկու. deux. Մերթ. ع. ده — մերթ. de temps en temps. شر — Երկերկու. deux à deux.

ایكز { իքիզ [թ] Երկուորեակ. jumeau [պարս. էքիզ]։

ایل { իլ [թ] 1. Օտար. étranger 2. Ցեղ. tribu 3. Երկիր. pays. [պարս. էլ]։

ایلاج { իլաճ [ա] Մտցնել. introduire [ولوج].

آیلتمق { այըլթմագ [թ] Զգաստացնել. faire revenir à soi.

ایلتمك { իլէթմէք [թ] Տանիլ. amener, porter.

ایلچی { էլչի [պ] Պատգամաւոր. դեսպան. ambassadeur envoyé [պարս. էլչի]

ایلرو { իլէրու [թ] 1. Առաջ. avant, en avant 2. Յառաջացեալ. avancé 3. Յառաջակողմ. l'avant 4. Ապագայ. avenir.

Ապագ. كلك — յառաջ գալ. résulter. ده — յետոյ. ապագային. յառաջացեալ. à la suite. à l'avenir. avancé. جیقمق — դիմաւորել. aller à la rencontre. كلنلر — նշանաւորք. les notables.

ايلرولتمك { իլէրիլէթմէք [թ] Յառաջացնել. faire avancer, pousser.

ايلرولمك { իլէրիլէմէք [թ] Յառաջանալ. avancer.

ايلشدرمك { իլիշտիրմէք [թ] Կառչել. accrocher. attacher.

ايلشمك { իլիշմէք [թ] 1. Կառչիլ. s'accrocher 2. Դպչիլ. toucher 3. Կենալ. s'arrêter 4. Հակառակիլ. s'opposer.

ايلغار { իլղար [թ] Արշաւանք ընթացք. galop, course.

ايلق { ըլք [թ] Ցեղ. race. génération.

آيلق { այլըք [թ] 1. Ամսական. mensuel 2. Թոշակ (ամսական) appointement (mensuel). gages.

ايلك { իլք [թ] 1. Նախ. d'abord 2. Առաջին. premier. պէհար. بهار — գարուն. printemps.

ايلكين { իլքին [թ] Նախ. d'abord.

آيلمق { այըլմագ [թ] Սթափիլ. revenir à soi.

ايلمك { էյլէմէք [թ] Ընել. faire.

ايلمك { իլմէք [թ] Հանգոյց. nœud.

ايلن { իլէն [թ] 1. Ընդ. Հետ par. avec 2. Եւ. et.

ايلنج { իլէնճ [թ] Անէծք. malédiction.

ايلنمك { իլէնմէք [թ] Անէծք կարդալ maudire

ايلول { էյլուլ [ա] Սեպտեմբեր. septembre.

ايله { իլէ [թ] 1. Ընդ. avec. par 2. Եւ. et.

ايلتمق { ըլըթմագ [թ] Գաղջացնել. rendre tiède. attiédir.

ايليجق { ըլըճագ [թ] Գաղջ tiède.

ايليجه { ըլըճա [թ] Ջերմուկ thermes. source thermale.

ايليشك { իլիշիք [թ] 1. Առնչութեան կապ lien de rapport 2. Խոչ, արգել. anicroche, empêchement. obstacle 3. Անկախ խնդիր. question pendante.

ايليق { ըլըգ [թ] Գաղջ. tiède.

ايليك { իլիք [թ] 1. Ծուծ. moelle. 2. Օղ (հանդերձի). boutonnière.

ايليكلمك { իլիքլէմէք [թ] Կոճկել. boutonner.

ايما { իմա [ա] Ցուցանել, ակնարկել indiquer, faire allusion.

ایمان { [illegible] [—] [illegible] serments [[illegible] یمین] ։

ایمان { [illegible] [—] [illegible] croire . foi, croyance [امن [illegible]] ։

ایمپراطور { [illegible] [[illegible]] [illegible] . empereur.

ایمپراطوریچه { [illegible] [[illegible]] [illegible] . impératrice.

ایمدی { [illegible] [[illegible]] [illegible] donc. or.

ایمزعك { [illegible] [[illegible]] [illegible] voir [illegible] ։

ایمه { [illegible] [—] [illegible] chefs religieux ou prêtres des musulmans [[illegible] امام] ։

این { [illegible] [[illegible]] [illegible]. celui-ci

این { [illegible] [[illegible]] [illegible] . gîte . repaire.

ایناندرمق { [illegible] [[illegible]] [illegible] faire croire.

ایناندلمق { [illegible] [[illegible]] [illegible] être cru.

ایناعق { [illegible] [[illegible]] [illegible] croire.

اینق یفق { [illegible] [[illegible]] [illegible] . [illegible] nul. vaurien.

اینجیتمك { [illegible] [[illegible]] [illegible] . [illegible] piquer. blesser. affliger.

اینجلتمك { [illegible] [[illegible]] [illegible] . amincir.

اینجلمك { [illegible] [[illegible]] 1. [illegible] s'amincir 2. [illegible] se raffiner.

اینجنمك { [illegible] [[illegible]] [illegible] s'affliger. se blesser.

اینجو { [illegible] [[illegible]] [illegible]. perle.

اینجه { [illegible] [[illegible]] 1. [illegible]. mince. fin 2. [illegible] subtil 3. [illegible]. consomption. [illegible]. — دن — [illegible] . minutieusement. — ساز [illegible]. instrument à corde — جه [illegible]. très fin. mince. — رك [illegible]. plus fin.

اینجیك { [illegible] [[illegible]] [illegible]. os de la jambe. tibia

اینجقرق { [illegible] [[illegible]] [illegible]. hoquet. sanglot.

اینجقرمق { [illegible] [[illegible]] [illegible] sangloter.

اینِدرمك { [illegible] [[illegible]] 1. [illegible] faire

descendre ۲. Զէջնէլ. abattre. ـــــ. — حرص Հանդարտեցնել. calmer.

آینده { Էյնէրէ [ղ] Եկող. venant [մ. آینده کان]

اینش { Ինիշ [ի] Զառ ի վայր descente. penchant.

اینك { Ինէք [ի] Կով (էգ). vache. لك — կովանոց. vacherie.

اینلمك { Ինլէմէք [ի] Իջնել. descendre.

اینمك { Ինմէք [ի] ۱. Իջնել. descendre. s'abaisser ۲. Հանդարտիլ. se calmer.

اینمه { Ինմէ [ի] ۱. Իջնալը. descente ۲. Անկում (դնոց) abaissement ۳. Կաթուած apoplexie [ـــ նմանն]

ایو { Էյի [ի] Աղէկ. bon. bien. ـــــ. ایو اتمك — բուժել. guérir. اولق — բուժիլ. se guérir.

آیو { Այը [ի] Արջ. ours. ـــــ. بالغی — փոկ. phoque.

ایو { Էւ [ի] ۱. Շտապ. hâte ۲. Հոգ. վիշտ. souci. affliction.

آیوا { Այվա [ի] Սերկեւիլ. coing.

ایواء { Իվա [ա] Բնակեցնել. զետեղել. faire habiter. installer. établir.

ای واالله { Էյ վալլահ [ա] ۱. Մնաք բարով. adieu ۲. Շնորհակալ եմ. merci. ـــــ. دیمك — ընդունիլ. admettre.

ایوان { Էյվան [ղ] Վերնատուն. belvéder. cénacle.

ای واه { Էյ վահ [ի] Աւաղ. hélas!

ایوکن { Էվկին [ի] Շտապող qui se hâte beaucoup.

ایولشدرمك { Էյիլէշտիրմէք [ի] Աղէկցնել rendre bon. améliorer.

ایولشمك { Էյիլէշմէք [ի] Աղէկնալ. devenir bon. s'améliorer. se rétablir,

ایولك { Էյիլիք [ի] Աղէկութիւն. bonté. bienfait.

ایومك { Էվմէք [ի] Շտապել se hâter.

آیه { Այա [ի] Ափ. paume de la main.

ایهام { Իհամ [ա] Երկդիմութիւն. ambiguité. [وهم էն].

آیین { Ային [ղ] Ծէս. արարողութիւն. rite. cérémonie ۲. Սովորութիւն coutume. usage. ـــــ: شهر

— լուսավառութիւն. Հանդէս. illumination.

آینه { այինէ [գ] Հայելի. miroir. glace.

ب

ب { պէ Երկրորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. seconde lettre de l'alphabet turc. Համառօտագրութիւն رجب ամսոյ. abréviation du mois de رجب.

با { պա [ա] 1. Ընդ. avec. en. par 2. Անուն ب տառին. nom de la lettre ب.

باب { պապ [ա] 1. Դուռն. porte [յգ. ابواب] 2. Գլուխ. chapitre 3. Փէր. Լծորդութիւն. conjugaison. Տարբ. ده — بو ، اول այս, այն մասին. à cet égard. بابنده — Նկատմամբ. par rapport à. همايون — Արքունի դուռ, կայսերական պալատան. portail du sérail. عالى — բարձրագոյն Դուռ. la sublime Porte.

بابا { պապա [ի] 1. Հայր. père 2. Տեսակ մը լուսնոտութիւն կամ կատաղութիւն խափշիկաց. espèce d'épilepsie ou de folie des nègres. Տարբ. طوتمق — կատաղիլ. լուսնոտիլ. s'enrager, avoir un accès d'épilepsie. يكيت — յաղթանդամ կորովի կարիճ. jeune homme gros et robuste.

بابالق { պապալըք [ի] 1. Հայրութիւն. paternité 2. Հոգեհայր. père adoptif.

بابت { պապէթ [ի] 1. Անգամ. fois 2. Ճեղք. tas 3. Կարգ. catégorie.

بابل { պապիլ [ա] Բաբելոն. Babylone.

بابلخانه { պապըլխանէ [ի] Բոզանոց. bordel.

بابونج { պապունէճ [ա] Անթեմ camomille.

بات { պաթ [ա] Վերջնական [վճ.-ական] définitif [-quo.-qrl] Տարբ. بازارى — Հնավաճառ վաճառելու տեղի. marché où l'on vend de vieux objets.

باتاق { պաթագ [ի] 1. Ճահիճ. marais, fange 2. Կորուսեալ. perdu. Տարբ. — قوش Հողամաղ. plongeon.

باتاقچی { պաթագճէ [ի] Կուլ սուտ.պարտականութ

débiteur frauduleut.

باترمق { պաթըրմագ [թ] 1. Ընկղմել. մխել. faire couler, plonger 2. կորսնցնել. perdre.

باتق { պաթըգ
باتقين { պաթգըն
([թ] խորասուզուած. plongé, enfoncé.

باتمق { պաթմագ [թ] 1. Ընկղմիլ. se plonger, couler 2. կորսուիլ. se perdre 3. Մայր մտնել (արեւու) se coucher (soleil).

باتی { պաթը [թ] Արեւմտեան կողմ. occident.

باج { պաճ [թ] Տուրք. սակ. droit. impôt.

باجاق { պաճագ [թ] Սրունք. ազդր. jambe. cuisse. — کسه — կարճաթիկ. անշուք. aux jambes courtes, vilain.

باجاناق { պաճանագ [թ] Քենեկալ. beau-frère (le mari de la belle-sœur) [տես. باجیناق պաճընագ էն].

باجه { պաճա [թ] 1. Երդիկ. lucarne 2. Ծխնելոյզ. cheminée.

باجی { պաճը [թ] Մեծ քոյր. sœur aînée.

باحث { պահիս [ա] Նիւթոյ մը վրայ խօսող. qui traite un sujet [بحث էն].

باحور { պահուր [ա] Սաստիկ ջերմութիւն. chaleur vive. տաճ. — ایام խուրա ամթաւզին եօթն աւուրք Յուլիսի. jours caniculaires.

باختر { պախթէր [պ] Արեւմուտք. occident.

باخصوص { պախուսուս [ա] Մասնաւորապէս surtout. spécialement.

باد { պատ [պ] Հով. vent. տաճ. — صبا — զեփիւռ. zéphyr. هوا — ձրի gratis.

بادانه { պատանէ [թ] Բուսա. badigeon. տաճ. — اورمق բաւել. badigeonner.

بادبان { պատպան [պ] Առագաստ. voile de navire.

بادرفتار { պատրէֆթար [պ] Հովընթաց. rapide comme le vent.

بادم { պատէմ [թ] Նուշ. amande.

بادمجك { պատըմճըգ [թ] 1. Նշիկ. amygdale 2. Նշիկացաւ. amygdalite.

بادنجان { պատլընճան [պ] Պատլըճան. սմբուկ. mélongène.

باده { պատէ [պ] Գինի. vin

بادهوا { պատըհէվա [պ] Ձրի. gratis. pour rien [տես. պէտաւահավա].

بادی { պատի՛ [ա] Պատճառ. cause. motif. ռամկ. اوده — ի սկզբան. au début. نظرده — առաջին տեսութեան au premier regard.

بادیه { պատիէ* [ա] Անապատ. désert [ج. بوادی].

باذن‌الله { պի իզնիլլահ [ա] Հրամանաւն Աստուծոյ. avec la volonté de Dieu. Dieu voulant.

بار { պար [պ] 1. Բեռ. fardeau. charge 2. Անգամ. fois 3. Պտուղ. fruit.

بار { պար [պ] Տեղացող. qui répand.

باراته { պարաթա [ի] Գդակ. barrette.

باراقه { պարաքա [իտալ] Խրճիթ. Հիւղ. baraque.

باران { պարան [պ] Անձրեւ. pluie.

باربونیه { պարպունիա [իտ.] Արքայաձուկն. rouget.

بارخانه { պարխանէ [պ] Կահ և կարասիք. տուն տեղ. ménage. train de maison.

بارد { պարիտ [ա] 1. Ցուրտ froid [برودت էն] 2. Անհաճոյ. désagréable [ռամկ. պարիտիյէթ] էջ. بارده.

بارداق { պարտաք [թ] Բաժակ verre, coupe.

بارسام { պարսամ [թ] Տեսակ մը ձուկ է որ սաստիկ կը զարնէ. espèce de poisson qui porte un coup violent.

بارش { պարըշ [թ] Հաշտութիւն. réconciliation, paix.

بارشدرمق { պարըշտըրմագ [թ] Հաշտեցնել. réconcilier.

بارشمق { պարըշմագ [թ] Հաշտուիլ. se réconcilier.

بارق { պարգ [թ] Ընտանիք. պարագայ. famille. maison. ménage.

بارقلانمق { պարգլանմագ [թ] Ընտանիքայ տէր ըլլալ se mettre en ménage.

بارقه { պարիգա* [ա] Փայլատակում. étincellement, éclair.

بارقه { պարքա [իտա] Մակոյկ. barque.

بارك‌الله { պարէքէլլահ [ա] Աստուած օրհնէ. que Dieu bénisse!

بارگاه { պարկեահ [պ] Ատեան. արքունիք. ատենութեան. cour. salle d'audiance

بارگیر { պարկիր [պ] Ձի cheval [ռամկ. պէյկիր]

بارندرمق { պարընտըրմագ [թ] Պատսպարել . mettre à l'abri, abriter.

بارنمق { պարընմագ [թ] 1. Պատսպարիլ . se mettre à l'abri de. s'abriter 2. Լաւ կենակցիլ. vivre en bon termes.

بارو { պարու [պ] 1. Պատնէշ. պարիսպ. rempart. mur 2. Աշտարակ . tour.

باروت { պարութ [թ] Վառօդ. poudre. — պաշը. جی باشی — արքունի վառօդարանի պետ . directeur de la poudrerie impériale.

باروتخانه { պարութխանէ [թ] Վառօդարան . poudrerie.

باروتی { պարութի [պ] Վառօդագոյն ardoisé

باروش { պարուշ [թ] Արուարձան . faubourg.

باره { պարէ [պ] 1. Անգամ. fois 2. Ահրող. aimant 3. Նկատում. égard.

باری { պարի [պ] Գոնէ. du moins. au moins.

باری { պարի [ա] Արարիչ . Créateur [°բ. էն].

باریك { պարիք [պ] Բարակ . նուրբ. fin. subtil.

بارینلهجق { պարընըլաճագ [թ] Պատսպարուելի . propre à se mettre à l'abri.

باز { պազ [պ] 1. Բաց. ouvert 2. Խաղցող. qui joue .

بازار { պազար [պ] Վաճառանոց. marché.

بازارلق { պազարլըգ [թ] Սակարկութիւն . marché. discussion de prix

بازرکان { պազըրկեան [պ] Վաճառական. marchand. négociant [տե՛ս. պազարկեան بازارکان բառէն].

بازکشته { պազկիւշթէ [պ] 1. Հակադարձ. inverse 2. Տապալած. renversé.

بازو { պազու [պ] Բազուկ. bras. — պէնտ. بند — բազպան. brassard.

بازی { պազի [պ] Խաղ . jeu .

بازیچه { պազիչէ [պ] Խաղալիկ. jouet.

باس { պա՛ս [ա] Վնաս. dommage. — եօգ. یوق — հոգ չէ. ça ne fait rien.

باساء { պա՛սա [ա] Աղէտք. Թշուառութիւն. malheur. calamité.

باسط { պասիթ [ա] 1. Տարածող . qui étend [بسط էն] 2. անուն. Ջղաձիգ.

extenseur. Ֆ. باسطه .

باسطون { պաստօն [Ֆրն.] Գաւազան. bâton. canne.

باسق { պասգը [Ա] Բարձր. haut. élevé.

باسور { պասուր [Ա] Թութ-անութիւն. արիւնթութութիւն. hémorroïdes [Ժգ. بواسير].

باش { պաշ [Թ] 1. Գլուխ. tête 2. Ծայր. bout 3. Սկիզբ. commencement 4. Գեր. գլխաւոր. chef, principal 5. Լաւմնայաշահ. agio 6. Հասկ. épi.

Սոկ. کوشه — ی անկիւն փողոցի. coin de la rue. اورمق — դիմել. avoir recours à. — ه — հաւասար. égal. اوسته — գլխուս վրայ. avec grand plaisir. je n'y manquerai pas. باغلق — որոշել. déterminer. قالدرمق — ապստամբիլ. se révolter. چيقمق ه — յաղթել. vaincre. چيقارمق ه — ի գլուխ հանել. mener à bout. دن صاومق — ձանձրիլ. se débarrasser. بوزق ی — ոչ-զինուորական քաղաքային մարդ. homme civil non militaire. قوه — քրիստոնեայ եկեղեցական. prêtre chrétien. دن — یکی վերստին. de nouveau. ی — بوش դատարկ. oisif. — قاقمق երեսին զարնել. reprocher. آته — اوکرتمك ձի. վարժել. dresser un cheval. ه — ին... ի. à chaque. پرمق — բութ. pouce. وکیل — առաջին նախարար, եպարքոս. premier ministre. الق — ձերբազատիլ. se délivrer. دن — قوه ا դէպ ի յանձնը շուել. prendre les côtes. ی — قوجه գիւղապետ. notable d'un village. کوی — ی գիւղամուտ. l'entrée du village.

باشاق { պաշագ [Թ] Հասկ. épi. Սոկ. باغلق — կամ طوغمق — Հասկ արձակել. monter en épi. جی — Հասկաքաղ. glaneur. — قره Հաճար. seigle.

باشاقلامق { պաշագլամագ [Թ] Հասկաքաղել. épier.

باشبوغ { պաշպուղ [Թ] Հրամանատար զօրաց. commandant des troupes.

باشجی { պաշճը [Թ] Ոչխարի գլուխ ծախող. qui vend des têtes de mouton.

باشلاغق { պաշլաղըգ [Թ] Սկսել տալ. faire commencer, débuter.

باشلامق { պաշլամագ [թ] Ս-կսիլ. commencer.

باشلانغج { պաշլանղըճ [թ] Ս-կիզբ. commencement.

باشلانلمق { պաշլանըլմագ կամ باشلاغق պաշլանմագ [թ] Սկսուիլ. être commencé

باشلق { պաշլըգ [թ] 1. Կնգ-ուղ. capuchon 2. Գախուցք. têtière 3. Սիւնադլուխ. ehapiteau 4. Վարձանք. don nuptial [ռա-մկ. պաշլըք].

باشلو { պաշլը [թ] Գլուխ ունեցող. qui a une tête. ռամկ. — بللو Համբաւա-ւոր. Նշանաւոր. bien connu, éminent. باشقه — անկախ. զատ. indépendant, à part.

باشلوجه { պաշլըճա [թ] 1. Գլխաւոր. principal, essentiel 2. Գլխա-ւորապար. principalement.

باشماق { պաշմագ [թ] Հողա-թափ. sandale.

باصامق { պասամագ [թ] Ա-ստիճան սանդուղքի degré d'un escalier.

باصدیرلق { պասդըրըլմագ [թ] Կրաւորական ի. passif de باصدرمق.

باصدرمق { պասդըրմագ [թ] Կոխել տալ. faire presser, fouler 2. Տպ-ել տալ. faire imprimer 3. Մարել (հրդեհ). étouffer un incendie 4. Գերազանցել. surpasser.

باصدرمه { պասդըրմա [թ] Ա-ղուխա. conserve de viande.

باصدی { պասդը [թ] Մսա-խառն բանջարե-ղէն կերակուր. mets formé de légume et de viande.

باصر { պասըր [ա] Տեսնող. qui voit [بصر նն]. ռամկ. — قوهٔ տեսանելիք. le sens de la vue. — տեսա-ղութիւն. vue. vision.

باصق { պասըգ [թ] Ճնշուած. déprimé. foulé.

باصق { պասգը [թ] Մամուլ presse.

باصقين { պասգըն [թ] 1. Ծանր. lourd. accablant 2. Գիշերային կամ յարձակում. attaque nocturne ou soudaine. ռամկ. — ویرمك յան-ցանքի վրայ բռնուիլ. être surpris en flagrant délit.

باصلمق { պասըլմագ [թ] Կրաւորական باصمق ի. passif de باصمق.

باصمق { պասմագ [ք]. 1. Կօխել. fouler 2. Ճնշել. presser 3. Տպել. imprimer 4. Յանկարծակիի բերել. surprendre 5. Ոստիկանութեան առ ի խոյզ առեալ մը մտնելը. faire une descente de justice 6 Սկսիլ. commencer.

Առձ. — مهر կնքել. apposer un sceau. — ایاق պնդել. insister. — باغره ճչել pousser des cris.

باصمه { պասմա [ք] 1. Կոխուածք. foulage 2. Տպագրութիւն. impression 3. Տպեալ. imprimé 4. Նկարեալ կտաւ. indienne.

Առձ. طاش — سی վիմագրութիւն. lithographie. جى — տպագրիչ. կտաւավաճառ. imprimeur. marchand de calicot, de toiles peintes.

باصمه خانه { կամ بصمه خانه պասմախանէ [ք] Տպարան. imprimerie.

باطل { պաթըլ [ա] Սնոտի. անողջ. անվաւեր. vain. non sain. invalide. [بطلان են] իբ. باطله :

باطن { պաթըն [ա] 1. Ներքին. interne 2. Ծածուկ. caché. mystérieux [بطن են] իբ. باطنه .

باطنا { պաթընէն [ա] Ներքնապէս. intérieurement.

باطنیه { պաթընիյէ* [ա] Խորհրդաւոր, ներքին. mystérieux, interne.

باع { պա՛ [ա] Գրկաչափ. brasse.

باعث { պա՛իս [ա] Պատճառ. cause [بعث են] :

باغ { պաղ [պ] 1. Պարտէզ. jardin 2. Այգի. vigne. Առձ. بوزوم — այգեկութք. vendanges.

باغ { պաղ [ք] Կապ. lien. bande. liaison. Առձ. بويون — ی փողկապ. cravate. كوز — ی կախարդանք. fascination. sorcellerie.

باغبان { պաղպան [պ] Պարտիզպան. jardinier

باغجی { պաղճը [ք] Այգեպան. vigneron.

باغجوان { պաղչըվան [ք] Պարտիզպան. jardinier. horticulteur.

باغچه { պաղչէ [պ] 1 Պարտիզակ. petit jardin 2. Պարտէզ. jardin.

باغداش { պաղդաշ [ք] Մալապատիկ (Նըստուածք). manière de s'asseoir les jambes croisées.

باغر { պաղըր [թ] 1. Լեարդ. foie 2. կուրծք. poitrine. sein 3. Ընդերք. փոր. entrailles. [illegible]. — ی یانق սրտաբեկ. qui a le cœur navré.

باغرتلاق { պաղըրթըլագ [թ] Վայրի աղաւնի, հաւփաւլ. ramier.

باغرتمق { պաղըրթմագ [թ] Գոռացնել. faire crier.

باغرداق { պաղըրդագ [թ] Գնդակապ օրօրոցի. lange.

باغرساق { պաղըրսագ [թ] Աղիք. intestin.

باغرشمق { պաղըրըշմագ [թ] Իրարու գոռալ, գոչել. ի միասին աղաղակել. crier les uns aux autres. crier ensemble.

باغرمق { պաղըրմագ [թ] Գոռալ. crier. s'écrier.

باغشلامق { պաղըշլամագ [թ] 1. Շնորհել. accorder. faire grâce 2. Թողուլ. pardonner. remettre. absoudre.

باغلاتمق { պաղլաթմագ. [թ] Կապել տալ. faire lier, attacher.

باغلامق { պաղլամագ [թ] 1. Կապել. lier. nouer 2. Յատկացնել. assigner. Աստ. — بل վստահիլ. ապաւինիլ. se confier. compter sur. — یاغ պարարտանալ. s'engraisser. — وصون մամռով ծածկուիլ. se couvrir de mousse. جراحت — Թարախիլ. suppurer.

باغلانمق { պաղլանմագ [թ] 1. Կապուիլ. être lié, noué 2. Պայմանիլ. s'engager.

باغلداق { պաղլըդագ [թ] տե՛ս voir. باغرداق.

باغلو { պաղլու [թ] 1. Կապուած. lié, noué, attaché 2. Սահմանուած. assigné.

باغه { պաղա [թ] Խեցի կրիայի. écaille d'une tortue. carapace.

باغی { պաղը, պաղի [ա] Ապստամբ. չար. rebelle. méchant [جت بغاة] [مص بغی] էգ. باغیه.

باف { պաֆ [պ] Ոստայնանկող. qui tisse.

بافته { պաֆթէ կամ بافت պաֆթ [պ] Ոստայնանկեալ. հիւսուած. tissé. tissu.

باقدرمق { պագդըրմագ [թ] Նայիլ կամ դարմանել տալ. faire voir, regarder ou traiter.

باقر { պագըր [թ] 1. Պղինձ. cuivre 2. Պղնձեայ. de cuivre.

باقراج { պագրաճ [թ] Մետաղեայ դոյլ. seau de métal.

باقرجی { պագրճը [թ] Պղնձագործ. chaudronnier.

باقش { պագըշ [թ] Նայուածք regard.

باقشمق { պագըշմագ [թ] 1. Իրարու նայիլ. regarder l'un l'autre 2. Հաւասար աստ անդ նայիլ. regarder d'un côté et d'autre d'une manière distraite

باقلمق { պագըլմագ [թ] Նայուիլ. խնամուիլ. ի նկատ առնուիլ. être regardé, soigné, pris en condérasition.

باقم { պագըմ [թ] Նայուածք. regard. — ; ․— ջ. մէկ տեսակէտով. sous un rapport.

باقمق { պագմագ [թ] 1. Նայիլ. դիտել. regarder, observer 2. Ի նկատ առնել. prendre en considération 3. Խնամել. պահել. soigner. garder 4. Փնտռել. chercher.

باقنمق { պագընմագ [թ] Նայիլ. regarder.

باقی { պագի [ա] 1. Մնայուն. permanent [Ա. եմ] 2. Մնացած. restant 3. Մնացորդ. reste 4. Ի վերջոյ քանին. à la fin.

باقیجی { պագըճը [թ] 1. Խնամող. celui qui soigne 2. Հարցուկ. devin.

باك { պագ [պ] Երկիւղ. peur. crainte.

باكره { պագիրէ* [ա] Կոյս. vierge [յգ. باكرات].

باكوره { պագիւրէ [ա] Երախայրիք. prémices.

باكى { պագի [ա] Ողբացող. pleurant [بكا էն] յգ. باكيه.

بال { պալ [պ] Թեւ (Թռչնոյ) aile.

بال { պալ [թ] Մեղր. miel.

بال { պալ [ա] Միտք. սիրտ esprit. cœur.

بالا { պալա [պ] 1. Բարձր. վսեմ. haut. sublime 2. Վեր. le haut. ․— رتبۀ — մերձաւորագոյն աստիճան քաղաքային պաշտօնէութեան. l'avant-dernier degré du grade civil. تر — աւելի բարձր. plus haut, élevé. ترين — ամենաբարձրագոյն. le plus haut, suprême.

بالابان { պալապան [ի] Մեծագլուխ կենդանի. animal à grosse tête.

بالاتفاق { պիլիթթիֆագ [ա] 1 Միաբանութեամբ. étant d'accord 2. Միաձայն. à l'unanimité.

بالاخره { պիլ-ախըրէ [ա] Վերջապէս. ի վերջոյ. ènfin. à la fin.

بالاشتراك { պիլ իշթիրագ [ա] Ընկերութեամբ. ի միասին. en commun.

بالبداهه { պիլ պէտահէ [ա] Յանկարծուստ. à l'improviste.

بالتمام { պիթ թէմամ [ա] Ամբողջովին. entièrement. complétement.

بالجمله { պիլ ճիւմլէ [ա] Համայն. tout. tous.

بالچاق { պալչագ [ի] Կոթուան garde d'épée.

بالچق { պալչըգ [ի] 1. Կաւ բրուտի. argile 2. Տիղմ. boue.

بالخير { պիլխայր [ա] Բարեաւ. à bien.

بالدفعات { պիտ տէֆաթ [ա] Բանիցս. à plusieurs reprises.

بالدير { պալտըր [ի] Սրունանց մսուտ մասը. mollet. տես. قره ی — ծարխոտ. adiante. چبلاق ی — Չլերաց (որբկայ). (vagabond) aux jambes nues.

بالدران { պալտըրան [ի] Մոլախինդ. ciguë.

بالدز { պալտըզ [ի] Քենի. belle-sœur.

بالذات { պիզ զաթ [ա] Անձամբ. en personne.

بالش { պալիշ [պ] Բարձ. coussin.

بالضرور { պիզ զարուր [ա] յԱկամայս. forcément. par nécessité.

بالطبع { պիթ թապ' [ա] Բնականաբար. naturellement.

بالطه { պալթա [ի] Կացին. hache. տես. آصمق — սպառնալ. նեղել. menacer. gêner.

بالطه جى { պալթաճը [ի] 1. Փայտահատ. bùcheron 2. Բահվիրայ. sapeur 3. Տապարաւոր արքունի պալատան. hallebardier du sérail.

بالطه لق { պալթալըգ [ի] Մասն անտառի յորմէ ներելի է փայտ կտրել. parti[e] de la forêt déstinée à êt[re] mise en coupe.

بالطه لق { պալթալամագ [ ] Կացնով զարկ

կոտրել, կտրել. battre, briser, couper avec une hache.

بالغ { պալիղ [ա] 1. Հասած. arrivé. parvenu. بلوغ ‌تن] 2. Չափահաս. majeur. adulte. ԻԳ. بالغه ;

بالفعل { պիլ ֆիʻլ [ա] Գործով. արդեամբ. au fait. en réalité.

بالق { պալըգ [թ] Ձուկ. poisson.

بالقان { պալգան [թ] Անտառախիտ շղթայ լեռանց. chaîne de montagnes boisées.

بالقجی { պալըգճը [թ] 1. Ձկնավաճառ. poissonnier 2. Ձկնորս. pêcheur.

بالقخانه { պալըգխանէ [թ] Ձկան մաքսատուն. la douane du poisson.

بالقون { պալգօն [եւր.] Պատշգամ. balcon.

بالكليه { պիլ քիւլլիյյէ [ա] Ամբողջովին. entièrement.

باللاندرمق { պալլանտըրմագ [թ] Շողոքորթել. flatter.

باللانمق { պալլանմագ [թ] Մեղրանալ. devenir mielleux, sucré.

بالله { պիլ լահ [ա] Վկայ Աստուած. par Dieu

بالماء { պիլ մա [ա] ‡Ի. Ջրատ hydraté.

بالموم { պալմումը [թ] Մեղրամոմ. cire.

بالنه { պալինա [եւր.] Կէտ. baleine.

بالو { պալօ [եւր.] Պարահանդէս. bal.

بالواسطه { պիլ վասըթա [ա] 1. Անուղղակի կերպով. indirectement 2. Միջնորդով. par intermédiaire.

بالون { պալօն [եւր.] Օդապարիկ. ballon.

بالين { պալին [պ] Բարձ. coussin.

باليه { պալյա [եւր.] Հակ. balle.

بام { պամ [պ] 1. Տանիք. toit 2. Ստուարաձայն լար. corde de son basse.

تلنه باصمق — զայրացնել. irriter, exaspérer. لی — ստորին շրթանց ներքեւ գտնուած մօրուաց փնջիկ. barbiche.

بامداد { պամտատ [պ] Արշալոյս. aube. aurore

باميه { պամիյէ [թ] Բամիա. gombo.

باندره { պանտըրա կամ باندرا պանտիրա [եւր.] Դրօշ. bannière.

بانده { պանտա կամ باندو պանտօ [եւր.] Խմբակ նուագածուաց. bande de musiciens.

بانق { պանքա կամ պանգա [իթա.] Դրամատուն. banque.

بانك { պանկ [պ] Բարձր ձայն haute voix.

بانكر { պանքեր [էալ] Սեղանաւոր. banquier

بانى { պանի [ա] Կառուցանող. շինող. fondateur. constructeur [بنا էն էգ. بانيه]։

بانيو { պանեօ [իթա] Լոգանք bain.

باهر { պահիր [ա] 1. Փայլող. brillant 2. Ակներեւ. manifeste [էգ. باهره]։

باى { պայ [թ] Հարուստ. մեծ. riche. grand.

باى خال { պէյհալ հալ [ա] Ամենայն դէպս. en tout cas. absolument.

باير { պայըր [թ] Զառ ի վայր. զառ ի վեր. coteau. pente. chemin montant.

بايراق { պայրագ [թ] Դրօշ. étendard. drapeau. ասաց. آچمق — ապստամբիլ. se révolter. دار — դրօշակիր. porte-enseigne.

بايرام { պայրամ [թ] Տօն fête. شكر — ى տօն իւր Ռամազանի. fête qui suit le Ramazan.

بائع { պայի՛ [ա] Վաճառող. vendeur. [بيع էն էգ. بائعه]։

بايغين { պայղըն [թ] Նուաղեալ. մարած. défailli. évanoui.

بايقوش { պայղուշ [թ] Գիշերաքու. chat-huant. chouette.

بايلتمق { պայըլթմագ [թ] Մարեցնել. faire évanouir, défaillir.

بايلق { պայլըգ [թ] Հարստութիւն. մեծութիւն. richesse. grandeur.

بايلمق { պայըլմագ [թ] 1. Մարիլ. նուաղիլ. s'évanouir. défaillir 2. Ապշանալ. հիանալ. admirer. être ravi.

ببجك { պէպէճէք [թ] Սիրուն մանկիկ. un bébé charmant.

ببر { պիպէր [թ] Պղպեղ. poivre.

ببك { պէպէք [թ] 1. Մանկիկ. petit enfant. bébé 2. Պաճուճապատանք. poupée. ասաց. كوز — ى բիբ աչքին. prunelle.

بت { պէթ [թ] Դիմաց գոյն. teint du visage.

بت { պիթ [թ] Ոջիլ. pou. ասաց. مركبى — անիծ lente. تخته — ى Մլուկ. punaise.

بت { պութ կամ պուտ [պ] Կուռք. idole.

بتپرست { պութփէրէսթ [պ] Կռապաշտ. idolâtre [տե՛ս. բութփէրէսթ].

بتخانه { պութխանէ [պ] Կռատուն. temple des idoles.

تخصيص { թախսիսէն [ա] ի մասնաւորի. particulièrement.

بتر { պէթէր [պ] Վատթարագոյն. pire. [տե՛ս. بدتر էն].

بترمك { պիթիրմէք կամ بتورمك պիթիւրմէք [թ] 1. Լմնցնել. finir. terminer. accomplir 2. Սպառել. épuiser 3. Սպաննել. tuer 4. Բուսցնել. faire pousser. végéter. produire.

بتشدرمك { պիթիշտիրմէք [թ] Միացնել joindre. unir.

بتشك { պիթիշիք [թ] Կցեալ. կից. յարակից. joint. uni. contigu.

بتشمك { պիթիշմէք [թ] Կցել. se joindre. être en contiguïté.

بتلمك { պիթլէմէք [թ] 1. Ոջլոտիլ. être nilleux 2. Թթուիլ. s'é- iller.

بتم { պիթիմ [թ] 1. Վերջաւորութիւն. terminaison. fin 2. Ծնունդ, բոյս (բուսոյ). naissance. caractère.

بتمك { պիթմէք [թ] 1. Վերջանալ. Լմննալ. finir. être terminé, achevé 2. Սպառիլ. s'épuiser 3. Բուսնիլ. pousser. germer.

بتون { պիթիւն [թ] Բոլոր. ամբողջ. tout. entier. տե՛ս. — — կամ — — բոլորովին. tout-à-fait.

بتونلمك { պիթիւնլէմէք [թ] Ամբողջացնել. compléter.

بتوى { պիթիւյ [թ] 1. Ամբողջ. entier 2. Ամբողջովին. entièrement.

بث { պէսս [ա] Տարածել. répandre. propager.

بثر { պէսր կամ بثره պէսրէ* [ա] էին. [illegible]. pustule bouton [տե՛ս. بثورات].

بثور { պիւսուր* [ա] Յոգնակի بثر ի. pluriel de بثر.

بجا { պիճա [պ] Պատշաճ. convenable. à propos.

بجاق { պիճաք [թ] տե՛ս voir باجاق.

بجايش { պիճայիշ [պ] Փոխանակութիւն. échange. — կամ ار — փոխանակել. permuter. échanger.

بجرك { պէճէրիք [ի] Յաջողակութիւն. aptitude. adresse.

بجركسز { պէճէրիքսիզ [ի] Անշնորհք. անյաջողակ. incapable. inepte.

بجركلی { պէճէրիքլի [ի] Յաջողակ. ճարպիկ. capable. adroit. habile.

بجرمك { պէճէրմէք [ի] 1. ի գլուխ հանել. յաջողել. mener à fin. réussir 2. ճարել. procurer.

بجلغان { պէճլղան [ի] Տեսակ մը խոցի, որ ձիոց ծնգաց վրայ կը գոյանայ. espèce d'abcès qui se forme aux jarrets des chevaux.

بچاق { պըչագ [ի] Դանակ. couteau.

بچق { պուչուգ [ի] Կէս. demi.

بچق { պըչգը [ի] 1. Յօտոց. serpe 2. Կտրոց. tranchet.

بچم { պիչիմ [ի] 1. Հատած. coupe 2. Ձեւ. manière. forme. ասաց. سز — անձեւ. difforme. لو — ձեւաւոր. bien fait.

بچمك { պիչմէք [ի] 1. Կտրել. couper 2. Ձեւել. tailler. couper 3. Հնձել. moissonner. faucher.

بچه { պէչէ [պ] 1. Ձագ. petit des animaux. 2. Մանուկ. petit enfant

بحار { պիհար* [ա] Ծովեր. mers [եզ. بحر].

بحث { պահս [ա] 1. Խօսք. խօսակցութիւն propos. conversation [յգ. ابحاث] ասաց. طوتمق — կալել قومق — գրաւ դնել. gager. parier [—ալու.ալեօ]اجمق—ել کیرشمك—ի խօսք բանալ. entrer en matière. entamer une conversation.

بحر { պահր[ա] 1. Ծով. mer [յգ. بحار] 2. Չափ ոտանաւորի. mesure d'un vers. ասաց. سفيد — Միջերկրական. Méditerranée. خزر — Կասպից ծով. mer Caspienne. محيط — Ովկիան. Océan.

بحران { պուհրան [ա] Տագնապ. ճգնաժամ. agitation. crise.

بحرين { պահրէյն [ա] Երկու (Սեւ ծով եւ Միջերկրական). deux mers (mer Noir et Méditerrané

بحريه { պահրիյէ* կամ պահրի [ա] Ծովային. maritime. marin. naval.

بحسب { պիհասէպի [-] Պատճառաւ. à cause.

بحق { պիհաքքըն [-] Իրաւամբ. de droit.

بحكم { պիհուքմի [-] Զօրութեամբ. առ հարկի. en vertu de. par nécessité.

بحور { պուհուր* [-] Ծովեր mers [եզ. بحر]:

بخار { պուխար [-] Շոգի. գոլորշի. vapeur. exhalaison.

بخت { պախթ [ա] 1. Բաղդ. sort. déstinée. chance 2. Յաջող բաղդ. fortune.

بختاور { պախթավէր [ա] Բաղդաւոր heureux.

بختيار { պախթիյար [ա] Բաղդաւոր. երջանիկ. fortuné. heureux.

بخش { պախշ կամ بخشى պախշի [ա] 1. Պարգեւող. qui donne. qui accorde ևայլն. ! — Պարգեւել. շնորհել donner. accorder. faire grâce.

بخشايش { պախշայիշ [ա] Պարգեւ. don. présent.

بخشش { պախշիշ [ա] Պարգեւ. Նուէր. présent. tification. pourboire.

بخشنده { պախշէնտէ [ա] 1. Պարգեւող. qui donne 2. Շնորհօղ. qui fait grâce. donateur.

بخل { պուխլ [-] Կծծիութիւն. chicheté. lésinerie. parcimonie.

بخلا { պուխէլա* [-] Կծծիներ les avaricieux. les parcimonieux [եզ. بخيل]:

بخور { պուխուր [-] Անուշահոտ ծխելիք. parfums à brûler.

بخوردان { պուխուրտան [ա] Խնկաման. cassolette [տե. بخوردانلق]:

بخورلمق { պուխուրլամագ [թ] Խնկել. encenser

بخيل { պախիլ [-] Կծծի. ագահ. parcimonieux. chiche [յ. بخلا]:

بد { պէտ [ա] 1. Գէշ. mauvais 2. Տգեղ. անհաճոյ. laid. déplaisant.

بدا { պէտա' [-] Սկսիլ. commencer.

بدايت { պիտայէթ* կամ بدائت պիտաէթ[-] Սկիզբ. commencement. ևայլն. محكمهٔ — նախագահ ատեան. tribunal de première instance

بدائع { պէտայի' * [-] 1. Նորութիւնք. nouvautés [եզ. بديعه] 2. Գեղեցկաբանութիւնք. élégances des mots.

بداهت . { պէտահէթ * [ա] Յանկարծութիւն soudaineté.

بدبخت . { պէտպախթ [պ] Դժբաղդ. infortuné. malheureux.

بتر . { պէթթէր [պ] Աւելի կամ շատ յոռի. pire ou bien mauvais.

بترين . { պէթթէրին [պ] Ամենայոռի. le pire. de mal en pis.

بدخو . { պէտխու [պ] Չարաբարոյ. malin.

بدخواه . { պէտխահ [պ] Չարակամ. malveillant [յգ. بدخواهان].

بددعا . { պէտտուա [պ] Անէծք. malédiction

بدر . { պէտր [ա] Լրացեալ լուսին. pleine lune [յգ. بدور].

بدرقه . { պէտրրագա* [ա] Առաջնորդ. guide. conducteur.

بدعت . { պիտաթ* [ա] Նորաձեւութիւն. innovation. nouveauté.

بدكار . { պէտքեար [պ] Չարագործ. malfaisant. malhonnête.

بدكو . { պէտկիւ [պ] Չարախօս. médisant.

بدل . { պէտէլ [ա] 1. Փոխարինութիւն. équivalent. compensation [յգ. بدلات] 2. Արժէք. գին. valeur. prix 3. փոխարէն. au lieu de. en échange de 4. քեր. Բացայայտիչ. explicatif. — անձ. شخصی — զինուոր փոխանակ առնել. remplacement militaire. نقدی — զինուորութենէ ազատուելու համար արքունի տուած գումար. prix d'exonération. عسکری — զինուորական տուրք. impôt militaire

بدلا . { պէտէլէն [ա] 1. ի փոխարէն. au lieu de 2. փոխանակութեամբ. en échange.

بدلجى . { պէտէլճի [թ] 1. Զինուորական աս ռաճիկ գնող celui qui achète les rations des militaires 2. քեր. Զինուոր ճարող միջնորդ. courtier qui procure des remplacements militaires.

بدن . { պէտէն [ա] 1. Մարմին. corps [յգ. ابدان] 2. Իրանք կամ գլխաւոր մաս. tronc ou partie principale d'un corps 3. Ատամնաւոր պարապատ. créneaux. — ندن صرف كندى ا — իւր քսակէն ծախսել. payer de sa bourse لو — մարմնեղ. corpulent.

بدنا { պէտէնէն [-] 1. Մարմնով. մարմնաւորապէս. de corps. corporellement 2. Անձամբ. en personne.

بدنام { պէտնամ [պ] Վատահամբաւ. infâme.

بدنیه { պէտէնիյէ* կամ بدنی պէտէնի [-] Մարմնաւոր. corporel.

بدوی { պէտէվի [-] Անապատական. bédouin. arabe nomade.

بدید պէտիտ / بدیدار պէտիտար { [պ] Երեւան. յայտնի. apparent. manifeste. évident.

بدیع { պէտի' [-] Նորահնար. original [յգ. بدیعه] տաճկ. — علم գեղեցկաբանութիւն. partie de rhétorique qui traite de l'élégance des mots.

بدیهی { պէտիհի [-] Ակներեւ. յայտնի. évident [յգ. بدیهیات] եզ. بدیهیه։

بذر { պէզր [-] 1. Սերմ. հունտ. semence. graine [յգ. بذور . بذورات] 2. Կտաւատ. graine de lin [տե՛ս. պէզիր, որմէ կը հանուի պէզիր եաղը կոչուած իւղն]։

بذل { պէզլ [-] 1. Սփռել. répandre 2. Շնորհել. նուիրել. accorder. offrir

بذله‌کو { պէզլէկիւ [պ] Կատակաբան. épigrammatiste.

بذور { պիւզուր* [-] Սերմեր. հունտեր. semences. grains [եզ. بذر]։

بذره { պիւզրէ* [-] Մանրասերմն. microspore.

بر { պէր [պ] 1. Կուրծք. poitrine 2. Պտուղ. fruit 3. Տանող. qui emporte. qui porte.

بر { պէր [պ] 1. Վրայ. sur 2. Ըստ. selon. d'après 3. Վեր. en haut. տաճկ. حیات — ողջ. vivant. کال — կատարեալ. parfait. مراد — կամակատար. fortuné. وجه بالا — ըստ վերոգրելոյն. comme ci-dessus. دوام — տեւական. durable.

بر { պէրր [-] Ցամաք. terre տաճկ. ا — Ցամաքէն. par terre. الشام — Սուրիա. Syrie [տե՛ս. բարբառներ]։

بر { պիրր [-] Բարութիւն. bonté.

بر { պիր [թ] 1. Մէկ. un 2. Միեւնոյն. égal. le même. տաճկ. ایکی — կամ. قاچ — քանի մը. quelques.

آزدن — ընդ հուպ. sous peu. — دن — յանկարծ. tout à coup. دن — միահաղոյն. tout ensemble. درلو — և ոչ մէկ կերպով. d'aucune manière. ر — ر — մի առ մի. un à un. ی — ո և է մէկը. quelqu'un. ی — آیك ամսուն առաջին օրը le premier jour du mois. — او միւս. l'autre. — ایکیده ստէպ. souvent. دها — այլ ևս. encore. ی — — իրար. l'un l'autre. ه — ... ով. en ... . ا — سوز միաբանիլ. se convenir de. ده — նաև, այսուհանդերձ. encore, du reste.

بر. { պէ'ռ [ա] Բժշկութիւն. guérison. ան. الساعه — նոյն ժամայն կամ անմիջական բուժումն. guérison instantanée.

برائت. { պէրաէթ* [ա] 1. Ազատութիւն. libération 2. Անմեղութիւն. անպարտութիւն. innocence. acquittement.

برابر. { պէրապէր [գ] 1. Հաւասար. égal 2. ի միասին. ensemble. ստաց. جه — կամ ده — ի միասին. ensemble.

برات. { պէրաթ* [ա] Պարգևագիր, արտօնագիր (արքայական). brevet. patente [յգ. بروات]։

برادر. { պէրատէր [գ] Եղբայր frère [յգ. برادران]։

برادرانه. { պէրատէրանէ [գ] Եղբայրական. fraternel. en frère.

براری. { պէրարի* [ա] Անապատք. déserts [եզ. بریه]։

برازخ. { պէրազիխ* [ա] 1. Պարանոցք. isthmes [եզ. برزخ] 2. Վիհք. gouffres.

براطیل. { պէրաթիլ* [ա] Կաշառներ. dons corrupteurs [եզ. برطیل]։

براعت. { պէրա'աթ* [ա] Գերիվերութիւն. supériorité. ստաց. استهلال — ճոխաբանիք շօշափող գեղեցկազարդ յառաջաբանութիւն. introduction en style pompeux se liant bien à la matière. préambule riche.

براغلمق. { պըրագըլմագ [ն] Թողուիլ. être laissé, abandonné.

براق. { պէրրագ [ա] Պայծառ. յստակ. clair. limpide. pure [برق եզ.]։

براق. { պիւրագ [ա] Ընտիր երիվար, որ գեղ ի երկինս տարեր է զՄուհամմէտ.

խուր համբարձման գիշերի . coursier qui a transporté au ciel Mahomet la nuit de son ascension.

براقدرمق { պըրագտըրմագ [թ] թողուլ կամ յանձնել տալ. faire laisser, abandonner ou remettre.

براقع { պէրագըʻ * [ա] Քօղեր. voiles [Եզ. برقع]

براقلمق { պըրագլամագ [թ] տե՛ս voir براغلق

براقمق { պըրագմագ [թ] 1. թողուլ. laisser. 2. Լքանել. abandonner 3. Յանձնել. remettre.

بران { պէրրան [ա] Հատու. tranchant. aigu.

براهين { պէրահին* [ա] Ապացոյցք. preuves. arguments [Եզ. برهان].

براى { պէրայ [պ] Համար. pour. afin de.

برايا { պէրայա* [ա] Ժողովուրդ. արարածք. peuple. créatures [Եզ. بريه].

برباد { պէրպատ [պ] 1. Աւերեալ. détruit 2. Աղտեղեալ. souillé.

بربر { պէրպէր [թ] Սափրիչ. barbier. coiffeur.

بربرستان { պէրպէրիստան [պ] Պէրպէրիստան. Barbarie.

بربرى { պէրպէրիյյէ*[ա] Պէրպէրական. barbaresque.

بربط { պէրպուտ [պ] Վին. espèce de luth. [ա. բամբուռա].

برتر { պէրթէր [պ] Աւելի վեր, բարձր. plus haut, élevé.

برترين { պէրթէրին [պ] Ամէնաբարձր. le plus haut, élevé.

برج { պուրճ [ա] 1. Աշտարակ. tour [Յգ. بروج] 2. Համաստեղութիւն. constellation.

برجسته { պէրճէսթէ [պ] 1. Ցատկած. sauté 2. Երեւելի. նշանաւոր saillant.

برخوردار { պէրխուրտար [պ] 1. Մասնակից participant 2. Երջանիկ. heureux 3. Ճոխ. riche.

برد { պէրտ [ա] Ցուրտ froid. العجوز — պառաւաց կամ վերջին ցուրտ որ եօթն օր. les dernières rigueurs de l'hiver durant sept jours.

بردار { պէրտար [պ] Կախուած. pendu.

بردوش { պէրտուշ [պ] Ուս վրայ . sur épaule. առաջ. — خانه Թա-

թափառաշրջիկ. homme errant.

بردە { պէրտէ [պ] Տարած. porté, emporté.

برزخ { պէրզէխ [ա] 1. Պարանոց. isthme [ժղ. برازخ] 2. Վիհ. gouffre.

برزوله { պուրզուլէ [էտա] կարկայի վրայ խորովուած միս. կոտլէ. viande rôtie au gril. côtelette.

برص { պէրէս [ա] Բորոտութիւն. lèpre.

برطرف { պէրթարաֆ [պ] Մէկդի. à part, mis de côté. ռաց. ا — մէկդի ընել. écarter. او — անհետանալ. disparaître.

برطيل { պիրթիլ [ա] Կաշառ. don corrupteur [ժղ. براطيل]։

برعكس { պէրʿաքս [պ] Հակառակ. contraire. opposé.

برغموت { պէրկամութ [էտալ] Տեսակ մը անուշահոտ լիմոն. bergamote.

برغوث { պիրղուս [ա] Լու. puce [ժղ. براغيث]։

برف { պէրֆ [պ] Ձիւն. neige.

برفيره { պէրֆիրէ [ա] Փոշիացում. լէ-ռուլն. porphyrisation.

برق { պէրք [ա] Փայլակ. éclair [ժղ. بروق]. ռա-ռաց. كاذب — բռն. Շողշողում. fulguration.

برقرار { պէրքարար [պ] Կայուն. Հաստատուն. stable. durable.

برقع { պուրքաʿ [ա] Քօղ. voile [ժղ. براقع]։

برك { պէրք [ի] 1. Ամուր. Հաստատուն. ferme. solide 2. Խիստ. dur.

برك { պէրկ [պ] 1. Տերեւ. feuille 2. Միջոց. moyen.

بركات { պէրէքեաթ* [ա] Օրհնութիւնք. bénédictions [եզ. بركت]։

بركت { պէրէքէթ* [ա] 1. Օրհնութիւն. bénédiction 2. Լիութիւն. առատութիւն. abondance. ռաց. لى — օրհնեալ. առատ. béni. abondant.

بركدرمك { պէրքէտէրմէք [թ] Դիզել. accumuler. réunir.

بركذار { պէրկիւզար [պ] Յիշատակ. ընծայ. souvenir. présent.

بركزيده { պէրկիւզիտէ [պ] Ընտրեալ. ընտրելի. choisi. élu. d'élite.

بركشته { պէրկիւշթէ [պ] Դարձած. կործանած. tourné en sens contraire. renversé.

بركمك { պէրքէմէք [Ի] Դիզուիլ. s'accumuler.

بركه { պէրքէ* [ա] Աւազան. bassin.

برلشدرمك { պիրլէշտիրմէք [Ի] Միացնել. unir.

برلشمك { պիրլէշմէք [Ի] Միանալ. s'unir. se réunir.

برلك { պիրլիք [Ի] Միութիւն. unité. union. առց. ده — ի միասին. ensemble. ال — ى գործակցութիւն. coopération. concours.

برنا { պէռնա [ղ] Պատանի. jeune homme.

برنج { պիրինճ [ղ] Բրինձ. riz.

برنجى { պիրինճի [Ի] ա. Առաջին. premier. բ. Առաջին կարգի. de premier ordre.

برنس { պուռնուս [ա] Կնգուղաւոր կրկնոց Արաբաց. bournous.

برو { պէրու կամ برى պէրի [Ի] ա. Ի վեր. depuis բ. Առդին. en deça. ce côté-ci.

بروات { պէրէվաթ* [ա] յոգնակի برات ի. pluriel de برات :

بروج { պուրուճ* [ա] յոգնակի برج ի. pluriel de برج :

برودت { պուրուտէթ* [ա] Ցրտութիւն. froid. froideur.

بروز { պուրուզ [ա] Երեւումն. apparition.

بروش { պրօշ [ֆռ.] Գնդասեղ. broche.

بروق { պուրուք* [ա] Փայլակք. éclairs [եզ. برق] :

برومند { պէրումէնտ [ղ] ա. Պտղատու. fruitier բ. Բարգաւաճ. florissant.

برون { պուրուն [Ի] ա. Քիթ. nez բ. Հրուանդան. promontoire. cap գ. Ծայր. bout. առց. امید — ى Բարեյուսոյ գլուխ. cap de Bonne Espérance. ندن دوشمش — բոլորովին նման. tout semblable. tout à fait pareil.

بره { պէրէ [Ի] ա. Սպի. cicatrice բ. Կապտուտ (հարուածոյ). ճմլուածք. meurtrissure.

بره { պէրէ [ղ] Գառն. agneau.

بره { պէ [Ի] Ա՛յ դու, ո՛վ դու. ի՛նչ. hé! holà!

برهان { պուրհան [ա] Փաստ. ապացոյց. argument. preuve [յզ. براهين] :

برهلمك { պէրէլէմէք [Ի] Խոցել. կապուտակել. meurtrir.

برهلنمك { պէրէլէնմէք [ի] Խոցոտիլ. կապտտկիլ. ճմլիլ (պտուղ). se meurtrir.

برهمن { պէրէհմէն [գ] Բրահման. Brahmane. brame.

برهنه { պէրէհնէ [գ] Մերկ. nu. à découvert.

برهوا { պէրհէվա [գ] Ցրուած. ցնդած. dissipé. jeté à l'air.

بری { պէրի' [ա] 1. Զերծ. ազատ. exempt. libre [براءت էն] 2. Անպարտ. acquitté. ատօց. الذمه — անպարտ. անմեղ. quitte. absous. innocent. libéré.

بری { պէրրի [ա] Ցամաքային. de terre. terrestre. continental [էկ بریه]:

بریان { պէրեան [գ] Խորովուած rôti.

بریجك { պէրիճէք [ի] Մէկ հատիկ. unique.

برید { պէրիտ [ա] Սուրհանդակ. messager

بریده { պէ-րիտէ [գ] Կտրուած. coupé.

بریق { պրիք [անգ] Երկկայմ փոքր նաւ. brick.

بریکدرمك { պէրիքտիրմէք [ի] Դիզել. accumuler. entasser.

برین { պէրին [գ] Վերին. céleste. suprême.

برین { պէրրէյն [ա] Երկու ցամաք (Եւրոպա և Ասիա). deux continents (l'Europe et l'Asie).

بریه { պէրիյյէ* [ա] 1. Արարած. créature [յգ. برایا] 2. Ժողովուրդ. peuple.

بریه { պէրրիյյէ* [ա] Անապատ. désert [յգ. براری]:

بز { պէզզ կամ պէզ [ա] 1. Լաթ. կտաւ. toile 2. Գեղձ. glande [ռմկ. بیض էն] ատօց. ی — یلکن կանեփեայ հաստ կտաւ. canevas.

بز { պիզ [ի] Մենք. nous. ատօց. جه — մեր մասին en ce qui nous concerne. ه — — մենք առանձին. nous seuls.

بزاز { պէզզազ [ա] Կտաւավաճառ. marchand de toile [بز էն]:

بزازستان { պէզզազիստան [գ] Խիստ ապահով շուկայ որ ժամանակաւ կտաւավաճառներու յատուկ է եղեր. marché bien gardé, qui était ce dit-on jadis approprié aux marchands de toile [ռմկ. պէտէսթէն]:

بزدرمك { պէզտիրմէք [ի] 1. Ձանձրացնել.

ennuyer 2. Ձանձրացնել. faire dégoûter.

بزر { պէզր [ա] սերմ'ն voir. بذر [յգ. بزور],

بزرخانه { պէզրխանէ [պ] Գործարան կտաւատի իւղոյ. fabrique d'huile de lin.

بزرك { պիւզիւրք [պ] Մեծ. grand [յգ. بزركان]. ی — մեծութիւն. grandeur.

بزركوار { պիւզիւրքեվար [պ] Մեծ. Հզօր. grand. puissant.

بزرى { պէզրի [ա] Սերմնական. séminal.

بزغاله { պիւզղալէ [պ] Ձագ, ուլ. chevreau. biquet.

بزقجى { պազըգճը [թ] Խաղամոլ. tricheur.

بزك { պէզէք [թ] Զարդ. ornement.

بزكين { պէզկին [պ] Ձանձրացած. զզուած. ennuyé. dégoûté.

بزم { պէզմ [պ] Բազմականն. Խրախճան. ժողով. festin. régal. réunion.

بزم { պիզիմ [թ] Մեր. notre. nos.

بزمك { պէզմէք [թ] 1. Ձանձրանալ. s'ennuyer 2. Զզուիլ. se dégoûter.

بزمگاه { պէզմգեահ [պ] Տեղի բազմականաց. lieu de réunion.

بزمكى { պիզիմքի [թ] Մերը. le nôtre.

بزنمك { պէզէնմէք [թ] Զարդարուիլ. s'orner, se parer.

بزور { պիւզուր* [ա] Սերմեր. grains [յգ. بزر].

بزمك { պէզէմէք [թ] Զարդարել. orner. parer. embellir.

بس { պէս [պ] Բաւական. assez. suffisant.

بسا { պէսա [ապականեալ]. Առնաւուտներու պատուոյ խոստում անխախտ. parole d'honneur inviolable chez les Albanais.

بسائط { պէսաիթ* [ա] [յգ. بسيطه]. sg. de بسيطه.

بساتين { պէսաթին* [ա] [յգ. بستان]. pl. de بستان.

بساط { պիսաթ [ա] 1. Սփռոց. nappe 2. Գորգ. tapis 3. Անկողին. lit.

بسالت { պէսալէթ* [ա] Քաջութիւն. courage

بسائج { պէսաիճ [ա] Պոլիպ. polype.

بستون { պիւսթիւն [թ] Բոլորովին. tout à fait. entièrement.

بسلى { պէսլի [թ] 1. Ցայս յանկարծմամբ.

tout évident 2· Աշկարէն· certes, évidemment·

بستان { պիստան [գ] տե՛ս voir بوستان ·

بستر { պիստէր [գ] 1· Անկողին· lit 2· Թախտ· սօֆա· sofa·

بسته { պէստէ [գ] 1· Կապուած· lié 2· Փակուած fermé 3· Եղանակ· musique d'une chanson·

بسط { պասթ [ա] 1· Տարածել· étendre· déployer 2· Պարզել· expliquer· —ոց· بسط مقال — Ճառել· discourir· parler· traiter·

بسطت { պէսթաթ* [ա] Լայնատարածութիւն · ընդարձակութիւն· étendue·

بسلتمك { պէսլէթմէք [թ] Սնուցանել տալ· faire nourrir, élever·

بسلمك { պէսլէմէք [թ] 1· Սնուցանել· nourrir 2· Պահպանել· բռնել· supporter· soutenir·

بسلمه { պէսլէմէ [թ] 1· Բուծում· սնուցում· nourrissage· élevage 2· Սպասուհի· servante·

بسلنمك { պէսլէնմէք [թ] 1· Սնանիլ· se nourrir 2· Պարարտանալ· s'engraisser·

بسلو { պէսլի քամ՛ بسلى պէսլու [թ] Պարարտ· engraissé· gros·

بسم { պիսմ [ա] Անուամբ· au nom de·

بسمل { պիսմիլ [գ] Զենեալ· immolé· tué· —ոց· گاه — զենարան· սեղան· abattoir· autel·

بسمله { պիսմէլէ* [ա] بسم الله (անուամբ Հօր) ըսել· dire بسم الله (au nom du Dieu)·

بسى { պէսի [թ] Պարարտութիւն engraissement·

بسيار { պիսիար [գ] Շատ· առատ· beaucoup· abondant·

بسيط { պասիթ [ա] 1· Տարածուած· étendu [جمع بسط] 2· Անբաղադրեալ· պարզ· non composé· simple [մէ· بسيطه] 3· Մակերեւոյթ· surface·

بسيطه { պասիթա* [ա] Երես· ստուերակ· cadran·

بسيلو { պէսիլի [թ] 1· Լաւ սնուցեալ· bien nourri 2· Պարարտ· gras, engraissé·

بسيم { պէսիմ [ա] Զուարթերես· զուարթ· d'un air riant· serein· joyeux·

بش { պէշ [թ] Հինգ· cinq·

بشائر } պէշաիր*[ա] ճէ. بشارت . ճէ. pl. de بشارت :

بشارت } պէշարէթ* [ա] Աւետիս . bonne nouvelle [ճէ. بشائر] :

بشاشت } պէշաշէթ* [ա] խնդութիւն . զուարթութիւն. gaîté. enjouement.

بشر } պէշէր [թ] Հինգական. cinq à chacun. cinq à cinq. par cinq.

بشر } պէշէր [ա] 1. Մարդ էակ. homme. être humain. ապս. — ابو ال Նախահայր պէշէր Ադամ. Adam.

بشره } պէշէրէ* [ա] Վերին մորթ. épiderme.

بشريه } պէշէրիյէ * [ա] Մարդկային. humain. d'homme

بشريت } պէշէրիյէթ * [ա] Մարդկեղէն բնութիւն. humanité. nature humaine.

بشقه } պաշգա [թ] 1. Ուրիշ. autre 2. Զատ. séparé. ապս. — دن ի զատ. excepté. outre. جه — զատ. séparément.

بشقه‌لشمق } պաշգալաշմագ կամ بشقه‌لنمق պաշգալանմագ [թ] Փոխուիլ. se changer. s'altérer.

بشك } կամ بشيك պէշիք [թ] Օրօրոց. berceau.

بشلك } պէշլիք [թ] Հինգնոց. qui comprend cinq unités ou qui vaut cinq.

بشنجى } պէշինճի [թ] Հինգերորդ. cinquième.

بشير } պէշիր [ա] Աւետաւոր. porteur de bonnes nouvelles [بشارت էն] :

بصائر } պէսաիր* [ա] տե՛ս. voir. بصيرت :

بصدرمه } պասդըրմա[թ] տե՛ս. voir باصدرمه :

بصر } պասար [ա] 1. Տեսութիւն. vue [ճէ. ابصار] 2. Աչք. œil 3. Խորաթափանցութիւն Միտք. perspicacité. clairvoyance :

بصريه } պասարիյէ* [ա] Տեսողական. optique

بصل } պասալ [ա] Սոխ. oignon.

بصير } պասիր [ա] Տեսանող. qui voit [بصر էն] :

بصيرت } պասիրէթ* [ա] Խորաթափանցութիւն. perspicacité [ճէ. بصائر] 2. Յառաջատեսութիւն. prévoyance 3. Արթնութիւն Մտաց. présence d'esprit. [Հոմ. զգուշաւորութ] :

بصيله } պասիլէ* [ա] Սոխակաց սոխ. bulbe.

بضاعت { պըզա՛աթ* կամ պիզա՛աթ [ա] 1. Դր-ամագլուխ. capital, fonds [յգ. بضائع] 2. Հմտութիւն. connaissance acquise.

بضائع { պըզաէ՛*[ա] յգ. بضاعت ի. pl. de بضاعت :

بط { պաթթ [ա] 1. Սագ. oie 2. Բժ. Ծակում. ponction.

بطائت { պըթաէթ*[ա] Դանդաղութիւն. Ծեղ-գութիւն. lenteur. inertie.

بطاريه { պաթարիա [իտա.] Հրետանի batterie

بطاريق { պըթարիգ * [ա] Պատրիարքներ. patriarches [եզ. بطريق]:

بطاق { պաթագ և بطاقچى պա-թագճը [թ] տե՛ս voir باتاقچى և باتاق :

بطال { պաթթալ [ա] 1. Խափան. անպէտ. ոչինչ. անգործածելի. nul. inutile. vain. pas plus en usage [بطلان էն] 2. Անգործ. oisif 3. Նախանձոտ (Վաւերական). brouillon 4. Քաջ. brave [بطالت էն] 5. Խոշոր. ծանր. gros. lourd. ― ― etc. ― եղծանել. annuler.

بطالت { պըթալէթ* [ա] 1. Քաջութիւն. bravoure 2. Անգործութիւն. oisiveté.

بطريق { պաթրիգ [ա] Պատրիարք. patriarche [յգ. بطاريق]:

بطش { պաթշ [ա] Ուժգնա-կան բռնում. prise violente.

بطلان { պուտլան [ա] 1. Ունայնութիւն. ունայնութիւն. vanité. invalidité 2. Սուտութիւն. fausseté 3. Ջնջում. abolition.

بطمان { պաթման [թ] Չափ մ'է որ շուրջ վեց հօխայ կը կշռէ. mesure de la capacité de six oques environ.

بطن { պաթն [ա] 1. Փոր. ventre. abdomen [յգ. بطون] 2. Սերունդ (պորտ) génération 3. Գաղտնիք. mystère.

بطون { պուտուն* [ա] յգ. بطن ի. pl. de بطن :

بطئ { պաթի [ա] Ծանր. դանդաղ. lent. lourd [بطائت էն] ― ― ։ ― الهضم դժուարամարս. difficile à digérer. indigeste. ― الذهن բթամիտ. stupide.

بطيخ { պըթթըխ [ա] Սեխ. melon.

بطيطه { պըթըյթա* [ա] Թրթուր. larve.

بطين { պաթին [ա] Մեծափոր. փորեղ. ventru

بطين { պէթային [ա] Փորակ. ventricule [بطن նե]:

بظر { պազր [ա] ... Մըլիկ. clitoris.

بعبارته { պի՛իպարէթիհի կամ بعبارتها պի՛իպարէթիհա* [ա] Բառացիօրէն. բառ առ բառ. textuellement.

بعث { պա՛ս [ա] 1. Խրկել. envoyer 2. Յարութիւն մեռելոց. résurrection

بعد { պա՛տ [ա] Յետ. après ... — ازين կամ — من — فيما այսուհետեւ. dorénavant. désormais. — بعد պա՛տէ պա՛տին ժամանակէ մը յետոյ. après un laps de temps.

بعد { պօ՛տ [ա] Հեռաւորութիւն. distance.

بعده { պա՛տէհու [ա] Յետոյ. puis. après.

بعض { պա՛զ [ա] 1. Ոմանք certain. les uns 2. Մաս մը. une partie. ... ی — կամ — وقت — կամ — كره Մերթ. quelquefois.

بعضا { պա՛զա* [ա] Երբեմն. quelquefois.

بعوضه { պա՛ուզէ* [ա] Մըժեղ. moustique.

بعيد { պա՛իտ [ա] Հեռու. distant. éloigné. [بعد նե] [նք. بعيده]:

بعينه { պի՛այնիհի [ա] Ճշդիւ. exactement.

بغاة { պուղաթ* [ա] Ապստամբք. չարք. rebelles. méchants [եզ. باغى]:

بغايت { պիղայէթ*[ա] Յառաւելապէս extrêmement.

بغتة { պաղթէթէն* [ա] Յանկարծակի. subitement. par surprise.

بغداى { պուղտայ [թ] Ցորեն. froment. ... مصرى — Եգիպտացորեն. maïs

بغر { պաղր [թ] տե՛ս voir باغر.

بغرساق { պաղրսաղ [թ] տե՛ս voir باغرساق.

بغض { պուղզ [ա] Անհաճութիւն. Հակակրութիւն. aversion. antipathie. ... البشر — կամ — الانسان Մարդատեցութիւն. misanthropie.

بغل { պաղլ [ա] Ջորի. mulet [նք. بغال]:

بغل { պիղըլ [թ] Անութ. aisselle.

بغى { պաղի' [ա] Անզգամութիւն. ապստամբութիւն. méchanceté. rébellion.

بشیر { պիլաշըրը [ա] Առանց. sans.

بفضله { պիֆազլիհի [ա] Շնոր-հիւ Նորա (Աստ.) par la grâce de Lui (Dieu).

بقا { պեքա [ա] Տեւողակա-նութիւն. անեղակա-նութիւն. հաստատութիւն. stabilité. permanence. con-tinuation. consistence.

بقاع { պըգա՛ * [ա] յգ. بقعه ի. pl. de بقعه ։

بقال { պագգալ [ա] Նպարա-վաճառ. épicier. [بقلة էն] ։

بقام { պագամ [ի] 1. Շիկա-փայտ. bois du Brésil 2. Սուտանկրկ. fausse tein-ture 3. Շէկ. roux.

بقايا { պագայա * [ա] 1. Մը-նացորդք. restes [Եւ. بقيه] 2. Ցետնեալ պարտքեր. պարտամնչները. les arriérés.

بقر { պագար կամ بقر պա-գարը * [ա] 1. Եզ. bœuf 2. Անասուն. bétail.

بقراج { պագրա՛չ [ի] տե՛ս بقراچ ։

بقعه { պուգ՛ա * [ա] 1. Բա-ցառիկ տեղ. գետին. pièce de terre exception-nelle. terrain [յգ. بقاع] 2. Տեղ. Մաս. région.

بقلوا { պագլավա [ի] Տափա-կաձեւ, որ անուշ է՝ շաքարով կարկանդակ է՛չ-վանդիկ ձեւով. espèce de gâteau sucré et coupé en losanges.

بقله { պագլէ * [ա] 1. Ընդե-ղէն. կանաչեղէն. lé-gume, végétal 2. Բակլայ. fève [տե՛ս. պագլայ] ։

بقمق { պըգմագ [ի] Նողկալ. զզուիլ. s'ennuyer. se dégoûter.

بقيه { պագիյէ * [ա] 1. Մը-նացորդ. reste. res-tant [յգ. بقايا]. առոյ. بقيه السيوف կոտորածէ աղատ մը-նացողք. les survivants au massacre.

بك { պէյ [ի] 1. Իշխան. prince 2. Պատուոյ անուն. titre honorifique. առոյ. بك — کلفان առաժաժ պա-րոն. vagabond. اوغلی — Բէ-րա. Péra. الای — ی գնդա-պետ ոստիկան զօրաց. com-mandant du régiment de la gendarmerie.

بك { պէն [ի] Մեւ նիշ. գեղածխ. tache noire. grain de beauté. mouche.

بكا { պանա [ի] Ինձ. à moi.

بكا { պիւքա [ա] Լալ. ողբ. pleurer. lamentation

بكارت { պէքեարէթ* [ա] կուսութիւն. virginité.

بكام { պէքեամ [պ] կամաւոր. երջանիկ. qui atteint son but. heureux.

بكامت { պէքեամէթ* [ա] համրութիւն mutisme.

بكجى { պէքճի [թ] 1. պահապան. gardien 2. պահնորդ. sentinelle.

بكر { պէքր [ա] 1. կուսութիւն virginité 2. կոյս. vierge. pucelle [յգ. ابكار]. տես. ازالهٔ — կուսազրկութիւն. défloration.

بكرى { պէքրի [թ] գինեմոլ. ivrogne.

بكز { պէքիզ [թ] երեսի գոյն. teint du visage. coloris. տես. اوچمق — գունաթափիլ. se décolorer. pâlir.

بكزاده { պէյզատէ [պ] 1. պէյի զաւակ. enfant d'un bey 2. Ազնուական. noble.

بكزتمك { պէնզէթմէք [թ] 1. նմանեցնել faire ressembler, imiter 2. Մէկը մէկու մը նմանցնել. prendre quelqu'un pour un autre.

بكزمك { պէնզէմէք [թ] 1. նմանիլ. ressembler 2. երեւիլ. paraître. avoir l'air.

بكسماد { պէքսիմատ & بكسمات պէքսիմէթ [թ] Պաքսիմատ. biscuit. galette.

بكلتمك { պէքլէթմէք [թ] 1. Սպասեցնել faire attendre 2. Հսկել տալ: faire surveiller.

بكلك { պէյլիք [թ] 1. Պէյութիւն. rang, fonction et qualité d'un bey 2. Գեռապահան. d'Etat.

بكلكجى { պէյլիքճի [թ] Գլխաւոր արքունի դիւանի. chef du bureau du divan impérial [տես. դի- թիւմը բառերին որ կը նշանակէ քարտուղար]:

بكلمك { կամ بكلمك պէքլէմէք [թ] 1. Սպասել. attendre 2. Յուսալ. espérer 3. Հսկել. veiller.

بكلنمك { պէքլէնմէք [թ] Սպասուիլ. յուսացուիլ. être attendu, espéré.

بكمز { պէքմէզ [թ] Ռուպ, որ է եփած քաղցու rob [տես. ըէքմէզ]:

بكندرمك { պէյէնտիրմէք [թ] Հաւնեցնել. faire approuver, accepter.

بكنلمك { պէյէնիլմէք [բ] հաւանուիլ. être approuvé.

بكنمك { պէյէնմէք [բ] հաւանիլ. approuver.

بل { պէլ [բ] 1. Մէջք. reins 2. Երիկամունք. lombes. ատոյ. كميك — ողնաշար. colonne vértébrale. صفوقلغی — սերմնակաթութիւն gonorrhée. باغلامق — որոշել. մտադրել. se décider.

بل { պէլ [բ] Բահ. bêche [տես. بيل էն].

بلا { պէլա [ա] փորձանք. աղէտք. malheur. calamité. fléau.

بلاد { պիլատ* [ա] Քաղաքներ. villes [եզ. بلده]. ատոյ. ثلثه — Երեք արուարձանք կ. Պոլսոյ, որք են Էյուպ, Ղալաթիա և Իւսկիւտար հանդերձ յարակից մասամբք. les trois faubourgs du Constantinople qui sont Eyyoub, Galata et Scutari avec leurs dépendances.

بلادت { պէլատէթ*[ա] Թանձրամտութիւն. ապուշութիւն. stupidité.

بلازك { պէլազիք [բ] 1. Ապարանջան. bracelet 2. Շրջանակ. cercle [տես. պիլէզիկ].

بلاغت { պէլաղաթ* [ա] Պերճախօսութիւն. ճարտասանութիւն. éloquence. rhétorique.

بلاهت { պէլահէթ* [ա] Անմտութիւն. ապիմարութիւն. bêtise. stupidité.

بلايا { պէլայա* [ա] Աղէտներ. փորձանքներ. maux. calamités [եզ. بليه].

بلبال { պիլպալ [ա] Սրտի խռովութիւն. յուզում. trouble du cœur. émotion.

بلبل { պիւլպիւլ [ա] Սոխակ. rossignol.

بلجيقا { պէլճիքա [բ] Բելգիա. Belgique.

بلد { պէլէտ [ա] Քաղաք. ville [յգ. بلاد. بلدان].

بلدان { պիւլտան* [ա] Քաղաքներ. villes [եզ. بلده].

بلدرجين { պըլտըրճըն [բ] Լոր ամարգի. caille.

بلده { պէլտէ* [ա] Քաղաք. ville [յգ. بلاد].

بلدر { պըլտըր [բ] Անցեալ տարի. l'année passée.

بلديه { պէլէտիյէ* կամ بلدی պէլէտի [ա] Քաղաքային. urbain. de ville. ատոյ. دائره — Թաղապետական շրջանակ. cercle municipal.

بلسم { պէլսէմ [պ] Պալասան. ռետին. baume. résine.

بلطفه { պիլլիւթֆիհի [ա] Շնորհիւ Աստուծոյ. par la grâce de Dieu.

بلع { պէլ՛ [ա] 1. Կլլել. avaler 2. Հաց կուլ (կլլել երկմէնի). bol.

بلعوم { պէլու՛ում [ա] Խուղափող. larynx.

بلغاء { պուլէղա* [ա]. Պերճախօսք. les éloquents [եզ. بليغ].

بلغار { պուլղար [թ] Պուլկար Bulgare. —جه Պուլկարերէն. langue Bulgare.

بلغارستان { պուլղարիստան [պ] Պուլկարիա. Bulgarie.

بلغم { պէլղէմ [ա] Մաղաս. flegme. pituite [—դ. պալղամ].

بلغمی { պէլղէմի [ա] Մաղասային. աւշային. flegmatique. lymphatique.

بلغور { պուլղուր [թ] Ձաւար. blé broyé.

بلك { بلكو . بلكي տե՛ս voir بيلكي . بيلكو . بيلك.

بلكه { պէլքի կամ بلكيم պէլքիմ [թ] Թերեւս. peut-être.

بللتمك { պէլլէթմէք [թ] 1. Միտք պահել տալ faire retenir, apprendre 2. Բահել տալ. faire bêcher.

بللمك { պէլլէմէք [թ] Միտք պահել. retenir qc

بللو { պէլլի [թ] 1. Յայտնի. connu. notoire 2. Յայտնի. ակնյայտ. évident. perceptible. —սը. باشلو — ականաւոր. notable.

بللور { պիլլուր [թ] Բիւրեղ. cristal.

بللى { պէլլի [թ] տե՛ս voir بللو.

بلليش { պէլլիշ [թ] 1. Յի-շելու կարողութիւն. mémoire 2. Ըմբռնում. compréhension.

بلند { պիւլէնտ [պ] Բարձր. haut. élevé.

بلور { պիլլուր [ա] Բիւրեղ. cristal [յզ. بلورات].

بلورمك { պէլիրմէք [թ] Նշմարելի ըլլալ. երեւիլ. être remarquable. paraître.

بلورى { պիլլուրի [ա] Բիւրեղեայ. cristallin

بلوط { պէլլութ [ա] Կաղնի. chêne.

بلوط { պուլութ [թ] Ամպ. nuage.

بلوغ { պիւլուղ [ա] 1. Ժամանում. arrivée 2. Չափահասութիւն. սեռբուսնք. majorité. puberté.

بلوغيت { պիւլուղիյեթ* [ա] Չափահասութիւն. majorité.

بلوك { պէօլիւք [թ] 1. Մաս. բաժանում. partie. division 2. Խումբ. corps. troupe 3. զին. Զինուորական. գումակ. compagnie.

بلوى { պէլվա [ա] Արհաւիրք. փորձանք. adversité. malheur.

بلى { պէլի [ա] Այո. oui.

بليات { պէլիյյաթ* [ա] Աղէտ-ներ. փորձանքներ. malheurs. calamités [եզ. بليه]

بليد { պէլիտ [ա] Ապուշ. stupide [بلادت էն].

بليغ { պէլիղ [ա] 1. Պերճա-խօս. éloquent [بلاغت էն] 2. Գերազանց. excellent.

بليه { պէլիյյէ* [ա] Փորձանք. չարիք. calamité. malheur. mal [յոգ. بلايا].

بم { պըմ [թ] Բոլորովին. tout à fait.

بمعناه ايضا { պի մաանահու էյ-զան [ա] Նոյն իմաստ. même signification.

بن { պէն [թ] Ես. je. moi.

بن { պին [ա] Որդի. fils [յոգ. ابنا].

بن { պիւն [պ] 1. Հիմ. յա-տակ. fond 2. Արմ. ծայր. racine. extrémité.

بناء { պիննա [ա] 1. Շինող. constructeur [بنا էն] 2. Ճարտարապետ. architecte.

بناء { պինա [ա] 1. Շինել. շինութիւն. construire. bâtir. construction 2. Շէնք. édifice [յոգ. ابنيه].

بناء { պինաէն [ա] Համար. պատճառաւ. à cause de. علی ذلك — վասն որոյ. ուստի. par conséquent. donc.

بناء عليه { պինաէն ալէյհ [ա] Ուստի. հետեւաբար. donc. conséquemment

بنابرين { պինապէրին [պ] Վասնորոյ. c'est pour cela. à ces fins.

بنات { պէնաթ* [ա] Աղջիկ-ներ. filles [եզ. بنت].

بنادر { պէնատիր* [ա] Նաւա-հանգիստներ. ports [եզ. بندر].

بناگوش { պէնակիւշ [պ] Բլթակ. lobe de l'oreille.

بنام { պինամ [պ] 1. Անուանի. fameux. renommé 2. Անունով. au nom de 3. Անուանեալ. nommé.

بنان { պէնան [ա] Մատանց ծայր. bout du doigt

بنت { պինթ* [ա] Աղջիկ. fille [յոգ. بنات].

بند } պէնտ [գ] 1. Կապ. lien. nœud 2. Յօդուած. article 3. [illegible] réservoir d'eau. bassin. digue 4. Կապուած. lié. attaché 5. Կապող. [illegible] qui lie, attire. — [illegible] lier. attirer. charmer.

بندر } պէնտէր [ա] 1. Նաւահանգիստ. port 2. [illegible] ville maritime ou commerciale.

بندركاه } պէնտէրկեահ [գ] [illegible] voir بندر.

بندرمك } պէնտէրմէք [ք] Հանեցնել. faire monter.

بندكان } պէնտեկեան [գ] Ծառայք. servants. serviteurs [եզ. بنده].

بندكى } պէնտէկի [գ] 1. Ծառայութիւն. servitude 2. [illegible] dévouement.

بنده } պէնտէ [գ] 1. Գերի. esclave 2. Ծառայ. serviteur [յհ. بندكان]. [illegible] خانه — [illegible] la maison de votre serviteur (pour dire ma maison. chez-moi).

بنش } պէնիշ [ք] Լայն թեւ. [illegible] manteau à grandes manches

بنصر } պինսըր [ա] [illegible] doigt annulaire [յհ. بناصر].

بنفسه } պինէֆսիհի [ա] 1. [illegible] par soi-même 2. [illegible] en personne 3. [illegible] spontané. [illegible] وحده — [illegible] tout seul. isolément.

بنفشه } պէնէֆշէ [գ] Մանուշակ. violette.

بنفشوى } պէնէֆշէվի [ա] [illegible] violacé.

بنك } պէնէք [ք] Բիծ. tache

بنك } պինէք [ք] [illegible] propre à monter. — طاشى — [illegible] montoir.

بنكلنمك } պէնէքլէնմէք [ք] [illegible] se tacheter.

بنلك } պէնլիք [ք] [illegible] [illegible] égoïsme. arrogance.

بنم } պէնիմ [ք] իմ. mon.

بنسمك } պէնիմսէմէք [ք] [illegible] s'approprier.

بنمك { պինմէք [թ] Հեծնել. monter. տաճկ. بینمك — دالنه հալածել. ստիպել. persécuter. forcer.

بنمکی { պէնիմքի [թ] Իմս. le mien.

بنو { պէնու [ա] Որդիք. fils [եզ. بن].

بنوت { պէնուվվէթ* [ա] Որդեգրութիւն. filiation.

بنوی { պէնէվի [ա] կազմական (մարմնոյ) constitutionnel [بنیه էն].

بنی { պէնի [ա] Որդիք. enfants [եզ. بن].

بنیاد { պինեատ [պ] Հիմ. fond. fondement.

بنیان { պինեան [ա] Շինուածք. structure.

بنیه { պինիէ* [ա] կազմութիւն (մարմնոյ) structure du corps.

بو { պու [թ] Այս. ce. cet. celui-ci.

بو { պու [պ] Հոտ. odeur. senteur [հմմ. بوی էն].

بواب { պէվվապ [ա] 1. Դռնապան. portier [باب էն] 2. անդ. Ստամոքին ծակ ստորոտոյ. pylore.

بوادی { պէվատի* [ա] Անապատք. déserts [եզ. بادیه].

بوار { պէվար [ա] կործանում. destruction. perte. տաճկ. — دار ال դժոխք. enfer.

بوارق { պէվարիգ* [ա] 1. Փայլատակունք. éclairs [եզ. بارقه] 2. Փայլատակմունք. éclats.

بواطن { պէվատին* [ա] յգ. باطن ի. pl. de باطن

بواعث { պէվաիս* [ա] յգ. باعث ի. pl. de باعث

بواقی { պէվագի* [ա] յգ. باقی կամ باقیه ի. pl. de باقی ou باقیه.

بواکیر { պէվաքիր* [ա] յգ. باکوره ի. pl. de باکوره

بوال { պէվվալ [ա] Յաճախամիզ. polyurique.

بوبر { պուպէր [թ] Պղպեղ. poivre. տաճկ. آرناود — ی կարմիր պղպեղ. piment.

بوبرك { պէօպրէք [թ] Երիկամունք. rognon.

بوبو { պուպու [պ] Յոպոպ. huppe.

بوبورلنمك { պէօպիւրլէնմէք [թ] 1. Գոռոզանալ. s'enorgueillir 2. կատղիլ. devenir furieux [ռմկ. պէօպիւրլէնմէք բառէն].

بوت { պուդ [թ] Զիստ. եր-անք. cuisse.

بوتین { պօդին [եւր.] կօշիկ. botte.

بوجاق { պուճագ [Ի] Անկիւն. coin. angle. —օվա. اوه سی یوق یر անսահման վայր. étendue sans borne.

بوجك { պուճէքի [Ի] 1. Ճճի. insecte. ver 2. Ծովախեցգետին. homard.

بوجكلنمك { պուճէքլէնմէք [Ի] Որդնոտիլ. se vermouler.

بوجو { պուճու կամ بوجك պուճուգ [Ի] Խրտուիլակ. épouvantail 2. Ճիւաղ. croque-mitaine.

بوجورغات { պուճուրղաթ [Ի] Թելուհանդարձ մեքենայ. անուոր. cabestan.

بوجى { պոճի. Տապակալուծ. poge [տես. խոտորակաւ ընթերցուածներ]։

بود { պուտ [Ի] տե՛ս voir بوت։

بوداق { պուտագ [Ի] 1. Ոստ. ճիւղ. rameau. branche 2. Հանգոյց. nœud (dans le bois).

بوداقلانمق { պուտագլանմագ [Ի] Ոստ արձակել. pousser des branches.

بوداله { պուտալա [Ի] Անմիտ. յիմար. niais. fou [տես. դիւրաւելու բառեր]։

بودامق { պուտամագ [Ի] Յօտել. ճղատել. émonder. ébrancher.

بوداتى { պուտանթը [Ի] Յօտուած ճիւղք. élagages.

بوداغق { պուտանմագ [Ի] Յօտուիլ. s'émonder. s'ébrancher.

بودايجى { պուտայըճը [Ի] Յօտող. ճղատող. élagueur.

بودجه { պիւտճէ [Եւր.] Պիւտճէ. budget.

بودروم { պոտրում [Ի] Ստորերկրեայ շտեմարան. cave.

بودور { պոտուր [Ի] Կարճահասակ. courtaud.

بورا { պուրա [Ի] 1. Հոս. ici 2. Այս տեղ. cet endroit.

بورا { պօրա. Փոթորիկ. մրրիկ. orage. tempête [տես. յունական ածանցական բառեր]։

بوراجق { պուրաճըգ [Ի] Այս տեղիկ. ce petit endroit-ci.

بوراق { պուրագ [Ի] Բորակ. borax.

بورام { պուրամ [Ի] Ոլորում. torsion. — — բռւռն. սաստիկ. excessivement. fortement.

بورق { պուրուգ [Ի] Ճմռթուած. ծռմռած. froissé. grimacé.

بورج { պօրճ [ի] 1 Պարտք. dette 2. Պարտիք. devoir. — آلق — պարտք ընել. emprunter. ا — պարտքի տակ մտնել. contracter une dette. لو — պարտապան. débiteur.

بورچاق { պօրչաղ [ի] Խառն. խառն. embrouillé.

بوردرمق { պօրտուրմագ [ի] Ոլորել, մաճել տալ. faire tordre, châtrer.

بورسه { պօրսա [եզր.] Մակարան. պօրսա. bourse.

بورشدرمق { պօրշտուրմագ [ի] Խորշոմեցնել. կնճռել. rider. froncer.

بورشقو { պօրշգու [եզր.] Փոթոթա համ, մածուցիկ գինի. vin piquant, âcre.

بورشمق { պօրշմագ [ի] Խորշոմիլ.կնճռիլ. ճմրթուիլ. être ridé, froncé, chiffonné.

بورغو { պօրղու [ի] Գայլիկոն. շաղափ. vrille.

بورغولمق { պօրղուլմագ [ի] Շաղափել. percer avec une vrille.

بورك { պէօրէք [ի] Կարկանդակ. gâteau. جى — կարկանդակ շինող, վաճառող. celui qui fait et vend des gâteaux. pâtissier.

بورمق { պօրմագ [ի] 1. Ոլորել. tordre. tortiller 2. Մաճել. châtrer.

بورمه { պօրմա [ի] 1. Ոլորուած. tortillé. tordu 2. Պտուտակ. vis.

بوروناز { պօրունազ [ի] Մեծաքիթ. personne à gros nez.

بورنى { պօրունի [ի] Խիթք. colique.

بورنجك { պիւրիւնճիւք [ի] Շղարշ. բեհեզ. crêpe. gaze.

بورنك { պիւրիւնմէք [ի] Պատատիլ. s'envelopper. se voiler.

بورنوز { պօրնուզ [ի] տես voir برنس :

بورو { պօրու [ի] 1. Խողովակ. tuyeau 2. Փող. trompette.

بورومك { պիւրիւմէք [ի] Պատատել. envelopper. voiler.

بورون { պօրուն [ի] տես voir برون : — բայց. — يوك ى — Հպարտ. fier. arrogant. — سورتك — խոնարհիլ. s'humilier. — قبارتق — ամբարտաւանիլ. montrer de l'arrogance. — բերան բերնի

tout près. tête-à-tête.

پورونديرق { պուրունտըրըգ [թ] Ցռակապ. կապճեցիք. muselière. caveçon.

بوری { պօրու [թ] տե՛ս voir بورو.

بوريا { պուրիա [պ] Փսիաթ natte. paillasson.

بوروزن { պօրուզէն [պ] Փողահար. trompette.

بوز { պուզ [թ] Սառ. glace. — باغلامق — սառել. geler. glacer.

بوز { պօզ [թ] Գորշ. gris.

بوزا { պօզա [թ] Կորեկէ շինուած ապակ մը ըմպելի. espèce de boisson faite de millet.

بوزارمق { պօզարմագ [թ] Թխանալ. se brunir.

بوزاغو { պուզաղու [թ] Հորթ veau.

بوزاغيلمق { պուզաղըլմագ [թ] Հորթ ծնել. vêler.

بوزخانه { պուզխանէ [թ] Սառնարան. glacière

بوزدرمق { պօզտուրմագ [թ] Աւրել, փոխել տալ. faire démolir, effacer, changer.

بوزدکلمك { պիւզիւլմէք [թ] Կծկիլ. se resserrer. se ramasser.

بوزشمق { պօզուշմագ [թ] Գժտիլ. se brouiller. cesser d'être amis.

بوزطوغان { պօզտօղան [թ] Գորշ բազէ. faucon gris.

بوزغون { պօզղուն [թ] 1. Աւերեալ. démoli 2. Պարտութիւն. défaite. — دوشمك — պարտուիլ. être mis en déroute.

بوزق { պօզուգ [թ] 1 Խանգարեալ. en désordre 2. Ապականեալ. gâté. corrompu 3. Գէշ. չեղծ. en mauvais état. perverti. — باشی — անկանոն զօրք կամ քաղաքացի. soldat irrégulier. civil. — پاره — մանր դրամ. petite monnaie.

بوزك { պիւզիւք [թ] Նստատեղի. annus.

بوزلق { պօզուլմագ [թ] Խանգարուիլ. ապականիլ. գէշնալ. ջնջուիլ. խափանիլ. se déranger. se gâter. se corrompre. être annulé, éffacé, défait.

بوزلمك { պիւզիւլմէք [թ] Կարկամիլ. կծկիլ

se contracter. se resserrer. s'accroupir. se blottir.

بوزمق { պօզմագ [թ] 1 Եղծանել. ապականել. corrompre. gâter 2. Ջնջել. աւրել. effacer. détruire. démolir 3. Խորտակել (թշնամի). mettre en déroute. défaire 4. Քեկանել. annuler 5. Փոխել (դէմ). changer. ամալ. — ذهن խառնակեցնել. միտք պղտորել. pervertir. troubler l'esprit

بوزمك { պիւզմէք [թ] Կծկել. resserrer. contracter.

بوزنتی { պօզընթը [թ] Բեկորք débris.

بوزوم { պօզում [թ] Աւերում. déstruction ամալ. ی — باغ այգեկութք. vendange.

بوس { պօս [պ] 1. Համբուրելն. baisement 2. Համբուրող. qui baise. ا — Համբուրել. baiser.

بوستان { պօսթան [պ] 1. Պարտէզ ծաղկանց կամ բանջարեղինաց. jardin des fleurs ou de légumes 2. Սեխ. ձմերուկ. mélon. pastèque [ռամկ. պօսթան].

بوستانجی { պօսթանճը [թ] 1. Պարտիզպան. jardinier 2. Հին ժամանակի պալատան պահապան զօրք. ancien garde du palais.

بوسنوی { պօսնէվի [պ] Բօսնացի bosniaque

بوسه { պուսէ [պ] Համբոյր. baiser.

بوسیده { պուսիտէ [պ] Համբուրուած. baisé.

بوش { պօշ [թ] 1. Դատարկ vide 2. Թափուր. vacant 3. Անբնակ. inoccupé 4. Սին. vain. frivole 5. Անգործ. անզբաղ. sans travail. oisif 6. Ի զուր. en vain. ամալ. بوغاز — շատախօս bavard. وقت — պարապոյ ժամ. loisir. — باشی ազատ. libre. بوكور — կուշտ. flanc. ده — անգործ. sans emploi. désœuvré. بولنق — անուշադիր լինել. être inattentif. — بو բոլորովին դատարկ. tout à fait vide. يه — կամ نه — — ի զուր. en vain.

بوشانمق { պօշանմագ [թ] Արձակել (կին). divorcer. répudier.

بوشالتمق { պօշալթմագ [թ] 1. Պարպել. vider. évacuer 2. Թափել. verser. ամալ. — تفنك հրացան արձակել. décharger (un fusil).

بوشالمق { պօշալմագ [թ] Պար-պուիլ. s'évacuer

بوشامق { պօշամագ [թ] Ար-ձակել (կին). di-vorcer. répudier.

بوشانمق { պօշանմագ [թ] 1. Դատարկուիլ. se vider 2. Արձակուիլ. être divorcé 3. Առատօրէն հո-սիլ. couler en abondance 4. Հրացանի պարպուիլը. se lâcher (pour les fusils) 5. Սանձահատիլ ձին. prendre le mors aux dents.

بوشلامق { պօշլամագ [թ] Թուլցնել. Թո-ղուլ. lâcher. laisser.

بوشناق { պօշնագ [թ] Պօս-նացի. Լիւրիկեցի bosniaque. —جه Լիւրիկեցւոց լեզու. langue bosniaque.

بوص { պօս [թ] Հասակ. taille.

بوغ { պօղ [թ] Հրամանատար commandant.

بوغا { պուղա [թ] Ցուլ. tau-reau.

بوغاچه { պօղաչա [թ] Կար-կանդակ. gâteau.

بوغاز { պօղազ [թ] 1. Կո-կորդ. gosier. gorge 2. Պարանոց. col. cou 3. Նեղուց. détroit 4. Կիրճ. éfilé 5. Ուտեստ. nourri-ture 6. Կոկորդի ցաւ. mal de gorge. —ی. ایچی — Վոս-փոր. Bosphore. — پرست խտրա-նանկեր. qui mange toute chose sans distinction. —لو — Շատակեր. vorace.

بوغازلمق { պօղազլամագ [թ] Մորթել. Խեղդե-ղել. égorger. tuer.

بوغچه { պօղչա [դ] 1. Ծրար petit paquet 2. Պատատ. enveloppe. [պուղ-պօղչա]. —ی. شال — չորեք-կուսի ցփոփ. châle carré.

بوغچه جی { պօղչաճը [թ] 1. Ծախող փերեզակ colporteur 2. Ծրար տանող բեռնակիր. porteur des pa-quets.

بوغچهلمق { պօղչալամագ [թ] Ծրարել. enve-lopper. mettre en paquet.

بوغدرمق { պօղդուրմագ [թ] Խեղդել տալ. faire étrangler, suffoquer.

بوغرتلاق { պօղուրթլագ [թ] Խոչափող. la-rynx.

بوغشمق { պօղուշմագ [թ] Ձի-րար խեղդել. en venir aux prises. s'étrang-ler l'un l'autre.

بوغق { պօղագ [թ] 1. Խեղ-դուկ. Խռպոտ. é-

touffé· rauque 2· Աղօտ՝ նուաղ (ձայն)· sourd·

بوغلمق { պօղուլմագ [ի] Խեղդուիլ· s'étrangler· se noyer· se suffoquer· սէսը. — سسى ձայնը կերկերիլ· s'enrouer·

بوغم { պօղում [ի] Հանգոյց· յօդ· nœud·

بوغماق { պօղմագ [ի] Յօդուած· jointure·

بوغمق { պօղմագ [ի] Խեղդել· Հեղձամահ ընել· étouffer· étrangler· noyer· suffoquer·

بوغمجه { պօղմաճա [ի] Խեղդուկ· suffocant

بوغو { պուղու [ի] 1· Շոգի· գոլորշի· vapeur· exhalaison 2 Բու· hibou [պղու· բուլու]:

بوغوق { պօղուգ [ի] տե՛ս· voir بوغق]:

بوغولنمق { պուղուլանմագ [ի] 1· Շոգիանալ· s'évaporer 2· Շոգիով պատիլ· se couvrir de vapeur·

بوق { պօք [ի] Աղբ· քակոր· excrément· fiente· տէմիր պօգու. دمير — ى կղկղանք երկաթի· scorie· դն — անարժէք· ce qui ne vaut rien·

بوقاغو { պուգաղու — կամ بوقاغى պուգաղը [ի] Կապանք· entrave· fers·

بوقاغيلمق { պուգաղըլամագ [ի] Կապանք դնել· mettre des entraves·

بوقال { պօգալ [էրա·] Սրուակ· շիշ· bocal· bouteille·

بوقلمون { պուգալըմուն [պ] 1· Գետնառիւծ caméléon 2· Երփն· երանգ· de couleurs variées· nuancé 3· Յեղյեղուկ· irrésolu· volage·

بوك { պէօն [ի] Անմիտ· տխմար· imbécile· idiot

بوكا { պունա [ի] Ասոր· à celui-ci·

بوكاتمق { պունալթմագ կամ بوكالتمق պունալթմագ [ի] Յիմարեցնել· mettre hors de soi· distraire·

بوكاق { պունագ [ի] Յիմար· tombé en enfance

بوكالمق պունալմագ
بوكامق պունամագ
{[ի] Յիմարիլ· radoter· tomber en enfance·

بوكدرمك { պիւքտիւրմէք [ի] Ոլորել, ծռել տալ· faire tordre, courber·

بوكر { պէօյէր [ի] Կուշտ· flanc· côté — بوش· սնակուշտ· lombes·

بوكرجه { պէօյրէւլճէ [ի] Դըլ կուղ· faséole·

بوكرى { [illegible] [ի] [illegible]. courbé. plié. — اكرى [illegible] tortu.

بوكلم { [illegible] [ի] [illegible]. torsion. pli. tortillement. [illegible]. — —. [illegible]. en boucles.

بوكلمك { [illegible] [ի] 1. [illegible] se tordre 2. [illegible] se plier 3. [illegible] se filer.

بوكم { [illegible] [ի] 1. տե՛ս voir بوكلم 2. [illegible]. filage.

بوكمك { [illegible] [ի] 1. [illegible]. tordre. tortiller 2. [illegible]. filer 3. [illegible] courber 4. [illegible] plier. [illegible]. — بل [illegible] accabler.

بوكه { [illegible] [ի] 1. [illegible]. [illegible]. [illegible]. entortillèment. pliage. filage 2. [illegible]. [illegible]. [illegible]. tordu. plié. filé.

بوكنمك { [illegible] [ի] [illegible]. se tordre. se tortiller.

بوكو { [illegible] [ի] [illegible]. [illegible]. enchantement. sorcellerie.

جى — [illegible]. [illegible]. enchanteur. sorcier.

بوكوجى { [illegible] [ի] [illegible]. fileur.

بوكور { [illegible] [ի] տե՛ս. voir بوكر.

بوكورتلن { [illegible] [ի] [illegible]. framboise.

بوكورمك { [illegible] [ի] [illegible]. [illegible]. mugir. beugler.

بوكون { [illegible] [ի] [illegible] digue.

بوكونلمك { [illegible] [ի] [illegible]. endiguer.

بوكلك { [illegible] [ի] [illegible]. taon.

بول { [illegible] [ի] 1. [illegible]. large. ample 2. [illegible]. [illegible]. abondant. abondamment. largement.

بول { [illegible] [ա] [illegible]. urine. [illegible]. — عسر ال [illegible]. dysurie. شكر — [illegible]. glycosurie.

بولاشدرمق { [illegible] [ի] 1. [illegible]. souiller. barbouiller 2. [illegible]. infecter.

بولاشق { [illegible] [ի] 1. [illegible]. souillé

2· Վարակեալ. infecté 3· Տարափոխիկ· contagieux 4· Պիղծ· գարշ. obscène·

بولاشمق { պուլաշմագ [ֆ] 1· Շաղախիլ· se souiller 2· Վարակիլ. s'infecter 3· Խառնուիլ. s'engager dans la mêlée·

بولالمق { պօլալմագ [ֆ] Լայնանալ. s'élargir·

بولاماج { պուլամաճ [ֆ] Ալիւրէ և պանրէ կաղմեալ ապուր· soupe à la farine et au fromage·

بولامق { պուլամագ [ֆ] Շաղախել. barbouiller· souiller·

بولامه { պուլամա [ֆ] Թանձր դակ խաղողոյ· raisiné·

بولانق { պուլանըգ [ֆ] 1· Պղտորութիւն· trouble 2· Խառնուք (սրտի) nausée·

بولاندرمق { պուլանդըրմագ [ֆ] 1· Պղտորել. troubler 2· Սիրտ խառնել. donner des nausées·

بولانق { պուլանըգ [ֆ] 1· Պղտոր· trouble· brouillé 2· Աղօտ· terne·

بولاغق { պուլանմագ [ֆ] 1· Պղտորիլ. devenir trouble · se brouiller 2· Սիրտ խառնուիլ. avoir des nausées 3· Աղօտիլ. se ternir·

بولجه { պօլճա-[ֆ] Բիչ մը լայն, առատ · un peu large, commode, abondant·

بولدرمق { պուլտուրմագ [ֆ] Գտնել տալ · faire trouver·

بولش { պուլուշ [ֆ] Հնարք· գիւտ· invention· découverte·

بولشدرمق { պուլուշտուրմագ [ֆ] Ի մի վայր բերել. faire rencontrer·

بولشمق { պուլուշմագ [ֆ] Ի մի վայր գալ. se rencontrer· s'assembler·

بوللاشمق { պօլլաշմագ [ֆ] 1 Լայննալ. s'élargir 2· Առատանալ. devenir abondant, copieux·

بوللاغق { պօլլանմագ [ֆ] անմ voir بوللاشمق :

بوللق { պօլլուգ [ֆ] 1· Լայնութիւն· largeur 2· Առատութիւն· abondance

بولمق { պուլմագ [ֆ] 1· Գտնել. trouver· découvrir 2· Հայթայթել. procurer 3· Հասնել. atteindre·

بولمك { պէօլմէք [ֆ] 1· Բաժանել. diviser 2· Զատել. séparer·

بوله { պէօլիւմ [Թ] 1. Բաժանում. division 2. Միջնորմ. cloison 3. Խորշ. compartiment.

بولندرمق { պուլունտուրմագ [Թ] Գտնուիլ տալ. faire exister.

بولنمق { պուլունմագ [Թ] 1. Գտնուիլ. se trouver. exister 2. Ներկայ ըլլալ. être présent 3. Հնարուիլ. être inventé.

بولنمك { պէօլիւնմէք [Թ] Բաժանուիլ. զատուիլ. être divisé, séparé.

بولى { պէվլի [Ա] Միզային. urinaire [Եէ. بوليه].

بوليت { պէվլէյթ* [Գ] Քիմ. Միզատ. urate.

بولهوس { պուլհէվէս [Ա] Ունայնասէր. qui aime les vanités. vain.

بوم { պում [Գ] 1. Բու. hibou 2. Երկիր pays

بومبار { պումպար [Թ] Նրբաղի. boyau.

بون { պէօն [Թ] տե՛ս. voir بوك.

بوناق { պունագ [Թ] տե՛ս. voir بوكاق.

بونجق { կամ بونجوق պօնճուգ [Թ] Ուլունք. grain

بونجه { պունճա [Թ] 1. Այսչափ. tant 2. Բազում. beaucoup.

بونجلين { կամ بونجيلاين պունճիլէյին [Թ] Այսպէս. ainsi. de cette manière-ci.

بونو { պօնօ [Իտ.] Պարտամուրհակ. bon.

بوى { պույ [Գ] Հոտ. odeur.

بوى { պօյ [Թ] 1. Հասակ. taille. stature 2. Երկայնութիւն. longueur 3. Մեծութիւն. grandeur. — صوى. بو صلو — لو — վայելչահասակ. d'une taille gracieuse. آتمق — ويرمك — կամ — Հասակ առնել. grandir. pousser. — — այլեւայլ մեծութեամբ. de différentes grandeurs. نجه — երկայնքին. երկայնքէն. au long de. en long.

بويا { պօյա [Թ] 1. Ներկ. teinture 2. Գոյն. couleur. —سى. اورمق — Ներկել. teindre. لو — Ներկուած. teint. peint.

بوياتمق { պօյաթմագ [Թ] Ներկել, ներկարկել տալ. faire teindre, peindre.

بوياجى { պօյաճը [Թ] Ներկարար. ներկարկիչ. teinturier. peintureur.

بويار { պօյար [ռուս.] Ազնուական Ռումէնի ազ-

Նուաւկան. բոյար noble slave ou roumain. boyard.

بويالمق { պօյալըմագ [Բ] Ներկել. գունաւորել. teindre. colorer. peindre. մաճ. — كوز աչք խաբել. պատրել. tromper. fasciner.

بويامق { պօյամագ [Բ] տե՛ս. voir بويالمق.

بويامه { պօյամա [Բ] Ա. Ներկուած բան. chose teinte Զ. Նենգաւոր. falsifié.

بويان { պօյան [Բ] Մատուտակ. réglisse. [Կօչ. մպեան]։

بويانمق { պօյանմագ [Բ] Ներկուիլ. գունաւորուիլ. être teint, peint, coloré.

بويلاتمق { պօյլաթմագ [Բ] Հասակաւ աճեցնել. faire pousser, grandir

بويلاشمق { պօյլաշմագ [Բ] Հասակաւ աճիլ. acquérir de la taille.

بويلامق { պօյլամագ [Բ] Տեղւոյ մը երկայնքէ քալել. aller ou marcher le long d'un lieu.

بويلانمق { պօյլանմագ [Բ] տե՛ս voir بويلاشمق.

بويلو { պօյլու [Բ] Ա. Հասակաւոր d'une taille Զ. Մեծ. բարձր. grand. haut. մաճ. بويلى — ամբողջ երկայնքով. en toute longueur. tout de long.

بويله { պէօյլէ [Բ] Այսպէս. ainsi. de cette manière-ci. մաճ. — جه կամ — لكله այսպէս. այս կերպ. de telle manière. de cette façon. — بوندن այսուհետեւ. désormais.

بوينوز { պօյնուզ [Բ] Ա. Եղջիւր. corne Զ. Եղջերեայ փող. cor. մաճ. — كچى ی եղջիւր. caroube.

بوينك { պօյնէք [Ռուս.] Տիկ Հովուական. cornemuse جى — ածել փչող. joueur de la cornemuse.

بويون { պօյուն [Բ] Վիզ. պարանոց. cou. col. մաճ. اورمق — գլխատել décapiter, بورجى — անհրաժեշտ պարտք. devoir impérieux. آلمق — ստանձնել. prendre sur soi. se charger.

بويوندروق { պօյունտուրուգ [Բ] Լուծ. joug.

به { պէ [Բ] Ո՜վ. գո՛ւ. ô! vous! holà.

به { պէհ [Պ] Բարի. լաւ. bon. bien.

بها { պէհա [Պ] Ա. Գին Զ. Արժէք. valeur. մաճ. بهالو — կամ —

كسمك դին կարել. évaluer · چیقمق պահա — ատել. se hausser (le prix) · պ. — يوق անարդ գնով. à vil prix ·

بها { պէհա [ա] Գեղեցկու- թիւն. beauté ·

بهائم { պէհաիմ* [ա] Չորքո- տանիք. les quadrupèdes [եզ. պէհ.] ։

بهادر { պէհատըր [դ] Քաջ . կարիճ. courageux· brave [յգ. بهادران] ։ انه — արիաբար. արիաբար. courageux· vaillamment.

بهار { պէհար [դ] Գարուն. printemps · — սաղ. — اول կամ — ایلك գարուն. printemps · — صوك աշուն. automne ·

بهار { պահար [ա] Համեմ. épice· aromate [յգ. بهارات] ։

بهارستان { պէհարիսթան [դ] Գարնան եղա- նակ. saison de printemps ·

بهالو { պէհալը [ի] Սուղ. Թանկ. cher.

بهامت { պէհամէթ* [ա] Ապշու- թիւն. stupidité.

بهانه { պէհանէ [դ] Պատ- ճառանք. prétexte. [պատ. մնհանս] ։

بهود { պէհիւտ [դ] Բարի. ազնիւ. bon· noble

بهت { պէհթ [ա] Զարմանք. étonnement.

بهتان { պէհթան [ա] Զրպար- տութիւն. calomnie

بهترين { պէհթէրին [դ] Ամե- նալաւ. le mieux.

بهجت { պէհճէթ* [ա] 1. Գեղեցկութիւն. beauté 2. Հրճուանք. grande joie. allégresse.

بهر { պէհէր [դ] Իւրաքան- չիւր. chaque.

بهر { պէհրէ [դ] Մաս. part բաժին. — بی անբաժան. զուրկ. dépourvu.

بهره دار { պէհրէտար [դ] Մասնակից. qui a part à. participant.

بهرهمند { պէհրէմէնտ [դ] տե՛ս voir بهره دار.

بهشت { պէհիշթ [դ] Դրախտ paradis.

بهى { պէհէյ [ի] Ո՜հ. oh!

بهيج { պէհիյճ* [ա] Սիրուն. ազնիւ. aimable. noble [ևս. էն] ։

بهيجه { պէհիճէ* [ա] Գեղե- ցիկ. զուարթ. beau. charmant. gai [بهيج էն] ։

بهيمه { պէհիմէ* [ա] Չորքո- տանի. անասուն. quadrupède. brute.

بهين { պէհին [դ] Լաւագոյն. meilleur.

بى { պի [ղ] ժխտական մասնիկ (ան). առանց. particule négative (im). sans.

بيابان { պիեապան [ղ] Անապատ. désert.

بيابانى { պիեապանի [ղ] Անապատի. վայրի. désert. sauvage.

بيات { պայաթ [ի] 1. Օթեկ. rassis 2. Հին. vieux

بياض { պեյազ [ա] 1. Սպիտակութիւն. blancheur 2. Սպիտակ. blanc. տաճկ. چكمك — մաքրութը քաշել. mettre au net.

بياضلاتمق { կամ بياضلتمق պեյազլաթմագ [ի] Սպիտակացնել. blanchir.

بياضلانمق { կամ بياضلنمق պեյազլանմագ [ի] Սպիտականալ. devenir blanc

بياضلق { պեյազլըգ [ի] 1. Սպիտակութիւն. blancheur 2. Լոյս. clarté.

بياغى { պայաղը [ի] 1. Հասարակ. ordinaire 2. Ստորին. inférieur.

بيان { պեյան [ա] 1. Յայտնել. յայտարարել. ծանուցանել. exprimer. exposer. déclarer 2. Յայտարարութիւն. déclaration [յգ. بيانات]. տաճկ. — علم ոճաբանութիւն. science du style.

بيت { պեյթ [ա] 1. Տուն. maison [յգ. بيوت] 2. Երկտող տաղաչափութ. distique [յգ. ابيات]. տաճկ. لحم — Բեթղեհեմ. Bethléem. — مقدس Երուսաղէմ. Jérusalem. — اهل կին. épouse

بيت { պիթ [ի] 1. Ոջիլ. pou 2. Զազիր ճճի. vermine. տաճկ. ى — تخته ճըլուկ. punaise. ى — بغداى ուտիչ ցորենի. charançon.

بيت المال { պեյթիւլմալ [ա] Արքունի գանձ. trésor d'Etat, public.

بيتلنمك { պիթլենմեք [ի] տե՛ս voir بتلنمك

بيتوتت { պեյթութեթ* [ա] Ագանել. բնակութիւն. se loger. habitation.

بيجرغان { պիչըրղան [ի] Երկաթ յղկելու գործի. outil à lisser le fer.

بيچاره { պիչարե [ղ] 1. Անճար. sans moyens [յգ. بيچارگان] 2. Թշուառացողորմելի. malheureux. pauvre. misérable.

بيچون { պիչուն [ղ] Անհասկանալի. incompréhensible.

بيچيجى { պիչիճի [ի] Հնձող. faucheur.

بيحضور { պիհուզուր [գ] Անհանգիստ. inquiet [ռամ. պէզիլուզիւր] ;

بيخ { պիխ [գ] Արմատ. racine.

بيخود { պիխօտ [գ] Ինքը. զինքը կորուսած. անզգայ. privé de sens. insensible. hors de soi.

بيد { պիտ [գ] Ուռի saule.

بيداد { պիտատ [գ] Անիրաւ. անգութ. injuste. cruel.

بيدار { պիտար [գ] Արթուն. éveillé. ռամ. ی— արթնութիւն. vigilance.

بيدريغ { պիտրիղ [գ] Անխնայ. non épargné. بيورمق — կամ ا — չը խնայել. չմերժել. ne pas épargner. ne pas refuser.

بيدستر { պիտէսթէր [գ] Ջրշուն. castor.

بيدق { պէյտագ [ա] Հետեւակ. pion.

بئر { պի՛ր [ա] Հոր. puits [յգ. ابار] ;

بيرا { պիրա [իտալ.] Գարեջուր bière.

بيراق պայրագ { [թ] տե՛ս voir بايرام . بايراق
بيرام պայրամ {

بيرون { պիրուն [գ] 1. Դուրս hors. dehors 2. Արտաքին կողմ. partie extérieure.

بيز { պիզ [թ] Հերիւն. alêne

بيزار { պիզար [գ] Ձանձրացած. զզուած. ennuyé. dégoûté.

بئس { պի՛ս [ա] Ի՜նչ գէշ. comme c'est mauvais!

بيشمار { պիշիւմար [գ] Անհամար. անթիւ. innombrable. incalculable.

بيشه { պիշէ [գ] Անտառ. forêt.

بيضاء { պէյզա* [ա] 1. Սպիտակ. blanc [իգ. ابيض ի] 2. Փայլուն. clair.

بيضه { պէյզա* [ա] Հաւկիթ œuf [յգ. بيضات] ;

بيضى { պէյզի [ա] Հաւկըթաձեւ. ovale.

بيطار { պէյթար [ա] 1. Անասնաբոյժ. vétérinaire [بيطر էն] 2. Պայտար. maréchal-ferrant.

بيطره { պէյթարէ* [ա] Անասնաբուժութիւն. art vétérinaire.

بيع { պէյ՛ [ա] 1. Ծախել. վաճառում. vendre. vente [յգ. بيوع]. ռամ. من —

بیع یزید պիյ'ի մէն եէզիտ աճուրդով վաճառում։ vente par adjudication.

بیعت { պիյ'աթ* [ա] Հպատակութիւն. hommage. ռամկ. — عرض Հաւատարմութիւն ուխտել. prêter serment de fidélité.

بیق { պըյըգ [ի] Պեխ. moustache.

بیك { պին [ի] Հազար. mille ռամկ. — لرجه Հազարներով. par milliers. — باشی Հազարապետ. major.

بیكار { պիքեար [պ] 1. Անգործ. պարապորդ. désœuvré 2. Ամուրի. célibataire 3. Պանդուխտ. étranger [ռամկ. պէքեար]։

بیكانكی { պիկեանէկի [ա] Օտարութիւն. étrangeté.

بیكانه { պիկեանէ [պ] Օտար. étranger.

بیكاه { պիկեահ [պ] Տարաժամ։ inopportun.

بیكباشی { պինպաշը [ի] Հազարապետ. major

بیكران { պիքէրան [պ] Անսահման. infini. immense.

بیكس { պիքէս [պ] 1 Անօգ. qui n'a personne. abandonné 2. Անօգնական. qui n'a pas de soutien.

بیكلك { պինլիք [ի] 1. Հազարեակ. ce qui vaut pèse ou contient mille... 2. Հազար արամնոց շիշ. bouteille de la capacité de mille grammes turcs.

بیكمان { պիկիւման [պ] Անտարակոյս. sans doute. certes.

بیكناه { պիկիւնահ [պ] Անմեղ. innocent.

بیكیر { պէյկիր [ի] 1. Ձի. cheval 2. Մալեալ ձի. hongre [ռամկ. պարկիր պարտակերէն բառէն]։

بیل { պէլ [պ] Բահ. bêche.

بیلاردو { պիլարտօ [եւր.] Մականական գունդ խաղ. billard.

بیلت { պիլէթ [եւր.] Տոմսակ. billet.

بیلدر { պըլտըր [ի] Անցեալ տարի. l'année dernière.

بیلدرمك { պիլտիրմէք [ի] 1. Գիտցնել. faire savoir 2. Իմաց տալ. annoncer. avertir 3. Ճանչցնել. faire connaître. ռամկ. — حدیں զսպել. restreindre.

بیلدك { պիլտիկ [ի] Ծանօթ. connaissance.

بيلشمك { պիլիշմէք [թ] Զիրար ճանաչել. se connaître.

بيلك { պիլէք [թ] Դաստակ. poignet.

بيلكج { պիլիկիճ [թ] Կարի գիտուն. très savant. érudit.

بيلكو { պիլէյու [թ] Յեսան pierre à aiguiser

بيلمجه { պիլմէճէ [թ] Հանելուկ. énigme.

بيلمك { պիլմէք [թ] 1. Գիտնալ. savoir 2. Ճանաչել. connaître 3. Կարողանալ. pouvoir. savoir.

بيلنمدك { պիլինմէտիք [թ] Անծանօթ. inconnu

بيله { պիլէ [թ] 1. ի միասին ensemble 2. Իսկ. même. տես. بجه — . بكه — . سنبه — իմ, քեզ, նորա հետ. avec moi, toi, lui.

بيله مك { պիլէմէք [թ] Սրել. aiguiser.

بيله يجى { պիլէյիճի [թ] Սրող. aiguiseur.

بيم { պիմ [պ] Երկիւղ. peur. crainte.

بيمار { պիմար [պ] Հիւանդ. malade.

بيمارخانه { պիմարխանէ [պ] Ցիմարանոց. hospiee des aliénés.

بيحصول { պիմահսուլ [պ] Անբեր. անծնունդ. infécond. stérile.

بيمنت { պիմիննէթ [պ] Երախտիքը երեսին չի զարնող. qui ne reproche jamais un bienfait.

بين { պին [պ] Տեսնող. qui voit.

بين { պէյն [թ] 1. Ուղեղ. cerveau 2. Իմացութիւն. միտք. entendement.

بين { պէյն [ա] 1. Միջոց. espace 2. Մէջտեղ. մէջ. entre. parmi. տես. آچق او — գժտիլ. se brouiller. اصلاح ذات ال — հաշտեցնել. concilier. mettre d'accord. ذات ال — գժտութեան պատճառ. objet de discorde. différend.

بينا { պինա [պ] Տեսանող. voyant. qui voit.

بينات { պէյինաթ* [ա] յգ. بينه ի. pl. de بينه.

بيننا { պէյնէնա [ա] Մեր մէջ entre nous.

بينوا { պինէվա [պ] Անճար. աղքատ. sans ressource. pauvre. indigent.

بينونت { պէյնունէթ* [ա] 1. Անջատում. séparation 2. Հակառակութիւն. discorde.

بینه { պէյյէնէ*[ա] 1. Յայտ-նի. յայտնի. distinct. manifeste [بیان. Տե.] 2. Փաստ. preuve [Յգ. بینات]։

بینهما { պէյնէհիւմա [ա] Եր-կուքին մէջ. entre les deux.

بیو { պիւէէ [թ] Դիւթու-թիւն. enchantement. charme.

بیوایکی { պիէվաէյիւ [պ] Չք-քաւորութիւն. կարօտութիւն. indigence.

بیوایه { պիէվաէ [պ] Չքաւոր indigent. pauvre [Յգ. بیوایکان]։

بیوت { պիւէութ* [ա] Տու-ներ. maisons [Եզ. بیت]։

بیوکمك { պիւէէմէք [թ] 1. Մեծցնել. agrandir. grossir. élever 2. Չա-փազանցել. exagérer.

بیوجك { պիւէճէք [թ] Մեծկակ. un peu grand, large.

بیورتمق { պուէուրթմագ [թ] Հրամայել տալ. faire ordonnancer.

بیورق { պուէուրգ [թ] Հը-րաման. պատուէր commandement. ordre.

بیورلدی { պուէուրուլտը [թ] Հրամանագիր.

mandat. décret.

بیورلمق { պուէուրուլմագ [թ] 1. Հրամայուիլ. être ordonné, ordonnancé 2. Կրաւորական օժանդակ բայ. verbe auxiliaire au passif.

بیورمق { պուէուրմագ[թ]1. Հրամայել. ordonner. ordonnancer 2. Ըսել. dire 3. Հաճիլ. daigner 4. Ներգործական օժանդակ բայ. verbe auxiliaire à l'actif. Օրինակ — مطالعه ընթերցանել. lire. — زحمت յօժարութիւն կրել. se donner la peine de. Տաճ. بیورکز Հրամայեցէք. մտէք. servez vous en. entrez.

بیوع { պիւէուու* [ա] Վա-ճառումներ. ventes [Եզ. بیع]։

بیوفا { պիվէֆա [պ] Անհաստատ. inconstant.

بیوك { պիւէւք [թ] 1. Մեծ grand. vaste 2. Տարիքոտ. âgé 3. Աւագ. aîné. majeur. Տաճ. پدر — Հաւ. grand-père. سویلك — Խրոխտալ. faire le brave. se vanter.

بیوکلك { պիւէւքլիւք [թ] 1 Մեծութիւն.

grandeur· importance Ք· Վեհանձնութիւն· magnanimité· générosité.

بيومك { պիւ-եւմ-էք [ք] Ա· Մեծնալ· խոշորնալ· աճիլ· grandir· grossir· croître Ք· Բարձրանալ· s'élever Ք· Ծանրանալ· s'aggraver. — باش . — برون Հպարտանալ· խորոխտանալ· s'énorgueillir· devenir fier.

بيون { տես· voir.

بيوندروق { . بويوندروق.

بيهوده { պիւհուտէ [գ] Ա· Անօգուտ·inutile Ք· Ի զուր· en vain.

بيهوش { պիհուշ [գ] Ա· Անզգայացեալ· Թմբրեալ· perdu l'usage des sens Ք· Ապշած· étourdi.

پ

پ { Եւ Երրորդ տառ Օսմանեան այբուբենի · troisième lettre de l'alphabet turc.

پا { Փա Անուն پ տառին· nom de la lettre پ ։

پا { Փա [գ] Ոտք· pied· [Հմմ· پای եւ]· տես· پر جا — Հաստատ· ferme· solide.

پابند { Փապէնտ [գ] Ոտնակապ· կապ· կապանք· entraves· liens.

پابوج { Փապուճ [ք] Հողաթափ· չմուշկ· babouche· pantoufle [տես· ایکی آیاغی بر پابوجده եւ]։ տես· — سز — Շփոթել· embarrassé· — قاچمق Հապճեպով փախչիլ· s'en aller en toute hâte·

پابوجی { Փապուճճը [ք] Ա· Չմուշկագործ կամ վաճառ· qui fait ou vend des babouches Ք· Կօշկապահ· garde des souliers.

پابوسی { փապուսի [գ] Ոտնահամբուրութիւն· action de baiser le pied.

پاپا { Փափա [եւր·] Ա· Պապ· pape Ք· Մականուն յոյն քահանայից· titre des prêtres grecs.

پاپادیه { փափատիա [յուն·] Երիցուկ· անթեմ· camomille·

بابارە { պապարա [թ] Չէխ. սաստ. կշտամբանք. gronderie. reproche.

باباز { պապազ կամ پاپاس պա-պաս [յու.] Քահանայ prêtre.

باباغان { պապաղան [թ] Պապ-կայ (թութակ). perroquet.

باباق { պապագ [թ] Պարսկա-կան գլխարկ. bonnet persan.

باپوره { պափօրա [թ] Տեսակ մը ծանր արօր. espèce de charrue pesante.

باپوش { պափուշ [պ] Մու-ճակ. soulier. chaussure [տաճ. բապուճ]:

باتادق { պաթատագ [թ] Յան-կարծուստ. յան-կարծ. subitement. tout à coup.

باتاق { պաթագ [թ] Ծեծ. coup. — اتمق ծեծ քաշել. battre. donner des coups.

باتر باتر { պաթըր փաթըր [թ] Դընդիւնով. դղ-րդմամբ. à grand bruit, a-vec tapage.

باتردامق { պաթըրտամագ [թ] Աղմուկ հանել. faire du bruit, du tapage.

باتردی { փաթըրտը [թ] 1. Դղրդիւն. շշուկ. bruit. tapage 2. Կռիւ. querelle. տես. باتجی ‑ — براقق սպառնալեաց զիջանիլ. ceder à une menace.

باترونه { պաթրօնա [իտա.] Փոխ ծովակալ. vice-amiral.

باتسقه { պաթիսգա Տեսակ մը բարակ կտաւ. ba-tiste [տաճ. պաթթիսթա ի-տալականէն բառէն]:

باتلاغق { պաթլաթմագ [թ] 1. Պայթեցնել. պատառ-ռել. faire éclater, crever 2. Զայրացնել. mettre qn. hors de lui. irriter.

باتلاق { պաթլագ [թ] 1. Պա-տառուած. fente 2. Պատառուած. déchiré. — ویرمك յերեւան ելնել. se di-vulguer. être mis au jour.

باتلامق { պաթլամագ [թ] 1. Պայթիլ. éclater. faire explosion 2. Պատառ-ուիլ. se déchirer. տես. اوید — զարհուրիլ. s'épouvanter

باتلانغج { պաթլանըճ [թ] Դեփշայ որ է խա-ղալիկ մանկանց. canonnière.

باتلیجان { պաթլիճան [թ] Պա-տլիճան. սմբուկ aubergine. տես. کر — ی երկայն պատլիճան. auber-

gine longue. ی — بوستان կըլոր պատլըճան. aubergine ronde.

پاتنته { փաթէնթա [իտա.] 1. Առտըզանագիր նաւուղղաց. patente 2. Տարեւոր հարկ արտօնութեան, վաճառականի. patente

پاچوره { փաչավրա [թ] Հնոտի. քուրջ. chiffon.

پاچوره جی { փաչավրաճը [թ] Փերթաքաղ. chiffonnier.

پاچه { փաչա [պ] 1. Ցանոթի. ոտք peton, patte 2. Գճեղէ շիլաւած կերակուր ragoût de pattes de moutons 3. Դոնդող. gelée 4. Ստորին մաս վարտիքաց. partie inférieure d'un caleçon [ռամկ. բառ է]։

پاداش { փատաշ [պ] Վարձ. récompense.

پادزهر { փատզէհր [պ] Դեղթափ. antidote, contrepoison [ռամկ. բանզէհր]

پادشاه { փատիշահ [պ] Թագաւոր. արքայ. souverain. roi. monarque | [پادشاهان]. انه — միապետական. en souverain.

پارچه { փարչա [պ] 1. Կտոր. մաս. morceau. partie 2. Նշխար. fragment. pièce. մասց. — بر բիչ մը. un peu. un petit peu.

پارچه‌لمق { փարչալամագ [թ] Կտոր կտոր ընել. mettre en petits morceaux. briser.

پارچه‌لنمق { փարչալանմագ [թ] Կտոր կտոր ըլլալ. se briser.

پارسا { փարսա [պ] Բարեպաշտ. pieux.

پارل پارل { փարլ փարլ [թ] Վառ ի վառ. avec éclat. luisant.

پارلاق { փարլագ [թ] 1. Փայլուն. brillant. étincelant. éclatant 2. Գեղեցիկ. beau.

پارلمق { փարլամագ [թ] 1. Փայլիլ. շողալ. briller. luire 2. Յղկիլ. se polir.

پارلتمق { փարլաթմագ [թ] 1. Փայլեցնել. faire briller, luire. lustrer 2. Յղկել. polir. brunir.

پارلتی { փարլթը [թ] 1. Փայլ éclat 2. Աղօտ լոյս. une lueur blafarde.

پارلدامق { փարլտամագ [թ] Փայլատակել. étinceler. luire.

پارلمنتو { փարլամենթօ [իտա.] Խորհրդարան. parlement.

پارمق { բարմագ [ի] տե՛ս. voir پرمق :

پارمقلق { բարմագլըգ [ի] Վանդակապատ balustrade.

پاروله { բարօլա [եղա.] Նշանաբան. mot d'ordre.

پاره { բարա [ղ] 1. Կտոր. pièce. morceau 2. Ստակ. argent 3. Բարա. para [ռամկ. բարա]. ռամկ. — یك միակտորով. d'une seule pièce. سز — ձրի. անկուածի. gratis pauvre.

پارهلمك { բարալամագ [ի] 1. Պատառել. déchirer. délabrer 2. Խորտակել. briser.

پارهلمق { բարալամագ[ի]տե՛ս voir پارهلك :

پارهلنمق { [ի] 1. Պատառուիլ. se déchirer 2. Խորտակուիլ. se briser.

پازار { բազար [ի] 1. Վաճառանոցի. bazar. marché [ռամկ. պազար էն] 2. Կիւրակէ. dimanche. ռամկ. جی — շրջուն վաճառական. marchand forain.

پازارلق { բազարլըգ [ի] Սակարկութիւն. marché. discussion de prix.

پازده { բազտէ [ղ] Ոտքի կոխած. կոխոտուած. foulé avec les pieds. foulé aux pieds

پازوند { բազուպանդ [ի] Բազպան. brassard.

پازى { բազը [ի] բանջ. Բազուկ. bette.

پاس { բաս [ի] Ժանգ. rouille. ռամկ. آجمق — ժանգ սրբել. dérouiller.

پاس { բաս [ղ] Պահպանում. garde.

پاسبان { բասպան [ղ] Գիշեր. գիշերի պահապան. garde de nuit.

پاسته { բասթա [եղա.] Հա[illegible]եայ. pâtisserie.

پاسخ { բասխ [ղ] Պատասխան. réponse.

پاسلانمق { կամ پاسلنمق բասլանմագ [ի] ժանգոտիլ. se rouiller.

پاش { բաշ [ղ] Սփռող. ցանող. ցրուող. qui répand, éparpille, disperse

پاشا { բաշա [ղ] Բդեշխ. բաշա. pacha [հմմ. پای شاه բառերէն]. ռամկ. — قپوسی Բարձրագոյն Դուռն. Sublime Porte.

پاشالق { բաշալըգ [ի] 1. Բաշայութիւն. grade de pacha 2. Բաշայի մը կա-

ամրացած երկիր. pays soumis au gouvernement d'un pacha.

پاشیده { փաշիտէ [պ] Սփռ. ուած. ցրուած. répandu. éparpillé.

پاغوریه { փաղուրյէ [յուն.] Տեսակ մը խեչեփառ. espèce de crabe.

پاقه { փաքէ [ի] Կտոր. pièce.

پاك { փաք [պ] Մաքուր. սուրբ. pur. net.

پاكدامن { փաքտամէն [պ] Ողջախոհ. պարկեշտ. անարատ. honnête. chaste. irréprochable.

پاكلامق { փաքլամագ կամ պاك ايتمك [ի] Մաքրել. purifier.

پاكيزه { փաքիզէ [պ] Մաքուր. անարատ. մաքուր. pur. propre. sans tache.

پالا { փալա [ի] Լայնաբերան կոր. սուսեր. sabre à lame large et courbée. — بيق — լայն և երկայն պեխ. moustache large et longue.

پالاز { փալազ [ի] Ձագ սագի. oison.

پالاسقه { փալասգա [հուն.] Փամփշտակալ. cartouchière. giberne.

پالامار { փալամար [ի] տե՛ս voir پلامار.

پالاموت { փալամուտ [յուն.] Ա. Պալամիտ. pélamide Բ. կաղնի կաղին. gland de chêne.

پالان { փալան [ի] Համետ. կռնակ. bât.

پالانقه { փալանգա [յուն] Ցց. ցանկապատ. palanque. palissade.

پالاهنك { փալահէնք [պ] Ա. Գլխակապ. սանձ. licou. laisse Բ. փոկ. courroie.

پالطو { փալթօ [ֆր.] Վերարկու. paletot.

پالوده { փալուտէ [պ] Օսլայով և շաքարով եփուած անուշ մը դոնդող. espèce de gelée à l'amidon et au sucre [տես. բելթէ].

پالهنك { փալհէնք [պ] տե՛ս voir پالاهنك.

پامال { փամալ [պ] տե՛ս voir پایمال.

پاموق փամուգ } [ի] Բամպակ. coton. — آتمق
پاموق փամուգ }

բամբակ զտել. carder du coton. — بالغی — տեսակ մը կէտ espèce de baleine.

پانار { փանար տե՛ս. voir. پنار.

پانجار { փանճար [ի] Ճակնդեղ. betterave.

پانجور { փանճուր Լուսամուտ-ցոյց. abat-jour [օտար. աղաւաղուած գաղղիերէն բառէն]։

پاندومینا { փանթօմիմա Մընջ-կատակ. pantomime [օտար. բանթօմիմա ի-տալական բառէն]։

پانزهر { փանզեհիր [դ] Դեղ-զափ. antidote.

پانطولون { փանթօլօն կամ پانطالون փանթալօն [եւր.] Տաբատ. pantalon.

پانهاده { փանիհատէ [դ] Ոտք դրած. mis le pied. او — ոտք կոխել. մտնել. mettre le pied. entrer.

پای { փայ [թ] Մաս. բաժին. part. portion. ا — բաժնել, diviser. partager. چیقمق — հետեւութիւն հանել. tirer une conséquence.

پای { փայ [դ] Ոտք. pied.

پایان { փայան [դ] Ծայր. ծագ. վերջ. bout. extrémité. fin.

پایتاق { փայթաք [թ] Թիւրո-տան. կարթդել. cagneux. rachitique.

پایتخت { փայթախթ [դ] Մայ-րաքաղաք. capitale. métropole.

پایدار { փայտար [դ] Հաս-տատուն. կայուն. stable. ferme. durable.

پایدوس { փայտօս Թանթող. դադար. cessation du travail. repos. [օտար. յունական փայէթօս բառէն]։

پایلاشمق { փայլաշմագ [թ] Մէջերնին բաժ-նել. se partager qc.

پایلامق { փայլամագ [թ] Դէմ խօսիլ. gronder.

پایمال { փայմալ [դ] Ոտքի կոխան եղած. foulé aux pieds. ا — կոխոտել. եղծանել. fouler aux pieds. détruire.

پایندکی { փաեէնտէլիք [դ] Կա-յունութիւն. stabilité. consistance.

پاینده { փաեէնտէ [դ] 1. Կայուն. հաստատ-ուն. durable. stable. ferme 2. [թ] Մղթ. նեցուկ. étai. soutien [օտար. փաենանտա]։

پایواند { փայվէնտ [թ] Ոտնա-կապ ձիոյ. entrave

پایه { փայէ [դ] 1. Աստի-ճան սանդուղոց. degré 2. Աստիճան. կարգ. grade. لو — աստիճանաւոր. gradé.

پپه { փէփէ կամ پپک փէփէկ [թ] Թոթով. bègue.

پپه‌لمك { փէփէլէմէք [թ] Թո-թովել. bégayer

پتك { փէթէք [բ] Մեղրա-խորիսխ. rayon de miel.

پچاوره { փաչավրա [բ] տե՛ս. voir پچاوره ։

پشتمال { փէշթէմալ [բ] Անձեռոց. serviette.

پچه { փէչէ [բ] 1. Քօղ ինչ. espèce de voile 2. [պ] տե՛ս. voir پچه ։

پختگی { փիւխթէկիլիք [պ] Հասունութիւն. փորձառութիւն. maturité. expérimentation.

پخته { փիւխթէ [պ] 1. Եփած cuit 2. Հասուն. mûr 3. փորձառու. expérimenté [յգ. پختكان]։

پختی { փըխթի [բ] Թանձրացեալ մաս coagulum

پختیلاشمق { փըխթիլաշմագ [բ] Մածանալ. թանձրանալ. se coaguler.

پداوره { փէտավրէ [յուն.] Նուրբ տախտակ որով ծածկեն տանիքները. bardeau.

پدر { փէտէր [պ] Հայր. père [յգ. پدران]։ պապ. قاین — կայն — قائم անէր. beau-père. — بیوك Հօր. պապ. grand-père. aïeul.

پدرانه { փէտէրանէ [պ] 1. Հայրական. paternel 2. Հայրաբար. en père.

پذیر { փէզիր [պ] Ընդունող. qui accepte. qui admet. պապ. ختام — او վերջանալ. se terminer. اصلاح — او ուղղուիլ. être réformé

پذیرا { փէզիրա [պ] Ընդունող. qui accepte. qui admet.

پر { փէր [պ] 1. Փետուր. plume 2. Թեւ. aile 3. Թռչող. qui vole.

پر { փիւր [պ] Լի. plein.

پراصه { փրասա [պ] Պրաս. poireau. [պրասի յունականն ողջակոչ բառն է]։

پراكنده { փէրաքէնտէ [պ] 1. Ցրուած. շփոթ. dispersé. confus 2. Մանրամասն. en détail.

پران { փէրրան [պ] Թռչող. volant. volatile.

پرانقه { փրանգա [իտալ.] Կապանք կալանաւո-րաց. cep. պապ. بند — շղթա-յակապ. chargé de chaînes.

پرتاو { փէրթավ կամ պէրթաւ [պ] 1. Ոստ-ում. saut 2. Ուժգին վազք. élan.

پرتو { փէրթէվ [պ] 1. Լոյս. lumière 2. Ճառա-գայթ. rayon. افشان — Ճառա-ագայթաւոր ձ ուէ. resplendissant. rayonnant.

پرتوسوز { պէրթէվսուզ [գ] 1. Կիզիչ ապակի. verre ardente 2. Խոշորացոյց. loupe [ռամկ. ֆէր-ատասիզ]։

پرقی { պէրգի [ք] Կահ կարասի. effet. bagage

پرچم { պէրչէմ [գ] Վարս գագաթան կամ ճակատու. ցցուեր. touffe de cheveux au front ou au sommet. toupet.

پرچين { պէրչին [գ] Բեթացուած բեւեռի. action de river le clou.

پرچين { պէրչին [ա] Բոլոր խորշոմեալ. entièrement ridé.

پرچينلمك { պէրչինլէմէք [բ] Բեթացնել, river.

پرخاش { պէրխաշ [գ] Պատերազմ. մարտ. guerre. combat.

پرداخ { կամ پرداه պէրտահ [ք] 1. Ցնկում. polissage 2. Փայլուն, lustre [ռամկ. փիփառութիւն է]։

پرداخلمق { պէրտահլամագ [բ] Ցնկել. polir.

پرداخته { պէրտախտէ [ա] տե՛ս voir پرداخ։

پرداز { պէրտազ [գ] Յօրինող. կարգադրող. զարդարող. qui effectue, arrange, embellit.

پرده { պէրտէ [գ] 1. Վարագոյր. քօղ. rideau. voile 2. Արարուած. acte de représentation 3. Ձայնաձև (ձայնի). ton 4. Թաղանթ. membrane 5. Պատկառանք. pudeur 6. Լուսն (աչաց). cataracte. ռամկ. — تخته տախտակէայ միջնորմ cloison en planches. پرده‌سز — անպատկառ. impudent.

پرده‌دار { պէրտէտար [գ] Սպասաւոր մտից դրան. gardien de l'entrée.

پرسا պէրսա / پرسان պէրսան { [ա] Հարցանող qui demande, interroge.

پرست { պէրէսթ [ա] Պաշտող. qui adore. ռամկ. — اقبال բախտախնդիր. avanturier.

پرستار { պէրէսթար [գ] 1. Սպասաւոր. serviteur [յգ. پرستاران] 2. Պաշտօնատար. adorateur.

پرستش { պէրէսթիշ [գ] Պաշտօն, երկրպագութիւն. culte. adoration.

پرسش { պուրսիշ [գ] Հարցում. demande.

پرسنك { պէրսէնկ [գ] Հակակշիռ կշռո. contre-poids [ռամկ. փարսէնկ է]

ركار { բէրկեար [պ] Կարկին compas. [ասըլը . բէրկիւլ].

رلانته { րէլանթա رلانق րէլ- անթէ [իթալ] Ան- կիւնաւոր ադամանդ. շըլաքի brillant.

رمق { րամագ [ի] Ա. Մատ doigt, orteil Բ. Մատնաշար. pouce Գ. Մա- տուկ վանդակի. balustre. ասըլ. — باش բաշը. pouce. — شهادت շահադէտ. in- dex. — صرچه սէրչէ. petit doigt. — آدسز ատսըզ մատնանուն մատ doigt annulaire. — او اوی մատնակցութիւն ունենալ. a- voir de la participation.

رمقلق { րամագլըգ [ի] Վանդակապատ. ba- lustrade. grille.

رنار րէնար / رنال րէնալ { [ի] Տեսակ մը մշտադալար ծառ որ մատէն ըլլալը անտուկ կը շինուի. yeuse. houx.

رنج { րէնճ [ի] Ա. Բրինձ. riz Բ. Արոյր. laiton

رنده { րէնտէ [ի] Թա- ւալգլոր խաղ. culbute. ասըլ. — آتمق. — դասաւել. duper. — باز — Թա- ւալգլոր խաղցող. ընդու- նակ qui fait la culbute. acrobate.

روا { րէվա [պ] Ա. Ամա- չոյութիւն. անփոյ- թութիւն. attention. égard Բ. Երկիւղ. appréhension. crainte. ասըլ. — սը կեօրմէզ — տայիրէ. անպատկառ. in- solent. sans égard.

رواز { րէվազ [պ] Թռչ- չող. vol. ասըլ. — بالا չափ բարձրէն թռչող. qui vole de très-haut.

رواز { րէվազ [ի] Շրջա- նակ. եզր. châssis. bordure.

روانه { րէվանէ [պ] Ա. Գի- շերային թիթեռն. papillon de nuit. phalène Բ. Թէ. (Հոլովանոցի) volant.

روتستان { րօթէսթան رونستان. բրօթէս- թան [իտալ] Բողոքական. Pro- testant.

روتستو { բրօթէսթօ [իտալ] Ա Բողոք. protes- tation Բ. Առ. Բողոքագիր. prôtet.

رور { րէվէր [պ] Ա. Սնու- ցանող. qui nour- rit, élève Բ. Պաշտպանող, հովանաւոր, սիրող. qui protège, qui favorise, qui aime.

پروردكار { փէրվէրտիկեար [պ] Ամենախնամ Աստուած. Dieu qui soigne tout le monde.

پرورده { փէրվէրտէ [պ] 1. Սնուցեալ. nourri, élevé 2. Խնամեալ. պաշտպանեալ, soigné. protégé.

پرورش { փէրվէրիշ [պ] Սնուցում. խնամք. nourrissage. élevage. maintien. soin.

پرورشياب { փէրվէրիշեապ [պ] Սնած. մեծցած nourri. élevé.

پروسيا { փրուսիա [եւր] Պրուսիա. Prusse

پروسيالو { փրուսիալը [թ] Պրուսիացի. Prussien.

پروين { փէրվին [պ] Բազմաստեղք Pléiades

پروسه { փէրվազէ [թ] 1. Լար որմնադրի. cordeau 2. Վիճակ. état.

پرهيز { փէրհիզ [պ] 1. Զգուշացում. ժուժկալութիւն. abstinence. continence 2. Պահեցողութիւն régime. diète 3. Պահք. jeûne. տաճ. — پيوك մեծ պահք. carême. — طوتمق պահք բռնել, պահեցողութիւն ընել. observer le jeûne, la diète.

پرهيزكار { փէրհիզքեար [պ] 1 Պահեցող. ժուժկալ. continent. abstinent 2. Զգաստ. chaste. sobre.

پرى { փէրի [պ] Պարիկ. ոգի fée. génie.

پريشان { փէրիշան [պ] 1. Ցրուցած. կործանած. dispersé. ruiné 2. Շփոթ. աւերեալ. troublé, détruit.

پريشانى փէրիշանի / پريشانيت փէրիշանիյեթ [պ] Ցրուցածութիւն. կործանում. état de dispersion. ruine.

پزشك { փէզիշք [պ] Բժիշկ. médecin.

پزونك { փէզէվէնք [թ] Կաւատ. maquereau

پژمردكى { փէժմուրտէկի [պ] Թառամում. հիւծում. վատթարութիւն. flétrissure. dépérissement. délabrement.

پژمرده { փէժմուրտէ [պ] Թառամեալ. հիւծեալ. անկեալ. flétri. usé. dépéri.

پس { փէս [պ] 1. Ետեւ. le derrière 2. Ետքը. puis. après 3. Ուրեմն donc. par conséquent.

پساپورط { փասափօրթ [խրս] Անցագիր. passeport.

پست { փէսթ [ղ] Ա. Ցած. bas Բ. Անարգ. նըւաստ vil. abject. inférieur.

پستان { փիսթան [ղ] Ստին. mamelle.

پستر { փէսթէր [ղ] տե՛ս. voir بستر :

پسته { փիսթէ [ղ] Պիստակ. pistache.

پستيل փէսթիլ / پسديل փէստիլ [ի] Ծիրանի եւ այլ պտղոց. pâte d'abricots et d'autres. ածց. ـ چيقارمق — անխնայ ծեծել. battre cruellement.

پسر { փէսէր [ղ] Որդի. enfant [յգ. پسران]:

پسقوپوس { փիսգօփօս [յուն.] Եպիսկոպոս. évêque.

پسك { փիսիք [ի] Կատուիկ. minet.

پسمانده { փէսմանտէ [ղ] Ցետամնաց. յետամնաց. arriéré.

پسند { փէսէնտ [ղ] Հաւանութիւն. approbation. ածց. ا — Հաւնիլ. զմայլիլ. approuver. admirer. — خود. [illegible] Հաւանած. présomptueux.

پسنديده { փէսէնտիտէ [ղ] Հաւանեալ. Հաճելի. approuvé. agréable.

پسى { փիսի [ի] Կատու. chat. ածց. بالق — տափակ մի ձուկ. limande. raie. اوتى — կատուախոտ valériane.

پسين { փէսին [ղ] Ցետին. dernier.

پش { փէշ [ղ] Փէշ. bord. pan d'habit.

پشت { փէշթ [ղ] Թիկունք. dos.

پشتخته { փէշթախթա [ղ] Հաշուեգրատ. գրասենեակ. comptoir [առեւտ. հաշուեգրութեան վաճառքի սեղան]

پشتمال { փէշթէմալ [ղ] Բաղնիքի շալ. linge de bain [առեւտ. փէշթէմալ]:

پشتو { փիշթօվ [ղ] Ատրճանակ. pistolet [առեւտ. փիշթօլ հատուածով խաղ].

پشتيبان { փէշթիպան [ղ] Յենակ. զօրավիգ. appui. aide.

پشرو { փէշրէվ տե՛ս. voir پيشرو :

پشكش { փէշքէշ [ի] տե՛ս. voir. پيشكش :

پشكير { փէշգիր [ի] տե՛ս voir پيشكير :

پشكين { փէշգին [ի] տե՛ս voir پيشكين :

پشم { փէշմ [դ] Բուրդ. laine

پشمك { փիշմէք [բ] 1. Եփիլ. cuire 2. Հասունանալ. mûrir.

پشمين { փէշմին [դ] Բրդեղէն. de laine.

پشورمك { փիշիւրմէք [բ] Եփել. cuire.

پشه { փէշէ կամ փէշնէ [դ] Մժղուկ. cousin.

پشيمان { փէշիման [դ] Զղջացեալ. repentant. repenti [տե՛ս. փիշման]

پشين { փէշին [բ] 1. Կանխիկ. comptant. au comptant 2. Նախ. d'abord

پشينا { փէշինէն [ա] Կանխիկ. au comptant.

پشينات { փէշինաթ [ա] Կանխավճար. avance

پصتال { փասթալ [բ] Պուրսակ աստառ. pièce de drap.

پطاقه { փաթաքա [բ] Վաճառաց վրայ փակցուած պիտակ. étiquette.

پطريق { փաթրիք Պատրիարք patriarche [յունական բառ է]:

پطريقخانه { փաթրիքխանէ [դ] Պատրիարքարան. patriarcat.

پفكرده { փէֆքէրտէ [դ] Մարած. éteint.

پك { փէք [բ] 1. Կարծր. dur 2. Խիստ. fort. sévère 3. Ամուր. պինդ. ferme. solide 4. Բարձր. haut. 5. Շատ. très 6. Սաստիկ. violemment. — کوزی յանդուգն. audacieux. hardi. — باشى յամառ. têtu. — يوركى անողորմ. խիստ insensible. dur. — الى ագահ. avare.

پكتمك { փէքէթմէք [բ] 1. Պնդացնել. սաստկացնել. endurcir. rendre violent 2. Ամրացնել. affermir, consolider.

پكسماد { փէքսիմաթ [բ] Պաքսիմատ. biscuit. galette [տե՛ս. բէքսիմէթ]:

پكشدرمك { փէքիշտիրմէք [բ] տե՛ս. voir. پكتك.

پكشمك { փէքիշմէք [բ] Կարծրանալ. ամրանալ. սաստկանալ. s'endurcir. s'affermir. s'augmenter.

پكلشدرمك { փէքլէշտիրմէք [բ] տե՛ս. voir پكتك

پكلك { փէքլիք [բ] 1 Սաստկութիւն. intensité 2. Պնդութիւն որովայնի constipation.

پكماز { փէքմազ پكمز փէքմէզ [բ] տե՛ս voir پكمز:

بل { պէլ [գ] կամուրջ. pont.

بلاتينه { պլաթինա [էսպ] Բլա-թին. platine.

بلاجقه { պլաճգա Աւար. bu-tin. pillage.

بلاسقه { պալասգա [թ] տե՛ս. voir. بالاسقه :

بلاقه { պլագա [էսպ] Թի-թեղ. plaque.

بلامار { պալամար [իտլ] Չը-ւան ինչ նաւու. haussière. amarre.

بلاموط { պալամուտ ա. Խոզ կաղին. gland բ. Թիւննոս (ձուկ). thon [ադա-յուննական բառլամիտսա բառէն

بلان { պլան [իտլ] Յատա-կագիծ. ծրագիր plan

بلانقه { պալանգա [էսպ] Ցցա-պատնէշ palissade

بلاو { պիլավ [թ] Եփած. pi-lau. ռուզ. زرده — քրքմախառն եփած. pilau safrané.

بلتك { պելթէք [թ] ա. Թո-թով. bègue բ. կակազելով. en bégayant.

بلتكلنمك { պելթէքլէնմէք [թ] կակազել. Թո-թովել. bégayer.

بلته { պելթէ [թ] տե՛ս. voir بالوده :

بلسنك { պելսէնք [թ] Բա-լասան. բալասանան. baume.

بلنك { պելէնք [գ] Վագր. ti-gre [ձը. پلنكك].

بلیچ { պիլիճ [թ] Վառեակ. poulet.

بلید { պելիտ [գ] Զազիր. պիղծ. sale. profane. abominable.

بلين { պելին [թ] Օշինդր. ab-sinthe.

بنوق { պընուգ [թ] տե՛ս. voir باموق :

بناه { պենահ [գ] ա. Ապա-ւինութիւն. refuge. recours բ. Ապաւէն. ապաստան. soutien. refuge. abri. ռուզ. خلافت — Խալիֆայ. calife. — ولايت կուսակալ. gouverneur général. عدالت — արդարադատ. intègre. juste. — مدارت ی Եպարքո-սական. Grand-viziriel.

بنار { պինար [թ] Տօնավա-ճառ. foire.

بنوق { պենուգ [թ] տե՛ս. voir باموق :

بنبه { պամպուք [գ] Բամպակ. coton.

بنبه { պենպէ [թ] Վարդա-գոյն. rose.

بنبه‌زار { պէնպէզար [թ] Բամպակէ և մետաքսէ շինուած ստէւ մի կամ, ստւ. gaze. crêpe.

پنتق { փէնթիք [թ] գծուծ. աղ-տոտ. mesquin. sordide.

پنتلمك { փէնթիքլէմէք [թ] գծծիլ. վատթարանալ. devenir mesquin, vilain. empirer.

پنج { փէնճ [պ] հինգ. cinq

پنجره { փէնճէրէ [թ] պատուհան. fenêtre.

پنجشنبه { փէնճշէնպէ [պ] հինգշաբթի Jeudi [տե՛ս. փէրշէմպէ].

پنجه { փէնճէ [պ] 1. թաթ ձեռաց. la main entière 2. ճանկ. մագիլ. patte. griffe. տաճկ. — شیر կայծախտն anthrax. لو — մագլաւոր. qui a des griffes. آتمق — ճանկռտել. griffer.

پنجه‌لشمك { փէնճէլէշմէք [թ] կռուիլ lutter

پند { փէնտ [պ] խրատ. conseil.

پنهان { փինհան [պ] թաքուն. ծածուկ. caché. tenu secret.

پنیر { փէնիր [պ] պանիր. fromage.

پوپا { փուփա [իտ] Նաւու ետին կողմ. poupe.

پوپلا { փուփլէ [թ] Մահիճ փետրալից թուշակ. édredon.

پوت { փօթ [թ] խորշ. ծալ-քեր. plis.

پوتور { փօթուր [թ] Տաբատ մէջ բանթալօն pantalon large en haut et serré en bas.

پوته { փօթա կամ փօթու [թ] հալոց. բով. creuset.

پوجه { փօճա [իտ] Աջակողմն նաւու. tribord. տաճկ. — اوروسه մէկ մէջ ձախ մէկ մէջ աջ. à gauche et à droite.

پوجه‌لق { փօճալամագ [թ] երերիլ. vaciller. se balancer.

پود { փուտ [պ] թեղան. trame. chaîne.

پورتقال { փօրթօգալ [թ] 1. Նարինջ. orange 2. Փորթուգալ. Portugal.

پورتکیز { փօրթուկիզ Փորթուգալցի Portugais.

پوروز { փուրուզ [թ] 1. թել-լաթ, effilochure 2. խառնակութիւն. embarras. complication.

پوزش { փուզիշ [պ] 1. Չը-մեղադրանք. excuse 2. թողութիւն. pardon.

پوس { փուս [թ] Մառախլամած brouillard.

پوست { փօսթ [պ] 1. Մորթ մուշտակաւոր կաշի մուշտակ. peau fourrée

ou non ա. Քարձ կամ աթոռ հայրապետի. fauteuil ou siège pontifical ա. Պաշտօն. poste. տաջ. نشين — աթոռա-կալ. qui occupe un siège.

پوستال { փօսթալ [ի] 1. Հա-ղաթափ. pantouffle ա. Վատաբարոյ կին. femme depravée.

پوستكى { փէօսթիքի [ի] Մոր-թիկ ինչպէս այծու, ոչխարի եւն. petite peau comme celle de chèvreau, de mouton etc. [ռամկ. փօս-թէք պարսիկ բառէն]: տաջ. صايق — անպտուղ և ձանձ-րացուցիչ գործով մը զբաղիլ. s'occuper d'un travail inutile et ennuyant.

پوسته { փօսթա [իտալ] Թղթ-թատար: poste. — ջ. նամակաբաշխ. facteur.

پوستهخانه { փօսթախանէ [ի] Նամակատուն. bureau postal. poste.

پوستين { փօսթին [պ] 1 Մորթ peau ա. Մորթե-ղէն. de peau.

پوسکورمك { փիւսքիւրմէք [ի] 1. Ցօղել. ծաղթել. asperger. souffler de l'eau. jaillir ա. Ցրուե-լով ցնել. disperser.

پوسکورمه { փիւսքիւրմէ [ի] Ցօղում. ծաղթում. aspersion. jaillissement.

پوسکول { փիւսքիւլ [ի] Ծոպ houppe. gland.

پوسه { փուսէ [ի] Համբոյր. baiser [ռամկ. պաչ-ել էն]:

پوش { փուշ [պ] 1. Ծած-կող. qui couvre ա Հագնող. qui porte.

پوشش { փուշիշ [պ] Ծած-կոց. couverture.

پوشيده { փուշիտէ [պ] 1. Ծածկուած. couvert ա. Ծածկոց. couverture

پوص { փուս [ի] տե՛ս. voir پوصو.

پوصات { փուսաթ [ի] 1. Կազմած. équipement տաջ. پر — միմոս. bouffon.

پوصله { փուսուլա [ի] 1. Գի-րակ. Երկտող. billet. note. mémoire ա. Կողմնացոյց. boussole [ռամկ. պիւսօլա իտալական բառէն] տաջ. شاشرمق ىى — . շուարիլ. s'embarrasser.

پوصو { փուսու (پوصى, փու-սի) [ի] Դարան. embuscade. embûche.

پوغور { փօղուր [ի] Յաւարտա-ւուղտ. chameau étalon.

پوف { փիւֆ [ի] փո՛ւ. pouah.

پول { փուլ [ի] 1. Դրամիկ. obole 2. Վահանակ paillette 3. Թեփ ձկան. écaille de poisson 4. Թղթադրոշմ. timbre 5. Տաւղաւլի pièce de tric-trac.

پولاد { փուլատ [ա] Պողպատ acier.

پولتيقه { փօլիթիքա [էօռ] 1. Քաղաքականութիւն. politique 2. Գծծուղական բանք. flatterie.

پولتيقيه { փօլիթիքիէ * [ա] Քաղաքական. politique.

پوليچه { փօլիչա [էօռ] Փոխանակագիր. lettre de change.

پوليس { փօլիս [էօռ] Ոստիկան. gendarme. agent de police.

پوماطه { փօմադա [էօռ] Օծանելիք. pommade

پومبول { փօմպուլ [ի] Թոփ. Թոփլիկ. potelé.

پونج { փօնչ [էօռ] Զերմոգի. punch.

پونزه { փօնզա [էօռ] Զեղջաքար. pierre-ponce

پوهوه { փօհ փօհ [ի] Շողոքորթութիւն flatterie. cajolerie.

پويان { փույան [ա] Ընթացող. qui court.

پويرا { փօյրա [ի] Միջնակալ անուոյ. moyeu.

پويراز { փօյրազ Հիւսիսային հողմ. vent du Nord [տաճկ. յունական փօ-րեաս բառէն]: ռամկ. آغزی آچق — ունայն յոյսերով սնանիլ. se bercer de fausses espérances.

پويرازلق { փօյրազլամագ [ի] Հիւսիսային հողմ փչել. souffler du nord.

پويرالق { փօյրալըգ [ի] Տեսակ մը կարծր փայտ յորմէ կը շինուին անուոյ միջնակալք. espèce de bois dur dont on fait les moyeux.

پهلو { փէհլու [ա] Կող. flanc

پهلوان { փէհլիվան [ա] 1. Ըմբիշ. athlète. lutteur [յգ. پهلوانان] 2. Ախոյեան. champion. ռամկ. پهلوان ياقيسی — խարան. cautère.

پهنا { փէհնա [ա] Լայն. տափակ. large. plat.

پهنكير { փէհնկիր [ա] Փայտ տաշելու յատուկ գործիք. erminette [illegible]

پى { փէյ [ի] 1. Առհաւատչեայ. գրաւ. arrhes. 2

հետք. vestige. ասդ. — ارتدرمق աճուրդի մէջ գինը աւելցնել. surenchérir. ی — طوتلماز անվստահելի. à qui l'on ne peut se confier.

پیاپی { փիյափի [պ] հետզհետէ successivement.

پیاده { փիյատէ [պ] 1. Հետիոտն. à pied 2. Հետևակ. fantassin. soldat d'infanterie 3. Վահանաւոր pion 4. Տեսակ մը երկթի նաւակ. petite barque à une paire de rames.

پیاز { փիյազ [պ] Սոխ. oignon. ասդ. — ویرمك շողոքորթել. flatter.

پیاسه { փիյասա 1. Հրապարակ. place 2. Գին. Թափցնել գին. prix-courant [օտար. ֆիյացա իտալ. բառն է]:

پیاطه { փիյաթա [իտ] Պնակ assiette.

پیاله { փիյալէ [պ] Բաժակ. coupe. verre.

پیام { փիյամ [պ] Պատգամ. լուր. oracle. nouvelle. avis [հմմ. پیغام են]:

پیامبر { փիյամպէր [պ] Մարգարէ. prophète [յոգ. پیامبران]:

پیانقو { փիյանգօ [իտ] Վիճակահանութիւն. loterie [օտար. սպանիօ իտալական բառն է]:

پیانو { փիյանօ [իտ] Դաշնակ. piano.

پیچ { փիչ [թ] 1. Ապօրինաւոր bâtard 2. Շառաւիղ. rejeton.

پیچ { փիչ [պ] 1. Ոլորող. qui tord 2. Ոլորում. torsion.

پیچاپیچ { փիչափիչ [պ] 1. Ոլորուն. entortillé 2. Խառնաշփոթ. embrouillé.

پیچتاب { փիչթապ [պ] 1. Գալարում. entortillement 2. Ճիգ. effort 3. Տառապանք. souffrance.

پیچیده { փիչիտէ [պ] Գալարուած. entortillé.

پیدا { փէյտա [պ] 1. Յայտ. manifeste 2. Իրօք existant. — ایتمك ճարել. ի լոյս ածել. procurer. produire. — اولمق գտնուիլ. երևան ելնել. se produire, exister, se manifester.

پیده { փիտէ [թ] Ճօթ. pain plat sans croûte.

پیر { փիր [պ] 1. Ծերունի. vieillard. vieux [յգ. پیران] 2. Գլխաւոր. chef. principal.

پیرا { փիրա [պ] Զարդարող. qui orne.

پیراسته { փիրասթէ [պ] Զարդարեալ. զարդարուած. orné. embelli.

پیرامن { փիրամըն [գ] 1. Շրջապատ. contour 2. Բոլորտիք autour.

پیراهن { փիրահըն [գ] Շապիկ. chemise.

پیرایش փիրայիշ ([գ] Զարդարանք. ornement. embellissement.
پیرایه փիրայէ (

پیرپیری { փիրփիրի [ք] Գծուծ. աղքատմիտ. mesquin. chiche.

پیرو { փիրէվ [գ] Հետապնդող, Հետեւորդ, suivant. او — Հետեւիլ. suivre.

پیروزه { փիրուզէ [գ] Տեսակ մը երկնագոյն ազնիւ քարի. turquoise.

پیره { փիրէ [ք] 1. Լու. puce 2. Լուիճ. puceron.

پیره‌لنمك { փիրէլէնմէք [ք] Լու կամ լուիճէ բռնուիլ. être envahi par des puces ou des pucerons.

پیرهن { փիրէհէն [գ] [Կամ. پیراهن էն]։

پیری { փիրի [գ] Ծերութիւն vieillesse.

پیس { փիս [ք] Աղտոտ. sale. impur. տատյ. — آغزی գարշաբերան. mal embouché.

پیست { փիսթ [ք] Կատուն վանելու ձայն. cri d'usage pour chasser un chat.

پیسلك { փիսլիք [ք] 1. Աղտոտութիւն. saleté 2. Աղբիք. immondice.

پیسلمك { փիսլէմէք [ք] Աղտոտել. salir. souiller.

پیش { փիշ [գ] Առաջը. le devant. տատյ. — نهاد — օրինակ. օրէնք. modèle. règle

پیشانی { փիշանի [գ] Ճակատ front.

پیشتخته { փիշթախթէ [գ] տես پیشتخته. voir

پیشدار { փիշտար [գ] Յառաջապահ. avant-garde. avant-poste.

پیشرو { փիշրէվ [գ] 1. Յառաջընթաց. avant-coureur 2. Նախերգանք. prélude [Երգ. Փեշրեվ]։

پیش قدم { փիշ գատէմ [գ] Առաջնորդ. conducteur. guide.

پیشگاه { փիշկեահ [գ] Յառաջադէմը le devant

پیشکش { փիշքեշ [գ] Ընծայ. présent. don. [Երգ. Փեշքեշ]։

پیشکیر { փիշկիր [գ] Անձեռոց serviette.

پیشکین { փիշկին [ք] 1. Եփուած bien cuit 2. Հա-

-ուած. mûr 3. փորձառու. expérimenté.

پیشمك { փիշմէք [ի] 1. Եփել. cuire 2. Հասունանալ. mûrir 3. Փորձառու ըլլալ. acquérir de l'expérience.

پیشوا { փիշվա [դ] Առաջնորդ. Գլխաւոր. guide. chef [յգ. پیشوایان].

پیشه { փիշէ [դ] 1. Սովորութիւն. coutume, usage 2. Արուեստ. art.

پیشه‌کر { փիշէքեր [դ] Արուեստագէտ. artisan [հմմտ. փէշէքեար].

پیشین { փիշին [դ] 1. Նախկին. ancien 2. Կանխիկ. au comptant 3. Նախ. d'abord [հմմտ. փէշին].

پیغام { փեյղամ [դ] տե՛ս voir پیام.

پیغمبر { փեյղամպեր [դ] Մարգարէ. prophète [յգ. پیغمبران].

پیغوله { փեյղուլէ [դ] Անկիւն. coin. angle

پیك { փէյք [դ] 1. Սուրհանդակ. messager [յգ. پیکان] 2. Արբանեակ. satellite.

پیکار { փէյքեար [դ] Պատերազմ. guerre. combat. bataille.

پینار { փինար [ի] Աղբիւր. Ջրբուղի. ակն. fontaine. source.

پیکان { փէյքեան [դ] 1. Սլաք. pointe de flèche, de lance 2. Տէգ. dard.

پیکر { փէյքեր [դ] Պատկեր. figure. տե՛ս. — پری գեղազագատեսիլ. très belle.

پیل { փիլ [դ] Փիղ. éléphant.

پیما { փէյմա [դ] Չափող. qui mesure. տե՛ս. — ره Ճամփորդող. voyageur.

پیمان { փէյման [դ] 1. Դաշինք. pacte. traité 2. Պայման. condition. տե՛ս. شکن — ուխտադրուժ, qui déroge aux conventions.

پیمانه { փէյմանէ [դ] Մեծ կթղայ գինւոյ. grande coupe de vin. broc. տե՛ս. کش — գինեմեր. շամամա-բուծ. biberon.

پیموده { փէյմուտէ [դ] Չափած. mesuré.

پینر { փէյնիր [ի] տե՛ս voir پنیر.

پیوست { փէյվէսթ [դ] Յարակցեալ. յօդեալ. uni, joint.

پیوسته { փէյվէսթէ [դ] 1. Յարակցեալ. joint. lié 2. Յար. կից. contigu 3

Շարունակ. continuellement

پیوند { Փէյվէնտ [ղ] 1. Յարակցող. qui se joint 2. Յարակցութիւն. կապ. connexion. liaison.

ت

ت { Թէ Չորրորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. troisième lettre de l'alphabet turc.

تا { Թա [ա] Անուն پ տառին. nom de la lettre پ.

تا { Թա [ի] Մինչև. jusqu'à. տաճ. ـ — մինչև որ որպէս զի. jusqu'à ce que. afin que.

تا { Թա [ղ] 1. Ծալք. pli. 2. Նման. égal. pareil տաճ. — دو կրկին. double.

تاب { Թապ [ղ] 1. Ջերմութիւն. տապ. chaleur 2. Կարողութիւն. pouvoir 3. Փայլիւն. շողիւն. éclat 4. Ջերմացնող. qui échauffe 5. Լուսաւորող. qui éclaire 6. Ոլոր. contorsion 7. Ոլորող. մանող. qui tord, qui file. տաճ. آور اولق — կարող լինալ. être à même de.

تابان { Թապան [ղ] Ճառագայթարձակ. շողա-լուր. rayonnant, brillant.

تابخانه { Թապխանէ [ղ] 1. Տաքատուն. poêle 2. Ջերոց. serre-chaude.

تابدار { Թապտար [ղ] 1. Փայլուն. brillant 2. Գանգուր. frisé. bouclé.

تابع { Թապի' [ա] 1. Հետևող. qui suit [تبع էն] 2. Հպատակ [ج. تبعه] [Թէ. تابعه]. او ـ Հետևիլ. Հնազանդիլ. suivre. se soumettre

تابناك Թապնաք / تابنده Թապէնտէ { [ղ] Փայլուն. ճառագայթ-փայլ. brillant. resplandissant.

تابوت { Թապութ* [ա] Դագաղ. cercueil, bière [ج. توابيت].

تابه { Թապէ [ղ] Տապակ. poêle à frire [տաւթաւա].

تأبيد { Թէ'պիտ [ա] Յաւերժացնել. éterniser [ابد էն].

تأبير { [illegible] [ـ] [illegible] acupuncture.

تاتار { [illegible] [ت] 1. [illegible] Tartare. 2. [illegible] courrier.

تاتارجق { [illegible] [ت] [illegible] cousin. moustique.

تاتارستان { [illegible] [ت] [illegible] Tartarie.

تأثر { [illegible] [ـ] 1. [illegible] être affecté [ا. اثر] 2. [illegible] s'affliger.

تأثير { [illegible] [ـ] 1. [illegible] avoir de l'effet [ا. اثر] 2. [illegible] impression. effet [ج. تأثيرات] 3. [illegible] éthérisation [ا. اثير]

تاج { [illegible] [ت] 1. [illegible] couronne. 2. [illegible] chapiteau.

تاجدار { [illegible] [ت] [illegible] qui porte une couronne. souverain [ج. تاجدارلر] [illegible] de souveraineté.

تاجر { [illegible] [ت] [illegible] marchand. négociant [ج. تجار] [تجارت ا.]

تأجيل { [illegible] [ـ] 1. [illegible] accorder un délai [ا. اجل] 2. [illegible] différer. remettre. ajourner.

تاخت { [illegible] [ت] [illegible] incursion.

تأخر { [illegible] [ـ] 1. [illegible] être remis, différé [ا. اخر] 2. [illegible] remise. retard. ajournement [ج. تأخرات].

تأخير { [illegible] [ـ] 1. [illegible] placer en arrière [ا. اخر] 2. [illegible] remettre. retarder. ajourner.

تأدب { [illegible] [ـ] 1. [illegible] s'instruire [ا. ادب] 2. [illegible] éducation. 3. [illegible] politesse. civilité.

تأدبا { [illegible] [ـ] [illegible] comme marque de politesse.

تأديب { [illegible] [ـ] 1. [illegible] instruire [ا. ادب] 2. [illegible] corriger. châtier. punir [illegible]

պատիժ. pour correction. pour châtiment.

تادیه { Թէ'տիյէ* [ա] 1. Վճարել. payer. rembourser [ادا էն] 2. Վճարում. payement [ժ. تادیات]:

تاذی { Թէ'էզզի [ա] Նեղուիլ souffrir [اذا էն]:

تار { Թար [պ] 1. Թել. լար fil. corde 2. Շղթայ. chaîne 3. Խաւար. obscur. ասաց. عنکبوت — սարդի ոստայն. toile d'araignée.

تاراج { Թարաճ [պ] Աւարառութիւն. pillage

تاراجکر { Թարաճկեր [պ] Աւարառու. pillard. pilleur.

تارخانه { Թարխանէ [թ] տե'ս voir ترخانه:

تارك { Թարիք [ա] Թողող. լքանող. qui laisse, abandonne [ترك էն]: ասաց. دنیا — Միայնակեաց. ճգնաւոր hermite.

تارکش { Թարքէշ [պ] Թելա- հան (հարթիչ). filière.

تارمار { Թարմար [պ] 1. Ցիր ու ցան. dispersé 2. Տակնուվրայ. bouleversé.

تاریخ { Թարիխ [ա] 1. Ժամանակագրութիւն, պատմութիւն. chronographie. annales. histoire [ժ. تواریخ] 2. Ժամանակ. époque 3. Թուական. date. ère 4. Ժամանակագիր. chronogramme ասաց. طبیعی — բնական պատմութիւն. histoire naturelle. آتمق — Թուական դնել. dater

تاریك { Թարիք [պ] Խաւար. մութ. obscur.

تاز { Թազ [պ] 1. Ընթացող. qui court 2. Արշաւող: qui fait une incursion

تازه { Թազէ [պ] 1. Թարմ. frais 2. Նոր. neuf, nouveau 3. Մատղաշ. jeune

تازەلمك { Թազէլէմէք [թ] 1. Զովացնել. rafraîchir 2. Նորոգել. renouveler. ranimer.

تازەلنمك { Թազէլէնմէք [թ] 1. Զովանալ. devenir frais 2. Նորոգիլ. se renouveler 3. Երիտասարդանալ. se rajeunir.

تازی { Թազի [պ] Արաբա- կան. arabe [արաբերէն]. ասաց. کوپکی — բարակ որսի շուն. lévrier.

تازیانه { Թազիանէ [պ] 1. Մտրակ. fouet 2. Գրգիռ. stimulant.

تاسس { Թէէսսիւս [ա] 1. Հաստատուիլ. s'établir [اساس էն] 2. Հաստա-

ատութիւն. հիմնարկութիւն. établissement. fondation ❷ ❸. մէկ. խարսխացում. basification.

تاسع { թասի' [ա] իններորդ. neuvième [تسع مؤ] [ճ. تاسعه]. տես. عشر — թիսէաշէրինճի. իննևտասներորդ. dix-neuvième. ~ — թիսինճի. դ. neuvièmement.

تأسف { թէէսսիւֆ [ա] ցաւել. regretter [اسف ից]. տես. مع ال — մա' ըլ թէէսսիւֆ. ցաւօք սրտի. դժբաղդաբար. avec regret. malheureusement.

تاسه { թասէ [գ] թախծութիւն. վիշտ. désolation. affliction.

تأسيس { թէ'սիս [ա] ❶. հիմնել. հաստատել. fonder. établir [اساس ից] ❷. հաստատութիւն. établissement [ճ. تأسيسات].

تاصه { թասմա [բ] Մանեակ. collier.

تاك { թաք [գ] Որթ. vigne. cep.

تأكد { թէէքքիւտ [ա] հաստատուիլ. se confirmer. se raffermir.

تأكل { թէէքքիւլ [ա] Մաշումն. մաշումն. attrition [اكل ից].

تأكيد { թէ'քիտ [ա] հաստատել. հաստատութիւն. confirmer. confirmation. ~ — ի հաստատութիւն. en confirmation.

تالاش { թալաշ [բ] կռիւ. կռիւ. querelle. lutte.

تالان { թալան [բ] Աւարառութիւն. pillage.

تألف { թէէլլիւֆ [ա] ❶. Ընտելանալ. s'apprivoiser [الف ից] ❷. Յօրինում. composition.

تألم { թէէլլիւմ [ա] ❶. Ցաւել. s'affliger [الم ից] ❷. Ցաւակցութիւն. douleur. souffrance.

تالى { թալի [ա] ❶. Հետևող. suivant [تلاوت ից] ❷ դի. Երկրորդ կարգ պահեստի զօրաց. deuxième ban de rédifs ❸. Գուրան կարդացող. qui lit le Coran [ճ. تاليه]

تأليف { թէ'լիֆ [ա] ❶. Հաշտեցնել. concilier [الفت ից] ❷. Յօրինել. Հեղինակել. composer ❸. Երկ. Հեղինակութիւն. œuvre. ouvrage [ճ. تأليفات]. տես. بين — հաշտեցնել. concilier.

تأليفكرده { թէ'լիֆքէրտէ [գ] Հեղինակութիւն երկ. œuvre. ouvrage.

تام { [illegible] [—] 1· [illegible] entier· complet [تمام [illegible]] 2· [illegible] exact 3· [illegible] parfait [[illegible]]·

تأمل { [illegible] [—] 1· [illegible] méditer [تأمل [illegible]] 2· [illegible] méditation

تأمين { [illegible] [—] 1· [illegible] assurer [[illegible]] 2· [illegible] garantir·

تأمينات { [illegible] [—] 1· [illegible] assurance, ces· 2· [illegible] cautionnement· garantie·

تاندر { [illegible] [—] [illegible] tandour·

تأني { [illegible] [—] 1· [illegible] agir avec sang froid 2· [illegible] patience· longanimeté·

تأنيث { [illegible] [—] 1· [illegible] mettre au féminin [[illegible]]·

تأنيس { [illegible] [—] [illegible] apprivoiser [انست [illegible]]·

تاو { [illegible] [—] 1· [illegible] chaleur 2· [illegible] heure propice· état opportun·

تاوان { [illegible] [—] [illegible] · voir [illegible]·

تاوخانه { [illegible] [—] [illegible] serre·

تاوسلمق { [illegible] تاوصامق [illegible] [—] [illegible] décliner·

تاولامق { [illegible] [—] [illegible] mettre dans un état opportun·

تاولانمق { [illegible] [—] 1· [illegible] être réduit à un état opportun 2· [illegible] s'engraisser·

تاولو { [illegible] [—] 1· [illegible] dans un état opportun 2· [illegible] gras· charnu·

تاوه { [illegible] [—] 1· [illegible] poêle à frire 2· [illegible] frit·

تأويل { [illegible] [—] 1· [illegible] interpréter· commenter 2· [illegible] interprétation [ج· تأويلات]·

تأهل { [illegible] [—] 1· [illegible] se marier [تأهل [illegible]] 2· [illegible] mariage·

تأهيل { [illegible] [—] [illegible] naturalisation [[illegible]]·

تائب { [illegible] [—] [illegible] pénitent [توبه [illegible]], [[illegible] تائبه]·

تأيد { [illegible] [ـ] ... [illegible]. se fortifier ... [illegible]. se confirmer. être affirmé.

تأييد { [illegible] [ـ] ... [illegible]. fortifier ... [illegible]. aide. assistance [ـ. تأييدات] ... [illegible]. confirmer. affirmer.

تب { [illegible] [ـ] [illegible]. fièvre

تبادر { [illegible] [ـ] [illegible]. se précipiter [illegible]. ا — ذهنه [illegible] s'en venir à l'esprit.

تبادل { [illegible] [ـ] [illegible]. échange. permutation.

تبار { [illegible] [ـ] ... [illegible]. lignage ... [illegible]. race.

تبارك { [illegible] [ـ] [illegible]. soit béni.

تباشير { [illegible]* [ـ] ... [illegible]. nouvelles heureuses [ـ. تبشير] ... [illegible]. indications.

تباشير { [illegible] [ـ] [illegible]. craie [illegible].

تباعد { [illegible] [ـ] ... [illegible]. s'éloigner [ـ. بعد] ... [illegible]. excentricité.

تباكى { [illegible] [ـ] [illegible]. faire semblant de pleurer [illegible].

تباه { [illegible] [ـ] ... [illegible]. corrompu. gâté ... [illegible]. mauvais.

تباين { [illegible] [ـ] ... [illegible]. séparation [ـ. بينونة] ... [illegible]. contrariété.

تبجيل { [illegible] [ـ] ... [illegible]. vénérer ... [illegible]. vénération [ـ. تبجيلات].

تبحر { [illegible] [ـ] ... [illegible]. devenir comme une mer [ـ. بحر] ... [illegible]. devenir érudit.

تبخاله { [illegible] [ـ] ... [illegible]. bouton de chaleur ... [illegible]. bulle.

تبختر { [illegible] [ـ] [illegible]. marcher d'un pas fier. se pavaner.

تبخر { [illegible] [ـ] ... [illegible]. s'évaporer [ـ. بخار] ... [illegible]. se parfumer [ـ. بخور].

تبخير { [illegible] [ـ] ... [illegible]. évaporer [ـ. بخار] ... [illegible]. encenser.

تبدل { Թեպէտտիւլ [-] Ա. Փոփոխիլ. se changer [بدل էն] Ա. Փոփոխում. changement [ջ. تبدلات]:

تبديل { Թեպտիլ [-] Ա. Փոխանակել. échanger [بدل էն] Ա. Փոփոխել. changer. altérer Ա. Փոփոխում. changement [ջ. تبديلات] Գ. Լրտես. espion. տաց. هوا — օդափոխութիւն changement d'air. قيافت — ծպտեալ. déguisé. incognito. ا — փոխանակ. ծպտեալ. en remplacement, incognito.

تبذير { Թեպզիր [-] Ա. Ցանել. semer [بذر էն] Ա. Շռայլել. prodiguer.

تبر { Թեպէր [պ] Տապար. կացին. hache.

تبر { Թիպր [-] Անխառն ոսկի. or pur.

تبرئه { Թեպրիէ * [-] Անպարտ կացուցանել. acquitter [برائت էն] տաց. — ذمت ا ինքզինքին անմեղութիւնը հաստատել. prouver son innocence.

تبرد { Թեպէրրիւտ [-] Ցըրտանալ. se refroidir [برودت էն]:

تبردار { Թեպէրտար [պ] Կացինաւոր զինուոր. soldat muni de hache.

تبرع { Թեպէրրիւ [-] Նուիրել. ընծայել. faire don. offrir [براعت էն]: տաց. ا — ձրիաբար. gratuitement. الوقف — իբր նուէր բարեպաշտական հաստատութեան. comme une offrande à une fondation pieuse.

تبرك { Թեպէրրիւք [-] Օրհնութիւն առնուլ. recevoir la bénédiction [بركت էն]: տաց. ا — օրհնութիւն առնելու համար. բարեգուշակ համարելով. afin de recevoir la bénédiction. regardant de bon augure.

تبريد { Թեպրիտ [-] Ա. Ցրտացնել. refroidir [برودت էն] Ա. Էն. Ցրտացում. réfrigération.

تبريك { Թեպրիք [-] Ա. Շնորհաւորել. féliciter [بركت էն] Ա. Շնորհաւորութիւն. félicitation [ջ. تبريكات]:

تبريه { Թեպրիէ * [-] տե՛ս. voir تبرئه :

تبسم { Թեպէսսիւմ [-] Ժպտիլ. ժպիտ. sourire

تبسى { Թեպսի [թ] Ափսէ. plateau.

تبشير { Թեպշիր [-] Ա. Աւետել. donner une bonne nouvelle [بشارت էն] Ա

Աւետաւոր. annonce d'une bonne nouvelle [ճմ. تباشير تبشيرات].

تبصبص { Թէպասպիւս [—] 1. Շնթել, aduler [بصبص էն] 2. Սուտասպասաւորութիւն. flagornerie. basse servitude [ճմ. تبصبصات].

تبصر { Թէպասսուր [—] 1. Հեռատեսութիւն. prévoyance [بصيرت էն] 2. Խիստ մտադրութիւն. attention soutenue [بصر էն].

تبصره { Թէպսիրէ*[—] Խրատ. ազդ. avertissement. avis [بصر էն].

تبعد { Թէպաատ [—] Հեռանալ. s'éloigner [بعد էն].

تبعه { Թէպաա*[—] Հպատակք. sujets [تابع էն]. —ոյ شاهانه — օսմանեան հպատակք. sujets ottomans.

تبعيت { Թէպաիյյէթ* [—] 1. Հետեւիլ. suivre. immiter 2. Հպատակութիւն. sujetion. تبعية Հետեւելով. en suivant.

تبعيد { Թէպ'իտ [—] 1. Հեռացնել. éloigner [بعد էն] 2. Վտարել. bannir 3. ...ութ. Զատուցողութիւն. abduction.

تبعيض { Թէպ'իզ [—] Հատուածել. détacher [بعض էն].

تبلر { Թէպէլլիւր [—] Ստանալ բիւրեղաձեւ. se cristalliser [بلور էն].

تبلش { Թէպէլլիւշ [ի] Արգել. obstacle. embarras.

تبليغ { Թէպլիղ [—] Հասցնել. Հաղորդել. faire parvenir. communiquer.

تبليغات { Թէպլիղաթ [—] Գրաւոր կամ բերանացի զեկուցմունք. communications verbales ou écrites [եզակի իմաստով ալ կը գործածուի] [ճմ. تبليغ ի].

تبني { Թէպէննի [—] Որդեգրել adopter [بن էն].

تبول { Թէպէվվիւլ [—] Միզել. uriner [بول էն].

تبويب { Թէպվիպ [—] Գլուխներու բաժնել. diviser en chapitres [باب էն].

تبهر { Թէպէհհիւր [—] Հեւք. essoufflement.

تبيان { Թիպյան [—] Յայտնել. պարզել. déclarer. exposer. éclaircir. [بيان էն].

تبين { Թէպէյյիւն [ը] Յայտնի ըլլալ. երեւան գալ. être reconnu, prouvé. venir au jour.

تبييض { Թէպյիզ [—] 1. Սպիտակցնել. blan-

chir [بياض ايله] ՚Յ. Մաքրոզ գրել. mettre au net.

تبيين { Թէպ'յին [ա] Ցուցանել exposer [بيان ايله].

تبسو { Թէպսու [ը] տե'ս voir ...

تبشملك { Թէպշէմէք [ը] տե'ս voir دپشمك.

تبملك { Թէպմէք [ը] տե'ս voir دپمك.

تپه { Թէփէ [ը] ՚1. Գագաթ. sommet. cime ՚2. Բլուր. colline ՚3. կատար Հաւու. huppe. —... յուսամուտ երդ. fenêtre à tabatière. كوز — կիկլոպ. cyclope. طرناغندن قدر — ոտից գլուխ. de pied en cap. جك — բլրակ. petite colline.

تپه‌لمك { Թէփէլէմէք [ը] Գանակոծել. rosser. assommer.

تپى { Թէփի [ը] Բուք. tourbillon de neige.

تتابع { Թէթապու' [ա] ՚1. Իրարու ետեւէ գալ. venir l'un après l'autre. se suivre [تتبع ايله].

تتبع { Թէթէպպու' [ա] ՚1. Խուզարկել. Հետազօտել. chercher avec soin. examiner [تتبع ايله] ՚2. Հետազօտութիւն. recherche. investigation [تتبعات .ج].

تتمه { Թէթիմմէ* [ա] Լրացուցիչ. complément. appendice [تتمه ايله] [تتمات .ج].

تتميم { Թէթմիմ [ա] Լրացնել. Լմնցնել. accomplir. finir. achever [اتمام ايله].

تتويج { Թէթվիճ [ա] Թագաւորութիւն. couronnement [تاج ايله].

تتون { Թէթիւն [ը] տե'ս voir توتون.

تتويج { Թէթվիճ [ա] Թագադրել. couronner [تاج ايله].

تتر { Թէթիզ [ը] Ժամանա... բարեգ. Նեղացուցիչ. morose. hargneux. capricieux.

تترلنمك { Թէթիզլէնմէք [ը] Դառնանալ. Ցասկոտիլ. s'aigrir. être de mauvaise humeur. devenir capricieux.

تتيك { Թէթիք [ը] ՚1. Զգաւան. Հրացանի. détente. ՚2. Սթափ. արթուն. alerte. vigilant ՚3. փափուկ. délicat.

تثاوب { Թէսավիւպ [ա] Յօրանջել. bâiller.

تثقيل { Թէսգիլ [ա] Ծանրացնել. rendre lourd. aggraver [ثقلت ايله].

تثليث { թէսլիս [ա] 1. երե- քի բաժնել. diviser en trois parties [ثلث են] 2. երրորդութիւն. Trinité.

تثنيه { թէսնիյէ* [ա] երկա- կան . nombre duel [اثنين են].

تجادل { թէճատիւլ [ա] կըռ- ուիլ . se quereller [جدل են].

تجار { թիւճճար* [ա] 1. վա- ճառականք . marchands [եզ. تاجر] 2. տե՛ս. վա- ճառական. marchand. négociant [յծ. تجاران].

تجارب { թէճարիպ* [ա] [յգ. تجربه է].

تجارت { թիճարէթ* [ա] 1. վաճառականու- թիւն. commerce 2. Շահ. վաստակ. profit. gain.

تجارتگاه { թիճարէթկեահ [պ] վաճառաշահ տեղի. place commerçante.

تجاريه { թիճարիյէ*[ա] վաճառականական . commercial.

تجاسر { թէճասիւր [ա] համարձակիլ . oser [جسارت են].

تجانس { թէճանիւս [ա] համասեռութիւն. homogénéité [جنس են].

تجاوز { թէճավիւզ [ա] 1. անցնիլ (սահման կամ չափը). passer. dépasser. franchir 2. Յարձակում. agression [յգ. تجاوزات]

تجاوزى { թէճավիւզի [ա] յարձակողական. offensif. hostile [յծ. تجاوزيه].

تجاهل { թէճահիւլ [ա] չգիտնալ ձեւանալ. feindre de n'en savoir rien [جهالت են].

تجبر { թէճեպպիւր [ա] հպարտութիւն, ամբարտաւանութիւն. fierté. arrogance [جبروت են].

تجبير { թէճպիր [ա] Ա. համառօտում բաժնեաց, ամփոփում. réduction.

تجدد { թէճէտտիւտ [ա] 1. նորոգիլ. se renouveler [جديد են] 2. Նորոգում. վերահաստատութիւն. renouvellement. restauration.

تجديد { թէճտիտ [ա] 1. նորոգել. renouveler [جديد են] 2. վերահաստատել. restaurer 3. Նորոգում. renouvellement.

تجدير { թէճտիր [ա] պատուաստել. vacciner, greffer [جدر են].

تجذير { թէճզիր [ա] Արմատ հանումն. extraction [جذر են].

تجرب { Թէճէրրիւպ [ա] փորձական բժշկութիւն empirisme.

تجربه { Թէճրիպէ * [ա] 1. փորձել. éprouver. essayer 2. փորձք. փորձառութիւնք. épreuves. expériences [յգ. تجارب]. ածանց. — کار փորձառու. expérimenté.

تجرد { Թէճէրրիւտ [ա]. 1. Մերկանալ. se dépouiller. dénuer 2. Առանձնութիւն. մենութիւն. isolation. solitude.

تجرع { Թէճէրրիւա' [ա] Ումպ առ ումպ ըմպել. boire à la gorgée [جرعه էն]

تجريد { Թէճրիտ [ա] 1. Մերկացնել. dépouiller. dénuer.

تجريم { Թէճրիմ [ա] Տուգանքի ենթարկել. mettre à l'amende [جريمه էն]

تجزى { Թէճէզզի [ա] Մասանց բաժանուիլ. se diviser en parties [جزء էն]

تجزيه { Թէճզիյէ * [ա] 1. Մասանց բաժնել. diviser en parties [جزء էն] 2. գիտ. փոշիացում. pulvérisation.

تجسد { Թէճէսսիւտ [ա] Մարմնանալ. s'incarner [جسد էն].

تجسس { Թէճէսսիւս [ա] 1. Գաղտագաղտ քննել, դիտել. scruter, observer secrètement [جاسوس էն] 2. Լրտեսել. épier 3. Լրտեսութիւն. espionnage [յգ. تجسسات].

تجسم { Թէճէսսիւմ [ա] 1. Մարմնանալ. անձնաւորիլ. s'incarner. se personnifier [جسم էն] 2. Մեծնալ. s'agrandir.

تجفف Թէճէֆֆիւֆ
تجفيف Թէճֆիֆ { [ա] Իգ. Ցամաքեցում. չորացում. déssiccation.

تجلى { Թէճէլլի [ա] 1. Յայտնութիւն, երեւում. révélation, apparition [յգ. تجليات] 2. Բաղդ. sort. fortune.

تجليد { Թէճլիտ [ա] կազմել (գիրք). relier [جلد էն]

تجمد { Թէճէմմիւտ [ա] Սառիլ. geler [جود էն]

تجمع { Թէճէմմիւա' [ա] 1. Հաւաքուիլ. se rassembler. se réunir 2. Նիստ ընել. tenir séance 3. Նիստ. séance. session.

تجمل { Թէճէմմիւլ [ա] 1. Գեղեցկանալ. պճնուիլ. devenir beau. se parer

تجملات { Թէճէմմիւլաթ* [ա] Զարդարու կարասիք (տան և այլոց). meubles riches [յգ. تجمل ի]։

تجنب { Թէճէննիւպ [ա] ի բաց կալ. s'abstenir.

تجنن { Թէճէննիւն [ա] Դիւահարիլ. խելագարիլ. être possédé du démon, s'aliéner [جن էն]։

تجنيس { Թէճնիս [ա] 1. Նոյնանունութիւն (բառից). homonymie [جنس էն] 2. Յարանուն. paronyme

تجويد { Թէճվիտ [ա] 1. Լաւացնել. rendre meilleur [جود էն] 2. Կուրանի երգութիւն Մահմետականաց mode de chanter les versets du Coran.

تجويز { Թէճվիզ [ա] Օրինաւոր, պատշաճ նկատել. թոյլ տալ. regarder comme licite, propre. permettre [جواز էն]։

تجويف { Թէճվիֆ [ա] Խոռոչել. creuser.

تجهيز { Թէճհիզ [ա] 1. Հանդերձել. équiper [جهاز էն] 2. Զինել. armer.

تجهيزات { Թէճհիզաթ* [ա] 1. Հանդերձանք կարգիմածք. équipements 2. Սպառազինութիւնք. armements [յգ. تجهيز]։

تجهيل { Թէճհիլ [ա] Տգէտ համարել կամ յայտարարել. regarder ou déclarer qn. comme ignorant [جهالت էն]։

تحاسين { Թէհասին* [ա] [յգ. تحسين ի]։

تحاشی { Թէհաշի [ա] 1. Խորշիլ. éviter 2. Ակնածել. avoir égard.

تحاف { Թուհաֆ [թ] 1. Տարօրինակ. զարմանալի. étrange, drôle. étonnant 2. Զուարճալի. amusant [ملح. تحف էն]։

تحافجی { Թուհաֆճը[թ] Մանր զարդարանքներ ծախող. marchand de petits objets de parure.

تحالف { Թէհալիֆ [ա] Երկու հակառակորդ կողմանց երդում տալ. assermenter les deux partis litigants.

تحت { Թահթ [ա] 1. Ներքև. le dessous 2. Տակ. sous. տալ. تحت الحفظ — ընդ հսկողութեամբ. sous escorte. تحت القهر — բռնի տակ. չարաչար sous le joug. méchamment

تحتانی { Թահթանի [ա] Ստորնական . . . inférieur [تحت էն]։

تحتم { Թէհթամմիւմ [–] Անհ-հրաժեշտ կարևորու-թիւն. indispensabilité.

تخثر { Թէխասսուր [–] ԹԷԼ. Մածանալն, թանձրա-նալն. coagulation.

تحجر { Թէհաճճիւր [–] Քա-րանալ. se petri-fier. petrification [حجر են]:

تحجم { Թէհաճճիւմ [–] Ա. Ուռանալ. se dila-ter [حجم են] Բ. Մեծանալ. se grossir.

تحدث { Թէհատտիւս [–] Յա-ռաջ գալ. Ծագիլ. se produire , se résulter. [حدوث են]:

تحديث { Թահտիս [–] Յիշա-տակել. relater [حديث են]. نعمت — Յիշատա-կութիւն երախտեաց. com-mémoration des bienfaits reçus.

تحديد { Թահտիտ [–] Ա. Սահ-մանափակել. limi-ter [حد են] Բ. Սահմանա-գծել. délimiter Գ. Սահ-մանել. définir.

تحذر { Թէհազզիւր [–] Զգու-շանալ. se guarder [احتذار են]:

تحذير { Թահզիր [–] Զգու-շացնել. tenir en garde [حذر են]:

تحرز { Թէհարրիւզ [–] Զգու-շանալ. se tenir en garde. se précautionner.

تحرك { Թէհարրիւք [–] ԹԷ. Շարժիլ. se mou-voir [حركت են] Բ. Շարժում. motion.

تحري { Թէհարրի [–] Ա. Փըն-տռել. chercher Բ. Խուզարկութիւն. recherche. fouille [تحريات. جمع]:

تحرير { Թահրիր [–] Գրել. écrire. — نفوس Մարդահամար. recen-sement. — Գրաւոր. գրա-ւոր. par écrit. écrit.

تحريرات { Թահրիրաթ* [–] Գրութիւն, նա-մակ. lettre, dépêche [جمع. محررات]:

تحريص Թահրիս } [–] Ա. Յան-
تحريض Թահրիզ } կուցանել. գրգռել. faire dé-sirer. exciter [حرص են] Բ. Քաջալերել. encouragement [جمع. تحريضات]:

تحريف { Թահրիֆ [–] Ա. Փո-փոխել. այլայլել. altérer des lettres. cor-rompre Բ. Այլայլում. changement [جمع. تحريفات]:

تحريك { Թահրիք [–] Ա. Շար-ժել. mouvoir

[تحريكت [illegible]] [illegible] exciter [illegible] excitation [تحريكات [illegible]].

تحريل { [illegible] [illegible] ligne [illegible] ornementation [illegible].

تحريم { [illegible] déclarer illicite [حرام [illegible]] [illegible] prohiber.

تحزن { [illegible] s'attrister [حزن [illegible]].

تحزين { [illegible] attrister [حزن [illegible]].

تحسر { [illegible] désirer, soupirer après [تحسرت [illegible]] [illegible] désir, envie [تحسرات [illegible]].

تحسين { [illegible] approuver [حسين [illegible]] [illegible] approbation.

تحشد { [illegible] se rassembler [illegible] concentration.

تحشيد { [illegible] concentrer.

تحشيه { [illegible] écrire en marge, apostiller [حاشيه [illegible]].

تحصل { [illegible] se produire [حصول [illegible]].

تحصن { [illegible] se fortifier, se retrancher [حصن [illegible]].

تحصيل { [illegible] obtenir, acquérir [حصول [illegible]] [illegible] encaisser [illegible] encaissement, rentrée [تحصيلات [illegible]] [illegible] apprendre [illegible] étude.

تحصيلدار { [illegible] percepteur.

تحصين { [illegible] fortifier. [حصن [illegible]].

تحضير { [illegible] préparer [حضور [illegible]].

تحف { [illegible] pl. de [illegible].

تحفظ { [illegible] se garder [حفظ [illegible]].

تحفظخانه { [illegible] lazaret.

تحفظيه { [illegible] préservatif.

تحفه { Թուհֆէ* [ա] Ընծայ. պարգև. cadeau. don [յգ. تحف]։

تحقق { Թէհագգուգ [ա] Իրականանալ. ստուգիլ se réaliser. se constater. [حقيقت էն]։

تحقير { Թահգիր [ա] 1. Արհամարհել. mépriser [حقارت էն] 2. Նախատել. insulter 3. Նախատինք. insulte [յգ. تحقيرات]. տաճկ. — آمیز նախատական. injurieux

تحقيق { Թահգիգ [ա] 1. Քննել. խուզել. s'enquérir [حقيقت էն] 2. Քննութիւն. enquête [յգ. تحقيقات] 3. Ստուգիւ. vraiment. տաճկ. — ստուգիւ. vraiment

تحكم { Թէհաքքիւմ [ա] 1. Բռնակալել. maîtriser [حكم էն] 2. Բռնակալութիւն. despotisme.

تحكيم { Թահքիմ [ա] 1. Ամրացնել. fortifier [حكم էն] 2. Իրաւարար կարգել. nommer arbitre. [حكم հաքիմ էն]. տաճկ. نامه — իրաւարարի ընտրութեան գիր compromis.

تحلب { Թէհալլիւպ [ա] Քրտ. Արտաշնչութիւն. transpiration.

تحلل { Թէհալլիւլ [ա] Լուծուիլ. se dissoudre [حل էն]։

تحلم { Թէհալլիւմ [ա] Կեղծաւորական հեզութիւն. douceur feinte [حلم էն]

تحلى { Թէհալլի [ա] Զարդարուիլ. պճնիլ. s'embellir, se parer [حليه էն]։

تحليف { Թահլիֆ [ա] Երդմնեցնել. faire jurer. assermenter.

تحليل { Թահլիլ [ա] 1. Լուծել. dissoudre [حل էն] 2. փիլ. Լուծումն. analyse.

تحمض { Թէհամմիւզ [ա] փիլ. Ժանգահարութիւն. oxydation [حمض էն]։

تحمل { Թէհամմիւլ [ա] 1. Կրել. տանիլ. endurer. supporter [حمل էն] 2. Համբերութիւն. patience. ناكز — անտանելի. insupportable.

تحمير { Թահմիր [ա] Կարմրացումն (մորթոյ). rubéfaction [حمرت էն]։

تحميد { Թահմիտ [ա] 1. Փառաբանել. louer. glorifier [حمد էն] 2. Փառաբանութիւն. louange [յգ. تحميدات]։

تحميص { Թահմիս [ա] Աղանձել. խորովել. rissoler. brûler.

تحميض { Թահմիզ [ա] Թթուեցնել. aciduler [حموضت էն]։

تحميل { Թահմիլ [ա] Բեռնցնել. charger [حمل էն]։

تحنيط { Թահնիթ [ա] Զմռսումն. embaumement [حنوط էն]։

تحول { Թեհավվիւլ [ա] 1. Փոփոխուիլ. փոխակերպիլ. être changé, transformé [حال էն] 2. Փոփոխութիւն. changement [յգ. تحولات]։

تحويل { Թահվիլ [ա] 1. Փոխել. փոխակերպել. changer. transformer [حال էն] 2. Մուրհակ. bon, obligation [յգ. تحويلات]։

تحيات { Թահիյյաթ* [ա] [յգ. تحيه ի. pl. de تحيه։

تحير { Թեհայյիւր [ա] 1. Զարմանալ. s'étonner [حيرت էն] 2. Զարմանք. étonnement.

تحيز { Թեհայյիւզ [ա] 1. Նշանաւոր ըլլալ. se faire distinguer [حيز էն] 2. Առանձնաւորութիւն. distinction.

تحيه { Թահիյյէ* [ա] Ողջոյն salutation [յգ. تحيات]

تخاطب { Թեխաթիւպ [ա] Զրուցաբանութիւն. dialogue.

تخالف { Թեխալիւֆ [ա] 1. Իրարմէ տարբերիլ. se différer 2. Անհամաձայնութիւն. discordance.

تخت { Թախթ [պ] Գահ. trône. տաճ. — دن ايندرمك գահընկէց ընել. détrôner. ծ. — Մայրաքաղաք. capitale.

تختروان { Թախթըրէվան [պ] Գահաւորակ. palanquin.

تخته { Թախթա [պ] 1. Տախտակ. planche 2. Թիթեղ. plaque. տաճ. — بنا — փայտաշէնք. bâtiment en bois. قوروسی — մլուկ. punaise.

تختيم { Թախթիմ [ա] Կնքել. sceller [ختم էն]։

تخجيل { Թախճիլ [ա] Ամչցնել. rendre honteux [خجالت էն]։

تخديش { Թախտիշ [ա] 1. Ճանկռտել. égratigner 2. Վրդովել. causer de la perturbation. troubler.

تخذيل { Թախզիլ [ա] Խայտառակել. donner en spectacle [خذلان էն]։

تخرب { Թեխարրիւպ [ա] Աւերիլ. être ruiné [خراب էն]։

تخريش { [illegible] [ا] [illegible] ir-
ritation.

تخريب { [illegible] [ا] ս. [illegible] ruiner. détruire [خراب ع] ‖ [illegible] ruine. destruction [ج. تخريبات].

تخريف { [illegible] [ا] [illegible] hallucination.

تخشع { [illegible] [ا] [illegible] humiliation feinte [خشوع ع].

تخشن { [illegible] [ا] [illegible] devenir dur. s'endurcir [خشونت ع].

تخصص { [illegible] [ا] [illegible] être particulier à qn. ou qc. [اختصاص ع].

تخصيص { [illegible] [ا] [illegible] approprier. assigner. [خصوص ع]. [illegible] spécialement.

تخصيصات { [illegible] [ا] [illegible] fonds assigné, alloué [ج. تخصيصات].

تخطئه { [illegible] [ا] [illegible] critiquer [خطا ع].

تخطر { [illegible] [ا] [illegible] se rappeler. songer [خاطر ع].

تخطي { [illegible] [ا] [illegible] transgresser [خطا ع].

تخطيط { [illegible] [ا] ս. [illegible] tracer [illegible] ‖ [illegible] démarcation. — اراضى — [illegible] topographie.

تخفيف { [illegible] [ا] [illegible] alléger [خفت ع] ‖ [illegible] mitigation.

تخلخل { [illegible] [ا] ս. [illegible] se relâcher ‖ [illegible] séparation de chair de l'os.

تخلص { [illegible] [ا] ս. [illegible] montrer de la sincérité [خلوص ع] ‖ [illegible] adopter un pseudonyme.

تخلط { [illegible] [ا] [illegible] mélanger [خلط ع].

تخلف { [illegible] [ا] [illegible] différer. varier [illegible].

تخلق { [illegible] [ا] [illegible]

ըննել· se faire un caractère [خلق խուլք էՆ]։

تخلل { Թէխալլիւլ [–] 1. Միջամտել· intervenir [خلال էՆ] 2. Բէյն ըն-գատութ. intercadence.

تخلیص { Թախլիս [–] Ազատել· sauver· délivrer [خلاص էՆ]։

تخلیط { Թախլիթ [–] Խառնել· mélanger· incorporer [خلط էՆ]։

تخلیف { Թախլիֆ [–] Յաջորդեցնել·faire succéder [خلف էՆ]։

تخلیل { Թախլիլ [–] Թթուացնել· rendre acide· acétifier [خل էՆ]։

تخلیه { Թախլիյէ* [–] Պարպել· vider· évacuer [خلو էՆ]. տաց. سبیل —ազատ արձակել· mettre en liberté.

تخم { Թուխմ [զ] Սերմ. Հունտ semence· graine. [ալա. Թօխում]։

تخمر { Թէխամմիւր [–] Խմորել· fermenter. [خمر էՆ]։

تخملق { Թօխումլըգ [ի] Սերմնիկ· grain.

تخمه { Թուխմէ* [–] Տհալութիւն· gastricité.

تخمیر { Թախմիր [–] Խմորել· fermenter [خمر էՆ]

تخمیس { Թախմիս [–] 1. Հինգի բաժնել· diviser en cinq [خمس էՆ] 2. Հինգ տունէ կամ տողէ բաղկացեալ ոտանաւոր. poème composé de cinq couplets ou tirades.

تخمین { Թախմին [–] 1. Կարծել· conjecturer 2. Գին կարել· évaluer 3. Կարծիք · conjecture [յգ. تخمینات]. տաց. — գրեթէ. approximativement։

تخویف { Թախվիֆ [–] Վախցընել· effrayer, intimider [خوف էՆ]։

تخیل { Թէխայյիւլ [–] 1. Երեւակայել· imaginer [خیال էՆ] 2. Երեւակայութիւն· imagination [յգ. تخیلات]։

تخییر { Թախյիր [–] Ընտրութեան մէկու մը թողուլ· laisser choisir [خیار էՆ]

تدابیر { Թէտապիր* [–] յգ. تدبیر ի. pl. de تدبیر

تداخل { Թէտախիւլ [–] 1. Իրարու մէջ մըտնել· entrer l'un dans l'autre [دخول էՆ] 2. Յետամնաց լինել· être arriéré.

تدارك { Թէտարիւք [–] 1. Պատրաստել· préparer 2. Պատրաստութիւն·

préparation [յգ. تدارکات]։

تدافع { Թէտաֆու' [–] Զի-րար վանել. repousser l'un l'autre [دفع էն]։

تدافعی { Թէտաֆու'ի [–] Պաշտպանողական. défensif [էգ. تدافعیه]։

تداول { Թէտավիւլ [–] Շրջաբերութիւն circulation.

تداوی { Թէտավի [–] Դարմանել remédier. traiter [دوا էն]. տաճկ. بالضد — այլաբուժութիւն. allopathie. بالمثل — նմանաբուժութիւն. homéopathie.

تدبیر { Թէտպիր [–] Հնարք. միջոց. mesure. moyen [յգ. تدابیر]

تدخین { Թէտխին [–] Մխել. խնկել. fumiger. encenser [دخان էն]։

تدرس { Թէտէրրիւս [–] 1. Դաս առնել. prendre des leçons [درس էն] 2. Ուսնիլ. apprendre.

تدرج { Թէտէրրիւճ [–] 1. Աստիճանութիւն. gradation [درجه էն]. տաճկ. ی — կամ آ — կամ — بال տէր թէտէրրիւճ. աստիճանաբար. graduellement.

تدریس { Թէտրիս [–] 1. Դաս տալ. donner des leçons [درس էն] 2. Ուսուցանել. enseigner.

تدفین { Թէտֆին [–] Թաղում enterrement دفن էն

تدقیق { Թէտքիք [–] 1. Մանրակրկիտ քննել. examiner minutieusement [دقت էն] 2. Մանրախոյզ քննութիւն. enquête minutieuse [յգ. تدقیقات]

تدمع { Թէտէմմիւ' [–] Լալ. Թմռութիւն. rhyas [دمع էն]։

تدمیر { Թէտմիր [–] 1. Ոչնչացնել. exterminer 2. Կործանել. détruire. ruiner.

تدنی { Թէտէննի [–] 1. Ցածնալ. s'abaisser [دنو էն] 2. Յետադիմել. rétrograder.

تدویر { Թէտվիր [–] Դարձնել. faire tourner [دور էն]։

تدوین { Թէտվին [–] 1. Հաւաքածոյ մը կազմել. former un recueil دیوان էն 2. Յօրինել. composer.

تدویه { Թէտվիյէ* [–] Դեղ դնել. médicamenter [دوا էն]։

تدهیش { Թէտհիշ [–] Զար-հուրեցնել. épouvanter. terrifier [دهشت էն]։

تدهین { Թէտհին [ա] Իւղոտել. օծել. oindre. graisser [دهن էն]։

تدین { Թէտէյյիւն [ա] Կրօնք մը ընդգրկել. embrasser une religion [دين էն]

تذاكر { Թէզաքիւր* [ա] յգ. تذكره ի. pl. de تذكره

تذاكر { Թէզաքէօր [ա] Խորհրդակցութիւն. conférence [ذكر էն]։

تذبذب { Թէզէպզիւպ [ա] 1 Տատանում. agitation 2. Աներաշութիւն. incertitude. hésitation.

تذرو { Թէզրու [պ] Փասիան. faisan.

تذكار { Թէզքեար [ա] 1. Յիշատակել. mentionner [ذكر էն] 2. Յիշել. se souvenir. se rappeler.

تذكر { Թէզէքքիւր [ա] Խորհել. քննել. délibérer. étudier [ذكر էն]։

تذكره { Թէզքէրէ* [ա] 1. Պիտակ. note, billet [յգ. تذاكر] 2. Գիր. վկայական. lettre. certificat [ռմկ. թէզքէրէ]. ռմկ. مرور — انցագիր. passeport.

تذكير { Թէզքիր [ա] Արականացնել. mettre au masculin [ذكر էն]։

تذلل { Թէզէլլիւլ [ա] Խոնարհում. Նուաստացում. humiliation [ذلت էն]։

تذليل { Թէզլիլ [ա] Խոնարհեցնել. Նուաստացնել. humilier [ذلت էն]։

تذويب { Թէզվիպ [ա] 1. Հալեցնել. fondre 2 գմ. Լուծում. solution.

تذهيب { Թէզհիպ [ա] 1. Ոսկեզօծել. dorer [ذهب էն] 2. Ոսկիով լինուլ. aurifier

تذييل { Թէզյիլ [ա] Յաւելուլ (յաւելուած) ajouter (un appendice) ذيل էն

تر { Թէր [ի] Քրտինք. sueur. ռմկ. آياق — ى վարձք տալը. honoraire.

تر { Թէր [պ] 1. Թաց. moite. humide 2. Թարմ. գալար. frais 3. Մասնիկ բաղդատականի. particule de comparaison.

تراب { Թիւրապ [ա] Հող. terre. poussière.

ترابى { Թիւրապի [ա] Հողային. terrestre [իգ. ترابيه]։

تراتور { Թէրաթօր [ի] Խատրախառն ամանք. aillade.

تراجم { Թէրաճիմ* [ա] յգ. ترجمه ի. pl. de ترجمه

تراخى { Թէրախի [ա] Թուլանալ. անփութութիւն. nonchalance, négligence [رخاوت էն]։

ترادف { Թէրատիւֆ [ա] 1. Յաջորդութիւն. succession 2. Համանունութիւն. synonimie.

ترازو { Թէրազու [պ] Կշիռ. balance.

تراش { Թրաշ [պ] Տաշող. գերծող. qui taille. qui rase. յարդ. — قلم Գրիչ կտրելու յատուկ զմելի. canif propre à tailler les plumes. او — ածիլուիլ. se raser. ا — ածիլել. raser.

تراشلمق { Թրաշլամագ [թ] Գերծուլ. տաշել. raser. tailler.

تراضی { Թէրազի [ա] Փոխադարձ հաճութիւն consentement mutuel رضا էն

ترافع { Թէրաֆիւ' [ա] Երկուստէք դատ վարել. plaider l'un contre l'autre [رفع էն]:

ترافق { Թէրաֆիւգ [ա] Իրարու ընկերանալ. s'accompagner [رفاقت էն]:

تراکم { Թէրաքիւմ [ա] Դիզուիլ. s'accumuler

تراکیب { Թէրաքիպ* [ա] յգ. ترکیب թրքիպ. pl. de ترکیب

ترامبته { Թրամպէթա Թմբուկ. tambour [ալաֆր. թրոմպէթ բառէն]:

ترامیه { Թրամիա [եւրո.] Փոխանակութիւն. troc, échange.

ترانسپورط { Թրանսփօրթ [եւրո.] Փոխադրութիւն transport.

ترانسیت { Թրանսիթ [եւրո.] Վաճառաց առանց մաքսի անցումը. transit

ترانه { Թէրանէ [պ] Երգեցողութիւն. chant.

تراویح { Թէրավիհ* [ա] Պաշտօն զոր կը կատարեն մահմետականք Ռամազանի գիշերներն. service que les Mahométans célébrent pendant les nuits du mois de Ramazan.

تربه { Թիւրպէ* [ա] Շիրիմ. գամբարան. sépulcre. tombeau. mausolée.

تربه دار { Թիւրպէտար [պ] Պահապան շիրմի. gardien d'un mausolée.

تربیع { Թէրպի' [ա] Քառակուսի ընել. rendre carré [اربعه էն]:

تربیعاً { Թէրպի'ան [ա] Քառակուսի. հաւասարով. carrément.

تربیه { Թէրպիյէ* [ա] 1. Կրթել. instruire 2. Դաստիարակութիւն. éducation, instruction 3. Համեմել. assaisonner. յարդ. سنی ویرمك — պատժել châtier.

corriger. لو — կրթեալ. համեմեալ. instruit. assaisonné

تربان { Թէրպան [ի] տե՛ս. voir طربان ։

ترتب { Թէրէթթիւպ [ա] 1. կազմուիլ. se former [رتبه էն] 2. Յառաջ գալ. résulter 3. Դրուիլ (պարտիք և այլն). être imposé.

ترتيب { Թէրթիպ [ա] 1. կարգադրել arranger, disposer [رتبه էն] 2. Շարել composer 3. Պատրաստել. préparer 4. Կարգադրութիւն. Յօրինք. կանխապատրաստութիւն. arrangement. combinaison. préparation [ﺟﺖ. ترتيبات] 5. Դասակարգութիւն. ordre. classification 6. Ձեւ (գրոց). format 7. Դեղագիր. ordonnance 8. Դաս, կարգ. série. տաց. ساز — կազմող. յարդարող. organisateur. arrangeur. لى — կանխապատրաստուած. կանխամտածուած. bien pourvu. prémédité. پ — շարողչէք. prix de composition.

ترتيل { Թէրթիլ [ա] Գեղգեղանօք կարդալ. lire en faisant des roulades

ترجمان { Թէրճիւման [ա] Թարգման. drogman. interprète.

ترجمه { Թէրճիմէ * [ա] 1. Թարգմանել. traduire 2. Թարգմանութիւն. traduction [ﺟﺖ. تراجم]. տաց. حال — կենսագրութիւն. biographie.

ترجى { Թէրէճճի [ա] Աղաչել. prier [رجا էն]

ترجيح { Թէրճիհ [ա] Նախապատիւ համարել. préférer [رجحان էն].

ترجيع { Թէրճի՛ [ա] Յետս դարձնել. ramener [رجعت էն]. տաց. بند — տաղաչափութիւն որոյ մի մասն իւրաքանչիւր համաւանքի վերջ կը կրկնուի. ծայրահանգ. poème dont une partie se répète après chaque stance. refrain.

ترحم { Թէրահհիւմ [ա] 1. Գթալ. avoir pitié [رحم էն] 2. Կարեկցութիւն. compassion. pitié.

ترحيب { Թէրհիպ [ա] مرحبا (բարի է՛կ) ըսել. dire مرحبا (bien venu) مرحبا էն

ترخانه { Թէրխանէ [պ] Թանիքս.. espèce de conserve faite de farine et de lait caillé [ռմկ. Թարխանա]։

ترخيص { Թէրխիս [ա] Արտօնութիւն տալ autoriser [رخصت էն]։

تردد { Թէրէտտիւտ [ա] 1. Երթեւեկել. յաճախել. fréquenter [رد էն] 2. Վարանիլ. երկմտիլ. hésiter 3. Վարանում. hésitation.

ترديد { Թէրտիտ [ա] 1. Վարանեցնել. jeter dans l'hésitation [رد էն] 2. Կերկերել. enrouer.

ترديف { Թէրտիֆ [ա] Հետեւեցնել. ընկերացնել. faire suivre. accompagner.

تذليل { Թէրզիլ [ա] Խայտառակել. déshonorer. exposer à la risée du public [رذالت էն]։

ترزی { Թէրզի [թ] Դերձակ. tailleur.

ترس { Թէրս [թ] 1. Ներհակ կողմն. յետսակողմ. contre sens. revers 2. Հակառակ ուղղութիւն. sens contraire 3. Հակառակ. contraire. pervers 4. Դժնեայ. de mauvaise humeur 5. Աղբ. fiente. տաց. ـه — հակադարձ. à l'invers. ـه — كیتمك ձախողիլ. aller mal.

ترس { Թիւրս [ա] Վահան. bouclier [պր. اتراس]

ترسا { Թէրսա [պ] Քրիստոնեայ. chrétien.

ترسان { Թէրսան [պ] 1. Վախկոտ. peureux 2. Վախցած. intimidé.

ترسانه { Թէրսանէ [թ] Նաւարան. arsenal.

ترسب { Թէրէսսիւպ [ա] քիմ. Մրուրին յատակը իջնելը. précipitation.

ترسل { Թէրէսսիւլ [ա] Նամակագրական ոճ. style épistolaire [رساله էն]։

ترسلمك { Թէրսլէմէք [թ] 1. Զեխել. réprimander 2. Աղբել. fienter.

ترسلنمك { Թէրսլէնմէք [թ] Դառնանալ. նեղասրտիլ. s'aigrir. être de mauvaise humenr.

ترسم { Թէրէսսիւմ [ա] Պատկերանալ. se peindre [رسم էն]։

ترسيم { Թէրսիմ [ա] 1. Գծագրել. նկարել. dessiner. peindre [رسم էն] 2. Գծել. tracer.

ترش { Թիւրշ [պ] Թթու. aigre. acide. տաց. رو — խոժոռադէմ. bourru. aux yeux hagards.

ترشح { Թէրէշշիւհ [ա] 1. Արտաշնչել. transpirer [رشح էն] 2. Կաթել.

suinter 2. գէմ. Զասուած. Թա-րաւած. colature, filtration.

ترشه { Թէրշէ [ի] 1. Մա-գաղաթ. parchemin 2. Բաց կանաչ. couleur du pois vert.

ترشى { Թէօրշի [գ] Թթու-ուտ. conserve au vinaigre [ադա. Թուրշու]:

ترشيح { Թէրշիհ [ա] Թորել. filtrer [رشح, էն].

ترصد { Թէրասսիւտ [ա] Դի-տել. observer. [رصد, էն]:

ترصيص { Թէրսիս [ա] Անա-գել. étamer. [رصاص, էն]:

ترصيع { Թէրսի՛ [ա] Ակամիք զարդարել. enrichir de pierres précieuses

ترصين { Թէրսին [ա] Հաս-տատագնդել. consolider. raffermir [رصانت, էն].

ترضيه { Թէրզիյէ* [ա] Գո-հացում. satisfaction. amende honorable [رضا, էն]:

ترطيب { Թէրթիպ [ա] Թրր-ջել. mouiller. [رطوبت, էն]:

ترعيب { Թէր՛իպ [ա] Սար-սափեցնել. ահա-բեկել. terrifier. consterner.

ترغيب { Թէրղիպ [ա] Դրդել. յօժարեցնել. exciter. inspirer le désir. [رغبت, էն]:

ترفع { Թէրէֆֆիւ՛ [ա] Բարձ-րանալ. s'élever [رفعت, էն]:

ترفنده { Թէօրֆէնտէ [ի] Նո-րի, կանխահաս պտուղ կամ բանջար. primeurs [ադա. Թուրֆանտա]:

ترفه { Թէրէֆֆիւհ [ա] Բարե-բաստութիւն. prospérité [رفاه, էն]:

ترفيع { Թէրֆի՛ [ա] Բարձ-րացնել. ի պատիւ հանել. élever. promouvoir [رفعت, էն]. ադդ. رتبه — յառա-ջադիման բարձրացում. promotion. avancement.

ترفيق { Թէրֆիք [ա] Ընկերա-ցնել. faire accompagner [رفاقت, էն]:

ترفيه { Թէրֆիհ [ա] Բարե-բաստիկ անել. rendre prospère [رفاه, էն]:

ترقب { Թէրագգուպ [ա] Դի-տել. լրտեսել. guetter. épier [رقابت, էն]:

ترقوه { Թէրքուվէ* [ա] Ու-սոյ ոսկր. անրակ. clavicule [ադ. ترقوات]:

ترقى { Թէրագգի [ա] 1. Վե-րանալ. բարձրանալ. s'élever 2. Յառաջդիմութիւն. progrès [ադ. ترقيات]

2. Աճում. augmentation.

ترقيق { Թէրգիգ [ա] Մանրացում. rasion.

ترقيم { Թէրգիմ [ա] Գրել. écrire [رقم, էն].

ترقين { Թէրգին [ա] Ջնջել. effacer. rayer.

ترك { Թէրք [ա] Լքանել. Թողուլ. laisser. abandonner. տարց. سلاح — զինադադար. armistice. — دنيا աշխարհէ հրաժարիլ. renoncer au monde. حيات — մեռնիլ. cesser de vivre.

ترك { Թիւրք [ա] Թուրք. Turc [ج. تركان . اتراك]

تركب { Թէրէքքիւպ [ա] 1. être composé. [ركوب, էն] 2. քիմ. Միաւորութիւն. combinaison.

تركجه { Թիւրքճէ [ի] Թուրքերէն. langue turque.

تركستان { Թիւրքիսթան [ա] Թուրքաստան. Turkistan.

تركش { Թէրքէշ [ա] Կապարճ. carquois.

تركلشدرمك { Թիւրքլէշտիրմէք [ի] Թուրքացնել. turquiser.

تركمان { Թիւրքմէն تركن Թիւրքէն [ա] Թիւրքմէն. Turcoman.

تركه { Թէրէքէ* [ա] Ննջեցեալին թողած ինչքը. ժառանգութիւն. héritage. succession.

تركى { Թէրքի [ի] Փոկ որ կը լինի թամբի ետեւ եւ որով կը կապուի պայուսակ եւ այլն. courroie qui tient à la selle et avec laquelle on attache les trousses.

تركى { Թիւրքի [ի] Երգ. chanson.

تركى { Թիւրքի [ա] Թրքական. Turque. turc.

تركيب { Թէրքիպ [ա] 1. Բաղադրել. composer [ركوب, էն] 2. Բաղադրութիւն. composition [ج. تركيبات] 3. քեր. Խօսք. Նախադասութիւն. phrase. composition. տարց. بند — տողի հաւասար թիւ յանգաւոր տուներէ բաղկացեալ ոտանաւոր. poème en stances égales mais de rimes variés. و تعديل — Խառն. Խառնուրդ. alliage et mélange. وصف — ی բաղադրեալ ածական. adjectif composé.

ترلا { Թարլա [ի] 1. Արտ. champ 2. Ածու. parterre. carré.

ترلتمك { Թէրլէթմէք [թ] Քրտ-նեցնել. faire suer, transpirer.

ترلك { Թէրլիք [թ] Թաղիքայ մուճակ. chausson.

ترلمك Թէրլէմէք } [թ] Քրտնիլ. suer. transpirer.
ترلنمك Թէրլէնմէք }

ترمنتی { Թէրմէնթի Բեւեկնոյ խէժ térébenthine [ադր. յունական թերմինթօս բառէն]։

ترميم { Թէրմիմ [ա] Ա. Նորոգել. réparer [ترمم էն] Բ. էր. Յարդարութիւն. prothèse.

ترن { Թրէն [ֆրն.] Կառախումբ. train.

ترنج { Թէրէնճ [ա] Թուրինջ. bigarade. ی— շինկագոյն. orangé.

ترنكين { Թէրէնկէպին [պ] Մանանայ. manne.

ترنم { Թէրէննիւմ [ա] Ա. Գեղգեղել. fredonner Բ. Ճռուողում. gazouillement [تَرَنَّم. ترنّم]։

ترويج { Թէրվիճ [ա] Ա. Զատ անցք տալ. donner cours [رواج էն] Բ. Զօրացուցել. օգնել. soutenir. défendre. appuyer.

ترويق { Թէրվիք [ա] Պարզում. clarification.

تره { Թէրէ [թ] Կոտեմ. cresson. — باغی. կարագ. beurre.

ترهات { Թէրրէհաթ * [ա] Զբաղանութիւնք paroles frivoles. balivernes [եզ. ترهه]։

ترهيب { Թէրհիպ [ա] Ահաբեկել. épouvanter. effrayer.

ترهيبه { Թէրհիպիյէ * [ա] Ահարկու, զարհուրեցուցիչ. épouvantable. effrayant.

ترياق { կամ تریاك Թիրեաք [ա] Թիւրիակէ. անդեղայ. thériaque.

ترياكی { Թիրեաքի [պ] Ա. Աֆիոն գործածող. qui fait usage d'opium Բ. Մռոտ. ներգաւոր. bourru. hargneux.

تريد { Թէրիտ [թ] Հացաթան panade [ադր. արաբական ածրիս բառէն]։

ترز { Թէրզ [թ] Ա. Ճեղ latte Բ. Եզր պաստառի. lisière.

تزاحم { Թէզահում [ա] Ամբոխում. affluence [زحت էն]։

تزايد { Թէզայիւտ [ա] Ա. Աւելնալ. s'augmenter [زیاده էն] Բ. Աւելնում. augmentation.

تزبير { Թէզպիր [—] Գրել. արձանագրել. écrire. inscrire.

تزك { Թէզէք [Ի] Թրիք. քաքոր. bouse.

تزكاه { Թէզկեահ [Ի] տե՛ս. voir دستكاه.

تزكيه { Թէզքիյէ* [—] Վկային մէ քարքյակաինը խուզարկել. faire des recherches sur la moralité d'un témoin

սաստ. مى يوزق — արատաւոր. taché. entaché.

تزلزل { Թէզէլզիւլ [—] 1. Երերել. trembler [زلزله էն] 2. Երերումն. շարժ. tremblement.

تزوج { Թէզէվվիւճ [—] Ամուսնանալ. se marier [زوجه էն].

تزويج { Թէզվիճ [—] Ամուսնացնել. donner en mariage [زوج էն].

تزوير { Թէզվիր [—] 1. Սուտ յօդ բանք. fausseté. fausse allégation [յգ. تزويرات] 2. Քսուութիւն. խաբէութիւն. imposture.

تزهر { Թէզէհհիւր [—] Բիւ. Աղտոււմ փոշրիկ. efflorescence [زهر էն].

تزين { Թէզէյյիւն [—] 1. Զարդարուիլ. s'orner [زينت էն] 2. Զարդ. embellissement [յգ. تزيينات].

تزيد { Թէզէյյիւտ [—] Աւել ցընել. augmenter, ajouter [زياده էն].

تزيف { Թէզէյյիւֆ [—] 1. Ծաղրել. se moquer 2. Ծաղր. dérision. raillerie [յգ. تزيفات].

تزيين { Թէզյին [—] 1. Զարդարել. orner. embellir [زينت էն] 2. Զարդարանք. ornement [յգ. تزيينات].

تسآل { Թէսէ'իւլ [—] Մուրալ. mendier [سؤال էն].

تسابق { Թէսապիւգ [—] Մրցում. concurrence [سبقت էն].

تسابيح { Թէսապիհ* [—] [յգ. تسبيح]. pl. de تسبيح

تسامح { Թէսամիւհ [—] Դիւրամտութիւն. բարեգրութիւն. indulgence [سماحت էն]. كارانه — Ներողամտաբար, բարեգրութեամբ. indulgemment.

تساوى { Թէսավի [—] Հաւասարութիւն. égalité. ليل و نهار — գիշերահաւասար. équinox.

تساويد { Թէսավիտ* [—] յգ. تسويد. pl. de تسويد

تسبيح { Թէսպիհ [—] 1. Օրհնութիւն louange. cantique [سبحان էն] [յգ. تسبيحات]

[تسابيح] Յ. Համրիչ. chapelet. — بوجكى — Նեխուկ. cloporte. آغاجى — Աղաստղրախտ. azédarac.

تسبيل { Թեսպիլ [ա] 1. Ճամբայ հանել. mettre en route [سبيل էն] 2. Ղրկել. expédier.

تستر { Թեսեթթիւր [ա] Ինքզինք ծածկել. Թաքչիլ. se couvrir. se cacher [ستر էն]։

تسجيع { Թեսճի՛ [ա] Նշխա-յանգ գրել. écrire en rime. rimer [سجع էն]։

تسجيل { Թեսճիլ [ա] Արձա-նագրել. enregistrer. inscrire [سجل էն]։

تسجين { Թեսճին [ա] Բան-տարկել. emprisonner [سجن էն]։

تسحير { Թեսհիր [ա] Դիւ-թել. ensorceler [سحر էն]։

تسخير { Թեսխիր [ա] Նուա-ճել. տիրել. subjuguer. conquérir [سخره էն]

تسخين { Թեսխին [ա] Ջեռու-ցանել. chauffer.

تسديس { Թեստիս [ա] Վեց մասի բաժնել. diviser en six parties [ست էն

تسريب { Թեսրիպ [ա] Ղրկել envoyer.

تسريع { Թեսրի՛ [ա] Փութա-ցընել. hâter. accélérer [سرعت էն]։

تسطيح { Թեսթիհ [ա] 1. Հար-թել. aplanir [سطح էն] 2. Երկր. Հաստատագրու-թիւն. stéréographie.

تسطير { Թեսթիր [ա] Գրել. écrire [سطر էն]։

تسع { Թիս՛ *[ա] 1. Ինն. neuf [էգ. تسعه ի] 2. Թիսու՛ Մէկ իններորդ. un neuvième

تسعه { Թիս՛ա [ա] Ինն. neuf.

تسعين { Թիս՛ին [ա] Իննսուն quatre-vingt dix.

تسقيف { Թեսգիֆ [ա] Առաստաղի ծածկել. couvrir d'un toit [سقف էն]։

تسقيه { Թեսգըյէ *[ա] Ոռոգել irriguer [سقايت էն]

تسكر { Թեսէքքիւր [ա] Շա-քարացում. saccharification [سكر էն]։

تسكين { Թեսքին [ա] Հանդար-տեցնել. calmer. apaiser [سكونت էն]։

تسلسل { Թեսելսիւլ [ա] Շղթ-թայանման կա-պակցութիւն. enchaînement [سلسله էն]. ً — Հետզհետէ. կարգաւ. successivement. par ordre.

تسلط { Թեսալլիւթ [ա] Բռ-նանալ. empiéter

تسلل { Թէսէլլիւլ [—] Իճէ. Աղ-ատուշ. tuberculose

تسلم { Թէսէլլիւմ [—] Յանձնուածը առնուլ. prendre livraison [سلامت էն]

تسلی { Թէսէլլի [—] Մխիթարութիւն. consolation [سلوت օսմ. էն]:

تسليت { Թէսլիյէթ* [—] 1. Մխիթարել. consoler [سلوت էն] 2. Մխիթարութիւն. consolation.

تسليح { Թէսլիհ [—] Զինել. armer [سلاح էն]:

تسليم { Թէսլիմ [—] 1. Տալ. յանձնել. livrer. remettre [سلامت էն] 2. Վճարում. payement [ջմ. تسليمات] 3. Ընդունիլ. խոստովանիլ. admettre. reconnaître 4. Բարեւել. saluer [سلام էն]. ––– ...գ. ⁴او — անձնատուր ըլլալ. Հնազանդիլ. se rendre. se résigner. céder.

تسليمات { Թէսլիմաթ* [—] Վճարմունք. payements [եզ. تسليم]:

تسليميت { Թէսլիմիյէթ* [—] Հնազանդութիւն. Հպատակութիւն. soumission, résignation.

تسمم { Թէսէմմիւմ [—] Թունաւորում. intoxication [سم էն]:

تسمن { Թէսէմմիւն [—] Պարարտանալ. Գիրնալ. s'engraisser [سمن էն]:

تسميم { Թէսմիմ [—] Թունաւորել. empoisonner [سم էն]:

تسمين { Թէսմին [—] Պարարտացնել. engraisser [سمن էն]:

تسميه { Թէսմիյէ* [—] Անուանել. կոչել. nommer, appeler [اسم էն]:

تسنيم { Թէսնիմ [—] Կողմնակի ցուցնել կամ նկարել profiler.

تسنن { Թէսէննիւն [—] Ատամնաւորում. odontophyie [سن էն]:

تسويد { Թէսվիտ [—] 1. Սեւցնել. noircir [سواد էն] 2. Նախագիծք շինել. faire la minute 3. Նախագիծ. առաջին ձեռք. brouillon, minute [ջմ. تساويد. تسويدات]

تسويل { Թէսվիլ [—] Հրապուրանք. փորձութիւն. séduction. tentation [ջմ. تسويلات]:

تسهل { Թէսէհհիւլ [—] Դիւրանալ. devenir aisé, facile [سهولت էն]:

تسهيل { Թէսհիլ [—] Դիւրացնել. faciliter [سهولت էն]:

تسيار { Թէսեար [‑] Ղրկել · envoyer [سير էն] :

تسيب { Թէսէյյուպ [‑] Անհոգութիւն · négligence· nonchalance ·

تسيير { Թէսյիր [‑] Ղրկել · ուղարկել · envoyer· expédier [سير էն]·

تشأم { Թէշէ'ում [‑] Չարագուշակ համարել · regarder comme de mauvaise augure·

تشابه { Թէշապիւհ [‑] Փոխադարձ նմանութիւն. ressemblance mutuelle · [شبه էն] :

تشاجر { Թէշաճիւր [‑] Կռուել · se chamailler [شجره էն] :

تشارك { Թէշարիւք [‑] տե'ս. voir مشاركت :

تشبث { Թէշէպպիւս [‑] 1· Փարել (փաթթուել)· embrasser 2· Ձեռնարկել · entreprendre 3· Ձեռնարկ· entreprise [ջ· تشبثات] :

تشبه { Թէշէպպիւհ [‑] Նմանիլ · s'assimiler · ressembler [شبه էն] :

تشبيه { Թէշպիհ [‑] 1· Նմանեցնել · assimiler· imiter [شبه էն] 2· Նմանութիւն · ressemblance · assimilation [ջ· تشبيهات] :

تشتت { Թէշէթթիւթ [‑] Ցրուում · dispersion·

تشتيت { Թէշթիթ [‑] Ցիրուցան ընել· disperser· éparpiller·

تشجر { Թէշէճճիւր [‑] Ծառակերպ նմանութիւն. arborisation [شجر էն]

تشجع { Թէշէճճիւ' [‑] Քաջութիւն կեղծել · faire des bravades [شجاعت էն]

تشجيع { Թէշճի' [‑] Քաջալերել· encourager

تشحين { Թէշհին [‑] Լնուլ · remplir·

تشخص { Թէշախխիւս [‑] 1· Անձնաւորիլ · se personnifier [شخص էն] 2· Որոշիլ · se distinguer·

تشخيص { Թէշխիս [‑] Զանազանել · distinguer [شخص էն]. տարբ. — مرض ախտաճանաչութիւն · diagnostic·

تشدد { Թէշէտտիւտ [‑] Սաստկանալ· prendre de l'intensité [شدت էն] :

تشديد { Թէշտիտ [‑] 1· Սաստկացնել · rendre intense, violent [شدت էն] 2 · Թէր· կրկնակ · signe orthographique ّ marquant le doublement d'une lettre·

تشرف { Թէշէրրիւֆ [‑] Պատիւ ստանալ· ê-

tre honoré [شرف էն] ։

تشرح { Թէշրիհ [—] 1. Անդամահատել. disséquer [شرحه էն] 2. Անդամազննութիւն. մարմնակազմութիւն. anatomie.

تشريف { Թէշրիֆ [—] 1. Պատուել (այցելելով). honorer (par une visite) [شرف էն] 2. Այցելութիւն. visite.

تشريفات { Թէշրիֆաթ* [—] Արարողութիւն. cérémonie [جم. تشريف ի]. տարց. ى — կամ جى — արարողապետ. maître des cérémonies.

تشريك { Թէշրիք [—] Ընկերացնել. associer

تشرين اول { Թէշրինի էվվէլ [ա] Հոկտեմբեր. octobre.

تشرين ثانى { Թէշրինի սանի [ա] Նոյեմբեր. novembre.

تشعب { Թէշա՛ուպ [—] Ճիւղաւորիլ. se partager en branches [شعبه էն]։

تشعر { Թէշա՛ուր [—] Աղուամազով ծածկըւիլ. pubescence [شعر էն]։

تشفع { Թէշէֆֆու՛ [—] Բարեխօսել. intercéder [شفاعت էն]։

تشفى { Թէշէֆֆի [—] Բժշկուիլ se guérir [شفا էն]։

تشفيه { Թէշֆիյէ* [—] Բժշկել. guérir [شفا էն]

تشكر { Թէշէքքիւր [—] 1. Շնորհակալ ըլլալ. remercier [شكر էն] 2. Շնորհակալութիւն. remerciement [جم. تشكرات]։

تشكل { Թէշէքքիւլ [—] 1. Ձեւանալ. կազմուիլ. կազմակերպուիլ. se former. se constituer [شكل էն] 2. Կազմութիւն. formation

تشكى { Թէշէքքի [—] Գանգատիլ. se plaindre [شكايت էն] 2. Գանգատ. plainte [جم. تشكيات]։

تشكيل { Թէշքիլ [—] 1. Կազմել. կազմակերպել former. constituer [شكل էն] 2. Կազմակերպութիւն. organisation [جم. تشكيلات]։

تشمير { Թէշմիր [—] Ի վեր պարզել. retrousser. տարց. ساق غيرت — դօտեպինդ կալ. se tenir prêt, vif, zélé.

تشنج { Թէշէննիւճ [—] 1. Կծկում. contraction 2. Ջղաձգութիւն spasme

تشنگى { Թէշնէկի [ա] Ծարաւութիւն. altération. soif.

تشنه { Թեշնէ [ս] Ծարաւի. altéré [յգ. تشنكان] ։

تشنيع { Թեշնի՛ [ս] 1. Գարշելի, նախատելի համարել. considérer comme détestable, blâmable 2. Նախատել. blâmer. détester.

تشنيف { Թեշնիֆ [ս] Օղ դնել. mettre des pendants d'oreilles. — ساز او ականջը զարդարել (օղով, բարի խրատով). garnir l'oreille (avec des boucles et de bon conseil).

تشوش { Թեշեվվիւշ [ս] Շփոթութիւն. confusion. trouble.

تشويش { Թեշվիշ [ս] 1. Խռովել. շփոթել. troubler. déranger 2. Խառնակութիւն. շփոթութիւն. confusion. embarras.

تشويق { Թեշվիք [ս] 1. Յորդորել. դրդել. exhorter. exciter [شوق են] 2. Յորդորութիւն. դրդում. exhortation, stimulation [յգ. تشويقات

تشهى { Թեշեհհի [ս] Ցանկանալ. désirer ardemment [شهوت են] ։

تشهير { Թեշհիր [ս] 1. Հրապարակել. divulguer [شهرت են] 2. Ոճրագործ մը հրապարակաւ անարգել ընել. exposer un criminel.

تشيخ { Թեշեյյիւխ [ս] Ծերանալ. vieillir. [شيخ են] ։

تشييد { Թեշյիտ [ս] Ամուր կառուցանել. construire solidement.

تشييع { Թեշյի՛ [ս] Ցուցարկել (հիւր կամ ճամբորդ). reconduire (un hôte ou voyageur).

تصاحب { Թեսահիւպ [ս] Պաշտպանել. protéger. favoriser [صحابت են].

تصادف { Թեսատիւֆ [ս] 1. Հանդիպել. rencontrer 2. Դիպել. arriver 3. Դիպուած. hazard. — ى դիպուածական. éventuel. accidentel.

تصادم { Թեսատիւմ [ս] 1 Բախել. se choquer [صدمه են] 2. Բախում. choc 3. Բռն. ճայթում. fulmination.

تصارلق { Թեսարլըգ [թ] Ի մին դնել, նետել. projeter.

تصاريف { Թեսարիֆ* [ս] յգ. تصريف ի. plur. de تصريف .

تصالب { Թեսալիւպ [ս] Բնն. խաչաձև հատումն chiasma, décussation[تصليب են

تصالح { Թէսալիւհ [–] փօ. խաղաղած հաշտու. թիւն. réconciliation mutuelle [صلح էն] ։

تصانيف { Թէսանիֆ* [–] ջէ. تصنيف ի. pl. de تصنيف ։

تصاور { Թէսավիր* [–] ջէ. تصوير ի. pl. de تصوير

تصبع { Թէսապպիւ‘ [–] Մատնաւորութիւն. digitation.

تصبن { Թէսապպիւն [–] ջէմ. Օճառացումն. saponification [صابون էն] ։

تصحيح { Թասհիհ [–] 1. Ուղղել. rectifier [صحت էն] 2. Սրբագրել. corriger 3. Սրբագրութիւն. correction [ջէ. تصحيحات]. առող. مزاج — առողջանալ. recouvrer la santé.

تصدر { Թէսատտիւր [–] Գլուխ կանգնիլ. se mettre à la tête [صدر էն]։

تصدق { Թէսատտիւք [–] Ողորմութիւն տալ. donner de l'aumône [صدقه էն]

تصدى { Թէսատտի [–] փորձել (չարութիւն) tenter (une méchanceté). faire une tentative [صدد էն] 2. Փորձ (չարութեան). tentative [ջէ. تصديات]։

تصدر { Թաստիր [–] 1. Հանել. faire émaner [صدور էն] 2. Գլուխ դնել. mettre à la tête [تصدير էն]

تصديع { Թաստի‘ [–] 1. Գլուխ ցաւցնել. rompre la tête. importuner [صداع էն] 2. Գլխացաւութիւն. importunité [ջէ. تصديعات]

تصديق { Թաստիք [–] 1. Հաստատել. confirmer [صدق էն] 2. Վաւերացնել. ratifier. légaliser.

تصرف { Թէսարրիւֆ [–] 1. Ըստ կամս վարել. disposer [صرف էն] 2. Տէր ըլլալ. posséder 3. Խնայողութիւն ընել. économiser 4. Տրամադրութիւն. առաջում. disposition. possession 5. Խնայութեան դրամ. épargne [ջէ. تصرفات] ։

تصريح { Թասրիհ [–] 1. Բացորոշ յայտնել. լուսաբանել. dire explicitement, éclaircir [صراحت էն] 2. Լուսաբանութիւն. éclaircissement [ջէ. تصريحات]։

تصريف { Թասրիֆ [–] 1. ջէ. խոնարհել. conjuguer 2. խոնարհում. conjugaison [ջէ. تصريفات] 3. Քէն. խառնեցում. révulsion.

تصعب { Թէսաՙուպ [ա] Դըժուարանալ. devenir difficile [صعوبت էն]։

تصعد { Թէսաՙուտ [ա] Թիմ. Վերացումն ու թիւն (շոգւոյ). émanation [صعود էն]

تصعيب { Թասՙիպ [ա] 1. Դժուարացնել. rendre difficile [صعوبت էն] 2 Դժուարութիւն. difficulté [ջմ. تصعيبات]։

تصعيد { Թասՙիտ [ա] Վեր- բարձրացնել. élever, hausser [صعود էն]։

تصغير { Թասղիր [ա] Փոքրկացնել, նուազեցնել. diminuer, amoindrir [صغر էն] աճց. — اسم ժեռ. նուազական անուն. nom diminutif.

تصفى { Թէսաֆֆի [ա] Զտուիլ se raffiner [صفوت էն]

تصفيح { Թասֆիհ [ա] Տափարակել. aplatir. [صفح էն]։

تصفيف { Թասֆիֆ [ա] Դասել. շարել. ranger. classer [صف էն]։

تصفيه { Թասֆիյէ* [ա] 1. Զտել. raffiner. purifier [صفوت էն] 2. Ցարդարում (պարտուց). liquidation

تصلب { Թէսալլիւպ [ա] 1. Կարծրանալ. s'endurcir [صلابت էն] 2. Կարծրացում. endurcissement. sclérome.

تصليب { Թասլիպ [ա] 1 Կարծրացնել. endurcir [صلابت էն] 2. Խաչել. crucifier [صليب էն],

تصليه { Թասլիյէ* [ա] Օրհնութիւն տալ. donner bénédiction [صلوة էն]։

تصمه { Թասմէ [ի] տե՛ս. voir تامیه ։

تصمم { Թասամմիւմ [ա] Հաստատապէս մտադրել, որոշել. se déterminer fermement. աճց. كرده — հաստատապէս որոշած. fermement résolu, déterminé.

تصنع { Թէսաննիւ [ա] Կեղծիք. feinte [صنع էն]

تصنيع { Թասնի [ա] 1. Շինել. fabriquer. [صنع էն] 2. Շինծու բան. chose fictive [ջմ. تصنيعات] 3 Ձեւ. Ցարդարութիւն. prothèse, néoplastie.

تصنيف { Թասնիֆ [ա] 1. Դասակարգել. classifier. ranger [صنف էն] 2. Խմբագրել. composer 3. Հեղինակութիւն. ouvrage [ջմ. تصنيفات . تصانيف]։

تصور { Թէսավվիւր [ա] 1. Կերպարանել, գաղափարել. figurer, modeler

[صورت էն] 2. Յղանալ. մտադրել. concevoir. projeter 3. Գաղափար. խորհուրդ. idée. pensée. projet [ջէ. تصورات]։

تصوف { Թէսավվուֆ [=] Վարդապետութիւն միստիկեանց. mysticisme [صوف էն]։

تصويب { Թէսվիպ [=] 1. Հաւանել. ընդունել. approuver [صواب էն] 2. Հաւանութիւն. approbation.

تصوير { Թէսվիր [=] 1. Կերպարանել. former [صورت էն] 2. Նկարագրել. décrire 3. Պատկեր, կենդանագիր. image, portrait [ջէ. تصاوير]։

تصيير { Թէսյիր [=] Լինել տալ, causer d'être [صيرورت էն]. ی — ներ. անցողական. transitif.

تضاد { Թէզադտ [=] Հակառակութիւն, հակասութիւն. contrariété, contraste [ضد էն]։

تضارب { Թէզարիւպ [=] տե՛ս voir مضاربه։

تضاعف { Թէզա՛ուֆ [=] Կրկնիլ. se redoubler [ضعف էն]։

تضرر { Թէզարրուր [=] Վնասուիլ. s'endommager [ضرر էն]։

تضرع { Թէզարրու՛ [=] 1. Պաղատիլ. supplier [ضراعت էն] 2. Խոնարհում. humiliation։

تضرير { Թէզրիր [=] տե՛ս voir اضرار։

تضريس { Թէզրիս [=] Ատամնառութիւն agacement.

تضعف { Թէզա՛՛ուֆ [=] Տկարանալ. s'affaiblir [ضعف էն]։

تضعيف { Թազ՛իֆ [=] 1. Տկարացնել. affaiblir [ضعف էն] 2. Կրկնել. doubler [ضعف էն]։

تضليل { Թազլիլ [=] Մոլորեցնել. égarer. séduire [ضلالت էն]։

تضمن { Թէզամմիւն [=] Պարունակել. contenir [ضمن էն]. ամոյց. ی — Լուելեայն, զօրութեամբ իմացեալ. implicite.

تضمين { Թազմին [=] 1. Տուժել. indemniser. dédommager [ضمان էն] 2. Կոչում. citation.

تضمينات { Թազմինաթ [=] Տուգանք. indemnisation, indemnité [ջէ. تضمين ի]։

تضيق { Թէզայյուգ [=] Անձուկ լինելն. rétrécissement [ضيق էն]։

تضييع { Թազյի՛ [—] կորուսանել. perdre. [ضياع էն]։

تضييق { Թազյիգ [—] 1. Սեղմել. serrer [ضيق էն] 2. Նեղել. ճզմել. tourmenter. presser 3. Նեղութիւն. ճնշում. gêne. pression [յգ. تضييقات]։

تطابق { Թեթապուգ [—] Համաձայնութիւն. conformité [طبق էն]։

تطاول { Թեթավիւլ [—] 1. Երկայնում. allongement [طول էն] 2. Ձեռնձգութիւն. կեղեքում. usurpation. empiètement.

تطاير { Թեթայիւր [—] յգ. Թռչում, ցնդում. volatilisation [طيران էն]։

تطبيق { Թաթպիգ [—] 1. Համեմատել. comparer [طبق էն] 2. Բաղդատել (գրութիւն). confronter 3. ի կիր արկանել. appliquer 4. յգ. խաւ ի խաւ դասաւորութիւն. stratification. ապա — համեմատ. conformément à. مهر — կնիք որոյ մի դրոշմը պահպանուած է. cachet dont une empreinte est gardée officiellement.

تطبيقات { Թաթպիգաթ * [—] Կիրարկութիւն. application [յգ. تطبيق ի]։

تطحل { Թեթահհուլ [—] Թէլ. փայծաղնաւորում. splénification.

تطحين { Թաթհին [—] Աղալ moudre [طحن էն]։

تطرق { Թեթարրուգ [—] Զարնել. frapper [طرق էն]

تطريب { Թաթրիպ [—] Զուարթացնել. égayer [طرب էն]։

تطليق { Թաթլիգ [—] Արձակել (զկին). répudier sa femme, divorcer [طلاقت էն]։

تطويش { Թաթվիշ [—] Որձատել. castrer.

تطويل { Թաթվիլ [—] Երկարել. allonger, prolonger [طول էն]։

تطهير { Թաթհիր [—] Մաքրել. nettoyer. [طهارت էն]։

تطييب { Թաթյիպ [—] 1. Ազնուացնել. améliorer, ennoblir [طيب էն] 2. Անուշել. adoucir.

تظاهر { Թեզահիւր [—] Յայտնել, երեւիլ. se manifester [ظهور էն]։

تظلم { Թեզալլում [—] Զրկանքի մը պատճառաւ տրտնջալ. se plaindre

d'une injustice [ظلم էն]:

تظليل { Թազլիւլ [-] Հովանի ընել. ombrager [ظلل էն]:

تعارض { Թէ'արուզ [-] Միմեանց պատահիլ. se rencontrer [عرض էն]:

تعاضد { Թէ'ազուտ [-] Իրարու ձեռնտու ըլլալ. s'entr'aider [عضد էն]:

تعاطى { Թէ'աթի [-] Իրարու տալ, փոխանակել. échanger [عطا էն]:

تعاقب { Թէ'աքուպ [-] 1. Իրարու ետեւ գալ se suivre [عقب էն] 2. Յաջորդութիւն. succession.

تعالى { Թէ'ալա [-] 1. Բարձրեալ ըլլայ. soit exalté, glorifié 2. Բարձրեալ, վեհ. le Très-Haut, sublime

تعالى { Թէ'ալի [-] Բարձրանալ. être haut, sublime. s'élever [علو էն]:

تعامل { Թէ'ամուլ [-] 1. Գործածութիւն. transaction [عمل էն] 2. Փիզ. Հակազդեցութիւն. réaction.

تعاون { Թէ'ավուն [-] Փոխադարձ օգնութիւն. secours mutuel. [عون էն]:

تعاهد { Թէ'ահուտ [-] տե'ս voir معاهده:

تعب { Թա'ապ [-] Աշխատանք, խոնջանք. peine. fatigue.

تعبد { Թէ'ապպուտ [-] Ծառայականութիւն. servilité [عبوديت էն]:

تعبير { Թա'պիր [-] 1. Մեկնել. expliquer [عباره էն] 2. Կոչել. nommer. appeler 3. Ասացուած. բան. expression [յգ. تعبيرات]:

تعبية { Թա'պիյէ* [-] 1. Զետեղել. installer 2. Յարդարել. arranger. ասց. الجيش — Ճակատայարդարութիւն. tactique.

تعجب { Թէ'աճճուպ [-] Զարմանալ. s'étonner [عجب էն] 2. Զարմանք. étonnement.

تعجيز { Թա'ճիզ [-] Նեղել. Ձանձրացնել. gêner, ennuyer [عجز էն]:

تعجيل { Թա'ճիլ [-] Փութացնել. Աճապարել. accélérer. presser. hâter [عجل էն]:

تعجين { Թա'ճին [-] Շաղխել. malaxer [عجن էն]

تعداد { Թա'տատ [-] Թուել. énumerer [عدد էն]

تعدد { Թէ'աստուտ [-] 1. Բազմապատկիլ. se multiplier [عدد էն] 2. Բազ-

մուլթիւն. pluralité. տաոց. ازواج — բազմակնութիւն. polygamie.

تعدى { Թէ'ատտի [—] Հարստահարութիւն. oppression [عداوت էն] [ճէ. تعديات]։

تعديل { Թա'տիլ [—] 1. Զափաւորել. modifier [عدل էն] 2. Բարեփոխում. modification [ճէ. تعديلات] 3. քիմ. Չէզոքացում. neutralisation.

تعديه { Թա'տիյէ* [—] Բայ մը անցողական ընել rendre un verbe transitif.

تعذر { Թէ'ազզիւր [—] Անգործադրելիութիւն impraticabilité [عذر էն]։

تعذيب { Թա'զիպ [—] Տանջել tourmenter [عذاب էն]։

تعرب { Թէ'արրիւպ [—] Արաբանալ se naturaliser en arabe [عرب էն]։

تعرض { Թէ'արրուզ [—] 1. Հակառակիլ s'opposer [عرض էն] 2. Յարձակողութիւն. agression [ճէ. تعرضات]. ى — Թշնամական. յարձակողական. offensif

تعرضكارانه { Թէ'արրուզքեարանէ [զ] Յարձակողական. Թշնամական. offensif. agressif.

تعرفه { Թա'րիֆէ* [—] Սակագիր. tarif [عرفان էն]

تعرق { Թէ'արրուգ [—] Քրտնանում. sudation. [عرق էն]։

تعرى { Թէ'արրի [—] Մերկանալ se dépouiller de [عريان էն]։

تعريب { Թա'րիպ [—] Արաբացնել. arabiser, naturaliser en arabe [عرب էն]

تعريض { Թա'րիզ [—] 1. Անուղղակի սաստանել censurer indirectement [عرض էն] 2. Թշնամական ակնարկութիւն. allusion offensive [ճէ. تعريضات]։

تعريف { Թա'րիֆ [—] 1. Բանի մը սահմանը տալ, որոշել définir [عرفان էն] 2. Նկարագրել décrire 3. Սահման. նկարագիր. définition. description [ճէ. تعريفات]. տաոց. — حرف քեր. որոշիչ յօդ. article défini.

تعريه { Թա'րիյէ* [—] Մերկացնել. dénuer [عريان էն]։

تعزز { Թէ'ազզիւզ [—] Վսեմանալ acquérir de l'éminence [عزت էն]։

تعزيت { Թա'զիյէթ* [—] Մխիթարել. consoler. տաոց. نامه — մխիթարա-

գիր. lettre de consolation.

تعزير { Թաազիր [ـ] 1. Յանդիմանել. réprimander 2. Յանդիմանութիւն. réprimande.

تعزز { Թա'զզուզ [ـ] Մեծացուցանել. վեհացընել. glorifier, célébrer. rendre sublime [عزت էն].

تعزيه { Թա'զիէ* [ـ] տե՛ս. voir تعزيت.

تعسر { Թէ'ասսուր [ـ] Դժուարանալ. devenir difficile [عسرت էն].

تعسير { Թա'սիր [ـ] Դժուարացնել. rendre difficile [عسرت էն].

تعشق { Թէ'աշշուգ [ـ] Սիրահարիլ. devenir amoureux [عشق. էն].

تعشير { Թա'շիր [ـ] Տասնապատկել. décupler [عشر էն] 2. Հարկ ժողովել. prélever la dîme [عشر էն].

تعصب { Թէ'ասսուպ [ـ] Մոլեռանդութիւն. fanatisme.

تعصير { Թա'սիր [ـ] Մզել. exprimer [عصاره էն].

تعضو { Թէ'աձձու [ـ] Գործարանաւորիլ. s'organiser [عضو էն].

تعطف { Թէ'աթթուֆ [ـ] Կարեկցութիւն. compassion [عطف էն].

تعطير { Թա'թիր [ـ] Անուշահոտ գործել. parfumer [عطر էն].

تعطيل { Թա'թիլ [ـ] 1. Դադրեցնել. suspendre. faire cesser [عطالت էն] 2. Դադար. repos. vacance.

تعظم { Թէ'ազզում [ـ] 1. Մեծնալ. s'agrandir [عظمت էն] 2. Մեծամտութիւն. fierté 3. Ոսկրացում. ossification [عظم էն].

تعظيم { Թա'զիմ [ـ] Մեծարել. honorer, respecter [عظمت էն] 2. Մեծարանք. honneur, respect [ժղ. تعظيمات]. — ի յարգանս par respect.

تعفن { Թէ'աֆֆուն [ـ] 1. Նեխութիւն. putréfaction [عفونت էն] 2. Հոտիլ. puer 3. Ժահահոտութիւն. puanteur, infection [ժղ. تعفنات].

تعقل { Թէ'աքքուլ [ـ] Իմանալ, իմաստահասու ըլլալ. comprendre, saisir [عقل էն].

تعقيب { Թա'քիպ [ـ] 1. Հետևիլ. suivre [عقب էն] 2. Հալածել. poursuivre 3. Հալածում. poursuite [ժղ. تعقيبات].

تعقيد { թա'գիտ [ա] 1. կապել. nouer [عقد էն] 2. Խրթնաբանութիւն. obscurité du langage [յգ. تعقيدات]:

تعلق { թէ'ալլուգ [ա] Վերաբերութիւն. կախում. relation. rapport. dépendance [علاقه էն]:

تعلقات { թէ'ալլուգաթ* [ա] Ազգականք. parents.

تعلل { թէ'ալլիւլ [ա] Պատճառաբանութիւն. allégation. excuse [علت էն]

تعلم { թէ'ալլիւմ [ա] Ուսանիլ. apprendre, s'instruire [علم էն]:

تعليق { թա'լիգ [ա] 1. Կախել. suspendre [علاقه էն] 2. Կախեալ ընել. faire dépendre de. 3. Երկարաձգել. ajourner 4. Տեսակ մը Պարսկական գիր. sorte d'écriture persane.

تعليقه { թա'լիգա [ա] Տեսակ մը կառք. espèce de voiture.

تعليل { թա'լիլ [ա] Պատճառ ցոյց տալ. assigner une cause [علت էն]:

تعليم { թա'լիմ [ա] 1. Ուսուցանել. կրթել. enseigner, instruire [علم էն] 2. Հրահանգ. մարզանք. exercice.

تعليمات { թա'լիմաթ* [ա] Հրահանգ, ք. instruction, s.

تعليمخانه { թա'լիմխանէ [պ] Մարզարան զօրաց. salle de manœuvres.

تعمد { թէ'ամմիւտ [ա] Դիտաւորութիւն. կանխամտածութիւն. intention, préméditation [عمد էն]: առաջ. — դիտմամբ. par préméditation.

تعمق { թէ'ամմիւգ [ա] Ընկղմիլ. խորը թափանցել. s'enfoncer. pénétrer au fond [عمق էն]:

تعمم { թէ'ամմիւմ [ա] Ընդհանրանալ. se propager [عموم էն]:

تعميد { թա'միտ [ա] Մկրտել. baptiser [عمد էն]:

تعمير { թա'միր [ա] 1. Նորոգել. réparer [عمارت էն] 2. Նորոգութիւն. réparation [յգ. تعميرات]:

تعميق { թա'միգ [ա] Խորել. խորը յուզել. approfondir [عمق էն],

تعميم { թա'միմ [ա] Ընդհանրացնել. տարածել. généraliser. propager [عموم էն]: առաջ. — ընդհանուր

կերպիւ. en général.

تعند { Թէ'աննիւտ [–] Ցամառիլ. s'obstiner [عناد էն]:

تعود { Թէ'ավվիւտ [–] Սովրիլ. s'accoutumer [عادت էն]:

تعويذ { Թա'վիզ [–] Պահպանակ հմայական. յուռութք. amulette [ճմ. تعاويذ]

تعويض { Թա'վիզ [–] 1. Փոխանակել. substituer [عوض էն]:

تعويق { Թա'վիգ [–] Ցապաղել. faire retarder [عوق էն]:

تعهد { Թէ'ահհիւտ [–] 1. Ցանձն առնուլ. խոստանալ. s'engager [عهد էն] 2. Ցանձնառութիւն. engagement [ճմ. تعهدات]:

تعيش { Թէ'այյիւշ [–] Ապրիլ. vivre [عيش էն]

تعين { Թէ'այյիւն [–] Որոշիլ. նշանաւոր ըլլալ. se distinguer [عين էն]:

تعيب { Թա'յիպ [–] Մեղադրել. պարսաւել. blâmer [عيب էն]:

تعيين { Թա'յին [–] 1. Որոշել. զատանել. distinguer [عين էն] 2. Որոշել. désigner 3. Կարգել. nommer 4. Ռոճիկ. ration [ճմ. تعيينات]:

تغافل { Թէղաֆիւլ [–] 1. Կեղծ անուշադրութիւն. inattention feinte [غفلت էն] 2. Անփութութիւն. անհոգութիւն. inadvertance. négligence.

تغدي { Թէղատտի [–] Սնանիլ. se nourrir [غدا էն]:

تغديه { Թաղտիյէ* [–] Սնուցանել. nourrir [غدا էն]:

تغربل { Թէղարպիւլ [–] Մաղում. cribration [غربال էն]:

تغريب { Թաղրիպ [–] Վտարել. expatrier. bannir [غربت էն]:

تغرير { Թաղրիր [–] Պատրել. խաբել. tromper. duper [غرور էն]:

تغريم { Թաղրիմ [–] Տուգանքի ենթարկել. mettre à l'amende [غرامت էն]

تغزل { Թէղազզիւլ [–] Տարփական խաղեր յօրինել. composer des poèmes érotiques [غزل էն]:

تغسيل { Թաղսիլ [–] Լուանալ. laver [غسل էն]

تغشي { Թէղաշշի [–] Քօղարկիլ. s'envelopper [غشا էն]:

تغشيه { Թաղշիյէ* [–] Քօղարկել. ծածկել.

envelopper. couvrir [غشا էն]

تغصن { Թէղասսուն [–] Բուս. Ճիւղաւորութիւն. ramification [غصن էն]։

تغلب { Թէղալլիւպ [–] 1. Տիրապետել. s'emparer [غلب էն] 2. Բռնակալութիւն. despotisme.

تغلون { Թէղալվիւն [–] Գալվանացում. galvanisation [غلوان էն]։

تغليب { Թաղլիպ [–] Առաւելականութիւն տալ donner la prépondérance [غلبه էն]։

تغليط { Թաղլիթ [–] Սխալեցնել. մոլորեցնել. induire en erreur, séduire [غلط էն]։

تغنى { Թէղաննի [–] Երգել. chanter [غنا էն]։

تغيب { Թէղայյիւպ [–] Անհետանալ. disparaître [غيبوبت էն]։

تغير { Թէղայյիւր [–] 1. Այլափոխիլ. être altéré. changer [غير էն] 2. Փոփոխում. altération [ج. تغيرات]

تغيير { Թաղյիր [–] Այլափոխել. changer [غير էն

تف { Թէֆ [Ի] տե՛ս. voir دف ։

تفاح { Թիւֆֆահ [–] Խնձոր. pomme [ج. تفافيح]։

تفاخر { Թէֆախիւր [–] Խրախուսաբար պարծիլ. se vanter [فخر էն]։

تفاريق { Թէֆարիգ* [–] 1. Ջոկուած բաներ. raretés [եւ. تفرقه] 2. Տեսակ մը անուշահոտ. espèce de parfum.

تفاسير { Թէֆասիր* [–] ջը. تفسير ի. pl. de تفسير

تفاصيل { Թէֆասիլ* [–] ջը. تفصيل ի. pl. de تفصيل ։

تفاضل { Թէֆազուլ [–] Աւելորդ. excédent. superflu [فضل էն]։

تفأل { Թէֆէ'էլ [–] Բարեգուշակ համարել. regarder comme de bon augure [فال էն]։

تفاوت { Թէֆավիւթ [–] Պակասորդ. déficit [فوت էն]։

تفتيش { Թէֆթիշ [–] 1. Զննել. խուզարկել. inspecter. examiner. faire des recherches 2. Զննութիւն. investigation. enquête [ج. تفتيشات]։

تفتيشيه { Թէֆթիշիյէ * [–] Զննական. inspectoral, d'enquête.

تفتيك { Թիֆթիք [Ի] 1. Այծեայ. poil fin des

chèvres d'Angora Ա· Մուսա charpie·

تفتيكلنمك { Թէֆթիքլէնմէք [թ] Գզել· pelucher·

تفجر { Թէֆէճճիւր [ա] 1· Ժայթքել· jaillir [فجر էն] Ա· Բժշ· Եռացում· exanthème·

تفحص { Թէֆահհուս [ա] Խուզարկել· rechercher·

تفحم { Թէֆահհում [ա] Ածխացում· carbonisation [فحم էն]·

تفخر { Թէֆախխուր [ա] Պանծալ· se vanter [فخر էն]·

تفخم { Թէֆէխխում [ա]. Մեծացուցանել·exalter, glorifier [فخامت էն]·

تفرج { Թէֆէրրիւճ [ա] 1· Զբօսնուլ· զուարճանալ· prendre une récréation, se divertir [فرجه էն] Ա· Պտոյտ· promenade·

تفرد { Թէֆէրրիւտ [ա] 1· Եզակականալ· devenir unique [فرد էն] Ա· Եզակականութիւն· singularité·

تفرس { Թէֆէրրիւս [ա] Իմանալ· զգալ· saisir· comprendre [فراست էն]·

تفرع { Թէֆէրրիւ' [ա] Ճիւղաւորիլ· se partager en branches [فرع էն]·

تفرعات { Թէֆէրրիւա'թ* [ա] Մանրամասնութիւնք· պարագայք· particularités· détails· circonstances [ջ· تفرع ի]·

تفرغ { Թէֆէրրիւղ [ա] Առանձնանալ· prendre possession [فراغ էն]·

تفرق { Թէֆէրրիւք [ա] 1· Անջատիլ· se détacher [فرق էն] Ա· Ցրուիլ· se disperser· ...ց· اتصال — Բժշ· Մարմնոյն կերբէն անջատութիւն· solution de continuité·

تفرقه { Թէֆրիքա * [ա] 1· Անջատում· séparation [فرق էն] Ա· Երկպառակութիւն· discorde·

تفريح { Թէֆրիհ [ա] Զուարթացնել· faire réjouir, égayer [فرح էն]·

تفريد { Թէֆրիտ [ա] Մեկուսացնել· isoler· [فرد էն]·

تفريش { Թէֆրիշ [ա] Կահաւորել· meubler [فرش էն]·

تفريط { Թէֆրիթ [ա] Խիստ նուազեցնել· trop diminuer [فرط էն]·

تفريغ { Թէֆրիղ [ա] 1· Պարպել· vider [فراغ էն] Ա· Տալ, վաճառել· céder, vendre·

تفریق { Թէֆրիգ [—] 1. Անջատել. détacher [فرق էն] 2. Զանազանել. distinguer 3. Ընտրել. choisir.

تفسخ { Թէֆէսսիւխ [—] Թէլ. Նեխութիւն. փտտութիւն. putréfaction [فسخ էն]

تفسره { Թէֆսիրէ* [—] Մեկնիչ. explicatif.

تفسیر { Թէֆսիր [—] 1. Մեկնել. expliquer. commenter 2. Մեկնութիւն Կուրանի. commentaire du Coran [յգ. تفاسیر].

تفشره { Թէֆշիրէ [—] տե՛ս. voir. تقلوا.

تفصیل { Թաֆսիլ [—] 1. Մանրամասնել. détailler [فصل էն] 2. Մանրամասնութիւն. détail [յգ. تفصیلات]. տաց. کامل — ا — մանրամասնօրէն. en détail.

تفضیل { Թաֆզիլ [—] Առաւելութիւն տալ. préférer [فضل էն]. տաց. քեր. — اسم բաղդատական կամ գերադրական. comparatif ou superlatif.

تفقد { Թէֆէգգիւտ [—] Փընտռել. Հարցնել. chercher, demander.

تفکر { Թէֆէքքիւր [—] 1. Մտածել. méditer [فکر էն] 2. Մտածութիւն. méditation [յգ. تفکرات].

تفنك { Թիւֆէնկ [Ի] Հրացան. fusil. տաց. انداز — Հրացանաձիգ. fusilier

تفنکجی { Թիւֆէնկճի [Ի] 1. Զինագործ. զինավաճառ. armurier 2. Ոստիկան. gendarme.

تفنن { Թէֆէննիւն [—] Արուեստից և գիտութեանց մէջ հմտանալ. acquérir une connaissance approfondie dans les arts et les sciences [فن էն].

تفوض { Թէֆէվվիւզ [—] Յանձնարարութիւն մը ստանձնել. se charger d'une commission.

تفوق { Թէֆէվվիւգ [—] Գերազանցել. surpasser [فوق էն].

تفوه { Թէֆէվվիւհ [—] Զրուցել. dire [فم էն].

تفویض { Թէֆվիզ [—] Յանձնել. confier à.

تفه { Թէֆէ [Ի] 1. Սանտր մազալուացի. peigne 2. Խիթ մատաղքի. écheveau.

تفه جی { Թէֆէճի [Ի] Վաշխառու. usurier.

تفهم { Թէֆէհհիւմ [—] Ըմբռնել. ծանօթանալ. comprendre. prendre connaissance [فهم էն].

تفهيم { Թէֆհիմ [-] Իմացուցանել. զեկուցանել faire savoir. notifier [فهم էն]

تقابل { Թէգապիւլ [-] 1. Դէմ առ դէմ գալ. rencontrer [قبل էն] 2. Համահաւասար գալ. համապատասխանել. être équivalent. correspondre.

تقاتل { Թէգաթիւլ [-] Զիրար սպաննել. se tuer se massacrer [قتل էն]:

تقارب { Թէգարիւպ [-] Իրարու մօտենալ. se rapprocher [قرب էն]:

تقارير { Թէգարիր* [-] յգ. تقرير ի. pl. de تقرير

تقاريض { Թէգարիզ* [-] յգ. تقريض ի. pl. de تقريض:

تقاسيط { Թէգասիթ* [-] յգ. تقسيط ի. pl. de تقسيط:

تقاص { Թէգաս [-] Պարտուց և պահանջից համահաւասար գալը. balance du débit et du crédit. [قص էն]:

تقاضا { Թէգազա [-] Պարտականը նեղել. importuner le débiteur. [قضا էն] [տաճ. Թէգազզը էն]:

تقاضى { Թէգազը [-] տե՛ս. voir تقاضا:

تقاطر { Թէգաթուր [-] թլ. կաթում. stillation [قطره էն]:

تقاطع { Թէգաթու՛ [-] Զիրար կարել. se couper [قطع էն]: տաճ. — نقطهٔ հատման կէտ. intersection.

تقاعد { Թէգաու՛տ [-] Պաշտօնէ հանգստացում. retraite [قعود էն]. կ— կամ معاشى — հանգստեան թոշակ. pension de retraite.

تقبض { Թէգապպուզ [-] 1. Ամփոփումն. contraction [قبض էն] 2. Պնդութիւն. constipation.

تقبل { Թէգապպիւլ [-] Ընդունիլ. accepter [قبول էն]:

تقبيح { Թագպիհ [-] 1. Եպերել. պարսաւանել. désapprouver, blâmer [قبح էն] 2. Եպերանք. répréhension [յգ. تقبيحات]:

تقبيل { Թագպիլ [-] Համբուրել. baiser [قبله էն]

تقدس { Թէգատտիւս [-] Սուրբ ըլլայ. qu'il soit sanctifié.

تقدم { Թէգատտիւմ [-] 1. Յառաջանալ. devancer [قدوم էն] 2. Նախադասել. précéder.

تقدمه { Թագդիմէ* [–] Ընծայ. présent [قدوم էն] [ջէ. تقادم]։

تقدیر { Թագդիր [–] 1. Գնահատել. apprécier [قدر էն] 2. Ենթադրութիւն. supposition [ջէ. تقديرات] 3. Նախասահմանութիւն. prédestination 4. Պարագայ cas. ածակ. ى — Ենթադրական զօրութեամբ իմացեալ. supposé. sous-entendu.

تقدیس { Թագդիս [–] Նուիրագործել. սուրբ առնել. sanctifier [قدس էն]։

تقدیم { Թագդիմ [–] 1. Մատուցանել. présenter. offrir [قدوم էն] 2. Նախադասել. faire précéder, devancer.

تقرب { Թեգարրուպ [–] Մօտենալ. s'approcher [قرب էն]։

تقرح { Թեգարրուհ [–] Բժշ. Կեղաւորութիւն. ulcération [قرحه էն]։

تقردامق { Թագրդամուգ [ի] Թնդալ. résonner.

تقرر { Թեգարրուր [–] 1. Հաստատուիլ. զետեղուիլ. s'établir [قرار էն] 2. Որոշուիլ. être décidé 3. Բժշ. Զետեղումն. localisation

تقریب { Թագրիպ [–] Մօտեցնել. approcher [قرب էն]. ածակ. — ի կերպիւ իւիք. d'une manière quelconque. ى — Մերձաւոր. approximatif.

تقریباً { Թագրիպէն [–] Գրեթէ. à peu près. approximativement.

تقریر { Թագրիր [–] 1, Հաստատել. établir [قرار էն] 2. Զրուցել. déposer 3. Զրուցուածք. expression 4. Ծանուցագիր. rapport. note [ջէ. تقارير]։

تقریض
تقریظ { Թագրիզ [–] 1. Ներբողել. faire l'éloge 2. Դրուատիք մատենի. éloge d'un livre [ջէ. تقاريض]։

تقزح { Թեգազզուհ [–] Բնա. Ծիածանումն մետաղաց. irisation [قزح էն]։

تقسم { Թեգասսում [–] Բաժանուիլ. se diviser [قسم էն]։

تقسیط { Թագսիթ [–] 1. Բաժնեվճար. dividende [قسط էն] [ջէ. تقاسيط]։

تقسیم { Թագսիմ [–] 1. Բաժանել. diviser. partager [قسمت էն] 2. Բաժանումն. division [ջէ. تقسيمات] 3. Տեսակ մը նուագ-

երգութիւն. espèce de mélodie.

تقشح { Թէքաշշուհ [—] Բժշ. Թքանելը. crachement.

تقشير { Թագշիր [—] Կեղե-ւները հանել. écailler [قشر էն]:

تقصير { Թագսիր [—] 1. Թե-րութիւն. défaut [قصور էն] [ճը. تقصيرات] 2. Կարճել. raccourcir [قصر էն]

تقطر { Թէքաթթուր [—] Թո-րիլ. se distiller [قطره էն]:

تقطير { Թագթիր [—] Թորել. distiller [قطره էն]:

تقطيع { Թագթի' [—] 1. Կըտ-րատել. découper [قطع էն] 2. Տաղ չափել. scander un vers.

تقلاق { Թագլագ [Թ] Ճախր. culbute.

تقلب { Թէքալլիւպ [—] Ցե-ղաշրջում. changement. vicissitude [قلب էն] [ճը. تقلبات]:

تقلد { Թէքալլիւտ [—] Իւր վրան բան մը կապել, դնել. se ceindre. mettre [قلاده էն]:

تقلص { Թէքալլիւս [—] Բժշ. Կծկում. ամփո-փում. contraction.

تقليب { Թագլիպ [—] Ցեղա-շրջել transformer, changer [قلب էն]:

تقليد { Թագլիտ [—] 1. Իւր վրան բան մը կապել, դնել. se mettre. se garnir [قلاده էն] 2. Նմանութիւն ընել. imiter 3. Նմանու-թիւն, կեղծ. imitation, contrefaçon. ածց. ى — Նմա-նագործ միմոս. mimique.

تقليل { Թագլիլ [—] Նուա-զեցնել. diminuer. amoindrir [قلت էն]:

تقمل { Թէքամմիւլ [—] Բժշ. Ոջլոտութիւն. phthiriose [قمل էն]:

تقوا { Թագվա [—] տես. voir تقوى:

تقوس { Թէքավվիւս [—] Ա-ղեղի պէս կորա-նալ. s'arquer [قوس էն]:

تقوى { Թագվա [—] Երկիւ-ղածութիւն. crainte de Dieu. ածց. اهل — . երկիւղած. craignant Dieu. pieux.

تقويت { Թագվիյէթ* [—] Զօ-րացում. օգնու-թիւն. renfort, secours [قوت էն]:

تقويس { Թագվիս [—] Աղեղի պէս կորացնել. arquer [قوس էն]:

تقويم { Թագվիմ [–] 1. Ուղղել · redresser [قوام էն] 2. Օրացոյց. տօմար almanach. calendrier.

تقويه { Թագվիյէ* [–] Զօրացնել. ամրացնել. fortifier, renforcer [قوت էն].

تقى { Թագի [–] Երկիւղած. craignant Dieu. pieux [تقوى էն] [յր. اتقيا].

تقيح { Թէգայյուհ [–] Թարախել. suppurer. purulence [قيح էն].

تقيد { Թէգայյուտ [–] 1. Հոգ տանիլ. appliquer des soins [قيد էն] 2. Հոգատարութիւն, խնամք. attention, soin [յր. تقيدات].

تقىء { Թէգայյու [–] փսխել. vomir [قى էն].

تقييد { Թագյիտ [–] 1. Կապել. lier [قيد էն] 2. Պայմանել. stipuler 3. Զափաւորել. restreindre.

تك { Թէք [թ] 1. Անզոյգ. impair 2. Միակ. առանձին. seul 3. Մէկ հատիկ. unique 4. Զոյգին մին l'un du couple 5. Որպէս զի. afin que. —աշ. باشنه — առանձինն. solitaire, seul. طورمق — հանդարտ կենալ. rester tranquille. توك — աստ անդ. մերթ. ça et là. tantôt.

تك { Թէք [ղ] Արշաւանք. excursion.

تكابو { Թէքեափու [ղ] Աստ անդ ընթանալ. courrir ça et là.

تكاثر { Թէքեասիւր [–] Բազմապատկիլ. բազմանալ. se multiplier [كثرت էն]

تكاثف { Թէքեասիւֆ [–] Խտացում condensation [كثافت էն].

تكاسل { Թէքեասիւլ [–] Թուլութիւն. զանցառութիւն négligence [كسل էն]

تكاليف { Թէքեալիֆ* [–] 1. Առաջարկներ. propositions [եզ. تكليف] 2. Տուրքեր. impôts. charges.

تكاهل { Թէքեահիւլ [–] Ծուլանալ. paresser [كاهلت էն].

تكايا { Թէքեայա* [–] յր. تكيه ի. pl. de تكيه.

تكبر { Թէքեպպիւր [–] Փքանալ. Հպարտութիւն. s'enorgueillir. fierté [كبر էն].

تكبير { Թէքպիր [–] ալլահու էքպէր (Աստուած մեծ է) ըսել. réciter الله اكبر (Dieu est le plus grand.

تكثر { Թէքէսսիւր [ա] Շատ-նալ. augmenter [كثرت էն]։

تكثف { Թէքէսսիւֆ [ա] Խը-տանալ. se condenser [كثافت էն]։

تكثير { Թէքսիր [ա] Շատ-ցընել. faire augmenter, multiplier [كثرت էն]

تكثيف { Թէքսիֆ [ա] Խտա-ցընել. condenser [كثافت էն]։

تكحيل { Թէքհիլ [ա] Աչաց շուրմայ դնել. mettre du collyre aux yeux [كحل էն]։

تكدير { Թէքտիր [ա] Ք. Վշ-տացընել. Կշտամ-բել. affliger, réprimander [كدر էն] Ծ. Կշտամբանք. réprimande [ձ. تكديرات]։

تكذيب { Թէքզիպ [ա] Սուտ հանել. démentir [كذب էն]։

تكرار { Թէքրար [ա] Ք. Կրկ-նել. répéter [كره էն] Ծ. Դարձեալ. encore une fois. տաց. — على ال — կամ — ب — կրկին և կրկին. à plusieurs reprises.

تكرارلمق { Թէքրարլամագ [բ] Կրկնել. réitérer. répéter.

تكرر { Թէքէրրիւր [ա] Ք. Կրկնիլ. se répéter [كره էն] Ծ. Կրկնում. répétition.

تكرلك { Թէքէրլէք [բ] Անիւ. roue Ծ. Հացատ (շաքարի, պանիրի և լն). pain.

تكرلمك { Թէքէրլէմէք [բ] Թաւալել. գլորել. rouler.

تكرلنمك { Թէքէրլէնմէք [բ] Թաւալիլ. գլո-րիլ. se rouler.

تكرى { Թանրը [բ] Աստուած Dieu.

تكرير { Թէքրիր [ա] Կրկնել. répéter [كره էն]։

تكريم { Թէքրիմ [ա] Ք. Պատ-ուել. vénérer. respecter [كرم էն] Ծ. Յար-գանք. respect [ձ. تكريمات]։

تكسر { Թէքէսսիւր [ա] Ք. Կոտրտիլ. se casser [كسر էն] Ծ. Բաժ. Բեկ-բեկում. fractionnement.

تكسنمك { Թիքսինմէք [բ] Գարշիլ. éprouver du dégoût.

تكسير { Թէքսիր [ա] Կոտրտել. casser, briser. [كسر էն]։

تكفل { Թէքէֆֆիւլ [ա] Ե-րաշխաւորել. se rendre garant [كفالت էն]։

تكفور { Թէքֆուր Թագաւոր. իշխան. roi, prince

[տէյն. Թաղաւոր քառւէն]։ طاغى — Ռոտոսթօյ. Rodosto.

تكفير { Թէքֆիր [ա] Անհա-ւատ ամբաստանել. accuser d'infidélité [كفر էն]։

تكفيل { Թէքֆիլ [ա] Երաշ-խաւոր ընել. prendre quelqu'un pour garant [كفالت էն]։

تكفين { Թէքֆին [ա] Պատա-նել. envelopper un mort dans un linceul [كفن էն]։

تكل { Թէքէլ [ի] Տեսակ մը կար. piqure.

تكلتى { Թէքէլթի [ի] Թամբի Թաղիք. feutre de selle.

تكلس { Թէքէլլիւս [ա] Կրա-ցում. calcination [كلس էն]։

تكلف { Թէքէլլիւֆ [ա] 1. Ցոյցնութիւն, աշ-խատանք. peine [ջր. تكلفات] [تكلف էն] 2. Ձևակերպու-թիւն. formalité, cérémonie

تكلم { Թէքէլլիւմ [ա] Խօսիլ. parler [كلام էն]։

تكليس { Թէքլիս [ա] Կրա-ցընել. calciner [كلس էն]։

تكليف { Թէքլիֆ [ա] 1. Ա-ռաջարկել. proposer [كلف էն] 2. Առաջարկ proposition [ջր. تكاليف . تكليفات] 3. Պատուասիրութիւն. Ձևա-կերպութիւն. façon, cérémonie. տաց. سز — ընտանի. familier, sans façon.

تكليل { Թէքլիլ [ա] Պսակ դնել. couronner [اكليل էն]։

تكليم { Թէքլիմ [ա] Խօսեցնել. faire parler [كلام էն]

تكمل { Թէքէմմիւլ [ա] Ամ-բողջանալ. լրանալ. être complet, achevé [كمال էն]

تكمله { Թէքմիլէ* [ա] Լրա-ցուցիչ. complément [كمال էն]։

تكمه { Թէքմէ [ի] Կիցք. ruade. coup de pied. տաց. اتمق — կից տալ. ruer.

تكمه { Թիւյմէ [ի] Կոճակ. bouton.

تكمه لمك { Թէքմէլէմէք [ի] Կից տալ. donner des ruades, des coups de pied.

تكميل { Թէքմիլ [ա] 1. Լը-նուլ. աւարտել. ամբողջացնել. accomplir. achever. compléter [كمال էն] 2. Ամբողջ. բոլոր. entier. tout. complet 3. Ամբողջո-վին. entièrement. տաց. او — ամբողջանալ. աւարտիլ. être complet, achevé.

تكنه { թէքնէ [ի] 1. Տաշտ. huche. baquet 2. Իրան (նաւու). coque 3. Նաւ. vaisseau.

تكون { թէքէվվիւն [ա] 1. Գոյանալ. յառաջ գալ. prendre existence, provenir [كون էն] 2. Ձևանալը. formation.

تكوين { թէքվին [ա] ի գոյ ածել. ստեղծել. donner de l'existence. créer [كون էն]: ——. كتاب ال — գիրք ծննդոց. Genèse.

تكه { թէքէ [ի] 1. Նոխազ. bouc 2. Մանրիկ մարախ. crevette.

تكير { թէքիր [ի] Արծաթաձուկ. barbeau.

تكيس { թէքէյյիւս [ա] թէլ. Թաղանթացում. enkystement [كيس էն].

تكيلس { թէքէյյիւլիւս [ա] թէլ. Մածնացում. chylification [كيلوس էն].

تكيمس { թէքէյյիւմիւս [ա] թէլ. Խիւսագործութիւն chymification [كيموس էն].

تكين { թէքին [ի] 1. Մէկ հատիկ. unique 2. Հանդարտ. tranquille 3. Ողջամիտ. sain d'esprit.

تكيه { թէքյէ* [ա] Վանք. մենաստան աւերակաց couvent des derviches.

تل { թէլ [ի] 1. Թել. դերձան. fil 2. Լար. corde 3. Նեարդ. fibre. ——. اورمق — چكمك — Հեռագրել. télégraphier. قيرمق — ապականել. mal agir.

تل { թիլլ [ա] Բլուր. colline [ج. تلال]:

تلاتين { թէլաթին [ի] Ռուսական կաշի. cuir de Russie.

تلاحق { թէլահուգ [ա] 1. Իրարու միանալ. se joindre [لحوق էն] 2. Եզրակցութիւն. commissure.

تلاش { թէլաշ [ի] 1. Արտորանք. hâte. précipitation 2. Մտատանջութիւն. շփոթութիւն. agitation, embarras.

تلاصق { թէլասուգ [ա] Իրարու կպչիլ. se coller l'un à l'autre [لصوق էն]

تلاطم { թէլատում [ա] Ալեաց իրարու բախիլ. ծփանք. s'entre-choquer (se dit des ondes). agitation [لطمه էն]:

تلاعب { թէլա'ուպ [ա] Իրարու հետ խաղալ. jouer ensemble [لعب էն]:

تلافى { թէլաֆի [ա] Վերստանալ. regagner.

առուց. مافات *— կորուսաը գար- մանելլ. réparer la perte.

تلاق { Թէլաքը [ա] Գատա- հում. հանդիպում. rencontre.

تلال { Թիլալ* [ա] Բլուրք. collines [եզ. تل]:

تلالى { Թէլալի [ա] Մարգար- տանման փայլել. briller comme une perle [لؤلؤ եզ]:

تلامذه Թէլամիզէ* } Աշակերտք disciples. [ա] [եզ. تلميذ]
تلاميذ Թէլամիզ*

تلاوت { Թիլավէթ*[ա] Բարձ- րաձայն ընթերցա- նել. lire à haute voix.

تلبس { Թէլէպպիւս [ա] Հագ- նիլ.se vêtir[لباس եզ]

تلبن { Թէլէպպիւն [ա] Թէլ. Կաթնաւորութիւն. lactation [لبن եզ]:

تلبب { Թէլէպպիւպ [ա] Ձեռ- քով շօշափումն. pulpation [لب եզ]:

تلبيس { Թէլպիս [ա] Նեն- գութիւն. այլա- կերպութիւն. fraude, dé- guisement [لباس եզ]: առուց. — اهل նենգաւոր. fourbe.

تلتيك { Թէլթիք [թ] 1. Պա- կասորդ. déficit 2. Թերի. incomplet.

تلثم { Թէլէսսիւմ [ա] Համբու- րել. baiser.

تلحم { Թէլահհում [ա] Թէլ. Մսացում. carni- fication [لحم եզ]:

تلخ { Թէլխ [պ] Դառն. a- mer.

تلخكام { Թէլխքեամ[պ]Դառնա- համ. վշտահար qui a éprouvé des amer- tumes. affligé.

تلخى { Թէլխի [պ] Դառնու- թիւն. amertume.

تلخيص { Թէլխիս [ա] 1. Համառօտ գաղ- ափար մը ընել. faire un résumé 2. Համառօտ տեղե- կագիր առօրեայ ընթացքի գործոց, որ կը մատուցուի առ Վ. Ն. Սուլթանն. exposé sommaire des affaires du jour, qu'on présente à sa Majesté le Sultan.

تلذذ { Թէլէզզիւզ [ա] Ախոր- ժել. հաճոյք մը զգալ. se plaire. sentir un plaisir [لذت եզ]:

تلزج { Թէլէզզիւճ [ա] Փակ- չուն ըլլալ. être visqueux [لزوجت եզ]:

تلس { Թէլս [թ] Ցըմ մա- շած. râpé.

تلطف { Թէլէթթիւֆ [ա] 1. Քաղցրութիւն. af- fabilité [لطافت եզ] 2. Շնորհ. faveur [յգ. تلطفات]:

تلطيف { Թալթիֆ [ա] 1. Պատուել.. գգուել. honorer. caresser [لطف էն] 2. Մեծարանք. honneur [յհ. تلطيفات]:

تلعب { Թէլ‘‘ապ [ա] 1. Խաղալ. jouer [لعب էն] 2. Թիւ. Լորձնահոսութիւն. salivation [لعاب էն]:

تلغراف { Թէլկրաֆ [յու.] Հեռագիր. télégraphe.

تلغرافخانه { Թէլկրաֆխանէ [պ] Հեռագրատուն. bureau de télégraphe.

تلغرافنامه { Թէլկրաֆնամէ [պ] Հեռագիր. télégramme.

تلغرافيه { Թէլկրաֆիյէ* [ա] Հեռագրական. télégraphique.

تلف { Թէլէֆ [ա] 1. Կորուստ. perdition. 2. Մեռնիլ. mort. | — մեռցնել. վատնել. tuer. dissiper او — կորնչիլ. մեռնիլ. périr. mourir.

تلفات { Թէլէֆաթ* [ա] 1. Կորուստք. pertes [եզ. تلف] 2. Մեռեալք. des morts.

تلفظ { Թէլէֆֆուզ [ա] Արտասանել. արտասանութիւն. prononcer. prononciation [لفظ էն]:

تلفيات { Թէլէֆֆիյաթ * [ա] տե՛ս voir تلفات :

تلفيق { Թէլֆիք [ա] Յօդել. joindre, attacher.

تلقب { Թէլագգապ [ա] Մականուանիլ. porter un surnom [لقب էն]:

تلقى { Թէլագգը [ա] Ընդունիլ. accueillir.

تلقيب { Թէլգըպ [ա] Մականուանել. surnommer [لقب էն]:

تلقيح { Թէլգըհ [ա] Պատուաստել. vacciner 2. Պատուաստութիւն. vaccination.

تلقين { Թէլգըն [ա] Կենդանի բարբառով ուսանել, ուսուցանել. communiquer ou instruire de vive voix. instruire.

تلكو { Թիլքի تلكى Թիլքի [թ] 1. Աղուէս. renard 2. Խորամանկ. personne rusé, fine.

تلكيشمك { Թէլքիշմէք [թ] Կռուիլ. se quereller.

تلميح { Թէլմիհ [ա] Ակնարկել. faire allusion [لمح էն]:

تلميذ { Թէլմիզ [ա] Աշակերտ discipie [յհ. تلاميذ . تلامذه]:

تلوث { Թէլէվվիւս [ա] Աղտոտիլ. պղծիլ. être souillé, profané [لوث էն]

تلون { Թէլէվվիւն [ա] 1. Մէկ գոյնէն միւսը փոխուիլ. changer de couleur [لون էն] 2. Ցողդողդութիւն. inconstance.

تلوه { Թէլվէ [է] Մրուր. sédiment. marc [ագ. Թէլֆէ].

تلويث { Թէլվիս [ա] Աղտոտել. պղծել. souiller. salir. profaner [لوث էն]

تلوين { Թէլվին [ա] Գունաւորել. colorer. colorier [لون էն].

تله { Թէլէ [ղ] Վարմ. filet. lacet.

تلهب { Թէլէհհիւպ [ա] Բոց արձակել. բորբոքիլ. flamber. s'enflammer لهب էն

تلهف { Թէլէհհիւֆ [ա] Հառաչել. հեծել. soupirer. gémir.

تلهيب { Թէլհիպ [ա] Բորբոքել. enflammer [لهب էն].

تلين { Թէլէյյիւն [ա] Կակղանալ. s'amollir [لينت էն].

تليين { Թէլյին [ա] Կակղացնել. amollir. [لينت էն].

تم { Թէմմ [ա] Վերջացաւ. c'est fini.

تماثل { Թէմասիւլ [ա] Իրարու նման ըլլալ. être pareil. se ressembler [مثل էն]

تماثيل { Թէմասիլ* [ա] Ժ. تمثيل ի. pl. de تمثيل

تمادى { Թէմատի [ա] Անընդհատ շարունակութիւն. continuation non interrompue.

تمارض { Թէմարուզ [ա] Կեղծ հիւանդութիւն. maladie feinte [مرض էն].

تماس { Թէմասս [ա] 1. Իրարու դպիլ. se toucher [مس էն] 2. Շօշափում. contact.

تماشا { Թէմաշա [ա] 1. Տեսարան մը դիտել. observer une spectacle. regarder [مشى էն] 2. Տեսարան. scène. ասոց. خانه — թատրոն. théâtre. لق — կամ گاه — տեսլեաց տեղի. տեսարան lieu de spectacles.

تمام { Թէմամ [ա] 1. Լրումն. accomplissement. achèvement. 2. Վերջ. fin 3. Ճիշդ. exact. justement 4. Կատարեալ. ամբողջ. parfait. entier. ասոց. اولمق — լրանալ. être achevé, accompli. ايلمك — կամ — կամ

— بال ամբողջապէս. լիովին. entièrement.

تماملق { Թէմամլամագ [ի] Ամբողջացնել. compléter.

تمامى { Թէմամի [ղ] Ամբողջութիւն. intégralité.

تاميت { Թէմամիյյէթ*[=] Ամբողջութիւն. intégrité. totalité.

تمايل { Թէմայիւլ [=] 1. Միտել. հակիլ. disposer. s'incliner [ميل էն] 2. Միտում. յօժարութիւն. inclination. disposition [ժ. تمايلات] 3. Ծուռ. Շեղում. déviation.

تمت { Թէմմէթ* [=] Թող վերջանայ. qu'il soit fini

تمتع { Թէմէթթու' [=] 1. Օգտիլ. շահիլ. profiter [متاع էն] 2. Շահ. վաստակ. profit. gain [ժ. تمتعات]. տուրք. — رسم պաթանթի տուրք. droit de patente.

تماثل { Թէմասիւլ [=] Պատկեր. image. figure [ժ. تماثيل]:

تمثل { Թէմէսսիւլ [=] Ձեւ և կերպարանք առնուլ. prendre la forme et la figure de [مثل էն]:

تمثيل { Թէմսիլ [=] 1. Նմանեցնել. assimiler [مثل էն] 2. Տպագրել. imprimer 3. Առակ. parabole [ժ. تمثيلات]:

تمجيد { Թէմճիտ [=] Փառաւորել. glorifier. [مجد էն]:

تمدح { Թէմէտտուհ [=] Ինքզինքը գովել, պարծենալ. se louer; se vanter [مدح էն]:

تمدن { Թէմէտտիւն [=] Քաղաքակրթութիւն. civilisation [مدينه էն]:

تمديد { Թէմտիտ [=] Երկարաձգել. երկարել. prolonger [مد էն]:

تمر { Թէմր [=] Արմաւ. datte. هندى — Հնդիկ արմաւ. tamarin.

تمرد { Թէմէռռիւտ [=] Յամառիլ. s'obstiner. persister.

تمركى { Թէմրէկի [ի] Որքին. dartre.

تمرمر { Թէմէրմիւր [=] Բեր. Ձայնի մրթիւն. mussitation.

تمرن { Թէմրէն [ի] Սլաք ծայրի կամ նետ նիզակի. fer de flèche, de lance.

تمره { Թէմրէ* [=] Արմաւ. datte.

تمرخ { Թէմէրրիւխ [=] Իւղ. իւղօծում onction

تمرين { թէմրին [-] 1. վարժեցնել. exercer 2. վարժութիւն. հրահանգ. exercice.

تمزق { թէմէզզուգ [-] 1. պատառիլ. բզքտիլ. se déchirer. se délabrer 2. պատառատում. lacération.

تمزيج { թէմզիճ [-] խառնել. mélanger [مزج էն]

تمزيق { թէմզիգ [-] պատառել. բզքտել. déchirer, délabrer [مزق էն].

تمساح { թիմսահ [-] կոկորդիլոս. crocodile [ճմ. تماسيح].

تمسك { թէմէսսիւք [-] 1. Ամուր բռնել. յարիլ. saisir fermement, s'accrocher 2. Մուրհակ. document [ճմ. تمسكات].

تمشيت թէմշիյէթ* { [-] քալեցնել. faire marcher [مشى էն].
تمشيه թէմշիյէ*

تمعدن { թէմաատտիւն [-] Մետաղացում. métallisation [معدن էն].

تمغا { թամղա [թ] 1. Դրոշմ. empreinte. estampille 2. կնիք. estampe.

تمغالمق { թամղալամագ [թ] Դրոշմել. empreindre. cacheter

تمكن { թէմէքքիւն [-] Ամրութիւն Հաստատութիւն. բնակիլ. fixer son séjours. habiter [مكن էն].

تمكين { թէմքին [-] 1. Զետեղել. localiser [مكن էն] 2. Ծանրութիւն. Լրջութիւն. gravité. dignité. ածց. لو — լուրջ. sérieux.

تمل { թէմէլ [թ] Հիմ. հիմք. fondement. base. ածց. آتق — հիմնել. jeter les fondements. طوتمق — արմատանալ. հաստատուիլ. s'enraciner. s'établir. لو — հիմնապէս. Մնայուն. fondamentalement. permanent.

تملق { թէմէլլիւգ [-] Ճշթել. քծնաբանել. flagorner, cajoler.

تملك { թէմէլլիւք [-] Տիրանալ. prendre possession [ملك էն].

تمللشمك { թէմէլլէշմէք [թ] հաստատուիլ. s'établir. se fixer.

تمليح { թէմլիհ [-] 1. Աղել. saler [ملح էն] 2. Աղուորցնել. embellir [ملاحت էն]

تمليك { թէմլիք [-] Տիրացնել. faire posséder. [ملك էն].

تمنا { թէմէննա Թարթելու և մեծարելու Թըրքական ձեւ մ'է որ կը կատարուի

ձեռներն տանելով նախ շըր- թանց և ապա ճակատի վրայ· manière turque de salutation et de révérence, qui consiste à porter les mains d'abord aux lèvres et ensuite au front [տաճ. تمنى էն]:

تمنّى { Թէմէննի [ա] 1. Ըղձալ. մաղթել. désirer. souhaiter [منيه էն] 2. Խնդրել. prier 3. Մաղթանք souhait [յգ. تمنيات]:

تموّت { Թէմէվվիւթ [ա] Մր. Մեռուցում. mortification [موت էն]:

تموّج { Թէմէվվիւճ [ա] 1. Ծփիլ. վէտ վէտ ծածանիլ. s'agiter. ondoyer [موج էն] 2. Էժ. Տատանում. fluctuation.

تموز { Թէմմուզ [ա] Յուլիս. Juillet.

تموّل { Թէմէվվիւլ [ա] Ընչաւէտ լինիլ. s'enrichir [مال էն]:

تمويه { Թէմվիհ [ա] Էժ. Ա- կլկոս քօղկել. ամփո- փել. pallier [ماه էն]:

تمهيد { Թէմհիտ [ա] 1. Տարածանել (գորգ և լն) étendre (tapis etc.) [مهد էն] 2. Յայտ առնել. առաջա- դրել. exposer. mettre en avant.

تمهير { Թէմհիր [ա] Կնքել. cacheter. sceller [مهر էն]:

تمهيل { Թէմհիլ [ա] Պայմանաժամ տալ. accorder un délai [مهلت էն]:

تميّز { Թէմէյյիւզ [ա] Զատանիլ, նշանաւոր լինիլ se distinguer.

تميز { Թէմիզ [ի] 1. Մաքուր. net. pure 2. Ընտիր. bon 3. Պարկեշտ. honnête [տաճ. تمييز էն]:

تميزلك { Թէմիզլիք [ի] Մաքրութիւն. pureté. propreté.

تميزلمك { Թէմիզլէմէք [ի] Մաքրել. սրբել. nettoyer, purifier.

تميّع { Թէմէյյիւ' [ա] Հեղուկանալ. հալիլ. se liquéfier. se fondre.

تمييه { Թէմյիյէհ [ա] Ջուր դառնալ. se convertir en eau [ماء էն]:

تمييز { Թէմյիզ [ա] 1. Զատանել. զանազանել. distinguer 2. Դատողութիւն. ճանաչողութիւն. discernement 3. Իրա. Ջնջում դատավճռոյ. cassation. տաճ. — ديوان կամ — محكمه վճռաբեկ ատեան. cour de cassation.

تن { Թէն [պ] 1. Մարմին. corps 2. Միս. chair.

تناد { Թէնատտ [ա] Զարհուրանգը ցրուիլ. se disperser en alarme. ռամկ. — یوم ال յարութեան օր. jour de résurrection.

تنازع { Թէնազիւ՛ [ա] 1. Կռուիլ. se quéreller [نزع են] 2. Հակառակիլ. վիճիլ. contester.

تناسب { Թէնասիւպ [ա] Համեմատութիւն. համաչափութիւն. proportion. symétrie [نسبت են]։

تناسخ { Թէնասիւխ [ա] 1. Կերպարանափոխութիւն. métamorphose [نسخ են] 2. Հոգեփոխութիւն métempsycose. اهل — Հոգեփոխութեան հաւատացողք les sectaires de la métempsycose.

تناسل { Թէնասիւլ [ա] 1. Սերիլ. être issu. [نسل են] 2. Սերունդ. génération. ռամկ. ی — սերողական. génital, prolifique. آلت — սերողական անդամ. membre viril.

تناسی { Թէնասի [ա] Մոռնալ ձեւացնել. faire semblant d'avoir oublié [نسیان են]։

تناصر { Թէնասիւր [ա] Իրարու օգնել. se porter du secours mutuel نصرت են

تناظر { Թէնազիւր [ա] 1. Իրարու նայիլ. se regarder [نظر են] 2. Իրարու դէմ յանդիման լինել. être face à face 3. Երկ. Համաչափութիւն. symétrie.

تنافر { Թէնաֆիւր [ա] 1. Իրարու դէմ զզուանք ունենալ. avoir de l'aversion, de la répugnance l'un contre l'autre [نفرت են] 2. Խորթութիւն. incongruité.

تناقص { Թէնագիւս [ա] 1. Պակսիլ. նուազիլ. manquer. diminuer [نقصان են] 2. Պակասութիւն. manque. diminution.

تناقض { Թէնագիւզ [ա] Հակասութիւն. contraste [نقض են]։

تناور { Թէնավէր [պ] Մարմնեղ. corpulent.

تناول { Թէնավիւլ [ա] Ուտել manger اكل ایتك

تناهی { Թէնահի [ա] Վախճան. կատարած. terminaison [نهایت են]։

تنباكو { Թէնպագիւ [պ] Մըրխորան որ կը ծխուի կլկլակով. tabac qu'on fume avec narguilé [ռամկ. Թէօմպէքի]։

نبت { թէնէվվիւթ [ա] Բուսումն և աճումն. végétation [نبات էն]։

تنبل { թէնպէլ [ի] Ծոյլ. paresseux.

تنبللشمك { թէնպէլլէշմէք [ի] Ծուլանալ. paresser.

تنبه { թէնէպպիւհ [ա] Արթնութիւն. զգուշութիւն. vigilance. circonspection.

تنبيه { թէնպիհ [ա] 1. Ազդարարել. avertir 2. Պատուիրել. prescrire 3. Պատուէր. prescription, commandement [جم. تنبيهات] 4. Ծանօթութիւն. remarque.

تنپرست թէնփէրէսթ / تنپرور թէնփէրվէր [պ] Մարմնասէր. մարմնապաշտ. sensuel. voluptueux [جم. تنپروران . تنپرستان]։

تنته { թէնթէ Վրանիկ. Հովանի. serpillière. tendelet [պաշտ. խոտակալկան թէնտէթթա բառէն]։

تنجره { թէնճէրէ [ի] Սան (պղնձի) casserole

تند { թէնտ [պ] Սաստիկ. դաժան. dur. austère

تندرست { թէնտէրուսթ [պ] Առողջ. sain, bien portant.

تندور { թէննուր [ի] voir تاندر։

تنذر { թէնզիր [ա] Խրատ տալ. ազդարարել. donner de l'admonition, avertir [نذر էն]։

تنزل { թէնէզզիւլ [ա] 1. Իջնել. descendre. s'abaisser [نزول էն] 2. Խոնարհիլ. հաճիլ. condescendre, daigner. ا— հաճելով en daignant.

تنزه { թէնէզզիւհ [ա] Զուարճանալ. զբօսնուլ. prendre du plaisir [نزهت էն]

تنزه { թէնզիհ [ա] Ազատ լինի. qu'il soit exempt.

تنزيل { թէնզիլ [ա] 1. Իջեցնել. faire descendre, abaisser [نزول էն] 2. Զեղջ. réduction [جم. تنزيلات]։

تنسم { թէնէսսիւմ [ա] Շնչել (օդը). respirer (l'air) [نسيم էն]։

تنسوخ { թէնսուխ [ի] Անուշահոտ ծխանելիք. pastille du Sérail.

تنسيب { թէնսիպ [ա] Պատշաճ դատել. հաւանիլ. juger opportun, approuver [نسبت . مناسب էն]։ առաց. — قرين հաւանեալ. approuvé.

تنسيق { թէնսիգ [ա] Դասաւորել. կազմակերպել. ranger, organiser [نسق էն].

تنسيقات { թէնսիգաթ* [ա] կազմակերպութիւնք. organisations [ջ. تنسيق ի].

تنشوى { թէնշէվի [պ] Լուացք մարմնոյ. lavement du corps.

تنشير { թէնշիր Մեռեալ լուանալու տախտակ. table sur laquelle on lave le corps d'un mort [տես. تشوى էն].

تنشيط { թէնշիթ [ա] Զուարթացնել. égayer [نشاط էն].

تنصح { թէնասսուհ [ա] Խրատ առնուլ. se laisser conseiller [نصيحت էն]

تنصر { թէնասսուր [ա] Քրիստոնեայ լինել. se faire chrétien [نصرانى էն].

تنصيص { թէնսիս [ա] Ապացուցանել. prouver [نص էն].

تنصيف { թէնսիֆ [ա] Կիսել. partager en deux parties égales [نصف էն].

تنظير { թէնզիր [ա] Նմանող լինել. հետեւիլ. imiter [نظير էն].

تنظيف { թէնզիֆ [ա] 1. Մաքրել. nettoyer [نظافت էն] 2. Մաքրագործութիւն. nettoyage [ջ. تنظيفات].

تنظم { թէնազզում [ա] 1. Կարգադրել. arranger [نظام էն].

تنظيمات { թէնզիմաթ* [ա] Կազմակերպական օրէնսդրութիւնք. բարեկարգութիւնք. institutions organiques. réformes [ջ. تنظيم ի].

تنعم { թէնէ''ում [ա] Բարիք մը ստանալ. acquérir une bonté [نعمت էն].

تنفر { թէնէֆֆիւր [ա] Գարշել. abhorer [نفرت էն].

تنفس { թէնէֆֆիւս [ա] 1. Շնչել. respirer [نفس էն] 2. Շունչ առնել. Հանգչիլ. se reposer.

تنفيذ { թէնֆիզ [ա] Ի գործ դնել. mettre en vigueur [نفوذ էն].

تنفير { թէնֆիր [ա] Գարշում պատճառել. causer du dégoût [نفرت էն].

تنفيس { թէնֆիս [ա] Ազնուացնել. ennoblir [نفاست էն].

تنقيح { թէնգիհ [ա] 1. Մաքրել. émonder 2. Յապաւել. կճատել. retrancher, réduire.

تنقيحات { թէնգիհաթ* [ա] Յապաւումներ.

զեղչք. retranchements, réductions [ջզ. تنقيح ի]։

تنقيد { Թէնքիտ [ա] 1. Քըն-նադատել. critiquer [نقد էն] 2. Քննադատութիւն. critique [ջզ. تنقيدات]

تنقيص { Թէնքիս [ա] Պակսեցնել. amoindrir, diminuer [نقصان էն]։

تنقيط { Թէնքիտ [ա] 1. Կէտադրել. ponctuer [نقط էն] 2. Տիմ. Կաթեցուցանելն. instillation.

تنقيه { Թէնքիյէ* [ա] 1. Մաքրել. purifier [نقاوه էն] 2. Բժշ. Լուացուածք. lavement. clystère.

تنك { Թէնկ [պ] Նեղ. անձուկ étroit, serré.

تنكار { Թէնկեար [պ] Բորակ. borax.

تنكدست { Թէնկտէսթ [պ] Չքաւոր pauvre. indigent.

تنكدل { Թէնկտիլ [պ] Նեղսիրտ. վշտահար. chagriné. affligé.

تنكنای { Թէնկնայ [պ] Անձուկ վայր. lieu étroit.

تنكه { Թէնկէ [թ] Թիթեղ. թանագ. fer-blanc.

تنكه‌جی { Թէնկէճի [թ] Թանագագործ. ferblantier.

تنكی { Թէնկի [պ] Նեղու-թիւն. անձկութիւն étroitesse.

تنكير { Թէնքիր [ա] Անորոշ ընել. rendre un nom indéterminé [نكره էն]։

تنكيس { Թէնքիս [ա] Գլխի վայր շրջել. renverser [نكس էն]։

تنكيل { Թէնքիլ [ա] Պատուհասել. պատժել. châtier. punir [نكال էն]։

تنمل { Թէնէմմիւլ [ա] Բժշ. Մրջիւնի պէսպէս մր-ջղալ. formication [نمل էն]։

تنميق { Թէնմիք [ա] Գրել. Զարդարագրել. écrire [نميق էն]։

تنور { Թէնէվվիւր [ա] Լուսաւորիլ. s'éclaircir [نور էն]։

تنور { Թէննուր [ա] 1. Հնոց four [ջզ. تنانير] 2. Գեղջ. Չերմանոցանակ. étuve.

تنوره { Թէննուրէ [թ] Դրշա-գդեստ տերվիշաց. jupon des derviches.

تنوع { Թէնէվվիւ' [ա] Տեսակ տեսակ լինել. être de divers espèces [نوع էն]։

تنومند { Թէնումէնտ [պ] 1. Մարմնեղ. corpulent 2. Զօրեղ. robuste.

تنوير { Թէնվիր [ա] Լուսաւորել. éclairer, illuminer [نور էն]։

تنویریه { Թէնվիրիյէ* [–] Լուսաւորելու վերաբերեալ. ce qui appartient à l'éclairage.

تنویم { Թէնվիմ [–] Քնացնել. faire dormir [نوم էն

تنوین { Թէնվին [–] Արաբերէն անուան մը վերջը ēն, °ուն, ին ձայնաւորներէն մին յաւելուլ. ajouter à la fin d'un nom arabe un des marques ēn, °oun, in, [نون էն]։

تنها { Թէնհա [պ] Առանձին, միայնակ. seul, solitaire.

تنهائی { Թէնհայի [պ] Առանձնութիւն. solitude

تو { Թու [թ] Թքնելու ձայն bruit de crachement.

تواب { Թէվվապ [– Զղջման զիջանող. քաւող. qui acquiesce au repentir. expiateur [توب էն]։

توابع { Թէվաբի' [–] 1. Հետեւորդք. suite [Եզ. تابع] 2. Կուսակիցք. partisans 4. Ցարակից մասունք. dépendances.

توابیت { Թէվաբիթ* [–] Յգ. تابوت ի. pl. de تابوت

تواتر { Թէվաթիւր [–] Հասարակաց զրոյց. տարածայնութիւն. rumeur publique. notoriété publique.

تواثق { Թէվասիւգ [–] Իրարու հետ ուխտել. se vouer [وثق էն]։

تواد { Թէվատտ [–] Փոխադարձ սէր. affection mutuelle [ود էն]։

توارث { Թէվարիւս [–] Ժառանգել. hériter [وراثت էն]։

توارد { Թէվարիւտ [–] 1. Հասնիլ։ arriver [ورود էն] 2. Զուգադիպութիւն. coïncidence,

تواریخ { Թէվարիխ* [–] Յգ. تاریخ ի. pl. de تاریخ

توازن { Թէվազիւն [–] Հաւասար ակշռութիւն. équilibre, balance [وزن էն]։

توازی { Թէվազի [–] Զուգահեռականութիւն. parallélisme [ازا էն]։

تواضع { Թէվազու' [–] 1. Խոնարհիլ. s'humilier [وضع էն] 2. Խոնարհութիւն. humilité.

توافر { Թէվաֆիւր [–] Բազմանալ. augmentation [وفرت էն]։

توافق { Թէվաֆուգ [–] Պատշաճիլ. համաձայնիլ. convenir, correspondre [وفق էն]։

توالد { Թէվալիւտ [–] Ծնունդ թիւն. սերունդ.

génération [ولادت էն]։

تَوالى { Թէվալի [ա] Անընդհատ իրարու հետեւիլ. se suivre sans interruption. se succéder [ولى էն] առոյ. — على ال անընդհատ, շարունակաբար. continuellement. successivement.

تَوأم { Թէվ'էմ [ա] Երկուորեակ. jumeau[յգ. توائم]

تَوائم { Թէվաիմ* [ա] Երկու[illegible]ներ. jumaux.

تَوامين { Թէվամին [ա] Երկու երկուորեակներ. deux jumeaux.

تَوان { Թէ-վան [պ] Կար. կարողութիւն. force. pouvoir. puissance.

توانا { Թէ-վանա [պ] Կարող. զօրեղ. fort, puissant.

توانكر { Թէ-վանկեր [պ] Հարուստ. riche [յգ. توانكران]։

تَوبه { Թէվպէ* [ա] Մեղք մը կամ ուրիշ բան մը այլ եւս չգործելու ուխտ. ապաշխարանք. vœu de renoncer à un péché, à un acte. pénitence [[illegible]. թէօպէ]։

توبه‌كار { Թէվպէքեար [պ] Զղջացող. pénitent.

تَوبيخ { Թէվպիխ [ա] 1. Յանդիմանել. պատժել. reprocher, réprimander 2. Կշտամբանք. réprimande [յգ. توبيخات]։

توت { Թութ [թ] Թութ. mûre.

توتدرمك { Թէ-թիւրթէրմէք [թ] Ծխել տալ. faire fumer.

تَوتّر { Թէվէթթիւր [ա] Ձգտում. tension.

توتسى { Թէ-թիւսի [թ] Ծխում. ծխոց. fumigation

توتسلمك { Թէ-թիւսլէմէք [թ] Ծխոյ տալ. ծխեցնել. fumiger.

توتمك { Թէ-թիւմէք [թ] Ծուխ արձակել. jeter de la fumée.

توتون { Թէ-թիւն [թ] 1. Ծուխ. fumée 2. Ծխախոտ. tabac à fumer.

توتونجى { Թէ-թիւնճի [թ] Ծխավաճառ. débitant de tabac.

توتيا { Թութիա [ա] 1. Ձինկ. zinc 2. Աչքի դեղ այնց. collyre 3. Առասպելական թռչուն մ'է որոյ մեծ յատկութիւններ կ'ընծայուի. corps fabuleux auquel on attribue de grands vertus.

تَوثيق { Թէվսիք [ա] Ամրացնել. raffermir. consolider [وثق էն]։

توج { Թունճ [ի] Անագապղինձ. bronze.

توجه { Թէվէճճիւհ [ա] Ա. Դառնալ (երեսով). se tourner vers [وجه دن] Բ. Համակրութիւն. սէր. sympathie. bienveillance [ج. توجهات]։

توجيه { Թէվճիհ [ա] Ա. Դարձնել. ուղղել. tourner vers. diriger [وجه دن] Բ. Շնորհել (աստիճան կամ պաշտօն). conférer (grade ou fonction) [جاه دن]։

توجيهات { Թէվճիհաթ* [ա] Պաշտօնի կամ աստիճանի շնորհում. nomination. promotion [ج. توجيه ի]։

توحش { Թէվահհուշ [ա] Խրտչիլ. ահաբեկիլ. s'effaroucher, s'effrayer [وحشت دن]։

توحيد { Թէվհիտ [ա] Ա. Միացնել. unifier [وحدت دن] Բ. (Աստուծոյ) միութեան դաւանիլ. professer l'unité de Dieu.

توحيش { Թէվհիշ [ա] Խրտչեցնել. ահաբեկել. effaroucher. effrayer [وحشت دن]։

توديع { Թէվտիի' [ա] Ա. Աւանդել. յանձնել. déposer, transmettre, confier [وديعه دن] Բ. Հրաժեշտ առնել. faire ses adieux [وداع دن]

تورات { Թէվրաթ* [ա] Աստուածաշունչ. Հնգամատեան. Pentateuque. Bible.

توربه { Թօրպա [ի] Պարկ. sac. valise.

تورب { Թուրփ [ի] Բողկ. radis.

تورپی { Թէօրփի [ի] Քերիչ. râpe.

توربيل { Թօրփիլ [ֆր.] Ականաւոր torpille

تورم { Թէվէրրիւմ [ա] Ա. Ուռիլ. tomber dans la consomption [ورم دن] Բ. Այտուցում. tuméfaction.

تورون { Թօրուն [ի] Թոռ. petit fils.

تورونج { Թուրունճ [ի] տե՛ս voir ترنج։

توره { Թէօրէ [ի] Ա. Սովորութիւն. կանոն. usage, règle Բ. Կարճ. écheveau.

تورمك { Թէօրէմէք [ի] Յերեւան գալ. ծնունդ առնել. se montrer. prendre naissance.

توريث { Թէվրիս [ա] Ժառանգեցնել. ժառանգ կացուցանել. faire hé-

riter. constituer qn. son héritier [وراث էն]:

توريه { Թէվրիէ* [ա] Մած. կաբանութիւն. երկդիմութիւն. ambiguité.

توز { Թօզ [Ի] Փոշի. poussière. poudre. —տօյ. تيور — ی խարտուք երկաթի, limaille de fer. قوپارمق — փոշի յուզել. soulever de la poussière. قولاق — ی քունք. [ստէս. Թիւզ Հարթ քառ.էն]. tempe.

توزارمق { Թօզարմագ [Ի] Փոշիանալ. se pulvériser.

توزلانمق { Թօզլանմագ [Ի] Փոշիով ծածկուիլ. être couvert de poussière.

توزيع { Թէվզիի' [ա] Բաշխել. distribuer. —տօյ. مكافات — պարգևաբաշխութիւն distribution des prix.

توس { Թէօս [Ի] Աղուամազ duvet.

توسط { Թէվէսսուդ [ա] 1. Միջամտել. intermédier, intercéder [واسطه էն] 2. Միջամտութիւն. intervention [յգ. توسطات]:

توسع { Թէվէսսիւ' [ա] 1. Ընդարձակիլ. s'élargir. s'étendre [وسعت էն] 2. Ընդարձակ առուն. extension.

توسكوملك { Թէսգիւրմէք [Ի] Ցետս ընդդէմ դնել տալ. faire reculer.

توسل { Թէվէսսիւլ [ա] 1. Միջոցով մը դիմել. avoir recours par un moyen [وسيله էն] 2. Միջնորդ դնել. se servir d'intermédiaire.

توسن { Թէվսէն [պ] Աշխոյժ և ստատստուն ձի. cheval jeune et bondissant [ստէս. Թօսուն]:

توسون { Թօսուն [Ի] տե՛ս voir توسن].

توسيط { Թէվսիդ [ա] Միջնորդել տալ. faire intermédier [واسطه էն].

توسيع { Թէվսիի' [ա] Ընդարձակել. élargir, dilater [وسعت էն]:

توسيم { Թէվսիմ [ա] Անուանել. nommer [وسم էն

توشه { Թօշէ [պ] 1. Պաշար. provision 2. Սնունդ. nourriture.

توشيح { Թէվշիհ [ա] 1. Զարդարել. orner, parer [وشاح էն] 2. Տաղաչափութեան սաղ յօրինել. composer des accrostiches.

توصل { Թէվէսսիւլ [ա] Հասնել. gagner [وصول էն

توصيف { Թէվսիֆ [ա] 1. Նկարագրել. dé-

crire [وصف էն] ❷. Նկարագրութիւն. description [ճմ. توصيفات]. առաջ. الاعصاب — Ջղագրութիւն névrographie

توصيل { Թէվսիլ [ա] ❶. Կցել. joindre. annexer [وصل էն] ❷. Իլէ. Աւանդում. transmission.

توصيه { Թէվսիյէ* [ա] Յանձնարարել. recommander [وصيت էն].

توصيه نامه { Թէվսիյէնամէ [ա] Յանձնարարագիր. lettre de recommandation.

توضيح { Թէվզիհ [ա] ❶. Լուսաբանել. éclaircir [وضوح էն] ❷. Լուսաբանութիւն. éclaircissement [ճմ. توضيحات].

توطئه { Թէվթիէ* [ա] Պատրաստել. préparer. առաջ. للمقال — Թէվթիէթէն իլէ գէլալ. իբր ներածութիւն. comme introduction.

توطن { Թէվաթթուն [ա] ❶. Երկիր մը հայրենիք ընել. se faire patrie d'un pays [وطن էն] ❷. Երկիր մը հաստատուիլ. se fixer dans un pays. se domicilier.

توطين { Թէվթին [ա] Գաղթականներ տեղ մը բնակեցնել. coloniser [وطن էն].

توظيف { Թէվզիֆ [ա] ❶. Թոշակ կամ ռոճիկ սահմանել. assigner une pension ou une ration [وظيفه էն] ❷. Պարտականութիւն տալ. charger d'un devoir.

توغ { Թուղ [թ] տե՛ս. voir. طوغ.

توغل { Թէվաղղուլ [ա] Սաստիկ զբաղիլ. s'absorber. être occupé entièrement.

توفير { Թէվֆիր [ա] Շատցնել. rendre nombreux, augmenter [وفرت էն].

توفيق { Թէվֆիգ [ա] ❶. Յարմարցնել. adapter [وفق էն] ❷. Հաշտեցնել. réconcilier ❸. Յաջողութիւն. succès [ճմ. توفيقات].

توفيقا { Թէվֆիգան [ա] Համաձայն. ըստ. conformément à.

توفيقات { Թէվֆիգաթ* [ա] Յաջողութիւնք. succès. assistances divines [եզ. توفيق].

توقات { Թօգաթ [թ] Ապտակ. soufflet. առաջ. — آتمق ապտակել. appliquer un soufflet.

توقع { Թէվէգգու՛ [ա] Յուսալ. espérer.

توقف { Թէվագգուֆ [ա] 1. կանգ առնել. s'arrêter [وقوف էն] 2. կախեալ լինել. dépendre.

توقى { Թէվագգի [ա] Խնայելով պահպանել, զգուշանալ. se préserver, se tenir en garde [وقايه էն].

توقيت { Թէվքիթ [ա] ժամանակ որոշել. fixer un temps [وقت էն].

توقيتيه { Թէվքիթիյյէ * [ա] ժամանակամիջոց ցոյց տուող. qui désigne une espace de temps.

توقير { Թէվքիր [ա] 1. Մեծարել. vénérer [وقار էն] 2. Մեծարանք. vénération [յոգ. توقيرات].

توقيع { Թէվքի՛ [ա] 1. Նշանագիր հրովարտակի. chiffre des brevets 2. Հրովարտակ. brevet. firman.

توقيعى { Թէվքի՛ի [ա] Արքունի հրովարտակաց նշանագրերն գրող մեծ պաշտօնեայ. dignitaire d'Etat chargé de tracer les chiffres des brevets.

توقيف { Թէվքիֆ [ա] 1. Վար դնել. retenir [وقف էն] 2. Բանտարգել առնել. détenir. ——— خانه արգելարան. maison de détention.

توكتمك { Թիւքէթմէք [թ] Սպառել. consommer.

توكل { Թէվէքքիւլ [ա] 1. Ապաւինիլ. se confier, se résigner [وكالت էն] 2. Վստահութիւն. confiance.

توكلى { Թէվէքքէլիմ [թ] 1. Գարգամիտ. bonhomme 2. Ցախուած. sans raison, au hasard [ռմկ. Թէվէքքէլի].

توكنمز { Թիւքէնմէզ [թ] Անսպառ. inépuisable.

توكنمك { Թիւքէնմէք [թ] Սպառիլ. s'épuiser, ne rester plus.

توكورمك { Թիւքիւրմէք [թ] Թքնել. cracher.

توكوروك { Թիւքիւրիւք [թ] Թուք. crachat

توكيل { Թէվքիլ [ա] Փոխանորդ կարգել. constituer qn. son mandataire; son procureur [وكالت էն].

تول { Թիւլ [ֆրն.] Ծղարշ. tulle.

تولد { Թէվէլլիւտ [ա] 1. Ծնիլ. naître [ولادت

էն] 2. Յառաճ գալ. résulter, se produire 3. Տօղուշ naissance [ժէ. تولدات]։

تولك { Թիւլէք [Բ] Թառա. perchoir.

تولهمك { Թիւլէմէք [Բ] Փէ. առուբ փօխէլ. muer.

توليت { Թէվլիյէթ* [Ա] Հա. գաբառըմա ու թ ի ւ ն բարէգործական հաստատութեան տնտեսութեան. administration des biens d'une fondation pieuse [ولايت էն]։

توليد { Թէվլիտ [Ա] 1. Տօղ. դուրէլ. faire naître [ولادت էն] 2. Պատճառել. causer. produire.

توليه { Թէվլիյէ** [Ա] տէ'ս. voir توليت ։

تومان { Թիւման [Պ] 1. Տաս. հազար հոգւոյ զօրաբաժին. une division d'armée ayant dix mille hommes 2. Պարսկական ոսկի դրամ մ'է որ կարժէ շուրջ 48 դահեկան. monnaie d'or Persane qui vaut environ 48 piastres turques.

تومباز { Թօմպազ [Բ] Տաշ. տանձն նաւակը. ponton.

تومباق { Թօմպաք [Եառ.] Թափածոյ որ է [illegible] տոմպակ մետաղ. tombac.

تومبلك { Թիւմպէլէք [Բ] Փոք. րիկ թմբուկ. tambourin.

تومسك { Թիւմսէք [Բ] Կո. րընթարդ. դուրս ցցուած. convexe, protubérant.

تومسلمك { Թիւմսէլմէք [Բ] Կորնթարդ, ցցուն ըլլալ. être convexe, bombé.

توج { Թունճ [Բ] Անագա. պղինձ. bronze.

تونك { Թիւնէք [Բ] Թառա. perchoir.

تونكلمك { Թիւնէքլէմէք [Բ] Թառալ. percher.

تونل { Թիւնէլ [Ֆրնս.] Ներքնուղի. tunnel.

توهم { Թէվէհհիւմ [Ա] Ան. հիմն երեւակայել, կասկածիլ. s'imaginer, soupçonner sans raison [وهم էն]։

توهين { Թէվհին [Ա] Թուլա. ցընել. énerver.

توى { Թիւյ [Բ] 1. Մազ. poil 2. Փետուր. plume 3. Աղուամազ. duvet.

توج { Թիւճ [Ա] Բառ. Ծաղկաթ. corolle.

تولنمك { Թէվէլլիւմէք [թ] Մազլանմակ, աղուամազով, փետուրով ծածկուիլ. se couvrir de poil, de duvet, de plume.

تهاجم { Թէհաճիւմ [ա] 1. Իրարու վրայ յարձակում: attaque réciproque [هجوم էն] 2. Բժ. Անկղիական[illegible] (աղտոտ). invasion.

تهالك { Թէհալիւք [ա] Անձնուրաց և մոլեգին կերպով մը վրայ նետուիլ կամ յարիլ. se jeter sur quelque chose ou s'y adonner avec abnégation et acharnement [هلاك էն].

تهانى { Թէհանի*[ա] յէ. تهنيه ի pl. de تهنيه.

تهاون { Թէհավիւն [ա] Արհամարհանք. dédain, manque d'égard.

تهجى { Թէհէճճի [ա] Հեգում. épellation [هجا էն].

تهديد { Թէհտիտ [ա] 1. Սպառնալ. menacer 2. Սպառնալիք. menace [յէ. تهديدات].

تهذيب { Թէհզիպ [ա] Մաքրել, յարդարել. nettoyer, parer.

تهزز { Թէհզիզ [ա] Շարժել. mouvoir, agiter.

تهلكه { Թէհլիքէ*[ա] Վտանգ. danger, péril هلاك էն.

تهليل { Թէհլիլ [ա] لا اله الا الله (Չկայ պաշտելի այլ միայն Աստուած) բանաձեւը արտասանել. prononcer la formule لا اله الا الله (il n'y a d'adorable que Dieu.

تهمت { Թէօհմէթ* [ա] Յանցանք. délit.

تهمتلى { Թէօհմէթլի [թ] Յանցաւոր. coupable.

تهنيت Թէհնիյէթ* } [ա] 1. Շնորհաւորել. féliciter [هنى էն] 2. Շնորհաւորութիւն. félicitation [յէ. تهانى . تهنيات].
تهنيه Թէհնիյէ*

تهنيتنامه { Թէհնիյէթնամէ [պ] Շնորհաւորագիր lettre de félicitation.

تهود { Թէհէվվիւտ [ա] Հրեայ դառնալ. devenir juif. se judaïser [يهود էն].

تهور { Թէհէվվիւր [ա] 1. Անխոհեմ ձեռնամուխ լինել. se jeter témérairement dans qc. 2. Յառնուլ. s'emporter 3. Յառնում. accès de colère. emportement [յէ. تهورات].

تهويد { Թէհվիտ [ա] Հրէացնել. convertir en Judaïsme [يهود էն].

تهون { [illegible] [illegible] 1. [illegible] [illegible]. facilitér, alléger [اهون ايله] 2. [illegible]. [illegible]. trituration.

تهويه { [illegible]* [illegible] [illegible]. aérifier, aérer [هوا ايله]։

تهى { [illegible] [illegible] [illegible]. vide.

تهيؤ { [illegible] [illegible] [illegible]. être prêt à [هيئت ايله]։

تهيئه { [illegible]* [illegible] [illegible], [illegible]. préparer, disposer [هيئت ايله]

تهيج { [illegible] [illegible] [illegible]. être éxcité [هيجان ايله]։

تهيدست { [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]. qui a les mains vides. pauvre. indigent.

تهييج { [illegible] [illegible] [illegible]. exciter [هيجان ايله]։

تياترو { [illegible] [illegible] [illegible]. théâtre.

تير { [illegible] [illegible] 1. [illegible]. flèche 2. [illegible]. timon.

تيرگى { [illegible] [illegible] [illegible]. trouble.

تيره { [illegible] [illegible] 1. [illegible]. trouble 2. [illegible]. obscur, sombre. [illegible]. — بخت [illegible]. malheureux.

تيره { [illegible] [illegible] [illegible]. fil de cotton.

تيريز { [illegible] [illegible] [illegible]. voir تريز։

تيرەمنق { [illegible] [illegible] [illegible] voir ترمنق։

تيز { [illegible] [illegible] 1. [illegible]. aigu 2. [illegible]. vite [illegible]. [illegible]]. [illegible]. الدل — [illegible] promptement.

تيزآب { [illegible] [illegible] [illegible].eau-forte [illegible]]։

تيزرفتار { [illegible] [illegible] [illegible]. qui court vite. rapide.

تيزلنمك { [illegible] [illegible] [illegible] se hâter.

تيزه { [illegible] [illegible] [illegible]. tante, sœur de la mère.

تيسر { [illegible] [illegible] 1. [illegible]. se faciliter [يسر ايله] 2. [illegible], [illegible]. accomplissement.

تيسير { [illegible] [illegible] [illegible]. faciliter. [يسر ايله]։

تيشه { [illegible] [illegible] [illegible]. doloire, erminette.

تيغ { [illegible] [illegible] 1. [illegible]. sabre, épée 2. [illegible]

րուն. alène [տաճկ. թըղ]:

تيغلامق { Թըղլամագ [ը] Ծակել. percer.

تيفو { Թիֆօ ժահտապտակեղ. typhus [տաճկ. յունարէն թիֆոս բառէն]:

تيقظ { Թէյագգուզ [ա] Արթուն հսկողութիւն. զգուշաւորութիւն. vigilance, circonspection [يقظ էն]:

تيقن { Թէյագգուն [ա] Ըստուգութեամբ գիտնալ. connaître avec certitude. se rendre raison. [يقن էն]:

تيكن { Թիքէն [ը] Փուշ. épine.

تيمار { Թիմար [դ] 1. Դարման, խնամք. soin, traitement 2. Դարման (վէրաց). pansement 3. Մշակում. culture 4. Զօրական կալուած. fief militaire.

تيمارجى { Թիմարճը [ը] Հիւանդապահ. garde-malade.

تيمارخانه { Թիմարխանէ [դ] Յիմարանոց. hospice des aliénés.

تيمارلو { Թիմարլը [ը] Աւատական. féodal. timariote.

تيمم { Թէյէմմում [ա] Լուացում հողով, աւազով ի չգոյէ ջրոյ. ablution avec de la terre, du sable quand l'eau manque [ام էն]:

تيمن { Թէյէմմուն [ա] 1. Բարի համարել. regarder comme de bon augure [يمن էն] 2. Օրհնութիւն առնուլ. recevoir la bénédiction.

تيمنا { Թէյէմմունէն [ա] Բարի համարելով. considérant comme de bon augure.

تيمور { Թիմուր [ը] 1. Երկաթ. fer 2. Խարիսխ (նաւու). ancre. տաճկ. باش — կազմածք ագարակի, կրպակի ևլն. outillage d'une ferme, d'une boutique etc.

تيمورجى { Թիմուրճը [ը] Երկաթագործ. forgeron.

تيه { Թիհ [ա] 1. Անապատ. désert 2. տաճկ. Լաբիրինթոս. labyrinthe. — الشكل ى — լաբիրինթոսաձեւ. labyrinthiforme.

ث

ث { սէ Հինգերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի cinquième lettre de l'alphabet turc.

ثا { սա [ա] Անուն ث տառին. nom de la lettre ث ։

ثابت { սապիթ [ա] 1. Հաստատուն, անշարժ. fixe, immobile [ثبوت էն] 2. Հաստատուած. prouvé [յգ. ثابته]. բայ. اولمق — Հաստատուիլ. être prouvé, constaté. قدم — Հաստատամիտ. constant, persévérant.

ثابته { սապիթէ* [ա] Հաստատուն աստղ. étoile fixe [յգ. ثوابت]։

ثار { սար [ա] Արեան վրէժ. vengeance de sang.

ثاقب { սաքըպ [ա] 1. Ծակող. perforant. perçant [ثقب էն] 2. Խորաթափանց. pénétrant 3. Շողացող. étincelant [յգ. ثاقبه]։

ثالث { սալիս [ա] Երրորդ. troisième [ثلث էն]. عشر — երեքտասաներորդ. treizième.

ثالثا { սալիսէն [ա] Երրորդ [մ] troisièmement.

ثالثه { սալիսէ* [ա] Երրորդ. troisième [ثلث էն]. բայ. — رتبهٔ երրորդ կարգի աստիճան քաղաքային պաշտօնատարութեան. grade civil de troisième rang.

ثامن { սամին [ա] Ութերորդ. huitième [ثمانيه էն] [յգ. ثامنه]. عشر — տասնութերորդ. dix-huitième.

ثامنا { սամինէն [ա] Ութերորդ [մ] huitièmement.

ثانى { սանի [ա] Երկրորդ. deuxième [اثنى էն]. عشر — երկոտասաներորդ. douzième.

ثانيا { սանիեն [ա] Երկրորդ [մ] deuxièmement.

ثانيه { սանիէ* [ա] 1. Երկրորդ. second 2. Մանրերկրորդ. seconde. բայ. — رتبهٔ երկրորդ կարգի աստիճան քաղաքային պաշտօնատարութեան: grade civil de deuxième rang.

ثبات { սէպաթ [ա] Հաստատամտութիւն. fer—

meté, persévérance. ١ — Հաստատամտութիւն ցոյց տալ. montrer de la constance.

ثبت { սէպթ [—] Արձանագրել. inscrire.

ثبوت { սէպութ [—] Հաստատութիւն constatation, confirmation. — بولق — يافته او — Հաստատուիլ. être prouvé, constaté. ى — Հաստատական. affirmatif.

ثخن { սուխն [—] Ա. Թանձրութիւն. épaisseur Զ. Խտութիւն. densité.

ثخين { սախին [—] Ա. Թանձր. épais Զ. Խիտ. dense.

ثدى { սէտի' [—] Ստինք. mamelle.

ثرا { սէրա [—] Հող. գետին. terre.

ثروت { սէրվէթ* [—] Հարստութիւն. richesse, fortune.

ثريا { սիւրէյյա [—] Բազմաստեղք. pléiades.

ثريد { սէրիտ [—] տե՛ս. voir ترید.

ثعبان { սօ'պան [—] Վիշապ. grand serpent. dragon.

ثعلب { սա'լէպ [—] Ա. Աղուէս. renard Զ. Տեսակ մը բոյսի որ կը կաղմուի արմատներէ. salep.

ثغور { սուղուր* [—] Ա. Սահմանք. défilés [եզ. ثغر] Զ. Սահմանք. frontières.

ثفن { սէֆն [—] Կոշտուկ. cor.

ثقات { սըգաթ* [—] յգ. ثقه. pl. de ثقه:

ثقب { սէքպ [—] Ծակել. perçer. perforer.

ثقبه { սուքպէ* [—] Ծակ. ճեղք. orifice.

ثقل { սըգլ [—] Ծանրութիւն gravité [յգ. اثقال].

ثقلت { սըգլէթ* [—] Ա. Ծանրութիւն. poids, gravité Զ. Նեղութիւն. angoisse, gêne.

ثقلين { սէգալէյն [—] Մարդիկ և դեւք. les hommes et les génies.

ثقه { սիգա* [—] Արժանահաւատ մարդ. homme de foi [յգ. ثقات].

ثقيل { սագիլ [—] Ա. Ծանր. lourd [ثقلا եզ.] Զ. Անհաճոյ. désagréable Ց. Մղձկուկ. étouffant, lourd.

ثلاثون { սէլասուն կամ ثلاثين սէլասին [—] Երեսուն. trente.

ثلاثی { սիւլասի [—] Ա. Եռեակ. ternaire Զ. Եռեգրեան. trilitère.

ثلث { սիւլիւս կամ սիւլիւս [ա] 1. Մէկ երրորդ. un tiers [յգ. اثلاث] 2. Տեսակ մը խոշոր գիր. espèce d'écriture grosse.

ثلثان { սիւլիւսան [ա] Երկու երրորդ. deux tiers [երկ. ثلث ի].

ثلج { սէլճ [ա] Ձիւն. neige [յգ. ثلوج].

ثلمه { սիւլմէ* [ա] Պատառուածք. խրամ. brèche

ثم { սիւմմէ [ա] 1. Յետոյ. après 2. Դարձեալ. encore. التدارك — կարկատուած. ravaudé. forgé.

ثمار { սիմար* [ա] Պտուղներ. fruits [յգ. ثمر].

ثمانين { սէմանինի կամ ثمانون սէմանուն [ա] Ութսուն. quatre-vingts.

ثمانيه { սէմանիէ կամ ثمان սէմանի* [ա] Ութը. huit.

ثمر { սէմէր [ա] Պտուղ. fruit [յգ. ثمار . اثمار].

ثمره { սէմէրէ* [ա] 1. Պտուղ. fruit [յգ. ثمرات] 2. Արդիւնք. résultat.

ثمن { սէմէն [ա]. Գին. արժէք. prix. valeur [յգ. اثمان].

ثمن { սիւմն [ա] Մէկ ութերորդ. un huitième [յգ. اثمان].

ثميره { սիւմէյրէ* [ա] Խառն. փոքր պտուղ. fructule [նուազ. ثمر ի].

ثمين { սէմին [ա] Մեծագին. précieux [ثمن էն].

ثنا { սէնա [ա] Գովեստ. éloge [յգ. اثنيه]. 1 — գովել. louer.

ثنائی { սիւնաի' [ա] 1. Երկակ. binaire [اثنين էն] 2. Երկգրեան. bilitère.

ثناكار սէնաքեար
ثناور սէնավէր ([պ] Գովող qui fait l'éloge de

ثواب { սէվապ [ա] 1. Վարձք. արդիւնաւոր աստուածային. récompense. rémunération divine 2. Վարձատրիչ գործ. œuvre rémunérante.

ثوابت { սէվապիթ* [ա] Հաստատուն աստղեր. étoiles fixes [յգ. ثابته].

ثوب { սէվպ [ա] Հագուստ. vêtement [յգ. اثواب . ثياب].

ثور { սէվր [ա] Ցուլ. taureau [յգ. اثوار].

ثوم { սում [ա] Սխտոր. ail.

ثياب { սիյապ* [ա] Զգեստք. vêtements [եզ. ثوب]

ثيب { սէյյիպ [ա] Ոչ կոյս կամ ամուրի ոչ. ամուսնացեալ. qui n'est plus un vierge ou un garçon. marié, e.

ثيبه { սէյյիպէ* [ա] Ոչ կոյս կին. ամուսնացեալ. qui n'est plus une vierge. mariée.

ج

ج { ճիմ Վեցերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. sixième lettre de l'alphabet turc. համառօտագրութիւն جاذى الاخر ամսոյ. abréviation du mois جاذى الاخر.

جا { ճա համառօտագրութիւն جاذى الاول ամսոյ. abréviation du mois جاذى الاول.

جا { ճա [գ] Տեղի. վայր. lieu. endroit. — ب — աստ անդ. ça et là.

جائز { ճայիզ [ա] Արդարացի. արժան. պատշաճ. ներելի. juste. digne. propre. légitime [جواز են] [հգ. جائزه].

جائزه { ճայիզէ [ա] 1. Պարգև. don. présent [جواز են] [յգ. جوائز] 2. Նշանակ. marque.

جائع { ճայի' [ա] Անօթի. affamé [جوع են].

جابا { ճապա [թ] Ձրի. gratis. pour rien.

جابلوس { ճապլուս [գ] Շողոքորթ. flatteur.

جابى { ճապի [ա] Հաւաքիչ արդյ կալուածոց. percepteur des impots des proprités vacoufs.

جادالوس { ճատալըս [թ] Չարաճճի. վրիժառու. malicieux. vindicatif.

جادو { ճատու [գ] 1. Կախարդ. Հրապուրիչ. sorcière 2. Հրապուրիչ. charmant.

جاده { ճատտէ* [ա] 1. Արքունի ճանապարհ. grand chemin 2. Մեծ փողոց. grand' rue.

جادى { ճատը [թ] 1. Կախարդ. sorcier 2. Արիւնածուծ հողեղէն. vampire 3. Զառամեալ, պառաւ կին. vieille mégère.

جاذب { ճազիպ [ա] Ամ ձգող, գրաւող. attractif. attrayant [جذب են] [հգ. جاذبه].

جاذبه { ճազիպէ* [ա] 1. Հրապոյր. attraits 2. Ձգողութիւն. attraction.

جار { ճար [ա] Դրացի. voisin [յգ. جيران] [جوار].

جار { ճար [գ] 1. Քաւա. կուսի ցերի կամ այլ

ծածկոցը. châle ou autre nappe carré ։ Վերարկու. manteau.

جار { ճար [ի] կոչում. յայտարարութիւն. appel. proclamation. — چكمك — գոչել. յայտարարել. crier. proclamer.

جار { ճառ [ա] Քաշող. qui tire. qui traîne [جر են] [էգ. جاره]. — Նախադրութիւնք. prépositions.

جارجار { ճառճառ [ի] Շատախօս. bavard.

جارح { ճարիհ [ա] Վիրաւորող. blessant [جرح են] [էգ. جارحه]. — آلات Հատող զէնքեր. armes blanches.

جارس { ճարիս [ա] Կռուարար. պոռչտող. querelleur. criard.

جارشب { ճարշեպ [պ] Վերմակ. couverture de lit [հմ. չարչաֆ]։

جاروب { ճարուպ [պ] Աւել. balai. — كش աւլածու. balayeur.

جارى { ճարի [ա] ա. Հոսող. courant. coulant [جريان են] [էգ. جاریه] ։ Գործածական. usité ։ Ներկայ. courant. — او — Ներկայ. — լինել. exister. գործածուիլ. être en usage.

جاريه { ճարիյէ* [ա] ա. Աղախին. servante [յգ. جوارى] ։ Հարճ. concubine.

جاسوس { ճասուս [ա] Լրտես. espion. [յգ. جواسيس] [հմ. չաշուտ]։

جاعل { ճա'իլ [ա] Ընող. յօրինող. ստեղծող. qui fait, qui forme, qui crée [جعل են]։

جافجافلى { ճաֆճաֆլը [ի] Շքեղ. pompeux.

جالب { ճալիպ [ա] Գրաւող. attirant [جلب են]։

جام { ճամ [պ] ա. Գաւաթ. verre, coupe ։ Ապակի. vitre ։ Հայելի. miroire.

جامد { ճամիտ [ա] ա. Սառած. gelé [جمود են] ։ Քեր. Նախնական, ոչ ածանցեալ. primitif, non dérivé.

جامدان { ճամտան [պ] ա. Հանդերձարան ։ Տեսակ մը լայն բաճկոն որ կողմնակի կը կոճկուի. gilet large boutonné en écharpe.

جامع { ճամի' [ա] ա. Համախմբող. qui réunit

[جع ين] [ﺟﻤ. جامعه] Յ. Պարունակող. բովանդակող. contenant. embrassant Յ. Մզկիթ. mosquée [ﺟﻤ. جوامع].

جامكان { Ճամքեքան [դ] Ա. Ապակեփակ. cloison vitrée Բ. Ապակեփակ սրահ. cabinet vitrée.

جاموس { Ճամուս [դ] Գոմէշ. buffle [ﺟﻤ. جواميس] [տրամ. դ. կենդանիչ բառուեն].

جاموقه { Ճամուքա. Առագաստ ամփոփելու չուան. cargue.

جامه { Ճամէ [դ] Զգեստ. vêtement.

جامه‌خواب { Ճամէխապ [դ] Անկողին. lit.

جامه‌شوى { Ճամէշույ [դ] Լուացարար. blanchisseur.

جان { Ճան [դ] Ա. Հոգի. âme [ﺟﻤ. جانان] Բ. Անձ. Հոգի. personne. individu Յ. Աշխոյժ. énergie. Դ. Զօրութիւն. force. տառ. چكمك — Հոգեվարք ըլլալ. être à l'agonie. دن — սրտանց. Սիրտ. cordial. م — Հոգիս. սիրելիս. mon cher. وكوكلدن — ի սրտանց. de bon cœur. اوى — սրտաքթաղիք. les oreillettes du cœur. — ى چيقمق — վաստակաբեկ ըլլալ. être harassé de fatigue. — ى پك — անխոնջ (համառ) persistant. — صيقلق — Նեղանալ. ձանձրանալ. se fâcher. s'ennuyer. — آتنغ — ողջով չափ փափագիլ. désirer avec passion. — ապաստանիլ. se réfugier. — صيقنتيسى — Նեղութիւն. ձանձրութիւն. ennui. — ى خ — Էական կէտ. point essentiel. — يانغ — Վնասուիլ. être nui; endommagé. — قورتاران մայր խարիսխ նաւու. maîtresse ancre. — جكر — անձնական. յարգելով սիրով. affectionné.

جانان { Ճանան կամ جانانه Ճանանէ [դ] Տարփածու. amant.

جانب { Ճանիպ [ա] Կողմ. côté. part [ﺟﻤ. جوانب].

جانباز { Ճանպազ [դ] Ա. Լարախաղաց. acrobate Բ. Ձիավաճառ. marchand de chevaux. maquignon Յ. Խորամանկ. rusé.

جاندار { Ճանըտար [դ] Կողմնապահ զօրական. flanqueur.

جانى { Ճանիպի [ա] Կողմնակի. latéral.

جانخراش { ճանխըրաշ [պ] Հոգի կեղեքեցնող. ողբերգական: qui affecte l'âme. déchirant.

جانسپار { ճանսիփար [պ] Հոգին զոհող. անձնանուէր. qui n'épargne pas son âme. dévoué.

جانسپارانه { ճանսիփարանէ [պ] Անձնուիրաբար avec dévouement.

جانستان { ճանսիթան [պ] Հոգէառ. հոգեառու. qui arrache la vie.

جانسوز { ճանսուզ [պ] Հոգեկէզ. qui brûle l'âme.

جانشین { ճանիշին [պ] Տեղապահ. substitut.

جانفزا { ճանֆիզա [պ] Կեանքը երկարող. ոգեւորիչ: qui prolonge la vie. qui ranime.

جانفس { ճանֆէս [թ] Սրնգուռ. taffetas.

جانكاه ճանքեահ, جانكداز ճանկիւտազ { [պ] Հոգեսպառ. qui épuisse l'âme.

جانلندرمق { ճանլանտըրմագ [թ] Կենդանացնել. ոգեւորել. vivifier. ranimer.

جانلنمق { ճանլանմագ [թ] Կենդանանալ. ոգեւորիլ. s'animer. se ranimer

جانلو { ճանլը [թ] 1. Հոգիաւոր. qui possède une âme 2. Կորովի. vigoureux 3. Իմաստալից. plein de sens. ասաց. — ایکی յղի. enceinte. grosse.

جانور { ճանավար [պ] 1. Անասուն. animal. [յգ. جانوران] 2. Գազան. bête féroce [ռմկ. ճանաւար].

جانی { ճանի [ա] Ոճրագործ criminel [جنايت էն].

جاوید ճավիտ, جاویدانی ճավիտանի { [պ] Յաւիտենան. յաւէտ. յաւիտենական. éternel. perpétuel.

جاه { ճահ [ա] Աստիճան. բարձ. rang. dignité.

جاهل { ճահիլ [ա] 1. Տգէտ ignorant [جهالت էն] [յգ. جهال . جهله] 2. Անփորձ. inexpérimenté.

جاهلیت { ճահիլիյէթ* [ա] Տգիտութիւն. ignorance. ասաց. — زمان ժամանակ յորում կը տիրէր կռապաշտութիւն յառաջ քան զմահմետականութիւն. époque où le paganisme régnait avant l'islamisme.

جای { ճայ [պ] Տեղի. lieu. endroit.

جایدرمق { ճայտըրմագ [թ] Միտքը փոխել

տալ. faire changer de résolution.

جارجار { ճայըր ճայըր [ի] Ճարճատմամբ. avec craquement.

جايكاه { ճայիկեահ [ղ] Կայեց տեղ. lieu où l'on demeure.

جايكير { ճայկիր [ղ] Զետեղուած. գրաւած. fixé. occupé.

جايق { ճայըգ [ի] Միտքը փոխել. changer de résolution.

جب { ճէպպ [ա] 1. Հոր. puits 2. խորին բանտ. cachot profond.

جبا { ճապա [ի] Ձրի. gratis.

جبابره { ճէպապիրէ* [ա] Բռնաւորք. tyrans [եզ. جبار].

جبار { ճէպպար [ա] 1. Բռնաւոր. tyran [جبر էն] [յհ. جبابره] 2. Ամենազօր. tout-puissant.

جبال { ճիպալ* [ա] Լեռներ montagnes [եզ. جبل].

جبانت { ճէպանէթ* [ա] Երկչոտութիւն. timidité.

جباه { ճիպահ* [ա] Ճակատներ. fronts [եզ. جبهه].

جبايت { ճիպայէթ* [ա] Տուրք, հասոյթից հաւաքում. perception des impôts, des revenus.

جبخانه { ճէպխանէ [ղ] 1. Վառօդի համբարանոց. magasin à poudre 2. Պատերազմական պարէն վառօդ և գնդակ. munition de guerre.

جبر { ճէպր [ա] 1. Բռնադատել. ստիպել. contraindre. forcer 2. Բռնութիւն. force 3. Վերահաստատել. rétablir. remboîter 4. Գրահաշիւ. algèbre. տալ. — բռնի. par force. ما فات — կորուստը դարմանել. réparer la perte.

جبروت { ճէպէրութ* [ա] Աստուածպետութիւն. domination divine.

جبره { ճիպրէ [ի] Ճիւ չամիչ. marc de raisin.

جبری { ճէպրի [ա] 1. Բռնական. forcé [եզ. جبر] 2. Գրահաշուական. algébrique.

جبس { ճիպս [ա] Գաճ քար. gypse.

جبل { ճէպէլ [ա] Լեռ. montagne [յհ. جبال]. տալ. الطارق — Ճիպրալթար. Gibraltar.

جبلت { ճիպիլլէթ* [ա] Բնութիւն. nature [յհ.

جبلات] ؛ — مز *անմարդի*. dé-naturé.

جبلقوم { *ճէպէլգըգում* [ի] *Մեղեսիկ*. améthyste.

جبلی { *ճիպիլլի* [-] *Բնական*. naturel. inné [իգ. جبليه]؛

جبلی { *ճէպէլի* [-] *Լեռնային*. montagneux, montagnard.

جبن { *ճուպն* [-] *Թանապանիր*. caséine.

جبه { *ճէպէ* [դ] *Զրահ*. cuirasse. *տարց*. جبه پوش — *Զրահաւորեալ*. cuirassé.

جبه { *ճիւպպէ* [-] *Վերարկու*. manteau [յգ. جباب]؛

جبه‌خانه { *ճէպէխանէ* [դ] *Զինանոց*. arsenal.

جبهه { *ճէպհէ* [-] *Ճակատ*. front [յգ. جباه]. *տարց*. — سای او *Ճակատ քսել*. frotter le front contre.

جبهی { *ճէպհի* [-] *Ճակատային*. frontal.

جبيره { *ճէպիրէ* [-] *Տախտակ*. attelle.

جبيل { *ճիպէյլ* [-] *Լեռնակ* monticule.

جبين { *ճէպին* [-] *Ճակատ*. front [յգ. جبن]؛

جبين { *ճէպին* [-] *Երկչոտ*. timide [جبانت *էն*]؛

جبين { *ճիպին* [ի] *Մժեղ*. moustique.

جبينلك { *ճիպինլիք* [ի] *Մժեղակալ*. moustiquaire.

جثه { *ճիւսսէ* [-] *Մարմին*. *կազմուած*. corps. volume [յգ. جثث]؛

جحد { *ճահտ* [-] ա. *Ուրացում*. apostasie բ. *ժխտ*. *ժխտական բառ*. négation.

جحود { *ճիհուտ* [-] *Ուրացող* (*ի կէս արքունի Հրէից Հաւատոյ*) renieur. apostat (appliqué au juifs) […. …]؛

جحيم { *ճէհիմ* [-] *Դժոխք*. enfer.

جد { *ճէտտ* [-] *Հաւ*. *մեծ հայր*. grand père. aïeul [յգ. اجداد]. *տարց*. ابا عن جد — *որդւոց յորդիս*. de père en fils.

جد { *ճիտտ* [-] ա. *Եռանդ* zèle, ardeur. բ. *Լրջութիւն*. le sérieux.

جدا { *ճիտտէն* [-] ա. *Լրջօրէն*. sérieusement բ. *Իրօք*. réellement.

جدا { *ճիւտա* [դ] *Անջատ*. séparé.

جدائی { *ճիւտայի* [դ] *Անջատում*. séparation.

جدار { ճէտար [—] 1. Որմ. պատ. mur. muraille [ճմ. جدران] 2. ատ-պ-. Ներքնամասնդմ. paroi.

جدال { ճէտալ[—] 1. Վէճ. dispute 2. Կռիւ querelle.

جدام { ճէտամ [Է] տէ'ս. voir جذام .

جداو { ճէտավ[Է] 1. Ուլն garrot du cheval 2. Ուսոսկր. omoplate.

جداول { ճէտավիլ* [—] ճմ. جدولի. pl. de جدول

جدر { ճէտէր [—] Այտուց. ուռայց. goître. tumeur.

جدران { ճէտրան* [—] Որմեր. murailles [էղ. جدار].

جدرى { ճէտէրի [—] Մաղխ (ախտ). petite vérole. աշպ. بقرى — ծաղիկ ախտ (կովուց). vaccine.

جدع { ճէտ' [—] Մայրատութիւն. mutilation.

جدل { ճէտէլ [—] Վէճ. հակառակութիւն. dispute. litige.

جدول { ճէտվէլ[—] 1. Ջրմուղ, շրանցք. canal [ճմ. جداول] 2. կանոն. règle 3. Տախտակ. ադիւսակ. tableau.

جده { ճէտտէ* [—] Մեծ մայր. grand' mère [ճմ. جدات].

جدى { ճէտտի [—] Լուրջ. իրական. sérieux, réel [էզ. جدید].

جدید { ճէտիտ [—] Նոր. nouveau[էզ. جدید]

جدير { ճէտիր [—] Արժանի. digne.

جذام { ճէզամ [—] Բորոտութիւն. lèpre. او — բորոտիլ. être atteint de la lèpre.

جذب { ճէզպ [—] 1. Ձգել. attirer 2. Հրապուրել. séduire 3. Ծծել. absorber.

جذبه { ճէզպէ* [—] 1. Ձգողութիւն. attraction [ճմ. جذبات] 2. Հրապոյր. attrait. յափշտակութիւն մտաց. extase.

جذر { ճէզր [—] 1. Արմատ racine [ճմ. جذور] 2. Թուոց. Արմատ. racine.

جذع { ճըզ' [—] 1. Ծղօտ. stipe 2. Բուն. կոճղ. tronc.

جذور { ճէզուր* [—] ճմ. جذرի. pl. de جذر

جذير { ճէզէյր [—] Արմատիկ. radicule.

جر { ճէռ [—] քաշել. քարշել. tirer. traîner.

آلت — շարժաբանութիւն . մեքենականութիւն . dynamique· mécanique· — حرف նախադրութիւն· préposition

جراب { ճիրապ [ա] Ք· Պայուսակ · bissac [յգ· اجربه] Ց· քսակ· Գեղձիկ. follicule.

جرات { ճիւրէթ* [ա] Համարձակութիւն · յանդգնութիւն. hardiesse· audace· ا — համարձակիլ · յանդգնիլ· oser.

جراح { ճէրահ* [ա] Վէրքեր · blessures [եզ· جرحه]·

جرائد { ճէրաիտ* [ա] յգ· جريده . pl. de جريده

جرائم { ճէրաիմ*[ա] յգ· جريمه . pl. de جريمه ·

جراح { ճէրրահ [ա] Վիրաբոյժ· chirurgien [جرح էն]·

جراحت { ճիրահաթ* [ա] Ք· Վէրք· blessure Ց· Թարախ. pus.

جراحى { ճէրրահի [ա] Վիրաբուժական . chirurgique [էգ· جراحيه]·

جراد { ճէրատ [ա] Մարախ. sauterelle· ապաց. البحر — ծովու մարախ. crevette.

جرار { ճէրրար [ա] Ք· Ծահախնդիր· vénal [جر էն] Ց· Մուրացող. mendiant.

جرب { ճէրպ [ա] Քոս. gale· psore· psora.

جربزه { ճէրպէզէ* [ա] Ք· Խորամանկութիւն astuce· finesse Ց· Ճարտարախօսութիւն. éloquence.

جربى { ճէրպի [ա] Քոսային psorique.

جرتاوى ճըրթավի / جرتلاق ճըրթլաք { [թ] Անձնապարծ. vantard. vaniteux

جرتلامق { ճըրթլամագ [թ] Ճռնչել. produire un cri strident.

جرثوم { ճիւրթում [ա] Քսու. Սերմ. spermatie [յգ· جراثيم]·

جرثومه { ճիւրթումէ * [ա] Քսու. Բուսականաւոր. blastème [յգ· جراثيم]·

جرجر { ճըրճըր [թ] Ք· Ծղրիդ. grillon Ց· Շատախօս. jaseur.

جرح { ճէրհ [ա] Ք· Վիրաւորել. blesser Ց· Հերքել. réfuter.

جرحه { ճիւրհա * [ա] Ք· Վէրք· blessure Ց· Պատռուած. fente.

جرد { Ճէրտ [ա] 1. Քէւ. Քերուած, rugination 2. Ճէարտ. Լերկութիւն. glabréité.

جردوال { Ճէրտավալ [է] Տեսակ մը նիզակ. espèce de lance

جرس { Ճէրէս [ա] 1. Զանգակ. cloche 2. Բոժոժ. sonnette.

جرش { Ճէրշ [ա] Քէւ. Մաշուած, attrition.

جرعه { Ճէուրʻա* [ա] Ումպ. gorgée [ձէ. جرع].

جرم { Ճէուրմ [ա] Յանցանք. délit. faute [ձէ. جروم]: مشهود — յայտ յանդիմանն գործուած յանցանք. flagrant délit.

جرم { Ճիրմ [ա] Մարմին. Հաստր. corps. volume [ձէ. اجرام]:

جروف { Ճէուրուֆ [է] Կղկղանք մետաղաց. scorie.

جروم { Ճէուրում* [ա] ձէ. ջուրմի. pl. de جرم :

جری { Ճէրի' [ա] Յանդուգն. Համարձակ. audacieux. hardi [جرآء ձէ]:

جریان { Ճէրէյան [ա] 1. Հոսիլ. couler 2. Հոսում. écoulement 3. Անցնիլ. պատահիլ. se passer 4. Սահիլ. անցնիլ. courir. هوا — օդի հոսանք. courant d'air.

جریب { Ճէրիպ [ա] Արտավար. arpent.

جریح { Ճէրիհ [ա] Վիրաւորեալ. blessé.

جرید { Ճէրիտ [ա] 1. Մական. bâton, verge 2. Արդուանկեց խաղ. djérid.

جریده { Ճէրիտէ* [ա] 1. Լրագիր. journal [ձէ. جرائد] 2. Տումար. régistre

جریمه { Ճէրիմէ*[ա] 1. Յանցանք. péché [ձէ. جرائم] 2. Տուգանք. amende.

جزء { Ճէուզ' [ա] 1. Մաս. partie. portion [ձէ. اجزاء] 2. Կտոր. morceau 3. Տարր. élément 4. Տետր, fascicule. livraison 5. Ոտն (տաղէ). mètre. لایتجزا — անմասնական. atome. — կամ ی— քիչ մը. աննշան. un peu. insignifiant. մասնական. partiel.

جزئیات { Ճէուզիյաթ*[ա] 1. Մանր մունր բաներ choses menues [եզ. جزئی] 2. Մանրիք. bagatelles 3. Մասնաւորութիւնք. particularités. détails.

جزا { Ճէզա [ա] 1. Պատիժ. punition. châtiment

2· Հետեւութիւն ենթադրու-թեան. conséquence d'une hypothèse. տաճկ. — روز جزا վեր-ջին դատաստանի օր. jour du Jugement dernier.

جزائر { ճէզաիր*[ա] 1· կղզ-զինեք. îles [եւ جزیره] 2· Ալճէրիա. Algérie. տաճկ. بحر سفید — Արշիպեղա-գոս. les îles de l'Archipel ottoman.

جزالندرمق { ճէզալանտըրմագ [ի] Պատժել ենթարկել. punir.

جزدان { ճիւզտան [դ] Թղթ-թապանակ. portefeuille.

جزر { ճէզր [ա] 1· Տեղա-տուութիւն. reflux 2· բառ. Սատեղդին. carotte.

جزردامق { ճըզըրտամագ [ի] Ճռնչել. pétiller

جزلامق { ճըզլամագ[ի]Խղճալ être navré.

جزم { ճէզմ [ա] 1· կտրել. trancher 2· Վերջ-նականապէս որոշել. décider définitivement 3· Այս (•) նշանն է որ ձայնանիշին հա-սողութիւնը կը ցուցնէ. signe comme ça (•) qui indique la portée de la signe phonique.

جزو { ճիւզ [ա] տե՛ս جزء voir جزء.

جزوه { ճէզվէ [թ] Սրճամանի. cafetière.

جزیره { ճէզիրէ* [ա]• 1· կղզի. île [جزائر] 2· Միջագետք. Mésopotamie. տաճկ. — نیم Թե-րակղզի. presqu'île. péninsule.

جزیق { ճըզըգ [թ] Հոգի. âme.

جزیل { ճէզիլ [ա] Առատ. abondant. جزیله.

جزیه { ճիզյէ* [ա] Տուրք. գլխահարկ. tribut. capitation.

جسارت { ճէսարէթ*[ա] Հա-մարձակութիւն. hardiesse. franchise. | — համարձակիլ. oser.

جسامت { ճէսամէթ* [ա] 1· Խոշորութիւն. մեծութիւն. énormeté. grandeur 2· կարեւորութիւն. importance.

جسبان { ճէսպան [դ] Յար-մար. վայելուչ. convenable. digne [—ی چسپان [դ] բառեն].

جست { ճէսթ [դ] Խնդիր. տաճկ. — و جو խուզարկութիւն. որո-նում. recherche. recherche.

جستجو { ճէսթճիւ [գ] խուզ- զարկութիւն. recherche [գամ. جست و جو պարտ. կերեն բառերէն]։

جسته جسته { ճիւսթէ ճիւսթէ [գ] Մաս առ մաս. peu à peu. à différentes reprises. partiellement.

جسد { ճէսէտ [ա] Մարմին. corps [յգ. اجساد]։

جسر { ճիսր [ա] կամուրջ. pont [յգ. جسور]։

جسم { ճիսմ [ա] 1. Մարմին. corps [յգ. اجسام] 2 Նիւթ, substance 3. Երկր. Հաստատուն մարմին. solide. ասաց. لطيف — ոգի. պարիկ. génie. fée.

جسمانى { ճիսմանի [ա] Մարմ- նաւոր. corporel [էգ. جسمانيه]։

جسور { ճէսուր [ա] Անվե- հեր. քաջ. intrépide. brave [جسارت էն]։

جسور { ճիւսուր* [ա] յգ. جسرի. pl. de جسر։

جسيم { ճէսիմ [ա] 1. Մեծ. խոշոր. grand. gros [جسامت էն] [էգ. جسيمه] 2. Ծանր. կարեւոր. sérieux. important.

جعد { ճաՙտ [ա] Գանգուր. boucle de cheveux

جعلى { ճաՙլի [ա] Շինծու. կեղծ. artificiel. factice. feint.

جغتاى { ճաղաթայ [թ] Անուն երրորդ որդւոյն Ճինկիզ խանի. nom du troisième fils du Djinguiz khan.

جغرافيا { ճօղրաֆիա [յուն] Աշխարհագրութիւն. géographie.

جغلتى { ճըղըլթը [թ] Ճռուողում. gazouillement.

جف { ճէֆֆ [ա] Չորցած. qui est séché. ասաց. القلم يازمق — մէկ անգամէն գրել. écrire tout d'un trait.

جفا { ճէֆա [ա] Նեղութիւն. տառապանք. զրկանք. peine. tourment. vexation.

جفاكار { ճէֆաքեար [պ] Տանջող. հարստահարող. tourmenteur. vexateur.

جفاكش { ճէֆաքեշ [պ] Հարստահարեալ. տառապեալ. opprimé. vexé.

جفر { ճէֆր [ա] Կիտաճշմարտութիւն. devination par des points.

جفره { ճիֆրէ [յուն] 1. Մետաղեայ գրիչ. plume métallique 2. Թուանշան. chiffre.

جفن { ճէֆն [ա] Արտեւա-նունք. paupière [ճմ. اجفان . جفون] ։

جکر { ճիկէր [ա] Թոք. poumon (ք. ճկէր). — قره սեւ թոք, foie. — اق Թոք. poumon. پاره — կտոր սրտի հատոր. favori. mignon. سوز — սրտաճմլիկ. navrant.

جل { ճէլլ [ա] Վեհափառ. soit exalté.

جلا { ճէլա [ա] ա. Փայլ. éclat բ. Ցոլք. lustre.

جلائل { ճէլաիլ [ա] Վսեմք. sublimes [եզ. جلیله . جلیل] ։

جلاب { ճէլլապ [ա] Խաշնավաճառ. marchand de bestiaux [جلب էն]։

جلاجی { ճէլաճը [թ] Ցոլացուցիչ. brunisseur.

جلاد { ճէլլատ [ա] Դահճապետ. bourreau [جلد էն]։

جلادت { ճէլադէթ [ա] Քաջութիւն. bravoure. courage.

جلال { ճէլալ } [ա] Մեծա-փառութիւն. Վեհու-թիւն. magnificence. majesté.

جلالت { ճէլալէթ }

جلالتماب { ճէլալէթմէաբ [ա] Մեծափառ. illustre.

جلالق { ճէլալամագ [թ] Ցոլ-ցել. polir. brunir.

جلالی { ճէլալը [թ] Ցոլացեալ. poli. lustré.

جلالی { ճէլալի [ա] Աւազակ. յեղուզակ. ապստամբ. bandit. brigand. rebelle.

جلاو { ճիլավ [ա] Ձիու ճակատ առաջակողմն. front ou le devant d'un cheval.

جلاه { ճէլահ [ա] Ոստայնանկ. tisserand.

جلب { ճէլպ [ա] ա. Գրաւել. attirer բ. Բերել. կոչել. faire venir գ. դատ. կոչում. ազդ. sommation. mandat.

جلب { ճէլէպ [ա] Խաշնավաճառ. marchand de bestiaux [տաւար. Ճեպընդ էն]

جلباب { ճիլպապ [ա] ա. Վերարկու. robe. manteau բ. Աղախնոց. cousinière.

جلبور { ճէլպուր [թ] Փոկ սանձի. courroie de la bride.

جلجل { ճէլճէլ [ա] Զանգակ sonnaille [ճմ. جلاجل]

جلد { ճիլտ [ա] ա. Մորթ. peau [ճմ. جلود] բ. Կազմ գրքի. reliure d'un

livre ɪ. հատոր. tome. volume.

جلدلك { ճիլտլէմէք [ի] կապլամաք. relier.

جلدلی { ճիլտլի [ի] կապլըմըշ. relié.

جلدیه { ճիլտիյէ* [-] Մորթային. dermatoïde. cutané.

جلسه { ճէլսէ* [-] Նիստ. séance. session.

جلفاوه { ճըլգավէ [ի] Մուշտակ որ պարանոցին ետեւի կողմը կը ծածկէ. pelisse qui couvre la partie postérieure du cou [ռուս. ճիլաֆա էն]:

جلق { ճըլք [ի] ճուռ. չըճ. կըլ. gâté. couvi.

جلود { ճիւլուտ * [-] ջի. جلد ին. pl. de جلد :

جلوس { ճիւլուս [-] ա. Նստիլ. s'asseoir ɪ. Գահակալել. monter sur le trône ɪ. Գահակալութիւն. avénement.

جلوه { ճիլվէ* [-] ա. Նոր հարսին առաջին հարսին փեսային. première apparition d'une nouvelle mariée à son époux ɪ. Պչրանք. coquetterie. manières ɪ. Յայտնութիւն manifestation ɪ. Պար տերվիշաց. danse des derviches.

جلی { ճէլի [-] Յայտնի. աշկեարէ. évident, manifeste [جلا էն]: տաղ. — خط جلی անուանի մը խոշոր գիր. espèce d'écriture grosse.

جلیز { ճըլըզ [ի] Խեղճ. pauvre. chétif. grêle.

جلیس { ճէլիս [-] ա. Միասին նստող. qui est assis ensemble [جلوس էն] ɪ. Ընկեր. camarade.

جلیل { ճէլիլ [-] Վսեմ. փառաւոր. շքեղ. grand, sublime, magnifique, superbe [جلالت էն] [ին. اجلا] [ջի. جلیله]:

جم { ճէմ [գ] Ջեմշիդ. le roi Djemchid.

جم { ճէմմ [-] Բազմութիւն. multitude. տաղ. — جم غفیر անթիւ. foule. masse du peuple. multitude.

جمادات { ճէմադաթ* [-] Անշունչ գոյութիւններ. substances inorganiques [եզ. جماد]:

جمادی الاخره { ճէմազիյիլախըրէ* [-] Վեցերորդ ամիս լուսնային տարւոյ. sixième mois de l'année lunaire.

جمادی الاولی { ճէմազիյիլէվվէլ* [-] Հինգերորդ

ամիս լուսնային առաջին. cinquième mois de l'année lunaire.

جماذى الاخر { ճեմազիւլ ախըր ահա. voir. جادى الاخره.

جماذى الاول { ճեմազիւլ էվվէլ ա'հա. voir. جادى الاولى.

جماع { ճիմա' [‒] Զուգաւորութիւն. coït. union conjugale.

جماعت { ճեմա'աթ* [‒] 1. Խումբ. assemblée [jt. جماعات] 2. Հասարակութիւն. communauté.

جمال { ճեմալ[ի] Գեղեցկութիւն. beauté.

جمال { ճէմմալ [‒] Ուղտապան. chamelier.

جماهير { ճեմահիր* [‒] jt. جمهور ի. pl. de جمهور

جمجمه { ճիմճիմէ*[‒]Գանկ crâne. — علم գանկաբանութիւն. crânologie.

جمره { ճեմրէ*[‒] 1. Հրաց. braise [jt. جمرات] 2 Ջերմութիւն. chaleur.

جمرى { ճիմրի [ի] 1. Ժլատ. sordide, avare 2 Գռեհիկ. roturier. vilain.

جمع { ճեմ' [‒] 1. Համախմբել. réunir. rassembler. 2. jt. Յոգնակի. pluriel [jt. جموع] 3. Յաւելում. addition 4. Գումար. total. ـ ـ اولمق. — Համախմբիլ. s'assembler. — سالم կամ صحيح — կանոնաւոր յոգնակի. pluriel régulier. — مكسر անկանոն յոգնակի. pluriel irrégulier.

جمعا { ճեմ'ան [‒] Ընդամէնը le tout. en tout.

جملنمك { ճեմ'լէնմէք [ի] Յոգնականալ. se former en pluriel.

جمعه { ճում'ա* [‒] Ուրբաթ vendredi. ـ ـ ـ. — ايرتسى շաբաթ. samedi.

جمعيت { ճեմ'իյեթ* [‒] 1. Համախմբում. ամփոփում. réunion, recueillement 2. Ժողով. կաճառ. ախկումբ. assemblée[jt. جمعيات] 3. Ընկերութիւն. société 4. Հանդէս. solennité. ـ ـ ـ. شبانه — երեկոյթ. soirée.

جمل { ճէմէլ [‒] Ո ղտ. chameau [jt. جمال. اجمال].

جمل { ճումէլ* [‒] jt. ի. pl. de جمله.

جملة { ճումլէթէն* [‒] Ամբողջովին. totalement.

جمله { ճումլէ* [‒] 1. Ամբողջութիւն. l'ensemble totalité 2. Բոլոր. tout 3. 3. Դարձուածութիւն. proposi-

tion , phrase [ج· جمل] ۵· classe, catégorie· — از ... entre autres· ... pourtant· — ... addition·

جمناستيق { ... gymnastique·

جمود { [—] ... congélation·

جموع { [—] ج· جمع pl· de جمع ·

جمهور { [—] ... public [ج· جماهير] ۵· ... république·

جمهوري { [—] ... républicain [بق· جمهوريه]·

جمهوريت { [—] ... république· démocratie·

جميع { [—] ... tout , tous [ج· جمع]·

جميل { [—] ... beau· joli [ج· جمال]·

جميله { [—] ... belle· jolie [ج· جمال] ۵· ... belles actions·

جن { [—] ... génie esprit ۵ ... démon·

جناب { [—] ... grandeur· altesse ۵· ... personne·

جنابت { [—] ... impureté légale ۵· ... pollué, impur, profané·

جنات { [—] ج· جنت pl· de جنت ·

جناح { [—] ... aile· nageoire [ج· اجنحه] ۵· ... flanc·

جنازه { [—] ... cercueil [ج· جنائز] ۵· ... défunt·

جناس { [—] ... paronomase ۵· ... calembour· équivoque

جنان { [—] ... cœur·

جنان { [—] ج· جنت pl· de جنت ·

جنايات { [—] crimes [بق· جنايت]·

جنايت { [—] ... crime· forfait [ج· جنايات]·

جنب { [—] ... côte ...

զանէթ. plèvre. —ی ذات الـ Կողացաւութիւն. pleurésie.

جنب { Ճիւնիւպ [ը] Ա. Պղծ- ուած. pollué Բ. Անմաքուր. impur [جنابت ին]։

جنبان { Ճիւնպան [ը] Ա. Երե- րող. vascillant Բ. Երերեալ. qui branle, agite.

جنبر Ճէնպէր { [ի] Մաղ- ձիլ. pincettes.

جنبسترە Ճէնպէսթրէ

جنبش { Ճիւնպիշ [ը] Ա. Շարժում. agitation Բ. Խաղալիք, Խրախուսութիւն. trépignement, divertissement.

جنبى { Ճէնպի [ը] Ա. Կողմ- նային. latéral Բ. Լանջաթաղանթային. pléral.

جنت { Ճէննէթ [ը] Ա. Պար- տէզ. jardin [Յգ. جنان] Բ. Դրախտ. paradis.

جنت { Ճիւննէթ [ը] Յիմա- րութիւն. folie, aliénation mentale.

جنتمكان { Ճէննէթմէքեան [ը] Ա Դրախտաբնակ placé en paradis Բ. Երանելի- յիշատակ. d'heureuse mémoire.

جنحه { Ճիւնհա [ը] Յան- ցանք. délit. offense.

جند { Ճիւնտ [ը] Գունդ. բանակ. troupe, corps d'armée [Յգ. جنود]։

جندره { Ճէնտէրէ [ը] Ճմլե- լու մեքենայ. pressoir.

جندى { Ճիւնտի [ը] Ա. Զօրք. զինուորական. soldat. guerrier Բ. Հեծելա- զօր. cavalier.

جنرال { Ճէնէրալ [էը] Ա. Զօրավար. général Բ. Ընդհանուր. général.

جنس { Ճինս [ը] Ա. Սեռ. տեսակ. genre. espèce [Յգ. اجناس] Բ. Ցեղ. race Գ. Ազնիւ. de race.

جنسى { Ճինսի [ը] Սեռա- կան. générique.

جنسيت { Ճինսիյէթ [ը] Համա- սեռութիւն. homogénéité.

جنك { Ճէնկ [ը] Պատերազմ. guerre. combat.

جنكاور { Ճէնկեավէր [ը] Պա- տերազմիկ. guerrier [Յգ. جنكاوران]։

جنكجويانه { Ճէնկճույանէ [ը] Ա Կռուազանօրէն ... en querelleur. hostile Բ. Պատերազմասէր. belliqueux.

جنكلشمك { Ճէնկլէշմէք [ը] Պա- տերազմիլ. կռ- ուիլ. combattre. se battre.

جنوب { ճէնուպ [ա] Հարաւ. sud.

جنوبی { ճէնուպի [ա] Հարաւային. méridional.

جنود { ճիւնուտ* [ա] յգ. جند ի. pl. de جند ;

جنودیه { ճիւնուտիյէ* [ա] Զինուորական. militaire.

جنون { ճիւնուն [ա] Խելագարութիւն. aliénation d'esprit. folie.

جنویز { ճէնովիզ [բ] Ճէնովացի. Génois.

جنی { ճինի [ա] Ոգեկան. ayant rapport aux génies.

جنین { ճէնին [ա] Սաղմ. fœtus [յգ. اجنه];

جو { ճէվ [պ] Գարի. orge.

جو { ճէվվ [ա] Անջրպետ. espace. — هوا. մթնոլորտ. atmosphère.

جو { ճու [պ] 1. Խնդիր. recherche 2. Խնդրող. փափագող. qui cherche, qui désire.

جو { ճու [պ] Գետակ. rivière [համ. جوی էն];

جواب { ճէվապ [ա] Պատասխան. réponse [յգ. اجوبه];

جوابلشمق { ճէվապլաշմագ [ա] Խօսք պատասխանել. se répondre.

جوابنامه { ճէվապնամէ [պ] Պատասխանագիր. missive responsive.

جوابیه { ճէվապիյէ* [ա] Պատասխանական. responsive.

جواد { ճէվատ [ա] Մեծանձն. ազնուական. généreux. noble.

جوار { ճիվար [ա] 1. Շրջակայք. alentours 2. Մերձակայ. voisin.

جوارح { ճէվարիհ* [ա] Ոտքեր. ձեռքեր. pieds. mains. [եզ. جارحه];

جواری { ճէվարի* [ա] յգ. جاریه ի. pl. de جاریه ;

جواز { ճէվազ [ա] Թոյլտուութիւն. permission.

جواسیس { ճէվասիս [ա] յգ. جاسوس ի. pl. de جاسوس ;

جواطه { ճիվաթա [իթա] Պտուտակաւոր բեւեռ. clou à vis.

جوامع { ճէվամի՛* [ա] յգ. جامع ի. pl. de جامع ;

جوامیس { ճէվամիս* [ա] յգ. جاموس ի. pl. de جاموس ;

جوان { ճիվան [պ] Երիտասարդ. jeune [յգ. جوانان]. մարդ. مرجی — Հաս

զուարճալիքներն՝ որ ալիւրն հաւսմը աղցելով ասւնի մ'է. mille-feuille.

جوانب { ճէվանիպ* [ա] ժ. جانب ի. pl. de جانب

جوانبخت { ճէվանպախթ [պ] Բարեբախտ. fortuné [ժ. جوانبختان]

جوانمرد { ճէվանմէրդ [պ] Առատաձեռն. généreux. libéral [առատ. ձեռներ]

جوانى { ճէվանի [պ] Երիտասարդական. de la jeunesse. juvénile.

جواهر { ճէվահիր* [ա] ժ. جوهر ի. pl. de جوهر

جواهرجى { ճէվահիրճի [թ] Գոհարավաճառ. bijoutier. joaillier.

جوجه { ճիւճէ [թ] Գաճաճ. nain.

جود { ճուտ [ա] Առատաձեռնութիւն. libéralité. générosité.

جودت { ճէվտէթ* [ա] Աղէկութիւն. բարութիւն. excellence. bonté.

جور { ճէվր [ա] Հարստահարութիւն. oppression.

جورجونه { ճուրճունա [թ] Խեղկատակութիւն գինեմոլի. bouffonerie des ivrognes. —— —— چیقارمق Խեղկատակութիւններ ընել. faire des bouffoneries.

جوز { ճէվզ [ա] Ընկոյզ. noix [ժ. جوزات]. ——. هندستان ——ى Հնդկի ընկոյզ. coco.

جوزا { ճէվզա* [ա] Երկուորեակք. jumeaux.

جوش { ճօշ [պ] Ա. Եռալը. bouillonnement Բ. Ցորդումն. débordement.

جوشان { ճօշան [պ] Եռացող. qui bouillonne. qui bout.

جوشش { ճօշիշ [պ] տե՛ս. voir جوش.

جوشقون { ճօշղուն [թ] Ա. Ցորդ, զեղուն. à plein bord. débordant Բ. Եռանդուն. ardent.

جوشمق { ճօշմագ [թ] Ա. Զեղուլ. affluer. se déborder Բ. Բորբոքիլ. յուզուիլ. s'exalter. s'enthousiasmer.

جوشن { ճէվշէն [պ] Զրահ. cuirasse. پوش — զրահաւորեալ. couvert de cuirasse. cuirassé.

جوع { ճուա՛ [ա] Անօթութիւն. faim.

جوعان { ճէվ՛ան [ա] Անօթի. affamé.

جوف { ճէվֆ [ա] խոռոչ. creux. cavité [جم. اجواف].

جولان { ճէվէլան [ա] 1. Շըր-ջիլ. դառնալ. circuler. tourner autour 2. Շրջում. circulation.

جولانگاه { ճէվէլանկեահ [պ] 1. Շաւիղ. orbite 2. Ասպարէզ. carrière.

جومبولدی { ճումպուլտը [թ] Կլկլուք. glouglou. ondulation.

جومبه { ճումպա [թ] Ասպա-ւանդ. Ելք. saillie, projecture.

جومرد { ճօմէրդ [թ] առ'ս. voir. جوانمرد.

جومردلك { ճօմէրդլիք [թ] Առատաձեռ-նութիւն. libéralité.

جونغول { ճունղուլ [թ] Շա-չիւն. cliquetis.

جوهر { ճէվհէր [ա] 1. Ազնիւ պատուական քար. bijou, pierre précieuse [جم. جواهر] 2. Էութիւն. Նիւթ. բուն. essence, substance 3. Արժէք. valeur 4. Կէ-տաւոր տառ. lettre à point. տաճ. — فرد atôme, molécule.

جوهردار { ճէվհէրտար [պ] Ոսկի կամ ար-ծաթ ընդելուզ. damasquiné. incrusté.

جوى { ճույ [պ] Գետակ. վտակ. rivière. ruisseau.

جويا { ճույա
جويان { ճույան
[պ] խնդրող. որոնող. qui désire. qui cherche.

جويبار { ճույպար [պ] Գե-տակ. վտակ. rivière. cours d'eau.

جوينده { ճույէնտէ [պ] խնդ-րող. որոնող, qui désire, qui cherche.

جه { ճէ, ճա (թ. ...) 1. Մինչ. jusque 2. Ըստ. selon. 3. Երբ, որ. quand. aussitôt que 4. Իբրև. կեր-պով. à la manière 5. Բաւական. assez 6. Մինչ. pendant 7. Կողմանէ. de la part 8. Մասին. en ce qui concerne. տաճ. — ترکجه Թուրքերէն. en langue turque. بنجه գալով ինձ. quant à moi. — بويجه այսչափ. si. autant.

جهابذه { ճէհապիզէ [ա] Փոր-ձառու և խոհեմ անձինք. hommes expérimentés et intelligents [جم. جهبذ].

جهات { ճիհաթ [ա] Կողմեր. côtés [եզ. جهت].

جهاد { ճիհատ [ա] Սուրբ պատերազմ. guerre sainte.

جهادیه { ճիհատիյէ* [ա] Սուրբ պատերազմի վերաբերեալ. ayant rapport à la guerre sainte.

جهاز { ճիհազ [ա] 1. Հանդերձանք. կազմածք. équipement [ﺟﻤ. اجهزه] 2. Ջորձմդյք հարսի. trousseau [ռմ. ճէհէզ] 3. Մէք. Անօթ, գործի. appareil.

جهال { ճիւհհալ* [ա] ﺟﻤ. جاهل pl. de جاهل].

جهالت { ճէհալէթ* [ա] 1. Տգիտութիւն. ignorance 2. Անփորձութիւն. inexpérience.

جهان { ճիհան [պ] Աշխարհ. տիեզերք. monde. univers.

جهانبان { ճիհանպան [պ] 1. Աշխարհի պահապան. gardien du monde 2. Միահեծան. վեհապետ. monarque.

جهانپناه { ճիհանփենահ [պ] 1. Աշխարհի պաշտպան. asile du monde 2. Հզօր վեհապետ. monarque puissant.

جهانتاب { ճիհանթապ [պ] Աշխարհ լուսաւորող, ջեռուցանող. qui éclaire, qui échauffe le monde.

جهاندار { ճիհանտար [պ] Աշխարհակալ. maître du monde, conquérant.

جهاندیده { ճիհանտիտէ [պ] Աշխարհ տեսած, փորձառու. qui a vu du monde, expérimenté.

جهانستان ճիհանիսթան [պ] Աշխարհակալ. conquérant.

جهانگیر ճիհանկիր

جهانگیرانه { ճիհանկիրանէ [պ] Աշխարհակալի պէս. en conquérant.

جهانمطاع { ճիհանմութա' [պ] Որուն կը հնազանդի աշխարհ. celui à qui obéit le monde.

جهاننما { ճիհաննիւմա [պ] 1. Աշխարհացոյց. carte géographique 2. Տանեաց վերև շինուած դիտանոց. pavillon élevé au comble d'une maison.

جهانیان { ճիհանիյան [պ] Աշխարհայինք. les habitants du monde. les humains [եզ. جهانی].

جهت { ճիհէթ* [ա] 1. Կողմ. côté, direction

[ج. جهات] 2. Պատճառ. raison, cause 3. Տեսակէտ. point de vue 4. Ժառանգական պաշտօն. fonction héréditaire.

جهد { Ճեհտ կամ Ճահտ [–] Ջանք, ճիգ. effort. | — ջանալ. tâcher.

جهر { Ճեհր [–] Ձայն բարձրացնել. élever la voix. جهرا — ի լուր ամենեցուն. à haute voix.

جهره { Ճեհրէ [ի] Ճախարակ bobine.

جهری { Ճեհրի [ի] Արմատ գործի. alizari.

جهسنه { Ճեօյնէ (Ր. մնանեի) Պէս. իբր. կերպիւ. comme, comme si, en.

جهل { Ճեհլ [–] Տգիտութիւն. ignorance. առաջ. مرکب — ադիտութիւն այնպիսի մէկու մը որ ինքզինքը գիտուն կը կարծէ. ignorance de celui qui se croit savant.

جهلا { Ճեհլեն [–] Տգիտաբար. par ignorance.

جهلا Ճեհալա* { [–] Տգէտք. les ignorants [եզ. جاهل].
جهله Ճեհէլէ*

جهنم { Ճեհէննէմ [–] Դժոխք. enfer. առաջ. اول — կորսուէ. va-t-en.

جهول { Ճեհուլ [–] Խիստ տգէտ. très ignorant. stupide [جهل էն].

جهولیت { Ճեհուլիյէթ* [–] Տգիտութիւն. ignorance.

جهیر { Ճեհիր [ղ] Բարձր. պերճաձայնիւն haut, sonore. առաջ. الصوت — բարձրաձայն. qui a la voix élevée

جهیز { Ճեհիզ [ղ] Ձորձմոյք Հարսի. trousseau d'une jeune mariée, dot.

جی { Ճի կամ Ճը (Ր. մասնիկ) Ընող, շինող, ծախող. faiseur, fabriquant. vendeur.

جیادت { Ճիյատէթ* [–] Լաւութիւն. ազնուութիւն. bonté, excellence.

جیاع { Ճիյա՛* [–] ج. جائع ի. pl. de جائع.

جیب { Ճէյպ [–] 1. Օձիք. collet [ج. جیوب] 2. Երես. Ծոց անկեան. sinus 3. Գրպան. poche. առաջ. همایون — կայսեր առանձնական գանձ. cassette particulière du Sultan. liste civile.

جیوز { Ճըզօղ [ի] Փախաւ. s'enfuit. le voilà qui se sauve.

جيجى { ճիճի [ի] 1. Աղուոր· joli 2. Զարդ· ornement 3. Խաղալիկ· joujou.

جيجلو { ճիճիլու [ի] Զարդ-նեալ· orné· paré.

جيد { Ճէյյիտ [ա] Լաւ. ընտիր· bon, excellent [جودت ից]:

جيران { Ճէյրան [ի] Վիթ· gazelle.

جيران { Ճիրան* [ա] Դրացիք· voisins [եզ. جار]:

جيرو { Ճիրօ [էրա] Փոխանցում· endossement.

جيش { Ճէյշ [ա] Բանակ· armée. յգ. سوق — ال զօրավարութիւն. ռազմագիտութիւն. stratégie. تعبية ال — Ճակատամարտութիւն. tactique.

جيفه { Ճիֆէ* [ա] Հոտած դիակ· cadavre puant· charogne [յգ. جيف]:

جيل { Ճիլ [ա] Ցեղ. սերունդ. ազգ· tribu· génération· nation [յգ. اجيال]:

جيلان { Ճէյլան [ի] տե՛ս. voir. جيران :

جيم { Ճիմ [ա] Անուն ج տառին. nom de la lettre ج :

جيمناستيق { Ճիմնասթիք [էրա] Մարմնամարզ. gymnastique.

جيوب { Ճիւուպ* [ա] յգ. جيب pl. de جيب :

جيوجيو { Ճիվճիվ [ի] 1. Ճռուողում. gazouillement 2. Ձագ թռչնոյ. petit d'un oiseau. لو —— ողջակենդան. animé.

جيوش { Ճիւուշ* [ա] յգ. جيش pl. de جيش :

جيولدامق { Ճըվըլտամագ [ի] Ճռուողել. gazouiller.

جيولدى { Ճըվըլտը [ի] Ճռուողում. gazouillement.

جيوه { Ճիվէ [պ] Սնդիկ. mercure. argent vif [տե՛ս. Սնդիկ]. յգ. هوا — Շէկիսարի. orcanète.

جيوهلك { Ճիվէլիք [ի] 1. Աշխոյժ տղայ. enfant vif 2. Ուղտու ձագ. petit d'un chameau.

جيويق { Ճըվըգ [ի] Մածուն. pâteux· gluant.

ج

ج { Չէ՛ Եօթներորդ տառն Օսմանեան այբուբենի. septième lettre de l'alphabet turc

چابق { չապուգ [թ] Շուտ. արագ. vite. rapide. [illegible]. — الله աճողաձեռն. adroit.

چابك { չապըգ [ք] Արագ. շուտ. rapide. vite.

چابکیا { չապըգքեա [ք] Արագաքայլ. qui marche vite.

چابوق { չապուգ [թ] տե՛ս. voir. چابق.

چاپ { չափ [հայ] 1. Հերքին տրամաչափ. calibre 2. Չափ. module.

چاپاچول { չափաչուլ [թ] Տա[illegible]. անշնորհ. difforme, disgracieux.

چاپارز { չափարըզ [թ] Խոտորնակ. pervers. transverse.

چاپاق { չափագ [թ] Թիժ. Ճըպուռ. chassie.

چاپاقلنمق { չափագլանմագ [թ] Թժոտիլ. devenir chassieux.

چاپراز { չափրազ [թ] 1. Խոտորնակ. ուղղագծութ. en écharpe 2. Խաչաձև. en sautoir [[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]].

چاپقين { չափգըն [թ] 1. Քալընթաց. արշաւասոյր. qui va vite, au galop 2. Սանձարձակ. սրիկայ. gamin. pollisson. vagabond.

چاپقینلق { չափգընլըգ [թ] Սանձակութիւն. polissonnerie, gaminerie.

چاپلامق { չափլամագ [թ] Չափել. jauger, mesurer.

چاپمق { չափմագ [թ] 1. Վազել. courir, faire une course 2. Արշաւանկել. faire une incursion.

چاپول { չափուլ [թ] 1. Արշաւանկութիւն. incursion 2. Կողոպուտ. pillage.

چاپولجی { չափուլճը [թ] Աւարառու. maraudeur.

چاپه { չափա [թ] Մարկեղ. houe.

چاپه‌لمق { չափալամաք [թ] Մարկեղիւ բրել. houer

چات { չաթ [թ] ճարճատիւն craquement.

چاتال { չաթալ [թ] տե՛ս. voir. چتال ։

چاتدرمق { չաթըրտըմաք [թ] 1. Ընդհարել տալ. faire choquer. 2. Ծայր ծայրի կանգնեցնել. dresser bout contre bout.

چاتر چاتر { չաթըր չաթըր [թ] Շառաչմամբ. avec fracas.

چاتردامق { չաթըրտամաք [թ] ճարճատել. craquer, pétiller.

چاتردی { չաթըրտը [թ] ճարճատիւն. craquement.

چاتره پاتره { չաթրա փաթրա [թ] Ագէկ գէշ. tant bien que mal.

چاتشمق { չաթըշմաք [թ] Իրար բախիլ. se heurter, se choquer.

چاتق { չաթըգ [թ] Ցար. կից. contigu, joint. — قاش յօնակից. aux sourcils joints.

چاتلاتمق { չաթլաթմաք [թ] Պայթեցնել պատռել. faire éclater, crever.

چاتلاق { չաթլագ [թ] 1. ճեղքուած. fendu, crevé 2. ճեղք. fente, crevasse.

چاتلامق { չաթլամաք [թ] ճեղքուիլ, պայթիլ. se crevasser. éclater.

چاتمق { չաթմաք [թ] 1. Ընդհարիլ. se heurter 2. ժամանել. arriver 3. Մեծի մը բարեկամանալ. se faufiler auprès d'un grand 4. Ծայրը ծայրին բերելով կանգնեցնել. dresser bout à bout 5. Շինել. կանգնել. bâtir, dresser. տաճ. — قاش յօնքերը պռստել. froncer les sourcils. — کیف խրախանալ. se griser.

چاتمه { չաթմա [թ] 1. Ծայրը ծայրին կանգնուած dressé bout à bout 2. Տեսակ մը բանուած. espèce de broderie 3. Կազմութիւն. պարզունակ (շէնքի). structure տաճ. — دورمه տարբեր կտորներէ կազմուած. composé de différentes pièces.

چاتی { չաթը [թ] Տանիք. toit. toiture.

چادر { չատըր [թ] Վրան. tente. տաճ. — چچکی փաղածաղիկ. liseron.

چادرجی { չատըրճը [թ] Վրանագործ. fa-

bricant de tentes.

چادرنشين { ... [ ] ... nomade.

چار { ... [ ] ... quatre [... چهار ...] ... چارچابك — ... avec impatience.

چار { ... [ ] ... Czar.

چاربالش { ... [ ] ... trône.

چارپا { ... [ ] 1. ... à quatre pieds 2. ... quadrupède [... چارپایان]։

چارپاره { ... [ ] ... une paire de castagnettes [...]։

چارپدرمق { ... [ ] 1. ... faire choquer 2. ... faire assujettir.

چارپشدرمق { ... [ ] ... entre heurter. entre choquer.

چارپشمق { ... [ ] 1 ... s'entre choquer 2. ... se battre.

چارپق { ... [ ] 1. ... contourné. courbé 2. ... écarté. qui n'ést pas droit.

چارپلمق { ... [ ] 1. ... être frappé 2. ... être choqué 3. ... se contourner 4. ... avoir des convulsions 5. ... être assujetti.

چارپمق { ... [ ] 1. ... heurter. frapper 2. ... assujettir 3. ... arracher. ... — یورك ... battre (le cœur). — یره ... terrasser. — كونش ... avoir un coup de soleil. — كوزه ... sauter aux yeux. — جن ... être possédé du démon.

چارپنتی { ... [ ] ... palpitation.

چارپنمق { ... [ ] ... se heurter de coté et d'autre.

چارچوبه { ... [ ] ... châssis

de fenêtre, cadre [տաճկ. չէրչիվէ].

چارداق { չարդաղ [բ] տե՛ս. voir. چارطاق :

چارسو { չարսու [գ] Շուկայ marché. bazar [տաճկ. չարշու].

چارشاف { չարշաֆ [բ] Սաւան. drap de lit [տաճկ. جارشب էն].

چارشنبه { չարշէնպէհ [գ] Չորեքշաբթի. mercredi [ռմկ. չարշամպա]. ռամկ. قاریسی — չառաւել. sorcière.

چارشو չարշու { [բ] Շուկայ marché.

چارشی չարշը { bazar [տաճկ. چارسو էն]. ռամկ. — چار չորեքկուսի. carré.

چارطاق { չարթաղ [գ] Տաղաւար՝ կամ վրան չորեքկուսի ասպարակ. guérite [բ. չարթաղ]. اصمه چارطاغی Խաղողաբերդ. treille.

چارمیخ { չարմիխ [գ] Ա. Չորեկ. bandoir Բ. Խաչ. croix [տաճկ. չարմըխ]. — کرمك Խաչել. crucifier.

چارمین { չարմին [գ] Չորրորդ. quatrième

چاره { չարէ[գ]Ճար. Հնարք. դարման. moyen. expédient. remède. ռամկ. — نه ինչ ընել. quoi faire

چاره‌جویان { չարէճույան[գ] Դարման խնդրող. qui cherche un remède.

چاره‌ساز { չարէսազ[գ]Դարման բերող. qui apporte remède.

چاریچه { չարիչէ [տաճկ] Չարուհի. czarine.

چاریق { չարըգ [բ] Տրեխ. sandale.

چاریك { չարէկ [գ] Մէկ չորրորդ. un quart [ռմկ. չէրէկ].

چاسار { չասար [լտն] Կեսար. կայսր. césar.

چاشنی { չաշնի [գ] Համ. Ճաշակ. goût. saveur [տաճկ. չէշնի].

چاشنیگیر { չաշնիկիր [գ] Ճաշակող. Համտեսող. dégustateur.

چاشود { չաշուտ [բ] Լրտես. espion.

چاغ { չաղ [բ] Ժամանակ. շրջան. temps, saison. période Բ. Հասակ. âge.

چاغرشمق { չաղըրշմագ [բ] Զիրար կանչել. appeler l'un l'autre.

چاغرمق { չաղըրմագ [բ] Ա. Կանչել. appeler.

mander 2. Գոչել. crier 3. Երգել. chanter.

جاغل { չաղըլ [ի] կարկաչելով. en murmurant

جاغلا { չաղլա [ի] կանաչ կեղեւով նուշ. amande verte dans son brou.

جاغلامق { չաղլամագ [ի] կարկաչել. murmurer, ruisseler.

جاغلتى { չաղլըթը [ի] խոխոջիւն. կարկաչիւն. murmure d'eau coulante. gazouillement.

جاغلدامق { չաղլըտամագ [ի] տե՛ս voir. جاغلامق.

جاغليان { չաղլեան [ի] Ջրվէժ. քարավազ. cascade. cataracte.

جاغنوس { չաղանոս [ի] խեչափառ. crabe.

جاق { չաք [ի] 1. Մինչեւ. jusqu'à 2. Ճիշդ. exactement.

جاقجاق { չաքչաք [ի] 1. Դրան ուռ. marteau de porte 2. Ճայթիւն. cliquetis.

جاقدرمق { չաքտըրմագ [ի] 1. Արբեցնել. faire boire 2. Զգացնել. նշմարել տալ. faire apercevoir. faire remarquer.

جاقر { չաքըր [ի] 1. Խաժագոյն. Ծովագոյն. glauque 2. Բազէ. faucon.

جاقرجى { չաքըրճը [ի] Բազէավարժ. fauconnier.

جاقشمق { չաքըշմագ [ի] Միասին խմել. boire ensemble.

جاقشير { չաքշըր [ի] 1. Անդրավարտիք. culotte 2. Թռչնոց ոտից փետուր. plumes des pattes de la volaille.

جاقل { չաքըլ [ի] Կոպիճ. caillou.

جاقلداق { չաքըլտագ [ի] 1. Տոտան. claquet 2. Ջաղացքի աղօրեաց. trémie.

جاقمق { չաքմագ [ի] 1. Հրահանք զարնել. battre le briquet 2. Խմել. boire. riboter 3. Մխել. enfoncer 4. Կռահել. s'apercevoir. [illegible] — شمشك փայլատակել. faire des éclairs.

جاقى { չաքը [ի] Ջմելի. canif.

جاقيجى { չաքըճը [ի] Գինեմոլ. biberon.

جاك { չաք [ղ] 1. Պատառուած. déchiré, déchirure 2. Ճայթիւն. cliquetis. ا — պատռել. déchirer. او — պատռուիլ. se déchirer.

چاك { ճան [թ] 1. Զանգակ. cloche 2. Զանգակի ձայն. son de cloche. ասոց. — — շատախօս. bavard.

چاكچاك { ճաքճաք [ղ] Պատառատուն. déchiré, délabré.

چاكر { ճաքեր [ղ] Ծառայ. serviteur [ج. چاكران]

چاكرانه ճաքերանէ { [ղ] 1. Ծառա-

چاكری ճաքերի { յական. de serviteur. servile 2. Խոնարհ. humble.

چاكلق { ճանըգ [թ] Զանգակատուն. clocher.

چال { ճալ [թ] Գորշախառն. grisâtre.

چالاب { ճալապ [թ] 1. Աստուած. Dieu 2. Տէր. Seigneur.

چالار { ճալար [թ] 1. Գողացող. qui vole 2. Հնչող. զարնող. sonnant.

چالاغان { ճալաղան [թ] Խայթիչ. piquant, mordant.

چالاك { ճալաք [ղ] 1. Թեթեւաշարժ. agile. prompt 2. Սրամիտ. pénétrant, subtile.

چالپاره { ճալփարա [թ] տե՛ս. voir. چارپاره.

چالدرمق { ճալդըրմագ [թ] 1. Գողցնել. laisser voler 2. Նուագել, Հնչել տալ. faire jouer, sonner.

چالشدرمق { ճալըշդըրմագ [թ] Աշխատցնել. faire travailler.

چالشقان { ճալըշգան [թ] Աշխատասէր. Ջանացող. laborieux. assidu.

چالشمق { ճալըշմագ [թ] 1. Աշխատիլ. travailler 2. Ջանալ. s'efforcer

چالغی { ճալղը [թ] 1. Նուագարան. instrument de musique 2. Նուագածութիւն. musique instrumentale.

چالغیجی { ճալղըճը [թ] Նուագածու. musicien.

چالق { ճալըգ [թ] 1. Քերած. ցանած. effleuré 2. Զարնուած. frappé 3. Ծուռ. Թիւր. de biais 4. Թեթեւակի նմանող. d'une ressemblance légère 5. Թափառիկ. խենթուկ. follet. tête légère 6. Կողմնակի քալող. qui marche de côté.

چالقالمق ճալգալմագ { [թ] 1 Շարժել.

چالقامق ճալգամագ { remu

er, agiter 2. Լուանալ. ցօղուել. laver. rincer.

چالقانتی { չալգանթը [ի] Ծփումն. agitation

چالقانمق { չալգանմագ [ի] 1. Տատանիլ. s'agiter, se remuer 2. Ծփալ. clapoter.

چالم { չալըմ [ի] 1. Նուագում. manière de jouer 2. Հարուած. coup 3. Սրոյ բերան. tranchant d'une épée 4. Ցոյց. faste, parade

چالمق { չալմագ [ի] 1. Գողնալ. voler, enlever 2. Հնչել. sonner 3. Զարնել. frapper. battre 4. Նուագել. jouer 5. Գոյնի կամ համի մը զարնել. tirer sur (se dit des couleurs et des goûts) 6. Նմանիլ. ressembler. տաջ. — ال ծափահարել. applaudir. دودوكى — յաղթանակել. triompher. — եր գետնին զարնել. renverser. terrasser. — قلج ի սուր կոտորել. passer au fil de l'épée.

چالنمق { չալընմագ [ի] 1. Գողցուիլ. être volé 2. Զարնուիլ. être frappé 3. Նուագուիլ. être exécuté (en musique).

چالی { չալը [ի] Մացառ. buisson, ronce. տաջ. چرپی — փշուտ մացառք broussailles. قوشی — արքաքիլոս. roitelet.

چال یقا ایتمك { չալեագա իթմէք [ի] Օձիքէն բռնել, ձերբակալել. saisir qn. au collet.

چاليلق { չալըլըգ [ի] Մացառուտ վայր. lieu buissonneux.

چام { չամ [ի] Շոճ. pin. տաջ. ساقزى — ռետին. résine. — آق եղեւնի. sapin. فستغى — շոճի պիստակ. pomme de pin.

چامچاق { չամչագ [ի] Փայտեայ խոր պնակաւակ. écuelle en bois.

چاملق { չամլըգ [ի] Շոճիներու, եղեւնիներու տեղի. lieu couvert de pins et de sapins. sapinière.

چامور { չամուր [ի] 1. Տիղմ. ցեխ. boue. crotte 2. Շաղախ. mortier.

چامورلق { չամուրլըգ [ի] 1. Տղմուտ վայր. bourbier 2. Հեւակ. guêtre.

چانطه { չանթա [ի] Մախաղ. պայուսակ. valise, havre-sac.

چانغرقی { չանղըրգը [ի] Զանգակն. Զանգակն.

tintement· cliquetis·

چانغردامق { չանղըրտամագ [թ] զնգնչել. tinter

چاو { չավ [թ] Տարաձայնութիւն. Հռչակ. bruit· rumeur· ا — տարաձայնել. répandre un bruit· اول — տարաձայնիլ. se répandre (un bruit)·

چاودار { չավտար [թ] Հաճար. seigle·

چاوش { չավուշ [թ] 1. Վաշտաւոր. sergent 2. Դարպասպան. huissier· ած. — باش առաջին վաշտաւոր. sergent major· اوزومی — տեսակ մը խոշորահատ խաղող. espèce de raisin à gros grains· قوشی — յոպոպ. huppe·

چاه { չահ [պ] Հոր. puits·

چای { չայ [թ] 1. Գետ. fleuve, rivière 2. Թէյ. thé· ած. آطه ی — եղեսպակ. sauge·

چایر { չայըր [թ] 1. Մարգագետին. արօտ. prairie 2. Խոտ. herbage· ած. قوشی — արտոյտ. alouette· پینیری — տեսակ մը թարմ պանիր. espèce de fromage frais·

چایرلق { չայըրլըգ [թ] Մարգագետին. արօտավայր. prairie· pâturage·

چایلاق { չայլագ [թ] Ուրուր, ցին. milan·

چبالق { չապալամագ [թ] 1. Ջանալ. Ճգնիլ. s'efforcer· se donner beaucoup de peine 2. Մաքառիլ. Թաւալգլորիլ. lutter, se débattre·

چبان { չըպան [թ] Պալար. խաղաղատար. bouton, pustule·

چبوق { չըպուգ [թ] 1. Ոստ. rameau 2. Գաւազան. baguette, canne 3. Ձող. barre 4. Փայտ. bois 5. Ծառատունկ. jeune arbre 6. Շերտ. raie 7. Ծխափող. pipe· ած. آصمه چبوغی — ուռ, բարունակ. sarment· ایچمك — ծխափող քաշել. fumer la pipe·

چبوقچی { չըպուգճը [թ] 1. Ծխափող վաճառող. qui vend des pipes 2. Ծխափող յարդարող ծառայ. valet qui charge la pipe·

چبوقلامق { չըպուգլամագ [թ] Նուրբ գաւազանով ծեծել. battre avec une baguette·

چپ { չէփ [գ] Ձախ. gauche.

چپش { չէփիշ [ի] Ամլիկ ուլ. chevreau d'un an. biquet.

چپکن { չէփքէն [ի] Թեզանաւոր Թիկնոցակ. veste à longues manches fendues. doliman.

چپلاق { չըփլագ [ի] 1. Մերկ. nu 2. Զարդէ կամ կազմածէ մերկացուցեալ. dégarni. dépouillé.

چپیچ { չէփիճ [ի] տե՛ս. voir چپش :

چپیل { չըփըլ [ի] Ճպռոտ. chassieux.

چتاری { չիթարի [ի] Մետաքսէ և բամպակէ գործուած ասուակ մը շերտաւոր կերպաս. espèce d'étoffe rayée en cotton et soie.

چتاق { չըթագ [ի] Անուն մ'է որ կը տրուի Պալքանի Թուրքերուն. nom qu'on donne aux turcs des Balcans.

چتال { չաթալ [ի] 1. Պատառաքաղ. fourchette 2. Ճիւղաւորեալ. fourchu, bifurqué 3. Երկդիմի. équivoque.

چتاللشمق { չաթալլաշմագ [ի] 1. Ոստաճիւղիլ. se fourcher. se ramifier 2. Կնճռոտիլ. se compliquer.

چتره‌فیل { չիթրէֆիլ [ի] Գէշ խօսուած գաւառաբարբառ. mauvais dialecte. patois.

چتلنبك { չիթլէմպիք [ի] Բեւեկնի պտուղ. fruit du térébinthe.

چتله { չիթլէ [ի] Հաշուեփայտ. taille.

چته { չէթէ [պուլղ.] 1. Ասպատակութիւն. excursion 2. Աւազակախումբ. Հրոսք. bande de brigands. horde.

چتین { չէթին [ի] 1. Կարծր. dur 2. Դժուարին. difficile, pénible 3. Յամառ. entêté.

چتینلشمك { չէթինլէշմէք [ի] Կարծրանալ, դժուարանալ. devenir dur, rude, difficile.

چچارون { չաչարօն [իտալ.] Մեծ շատախօս grand bavard. babillard.

چدیك { չէտիք [ի] Դեղին մարոքինէ շինուած Թեթեւ մուճակ. bottine légère en maroquin jaune.

جرا { չէրա [գ] Արօտ. pâturage.

جرا { ճէրա [գ] Նիչին . pourquoi.

جرا { ճըրա [ի] Մաղըն. bois de pin.

چراغ { ճէրաղ [գ] 1. Ճրագ. lumière · chandelle 2. Կանթեղ . lampe 3. Վառ ի ցնծութիւն. vif en joie 4. Շնորհաւորեալ. favori 5. Համնդամեան թոշակաւոր. pensionnaire 6. Աշակերտ. apprenti· élève 7. Զեռնասուն. nourrisson.

چراق { ճըրագ [ի] 1. Աշակերտ. apprenti, élève 2. Համբակ. novice [տես. چراغ գ. բառն]. ասաց. چیقمق — աշակերտութենէ կամ ծառայութենէ արձակիլ. se dégager de l'apprentissage ou de la servitude.

چراقلق { ճըրագլըգ [ի] Աշակերտութիւն. apprentissage.

چراكاه { ճէրագեահ [գ] Արօտավայր. lieu de pâturage.

چراكسه { ճէրաքիսէ*[ա] Չէրքէզներ. circassiens [եզ. چركس].

چرب { ճէրպ [գ] 1. Պարարտ. gras. ասաց. زبان — Ճարտարախօս. éloquent.

چرپشدرمق { ճըրփըշդըրմագ [ի] 1. Կամաց մը զարնել. frapper doucement 2. Արագ և անփութ գրել. écrire à la hâte et négligemment.

چرپمق { ճըրփմագ [ի] 1. Կամաց մը զարնել. frapper doucement 2. Լուանալ. laver. blanchir 3. Կտրել. couper. ասաց. ال — ծափ զարնել. battre des mains. applaudir.

چرپنمق { ճըրփընմագ [ի] Թեւերը իրզիրենի զարնել. battre des ailes, se frapper.

چرپى { ճըրփը [ի] 1. Կտաւքը rognures 2. Գծաւոր. cordeau 3. Գծաւորով ուղիղ գիծ. ligne droite tracée par le cordeau. ասաց. چیقمق دن — կարգէ դուրս ելնել. dévier, s'écarter. كتورمك ه — յուղղութեան ածել. ramener dans la bonne voie. ده — بر. միեւնոյն ուղղութեամբ. sur la même direction.

چرپیجی { ճըրփըճը [ի] Լուացարար. blanchisseur.

چرچی { ճէրճի [ի] Մանրավաճառ. mar-

chandises de colporteur, mercerie.

چرچيوه { չէրչէվէ [ը] 1. Շրջանակ. châssis. cadre [տաճկ. գ. چارچوبه բառէն]։

چرخ { չարխ [գ] 1. Անիւ. roue 2. Մեքենայ. machine 3. Երկինք. ciel 4. Բաղդ. fortune [պարս. չարխ]. տարս. فلك — անուանածաղիկ. grenadille.

چرخجى { չարխճը [ը] 1. Մեքենավար. mécanicien 2. Դանակ սրող. aiguiseur de couteaux.

چرخه جى { չարխաճը [ը] Յառաջամարտիկ։ escarmoucheur.

چرده { չէրտէ [գ] Գոյն. երանգ. couleur. teinte.

چرز { չէրէզ [գ] Աղանդեր. չոր բանդակ. dessert. confitures sèches.

چرزلنمك { չէրէզլէնմէք [ը] Թեթեւ եւ չոր ընթրիք մը ընել. faire un repas léger et sec.

چرق { չարք [ը] 1. Անիւ. roue 2. Մեքենայ. machine.

چرك { չէրք [գ] Աղտ. ordure. saleté.

چركاب { չէրքէապ [գ] Աղտեղի ջուր. eau sale [պարս. չիրքէապ]։

چركس { չէրքէզ Եգերացի. Չարքէզ. Circassien [յգ. چراكسه]. տարս. ى — الاصل ազնուազգի Չարքէզ. de la race Circassienne. جه — Չարքէզներէն լեզու. langue Circassienne.

چركستان { չէրքէզիսթան [գ] Չարքէզստան Circassie.

چركف { չէրքէֆ [ը] տե՛ս. voir چركاب ։

چركه { չէրքէ [ը] 1. Գնչուի վրան. tente de bohémien 2. Հիւղ. chaumière.

چركين { չէրքին [գ] 1. Աղտեղի. sale 2. Տգեղ. laid. difforme.

چرويش { չէրվիշ [ը] Եզան ճարպ. suif.

چرى { չէրի [ը] 1. Զինուոր. soldat, militaire 2. Բանակ. զօրք. armée. troupes. տարս. — يكى Ենիչէրի. Jannissaire.

چريش { չէրիշ [ը] Շրէշ. asphodèle jaune.

چريشلمك { չէրիշլէմէք [ը] Շրէշով շաղախել. barbouiller avec la

pâte d'asphodèle.

چزق ճըզըգ / چزك ճիզիք [թ] Ա. Գիծ. ligne, raie Ֆ. Ճանկռութիւն. égratignure.

چزکی ճիզկի [թ] Ա. Գիծ. ligne Ֆ. Շերտ. raie.

چزکیلو ճիզկիլի [թ] գծաւոր. rayé.

چزمك ճիզմէք [թ] Ա. Գըծել. tracer, rayer Ֆ. Թեթեւ իմն ճեղքել. inciser. առած. — یان դադադի Հեռանալ. s'en aller furtivement.

چزمه ճիզմէ [թ] կօշիկ. botte.

چزیلو ճիզիլի [թ] Ա. Գըծուած. tracé, rayé Ֆ. Հերձուած. incisé.

جسبان ճէսպան [ղ] տես. voir جسبان.

جست ճուսթ [ղ] Արագ թեթեւ. միր. prompt, leste. diligent.

چشم ճէշմ [ղ] Աչք. œil [յգ. چشمان]. առած. چار — անփոփոխ. attentivement. անհամբեր. avec impatience.

چشمه ճէշմէ [ղ] Աղբիւր. fontaine.

چشمه‌سار ճէշմէսար [ղ] Ա. Աղբերակն. source Ֆ. Շատ աղբիւր գտնուած տեղ. lieu où se trouvent des fontaines.

چشنی ճէշնի [ղ] տես. voir چاشنی.

چشنیلنمك ճէշնիլէնմէք [թ] Համեղանալ. devenir savoureux.

چشید ճէշիտ [թ] Ա. Տեսակ. sorte, espèce Ֆ. Օրինակ. spécimen. առած. — — պէսպէս. divers.

چغتای ճաղաթայ [թ] տես. voir چغتای.

چغر ճըղըր [թ] Շաւիղ. sentier.

چغرمق ճըղըրմագ [թ] տես. voir چاغرمق.

چفت ճիֆթ [թ] Ա. Զոյգ. pair Ֆ. Զոյգ. paire, couple. [առած. ճիֆթ գ. բառն էն]: առած. چبوق و — լուծք եւ արօր. attelage et charrue. سورمك — Հերկել. մշակել. labourer, cultiver.

چفتجی ճիֆթճի [թ] Հողագործ. laboureur.

چفتجیلك ճիֆթճիլիք [թ] Հողագործութիւն. agriculture.

چفتلشمك ճիֆթլէշմէք [թ] Զուգաւորիլ. s'accoupler.

چفتلك { չիֆթլիք [ա] 1. Ագարակ. ferme [ժմ. چفتلکات].

چفته { չիֆթէ [ա] 1. Զոյգ. double. pair 2. Երկթի. à deux rames 3. Կիցք. ruade 4. Երկփողեայ հրացան. fusil à deux canons.

چفته‌لو { չիֆթէլու [ա] 1. Նենգաւոր. խառնակիչ. perfide, intriguant 2. Կիցընկեց. rueur.

جفوت { ճէֆուտ [ա] տե՛ս. voir جود .

چقال { չագալ [ա] Շնագայլ. chacal.

چقرق { չըգրըգ [ա] 1. Ճախարակ. անիւ. tour, rouet.

چقرقجی { չըգրըգճը [ա] Ճախարակագործ. tourneur.

چقماق { չախմախ [ա] 1. Հրահան. briquet 2. Կայծքար. caillou. pierre à feu 3. Փականգակ. platine.

چقور { չուգուր [ա] 1. Փոս. fossé 2. Խոր. cavité 3. Փոսացեալ. խոր. creux. enfoncé 4. Ցածցած. abaissé. առած. بر آیاغی — ده اولق. Մահուան դրանը հասնիլ. être à la porte de la mort. voir la mort de près.

چقورلشمق { կամ چقورلاشمق չուգուրլաշմագ [ա] Փոսանալ. խոռոչանալ. ցածնալ. devenir un fossé, se creuser. s'abaisser.

چقورلق { չուգուրլուգ [ա] Գոգաւորութիւն. ցածութիւն. dépression.

چقورلنمق { կամ چقورلانمق չուգուրլանմագ [ա] տե՛ս. voir چقورلشمق .

چقولاته { չիգօլաթա [իտա.] Կոլոհաստ. Հնդկանուշի հայս. chocolat.

چقين { չըգըն [ա] 1. Փոքրիկ ծրար. petit paquet 2. Կնքեալ ծրար. դրամի. group.

چك { չէք [եւր.] Ճշտակագիր. chèque.

چكاچك { չագաչագ [պ] Շաչիւն զինուց. cliquetis d'armes.

چكدرمك { չէքթիրմէք [ա] 1. Քաշել տալ. faire tirer, traîner 2. Կրել տալ. faire éprouver.

چكدرمه { չէքթիրմէ [ա] Տեսակ մը եռաթիակ նաւ. espèce de bateau à trois paires de rames.

چكدری { կամ چکدیری չէքիրի [ա] Ցռուկանաւ. galère.

چكردك { ճէքիրտէք [ի] 1. Կուտ. կորիզ. noyau. pepin 2. Գարեհատ. grain.

چكركه { ճէքիրկէ [ի] Մարախ. sauterelle.

چكشدرمك { ճէքիշտիրմէք [ի] Ցանիրաւ քննադատել. critiquer injustement.

چكشدرمه { ճէքիշտիրմէ [ի] 1. Ձգձգում. tiraillement 2. Անիրաւ քննադատութիւն. critique injuste.

چكشمك { ճէքիշմէք [ի] Զիրար քաշքռտել. կռուիլ. se tirailler. se quereller. ասաց. — جان հոգեվարք ըլլալ. être à l'agonie.

چكشمه { ճէքիշմէ [ի] Ձգձգում. tiraillement.

چكلمز { ճէքիլմէզ [ի] Անտանելի. insupportable.

چكلمك { ճէքիլմէք [ի] 1. Քաշուիլ. être tiré, attiré 2. Քարշիլ. être trainé 3. Կարճիլ. se rétrécir 4. Ետ քաշուիլ. se retirer. faire retraite 5. Կրել. être souffert. ասաց. — صو نور Նուազիլ (ջուրը), se retirer (les eaux).

چكمجه { ճէքմէճէ [ի] 1. Դարան. tiroir 2. Դարանաւոր գզրոց. petit coffre à tiroirs.

چكمك { ճէքմէք [ի] 1. Քաշել. tirer 2. Քարշել. entraîner 3. Գրաւել. attirer 4. Հանել, դուրս քաշել. arracher, extraire 5. Տարածել. երկարել. étendre, allonger 6. Կրել, տանիլ. souffrir, supporter 7. Կրել. éprouver 8. Ծծել, խմել. absorber 9. Կշռել. peser 10. Գծել. tracer 11. Տեւել. durer 12. Ծխել. prendre, fumer 13. Էգին մերճանուրել. faire connaître. Ասաց. — ضيافت խնճոյք տալ. donner un banquet. — ال կասիլ. Հրաժարիլ. se désister de. abandonner. — سلاح զէնք հանել. dégainer. بياضه — մաքուրը գրել. mettre au net. — كورك թիավարել. ramer. — وينوز արուանք դնել. ventouser. — ص նաւերագրել. viser. — صوپا գանահկոծել. donner la bastonnade. — تسبيح համրիչ դարձնել. égrener le chapelet. — آه հառաչել. soupirer. — قرعه կամ — بياقو վիճակ

գնել. վիճակ հանել. tirer au sort. tirer la loterie. عسكر — զօրքը ծեծի հանել. mettre les troupes en campagne. نفس — շնչել. respirer. صورت — ընդօրինակել. copier, tirer des exemplaires. تلغراف — հեռագրել. télégraphier.

چكنمك { ճէքինմէք [թ] 1. Զգուշանալ. éviter, se tenir en garde 2. Ակնածիլ. se gêner. se retenir.

چكونكى { ճէքիւնիւքի [գ] Որպիսութիւն. qualité, manière d'être.

چكه { ճէնէ [թ] 1. Կզակ. menton 2. Շատախօսութիւն. bavardage. —ալ. چالق — շաղփաղփել. jaser. بارشدرمق — ընդունայն վիճաբանել. faire de vaines discussions. لو — խօսուն, շատախօս. parleur. bavard.

چكى { ճէքի [թ] Կշռորդ. peson. stère.

چكيج { ճէքիճ [թ] Մուրճ. marteau.

چكيده { ճէքիտէ [գ] Թորած. distillé.

چكين { ճէյին [թ] Վերնականամ ուսոյ. la partie la plus élevée de l'épaule.

چلبور { ճալպուր [թ] Կերակուր մ'է որ հաւկիթէ կը շինուի. espèce d'omelette.

چلبى { ճէլէպի [թ] 1. Գիտնական. savant, docteur 2. Ազնուական. gentilhomme 3. Տէր. maître 4. Քաղցրաբարոյ. affable.

چلتك { ճէլթիք [թ] 1. Որդի անդաստան. rizière 2. Փոճովը չի հանուած բրինձ. riz non décotiqué.

چلدر { ճըլտըր [թ] Խենթ ղէս. en fou.

چلدرمق { ճըլտըրմագ [թ] Խելագարիլ. avoir l'esprit dérangé. perdre la tête.

چلغين { ճըլղըն [թ] Խելագար. մոլեգին. aliéné, forcené.

چلمك { ճէլմէք [թ] 1. Կասկել. donner un croc-en-jambe 2. Խոտորեցնել. զառածանել. détourner, séduire.

چلنك { ճէլէնք [թ] Ցցունք ադամանդեայ. aigrette. en diamants.

چلنكر { ճիլինկիր [թ] Դարբին. serrurier [տես. դ. Փականագործ ևն].

چله { ճէլէ կամ ճիլէ [գ] 1. Փառաւանօք և այլ ա-

առանձնութիւն և պահեցողութիւն. Հոգեւոր կրթութիւն. quarante jours de retraite et de jeûne. exercices spirituels Բ. Զրկանք. տառապանք. privation, souffrance Գ. Կարժ. écheveau.

چلیپا { չէլիփա [ի] Խաչ. croix.

چلیك { չէլիք [ի] Պողպատ. acier.

چلیم { չէլիմ [ի] Տարազ. ձև. forme. ton. — աս. لو — Ձևաւոր, բարեձև. bien fait, gracieux.

چماشیر { չամաշըր [ի] Ճերմակեղէն. լուացք. linge [ռամկ. چاماشوی էն]. — աս. جی — լուացարար. blanchisseur. خانه — լուացարան buanderie.

چمدك { չիմտիք [ի] Կսմիթ. pincement

چمدکلمك { չիմտիքլէմէք [ի] Կսմթել. pincer.

چمن { չիմէն [ա] Մարգ. pré. verdure.

چمن { չէմէն [ի] Չաման. cumin [ռամկ. كمون էն]

چمنتو { չիմէնթօ [էգա] Կրագիռ. ciment.

چمنزار { չիմէնզար [ա] Մարգագետին. prairie

چنار { չինար [ի] Սօսի. platane.

چناق { չանաք [ի] Պնակ. coupe. bol. — աս. چوملك — կաւեղէն անօթք. poterie. باش چناغی ոսկրատաշտակ գլխոյ. crâne.

چنبر { չէնպէր [ա] Շրջանակ. cercle. cerceau.

چنبرلمك { չէնպէրլէմէք [ի] Շրջանակով պատել. cercler. mettre des cerceaux.

چنتك { չէնթիք [ի] Տաշուած. փորուած. entaillé.

چنتكلمك { չէնթիքլէմէք [ի] Փորել. տաշել. entailler.

چند { չէնտ [ա] Մի քանի. quelques. — աս. هر — ամէն անգամ. toutes les fois.

چندان { չէնտան [ա] Այն-քան. tant, autant

چنغراق { չընղըրաք [ի] Ա. Փոքր զանգակ. clochette Բ. Բոժոժ. grelot.

چنغردامق { չընղըրտամաք [ի] Հնչել. sonner

چنقو { չինքօ Չինկ. zinc [ռամկ. չինգօ խառնակած բառէն].

چنك { չէնկ [ա] Ա. Տաւիղ. harpe Բ. Ճանկ. Ճիրան. griffe.

چنکال { չէնկեալ [թ] 1. տե՛ս voir چنکل 2. [պ] ճանկ. griffe.

چنکانه { չէնկեանէ [թ] 1. գնչու. bohémien 2. Խիստ ժլատ. grand avare 3. Մուրող. demandeur importun.

چنکل { չէնկէլ [թ] կեռ. croc.

چنکللمك { չէնկէլլէմէք [թ] կեռով բռնել. accrocher. agrafer.

چنکی { չէնկի [պ] 1. Տաւիղ ածող. joueur de harpe 2. Պարող. danseur.

چنلاتمق { չընլաթմագ [թ] Դըղ-նչեցնել. faire sonner ou retentir.

چنلامق չընլամագ / چنلمك չինլէմէք { [թ] Դղնչել. corner, tinter. vibrer.

چو { չու [պ] Պէս. comme.

چوال { չուվալ [թ] Պարկ. sac [ռամկ. ճիւվալ պ. բառէն]:

چوالدوز { չուվալտուզ [պ] Մախաթ. aiguille d'emballage.

چوب { չօպ [պ] 1. Փայտ. bois 2. Բիր. bâton. rondin [ռամկ. ճօպ]:

چوبان { չօպան [պ] Հովիւ. berger, pasteur.

چوپ { չէօփ [թ] 1. Ծիղ. brin de paille 2. Փոշոյ. paille 3. Աւելուածք. balayure 4. Աղտեղութիւն. աղբ. ordure. ռամկ. — چور چوپ փոշոյք. աղտեղութիւն. paille. ordure.

چوپجی { չէօփճի [թ] Աւելածու. balayeur. boueur.

چوپلك { չէօփլիւք [թ] Աղբերք. fumier.

چوپلنمك { չէօփլէնմէք [թ] Խոշորաթին եւ բէ սնանիլ. se nourir des ordures, des engrais.

چوجق { չօճուգ [թ] 1. Տղայ. enfant 2. Մարդկային սաղմ. fœtus humain. ռամկ. — چولق ընտանիք. famille. جه — տղայօրէն. comme enfant.

چوجقلق { չօճուգլուգ [թ] Տղայութիւն. enfance. puérilité.

چوچور { չուչուր [թ] Տեսակ մը ձուկ. espèce de petit poisson.

چودار { չավտար [թ] Հաճար. seigle.

چوراب { չօրապ [թ] Գուլպայ. bas.

چورابجی { չօրապճը [ի] Գուլպայավաճառ. marchand de bas.

چوراق { չօրաք [ի] Աղաաղտուկ. salé.

چوربا { չօրպա [ի] Ապուր. Թան. soupe bouillon [տես. شوربا էն]։

چورباجی { չօրպաճը [ի] 1. Ասպնջական գիւղի կամ քաղաքի. hôte du village ou de ville 2. Երեւելի. notable 3. Գնդապետ Ենիչէրեաց. chef de division des Jannissaires.

چورتمك { չիւրիւթմէք [ի] 1. Փտեցնել. laisser pourrir 2. Ջրել. réfuter 3. Կորսնցնել. perdre.

چورك { չէօրէք [ի] Հաւկթեայ կարկանդակ. sorte de patisserie. bioche. տաճ. اوتی — սերմնդեղ. nielle.

چوروك { չիւրիւք [ի] 1. Փտած. pourri, carié 2. Փուտ. gâté 3. Որ չէ հաստատուն. non solide 4. Անդառնալի. կորուսեալ. non recouvrable, perdu 5. Անկար. invalide.

چورومك { չիւրիւմէք [ի] 1. Փտիլ. se pourrir, se gâter 2. Բորբոսիլ. նեխիլ. se putréfier. se carier 3. Հիւծանիլ. սպառիլ. dépérir 4. Կորսուիլ. être perdu.

چوره { չէվրէ [ղ] 1. Շրջանակ. շրջագայ; ծիր. circonférence, périphérie 2. Ասեղնագործ դաշկինակ. mouchoir brodé.

چوریمك { չիւրիւմէք [ի] տե՛ս voir چورومك ։

چوزدرمك { չէօզդիւրմէք [ի] Քակել տալ. faire délier, dénouer.

چوزلمك { չէօզիւլմէք [ի] Քակուիլ. se délier, se dénouer.

چوزمك { չէօզմէք [ի] Քակել. պարզել. dénouer, délier, démêler.

چوزوك { չէօզիւք [ի] Քակուած. délié. dénoué.

چوش { չիւշ [ի] Ձայն որով կը կեցուցուին գրաստք. cri d'arrêt aux bêtes de somme.

چوغالتمق { չօղալթմագ [ի] Շատցնել. augmenter. multiplier.

چوغالمق { չօղալմագ [ի] Շատնալ. բազմանալ. se multiplier, s'augmenter.

چوغان { չօղան [ք] Օճառա-խոտ. saponaire.

چوق { չօք [ք] 1. Շատ. բազ-մաւ. beaucoup, plusieurs 2. Ցոյժ, կարի. très, trop. ـــــ. دن — բազ-մաց ժամէ. depuis longtemps. شی — զարմանալի բան. c'est étrange! c'est drôle! گوزل — շատ աղէկ. très bien. دن — վաղեմի. ancien. جه — քիչ մը շատ. un peu plus. آز — աւելի կամ պակաս. plus ou moins.

چوقال { չօգալ [ք] 1. Փառշ-կազմած զրահ. cotte de mailles 2. Աղբէ-կալ անօթք. pot vernissé 3. Միզամանն. pot de chambre.

چوقدار { չօգատար [ք] Գոր-ծակատար կու-սակալի կամ դեսպանատան առընթեր Դրան. agent d'un gouverneur ou d'une ambassade auprès de la Porte.

چوقلاشدرمق { չօգլաշտըրմագ [ք] Շատ-ցնել. multiplier.

چوقلاشمق { չօգլաշմագ [ք] Շատանալ. s'augmenter.

چوقلق { չօգլըգ [ք] 1. Շա-տութիւն. multitude. abondance 2. Յա-ճախ. souvent.

چوقور { չուգուր [ք] տե՛ս. voir چقور.

چوقه { չուգա [ք] Չուխա. drap.

چوقه‌جی { չուգաճը [ք] Չու-խա ծախող. marchand de drap.

چوقه‌دار { չուգատար [ք] տե՛ս voir چوقدار.

چوك { չուք [ք] Առնի մանկան. membre viril d'un enfant.

چوكان { չէվկեն [զ] Կորա-ծայր ցուպ կամ մականակ. crosse. battoir.

چوكدرمك { չէօքթիւրմէք [ք] 1. Իջուցանել. affaisser 2. Ծնրադրել տալ. faire agenouiller.

چوكمك { չէօքմէք [ք] 1. Իջ-նել, նստիլ. s'affaisser 2. Փլիլ. s'écrouler 3. Ծնրադրել. s'agenouiller 4. Ցածնալ. s'enfoncer, s'abaisser. ـــــ. — قرانلق մութ կոխել. s'obscurcir. — طورتی նստուածքը յատակն իջ-նալ. descendre au fond (le sédiment).

چوكن { չէօկէն [ք] Օճառա-խոտ. saponaire.

چوكندى { չէօկէնտի [թ] Մրուր. նստուածք sédiment, résidu. précipité.

چوكوك { չէօքէօք [թ] Իջած, նստած. affaissé, abaissé.

چول { չէօլ [թ] 1. Անապատ. désert 2. Անհերքի կամ անմշակ վայր. terrain aride ou non cultivé. lande.

چول { չուլ [թ] 1. Թաղիք. tissu de crin 2. Ձիու ծածկոց եւլն. couverture de cheval etc. [ասել. ձիւլլ ա. բառն էն]։ ասաց. — چول طوتر անհաստատ. inconstant. irrésolu.

چولاق { չօլաք [թ] Միաձեռանի. ձախլիկ. manchot. gaucher

چوليا { չօլբա [թ] Անյարմարա-գակ. maladroit.

چولتارى { չուլթարի [թ] Ձիու կողք համետի. couverture de selle.

چوللامق { չուլլամագ [թ] Թաղիքով ծածկել. couvrir d'un tissu de crin, de crinoline.

چوللق { չուլլըգ [թ] Կտցար. bécasse.

چولها { չուլհա [թ] Ոստայնանկ. tisserand.

[ասել. جلاه էն]։

چومار { չօմար [թ] Հովուի շուն. chien de berger. mâtin.

چوماق { չօմագ [թ] Ծայրը գունդ գաւազան. լախտ. մահակ. massue.

چوملك { չէօմլէք [թ] Կճուճ. pot de terre. marmite.

چوملكجى { չէօմլէքճի [թ] Բրուտ potier.

چوملمك { չէօմէլմէք [թ] Կծկուիլ նստիլ. s'accroupir.

چون { չուն [պ] 1. Ինչպէս. comment 2. Երբ. quand 3. Քանի որ. puisque

چونكه { չունքի [պ] Քանի որ. parce que.

چويان { չոյան [թ] Զտուած երկաթ. fer en gueuse, en scorie.

چويد { չիվիտ [թ] տե՛ս. voir چويد.

چورتمك { չէվիրթմէք [թ] 1. Դարձնել տալ. faire tourner 2. Շրջապատել տալ. faire entourer.

چورلمك { չէվիրիլմէք [թ] 1. Դարձուիլ. être tourné 2. Շրջապատուիլ. être entouré.

چورمك { չէվիրմէք [թ] 1. Դարձնել. tour-

ner 2. կառավարել. ménager 3. Շրջապատել. entourer. տաճ. — کیرو یرینه դարձնել. renvoyer. ետ տալ. restituer. — یوز. երեսէ ձգել. abandonner. — ترس. շրջել. retourner. — لقردی խօսքը փոխել. changer de discours; de mots.

چویرندی { չէվիրինտի [ի] Շրջում. rotation.

چویك { չէվիք [ի] Թեթեւ-ոտնգամ, ժիր, արագ. agile, actif, prompt.

چه { չէ [դ] Ի՞նչ. quel. quoi!

چه { չէհ [դ] Հոր. puits [հմմ. چاه էն].

چه { չէհ [ի] Բոհեմիա. Bohême. چه — բոհեմիական լեզու. en langue bohémienne.

چهار { չէհար [դ] Չորս. quatre.

چهارشنبه { չէհարշէմպէհ [դ] Չորեքշաբթի. mercredi.

چهره { չէհրէ [դ] 1. Դէմք. երես. visage. mine, physionomie 2. Խոժոռ դէմք. visage austère. տաճ. ا — խոժոռել. faire la mine. سز — տգեղ. laid.

چهل { չէհիլ [դ] Քառասուն. quarante.

چهلو { չէհլիւ [ի] Բոհեմիացի. bohémien.

چیان { չիեան [ի] 1. Թունաւոր ճճի. insecte vénimeux 2. Օձամանուկ. scolopendre.

چیو { չիվօ [էրմ] Փայտակայ թե նուռ խաղալիք. jouail.

چیت { չիթ [ի] 1. Ցանկ. haie 2. Տեսակ մը նկարէն կերպաս. indienne 3. չըթ Ճայն. crac. bruit.

چیتلمك { չիթլէմէք [ի] Ցանկապատել. entourer de haies.

چیتیلمك { չիթիլէմէք [ի] Լուանալով շփել. frotter le linge en lavage.

چیچك { չիչէք [ի] 1. Ծաղիկ. fleur 2. Ծաղկախտ. petite vérole 3. Գեղեցիկ և սիրուն ինչ. chose belle et charmante 4. Բարեձադիկ. gredin. տաճ. — یوزی ծաղկածեծ. ծակծակեալ. grêlé. — صو ی ջրածաղիկ. varicelle. — یونده ی Թարմ. frais. — گن ی Արեւածաղիկ. tournesol. كل — Ծաղ

կոց · parterre de fleurs · لی — ծաղկաւէտ. émaillé de fleurs · fleuri · چیچكلو — ծաղիկ հանել · avoir la petite vérole·

چیچکجی { չիչէքճի [թ] Ծաղկավաճառ. marchand fleuriste·

چیچکلنمك { չիչէքլէնմէք [թ] Ծաղկիլ. fleurir·

چیده { չիտէ [պ] Հաւաքուած. cueilli·

چیرکی { չիրկի [պ] Ճարտարութիւն . habilité, adresse·

چیروز { չիրօզ [یونان] 1. Չորցած թիւննիկ. maquereau séché 2. Վտիտ. sec, très maigre·

چیره { չիրէ [պ] 1. Ճարտար. adroit, habile 2. Ճեպ, շուտ. leste, prompte·

چیز { չիզ [պ] Իր. chose·

چیزدرمك { չիզտիրմէք [թ] 1. Գծել տալ. faire tracer, ligner 2. Ջնջել տալ. faire effacer·

چیزکی { չիզկի [թ] տե՛ս. voir چیزگی.

چیزلمك { չիզիլմէք [թ] 1. Գծուիլ. être tracé, ligné 2. Ջնջուիլ. être effacé·

چیزمك { չիզմէք [թ] տե՛ս. voir چزمك ·

چیزمه { չիզմէ [թ] Կօշիկ. botte·

چیزی { չիզի [թ] Գիծ. ligne·

چیزیق { չիզըք [թ] 1. Գիծ. ligne 2. Շերտ. raie·

چیش { չիշ [թ] Մէզ. urine· — միզել. pisser·

چیغ { չըղ [թ] Ձիւնակոյտ. avalanche·

چیغاره { չիղարա [թ] Գլանիկ. cigarette. لق — Ծխափող. cigarettière. pipe à cigarette·

چیغر { չըղըր [թ] տե՛ս. voir چغر ·

چیغرتغان { չըղըրթղան [թ] Խօսուն. աղաղակաւոր (թռչուն). (oiseau) chanteur, vociférant·

چیغرتمق { չըղըրթմագ [թ] Կանչել տալ. faire appeler·

چیغرته { չըղըրթմա [թ] Սրինգ. fifre·

چیغرمق { չըղըրմագ [թ] տե՛ս. voir چغرمق ·

چیقار { չըգար [թ] 1. Որ ելք ունի. qui a une issue 2. կարելի. possible 3. Շահ. օգուտ. intérêt. avantage. առած. کندی — ینه باقار

ոսող իւր շահը կը մտածէ. qui ne songe qu'à ses intérêts.

چيقارتمق { չըգարթմագ [ի] Հանել տալ. faire ôter, extraire, élever.

چيقارلمق { չըգարըլմագ [ի] Հանուիլ. être ôté, extrait, élevé.

چيقارمق { չըգարմագ [ի] 1. Հանել. ôter. tirer 2. Դուրս Հանել. faire sortir, mettre hors 3. Մըղել. extraire 4. ի վեր Հանել. élever 5. Հեծցնել. faire monter 6. Հնարել. inventer 7. Հրատարակել. publier 8. Լուծել. déchiffrer 9. Հետեւցնել. conclure 10 Ցարուցանել. soulever 11. Դրկել. expédier 12. Ընդառաջ Հանել. mener devant. 13 Հրապարակել. divulguer.

Առց. — الدن ձեռքէ Հանել. se défaire. — باشدن մոլորեցնել. séduire. — فعله ի գործ դնել. exécuter. — خدمتدن պաշտօնէն կէց ընել. destituer, renvoyer. — ذوق վայելել. jouir. — بهایه գինը բարձրացնել. hausser le prix — ضررين վնասը Հանել, առնուլ. se dédommager. دیش — ակռայ Հանել. faire des dents.

چيقريق { չըգրըգ [ի] տե՛ս. voir چقرق.

چيقش { չըգըշ [ի] 1. Ճիգ. effort 2. Յանդ. réprimande.

چيقشمق { չըգըշմագ [ի] 1. Մրցիլ. rivaliser 2. Յանդիմանել. réprimander.

چيقق { չըգըգ [ի] խախտուած. disloqué.

چيققچی { չըգըգճը [ի] խախտ. ուած ոսկորները Հաստատող. rebouteur.

چيقماز { չըգմազ [ի] 1. Անել. sans issue 2. Անել (փողոց). impasse, cul-de-sac.

چيقمق { չըգմագ [ի] 1. Ելնել. sortir 2. Վեր ելնել. monter 3. Բարձրանալ. s'élever. se hausser 4. Հնարուիլ. être inventé 5. Ձեռնարկել. se mettre à 6. Խախտիլ. être disloqué 7. Հանել (դուրսը). monter à 8. Յառաջ գալ. résulter, provenir. 9. Հրատարակուիլ. se publier 10. Հանել (փողոցի). mener 11 Ծագիլ (արեւը). lever 12. Ներկայանալ. se présenter.

comparaître 1 2. Գատաստանին. գնդել. arriver.

Անց. — وقته. ի գերև ելնել. manquer, échouer. — يولدن. Ճանապարհէն շեղիլ. se dérailler. — پارەدن. ծախսքընել. se mettre en frais. — صاحب. ի բաց պահանջել. revendiquer.

چیقمه { չըգը՛մա [թ] 1. Ելք. sortie 2. Ճող. Առարտանց. Ելք. saillie. Նոր. — یکی. Նորահնար. nouvellement inventé.

چیقندی { չըգընդը [թ] 1. Առարածգում. projection 2. Ճող. Ելք. saillie 3. Տողերգմէջ յաւելուած. interligne.

چیك { չիյ [թ] Ցօղ. rosée.

چیك { չիյ [թ] 1. Հում. crû 2. Տհաս. non mûr 3. Անփորձ. inexpérimenté. novice.

چیکتمك { չիյնէթմէք [թ] 1. Ծամել տալ. faire mâcher 2. Կոխատել տալ. faire fouler.

چیکنمك { չիյնէմէք [թ] 1. Ծամել. mâcher 2. Կոխատել. fouler.

چیکنمك { չիյնէնմէք [թ] 1. Ծամուիլ. être mâché 2. Կոխատուիլ. se fouler.

چیل { չիլ [թ] Կաքաւ. perdrix.

چیل { չիլ [թ] 1. Փայլուն. brillant 2. Պիսակաւոր. tacheté.

چیلاق { չըլաք [թ] տե՛ս. voir چپلاق.

چیلك { չիլէք [թ] Ելակ. fraise.

جیم { ճիմ [թ] Անուն ջ տառին. nom de la lettre ج.

جیما { ճիմա [իտ] Մալուխ. պարան նաւակապ. amarre.

جیماجی { ճիմաճը [թ] Մալուխապետ. amarreur.

چیملنمك { չիմլէնմէք [թ] Ծլիլ. germer.

چین { չին [ղ] Չինաստան. Chine. Ասց. — ماچین Աշխարհ Չինաց. Chine.

چین { չին [ղ] 1. Ժողվող. qui ramasse 2. Խորշոմ. պատառուած. ride, froncement.

چین { չին [թ] Խիստ. très, fort. — صباحلین — առաւօտուն խիստ կանուխ. de très bon matin.

چیناقوب { չինաքօպ [թ] Տեսակ մը ձուկ. espèce de poisson.

چینقو { չինգօ [էօօ] տե՛ս. voir چنقو.

چینه { չինէ [ը] Հատիկ Թռչնոց. graine des oiseaux.

چینه‌دان { չինէտան [ը] Կրծնակք. jabot.

چینی { չինի [ը] 1. Չինական. Chinois. de Chine 2. Ճենապակի. փապ-եակ. porcelaine. faïence.

چیوی { չիվի [ի] Բևեռ. փայտ. clou. cheville.

چیوید { չիվիտ [ի] Լեղակ. indigo.

چیویلمك { չիվիլէմէք [ի] 1. Բևեռել. clouer. cheviller 2. Հաստատել. raffermir. fixer.

ح

ح { հա. Ութերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. huitième lettre de l'alphabet turc.

حاء { հա [ա] Անուն ح տառի. nom de la lettre ح.

حابس { հապիս [ա] Բռնող. արգիլող. qui détient. qui retient [حبس էն] [էգ. حابسه].

حائر { հայիր [ա] 1. Զարմացած. étonné [حيرت էն] 2. Շուարած. confus. déconcerté.

حائز { հայիզ [ա] Ստացած. տէր. qui possède, jouit. او — ունենալ. վայելել. posséder. jouir.

حائض { հայիզ կամ հայիզէ* [ա] 1. Կին դաշտանաւոր. femme qui a ses règles [ժղ. حائضات] 2. Հասունցած. nubile.

حائط { հայիթ [ա] Որմ. mur [ժղ. حيطان].

حائك { հայիք [ա] Ոստայնանկ. tisserand [էգ. حائكه].

حائل { հայիլ [ա] Արգելք. obstacle, empêchement.

حاج { հաճճ [ա] Ուխտաւոր. pèlerin [حج էն] [ժղ. حجاج].

حاجات { հաճաթ* [ա] Պէտքեր. besoins [Եզ.

حاجت] ، տակը. — قاضى ال Խա-
խաբխնամողն Աստուած. Dieu le Dispensateur Suprême.

حاجب { հաճիպ [ա] 1. Վարագուրապահ. gardien du rideau [حجاب էն] 2. Դռնապան. concierge.

حاجت { հաճէթ*[ա] 1. Պէտք besoin, nécessité [յգ. حاجات] 2. Կարիք. besoin naturel. տակը. ا حس — պէտք զգացուիլ. sentir une nécessité. ا — قضا գործ քնել. faire ses besoins naturels.

حاجتمند { հաճէթմէնտ [զ] կարօտեալ. nécessiteux.

حاجز { հաճիզ [ա] 1. Միջամտող. interposant [حجز էն] [յգ. حاجزه] 2. Ար—. Արգելանք դնող. qui met une saisie-arrêt 3. Արգելք. obstacle. տակը. حجاب — սառնաթաղանթ. diaphragme.

حاجه { հաճէ* [ա] տե՛ս. voir حاجت ։

حاجه { հաճճէ* [ա] Ուխտաւոր կին. une pèlerine [յգ. حاج է]։

حاجى { հաճի [ա] 1. Ուխտաւոր. pèlerin [حج էն] 2. Մահտեսի. qui a fait pèlerinage. տակը. — يول յարդգող. la voie lactée.

حاج { հաճ [ի] Խաչ. croix.

حاد { հատտ [ա] Սուր. aigu [حدت էն].

حادث { հատիս [ա] 1. Ցառաջ եկած. créé, surgi [حدوث էն] 2. Նորոգ. récent. او — պատահիլ. ծագիլ. arriver. se créer.

حادثه { հատիսէ* [ա] 1. Ցառաջ եկած. créé. surgi [حدوث էն] 2. Դէպք. cas. événement [յգ. حوادث. حوادثات] 3. Պատահար. accident.

حاده { հատտէ*[ա] 1. Սուր. aigu [حد էն] 2. Թելահան. filière 3. Թիթեղնող. laminoir. տակը. *— تدقیقدن كچورمك մանրազննել. examiner minutieusement.

حادى { հատի [ա] Առաջին. premier [احد էն] [յգ. حاديه]. عشر — մետասաներորդ. onzième.

حاذق { հազըգ [ա] Ճարտար. habile, versé. [حذاقت էն] [յգ. حاذقه]։

حار { հարր [ա] Տաք, չերմ. chaud [حرارت էն] [յգ. حاره]. տակը. منطقه — այրեցեալ գօտի. zone torride

حارتوج { հարթուճ [թ] Փամփուշտ. cartouche

حارث { հարիս [ա] Մշակող. laboureur[حراثت է]։

حارس { հարիս [ա] Պահպանող. qui garde, préserve [حراست է]։

حارطوج { հարթուճ[թ] տե՛ս voir حارتوج ։

حارق { հարըգ [ա] 1. Այրող. brûlant [حرق է] [իգ. حارقه]։

حاره { հարէ [թ] տե՛ս. voir خاره ։

حازم { հազիմ [ա] Զգուշաւոր. circonspect [حزم է]։

حاسد { հասիտ [ա] Նախանձոտ. envieux, jaloux [حسد է] [իգ. حاسده]։

حاسه { հասսէ* [ա] 1. Զգայական. sensitif [حس է] 2. Զգայութիւն. sens [յոգ. حواس]։

حاشا { հաշա [ա] 1. Քաւ. քաւ լիցի. non. à Dieu ne plaise 2. Քաւ յինէն. Dieu m'en garde. ասաց. حضوردن — Հեռու լսողաց. sauf le respect des auditeurs.

حاشلامق { հաշլամագ[թ] տե՛ս. voir خاشلامق ։

حاشه { հաշէ [թ] Տապճակ. housse de cheval [տաճ. غاشيه է]։

حاشيوى { հաշիեվի [ա] Եզերային. limbaire.

حاشيه { հաշիէ*[ա] 1. Եզր. bord. limbe [յոգ. حواشى] 2. Լուսանցք. marge 3 Արտաքին ծանօթութիւն. note marginale. émargement 4. Ընտանիք. ménage.

حاصد { հասըտ [ա] Հնձող. moissonneur.

حاصل { հասըլ [ա] 1. Գո- յացած. յառաջ եկած. produit, résulté[حصول է] [իգ. حاصله] 2. Բերք. Արդիւնք. produit 3. Հնձուած գարեխոտ. orge verte fauchée. ասաց. ا — յառաջ բերել. սատանալ. produire, obtenir. او — յառաջ գալ. իրականալ. se produire, se réaliser. كلام — կարճ ی — կարճ — وال ի մի բան. bref, en somme. مصدر — բայանուն. nom verbal.

حاصلات { հասըլաթ* [ա] 1. Հասոյթք. բերք. produits [եզ. حاصل] 2. Ե. Ի. Հասոյթ. produit.

حاصللاغق { հասըլլանմագ [թ] Մեծնալ (խոտի). s'élever (des herbes).

حاضر { հազըր [ա] 1. Ներկայ. présent [حضور էն] [էֆ. حاضره] [ձ. حضار] 2 Պատրաստ. prêt. առդ. — بالمجلس ժողովի ներկայք. les présents au Conseil. — امر հրամայական ի. դեմք. deuxième personne de l'impératif. جواب — պատրաստաբան. prompt à la repartie. ا — պատրաստել. préparer. او — պատրաստ լինել. être prêt. لوپ — թերխաշ ձու. œufs à la coque. գիւտ. trouvaille.

حاضرجی { հազըրճը [ի] Հանդերձավաճառ. marchand d'habits.

حاضرلق { հազըրլըգ [ի] Պատրաստութիւն. préparation. préparatif.

حاضرلمق { հազըրլամագ [ի] Պատրաստել. préparer. apprêter.

حاضرلنمق { հազըրլանմագ [ի] Պատրաստուիլ. se préparer.

حاضرون հազըրուն } [ա] Ներկայք.
حاضرین հազըրին } les présents, les assistants [եզ. حاضر].

حاطل { հաթըլ [ի] Գերան. poutre.

حافر { հաֆիր [ա] 1. Փորող. qui creuse [حفر էն] [էֆ. حافره] 2. Սմբակ ձիոյ. sabot.

حافظ { հաֆըզ [ա] 1. Պահող. qui garde, préserve [حفظ էն] [էֆ. حافظه] 2. Պահապան. gardien 3. Սերտող. qui apprend par cœur 4. Կուրանը ի բերան ուսած որ. qui sait tout le Coran par cœur. առդ. قوه — յիշողութիւն. mémoire. كتب — գրադապահ. bibliothécaire.

حاكم { հաքիմ [ա] 1. Դատող. qui juge [حكم էն] [էֆ. حاكمه] 2. Դատաւոր. juge [ձ. حكام] 3. Իշխող. պետ. gouverneur, dominant 4. Ի վերուստ հայող. dominant. առդ. مطلق — գերագոյն դատաւորն Աստուած. le Juge Suprême.

حاكمانه { հաքիմանէ [դ] Դատաւորական, իշխանական. magistral, princier. de souveraineté.

حاكميت { հաքիմիյէթ* [ա] 1. Դատաւորութիւն magistrature 2. Կառավարութիւն. la dignité d'un gouverneur, d'un dominant

حاكى { հաքի [ա] Պատմող . qui raconte [حكايت են] [ետ. حاكيه] [ըխ. حاكيان . حكاة] . او — պատմել. raconter.

حال { հալ [ա] 1. Վիճակ. պարագայ. état, situation, circonstance [ըխ. احوال . حالات] 2. Արարք, գործ. acte 3. Ներկայ. présent, courant 4. Ցափշտակութիւն մտաց, այլայլում. զրգռութիւն. extase, émotion, excitation 5. Կարողութիւն. pouvoir 6. Քեր. Բուն ներկայ ժամանակ (բայի) indicatif. présent 7. Մակբայ. adverbe.

Աղաջ. — Հէր անպատճառ. en tous cas. à coup sûr. حالبوكه — մինչդեռ. ասակայն և այնպէս. tandis que. cependant. ه — على حال հալէ հալէ անփոփոխ. dans le même état où il se trouve. على كل حال — հալը գէ-լլէ հալլն. ամեն պարագայի մէջ. en tous cas. هرنه ايسه — ինչ և է. quel que ce soit. لسان — في الحال — ֆիլ հալ իսկոյն. aussitôt. لسان حال ذكله قالة կերպարանքով ոչ թէ խօսքով. avec posture et non discours. ه — ذ كندى خاղաղ. paisible.

حالا { հալա [ա] 1 Տակաւին encore 2. Հալիս կերպարանքով. en posture 3 Ներկայիս. actuellement.

حالب { հալիպ [ա] — հալ. փող. անցք. urètre.

حالت { հալէթ* [ա] 1. Վիճակ. պարագայ. état. circonstance [ըխ. حالات] 2. Արարք. acte.

حاللاشمق { հալլաշմագ [թ] Իրարու անցքը կամ միշտ պատմել. se raconter mutuellement ses aventures, ses chagrins.

حاللاندرمق { հալլանտըրմագ[թ] Կազդուրել, կարողացնել, սփոփել. conforter. mettre en etat de. soulager.

حاللانمق { հալլանմագ[թ] Կազդուրիլ. սփոփիլ. se conforter, se soulager.

حالى { հալի [ա] Զարդարեալ. orné [حليه են]

حاليا { հալիյէն [ա] Ներկայիս. actuellement.

حاليت { հալիյէթ* [ա] 1. Վիճակ. état 2. Ներկայ ժամանակ. temps présent.

حاليه { հալիյէ*[–] Ն. Ներ-կայ. actuel, courant Ձ. Թանի մը վիճակ ցոյց տուող. qui indique l'état d'une chose.

حامد { համիտ [–] Գոհաբանող. celui qui fait des louanges. qui rend grâce [حمد էն] [ժմ. حامدين].

حامز { համիզ [–] Կծու. acre [էգ. حامزه].

حامض { համըզ[–] ած. Թթու. acide[حموضه էն] [էգ. حامضه] [ժմ. حامضات].

حامضيت { համըզիյէթ* [–] Թթուութիւն. acidité.

حامل { համիլ[–] Կրող. տանող. qui porte, porteur [حمل էն]. او — կրել. տանել. porter. munir. — իւր վրայ կամ իւր մէջ կրելով. portant. muni. ayant à bord

حامله { համիլէ* [–] Յղի. enceinte, grosse [حمل էն] [էգ. حاملة] [ժմ. حوامل]

حامى { համի [–] Պաշտպան. protecteur, patron [حمايت էն] [էգ. حاميه].

حانث { հանիս [–] Երդմնազանց. parjure. [حنث էն].

حانوت { հանութ* [–] Կրպակ. boutique [ժմ. حوانيت].

حاولامق { հավլամագ[ը] Հաչել. aboyer.

حاوى { հավի [–] Պարունակող. contenant [էգ. حاويه]. او — պարունակել. contenir.

حب { հապպ [–] Ն. Հատ. ունդ. grain [ժմ. حبوب. حبوبات] Ձ. Գնդա-հատ. pilule. — ى يوتمق. — քանի բռնուիլ. en être fait de. الذيل — դեղանանուշ. souchet.

حب { հուպպ [–] Սէր. amour, affection.

حبائل { հապայիլ*[–]ժմ. حباله ի. pl. de حباله.

حباب { հապապ կամ հապապէ حبابه [–] Պղպջակ. bulle.

حبال { հիպալ* [–] ժմ. حبل ի pl. de حبل.

حباله { հիպալէ*[–] Ն. Հանգոյց. nœud [ժմ. حبائل] Ձ. Որոգայթ. piège.

حبذا { հապպէզա [–] Ի՜նչ աղուոր. comme c'est joli. qu'il est beau!

حبر { հիպր [–] Ն. Մելան. encre Ձ. Գիտուն. savant.

حبس { հապս [–] Ն. Արգելում, պահում. rétention Ձ. Արգելում, պա-

հէլ. retenir 2. Թութսագ էթմէկ. emprisonner 4. Թութու. prison.

حبسخانه { հապսխանէ [ա] Թութու. prison.

حبش { հապէշ [ա] 1. Հապէշ. Abyssinie 2. Հապէշցի. abyssinien. սապպ. ىـ — հապէշցի. abyssinien. կիրասուն. mulâtre.

حبل { հապլ [ա] 1. Չուան. լար. câble, corde [ձև. حبال] 2. տեպ. Լար. cordon 3. Ցղութիւն. gestation. սապպ. الوريد — փոզերակ. veine jugulaire.

حبلى { հուպլա* [ա] Ցղի. enceinte.

حبوب { հուպուպ* [ա] ձև. حب ի pl. de حب ։

حبوبات { հուպուպաթ*[ա] 1 կուտակք. հատիկք. grains [եղ. حب] 2. Արմտիք. céréales.

حبور { հուպուր [ա] Ուրախութիւն. joie. réjouissance.

حبه { հապպէ*[ա] 1. կուտ. հատ. grain 2. Դանկ obole. սապպ. ۱ قبه ىـ — չափազանցել. exagérer.

حبيب { հապիպ [ա] 1. Սիրելի. bien-aimé [ձև. احبا . احباب] 2 [حب էն]

Թարէկամ. ami. սապպ. الله — կամ اكرم — Մուհամմէտ. Mahomet.

حبيب { հուպէյպ [ա] Թութ. Հատիկ. granule [նուազ. حب ի]։

حتى { հաթթա [ա] Մինչև իսկ մինչ անգամ թէ. même.

حث { հաս [ա] Դրդել. instiguer. exciter.

حثاله { հուսալէ*[ա] Փոշոտ. ճահճ. glume. bâle

حج { հաճճ [ա] Ուխտագնացութիւն ի Մեքքէ pèlerinage à la Meque.

حجاب { հիճապ[ա] 1. Քօղ. voile [ձև. حجب] 2. Ստոծանի. diaphragme 3. Պատկառանք. ամօթխածութիւն. pudeur. pudicité. ۱ — ամաչել. avoir honte. لى — ամօթխած. ամօթոտ. pudique. honteux.

حجاج { հուճճաճ*[ա] Ուխտաւորք. pèlerins [եղ. حاج]։

حجاج { հըճաճ [ա] Ակնակապիճ. orbite.

حجاز { հիճազ [ա] Երջանիկ Արաբիա. Arabie Heureuse 2. Երաժշտական եղանակ մ'է. nom d'un air musical.

حجامت { հաճամէթ* [ա] 1. Արուական դնել. application de ventouses 2. Ցաւած. scarification.

حجب { հաճէպ*[ա] յգ. حجاب ի. pl. de حجاب ։

حجت { հաճճէթ* [ա] 1. Փաստ. ապացոյց. argument, preuve [յգ. حجج] 2. Մուրհակ. acte. pièce justificative 3. Կալուածա-գիր. titre de propriété.

حجج { հէճէճ*[ա] յգ. حجت ի. pl. de حجت ։

حجر { հաճր [ա] Արգելուլ. interdire.

حجر { հաճէր [ա] Քար. pierre [յգ. احجار] աստղ. توتیا — արուրքարար. calamine. جهنم — փարքակա արծաթի. nitrate d'argent. الولاده — արծուաքար. aétite. الجو — երկնաքար. aérolithe.

حجر { հէճր [ա] Գիրկ. sein.

حجرات { հէճէրաթ * [ա] Խուցք. cellules [եզ. حجره]։

حجروی { հէճրէվի[ա] Բաղ-ձախուցք. cellulaire.

حجره { հէճրէ* [ա] 1. Խուց. cellule, cabinet 2. Պատի խուց. niche 3. Ամբ. Խուց. cellule.

حجری { հաճէրի [ա] 1. Քարային. de pierre [եզ. حجر] 2. Քարոտ. pierreux.

حجز { հաճզ [ա] 1. Ի մէջ արկանել. interposer 2. Եւս. Արգելանք դնել. mettre une saisie-arrêt 3. Արգելանք. saisie.

حجزنامه { հաճզնամէ [պ] Արգելանք դնելու խնդրագիր. requête pour mise de saisie-arrêt.

حجله { հաճլէ*[ա] 1. Առագաստ. chambre nuptiale 2. Առագաստ. couche nuptiale.

حجله‌گاه { հաճլէկեահ[պ] տե՛ս voir حجله ։

حجم { հաճմ [ա] Ծաւալ. volume [յգ. حجوم]

حجنت { հաճնէթ* [ա] Թե-րութիւն. défectuosité.

حجیف { հաճիֆ [ա] Բիբ. Կարկաջուն յա-գեա. gargouillement.

حد { հադդ [ա] 1. Ծայր. extrémité [յգ. حدود] 2. Եզր. bord 3. Սահման. limite, borne 4. Տէր. Եզր. terme 5. Աստիճան. կէտ. degré, point 6. Իշխանու-թիւն. pouvoir.

Ըստ. ذاتنده — կամ ذاتاً — ق արդէն. էապէս. essentiellement. — بی անսահման. sans borne. — حدم دکل կամ حد یوق — չեմ համարձակիր. j'y n'ose pas. — حدینی بیلدرمك չափու դնել. retenir dans le devoir. պատժել. punir. — نه حدینه որով իշխանութեամբ. comment ose-t-il. — و عدده کلز անհամար. innombrable. — اولیه‌رق առանց համարձակութեան. sans aucun droit. — نی بیلمز ժպիրհ, յանդուգն. insolent, audacieux.

حدائق { հատայիք* [ա] Պարտէզք. jardins [եզ. حدیقه]. — خاصه արքայական պարտէզք. jardins impériaux.

حداثت { հատասէթ*[ա] Մատաղութիւն. երիտասարդութիւն. jeunesse.

حداد { հատտատ [ա] Երկաթագործ. forgeron [حدید էն]։

حدب հատապ / حدبه հատապէ* { [ա] Կզութիւն. bosse. gibbosité.

حدت { հիտտէթ*[ա] 1. Սրութիւն. qualité de ce qui est aigu 2. Բարկութիւն. ցասում. colère. irritation 3. Կորովութիւն. vigueur. — կամ ه کلك — ցասնուլ. s'irriter. — مزاج ցասկոտութիւն. irascibilité.

حدتلنمك { հիտտէթլէնմէք [թ] Ցասնուլ. s'irriter.

حدتلی { հիտտէթլի [թ] 1. Ցասկոտ. irascible 2. Զայրացած. irrité.

حدث { հատէս [ա] 1. Նորութիւն. nouveauté [յգ. احداث] 2. Պատահում. occurrence.

حدس { հատս [ա] Գուշակութիւն. կարծիք conjecture [յգ. حدسیات]։

حدسیات { հատսիյաթ* [ա] Գուշակութիւնք. կարծիքներ. conjectures.

حدقه { հատաքա* [ա] Բիբական. pupille [յգ. احداق]։

حدوث { հուտուս [ա] 1. Պատահիլ. յառաջ գալ. arriver. se produire 2. Ի նորոյ ծագում. naissance nouvelle. ی — պատահական. casuel.

حدود { հուտուտ* [ա] 1. Սահմանք. frontières, limites [եզ. حد] 2. Եզրեր. termes. տես. — تحدید

սահմանագծութիւն. délimitation.

حدہ { հատտէ* [–] տե՛ս. voir حادّه ։

حديث { հատիս [–] 1. Նոր. նորոգ. nouveau, récent [حدث էն] 2. Լուր. nouvelle [ճմ. احاديث] 3. Աւանդութիւն Մուհամմէտի. tradition de Mahomet.

حديد { հատիտ [–] 1. Երկաթ. fer 2. Սուր. aigu [حدت էն] [էկ. حديده] 3. Բուռն. violent. տաճկ. حديد المزاج — ցասկոտ. irascible.

حديدی { հատիտի [–] տէմ. երկաթախառն. ferrugineux.

حديقه { հատիքա*[–] Պարտէզ. jardin [ճմ. حدائق].

حدين { հատտէյն[–] էրկ. երկանդամի. binôme.

حذا { հիզա [–] 1. Դէմ դիմաց. Հանդէպ. vis-à-vis 2. Մէկ ուղղութիւն. niveau. տաճկ. — الق հարթել. niveler.

حذاق { հուզզաք*[–] ճմ. حاذق ի. pl. de حاذق ։

حذاقت { հազաքաթ*[–] Ճարտարութիւն. habileté. adresse.

حذر { հազէր [–] Զգուշութիւն. précaution. 1 —. զգուշանալ. prendre garde.

حذف { հազֆ [–] 1. Կրճատել. retrancher. élider 2. Ջնջել. supprimer.

حذور { հազուր [ ] Զգուշաւոր. précautionné [حذر էն].

حر { հարր [–] Ջերմութիւն chaleur.

حر { հուրր [–] 1. Ազատ. libre [էկ. حره] [ճմ. احرار] 2. Ազատորդի, ազնուական. né libre. gentilhomme. noble.

حرائر { հարաիր*[–] ճմ. حره pl. de حره ։

حراث { հառրաս[–] 2. Հողագործ. մշակ. cultivateur. laboureur [حرث էն] 3. հարրաս. [ճմ. حارث ի].

حراثت { հարասէթ* [–] Մշակել. հերկել. labourer. cultiver.

حرارت { հարարէթ* [–] 1. Ջերմութիւն. chaleur 2. Ջերմ. fièvre 3 Սաստիկ ծարաւ. soif brûlante 4. Տարր ջերմութեան. calorique.

حرارتلنمك { հարարէթլէնմէք [ի] 1. Տաքանալ. s'échauffer 2. Պապակիլ. être altéré de soif.

حراست { հէրասէթ*[ա] Պահպանել. conserver. garder.

حرام { հարամ [ա] 1. Արգիլեալ. անօրինական. prohibé. illicite 2. Նուիրական. sacré. | — էթմէք արգելուլ. rendre illicite.

حرامزاده { հարամզատէ [գ] Պոռնկորդի. batard [ջմ. حرامزادکان].

حرامى { հարամի [ա] Աւազակ. brigand,

حرب { հարպ [ա] Պատերազմ. guerre, combat [ջմ. حروب]. | — պատերազմիլ. faire la guerre. اركان — սպայակոյտ. état-major. — دار ال անհաւատից երկիր. pays des infidèls. — ديوان պատերազմական ատեան. cour martiale.

حرباً { հարպըն [ա] Պատերազմաւ. par guerre. à main armée.

حربه { հարպէ*[ա] Գեղարդն. նիզակ. hallebarde, javelot. pique.

حربيه { հարպիյէ* [ա] Պատերազմական. de guerre. martial [իգ. حربى].

حرث { հարս [ա] Հերկել, մշակել. cultiver. labourer.

حرز { հըրզ [ա] 1. Պահպանակ հմայական. թալիսման. amulette. talisman 2. Ապաստան. asile. refuge.

حرشف { հարշէֆ [ա] կանկառ. artichaut.

حرص { հըրս [ա] 1. Մոլեկան ցանկութիւն. անյագութիւն. avidité, convoitise 2. Ցասումն. սրտմտութիւն. emportement. indignation. لى — բարկացած. ցասկոտ. irrité. irrascible.

حرصلندرمق { հըրսլանտըրմագ [ի] Զայրացնել. irriter. exciter.

حرصلنمق { հըրսլանմագ [ի] Զայրանալ. s'irriter.

حرف { հարֆ [ա] 1. Գիր. տառ. caractère. lettre [ջմ. حروفات. حروف] 2. Մասնիկ, particule 3. Բառ. խօսք. mot. parole. — ب — բառ առ բառ. mot à mot.

حرف { հըրէֆ* [ա] ջմ. حرفت. pl. de حرفت.

حرف‌انداز { հարֆէնտազ [գ] Ակնարկող. կերպով խայթիչ խօսքեր ընող qui fait des allusions piquantes. لق — Թշնամանամ.

[illegible]. dire des injures. outrage.

حرفزن { հարֆզըն [դ] Տէ՛ս. حرف انداز voir.

حرفت { հըրֆէթ* [—] Արուեստ. art. métier [جۓ. حرف].

حرفكير { հարֆկիր [դ] Բառախնդիր. ա-[illegible]. [illegible]. frondeur. éplucheur de mots. critique pédant [جۓ. حرفكيران].

حرفيا { հարֆիյէն [—] Բառ առ բառ. բառ առ բառ. mot à mot. littéralement.

حرفيه { հարֆիյյէ* [—] Տառական. littéral.

حرق { հարգ [—] Այրել. brûler.

حرقفه { հարգաֆա*[—]Զստոսկր. Զստի միջ ոսկր. ilion [جۓ. حرقفات].

حرقفى { հարգաֆի [—] Զստի. [illegible]. iliaque [ۓۓ. حرقفيه].

حرقه { հուրգա* [—] Այրեցք. կիզում. brûlure. cuisson. Աւաչ. حرقة البول [illegible]. blénorragie. chaude-pisse.

حركات { հարաքեաթ* [—] جۓ. حركت ի. pl. de حركت.

حركت { հարէքէթ* [—] ա. Շարժում. mouvement. geste [جۓ. حركات] բ. Մեկնում. départ. գ. Ընթացք. [illegible]. procédé. conduite. — շարժել. se mouvoir. Մեկնիլ. partir. վարուիլ. se conduire Աւաչ. — ارض երկրաշարժ. tremblement de terre. — كلك ալեկոծիլ. s'agiter. կանգ-նիլ. acquérir de l'érection. շարժիլ. se mouvoir.

حركتلندرمك { հարէքէթլէնտիրմէք [ն] Շարժել. agiter.

حركه { հարէքէ * [—] ա. Շարժում. mouvement [جۓ. حركات] բ. Ձայնանիշ. signe phonique. Աւաչ. سريع الـ — արագաշարժ. très-agile. rapide. بطئ الـ — ծանրաշարժ. lent.

حرم { հարէմ [—] ա. Սրբավայր. lieu saint [جۓ. احرام] բ. Կողակից. épouse, femme գ. Կանանոց gynécée դ. Գաւիթ մզկիթի. parvis d'une mosquée. Աւաչ. شيخ الـ — կառավարիչ Մէքքէի. gouverneur de la Mecque. آغاسى — ներքինի. eunuque.

حرمان { հըրմա՛ն [—] Զըրկանք. privation

حرمت { հիւրմէթ* [—] 1. Նուիրականութիւն. sainteté. 2. Արգելում. prohibition. 3. Յարգանք. պատիւ. respect. vénération. | — յարգել. պատուել. respecter. vénérer. حرمةً ի պատիւ. par respect. à l'honneur de. — سزلك անմեծարութիւն. manque de respect. indécence.

حرمتلو { հիւրմէթլիւ [թ] Յարգոյ. յարգոյապատիւ. respectable. révérend.

حرمل { հարմէլ [—] Բոյս. Ճարտարակ որ է մաւնդ ինչ. doradille. cétérac

حرمین { հարէմէյն [—] Մահմետականաց երկու սուրբ քաղաքները որք են Մէքքէ և Մէտինէ. les deux villes saintes des Musulmans, la Mecque et la Médine [երկ. حرم ի]. — پایه سی չորրորդ կարգ կղերական աստիճանի. grade clérical du quatrième ordre.

حروانی { հարվանի [ի] Բոլորաձև կրկնոց. manteau circulaire.

حروب { հուրուպ* [—] Պատերազմք. guerres [եւ. حرب].

حرور { հարուր [—] Բնա. Գոլ. ջեր. calorique.

حروف { հուրուֆ* [—] յգ. حرف ի. pl de حرف

حروفات { հուրուֆաթ* [—] Գիրք. տառք. caractères. lettres [եւ. حرف].

Առձ. بصمه سی — երկաթագիր. imprimé en typographie.

حرون { հարուն [—] Խեւ. զաժան. անսաստ. rétif. opiniâtre, indocile.

حریت { հուրրիյէթ* [—] Ազատութիւն. ինքնիշխանութիւն. liberté. franchise.

حریر { հարիր [—] Մետաքս. soie.

حریری { հարիրի [—] Մետաքսեայ, թաւշեայ. de soie, en soie [իգ. حریره].

حریص { հարիս [—] Ցանկացող. avide. convoiteux [حرص էն] [իգ. حریصه] [յգ. حرصا . حریصان].

حریف { հարիֆ [—] 1. Ընկերակից. confrère [حرفت էն] [յգ. حرفان]

2. Ընկեր. camarade 3. Դիւրահաւան. պարզամիտ. bonhomme 4. Մարդ. homme, garçon.

حريفانه { հարիֆանէ [պ] 1. Ընկերաբար. en camarade 2. Հանգանակով. par cotisation [ադա. հէրֆանէ. արիֆանէ].

حريق { հարիք [ա] Հրդեհ. incendie.

حرقه { հուրգա* [ա] Այրում. կսկիծ. cuisson. brûlure.

حرم { հարէմ [ա] 1. Արգիլեալ. défendu [حرام էն] 2. Յղիացեալ. enceinte 3. Մտերիմ. intime 4. Կանոնական պատմուճան Մեքքէի ուխտաւորաց. costume canonique des pèlerins de Mecque.

حزار { հըզար [թ] Մեծ սղոց. grande scie.

حزارن { հազարէն [թ] Եղէգն. jonc.

حزام { հուզզամ* [ա] Զգուշաւորք, խոհեմք. des gens circonspects, prudents [եզ. حازم].

حزان { հըզզան*[ա] Տխուրք. des gens tristes, affligés [եզ. حزن].

حزب { հիզպ [ա] 1. Խումբ. groupe [յոգ. احزاب] 2. Կուրանի 120 հատուածներէն իւրաքանչիւրն. chacune des 120 parties du Coran.

حزم { հազմ [ա] 1. Զգուշաւորութիւն. circonspection 2. Խոհեմութիւն. prudence.

حزما { հազըմա*[ա] յոգ. حزيم pl. de حزيم.

حزمه { հազմէ* [ա] 1. Խուրձ. faisceau. 2. Ողկոյզ (ծաղկանց կամ պտղոց). corymbe.

حزن { հիւզն [ա] Տխրութիւն. tristesse [յոգ. احزان]. Այսպ. انكيز — տխրեցուցիչ. attristant.

حزنا { հուզէնա* [ա] Տխուրք. des gens tristes [եզ. حزين].

حزيران { հազիրան [ա] Յունիս. Juin.

حزيم { հազիմ [ա] 1. Զգուշ. զգուշաւոր. circonspect [حزم էն] [յոգ. حزما] [էւ. حزمه] 2. Խոհեմ. prudent.

حزين { հազին [ա] Տխուր. triste [حزن էն].

حس { հիս կամ հիսս [ա] 1. Զգացում. sentiment [յոգ. حسيات] 2. Զգալ.

sentir 3. իմանալ, կասկել. percevoir, deviner.

حساب { հիսապ [ա] 1. Համրանք. calcul. compte 2. Թուաբանութիւն. arithmétique. — ایتمك Համրել. faire le calcul. compter. — ال علی Թերհաշիւ à compte. — سز կամ — کار անհամար. innombrable. — کلمك պատշաճիլ, être convenable. — کورمك Հաշիւ տեսնել. régler les comptes. — تفاضلی տարբերական Հաշիւ calcul différentiel. — کتاب ا Հաշիւ ընել. calculer. խոկալ. méditer.

حساب الاشمق { հիսապ-ըշ-մագ [թ] Մէկու մը Հետ Հաշիւ տեսնել. régler le compte avec qn.

حسابی { հիսապի [ա] 1. Համրական. de calcul [տե. حسابیه] 2. Խնայող. économe, ménager.

حساد { հասսատ* [ա] յգ. Նախանձոտ. pl. de حاسد.

حساس { հասսաս [ա] Խիստ զգայուն. très sensible. sensitif [حس էն].

حسام { հուսամ [ա] Սուր սայրատուր. sabre tranchant. affilé.

حسامه { հուսամէ*[ի] Ցուրտ ծաղիկ. Հոտաւէտ լաւանտակ. lavande.

حسان { հըսան* [ա] Գեղեցիկներ. des beaux, des charmants [Եզ. حسن].

حسب { հասէպ [ա] 1. Նկատողութիւն. considération 2. Արժանապատուութիւն. dignité.

Աւաջ. — ونسب — անձնական արժանիք և ազնուական ազնուականութիւն. mérite et noblesse. — یله պատճառաւ. պատճառաւ. à cause de. par suite de.

حسب { հասպը [ա] Ըստ. պատճառաւ. selon, par, à cause de.

حسبان { հուսպան [ա] Թուում. énumération.

حسبة لله { հըսպէթէն լիլլահ [ա] Ի սէր Աստուծոյ. pour l'amour de Dieu. gratis.

حسبحال { հասպըհալ [ա] Մտերմական խօսակցութիւն. causeries intimes.

حسی { հասպի [ա] Ձրի. gratuit.

Աւաջ. ا — կամ — بیه Ձրիաբար. gratuitement.

حسد { հասէտ [ա] Զաւթնախանձ. jalousie.

Ածց. ا — կամ چكمك — նախանձիլ. envier. être jaloux de. جی — կամ ور — կամ پیشه — նախանձոտ. jaloux.

حسده { հասէտէ* [ա] Նախանձողք. des jaloux [եզ. حاسد].

حسرت { հասրէթ* [ա] Կարօտ. անձկութիւն envie. vif désir. Ածց. — لنك چكمك կամ — կարօտնալ. soupirer après. désirer de revoir.

حسرتكش { հասրէթքէշ [պ] Կարօտող ա՛ն. qui soupire après qn., qc.

حسم { հասմ [ա] 1. կտրել. couper 2. Լուծել. վճռել. résoudre. trancher.

حسن { հիւսն [ա] 1. Գեղեցկութիւն. բարութիւն. beauté. bonté [յք. محاسن] 2. Լաւ. bon.

Ածց. خط — գեղագրութիւն. calligraphie. ظن — բարւոք կարծիք. bonne opinion. ادا — քաղցրութիւն affabilité. حال — բարի վարք. bonnes mœurs. قبول — լաւ ընդունելութիւն. bon accueil.

حسن { հասէն [ա] Գեղեցիկ. բարի. beau. bon. [յք. حسان . حسنات].

حسناء { հասնա* [ա] 1. Գեղեցիկ. belle 2. حسنا Հասնա. Աւելի կամ ամենագեղեցիկ. plus ou la plus belle [حسن էգ].

حسنات { հասէնաթ* [ա] Բարութիւնք. բարեգործութիւնք. bonnes œuvres. bienfaisances [յք. حسنه ի].

حسنه { հասէնէ* [ա] 1. Գեղեցիկ. բարի beau. bon [էգ. حسن ի] 2. Բարեգործութիւն. bonne œuvre [յք. حسنات].

حسنی { հուսնա* [ա] Աւելի կամ ամենագեղեցիկ. plus ou la plus belle [էգ. احسن ի].

حسنیات { հասէնիյեաթ* [ա] Բարուք հանգամանքներ. bonnes qualités

حسود { հասուտ [ա] Նախանձոտ. jaloux. envieux [حاسد էն].

حسی { հիսսի [ա] Զգայական. sensitif.

حسیات { հիսսիյաթ* [ա] Զգացմունք. տպաւորութիւնք. sentiments. impressions [եզ. حس].

حسيب { հասիպ [ա] Արժան. եայ ատէր օլ. qui a des mérites personnels [حسب էն] [ճէ. حسيبه]։

حسيت { հըսսիյէթ* [ա] ըՉ. գայնաւթիւն. sensibilité.

حسين { հուսէյին [ա] Գեղեց. կուկ. un petit joli [حسن էն]։

حشا { հաշա [ա] Փորսախ. entrailles.

حشارى { հաշարը [ի] Տե՛ս. voir حشرى.

حشاش { հաշշաշ [ա] Հաշիշ. շամբոյլ. adonné au hachiche [حشيش էն] [ճէ. حشاشين]։

حشر { հաշր [ա] 1. Հաւաքում. rassemblement 2. Մխ. Յարութիւն. résurrection.

حشرات { հաշերաթ* [ա] Որ. դեր. ճճիներ. vers. insectes [եզ. حشره]։

حشرى { հաշերէ [ա] 1. Չարաճճի. malin. espiègle [حشره էն] 2. Սրիկայ. vagabond [աղաւ. հաշարը]։

حشره { հաշերէ* [ա] Որդ. ճճի. ver. insecte [ճէ. حشرات]։

حشفه { հաշէֆէ* [ա] [illegible] Գեղձ. glande.

حشم { հաշէմ [ա] 1. Հետե. ւորդք. suites 2. Չուղի. train. — خدم و ծառայք և հետեւորդք. suivants. les gens de la suite.

حشمت { հաշմէթ* [ա] Վե. հափառութիւն. majesté. magnificence.

حشمتآب հաշմէթմէ՛ապ [պ]
حشمتلو հաշմէթլու [թ]
1. Վեհափառ. majestueux 2. Նորին վեհափառութիւն. Sa majesté.

حشو { հաշվ [ա] 1. Լիցք. remplissage. bourre [ճէ. حشويات] 2. Ունմպէտ բառ. mot superflu 3. Անատ. Գեղձային հիւսուած. parenchyme.

حشويات { հաշվիյաթ* [ա] Ունմպէտ բառեր. bourre. termes redondants.

حشيش { հաշիշ [ա] Հաշիշ. hachiche.

حشيشه { հաշիշէ* [ա] Խոտ. herbe [ճէ. حشيشات]. Աաշ. حشيشة البره կատուի խոտ. valériane. حشيشة الرئه Թոքախոտ. pulmonaire.

حصائد { հասայիտ* [ա] ճէ. حصيده ի. pl. de حصيده ։

حصات { հասաթ* [ա] 1. Գայլախազ. cail-

lou ❷. Քար երիկամանց. calcul. ی — ցարալըի. ցաբահար. calculeux.

حصاد { հասատ [-] ❶ Հունձք. moisson ❷. Հնձել. moissonner.

حصاد { հասսատ [-] Հնձող. moissonneur. [حصاد էն].

حصار { հըսար կամ հիսար [-] ❶. Բերդ. fort. citadelle ❷. Պարիսպ. muraille. rempart.

حصافت { հասաֆէթ* [-] Ողջմտութիւն. ուղիղ դատողութիւն. կորովութիւն. bon sens. jugement sain. sagacité.

حصانت { հասանէթ* [-] ❶. Ամրութիւն. solidité, état d'une place fortifiée ❷. Պարկեշտութիւն. Համեստութիւն. chasteté.

حصبه { հասպէ* [-] Հարսնուկ. rougeole.

حصر { հասր [-] ❶. Սահմանափակել. restreindre ❷. Պաշարել. cerner ❸. Սեփհականել. approprier. Ածց. ا نظر — ակնկառուցել. fixer les yeux sur qn. ou qc.

حصص { հիսէս. հըսաս* [-] Մասք. բաժինք. portions. quotes-parts [Եզ. حصه]. Ածց. — بقدر ال բաս չափու բաժնից. en proportion des quotes-parts.

حصن { հըսն [-] Բերդ. fort. forteresse [յգ. حصون].

حصول { հուսուլ [-] Յառաջ գալ. երևանալ. se produire, se réaliser. Ածց. — بولق. — كلمك յառաջ գալ. se résulter. provenir. se produire. — كتورمك իրականանալ. réaliser. — ا يذير կատարուիլ. s'effectuer.

حصون { հուսուն* [-] յգ. حصنի pl de حصن

حصه { հըսսէ* [-] ❶. Մասն. բաժին. part, quote-part. portion [յգ. حصص] ❷. Բաժնեթուղթ. action.

حصه‌دار { հըսսէտար [դ] ❶. Մասնակից. celui qui partage ❷. Ընկեր. բաժանորդ. associé. participant ❸. Բաժնետէր. actionnaire [յգ. حصه‌داران].

حصه‌مند հըսսէմէնտ { [դ] Մասնակից. celui qui partage.
حصه‌یاب հըսսէյապ

ا — մասնակցիլ. prendre part. partager.

حصيده { հասիտէ*[ա] Հունձք
récolte [ճ. حصائد]։

حصير { հասիր [ա] Փասիաթ.
natte.

حصين { հասին [ա] Ամուր.
fort. fortifié.
[حصانت էն] [ճ. حصينه]։

حض { հազզ [ա] Կրդել.
Թելքադրել. instiguer.

حضار { հազզար* [ա] 1. Ներկայք. les assistants [եզ. حاضر] 2. Ունկնդիրք. auditoire

حضانت { հըզանէթ*[ա] [illegible]
élevage des enfants.

حضر { հազէր[ա] Հանգստութիւն. խաղաղութիւն.
repos. paix [հակ. سفر պատերազմ guerre].

حضری { հազէրի [ա] խաղաղութեան ատեն. en temps de paix.

حضرت { հազրէթ* [ա] 1. Ներկայութիւն.
présence [ճ. حضرات] 2. Մեծութիւն. վսեմութիւն. éminence. excellence.

حضور { հուզուր [ա] 1. Ներկայութիւն.
présence 2. Առաջ. devant 3. Հանգստութիւն. repos. tranquilité. Աշխ. ه —
چیقمق վեհապետի մը ներկայանալ. être reçu en audience par un monarque. درسی — Ռամազան ամսոյ մէջ Վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը տրուած աստուածաբանութեան դաս conférence théologique en présence du Sultan pendant le mois de Ramazan. عالی حضرت — سرعسكرييه պաշտ. նորին վսեմութիւն Զօրապետին. à son excellence le ministre de la guerre.

حضيض { հազիզ[ա] 1. Ցած տեղի. lieu bas 2. աստղ. Մերձերկրեան. périgée.

حط { հաթթ [ա] Իջեցնել.
baisser. رحل — ուղեւորաց գադար առնել. faire halte.

حطاب { հաթթապ [ա] Փայտահատ. bûcheron [حطب էն]։

حطاطه { հաթաթա*[ա] [illegible]
papule.

حطام { հութամ[ա] Բեկորք. Նշխարք. fragments. Աշխ. دنیا — աշխարհի ունայնութիւնք. vanités du monde.

حطب { հաթապ [ա] Փայտ. bois.

حظ { հազզ [—] հաճոյք . հեշտութիւն . plaisir. volupté [ج. حظوظات] . ۱ — ախորժիլ . սիրել . se plaire à .. aimer.

حظوظات { հուզուզաթ* [—] ج. հազզի. pl. de حظ.

حظيره { հազիրէ* [—] ۱. փարախ. մակաղատեղ. bercail. parc ۲. ցանկապատ. enclos ۳. Գերեզման. sépulcre. tombeau.

حفاظ { հուֆֆազ* [—] ج. հաֆըզի pl. de حافظ

حفر { հաֆր [—] փորել. պեղել. բրել. creuser. piocher.

حفره { հուֆրէ* [—] ۱. փոսուած. cavité ۲. փոս. fosse. fossé.

حفريات { հաֆրիյաթ* [—] Բրուածներ. պեղուածներ. creusements, excavations, fouilles, terrassements.

حفظ { հըֆզ [—] ۱. պահպանութիւն, conservation, garde ۲. Յիշողութիւն. mémoire ۳. պահել. պահպանել. garder. préserver ۴. Գոց ընել. սորվիլ. apprendre par cœur. Աստ. — تحت ال ընդ հովանաւորութեամբ. sous escorte. صحت — առողջապահութիւն. hygien.

حفظنا الله { հըֆզընալլահու [—] Աստուած պահէ զմեզ. Աստուած մի արասցէ. Dieu nous en garde! à Dieu ne plaise.

حفيد { հաֆիտ [—] թոռն. petit-fils [ج. احفاد]

حق { հագգ [—] ۱. ճշմարտութիւն. vérité ۲. Իրաւունք. droit. dû [ج. حقوق] ۳. ճշմարիտ. vrai. juste ۴. Աստուած. Dieu. Աստ. تعالى — բարձրեալն Աստուած. Dieu le très haut. ك وار — իրաւունք ունիս. tu as raison. ندن — նկատմամբ. à l'égard de. sur le compte de. ندن كلك — յաղթել. նուաճել. vaincre. dompter. ی — الله ایچون ի սէր Աստուծոյ. pour l'amour de Dieu. ویرمك — իրաւացի գտնել. reconnaître quelqu'un juste. ۱ — احقاق . ی — یرینه كتورمك արդարութիւն ընել. rendre justice. — سز անիրաւաբար. injustement. قوشی — յոպոպ. huppe. — اتمك իրաւունք ստանալ. acquérir un droit. جو — կամ պرور — արդարասէր. qui

aime la justice. لو — իրաւացի. juste. سز — անիրաւ. injuste. سزلق — անիրաւութիւն. injustice.

حقا { հագգա [ա] 1. իրաւամբ. de droit 2. ճշմարտիւ. en vérité.

حقائق { հագաիգ* [ա] Ճշմարտութիւնք. vérités [եզ. حقيقت].

حقارت { հագարեթ* [ա] 1. Հիքութիւն. abjection 2. Արհամարհութիւն. անարգանք. dédain. mépris. insulte [ըէ. حقارات]

| — անարգել. արհամարհել, insulter. mépriser.

حقانى { հագգանի [ա] 1. Աստուածային. divin 2. իրաւացի. արդարադատ. կորով. juste. légitime. équitable. loyal.

حقانيت { հագգանիյեթ* [ա] Արդարութիւն. ուղղամտութիւն. justice. équité.

حق پرست { հագգփերեսթ [պ] 1. Աստուածապաշտ. qui n'adore qu'un Dieu 2. իրաւասէր. qu'aime la justice. équitable.

حقد { հըգտ [ա] Քէն. ատելութիւն. haine. animosité [ըէ. حقود]

حقشناس { հագգշինաս [պ] Արդարադատ. անկողմնակալ. équitable. impartial.

حقگو { հագգկու [պ] Ճշմարտախօս. véridique.

حقلامق { հագլամագ [թ] 1. ի գլուխ հանել. յաղթել. venir à bout. réussir 2. Վաստկիլ. gagner.

حقلاشمق { հագլաշմագ [թ] Պարտքն ու պահանջը փակել. հաշիւը փակել. être quitte à quitte. se solder.

حقنه { հուգնէ* [ա] Գրեխ. lavement. clystère [ապա. հօգնա]. | — գրեխել. faire un lavement.

حقود { հուգուտ* [ա] ըէ. حقدի. pl. de حقد.

حقوق { հուգուգ* [ա] 1. իրաւունքներ. droits. raisons [եզ. حق] 2. Բարեկամութիւն. amitié 3. իրաւաքաղաքութիւն. droit 4. Քաղաքացիական (ոչ պատժական) civil (non pénal).

حقه { հօգգա* [ա] 1. Պզտիկ փոքր աման petit vase en forme de capsule 2. կաղամար. encrier.

حقه باز { Հօքքապազ [ղ] ա. Ձեռնածու. joueur de gobelets. escamoteur բ. Խարդախ. coquin.

حقه بازلق { Հօքքապազլըգ [ի] ա. Ձեռնածութիւն. tours de passe-passe. escamotage բ. Խարդախութիւն. coquinerie.

حقير { Հաքիր [ա] ա. Անարգ. Տէր. vil. abject. [حقارت էն] բ. Նուաստ. խոնարհ. humble [յփ. حقرا]. Ար. طوتق — խոտել. անարգ համարել. faire peu de cas de qn. dédaigner.

حقيرانه { Հաքիրանէ [ղ] ա. Նուաստաբար. humble բ. Խոնարհաբար. humblement.

حقيرى { Հաքիրի [ղ] Տե՛ս. voir حقيرانه.

حقيق { Հաքիք [ա] Արժանի. digne [حق էն].

حقيقت { Հաքիքաթ* [ա] ա. Ճշմարտութիւն. vérité. réalité [յփ. حقائق] բ. Անկեղծութիւն. sincérité գ. Իրօք. vraiment. en effet. Ար. لو — անկեղծ sincère. حالا — իրօք. en effet. réellement.

حقيقة { Հաքիքաթէն* [ա] Իրօք. ճշմարտիւ. en vérité. en effet. certes.

حقيقه { Հաքիքա* [ա] Տե՛ս. voir حقيقت : Ար. — في ال իրօք. en effet.

حقيقى { Հաքիքի [ա] ա. Ճշմարիտ. իսկական. vrai. réel [حقيقت էն] բ. Անկեղծ. sincère. — معناى բառական իմաստ. sens littéral.

حك { Հաքք [ա] ա. Քերել. gratter բ. Փորագրել. graver.

حكات { Հաքքեաթ* [ա] յփ. pl. de حاك.

حكاك { Հաքքեաք [ա] Փորագրիչ. graveur. [حك էն].

حكام { Հուքքեամ* [ա] Դատաւորք. juges. magistrats [եզ. حاكم]. Ար. — اشتكا على ال բողոք ընդդէմ դատաւորաց. prise à partie.

حكايات { Հիքեայեաթ* [ա] Պատմութիւնք. histoires [եզ. حكايه].

حكايت Հիքեայեթ* ; حكايه Հիքեայէ* { [ա] ա. Պատմութիւն. narration. anecdote [յփ. حكايات] բ. Վէպ. roman. conte գ. Պատմել. raconter դ. Քեր. Անկատար. imparfait.

حكايه نويس { հէքեայէնիւիս [ա] վիպասան. romancier [ժը. حكايه نويسان] ։

حكم { հիւքմ [ա] 1. վճիռ. որոշում: sentence. décision [ժը. احكام] 2. Տրամադրութիւն. պահանջում. disposition. exigence 3. Հրաման. ordre. commandement 4. Իշխանութիւն. autorité 5. Զօրութիւն. ազդեցութիւն. force. influence 6. Օրէնք. loi.

Ասաց. ا — կալմ آلق — ه — تحت վճռել. rendre une sentence. ا — իշխել. régner. Հրամայել. commander. — سورمك իշխել. régner. بـ — համեմատ. selon. سز — եղծեալ. annulé. անշուք. insignifiant.

حكم { հագէմ [ա] իրաւարար. arbitre.

حكم { հիւքեմ* [ա] ժը. حكمت ի pl. de حكمت ։

حكما { հիւքեմա* [ա] ժը. حكيم ի. pl. de حكيم ։

حكمت { հիքմէթ* [ա] 1. իմաստութիւն. sagesse. philosophie [ժը. حكم] 2. Պատճառ. motif 3. Խորհուրդ. գաղտնիք. pensée. mystère 4. Բնագիտութիւն. physique.

حكمدار { հիւքիւմտար [պ] վեհապետ. գերիշխան. monarque, souverain [ժը. حكمداران] ․ لق — կալմ ی — վեհապետական. de souveraineté. գերիշխանութիւն souveraineté.

حكمران { հիւքիւմրան [պ] գերիշխան. suzerain. ی — գերիշխանութիւն suzeraineté.

حكومت { հիւքիւմէթ* [ա] 1. կառավարութիւն. իշխանութիւն. gouvernement. autorité [ժը. حكومات] 2. Իրաւասութիւն. juridiction. ا — իշխել. կառավարել régner. gouverner

حكه { հաքքէ* [ա] քոր. պզուկ. prurigo.

حكيم { հաքիմ [ա] 1. իմաստուն. գիտուն. sage. savant [ժը. حكما] [حكمت էն] 2. Փիլիսոփայ. philosophe 3. Բժիշկ. médecin [ռամկ. հէքիմ هكيم] [էէ. حكيه]. Աստ. — رب Ամենիմաստ Աստուած. le Sage Suprême

حكيمانه { հաքիմանէ [պ] 1. իմաստասիրական. իմաստունի պէս. philosophique. comme un sage 2. Իմաստութեամբ կերպով. prudemment. sagement.

حلّ { հալլ [ը] 1. բաճել (կօմաք մը). dénouer 2. Լուծել. լուծում. résoudre. solution 3. Հալեցնել. fondre 4. փմ. Լուծել. analiser, décomposer 5. Թա-ղուլ մը լուծել. dissoudre 6. Պաշտօնի պաշտօնի անանէր Յալը. vacance d'un emploi.

حلاج { հալլաճ [ը] Գզիչ. cardeur [حلج են].

حلاجلامق { հալլաճլամագ [ը] Գզել. carder.

حلاط { հալադ [ը] Գզրան. grosse corde. câble.

حلاق { հալլագ [ա] Ածիլող. ածիլող. ածիլող. barbier [حلق են].

حلاقيم { հալագիմ* [ը] յղ. բղտիմ. pl. de حلقوم.

حلال { հալալ [ը] 1. Աւ-գաւր. օրինաւոր. juste, légal, légitime 2. Անխարդախ. exempte de fraude [ալալ. Տեղալ]. ! — ի, օրինաւոր նուիրել. offrir de bon cœur. ساعت — ی պղ-պնձէ կամ թամպաքէ տուփ ունեցող ժամացոյց. montre dont le boitier est de cuivre ou de tombac.

حلال { հալլալ [ը] Լուծող. qui dénoue ou résout toujours [حل են].

حلالزاده { հալալզադէ[ը] Հալալ զաւակ. enfant légitime.

حلالاشمق { հալալաշմագ [ը] փոխադարձ ներել. se pardonner mutuellement. se reconcilier.

حلاللق { հալալլըգ [ը] Ներողութիւն. pardon, indulgence.

حلاوت { հալավէթ*[ը] Քաղցրութիւն. douceur. لى — քաղցր. doux.

حلبه { հալպէ* [ը] Բոյթ Բերթի. fenugrec.

حلبى { հալէպի [ը] Բերիացի. originaire d'Alep.

حلتيت { հէլթիթ* [ը] Բոսի. Զարհոտ (ի. շէյթան թրդը) assa-fœtida.

حلج { հալճ [ը] Գզել. carder.

حلزون { հալզուն [ը] 1. Խխունջ. limaçon 2. Գեղիկոն. spire 3. Պտուտակ. hélice.

حلزونى { հալզունի [ը] Պտուրակաձև. spiral. ت — գալարում. enroulement.

حلف { հալֆ [ը] Երդում. serment.

حلفا { հուլէֆա * [ը] յղ. حليف. pl. de حليف

حلق { հալք [-] 1. Կոկորդ. gorge 2. Ածիլել. raser. ی— կոկորդային. guttural.

حلقوم { հալգում [-] Կոկորդ. Հագագ. gorge. gosier [յդ. حلاقيم]. Ա.. — راحت ال [ռահաթ-ուլ-ֆահաթի լօքում] Համագաստաղ. շաքարաւէզ. pâte sucré d'amidon. locoum. ی— կոկորդային. guttural.

حلقوی { հալգավի [-] Օղակաւոր. օղակաձև. annelé, verticillé [էդ. حلقويه]

حلقه { հալգա* [-] 1. Օղակ. anneau 2. Շրջանակ. cercle. لی— օղակաւոր annelé. او .. بند — բոլոր մը կազմել. former un cercle. واری — օղակաձև. verticillé.

حلقه بكوش { հալգապէկիւշ[պ] 1. Ականջը օղ ունեցող qui a des boucles d'oreille 2. Գերի, ստրուկ. esclave.

حلل { հալէլ* [-] յդ. حله. pl. de حله.

حلم { հիլմ [-] Հեզութիւն. douceur, affabilité.

حلم { հէլմ [-] Երազ. rêve, songe [յդ. احلام].

حلما { հալէմա * [-] յդ. حليم. pl. de حليم.

حلمه { հալէմէ* [-] Պտուկ. mamelon. bout du sein. ی— պտկաձեւ. mastoïde.

حلميت { հիլմիյէթ* [-] Հեզութիւն. douceur, affabilité.

حلو { հալվ [-] Քաղցր. Անոյշ. doux.

حلوا { հալվա*[-] Հրուշակ. pâte sucrée.

Ա.. قدرت — ی մանանայ. manne. صحبتی — Երեկոյթ բաղկացած ուր կը հրամցուի հրուշակ. soirée à la mode turque où l'on sert de la pâte sucrée. خانه — Հրուշակ եփելու յատուկ պղնձեայ անօթ. marmite où l'on prépare le halva.

حلواجی { հալվաճը [թ] Հրուշակավաճառ vendeur ou fabricant de helva.

حلول { հուլուլ[-] 1. Տեղի ունենալ. դադար առնել. faire halte 2. Հասնիլ. arriver. échoir 3. Մեծի մը քաղցրանալ. se faufiler auprès d'un grand 4. Մարմնաւորութիւն. incarnation. Ա.. թէ. — داخلی Ներքնամզում. endosmose.

خارجى — արտաամզում. exosmose.

حلوى { հալվա* [ա] Տե՛ս. voir حلوا

حلويات { հալվիյյաթ * [ա] Քաղցրաւենիք. douceurs. confitures.

حله { հուլլե* [ա] Զգեստ. vêtement [յգ. حلل].

حلى { հալլի [ա] Լուծական, վերլուծական. analytique [եզ. حليه].

حليله { հալիլէ* [ա] Կողակից. épouse. femme [յգ. حلائل].

حليم { հալիմ [ա] Հեզ. Հեզահամբոյր, doux. affable [حلم են] [եզ. حليه] [յգ. حلما].

حليملنمك { հալիմլենմէք [թ] Հեզանալ. devenir doux, paisible.

حليمى { հալիմի [ա] الشكل — պտկաձև. papilliforme.

حليه { հիլյե* [ա] 1. Զարդ. parure 2. Արտաքին կերպարանք. apparence extérieure.

حما { հումմա* [ա] Տենդ. ջերմ. fièvre [յգ. حميات]. Ատաց. متقطعه — ընդհատ տենդ. fièvre intermittente. — قرمزى կարմրախտ. scarlatine. — وبا ժանտատենդ. typhus. fièvre typhoïde. — چورك բորբոսային ջերմ. fièvre putride.

حمائل { համայիլ* [ա] 1. Ուս ընդ անութ անցուցանելի գօտի. baudrier 2. Պահպանակ հմայական. amulette

حمائلى { համայիլի [ա] Խոտորնակ. կողմնակի. oblique. en biais.

حمات { համաթ* [ա] յգ. حماة. pl. de حماى.

حمار { համմար [ա] Իշապան, էշավար. ânier. [حمار են].

حمار { հիմար [ա] Էշ. âne. baudet [եզ. حماره].

حمارات { համմարաթ [թ] Աշխատասէր. գործունեայ. laborieux, actif.

حماريت { հիմարիյյեթ* [ա] Իշութիւն. qualité d'un âne. ânerie.

حماست { համասեթ* [ա] 1. Քաջութիւն. bravoure 2. Անվեհերութիւն. détermination.

حماض { հումմազ [ա] Թրթնջուկ (գուզուլ գուզուլակ). oseille.

حماضيت { հումմազիյյեթ*[ա] քիմ. Թթուախնձորակ. oxalate.

حماقت { համաքաթ* [—] Ապ-շութիւն. անմտու-թիւն. stupidité.

حمال { համմալ [—] Բեռնա-կիր. portefaix [لر են] [էգ. حمله] [ռմկ. համմալ]
Ասաց. صريق حمالى — ձողաբարձ բեռնակիր. portefaix à barre

حماللق { համմալլըգ [ի] 1. Բեռնակրութիւն. profession de portefaix 2. Բեռնակրի վարձք. droit de portefaix 3. Կոշտութիւն. grossièreté.

حماليه { համմալիյէ* [—] Բեռնակրի վարձք. droit de portefaix. factage.

حمام { համմամ [—] Բաղանիք bain [جمع حمامات]. [ռմկ. համամ]: Ասաց. قدرت ى — ջերմուկք. thermes.
بوجكى — տեսակ մը ճճի բա-ղանեաց. cafard.

حمامجى { համամճը [ի] 1. Բաղնեպան. maî-tre baigneur 2. Որմնադիր. maçon.

حمامه { համամէ* [—] Աղաւնի pigeon. colombe.

حامى { համմամի [—] Բաղնե-պան. maître bai-gneur.

حمايت համայեթ / حمايه համայէ *[—] 1. Պաշտ-պանել. պահ-պանել. pro-téger. dé-fendre 2. Պաշտպանութիւն. Հովանաւորութիւն. défense, protection.

حمد { համտ [—] 1. Գոհա-նալ. rendre grâce 2. Գոհութիւն. grâce 3. Գովութիւն. louange. Ասաց. اولسون — կամ — ال له կամ — ال لله կամ — اَ لله — գոհու-թիւն Աստուծոյ. grâce à Dieu.

حمدله { համտէլէ* [—] الحمد لله (գոհութիւն Աս-տուծոյ) ըսել. dire الحمد لله (grâce à Dieu).

حمرا { համրա* [—] Կարմիր. rouge [احمر են] [էգ. احمر ի]: — ال եւ համրա կարմիր պալատանք Թագաւո-րաց Մաւրիտանացւոց ի Գր-անատա. Alhambra.

حمرت { համրէթ օր հումրէթ* [—] 1. Կարմրու-թիւն. rougeur 2. Բժշ. Օձա-ջաւ. օձիկ. érésipèle.

حمروى { հումրէվի [—] Օձա-ջաւային. érési-pélateux [էգ. حمرويه].

حمص { հըմըս [—] Սիսեռ (նուհուտ)cicerole

حمصه { հըմմըսա* [—] Բժշ. խարան. cautère.

حمض { համզ [—] Քիմ. Թթ-ուածնատ. oxyde.

Ասց. اخير حديد — արիւնաքար. hématite. اول — նախթթուածնա.protoxyde

حمق { համք [ա] Ապշութիւն . ապուշութիւն. stupidité.

حمقا { համքա* [ա] յգ. احمق ի. pl. de احمق ։

حمقاء { համքա* [ա] Ապուշ . stupide [էգ. احمق]։

حمل { համլ կամ հըմլ [ա] բեռ charge. fardeau . [յգ. احمال . حمول]։ Ասց. وضع — որդեծնութիւն. enfantement, accouchement.

حمل { համլ [ա] 1. Կրել . porter 2. Յղութիւն. grossesse 3. Վերագրել. attribuer.

حمل { համէլ [ա] 1 Գառնուկ. agneau [յգ. حملان] 2. ատղ խոյ. Bélier.

حملان { համլան* [ա] Գառնուկք. agneaux.

حمله { համլէ* [ա] 1. Յարձակում. attaque 2. Բուռն ճիգ.effort énergique

حمله { համէլէ* [ա] Կրողք. porteurs [եզ. حامل]։

حمله جى { համլէճի [թ] Թիավարապետ. maître rameurs.

حمو { համմուվվ [ա] բոց. Կիզում. ignition.

حموضه { համմուզէ*[ա] Թթուութիւն. acidité . Ասց. مولد ال — թթուածին. oxygène.

حمول { համմուլ*[ա] յգ. حمل pl. de حمل ։

حموله { համուլէ* [ա] 1. Բեռ. charge 2. Նաւու բեռ. cargaison.

حموى { համմավի [ա] Ջերմաբեր. fiévreux.

حمى { համմա* [ա] Տես : voir حما ։

حميت { համիյէթ* [ա] 1. Պատուոյ զգացում Sentiment d'honneur 2. Խանդ, եռանդ.affection, zèle 3. Ազգասիրութիւն, Հայրենասիրութիւն. patriotisme.

حميتمند { համիյէթմէնտ [պ] 1. Փոյթ եռանդ. zélé, appliqué 2. Հայրենասէր . patriote [յգ. حميتمندان]։

حميتلو { համիյէթլու [թ] Տե՛ս voir حميتمند ։

حميد { համիտ [ա] 1. Գովեալ. գովելի. loué, louable [حمد էն] [էգ. حميده] 2. Գովեալն Աստուած. Dieu le plus loué.

حميم { համիմ [ա] Տաք ջուր. eau chaude.

حميه { համիյէ* [ա] 1. Տես voir. حميت 2. համիէ

բժշ. Ուտելիքներէ զգուշա-ւորութիւն. diète.

حنا { հէնա [ա] Հինայ. henné.

حناجر { հանաճիր* [ա] յգ. حنجره pl. de حنجره.

حنان { հաննան [ա] Աննա-զօրմ Աստուած. Dieu le très miséricordieux

حنث { հանս [ա] Երդմնա-դանց ըլլալ. parjurer.

حنجره { հանճէրէ*[ա] Խռչա-փող. larynx [յգ. حناجر].

حنجری { հանճէրի[ա] Խռչա-փողային. laryngien.

حنطال { հանթալ[ի] 1. Ան-հեթեթ. անճոռնի gros. incomode 2. Գիւղա-կան. գիւղա. rustique. gros-sier, rustre.

حنطه { հընթա* [ա] Ցորեն. froment. blé.

Սոյց. سودا — կորնգաորեան. mélampyre.

حنظل { հանզալ [ա] Դառն դդում coloquinte

حنك { հանէք [ա] Քիմք. palais. ى— քիմական. palatin.

حنوط { հանութ [ա] Անու-շահոտ նիւթեր որով կը զմռսեն մեռելները aromates divers dont on se sert pour embaumer les morts.

حنین { հանին [ա] 1. Տենչ. vif désir 2. Յուզում. émotion.

حوا { հավվա* [ա] Եւա. Ève.

حوائج { հավայիճ* [ա] Պէտքեր. nécessités [եզ. حاجت].

حواجب { հավաճիպ* [ա] յգ. حاجب.

حوادث { հավադիս* [ա] 1. Դէպքեր. évé-nements [եզ. حادثه] 2. Լուրեր կամ լուր. nouvelles ou nouvelle.

حوادثات { հավադիսաթ* [ա] Լուրեր. nou-velles [եզ. حادثه].

حواری { հավարի [ա] Աշա-կերտ Յիսուսի. disciple de Jésus-Christe. [յգ. حواریون].

حواس { հավասս*[ա] Զգա-յարանք. sens [եզ. حاسه]. Սոյց. خمسهٔ ظاهره — արտաքին հինգ զգայարանք, որք են, տեսանելիք, լսելիք, հոտոտելիք, ճաշակելիք և շօ-շափելիք. les cinq sens qui

sont la vue, l'ouïe, l'odorat, le goût, le tact.

حواشي { հավաշի* [ա] յգ. حاشیه ի.

حواصل { հավասըլ* [ա] յգ. حوصله ի.

حواله { հավալէ* [ա] 1. Յանձնել. remettre. confier 2. Յղել. renvoyer, référer 3. Փոխանցում պարտուց. transfert d'une créance à un tiers 4. Նշանակագիր. Հատուցման հրամանագիր. délégation. mandat de payement 5. Ուղղել. adresser. lancer 6. Մկանաձգութիւն (ձանկանց). convulsion.

حوالەلی { հավալէլի [բ] 1. Հակեալ. penchant 2. Ի վերուստ հայող. dominant 3. Մկանաձգութեան ենթակայ մանուկ. éclamptique, épileptique.

حواله نامه { հավալէնամէ [ա] Հատուցման հրամանագիր. délégation, mandat. chèque.

حوالی { հավալի* [ա] Շրջակայք. բոլորտիք. alentours. environs.

حوانيت { հավանիթ* [ա] յգ. حانوت ի.

حوایه { հավայէ* [ա] Թանգապակութիւն. contenance.

حوت { հութ [ա] Ձուկ. poisson [յգ. حيتان].

حور { հուր* [ա] Սևաչուի յաւերժահարս. nymphe aux yeux noirs [յգ. حوران].

حوری { հուրի [գ] Տե՛ս. voir حور.

حوزه { հավզէ* [ա] Սահման, երկիր. région, territoire.

حوصله { հավսալա* [ա] 1. Կտանառք. խածի. gésier [յգ. حواصل] 2. Տարողութիւն, ընդունակութիւն portée, capacité 3. անդր. կոնք. bassin. Աւաչ. حوصله طار կարճամտութիւն. d'un esprit bouché. borné. անհամբեր. impatient.

حوصلی { հավսալի [ա] անդր. կոնքային. pelvien

حوض { հավզ [ա] Աւազան. bassin d'eau. réservoir [յգ. حياض].

حوضك { հավուզճըգ حوضجه հավուզ [գ] Աւազանակ. petit bassin.

حول { հավլ [ա] Շուրջ. autour.

حولی { հավլի [բ] 1. Գաւիթ, բակ. cour

2. Գաստառակ. essuie-main

حوليجان { Հավլիճան [ղ] բոյս. Խօլինջան. galanga.

حويصل { Հավէյսալ [-] անդր. փոքրիկ փամփուշտ vésicule [նուազ. حوصله ի].

حوين { Հավէյն [-] բնո. Անասնիկ. մանրա-տէսի. animalcule [նուազ. حيوان ի] [յգ. حوينات].

حى { Հայյ [-] կենդանի. vivant [حيات էն] [յգ. احيا]. Առաջ. — حناب لايموت Ճէնապը Հայյէ լա եէմութ կենդանին և անմահն Աստուած. Dieu vivant et immortel.

حيا { Հայա [-] Ամօթ. ամօթխածութիւն. honte, pudeur. Առաջ. بى — կամ — ذ անամօթ. impudent. éhonté. ا — ամաչել. avoir honte.

حيات { Հայաթ* [-] կեանք vie. vitalité.

حياتى { Հայաթի [-] կենսա-կան. vital [էք حياتيه].

حياديد { Հայադիդ* [-] յգ. حيدود ի.

حياض { Հիյաղ* [-] յգ. حوض ի pl. de حوض.

حياكت { Հիյաքէթ* [-] Ոստայնանկութիւն tisseranderie.

حيتان { Հիթան* [-] յգ. حوت ի pl. de حوت.

حيث { Հայս [-] من الجموع — ընդամենը. en tout.

حيثيت { Հայսիյէթ* [-] 1. Կացութիւն, դիրք position 2. Արժանապատւութիւն. dignité. بى — այր աննշան. homme de nulle considération.

حيدر { Հայտար [-] Առիւծ. lion.

حيدود { Հայտուտ Աւազակ brigand. bandit [յգ. حياديد] [արաբ. Հունգարերէնէ]. لق — աւազակութիւն brigandage.

حيران { Հայրան [-] 1. Ապշած. stupéfait, étonné [حيرت էն] 2. Հիացեալ. enchanté.

حيرت { Հայրէթ* [-] 1. Ապշում. զարմացում stupéfaction. étonnement 2. Հիացում. extase.

حيز { Հայյզ [-] Տեղ. Միջոց. place. espace. Առաջ. حصوله كلك — յառաջ գալ. se produire.

حيض { Հայզ [-] Դաշտան. ամսահասութիւն. menstrues. règles.

حيطان { Հիթան* [-] Որմեր murs [յգ. حائط ի].

حيف { հայֆ [ա] 1. Անիրաւութիւն. tort 2. Մեղք, եղուկ. hélas.

حيفا { հայֆա [գ] Եղուկ. hélas.

حيل { հիյէլ* [ա] խարդաւանք. ruses [եզ. حيله]

حيلولت { հայլուլէթ* [ա] 1. Միջամտել. intervenir 2. Արգելք ըլլալ. entraver. empêcher.

حيله { հիլէ* [ա] 1. Նենգ. խարդախութիւն. fraude, artifice [յգ. حيل] 2. Նենգաւոր նմանութիւն. falsification. ۱ — նենգել. faire la ruse, falsifier. لى— նենգաւոր. falsifié, fraudé.

حيله‌باز հիլէպազ / حيله‌كار հիլէքեար { [գ] Նենգաւոր. խարդախ. fourbe. traître.

حين { հին [ա] ժամանակ. ատեն. temps. intervale. moment [յգ. احيان].

حينونت { հայնունէթ* [ա] Թանի մը ժամանակ հասնիլ. arriver. échoir

حيوان { հայվան [ա] 1. Կենդանի. animal [յգ. حيوانات] 2. Անասուն. brute, bête 3. Ձի, Գրաստ. cheval, bête de somme.

حيوانات { հայվանաթ* [ա] յգ. حيوانِ.

حيوانلق { հայվանլըգ [թ] 1. Անասնութիւն. brutalité 2. Տխմարութիւն. bêtise.

حيوانى { հայվանի [ա] Անասնական. animal [իգ. حيوانيه].

حيوانيت { հայվանիյէթ* [ա] Անասնութիւն. animalité.

حيه { հայյէ* [ա] Օձ. serpent [յգ. حيات].

خ

خ { խը իններորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. neuvième lettre de l'alphabet Ottoman.

خاء { խա [ա] Անուն خ տառին. nom de la lettre خ.

خا { խա [գ] Ծամող. qui mâche. Աս. — شكر

քաղցրախօս. qui a un langage doux.

خائب { խաիպ[–] Զաչողեալ. յուսահատ. manqué. frustré dans ses espérances. déçu [خيبت էն] [էֆ. خائبه].

خائف { խաիֆ [–] Երկիւղոտ. qui craint [خوف էն] [էֆ. خائفه]. Աստ. — الخائن եւ խաինա խաիֆ. գող սիրտը դող.

خائن { խաին [–] 1. Չարագործ, չար. méchant [خيانت էն] [ջէ. خونه] [էֆ. خائنه] 2. Մատնիչ, նենգաւոր. traître, perfide 3. Ապերախտ. ingrat.

خائنلك { խաինլիք[ի] Չարագործութիւն méchanceté.

خاتم { խաթիմ [–] 1. Մատանի. bague [ջէ. خواتم] 2. Կնիք. sceau. cachet [ադա. հաթէմ] 3. Միւսիօն. mosaïque.

Աստ. انبيا — կատարաւմարգարէից (Մուհամմէտ). le dernier des prophètes (Mahomet). چيچكى — տուղտ. guimauve.

خاتم { խաթիմ [–] Վերջացուցող. qui termine, le dernier [ختم էն].

خاتمه { խաթիմէ*[–] 1. Ելք. issue [ختم էն] 2. Վերջաբան. épilogue 3. Եզրակացութիւն conclusion.

خاتن { խաթին [–] Թլփատող. qui circoncit [ختان էն].

خاتون { խաթուն*[–] 1. Տիկին. dame [ջէ. خواتين] 2. Կին. femme [ադա. գատըն]. — كوزل գեղարատակ. շնկաղեղ. belladone.

خاج { խաչ[հ] Խաչ. croix. كرمك — խաչել. crucifier.

خاچوارى { խաչվարի [ի] խաչաձեւ. croisé. en forme de croix.

خاخام { խախամ [եր] Վարդապետ հրէից. քահանայ. rabbin. باشى — քահանայապետ. grand rabbin.

خادع { խատը' [–] Նենգաւոր. frauduleux. [خدعه էն] [էֆ. خادعه].

خادم { խատիմ [–] 1. Սպասաւոր. qui sert, serviteur [خدمت էն] [ջէ. خدام . خدمه] 2. Ներքինի. eunuque [էֆ. خادمه]. ا — որձատել. châtrer.

خاذل { խազիլ [–] Վատ. vilain. lâche [خذلان էն] [ջէ. خذله].

خار { խար [դ] 1. Փուշ. épine [جم. خارها] 2. Քերող. qui égratigne.

خارا { խարա [դ] Խիստ կարծր քար. pierre très dure.

خارب { խարիպ [ս] Աւերող qui ruine[خراب էն]

خارج { խարիճ[ս] 1. Դուրս ելած qui est sorti [خروج էն] 2. Դուրսը եղող. qui est hors de 3. Արտաքին կողմ. partie extérieure 4. Դուրս. hors de 5. Օտար երկիր. étranger [جم. خارجه].

Անոյ. قسمت — բաժնորդ. quotient. عن المركز — արտակեդրոն. excentrique. ندن— դուրս. hors de.

خارجاً { խարիճէն [ս]Դուրսէն. par dehors.

خارجى { խարիճի [ս] 1. Արտաքին extérieur. externe 2. Հերձուածող. schismatique.

خارجيه { խարիճիյե* [ս] Արտաքին. extérieur. externe. Անոյ. — ناظرى արտաքին գործոց նախարար. ministre des affaires étrangères.

خارخار { խարխար [դ] 1. Մարմաջում.démangeaison. 2. Վիշտ, կսկիծ. regret.

خارزار խարզար
خارستان խարիսթան
{ [դ]Փշալից վայր lieu épineux.

خارطوج { խարթուճ [թ] Փամփուշտ. cartouche.

خارق { խարըգ [ս] Պատառող. qui déchire [خرق էն [մ. خارقه]. Անոյ. — عاده արտասովոր. extraordinaire.

خارقه { խարըգա* [ս] 1. Պատառող. qui déchire [خرق էն] 2. Զարմանալիք, Հրաշք. prodige, miracle [جم. خوارق].

خارل خارل { խարըլխարըլ [թ] 1. Անընդհատ sans interruption 2. Առատօրէն. abondamment.

خارلتى { խարըլթը [թ] Աղմուկ, ժխոր. bruit, tumulte.

خاره { խարէ [դ] 1. Խիստ կարծր քար. pierre très dure 2. Գաղղիական կերպաս. մետաքս. moire[ըղըն. հարէ].

خاره‌لنمك { խարէլէնմէք [թ] Վէտվէտ ալիքաւոր ծածանիլ. onduler.

خازن { խազին [ա] Գանձող. Համբարող. qui amasse, entasseur [خزن էն]։

خاسته { խասթէ [դ] Ոտք ե-լած. levé.

خاسر { խասիր [ա] Վնասուած. qui a éprouvé des dommages. [خسران էն]։

خاسف { խասիֆ [ա] Խաւարած. éclipsé. [خسوف էն]։

خاشاك { խաշագ [դ] 1. Շիւղիկ. brin, fétu 2. Աւելածք. balayures.

خاشر { խաշըր خاشردى խաշըրտը [թ] Տե՛ս. voir خشر خشردى ։

خاشع { խաշի՛ [ա] Խոնարհող qui penche, s'humilie [خشوع էն]

خاشلامق { խաշլամագ [թ] 1. Խաշել. passer à l'eau bouillante 2. Ծեծ-քաշել. bâtonner 3. Այրել (ջրով տաքով). brûler.

خاشلامه { խաշլամա [թ] Խաշած միս. viande bouillie. du bouilli.

خاشلانمق { խաշլանմագ [թ] 1 Այրիլ (տաքցած ջրով). se brûler avec de l'eau chaude 2. Վնասուիլ. éprouver des pertes.

خاص { խասս [ա] 1. Յատուկ, սեփհական. propre, privé [خصوص էն] [եփ. خاصه] 2. Անխառն, Զուտ մաքուր. pure, vrai, véritable 3. Արքունական, royal 4. Ականաւոր անձ, աւագորեար. notable, personnage [յփ. خواص . خاصان] 5. Մասնաւոր. particulier.

Աւաց. اتك — Զերմուկ հաց. pain de gruau. اون — Զերմուկ ալիւր. farine de gruau. مجلس — Նախարարաց ժողով. conseil des ministres. — ال — Գեր ի վերոյ. éminent.

خاصكى { խասսէքի [թ] Անձնապահ, Փըշտախ-տան Սուլթանի. garde du Sultan [յփ. خاصكيلر . خاصكيان]։

خاصه { խասսէ* [ա] 1. Յատուկ, սեփհական. propre, privé [خصوص էն] [եփ. خاص ի] 2. Յատկութիւն propriété [յփ. خواص]։

Աւաց. — خزينه կայսեր անձնական գանձ. liste civile. — عساكر անձնապահ զօրք. اردوسى — անձնապահ բանակ. garde impériale. مشيرى — անձնապահ զօրաց հրամանատար. commandant de la garde impériale. — بال պէլ

խասսա յատկապէս, spécialement.

خاصه { խասսէ [ի] Տեսակ մը կտաւ. espèce de toile. batiste.

خاصةً { խասսաթէն*[ա]Յատկապէս. spécialement, exprès.

خاصيت { խասսիյէթ*[ա] 1 Յատկութիւն. propriété 2. Առողջարար ազդեցութիւն. vertu hygiénique [ռմկ. հասիյէթ]. لو — առողջարար, ողջունէա. salutaire, salubre.

خاضع { խազը՛ [ա] Հլու և հեզ. affable et docile [خضوع էն].

خاطب { խադըպ [ա] Ատենաբան. քարոզիչ orateur,prédicateur[خطاب էն

خاطر { խադըր [ա] 1. Յիշողութիւն. միտք. mémoire, esprit [خطور էն] 2. Յարգ, ակնածութիւն, սէր. estime, égard, amour 3. Որպիսութիւն կենաց. état de santé. condition.

Անոց. کز ایچون — ձեր սիրոյն համար. par égard pour vous. دن چیقارمق — մոռնալ. oublier: یاپمق — գոհացնել. satisfaire. صایمق — մեծկան անձին յարգանք ունենալ. avoir de la considération pour qn. قالمق — վշտանալ, զայրանալ. se fâcher, se dépiter. քէն. ressentiment. گوکل صایمق — մարդահաճութիւն ընել. chercher à plaire aux hommes. یق — ا خوش հաճեցնել, գոհացնել contenter, satisfaire. ـ— طوقنمق դիւրազգածութիւն վիրաւորել. blesser la susceptibilité. ـله — صفای ուրախ զուարթ. bien aise, avec plaisir.

خاطرساز { խադըրսազ [պ] Հաճոյակատար. քաղցր. obligeant, gracieux. ی— մարդահաճութիւն. obligeance.

خاطرشناس { խադըրշինաս [պ] Հաճոյակատար complaisant. obligeant.

خاطرلمق { խադըրլամագ [թ] Յիշել, մտաբերել. se rappeler, se souvenir.

خاطرمانده { խադըրմանտէ [պ] Սրդողած, վշտացած. fâché, affecté.

خاطرماندکی { խադըրմանտէկի [պ] Վշտացում, անհաճութիւն. désagrément.

خاطرنشان { խաթըրնիշան [պ] Սրտի մէջ դրօշմեալ. gravé dans le cœur.

خاطرنواز { խաթըրնիւվազ [պ] Հաճոյակատար, ազնիւ, complaisant, affable. ى — կամ لق — կամս. բարութիւն, խնամք. complaisance.

خاطره { խաթըրէ* [ա] 1. Խորհրդածութիւն. Խոհ. pensée, idée[خطور էն] [յգ. خواطر] 2. Յարգ, սէր. égard, amour, intérêt.

خاطف { խաթըֆ [ա] 1. Յափշտակող. qui ravit [خطف էն] 2. Շլացուցիչ. éblouissant. ravissant.

خاطى { խաթը [ա] 1. Սխալած, սխալական. qui a fait une faute, faillible [خطا էն] 2. Մեղաւոր. pécheur.

خافق { խաֆըք [ա] Տրոփող. palpitant [خفقان էն] [եգ. خافقه].

خافقين { խաֆըքէյն [ա] Արեւելք և Արեւմուտք l'Orient et l'Occident.

خاقان { խաքան [ա] Կայսր. միապետ. empereur, monarque [յգ. خواقين]

خاقانى { խաքանի [ա] Կայսերական. impérial [եգ. خاقانیه]. Այս. — دفتر — պետական կալուածատումար cadastre.

خاك { խաք [պ] Հող. terre, poussière.

خاكپاى { խաքիփայ [պ] 1. Ոտից կոխան Հող terre foulée aux pieds 2. Ձեր կամ Նորին մեծութիւն. Votre ou Sa Seigneurie. Այս. شاهانه — առ ոտս գահոյից Վ. Կայսեր. aux pieds du trône de S. M. le Sultan. ه یوز سورمك — ծառայութեան յարգանքը մատուցանել. rendre hommage

خاكدان { խաքտան [պ] Երկիր, աշխարհ. terre, monde.

خاكروب { խաքրուպ [պ] Աւելածու. balayeur

خاكسار { խաքսար [պ] Խոնարհ, հեզ. humble, misérable.

خاكستر { խաքիսթեր [պ] Մոխիր. cendre.

خاكى { խաքի [պ] 1. Հողային. terrestre [յգ. خاكيان] 2. Չուառ. misérable

خال { խալ [պ] Սեւանիշ, դրոշմ. grain de beauté.

خال { խալ [ա] Մօրեղբայր. oncle maternel.

خالد { խալիտ [ա] Մշտընջենակեաց. qui reste éternellement, éternel. [خلد էն] ։

خالص { խալիս [ա] 1. Անխառն, զուտ. non mêlé, pur, véritable [خلوص էն] [էգ. خالصه] 2. Անկեղծ. sincère.

خالصانه { խալիսանէ [դ] Անկեղծօրէն. sincèrement, naïvement.

خالطه { խալթա [ի] Շանց անուր. collier de chien.

خالق { խալիգ [ա] Ստեղծող, արարիչ. créateur [خلق էն] ։

خالقیت { խալիգիյէթ* [ա] Արարչագործութիւն. puissance Créatrice.

خاله { խալէ* [ա] Մօրաքոյր tante maternelle.

خاله { խալա [ի] Հօրաքոյր. tante paternelle.

خالی { խալի [ա] 1. Դատարկ. vide, inoccupé [خلو էն] [էգ. خالیه] 2. Ամայի. isolé 3. Անմշակ. inculte 4. Անտէր. sans propriétaire 5. Զերծ. exempt de. Առած. او — կալմ قالمق — դադարիլ. cesser. وقت — պարապոյ ատեն. loisir. առանձին. seul. à seul.

خالی { խալը [ի] Գորգ, կապերտ. tapis [տաճ. قالی էն] ։

خالیجی { խալըճը [ի] Կապերտավաճառ. marchand de tapis.

خام { խամ [դ] 1. Խակ. տհաս. non mûr, vert 2. Անթարծ, անտաշ. cru. brut 3. Անվարժ. inexercé 4. Անկիրթ. indiscipliné 5. Սուտ. faux. Առած. طمع — անիրաւ անձնչանք. ambition sans raison. خلاء — բոլորովին համբակ. tout à fait novice. شکر — Թուխ շաքար cassonade, moscovade.

خامد { խամիտ [ա] 1. Նուաղեալ. défaillant [خمود էն] 2. Շիջեալ. éteint.

خامس { խամիս [ա] Հինգերորդ. cinquième [خمس էն] [էգ. خامسه] ։ عشر — տասնևհինգերորդ. quinzième

خامساً { խամիսէն [ա] Հինգերորդ. cinquièmement, cinquième.

خاملامق { խամլամագ [ի] Տկարանալ, déchoir, perdre ses forces.

خاملق { խամլըգ [ի] 1. Տհասութիւն. im-

maturité 2· Անվարժութիւն imperitie·

خامور { խամուր [Խամըրթայ. خمير էն] 1· Հայս. գանգուած. pâte 2· Խմոր, մակարդ. levain 3· Հում. qui n'est pas bien cuit· cru·

Առած. ا — ر. ի մի խառնել. faire une mélange· ايشى — Հաստեայ, կարկանդակ. pa-tisserie · سز بيراى — Տօն բաղարջակերաց. la fêtes des azymes·

خامورجى խամուրճը [ի] / خاموركار խամուրքեար [գ] 1· Թըրթող, գանգող pétrisseur, gindre 2· Պղակունաբարդող. pâtissier·

خاموش { խամուշ [գ] 1· Լուռ. silencieux [ոչ خاموشان] 2· Լռութիւն. silence ! او — լռել. se taire·

خاموشى { խամուշի [գ] Լռութիւն. silence·

خامه { խամէ [գ] Գրիչ. plume [ոչ. خامها]· — اثر երկ. ouvrage·

خاميازه { խամեազէ [գ] Յօրանջում. bâillement. كش او — յօրանջել. bâillir·

خان { խան [գ] Պանդոկ, իջևան. auberge, hôtel·

خان { խան [գ] 1· Արքայ. roi [ոչ. خانان] 2· Իշխան. prince·

خانجى { խանճը [ի] Պանդոկապետ. aubergiste· hôte·

خاندان { խանտան [գ] 1· Գերդաստան. famille 2· Ազնուական. noble, hospitalier·

خانق { խանըգ [ա] 1· Խեղդող. qui étrangle [خنق էն]. Առած. ــــ الكلب — Աղազանուկ. ձիւնածաղիկ tue -chien· النمر — ընձախոտ. aconit·

خانقاه { խանգահ Մենաստան աերվիշաց, վանք. couvent des derviches, cloître [արաբ. خانكاه էն]·

خانكاه { խանքեահ [գ] Վանք cloître· couvent·

خانكى { խանեքի [գ] Տնական· domestique

خانلق { խանլըգ [ի] Իշխանութիւն. principauté·

خانم { խանըմ [ի] 1· Տիկին (ma)dame 2· Օրիորդ. (ma)demoiselle·

Առած. الى — այծանկերէ.

chèvrefeuille. بوجكي — կուր-մըտաթէնի. coccinelle.

خانمان { խանըման [գ] 1. Տուն, բնակարան. mai-son, demeure 2. Ընտանիք. famille.

خانه { խանէ [գ] 1. Տուն. maison [տե. خانا] 2. Ընտանիք. famille 3. Խորշ. case 4. Ստորաբաժանում. subdivision 5. Գիծ, գաւազան. raie.

Աչք. گوز — ակնակապիճ. orbite de l'œil. اصلاح — ուղղութեան տուն. mai-son de correction. بردوش — թափառական. errant.

خانى { խանի [բ] Տեսակ մը ձուկ է. espèce de poisson.

خاو { խավ [գ] Թաւութիւն աստուեաց, աղուամազ. poil fin, duvet.

خاور { խավըր [գ] Արեւելք orient.

خاوران { խավըրան [գ] Արեւելք և Արեւմուտք. orient et occident.

خاوره { խավրա [եէ] Ժողովարան հրէից. synagogue.

خاورى { խավըրի [գ] Արեւելեան oriental

خاولو { խավլու [բ] 1. Թաւոտ velu, poilu 2. Դաստառակ. touaille, essuie-main.

خاويار { խավեար [բ] Ձկնկիթ, քուրիա. caviar.

خايه { խայէ [գ] Ամորձիք. testicule [ռամկ. Հօպա]. قندز — կուղբի ամորձիք. castoréum.

خبائث { խապայիս* [ա] Չարագործութիւնք. méchancetés [եզ. خبيثه].

خباثت { խապասէթ* [ա] Չարագործութիւն, նենգութիւն. méchanceté, perfidie.

خباز { խապպազ [ա] Հացագործ. boulanger [خبز էն] [տե. خبازان].

خباز { խուպպազի [ա] Մոլոշ, բազրճուկ. mauve. ـى — մոլոշազգի. malvacé.

خبايا { խապայա* [ա] Գաղտնիքներ. secrets. mystères [եզ. خبيه].

خبث { խուպս [ա] Տե՛ս. voir خباثت.

خبثا { խուպէսա * [ա] տե. خبيث ի.

خبخابى { խապխապի [ա] Ան-հոգ, անտարբեր. nonchalant, indifférent.

خبر { խապէր [ա] 1. Տեղեկութիւն. informa-

tion [ճը. اخبار] 2. Լուր. avis, nouvelle 3. Աւանդութիւն Մուհամմէտի. tradition du Mahomet 4. Խբ. Ստորոգելի. attribut.

Առոյ. ی — բանբեր. messager. ا — լուր տալ. avertir. — قره գոյժ. triste nouvelle. — علم و ծանուցագիր. վկայութեան գիր. notification, déclaration, certificat. ی — او գիտնալ. avoir connaissance de qc.

خبردار { Խապէրտար [պ] Տեղեակ, գիտակ. bien informé, avisé [ճը. خبرداران] ا — او տեղեկանալ. s'informer

خبرلشمك { Խապէրլէշմէք [թ] Իրարու լուր տալ. être en intelligeance avec qn. 2. Թղթակցել. être en correspondance.

خبره { Խըպրէ կամ Խիպրէ* [ա] Տեղեկութիւն, հմտութիւն. connaissance, érudition. — اهل փորձառու և հմուտ. homme expert [ռմկ. Էհլի գըպրէ].

خبریه { Խապէրիյէ* [ա] Ստորոգելի prédicable

خبز { Խուպզ [ա] Հաց. pain.

خبط { Խապթ [ա] Խարխափել. marcher à tâtons.

خبیث { Խապիս [ա] Չար. méchant [ճը. خبثاء] [իգ. خبیثه] ; ارواح — սատանայք. démons.

خبیر { Խապիր [ա] Տեղեակ, հմուտ. bien informé, érudit [ճը. خبرا].

خبیه { Խապիյէ* [ա] Գաղտնիք. secret. mystère [ճը. خبایا].

ختام { Խիթամ [ա] Վերջ. աւարտ. fin, expiration. Առոյ. بولق — կամ — پذیر վերջանալ, աւարտիլ. finir, se terminer.

ختان { Խիթան [ա] Թլփատութիւն. circoncision.

ختم { Խաթմ [ա] 1. Կնքել, apposer le sceau 2. Աւարտել. terminer 3. Կուրանը ծայրէ ի ծայր կարդալ. faire une lecture complète de Coran.

ختله { Խաթլէ* [ա] Ստորին մասն որովայնի. bas ventre, hypogastre.

خجالت { Խաճալէթ* [ա] Ամօթ. honte, confusion. چکمك — ամաչել. շիկնիլ. se couvrir de honte.

خجسته { խուճէսթէ[պ] Բարեբաստ, երջանիկ. prospère, de bon augure, heureux.

خجستگی { խուճէսթէկի [պ] Բարեբաստութիւն. prospérité, bonheur.

خجل { խաճիլ[ա] Ամօթահար. couvert de honte [خجالت էն].

خجیل { խաճիլ [ա] Տե'ս. voir خجل.

خجلت { խաճլէթ* [ա] Տե'ս voir خجالت.

خد { խատտ [ա] Այտ. joue.

خدا { խուտա [պ] 1. Տէր. maître 2. Աստուած. Dieu. یا — ա'Ա Աստուած. O mon Dieu!

خداداد { խուտատատ[պ] Աստուածատուր, բնական. donné par Dieu. naturel, inné.

خداع { խատտա' [ա] Կարի նենգաւոր. grand fourbe [خدعه էն].

خداع { խըտա' [ա] Նենգութիւն. tromperie

خدام { խուտտամ*[ա] Սպասաւորք. serviteurs, pages [եզ. خادم].

خداوند { խուտավէնտ [պ] 1. Տէր. maître, seigneur [յգ. خداوندان] 2. Աստուած. Dieu.

خداوندکار { խուտավէնտիկեար [պ] Կայսր. empereur.

خدایکان { խուտայիկեան [պ] Թագաւոր մեծաշուք grand monarque.

خدائی { խուտայի [պ] 1. Աստուածային. divin 2. Ինքնաբեր. spontané.

خدر { խըտր [ա] 1. Քօղ. voile [յգ. اخدار] 2. Խաղրէր թէլ: Թմրութիւն, բնդարմացում. torpeur. — البنان բնդարմացում մատանց ծայրի. onglée.

خدشه { խատշէ* [ա] 1. Ցաւ, Խանգարաւոր. égratignure 2. Խայթ. remords. خاطر — Մտատանջութիւն. anxiété.

خدعه { խուտ'ա* [ա] Նենգութիւն, խորամանկութիւն. imposture, ruse, stratagème. کر — Նենգաւոր. imposteur, rusé.

خدم { խատէմ* [ա] Սպասաւորք. serviteurs [յգ. خادم ի].

خدمات { խըտէմաթ*[ա] Ծառայութիւնք. services, emplois [եզ. خدمت].

خدمت { խըտմէթ* [ա] 1. Ծառայութիւն. service [յգ. خدمات] 2. Պաշտօն. emploi. ـــده بولنق կամ I — ծառայել. servir.

خدمتجى { խըտմէթճի [բ] Տե՛ս. voir خدمتكار :

خدمتكار խըտմէթքեար [դ] / خدمتكذار խըտմէթկիւզար { Ծառայ, սպասաւոր. serviteur, domestique [յգ. خدمتكاران] :

خدمه { խատէմէ* [ա] 1. Ծառայք, սպասաւորք serviteurs, domestiques [եզ. خادم] 2. Պալատան, դատարանի և կառավարութեան սպասաւորք. serviteurs d'un palais, d'un tribunal ou d'une ministère.

خدمه { խըտմէ* [ա] Տե՛ս. voir خدمت :

خدنك { խատէնկ [պ] Նետ. flèche.

خديعه { խատի'ա* [ա] խաղ, նենգ, վարպետութիւն. tour, artifice [յգ. خدائع]

خديو { խըտիվ [պ] Իշխան. prince [յգ. خديوان]

مصر — Եգիպտոսի փոխարքայ. vice-roi d'Égypte, Khédive

خديوانه խըտիվանէ / خديويه խըտիվիյէ [պ] { Իշխանական. princier.

خديويت { խըտիվիյյէթ* [ա] Իշխանապետութիւն. principauté.

خذلان { խըզլան [ա] Անօգնութիւն, լքում. abandon. délaissement.

خذله { խազալէ* [ա] Փախըստական, դասալիք. fugitifs, déserteurs [եզ. خاذل] :

خذمت { խըզմէթ [բ] Տե՛ս. voir خدمت :

خر { խար [պ] Էշ, աւանակ. âne [յգ. خران].

خر { խըր [բ] 1. Խռնդիւն. ronflement 2. Բանակռիւ. querelle, dispute.

خرائط { խարայիթ* [ա] յգ. خريطه ի :

خراب { խարապ [ա] 1. Աւերում, կործանում. ruine, destruction [յգ. خرابات] 2. Աւերեալ. ruiné, détruit. I — աւերել, եղծանել. ruiner, ravager. بعد — البصره (Պասրայի կործանումէն յետոյ) բանը բանէն անցնելէն յետոյ. (après la ruine de Bassorah) moutarde après dîner.

خراب { խարրապ* [ա]. յգ. خارب ի :

خرابات { խարապաթ* [ա] 1. Աւերմունք. ravages [եզ. خراب] 2. Աւերակք. ruines [եզ. خرابه] 3. Գինետուն. taverne. ى — գինետան մարդ. qui passe son temps dans les tavernes.

خرابه { խարապէ* [ա] Աւերակ. ruine [յգ. خرابات] زار — աւերակներ լի վայր. lieu couvert de ruines

خرابيت { խարապիյեթ* [ա] Աւերութիւն, կործանում. ruine, désolation.

خراج { խարաճ [ա] Հարկ. tribut, impot. — كسك հարկատու ընել. soumettre à un tribut. رؤس — գլխահարկ. capitation.

خراج { խուրաճ [ա] Խոցակայթ abcès. apostème

خراجات { խարաճաթ* [ա] յգ. خراجه ։

خراجكذار { խարաճկիւզար [պ] Հարկատու. tributaire.

خراجه { խարաճէ* [ա] Տե՛ս voir خراج ։

خراجيه { խարաճիյէ* [ա] Հարկի ենթակայ. soumis au tribut.

خرار { խարար [թ] Ձարխայ մեծ պարկ. grand sac de crin [արաբ. غراره է]։

خرازه { խարազէ [թ] Մաղ. ձագար եզան. pierre biliaire du bœuf.

خراسان { խորասան [թ] Աղիւսի ծեծուածք. poudre de brique.

خراسانى { խորասանի [պ] 1. Աղջամ կարմիր. rougeâtre 2. Եղեգնահունդ. barbotine 3. Խորասանցի. de la province de Korassan

خراش { խըրաշ [պ] 1. Ճանկող, քերող. qui égratigne 2. Խոց. blessure

خراطيم { խարաթիմ* [ա] յգ. خرطوم է ։

خرافات { խուրաֆաթ* [ա] յգ. خرافه է ։

خرافه { խուրաֆէ* [ա] 1. Առասպել. fable, conte [յգ. خرافات] 2. Անմիտ բան. sottise.

خرام { խըրամ [պ] Նազելի ճեմք, պերճանում démarche balancée, languissante, fière.

خرامان { խըրաման [պ] Նազելով ճեմելով. qui marche en se balançant.

خربز { խըրպիւզ [պ] Ձմերուկ. pastèque, melon d'eau [արաբ. [illegible]]

خربق { խարպագ [ա] Բուս. Վրացի կոճ. ellébore.

خربه { խարպէ [ի] Թովչութիւն, դիւթութիւն. charme, incantation.

خربه جی { խարպէճի [ի] Հմայող, թովիչ. charmeur, enchanteur.

خربه لمق { խըրպալամագ [ի] Խոշտանգել, չարչարել. maltraiter.

خرتاوی { խըրթավի [ի] Տեսակ մը գլխանոց զոր կը կրէին թուրք հեծելազօրք. espèce de coiffure que portait la cavalerie turque.

خرتلاق { խըրթլագ [ի] Խռչափող. larynx.

خرت مرت { խըրթմըրթ [ի] Չնչին բաներ. bagatelles

خرتوج { խարթուճ [ի] Տե՛ս voir خارتوج.

خرج { խարճ [ա] 1. Ծախս. dépense, frais 2. Նախնական նիւթ. matière primaire. 3. Շաղախ. mortier 4. Տրեզ. galon, soutache 5. Մէկու մը կրնալիք բանը. fait. qc. à la portée de qn. Ասաց. ! — ծախսել. dépenser, dissiper. عالم — ամէնօրական, ընթացիկ. ordinaire, courant. بنم — دكل իմ ընելիքս բան չէ. ce n'est pas mon fait. وكيل — Մատակարար. intendant. — لی مصرفلی Մեծածախս. dispendieux.

خرج { խուրճ [ա] Կաշեայ պարկ, քակեղէթ. sacoche, besace.

خرجامق { խարճամագ [ի] Ծախսել. dépenser.

خرجراه { խարճիրահ [պ] Ճամբու ծախս. frais de route.

خرجلق { խարճլըգ [ի] Մանր ծախուց համար դրամ. argent nécessaire pour des menues dépenses.

خرجين { խըրճըն [ի] 1. Դժուարաբարոյ. revêche. d'un naturel difficile 2. Անընտել. sauvage 3. Յամառ. obstiné, entêté.

خرخر { խըրխըր [ի] Տե՛ս voir خر.

خرخره { խուրխուրա* [ա] Բժշ. Խռնչիւն. râle.

خرد { խըրտ [պ] Խելք, միտք intelligence, esprit. — ب կամ — با խելացի sage. افروز — միտք լուսաւորող. qui éclaire l'esprit. سوز — ցնորեցուցիչ. qui rend fou, affolant.

خرد { խուրտ [գ] Մանր, փոքր. menu, petit.

خردال { խուրտալ [ի] Տե՛ս voir خردل ։

خردل { խուրտէլ [ա] Մանանեխ. moutarde [ադա. խարտալ]։ برى — վայրի մանանեխ. moutarde sauvage.

خردمند { խըրըտմէնտ [գ] Խելացի, իմաստուն intelligent, sage [յգ. خردمندان] انه — իմաստունի պէս. comme un sage, sagement.

خردوات { խուրտէվաթ* [ա] 1. Մանր մունր բաներ. objets menus [յգ. خرده ի] 2. Մանր երկաթեղէնք. quincaillerie.

خردواتجى { խուրտէվաթճը [ի] Մանր երկաթեղէնք ծախող. quincaillier

خردوخاش { խուրտէխաշ [գ] Ջախջախուած. cassé et écrasé.

خرده { խուրտէ [գ] 1. Մանր նիւթ. objet menu 2. Նուրբ. fin, mince 3. Մանրուք, խեշերանք. menuaille 4. Մանր երկաթեղէն. quincaille. كير — մանրաքերիչ. éplucheur.

خردهبين { խուրտէպին [գ] 1. Նրբամիտ, նրբահայեաց. subtil, perçant, fin 2. Մանրադիտակ. microscope. ى — մանրադիտական. microscopique.

خردهجى { խուրտէճի [ի] Տե՛ս voir خردواتجى ։

خردى { խուրտի [գ] Փոքրկութիւն. petitesse.

خرزه { խըրզա [ի] Հողին փլիլը արգիլելու համար փոսերու մէջ զետեղուած տախտակներ. մոյթ. pièces de bois fixées dans une fosse pour empêcher l'éboulement, étais.

خرس { խըրս [ա] Համրութիւն. mutisme.

خرس { խըրս [պ] Արջ. ours.

خرسان { խուրսան* [ա] Համրեր. muets [յգ. اخرس ի]։

خرستيان { խըրիստիեան [ի] Քրիստոնեայ. chrétien.

خرستيانلق { խըրիստիեանլըգ [ի] 1. Քրիստոնէութիւն. christianisme 2. Երկիր քրիստոնէից. chrétienté.

خرسز { խըրսըզ [ի] 1. Գող. voleur 2. Նենգող. auteur d'un détournement, filou. Ծով. ى — دكز

ծովահէն. pirate. یتاغی — գողի որջ. repaire des voleurs.

خرسزلق { Խըրսըզլըգ [թ] 1. Գողութիւն. vol 2. Նենգութիւն. détournement, vol.

خرسزلمه { Խըրսըզլամա [թ] Գաղտագողի. furtivement.

خرسند { Խուրսէնտ [պ] Գոհացող, գոհ. content, satisfait.

خرشف { Խարշէֆ [ա] 1. Թեփ, կեղևանք (մորթոյ). écaille 2. Բուս. Տերևիկ. squame.

خرشوف { Խարշուֆ [ա] Կանկառ. artichaut.

خرطوم { Խորթում [ա] 1. Կնճիթ. trompe de l'éléphant 2. Խողովակ ջրհանի. tuyau d'une pompe

خرق { Խարգ [ա] 1. Պատռել, ճեղքել. déchirer, fendre 2. Պատռուած, ակօս. crevasse, sillon [Տե. خروق].

خرقه { Խըրգա* [ա] 1. Վերարկու դերվիշաց. manteau de derviche 2. Կարճ պարեգօտ. robe courte et ouatée. Առաջ. شريف — Վերարկու Մուհամմէտի. manteau de Mahomet. پوش — Վանական, դերվիշ. moine, derviche.

خرگاه { Խըրկեահ [պ] Տաղաւար, վրան. pavillon, tente. Առաջ. قمر — Պսակ լուսնի. halo.

خركله { Խըրկելէ [թ] 1. Երամակ անվարժ ձիոց. troupeau des chevaux non dressés 2. Անվարժ ձի. cheval non dressé [Գաւառ. Հերկէլէ].

خرگوش { Խարկեօշ [պ] Նապաստակ. lièvre.

خرلاشمق { Խըրլաշմագ [թ] Իրարու հետ կռուիլ, վիճիլ. se quereller, se disputer.

خرلامق Խըրլամագ [թ], خرلدامق Խըրլըտամագ } Խռռալ, խռխռալ. ronfler, râler.

خرلدی { Խըրլըտը [թ] 1. Խռխռիւն, խռռոց. râle 2. Կռիւ, կռիւ. querelle, dispute.

خرم { Խուրրէմ [պ] Ուրախ, զուարթ. joyeux, gai.

خرما { Խուրմա [պ] Արմաւ. datte. آغاجی — Արմաւենի. palmier. دلی — Ար-

արմաւաստան. lieu planté de palmiers.

خرمان { խուրմա՛ն [թ] Տե՛ս voir خرمن ։

خرمن { խըրմե՛ն [պ] 1. Կալ. aire 2. Դէզ (հունձքի). tas, meule [ռամկ. հարթման և խարման]։

Ածանց. دوكك — հունձք ծեծել. battre (le blé). صاورمق — հօսել. vanner. يرى — կալ դնելու տեղ. lieu où l'on établit l'aire. آی — բակ լուսնի. halo.

خرنوب { խարնուպ [ա] Եղջիւր. caroube.

خروات { Խըրվաթ [թ] Խըր-վաթ. croate.

خروب { խարրուպ կամ խառ-րուպ [ա] Եղջիւր. caroube [ռամկ. հառնուպ]։

خروج { խուրուճ [ա] 1. Դուրս ելնել. sortir 2. Ելք. sortie 3. Ապս-տամբիլ. se soulever 4. Յարութիւն. résurrection.

Ածանց. — صاحب Երկրակալ. conquérant.

خروس { խօրօս [պ] 1. Ա-քաղաղ, աքլոր. coq 2. Կայծահան հրացանից շուն. chien de fusil.

خروسپينه { խօրօսփինա [թ] Տե-սակ մը ձուկ. espèce de poisson.

خروسلانمق { խօրօսլանմագ [թ] Գոռոզանալ. prendre un air arrogant.

خروش { խուրուշ [պ] Ա-ղաղակ, գոչիւն. cri, clameur. جوش و — ايلك յորդիլ. déborder.

خروشان { խուրուշան [պ] Գոչող, գոռա-ցող. criant, rugissant.

خروق { խուրուգ* [ա] Յգ. خرق ի ։

خريد { խըրիտ [պ] Գնում. achat.

خريدار { խըրիտար [պ] Գնող acheteur.

خريده { խըրիտէ [պ] Գնեալ. acheté.

خرزمه { խըրզըմա [ա] Բերա-նակապ, երախ-կալ. muselière.

خريطه { խարիթա* 1. Աշ-խարհագրական տախ-տակ. carte géographique [յգ. خرائط] 2. Յատակագիծ, քարտէս. levé, carte, plan [ռամկ. յունականէն]։

خريف { խարիֆ [ա] Աշուն automne. ى — աշնանային. automnal.

خزائن { խազային* [ա] Յգ. خزينه ի ։

خزان { խըզան [պ] Աշուն. automne.

خزانه { խըզանէ* [ա] 1. գանձ. trésor 2. Ընդունարան. réservoir [ա- ղա. խազանէ].

خزر { խազէր [ա] — بحر: կասպից ծով. mer Caspienne.

خزع { խազ' [ա] 1. կտրել. couper 2. մէջ. հերձում, հատում. absicion.

Անաթ. القصبه — շնչափողա-տութիւն. trachéotomie. — المثانه փամփուշտահատութիւն. cystotomie.

خزم { խազմ [ա] խարան. séton.

خزنه { խազանէ* [ա] յգ. խազինի. pl. de خازن.

خزينه { խազինէ* [ա] 1. Ընդունարան. réservoir [յգ. خزائن] 2. գանձ. trésor 3. Մթերանոց. dépôt 4. Վառօդախոնջ (Հրաձգանի). magasin. 5. 18,000,000 ղրուշ. une somme de 18,000,000 piastres.

Անաթ. ماليه —ٔ جليله‌سى գանձ կայս. կառավարութեան. trésor de l'empire ottomane. خاصه —ٔ կայսեր անձնական գանձ. liste civile. نظاميه —ٔ գանձ պատերազմի դրան caisse du ministère de la guerre. ماندە — գանձուն մէջ մնացած. retenu au trésor.

خزينه‌دار { խազինէտար [պ] գանձապահ. trésorier.

خس { խըս [ա] 1. Շիւղ. brin, écharde 2. խըսս [ա] Հազար. laitue.

خسار خسارت { խասար, խասարէթ* [ա] 1. Վնաս, կորուստ. dommage, perte [յգ. خسارات] 2. Աւեր. ravage.

خسارديده { խասարտիտէ [պ] Վնասուած. subi des pertes.

خساست خست { խասասէթ*, խըսսէթ* [ա] 1. Գձձութիւն, վատթարութիւն. bassesse 2. ժլատութիւն, կծծութիւն. sordidité, ladrerie.

خستك { խասթէլիք [պ] Հիւանդութիւն. maladie.

خسته { խասթէ [պ] 1. Հիւանդ. malade, souffrant [յգ. خستكان] [ա- Հաթա] 2. խոցեալ. blessé. مزاج — կամ. علل — հիւանդոտ maladif.

خسته‌خانه { խասթէխանէ [պ] Հիւանդանոց. hôpital.

خستەلق { խասթալըգ գամ / خستەلك խասթալըք [ի] 1. Հիւանդութիւն. maladie 2. Համաճարակ հիւանդութիւն. épidémie.

خستەلنمق { խասթալանմագ [ի] Հիւանդանալ. tomber malade.

خسران { խուսրան [ա] Վնաս, կորուստ. ruine, perte, détriment.

خسرو { խուսրէվ [դ] Արքայ, վեհապետ. roi, souverain [պ. خسروان]. — كى Կիւրոս. Cyrus.

خسروانە { խուսրէվանէ. خسروانى / խուսրէվանի. خسروى / խուսրէվի [դ] Արքայական, վեհապետական royal, impérial.

خسوف { խուսուֆ [ա] Խաւարումն լուսնի. éclipse de lune. — جزئى Մասնական խաւարումն. eclipse partielle. — كلى Ամբողջական խաւարումն. éclipse totale.

خسير { խասիր [ա] Կործանեալ, կորուսեալ. ruiné, perdu.

خسيس { խասիս [ա] 1. Գձուձ, անարգ. bas. vil, abject [خساست էն] [ժ. اخسا] [էգ. خسيسە] 2. Ժլատ, կծծի. sordide, ladre [ադա. խըսիսլըք]. — لك կծծու-թիւն. ladrerie, sordidité.

خشخش { խըշխըշ [ի] Խարշափ. frou-frou

خشب { խաշէպ [ա] Ատաղձ, փայտ. bois de charpente [ժ. اخشاب].

Աստ. բառ. الانبيا — գայաքինի. gaïac. الثعبان — օձաձև. serpentine. — كاذب Թերափայտ. aubier. Հանքա. متفحم — փայտաքար. lignite. ى — փայտեայ. en bois

خشت { խիշթ [դ] 1. Աղիւս. brique 2. Կարճ նիզակ. javelot. كر — Աղիւսագործ. fabricant de brique.

خشتكارى { խիշթքեարի [դ] Աղիւսեայ շէնք briquetage.

خشخاش { խաշխաշ [ա] Մեկոն, խաշխաշ. pavot. برى — Հաւրդնուկ. coquelicot. شوك — Փշալից խաշխաշ. argémone.

خشردامق { խըշըրդամագ [ի] 1. Խարշափել, դղրդել (տերևոց, խոտոց). frémir 2. Եռալ. bouillir.

خشردى { խըշըրդը [ի] Խարշափ, սօսաւիւն, շրշիւն (տերևոց). frémissement 2. Ձայն եռալոյ. bruit de bouillonnement.

خشك { խէշք [գ] Չոր. sec. — وترکی — չոր և դալար պտուղոց մաքսատուն. douane des fruits secs et des frais [տես. մեյվէ կիւմրիւկի). سال — երաշտ տարի. année de sécheresse

خشاق { խըշըրթը [ի] Սուլում, շչիւն. sifflement.

خشلدامق { խըշըլտամագ [ի] Սուլել, շչել. խժալ. siffler.

خشم { խըշմ [գ] Բարկութիւն, ցասում. colère, indignation. ه— كلك ցասնուլ. se mettre en colère. كين— բարկացող. irascible.

خشملنمق { խըշմլէնմէք [ի] Ցասնուլ, զայրանալ, s'indigner, s'irriter

خشمناك { խըշմնագ [գ] Ցասկոտ. irascible, dépiteux.

خشن { խաշին [ա] Տե'ս. voir خشين.

خشنود { խօշնուտ [գ] Գոհ. satisfait. ا — գոհացնել. satisfaire. او — գոհանալ. être satisfait. ى — . لق — գոհունակութիւն. satisfaction.

خشنوديت { խօշնուտիյէթ* [ա] Գոհունակութիւն. satisfaction, contentement.

خشوع { խուշու' [ա] Հեզութիւն, խոնարհութիւն. mansuétude, humilité.

خشونت { խուշունէթ* [ա] Խստութիւն, կոշտութիւն. dureté, grossièreté. لو— կոշտ, գռեհիկ. grossier.

خشيت { խաշիյէթ* [ա] Աստուածավախութիւն. crainte de Dieu. scrupule.

خشين { խաշին [ա] Կարծր, խիստ. dur, rude [خشونت էն] [յգ. خشينه].

خصائص { խասայիս* [ա] յգ. خصيصه ի.

خصائل { խասայիլ* [ա] յգ. خصلت ի.

خصال { խըսալ* [ա] յգ. خصلت pl. de خصلت

خصام { խըսամ [ա] Հակառակութիւն, վէճ. contestation, litige.

خصلت { խասլէթ* [ա] Բարք, բնութիւն. mœurs, caractère [յգ. خصال. خصائل].

خصم { խասմ [ա] Թշնամի, հակառակորդ, ա-

ոսոխ. ennemi, adversaire, antagoniste [յէ. خصوم . خصما]:

خصم { Խըսըմ [ի] Ազգական. allié.

خصما { Խուսէմա* [ա] յէ. خصمի. pl. de خصم:

خصملق { Խըսըմլըգ [ի] Ազգականութիւն. Խնամութիւն alliance, affinité.

خصوص { Խուսուս [ա] 1. Մասնաւորութիւն. spécialité 2. Սեփականութիւն, յատկութիւն propriété 3. Գործ, խնդիր. affaire, fait, question [յէ. خصوصات]: Ասաց. بالـ — . — يله. على الـ — նամանաւանդ. surtout. ـده — . ـنه — վերաբերեալ. մասին, մասինն. relativement à, pour.

خصوصا { Խուսուսան [ա] Մասնաւորապէս, նամանաւանդ. particulièrement, surtout.

خصوصات { Խուսուսաթ* [ա] յէ. خصوصի.

خصوصى { Խուսուսի [ա] Մասնաւոր, առանձին. spécial, particulier [էգ. خصوصيه]:

خصوصيت { Խուսուսիյէթ* [ա] 1. Մասնաւորութիւն. spécialité 2. Սէր, մտերմութիւն. affection, intimité.

خصوم { Խուսում* [ա] յէ. خصمի. pl. de خصم:

خصومت { Խուսումէթ* [ա] Թշնամութիւն. inimitié, hostilité 2. Հակառակութիւն, վէճ. contention, litige.

خصى { Խըսի [ա] 1. Սերմն նման սորու ձըկանց. laitance 2. Խասի. Ամորձիք ունեցող. testiculaire à testicule [էգ. خصيه]:

خصيه { Խասիյէ* [ա] Ամորձիք. testicule. [երկուականն է خصيتان . خصيتين]

خصيم { Խասիմ [ա] Տե՛ս voir خصم:

خضارت { Խատարէթ* [ա] Դալարութիւն. verdure.

خضر { Խըզըր [ա] Մարգարէի մը անունն է. nom d'un prophète. Ասաց. الياس كونى — [ուղղ. Խըդրէլլէզ] — روز Ս. Գէորգայ օր. jour de St. Georges.

خضراء { Խատրա* [ա] Կանաչ. vert [էգ. اخضر ի]:

خضرت { Խուտրէթ* Կանաչ Խըտրէթ [ա] Կանաչութիւն. verdeur.

خضوع { խուզու' [-] Հը-լութիւն, Հեզու-թիւն. soumission, humilité

خط { խաթթ [-] 1. Գիծ. ligne [յհ. خطوط] 2 Գիր. écriture 3. Առաջին բոյս մօրուաց. duvet 4. Թել. fil. Աստ. دست — ձեռագիր. autographe. همايون — կայսերական հրովարտակ. décret impérial. — حسن գեղագրութիւն. calligraphie. اجتماع مياه — ուղխագիծ, միջնայորձանք. thalweg. — اعتدال հաւասարական. ligne équinoxiale.

خطا { խաթա [-] 1. Սխալ. erreur, faute 2. Յանցանք. offense, tort. | — ընել. commettre une faute. صواب جدولی — Վրիպակ errata. بخش — پوش — կամ ներողամիտ. indulgent.

خطاب { խիթապ [-] Բանախօսութիւն. allocution. | — խօսքը մէկու մը ուղղել. adresser la parole à qn. — ضمير Բ. դէմքի դերանուն pronom de la deuxième personne.

خطابا { խիթապէն [-] Ուղղելով, ուղղեալ. en adressant, à l'adresse de

خطابت { խիթապէթ* [-] 1. Բեմբասացութիւն, քարոզութիւն. prédication 2. Ատենախօսութիւն. allocution, discours.

خطاط { խաթթաթ [-] Գեղագիր. calligraphe [خط ԷՆ].

خطاف { խաթթաֆ [-] Ծիծեռնակ. hirondelle. քուռ. — حشيشة ال Հաղաքայա, որոյ հիւթը կոծկոծներն կը բուժէ. chélidoine.

خطايا { խաթայա* [-] յհ. خطيئة.

خطب { խաթպ [-] Գործ. affaire [յհ. خطوب]

خطبا { խուտէպա* [-] յհ. خطيب.

خطبه { խութպէ* [-] 1. Քարոզ. discours [յհ. خطب] 2. Մաղթանք, աղօթք. oraison.

خطر { խաթար [-] Վտանգ. danger, péril [յհ. خطرات].

خطرات { խաթարաթ* [-] յհ. خطر. pl. de خطر

خطرناك { խաթարնաք [գ] Վտանգաւոր. dangereux.

خطف { խաթֆ [-] 1. Յափշտակել. ravir 2. Շլացունել. éblouir.

خطل { խաթըլ [ի] Տե՛ս. voir خطيل.

خطم { խաթմ [–] Դնչոյ, կնճիթ. museau.

خطمى { խաթմի [–] Տուղտ. guimauve, althæa [–Գ. Կիւլ Հաթմեմի].

خطوات { խութուվաթ* [–] յգ. خطوه ի.

خطوب { խութուպ* [–] յգ. خطب ի.

خطور { խութուր [–] Միտք գալ. venir à l'esprit. | — خاطره միտք գալ. յիշել. venir dans la pensée de qn.

خطوط { խութութ* [–] յգ. խաթի. pl. de خط.

خطوه { խութվէ* [–] Քայլ, pas [յգ. خطوات].

خطه { խըթթէ* [–] Երկիր, գաւառ. région, contrée, pays.

خطى { խաթթի [–] Գծային. linéaire [յգ. خطيه].

خطيئه { խաթիէ* [–] 1. Սխալանք. erreur [յգ. خطيئات . خطايا] 2. Յանցանք. offense, tort.

خطيب { խաթիպ [–] Քարոզիչ. prédicateur [յգ. خطبا] [خطابت էն].

خطير { խաթիր [–] Յարգի. estimé [էգ. خطيره].

خف { խուֆֆ [–] Մաշմակ, կօշիկ. chaussure, soulier.

خفا { խաֆա [–] Ծածկու-թիւն, գաղտնու-թիւն. état de ce qui est caché.

خفاش { խաֆֆաշ [–] Չղջիկ, գիշերաթռչուն, մեկենատուկ. chauve-souris [յգ. خفافيش].

خفاف { խաֆֆաֆ [–] Կօշկա-կար, կօշկավաճառ. cordonnier, bottier [خف էն] [–Ռմ. Փաբուչ].

خفايا { խաֆայա* [–] Գաղտ-նիք, ծածուկք. secrets, mystères [եզ. خفيه].

خفت { խիֆֆէթ* [–] 1. Թե-թեւութիւն. légèreté 2. Բժշ. Նուազումն (ցաւոյ). rémission.

Աստ. عقله — خفت խելագարիլ avoir l'esprit dérangé, perdre la tête. مزاج — Թե-թեւամտութիւն. légèreté.

خفتان { խաֆթան [պ] Վե-րարկու, պատմուճան. manteau, robe.

خفتكى { խուֆթէկի [պ] Քը-նէութիւն. assoupissement.

خفته { խուֆթէ [պ] Քնացած endormi, assoupi.

خفش { խաֆաշ [ـ] ֆիլ. Ցայգակուրութիւն. Ժթամաստութիւն nyctalopie.

خفض { խաֆզ [ـ] 1. Իջում· dépression 2. Ֆր. Էսրէ. essereh.

خفقان { խաֆագան [ـ] Տրոփում, բաբախում սրտի. palpitation [ـ ալաֆամալ].

خفى { խաֆի [ـ] 1. Թաքուն, ծածուկ. caché, latent [خفاء էն] [էգ. خفيه] 2. Գաղտնի. secret. ـ ـــ գաղտնաբար. secrètement.

خفى { խաֆֆի [ـ] Ներբանային plantaire [خف էն].

خفيا { խաֆիյեն [ـ] Գաղտուկ, գաղտնաբար. secrètement, furtivement.

خفيف { խաֆիֆ [ـ] 1. Թեթեւ. léger [خفت էն] [էգ. خفيفه] 2. Թեթեւամիտ. volage. الوجود — Թեթեւաշարժ. agile. لك— Թեթեւութիւն. légèreté.

خفيه { խաֆիյէ*[ـ] 1. Թաքուն, ծածուկ. caché, latent, secret [յոգ. خفايا] [էգ. خفى ի] 2. Գաղտնի ոստիկան. agent de la police secrète.

خل { խալլ [ـ] Քացախ. vinaigre. — حامض քացախաթթու, քացախաթթու. acide acétique.

خلا { խալա [ـ] 1. Պարապութիւն. espace vide 2. Առանձնութիւն solitude 3. Արտաքնոց, ծակէլ. lieux d'aisance. privé.

خلائق { խալայիք* [ـ] յոգ. خليقه ի.

خلاخل { խալախիլ* [ـ] յոգ. خلخل ի.

خلاسى { խալասի [ـ] խառնածին. métis.

خلاص { խալաս [ـ] Ազատութիւն. délivrance, sauvetage. اولـ —. ազատիլ. se délivrer, se débarrasser. ايتمك — ազատել. délivrer, sauver.

خلاصات { խուլասաթ* [ـ] յոգ. خلاصه ի.

خلاصه { խուլասէ* [ـ] 1. Մզուք. extrait [յոգ. خلاصات] 2. Անդրադարձ ամենալաւ մասն, ուղեղ. quintessence 3. Համառօտ բովանդակութիւն. sommaire, résumé 4. Ի մի բան. en un mot. كلام — ի մի բան. en somme.

خلاصة { խուլասաթէն* [ـ] Համառօտաբար. en résumé.

خلاط { խալաթ [ի] Պարան. câble.

خلاف { խիլաֆ [-] 1. Հակառակ contraire 2. Սուտ. mensonge, faux. ـنجه — Հակառակ, ընդդէմ. contrairement.

خلافت { խիլաֆէթ* [-] 1. Յաջորդութիւն. succession 2. Փոխանորդութիւն Մուհամմէտի, խալիֆայութիւն. vicariat de Mahomet. califat.

خلافتپناهى { խիլաֆէթփէնահի [ղ] խալիֆայական. du califat.

خلافكير { խիլաֆկիր [ղ] Հակառակորդ. adversaire [յգ. خلافكيران].

خلافه { խիլաֆէ* [-] Տե՛ս. voir خلافت ، دار الخلافة العليه խալիֆայանիստ քաղաք. la ville où siège le Calif. Կ. Պոլիս. Constantinople.

خلاق { խալլագ [-] (Հանապազ ստեղծող) Արարիչ. Dieu (qui crée toujours) [خلق էն].

خلال { խիլալ [-] 1. Միջոց (ժամանակի). intervalle 2. Ատամփորիչ. cure-dent. cure-oreille. اوتى — տատասկափուշ. chausse-trape, lacune.

خلان { խուլլան* [-] յգ. خليل ի.

خلايق { խալայիգ Աղախին, նաժիշտ. servante, esclave, bonne [յգ. خلائق էն].

خلجان { խալէճան [-] Մտատանջութիւն. anxiété.

خلخال { կամ خلخل խալխալ [-] Ապարանջան, օղակ. collier, anneau.

خلد { խուլտ [-] 1. Մշտնջենաւորութիւն. perpétuité 2. Դրախտ, յաւիտենականութիւն. Paradis, éternité.

خلط { խալթ [-] 1. Խառնել, mêler 2. Խառնուրդ. mixtion 3. Բարբանջանք. radotage 4. Խըլթ. Հիւթ (մարմնոյ), խառնուածք. humeur [յգ. اخلاط]. ى— Հիւթական. humoral.

خلع { խալ' [-] 1. Հանել, խլել. ôter, déraciner 2. Գահընկէց ընել. détrôner 3. Խախտում անդամոց. luxation 4. խիլ'* յգ. خلعت ի.

خلعت { խիլ'աթ* կամ خلعه խիլ'ա* [-] Խիլայ,

որ է հանդերձ պարգեւական. vêtement ou robe d'honneur [յգ. خلع]։

خلف { խըլֆ [-] Դրժում. violation.

خلف { խալէֆ [-] Յաջորդ. successeur [յգ. اخلاف]. — خیر ال շնորհալի (զաւակ). (enfant) gracieux. — نا անշնորհ (զաւակ). (enfant) disgrâcieux.

خلف { խալֆ [-] Յետսա. կողմ. derrière.

خلفا { խուլէֆա* [-] յգ. خلیفه ի։

خلق { խալք [-] 1. Ստեղծել. créer 2. ըՍ. տեղծում. création 3. Ժողովուրդ. peuple 4. Աշխարհքիներ. monde.

خلق { խուլք [-] Բնութիւն, բարք. naturel, caractère [յգ. اخلاق]։

خلقت { խըլգաթ* [-] 1. Ստեղծութիւն. création 2. Բնութիւն, կազմութիւն. naturel, constitution.

خلقی { խըլգի [-] Ընդաբոյս, բնածին, բնական, inné, congénital, naturel.

خلل { խալէլ [-] 1. Վնաս, վթար. préjudice, atteinte 2. Խանգարում. désordre.

خللدار { խալէլտար [-] Վը-նասուած. endommagé, lésé.

خلنج { խալէնճ [-] Բուսա. Ջախ. bruyère.

خلو { խուլուվվ [-] Դատարկութիւն. vide.

خلوت { խալվէթ* [-] 1. Առանձնութիւն. solitude 2. Առանձնական տեսութիւն. audience privée 3. Առանձին խուց (բաղնիքաց). cabinet privé (dans un bain public).

Աւոյ. خانه — առանձին սենեակ. cabinet privé. سرای — առանձին պալատ արքայի. résidence solitaire d'un roi. نشین — . گزین — առանձնական. solitaire. صحیحه — առաջին միութիւն ամուսնական. première union conjugale.

خلوج { խուլուճ [-] Սարսռել. դողդողել. frémir, frissonner.

خلود { խուլուտ [-] Մշտնջենաւորութիւն. éternité, permanence.

خلوص { խուլուս [-] 1. Անկեղծութիւն. sincérité 2. Շողոքորթութիւն. adulation. چاقی —

ուտանկարանութիւն ընել, շողոմել. aduler. flatter.

خلوصكار { խուլուսքեար [պ] Ա. Անկեղծ. sincère Բ. Ուտանկարող, շողոմարար. flatteur, adulateur. لق — շողոմարարութիւն. flatterie.

خلوق { խուլուգ [ա] Բարեբարոյ. d'un bon naturel, affable.

خلى { խալլի [ա] Քացախոյ. acétique [եզ. خليه].

خليا { խուլեա [յ.] Մտախաբութիւն, երազ, ցնորք. fantaisie, illusion. ا — երազել. rêver.

خليت { խալլիյեթ* [ա] գէմ. Քացախատ. acétate. نحاس — ժանգառ. vert-de-gris.

خليج { խալիճ [ա] Ա. Ծոցանց. golfe Բ. Ջրանցք. canal.

خليط { խալիթ [ա] Մասնակից, ընկեր. participant, associé [յգ. خلطا] [եզ. خليطه].

خليطه { խալիթա* [ա] գէմ. խառնուրդ (մետաղաց). alliage.

خليع { խալի՛ [ա] Հանուած. ôté, tiré [خلع եռ].

Ասոր العذار — ապաշամ, սրիկայ. polisson, mauvais sujet, vagabond.

خليفه { խալիֆէ* [ա] Ա. Յաջորդ. successeur [خلافت եռ] [յգ. خلفا]. Բ. Փոխանորդ Մուհամմէտի, խալիֆայ. vicaire de Mahomet, Calif Գ. Ատորադաս քարտուղար պաշտօնատանց. secrétaire subordonné des ministères.

خليقه { խալիգա* [ա] Արարած. créature [յգ. خلائق].

خليل { խալիլ [ա] Բարեկամ. ami [յգ. خلان]. الله — Աբրահամ. Abraham.

خليله { խալիլէ* [ա] Ա. Բարեկամուհի. amie Բ. Կողակից. épouse.

خم { խէմ [պ] Ա. Կոր courbe Բ. Ոլոր. tortillement.

خم { խում [պ] Կարաս. jarre, tonneau.

خمار { խումար [ա] Թմրութիւն որ կը գլխոյ յետ արբեցութեան. pesanteur de tête. stupeur. abrutissement causé par usage abusif des liqueurs fortes.

خماسى { խումասի [ա] Ա. Հնգեակ. com-

posé de cinq . . . [[illegible]] [[illegible] خماسی] [illegible] quinquilitère [illegible] quintane.

خمبره { [illegible] [ո] [illegible] bombe [illegible] tirelire, esquipot. [[illegible]] ال — [illegible] grenade. جی — [illegible] bombardier.

خمبره خانه { [illegible] [ո] [illegible] caserne des bombardiers [[illegible]] ։

خمخانه { [illegible] [ո] [illegible] taverne

خنخم { [illegible] [թ] [illegible] nasillard.

خمد { [illegible] [–] [illegible] extinction.

خمر { [illegible] [–] Գինի. vin [[illegible] خور] ։ انجبين — [illegible] œnomel.

خمری { [illegible] [–] [illegible] vinique, vineux [[illegible]] ։

خمس { [illegible] [–] Մէկ հինգ [illegible] un cinquième [[illegible] اخماس] ։

خمسمانه { [illegible] [–] Հինգ հարիւր . cinq cents.

خمسه { [illegible] [–] Հինգ . cinq.

خمسی { [illegible] [թ] [illegible] melette

خمسين { [illegible] [–] [illegible] cinquante [illegible] la cinquantaine d'hiver.

خمود { [illegible] [–] [illegible] extinction [illegible] engourdissement.

خمور { [illegible] [թ] [illegible] voir خامور [illegible]

خمول { [illegible] [–] [illegible] disparition.

خميازه { [illegible] [ո] [illegible] baillement [illegible] ennui . او كش — [illegible] bailler.

خميده { [illegible] [–] [illegible] courbé. قد — [illegible] qui a le dos voûté.

خمير { [illegible] [–] [illegible] voir خامور ։

خميس { [illegible] [–] [illegible] jeudi.

خنادق { [illegible] [–] [illegible] خندق p.de خندق ։

خنازير { [illegible] [–] [illegible] cochons [[illegible] خنزير] [illegible]

զարաւութիւն. scrofules.

خناس { խաննաս [–] Սատա-նայ. satan.

خناق { խըննագ [–] Փողա-ցաւութիւն croup, angine [خنق էն] [ազա. Հիւն-նազ]: ىـ — . ىـ — փողացա-ւական. angineux.

خنثاييت { խընսաեէթի [–] Երկսեռութիւն. hermaphrodisme.

خنثى { խընսա [–] Որձէգ hermaphrodite, androgyne.

خنجاخنج { խընճա-խընճ [–] խուռն, Հոծ. nombreux, compact.

خنجر { խանճեր [–] Դաշոյն poignard.

خنجر { խանճէր [ղ] Դաշոյն poignard.

خند { խանտ [ղ] խնդում. rire, ris.

خندان { խընտան [ղ] խնդա-ցող, ուրախ. riant, joyeux. او — խնդալ, ուրախանալ. rire, se réjouir

خندق { խանտագ [–] փոս, խրամ. fossé, tranchée [جمع خنادق][ազա Հէնտէք]

خنده { խանտէ [ղ] 1. Ծի-ծաղ, ժպիտ. rire, sourire 2. Ծաղր. raillerie.

خنزیر { խընզիր [–] Արջառ խոզ. cochon, porc [جمع. خنازیر] [իգ. خنزیره]:

خنق { խանգ [–] խեղդել, Հեղձուցանել. étrangler, suffoquer.

خنكار { խընքեար[ի] Կայսր, Սուլթան. Empereur, Sultan [Հմմ. خداوندكار դ. բառէն]:

خو { խու [–] Տե՛ս. voir خوی:

خواب { խապ [ղ] 1. Քուն. sommeil 2. Երազ. rêve, songe. آلود — ծանր. pesant. كاه — անկո-ղին. lit. ննջարան. dortoir.

خوابیده { խապիտէ [–] Քնա-ցած. endormi.

خوام { խավամմ [–] յգ. خادم. pl. de خادم:

خواتین { խավաթին [–] յգ. خاتون p. de خاتون:

خواجكان { խաճեկեան[ղ] 1. յգ. خواجه ի 2. Գլխաւոր քարտուղարք. secrétaires en chef.

خواجكی { խաճեկի [ղ] Վար-ժապետութիւն. professorat 2. խօճէ. Նշա-նաւոր արհեստաւոր և կամ վաճառական. artisan ou marchand distingué.

خواجه { խաճէ կամ խօճէ[ղ] Դաստիարակ, վար-ժապետ. professeur, maî-

tre [ժբ. خواجكان] [տես. Հօճա] — داش աշակերտակից. condisciple. Ագաց. ... — Թուզ, խնձորուկ. arbouse.

خواجه لق { խօճալըգ կամ խօճալըգ. [թ]. Վարժապետութիւն. professorat.

خوار { խօր [գ] 1. Անարգ. vil, méprisable 2. Հեք, Թշուառ. misérable. باقق — արհամարհել. mépriser, dédaigner.

خوار { խօր կամ խար [գ] Ուտող. qui mange — مردم մարդակեր. anthropophage.

خوارج { խավարիճ* [ա] ժբ. خارج ի.

خوارده { խօրտէ [թ] 1. խառնակեաց. libertin 2. Չեղխ. débauché.

خوارده لق { խօրտէլըգ [թ] 1. Յածոութիւն. libertinage 2. Չեղխութիւն. débauche.

خوارق { խավարիգ* [ա] ժբ. خارقه ի p. خارقه.

خواست { խասթ [գ] փափաք, խնձ. vœu, désir

خواص { խավաս* [ա] ժբ. خاصه և خاص ի.

خواطر { խավաթիր* [ա] ժբ. خاطره և خاطر ի.

خواقين { խավաքին* [ա] ժբ. خاقان ի. p. خاقان.

خوال { խավալ [թ] Կաղապար կօշկակարի. forme de cordonnier.

خوان { խան կամ խըւան [գ] Սեղան. table.

خوان { խան [գ] Կարդացող. qui lit, récite. — دعا աղօթող, qui fait des prières.

خوان { խավան [ա] Խիստ չար, ապերասան. très méchant, perfide خيانت է.

خوانچه { խօնչա [գ] Փոքր սեղան, ափսեայ. plateau.

خوانسالار { խանսալար [գ] Սեղանապետ (արքայի). maître d'hôtel

خوانق { խավանիգ* [ա] ժբ. خانقاه ի.

خوانده { խանտէ [գ] Երգեցիկ, գուսան. chanteur.

خواه { խահ [գ] 1. Կամեցող. qui veut 2. Կամք, խնձ. vœu, désir. — نا կամայ և ակամայ: bon gré mal gré.

خواهر { խահէր [գ] Քոյր. sœur [ժբ. خواهران]

خواهش { խահիշ [գ] Խնձ, փափաք. vœu, souhait, désir.

خواهشکر { խահիշքեար [պ] Փափագող. désireux [ժղ. خواهشکران]․

خوب { խուպ [պ] 1. Գեղեցիկ. beau, joli [ժղ. خوبان] 2. Սիրուն. charmant.

خوبان { խուպան [պ] ժղ. خوبի․

خوبرو { խուպրու [պ] Գեղեցկադէմ. d'une belle figure [ժղ. خوبرويان]․

خوبيا { խօփրա [թ] Մանկական, թեթեւամիտ. puéril, éventé, frivole.

خود { խօտ [պ] Ինքն. lui même.

خودبخود { խօտպէխօտ [պ] Ինքնաբերաբար, ինքնաբերաբար de soi-même, spontanément, à lui seul.

خودبين { խօտ-պին } خودپرست { խօտ-բէրէսթ } [պ] 1. Ինքնահաւան. égoïste. 2. Հպարտ. orgueilleux. لك — Ինքնահաւանութիւն. égoïsme, fierté.

خودپسند { խօտբիսէնտ [պ] Ինքնահաւան, ինքնահաճ. égoiste, présomptueux [ժղ. خودپسندان]․

خودستا { խօտսթա [պ] Ինքնագով. vantard

خودسر { խօտսէր [պ] 1. Ինքնակամ. capricieux 2. Յամառ. entêté. انه — ինքնակամօրէն. capricieusement.

خودفروش { խօտֆիւրուշ [պ] Ինքնագով. vantard, vaniteux.

خور { խօր [պ] Տե՛ս. voir خوار․

خورا { խօրա [թ] Պար. danse, bal. — دپك պարել. danser.

خوراطه { խօրաթա [թ] Զըւարճաբանութիւն. badinage.

خورتلاق { խօրթլաք [թ] Հէգեդէշ, ուրուական մեռելոյ. vampire, revenant.

خورج { խուրճ [թ] Տե՛ս. voir خرج․

خورد { խուրտ [պ] Կեր. nourriture.

خورشيد { խուրշիտ [պ] Արեգակ. soleil.

خورلق { խօրլըգ [թ] Անարգութիւն. avilissement, dédain.

خورلمق { խօրլամագ [թ] Արհամարհել. dédaigner.

خورنق { խավէրնագ [ա] Պալատի մը անուն է. nom d'un palais.

خوروز { խօրօզ [ի] Տե՛ս . voir خروس ։

خورياد { խօրեադ ա. Հե-տակական. rustique բ. կոշտ. grossier [խօրեա՛-դէօ յ. բառն է]։ لق — կոշտու-թիւն. grossièreté.

خوش { խօշ [դ] ա. Բարի, լաւ. bon, bien բ. Քաղցր, հաճելի. doux, agréable.

Առջ. كورمك — չհակառա-կիլ . ne pas s'opposer. خاطر ا — գոհացնել . satisfaire. آدم — զուարճաբան մարդ . un homme plaisant . — كلديكز բարի եկաք. soyez le bienvenu . بولدق — բարի տեսանք. je suis charmé de vous trouver en bonne santé . خوشا ի՛նչ աղուոր . comme c'est bon! قالك —جه Մնայք բարեաւ. portez-vous bien, adieu. كچنمك — սիրով կենակցիլ . être en bons termes avec qn. كتمك —نه կամ كلك —نه برينك . Մէկուն մը հաճոյ ըլլալ, անոր դուր-ճանել . plaire à qn. تر — լաւագոյն. meilleur.

خوشاب { խօշապ [դ] Մրգա-թան. չամիչհարան compôte légère [—ւէ—ւ խօշափ] ։

خوش آمد { խօշ-ամետ [դ] Բարի եկայք . soyez le bienvenu! ايتمك — ی دسم բարի գալուստ մաղթել. souhaiter à qn. la bienvenue.

خوشبو { խօշպու [դ] Քաղց-րահոտ . d'une odeur agréable.

خوشحال { խօշհալ [դ] Ու-րախ, բարեկե-ցիկ. heureux, aisé.

خوشدل { խօշտիլ [դ] Ուր-ախ. joyeux

خوشطبع { խօշթապ՛ [դ] Բա-րեբարոյ. d'un naturel bon, obligeant.

خوشكوار { խօշկիւար [դ] Դիւրամարս .

facile à digérer.

خوشلانمق { խօշլանմագ [ի] Սիրել , հա-ճիլ , ախորժ գտնել, aimer, plaire, sentir du plaisir.

خوشنوا { խօշնէվա [դ] Քաղց-րաձայն. har-monieux, mélodieux.

خوشنود { խօշնուտ [դ] Տե՛ս voir خشنود ։

خوشه { խօշէ [դ] Հասկ. épi. چى — հաս-կաքաղ. glaneur.

خوطوز { խօթօզ [թ] ն. Ձեռ-ցաւք. aigrette բ. Փաղճար, կանացի խոյր. bonnet de femme, bandeau [ռամ. ֆօթօզ]։

خوفناك { խէվֆնագ [գ] Եր-կիւղոտ. craintif.

خوف { խէվֆ [ա] ն. Վախ, երկիւղ. peur, crainte. ا — վախնալ, craindre. الضيا — լուսատեսու-թիւն. photophobie. آ — առ-ահի. de crainte.

خوك { խօք կամ խուգ [գ] խոզ. cochon, porc.

خولان { խուլան [ա] Դեղե-նիկ. nerprun.

خولنجان { խուլինճան [գ] խօլինճան. galanga.

خوليا { խուլեա [յ] Տե՛ս. voir خليا.

خون { խուն [գ] Արիւն. sang. آشام — ար-իւնարբու. sanguinaire. — آلود արիւնաշաղախ. ensanglanté.

خوناب { խունապ կամ խունապէ [գ] Ար-իւնախառն արտասուք. larmes sanglantes.

خونبها { խունպէհա [գ] Ար-եան գին. prix du sang.

خونخوار { խունխար [գ] Ար-իւնարբու. sanguinaire.

خونريز { խունրիզ [գ] Ար-իւնահեղ, ար-իւնալից. sanguinaire, sanglant.

خونه { խունէ* [ա] յ. خانه. pl. de خان.

خونى { խունի [գ] ն. Ար-իւնային. de sang, sanguin բ. [թ] Ձագար. entonnoir.

خوى { խույ [գ] ն. Բնու-թիւն. caractère, humeur բ. Սովորութիւն. habitude. Առոյ. ا — սովո-րել. s'accoutumer. سز — ժանտաբարոյ. intraitable. لو — յամառ, ձոյլ. entêté, vicieux. طوتمق — նեղանալ. être de mauvaise humeur.

خويسزلنمق { خويسزلانمق կամ խույսուզլանմագ [թ] ժանտաբարոյ լինել, devenir intraitable, revêche.

خويشان { խիշան [ա] Ազգա-կանք. parents, alliés [եզ. خويش]։

خويلنمق { խույլանմագ [թ] Բարկանալ, զայրանալ. prendre de l'humeur, se fâcher.

خیابان { խըյապան [պ] Ծառուղի. allée, avenue.

خیار { խըյար [պ] Վարունգ concombre.

خیار { խըյար [ա] 1. Ընտրութիւն. option, choix [յգ. خیارات] 2. յգ. خیر ի pl. de خیر ։

خیارات { խըյարաթ* [ա] յգ. خیار ի. pl. de خیار

خیارجق { խըյարճըգ [թ] Կորիկ (ախտ ին). bubon, poulain.

خیارشنبر / خیارشنبه { խըյարշէնպէր / խըյարշէնպէ [պ] Կասիա որ լուծողական դեղ մ'է. cassie.

خیاط { խայյաթ [ա] Դերձակ tailleur [خیاطه էն] [էգ. خیاطه]։

خیاطه { խըյաթա* [ա] 1. Դերձակութիւն. կար. couture 2. վեր. կարերը, կարուածը, suture.

خیال { խայալ [ա] 1. Ուրուական. spectre [յգ. خیالات] 2. Երեւակայութիւն. imagination 3. Պատկեր. image 4. Մարդկեղէն փոքրիկ պատկերներ որ կը շարժեն պզպզուակներ կամ ձեռքով խամաճիկ. marionnette [ըստ. Հեյալ]։ Այսպ. خیال مبهم — աղօտ կերպով. obscurément. — ایتمك Երեւակայել. imaginer. — جی Խամաճիկ խաղցող. joueur des marionnettes.

خیال { խայյալ [ա] Խիստ երեւակայական. très imaginatif [էգ. خیاله]։

خیالات { խայալաթ* [ա] յգ. خیال ի. p. خیال ։

خیالی { խայալի [ա] 1. Երեւակայական. imaginaire [էգ. خیالیه] 2. Խամաճիկ խաղցող. joueur des marionnettes

خیام { խըյամ* [ա] Վրաններ. tentes [եզ. خیمه]

خیانت { խըյանէթ* [ա] 1. Չարութիւն. méchanceté 2. Նենգութիւն. Մատնութիւն, անհաւատարմութիւն. perfidie, trahison, déloyauté 3. Չար, նենգաւոր. méchant, perfide. — امانت Վստահութիւնը չարաչար գործածել. abus de confiance. ـلك — չարութիւն méchanceté.

خیانتكار { խըյանէթքեար [պ] Չարագործ, նենգաւոր. méchant, perfide.

خیبت { խայպէթ* [ա] Յուսախաբութիւն.

désappointement.

خیر { խայր [ա] 1. Բարի. bon [جمع. خیار] 2. Բարիք, բարութիւն. du bien, bonté [جمع. خیرات] 3. Ոչ. non. Աստ. صباحلر — اولسون բարի լոյս. bon jour. دعا — օրհնութիւն. bénédiction. ا — օգտակար ըլլալ. être utile. لو — բարի, օգտակար. bon, utile. سز — անօգուտ, անպիտան. inutile, bon à rien.

خیرات { խայրաթ* [ա] Բարութիւնք. bontés [եզ. خیر].

خیراتخانه { խայրաթխանէ [ղ] Բարեգործական հաստատութիւն. fondation pieuse.

خیرخواه { խայրխահ [ղ] Բարեացակամ, բարերար. bienveillant [جمع. خیرخواهان]. Աստ. لق — կամ ی — բարեացակամութիւն. bienveillance.

خیرگی { խիրէկի [ղ] Շուարում. consternation.

خیرلاشمق { կամ خیرلشمق խայրլաշմագ [թ] Յաւարտ սակարկութեան իրարու բարի վայելում մաղթել. se souhaiter une bonne jouissance dès que le marché est conclu

خیره { խիրէ [ղ] 1. Ապշած, շուարած. étonné, embarrassé, confondu 2. Շլացեալ. ébloui.

خیره‌لنمك { խիրէլէնմէք [թ] 1. Շուարիլ. se confondre 2. Շլանալ. être ébloui.

خیریت { խայրիյէթ* [ա] 1. Բարութիւն, օգտակարութիւն. bonté, utilité

خیریه { խայրիյէ* [ա] Բարի, օգտաւէտ. bon, utile [էգ. خیری ի].

خیز { խիզ [ղ] Կանգնող. qui se lève, se redresse. آب — կոհակ. onde.

خیز { խըզ [թ] 1. Արագութիւն. vitesse 2. Ուժգնութիւն. vigueur. یی آلمق — ինքզինքը բռնել. se contenir. لو — արագ. vite. ուժգին. fort.

خیزان { խիզան [ղ] Կանգնող. se levant.

خیزران { խայզուրան [ա] Կնիւն, Եղեգ. jonc [ազ. Հեզարէն].

خیشوم { խայշում [ա] Քթափող. arrière-narine, fosse nasale.

خيط { խայթ [–] Պիրձան. fil [ճէ. خيوط] 2. թառ. Մանրամանր թել. filament. الشكل ى— թելանման. filiforme.

خيف { խէյֆ [–] 1. Վախ. peur 2. Պատկառանք. honte.

خيل { խայլ [–] 1. Ձի. cheval [ճէ. خيول] 2. Երամակ ձիոց troupeau de chevaux 3. Հեծելազօրք cavalerie.

خيلاز { խայլաւզ [Ի] Ծոյլ. գործատեաց. paresseux, fainéant [ռաբ. հայլազ].

خيلى { խայլի [–] 1. Ձիական. hippique [Ի. خيليه] 2. Բաւական. beaucoup. Ասաց. —چه— բաւականին. assez. —دن— մեծապէս. կարի շատ. considérablement.

خيمه { խայմէ*[–] 1. Վրան, տաղաւար. tente, pavillon [ճէ. خيام] 2. Քէ. Ծառայ գաղաւարաձև. tente. Ասաց. گاه— վրան հաստատուած տեղի. lieu où l'on dresse les tentes.

خيمه نشين { խայմէնշին [Պ] Վրանաբնակ. nomade, béduin.

خيوط { խույուտ* [–] ճէ. خيطի. pl. de خيط.

خيول { խույուլ* [–] ճէ. خيلի. pl. de خيل.

د

د { տալ Տասներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. dixième lettre de l'alphabet Ottoman.

داء { տա' [–] Ախտ. maladie [ճէ. ادواء]. Ասաց. الافرنج— կամ الزهر— գաղղիական ախտ (Փրէնկի). syphilis. الربو— ձանձրաշնչութիւն. asthme. الثعلب— Հերաթափութիւն. alopécie. الجمود— կամ الثبات— սառնաշարժութիւն. catalepsie.

الخنازير — խոզուկ · scrofules· الرقص — շարժելական ախտ. chorée · الفيل — փղական բորոտութիւն éléphantiasis· الكلب — կատաղութիւն. rage· المراق — ախտմոլութիւն . hypochondrie·

دائر { տաիր [–] 1. Դառ-նող. qui se tourne [دور էն] [Եփ. دائره] 2. Նկատ-մամբ. concernant. Ածց. ما دار آ — շուրջանակի. tout autour. او — շրջիլ. se tourner·

دائروى { տաիրէվի [–] Կա-լորաձև. circulaire·

دائره { տաիրէ* [–] 1. Դառ-նող. tournant. [دور էն] 2. Շրջանակ. cercle [Յփ. دوائر] 3. Թափ (Թէֆ). tambour de basque 4. Գաւառ. ... département 5. Յարկ, բնակարան. appartement 6. Սահման. sphère, limites 7. Ճիւղ, բաժանում. section·

Ածց. بلديه ‘— Թաղապե-տական շրջանակ. cercle municipal. انقلاب ‘— ծիր խա-ւարման. écliptique. تأثير ‘— Նշանառութեան տարածք. champ de tir·

دائم { տաիմ [–] Շարունակ, անվախճան. continuel, permanent [دوام էն] [Եփ. دائما]

Ածց. الاوقات — Շարունակ, ամէն ատեն. toujours·

دائما { տաիմա [–] Շարունակ toujours·

دائمى { տաիմի [–] 1. Շա-րունակական. perpétuel 2. Միշտ. toujours·

دائن { տաին [–] Պարտա-տէր, պահանջատէր créancier [دين էն] [Եփ. دائنه] [Յփ. دائنان]·

داب { տէապ կամ տապ [–] Սովորութիւն . usage· coutume·

دابه { տապպէ*[–] 1. Չորքո-տանի. quadrupède [Յփ. دواب] 2. Գրաստ. bête de somme· monture·

داحس { տահիս [–] Մատնա-շուրթ. panaris·

داخل { տախիլ[–] 1. Մտ-նող. մտած. qui entre, qui est entré [دخول էն] [Եփ. داخله] 2. Հաղորդ, պարունակեալ. qui fait partie. y compris 3. Ներքին կողմ, ներս. l'intérieur·

Ածց. او — մտնել, մտա-նեցիլ. entrer, faire partie. ا — մտցնել introduire, insérer. ده — մէջ. dans, en.

داخلا { տախիլէն [-] Ներսէն. intérieurement· en dedans·

داخلى { տախիլի [-] 1· Ներքին· intérieur 2· Գիշերօթիկ· interne 3· Տեղական· local· Արաբ· حرب — քաղաքային պատերազմ· guerre civile, intestine·

داخلیه { տախիլիյէ*[-] Ներքին· intérieur· [Իգ· داخلی ի]: Արաբ· نظارتی — Ներքին գործոց նախարարութիւն. ministère de l'intérieur·

داد { տատ [դ] 1· Արդարութիւն· Իրաւունք· justice, droit 2· Տուրք·don, donation 3· Տուած· donné· Արաբ· و ستاد — առեւտուր· commerce, trafic· حق — Աստուածային շնորհք, տաղանդ· don du Ciel, talent·

دادا { տատա [դ] Սնուցանու, սպասաւուհի մանկանց· bonne· nourrice· لق — մանկակալութիւն. սնուցանութիւն. service de nourrice, allaitement·

دادار { տատար [դ] 1· Իրաւարար· qui rend justice 2· Աստուած· Dieu·

داداعق { տատաղմագ [ի] Հըրապուրուիլ· être alléché, attiré, séduit·

دادخواه { տատխահ[դ]Դատախազող, դատախազ· plaignant·

دادر { տատըր [դ] Եղբայր· frère [Իգ· دادرن]: ـا — եղբայրական· fraternel

دادرس { տատրէս [դ] Օգնութեան հասնող, օգնական· qui accourt au secours de qn· aide·

دادكر { տատկէր [դ] Իրաւարար· qui répartit, administre la justice·

داده { տատէ [դ] Տուած· donné· Արաբ· رضا — հաւանիլ· consentir· — قرار — որոշուած· décidé, arrêté·

دادی { տատը Տէ'ս· voir دادا [Իսպ· دادا ճն]:

دار { տար [-] 1· Մեծ տուն, ապարանք· grande maison, hôtel [Յգ· دیار] 2· Երկիր, քաղաք· contrée, cité, ville 3· Աշխարհ· monde· Արաբ· دنیا — فنا — ابتلا — այս աշխարհ· ce monde-ci· بقا — հանդերձեալ աշխարհ· l'autre monde· الشفا — յիմարանոց· hôpital des aliénés· الاستحضار — գործարանոց· laboratoire· الشفقه — որբանոց· orphelinat· السلطنه —

մայրաքաղաք. capitale. — السلام դրախտ. paradis. Պաղտատ և Դամասկոս. Bagdad et Damas.

دار { տար [գ] 1. Կախաղան. gibet 2. Բռնող, ունեցող, պահող. qui tient, possède, garde.

Աղաց. آغاجی — կախաղան. potence. ا — ﻳﺮ. կախել. pendre. وكير — մարտ, կռիւ և կռիւ. guerre, querelle, dispute.

دارا { տարա [գ] 1. Թագաւոր. roi 2. Դարեհ. Darius.

دارا { տարա [ի] Տե՛ս. voir طاره.

دارات { տարաթ [գ] 1. Շքեղութիւն, մեծվայելչութիւն. pompe, magnificence 2. Ցոյց. étalage, parade.

دارچين { տարչին [գ] Կինամոն, դարչինենի. cannelle.

دار فلفل { տար ֆիլֆիլ [գ] Սև պղպեղ. poivre noir.

دارنده { տարընտէ [գ] Ունող. porteur [յգ. دارندكان].

دارو { տարու [գ] Դեղ. drogue, médicament [յգ. داروها].

دارى { տարը [ի] Կորեակ. millet. Աղաց. سى — باشنه նոյնը քեզ կը մաղթեմ. je vous souhaite le même. ديه — اككك քնդել. détruire.

دارين { տարէյն [—] Երկու աշխարհ՝ առաջնական և անդենական. les deux mondes (celui où nous sommes et le futur [երկ. دار ի].

داز { տազ [ի] Տե՛ս voir طاز.

داستان { տասթան [գ] 1. Պատմութիւն, առասպելախառն զրոյց. histoire, conte, légende 2. Դիւցազներգութիւն. épopée 3. Եղերերգութիւն. élégie. [հմմ. ակաթան].

Աղաց. او — دیلده առասպել դը- շառակի լինել. être la fable de tout le monde. اوقوی — բնդունայն խօսիլ. tenir des discours frivoles.

داش { տաշ [ի] Մասնիկ մ'է որ մասնակցութիւն հաղորդութիւն ցոյց կուտայ. particle qui indique la participation, l'association.

داشته { տաշթէ [գ] 1. Ունեցած. qui a eu 2. Բռնած. tenu.

داعی { տա՛ի [–] 1. Հրաւիրող. qui invite [دعوت ԷՆ] 2. Պատճառութիւն, պատճառ. motif, cause 3. Աղօթող. qui prie [دعا ԷՆ]։ Ասաց. — ال ես աղօթողս. moi qui prie pour vous.

داعیه { տա՛իէհ [–] 1. Աղօթող (կին). femme qui prie [էգ. داعی ի] 2. Պատճառութիւն, նպատակ. motif, intention [յգ. دواعی]։

داغ { տաղ [ղ] 1. Խարան. cautère 2. Այրած, վէրք. brûlure, plaie.

داغدار { տաղտար [ղ] 1. Խարանեալ. cautérisé 2. Այրած. brûlé.

داغستان { տաղըսթան [ղ] Տաղըստան. Daghestan.

داغلاغی { տաղլաղը [ը] Խարելու երկաթ. fer à cautériser.

داغلامق { տաղլամագ [ը] 1. Խարել, այրել. cautériser 2. Կսկծեցնել, navrer.

دافع { տաֆի՛ [–] 1. Վանող, վանիչ. qui repousse, répulsif [دفع ԷՆ] [էգ. دافعه] 2. Արգելող. qui empêche. Ասաց. النوبه — Ջերմնացածայց (դեղ). fébrifuge. التعفن — Հականեխական, Հակափտտական. antiseptique.

دافق { տաֆիգ [–] Արտաշատացայտ. éjaculateur.

دافلان { տաֆլան [ը] Դափնի laurier.

دافن { տաֆին [–] Թաղող. qui enterre [دفن ԷՆ]

دال { տալ [–] Անուն د տառին. nom de la lettre د.

دال { տալլ [–] 1. Առաջնորդող. qui conduit [دلالت ԷՆ] [էգ. داله] 2. Նշան, ապացոյց. marque, indication, preuve. Ասաց. او — ցուցանել, յայտ առնել. indiquer, prouver.

دال { տալ [ը] 1. Ճիւղ, ոստ. branche, rameau. 2. Ետև. derrière 3. Մերկ. nu. Ասաց. داله — صالمق Ճիւղաւորիլ. se ramifier. բազմանալ. se multiplier. دالینه — دوشمك Հալածել. persécuter. بر — ده طورمز անհաստատ, յողդողդ. inconstant.

دالیان { տալյան [ը] Ձկնորսութեան տեղ. lieu de pêche, pêcherie.

داليه { տալիյէ* [ա] անդամ. Տելդայաձեւ, եռան-կիւնաձև. deltoïde.

دام { տամ [պ] 1. Որոգայթ, ծուղակ. piège, lacs 2. Տանիք. toit.

دام { տամ [ա] Տեւական ըլլայ. qu'il soit durable.

داماد { տամատ [պ] Փեսայ. gendre, beau-fils [յգ. دامادان]։

داماسقو { տամասքօ [եւր] Դամասկեան կեր-պաս, դամասկ. damas.

دامان { տաման [պ] Փէշանցք. pan, bord.

دامت { տամէթ [ա] Տեւական ըլլայ. qu'il soit durable.

دامن { տամէն [պ] 1. Փէշանցք. pan 2. Ստորոտ. pied d'une montagne. Ասաց. درمیان — կազմ և պատրաստ. tout prêt, prompt.

دامنبوسی { տամէնպուսի [պ] Մէկու մը փէ-շանցքը համբուրել. action de baiser le pan de l'habit de quelqu'un.

دامنکش { տամէնքէշ [պ] — او 1. Փէշանցքը ծալ-ծլել. retrousser. relever sa robe 2. Հեռի կալ. se retirer.

دامه { տամա [եւր] Արքունա-խաղ. jeu de dames

دامه‌جانه { տամըճանա [ֆ] Մեծ շիշ. Հաղա-պակ. dame-jeanne.

دان { տան [պ] 1. Գիտակ. qui sait, qui connaît 2. Գործիք և աման ցուցնող մասնիկ. particle pour indiquer instrument ou vase.

دانا { տանա [պ] Գիտուն. savant, érudit [յգ. دانایان]։ Ասաց. ی یونان — Պղատոն. Platon. — مرغ Թութակ. perroquet.

داندين { տանտըն [ֆ] Փափշե-ցում. action de dorloter, dandiner. آلق — ծաղրել. se moquer de.

دانش { տանիշ [պ] 1. Գիտութիւն, ծանօթութիւն. savoir, connaissance 2. Ուսում. գիտութիւն. science. — انجمن գիտական կաճառ. académie.

دانشمند { տանիշմէնտ [պ] Գիտուն, հմուտ. savant, érudit [յգ دانشمندان]։

دانشور { տանիշվէր [պ] Գիտուն, հմուտ. savant, érudit [յգ. دانشوران]։

دانغالاق { տանղալագ [ը] 1. Շինական. rustique 2. Անհոգ. ցզւբդ. nonchalant.

داننده { տանընտէ [գ] Գէ. տող. connaissant

دانه { տանէ [գ] 1. Հատիկ, կուտ. ուռդ. grain 2. Հատ. pièce, tête 3. Գնդակ. balle [տղու. Թանէ]

Աղաց. — آب و սնունդ. nourriture. — — հատիկ հատիկ. séparément, un à un. جك — չ. միակ. unique. لى — հատուածոր, հատակեց. granuleux, grainu.

دانه‌لمك { տանէլէմէք [ը] Հատերը կորզել. égrener.

دانه‌لنمك { տանէլէնմէք [ը] 1. Հատուածուիլ. être granulé 2. Ուռէլ կազդէլ. monter en grain.

داو { տավ [գ] Խաղ, հենց. tour, jeu.

داود { տավուտ [ա] Դաւիթ. David. سس — սրտայոյզ և զօրաւոր ձայն. voix forte et mélodieuse.

داور { տավըր [գ] 1. Իրաւարար. arbitre [յգ. داوران] 2. Թագաւոր. roi 3. Իշխան. prince. ی — կամ انه — Թագաւորական. royal. իշխանական. princier.

داهداه { տահտահ [ը] Ձի (քան մանկական բառի). cheval (expression enfantine).

داهى { տահի [ա] Նրբամիտ, խորաթափանց. subtil, pénétrant, sagace [յգ. دهات] [دها էն].

داهيه { տահիէէ* [ա] Աղէտ. calamité [յգ دواهى]

دايكان { տայէկեան [գ] յգ. دايه ի. pl. de دايه.

دايه { տայէ [գ] Ստնտու. դայեակ. nourrice.

داى { տայը [ը] Մօրեղբայր oncle maternel. — قبا սնապարծ, մեծաբան. bravache, hâbleur.

دب { տէպպ [ա] Արջ. ours [էգ. دبه].

Աղաց. ապաղ. اكبر — մեծ Արջ. grande Ourse. اصغر — փոքր Արջ. petite Ourse.

دباغ { տէպպաղ [ա] Խաղաղ. խորդ, կաշեգործ. tanneur, corroyeur [دباغت էն] [տղու. Թաղաղ].

دباغت { տէպպաղէթ* [ա] Կաշեգործութիւն action de tanner, tannage.

دباغخانه { տէպպաղխանէ [գ] Խաղաղագործարան tannerie [տղու. Թաղաղ. Հանէ].

دبدبه { տէպտէպէ* [ա] Շքե-ղութիւն. pompe. —لى շքեղ. պերճ. pompeux.

در { տիպր [ա] 1. Ետև. derrière 2. Սրբան. anus.

دبستان { տէպիսթան [պ] Դըպ-րատուն. école.

دبغ { տէպղ [ա] Տե՛ս. voir دباغت :

دبق { տըպգ [ա] Ոստղ. glu.

دبوس { տէպպուս [ա] Լախտ. massus. الشكل —ى մահակաձև. claviforme.

دبوى { տէպուի Մթերանոց dépôt [թառիքանոց. dépôt էն] :

دبه { տէպպէ [թ] Աղեթափ. hernieux. —لك աղէ-թափութիւն. hernie.

دبير { տէպիր [ա] Գրագիր. secrétaire.

دپرتمك { տիփրէթմէք [թ] խախտել, շար-ժել. déplacer, faire sauter, remuer.

دپرنمك { տիփրէնմէք [թ] 1. խախտիլ, շար-ժիլ. se déplacer, se remuer 2. Երերիլ. s'ébranler.

دپسی { տիփսի [թ] Տե՛ս. voir تپسی :

دپشمك { տիփէշմէք [թ] Իրա-րու կից տալ, աքացել. se ruer, se heurter.

دپمك { տէփմէք [թ] 1. Կից տալ. ruer 2. Պա-րել. danser 3. Ընկրկել. re-culer 4. Մեկու մը հիւան-դութեանը նորել, դարձ ը-նել. avoir une rechute.

دپه { տէփէ [թ] Կից տալ. ruade.

دپوزیتو { տէփօզիթօ [իտա.] Աւանդ, առհա-ւատչեայ. dépôt d'argent, cautionnement.

دپه { տէփէ [թ] Տե՛ս. voir تپه :

دترتمك { տիթրէթմէք [թ] Դո-ղացնել. faire trembler.

دترك { տիթրէք [թ] Դողդո-ղուն. tremblant.

دترمك { տիթրէմէք [թ] Դո-ղալ. trembler, frémir. Ասաց. — اوزرینه գուրգուրալ. choyer, chérir.

دترمه { տիթրէմէ [թ] Դող, սարսուռ. trem-blement, frisson.

دثار { տիսար [ա] 1. Վե-րարկու. manteau, pardessus 2. Քող. voile.

دجا { տիճա [ա] Աղջամուղջ. obscurité.

دجاجه { տիճաճէ* [ա] Հա-ւեղէն. volaille.

دجاجیه { տէճաճիյէ* [ա] طائفۀ — Հաւա-զգիք. gallinacées.

دجال { տէճճալ [ա] 1. Խա-բեբայ. imposteur 2. Նեռն. l'Antichriste.

دجله { տիճլէ* [ա] Տիգրիս. Tigre (fleuve).

دجی { տիճա [ա] Տե՛ս. voir دجا :

دخالت { տէխալէթ* [ա] 1. Մտնել. entrer. 2. Հպատակութիւն. soummission.

دخان { տուխան [ա] 1. Ծուխ. fumée 2. Ծխա-խոտ. tabac.

دختر { տուխթէր [պ] Աղջիկ. Դուստր. fille [յգ. دختران] : رز — գինի. vin.

دختران { տուխթէրան [պ] յգ. دخترի. p. دختر :

دخل { տախլ [ա] 1. Միջա-մուխ լինել. se mêler, intervenir 2. Միջա-մտութիւն. intervention.

دخمه { տախմէ* [ա] 1. Գե-րեզման. tombeau 2. Տեսակ մը փամփուշտ (Հր-թախաղութեան). espèce de fusée, feu d'artifice.

دخول { տուխուլ [ա] 1. Մտնել. entrer 2. Մուտք. entrée.

دخولیه { տուխուլիյէ* [ա] Մուտք. entrée.

دخی { տախի [թ] Նաև. aussi, encore.

دخیل { տախիլ [ա] 1. Անձնատուր եղող. qui se rend à l'ennemi [دخول էն] 2. Ներքին. l'intérieur.

دده { տէտէ [թ] 1. Հաւ, պապ. grand-père 2. Տերվիշ. derviche.

در { տէր [թ] Տե՛ս. voir دَر

در { տէր [պ] 1. Դուռ. porte 2. [թ] Մէջ, Նկատմամբ. dans, en, à l'égard de 3. Պատառող. qui déchire.

دُرّ { տիւռռ [ա] Խոշոր մար-գարիտ. grosse perle [յգ. درر] :

دراج { տէռռաճ [ա] Սա-լամբ, որ է մեծ կա-քաւ. francolin.

دراری { տէրարի* [ա] Փայ-լուն իրեր. choses brillantes [եզ. دری] :

دراز { տէրազ [պ] Երկայն. long. Աւաջ. دور و — երկար բարակ, երկարօրէն. longuement, en détail, au long. كوش — էշ. âne.

دراست { տէրասէթ* [ա] Ուս-ում. étude.

در آغوش { տէրաղուշ [զ] | — Գիրկել. embrasser.

درانبار { տէրանպար [զ] Մը-թերեալ. emmagasiné. | — ամթերել. emmagasiner, accumuler.

دراهم { տէրահիմ* [ա] ջմ. درهم ի p.de درهم ։

درايت { տէրայէթ* [ա] Իմաստութիւն, խելացութիւն. sagesse, intelligence, prudence. لى — խելացի, ուշիմ. intelligent.

درايتكار { տէրայէթ-քեար }
درايتمند { տէրայէթ-մէնտ } [զ] խելացի, իմաստուն intelligent, sage, instruit [ջմ. درايتكاران . درايتمندان] ։

دربار { տէրպար [զ] Արքունի պալատ. cour royal

دربان { տէրպան [զ] Դռնապան. portier.

دربدر { տէրպետէր [զ] 1. Դուռէ դուռ մու-րացող. mendiant allant de porte en porte 2. Թափառական. errant.

دربند { տէրպէնտ [զ] 1. Նեղք, կապան. détroit, défilé [ջմ. دربندات] 2. Հարեալ, տարփացող. passionné. frappé d'amour.

دريش { տէրփիշ [զ] | — Կանխել, գուշակել. prédire, deviner.

درت { տէօրթ [թ] Չորս. quatre. Ասաց. — يول آغزى քառուղի carrefour. — باشى معمور երջանիկ, գիւ-ղացի. prospère, aisé. — نعل արշաւ. au galop. — گوزله باقمق անհամբեր նայիլ. regarder avec impatience. — طرفدن ամէն կողմէն. de tous cotés.

درتلمه { տէօրթլէմէ [թ] Արշաւ ընթացք (ձիոյ). galop.

درج { տէրճ [ա] Զետեղել. գրել. insérer. inscrire.

درج { տիւրճ [ա] 1. Գղրոց (պատուական ա-կանց). écrin 2. Տուփ. boîte.

درجات { տէրէճաթ* [ա] ջմ. درجه ի p. درجه ։

درجه { տէրէճէ* [ա] 1. Աս-տիճան. degré, grade [ջմ. درجات] 2. Սան-դուխ. escalier 3. Չափ, կշիռ. mètre 4. Կաղապար. moule. Ասաց. — سز — անչափ, կարի յոյժ. extrèmement, diablement. — — աստիճա-նաւ աստիճան. graduellement.

درحال { տէրհալ [դ] Իսկոյն aussitôt, sur le champ, immédiatement.

درخت { տըրախթ [դ] Ծառ. arbre [յգ. درختان]

درختان { տըրախթան [դ] յգ. درخت ի. p. درخبت

درخشان { տէ-րախշան [դ] Մեծապայծառ. շողշողուն. éclatant, brillant

درد { տէրտ [դ] 1. Ցաւ, տառապանք. mal, souffrance 2. Վիշտ. affliction, peine 3. Տրտունջ. grief. Ածց. لو— վշտահար, ախտաւոր. souffrant. malade

دردار { տէրտար [ա] Կնձնի. orme.

دردانه { տէ-րտանէ [դ] Մարգարիտ հատ. grain de perle.

دردر { տէօրտէր [թ] Չորսական. quatre à quatre. quatre à chacun.

دردست { տէրտէսթ [դ] 1. Ի ձեռին. en main 2. Պատրաստութեան վրայ. en train de préparation. Ածց. ا — ձերբակալել. ձեռք ձգել. arrêter, saisir, acquérir.

دردلشمك { տէրտլէշմէք [թ] Իրարու վըշ-տաց վրայ խօսակցիլ. se confier mutuellement ses chagrins, se compatir.

دردمند { տէրտմէնտ [դ] Վըշտահար, տա-ռապեալ. accablé de chagrins. souffrant [յգ. دردمندان]. Ածց. انه— տառապագին. misérable. Հեգաբար. misérablement.

دردناك { տէրտնաք [դ] Տե՛ս voir دردمند.

دردنجی { տէօրտիւնճի [թ] Չորրորդ. quatrième.

درر { տիւ-րէր* [ա] յգ. در ի. pl. de در.

درربار { տիւ-րէրպար [դ] 1. Մարգարիտ տե-ղացնող. qui répend des perles 2. Պերճախօս. éloquent.

درز { տէրզ [ա] 1. Կար. կա-րան. suture 2. Ճեղք. fente [յգ. دروز].

درزی { տէրզի [դ] Դերձակ tailleur. [ռամ. թերզի].

درزی { տիւրզի [ա] Տիւրզի. Druze. Ածց. طاغی — Լիբանան. Liban.

درس { տէրս [ա] Դաս. leçon [յգ. دروس]. Ածց. ا — ուսանիլ. étudier. عام — Հրապարակային դաս. leçon publique.

درست { տէրէսթ [գ] 1. Ուղիղ., juste, vrai 2. Առողջ. sain.

درستی { տէրէսթի [գ] 1. Ուղղութիւն. justesse 2. Առողջութիւն. santé.

درسخانه { տէրսխանէ [գ] Դասարան. classe.

درسیه { տէրսիյէ* [ա] Դասական. classique

درشت { տէրէշթ [գ] 1. Կոշտ, խիստ. grossier, rude, dur 2. Խոշոր. gros. Ասոյ. ی— Կոշտութիւն, խոշորութիւն. grossièreté, grosseur.

درعقب { տէրʻագապ [գ] Իսկոյն. immédiatement, aussitôt.

درعهده { տէրʻուհտէ* [գ] 1 — Յանձնառնել. se charger, s'engager.

درقه { տէրագա* [ա] Մորթեղէն վահան. bouclier de peau.

درقی { տէրագի [ա] Վահանաձեւ (աճառ և գեղձ խռչափողոյ). thyroïde.

درك { տէրք [ա] Իմանալ, հասկնալ, մտահաս ըլլալ. comprendre, saisir.

دركات { տէրէքէթ* [ա] յգ. درکه ի. pl. de درکه .

دركار { տէրքեար [գ] Յայտնի. évident, manifeste

درگاه { տէրկեահ [գ] 1. Դուռ. porte 2. Արքայական ապարանք. cour d'un souverain 3. Մենաստան դերվիշաց. couvent des derviches

درگر { տէրկէր [գ] Հիւսն. ménuisier [ատաղձագործ].

دركنار { տէրքէնար [գ] Առընթերագրութիւն. note marginale. 1 — լուսանցքին մէջ նշանակել. marginer. գրկել. embrasser

دركه { տէրկէհ [գ] հմմ. درگاه abrégé de درگاه ;

دركه { տէրէքէ* [ա] Վայրիջական աստիճան. degré descendant.

درلك { տէրլէք [թ] Տե՛ս. voir دیرلك ;

درلو { տէրլիւ [թ] Տեսակ. sorte, espèce, genre. — — զանազան. varié, différent. —ز. բնաւին d'aucune manière.

درم { տէրէմ [գ] Դրամ. argent, monnaie.

درمان { տէրման [գ] 1. Դեղ, դարման. remède 2. Միջոց. moyen 3. Կար,

ույժ. force. Առաջ. չա — անբուժելի, անճար. incurable, sans moyens. տկար. débile

درماندگی { տէրմանտէկիւ [պ] Անօգնականութիւն, յետին թշուառութիւն. extrémité, indigence.

درمانده { տէրմանտէ [պ] Լքեալ, յետին ծայր թշուառ. abandonné, réduit à l'extrémité.

درمانسزلق { տէրմանսըզլըգ [թ] Տկարութիւն. débilité, défaillance.

درخریده { տէրէխրիտէ [պ] Դրամով գնուած. acquis à prix d'argent

درمیان { տէրմիյան [պ] Ա. ի մէջի. au milieu Բ. I — առաջի դնել, ի մէջ բերել, յիշատակել. exposer, citer, mentionner.

درن { տէրէն [ա] Բծ. Ախտաւոր, եղանակ. tubercule, thyme [յգ. ادران].

درنده { տէրէնտէ [պ] Գատառող. déchirant

درنك { տէրէնկ [պ] Ա. Հանգիստ, դադար. pause, relâche Բ. Յապաղում. retard.

درنى { տէրէնի [ա] Գնդաւկաւոր. tuberculeux.

دروازه { տէրվազէ [պ] Մեծ դուռ քաղաքի. grande porte de ville.

درود { տէրուտ [պ] Ա. Ողջոյն. salutation Բ. Փառք, գովութիւն. louange.

دروس { տէրուս* [ա] Դասեր. leçons [եզ. درس].

دروغ { տէրուղ [պ] Ա. Սուտ. mensonge Բ. Կեղծ. faux.

دروگر { տէրուկէր [պ] Հիւսն. charpentier. [ռամկ. ատիւլկէր].

درون { տէրուն [պ] Ա. Ներքին կողմ, ներս. l'intérieur Բ. Սիրտ. cœur. Գ. Մէջ. dans. دلدن — ի խորոց սրտի. du fond du cœur. ندن — մէջէ. dans.

درونى { տէրունի [պ] Ա. Ներքին. intérieur Բ. Սրտագին. cordial [ռ. ք. درونيه ալ կ'ըսեն].

درويش { տէրվիշ [պ] Ա. Աղքատ. pauvre [յգ. درويشان] Բ. Մահմետական կրօնաւոր. տէրվիշ. moine musulman. derviche آدم — բարի մարդ. bonhomme

درويشانه { տէրվիշանէ [պ] Տէրվիշական, իբր տէրվիշ. propre aux derviches. comme un derviche. en bonhomme.

دره { տէրէ [թ] 1· Ձոր, հովիտ. vallée 2· Վտակ. ruisseau, cours d'eau.
Ասաց. اوتی — կոտեմ: aneth, cresson. دن تپه دن — سویلشمك անկէ ասկէ խօսիլ. causer de choses et d'autres. faire des coq-à-l'âne. بیك دره دن صو كتورمك Հազար ու մէկ հնարքներով համոզել ջանալ. tâcher de persuader par mille moyens.

درّه { տիւրրէ* [ա] 1· Խոշոր մարգարիտ. une grosse perle [յգ· درر] 2· տիւրրէ խարազան. fouet [գաւ. գաւառ.].

درهم { տիրհէմ [ա] 1· Տրամ որ է չորս հարիւրերորդ մաս հօխայի. dramme qui est la quatre-centième partie d'une ocque [յգ· دراهم] 2· Արծաթ դրամ: monnaie d'argent.

دری { տէրի [թ] 1· Մորթ, կաշի. peau. cuir 2· Մաշկ. membrane.

دریا { տէրիա [պ] Ծով. mer — قپودان ծովակալ. amiral.

دریچه { տէրիչէ [պ] 1· Դռնակ. portière 2· Պատուհան. fenêtre. guichet

دریغ { տէրիղ [պ] 1· Խնայում: épargne 2· Եղո՜ւկ. hélas! Ասաց. ا — խնայել, մերժել. épargner, refuser. بیورمق — ی կամ ا — ی չի խնայել. շնորհել. ne pas épargner. accorder.

دریغا { տէրիղա [պ] Եղո՜ւկ. hélas!

دریلنمك { տէրիլէնմէք [թ] Մորթով ծածկուիլ. être couvert de peau

درین { տէրին [թ] 1· Խորին. profond 2· Խորք. profondeur* 3· Խորապէս. profondément. دن بر سس — խուլ ձայն մը. une sourde voix.

درینلتمك { տէրինլէթմէք [թ] Խորացնել. approfondir.

درینلك { տէրինլիք [թ] Խորութիւն. profondeur.

دریوزه { տէրիւզէ [պ] Մուրացկանութիւն. mendicité.

دز { տիզ [պ] Ամրոց. բերդ. fort, forteresse.

دزد { տիւզտ [պ] Գող. voleur [յգ· دزدان].

دزدار { տիզտար [պ] Բերդակալ. commandant d'une forteresse.

دزلاتمق { տըզլաթմագ [ի] խըրտուցանել ef-faroucher.

دزلاق { տըզլագ [ի] կունտ, ճաղատ. chauve.

دزلامق { տըզլամագ [ի] Բըզ-զել, տզզալ. bourdonner.

دزمان { տէզմէն [գ] խոշոր, անհեթեթ. gros, énorme, massif.

دسائس { տէսաիս* [ա] յփ. دسيسه ի. p. دسيسه :

دساتير { տէսաթիր* [ա] յփ. دستور ի. p. دستور :

دساس { տէսսաս [ա] կարի նենգաւոր. très frauduleux [دساس էն]:

دساست { տէսասէթ*[ա] նենգութիւն. duperie, friponnerie.

دسامه { տէսամէ կամ տէսա-մէ* [ա] Դռնակ խողովակաց valvule, soupape [յփ. دسامات]:

دسپوت { տէսփօթ [յ] 1. Եպիսկոպոս կամ արքեպիսկոպոս յունաց. évêque ou archevêque grec. despote 2. Իշխան. prince.

دست { տէսթ [պ] Ձեռք. main [յփ. دستان]: Ածաց. — زير հպատակ. sujet. آويز — փոքրիկ ընծայ. présent modique. — ب — ձեռքէ ձեռք. de main en main. ձեռք ձեռքի. se tenant par la main.

دستار { տէսթար [պ] փաթ-թոց. turban. — بند փաթթոցաւոր. coiffé d'un turban.

دستان { տէսթան [պ] 1. Տե՛ս voir داستان 2. յփ. دست ի. pl. de دست :

دستاويز { տէսթավիզ [պ] Դրացի նուէր. un petit présent.

دستباز { տէսթպազ[պ] ճար-տար խաղացող. joueur habile [յփ. دستبازان]:

دستبرد { տէսթպիւրտ [պ] 1. Առաւելութիւն. supériorité 2. Յաղթութիւն victoire.

دستبوس { տէսթպուս [պ] Ձեռք համբու-րող. qui baise la main.

دستبوسى { տէսթպուսի [պ] Աջահամբոյր. baisemain.

دستخط { տէսթխաթթ [պ] Ինքնագիր գըր-ուած, ձեռագիր. autograph, manuscrit.

دسترس { տէսթրէս [պ] او — Ձեռնհաս ըլլալ, կարողանալ, յաղթել. at-

teindre, pouvoir, parvenir, réussir.

دستره { տէսթէրէ [ի] Սղոց. scie [Հոմ. دست اره տէսթ-էրէ էն]։ Ալաթ. بالغى — սղոցաձուկ. scie.

دسترهلك { տէսթէրէլէմէք [ի] Սղոցել. scier.

دستك { տէսթէք [պ] 1. Նեցուկ, յենարան. support, appui 2. Մոյթ. étai, étançon. Ալաթ. اورمق— մոյթ դնել. étayer.

دستكار { տէսթքեար [պ] Ձեռագործ. travail manuel. ى— ձեռքով շինուած. manuel.

دستكاه { տէսթկեահ [պ] 1. Սեղանատախտակ (արուեստաւորաց). table établi 2. Գործիք, մեքենայ. métier, machine 3. Գործարան. atelier, fabrique. [ռամկ. թէզկեահ]։

دستكاهدار { տէսթկեահտար [պ] Վաճառատանց պաշտօնեայ որ առհամեմատ է առնել առուծախ. employé chargé d'achat et vente dans une maison de commerce [ռամկ. թէզկեահտար].

دستكاهلق { տէսթկեահլըգ [ի] 1. Մեքենայն կամ կարկահն դնել. mettre en machine, en métier 2. Պատրաստել. préparer.

دستكش { տէսթքէշ [պ] او — Ձեռնթափ ըլլալ, քաշուիլ. abandonner, se retirer, désister.

دستكلمك { տէսթքէլէմէք [ի] Մոյթ դնել, ձողաքարձ տնկել. étayer, échalasser.

دستكه { տէսթքեհ [պ] Տե՛ս دستكاه.

دستكير { տէսթկիր [պ] Ձեռնտու, նեցուկ, պաշտպան. aide, soutien, protecteur. ى— օժանդակութիւն. secours, défense.

دستمال { տէսթմալ [պ] Թաշկինակ. mouchoir.

دستمايه { տէսթմայէ [պ] Դրամագլուխ. capital

دستور { տէսթուր [պ] 1. Իշխանութեան տէր ոք. homme de pouvoir 2. Վեզիր, նախարար. vizir, homme d'état 3. Հրաման, արտօնութիւն. ordre, permission 4. Ձերդ հրամանաւ. կը ներէ՞ք. avec votre permission. est-il permis de? 5. Ճամբայ տուէք, մէկդի. faites place, rangez-vous.

[տաճկ. Թէստուր]: Արաբ. العمل — գործածական . ի գործադրութեան en vigueur

دستور { տէստուր [ա] 1. Օրէնսդիրք. code [յգ. دساتیر] 2. Ձեւ. տարազ. formule. Արաբ. ادویه — դեղագիրք բժշկական դեղագրոց codex. العمل — օրինակ. կանոն գործելոյ. modèle, règle.

دستوری { տէստուրի [ա] Վեզիրական . viziriel.

دسته { տէսթէ [պ] 1. Կոթ. տապակ, կոթ. manche 2. Բուռն մի, փունջ. poignée 3. Փունջ. bouquet 4. Ծրար. paquet 5. Տրցակ (թղթի). main (de papier) [տաճկ. Թէստէ]:

دستی { տէսթի [պ] Կուժ. cruche [տաճկ. Թէսթի]:

دستیار { տէսթիար [պ] Օգնական. aide. assistant. ی— օգնականութիւն assistance.

دستکره { տէսթիկէրէ [պ] Պատգարակ. brancard [տաճկ. Թէճկէրէ]:

دسم { տէսէմ [ա] Պարարտ մսան ճարպ. ճարպա-լոր. gras [յգ. ادسام]:

دسیسه { տէսիսէ*[ա] Հնարք, նենգ, կարգութիւն. expédient, intrigue, fraude, artifice, stratagème [յգ. دسائس]:

دسیسه‌کار { տէսիսէքեար [պ] Նենգաւոր. frauduleux.

دشت { տէշթ [պ] Դաշտ. plaine.

دشمك { տէշմէք [թ] Ճեղքել, հերձուլ. inciser. fendre.

دشمن { տէշմէն [պ] Թշնամի. ennemi [յգ. دشمنان] [տաճկ. տուշման]: ی— . لك— Թշնամութիւն. inimité. شکنانه — ջախջախիչ écrasant. قاشیق ی— կին. femme.

دشمه { տէշմէ [թ] Հերձում. incision.

دشنام { տէշնամ [պ] Թշնամանք, լուտանք. injure, outrage.

دشنه { տէշնէ [պ] Դաշոյն. poignard.

دشوار { տէշվար [պ] Դժուար. difficile. کشاد — դժուարալոյծ. difficile à dénouer, à résoudre.

دشیك { տէշիք [թ] Հերձեալ incisé.

دعا { տուա [ա] 1. Աղօթք prière, vœu [յգ.

ادعیه . دعوات] ֆ. Մաղթանք, օրհնութիւն. souhait, bénédiction. Աստ. ا — աղօթել. prier. — خیر օրհնութիւն. bénédiction. — بد անէծք. malédiction. جی — բարեմաղթութ. qui fait des sôuhaits. — لر باقی ի վերջ բանիս մաղթանքներ ունիմ առ ձեզ. je n'ai plus que des souhaits pour vous.

دعائم { տէ՛աիմ* [ա] յոգնակի դամէ. pl. de دعامه.

دعات { տու՛ատ*[ա] յոգ. داعی pluriel de داعی.

دعاکو { տուա՛կիու [ղ] ֆ. Աղօթող, բարեմաղթող. qui fait des vœux, des souhaits [յոգ. دعاکویان].

دعامت { տի՛ամէթ* [ա] Հե. ծառ, սիւն, նեցուկ. poteau, colonne, soutien [յոգ. دعائم].

دعاوی { տէ՛ավի* [ա] Դատեր. des procès [եզ. دعوی]. Աստ. ناظری — դատաստանական նախարար. ministre de la justice.

دعوا { տա՛վա* [ի] ֆ. Պահանջում. demande [յոգ. دعاوی] ֆ. Դատ. procès, cause ֆ. Յաւակնութիւն, պահանջանք. prétention. Աստ. ا — պահանջել, յաւակնել. demander, prétendre. — آچمق . ا — قیام — դատ բանալ. intenter un procès. — وکیل — փաստաբան. avocat. — لی — դատի ներքև. litigieux, contentieux.

دعوات { տա՛վաթ* [ա] Աղօթքներ. prières, vœux.

دعواجی { տա՛վաճը [ի] Դատախազ, ամբաստան. demandeur, plaignant, plaidant. ا لق — ամբաստան կանգնիլ. ի դատ ել- նել. accuser, porter plainte. — آچ لق ագահութիւն avidité.

دعوت { տա՛վէթ*[ա] ֆ. Հրաւէր. invitation. ֆ. Հրաւիրել. inviter. لی — Հրաւիրեալ. կոչնական. invité, convive.

دعوتجی { տա՛վէթճի [ի] Հրաւիրակ. պատգամաւորակ. inviteur, délégué.

دعوتیه { տա՛վէթիյէ* [ա] Հրաւիրական. d'invitation.

دعوی { տա՛վա* [ա] Տե՛ս. voir دعوا.

دغدغه { տաղտաղա*[ա] Հոգ, նեղութիւն, զբաղմունք. embarras, occupation. Աստ. ترک — جهان

վախճանիլ. cesser de vivre. ل— նեղիչ. embarrassant.

دغل { տաղըլ [—] Խառն. կեղծ. faux, impur.

دف { տէֆ [դ] Դափ. tambour de basque.

دفان { տէֆաին* [—] յգ. دفينه ի pl. de دفينه ;

دفاتر { տաֆաթիր* [—] յգ. دفتر ի. pl. de دفتر ;

دفتر { տէֆթէր [—] 1. Տոմար. régistre, livre [յգ. دفاتر] 2. Տետր. cahier 3. Ցանկ, ցուցակ. liste, inventaire. Ածց. خاقانى — պետական կալուածատումար cadastre. archives de l'Etat. ى— اصول ատոմարակալութիւն tenue de livre. ى— آنا Մայր հաշիւ. grand livre.

دفترخانه { տէֆթէրխանէ [դ] Պաշտօնատուն պետական կալուածատումարի. ministère des archives de l'Etat.

دفتردار { տէֆթէրտար [դ] 1. Համարակալ. contrôleur 2. Ընդհանուր համարակալ նահանգի. directeur ou contrôleur général des finances d'une province. لق— պաշտօն ընդհանուր համարակալի. fonction du contrôleur général.

دفع { տէֆ' [—] 1. Վանել, Հեռացնել. repousser, répulser, chasser, éloigner 2. Արգելել. empêcher 3. Հանել, բառնալ. enlever, ôter 4. Վճարել. payer 5. Ճամբել. renvoyer 6. Վանում. répulsion.

Ածց. اول — կորի՛ր. va-t-en. او — անհետ ըլլալ, ի բաց գնալ. disparaître, s'en aller. طبيعى — եղբ, նեղգործութիւն (սրտմաշուկի). selle. ا غم — Հոգերը փարատել. charmer les soucis.

دفعات { տէֆ'աթ* [—] Անգամներ. reprises [եզ. دفعه]; ه— . — بال բազմիցս. maintes fois.

دفعة { տէֆ'աթէն* [—] 1. Մէկ անգամէն. tout d'un coup 2. Իսկոյն. tout de suite.

دفعه { տէֆ'ա* [—] 1. Անգամ. fois, reprise [յգ. دفعات] 2. Դարձեալ. encore une fois, de rechef.

دفن { տէֆն [—] 1. Թաղել. enterrer, ensevelir 2. Թաղում. enterrement.

دفنه { տէֆնէ Դափնի. laurier [[illegible]] ;

دفنيه { տէֆինէյի* [ա] 1. Թաղման. d'enterrement 2. — فصيلة դափնեայից ազգ. daphnéacées. laurinées.

دفه { տէֆէ [ի] Տե՛ս. voir تفه ։

دفين { տէֆին [ա] Թաղուած enterré, enseveli [دفن էն] ։

دفينه { տէֆինէ* [ա] Թաղուած գանձ. trésor caché sous terre [յգ. دفائن] ։

دق { տագգ [ա] 1. Զարնել. frapper, battre 2. Ծեծել, մանրել. concasser, broyer.

دقائق { տէգայիգ* [ա] յգ. دقيقهի. pl. de دقيقه ։

دقاق { տիգգագ [ա] 1. Նուրբ. fin 2. անատ. Վերջին մասն նրբաղեաց, զաղարաղի. iléon.

دقت { տըգգաթ* [ա] 1. Նրբութիւն. subtilité 2. Ուշադրութիւն. attention 3. Ծիւրական տկարութիւն. hectisie. | — ուշադրութիւն ընել, հոգ տանիլ. faire attention, avoir soin. سزلق — անուշադրութիւն. inattention. لو — ուշադիր, մտադիր. attentif, appliqué. لوجه — لو ուշադրութեամբ. avec attention.

دق { տըգգ [ա] Ծիւրական hectique.

دقيت { տըգգիյէթ* [ա] Ծիւրական տկարութիւն. hectisie.

دقيق { տագիգ [ա] 1. Բարակ, նուրբ, փափուկ. fin, subtil, délicat [دق էն] [եզ. دقيقه] 2. Ալիւր. farine.

دقيقدار { տագիգտար [պ] Ալիւրոտ. farineux

دقيقه { տագիգա* [ա] 1. Նուրբ կէտ, նրբութիւն. point subtil, subtilité [յգ. دقائق] 2. Վայրկեան. minute. Աօյ. — شناس . — سنج մանրախոյզ. minutieux.

دقيقى { տագիգի [ա] Ալիւրական. farinacé.

دك { տէք [ի] Խաղ, խաբէութիւն. tour, duperie. Աօյ. | — խաղ խաղալ, խաբել. jouer un tour, duper.

دك { տէք [ի] Մինչև, մինչ. jusque.

دك { տէն [ի] Տեսակ, կերպ. sorte, façon.

دكاكين { տէքեաքին* [ա] յգ. دكانի. pl. de دكان ։

دكان { տիւքքեան [ա] Կրպակ boutique [յգ. دكاكين] ։ Աօյ. جى — խանութպան.

boutiquier. ճը — փոքր կըր-պակ. une petite boutique.

دکدرمك { տէյտիրմէք [Բ] Ա. Հասցնել. faire parvenir Բ. Արժեցնել. faire évaluer. apprécier.

دکر { տէյէր [Բ] Ա. Արժէք valeur Բ. Համարժէք. équivalent. Ածակ. لی — արժանի, արժանեաց ունի. qui vaut. de mérite.

دکرمان { տէյիրմէ- ման [Բ] Աղօրիք, ջաղացք. moulin.

دکرمن { տէյիրմէ- ն — Ածակ. طاشی— երկանաքար. meule. یل —ی հողմաղաց. moulin à vent. ال —ی երկանք. moulin à bras. دکرمنده صقال آغارتمق — առանց փորձառութեան ծերանալ. vieillir sans avoir acquis de l'expérience.

دکرمنجی { տէյիրմէնճի [Բ] Ջաղացպան. meunier. لك — ջաղացպանութիւն. art de meunier.

دکری { տէյիրի [Բ] Ա. Բոլորն, բոլորակ. rond, circulaire Բ. Քառակուսի. carré.

دکز { տէնիզ [Բ] Ա. Ծով. mer Բ. Ալիք. flot. Ածակ. ایچ — ներքին ծով. mer intérieure. آطه لر —ی Արշիպեղագոս: archipel. — آشوری անդր քան զծով. d'outre-mer. — آچیق ծովամէջը, խորք. pleine mer. haute mer. طوتمق — ծովահար ըլլալ. avoir le mal de mer. ا — ծովուն յուզիլը. ալեկոծիլ. être agité. grossir (se dit de la mer).

دکزلك { տէնիզլիք [Բ] Տեսակ մը դրօշմուած կահագործի. sorte de menuiserie

دکسز { տէնսիզ [Բ] Անխորհուրդ inconsidéré

دکش { տէյիշ [Բ] Փոխանակութիւն. échange

دکشدرمك { տէյիշտիրմէք [Բ] Ա. Փոխանակել. échanger, substituer Բ. Փոխել. changer.

دکشمك { տէյիշմէք [Բ] Ա. Փոխուիլ. se changer, s'altérer Բ. Փոխանակուիլ, s'échanger.

دکشیك { տէյիշիք [Բ] Փոխուած. փոխանակուած. changé, substitué.

دکشیکلك { տէյիշիկլիք [Բ] Ա. Փոփոխութիւն. altération, changement Բ. Փոխանակութիւն. substitution.

دکل { տէյիլ, կամ տէյիլ [թ] 1. Ոչ. no 2. չ... ne... pas 3. Ոչ միայն. non seulement. — չեմ. je ne suis pas. ce n'est pas moi.

دکلو { տէյլիւ [թ] 1. Տեսակ, կերպիւ. de genre, de manière 2. Խո-հական. Հանճարի. judicieux.

دکله‌مك { տինլէմէք [թ] Տե՛ս. voir دیکله‌مك.

دکمك { տէյմէք [թ] 1. Արժել. valoir 2. Հաս-նիլ. arriver, atteindre 3. Դպչիլ. Հպիլ. toucher. Ասաց. — نظر կամ — کوز աչքահա-րիլ. être fasciné.

دکه { տէյէ [թ] 1. Հպի. touche 2. Ամեն. tout. Ասաց. الله — դիւրաւ. facilement. ده — Հաւանա-կան չէ. չեմ կարծեր. c'est improbable je ne crois pas.

دکنك { տէյնէք [թ] Գաւա-զան, ցուպ. bâton, verge. Ասաց. قولتوق — ան-թացուպ. béquille. Ծե-րութեան նեցուկ. soutien de vieillesse.

دکین { տէյին [թ] Մինչև որ, մինչ. jusque, jusqu'à.

دل { տիլ [պ] Սիրտ. cœur. Ասաց. جان و دل — բո-լորով սրտիւ. de tout cœur. ای — ով սիրտ իմ. ô mon cœur! اهل — բարեպաշտ. pieux.

دل { տիլ [թ] Տե՛ս. voir دیل.

دلائل { տէլայիլ * [ա] Յհ. pl. de دلیل.

دلارا { տիլարա [պ] Սրտա-հաճոյ. agréable.

دلارام { տիլարամ [պ] Հան-գուցիչ սրտի. qui repose l'âme.

دلازار { տիլազար [պ] Սիրտ վշտացնող. qui blesse le cœur.

دلاشوب { տիլաշուպ [պ] Հը-րապուրիչ, վըր-դովիչ. séduisant. turbulent.

دل آکاه { տիլ-ակեահ [պ] Սըր-տատես. qui voit au fond du cœur.

دلاك { տէլլաք [ա] Լուացա-րար (բաղնեպան). garçon de bain, qui frotte et lave. masseur [دلك էն] [տաճ. Թելլէք].

دلال { տէլլալ [ա] 1. Միջ-նորդ. courtier. [دلالت էն] [Իէ. دلاله] 2. Մու-նետիկ. crieur public [տաճ. Թելլալ].

دلال { տէլալ [ա] Նազանք, պչրանք, քծիք. coquetterie, airs penchés, minauderie.

دلالت { տէլալէթ*[ա] 1. Առաջնորդել. conduire 2. Առաջնորդութիւն. conduite 3. Ցուցնել, նշանակել. indiquer, signifier 4. Նշանակ. indication.

دلالق* { տէլլալլըգ [թ] 1. Միջնորդութիւն, մունետիկութիւն. courtage. profession du crieur public 2. Միջնորդչէք. courtage.

دلالیه { տէլլալիյէ* [ա] Միջնորդչէք. courtage, prime due au crieur public.

دلاور { տէլավէր [պ] Արիասիրտ, կտրիճ. courageux, brave [յգ. دلاوران]. Ածց. ـلك — ی — քաջութիւն. bravoure.

دلاویز { տէլավիզ [պ] Ցանկալի, գրաւիչ. attrayant, ravissant.

دلباز { տէլպազ [պ] 1. Զբօսնեցուցիչ. distrayant 2. Լեզուանի, քաջախօսիկ. grand parleur, disert, éloquent. Ածց. ـلق — պչրողութիւն. coquetterie.

دلبر { տէլպէր [պ] Սրտագրաւ, սիրուն. ravissant, charmant [յգ. دلبران]. Ածց. ـلك — շնորհք, գեղ. attrait, grâce.

دلبرلنمك { տէլպէրլէնմէք [թ] Սիրունանալ. devenir charmant, joli.

دلبسته { տէլպէսթէ [պ] Սիրահար. amoureux.

دلبند { տէլպէնտ [պ] 1. Սիրուն. aimable 2. Մարմաշ. կարծր նուրբ կտաւ. mousseline[ռմկ. մուսլին].

دلبندجی { տէլպէնտճի [թ] Մարմաշավաճառ marchand de mousseline.

دلپذیر { տէլփէզիր [պ] Սրտահաճոյ. agréable.

دلپسند { տէլփէսէնտ [պ] Սրտահաճոյ, սրտագրաւ. agréable. ce qui va au cœur.

دلتنگ { տէլթէնկ [պ] Թախծեալ. affligé. ی— թախծութիւն. affliction.

دلجو տէլճու
دلجویانه տէլճույանէ } [պ] Ցանկալի, սիրուն attrayant, charmant.

دلخراش { տէլխըրաշ [պ] Սրտակեղեք. navrant

دلخسته { տէլխէսթէ [պ] Սրտավիրաւոր. blessé au cœur.

دلخواه { տէլխահ [պ] Փափաք. désir.

دلخون { տէլխուն [պ] Սրտարիւնաթաթախ. qui a le cœur saignant.

دلداده { դիլտատէ [դ] Ա. ի սէր հարեալ, սիրահար. épris d'amour, amant Բ. Սիրեցեալն, սիրոյ առարկայն. objet d'amour.

دلدار { դիլտար [դ] Սիրտ ձգող, սիրելի. qui gagne le cœur. bien aimé.

دلدوز { դիլտուզ [դ] Սիրտ ծակող. qui perce le cœur.

دلربا { դիլրուպա [դ] Սրտագրաւ. յանկուցիչ. attrayant, ravissant.

دلريش { դիլրիշ [դ] Տե՛ս. voir دلخسته.

دلستان { դիլիստան [դ] Ա. Սրտագրաւ. qui s'empare du cœur Բ. Սիրուն, անձկալի. chéri, amant.

دلسوز { դիլսուզ [դ] Ա. Սրտայրեց. qui brûle le cœur Բ. Աղիողորմ. déchirant, navrant.

دلشاد { դիլշատ [դ] Ուրախասիրտ. gai, joyeux.

دلشكار { դիլշիքեար [դ] Տե՛ս voir دلربا.

دلشكن { դիլշիքէն [դ] Սիրտ կոտրող. qui brise le cœur. blessant.

دلشكسته { դիլշիքէսթէ [դ] Սրտաբեկ. qui a le cœur brisé, abattu.

دلفروز { դիլֆիրուզ [դ] Սիրտ լուսաւորող. éclairant le cœur.

دلفريب { դիլֆիրիպ [դ] Սիրտ խաբող, դիւթիչ. charmant. séduisant. سحر— դիւթական. magique.

دلفكار { դիլֆիքեար [դ] Ա. Սրտախոց. blessé Բ. Սիրտ խոցող. blessant.

دلفين { դէլֆին [ղ] Դելփին dauphin.

دلق { դէլք [ա] Աբեղ. froc de derviche.

دلك { դէլք [ա] Ա. Շփել. frotter Բ. Շփում. frottement.

دلكش { դիլքէշ [դ] Սիրտ քաշող, յանկուցիչ, հրապուրիչ. attrayant.

دلكشا { դիլքիւշա [դ] Սիրտ բացող, զուարճալի. agréable, charmant.

دلكير { դիլկիր [դ] Վշտացած, նեղացած. affligé, fâché.

دللشمك { դէլլէշմէք [թ] Տե՛ս voir ديللشمك.

دلمك { դէլմէք [թ] Ծակել. percer, trouer. perforer. — قولاق խելամուտ առնել, ուսուցանել. instruire. faire comprendre.

دله { տէլէ [ի] 1. Ծակելը. perçement 2. Ծակած. foré, percé.

دلنشين { տէլնիշին [դ] Տե՛ս. voir دلكشا ։

دلنواز { տէլնէ-վազ [դ] Սրտագրաւ, փաղաքշող, խանդակաթ. caressant, tendre. Ածանց. انه — փաղաքշաբար, խանդաղատաբար. caressant, tendre. ى — փաղաքշանք, խանդաղատանք. caresse, tendresse.

دلو { տէլվ [ա] 1. Դոյլ. seau 2. աստղ. Ջրհոս. verseau.

دلورمك { տէլիւրմէք [ի] խելագարիլ. devenir fou. s'affoler.

دلى { տէլի [ի] 1. Ցնոր, խենթ. fou, aliéné 2. Պակասամիտ. insensé 3. Յանդուգն. téméraire 4. Անմեհի. fougueux.

Ածանց. صاجمه سى — անհեթեթ բանք. absurdité. — طولو անխորհուրդ, անմիտ. étourdi. sot. اولمق — ընդ, չափազանց սիրել. aimer passionnément. adorer. — زر կատարեալ խենթ. un fou parfait.

دليجه { տէլիճէ [ի] 1. Անբեր վարսակ, որոմ. folle avoine, ivraie 2. Խենթուկ. follet 3. Ցնորական. fol 4. Վայրի. sauvage.

دلير { տէլիր [դ] Արիասիրտ, քաջ. courageux, brave [գ. دليرانه]։

دليرانه { տէլիրանէ [դ] Արիական, արիաբար. courageux, courageusement.

دليقانلو { տէլիգանլը [ի] Աշխոյժ բայց անփորձ երիտասարդ. un jeune homme vif mais sans expérience. لق — երիտասարդութիւն. jeunesse.

دليك { տէլիք [ի] 1. Ծակ. trou 2. Ծակած. percé, perforé. Ածանց. — دشيك ծակոտիք, բացուածք. les trous, les ouvertures. — قولاغى խելամուտ. իրազեկ. prud'homme, initié. expert. — بورون ى ռնգունք. narine. — لى ծակոտ. troué, perforé.

دليل { տէլիլ [ա] 1. Առաջնորդ, ուղեցոյց. guide, conducteur [دلالت եւ] [գ. ادلا] 2. Ապացոյց, փաստ, նշան. preuve, argument, indice [գ. دلائل . ادله]։

دليلك { տէլիլիք [ի] 1. Խենթութիւն. folie

2. Այլանդակութիւն. excentricité. extravagance.

دلیلنمك { դէլիլէնմէք [ք] խելքը թռցնել. perdre la raison, la tête.

دم { դէմ [ա] Արիւն. sang [ըռ. قان]։

دم { դէմ [ա] 1. Շունչ. souffle 2. Վայրկեան instant 3. Հառաչ. soupir.

Առց. — ب — . — ا— վայրկեանէ վայրկեան. d'un moment à l'autre. դառ ընդ դառ. de temps en temps. آلق — հանգչիլ. se reposer. اورمق — յաւակնիլ, պարծիլ. prétendre, se vanter. — چکمك գէմ առնել. souffler. փքանալ. gonfler.

دم { դէմ [դ] 1. Պոչ. queue 2. Բ. دوز — հարթ հաւասար, գետ ուղիղ. de niveau, horizontal.

دماء { դիմա* [ա] Արիւններ sangs: — دکه ար-իւնհեղութիւն. effusion de sang.

دمار { դէմար [ա] կործա-նում: destruction.

دماغ { դիմաղ [ա] 1. Ուղեղ. cerveau [ըռ. ادماغ] 2. Յամառանդական գործարանք գանկի. encéphale 3. [դ]

Քիմք. palais de la bouche.

Առց. ﺻ— ուղեղային. cérébrale. اصغر— ուղեղակ. cervelet.

دمان { դէման [դ] Ահաւոր. redoutable.

دمبال { դէմպալ دمباله դէմպա-լէ [դ] Ագի. queue. چشم — աչքի ծայր. bout de l'œil.

دمبسته { դէմպէսթէ [դ] 1. Շնչասպառ. essoufflé 2. Անբարբառ. ան-խօս. մունջ. muet. interdit.

دمبلك { դէմպէլէք [ք] Թըմ-բկիկ. tambourin.

دمت { դէմէթ [ք] Տրցակ, փունջ. faisceau, bouquet.

دمتلمك { դէմէթլէմէք [ք] փունջ կամ տրց-ակ կապել. lier en bouquet ou en faisceau.

دمدار { դէմտար [դ] 1. Պոչաւոր. qui a une queue 2. դէնդ. Վեր-ջապահք. arrière-garde.

دمدمه { դէմդէմէ* [դ] 1. Թմբուկ. tambour 2. Աղմուկ, ժխոր. vacarme.

دمساز { դէմսազ [դ] Համա-շունչ, համախոհ-հուրդ. unanime, adhérent.

دمشق { դէմէշխ [ա] Դամաս-կոս. Damas. ﺻ—

Դամասկեան. de Damas.

دمع { տէմ՛ [ա] Արտասուք larme [յգ. دموع]։

دمعى { տէմ՛ի [ա] Արտասուական. lacrymal

دمكش { տէմքէշ [պ] 1. Շունչ առնող. qui prend haleine 2. Երգակից qui chante ensemble.

دمل { տիւմպէլ [ա] Թարախ խոյլից պալարուց. furoncle, clou.

دمن { տէմէն [ա] Ոխ. վրէժ. rancune.

دموع { տիւմուճ [ա] յգ. دمع ի. pl. de دمع ։

دموى { տէմէվի [ա] Արեան, նայլին, sanguin [յգ. دمويه]։

دميده { տէմիտէ [պ] Բուսեալ poussé. germé.

دمير { տէմիր [թ] Տե՛ս. voir تيمور ։

دميرلمك { տէմիրլէմէք [թ] Խարսխել mouiller, ancrer.

دمين { տէմին կամ دمينجه տէմինճէ [թ] Վայրկեան մի յառաջ. tout à l'heure.

دن { տէն կամ տան [թ] 1. ի. էն. de, du, par 2. Պատճառաւ, քանզի. à cause de, puisque 3. Նկատմամբ. concernant 4. Քան. plus.... que.

دنائت { տէնաէթ* [ա] Անարժանութիւն. վատութիւն. bassesse. lâcheté.

دنائتكار { տէնաէթքեար [պ] Վատոգի. bas, lâche ։ ـانه — վատ. vilain. վատաբար. lâchement.

دناست { տէնասէթ* [ա] Աղտեղութիւն. աղտեղութիւն : saleté. souillure.

دنبال { տէմպալ دنباله տէմպալէ [պ] Տե՛ս. voir دمبال . دمباله ։

دنبك { տէմպէք [պ] 1. Փոքր ագի. petite queue 2. Թմբկիկ. tambourin

دنبلك { տէմպէլէք [թ] Տե՛ս voir تومبلك ։

دنج { տընճ [թ] Տե՛ս. voir دينج ։

دندان { տէնտան [պ] 1. Ակռայ, ատամն. dent 2. Ժանիք. défense (du sanglier).

دندانه { տէնտանէ [պ] Ատամնաձև կերտուածք dentelure. crénelure

دنك { տէնք [թ] 1. Հակ. balle, ballot 2. Կէս բեռ գրաստու. la moitié de la charge d'une bête de somme 3. Հակակշիռ. contre-poids 4. Հա-

հաւասարակշիռ. en équilibre 2. Զուգակշիռ. égal, pareil 3. Մէկ չորրորդ դրամ արծաթ . . le quart d'une dramme.

دنكادنك { դէնկիւտէնկ [թ] հաւասարակշիռ. en équilibre. équilibré.

دنكل { դէնկէլ [թ] Առանցք. լծակ. essieu.

دنكلشمك { դէնկլէշմէք [թ] Իրարու հաւասարակշիռ ըլլալ. s'équilibrer. contrebalancer.

دنهمك { դէնէմէք [թ] Փորձել. éprouver, essayer.

دنی { տէնի [ա] Ցած, անարգ, վատ. bas, vil, lâche [دنائت، تك] [էգ. دنيه].

دنيا { տիւնեա* [ա] Աշխարհ. monde [էգ. ادنی ի]. Աստ. — یکی Ամերիկա. Amérique. — ترك Ճգնաւոր. ermite. — اهل . — پرست — աշխարհասէր. mondain.

دنيلك { տէնիլիք [թ] Ստորնութիւն, վատութիւն. bassesse. lâcheté.

دنیوی { տիւնեավի [ա] Աշխարհային. mondain [էգ. دنیویه].

دو { տու [պ] Երկու. deux.

دواء { տէվա [ա] Դեղ. remède, médicament [յգ. ادویه]. Աստ. كل — ամեն. նարեկ դեղ. panacée. مسك — մշկահոտ անուշ մը պտղաբանութեան. espèce de confiture musquée.

دوائر { տէվաիր* [ա] յգ. دائره ի. pl. de دائره.

دوائی { տէվայի [ա] Դեղական, դեղի զօրութիւն ունեցող. médicamenteux. médicinal.

دواب { տէվապպ* [ա] յգ. دابه ի. pl. de دابه.

دوات { տէվաթ* [ա] 1. Կաղամար. encrier 2. Գրչաման. écritoire [տե՛ս. տուփիթ].

دوار { տէվար [ա] Գլխու պտոյտ. vertige, tournoiement de tête.

دوار { տէվվար [ա] Միշտ թաւալող, շրջող. qui tourne toujours, tournant [دور էն] [էգ. دواره].

دواره { տէվվարէլէր* [ա] — طائفه թաւալուկներ (zool). rotifères.

دواعی { տէվաի* [ա] յգ. داعیه ի. pl. داعیه.

دواق { տուվաք [թ] Հարսի քող. voile de la nouvelle mariée

دوال { տըվալ [ա] Բժշ. Ե- րակի ընդարձա- կում, պայտում. varice. ى— երակի ընդարձակման վերա- բերեալ. variqueux.

دواليب { տէվալիպ* [ա] յդ. دولاب ի. pl. دولاب ،

دوام { տէվամ [ա] 1. Շա- րունակել. conti- nuer 2. Տևել. durer 3. Շարունակութիւն. յարատե- ւութիւն. continuation, per- sévérance 4. Տևողութիւն. durée. Աւաց. او — ը, շարունա- կել, յարատևել. conti- nuer. persévérer. — على ال շարունակ. continuellement. بى— անյարատև, անտևա- կան. inconstant. سزلق— անյ- յարատևութիւն. manque de persévérance. لى— յա- րատևող. persévérant. տե- ւական. continuel. soutenu.

دوان { տէվան [պ] Վազող. courant.

دواوين { տէվավին* [ա] յդ. ديوان ի. p. ديوان ،

دواهى { տէվահի* [ա] յդ. داهيه ի. pl. داهيه ،

دوباره { տիւպարէ [պ] 1. Զոյգ կրկնակ. dou- ble deux 2. Նենգ, դաւ. mauvais tour, fraude. ا — խաղ խաղալ. jouer un tour.

دوباره جى { տիւպարէճի [թ] Նենգ աւոր, խաբեբայ. fourbe, trompeur

دوبه { տօպա [թ] 1. Տա- փարակնաւակ. pon- ton bac 2. Գնդակիր նաւ. ca- nonnière.

دوت { տօթ [թ] Տե՛ս. voir توت ،

دوتا { տիւթա [պ] 1. Երկ- պատիկ. double 2. Թեքեալ, ծռած. courbé.

دوچار { տիւչար [պ] او — Հանդիպել, կրել. բախուիլ, մատնուիլ. ren- contrer, éprouver. être frappé, atteint.

دوحه { տէվհէ* [ա] Մեծ ծառ. grand arbre

دوخته { տուխթէ [պ] Կար- ուած. cousu.

دود { տիւտ [պ] Ծուխ, մուխ. fumée.

دود { տուտ [ա] Որդ. ver [յդ. ديدان] . Աւաց. جديث — պատեանին մէջ փակ- ուած որդ. Հարսնեակ. chry- salide. بحرى — վիշապակ (թե- լանման որդ մը). dragonneau. الوحيد — شريطى — կամ — երի- զակ. երիզորդ (առանձին որդը) ténia, ver solitaire.

دودافکن { դուտ էֆքին [պ] Ծուխ արձակող qui jette de la fumée.

دوداق { դուտագ [թ] 1. Շրթունք. lèvre 2. Եզր. bord. Աստ. بوکك — փղձկիլ. avoir envie de pleurer. صارقتق — խոժոռիլ. խռովիլ. faire la moue.

دودمان { դուտըման [պ] 1. Գերդաստան, ընտանիք. famille, maison 2. Ցեղ. race.

دودو { դուտու [թ] 1. Թութակ. perroquet. 2. (Հայ) կին. dame (arménienne).

دودوك { տիւտիւք [թ] 1. Սուլիչ. sifflet 2. Սրինգ. fifre. Աստ. چالق — սուլել. siffler.

دوده { դուտէ [պ] 1. Ցեղ. race 2. [ա]* Որդ, ճճի. ver.

دودی { դուտի [ա] Որդնաձև vermiculaire

دور { տէվր [ա] 1. Շրջան, դարձում, փոփոխում tour, rotation, évolution [ج. ادوار] 2. Շրջագայութիւն, այց. tournée d'inspection 3. Պտոյտ. tournoiment 4. Ձիու Շրջան. stade 5. Մեծ, շրջան. cycle 6. Ժամանակ, միջոց. époque, période 7. Աւանդում, փոխանցում. transmission.

Աստ. 1 — դառնալ, շրջել. tourner, circuler. յանձնել. transférer. — شرعی անօրէն ձևացուցեալ փոխառութիւն. prêt d'argent à intérêt fictif ا دائم — մէր ի վայր շրջել. bouleverser, renverser.

دور { դուր [պ] Հեռու. loin. éloigné.

دورات { տէվրէթ [ա] յհ. دوره ի. p. دوره ։

دورادور { դուրատուր [պ] Խիստ հեռու, հեռաւոր. très loin, lointain

دوران { տէվրան [ա] 1. Շրջան. tour, circulation 2. Շրջել, դառնալ. tourner, circuler 3. տեվրան ժամանակ. temps.

Աստ. سورمك — հեշտաւէտ կեանք վարել. mener une vie douce.

دورانديش { դուրանտիշ [պ] Հեռատես, խոհական. perspicace, prudent, circonspect. انه — խոհական. prudent. խոհականաբար. prudemment.

دورانی { տէվրանի [ա] Շրջանաձև. circu-

laire [յգ. دورانیه]։

دوربين { տուրպին [դ] 1. Հեռադիտակ. télescope, lunette 2. Հեռատես. perspicace. ـلى Հեռատեսութեամբ. avec perspicacité.

دورپی { տէօրփի [ի] Քերիչ. râpe.

دورت { տէօրթ [ի] Չորս. quatre.

دورتمك { տէօրթմէք [ի] Խթել, մղել. aiguillonner, pousser.

دورتی { տէօրթի [ի] Խթան aiguillon.

دورتيجی { տէօրթիճի [ի] Դրդող. instigateur.

دورشمك { տէօրշմէք [ի] Փութայ ջանադրութեամբ ջանալ. s'appliquer avec assiduité.

دورلمك { տէվրիլմէք [ի] Շրջիլ, տապալիլ. se renverser, chavirer.

دورمك { տէօրմէք [ի] 1. Մալել. plier 2. տէվիրմէք Տե՛ս. voir دویرمك։

دورنما { տուրնիւմա [դ] Հեռանկար. perspective.

دورو { տէօրու [դ] Երկու երեսանի. à double face.

دوروزه { տէօրուզէ [դ] Երկօրեայ. de deux jours. Ասաց. — عمر Փոքրակեաց կեանք. vie passagère.

دوروم { տէօրիւմ [ի] Մալք pli. — — Ճմրթուած froissé chiffonné.

دوره { տէվրէ [ա] 1. Շրջան. tour, révolution [յգ. دورات]։ 2. Ընթացք. cours Ասաց. سنوى — տարեդարձ. anniversaire.

دورك { տէվրիք [ի] Դարձ, ծռած. tourné, courbé ployé.

دوریه { տէվրիյէ [ա] 1. Թաւալական. rotatoire 2. Շարժուն. mobile

دوز { տիւզ [ի] 1. Հարթ, տափակ. plat, uni, ras 2. Ճշմարիտ. vrai 3. Միօրինակ. uniformément 4. Պարզ. net. Ասաց. — دوز Հարթ հաւասար. tout à fait plat. آیاق — գետնայարկ. առանց ելևէջի. au rez-de-chaussée, qui n'a ni montée ni descente. قولاق — ی քունք tempe. ی — ر շարունակ, անդադար. sans cesse.

دوز { տօուզ [դ] Կար կարող. qui coud: او — باقمق յառել (աչք). regarder fixement.

دوزاق { տուզագ [թ] Տե՛ս. voir طوزاق ։

دوزتمك { տիւզէթմէք [թ] 1. Հարթել. aplanir 2. Կարգի դնել. mettre en ordre 3. Շտկել. ajuster 4. Ուղղել. corriger.

دوزجه { տիւզճէ [թ] 1. Փիչ մը հարթ. un peu plat 2. Պարզապէս, բացէ ի բաց. nettement. tout de bon: ی — ահաւասիկ ճշմարտութիւն. voilà la vérité.

دوزخ { տօուզախ [դ] Դժոխք. enfer.

دوزخی { տօուզախի [դ] Դժոխային. infernal [յգ. دوزخیان] ։

دوزكون { տիւզկիւն [թ] 1. Յարդարեալ, կարգաւորեալ. rangé, mis en ordre 2. Կանոնաւոր. régulier 3. Առողջ. sain, salubre 4. Զարդարանք. parure 5. Սնգոյր. fard.

دوزكونجی { տիւզկիւնճի [թ] 1 Սնգոյր ծախող qui vend du fard 2. Հարսին երես նկարող կին. femme qui fait la toilette de la jeune mariée. coiffeuse.

دوزلتمك { տիւզէլթմէք [թ] Տե՛ս voir دوزلمك

دوزلمك { տիւզէլմէք [թ] 1. Կարգադրուիլ. s'arranger 2. Բարւոքիլ. s'améliorer 3. Կազդուրիլ. se rétablir 4. տիւզլէմէք Հարթել. aplanir.

دوزلنمك { տիւզլէնմէք [թ] Հարթիլ. être aplani.

دوزمك { տիւզմէք [թ] 1. Յօրինել, Կեղծել, Նիւթել, Հնարել. inventer. forger 2. Զարդարել. orner 3. Լլկել. violer.

دوزمه { տիւզմէ [թ] Շինծու. Կեղծ. fictif, feint, faux.

دوزن { տիւզէն [թ] 1. Զարդարում, զարդ. embellissement, parure 2. Կարգ. ordre 3. Ներդաշնակութիւն. harmonie. Ածց. ـلـ յարդարեալ, պճնեալ. arrangé, embelli.

دوزنمك { տիւզէնմէք [թ] Զարդարուիլ. s'embellir. se parer.

دوزینه { տօուզինա [ի] Երկոտասնեակ. Երկ. վեցեակ. douzaine.

دوست { տօսթ [դ] 1. Սիրելի, բարեկամ. ami [յգ. دوستان] 2. Տարփածու, Հաճոյակ. amant, favori.

دوستانه { տօսթանէ [տ] 1. Թարիքեանէ. amical 2. Թարիքեանէ. amicalement. à l'amiable.

دوستدار { տօսթտար [տ] Թարիքեան. ami.

دوستلق / دوستی { տօսթլըգ [թ] / տօսթի [տ] } Թարիք... ami- tié.

دوش { տուշ [տ] Ուս. é- paule: — ﺧﺎﻧﻪ ﺑﻪ Թափառաշրջիկ. vagabond.

دوش { տուշ [թ] Երազ. ա- նուրջք. songe, rève: — كلك կամ او — հան- դիպել. rencontrer.

دوش { տէօշ [թ] 1. Կուրծք. côte 2. Երասանք. poitrail. carré.

دوشش { տիւշիւշ [թ] Ան- կում. Խոնարհ- հում. chute. baisse.

دوشش { տիւշէշ [տ] Երկու վեց. double six

دوشك { տէօշէք [թ] Անկո- ղին. lit. — لك անկողնի յատուկ. propre au lit. لى — լայնայատակ. large au fond.

دوشكون { տիւշկիւն [թ] 1. Անկեալ, ին- կած. déchu, failli 2. Տրա- կայող. adonné à: — یوزى

որկրամոլ. glouton. — لك անկում. chute. անյագութիւն. cupidité. avidité.

دوشمك { տիւշմէք [թ] 1. Իյնալ. tomber 2. Անկում կրել. ապարանել. déchoir 3. Վիճակիլ. échoir 4. Պատահիլ. arriver 5. Վայլել. նայիլ. conve- nir, regarder. revenir 6. Իջնել. նուազիլ. baisser, diminuer 7. Դիմել. ապաւ- ինիլ. s'adresser, se réfu- gier 8. Ինքզինքը տալ. se livrer, s'adonner 9. Հա- նել. défalquer, déduire 10 Կասիլ. se désister.

Ամօթ. — كوچك ամօթով մը- նալ. demeurer confus. اوسته — պնդել. insister. յարձա- կիլ. se ruer. — آرقه سنه հա- լածել. հետամուտ լինել. poursuivre. — خسته հիւան- դանալ. tomber malade. — خاطره միտքը բերել. venir à l'esprit. دوشوب قالقمق կենա- կցիլ. ընկերանալ. vivre en- semble. s'accointer. كسنه نك — اوجاغنه մէկու մը քով ապաստանիլ. se refugier che qn. — يوله ճամբայ ելնել. se mettre en route. — رمسته

գալուն ընկնել. venir à propos. طامدن دوشركى յանկարծ. précipitamment. — اتدن նի-հարիլ. maigrir.

دوشنبه { տիւշէնպէհ [պ] երկուշաբթի lundi.

دوشمه { տէօշմէ [թ] 1 Տե՛ս voir دوشمك 2. ինկած. tombé: — الدن ձեռքէ անցած de seconde main.

دوشنمك { տէօշէնմէք [թ] 1. Տարածուիլ. s'étendre 2. Մանրամասնօրէն խօսիլ. s'étendre (sur un sujet) 3. Կահաւորուիլ. être meublé 4. տիւշիւնմէք Տե՛ս voir دوشونمك ։

دوشوت { տիւշիւթ [թ] խեղանդամ estropié

دوشورمك { տիւշիւրմէք [թ] 1. Վար ձգել. faire tomber 2. Իջեցնել. baisser. Առա. چوجق — վիժել. avorter. faire une fausse couche. — فرصتى առիթ գտնել. saisir l'occasion. — كوچك ամօթով ընել. faire rougir. — بربرينه մարտնչեցնել. faire combatre.

دوشوك { տիւշիւք [թ] 1. Ինկած. tombé 2. Վար իջած. descendu 3. Տկար, թոյլ. languissant 4. Վիժած. avorton.

دوشونجه { տիւշիւնճէ [թ] 1. Մտածութիւն. méditation 2. Հոգ. souci.

دوشوندرمك { տիւշիւնտիւրմէք [թ] 1. Մտածել տալ. faire penser, réfléchir 2 Մտատանջութիւն պատճառել. causer des inquiétudes.

دوشونمك { տիւշիւնմէք [թ] 1 Մտածել, խորհիլ, խորհել. penser, méditer, réfléchir 2. Հոգ ընել. se soucier.

دوشه‌لى { տէօշէլի [թ] կահաւորեալ. meublé.

دوشه‌مك { տէօշէմէք [թ] 1. Տարածանել. étendre 2. Կահաւորել. meubler. — قالديرم քարայատակ յատակել, սալայատակել. paver.

دوشه‌مه { տէօշէմէ [թ] 1. Կահարանք. meuble 2. Յատակ. սալայատակ. pavé, plancher: جى — օթոցավաճառ. tapissier.

دوشيرمك { տիւշիրմէք [թ] Տե՛ս voir دوشورمك ։

دوشيزكان { տօօշիզէկեան [պ] յոգ. دوشيزه p. دوشيزه

دوشيزه { տօօշիզէ [պ] կոյս, աղջիկ. vierge, fille [յոգ. دوشيزكان] ։

دوغه { տէվղա* [ա] Համաճարակ Հիւանդութիւն. épidémie.

دوقتور { տօքթօր [է] Բժիշկ docteur.

دوقه { տուքա [է] Դուքս. duc.

دوقه لق { տուքալըգ[ը] Դքսութիւն. duché.

دوكش { տէօյիւշ [ը] Կռիւ querelle. conflit

دوكشمك { տէօյիւշմէք [ը] Կռուիլ. մարտնչիլ. se battre. lutter.

دوكمك { տէօյմէք [ը] Ծեծել battre 2. Ռմբակոծել. bombarder 3. Ծեծել, լեռնուլ. concasser. broyer.

دوكمك { տէօքմէք [ը] 1 Հեղուլ, Թափել. verser 2. Ցանել. սփռել. répandre 3. Թափել. ձգել. laisser tomber 4. Ձուլել. fondre. Ասոյ. — صو միզել. pisser. — يوز صويى խոնարհիլ s'humilier.

دوكمه { տէօքմէ [ը] 1. Ձուլածոյ. en fonte 2. Ձուլուածք. fonte.

دوكمه { տիւյմէ [ը] Կոճակ. bouton. — لى կոճկէն. boutonnant. à boutons.

دوكمه جى { տէօքմէճի[ը] Ձուլիչ. fondeur.

ـلى — Ձուլագործութիւն. fonderie.

دوكمه لمك { տիւյմէլէմէք [ը] Կոճկել. boutonner.

دوكن { տէօյէն [ը] Ցորեն ծեծելու գաւազան fléau.

دوكنتى { տէօքէնթի [ը] 1. Խնկած կամ մնացած անպիտան բան. chose rebutée. de nulle valeur 2. Մնացորդ. reste. rebut.

دوكنمك { տէօքէնմէք [ը] 1. Իրերը վրայ թափել. verser sur soi-même 2. տէօյիւնմէք Ինքզինքը ծեծել. se frapper le front, la poitrine etc.

دوكوش { տէօյիւշ [ը] Տե'ս voir دوكش

دوكوم { տիւյիւմ [ը] 1. Հանգոյց, կապ. nœud 2. տէօքիւմ Ձուլում. fonte.

دوكومخانه { տէօքիւմխանէ [ը] Ձուլարան. fonderie.

دوكوملمك { տիւյիւմլէմէք[ը] Հանգուցել. nouer. faire un nœud.

دوكون { տիւյիւն [ը] 1. Հարսանիք noces 2. Տօն. Խրախճանութիւն. fête.

ـجى — Հարսանեկան. celui qui est invité à la noce.

دوكيجى { տէօվիւճի [բ] Մը-ծող. աղացահա-րող. pileur. broyeur.

دول { տէօլ [բ] 1. Սերմ. sperme 2. Սաղմ. fœtus 3. Ծնունդ. զաւակ. race. progéniture. Ատ. طوتمق — յղանալ. concevoir. ياتاغى — արգանդ. matrice. دوشى — որդիք և թոռունք. enfants. postérité. سز — անորդի. sans postérité.

دول { տուլ* [ա] յգ. دولت pl. de دولت.

دولاب { տօլապ [պ. ա] 1. Անիւ. roue [յգ. دواليب] 2. Նենգ. դաւ. ruse. intrigue 3. Պահարան. զգես-տարան. armoire. Ատ. بوستان. ى — Ջրանիւ. roue à sabots. چويرمك — . قورمق — դաւ դար-ծել. jouer un tour. ى — խարդա-խող. frauduleux, traître.

دولت { տէվլէթ* [ա] 1. Տէ-րութիւն. պետութ-իւն. empire, état, gouvernement [յգ. دول] 2. Բախ-տաւորութիւն, երջանկութիւն. fortune, félicité 3. Մեծու-թիւն. վսեմութիւն. grandeur, excellence. Ատ. عليه — օսմանեան պետութիւն. empire ottoman.

دولتخانه { տէվլէթխանէ[պ] Իշ-խանական տուն. ապարանք. résidence d'un prince: كز — ձեր բնակարանը votre domicile كلهجكم ـه — ձեր տունը պիտի գամ. je viendrai chez vous.

دولتلو { տէվլէթլիւ [բ] Երա-նաւէտ. bienheureux, fortuné 2. Վսեմա-շուք. (son) excellence.

دولتلى { տէվլէթլի [բ] Երջա-նիկ. bienheureux

دولتماب { տէվլէթմէապ [պ] Երանաշնորհ. հո-յակապ. bienheureux. illustre.

دولتمدار { տէվլէթմէտար [պ] Երանութեան կեդրոն եղող. ce qui forme le centre de bonheur.

دولك { տէօլէկ [բ] 1. Աղա-ղուն բանջարեղէնք կամ պտուղք. végétaux ou fruits rabougris 2. Միջնանիւ. moyeu de la roue.

دولكر { տիւլկէր [բ] Հիւսն charpentier. لك — Հիւսնութիւն. charpenterie. بالغى — ոսկեձուկ. dorade.

دولنجك { տէօլէնճէք [ի] Փոքր ուրուր. petit milan.

دوله { տէվլէ* [ա] Տե՛ս. voir دولت.

دوم { տէօվմ [ս] Երկրորդ. deuxième.

دومان { տիւման [ի] 1. Ծուխ. մուխ. fumée 2. Շոգի. գոլորշի. vapeur 3. Մէգ, մառախուղ. brouillard 4. Խոնաւ պաղպաջ. pruine 5. Անթափանցութիւն (աչաց). opacité. Առած. اوستنده — ى թարմ. frais. توزى — قاغمق ամառնային անձամբ... se hâter vivement.

دومانلانمق { տիւմանլանմագ [ի] 1. Մէգամանալ, ծուխով ծածկուիլ. se couvrir de brouillard, de fumée 2. Պղտորիլ. se troubler.

— لنق մթագգամ լինել. միտքը շփոթ. avoir la cervelle troublée.

دومانلو { տիւմանլու [ի] Մէգապատ. chargé de brouillard. brumeux.

دومن { տիւմէն [ի] Ղեկ. gouvernail. — قوللانمق ղեկավարել. gouverner

دومنجی { տիւմէնճի [ի] Ղեկավար. timonier. — لك ղեկավարութիւն. état de timonier.

دون { տիւն [ի] 1. Երէկ. hier 2. Գիշեր. nuit. Առած. دكل اوبر كون — առաջի օր. avant-hier.

دون { տուն [ա] Վար, ստորին, անարգ. bas, vil [յգ. دونا].

دوناتمق { տօնաթմագ [ի] 1. Զարդարել. orner, parer 2. Հանդերձել. équiper 3. Յանդիմանել. կշտամբել. réprimander.

دونان { տօնան [ի] Երեք տարու ձի, ուղտ եւն. cheval, chameau etc. agé de trois ans

دوندرمك { տէօնտիւրմէք [ի] 1 Դարձնել. tourner 2. Վարել. régir.

دونش { տէօնիւշ [ի] 1. Դարձ, շրջան. tour 2. Վերադարձ. retour

دونشده { տէօնիւշտէ [ի] ի դարձին. au retour.

دونك { տէօնէք [ի] Փոփոխամիտ. յեղյեղուկ. inconstant, changeant 2. Նահանջ. retraite. Առած. چالق — յետս նահանջել. faire retraite. — لك փոփոխականութիւն. inconstance.

دونكل { տէօնկիւլ [ի] Զկեռ, զգեար (մուշմուլա). nèfle.

دونكی { տէօնկի [ի] 1. Երէկուան. d'hier 2. Նոր. Նորեկ. novice. — كون երէկ. hier.

دونم { տէօնիւմ [ի] 1. Դարձ tour, détour 2. Անգամ: fois 3. Տարածութեան չափ մ'է, 1600 քառակուսի կանգուն. արտավար. mesure d'étendue, contenant 1600 pics carrés. arpent.

Առած. صو — ս. քեռ մը ջուր une charge d'eau. ی— كون արեւադարձ. tropique. يكی — Հարիւրավար. héctare.

دونمك { տէօնմէք [ի] 1. Դառնալ. շրջիլ. tourner. circuler 2. Շեղիլ. խոտորիլ. se détourner. s'écarter 3. Ետ դառնալ. retourner. revenir 4. Փոխուիլ. se changer 5. Նման ըլլալ. être semblable.

Առած. — باش գլխու պտոյտ ունենալ. avoir le vertige. — سوزدن խոստումը դրժել. violer sa promesse. — كوز կատղիլ. s'enrager.

دونكه { տէօնիւշ [ի] 1. Դարձ. շրջան. tour 2. Վերադարձ. retour 3. Փոփոխութիւն. convertissement 4. Կրօնափոխ. ուրացող. converti. renégat.

Առած. قان —سی արեան ապականութիւն. corruption du sang. باش —سی գլխու պտոյտ. vertige. صوی —سی այլասերում. dégénération.

دونانما { տօնանմա [ի] 1. Նաւատորմիղ. flotte, escadre 2. Լուսավառութիւն. illumination.

دونوك { տէօնիւք [ի] 1. Փոխուած. altéré 2. Փոփոխական. inconstant.

دونوم { տէօնիւմ [ի] Տե՛ս. voir دونم.

دوولو { տիւէլլօ [է] Մենամարտ. duel.

دوه { տէվէ [ի] Ուղտ. chameau, chamelle.

Առած. قوشی — ջայլամ. autruche. توكی — շիկորակ. roussâtre. دیكنی — ուղտափուշ. chardon. ده قولاق — աննշան. insignifiant.

دوه جی { տէվէճի [ի] Ուղտապան. chamelier.

دويت { տիվիթ Գրչամանք, կաղամար. écritoire [Բազմ. دوات էն].

دورمك { տէվիրմէք [ի] 1. Դարձել. retourner 2. Տապալել. renverser.

ده { տէ. տա [ի] 1. Մէջ. dans, en, à 2. Քով. chez 3. Եւ. et 4. Եւս. aussi 5. Օ՛ն. eh bien! 6. Մինչև իսկ. quand même. Ասաց. وار — بن. ունիմ. j'ai. بش — یوز. Հինգ առ հարիւր. cinq pour cent. — بش ایکی. երկու հինգերորդ. deux cinquièmes. ایدی — باقهلم — աղէ՛, օ՛ն. donc! voyons! — — չ և յետոյ. et puis. — — օ՛ն անդր. fi donc! retire-toi!

ده { տէհ [դ] 1. Տուող. qui donne 2. տէհ. Տասը. dix.

دها { տահա [ի] 1. Դեռ. առաւելապէս. encore 2. Աւելի. plus. davantage.

دها { տէհա [ա] Կորովամտութիւն. սրամտութիւն. subtilité. sagacité.

دهات { տէհաթ* [ա] յգ. داهی ի. pl. de داهی.

دهاست { տէհասէթ* [ա] Ազնուութիւն. gentillesse.

دهالیز { տէհալիզ* [ա] յգ. دهلیز ի. p. دهلیز.

دهان { տէհան [դ] Բերան. bouche.

دهر { տէհր [ա] 1. Ժամանակ. temps [յգ. دهور] 2. Աշխարհ. monde.

دهره { տէհրէ [դ] Մանգաղ. յօտիչ. faucille. couteau à émonder.

دهری { տէհրի [ա] 1. Աշխարհային. mondaine [իգ. دهریه] 2. Հանդերձեալ աշխարհին չի հաւատացող. նիւթապաշտ. qui ne croit pas à la vie future. matérialiste [յգ. دهریون].

دهشت { տէհշէթ [ա] Սարսափ. սոսկում. terreur. horreur.

دهشت انگیز { տէհշէթ-էնկիզ [դ] Սարսա-փելի.

دهشتلی { տէհշէթ-լի [ի] Սարսափելի. ահարկու. horrible. épouvantable, affreux.

دهشتلنمك { տէհշէթլէնմէք [ի] Սարսափիլ. se terrifier.

دهقان { տէհգան [ա] Գիւղացի. villageois

دهلیز { տէհլիզ [ա] Նախասրահ. vestibule [յգ. دهالیز] ی — նախասրահային. vestibulaire.

دهن { տէհէն [դ] Տե՛ս. voir دهان.

دهن { տէ-հն [ա] 1. Օծանելիք. onguent [յգ.

أدهان] Ձ. Ձէթ. huile Ձ. Ճարպ. graisse.

دهنشوی { տէհնշիւյ [դ] — էթմէկ եօ- ւմագ. se laver la bouche.

دهنده { տէհէնտէ [դ] Տուող donneur.

دهنی { տէհէնի [ա] էգ. Ճա- րպային . Իւ- ղային. Ճարպային. sébacé. oléagineux [էգ. دهنیه].

دهور { տիւհուր* [ա] ջէ. դահր. pl. de دهر.

دهیم { տէհիմ [դ] Տե՛ս. voir دهم.

دی { տի կամ տէ [թ] Ձ. Ըսէ՛. dis Ձ. Օն. dépêchez-vous?

دیات { տիյէթ*[ա] ջէ. دیت ի. pl. de دیت.

دیار { տիյար* [ա] Ձ. Տու- ներ. maisons [էգ. دار] Ձ. Երկիր. contrée. pays [ջէ. دیارات]. Ածց. بکر — Տիգրա- նակերտ. Diarbékir.

دیاقوز { տիյաքօզ [յ] Սարկ- աւագ. diacre.

دیانت { տիյանէթ* [ա] Ձ. Կրօնք. religion Ձ. Բարեպաշտութիւն. Կրօնասի- րութիւն. piété. dévotion.

دیانتکار { տիյանէթքեար [դ] } Բարեպաշտ . Կրօնասէր

دیانتلی { տիյանէթլի [թ] } pieux. dévot.

دیب { տիպ [թ] Ձ. Յատակ. fond, le dessous Ձ. Ոտք. ոտն. pied Ձ. Նստա- տեղի. Ետոյք. derrière. cul. Ածց. کتمک — Ընկղմիլ. s'enfoncer, couler bas.

دیبا { տիպա [դ] Ճամկու- կերպաս. broçart.

دیباجه { տիպաճէ* [ա] Ձ. Յա- ռաջաբան. pré- face Ձ. Նախերգանք. pro- logue.

دیبجك { տիպճիկ [թ] Թուն Հրացանի. crosse (de fusil). Ածց. اورمق — Հրացանի թունով զարնել. don- ner coups de crosse.

دیبسز { տիպսիզ [թ] Ձ. Ան- յատակ. sans fond Ձ. Անհիմն. sans fondement

دیبق { տիպագ [ա] Ճամկա- ւոր կերպաս brocart

دیبك { տիպէք [թ] Մեծ սանդ (հաւան). mortier large.

دیبلومات { տիփլօմաթ [ֆ] Դիւանագէտ. diplomate. homme d'état.

دیپلومه { տիփլօմա [ֆ] Վկ- այագիր. dip- lôme.

دیبی { տիփի [թ] Բուք. ձիւն մրրիկ. tourbillon de neige.

دیت { տիյէթ* [ա] Արեան գին. prix du sang [ջմ. دیات]։

دیتمك { տիթմէք [թ] 1. Գզզել. carder 2. Բզքտել. déchirer, mettre en lambeaux.

دیجور { տէյճուր [ա] Մթին. աղջամղջին. obscur, ténébreux.

دیدار { տիտար [դ] 1. Դէմք. երես. visage. physionomie 2. Աչք. œil.

دیدان { տիտան* [ա] Ճճիներ. աղեաց որդեր. vers. helminthes [եզ. دود]։

دیدبان { տիտպան [դ] Տե՛ս voir دیدهبان ։

دیدرکن { տիտէրկին [թ] Վտարանդի banni, errant.

دیدك { տիտիք [թ] Ցնցոտի. բզիկք. lambeau.

دیدکان { տիտէկեան [դ] ջմ. դիդէի. pl. de دیده ։

دیدنه { տէյտինէ* [ա] Սովորութիւն. usage.

دیده { տիտէ [դ] 1. Աչք. œil [ջմ. دیدکان] 2. Տեսած. կրած. qui a vu, éprouvé.

دیدهبان { տիտէպան [դ] Դիտող. հսկող. surveillant. gardien.

دیدی { տիտի կամ տիտի [թ] قودی — Մանր բանք. բարբանջք. commérage. verbiage.

دیر { տէյր [ա] 1. Վանք. monastère [ջմ. ادیار] 2. Տաճար. temple.

دیرسك { տիրսէք [թ] 1. Արմունկ. coude 2. Մղթ. կամարակապ. étrésillon. arc-boutant.

دیرك { տիրէք [թ] 1. Սիւն. colonne 2. Գերան. poutre 3. Կայմ. mât. Աւաց دیکمك — յաղթանակել. vaincre. ایکی —لو երկկայմ. à deux mâts.

دیرلانمق { տըրլանմագ [թ] Տրտնջալ. մռթմռթել. murmurer. grogner.

دیرلتمك { տիրիլթմէք [թ] Կենդանացնել. ranimer.

دیرلتی { տըրլըթը [թ] 1. Տրտունջ. murmure 2. Մանրիք. bagatelle

دیرلك { տիրլիք [թ] 1. Կեանք. vie. manière de vivre 2. Միաբանութիւն, հանգիստ. conciliation, repos 3. Ապրուստ. entretien 4. Աւատ. fief.

Աւաց. | — հաշտ կալ. ենթակցել vivre en bonne intel-

ligence. سز — անհամբառան. խուսափող. intraitable. turbulent.

دیریلمك { տիրիլմէք [թ] 1. կենդանանալ. յարութիւն առնել. s'animer, réssusciter 2. կազդուրիլ. acquérir de la vigueur.

دیرمك { տիրմէք [թ] ժողովել. ramasser, réunir.

دیرمه { տիրմէ [թ] ժողովուած. ramassé, réuni.

دیرن { տիրէն [թ] Երկժանի հեծանոց. fourche.

دیرنك { տիրէնէք [թ] Անկումի. կոչունք. խնճոյք. réunion, banquet, festin.

دیری { տիրի [թ] 1. Ողջ. կենդանի. vivant, 2. Առոյգ. զօրաւոր. vif. robuste 3. Թիրա. կարծր. raide. dur.

دیریم { տիրիմ [թ] 1. Համախմբում. assemblage 2 Յարութիւն. résurrection.

دیرین տիրին
دیرینه տիրինէ { [պ] Վաղեմի. Հնօրեայ vieux. ancien.

دیز { տիզ [թ] Ծունր. ծունկ genou. Ալայ. چوكمك — ծնրադրել. se mettre à genoux. قپاغی — ծնկան ոսկր. ոլոռն. rotule. باغی — ծընկակապ. jarretière. اككی — نذ — ապերախտ. ingrat. գձուձ. servile. vilain.

دیزكین { տիզկին [թ] Սանձ. երասանակ. rêne, bride. Ալայ. طولو كتك — սանձարձակ գնալ. aller à bride abattue.

دیزلك { տիզլիք [թ] Տաբատ culotte.

دیزلمك { տիզիլմէք [թ] Շարուիլ. se ranger.

دیزمان { տիզման [թ] Խոշոր. Հսկայ. gros, gigantesque.

دیزمك { տիզմէք [թ] Շարել. ranger. composer. enfiler.

دیزی { տիզի [թ] Շարք. rang. لی — շարուած. rangé. composé. enfilé.

دیش { տիշլէ [թ] Ասութիւն dire.

دیش { տիշ [թ] Ակռայ. ատամն. dent. Ալայ. اتی — լինտ. gencive. فیل — փղոսկր. ivoire. اوتی — եղեսպակ. sauge. بوداق — آغاجی Հացի. frêne. بادمی — բարակեղև նուշ. amande à

— صارمساق écorce fine. սխտորի մը պատոր. une gousse d'ail. — ی پینیر կաթնատամն dent de lait. — — կամ — لو ատամնաւոր. dentelé.

دیشجی { տիշճի [թ] Ատամնաբոյժ. dentiste.

— لك ատամնաբուժութիւն. profession de dentiste.

دیشلك { տիշլէք [թ] Ծո-ատամ (ատամնազուրկ). brèche-dent. édenté.

دیشلمك { տիշլէմէք [թ] Ատամնահարել. խածնել. կրծել. mordre. mordiller. ronger.

دیشی { տիշի [թ] Էգ. մատակ. femelle: — دمیر կակուղ երկաթ. fer tendre. — لی ارككلی արու և էգ ի միասին. mâle et femelle.

دیك { տիկ [թ] 1. Ուղղահայեաց, ուղիղ, կանգուն. perpendiculaire, droit 2. Ցցուածեալ. escarpé 3. Ցցուած. dressé 4. Խիստ, կարծր. inflexible, raide. Առաց. باش — յամառ. têtu. — سویلك խստիւ խօսիլ. parler brusquement. — — باقق անքթթել հայիլ. regarder fixement. — سس սուր ձայն. voix aigüe.

دیكر { տիկէր [պ] Այլ. ուրիշ. autre [տփ. دیكران].

دیكركون { տիկէրկիւն [պ] 1. Փոխուած. changé 2. Վատթարացած. avili.

دیكسنمك { տիկսինմէք [թ] Տե՛ս voir دكسنمك.

دیكش { տիկիշ [թ] Կար. couture. Առաց. طوتدرمق — հաստատ կալ, մնալ. tenir ferme. se maintenir.

دیكلمك { տիքլէմէք [թ] Տե՛ս voir دیكلهمك.

دیكلنمك { տիքլէնմէք [թ] Հանգչիլ. se reposer.

دیكلهمك { տիքլէմէք [թ] Ունկն դնել. լսել. écouter. Առաց. — سوز խրատ առնուլ. suivre l'avis de quelqu'un.

دیكمك { տիքմէք [թ] 1. Տնկել. planter 2. Կանգնել. arborer. élever 3. Կարել. coudre. Առաց. — كوز աչք ձգել. regarder avidement.

دیكمك { տինմէք [թ] 1. Դադարել. cesser 2. Խաղաղիլ. se calmer.

دیكن { տիքէն [թ] 1. փուշ. տատասկ. épine 2. փուշ. խոց. piquant 4. նեղթ. embarras. Առաջ. او — یورك. խղճի տանջել. éprouver des remords. او — — اوسلق. փշոտիլ. se hérisser. ـلك — փշոտ տեղ. lieu couvert d'épines, de broussailles. ـلی — փշոտ. épineux.

دیكیجی { տիքիճի [թ] Կար. կարող. դերձակ. couturier.

دیكیلو { տիքիլի [թ] 1. կարուած. cousu 2. ցանուած. planté 3. կանգնած. dressé, érigé 4. ցցուած. fixé: طاش — կոթող obélisque.

دیكیم { տիքիմ [թ] կար. կարուածք. couture.

دیكیمخانه { տիքիմխանէ [թ] Աշխատանոց կարուածքի. atelier de couture

دیل { տիլ [թ] 1. Լեզու. langue 2. Բարբառ. langage 3. Լեզուակ (գործիքի). languette 4. Ցամաքի լեզու. langue de terre 5. Պատերազմական գերի. prisonnier de guerre 6. Լեզու (փականքի). սողնակ pêne: Առած. الی — հիւանդութիւն մ'է որ թուշնոց և հաւուց լեզուին ծայրը կը լինի և կարծրանայ զայն բռնելէ. pépie. بالق — լեզուաձուկ. sole. — ـه دوشمك — վատահամբաւ. acquérir une mauvaise réputation. اوزاتمق — կամ ویرمك — առ'ս. voir ازاله اسان. — كسمك — լռել. se taire. գոհացնել. satisfaire. — ﭼﺎﻟﻘﯽ առանձնական բարբառ. argot. — كوچك կամ — جك — լեզուակ. luette (du palais). — ی آغر — թոթով. bègue. — ك اوجنده او — լեզուին ծայրը ըլլալ. avoir sur le bord des lèvres, au bout de la langue. — ـه چیقمق — լեզուանել. avoir la langue déliée. balbutier.

دیلاق { տիլաք [թ] Տլիկ. clitoris.

دیلسز { տիլսիզ [թ] Համր. muet.

دیلك { տիլէք [թ] 1. կամք. փափաք. volonté, désir 2. փափաքանք, փափաք, խնդիրք. souhait, désir, sollicitation: ا — կամենալ. խնդրել. vouloir. solliciter.

دیللشمك { տիլլէշմէք [թ] 1. Խօսակցիլ. s'aboucher avec qn. 2. Օտար

լեզուաւ մը խօսիլ. parler en langue étrangère.

دیلماج { տիլմաճ [ի] թարգման. drogman.

دیلمك { կամ دیلەمك տիլէմէք [ի] 1. կամենալ. փափագիլ. vouloir, désirer 2. Յաղձալ. խնդրել. հայցել. souhaiter. solliciter, implorer.

دیلنجی { տիլէնճի [ի] Մուրացկան. մուրող. mendiant. gueux.

دیلنجیلك { տիլէնճիլիք [ի] Մուրացկանութիւն. mendicité.

دیلندرمك { տիլէնտիրմէք [ի] Մուրացնել. réduire à la mendicité.

دیلنمك { տիլէնմէք [ի] Մուրալ. mendier.

دیلم { տիլիմ [ի] Շերտ. պատառ. trancle. morceau.

دیمك { տէմէք կամ տէյմէք [ի] 1. Ըսել. dire 2. Անուանել. կոչել. nommer, appeler 3. Նշանակել. signifier, indiquer: — [illegible] չուշա. ça va sans dire.

دیومت { տէյմումիյէթ* [—] Շարունակութիւն. տեւականութիւն. continuation. permanence.

دین { տէյն [—] 1 Պարտք. dette [յգ. دیون. دیونات] 2. Պարտիք. devoir.

دین { տին [—] Կրօնք. հաւատք. religion [յգ. ادیان]. یوم ال — վերջին դատաստանի օր. le jour du dernier jugement.

دینار { տինար [—] Դինար. denier. (ancienne monnaie d'or) [յգ. دنانیر].

دینپرور { տինփէրվէր [պ] Կրօնասէր. qui aime la religion, religieux [յգ. دینپروران].

دینپناه { տինփէնահ [պ] Կրօնի ապաւէն. abri ou défenseur de la religion.

دینج { տինճ [ի] Պնդակազմ, առողջ, ուժեղ. robuste, vigoureux.

دینجلك { տինճլիք [ի] Առոյգութիւն. vivacité.

دینجلنمك { տինճլէնմէք [ի] Առոյգանալ, կազդուրիլ. se rajeunir.

دیندار { տինտար [պ] Բարեպաշտ. կրօնասէր. attaché à la religion. انه — բարեպաշտաբար. pieux. բարեպաշտութեամբ. pieusement.

دینسز { տինսիզ [ի] 1. Անկրօն, անհաւատ.

infidèle, incrédule 2· Աի-գաթ· cruel·

دینشکنانه { տինշիքեանէ [ղ] Հանկառանէ կարանէց· antireligieux·

دینکل { տինկիլ [ի] Լիսեւան· առանկըզ· essieu·

دینلمك { տինլէմէք [ի] 1· Ըսալ· se dire
دیغك { տիւէք [ի] 2· Յօրիւրիւ-նիլ se nommer, s'appeler·

دینیه { տինիյէ* [-] Կրօնական· Հաւատոյ վերաբերեալ· concernant la religion, la foi·

دیو { տիյօ [ի] 1· Ըսելով թէ, en disant que 2· Կարծելով, մտածելով թէ croyant, songeant que 3· Որպէս զի· pour que 4· Իբր· comme 5· Պատճառաւ· à cause de·

دیو { տէվ [ղ] 1· Դեւ, սատանայ· démon, diable [յգ· دیوان] 2· Չար ոգի· Հսկայ mauvais esprit, géant [ռամկ. ամեհի] ։ Աստ. — آیینه‌سی կարճրթարթ Հայելի որ մեծ կ'երեւցնէ· miroire convexe, grossissante·

دیوار { տիվար [ղ] Պատ, Որմ. mur, muraille [ռամկ. առաջմար]։ — چکمك որմել· murer, entourer de mur·

دیوارجی { տիվարճը [ի] Որմնադիր maçon·
— لق որմնադրութիւն· maçonnerie·

دیوان { տիվան [ղ] 1· Հրապարակային ատեան (Թագաւորի, կառավարչի)· audience publique (présidée par le roi ou le gouverneur du pays) 2· Գերագոյն գերագոյն ատեան, բարձրագոյն մողով cour ou conseil suprême d'État 3· Աստանձին հաւաքածոյ քերթուածք քերթողի· recueil spécial des vers d'un poète [յգ· دواوین] 4· յգ· دیو ի· pl· de دیو ։

Աստ. احکام عدلیه — դատաստանական գերագոյն ատեան. haute cour de la justice· ویرمك — պատուէր, Հրահանգ տալ· donner des commandements, instructions · قورمق — խորհուրդ կազմել· tenir conseil· — حرب պատերազմական ատեան conseil de guerre , cour martiale· تمییز — վճռաբեկ ատեան· cour de cassation · همایون — արքունի դիւանա-

... chancellerie de l'empire ottoman. — القدیس ... secrétaire en chef. — طورمق ... se tenir dans une posture respectueuse ou militaire. — آیاق ... conseil réuni à la hâte.

دیوانچه { ... [—] ... petit receuil des poésies.

دیوانخانه { ... [ ] ... salon, galerie, corridor.

دیوانکاه { ... [ ] ... lieu de conseil. divan.

دیوانکی { ... [ ] ... aliénation. folie.

دیوانه { ... [ ] ... possédé, aliéné, fou [... دیوانکان] ... idiot.

دیوانه‌لك { ... [ ] ... folie ... sottise.

دیوانی { ... [—] ... qui a rapport au conseil suprême ... espèce d'écriture propre aux décrets [... دیوانیه].

دیوث { ... [—] ... cocu, maquereau.

دیوثلق { ... [ ] ... cocuage.

دیوشرمك { ... [ ] ... recueillir, ramasser, percevoir ... plier.

دیوشرمه { ... [ ] ... ramassé ... gens ramassés par ci par là pour les tenir dans le service militaire. — عسکر ... levée des troupes.

دیونات { ... [—] ... دین ... pl. de دین.

دیون { ... [—] ... dettes [... دین]. — متنظمه ... dettes consolidées. — غیر

متعلقه ... dettes flottantes.

دیورمك { ... voir دورمك.

دیه { ... voir دیو.

دیهیم { ... couronne, diadème.

ذ

ذ { ... onzième lettre de l'alphabet ottoman.

ذا { ... ذى القعده abréviation du ذى القعده.

ذائق { ... 1. ... qui goûte [ذوق ...] [... ذائقه] 2. ... gustatif. — قوه ... goût.

ذابح { ... égorgeur [ذبح ...].

ذات { ... 1. ... possesseur [... ذوات] 2. ... personne [... ذوات] 3. ... essence, substance.

... الجنب — ... pleurésie. الرئه — ... pneumonie. — المثانه ... cystite. الاصبعين — ... didactyle. الترقوه — ... claviculé. الحدبات — ... tuberculeux. — الرحمين ... didelphe — اسم ... nom substantif. دولتلرى — ... V. E. عاليلرى — ... vous. البين — ... voir بين. عائد — ... personnel. فعل — ... verbe personnel.

ذاتا { ... 1. ... essentiellement 2. ... déjà 3. ... naturellement

ذاتى { ... 1. ... personnel [... ذاتيه] 2. ... essentiel.

ذاتيات { տէ-թիյէ-թ*[-] Անձ- նականութիւնք. personnalités [եղ. ذاتيت]։

ذاتيت { տէ-թիյէթ*[-] Անձ- նականութիւն. personnalité.

ذاكر { տէ-քիր [-] 1. Յիշող. յիշատակող. qui récite, qui mentionne 2. Դասերգող. choriste.

ذال { տ-ալ [-] Անուն ձ տառին. nom de la lettre ذ ։

ذاهب { տ-հիպ [-] Գացող. qui s'en va [ذهاب էն]։ — او երթալ. se rendre (կարծիքի մը) հետեւիլ. կարծել. suivre (une opinion), croire, penser.

ذاهل { տ-հիլ [-] Անփոյթ, անմտադիր. négligent, distrait [ذهول էն]։

ذئاب { տի-պ*[-] յգ. ذئب ի. pl. de ذئب ։

ذئب { տիպ [-] Գայլ. loup [յգ. ذئاب] [էգ. ذئبه]։

ذبائح { տէպ-իհ* [-] յգ. ذبيحه ի. pl. de ذبيحه ։

ذباب { տիպ-պ* ու ذباب տէպ-պ* [-] Ճանճ. mouche [յգ. ذبان]։ طيار — փայլուն եւ գունաւոր թեւեր ունեցող միջատ ... թռչուն ճանճեր. mouches volantes.

ذبح { տէպհ [-] 1. Մորթել. égorger 2. Զոհել, զենուլ. sacrifier, immoler.

ذبحه { տէպհ-* [-] թէլ. փողացաւութիւն մանկանց. croup.

ذبحوى { տէպհ-վի[-] Փողացաւական. croupal [էգ. ذبحويه]։

ذبيحه { տէպիհ-* [-] Զոհ. victime immolée ou destinée à être immolée [յգ. ذبائح] [ذبح էն]։

ذخائر { տէխ-իր * [-] յգ. ذخيره ի. p. ذخيره ։

ذخر { տուխր [-] Պաշար. provision.

ذخيره { տէխիրէ * [-] 1. Պաշար, պարէն. provision, vivres [յգ. ذخائر] 2. Արմտիք. céréales [-- պահէ]։ — ... արմտիք ծախող. marchand de céréales

ذرائع { տէր-իի*[-] յգ. ذريعه ի. pl. de ذريعه ։

ذرات { տէրր-թ * [-] յգ. ذره ի. pl. de ذره ։

ذرارى { տէր-րի* [-] յգ. ذريت ի. p. ذريت ։

ذراع { տիր-' [-] Կանգուն. aune, pic: — اعشارى մէթրօ. mètre.

ذرعى { տէր'ի [-] Կանգնական չափուող. me-

surable par aune [ج. ذرعيات]

ذروه { զիրվէ*[—] Գագաթ. sommet, cime.

ذره { զէրրէ* [—] Հիւլէ. մասնիկ. atome, molécule [ج. ذرات]، —جه . — ذرة ما · قدر Հիւլէի չափ. անմնկին. point du tout.

ذريت { զիւրրիյյէթ*[—] Սերունդ. զաւակներ. postérité, lignée, enfants [ج. ذريات · ذراری]

ذريعه { զէրիʼա*[—] 1. Միջոց. moyen [ج. ذرائع] 2. Պատրուակ. առիթ. prétexte, occasion.

ذقن { զաքան [—] Ծնօտ. menton [ج. ذقون]

ذكا զէքա
ذكاوت զէքավէթ* { [—] Սրամտութիւն. ուշիմութիւն. արթնամտութիւն. pénétration (d'esprit) forte intelligence. vivacité d'esprit.

ذكر { զէքէր [—] 1. Արու. mâle [ج. ذكور] 2. Առնէի, առնանցի անդամ. membre viril · verge.

ذكر { զիքր [—] 1. Յիշել. զրուցել. mentionner, réciter 2. Յիշատակութիւն. mention, commémoration [ج. اذكار] 3. Համբաւ. renom 4. Փառաբանութիւն. louange : جميل — գովեստ. éloge. բարեհիշել. bon point. كسنه نك — ى چكمك կամ او — ى մէկուն մը վրայով խօսիլ. parler de qn.

ذكور { զուքուր* [—] Արուներ. mâles [ج. ذكر]، — اولاد արու զաւակներ. enfants mâles.

ذكورى { զուքուրի [—] Արական. mâle. masculin.

ذكوريت { զուքուրիյյէթ* [—] Արութիւն. qualité d'un mâle.

ذكى { զէքի [—] Սրամիտ. հանճարեղ. ուշիմ. d'un esprit perçant. intelligent [ج. اذكيا] [م. ذكيه]،

ذل զուլ կամ զիլլ
ذلت զիլլէթ* { [—] 1. Նուաստութիւն. անարգութիւն humiliation. avilissement. abjection.

ذلك { զալիք [—] Այդ. celui-là, cela. بنا — على վասնորոյ, վասն այդորիկ. c'est pourquoi.

ذلل { զուլէլ* [—] ج. ذلت pl. de ذلت،

ذليل { զէլիլ [—] Անարգ, նուաստ. vil, abject, bas, servile [ج. ذلا]

[եւ. ذليله] [յփ. ذله . اذلا] ։

ذم { պ․ձմ [—] 1. Պարսաւ-ել. blâmer 2. Բամբ-ասել. չարախօսել. détracter, médire 3. Պարսաւ. blâme, reproche [յփ. ذموم] 4. Բամբասանք. médisance.

ذمائم { պ․ձմ-յմ* [—] յփ. ذميمه pl. de ذميه ։

ذمام { պ․ձմմամ [—] Բամբաս-ող. médisant, détracteur [ذم էն] ։

ذمت { պ․ձմմէթ կամ պ․ձմմէթ* [—] 1. Խոստում. ստանձնում. engagement, charge [յփ. ذمم] 2. Հարկ. tribut 3. Պարտք. dette 4. Պարտաւորութիւն. devoir.

Ասց. — اهل Հարկատու. tributaire. — واجبه պարտաւորութիւն. devoir. — یه پاره كچورمك պետական դրամ զեղծել. détourner des fonds. — نده قالمق մէկու մէջ վրայ մնալ. rester au débit de qn. — ابرای անպարտ կացուցանել. acquitter. — مده دیندر ծանուցեալ պարտքս է. c'est ma dette reconnue. — میریه պարտք առ պետական գանձն. dette au Trésor publique. — كسنه‌نك ذمه‌ده آلهجغی او մէկու մէջ վրայ պահանջ ունենալ. avoir une créance sur quelqu'un.

ذمم { պ․ձմմ* [—] յփ. ذمت ։ pl. de ذمت ։

ذممات { պ․ձմմէթ* [—] յփ. ذمت ։ pl. de ذمت ։

ذموم { պ․ձմում*[—] յփ. ذم ։ pl. de ذم ։

ذممه { պ․ձմմէ* [—] Տե՛ս. voir ذمت ։

ذمي { պ․ձմմի [—] 1. Հարկատու. tributaire. [ذمت էն] [եւ. ذميه] 2. Ոչ մահմետական պետութեան մահմետական պետութեան հպատակ. sujet non musulman d'un État musulman.

ذميم { պ․ձմիմ[—] Պարսաւելի. եղկելի. blâmable, répréhensible [ذم էն] եւ. ذميمه ։

ذميمه { պ․ձմիմէ*[—] 1. Տե՛ս voir ذميم 2. Պարսաւելի արարք. action blâmable. méfait [յփ. ذمائم] ։

ذنب { պ․ձէնպ [—] Մեղք, յանցանք. péché. tort [յփ. ذنوب] ։

ذنب { պ․ձէնէպ [—] 1. Պոչ, ագի. queue [յփ. اذناب] 2. Բուն. կոթ. կոթուն. pédicule, pétiole. Ասց. — الاسد առիւծագի (կարմրածաղիկ ասուեր մ'է). léonure.

ذنبي { պ․ձէնէպի [—] կոթնաւոր. pédonculé [եւ. ذنبيه] ։

ذئوب { տիւպ* [ա] յգ. ذئب ի. pl. de ذئب.

ذئیب { տիւէյպ [ա] [illegible] [illegible] ([illegible]). pédicelle [[illegible]. ذئب ի].

ذو { տիւ [ա] Տէր. [illegible]. qui possède. qui a [յգ. ذوی]. Աստղ. اربعة الوجوه — [illegible]. tétraèdre. — حد واحد [illegible]. monôme. الجانبين — [illegible]. bilatéral. الفقار — [illegible] Ալիի [illegible] [illegible] [illegible] է. nom de l'épée célèbre possédée par Ali. النون — Յովնան մարգարէ. Jonas. — القرنین Մեծն Աղեքսանդր. Alexandre le grand. الوجهین — [illegible]. équivoque. [illegible], [illegible]. double. dissimulé. insidieux.

ذؤابه { տիւ-ապէ [illegible] տիւ-էապէ* [ա] ա. Յցունք. toupet [յգ. ذوائب] բ. Վարս, գէս. chevelure: ذو — գիսաւոր աստղ. comète.

ذوائب { տիւէ-էպ* [ա] յգ. ذوابه ի. p. ذوابه.

ذوات { տիւէթ* [ա] յգ. ذات ի. pl. de ذات.

ذوان { տիւ[illegible] [ա] [illegible]. ivraie.

ذوبان { տիւպան [ա] Հալումն. Հալ. fusion.

ذوق { տիւք [ա]. ա. Ճաշակ. goût [յգ. اذواق] բ. Հաճոյք. plaisir բ. Զուարճութիւն. amusement, divertissement ա. Երգիծ. moquerie. Աստղ. ا — զուարճանալ. զբօսնուլ. s'amuser, se divertir. آلق . — ծաղրել. se moquer de. ی — [illegible] վայելել. jouir. ی — مجبور Տեշասէր. qui aime les plaisirs. یرینك — نه كتك — Հաճոյ լինել. plaire.

ذوقلنمك { [illegible] [թ] Ծաղրել. se moquer de, railler.

ذوقلی { տիւքլի [թ] Զուարճալի. plaisant, agréable.

ذوقیاب { տիւքեապ [պ] او — Զուարճանալ, Հաճոյք գտնել. se réjouir, prendre plaisir.

ذوی { տիւի [ա] Տէրեր. possesseurs [յգ. ذو ի]. Աստղ. الوقار — պատուական(անձինք)(personnes) vénérables.

ذهاب { տիհապ [ա] ա. Գնալ. aller բ. Կարծիք. opinion. Աստղ. ایاب — ۉ երթեւեկ. aller et retour. ظننه — Կարծելով. croyant que.

ذهب { զէհէպ [—] Ոսկի. or.

ذهبی { զէհէպի [—] Ոսկեղէն orifique [մ. ذهبیه].

ذهن { զիհն [—] 1. Միտք. esprit. faculté intellectuelle [ճ. اذهان] 2. Յիշողութիւն. mémoire. — صرف Խոկալ. méditer.

ذهنی { զիհնի [—] Մտաւորական. mental [մ. ذهنیه].

ذهول { զիւհուլ [—] Անուշադրութիւն. մոռացում. distraction. oubli.

ذی { զի [—] Տե՛ս voir ذو [ճ. ذوی].

ذی الحجه { զիլհիճճէ [—] Երկոտասաներորդ ամիս արաբական լուսնական տարւոյ. douzième mois de l'année lunaire arabe.

ذی القعده { զիլգաատէ [—] Մետասաներորդ ամիս արաբական լուսնական տարւոյ. onzième mois de l'année lunaire arabe.

ذیشان { զիշան [—] 1. Պատուաւոր. honorifique 2. Փառաւոր. glorieux.

ذیقیمت { զիգըյմէթ [—] Թանկագին. précieux

ذیل { զէյլ [—] 1. Փէշ, եզերք. pan, basque, bord [ճ. ذیول] 2. Ստորոտ. le bas 3. Յաւելուած. appendice, annexe.

ذیول { զիւյուլ [—] ճ. ذیل ի. pl. de ذیل.

ر

ر { րէ Երկոտասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. douzième lettre de l'alphabet Ottoman. Համառօտագրութիւն ربیع الاخر ի. abréviation du ربیع الاخر.

را { րա 1. Անուն ر տառին. nom de la lettre ر 2. Համառօտագրութիւն ربیع الاول ի. abréviation du ربیع الاول.

رائج { րայիճ [—] 1. Ընթացիկ. courant [ճ. روائج]

[ﺝ. رائجه] 2. Ընթացիկ գին. prix courant. cours.

رائحه { րայիհա* [-] Հոտ. odeur [ﺝ. روائح ، روايح]

رائش { րաիշ [-] Միջնորդ կաշառատու. agent corrupteur.

رائق { րայիգ [-] 1. Յստակ. clair [ﺙ. رائقه] 2. Սիրուն. joli.

رابط { րապըթ [-] Կապող. qui lie [ربط են].

رابطه { րապըթա* [-] 1. Կապող. qui lie [ربط են] [ﺙ. رابط] 2. Կապ. lien, liaison [ﺝ. روابط] 3. Կարգ, կանոն. ordre, règle Ածա. ورمك — կարգադրել. mettre en ordre. سز — անկարգ. déréglé. կցկտուր. sans suite, sans lien. لو — կանոնաւոր. պատշաճ. en bon ordre. convenable.

رابع { րապի' [-] Չորրորդ. quatrième [اربعه են] [ﺙ. رابعه]. عشر — տասնըչորրորդ. quatorzième.

رابعاً { րապի'ան [-] Չորրորդ. quatrièmement.

راپور { րափօր راپورت ، րափօրթ [է] Տեղեկագրութիւն. rapport.

راپورطو { րափօրթօ [է] Տեղեկագրութիւն rapport.

راتبه { րաթիպէ* [-] Ռոճիկ ration.

راتینج { րաթինճ [-] Ռետին résine: ملی — Հնդիկ ռետին. gutte.

راجح { րաճիհ [-] Առաւել. լաւելի. prépondérant [رجحان են].

راجع { րաճի' [-] 1. Վերադարձող. qui retourne [رجوع են] 2. Վերա. դարձող. recurent: — او վերաբերիլ, պատկանիլ. appartenir, regarder.

راجل { րաճիլ [-] Հետեւակ զինւորող. piéton [رجل են].

راجی { րաճի [-] Աղաչաւոր suppliant [رجا են] [ﺙ. راجیه].

راحت { րահաթ* [-] 1. Հանգստութիւն. repos. tranquilité 2. Հանգիստ. անձնդիւրութիւն. aise. commodité 3. Հանգիստ. confortable. à son aise 4. Դիւր. Հանգստաւէտ commode. Ածա. ا — հանգչիլ. հանգիստ ըլլալ. se reposer. être à son aise. — طورمق հանգստաւ կենալ. rester tranquille.

راحتسز { րահաթսըզ [է] 1. Անհանգիստ. in-

quiet, non confortable 2· Անհանգստ. remuant 3· Տկար. indisposé·

راحتلانمق { րահաթլանմագ [ի] 1· Հանգստանալ. հանգչիլ. se reposer, respirer·

راحتلق { րահաթլըգ [ի] 1· Հանգստութիւն repos 2· Դիւրութիւն. commodité·

راحل { րահիլ [ա] Գնացող. qui s'en va رحلت ե

راحله { րահիլէ* [ա] Տաճիկ ուղտ dromadaire [յգ· رواحل]·

راحم { րահիմ [ա] Գթացող. ողորմած. clément [رحمت էն]· ارحم ال ـــ ين ողոր. մածաց ամենողորմ (Աստ. ուած). (Dieu) le plus clément·

راحه { րահա* [ա] 1· Ափ. paume de la main [յգ· راحات] 2· Հանգիստ. repos : راحة القدم Ներբան, գար. շապար. plante du pied, talon · نامهٔ عاليلرى ـــزيب اعزاز اولدى պատուեն ունեցայ ստա. նալու ձեր նամակն. J'ai eu l'honneur de recevoir votre lettre·

راده { րատտէ* [ա] 1· Մեկ. դի ըսող. qui repousse [رد էն] [յգ· رادات] 2· Աստիճան. կէտ. degré·point

راز { րազ [պ] Գաղտնիք. secret, mystère : داں ـــ կամ آشنا ـــ գաղտնիքներաց ծանօթ. qui connaît les secrets · ـــدان գաղտնապահ · confident·

رازاق { րազագ [ի] Տե՛ս. voir رازق ·

رازق { րազըգ [ա] Սնուցանող. qui nourrit [رزق էն]·

رازقى { րազըգի [պ] Տեսակ մը կարմրուկ և խո. շորահատ խաղող է, որմէ կը չինուի ընտիր չամիչ. espèce de raisin rougeâtre à gros grain dont on fait d'excellent raisin sec [աղբարաղագ]·

رازيانه { րազիյանէ [պ] Սա. միթ. fenouil [ա. ղա. րէզէնէ]·

رازيانيه { րազիյանիյէ* [ա] Հաւ սամիթ · aneth·

راس { րէ'ս [ա] 1· Գլուխ. tête [յգ· رؤس] 2· Գլուխ, գագաթ. sommet 3· Գլխաւոր. principal 4· Հատ (չորքոտանեաց). tête (du bétail) 5· Գլխաւոր տե. ղի. chef-lieu :

Աստ. المال ـــ դրամագլուխ capital· fonds· سنه ـــ տար.

բերդլուխ. le premier (jour) de l'an. علی الراس عینم ուրախ սրտով, սիրայօժար ողջունիլ. très volontiers, avec plaisir

راست { րասթ [ղ] 1. Ուղիղ droit 2. Ճշմարիտ vrai 3. Աջ. droite 4. Արդար, ուղիղ. juste [ճք. راستان] 5. Բարեյաջող. prospère. propice 6. Եղանակի անուն մը է. nom d'un ton de musique:

Ասաց. — کلك գիպուածով, բախտ բերել. par hasard, à la chance. — کلك պատահիլ. rencontrer. — کتورمك յաջողեցնել, faire réussir. հանդիպիլ. rencontrer. գիպչիլ. atteindre.

رأست { րիասէթ* [ա] Տե՛ս. voir ریاست.

راستق { րասթըք [թ] Սուրմէ noir d'antimoine

Ասաց. طاشی — ծարիրաքար. antimoine. — چکمك յօնքերը ներկել. se faire les sourcils.

راستكو { րասթկիւ — [ղ] Ուղղախօս. Ճշմարտախօս. véridique [ճք. راستكویان].

راستلامق { րասթլամաք [թ] Հանդիպիլ. rencontrer.

راستی { րասթի [ղ] Ուղղութիւն. rectitude.

راسخ { րասիխ [ա] 1. Հաստատուն. bien fondé [رسوخ էն] [ճք. راسخه] 2. Բանիմաց. bien versé, érudit [ճք. راسخون].

راسم { րասիմ [ա] Գծագրող dessinateur [رسم էն] [ճք. راسمه].

راسمه { րասիմէ* [ա] Օրէնք. սովորութիւն. règle, usage [ճք. رواسم].

راسی { րէ'սի [ա] Գլխոյ. céphalique [ճք راسیه]

راسی { րասի [ա] Անխախտ. inébranlable [ճք. راسیه] [ճք. راسیات].

راشد { րաշիտ [ա] 1. Տիրոջ ճամբուն հետեւող. qui suit la voie du Seigneur [رشد էն] [ճք. راشدین] 2. Ուղղափառ. orthodoxe.

Ասաց. خلفای — ین առաջին չորս խալիֆայք որք էին Էպու-պէքր, Էօմէր, Օսման և Ալի. les quatre premiers califes Ebou-Bekr, Omer, Osman et Ali.

راشی { րաշի [ա] Կաշառող. corrupteur [رشوت էն] [ճք. راشیه].

راصد { րասիտ [ա] 1. Դիտող. qui observe [رصد էն] [ճք. راصده] 2. Պա-

դարանակալ . qui se tient en embuscade.

راضی { րազը · րազի [-] Ա. Գոհ . satisfait [رضا էն] [էգ. راضیه] Բ. Հաճ, հաւանող. qui accepte, consent : ا — գոհացնել. satisfaire. او — հաւանիլ. consentir · գոհանալ · se contenter. الله — اولسون Աստուած գոհ ըլլայ իրմէն. Dieu lui soit propice !

راطب { րադըպ [-] Ա. Խոնաւ . humide [رطوبت էն] [էգ. راطبه] Բ. Թրջ. ջրմացուցիչ. humectant.

راعد { րաʻէտ [-] Որոտացող. tonnant [էգ. راعده] [رعد էն].

راعی { րաʻի [-] Ա. Արածող. pasteur [رعی էն] [յգ. رعاة] Բ. Յարգող. honorant [رعایت էն].

راغب { րաղըպ · րաղիպ [-] Կամեցող, սիրող, փափաքող. qui veut, aime, désire [رغبت էն] [էգ. راغبه] [յգ. راغبین] · او — կամենալ, սիրել, փափաքիլ. vouloir, aimer, désirer.

راف { րաֆ [Ի] Դարակ. tablette, rayon.

رأفت { րէʼֆէթ* [-] Գութ, ողորմութիւն. pitié, miséricorde.

رأفتلو { րէʼֆէթլու [Ի] Գթած, ողորմած. miséricordieux.

رافدان { րաֆիտան [Ի] Թէր- եփ հաւկիթ. œuf à la coque.

رافضه { րաֆըզա* [-] Տե՛ս. voir [روافض ժղ] رافضی.

رافضی { րաֆըզի [-] Հերձուածող schismatique [էգ. رافضیه].

رافع { րաֆիʻ [-] Ա. Վերցնող, բարձրացնող. qui élève, qui hausse [رفع էն] [էգ. رافعه] Բ. Կրող. porteur Գ. Անդամ. Բարձրացուցիչ մկան élévateur(muscle)

راقم { րագըմ [-] Ա. Գրող. qui écrit [رقم էն] [էգ. راقمه] Բ. Եզերք. կող. côte.

راقی { րագը Օղի. eau-de-vie [արաբ. عرق էն].

جی — օղեվաճառ. marchand d'eau-de-vie · արբեցող. buveur. buvard.

راکب { րագիպ [-] Հեծնող. qui monte [رکوب էն] [էգ. راکبه] · او — Հեծնել. նաւել. monter. s'embarquer

راکد { րագիտ [-] Լճացեալ, անշարժ. stagnant, croupissant [رکود էն] [էգ. راکده]

راکع { րաքի՛ [ա] Ծնրադրող. ծռող. qui se met à genoux, qui se plie [رکوع էն]

رام { րամ [դ] Հնազանդ. soumis, obéissant.

رامشکر { րամիշկեր [դ] Երգեցիկ. chanteur

رامی { րամի [ա] Նետող. qui jette, lance [رمی էն]

ران { րան [դ] Քշող, վարող. qui pousse. qui mène. qui conduit.

راواق { րավագ [ի] Տե՛ս. voir راوك.

راوك { րավէք [դ] Մաքրածայ մեղր miel vierge.

راوند { րավենտ [դ] Խաւարծիլ. rhubarbe.

راوی { րավի [ա] Պատմող. narrateur [روایت էն] [յգ. روات . راویان].

رئوی { րիէ՛վի [ա] Թոքային. pulmonaire [էգ. رئویه].

رئه { րիէ՛* [ա] Թոք. poumon [յգ. رئات]. Ասց. — ذات Թոքատապ pneumonie رئتین Երկու թոք. deux poumons.

راه { րահ [դ] Ճանապարհ, ուղի. chemin, route — آورد Ընծայ. présent.

راهب { րահիպ [ա] Քահանայ. prêtre [յգ. رهبان . رهابین].

راهبر { րահպէր [դ] Ուղեցոյց. առաջնորդ. guide. conducteur.

راهبه { րահիպէ* [ա] Հաւատացեալ կոյս. nonne religieuse [յգ. راهبات].

راهن { րահին [ա] Գրաւատու. nantissant [رهن էն] [էգ. راهنه].

راهنما { րահնիւմա [դ] Տե՛ս. voir رهنما.

راهوان { րահվան [դ] Մեղմօրէն ընթացող (ձի). qui va à l'amble: — یورومك . — کتمك . մեղմաքայլ ընթանալ. ambler.

راهیه { րահիյէ [դ] Ճանապարհի. de route

رأی { րէ՛յ [ա] 1. Կարծիք. խորհուրդ. opinion, avis [յգ. آرا] 2. Քուէ. ձայն. vote, suffrage, voix 3. Տեսութիւն. vue: Ասց. — العین مشاهده ا Կենդանի աչօք տեսնել. voir de ses propres yeux.

رئیس { րէիս [ա] 1. Գլխաւոր. chef [յգ. رؤسا] [رئاست էն] 2. Նախագահ. président 3. Նաւապետ. capitaine: [ռմկ. րէիզ]. Ասց. — الکتاب افندی Հին արտաքին գործոց նախարարին թղթակցաց. titre

qu'on donnait autrefois au ministre des affaires étrangères de Turquie. ی— لیمان նաւահանգստի ամիրալ. capitaine du port.

رايات { րայաթ* [—] ջմ. رايت ի. pl. de رايت.

رايت { րայիթ* [—] Դրօշակ. drapeau. étendard [ջմ. رايات].

رايكان { րայիկեան [դ] Ձ. Դիւրագին. bon marché Զ. Արժան. digne: — بيورمق շնորհել. accorder.

رب { րէպպ . րապպ [—] Ձ. Տէր. maître. possesseur [ջմ. ارباب] Զ. Տէր Աստուած. Seigneur: — يا ով Տէր. mon Dieu!

رب { րուպպ [դ] Ռուպ. rob.

ربا { րիպա [—] Տոկոս. շահ. intérêts.

ربا { րիւպա [դ] Յափշտակող. qui ravit, enlève: — آهن մագնիս. aimant

رباب { րէպապ . րիպապ [—] Տեսակ մը քնարի. espèce de guitare.

رباط { րէպաթ [—] Ձ. Կապ. lien [ջմ. اربطه] Զ. Ջիլ. Նեարդ. ligament Զ. Իջեւան. caravansérail Դ. Մենաստան. ermitage, couvent.

رباطى { րէպաթի [—] Նեարդ-ական. ligamenteux [իգ. رباطيه].

رباعى { րիւպայի [ﺎ] Ձ. Քառեակ. composé de quatre parties [اربعه էն] [իգ. رباعيه] Զ. Քառատառ. à quatre lettres Զ. Քառատող. quatrain [ջմ. رباعيات]. Ա. — الاضلاع քառանկիւն. tetragone. الازهار — քառածաղիկ. quadriflore.

رباق { րէպաք* [—] ջմ. ربقه. pl. de ربقه.

ربانى { րապպանի [—] Աստուածային. divin [իգ. ربانيه].

ربانيت { րապպանիյեթ* [—] Աստուածութիւն divinité.

رباه { րիւպահ [դ] Տես. voir روباه.

رباينده { րիւպայենտէ [դ] Յափշտակող. ravissant. ravisseur.

ربح { րէպհ [—] Ձ. Շահ. profit, gain Զ. Տոկոս. intérêt: ی— շահաւէտ lucratif.

ربط { րապթ [—] Ձ. Կապել. լծել. lier, attacher Զ. Կապակցութիւն.

connexion 𝟐. ... lignature: Աստ. — ضبط و ... (...). ... liaison. composition. ... ordre, discipline.

ربع } ... [ـ] 1. ... quart [ج. ارباع] 2. ... huitième partie de l'aune: Աստ. مسكون — ... quatrième partie habitée du globe.

ربعيه } ... [ـ] ... hivernage.

ربعيه } ... [ـ] 25 ... ancienne monnaie d'or valant 25 piastres: جيجي — ... renoncule.

ربقه } ... [ـ] ... joug [ج. رباق].

ربنا } ... [ـ] ... notre Seigneur. — حقيچون Աստուած ... par Dieu.

ربوبيت } ... [ـ] Աստուածութիւն divinité [رب ...].

ربوده } ... [ـ] ... ravi.

ربى } ... [ـ] Աստուած իմ: mon Dieu.

ربيع } ... [ـ] Գարուն. printemps.

ربيع الاخر } ... [ـ] ... quatrième mois de l'année lunaire arabe.

ربيع الاول } ... [ـ] ... troisième mois de l'année lunaire arabe.

ربيعى } ... [ـ] ... printanier [ج. ربيعيه].

ربيعين } ... [ـ] ربيع الاخر و ربيع الاول ... les deux mois de ربيع الاول et ربيع الاخر:

رتب } ... [ـ] ج. رتبه pl. de رتبه:

رتبت } ... [ـ] ... voir رتبه:

رتبلو } ... [ـ] 1. Աստիճան ... gradué 2. ... (...). sa béatitude (titre réservé aux patriarches).

رتبه } ... [ـ] Աստիճան, կարգ. degré,

grade [Եզ. رتب]. Աօ-ց. — آلق ռութպէմանի բարձրանմալ. être promu au grade.

رتق { րէթք [-] Զօդել, կցել sonder: Աօ-ց و فتق امور — Ճարտարակարգու-թիւն գործոց. maniement des affaires.

رتم { րէթէմ [-] Բու-. Կենիս-տայ. genêt.

رثيه { րէթիյէ* [-] Եզ. Ցօդացաւութիւն rhumatisme.

رثيوى { րիթիվի. رثى րիթի [-] Ցօդացաւական. rhumatismal.

رجا { րէճա [-] 1. Աղերս, աղաչանք, խնդիրք. prière, supplication, instance 2. Ցոյս. espérance: ا — աղաչել, խնդրել. prier, supplier. ى— աղերսարկու. suppliant. բարեխօս. intercesseur.

رجال { րիճալ* [-] 1. Արք. hommes [Եզ. رجل]. 2. Աւագանիք. les grands dignitaires.

رجب { րէճէպ [-] Եօթն-երորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. le septième mois de l'année lunaire arabe.

رجحان { րէճհան, رجحانيت րէճհանիյէթ* [-] Առաւելակշռութիւն. prépondérance.

رجز { րէճէզ [-] Վեցոտեան hexamètre.

رجس { րիճս [-] Աղտեղի sale, malpropre

رجعت { րէճ'աթ. րիճ'աթ* [-] 1. Վերադարձ. retour 2. Ցետանահանջում (զօրաց). retraite (des troupes) 3. Ցետախաղաց շարժում (աստեղաց). rétrogradation 4. Արձակեալ կնոջ յետս կոչումն ընել. révoquer la divorce.

رجعى { րէճ'ի [-] طلاق — Ցետս կոչելի ամուսնալուծութիւն. divorce révocable.

رجفان { րէճէֆան [-] Եզ. Ուժգին երերում. commotion.

رجل { րէճիւլ [-] 1. Այր մարդ. homme [Յգ. رجال] 2. Կարող. capable.

رجل { րիճլ [-] Ոտք. pied. Աօ-ց. Մէ-. — صناعى պաշտպանակ բարձի. cuissard.

رجلى { րէճիւլի [-] Առնական. viril [Եզ. رجليه]

رجلى { րիճլի [-] Ոտնային pédalé, pédiaire [Եզ. رجليه].

رجليت { րէճիլիյյէթ* [ա] Առնութիւն. virilité.

رجم { րէճմ [ա] Քարկոծել. lapider.

رجوع { րիւճուա‘ [ա] 1. Դարձ. retour 2. Ետ դառնալ. retourner, revenir 3. Նահանջել. reculer 4. Ի բաց կալ, Հրաժարիլ. renoncer à. الى الاصل — Նախահաւութիւն. atavisme.

رجيم { րէճիմ [ա] 1. Քարկոծեալ. lapidé [رجم են] 2. Երկնից վտարեալ. chassé du ciel.

رچته { րէչէթա [է] Դեղագիր ordonnance.

رچل { րէչէլ [ի] Բանջարակ. confiture.

رچينه { րէչինա [է] Ռետին. résine.

رحال { րիհալ* [ա] յգ. رحل ի. pl. de رحل.

رحل { րահլ [ա] 1. Համետ և իւր յարակից մասունք. bât et ses accessoires [յգ. رحال] 2. Կահ և կազմած. meubles.

رحلت { րըհլէթ * [ա] 1. Չուել. partir, s'en aller 2. Մեռնիլ. mourir, plier bagage.

رحله { րահլէ* [ա] Գրակալ pupitre.

رحم { րահմ [ա] 1. Գութ, գթութիւն. pitié, compassion 2. Գթալ. avoir pitié.

رحم { րահմ [ա] 1. Արգանդ utérus, matrice [յգ. ارحام] 2. Ազգականութիւն. consanguinité.

Առաջ. 1 — صلة Հայրենիք երթալ, Հայրենի տունն այցելել [ռմկ. սիլա էթմէք]. retourner à la patrie. visiter le foyer paternel.

رحما { րուհամա* [ա] յգ. رحيم ի. pl. de رحيم.

رحمان { րահման [ա] Ամենողորմ le plus clément [رحمت են]. ـى — . ـيه — ամենողորմ Աստուծոյ. du Dieu le plus clément.

رحمت { րահմէթ* [ա] 1. Ողորմութիւն Աստուծոյ. miséricorde divine 2. Անձրև. pluie:

Առաջ. ایلیه — الله կամ — الله علیه Աստուած ողորմի հոգւոյն. que la miséricorde de Dieu soit avec lui. que le bon Dieu l'ait dans sa paix. اوقومق — Ննջեցելոյն յիշատակը օրհնել. bénir le mémoire d'un mort. لى — լուսահոգի. d'heureuse mémoire, feu.

رحمن { րահման [պ] Տե'ս · voir رحمان ։

رحموت { րահմէութ*[ա] Մեծ ողորմութիւն. grande pitié.

رحمی { րահմի [ա] Արգանդային. utérin [եէ. رحیه] ։

رحیق { րահիգ [ա] ա· Անխառն · pur ա· Անապականն գինի · vin pur·

رحیل { րահիլ[ա] Չու. départ, voyage·

رحیم { րահիմ [ա] Գթած · miséricordieux [ج. رحماء] ։

رحیمانه { րահիմանէ [պ] Գըթառատաբար. compatissant, charitable·

رخ { րուխ [պ] ա· Այտ · joue ա· Բերդ (ճատրակի). tour·

رخا { րէխա [ա] Դիւրութիւն, Հեշտ. aisance

رخام { րէխամ [ա] Մարմարիոն. marbre, albâtre·

رخاوت { րէխավէթ* [ա] ա· Թուլութիւն, մեղկութիւն. relâchement, mollesse ա· Բիւ. Թուլութիւն մարմնոյ. laxité·

رخت { րախթ [պ] ա· Կարասիք · Հանդերձ. bagage· effets ա· Կազմած (երիվարի)· harnais ա· Այազդէն· barde·

رختوان { րախթիվան [պ] Կէս-նութեան կամարայն փոկ երիվարի· surfaix·

رخسار { րուխսար րուխսարէ رخساره [պ] ա· Այտ · joue ա· Դէմք. visage·

رخسودکی { րուխսուտէկի [պ] Տե'ս v. رخسوده او

رخسوده او { րուխսուտէ օլ [պ] — Երես քսել. frotter la face contre qc·

رخش { րախշ[պ] ա· Նշոյլ, Ճառագայթ · éclat, rayon ա· Աշխէտ ձի. cheval alezan ա· Ընտիր երիվար. coursier·

رخشان րախշան, رخشنده րախշէնտէ [պ] Փայլատակող. գայծառ. étincelant· éclatant·

رخص { րուխսա * [ա] ջէ. رخصت. p. رخصت ։

رخصت { րուխսաթ*[ա] Արտօնութիւն, Հրաման. autorisation· permission·

رخصتنامه { րուխսաթնամէ [պ] Արտօնագիր, Հրամանագիր. lettre d'autorisation· permis·

رخصتيه { ռուխսաթիյէ* [ա] Հրամանագրի տուրքը droit de permis.

رخنه { ռախնէ [ղ] 1. Պատռուածք, ճեղք. brèche, crevasse, fente 2. Խորդուբորդ. aspérité 3. Վնաս. dommage, préjudice.

رخنه‌دار { ռախնէտար [ղ] Վնասուած endommagé.

رخنه‌لنمك { ռախնէլէնմէք [ի] Վնասուիլ être endommagé.

رخوت { ռէխվէթ* [ա] Թուլութիւն. mollesse. relâchement.

رخيص { ռախիս [ա] Աժան. դիւրագին. bon marché [եւ. رخيصه].

رد { ռէտտ [ա] 1. Մերժել, վանել. repousser, écarter 2. Յետս դարձնել. rendre, restituer 3. Մերժել. refuser 4. Հերքել. réfuter 4. Մերժում: refus: رد جواب Մերժողական պատասխան. réponse négative.

ردا { ռիտա [ա] Վերարկու. manteau.

رداءت { ռէտաէթ* [ա] Չարութիւն. վատութիւն. méchanceté, malignité.

رداد { ռէտտատ [ա] Ռանդող. raboteur [رد էն].

ردع { ռէտ՛ [ա] Վանել. repousser.

ردى { ռէտի՛ [ա] 1. Չար, գէշ. mauvais, corrompu [رداءت էն] [եւ. ردیه . ردیئه] 2. Չար. վնասակար. maligne. nuisible.

رديف { ռէտիֆ [ա] 1. Հետեւող. qui suit [եւ. رديفه] 2. Պահեստի զինուոր. réserviste.

رديه { ռէտտիյէ* [ա] 1. Մերժման. de refus 2. Հերքում. réfutation.

رذائل { ռէզաիլ* [ա] յգ. رذيله. p.d. رذيله.

رذالت { ռէզալէթ* [ա] 1. Խայտառակութիւն. անուանարկութիւն. ignominie, opprobre, infamie 2. Անուանարկիչ գործ. acte scandaleux, honteux.

رذيل { ռէզիլ [ա] 1. Խայտառակ. անփառունակ ignominieux, honteux [رذالت էն] [եւ. رذيله] 2. Անպատիւ, անարգ. infâme, ignoble: ۱ — Խայտառակել. déshonorer. ternir.

رذيللنمك { ռէզիլլէնմէք [ի] Խայտառակուիլ

Թիւն ընել. faire des infâmies.

رذیله { րէզիլէ* [ա] Ա. Տե՛ս. voir رذیل ։ Ձ. Անարգ թայից բան. chose ignominieuse [ճմ. رذائل]։

رز { րէզ [գ] Որթ. vigne.

رزاق { րէզզագ [ա] Ա. Միշտ սնուցանող. qui nourrit toujours [رزق էն]։ جناب — عالم Համայնից նախախնամող Աստուած. Dieux qui pourvoit à tout.

رزاقی { րէզզագը [ի] Տե՛ս. voir رازق ։

رزانت { րէզանէթ* [ա] Հաստատութիւն. fermeté.

رزق { րըզգ [ա] Սնունդ, ուտեստ, ապրուստ nourriture, vivre, subsistance [ճմ. ارزاق]։

رزم { ռէզմ [գ] Կռիւ, մարտ. պատերազմ. guerre, combat, bataille.

رزمگاه { ռէզմկեահ [գ] Պատերազմի վայր. théâtre de la guerre.

رزمه { րէզմէ. րէզմէ* [ա] Տրոր. տրցակ. paquet. fagot.

رزنه { րէզինէ [ի] [տես. رازیانه էն]։

رزه { րէզէ [ի] Մղլինի, կրունկ. gond.

رزین { րէզին [ա] Հաստատուն. ամուր. ferme [رزانت էն] [էգ. رزینه]։

رس { րէս [գ] Հասնող. qui arrive, qui parvient.

رسا { րէսա [գ] Ա. Հասնող. qui arrive Ձ. Հասած. arrivé.

رسائل { րէսաիլ* [ա] ճմ. رساله ի. pl. de رساله

رسالت { րիսալէթ* [ա] Մարգարէութիւն, առաքելութիւն. mission de prophète. apostolat.

رسالتپناهی { րիսալէթփէնահի [գ] Մարգարէական prophétique.

رساله { րիսալէ* [ա] Ա. Նամակ. missive. épître [ճմ. رسائل] Ձ. Տետրակ, գրքոյկ. pamphlet, brochure.

رسام { րէսսամ [ա] Գծագրիչ, պատկերահան. dessinateur. peintre [رسم էն]։ لق — պատկերահանութիւն. peinture.

رسان { րէսան [գ] Հասցնող. տանող. qui fait parvenir. porteur.

رساننده { րէսանընտէ [գ] Հասցնող. տանող. qui

fait parvenir. porteur.

رستا { րէսթա [գ] Գիւղ. village.

رسته { րէսթէ [գ] 1. Ազատած. délivré [յգ. رستکان] 2. րէսթէ. Բուսած. poussé.

رسغ { րէսղ. րէսաղ [ա] Դաստակ. poignet, carpe: Աւաց. الاقدام — ոտնոսկր. ոլոք. tarse.

رسغی { րէսղի [ա] Դաստակային. carpien [իգ. رسغیه].

رسل { րէսուլ* [ա] յգ. رسولի. pl. de رسول

رسم { րէսմ [ա] 1. Գծագրութիւն, նկար. dessin 2. Նկարչութիւն. peinture 3. Պատկեր. image, tableau 4. Յատակագիծ. plan 5. Օրէնք, եղանակ. règle, manière [յգ. مراسم. رسوم] 6. Սովորոյթ. usage 7. Արարողութիւն. cérémonie, formalité 8. Ծէս. rite 9. Հանդէս. solennité 10. Տուրք. բաժ. droit, contribution, impôt [յգ. رسوم. رسومات].

Աւաց. ا — պատկերել, գծել. dessiner, tracer. جی — պատկերահան. peintre. ـنی آلق . چیقارمق — պատկերը քաշել. tirer le portrait.

رسما { րէսմէն [ա] 1. Պաշտօնապէս. officiellement 2. Հանդիսապէս. solennellement.

رسمی { րէսմի [ա] 1. Պաշտօնական. officiel [իգ. رسمیه] 2. Հանդիսաւոր, շքաւոր. solennel 3. Ձեւական. formel 4. գեր. Անձայն (տառ). (lettre) muette 5. Գծագրական. descriptif: Աւաց. — البسه համազգեստ uniforme.

رسمیات { րէսմիյաթ*[ա] 1. Պաշտօնական բաներ. choses officielles [եզ. رسمیه] 2. Ձեւակերպութիւնք. formalités.

رسمیت { րէսմիյէթ*[ա] Պաշտօնական հանգամանք. caractère officielle

رسن { րէսէն [գ] 1. Լար. corde 2. Չուան, պարան. corde. câble.

رسنبند { րէսէնպէնտ [գ] Պարանով կապուած attaché avec un câble.

رسوای { րէսվայ [գ] Խայտառակ, անուանարկ. ignoble, diffamé : ا — խայտառակել. donner

en spectacle. — ی . —لق խայտառակութիւն. ignominie, infamie.

رسوب { րէսուպ [ա] Ա. Վայրասուզութիւն. précipitation Ձ. Մրուր, վայրասուզեալ նիւթ. sédiment. précipité.

رسوخ { րէսուխ [ա] Ա. Հաստատութիւն. stabilité Ձ. Խորին հմտութիւն. érudition: —یت ամրութիւն solidité.

رسول { րէսուլ [ա] Ա. Նուիրակ. պատգամաւոր. envoyé [յգ. رسل . رسولان] Ձ. Մարգարէ, առաքեալ. prophète, apôtre:
Աստ. الله — Մուհամմէտ. Mahomet. ی— . ـانه— մարգարէական. prophétique.

رسوم { րէսում* [ա] յգ. رسم ի. pl. de رسم.

رسومات { րէսումաթ* [ա] Տուրքեր. contributions, impôts [եզ. رسم].
امانتی — անուղղակի տուրք տեսչութիւն. direction des contributions indirectes.

رسومیه { րէսումիյյէ* [ա] Տուրք վերաբերեալ. relatif aux contributions.

رسید { րէսիտ [պ] Հասած. arrivé.

رسیده { րէսիտէ [պ] Հասած arrivé, parvenu.

رسیس { րէսիս [ա] Իմլ. կացարան, գուշակ (հիւանդութեան) prodrome: ی— . ـانه— գուշակական. prodromique.

رش { րէշ [ա] Սրսկում. aspersion.

رشا { րէշա . րէշա* [ա] յգ. رشوت ի. pl. de رشوت.

رشاد { րէշատ [ա] Ա. Տե՛ս. voir رشادت Ձ. կոտէմ. cresson.

رشادت { րէշատէթ* [ա] Ուղիղ ճանապարհի հետեւիլ. suivre le chemin droit.

رشادتلو { րէշատէթլու [թ] Ուղղեցոյց ճշմարտութեան. ուղղափառաւոր. (շէյխերու յատուկ պատուանուն). qui conduit à la vérité. (titre réservé aux cheikhs).

رشاشه { րէշաշէ* [ա] Ա. Սրսկում Ձ. Ցօղ. aspersion. pluie fine.

رشته { րէշթէ [պ] Ա. Թել. fil [յգ. رشته‌ها] Ձ. Տեսակ մը հրուշակ է. espèce de pâte sucrée.

رشح { րէշհ [ա] կաթում. արտաշնչումն. suintement. transpiration.

رشحات { րէշհահաթ* [ա] յոգ. رشحه. p.d. رشحه.

رشحه { րէշհա*[ա] կաթուած, կաթիլ. goutte suintée, goutte.

رشد { րէւշտ [ա] 1. Ուղղութիւն. droiture 2. Ուղղահաւատութիւն. orthodoxie 3. Խելահասութիւն. բանականութիւն. connaissance, raison.

رشدیه { րէւշտիյէ* [ա] Խելահասութեան վերաբերեալ. relatif à l'âge de raison: — مکتب Երկրորդական վարժարան. école secondaire.

رشف { րէշֆ [ա] Ծծել. sucer. absorber.

رشك { րէշք [պ] 1. Բարի նախանձ. émulation 2. Նախանձ. envie: آور — նախանձ յուզող. qui excite l'envie.

رشمه { րէշմէ [թ] Շղթայէ սանձ. bride en chaine.

رشوت { րէշվէթ*[ա] կաշառք. don corrupteur [յոգ. رشا]: Առնել. ویرمك — կաշառել. se laisser corrompre par des présents. ~~سی~~ — կաշառակեր. corrompu, vénal.

رشید { րէշիտ [ա] Խելահաս. parvenu à l'âge de raison [رشد էն] [իգ. رشیده]: ~~ـه~~ — անուն մը հրուշակ է. espèce de pâte sucrée.

رشیم { րէշիմ [ա] բոյն. Սաղմ: embryon: ~~ی~~ — սաղմնական. embryonnaire.

رصاد { րասսատ[ա] 1. Միշտ դիտող. qui observe, guette toujours [رصد էն] 2. Աստղաբաշխ. astronome.

رصاص { րէսաս [ա] 1. Անագ. étain 2. Կապար. plomb.

رصانت { րէսանէթ* [ա] Ամրութիւն. հաստատութիւն solidité. stabilité.

رصد { րասատ [ա] 1. Դիտել (երկնային մարմինները). observer (les corps célestes) 2. Լրտեսել. guetter

رصدخانه { րասատխանէ [պ] Դիտարան. observatoire.

رصین { րէսին [ա] Ամուր, հաստատուն. solide, stable [رصانت էն] [իգ. رصینه].

رض { ռազզ [ա] բէլ. ճզմ- լուած. contusion.

رضا { ռէզա [ա] 1. Հաճու- թիւն. consentement. agrément 2. Հաւա- նութիւն. approbation.

Ածց. — سى . كوسترمك — . Հաւանիլ. Հա- ճիլ. approuver, acquiescer او . داده او — . الله — سيچون Աստուծոյ սիրոյն համար. pour l'amour de Dieu. جو — գոհացնել ու- զող. qui cherche à satisfaire. complaisant.

رضاع { ռէզա՛ رضاعت ռէզա- ՛աթ [ա] Դիեցում (ծիծ ուտել) action de téter.

رضفه { ռէզֆէ [ա] Ծնկան ոսկր. լծուան. rotule. رضفى լծուանային. rotulien.

رضى { ռազը [ա] Հաճելի. agréable [էգ. رضيه]

رضوان { ռըզվան [ա] Հա- ճութիւն(Աստուա- ծոյ). satisfaction (de Dieu): — روضهٔ Դրախտ. Paradis.

رطب { ռաթըպ [ա] Խոնաւ, Թաց. humide, moite [رطوبت էն] [էգ. رطبه].

رطل { ռաթլ [ա] 1. Լիտր. litre [յգ. ارطال] 2. գինւոյ բաժակ verre(de vin)

رطوبت { ռութուպէթ [ա] Խոնաւութիւն. humidité: لى— խոնաւ. humide.

رطيب { ռաթիպ [ա] Խոնաւ. humide.

رعات { ռէա՛թ [ա] راعى ի. pl. de راعى.

رعام { ռէա՛մ [ա] Խլինք. morve.

رعايا { ռէա՛եա [ա] 1. Հպատակ ժողովուրդք des peuples vassaux [էզ. رعيه] 2. Ոչ մահմետական հպատակք Օսմ. Պետութեան. sujets tributaires non musulmans de l'empire Ottoman.

رعايت { ռէա՛եէթ [ա] 1. Յարգել. ակն ա- ծել. respecter, avoir des égards 2. Պահել. observer 3. Յարգանք, պատիւ, հա- մարում. respect, estime, considération 4. Բանի տեղ դնել. tenir compte de: Ածց. رعايهٔ ի յարգանս. par respect, eu égard. سز— անպատկառ. irrespectueux. سزلق— անհամարհանք manque de respect. mépris

رعايتكار { ռէա՛եէթքեար [պ] Կարի մեծարող. révérencieux.

رعايتلى { ռէա՛եէթլի رعايتلو ռէ- ՛աեէթլու [թ] 1.

Սայգըլը. honorable Զ. Սայգըլը. qui honore.

رعب { րաՙպ[ա] Ահամէհէթ-թիւն, գօրգու. consternation, épouvante, peur.

رعد { րաՙտ [ա] Կըռըմբու. tonnerre [ճէ. رعود]

رعشه { րաՙշէ* [ա] Տիթրէմէ. tremblement: — دار տիտրէտիճի. tremblant.

رعنا { րաՙնա* [ա] Ս. Կէ-զէլ. beau Զ. Լաւ. bien.

رعود { րէ-ՙուտ* [ա] ճէ. رعد ի. pl. de رعد.

رعوم { րաՙում[ա] Բնդ. Թըլ-ման. morveux.

رعونت { րաՙունէթ* [ա] Անմաւ թիւն. bêtise, étourderie.

رعی { րաՙյ [ա] Արածել. faire paître.

رعیت { րաՙիյէթ* [ա] Ս. Հօտ. troupeau [ճէ. رعایا] Զ. Ժողովուրդ վեհապետի. le peuple d'un souverain.

رغائب { րէղաիպ * [ա] Ս. Փափաքելիք. choses à désirer [ճէ. رغیبه ի] Զ. Շքեղ ընծայք. présents magnifiques: Ս. ليلة ال — գիշեր յղութեան Մուհամմէտի յԱմինէէ. la nuit de la conception de Mahomet par Amineh.

رغاوی { րէղավի [ա] Բնդ. Փրփրալից. spumeux.

رغبات { րաղպէթ* [ա] ճէ. رغبت ի. pl. de رغبت

رغبت { րաղպէթ* [ա] Ս. Փափաք, յօժարութիւն. désir, inclination. [ճէ. رغبات] Զ. Լաւ ընդունելութիւն. bon accueil: — ի փափաքիլ. désirer. سز— անյօժար. mal disposé. — سزلك չկամութիւն. manque de volonté. répugnance.

رغبتلی { րաղպէթլի — րաղպէթլի [թ] Ս. Յօժար. disposé Զ. Սիրելի. aimable.

رغم { րաղմ [ա] Անարգանք. affront. mépris: Ասաց. ا — كا . لانفه ا — رغم ան ըն ինֆինի անոր հակառակ ի հեճուկս. en dépit de lui.

رغیف { րաղիֆ[ա] Նկանակ flûte (pain) [ճէ. ارغفه]

رفاده { րէֆատէ * [ա] Սր. Բարձակ (վիրաց). կոմպրէս. compresse.

رفاقت { րէֆաքաթ* [ա] Ս. Ընկերանալ. être accompagné de Զ. Ընկերու-

[illegible]. compagnie: [illegible] — [illegible]. avec lui.

رفاه [illegible] [illegible] [—] [illegible]. bien-être, aisance.

رفاهيت [illegible]*

رفت { [illegible] [ت] 1. [illegible]. parti 2. [illegible]. départ.

رفتار { [illegible] [ت] 1. [illegible]. allure 2. [illegible]. conduite.

رفته { [illegible] [ت] [illegible]. allé: [illegible]. — — [illegible]. peu à peu. par degrés.

رفتيه { [illegible] [ت] [illegible]. droit d'exportation.

رفع { [illegible] [—] 1. [illegible]. élever, hausser 2. [illegible]. enlever 3. [illegible]. élévation 4. [illegible] enlèvement 5. [illegible]. puissance:

[illegible]. دعوى — [illegible]. intenter un procès. porter plainte. — زوائد [illegible]. exérèse.

رفعت { [illegible]* [—] [illegible]. élévation, éminence

رفعتلو { [illegible] [ت] [illegible]. éminent. très respectable.

رفق { [illegible] [—] [illegible]. douceur. affabilité.

رفقا { [illegible]* [—] [illegible] رفيق [illegible]. pl. de رفيق.

رفيع { [illegible] [—] [illegible]. haut, élevé, éminent [رفعت [illegible]] [[illegible]. رفيعه]

رفيق { [illegible] [—] 1. [illegible]. compagnon, camarade [رفاقت [illegible]] [[illegible]. رفقا] 2. [illegible]. complice: — لق [illegible]. compagnie.

رفيه { [illegible] [—] [illegible]. aisé [رفاه [illegible]] [[illegible]. رفيه].

رقاب { [illegible]* [—] [illegible]. cous [[illegible] رقبه].

رقابت { [illegible]* [—] [illegible]. rivalité, concurrence. — [illegible]. concourir.

رقاص { [illegible] [—] 1. [illegible]. danseur [رقص [illegible]] [[illegible]. رقاصه] 2. [illegible]. pendule 3. [illegible]. choréique.

رقبا { [illegible]* [—] [illegible] رقيب [illegible]. pl. de رقيب.

رقبه { [illegible]* [—] 1. [illegible]. cou, col

[ժք. رقاب] 2. Ցեռանի կողմն պարանոցի. ծոծրակ. nuque.

رقبى { րէգապի[ա] Եծ. Մած- րակային. cervical, trachélien [էք. رقبيه].

رقت { րըգգաթ*[ա] 1. Նուր- բութիւն. ténuité 2. Գութ, խանդաղատանք. pitié, compassion: لى— կարեկից. գթալից. sensible, compatissant.

رقت انگيز { րըգգաթէնկիզ [պ] Ողորմելի, խղճալի. pitoyable.

رقص { րագս [ա] 1. Պարել danser 2. Պար. կաքաւ. danse: — داء շարժ- ման ախտ. chorée. danse de St.-Guy. ى— շարժմական ախտաւոր. choréique.

رقعه { րէգ'ա*[ա] 1. Թղթի կտոր, տոմս. morceau de papier. billet [ժք. رقاع] 2. Տեսակ մը թուրքա- կան ձեռագիր. espèce d'écriture turque.

رقم { րագամ [ա] 1. Թիւ. թուանշան. chiffre [ժք ارقام] 2. Համրողու- թիւն. թուաբանութիւն. calcul, arithmétique.

رقوب { րէգուպ [ա] Դի- տել, սպասել, հսկել. observer, espier, guetter, veiller.

رقود { րէգուտ [ա] Ննջել. dormir.

رقى { կամ رقا րէգա* [ա] ժք. رقيه. pl. de رقيه.

رقيب { րագիպ [ա] 1. Դի- տող, հսկող. qui guette. veilleur [رقوب էն] [էք. رقيبه] [ժք. رقبان . رقبا] 2. Նախանձորդ, մրցող. rival, concurrent.

رقيت { րըգգըյէթ* [ա] Գե- րութիւն, esclavage. servitude.

رقيق { րագիգ [ա] 1. Նուրբ, ténu, fin [رقت էն] [էք رقيقه] 2. Գորովալից. tendre

رقيمه { րագիմէ* [ա] Գրու- թիւն. écrit [ժք. رقائم] [رقم էն].

رقيه { րուգյէ* [ա] Դիւ- թութիւն. incantation [ժք. رقى].

رك { րէկ [պ] Երակ. veine

ركاب { րէքեապ [ա] 1. Աս- պանդակ. étrier 2. Հանդիսաւոր ունկնդրու- թիւն զոր կը շնորհէ Սուլ- թանն, ինչ ինչ տօնական օ- րեր շնորհաւորութեան եկող պետական աւագ անձանց. audience solennelle accor-

dée par le Sultan aux dignitaires de l'État dans les jours de fête.

Առզ. عرضحال — Սուլթանին մատուցանելիք խնդրագիր. supplique au Sultan. — آغاسى . دار — Շտապաքիր պաշտօնեայ. écuyer. ق — ասպանդակային. stapédien.

رکاکت } րէքեաքեթ* [ա] 1. Նրբութիւն. ténuité, finesse 2. Տկարութիւն. faiblesse.

رکانت } րէքեանէթ* [ա] Ամրութիւն. solidité

رکبان } րէքպան* [ա] յռ. راکب. pl. de راکب

رکبه } րէքպէ* [ա] Ծունկ. genou [ج. رکب].

رکز } րէքզ [ա] Կանգնել, ցցել. arborer, dresser, planter.

رکعت } րէք'աթ* [ա] Տե'ս. voir رکوع.

رکن } րուքն [ա] 1. Բանի մը ամենէն զօրաւոր կողմը. côté le plus solide d'un objet [ج ارکان] 2. Գլխաւոր մաս. էական մաս. élément principal. partie essentielle 3. Անկիւն քար. pierre angulaire 4. Յենարան. նեցուկ. appui, soutien 5. Հիմ. base.

رکوب } րիւքուպ [ա] Հեծնել. նաւել. monter, s'embarquer.

رکود } րիւքուտ [ա] Անշարժութիւն. մնացածութիւն (ջուրը). stagnation.

رکوع } րիւքու' [ա] Մահմետական օրէնքին աղօթքի ատեն ձեռքերը ծունկերուն վրայ դրած հորիզոնական ձեւով կենալ. position prescrite par la loi musulmane consistant à avoir, pendant la prière, le corps incliné horizontalement et les deux mains posés sur les genoux.

رکون } րիւքուն [ա] Միտում. inclination.

رکیك } րէքիք [ա] 1. Նուրբ. mince [ج. رکاك, ...] [մ. رکیکه] 2. Դիւրաթեք, ճկուն. flexible, souple.

رکین } րէքին [ա] Ամուր. հաստատուն. solide [ج. رکان] [մ. رکینه].

رم } րէմ [ա] Փտութիւն. carie.

رماح } րիմահ* [ա] յռ. رمح. pl. de رمح.

رماد } րէմատ [ա] Մոխիր, աճիւն. cendre: Ասպ. — لى مոխրաջուր lessive. ی — . ق — մոխրա...

նման, մոխրագունան. cendré

رمال { րիմա՛լ [ա] ճէ. րէմլին. pl. de رمل .

رمّال { րէմմա՛լ [ա] Աւազով հմայութիւն ընող. celui qui prétend deviner l'avenir au moyen du sable. géomancier [رملجی] [ճէ. رمالة].

رمان { րումմա՛ն [ա] Նռան. grenade.

رمح { րումհ [ա] Նիզակ. գեղարդ. lance [ճէ. رماح]

— ی ադիգաձև. lancéolé.

رمد { րէմէտ [ա] Աչքացաւ. ophthalmie.

رمرام { րիմրամ [ա] Լուսնաձագիկ. lunaire.

رمز { րէմզ [ա] 1. Նշան. ակնարկ. signe d'intelligence [ճէ. رموز] 2. Ակնարկութիւն. allusion 3. Խորհրդաւոր նշանակ. symbole 4. Համառօտագրութիւն. abréviation 5. Գաղտնիք. secret 6. Մածկանալ խօսք. expression énigmatique.

رمص { րէմս [ա] — اجفان Գիճութիւն աչաց. lippitude.

رمضان { րէմէզան [ա] Իններորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. neuvième mois de l'année lunaire arabe.

رمق { րէմէք [ա] Վերջին շունչ. dernier soufle : Առաջ. قالدی — ی մնաց որ. il faillit. — سد կենաց վերջին շունչը փրկել. sauver le dernier soufle de la vie.

رمل { րէմլ [ա] 1. Աւազ. sable [ճէ. رمال] 2. Աւազահմայութիւն. sorcellerie au moyen du sable. géomancie.

رموز { րումուզ [ա] ճէ. րէմզին. pl. de رمز : Առաջ. خطه — ուսուցման արուեստական յիշողութեան. mnémotechnie.

رمی { րէմի [ա] 1. Նետել. jeter 2. Զգում. projection.

رمی { րէմի [ա] փտած, փուտ. carieux.

رمیده { րէմիտէ [փ] խրտչած effarouché.

رمیم { րէմիմ [ա] փտած. carié [رم էն] [ճէ. رمیمه]

رنان { րէննա՛ն [ա] Հնչական, ձայնեղ. sonore : — یت Հնչականութիւն. sonorité.

رنج { րէնճ [փ] 1. Տառապանք. peine, souffrance 2. Վիշտ, ցաւ. affliction, mal, douleur 3

եղկերումն. vexation 4. Յոգնութիւն. fatigue.

رنجبر { ռէնճպէր [դ] 1. Աշխատաւոր. վարձկան. homme de peine. mercenaire 2. Օգնական գործաւոր. manœuvre 3. Մշակ. laboureur : لك — բանւորութիւն, մշակութիւն. profession d'un manœuvre, d'un laboureur.

رنجش { ռէնճիշ [դ] Վշտացում. affliction.

رنجور { ռէնճուր [դ] Հիւանդ. խոթ. malade, souffrant.

رنجه { ռէնճէ [դ] Տե՛ս. voir رنج.

رنجیدکی { ռէնճիտէկի [դ] Վշտացում. affliction.

رنجیده { ռէնճիտէ [դ] 1. Վշտացեալ. affligé 2. Վնասուած. կեղեքուած. vexé.

رند { ռէնտ [դ] 1. Գինեմոլ. արբեցող. ivrogne, biberon [յգ. رندان] 2. Շուայտ, զեխ. débauché : خدا — Աստուածային սիրով արբեցեալ անձինք. personnes enivrées d'amour divin.

رنده { ռէնտէ [թ] Քերիչ. rabot, plane, râpe

رندهلمك { ռէնտէլէմէք [թ] Քերել. տաշել. raboter. râper.

رنك { ռէնկ [դ] 1. Երանգ, գոյն. couleur, teint 2. Նենգ, խաղ. fraude, tour 3. Կայտառութիւն. vivacité 4. Կերպ. sorte 5. Ամօթ. honte. Ասաց. سز — գունատ. pâle, décoloré. آتق ى — գունատիլ. se décolorer, devenir pâle. ويرمامك — չիմացնել. ne pas donner à entendre. او — — երեսին գոյնը կերպ կերպ ըլլալ. changer de couleur (se dit du visage. ا — խաղ խաղալ. jouer un tour.

رنكارنك { ռէնկեարէնկ [դ] Գոյնզգոյն. de diverses couleurs. nuancé.

رنكاميز { ռէնկեամիզ [դ] Գունախառն. երփներանգ. de couleurs mixtes. nuance.

رنكلى { ռէնկլի [թ] Գունաւոր. coloré.

رنكين { ռէնկին [դ] 1. Յոյժ գունաւոր. d'une couleur vive 2. Վայելուչ, աղուոր. élégant.

رو { ռէվ [դ] Գացող. qui va [յգ. روان].

رو { րու [դ] 1. Դէմք. եւ-րես. visage, face 2. Մակերեւոյթ. surface: Առաջ. او براه عزیمت — ձամբայ ելնել. se mettre en route.

روا { րէվա [դ] 1. Գացող. qui va 2. Պատշաճ, արժան. convenable, juste, permis: حق — ی արդարացի, արդարութիւն. juste· droit·

روائح { րէվայիհ* [ա] յգ. رائحه ի. pl. de رائحه ؛

روابط { րէվապըթ* [ա] յգ. رابطه ի. p.d. رابطه

روات { րու-վաթ* [ա] յգ. راوی ի. pl. de راوی

رواتب { րէվաթիպ* [ա] յգ. راتبه ի. pl de راتبه

رواج { րէվաճ [ա] 1. Քա-ղաք. յաճախ վա-ճառում. (բանվայիշ). débit (de marchandise)· bon écoulement 2. Ընթացք. cours : Առաջ. ویرمك — քշել. faire écouler. لی — ընթացիկ. ազնիւ ծախուող. de bon débit. سز — ընթացիկ չեղող. de mauvais débit.

رواحل { րէվահիլ* [ա] յգ. راحله ի. p.d. راحله

روافض { րէվաֆիզ* [ա] յգ. رافضه ի. p. رافضه ؛

رواق { րէվաք [ա] 1. Չոր-րեքկուսի վրանաձև չինուած. pavillon carré 2. Նախասրահ. vestibule 3. Կամար. voûte : ستون — ی երկինք. ciel.

روال { րէ-վալ [ա] թքի. Լորձնոտ. շողոտ. baveux [իգ. روالیه] ؛

روان { րէվան [դ] Հոգի բանական. âme raisonnable : Առաջ. روشن — լուսամիտ. d'un esprit éclairé. بخش — կենսատու. հաճելի. qui donne de la vie· agréable·

روان { րէվան [դ] 1. Գա-ցող. qui va, qui marche 2. Գնայուն. mobile 3. յգ. رو ի. pl. de رو ؛ Առաջ. او — երթալ. se rendre. او — یوله ձամբորդել. voyager. آب — հոսուն ջուր. eau courante. تخت — դահաւորակ. palanquin.

روانی { րէվանի Տեսակ մը քաքար. espèce de pâté [Տաճ. روغنی են] ؛

روایات { րէվայաթ* [ա] յգ. روایت ի. p. روایت ؛

روایت { րէվայէթ* [ա] 1. Պատմել. raconter 2. Պատմութիւն. narration, récit [յգ. روایات] 3. Զրոյց. bruit.

روب { րուպ [գ] Աւլող· qui balaie·

روبا { րուպա Զգեստ, Հանդերձ. habit, vêtement [Իսպ. է. ռօպա էն]։

روبار { րուպար[գ] | — Իալ. դառնել. դէմ դէմի գնել· confronter[Համ. روبارو]

روباه { րուպահ [գ] Աղուէս renard·

روبرو { րուպերու [գ] Դէմ առ դէմ. face à face· vis-à-vis·

روح { րուհ [ա] 1· Հոգի· âme, principe de la vie [Յգ. ارواح] 2· Կենդանք vie 3· Ոգի, ուրուական· esprit, fantôme 4· Մուղ· Հիւթ· extrait, essence :

Առաջ· الله — Սուրբ Հոգի· le St. Esprit· Յիսուս Քրիստոս· Jésus Christ· القدس — կամ الامین — Գաբրիէլ Հրեշտակապետ. l'archange Gabriel· ی — لقمان եթեր· éther· ی — طوز քլորաջրատ· chlorhydrate· ی — قطران կարբոզի· créosote· افزا — ոգևորիչ· encourageant· لی — կենդանուն· annimé·

روحانى { րուհանի [ա] 1· Հոգևոր· spirituel [Իգ. روحانیه] 2· Կղերական. clérical·

روحانيت { րուհանիյէթ* [ա] Հոգևորականութիւն· spiritualité·

روحلاندرمق { րուհլանտըրմագ [թ] Ոգևորել donner de la vivacité·

رود { րուտ [գ] Գետ· fleuve·

روز { րուզ [գ] Օր· jour [Յգ. روزان]։ Առաջ· روز و شب — գիշեր ցերեկ· jour et nuit· جزا — վերջին դատաստանի օր · le jour du dernier jugement· افزون — օր քան օրէ աւելցող· qui s'augmente de jour en jour·

روزكار { րուզկեար [գ] 1· Ժամանակ· աշխարհ· temps, monde 2· Ճակատագիր, բաղդ· sort 3· [Ի] Հով, Հողմ· vent·

روزمره { րուզմերրէ [գ] Օրական· առ օր եայ· journalier·

روزنامجه { րուզնամէճէ [գ] 1· Ձեռնատետր. օրահաշիւ· journal 2· Ձեռնատետրի պաշտօնեայ· celui qui tient le journal·

روزنامه { րուզնամէ [գ] 1· Օրացոյց· calendrier 2· Օրագիր· journal 3· Օրական ելևմուտ տետր livre des dépenses et des

recettes journalières: ռու— զիրաւոր հաշուապահակալ ելեւմը-տից. chef comptable des dépenses et des recettes.

روزنه { րէվզընէ [պ] Պա-տուհան. fenêtre.

روزه { րուզէ [պ] Ծոմ. jeûne : خوار — Ծոմը աւրող. qui rompt le jeûne. دار — ծոմապահ. qui jeûne.

روزى { րուզի [պ] Օրապա-հիկ. vie, nourriture journalière.

رؤس { րուուս* [ա] 1. Գը-լուխներ. têtes [եզ. رأس] 2. Արտօնագիր, պար-գեւագիր. brevet 3. Վկա-յագիր. diplôme.

روس { րուս [թ] Ռուսիացի. ռուս ազգական. Russe

رؤسا { րէուսա* [ա] յզ. رئيس ի. pl. de رئيس

روسي { րուսի [պ] Յոզ. պոռ-նիկ. putain. prostituée [յզ. روسپيان].

روستا { րուսթա [պ] 1. Գիւղ. village 2. Գիւ-ղացի. գեղջուկ. villageois. rustique.

روسياه { րուսիահ [պ] 1. Սեւերես. qui a la figure noire 2. Յանցա-ւոր. ամօթալից. coupable, honteux.

روسيه { րուսիյա [թ] Ռու-սիա. Russie.

روش { րէվիշ [պ] 1. Գնացք. allure, démarche 2. Ընթացք. conduite, marche 3. Եղանակ. manière, mode.

روشن { րովշէն [պ] 1. Լու-սաւոր. lumineux 2. Յստակ. պայծառ. claire : Ասց. دل — պայծառ սրտով d'un cœur serein. սուրբ. saint. — ديده կամ — چشمكز աչքալուսի լոյս. bonne nouvelle!

روشنا { րովշէնա [պ] Տէ'ս. voir روشن.

روشنى { րովշէնի [պ] Լու-սաւորութիւն. clarté. état lumineux.

روضه { րավզա*[ա] Պարտէզ jardin [յզ. رياض].

روغن { րովղըն կամ րուղան [պ] 1. Իւղ, ճարպ. graisse, huile 2. Օծանելիք onguent 3. Ջնարակ. vernis. Ասց. ساده — կարագ. beurre. زيت — ձէթ. huile d'olive.

روغنلامق { րուղանլամագ [թ] Ջը-նարակել. vernir

روغنى { րուղանի [պ] 1. Իւ-ղաւոր. gras. huileux 2. Տեսակ մը քաքար

espèce de pâtisserie [տղլու. բաքլավանի]։

رؤف { րէուֆ [ա] Գթացող, կարեկից. miséricordieux, compatissant. [رأفت էն]։

روقه { րօգա [ի] Ճարճրուկ, առըրեակ. roquette

روكردان { րուկերտան [ղ] او — 1. Երես դարձնել. détourner le visage 2. Լքանել. abandonner

روم { րում [ա] 1. Հռոմ. romain 2. Յոյն. grec [յգ. اروام]։ Ասց. ايلى — Ռումէլի. Roumélie. — ديار. — ارزن ال Կարին. Erzeroum

روم { րօմ [է] Շաքարօղի. rhum, rum.

روما { րօմա [ի] Հռովմայ. Rome.

رومال { րումալ [ղ] او — երես քսել. frotter la face contre qc.

رومانيا { րումանիա [ի] Ռումանիա. Roumanie.

روجه { րումճա [ի] Յունարէն. le grec. en langue grecque.

رومى { րումի [ա] 1. Հռովմէական. romain [էգ. روميه] 2. Յունական. grec 3. Տաճկաստանցի. de Turquie 4. Հին գրութեամբ (ամիս). (mois) vieux style.

روند { րէվէնտ [ա] Տե՛ս. voir راوند։

رونده { րէվէնտէ [ղ] Գացող. qui s'en va. qui est parti [յգ. روندكان]։

رونق { րէվնագ [ա] Փայլ, շքեղութիւն, պայծառութիւն. éclat, splendeur: او — ياب պայծառանալ. briller. لى — շքեղ. splendide

رونما { րունիւմա } [ղ] او — Երեւնալ, երեւան ելլել paraître, se manifester, se montrer.
رونمود { րունիւմուտ }

روى { րույ [ղ] Տե՛ս. voir رو։

روى { րէվի [ա] Վերջին տառ յանգի. la dernière lettre d'une rime.

رؤيا { րէ՛յա [ա] Երազ. տեսիլք. songe. rêve.

رؤيت { րու՛յէթ* [ա] 1. Տեսնել. voir 2. Քննել. examiner 3. Վարել. diriger 4. Տեսութիւն. vue. Ասց. دعوى — դատ լսել. entendre, ouïr un procès.

رويت { րէվիյէթ* [ա] Մտախոհութիւն, խոհականութիւն, հեռատեսութիւն. réflexion, sa-

gesse, perspicacité. —سز անխորհուրդ. inconsidéré.

رویتمند { րիւյէթմէնտ [գ] խոհական. հեռատես. sage, circonspect: —انه խոհականապէս. sagement. prudemment.

رویتکار { րիւյէթքեար [գ] Տե՛ս. voir رویتمند

رویش { րիւվէյշ [ա] Փետրիկ. plumule. [նուազ. ریش ի]:

ره { րէհ [գ] Ճամբայ. ուղի chemin, route.

رها { րէհա [գ] Ազատութիւն. délivrance: —بولمق ազատիլ. se délivrer

رهائن { րէհաիւն* [ա] յգ. رهینه ի. p. d. رهینه

رهابه { րէհապէ* [ա] Սրակերպ. xiphoïde

رهاین { րէհային* [ա] յգ. رهبان ի. p.d. رهبان

رهان { րիհան* [ա] յգ رهن ի pl. de رهن:

رهایاب { րէհայապ [գ] Ազատ. délivré: —او ազատիլ. se délivrer.

رهب { րէհպ [ա] Երկիւղ. crainte.

رهبان { րուհպան* [ա] Քահանայ կամ քահանայք. prêtre ou des prêtres [յգ. رهابین] [յգ. راهب ի]:

رهبانیت { րուհպանիյյէթ* [ա] 1. Եկեղեցականութիւն. cléricature 2. Կուսակրօնութիւն. célibat du clergé.

رهبر { րէհպէր [գ] Տե՛ս. voir راهبر: —ی առաջնորդութիւն. conduite

رهرو { րէհրէվ [գ] Ուղեւոր. voyageur [յգ. رهروان]:

رهزن { րէհզէն [գ] Հուզկահար. voleur de grand chemin [յգ. رهزنان]

رهکذر { րէհկիւզէր [գ] Ճանապարհ. անցք. route, passage.

رهل { րէհլ [ա] [illegible]. Ներքին թաղանթ սաղմին. amnios.

رهله { րէհլէ* [ա] Եծլ. Ուռուցումն. bouffissure. enflure.

رهن { րէհն [ա] 1. Գրաւ, գրաւական. gage, nantissement [յգ. رهان. ارهان] 2. Պատանդ. otage.

رهنما { րէհնիւմա [գ] Ուղեցոյց. guide.

رهنورد { րէհնէվէրտ [գ] Ընթացող. qui parcourt.

رهیاب { րէհեապ [գ] —او Նպատակին հասնելու համար ճամբայ գըտ-

նել. trouver un moyen pour parvenir à son but.

رهيده { րէհիտէ [պ] Ազատած. délivré.

رهين { րէհին [ա] Տե՛ս. voir رهن ، Ա-ոյ. علم — ճանաչուեալ. reconnu. ختام — վերջացած. fini. — ايقان ապաւգապալեա կամ լիովին ստուգեցած. eu la certitude. bien instruit de. ثبوت — հաստատուած. constaté.

رهينه { րէհինէ* [ա] Գրաւական, երաշխիք, առհաւատչեայ. gage, garantie, témoignage [յգ. رهائن]

ريا { րիա [ա] Կեղծաւորութիւն, քօղարկութիւն hypocrisie, dissimulation.

ريات { րիաթ رئات րիէթ* [ա] յգ. رئه-ի. p. d. رئه.

رياح { րիահ* [ա] Հովեր. vents [եզ. ريح]. بطنيه — փորի օրօրմունք. flatuosité. رحيه — Բժշ. Հովային Հիւանդութիւնք. vapeurs.

رياحين { րիահին* [ա] յգ. ريحان-ի. p.d. ريحان.

رياست { րիասէթ* [ա] 1. Գլխաւորութիւն. primauté 2. Նախագահութիւն. présidence. ا — նախագահել. présider.

رياستپناهی { րիասէթփէնահի [պ] Նախագահական présidentiel.

رياض { րիազ* [ա] յգ. روضه-ի. pl. de روضه.

رياضت { րիազէթ* [ա] 1. Մեռուցումն մարմնոյ. խստամբերութիւն ժուժկալութիւն. mortification de la chair. abstinence austère 2. Ճգնաւորական կրթութիւն. discipline ascétique 3. Կարգապահութիւն, հրահանգ. discipline.

رياضيات { րիազիյաթ* [ա] Մաթեմաթիքական գիտութիւնք. sciences mathématiques.

رياضيه { րիազիյէ* [ա] Կրթական. Հրահանգչային. disciplinaire. Ա-ոյ. — علوم մաթեմաթիքական գիտութիւնք. sciences mathématiques.

رياكار { րիաքեար [պ] Կեղծաւոր. hypocrite. لق — . ى — կեղծաւորութիւն hypocrisie. انه — կեղծաւորի պէս. comme un hypocrite.

ريال { րիալ [է] Արծաթ դրամ մ'է որ կարժէ 4 ֆրանք. monnaie d'or valant 4 francs.

رياله { րէեալէ [է] Երկրորդ ծովակալ. contre-amiral.

ریان { րէյեան [ա] 1. Յագ ըմպած bu tout son soûl 2. Յագեցած. rassasié.

ریب { րէյպ [ա] Տարակոյս. կասկած. doute, soupçon.

ریباس { րէպաս [ա] Խաւարծիլ. rhubarbe.

ریح { րէհ [ա] 1. Հով. Հողմ. vent [ջմ. رياح] 2. Փուքք. ventosité: Աւաչ. — طیار յօդացաւութիւն. rhumatisme.

ریحان { րէյհան [ա] Ռեհան. basilic [ջմ. رياحین]: — خط ی Տիվանիի նմանող տեսակ մը գիր է. espèce d'écriture ressemblant à Divani.

ریختم { րէխթիմ [պ] Քարափ. quai [ու. րըխթըմ]

ریخته { րէխթէ [պ] 1. Թափած. versé 2. Հալած. fondu.

ریز { րէզ [պ] Թափող, տարածող. qui verse, qui répand.

ریز րէզ / ریزان րէզան { [պ] 1. Թափող. qui verse 2. Թափուող qui se verse.

ریزه { րէզէ [պ] Կտոր, փշուր. débris, miette [ջմ. ریزها]: Աւաչ. — — կտոր կտոր. en pièces. چین — փշրանք հաւաքող. qui ramasse des miettes.

ریسمان { րէսման [պ] Չուան, լար. corde.

ریش { րէշ [պ] 1. Մօրուք barbe 2. Վէրք, խոց. blessure, plaie: ساز — վէրքը դարմանող. qui panse une plaie.

ریش { րէշ [ա] 1. Փետուր. plume [ջմ. ریاش] 2. Վայելչութիւն. penne.

ریشخند { րէշխանտ [պ] Ծաղր, հեգնութիւն. dérision, raillerie.

ریشدار { րէշտար [պ] 1. Վիրաւոր. blessé 2. Մօրուքաւոր. barbu.

ریشه { րէշէ [պ] 1. Ծոպ. frange [ջմ. ریشها] 2. Մազմզուք. radicelle, radicule. 3.* [ա] Փետուր. plume, penne.

ریشی { րէշի [ա] Փետրաւոր, մազմզկոտ. plumeux [էգ. ریشیه]:

ریعان { րէյ'ան [ա] Սկիզբ. commencement.

ریك { րիկ [պ] 1. Աւազ. sable 2. Գրուածք

չորցնելու փոշի. poudre pour sécher l'écriture [տղ. ըրկի]:

ریکدان { րէկտան [ա] Աւա-զաման. poudrier [տաղա. ըրխտան]:

ریکستان { րէկիսթան [ա] Աւա-զուտ տեղի. lieu sablonneux.

ريم { րէմ [ի] Հռոմ. Rome.

رينغه { րէնկա [ի] Հարինկ (ձուկ). hareng.

ريو { րէվ [ա] Խորամանկու-թիւն. ruse.

ز

ز { զէ Երեքտասաներորդ տառ Օսմաներէն այ-բուբենի. treizième lettre de l'alphabet ottoman.

زا { զա [ա] Ծնող. qui enfante, engendre.

زاء { զա Անուն ز տառին. nom de la lettre ز:

زائد { զայիտ [ա] 1. Աւել-ցող qui s'augmente [زياده էն] [էգ. زائده] 2. Աւե-լորդ. superflu, redondant 3. Մակ. Աւելի. plus. Առց. — قطع կանակական Հատուած. hyperbole.

زائده { զայիտէ* [ա] 1. Ա-ւելցող. qui s'augmente 2. Աւելորդ. superflu [յգ. زوائد] 3. Բժշ. Ելք. procès

زائر { զայիր [ա] 1. Այցելու visiteur [زيارت էն] [էգ. زائره] [յգ. زوار] 2. Ուխ-տաւոր. pélerin.

زائغ { զայիղ [ա] Մոլոր. erroné, égaré [էգ. زائغه]:

زائل { զայիլ [ա] Անհետա-ցած. կորուսած. disparu, péri [زوال էն] [էգ. زائله] 2. Անցեալ. passé: او — անհետիլ, կորնչիլ. disparaître, périr.

زاج { զաճ [ա] Արջասպ. vitriol: قبرس — ծծմբատ երկաթի. sulphate de fer. ياغی — ծծմբական

թթու. acide sulfurique.

زاجر { զաճիր [–] Արգիլող. qui empêche, empêchant [زجر ենն] [յք. زاجره]։

زاجی { զաճի [–] Արճասպակական. vitriolique [յք. زاجیه]։ — یت արճասպականութիւն. qualité de vitriol.

زاحف { զահիֆ [–] Սողուն. rampant: حیوانات — սողունք. reptiles.

زاد { զատ [ղ] 1. Ծնած. né de 2. [–] Պաշար provision.

زادکان { զատէկեան [ղ] յք. زاده ի. pl. de زاده։

زادکی { զատէկի [ղ] Տե՛ս. voir زادهلك։

زاده { զատէ [ղ] 1. Ծնեալ. né [յք. زادکان] 2. Ազնուական. noble: — کلی ազնուական. noble.

زادهلك { զատէլիք [ի] 1. Ազնուականութիւն. noblesse 2. Մեծանձնութիւն. générosité.

زار { զար [ի] 1. Թաղանթ, ներքին մաշկ. membrane, pellicule 2. Վարագոյր. rideau 3. Տապլոտուլունք. քուէայ. dé à jouer 4. Բախտ. sort: Ար. زور — քանի. forcément. — لو բաղդաւոր. fortuné.

زار { զար [ղ] 1. Տեղական մասնիկ. particule d'endroit 2. Հեծեծող. gémissant 3. Եղկելի. misérable. 4. Նիհար. տկար. maigre.

زارع { զարի' [–] Սերմանող, երկրագործ. semeur, cultivateur [زراعت ենն] [յք. زراع]։

زارغنه { զարղընէ [ի] Տեսակ մը ձուկ. espèce de poisson.

زاری { զարի [ղ] Հեծեծութիւն, ողբ. gémissement, pleurs.

زاغ { զաղ [ղ] 1. Ագռաւ. corbeau, jais 2. [ի] Սրութիւն. tranchant.

زاغلامق { զաղլամագ [ի]: Սրցնել. aiguiser.

زاغنوس { զաղնօս [ի] Տե՛ս voir چاغنوس։

زاکی { զաքի [–] Մաքուր, սուրբ. pur, sacré [յք. زاکیه] [յք. زاکیات]։

زانغر { զանկըր [ի] — — درهمك սաստիկ դողալ. trembler fortement.

زانغردامق { զանկըրտամագ [ի] 1. Սաստիկ դողալ. trembler fortement 2. Թնդալ. résonner.

زانو { զանու [ղ] Ծունկ. genou: سرزانو ծը-

գլուխը ծնկան վրայ. la tête mise sur le genou.

زانوزده { զանուզէտէ [պ] Ծնրադրած. mis à genoux.

زانى { զանի [ա] Շնացող. adultère, fornicateur [زنا էն] [եփ. زانيه]:

زاويتين { զավիէթէյն* [ա] Երկու անկիւն. deux angles [եզ. زاويه]:

زاويه { զավիէ* [ա] 1. Անկիւն. angle, coin [յոգ. زوايا] 2. Խուց (կրօնաւորի) cellule: Ած. داخله *— Ներքնամուտ անկիւն. angle rentrant. منفرجه *— Բութ անկիւն. angle obtus. *— جسمه Հաստատուն անկիւն. angle fixe. — قائم ال Ուղղանկիւն. rectangle.

زاهد { զահիտ [ա] Ժուժկալ. Ճգնաւոր. առաքինի. continent. homme ascétique. vertueux [زهد էն] [եփ. زاهده] [յոգ. زهاد . زاهدين . زاهدان]:

زاهر { զահիր [ա] Շողշողուն resplendissant.

زئير { զէիր [ա] Ձայն, Թնդիւն. bruit.

زايچه { զայիչէ [պ] Ծննդագրութիւն. horoscope.

زاينده { զայէնտէ [պ] Ծնող qui enfante.

زايده { զայիտէ [պ] Ծնած enfanté, produit.

زب { զուպ [թ] 1. Շուտ. vite 2. Յանկարծ. brusquement: Ած. — چيقدى յախուռ. téméraire. brusque. صچرامق — — յիմարաբար ցատկել. sauter follement.

زبابه { զէպապէ [պ] Վայրի մուկ. daman.

زباد { զէպատ [ա] 1. Մշկակատու civette 2. Տեսակ մը անուշահոտ իւղ. espèce d'huile aromatique 3. Խոտ. Տեսակ մը սխտոր. ciboulette.

زبان { զէպան [պ] 1. Լեզու. langue 2. Բարբառ langage. idiome 3. Ծայր. pointe. bout.

زباندراز { զէպանտէրազ [պ] Ամբարտաւան. լիրբ. insolent: لق— . ى— Ամբարտաւանութիւն. insolence. impertinence.

زبانزد { զէպանզէտ [պ] Լեզուի մէջ գործածական. usité dans la langue.

زبانه { զէպանէ [պ] Բոց. flamme: Ած. — كش բորբոքեալ. enflammé.

زبانی { զէպանի [-] Դժոխա-յին ադի.սատանայ. être infernal.

زبد { զէպտ [-] 1. Սէր. crème 2. Աւազ-գեղ. magistère.

زبده { զէպտէ* [-] 1. Կա-գի. beurre 2. Սէր. crème 3. Հիւթ. essence 4. Ազնուագոյն մաս. ուղղ և ծուծ. quintessence.

زبدی { զէպտի [-] Կարագե-ղէն. butyreux [էֆ. زبدیه] ։

زبر { զէպէր [գ] Վեր. dessus : Առց. — زیر و տակն ու վրայ. bouleversé.

زبرجد { զէպէրճէտ [-] Ո-սկեքար. կապտա-շորթ ակն. chrysolithe.

زبردست { զէպէրտէսթ [գ] Յաղթ, Հզօր. vainqueur, puissant.

زرزب { զէրզէպ [-] Իշշար (ծանապահ անու-նով մի). blaireau.

زقین { զուգգին [թ] Երկաթ. ձափի ձկնորսաց. ունիւ. harpon.

زبل { զէպլ [-] Աղբ. Աղբե fumier [յհ. زبول] ։

زبلالی { զէպէլլայի [թ] Հըս-կայ և ադեղ. Տի-ւադաձև. énorme et laid. monstrueux.

زبور { զէպուր [-] Սաղմոս le livre des psaumes du David.

زبول { զէպուլ* [-] յհ. زبل pl. de زبل ։

زبون { զէպուն [գ] 1. Տկար, անզօր. faible 2. Նիհար. maigre [-ալա-դարձուն] ։

زبون { զըպուն [թ] Բաճկոն. veste.

زبونلامق { զըպունլամագ [թ] Նիհարնալ. amaigrir.

زبیب { զէպիպ [-] Չամիչ. raisin sec.

زرر { զուրըր [թ] Մառագործ. Մոլեգին. frénétique.

زجاج { զէճաճ [-] 1. Ա-պակի. vitre 2. զէճճաճ Ապակեգործ. vitrier.

زجاجی { զէճաճի [-] Բնա. Ապակեային. ապա-կանման. vitré, hyaloïde, vitreux [էֆ. زجاجیه] ։ — ت ապակեղութիւն. nature vitrée. vitrification.

زجر { զէճր [-] 1. Արգե-լում. prohibition 2. Արգելել prohiber 3. Բռնութիւն. violence.

زجراً { զէճրէն [-] Բռնի. par force.

زجریه { զէճրիյէ*[-]1. Ար-գելական. prohi-

bitif [էզ. زجری ի] 2. Ոգելից ըմպելեաց տուրք. excise.

زحاف { զիհաֆ [ա] 1. Տաղաչափական կրճատում. élision prosodique. [յզ. زحافات] 2. զէհաֆ. Աֆրիկեցի զօրական. zouave.

زحام { զիհամ [ա] Բազմութիւն. foule. affluence.

زحف { զահֆ [ա] Սող. սողալն. reptation.

زحل { զուհալ [ա] Երևակ. Saturne.

زحمت { զահմէթ* [ա] 1. Նեղութիւն. peine 2. Յոգնութիւն. fatigue: Առաջ. چکمك — նեղութիւն կրել. éprouver des peines. بیورمق — ۱ — յոգնութիւն մը տանձնել. se donner la peine. لی — աշխատեցուցիչ, դժուար. fatigant, difficile. سز — անաշխատ. sans peine

زخم { զախմ [ա] 1. Վէրք, խոց. blessure, plaie 2. Հարուած. coup. Առաջ. خورده — վիրաւոր. blessé.

زخمدار զախմտար, زخمناك զախմնաք [պ] Վիրաւոր, խոցեալ blessé.

زخمه { զախմէ [պ] 1. Կաչառոց (հարիչ քնարի) plectrum 2. [ա] Փոկ ասպանդակի. courroie de l'étrier.

زده { զէտէ [պ] 1. Հարեալ, հարուած. frappé 2. Հանդիպած. atteint: Առաջ. — قضا արկածեալ. endommagé. — سیلاب ողողեալ. innondé.

زدا { զէտա [պ] 1. Արծնող. qui émaille 2. Մաքրող. qui nettoie.

زدملك { զէտէլէմէք [թ] Վնասել. endommager. faire mal à.

زدلنمك { զէտէլէնմէք [թ] Վնասուիլ. être endommagé.

زر { զէր [պ] Ոսկի. or: — اندود ոսկեզօծ. doré, incrusté d'or.

زراع { զիւրրա՛* [ա] յզ. زارع ի. pl. de زارع.

زراع { զէրրա՛ [ա] Երկրագործ. agriculteur [زراعت էն].

زراعت { զիրա՛աթ* [ա] 1. Երկրագործութիւն, հողագործութիւն. agriculture 2. Մշակութիւն. culture 3. Մշակել. cultiver: — اهل հողագործ(ք). les cultivateur(s).

زراعیه { զիրա՛իյէ*[ա] Երկրագործական. agricole. d'agriculture.

زرافه { զէրաֆէ* [ա] Ընձուղտ. girafe.

زراوند { զէրավէնտ [ղ] Իսաւ. Զրաւանդ (տունկ). aristoloche.

زرباف { զէրպաֆ [ղ] Ոսկի բանուած. tissé ou bordé en fils d'or.

زرپ { զըրբ زرپادق զըրբատագ [ի] Յանկարծօրէն. brusquement.

زرتار { զէրթար [ղ] Ոսկեթել. en fil d'or.

زرد { զէրտ [ղ] 1. Դեղին. jaune 2. Գունատ, անգոյն. pâle, livide.

زردالو { զէրտալու [ղ] زردالی զէրտալի [ի] Ծիրան, պարկուկ. petit abricot

زرداوه { զէրտավէ زرداوا զէրտավա [ի] Կզաքիս (կենդանի մ'է). martre.

زردشت { զէրտէշթ [ղ] Զըրադաշտ (Հեդինաց մոգական աղանդին ի Պարսս). Zoroastre (fondateur de la religion des mages, chez les Perse).

زردوز { զէրտուզ [ղ] Ոսկեկար. cousu en fil d'or.

زرده { զէրտէ [ղ] Թան շիկագոյն. pilau préparé avec du safran.

زرده‌چاو { զէրտէչավ [ղ] Հնդիկ քրքում. դեղին կոճ. curcuma. safran des Indes. crocus.

زردی { զէրտի [ղ] Դեղնութիւն. jaunisse.

زرزوپ { զըրզօբ [ի] Փախուկ. թեթեւսոլիկ. sot, timbré, léger.

زرشك { զէրէշկ [ղ| Ծորենի épine-vinette.

زرع { զէրʻ [ա] 1. Սերմանել. semer 2. Մըշակել. cultiver 3. Մշակութիւն. culture.

زرق { զէրք [ա] 1. Կեղծաւորութիւն. hypocrisie 2. Կապուտակութիւն lividité 3. Բժշ. Խաժամախտութիւն. glaucome.

زرقاء { զէրքա* [ա] 1. Կապոյտ. bleu [էգ. ازرق ի] 2. Բժշ. cyanose.

زرگر { զէրկէր [ղ] Ոսկերիչ orfèvre[زرگران յգ.]

زرگون { զէրկեան [ղ] Ոսկեգոյն. de la couleur d'or, doré.

زرلاق { զըրլաք [ի] Ճչող, կանչող. criard.

زرلامق { զըրլամագ [ի] Զըռալ. braire.

زرلدامق { զըրլտամագ [ի] Ճռնչել, շշընջել. crier, bourdonner.

زرلدی { զըրլըտը [ի] Շըւ-շունչ. bourdonnement.

زرن { զէրէն [ի] Ոսկի նարգէս, նարգոս. jonquille. narcisse.

زرنابا { զէ-րնապա [ի] Ընձուղտ. girafe.

زرنبات { զէրնէպատ [դ] Տե-սակ մը արմատ է. zédoaire.

زرنشان { զէրնիշան [դ] Ոսկով զրուագեալ incrusté d'or.

زرنيخ { զըրնըխ [դ] Զարիւնայ. orpiment.

اصفر — շէարէկ. réalgar.

زرنیق { զըրնըգ [ի] Տե՛ս. voir زرنیخ ։

زره { զըրհ [դ] Զրահ. armure. cuirasse.

زرهلی { զըրհլը [ի] Զրահաւոր. cuirassé.

زرین { զէրին. զէրրին [դ] 1. Ոսկեղէն. en or 2. Ոսկեզօծ. doré :

قدح — ոսկի նարգէս. grosse jonquille.

زشت { զիշթ [դ] Տգեղ. laid, mauvais.

زعامت { զէ'ամէթ. զի'ամէթ* [ա] 1. Աւատա-կանութիւն féodalité 2. Աւատ. մինձակ պարգեւական. fief : — اولی ավատառուեալք fieffés.

زعفران { զա'ֆէրան[ա] Քըր-քում. safran [Քարք. աաֆըան]։ ى— d'un jaune d'aurore.

زعفری { զա'ֆէրի [ա] Քըր-քմագոյն. safrané.

زعم { զէ-'մ [ա] Սխալ կար-ծիք. opinion fausse, erronée.

زعما { զէ-'ամա * [ա] pl. de زعیم ։

زعیم { զա'իմ [ա] Աւատա-տէր. possédant fief, fieffé [زعامت էն] [جم. زعما]

زغار { զաղար [ի] Որսի շուն chien de chasse :

ى— որսի շանց պահապան. gardien des chien de chasse.

زغن { զաղան [դ] Ցին. milan.

زفاف { զիֆաֆ [ա] Ըստ Մահ-մետականաց ամուս-նութեան հարսն ու փեսային ի մէջ հարսանեաց առաջին տես-ութիւնը. première entrevue des nouveaux mariés à la fin des noces selon l'usage des mahométans :

اوطهسی — առագաստի սեն-եակ. chambre nuptiale.

زفت { զիֆթ[ա] Ձիւթ.poix:

بحری — սեւակ մը

քուպր. asphalte.

زفتلمك { զէֆթլէմէք [ի] Զիֆթ լէմէք, enduire de poix.

زفتى { զէֆթի [ա] Զիֆթա-յին. de poix.

زفير { զէֆիր [ի] կարկ. ծխախոտ գործիքի տաք. suie d'un tuyau de pipe. nicotine : ى— խոր մութ. très obscure.

زفير { զէֆիր [ա] ելք. շունչ ելաւ, շնչառ. expiration.

زقاق { զուգագ [ա] փողոց. rue [յգ. ازقه].

زقوم { զագգում [ա] 1. Ոլէանդր. զաքումնակարդ oléandre 2. Դժոխային ծառ որոյ պտուղը խիստ դառն է. arbre de l'enfer aux fruits très amers [տե. զգգում].

زكا { զէքա [ա] Մաքրու-թիւն. pureté.

زكات { զէքեաթ* [ա] Պարտաւորիչ ողորմու-թիւն զոր կը հրամայէ Մահ-մետական օրէնքն տալ աղ-քատաց, որոյ չափն է հա-սոյթից մէկ քառասներորդը. aumône obligatoire prescrite par la loi musulmane égale à un quarantième des revenus d'une personne. [յգ. زكوات].

زكام { զիւքեամ [ա] Հարբուխ rhume. coryza.

زكريا { զէքէրիյա [ա] Զա-քարիա. Zacharie.

زكوات { զէքէվաթ* [ա] յգ. زكات. p.d. زكوة.

زكوة { զէքեաթ* [ա] Տե. voir زكات.

زكى { զէքի [ա] Մաքուր. անարատ. pur [յգ. زكيه] [յգ. ازكيا].

زل { զիլ [ի] Ծնծղայ. cymbale.

زلات { զէլլաթ* [ա] յգ. زله. pl. de زله.

زلازل { զէլազիլ* [ա] յգ. زلزله. p. d. زلزله.

زلال { զիւլալ [ա] 1. Յստակ պաղ և անոյշ ջուր. eau douce pure et fraîche 2. գիտ. Բնապաշտական. albumine: ى— բնապաշտական. albumineux.

زلزال { զէլզալ [ա] Դողդ. tremblement.

زلزله { զէլզէլէ* [ա] Երկրա-շարժ. tremblement de terre.

زلف { զիւլֆ [պ] Խոպոպիք. boucle de cheveux.

زلق { զէլէգ [ա] Սահում. glissade.

زلل { զէլէլ [ա] Սխալ. erreur.

زله { զէլլէ* [ա] Սխալ. erreur [յգ. زلات].

زمار { զէմմար [ա] Սրնգա-հար. flûtiste.

زماره { զէմմարէ* [ա] Եղեգ-նափող. flûte champêtre.

زمام { զէմամ [ա] Սանձ. bride [յէ. ازمه]։

زمان { զէման [ա] Ժաման-նակ. temps. époque. moment [յէ. ازمنه . ازمان]։ — ը. ժամանակաւ . դաշ մը. autrefois pendant quelque temps.

زمانه { զէմանէ*[ա] 1. Ժա-մանակ. temps 2. Արդի ժամանակ. le temps actuel.

زمبرك { զէմպէրէք [թ] Տե՛ս voir زنبرك ։

زمبه { զըմպա [թ] 1. Գայ-լիկոն. foret 2. Ծա-կիչ մկրատ. ciseau à forer.

زمپاره { զըմփարա [թ] Զմըռ-նիական քար որոյ փոշին մետաղներն յղկելու կը գործածուի. émeri.

زمر { զէմէր*[ա] յէ. زمره ի pl. de زمره ։

زمرد { զէմէրրիւտ[ա]Զմր-րուխտ. émeraude [ռամկ. զիւմիւռիւտ]։ ى— զմր-րուխտեայ. կանաչ. d'émeraude. vert.

زمردين { զէմէրրիւտին[ա] 1. Զմրուխտեայ. d'émeraude 2. կանաչ. vert.

زمره { զիւմրէ*[ա] 1. Դաս, խումբ. classe, groupe [յէ. زمر] 2. Դասակարգ, թագաւորութիւն. règne.

زمزم { զէմզէմ[ա] Մեքքեի մէջ նուիրական ջըր-հոր մ'է. nom d'un puits sacré à Mecque.

زمزمه { զէմզէմէ* [ա] 1. Մրմունջ աղօթից murmur harmonieux des prières 2. Աղօթք. litanies 3. Մնչիւն (աղաւնոյ, տատ-րակի). roucoulement.

زمستان { զէմիսթան [պ] Ձմ-եռ. hiver.

زمق { զամք [թ] Խէժ. gomme [ռամկ. ضمغ էն]։

زمقلامق { զամքլամաք[թ] Խէ-ժով ծեփել. gommer.

زمن { զէմէն [ա] Ժամանակ temps [յէ. ازمان]։

زمهرير { զէմհէրիր [ա] 1. Սաստիկ ցուրտ. froid glacial 2. Մէջնին ձմե-ռան. le cœur de l'hiver.

زمين { զէմին [պ] 1. Երկիր terre 2. Գետին. terrain 3. Հող. sol 4. Յա-տակ. հիմ. fond. base 5. Իմաստ. sens.

زميندار { զէմինտար [պ] Հո-ղատէր. propri-

étaire foncier [ժք. زمیندارلن]

زن } զէն [ա] կին. femme [ժք. زنان] ، — پیره պառաւ... vieille femme.

زن } զէն [դ] 1. Զարնող. qui frappe [ժք. زنان] 2. Ըսող. խօսող. qui parle.

زنا } զինա [ա] Շնութիւն. adultère, fornication — ولد պոռնկորդի. bâtard.

زنابیل } զէնապիլ* [ա] ժք. زنبیل ի. p. de

زنات } զէնաթ* [ա] ժք. زانی ի. p. de

زناخت } զէնախթ*[ա] կծուահամութիւն. rancidité.

زناد } զինատ [ա] Հրահան. briquet.

زنادیق } զէնատիգ* [ա] ժք. زندیق ի. p. d.

زنار } զիւննար [ա] 1. Գօտի կրօնաւորաց. ceinture des moines [ժք. زنانیر] 2. Տեսակ մը մորթային փորփոքում. zona.

زناکار } զինաքեար [դ] Շնացող. adultère. fornicateur [ժք. زناکاران] ، — لق. — ی շնութիւն. fornication.

زنان } զենան [դ] Կիներ. femmes [եզ. زن]،

زنانه } զենանէ [դ] կանացի. féminin, efféminé

زنباره } զէնպարէ [դ] Կնամոլ. իգասէր. qui aime les femmes, galant, dameret [ժք. زنبارکان]،

زنبرك } զէնպէրէք Զսպանակ ressort [բռբ. زنبورك էն]، لی — զսպանակաւոր. à ressort.

زنبق } զէնպագ [դ] Շուշան lis [տես. զամբագ] — فصیله շուշանազգի. liliacées.

زنبور } զէնպուր [դ] Պի-ծակ, մեղու guêpe, abeille [ժք. زنبوران]،

زنبورك } զէնպուրէք [դ] 1. Փոքր պիծակ. petite guêpe 2. Զսպանակ. ressort.

زنبه } զէմպէ [բ] Տե՛ս. voir زمبه،

زنبه‌لمق } զէմպէլէմէք[բ] Ծակել. perforer, percer.

زنبیل } զէնպիլ [ա] Զամբիւղ. hotte, corbeille [ժք. زنابیل]،

زنپاره } զէնփարէ [դ] Տե՛ս. voir زنباره [տես. զանփարա]،

زنپاره‌لق } զէնփարէլըգ [բ] Շուայտութիւն կնամոլութիւն. débauche, galanterie.

زنج { զէնճ [ա] Եթովպացիք, հաբէշիկք. éthiopiens, nègres. maures.

زنجاب { զէնճապ [ք] Տե՛ս. voir سنجاب.

زنجبيل { զէնճէպիլ [ա] Կոճապղպեղ. Տնդրեղ պղպեղ. gingembre [ա-զէն. զէնճէֆիլ].

زنجفر { զէնճֆէր [ա] Խարուկ. զինճղարագ. cinabre

زنجفيل { զէնճֆիլ [ա] Տե՛ս voir زنجبيل].

زنجى { զէնճի [ա] Եթովպացի. հաբէշիկ. éthiopien. nègre [էգ. زنجيه].

زنجير { զէնճիր [պ] Շղթայ. chaîne بند — շղթայակապ. mis en fers.

زنجيرلمك { զէնճիրլէմէք [ք] ն. Շղթայել. enchaîner ջ. Շղթայաձև շարել. disposer en chaîne.

زنخ { զէնիխ [ա] ն. Կծուած. Հոտ. rance ջ. զէնէխ [պ] կզակ. menton.

زنخدان { զէնախտան [պ] կզակ. գուշէ. menton : բառս. — چاه փոս կզակի. fossette au menton.

زند { զէնտ [պ] ն. Մազդեզական գիրք զոր շարադրած է ադրանդավեան Զէրտաշթ. Zend-avesta ջ. Զանդերէ լեզու. zend ջ. [ա] Մղսակը. արմնկի ոսկր. cubitus.

زندان { զինտան [պ] Բանտ. զնդան. prison. cachot : ـى բանտարկեալ. emprisonné. prisonnier.

زندكان { զինտէկեան [պ] յոգ. زنده. pl. de زنده.

زندكانى { զինտէկեանի [պ] կենդանութիւն. vie.

زندكى { զինտէկի [պ] կենդանութիւն. vie.

زندوست { զէնտօսթ [պ] կնամոլ. qui aime les femmes. galant [յգ. زندوستان] : ـى . ـلق կնամոլութիւն. galanterie.

زنده { զինտէ [պ] կենդանի, ողջ. vif, vivant [յգ. زندكان].

زندى { զէնտի [ա] արմնկային. cubital [էգ. زنديه].

زنديق { զէնտիգ [ա] Անաստուած. athée : ـى . ـلق . ـيت — անաստուածութիւն. athéisme.

زنغر { զէնկեր [ք] Տե՛ս. voir زانغر.

زنكبار { զէնկիպար [պ] Զանգիպար (հաբէշիկներու երկիր). Zanzibar.

زنكى { զէնկի [պ] Եթովպացի, հաբէշիկ. éthiopien.

زنكين { զէնկին [թ] հարուստ, ճոխ. riche, opulent

زنكينلك { զէնկինլիք [թ] հարստութիւն, ճոխութիւն. richesse, opulence

زنكينلنمك { [թ] زنكينلك կամ հարստանալ. ճոխանալ. s'enrichir.

زنه { զէննէ կանանց յատուկ. propre, réservé aux dames [թ. زن էն]

زنهار { զինհար [պ] Զգուշ եղիր. garde-toi!

زنه‌جى { զէննէճի [թ] կանանց յատուկ ըզգեստ վաճառող. vendeur des habillements propres aux dames.

زوائد { զէվաիտ* [ա] յգ. زائد ի. pl. d. زائد.

زوار { զըվվար* [ա] յգ. زائر ի. pl. de زائر.

زوارق { զէվարիք* [ա] յգ. زورق ի. p. d. زورق.

زوال { զէվալ [ա] 1. Անհետացում. disparition 2. Անկում. décadence, chute 3. Խոնարհում. déclin 4. կէս օր. midi 5. Ձախողութիւն. adversité : Ա. بولق — անհետանալ. disparaître. կործանիլ. անկանիլ. tomber en décadence. بعد — ال կէս օրէ յետոյ. après-midi. قبل ال — կէս օրէ յառաջ. avant-midi. بى — անմահ, յաւիտենական. immortel, éternel. سريع ال — վաղանցուկ. fugitif. passager. بى — անանց. անվախճան. qui ne passe pas. permanent.

زوالپذير { զէվալբէզիր [պ] Կորստական. անցաւոր. périssable, passager.

زواللو { զէվալլու [թ] 1. կորստական. périssable 2. Թշուառ. malheureux 3. Ո՛ եղո՛ւկ. մե՛ղք. pauvre malheureux!

زوانه { զըվանէ Լեզուակ. languette [թուրք. زبانه էն] 2. Գլանիկի ծայրը նետուած թղթէ խողովակ. tube de papier insérée à l'embouchure d'une cigarette.

زواهر { զէվահիր* [ա] յգ. زاهره ի. p d. زاهره.

زوايا { զէվայա * [ա] յգ. زاويه ի. p. d. زاويه.

زوج { զէվճ [ա] 1. Զոյգ, զուգակից. couple, compagne [յգ. ازواج] 2. Այր, ամուսին. mari, époux.

زوجه { զէվճէ* [ա] կին, կողակից. femme, épouse [յգ. زوجات . ازواج].

زوجیت { զէվճիյէթ* [-] Ամուսնաւորու-թիւն. état conjugal.

زوجین { զէվճէյն [-] Այր ու կին. le mari et la femme. les deux époux [երկ. زوج ի]։

زوجیه { զէվճիյէ* [-] Ամուսնական. conjugal [էգ. زوجی ի]: — معاملهٔ զուգաւորութիւն. action conjugale. coït.

زود { զուտ [պ] Շուտ, արագ. prompt, rapide. vite.

زور { զօր [պ] 1. Զօրութիւն. force 2. Բռնութիւն. violence 3. Դժուարութիւն. difficulté 4. Դժուար. difficile 5. Ցաւ. mal: Արաբ. ایله — բռնի. par force. ا — ստիպել. forcer. نه ﺑ — ինչո՞ւ համար pour quel motif?

زور { զուր . զուր [-] Սուտու-թիւն. mensonge: — شاهد սուտ վկայ. faux témoin.

زور آور { զօրավէր [պ] Զօրաւոր. puissant.

زوراکی { զօրաքի [թ] Բռնի, ակամայ. par force, à contre cœur.

زوربا { զօրպա [թ] Ապստամբ, բռնաւոր. insurgé, rebelle, tyran.

زوربالق { զօրպալըք [թ] Ապստամբութիւն. բռնաւորութիւն. rebellion, tyrannie.

زورق { զէվրագ [-] Մակոյկ, նաւակ. barque : ی— նաւակաձեւ. scaphoïde.

زورکار { զօրքեար [պ] Բռնաւոր. tyran.

زورلق { زورلامق զօրլամագ [թ] Բռնադատել. ստիպել. forcer. contraindre.

زورلق { զօրլըք [թ] Դժուարութիւն. difficulté.

زورلو զօրլու / زورمند զօրմէնտ [պ]. Զօրաւոր. զօրեղ. fort, puissant, vigoureux.

زورنا { զուռնա [թ] Փող. շեփոր. haut-bois: Արաբ. — طاول ցոյցք, շուշ-կանք. ostentation. جی— շեփորայ հնչող. joueur d'haut bois.

زورك { զէվրէք [թ] Թեթեւ-միտ, անմիտ. frivole. esprit léger, niais.

زوزکلك { զէվզէքլիք [թ] Թեթեւամտութիւն. légèreté, niaiserie.

زوزکلنمك { զէվզէվէլէնմէք [ի] թէթէլաճալ. faire des niaiseries.

زوغان { զէվղան [ա] խոտորում. déviation.

زوفا { զուֆա [ա] Մշտադալար անուշահոտ տունկ մ'է. hysope.

زوقه { զըգա [ի] կարթ. hameçon : — یوتق խաբուիլ. être dupé.

زوكورت { զէվգիւրթ [ի] Չքաւոր, աղքատ, անկուտ. indigent, pauvre, qui n'a pas d'argent: چهره زكوردى ատեղ. laid. — لك չքաւորութիւն, անկուտութիւն. indigence, manque d'argent.

زه { զէհ [ա] 1. Լար աղեղան. corde d'arc 2. Եզր. ծամպաւէն. bord. bordure. ruban 3. Գիծ. raie: [տես. զէհ]։

زهاد { զիւհհատ * [ա] յգ. زاهد ի. pl. de زاهد

زهادت { զէհատէթ * [ա] Ժուժկալութիւն. ճգնաւորական կենցաղ. continence. vie ascétique.

زهادتلو { զէհատէթլիւ [ի] Սրբակեաց. qui vit saintement.

زهد { զիւհտ [ա] Տե՛ս. voir زهادت ։

زهر { զէհր [ա] Թոյն. poison [տես. զէհիր]։ Ասաց. زنبرك — խիստ դառն. très amer [տես. زنبرك էն որ է պինծակի թոյն]։

زهر { զէհր [ա] Ծաղիկ. fleur [յգ. ازهار . ازاهير]։ Ասաց. الربيع — գարնանածաղիկ. primevère. — كوكى գորգինայ. dahlia. — الحجر ժամժուռ.քարաց. lichen

زهراء { զէհրա* [ա] Լուսափայլ, սպիտակափայլ. luisant, éclatant de blancheur [իգ. ازهر ի]։

زهراب զէհրապ / زهرابه զէհրապէ { [ա] 1. Թունաւոր կամ յոյժ լեղի ջուր. eau empoisonnée ou fort amère

زهرخند { զէհրխէնտ [ա] 1. Հեգնական ծիծաղ. ricanerie 2. Դառն ժպիտ. ris amer.

زهردار { զէհրտար [ա] Թունաւոր. vénimeux. vénéneux.

زهرلمك { զէհիրլէմէք [ի] Թունաւորել. empoisonner. envénimer.

زهرلو { զէհիրլիւ [ի] Թունաւոր. vénimeux.

زهرناك { զէհիրնաք [գ] Թունաւոր. vénimeux.

زهره { զէհրէ [գ] 1. Մաղձ, լեղի. fiel. bile 2. Սիրտ. համարձակութիւն. force, hardiesse: چاك — լեզպատառ. tout épouvanté.

زهره { զիւհրէ* [ա] Արուսեակ. Vénus.

زهری { զէհրի [ա] Ծաղկային. floral.

زهگیر { զէհկիր [գ] Լարակալ. anneau (d'arc).

زهلمك { զէհլէմէք [բ] Աղեղը լարել. tendre l'arc 2. Ծոպաւորել. border 3. Գծով շրջապատել. entourer d'une ligne.

زهی { զէհի [գ] 1. Ի՜նչ. quel! 2. Ի՜նչ աղուոր. comme c'est beau!

زهیر { զիւհէյր [ա] Փոքր ծաղիկ. fleurette [նուազ. زهر].

زی { զի [ա] 1. Կերպարանք. extérieur, aspect [յոգ. ازیا] 2. Հագուստ. costume.

زیاده { զիյատէ* [ա] 1. Յաւելում. augmentation 2. Առաւելութիւն. excès, abondance 3. Վերադիր. surcroît 4. Աւելորդ excédent 5. Առաւել, շատ plus, beaucoup, très 6. Աւելի. davantage 7. Բաւականէն աւելի. plus que suffisant. trop.

Առաջ. — حدود չափէն աւելի. au delà des bornes. ا — աւելցնել. augmenter. او — աճիլ. s'accroître. — جه . سیله — կարի. très. — جه քիչ մը աւելի. un peu plus.

زیاده‌لشمك { զիյատէլէշմէք [բ] Աւելնալ. աճիլ s'augmenter. s'accroître.

زیاده‌لك { զիյատէլիք [բ] Առաւելութիւն. abondance. surcroît.

زیارت { զիյարէթ* [ա] 1. Այցելութիւն. visite [յոգ. زیارات] 2. Ուխտ. pélerinage.

زیارتجی { զիյարէթճի [բ] 1. Այցելու. visiteur 2. Ուխտաւոր. pélerin.

زیارتگاه { զիյարէթկեահ [գ] Ուխտատեղի. pélerinage. lieu qu'on visite par dévotion.

زیان { զիյան [գ] 1. Վնաս. préjudice, dommage 2. Կորուստ. perte: ا — . — چكمك . — كورمك — վնաս կրել. subir des

pertes. ۱ — . ویرمك — վնա-սել. nuire. جی — վնասող, չար. méchant. سز — անվնա-սելի. անմեղ. բարի. inoffensif. innocent. bon. لو — վնաս-ուած. endommagé. վնասա-կար. nuisible.

زیانکار { զիէնքեար [գ] Չա-րագործ. malfai-sant, méchant : لق — չարու-թիւն. méchanceté.

زیب { զիպ [գ] Զարդ, վա-յելչութիւն. orne-ment, grâce. آور — զարդա-րող. qui embellit.

زیبا { զիպա [գ] Վայելուչ, սիրուն. gracieux, joli. aimable.

زیبایش { զիպայիշ [գ] Զարդ embellissement

زیبق { զիպագ [ա] Սնդիկ. mercure, vif-ar-gent : حلو — նախաքլորաւոր սնդիկի. calomel.

زیبقی { զիպագի [ա] Սնդկա-յին. mercuriel [էգ. زیبقیه] [յգ. زیبقیات]։

زیبك { զէյպէք [թ] Միջին Ասիա բնակող յաղթանդամ ժողովրդեան ցեղ մ'է. zeibec, race d'hommes robustes d'Asie Mineure.

زینده { զիպէնտէ [գ] 1. Զարդարող. em-bellissant 2. Վայելուչ. bienséant.

زیبون { զէպուն [թ] Տե'ս. voir زبون ։

زیدی { զիյտի [թ] Գծուծ, անարգ. vil, ab-ject, mesquin.

زیت { զէյթ [ա] 1. Ձէթ. huile d'olive 2. Իւղ. huile [յգ. زیوت]։ Աստ. زیت — բնաձէթ. o-léine. حجر — քարիւղ. pé-trole. شمع — մոմաձէթ. cé-rat. حب الملوك — խիտա ազ-գով մաքրուած իւղ մ'է. huile de croton.

زیتون { զէյթուն [ա] Ձիթա-պտուղ. olive [ա-ղու. ձէյթին]։ آغاجی — ձի-թենի. olivier. یاغی — ձէթ. huile d'olive. جی — ձիթա-պտուղ վաճառող. vendeur d'olives.

زیتونلق { զէյթունլուք [թ] Ձի-թաստան. plan-tation d'oliviers.

زیتونی { զէյթունի [ա] Ձի-թապտղի գոյն ունեցող. olivâtre [էգ. زیتونیه] — فصیله ձիթենազգիք. olé-acées. الشكل — ձիթապտղաձև. olivaire.

زیتی { զէյթի [ա] Ձիթաւոր, իւղաւոր. aléagi-

neux [յգ. زيتيه]։

زيتين { զէյթին Տե՛ս. voir زيتون [թուր. زيتون էն]

زيج { զէճ [ա] Աստեղաբաշխական աստղախտակ. table astronomique.

زير { զիր [ղ] 1· Ստորին, Ներքին կողմ. le bas, le dessous 2· Ներքև. sous: ـده — ի ներքոյ. ci-dessous, ci-bas.

زيرا { զիրա [ղ] Որովհետև, քանզի. car, parce que.

زيردست { զիրդէսթ [ղ] Հպատակ. sujet [յգ. زيردستان]։

زيرك { զիրէք [ղ] Սրամիտ. մտացի. pénétrant, intelligent.

زيركلك { զիրէքլիք [ի] Սրամտութիւն. finesse, intelligence.

زيرلدى { զըրլտը [ի] Տե՛ս. voir زرلدى

زيروا { զըրվա [ի] Տե՛ս. voir زروه ։

زيزفون { զիզֆուն [ա] Լորի, թմրի. tilleul : ـيه — فصيلة տոհմ լորի ծառոց. tiliacées.

زيغان { զէյղան [ա] թեք. Տեղափոխութիւն. parallaxe.

زيفوس { զէֆօս [յ] 1· Տղմի բիծ. tache de boue 2· Ունայն. vain.

زيل { զիլ [ի] Տե՛ս. voir زل ։

زين { զէյն [ա] Զարդ. parure, ornement.

زين { զին [ղ] Համետ. Թամբ. selle.

زينت { զինէթ* [ա] 1· Զարդ, զարդարանք. ornement, parure 2· Վայելչութիւն, շքեղութիւն. embellissement, luxe 3· Հանդէս. fête, solennité.

زينتساز { զինէթսազ [ղ] Զարդարող. embellissant. décorateur.

زينتلمك { զինէթլէմէք [ի] Զարդարել, պճնել. parer, orner.

زينتلى { զինէթլի [ի] 1· Զարդարուն, շքեղ. orné, décoré, luxurieux 2· Հանդիսաւոր. solennel.

زيوانه { զըվանէ [ի] Տե՛ս. voir زوانه ։

زيوت { զիւյութ* [ա] յգ. زيت ի. p. de زيت ։

زيور { զիվէր [ղ] Զարդ, վայելչութիւն. ornement, embellissement.

زيوف { զիւյուֆ* [ա] [ե. գ.] Կեղծ (դրամ). faux, fausse (monnaie).

ژ

ژ { ժէ Չորեքտասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. quatorzième lettre de l'alphabet ottoman.

ژا { ժա [դ] Անուն ژ տառին. nom de la lettre ژ.

ژاژخا { ժաժխա [դ] Ունայնախօս. bavard, discoureur oisif [ژاژخایان جم].

ژاله { ժալէ [դ] Յօղ. շաղ. rosée.

ژاندارمه { ժանտարմա [է] Քաղաքապահ զօրական. gendarme.

ژنك { ժէնկ ژنكار ժէնկեար [դ] Ժանգ. rouille.

ژورنال { ժուռնալ [է] Տեղեկագիր. rapport : Աստ. دفتری — օրատետր. journal (livre). ا — տեղեկագրել (յանցանք և այլ ինչ). donner rapport (d'un délit ou autre).

ژولیده { ժոլիտէ [դ] Խռուած. mêlé, embrouillé : موی — մազերը խռուած. les cheveux épars, entremêlés.

ژیان { ժիեան [դ] Գազանաբիչ, գիշատիչ, կատաղի. féroce, furieux.

ژیمناستیق { ժիմնասթիք [է] Մարմնամարզ. gymnastique.

ژیوه { ժիվէ [դ] Սնդիկ. vif-argent.

س

س { սին Հնգետասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. quinzième lettre de l'alphabet Ottoman.

سا { սա [դ] Քսող. qui frotte.

سائر { սաիր [—] 1. Գնացող. qui s'en va [سیر էն] [էփ. سائره] 2. Շրջող. qui se promène 3. Այլ, ուրիշ. autre [յփ. سائرون . سائرين]։

Առաջ. سائر فی النوم — քնաշրջիկ. somnambule. — مثل سائر ընդհանուր առած. proverbe ordinaire, connu.

سائس { սաիս [—] 1. Կառավարող. qui gouverne [سیاست էն] 2. Ձիապան, ձիադարմանն. palfrenier [ղաւ. սէիս]։

سائغ { սաիղ [—] Կոկորդէն դիւրաւ իջնող. ce qui descent facilement le long du gosier. facile à avaler.

سائق { սաիգ [—] 1. Մղող, վարող. qui pousse, mène [سوق էն] 2. Անցք, միջնորդք. véhicule: Առաջ. سائق الطبيعه — բնազդական. instinctif.

سائقه { սաիգա* [—] 1. Մղող, վարող. qui mène, pousse [էփ. سائق ի] 2. Մղիչ զօրութիւն, մղումն, թելադրութիւն. impulsion, instigation.

سائل { սաիլ [—] 1. Հարցընող. interrogateur [سؤال էն] [էփ. سائله] 2. Մուրացկան. mendiant [յփ. سئله] 3. Հոսող. coulant [سیلان էն] 4. Հեղուկ. liquide :

Առաջ. بیضا سائلات — սպիտակ հոսանք, որ կանանց արգանդէ. leucorrhée. كف — մուրացկանութիւն. mendicité.

سائليت { սաիլիյեթ* [—] Հեղ և ծորան բնութիւն. liquidité.

سابح { սապիհ [—] Լողացող. nageant [سباحت էն] [էփ. سابحه] [յփ. سبحا]։

سابع { սապի՛ [—] Եօթներորդ. septième [سبعه էն] [էփ. سابعه]։ سابع عشر — տասնևեօթներորդ. dix-septième. ا — եօթներորդ. septièmement.

سابق { սապըգ [—] 1. Անցնող, անցած. passant, passé [سبقت էն] 2. Նախընթաց, նախորդ. précédent, antérieur 3. Նախկին. ancien, ex : Առաջ. البيان — վերոյիշեալ. sus-mentionné. وجهله ی — ըստ առաջնոյն. comme auparavant.

سابقا { սապըգա [—] Յառաջագոյն. առկէց յառաջ. précédemment, ci-devant.

سابقه { սապըգա* [—] 1. Անցեալ. passé [էփ.

ساىق ի] [յփ. سوابق] Զ. Վատ անցեալ mauvais antécédent Զ. Անցեալ իրն. précédent : Աաջ. — سو վատ անցեալ ունեցող. de mauvais antécédent. مكرره صاحى — ° կրկին յանցաւոր եղող. récidiviste.

ساتر { սաթիր [ա] Ծածկող. qui couvre [ستر էն].

ساج { սաճ [ի] Ա. Երկաթի թիթեղ. կռած. tôle. plaque de fer Զ. Հընդիկ փայտ. bois des Indes: آياق — եռոտանի (խոհարանի). trépied de cuisine.

ساجد { սաճիտ [ա] Երկրպագող. qui se prosterne [سجده էն] [էփ. ساجده].

ساحات { սահաթ* [ա] յփ. ساحه ի. p. d. ساحه

ساحر { սահիր [ա] Կախարդ, վհուկ. sorcier. [سحر էն] [էփ. ساحره].

ساحرات { սահիրաթ*[ա]Վըհուկ կիներ. sorcières [էզ. ساحره].

ساحق { սահիք [ա] Մանրող, փշրող. qui râpe, broie, concasse.

ساحل { սահիլ [ա] Եզերք. եզր, ափն. bord. rivage, rive [յփ. سواحل].

ساحلخانه { սահիլխանէ [ա] Ծովեզերեայ տուն. maison située sur le rivage de la mer.

ساحلسراى { սահիլսէրայ [պ] Ծովեզերքի եայ պալատ. palais sur le bord de la mer.

ساحه { սահա* [ա] Ա. Հրապարակ. բաց տեղ. place ouverte [յփ. ساحات] Զ. Բակ. cour d'une maison : Աաջ. وجوده كلك ° — ի լոյս ելանել. venir au jour.

ساختكى { սախթէլիք [պ] Կեղծութիւն. fausseté.

ساخته { սախթէ [պ] Ա. Շինծու. խարդախեալ. faux, contrefait, contrefaçon Զ. Կերպարանաւորեալ, կեղծ. dissimulé, feint.

ساختهكار { [պ] Նենգող, նմանագործող. contrefacteur : لق — նմանագործութիւն. falsification.

ساد { սատտ [ա] Ա. Խափանող, գոցող. qui barre, bouche [سد էն] [էփ. ساده] Զ. Բիբ. Վարագոյր աչաց, ..., cataracte

سادات { սատաթ* [ա] յփ. سيد ի. pl. de سيد

سادس { սատիս [ա] Վեցերորդ. sixième

— عشر [سادسه ․ էգ] [سته ԷՆ] տասնըվեցերորդ. seizième.

سادساً { սատիսէն [ա] Վեցե-րորդ. sizième-ment.

سادكى { սատէլիք [գ] Պարզու-թիւն. simplicité.

ساده { սատէ [գ] 1. Պարզ. simple 2. Ան-խառն, անարատ. sans mélange, pur 3. Անզարդ. sans ornement 4. Միայն. seulement 5. Կարագ. beurre : چه — պարզօրէն. simplement.

ساده‌دل { սատէտիլ [գ] Պար-զամիտ, միամիտ. naïf [ջգ․ ساده‌دلان] : انه — մի-ամտաբար. naïvement. միա-մտի վայել. propre à un esprit naïf.

ساده‌كار { սատէքեար [գ] Ոս-կերիչ. orfèvre.

ساده‌لك { սատէլիք [բ] Պար-զութիւն. simplicité. ingénuité.

سار { սար [գ] Գլուխ, ատր. կատար. tête. cime.

سار { սարր [ա] Ուրախա-ցուցիչ. réjouissant [سرور ԷՆ] [էգ․ ساره] :

ساربان { սարպան [գ] Ուղ-տապան. chamelier.

ساردله { սարտէլա [է] Հեր-ձուկ. ապկեր. sardine.

ساردليه { սարտիլյա [բ] Խոր-դենի. géranium.

سارق { սարիք [ա] Գող. voleur [سرقت ԷՆ] [էգ․ سارقه] [ջգ․ سراق] :

سارى { սարի [ա] Տարափո-խիկ. contagieux [سرايت ԷՆ] :

ساريه { սարիյէ* [ա] Տարա-փոխիկ contagieux [էգ․ سارى ի] :

ساز { սազ [գ] 1. Լարաւոր նուագարան. instrument de musique à cordes 2. Պիտոյք. moyens, nécessités 3. [բ] Տե՛ս. voir صاز : Աստ. — اينجه մեղմաձայն փափուկ նուագարանք. musique douce et mélodieuse. و سوز — նուագերգ. musique et chant. musique chantée.

ساز { սազ [գ] Ընող, կազմող, յօրինող. qui fait, forme : ى — تبريك շնոր-հաւորութիւն. félicitation.

سازندكان { սազէնտէկեան [գ] ջգ. سازنده ի.p. d. سازنده

سازنده { սազէնտէ [գ] 1. Նուագածու, գուսան. musicien [ջգ․ سازندكان] 2. Ընող. faiseur : لك — նը-

ուսուգածութիւն. art musical.

ساطع { սադըգ' [–] Շողշո-ղուն. reluisant [եփ. ساطعه].

ساطور { սաթըր [–] 1. Սաթըր. գասա-պայ. լըղն կօրրօյ. couperet.

ساعات { սա'աթ*[–] ջէ. ساعت ի. pl. de ساعت.

ساعت { սա'աթ* [–] 1. ժա-մանակ, վայրկեան. temps, moment [ջէ. ساعات] 2. ժամ. heure 3. ժամա-ցոյց. montre, horloge 4. Մէկ ժամու ճանապարհ. distance qu'on peut parcourir en une heure: Աօօյ. اول x ժամ յառաջ. le plus tôt possible. — ی قيون գըր-պանի ժամացոյց. montre. — اول ույն պահուն. [illegible]. sur le champs. aussitôt. — اشرف զուարթ ատեն. moment de joie. յաջող ժամա-նակ. heure propice. — قاچده ժամը քանիին. à quelle heure? — ژمن ժամա-ցուցակ. cadran. — ب — ժամէ ի ժամ. à toute heure. ايشلك — քանիլ (ժամացոյցի) fonctionner, aller (se dit de la montre). ده — ոըղ ժա-մուն. à l'heure précise. քա-նիլ. aussitôt. قاچ ساعتده քանի ժամուն. de combien d'heures? — دیوار ی Ճօճանակաւոր ժամա-ցոյց. cartel, pendule.

ساعتجی { սա'աթճի [ի] ժա-մագործ. horloger

ساعد { սա'իտ [–] Դաստակ. avant-bras [ջէ. سواعد]: ی — . ի — գաստա-կային. antibrachial.

ساعی { սա'ի [–] 1. Ջանա-ցող, ճգնող. qui s'efforce, s'applique [سعی էն] [եփ. ساعیه] 2. Սուրհան-դակ, բանբեր. messager: بالفساد — խռովարար, խռովա-յոյզ. turbulent, séditieux.

ساغر { սաղըր [ղ] Բաժակ. coupe, tasse.

سافر { սաֆիր [–] Ճամբոր-դող. voyageur [سفر էն] [եփ. سافره] [ջէ. سافرین].

سافل { սաֆիլ [–] Ստորին. bas, inférieur. եփ. سافله] [ջէ. سافلين]: Աօօյ. اسفل سافلين ամենա անարգ, ստորին. le plus abject, vil, inférieur. գժոխք. enfer.

ساق { սաք [–] 1. Սրունք. jambe [ջէ. سيقان] [եբէ-. اسؤق] 2. Կոճղ, բուն (ծառոյ), ծղօտ (անկոց). tronc, tige 3. Կող (եռան-կիւնի). côté (du triangle)

Ասաց. متساوى الساقين Հաւ-
հաւասար (երկըսրունկիւն). isocèle. زاحف — սողնող մը հո-
ղի տակ գտնուած ծղօտը. rhizome. ارض — կոճղ,
ունչ. souche. جذری — ան-
տերև և ամճիւղ կոթուն
անկոց. hampe.

ساقز { սաքըզ [ի] 1. Մաս-
տաքէ. կիւ. mastic 2. խէժ. gomme 3.
Քիոս (կղզի). l'île de Chios.
Աստղ. ی— جام ռետինի. résine. آغاجی — Հերձի. lentisque. ی— طعم մաստաքէ.
mastic. — قره կոլոֆոնեան
խէժ. colophane. لبان — ی
կնդրուկ. benjoin. مرهم —
ձիւթի օծանելի. onguent
de poix. لی— մաստաքաւոր.
qui contient du mastic.
Քիոսցի. habitant de Chios.

ساقزلانمق { սաքըզլանմագ [ի] Մածուն ըլլալ.
être visqueux.

ساقسونيا { սաքսօնիա [ի] 1. Ճենապակի և այլ
անօթ. porcelaine 2. Սաք-
սոնիա. Saxe.

ساقى { սաքի [ի] Տե՛ս.
voir صاقى.

ساقط { սագըթ [ա] Ինկած.
tombé,déchu[سقوط էն] [էֆ. ساقطه]: او — իյնալ.
tomber, déchoir. զրկուիլ.
être privé.

ساق { սաքը, սաքի [ա] 1.
Ջուր տուող. qui
donne à boire [سقايت էն]
[էֆ. ساقيه] [ճմ. سقات] 2. Մատ-
ռուակ. échanson 3. Հոգե-
ւոր ուսուցիչ. pètre spirituel: اجل — մահ. mort.
ساقيا ո՜վ մատռուակ. ô échanson!

ساق { սաքի [ա] Սրնապան.
jambier [էֆ. ساقيه]:

ساقيات { սաքիյաթ*[ա] Մատ-
ռուակուհիք. échansons (filles) [ճմ. ساقيه].

ساقينامه { սաքինամէ [պ] Խօսք
ուղղեալ առ մատ-
ռուակն. parole adressé à
un échanson.

ساكت { սաքիթ [ա] Լուռ.
silencieux [سكوت
էն] [էֆ. ساكته].

ساكن { սաքին [ա] 1. Բնա-
կող, բնակիչ. demeurant, habitant [سكنا էն]
[էֆ. ساكنه] [ճմ. ساكنان. سكان.
سكنه] 2. Հանդարտ, անշարժ.
calme, immobile [سكونت.
سكون էն] 3. Խաղաղ, մեղմ.
paisible, doux 4. Քեր. Ձայ-
նաւոր չունեցող. qui n'a pas

de signe phonique : — او բնակիլ. demeurer, habiter.

سال { սալ [գ] Տարի. an, année [ժզ. سالها]: — ب — ամ քան ամէ. annuellement.

سالار { սալար [գ] Պետ, հրամանատար. chef, commandant.

سالاموره { սալամորա [է] 1. Աղաջուր. saumure, marinade 2. Աղաջրով պահուած. conservé en saumure.

سالب { սալիպ [ա] Յափշտակող, հանող, յափշտակող. qui enlève, ôte, ravit [سلب էն] [ժզ. سالبه] 2. Ժխտական. négatif.

سالب { սալիպ [ե] Տես. voir ثعلب.

سالخورده { սալխուրտէ [գ] Զառամ, ծեր, քաղցրամեայ. décrépit, vieux

سالسه { սալսա [է] Համեմունք. sauce.

سالف { սալիֆ [ա] Նախընթաց, անցած. précédent, passé : — البيان — الذكر վերյիշեալ, վերոգրեալ. susmentionné, susennoncé, susdit [ժզ. سالفه].

سالك { սալիք [ա] 1. Գնացող, ընթացող, հետեւող. qui marche, parcourt, suit [سلوك էն] [ժզ. سالكه] [ժզ. سالكان . سالكين] 2. Սրբութեան ցանկացող, ուխտաւոր հաւատաւոր. aspirant à la sainteté. profès : — او գնալ, ընթանալ, հետեւիլ. marcher, suivre.

سالم { սալիմ [ա] 1. Զերծ, ազատ. exempt, sauf [سلامت էն] [ժզ. سالمه] 2. Քեր. Արմատին մէջ ա և ի թեթեւ նաև համանման երկու տառ. mot qui n'a parmi ses lettres radicales ni ا ni و ni ى, ni même deux lettres homogènes 3. Անեղծ, անվթար. intact, bien conservé: Անոյ. — جمع կանոնաւոր յոգնակի. pluriel régulier.

سالما { սալիմէն [ա] Անվնասաբ, անվթար, ողջ առողջ. en bon état. sain et sauf.

سالنامه { սալնամէ [գ] Տարեցոյց. annuaire.

سالوس { սալուս [գ] Կեղծաւոր. կեղծ աւորութիւն. hypocrite [ժզ. سالوسان].

ساله { սալէ [գ] Ամեայ. âgé de : — دو երկամեայ. âgé de deux ans: صد — հարիւրամեայ centenaire.

سئله { սէլէ* [ա] Մուրացկաններ. mendiants, gueux [եզ. سائل]։

سالیا { սալիա [ի] Լորձունք. salive, bave.

سالیان { սալեան , սալեանէ سالیانه սալեանէ [զ] Տարեկան հարկ. impôt annuel.

سام { սամ [ա] Սեմ (որդի Նոյի). Sem (fils de Noé).

سام { սամմ [ա] 1. Թունաւոր. toxique [سم էն] [եփ. سامه] 2. Խորշակ. Հարաւային տաք քամի. simoun, hâle: اورمق — Հողմին առնելը ցամքեցնելը. hâler, flétrir, dessécher: یلی — Խորշակ. simoun [ասլ. սամելի]։

سامان { սաման [զ] Իշխ , Հարստութիւն , կարողութիւն bien, richesse, pouvoir.

سامح { սամիհ [ա] Առատաձեռն. généreux [سماحت էն] [եփ. سامحه]։

سامع { սամի' [ա] 1. Լսող. qui entend [سمع էն] 2. Ունկնդիր. auditeur [յփ. سامعین ' سامعون]։

سامعه { սամի'ա* [ա] 1. Լսող. qui entend [եփ. سامع ի] 2. Լսելիք. ականջ. oreille [յփ. سوامع]։

سامعون { սամի'ուն սամի'ին [ա] Ունկնդիրք. auditeurs, auditoire [եզ. سامع]։

سامی { սամի [ա] 1. Բարձր, վսեմ. haut, sublime [سمو էն] [եփ. سامیه] 2. Եպարքոսական. viziriel 3. Սեմական. Sémitique.

سانتیم { սանթիմ [ֆ] Հարիւրորդ մասն Ֆրանքի. centime.

سانتیمترو { սանթիմեթրօ [ֆ] Հարիւրորդ մետր. centimètre.

ساخاق { սանճագ [ի] Տես. voir سنجاق։

سانجی { սանճը [ի] Խիթ. colique, tranchées.

سانجیلانمق { սանճըլանմագ [ի] Խիթ կրել. éprouver des tranchées.

سانجمق { սանճմագ [ի] 1. Մխել. enfoncer, plonger 2. Խիթք, խոշտանգ ունենալ. avoir des tranchées, des douleurs aigues.

ساخ { սանիհ [ա] Բղխած, ելած, յառաջ եկած. émané, produit [سنوح էն]։

ساخات { սանիհաթ* [ա] յփ. سانحه ի. p d. سانحه

ساحه { սանիհէ* [—] 1. Ելած, բղխած, ծագած. sorti, émané [Յգ. سوانح] 2. Իրողութիւն, գործ, պատահար. fait, événement [Յգ. سانحات] 3. Ծնունդ. առաջագրութիւն. émanation, production.

سانطراغ { սանթրաղ* [Բ] Տե՛ս voir قطرغ.

سانطور { սանթուր [Բ] Ջնար tympanon : —لو շքեղ. magnifique. —ی Ջնարահար. joueur de tympanon.

سانق { սանըք [Բ] Շփոթեալ, ապուշ. confondu, stupéfait, ébahi.

سانقيلامق { սանըգլամագ [Բ] Շփոթիլ, ապուշ կենալ. demeurer confondu, stupéfait.

سانق { սանըք [Բ] Աղբ (թռչնոց). fiente (des oiseaux).

ساوهجی { սավըճի [Բ] Պատուիրակ, նուիրակ. envoyé, émissaire.

ساهره { սահիրէ* [—] Մակերեւոյթ երկրի. surface de terre.

ساهور { սահուր [Բ] 1. Վերջին ընթրիք զոր կ'ուտեն Մահմետականք Ռամազանի օրերը, արշալոյսէն քիչ առաջ: dernier repas que les musulmans prennent pendant les jours de Ramazan peu avant l'aube du jour [Բռս. سحور էն] 2. Արշալոյսէն քիչ առաջուան ժամանակ. espace de temps peu avant l'aube du jour.

ساهی { սահի [—] Մոլորող, մոլորական. faillible [Յգ. سهو էն] [Եզ. ساهيه].

سای { սայ [Գ] Քսող. qui frotte.

سایبان { սայեպան [Գ] 1. Ստուեր ձգող շինուած. bâtiment qui projette de l'ombre 2. Հովանոց, քղ. marquise 3. Ամպհովանի. baldaquin 4. Վրան. pavillon 5. Հովանաւորող. ombrageant 6. Պաշտպան, պահապան protecteur, garde

سايوان { սայվան 1. Հովանոց. marquise 2. Ծոպ, վերջաւորք. frange, crépine : [Բռս. سايبان էն].

سايه { սայէ [Գ] 1. Ստուեր, հովանի. ombre, ombrage 2. Հովանաւորութիւն. auspice 3. Շնորհ. grâce, faveur 4. Դիւահա-

բուԹիւն. possession diabolique : Աւաց. صالق — շուք ձգել. ombrager. پرور — փափկասուն, հովանաւորեալ. délicatement nourri. protégé. زده — պաշտպան. possédé. دار — հովանաւոր. ombrageux.

ساق { սաեէ [ղ] քսուած. frottement.

سب { սեպպ [ա] Ա. Հայհոյու-Թիւն. blasphème : Ձ. Հայհոյել. invectiver, blasphémer.

سبابه { սեպպաբէ [ա] Ա. Հայհոյիչ. blasphémateur [سب էն] Ձ. սէպպապ [է] կափարիչ. soupape.

سبابه { սեպպապէ* [ա] Ցու-ցամատն. index. Աւաց. ا کزا — ի նշան զար-մացման. ցուցամատը խածնել. mordre l'index en signe d'étonnement.

سبات { սէպաթ [ա] Թըմ. բրուԹիւն. assoupissement : عميق — ծեր. խոր քուն. coma. ى — Թըմ. բրական. carotique: شريان — քնաբեր շնչերակ. carotide.

سباح { սեպպահ [ա] Ա. Լողացող. nageur [سباحت էն] Ձ. սեպպահ* [ա] Լողացողք. nageurs [յդ. سابح ի].

سباحت { սիպահէթ* [ա] Լո-ղալ. nager.

سباع { սիպա'* [ա] Գազանք. bêtes féroces, rapaces [եզ. سبع].

سباعی { սիպա'ի [ա] Ա. Եօթնէ բաղկաց. եալ. composé de sept [سبعه էն] [էդ. سباعيه] Ձ. դէս. եօԹ-նատառ. de sept lettres : التذكير — եօԹնօրձայնուԹիւն. heptandrie.

سباق { սիպաք [ա] Արշաւ. course Ձ. Յառա-ջադիր բան. antécédent. Աւաց. سياق و — կապակ-ցուԹիւն (բանից). allure, liaison du style.

سبب { սեպեպ [ա] Ա. Մի-ջոց. moyen [յդ. اسباب] Ձ. Պատճառ. cause, motif Ձ. Պատրուակ. prétexte : او — պատճառել. motiver, causer. سز — առանց պատճառի, անիրա-ւաբար. sans raison. à tort. اولی — սկզբնական պատճառ. cause primitive. لی — յղի. enceinte.

سبلنك { սէպէլէնկ* [թ] Ապարօշակ. մի-

չըգ մը հայթայթել. se pourvoir d'un moyen de subsistance.

سببيت { սեպեպիյեթ* [ա] Պ. Պատճառաւորութիւն. causalité Զ. Պատճառ, առիթ. motif, cause, occasion.

سببيه { սեպեպիյէ* [ա] Պատճառական. causatif [իգ. سببي ի].

سبت { սեպթ [ա] Շաբաթ օր samedi.

سبحان { սիւպհան [ա] Փառաբանութիւն. louange, gloire: Աստ. الله — սիւպհան ալլահ. Փառք Տեառն. գովեալ, օրհնեալ է Աստուած. gloire à Dieu. Dieu soit loué! Տէր Աստուած. ô mon Dieu! حق و تعالى — հաքք սիւպհանէհու վէ թէ'ալա. Գովեալ և բարձրեալ Աստուած. Dieu le Très-Haut et le Glorieux.

سبحانى { սիւպհանի [ա] Աստուածային. divin [իգ. سبحانيه].

سبحه { սիւպհէ* [ա] Պ. Ալօթք, օրհնութիւն cantique Զ. Օրհնութեան, համրիչ. chapelet, litanies, rosaire [յգ. سبحات].

سبز { սեպզ [պ] Պ. Կանաչ, դալար. vert Զ. Կապուտակերպ. azuré.

سبزپوش { սեպզփուշ [պ] Կանաչազգեստ. habillé en vert, verdoyant.

سبزفام { սեպզֆամ [պ] Կանաչագոյն. de couleur verte.

سبزوات { սեպզէվաթ* [պ] Բանջարեղէնք. légumes [եզ. سبزه]. — باغچه‌سی բանջարանոց. jardin potager. لی — բուսեղէն. végétal.

سبزواتجى { սեպզէվաթճը [թ] Բանջարավաճառ marchand de légumes.

سبزه { սեպզէ [պ] Պ. Մարգ, դալարի. verdure Զ. Բանջարեղէն. légume [յգ. سبزوات].

سبزه‌جى { սեպզէճի [թ] Տե'ս voir سبزواتجى.

سبزه‌زار { սեպզէզար [պ] Մարգագետին. դալարաւէտ վայր. prairie lieu couvert de verdure.

سبط { սըպթ [ա] Պ. Թոռն. petit-fils. [յգ. اسباط] Զ. Սերունդ. génération: ين — Մուհամմէտի երկու թոռներն Հասան և Հիւսէյն. les deux petits-fils de Mahomet, Hassan et Hussein.

سبع { սէպի՛ [-] 1. Միլ եօթներորդ. un septième [ժղ. اسباع] 2. սէպ՛ եօթը. sept : سیاره — եօթն մոլորակք. les sept planètes

سبع { սեպ՛ [-] Գազան, գիշատիչ անասուն. bête féroce, rapace [ժղ. سباع].

سبعه { սեպ՛ա [-] եօթը. sept : عشر — աշարա եօթնեօթը. dix-sept.

سبعی { սեպ՛ի [-] 1. Գազանային. brutal [էգ. سبعیه] 2. բժշ. եօթնօրեայ ջերմ. fièvre septane [սէպիէն].

سبعین { սեպ՛ին [-] եօթանասուն. soixante-dix.

سبق { սէպագ [-] 1. Մրցանակ, գրաւ. prix au concours. gageure 2. Դաս. leçon : Ալայ. قصب ال — նշանակ մրցման. terme de la course.

سبق սէպգ, سبقت սէպգաթ* { [-] 1. Անցնիլ, նախընթաց ըլլալ. passer, devancer, précéder 2. Յառաջագոյն պատահիլ. se passer précédemment.

سبقخوان { սեպագխան [դ] Հաշիւ սովրող, աշակերտ. qui apprend sa leçon. élève.

سبقداش { սեպագտաշ [դ] Աշակերտակից. condisciple.

سبك { սէպք [-] 1. Ձուլել. fondre 2. Կարգ բառից. ordre des mots dans la phrase.

سبك { սէպիւք [դ] 1. Թեթեւ. léger 2. Արագ. leste, agile : مزاج — թեթեւ արարքի. léger.

سبكبار { սէպիւքպար [դ] Թեթեւաբեռն. qui a un fardeau léger. léger.

سبكپای { սէպիւքբայ [դ] Արագոտն. aux pieds rapides, véloce.

سبكپرواز { սէպիւքփէրվազ [դ] Արագաթռիչ. au vol rapide.

سبكسیر { սէպիւքսէյր [դ] Արագագնաց. qui marche vite, rapide. léger à la course [ժղ. سبکسیران].

سبكمغز { սէպիւքմաղզ [դ] թեթեւամիտ. դատարկամիտ. niais, naïf, tête légère [ժղ. سبکمغزان].

سبل { սիւպիւլ* [-] 1. ժղ. سبیل. pl. de سبیل 2. բժշ. բիբ, Լուսն. albugo, pannus.

سبو { սէպու [գ] Սափոր. cruche : կց — փոքր կուժ. cruchon.

سبى { սէպի [ա] Գերել. captiver.

سبيكه { սէպիքէ* [ա] Ոսկւոյ ձոյլ. lingot d'or [ժղ. سباكه].

سبيل { սէպիլ [ա] 1. Ճանապարհ. chemin, voie [ժղ. سبل] 2. Բարերարութեան հաստատութիւն ուր կը բաշխուի ձրի ջուր. fondation pieuse où l'on distribue de l'eau gratis [ուղ. ջերմել] 3. Ձրի ջուր. eau gratuite. Աստ. لله — ى ի փառս կամ ի սէր Աստուծոյ. pour la gloire ou l'amour de Dieu. ا — Հոգւոյ հանգստեան ջուր բաշխել. distribuer de l'eau pour le repos de l'âme. جى — ձրի ջուր բաշխող վարձկան. individu payé pour distribuer de l'eau gratis.

سبيله { սէպիլէ* [ա] Հասկիկ. épillet.

سپا { սիփա [պ] Եռոտանի. trépied [ռամկ. [illegible]]

سپار { սիփար [պ] Յանձնող. qui confie.

سپارش { սիփարիշ [պ] 1. Յանձնարարութիւն, պատուիրանք. commande, commission [ժղ. سپارشات] 2. Պաշտօնէի մը իւր թոշակին մէկ մասը այլուր գտնուող ընտանեացը յանձնարարութիւնը. assignation effectuée par un fonctionnaire d'une partie de ses appointements à sa famille se trouvant ailleurs : ا — յանձնարարել (պատուիրել). commander, donner ordre. شركتى — գործակալական ընկերութիւն, որ է մի կողմանէ գործով և միւս կողմանէ դրամակցութիւն. société en commandite. لو اورتاق — գործակալող. commanditaire. سندى — նշանակագիր. bon, mandat.

سپارشكار { սիփարիշքեար [պ] Յանձնակատար commissionnaire.

سپارنه { սափարնա [ի] Գարիլեան (տունկ մ'է). salsepareille.

سپاس { սիփաս [պ] Շնորհակալութիւն, գոհութիւն, remercîment, grâce. — ى ապերախտ. ingrat. گذار — շնորհակալ. qui rend grâce.

سپاسدار { սիփաստար [գ] Շնորհակալ. obligé, qui rend grâce.

سپاناخ { սիփանախ [գ] Շպինախ. épinards.

سپاه { սիփահ [գ] Զօրք. troupes, armée. — انجم աստեղաց չափ զօրք ունեցող. qui a des troupes aussi nombreuses que les étoiles.

سپاهبد սիփահպէտ, سپاهدار սիփահտար [գ] Սպարապետ, զօրավար, général en chef [سپاهداران · سپاهبدان · جمع].

سپاهی { սիփահի [գ] Աւատական հեծելազօր soldat fieffé de cavallerie [سپاهیان · جمع].

سپاهیلك { սիփահիլիք [բ] Աւատ (հեծելազօրի). fief (d'un soldat de cavallerie).

سپت { սէփէթ կամ سبد սէփէտ [բ] Կողով. panier, corbeille.

سپتجی { սէփէթճի [բ] Կողով շինող. fabricant de panier.

سپر { սիփէր [գ] 1. Վահան. bouclier 2. Ապաստան, պատսպարան (տեսութեան և այլն). tout ce qui empêche la vue ou autre 3. Պատսպարան. abri 4. Պատնէշ. parapet, tranchée. Ալ. ال — բանի մը ետեւ կամ ապաստանիլ, պատսպարիլ, ամրանալ. s'abriter, se parer. برق — շանթարգել. paratonnerre.

سپردار { սիփէրտար [գ] Վահանակիր. écuyer

سپرده { սիփէրտէ [գ] Յանձնած. remis, confié.

سپرلنمك { սիփէրլէնմէք [բ] Բանի մը ետեւ կամ պատսպարիլ. s'abriter, se parer.

سپکن { սէփկին [բ] Մանր ձիւն. neige menue : — صولو անձրեւախառն ձիւն. neige mêlée de pluie

سپمك { սէփմէք [բ] Սրսկել. asperger.

سپند { սիփէնտ [գ] Սպանդ (ուղտ մ'է). harmale.

سپورکه { սիւփիւրկէ [բ] Աւել. balaie.

سپورمك { սիւփիւրմէք [բ] Աւլել. balayer

سپوروندی { սիւփիւրունտի [բ] Աւլուածք. balayures : ملك — աղբեր. voirie.

سپورجی { սիւփիւրիճի [բ] Աւելածու. balayeur : — اوجاق մաքրիչ ծխ-նելոյզի. ramoneur.

سپه { սիփէհ [պ] Տե՛ս. voir سپاه.

سپهدار { սիփէհտար [պ] Սպարապետ. général en chef. ministre de guerre ی— սպարապետական. du général en chef.

سپهر { սիփիհր [պ] Երկինք. ciel.

سپهسالار { սիփէհսալար [պ] Սպարապետ, զօրապետ. général en chef. ministre de la guerre: ی— սպարապետութեան. du ministère de la guerre.

سپی { սիփի [բ] 1. Մորթի պատրաստելու յատուկ հանդերձանք, աղաղ. apprêt pour la préparation des cuirs. tan 2. Թաղարանում (մորթոց). tannage.

سپیلمك { սիփիլմէք [բ] Թաղարել (մորթ), աղաղել. tanner.

سپید { սիփիտ, սէփիտ [պ] Սպիտակ. blanc : دم — արշալոյս. aube du jour. فام — սպիտակագոյն ; de couleur blanche.

ست { սիթթ * [ա] Վեց. six.

ستا { սիթա [պ] Գովող. qui loue.

ستار { սիթթար * [ա] Տե՛ս. ستيره և ستاره ն.

ستاد { սիթատ [պ] — داد و Տուրևառ. commerce, trafic, négoce.

ستاده { սիթատէ [պ] Առած, առնուած. pris.

ستار { սէթթար [ա] 1. Միշտ ծածկող, քօղարկող. qui couvre, voile toujours [ستر են] 2. Աստուած որ մարդոց մեղքերն կը ծածկէ Dieu qui couvre les péchés des hommes.

ستارکان { սիթարէկեան [պ] Աստղեր. étoiles.

ستاره { սիթարէ [պ] 1. Աստղ. astre, étoile [ستاره] 2. Երեքաղի քնար. cithare à trois cordes 3.* [ա] Քօղ, ծածկոյթ. voile.

ستان { սիթան [պ] 1. Առնող, գրաւող. qui prend, s'empare de 2. Իբրև... Տեղական մասնիկ, ...առատ. particle d'endroit. lieu qui abonde en...

ستایش { սիթայիշ [պ] Գովեստ. éloge, louange. ایتمك — գովել. louer. لایق —

... panégyrique.

ستایشكر ... [ս] ... qui fait l'éloge de qn. [ج. ستایشكران . ستایشوران]

ستایشور ...

ستد { ... [ս] ... voir ستاد .

ستر { ... [ա] 1. ... couvrir, cacher 2. ... couverture, voile [ج. استار].

ستره { ... [ա] ... couverture, voile.

ستری { ... [ի] ... redingote.

ستم { ... [ս] 1. ... vexation, violence 2. ... blâme, reproche indirect. allusion piquante.

ستمانه { ... [ա] ... six cents.

ستمدیده { ... [ս] ... qui a éprouvé du tort, opprimé [ج. ستمدیدكان].

ستمكار ... [ս] ... vexateur, oppresseur, injuste [ج. ستمكران].

ستمكر ...

ستودكی { ... [ս] ... qualité d'être louable.

ستوده { ... [ս] ... loué, louable [ج. ستودكان]. صفات — ... qui possède des qualités louables.

ستور { ... [ա] ج. ... pl. de ستر .

ستون { ... [ս] 1. ... colonne 2. ... (...). colonne (d'un journal).

سته { ... [ա] ... six: عشر — ... seize. — رسوم ... six contributions indirectes.

ستیر { ... [ա] ... caché, couvert [ستر ...

ستیره { ... [ա] ... chose cachée, secret [ج. ستائر]

ستیز ... [ս] ... dispute, querelle. — جو ... querelleur.

ستیزه ...

ستیل { ... [ի] 1. ... arrosoir 2. ... cuvette, seau 3. ... réchaud.

ستين { սիթթին [ա] Վաթսուն. soixante.

سجاده { սէճճատէ* [ա] Օթոց, գորգ որոյ վերայ կ'աղօթեն Մահմետականք. աղօթարան. petit tapis sur lequel les Musulmans font leurs prières, prie-Dieu (musulman).

سجاوند { սէճավէնտ [ա] Նշանակք որք կուրանի համարներին կը դասանեն. marques aux versets du Coran.

سجايا { սէճայա* [ա] յգ. سجيه ի. pl. de سجيه

سجده { սէճտէ* [ա] Երկրպագութիւն prosternation : ا — . قلق — երկրպագել se prosterner.

سجع { սէճի [ա] 1. Մնչիւն (աղաւնոյ). roucoulement 2. Նղնայանգութիւն, յանգ. rime [յգ. اسجاع].

سجل { սիճիլ [ա] 1. Արձանագիր, տումար դատաստանի. régistre, annal judiciaire [յգ. سجلات]. سجلو — մնահանգամ դատապարտեալ ոճրագործ criminel condamné autrefois.

سجلات { սիճիլլաթ* [ա] յգ. سجل ի. p.d. سجل

سجن { սիճն [ա] Բանտ. prison [յգ. سجون].

سجود { սիւճուտ [ա] 1. Երկրպագութիւն. prosternation 2. Երկրպագել. se prosterner.

سجون { սիւճուն*[ա] Բանտեր. prisons.

سجيم { սիճիմ [ի] Առասան, չուան, լար. ficelle.

سجين { սիճճին [ա] Բանտ. prison.

سجيه { սէճիյյէ* [ա] Բարքի բնութիւն. bon caractère [յգ. سجايا].

سجليا { սիճիլիա [ի] Սիկիլիա. Sicile.

سچمك { սէչմէք [թ] 1. Ընտրել. choisir, élire 2. Որոշել, զանազանել. distinguer, discerner.

سچمه { սէչմէ [թ] 1. Ընտրութիւն. choix 2. Ընտրեալ. choisi.

سچيم { սէչիմ [թ] 1. Ընտրութիւն. choix 2. Որոշելու ոյժը. discernement

سحائب { սէհաիպ* [ա] յգ. سحاب ի. p.d. سحاب

سحاب { սէհապ [ա] 1. Ամպ. nuage [յգ. سحائب] 2. բիւ Միգամածութիւն. nubéeule : كواكب — ...

աստղային մառախուղք. étoiles nébuleuses.

سحابه { սէհապէ* [ա] Ամպ. nuage.

سحار { սէհհար [ա] կախարդ, դիւթիչ. sorcier, magicien [ըսմ· էն] [նկ. اسحار].

سحایا { սէհաեա*[ա] Ա. Թա. ուղղի թաղանթ. membrane cérébrale: Այս. — التهاب թէլ. մոլեգնութիւն. frénésie. لی — մոլեգին. frénétique.

سحج { սահճ [ա] թէլ. Լորձնաթաղանթի կեղուարութիւն. excoriation.

سحر { սէհէր [ա] Ա. Առաւօտ. pointe du jour [նկ. اسحار] Բ. Առաւօտ matin: Այս. خیز — վաղաժամ. matinal. — مرغ սոխակ. rossignol. — علی ال առտու սէհէր արեւագալին, առաւօտ կանուխ. à la pointe du jour. de bon matin.

سحر { սիհր [ա] Ա. Դիւթութիւն, հմայութիւն, կախարդութիւն. enchantement, magie, sorcellerie Բ. Թովչութիւն, հրապոյր. charme: ا — հըմայել, դիւթել. ensorceler.

سحرباز { սիհրպազ [պ] կախարդ, հմայ. sorcier, magicien: ی — · لق — հմայութիւն. sorcellerie.

سحرگاه { սէհէրկեահ [պ] Առաւօտեան ատեն. matinée.

سحرلمك { սիհրլէմէք [թ] Դիւթել, հմայել. ensorceler, fasciner.

سحره { սէհէրէ * [ա] յգ. ساحر ի. p.d. ساحر.

سحری { սէհէրի [ա] Ա. Առաւօտեան. matinal [նկ. سحریه] Բ. սիհրի. Դիւթական. magique.

سحق { սահգ [ա] Մանրել, փշրել, լեսուլ. broyer, concasser, triturer.

سحلب { սահլէպ [ա] Որձ. արմատ, խոլորձ. orchis, salep: — یه فصیله աղք միաբլթակ անկոց. orchidées.

سحور { սէհուր [ա] Տե՛ս. voir ساحور.

سحیق { սէհիգ [ա] Մանր. բած. broyé, trituré [նկ. سحیقه].

سخا { սէխա [ա] Առատաձեռնութիւն. générosité, munificence.

سخافت { սէխաֆէթ*[ա]Նանրութիւն, անհեթեթութիւն. frivolité, absurdité.

سخاوت { սէխավէթի*[ա] Տէ՛ս. voir سخا ·

سخاور { սէխավէր [ք] سخاوتلى սէխավէթլի [ի] Առատաձեռն. généreux: سـ— առատաձեռնութիւն. munificence, générosité.

سخت { սահթ [ք] 1. Կարծր. dur 2. Խիստ. sévère 3. Բուռն. violent 4. Ամուր. fort: Աստ. ترین — խստագոյն. le plus dur.

سختكير { սահթիկիր [ք] 1. Ամուր բռնող. qui tient ferme 2. Ամրացած. raffermi.

سختدل { սահթըտիլ [ք] Խըստասիրտ, անգութ, impitoyable, insensible.

سختى { սահթի [ք] Կարծրութիւն, խստութիւն. dureté, sévérité.

سختيان { սահթիեան [ք] Մարոքէնի. maroquin

سختيانجى { սահթիեանճը [թ] Մարոքէնագործ. maroquinier.

سخره { սէհրէ*[ա] 1. Ծառայութիւն. assujettissement 2. Բռնի աշխատութիւն. corvée 3. Ծաղր, Հեգնութիւն. moquerie.

سخن { սէհէն [ք] Խօսք. parole [յդ. سخنا] ·

— ارباب Ճարտարախօսք. des éloquents. — آرا · — پرداز — Ճարտարախօս. éloquent. — چين քսու. délateur.

سخندان { սէհէնտան [ք] 1. Բանագէտ. savant 2. Ճարտարախօս. bon parleur, éloquent.

سخونت { սուխունէթի* [ա] Ջեռուցում. échauffement.

سخى { սահի [ա] Առատաձեռն. généreux, libéral [سخاوت էն] [յդ. سخيه]

سخيف { սահիֆ [ա] Սին, անմիտ, անհաճար. frivole, absurde. [سخافت էն] [յդ. سخفه] ·

سخين { սահին [ա] Ջերմ, տաքցած. chaud échauffé [سخونت էն] [յդ. سخينه]

سد { սէտտ [ա] 1. Պատնէշ, արգել, խափան. barrière, empêchement, obstacle [յդ. سدود · اسداد] 2. Թումբ. digue 3. Տախտ. banc 4. Ար. խցում, խցուռք. tamponnement, oblitération: ا — խցել, փակել. barrer, obstruer. — و بند ا փակել. fermer. و — بند փակում. clôture.

سداد { սէտատ [ա] 1. Ուղղութիւն. droiture

2. ուփրաք. խցան. tampon 3. յթ. սէտտի. pl. de سده ·

سداسی { սիւտասի [ա] 1. վեցեակ. composé de six [էթ. سداسیه] 2. էտր. վեցգրեան. de six lettres : الوجوه — վեցանիստ. hexaèdre.

سداسیت { սիւտասիյեթ* [ա] վեցաւորութիւն. état de ce qui est composé de six.

سدب { սէտէպ [ա] փեգենայ. rue : فصیله —ی փեգենազգիք. rutacées.

سدد { սիւտէտ* [ա] յթ. սէտտի. pl. de سده ·

سدره { սիտրէ* [ա] Լոտոսենի (տունկ մ'է). lotus : سدرة المنتهی եօթներորդ երկինքին մէջ ծառ մ'է. un arbre qu'on dit exister en septième ciel.

سدس { սիւտիւս. սիւտուս [ա] Մէկ վեցերորդ. un sixième [յթ. اسداس]·

سدف { սէտէֆ [ֆ] փեգենայ rue.

سدوم { սէտում [ա] Սոդոմ (քաղաք) Sodom.

سده { սիւտտէ* [ա] 1. խափան, արգել. obstruction, obstacle [յթ. سدد] 2. Դուռ. porte.

سدید { սէտիտ [ա] 1. Ուղիղ. droit, juste [تشداد ԷՆ] [էթ. سدیده] 2. ուէ-տէյտ խփան, կուլիփ. opercule.

سدیر { սէտիր [ֆ] Բազմոց. sofa.

سدیك { սէտիք [ֆ] Մէզ. urine : زوری — միզարգելութիւն. strangurie

سر { սէր [պ] 1. Գլուխ. tête [յթ. سران] 2. Գագաթ. cime 3. Ծայր. bout 4. Գլխաւոր, առաջին. chef, en chef 5. Սէր, փափաք. amour, désir.

Աստ. از — نو նորէն. de nouveau. دن — كچدی յառաջահատ, ախոյեան. qui combat aux premiers rangs. champion. به یر — գլուխն ի գետին. la tête sur le sol.

سر { սըրր [ա] Գաղտնիք, խորհուրդ. secret, mystère [յթ. اسرار]· Աստ. طوتمق — գաղտնիք պահել. garder secret. اول — անհետիլ. disparaître. آچمق — գաղտնիք տալ. confier un secret.

سر { սըր [ֆ] Ապիկի, ջնարակ. vernis, glaçure.

سرا { սէրա [պ] 1. Երգող. qui chante 2. համ. سرای ԷՆ. ab. de سرای ·

سراء { սէրրա* [ա] Ուրախութիւն. réjouissance.

سرًّا { սըրրէն [ա] Ծածուկ, գաղտնի. en secret, secrètement.

سرائر { սէրաիր* [ա] յգ. سريره ի. pl. de سريره.

سراب { սէրապ [ա] Նրփերեւոյթ. mirage.

سرابا { սէրափա [պ] 1. Ոտից գլուխ. de pieds en cap, à la tête 2. Ամբողջովին. entièrement.

سراپرده { սէրափէրտէ [պ] Մեծ վարագոյր արքունի տան. grand rideau de la cour royale.

سراج { սէրրաճ [ա] Թամբագործ. sellier, harnacheur [ռմկ. սարաճ]. —يه اشياى Թամբք և կազմածք երիվարի. sellerie.

سراج { սիրաճ [ա] Կանթեղ lampe.

سراجخانه { սէրրաճխանէ [պ] Թամբի գործածոց. sellerie [ռմկ. սարաճխանէ].

سراچه { սէրաչէ [պ] Տնակ. maisonnette.

سرادق { սիրատըգ [ա] Վարագոյր. rideau [յգ. سرادقات].

سرارى { սէրարի* [ա] յգ. سريه ի. p.d. سريه.

سراسر { սէրասէր [պ] 1. Ծայրէ ի ծայր. d'un bout à l'autre 2. Ամբողջովին, համակ totalement.

سراسيمه { կամ سراسيه սէրասիմէ [պ] Ապշած, շուարած. stupéfait. embarrassé, hors de soi.

سراغ { սուրաղ [պ] Հետք. vestige.

سرآغاز { սէրաղազ [պ] ըՍկիզբ. commencement.

سرافراز { սէրէֆրազ [պ] Նշանաւոր, գեր ի վերոյ. distingué, éminent [յգ. سرافرازان]. —ى Նշանաւորութիւն. éminence.

سرافكنده { սէրէֆքէնտէ [պ] Գլխիկոր կախած. la tête baissée.

سراق { սիւրրագ* [ա]. յգ. سارقի. p.d. سارق.

سرآمد { սէրամէտ [պ] Ամենակատար, երեւելի. sommité [յգ. سرآمدان].

سرانجام { սէրէնճամ [պ] 1. Վախճան, ելք. fin, issue 2. Պատահար. événement.

سرانديب { սէրէնտիպ [պ] Սէյլան կղզի. Ceylan

سرانکشت { սէրէնկիւշթ [պ] Մատի ծայր. bout du doigt.

سراویل { սէրավիլ [ա] Վարտիք. caleçon.

سرای { սէրայ [պ] 1. Տուն. maison 2. Պալատ, ապարանք. palais, cour [տաճկ. սարայ] 3. երգող. qui chante [մէ. سرایان].

سرایت { սէրայէթ* [ա] 1. Տարածուիլ, հաղորդիլ. se propager, se communiquer 2. Տարափոխութիւն. contagion.

سرایش { սէրայիշ [պ] երգեցողութիւն. chant.

سرایلی { սէրայլը [թ] 1. Պալատական. courtisan 2. Պալատական կին. dame de cour.

سرباز { սէրպազ [պ] 1. Քաջ. brave [մէ. سربازان] 2. Պարսիկ զօրք. soldat persans 3. Գլխաբաց. nu-tête.

سربست { սէրպէսթ [պ] 1. Ազատ, անկախ. libre, indépendant [մէ. سربستان] 2. Համարձակ. franc, franchement : ـــجه ազատօրէն. librement. ـــلك ազատութիւն. liberté.

سربسته { սէրպէսթէ [պ] Գլխու կապուած. attaché à la tête.

سربستق { սէրպէսթը [պ] / سربستیت { սէրպէսթիյէթ* [ա] } Ազատութիւն. liberté.

سربلند { սէրպիւլէնտ [պ] Բարձրագլուխ. qui a la tête haute. glorieux.

سرپلمك { սէրփիլմէք [թ] 1. Սրսկուիլ. être aspergé 2. Աճիլ, մեծնալ. croître, grandir.

سرپمك { սէրփմէք [թ] 1. Սրսկել. asperger 2. Ցանել. parsemer 3. Տարածել. répandre 4. Ցօղանի անձրեւել. tomber en pluie fine.

سرپه { սէրփէ [թ] Սրսկում. aspersion.

سرپندی { սէրփինտի [թ] 1. Ցնցուղ. aspersion 2. Ցօղանի անձրեւ. pluie fine.

سرپوش { սէրփուշ [պ] Գլխանոց, ծածկոյթ. coiffure [տաճկ. սէրփօշ].

سرت { սէրթ [թ] 1. Կարծր. dur 2. Խիստ, բուռն. sévère, violent 3. Կծու, զաւրան. âcre, âpre 4. Խստաբարոյ. revêche 5.

Ծածանուն (ծով). (mer) houleuse 3. Խստաբերան (ձի). (cheval) rétif.

سرتابا { սէրթափա [դ] Տե՛ս. voir سراپا :

سرتاج { սէրթաճ [դ] 1. Թագ. couronne 2. Մեծ յարգանաց առարկայ. objet de grande vénération.

سرتاسر سرتسر { սէրթասէր սէրթէսէր [դ] Մէկ ծայրէ ծայր. d'un bout à l'autre.

سرتلشمك { սէրթլէշմէք [թ] կարծրանալ, խստանալ, կծուիլ, յուզիլ. s'endurcir, devenir dur, âcre, âpre, s'agiter.

سرتلك { սէրթլիք [թ] 1. կարծրութիւն. dureté 2. խստութիւն. sévérité 3. կծուութիւն. âcreté.

سرتيز { սէրթիզ [դ] Սրածայր pointu.

سرج { սէրճ [ա] Թամբ. selle [ջմ. سروج]: Ասաց. تركى — թիւրքի. ... selle turcique.

سرچشمه { սէրչէշմէ [դ] Ակ-բերան. source d'eau.

سرچه { սէրճէ [թ] Ճնճղուկ. passereau.

سرحد { սէրհատտ [դ] Սահ-մանագլուխ. confins, frontière [ջմ. سرحدات]: — دار ‑տար. Սահմանապահ. gardien des frontières.

سرخ { սուրխ [դ] 1. Կար-միր. rouge 2. Կարմիր թանաք. encre rouge: ى — կարմրութիւն. rougeur.

سرخس { սէրախս [դ] Պտեր (անուն մ'է) ([illegible]) . fougère.

سرخوش { սէրխօշ [դ] Գի-նով, արբեալ. ivre, enivré: — كور կարի արբեալ. ivre mort.

سرخوشلق { սէրխօշլուգ [թ] Գինովութիւն, արբեցութիւն. ivresse.

سرخيل { սէրխայլ [դ] Գլուխ ձիաւորաց. chef des cavaliers.

سرد { սէրտ [դ] 1. Ցուրտ. froid 2. Դառն. amer.

سرد { սէրտ [ա] 1. Հիւսել. tresser 2. Ցուցանել, ծանուցանել. exposer.

سرداب { սէրտապ سردابه սէրտապէ [դ] Գետնափոր բնակարան. habitation souterraine.

سردار { սէրտար [դ] Հրամանատար. commandant: Ասաց. اكرم — ընդ.

Համօրէն հրամանատար. généralissime. — قیر ی գիւ-ղային ոստիկանապետ. անդա-պահ. chef de la police rurale. garde champêtre.

سرداش { սէրտաշ [ք] Խոր-հրդակից, մտե-րիմ. confident, intime. —لق մտերմութիւն. confidence.

سردی { սէրտի [պ] Ցրտու-թիւն. froideur.

سرر { սէրէր* [ա] 1. յգ. سریر ի. pl. de سریر 2. սէրէր. յգ. سره ի. pl. de سره.

سررشته { սէրրիշթէ [պ] 1. Թելի ծայր. bout d'un fil 2. Պատրուակ, առ-իթ. prétexte, occasion.

سرزده { սէրզէտէ [պ] Գլ-ուխ զարկած. la tête heurtée contre : ظهور او — պատահիլ. arriver

سرزنش { սէրզէնիշ[պ] Յան-դիմանութիւն, կշտամբանք. reproche, réprimande.

سرسام { սէրսամ [ք] Տե՛ս. voir سرسم.

سرسری { սէրսէրի [պ] Թա-փառական, դա-տարկաշրջիկ. errant, vagabond: —لك Թափառականու-թիւն. vagabondage.

سرسم { սէրսէմ [ք] 1. Ա-պուշ, տխմար. stupide, idiot 2. Ընդար-մացեալ. stupéfait.

سرسملك { սէրսէմլիք [ք] 1. Տխմարութիւն. idiotisme 2. Ընդարմացում, թմրութիւն. étourdissement, stupéfaction. étourdi.

سرسملمك { սէրսէմլէմէք սըր-سملنمك սէրսէմլէն-մէք [ք] Ընդարմանալ, թմրիլ. s'étourdir, s'assoupir.

سرشار { սէրշար[պ] Զեղուն, լիուլի. tout plein. jusqu'au bord.

سرشت { սէրիշթ [պ] Բնու-թիւն, բոյս բա-րոց. naturel, tempérament

سرشك { սիրիշք [պ] Արտա-սուք. larme.

سرطان { սէրէթան [ա] 1. Խեցգետին. écrevisse, cancer 2. Քաղց-կեղ. cancer : ی— . լ— քաղցկեղային. cancéreux.

سرعت { սիւրաթ* [ա] Ա-րագութիւն. rapidité, vitesse, accélération : له— արագ. à la hâte. الانتقال — դիւրըմբռնողութիւն. susceptibilité. الانتقال — լաւ հասկացողութիւն. bonne intelligence. له— շուտ, ա-

բազ. vite, accéléré, rapide.

سرعسکر { սէրʻասքէր [ա] Սպարապետ. ministre de la guerre: — باب . — قپوسی սպարապ-ետի պաշտօնատունն. département du ministère de la guerre. Seraskérat. لك— dignité, charge, rang du Seraskier.

سرعسکری { սէրասքէրի [ա] Սպարապետա-կան. du ministère de la guerre.

سرغوج { սէրղուճ [թ] Տե'ս. voir صورغوج.

سرفراز { սէրֆէրազ [ա] Տե'ս. voir سرافراز.

سرفرو { սէրֆիրու [ա] Խո-նարհ. humble: ا — խոնարհիլ. s'humilier.

سرفه { սէրֆէ* [ա] Թրթուր chenille.

سرقت { սէրգաթ* [ա] 1. Գո-ղութիւն. vol 2. Գողնալ. voler.

سرقه { սէրգա* [ա] Գողու-թիւն. vol.

سرکاتب { սէրքեաթիպ [ա] Ա-ռաջին քարտու-ղար. secrétaire en chef.

سرکار { սէրքեար [ա] 1. Վա-րիչ. régisseur 2. սէրքեարլըգ. Գործի վարչութիւն. di-rection des affaires.

سرکذشت { սէրկիւզէշթ [ա] Արկած. aventure.

سرگران { սէրկիրան [ա] Գլ-ուխը ծանր. qui a la tête lourde, pesante.

سرگردان { սէրկէրտան [ա] Թափառեալ, յա-ռաջ երթեալ, ապշահու-եալ. étourdi, égaré, ébahi.

سرکرده { սէրքէրտէ [ա] Գլխ-ւոր, պետ. chef, commandant.

سرکرم { սէրկիւրմ [ա] Գրգռ-ուած. excité.

سرکش { սէրքէշ [ա] Անհնա-զանդ, խեռ. dés-obéissant, rebelle: انه — անհնազանդի պէս. comme un rebelle.

سرکشته { սէրկիւշթէ [ա] 1. Հնազանդ. obé-issant.

سرکشلك { սէրքէշլիք [թ] Ան-հնազանդութիւն. désobéissance.

سرکنجبین { սիրքէնճէպին [ա] } Քացա-խով և մեղրով շի-նուած օշարակ. oxymel, a-cétomel.
سرکنکبین { սիրքէնկէպին [ա] }

سرکه { սիրքէ [ա] Քացախ. vinaigre: قورشون

— سي — քացախատ կապարի. acétat de plomb. — بت سي — սիրքէ. lente.

سركه‌جي { սիրքէճի [բ] Քացախավաճառ. vinaigrier.

سرگی { սէրկի [բ] 1. Վաճառանոց ցոյցք. étalage 2. Ցուցահանդէս, արուեստահանդէս. exposition 3. Փայտակերտ համառօտ կրպակ. échoppe 4. Գանձատուն. bureau de caisse 5. Պաշտօնատունէ մը վճարելի ամսի. chèque payable par un bureau d'administration.

سرگين { սէրկին [բ] Տարածուած. étendu.

سرلامق { սըրլամագ [բ] Ապիկել. vernisser.

سرلوحه { սէրլէվհէ [ա] Վերնագիր, խորագիր. titre, épigraph.

سرم { սէրմ [ա] ... Վերջին աղիք ... rectum.

سرما { սէրմա [պ] Ձմեռ. hiver.

سرمايه { սէրմայէ [պ] Դրամագլուխ. capital, fonds 2. Արժեգին. prix de revient.

سرمايه‌دار { սէրմայէտար [պ] Դրամատէր. capitaliste [յգ. سرمايه‌داران]:

سرمد { սէրմէտ
سرمدی { սէրմէտի [ա] Մշտնջենաւոր, յաւիտենական. perpétuel, éternel [իգ. سرمديه]:

سرمديت { սէրմէտիյյէթ [ա] Յաւիտենականութիւն. éternité.

سرمست { սէրմէսթ [պ] Արբեցած, գինով. enivré, ivre [յգ. سرمستان]:

سرمك { սէրմէք [բ] Տարածանել, սփռել. փռել. étendre.

سرمنزل { սէրմէնզիլ [պ] Վերջին իջեւան, կայան. dernière halte, station.

سرمو { սէրիմու. սէրմու [պ] Մազի չափ. un iota

سرمه { սիւրմէ [պ] 1. Ծարիր. noire d'antimoine. collyre 2. սէրմէ [բ] Տարածուած. étendu 3. Տարածում. action d'étendre.

سرمه‌دان { սիւրմէտան [պ] Ծարրի տուփ. étui à collyre.

سرن { սէրէն [բ] 1. Կայմ. mât 2. Գերան. espars, poutre.

سرنا { սիւրնա [պ] Տե՛ս. voir زورنا.

سرناس { սէրնաս [պ] Իրա-զեկ, փորձառու initié, expert, expérimenté [ռամկ. սերէննաս].

سرنامه { սէրնամէ [պ] Վեր-նագիր, խորագիր, titre, vedette.

سرنديب { սէրէնտիպ [ա] Սէյ-լան կղզի. Ceylan

سرنكون { սէրնիկիւն [պ] Գլխի-վայր. la tête en bas, renversé.

سرنوشت { սէրնէվիշթ [պ] Ճա-կատագիր. destin, destinée.

سرو { սէրվ [պ] Նոճի. cyprès [ռամկ. սէլվի]. Ածց. روان — (գեղեցիկ նոճի) բարձրահասակ գեղադէմ մարդ. une belle personne à taille élégante.

سروال { սէրվալ [ա] Անդրավարտիք. caleçon.

سروج { սիւրուճ* [ա] Յգ. սրճի. p.d. سرج.

سرود { սիւրուտ [պ] Երգ. chant. hymne.

سرور { սէրվէր [պ] Գլխա-ւոր. chef [յգ. سروران]. Ածց. كائنات — . — انبيا Մուհամմէտ. Mahomet. — ى . — لك գլխաւորութիւն. supprématie, primauté.

سرور { սիւրուր [ա] Ուրա-խութիւն, ցնծու-թիւն. joie, allégresse.

سرور { սիւրուր [թ] Սու-լեմայ սնդիկի. précipité de mercure.

سروستان { սէրվիսթան [պ] Տեղի ուր կան բազում նոճիք. lieu planté de plusieurs cyprès.

سروش { սիւրուշ [պ] Հրեշ-տակ. ange.

سروى { սէրվի [թ] Նոճի. cyprès.

سره { սիւրրէ* [ա] Պորտ. nombril [յգ. سرات. سرر]. سرة البرور պորտ ընդեղ. hile.

سرهنك { սէրհէնկ [պ] Ա. Վաշ-տաւոր. sergent [յգ. سرهنكان] Բ. Հազարապետ major.

سرى { սիւրրի [ա] Պորտա-յին. ombilical, hilifère [էգ. سريه].

سريان { սիւրյան [ա] Ասորիք Syriens.

سرياني { սիւրյանի [ա] Ասո-րական, ասորի. Syriaque, syrien, assirien [էգ. سريانيه]. — جه ասորերէն. langue Syriaque.

سرير { սէրիր [ա] Ա. Գահ. trône [յգ. سرر] Բ. Մահիճ. lit.

سرّه { սըրրը * [—] 1. Գաղտնիք, խորհրդաւոր բան. secret, mystère [տե. سرائر]։

سريری { սըրըրի [—] Բժշ. Մահճական. clinique [են. سريريه]։

سريريات { սըրըրիյյաթ* [—] Մահճական այսինքն հիւանդաց անկողնոյն քով գործնականապէս տրուած դասեր. clinique.

سريع { սէրի՛ [—] Արագ, շուտ. rapide, vite, accéléré [سرعت են] [են. سريعه]։ Ա-ոց. الانفعال — դիւրախաբ. dupe. الحركه — դիւրաշարժ. leste. — السير . السير — Ճեպընթաց. marche pressée. à grande vitesse. الزوال — վաղանցուկ. fugace. الاعتقاد — դիւրահաւատ. crédule. الانتقال — առոյգ միտքի տէր. qui a un esprit vif.

سريعاً { սէրի՛ան [—] Շուտով, փութով, վաղվաղակի. promptement, vite, à la hâte.

سرين { սէրին [ի] Զով, քիչ մը ցուրտ. frais, un peu froid.

سرينلشمك { սէրինլէշմէք [ի] Զովանալ, քիչ մը ցրտանալ. se rafraîchir.

سرينلك { սէրինլիք [ի] Զովութիւն. fraîcheur.

سرينلمك { սէրինլէմէք سرينلشمك սէրինլէշմէք [ի] Տե՛ս. voir سرينلشمك ։

سريه { սէրրիյյէ*[—] Հարճ. concubine.

سز { սիզ [ի] Դուք. vous: Ա-ոց. اعلم — ինչպէս որ կուզէք. comme vous voulez. جه — քստ ձեզ. d'après vous.

سز { սիզ, ըսըզ [ի] Առանց, ան... ոչ... sans, in, non, manque de.

سزا { սէզա [դ] Արժանի, արժանաւոր. digne, convenable, mérité.

سزاوار { սէզավար [դ] Արժանի. digne: بيورمق — շնորհել. accorder.

سزدرمك { սէզդիրմէք [ի] Կռահել, դիտել տալ. laisser comprendre, observer.

سزمك { սէզմէք [ի] 1. Զգալ. observer 2. կռահել, իմանալ. s'appercevoir, percer, pénétrer.

سزتی { սէզդի [ի] Նշան, ազդ. indice, avis.

سزو { սէզու [ի] Սունկնի, ամկենի. liège.

سزيك { սէզիք [ի] Նշանակ, ազդ. indice, avis

سزين { սէզին. առանց [ի] Ա-ռանց. sans.

سس { սէս [ի] 1. Ձայն. voix, son 2. Աղա-ղակ, աղմուկ. cri, bruit : چيقارمق — պոռալ. crier. — ويرمك արթնցնել. éveiller.

سست { սէսթ [դ] Թոյլ, տկար. mou, relâché, faible : اكدام — մնայուն տկար. débile. Թուլա-մորթ. mou.

سستى { սէսթի [դ] Թուլու-թիւն. mollesse.

سسلنمك { սէսլէնմէք[ի]Ձայն տալ, կանչ հա-նել, appeler, crier.

سطح { սաթհ [ա] 1. Երես, մակերեւոյթ. face, surface [յգ. سطوح] 2. Երես. Մակարդակ. plan.

سطحى { սաթհի [ա] 1. Մա-կերեւութական. superficiel 2. Հարեւանցի, վեր ի վերոյ. superficiel : — بو վեր ի վերոյ. superficiellement.

سطر { սաթր [ա] Գիծ, տող. trace, ligne [յգ. سطور] باشى — Նոր տող. à la ligne. alinéa.

سطرنج { սաթրանճ [ի] Ճատ-րակ. jeu d'échecs — لو Ճատրակաձեւ պէս. en échiquier.

سطوت { սաթվէթ* [ա] 1. Ուժգնութիւն. impétuosité [յգ. سطوات] 2. Հզօրութիւն. puissance.

سطوح { սութուհ* [ա] յգ. սաթհ. p de سطح.

سطور { սութուր*[ա] Գծեր, տողեր., lignes [յգ. سطر].

سطيح { սաթիհ [ա] Անկիւ-նաւոր երես, հա-տած (ադամանդի). facette.

سعات { սէ'աթ* [ա] յգ. սաի. pl de ساعى.

سعادت { սէ'ադէթ* [ա] Եր-ջանկութիւն, ե-րանութիւն. bonheur, prospérité, félicité : وقت Ա.յ. — Մուհամմէտի աղջանկութեան շրջանը. époque où vivait Mahomet. سز — ապերջանիկ. infortuné, malheureux. — مند երջանիկ. heureux.

سعادتلو { սէ'ադէթլի — سعادتلى սէ'ադէթլու [ի] 1. Երանելի, երջանկաւէտ. bien heureux, fortuné 2. Վսե-մափայլ. Son Excellence.

سعال { սէ'ալ [ա] Հազ. toux : — ال حشيشة Հազի օգտակար դեղնածաղիկ մը. pas-d'âne. —

دیکی կապոյտ հազ. կուլլուլի. coqueluche. عنید — սաստիկ հազ. toux férine. متناوب — նոպայական, մղձկուկ հազ. toux quinteuse.

سعاوی { սէ'ավի [-] Համբերատար. patient, endurant.

سعایت { սի'այեթ* [-] 1. Թանապարհուշութիւն, մատնութիւն. intrigue, tripotage, trahison 2. Զրպարտութիւն. calomnie, imposture.

سعتر { սա'թեր [-] Ուրթրին (բոյս). serpolet.

سعد { սա'դ [-] 1. Երջանկութիւն. bonheur 2. Բարեբեր. de bon augure: Աստղ. اکبر — Լուսնթագ. Jupiter. اصغر — Արուսեակ. Vénus.

سعداء { սու'ադա*[-] Երանելիք. les bienheureux [եզ. سعید].

سعدین { սա'դեյն [-] Լուսնթագ և Արուսեակ. Jupiter et Vénus.

سعر { սի'ր [-] Ընթացիկ գին. prix courant [յգ. اسعار].

سعفه { սա'ֆե* [-] Քէլ. գլխ. Քոսութիւն. teigne: رطبه — թաց. achores.

سعه { սի'ա* [-] 1. Ընդարձակութիւն. amplitude 2. Կարողութիւն, Իշխանութիւն. pouvoir, portée 3. Դիւրութիւն. aisance 4. Տարածութիւն. amplitude: علی قدر ال — բստ (իմ) կարողութեանս. de (mon) mieux.

سعی { սա'յ [-] Ջանք, ճիգ. effort: ا — ջանալ, ճգնիլ. s'efforcer, tâcher.

سعید { սա'իտ [-] Երջանիկ. heureux [իգ. سعیده] [յգ. سعدا] [سعادت եւ].

سعیر { սա'իր [-] Դժոխք. enfer.

سفائن { սեֆաին*[-] Նաւեր. navires, vaisseaux [եզ. سفینه].

سفاد { սիֆատ [-] Զուգաւորութիւն անասնոց. accouplement.

سفار { սուֆֆար* [-] յոգն. pl. de سافر.

سفارت { սեֆարեթ* [-] Դեսպանութիւն, դեսպանատուն. ambassade, légation: سنیه — օսմանեան դեսպանատուն. ambassade ottomane.

سفارتخانه { սեֆարեթխանէ [-] Դեսպանատուն. ambassade, légation.

سفارج { սէֆարէճ* [ա] յղ. سفرجل p. d. սֆրճլի.

سفاك { սէֆֆագ [ա] Ճտա-րիւն Թափող. արիւնարբու. sanguinaire.

سفال { սէֆալ [ա] Հողեղէն անօթ. vase de terre.

سفالت { սէֆալէթ* [ա] 1. Ստորնութիւն. infériorité 2. Թշուառութիւն. misère.

سفاهت { սէֆահէթ* [ա] 1. Անմտութիւն. sottise, niaiserie 2. Շռայլութիւն, զեղխութիւն. prodigalité, débauche.

سفتاح { սիֆթահ [ա] 1. Սկիզբ. commencement 2. Առաջին վաճառք. étrenne [ռմկ. استفتاحلك].

سفتاحلامق { սիֆթահլամագ [թ] 1. Սկսիլ. commencer 2. Առաջին վաճառք ընել. faire l'étrenne.

سفته { սիֆթէ [պ] Ծակուած. percé, perforé : — نا չծակուած, կոյս. non percé, vierge, intact.

سفر { սիֆր [ա] Գիրք; Մատեան. livre [յգ. اسفار].

سفر { սէֆէր [ա] 1. Ուղեւորութիւն. voyage [յգ. اسفار] 2. Արշաւանք, պատերազմ. expédition, guerre, campagne 3. Անգամ. fois : Ա. յ. ۱ — Ճամբորդել. voyager. آچمق — պատերազմ հրատարակել. déclarer la guerre. ی — حال պատերազմական վիճակ. état de guerre. — مدت երեք. երեք աւուր կամ 18 ժամու ճանապարհ. chemin de trois journées ou de 18 heures.

سفرا { սիւֆէրա* [ա] Դեսպանք. ambassadeurs [եզ. سفير].

سفرجل { սէֆէրճէլ [ա] Սերկեւիլ. coing.

سفره { սօֆրէ* [ա] Ճաշու սեղան. table à manger [ռմկ. սուֆրա]. Ա. յ. — بزی սեղանի ծած-կոց. nappe. طاقمی — սեղա-նոյ սպաս. vaisselle. — قورمق սեղան դնել. dresser la table. جی — սեղանապետ. maître d'hôtel.

سفری { սէֆէրի [ա] 1. Ուղեւորութեան. de voyage. [եզ. سفر] 2. Պատերազմական. de guerre 3. Պատերազմական վիճակի յատուկ. réservé à l'état de guerre 4. սէֆրի [թ] Սե-

թամամայր. pointu [...]։

سفرحصار { սիվրիհիսար [ի] Սիվրիհիսար. Sivrihissar.

سفسطه { սաֆսաթա* [ա] Իմաստակութիւն. sophisme : [...]։ سوفسطائی — իմաստակ. sophiste.

سفك { սէֆք [ա] 1. Հեղուլ, թափել. verser 2. Հեղում. effusion.

سفلا { սուֆէլա* [ա] 1. յգ. سفیل ի. pl. de سفیل 2. սուֆլա էգ. اسفل ի. f. de اسفل ։

سفله { սըֆլէ* [ա] 1. Ցած, անարգ (մարդ). homme bas, vil, ignoble 2. սէֆէլէ* յգ. سافل ի. pl. de سافل

سفلی { սուֆլի [ա] 1. Ստորին. inférieur 2. Անարգ. de basse condition 3. սուֆլա* Ամենաստորին. le plus bas, inférieur [էգ. اسفل ի]։

سفلیت { սըֆլիյէթ*[ա]Ստորնութիւն. bassesse, infériorité.

سفن { սուֆուն*[ա] Նաւեր navires [եզ. سفینه]

سفوف { սէֆուֆ [ա] Փոշի (դեղագործական) poudre (pharmaceutique).

سفه { սէֆահ [ա] Անմտութիւն. sottise.

سفها { սուֆէհա* [ա] յգ. سفیه ի. pl. de سفیه ։

سفید { սէֆիտ . սէֆիտ [պ] Սպիտակ . blanc : Ակդ. — بحر Միջերկրական. Méditérranée.

سفیر { սէֆիր [ա] Դեսպան. ambassadeur, envoyé [سفارت էն] [յգ. سفرا]։

سفیل { սէֆիլ [ա] 1. Ստորին. bas, inférieur [سفالت էն] [էգ. سفیله] 2. Թշուառ, եղկելի. misérable [յգ. سفلا]։

سفیللك { սէֆիլլիք [թ] Թշուառութիւն. misère, malheur.

سفینه { սէֆինէ* [ա] Նաւ . navire, vaisseau [յգ. سفن . سفائن]։

سفیه { սէֆիհ [ա] 1. Անմիտ. frivole [سفاهت էն] [էգ. سفیهه] [յգ. سفها] 2. Զեղխ, շռայլ. débauché, prodigue.

سفیهانه { սէֆիհանէ [պ] Ան- միտ կամ զեղխ մարդու վայել. propre à un sot ou à un débauché.

سقا { սաքքա [ա] Ջրկիր. porteur d'eau : — قوشی եկքանեկ որ կարմրա- գլուխ թռչնիկ մ'է . chardonneret.

سقات { սուքաթ*[ա] յգ. ساق ի. pl. de ساق ։

سقامت { սէգաւէթ* [ա] 1. խօթութիւն. infirmité 2. թերութիւն, յոռութիւն. défaut, vice 3. վնաս. dommage : ـلو — վնասակար, վտանգաւոր. nuisible, dangereux.

سقايت { սիգայէթ* [ա] Տե՛ս voir سق.

سقر { սագար [ա] Դժոխք. enfer.

سقراط { սուգրադ [ա] Սոկրատ. Socrate.

سقط { սագադ [ա] 1. կոտրած, փճացած. brisé, endommagé 2. խեղանդամ. estropié 3. խոտան. de rebut 4. վտանգաւոր. dangereux 5. Անպատուոր, թերակատար. défectueux 6. Սխալ. faute, erreur [յք. سقطات].

سقط { սըգդ [ա] Թերածին, աղբ, վիժած. avorton.

سقطلامق { սագադլամագ [թ] 1. խեղել. estropier 2. վնասել. endommager.

سقطلق { սագադլըգ [թ] 1. վնաս dommage 2. Աւեր. ruine, avarie.

سقف { սաքֆ [ա] Առաստաղ. toit [յք. سقوف]

سقم { սէգամ [ա] Ախտ, հիւանդութիւն. maladie [յք. اسقام].

سقمونيا { սագմօնիա [յ] Սկամոնիա. scammonée.

سقنقور { սագանգուր [ա] 1. Տեսակ մը մողէս. espèce de lézard 2. Պաստառ. pièce de mousseline qui sert de bandage.

سقوط { սուգուդ [ա] 1. Իյնալ. tomber 2. Անկում. chute, prolapsie

سقوف { սուգուֆ* [ա] յք. سقف ին. pl de سقف.

سق { սագի՛ [ա] Ջուր տալ, ոռոգել. abreuver, irriguer, arroser.

سقيم { սագիմ [ա] 1. Խօ-թացեալ. infirme [سقامت էն] [յք. سقماء] 2. Թիւր, յոռի, պակասաւոր. erroné, vicieux, défectueux.

سك { սէկ [պ] Շուն. chien [յք. سگان].

سكا { սանա [թ] Քեզի. à toi.

سكارا { սիւքեարա* [ա] Գի-նովներ. ivres [յք. سكران].

سكاكين { սիքեաքին* [ա] յք. سكين ի. pl.de سكين.

سكال { սիգեալ [պ] Խորհ, մտածութիւն. pensée, idée.

سكان { սիւքեան [ա] Ա. Ղեկ. gouvernail, timon Ց*. Բնակիչք. habitants [չ. سكن]·

سكانه { սէքեանէ [ղ] Շան պէս. շնական. canin.

سكبان { սէկպան [ղ] Շնապան. garde de chiens Ց. Տե՛ս. voir سكمن ·

سكته { սէքթէ* [ա] Ա. Դադար. pause Ց. Բժկ. կաթուած. apoplexie Ց. Ընդմիջում, խափանում. interruption: Ս. صاعقه — սաշտաբերող[illegible]թիւն. catalepsie. قلب — սրտի կաթուած cardiorrhémie.

سكته دار { սէքթէտար [ղ] Ա. Դադարեալ, ընդմիջեալ. cessé, interrompu Ց. Վնասուած. reçu d'atteinte, endommagé: ا — վնասել. endommager, porter atteinte.

سكتى { սէքթի [ա] Կաթուածական, կաթուածար. apoplectique.

سكدرمه { սէքտիրմէ [ի] Ոստոստում (գնդակի, քարի): ricochet.

سكدريجى { սինտիրիճի [ի] Մարսողական, մարսողական. digestif.

سكر { սէքր [ա] Գինովութիւն. ivresse.

سكر { սէքքէր [ա] Շաքար. sucre: دوادار — շաքարաբեր գեղձ մ'է. saccharure. عنب — խաղողաշաքար. glycose.

سكرات { սէքէրաթ* [ա] Գինովութիւն. ivresse: الموت — տագնապի գառացանք. délires du mourant.

سكران { սէքրան [ա] Արբեալ, գինով. enivré.

سكرت { սէքրէթ* [ա] Գինովութիւն. ivresse

سكرتمك { սէյիրթմէք [թ] Վազել, ընթանալ. courrir. presser le pas.

سكردم { սէյիրտիմ [թ] Ա. Ոտնընթացք. course de pied Ց. Ծածուկ ուղի ամրոցի. chemin couvert d'une fortification.

سكرك { սէյրէք [թ] Տե՛ս. voir سيرك ·

سكرمك { սէյիրմէք [թ] Ա. Ոստոստել. sautiller Ց. Բաբախել, թնդալ. palpiter.

سكرمه { սէյիրմէ [թ] Մարմնի մասերու թրթռացում, բաբախում. palpitation

سكرى { սէքքէրի [ա] Շաքարային. sac-

charin [Ի. պ. سکر].

سکرین { սէքէրին [պ] Շա-քարուտ, քաղցր. doux. sucré.

سکز { սէքիզ [թ] Ութը. huit: ... — . ... — ութնոց. composé de huit.

سکزر { սէքիզէր [թ] Ութ-ական. huit à huit

سکزنجی { սէքիզինճի [թ] Ութե-րորդ. huitième.

سکسان { սէքսէն [թ] Ութ-սուն. quatre-vingts: ... — . ... — բազ-մաթիւ անգամ. maintes fois. ... — ութսունական. qui vaut 80. ութսունամեայ. octogénaire. ... — ութ-սուներորդ quatre-vingtième

سکسترو { սէքէսթրօ [է] Գը-րաւում (առանց-ատեան դատարանական...). saisie, arrêt.

سکمك { սէքմէք [թ] 1. Ցատքել, ոստոստել. sauter, sautiller.

سکمن { սէյմէն [թ] Հին ա-ատենի թուրք զօ-րաց մի դասն էր. corps spécial de l'ancienne armée turque [—. سکبان].

سکنا { սէքնա* [ա] Տե՛ս. voir سکنی.

سکنات { սէքէնաթ* [ա] Դա-դարք. pauses [Իբ. سکنه].

سکندر { սէքէնտէր [ա] Ա-ղեքսանդր. Alexandre: رومی — Մեծն Աղեք-սանդր. Alexandre le grand.

سکنه { սէքէնէ* [ա] 1. Բնա-կիչք. habitants [Իբ. ساکن] 2. Դադար. pause.

سکنی { սուքնա* [ա] Բնա-կութիւն. habitation: — قابل բնակելի. habitable.

سکوت { սուքութ [ա] 1. Լռ-ութիւն. silence 2. Լռել. se taire.

سکوسترو { սէքուէսթրօ [է] Տե՛ս voir سکسترو.

سکود { սէօյիւտ [թ] Ուռի. saule.

سکون { սուքուն [ա] 1. Բնակութիւն. habitation 2. Անշարժութիւն. immobilité 3. Խաղաղու-թիւն. tranquillité, calme 4. Քեր. Տառի մը ձայնանիշէ զուրկ ըլլալը. l'absence d'une signe phonique sur une lettre.

سکونت { սուքունէթ* [ա] 1. Խաղաղութիւն, հանդարտութիւն. calme,

tranquillité 2· Խաղաղութիւն, լրջութիւն· gravité: كسب — խաղաղիլ, հանդարտիլ· se calmer· لى — խաղաղ· calme· ծանր, լուրջ· grave, sérieux·

سكه { ․սէքքէ* [ա] 1· Կնքոց (դրամի)· coin (de monnaie) 2· Դրամ· monnaie 3· Տեսակ մը փեղոյր դերվիշաց· espèce de bonnet des derviches·

سكه زن { ․սէքքէզէն [գ] Դրամահատ· monnayeur·

سكه كن { ․սէքքէքէն [գ] Կնքոց փորող· graveur du coin·

سكيجى { ․սինիճի [ի] Մարսողական· digestif·

سكير { ․սինիր [ի] 1· Ջիղ, նեարդ· nerf 2· Երկայն թել անկոց· nervure, fibre: Աղոց· علت — ջղացաւութիւն· névralgie· لو — ջղուտ, ջղագինդ· nerveux·

سكيروس { ․սէքիրօս [ղ] Բիլ· Կարծր և անցաւ ուռուցք· squirrhe: ى — կարծր և անցաւ· squirreux·

سكيل { ․սիկիլ [ի] Գորտնուկ· verrue: اوتى — կաթնախոտ կամ անփարփի որը կածինճներն կը բուժեն· dent-de-lion ou éphorbe (curatifs des verrues)·

سكين { ․սիքքին [ա] Դանակ· couteau [յգ· سكاكين]

سكينه { ․սէքինէ* [ա] Անդորրութիւն· tranquillité·

سل { ․սէլ Հեղեղ· torrent [Իսոր· سيل են]։

سلّ { ․սէլլ [ա] Պատեանէն հանել· tirer du fourreau, dégainer·

سل { ․սիլ [ա] 1· Թոքախտ, Մաշում, Հիւծում· phtisie, consomption·

سلا { ․սէլա [ա] Խայթոց· aiguillon·

سلائق { ․սէլաիք*[ա] յգ· سليقه pl· de سليقه ։

سلاجقه { ․սէլաճիգա* [ա] յգ· سلجوق ի· pl·d· سلجوق

سلاح { ․սիլահ [ա] Զէնք· arme [յգ· اسلحه]։ صارلق — ի զէն դիմել· courir aux armes· طاورانمق — զէնք գործածել· faire usage de ses armes· بدست — զէն ի ձեռին· à main armée· انداز — Հրացանաձիգ·fusilier

سلاحخانه { ․սիլահխանէ [գ] Զինարան· dépôt d'armes· arsenal·

سلاحدار { սէլահտար [ա] Զի- նակիր. écuyer [յգ. سلاحداران] ։

سلاحشور { սէլահշէօր [ա] 1. Սպառազէն. homme armé [յգ. سلاحشوران] 2. Հրացանակիր. mousquetaire.

سلاحلندرمق { سلاحلاندرمق սէ- լահլանտըրմագ [ի] Զինել. armer.

سلاحلنمق { سلاحلانمق սէլահլան- մագ [ի] Զինիլ. s'armer.

سلاخت { սէլախէթ* [ա] Անհամութիւն. insipidité.

سلاست { սէլասէթ* [ա] Սա- հունութիւն ոճի facilité de style.

سلاسل { սէլասիլ* [ա] յգ. سلسله ի. pl. de سلسله

سلاطين { սէլատին* [ա] յգ. سلطان ի. pl. de سلطان

سلاق { սիլագ [ա] Այծառուն (տեսակ մի անկեան վրայ). anchilops.

سلالم { սէլալիմ* [ա] յգ. سلم ի. pl. de سلم ։

سلاله { սիլալէ* [ա] Արու- սերունդ մի ակա- նաւոր անձի. lignée, postérité mâle d'un personnage.

سلام { սէլամ [ա] 1. Փրկ- կութիւն. salut 2. Խաղաղութիւն. paix 3. Ող- ջոյն, բարեւ. salutation, compliment: Ասոյ. سلام ویرمك — բարեւել. saluer. سلام آلمق — ող- ջոյն փոխադարձել. rendre le salut. سلام طورمق — բարեւի կենալ. présenter les armes. se tenir prêt à recevoir la salutation d'un supérieur. سلام علیکم — ողջոյն ձեզ salut! je vous salue. وعلیکم السلام — ողջոյն և ձեզ ձեզ. à vous aussi, salut. ایله سلام — բարեւ ըրէք. mes compliments. اوتی سلام — կապնդեղ. livèche. — علیه السلام ալէյհիս- սէլամ ողջոյն նմա. salut à lui. — و السلام վէսսէլամ Մնայք խա- ղաղութեամբ. adieu. և ահա ամեն ինչ կատարեալ է. et voilà tout, tout est fini.

سلامت { սէլամէթ* [ա] 1. Փրկութիւն, ա- պահովութիւն. salut, sûreté 2. Զերծ լինելն. être à l'abri de 3. Բժշ. Թեթեւութիւն հիւանդութեան. bénignité.

Ասոյ. سلامته چقمق — ազատուիլ. arriver à bonne fin. له — եր- թայք խաղաղութեամբ. bon voyage. portez vous bien.

سلاملاشمق { սէլամլաշմագ [ի] Զիրար ողջու- նել. se saluer.

سلاملامق { սէլամլամագ [ի] Ողջունել. saluer.

سلاملق { սէլամլըգ [ի] 1. Սալամլըգ. տանը այրերու բաժինը. appartement des hommes. salle de réception 2. Հանդէս որ կը կատարուի ուրբաթ օրերը Սուլթանին մզկիթ գնացած պահուն. procession qui s'accomplit les vendredis à l'heure où le Sultan se rend à la mosquée.

سلب { սէլպ [-] 1. Ի բաց բառնալ. կողոպտել. ôter, enlever, dépouiller 2. Յափշտակում. enlèvement 3. Քեր. Ժխտում, բացասութիւն. négation: Ասոյ. امنيت — 1 Վստահութիւնը վերցնել. se méfier.

سلبيه { սէլպիյէ* [-] Ժխտական. négatif.

سلجم { սէլճէմ [-] Շողգամ. navet: زيق — Գանձեղակ. colza.

سلجوق { սէլճուգ [-] Սելջուկեան. Seldjoucide [յփ. سلاجقه . سلجوقيان]

سلحفا { սուլհէֆա* [-] Կրիա. tortue.

سلحفيه { սուլհէֆիյէ* [-] — Կրիայազգիք. chéloniens.

سلخ { սէլխ [-] 1. Քերթել (մորթել). écorcher 2. Վերջին օր լուսնային ամսոյ. dernier jour d'un mois lunaire.

سلخانه { սէլխանէ. [ի] Տե՛ս. voir سلخخانه :

سلخخانه { սէլխխանէ [ղ] Սպանդանոց. abattoir [տաճ. մսլախանէ] :

سلس { սէլիս [-] Տե՛ս. voir سليس :

سلسال սէլսալ, سلسبيل սէլսէպիլ { [-] Անապակ, անուշահամ զով ջուր. eau douce, limpide et fraîche.

سلسله { սէլսէլէ* [-] 1. Շղթայ. chaîne [յփ. سلاسل] 2. Շարք. série, suite 3. Ազգատոհմ, սերունդ. famille, race [տաճ. սօյ] 4. Փոխ. Շար. série: Ասոյ. جبال — շղթայ լեռանց. chaîne de montagnes. مراتب — աստիճանաւորութիւն hiérarchie. نسب — Տոհմագրութիւն. arbre généalogique.

سلطان { սուլթան [-] 1. Կայսր, ինքնակալ, Սուլթան. empereur, souverain, Sultan [յփ. سلاطين]

2. Գալատական իշխանուհի. princesse de cour.

Ասայ. — والده մայր Թագուհի. la reine mère. خاصكى — Հասէկի որմէ Սուլթանին որդի մը ծնած է. concubine qui a donné naissance à un enfant de Sultan. — افندم سم — աէր իմ. mon seigneur. — لق սուլթանութիւն. état, qualité d'un Sultan.

سلطانى { սուլթանի [—] կայսերական. impérial [իգ. سلطانيه]: Ասայ. قلعة — Տարտանէլ. les Dardanelles. — مكتب կայսերական Լիկէոն. lycée impérial.

سلطنت { սալթանաթ* [—] 1. կայսրութիւն. empire 2. թագաւորութիւն règne 3. Շքեղութիւն, պերճութիւն. pompe, magnificence: Ասայ. سنيه — Օսմանեան կայսրութիւն. empire ottoman. سورمك — . ١ — .. ١ — اجراى թագաւորել. régner. عربيسى — . قايغى — կայսեր անձին յատուկ կառք, նաւակ. voiture, embarcation propre à la personne du souverain. لو — շքեղ, մեծաշուք. fastueux, splendide.

سلع { սըլ' [—] Ճաթուածք (ձեռաց, ոտից). crevasse(aux mains,aux pieds)

سلعه { սըլ'ա. սըլ'ա*[—] իգ. 1. Այտուցի գնդ. taupe, loupe [յգ. سلع . سلعات] 2. Վաճառք. marchandise.

سلف { սելէֆ [—] Նախորդ. prédécesseur [յգ. اسلاف]: — ده յառաջագոյն. dans le temps passé, jadis.

سلفكه { սելէֆքէ [ի] Սելեւկիա. Séleucie.

سلق { սըլք [—] Ճակնդեղ (բոյս). betterave.

سلك { սիլք [—] 1. Դերձան. fil 2. Շարք, կարգ, գաս. rang, file, ligne 3. Ասպարէզ. carrière.

سلكمك { սիլքմէք [ի] Թօթուել, ցնցել. secouer: — الّه մէկէ մը ողբանալ. se plaindre de qn.

سلكنمك { սիլքինմէք [ի] Ինքզինք թօթուել, ցնցել. se secouer.

سلله { սիլլէ [ի] Տե՛ս. voir سيله :

سلم { սէլէմ [—] 1. Խաղաղութիւն. paix 2. իլէ — . կանխավճար. payement anticipé.

سلم { սուլլէմ [—] Սանդուղք. escalier [յգ. سلالم]:

سلما { սէլէմա* [ա] յգ. سليم-ի. pl. de سليم ։

سلمن { սէլէմէն [ի] Զառիկ. arsenic : — طالي նախաքլորաւոր առնդիկի calomel.

سلمى { սէլլէմ [ա] — الشكل սանդղաձև. scalariforme [եզ. سلمية] ։

سلوا { սէլվա* [ա] Լորամարգի. caille.

سلوت { սէլվէթ* [ա] Մխիթարութիւն. consolation.

سلوتجش { սէլվէթպախշ [պ] Մխիթարիչ. consolateur.

سلوك { սիւլուք [ա] Հետեւիլ, ընթանալ. suivre : ارباب — . اهل — ուխտեալ հաւատաւոր (ք). profès, ou des profès.

سلوى { սէլվա* [ա] Լորամարգի. caille.

سلوى { սէլվի [ի] Նոճի. cyprès.

سله { սէլլէ* [ա] Կողով. corbeille.

سلى { սիլլ [ա] Մխաւաչական. phthisique [եզ. سلية]

سليس { սէլիս [ա] Ահաւան (ոճ). (style) facile courant [եզ. سليسه][سلاست է]

سليقه { սէլիքէ* [ա] Ունակութիւն. habitude, routine [յգ. سلائق] ։

سليل { սէլիլ [ա] Նորածին. nouveau-né: ميت — մեռեալ ծնած. mort-né.

سليم { սէլիմ [ա] Անարատ, զերծ. immaculé, sans tache, exempt de [سلامت էն] [եզ. سليمه] [յգ. سلما]: — عقل ողջմտութիւն. bon sens, saine raison.

سليمان { սիւլէյման [ա] Սողոմոն. Salomon : ى— եղընգնաքար. onyx.

سليمه { սէլիմէ* [ա] Ոսկր (մատանց, ոտից, ձեռաց). phalangine.

سم { սըմմ [ա] 1. Թոյն. poison [յգ. سموم] 2. Ասղան ծակ. chas : السمك — ձկան թմբիր. coque du levant. الفار — զառիկ. arsenic

سم { սում [պ] Կճղակ, ոտքի. sabot, corne de pied.

سماء { սէմա* [ա] Երկինք. ciel [յգ. سماوات. سموات] : Ա.ոսյ. — علائم ال ծիածանի գօտի. arc-en-ciel.

سمات { սիմաթ* [ա] 1. Նշաններ. marques, insignes [յգ. سمه] 2. Ձիրքեր. dons, facultés : سموت — մարդասիրութեան նշան.

նէր կրող. qui porte les marques d'humanité.

سماحت { սէմահաթ* [ա] Առատաձեռնութիւն. générosité : پيشه — շնորհատուոր առատաձեռն. généreux, libéral.

سماحتلو { սէմահաթլը [ի] Առատաձեռն. généreux, libéral.

سماسره { սէմասիրէ* [ա] յգ. سمسار ի. pd. سمسار

سماط { սըմաթ [ա] Ճաշասեղան. table à dîner.

سماع { սէմա' [ա] 1. Լսելութիւն. audition 2. Հոգևոր պար և նուագ Տերվիշաց. danse et musique religieuse des derviches.

سماعخانه { սէմա'խանէ [պ] Արահ ուր կը պարեն տէրվիշք. salle où dansent les derviches.

سماعی { սէմա'ի [ա] Գեր. Անկանոն. irrégulier [էգ. سماعيه].

سماق { սըմմագ [ա] Աղտոր (ծառ մ'է) sumac: ی— ծիրանաքար. porphyre.

سماك { սէմաք* [ա] Ձուկեր. poissons [եզ. سمك]

سمانت { սէմանէթ ի. سمان սէմանէթ* [ա] Գիրութիւն, պարարտութիւն. embonpoint.

سماوات { սէմավաթ* [ա] Երկինք (նէր). cieux, firmament [եզ. سما].

سماوى { սէմավի [ա] Երկնային. celeste [էգ. سماويه].

سمباره { սըմբարէ [ի] Զմըռնիտեռան քար. ոչ-ճաքար émeri.

سمت { սէմթ [ա] 1. Ուղղութիւն, կողմ. direction, côté [յգ. سموت] 2. Թաղ. quartier 3. Ազիմութ. azimut: الرأس — Առյ. գագաթնակէտ, զէնիթ zénith. القدم — . الرجل — ոտնակէտ. nadir.

سمتراش { սէմթրաշ [պ] Դաշրակ (երկեկարց ամբակը կարելու գանակ). boutoir [ապա. սմբթրաշ].

سمح { սըմհ [ա] Առատաձեռնութիւն, շնորհ munificence.

سمحاء { սըմհա* [ա] Առատաձեռն. généreux [سماحت էն] [յգ. اسمح ի].

سمحاق { սիմհագ [ա] Ոսկրը պատող թաղանթ. périoste.

سمر { սէմէր [ի] 1. Համետ. bât 2. Բառնալի բեռնակրաց. crochets : —

اورمق թամքել. seller.

سمرت { սէ-մէրէթ* [ա] Թխ- խութիւն. brun, couleur brune.

سمرجى { սէմէրճի[ի] Համե- տագործ. bâtier.

سمركنمك { սէմիրկէնմէք [ի] Տե՛ս. voir سمرمك

سمرمك { սէմիրմէք [ի] Գի- րանալ, գէր- նալ. s'engraisser.

سمرلمك { սէմէրլէմէք [ի] Թամքել. seller.

سمسار { սիմսար [ա] Միջ- նորդ. courtier: —لق միջնորդութիւն. courtage [յգ. سماسره]:

سمساريه { սիմսարիյյէ* [ա] Միջնորդչէք. courtage.

سمسم { սիմսիմ [ա] Սուսամ, շուշմայ. séssame: —ى الشكل շուշմակերպ. sé- samoïde.

سمط { սիմթ [ա] Կրած ու- լունք շարուած գեր- ձան. fil rangé de grains.

سمع { սէմ' [ա] 1. Լսելու- թիւն. audition, ouïe 2. Ականջ. oreille 3. Լսել, ունկնդրել. entendre, écouter. —ا و طاعة սէմ'ան վէ թա'աթէն. ամենայն սիրով. avec grand plaisir.

سمعه { սէմ'ա* [ա] Լսելու- թիւն. audition.

سمعى { սէմ'ի [ա] Լսելեաց, լսողական. acous- tique, auditif [էգ. سمعيه]:

سمك { սէմէք [ա] Ձուկ. poisson [յգ. اسماك]:

سملجمك { սէ-մէ-լ-ճէ-մէք سلجنمك սը-ճը-մ- նէք [ի] Անձկութեամբ գա- լարիլ. se tordre avec an- goisse.

سمن { սէմէն [պ] Յասմիկ. jasmin.

سمن { սիմէն [ա] Գիրու- թիւն. embonpoint [ամբ. սէմէն]: Աստ. —كلك գիրնալ. s'engraisser.

سمنبر { սէմէնպէր [պ] Յաս- միկալանջ. qui a le sein blanc et suave comme le jasmin [յգ. سمنبران]:

سمند { սէմէնտ [պ] Մոխրա- գոյն ձի. cheval rouan [յգ. سمندان]:

سمندر { սէմէնտէր [պ] Սա- լամանդր (կեն- դանի). salamandre.

سمنستان { սէմէնիստան [պ] Յասմիկի պարտէ- զը. parterre des jasmins.

سمو { սը-մը-վվ [ա] Բարձ- րութիւն, երեւելու- թիւն. hauteur, éminence.

سموات { սէմավաթ* [ա] Եր-կինք(ներ) cieux. firmament [եղ. سما].

سموت { սումութ* [ա] յմ. սամթ. pl. de سمت.

سموح { սէմուհ [ա] Առա-տաձեռն. généreux, libéral [سماحت էն].

سمور { սէմմուր [ա] Գ. Սա-մոյր. zibeline Զ. Մուշտակ սամոյրի. fourrure de zibeline [տղն. սամուր].

سمورمك { սէմուրմէք [թ] Տե'ս voir سميرمك.

سموم { սէմում [ա] Գ. Թու-նաւոր. vénéneux [سم էն] Զ. Խորշակ. simoun Յ. սումում* Թոյներ. poisons [եղ. سم].

سمه { սէհ [թ] Ապուշ. hébété, stupéfait.

سمه { սէհ* [ա] Նշան. marque [յմ. سمات].

سمهلك { սէհլիք [թ] Ապու-շութիւն. stupéfaction.

سمهلنمك { սէհլէնմէք [թ] Ապուշնալ. tomber dans la stupeur.

سمى { սէմմի [ա] Գ. Թու-նային. vénéneux [էգ. سمية] Զ. սէմի. Անուանա-կից. homonyme [اسم էն].

سميات { սէմմիյաթ*[ա] Թու-նաւոր նիւթեր: substances vénéneuses.

سميت { սէմմիյէթ*[ա] Թու-նաւորութիւն. qualité vénéneuse.

سميت { սէմիթ [թ] Տե'ս. voir سميد.

سميح { սէմիհ [ա] Առատա-ձեռն. généreux libéral. [سماحت էն] [էգ. سميحه].

سميد { սէմիտ [թ] Գ. Բոկեղ, gimblette Զ. Օ-ղակ. anneau: اوني — Ալիւր fleur de farine. جى — բոկեղ վաճառող. qui vend des gimblettes.

سمير { սէմիր [ա] Գ. Պատ-մուած. raconté [سمر էն] Զ. Ընկեր. compagnon: Ազդ — صداقت Հա-ւատարիմ. fidèle.

سميركين { սէմիրկին [թ] Գէր. gras.

سميرمك { սէմիրմէք [թ] Գէ-րանալ. գիր-նալ. s'engraisser.

سميز { սէմիզ [թ] Գիրուկ. gras: اوت — Դան-դուռ, փրփրիմ: pourpier.

سميزلك { սէմիզլիք [թ] Գէ-րութիւն. graisse, embonpoint.

سميزلنمك { սէմիզլէնմէք [թ] Գիրանալ s'engraisser.

سميع { սեմի՛ [ս] Լսող. qui entend [سمع էն]։

سمين { սեմին [ս] Պարարտ. gras, engraissé. [سمانت էն] [իգ. سمينه]։

سن { սէն [ի] Դու. toi, tu.

سن { սինն [ս] 1. Ակռայ, ատամն. dent [յգ. اسنه . اسنان] 2. Տարիք, տիք. âge [յգ. اسنان]։ الحلم — իմաստութեան ակռայ. dent de sagesse.

سناء { սենա [ս] Բարձրութիւն. élévation: Արաբ. مكى — անճառ. séné. آمريقى — սիրամարգածաղիկ. poincillade. كاذب — պայթուկենի (թուփ մի). bagnaudier.

سنابل { սենապիլ* [ս] յգ. սնպլէի. pl. de سنبله։

سناج { սինաճ [ս] մուր. Մուր թեթև. fuliginosité ی— մրացեալ. fuligineux.

سنامكى { սինամէքի [ի] Անճառ. séné.

سنان { սինան [ս] Նիզակ. lance [յգ. اسنه]։

سنانير { սենանիր* [ս] յգ. սնուրի. pl. de سنور։

سنبل { սիւնպիւլ [դ] Յակինթ, ամբուլ. jacinthe: روى — նարդոս, համամբուլ. nard. ی — ամպամած. nébuleux.

سنبله { սիւնպիւլէ* [ս] 1. Հասկ. épi [յգ. سنابل] 2. Աստղ. Կոյս. vierge: متفرعه — յուրան. panicule.

سنت { սիւննէթ* [ս] 1. Սովորութիւն և օրէնք Մուհամմէտի. usage et pratique de Mahomet [յգ. سنن] 2. Թլփատութիւն. circoncision: Արաբ. ا — թլփատել. circoncire. او — թլփատուիլ. être circoncis. — اهل ուղղափառ, Մահմէտական. muslim orthodoxe. لو— թլփատեալ. circoncis. جى— թլփատիչ. celui qui opère la circoncision.

سنتينه { սէնթինա [է] Փոր, ծոց նաւու. sentine.

سنج { սէնճ [դ] Կշռող. qui pèse [յգ. سنجان]։ — نكته նրբամիտ. pénétrant.

سنجاب { սինճաբ [դ] 1. Սկիւռ. écureuil 2. Մուշտակ սկիւռի. petit-gris.

سنجابى { սինճապի [դ] Մոխրագոյն. gris [de souris] grisâtre, cendré.

سنجاغ / سنجاق { սանճաղ / սանճագ } [ի] 1. Դրօշ. drapeau, étendard 2. Գաւառակ.

subdivision d'une province. départemant.

Աչմագ. چكمك — դրօշ պարզել. arborer, déployer un drapeau. شريف — դրօշ Մուհամմէտականի. étendard du Prophète.

سنجاقدار { սանճագտար [ը] Դրօշակիր. porte-enseigne.

سنجان { սընճան [ը] Տեսակ մը փշոտ ծառ է. sorte d'arbre épineux.

سنجف { սընճաֆ [ը] Եզր, եզր. bord, lisière.

سنجلين { սընճիլէյին [ը] Ինչպէս դուք. comme vous

سنجيده { սէնճիտէ [գ] Կշռուած, կշռած. pesé : ۱ — կշռել. խորհիլ. peser. réfléchir.

سنخ { սընխ [ա] Խորշ փոքր. alvéole [ج. سنوخ]. انفيه — ունկային խորշ. alvéo-nasal.

سند { սէնէտ [ա] 1. Նեցուկ. appui [ج. اسناد] 2. Ապացոյց. preuve 3. Մուրհակ. document, acte, titre [ج. سندات].

سندروس { սանտարուս [գ] Ջնարակ. sandaraque.

سندس { սունտուս [ա] 1. Մետաքս. taffetas 2. Ծամկաւոր կերպաս. brocart.

سندلشمك { սէնէտլէշմէք [ը] Մուրհակ փոխանակել. échanger un acte

سندلمك { սէնտէլէմէք [ը] Օրօրել, երերել. vaciller, chanceler, bercer.

سنديق { սէնտիք [է] Հաշուեյարդար. syndic.

سنديقه { սէնտիքա [է] Ընկերութիւն, Հաշուեյարդարութիւն syndicat.

سنسين { սէնսին [ը] Տե՛ս. voir سيكسى.

سنك { սէնկ [գ] Քար, ապառաժ. pierre : خارا — մարմարիոն. marbre.

سنك { սէնին [ը] 1. Քու. ton, tes 2. Քուկդ à toi.

سنكدل { սէնկտիլ [գ] Քարասիրտ. qui a le cœur dur comme la pierre, impitoyable [ج. سنكدلان].

سنكسار { սէնկսար [գ] Քարկոծում. lapidation.

سنكستان { սէնկիստան [գ] Քարուտ վայր. endroit pierreux. rocailleux.

سنككى { սէնկինի [ի] Քուկդ le tien.

سنكلاخ { սէնկլախ [դ] Քարուտ վայր. endroit pierreux.

سنكين { սէնկին [դ] 1. Քարեղէն. de pierre 2. Քարոտ. pierreux.

سنن { սէնէն* [ա] յզ. سنت. pl. de سنت :

سنوح { սիւնուհ [ա] Ելնել, բղխել, յառաջ գալ. provenir, émaner.

سنور { սընօր [ի] Սահման. frontière, limite : قومق — , كسمك — սահմանադրել. délimiter.

سنور { սիննէվր [ա] Կատու. chat [յզ. سنانير] :

سنورداش { սընօրտաշ [ի] Սահմանակից. limitrophe.

سنوى { սէնէվի [ա] Տարեկան. annuel [سنه էն] [իգ. سنويه] :

سنه { սէնէ* [ա] Տարի, ամ. année, an [յզ. سنين]

سنه { սինէ* [ա] Քնէութիւն. somnolence.

سنه { սիւլինէ [ի] Սուլինա (բերան Դանուբի). Soulina.

سنهلك { սէնէլիք [ի] 1. Տարեկան. annuel 2. Միամեայ. d'un an.

سنى { սիւննի [ա] Ուղղափառ, սիւննի. orthodoxe, sunnite [յզ. سنيون] :

سنين { սինին. սինին [ա] Տարիներ, ամեր années, ans [եզ. سنه] :

سنيور { սինիօր [է] Տէր, պարոն. monsieur, sieur.

سنيه { սէնիյյէ* [ա] Բարձր, վսեմ. haut, sublime [իգ. سنى]. — اراده կայսերական հրաման. ordre impérial.

سو { սու [դ] Կողմ. côté, direction.

سوء { սու [ա] 1. Չարիք. mal [յզ. مساوى] 2. Գէշ. mauvais : Առաց. — قصد ոճիր, ապիրատութիւն. attentat. نفسه — قصد անձնասպանութիւն. suicide. ظن — կասկած. soupçon. استعمال — եղծում. abus. — المزاج վատառողջութիւն. cacochymie. تشكل — այլանդակութիւն. difformité.

سوابق { սէվաբիգ* [ա] 1. յզ. سابقه. pd. سابقه 2. Բձշ. Նախաշաւիղ. prélude..

سواحر { սէվահիր* [ա] յզ. ساحره. pd. ساحره :

سواحل { սէվահիլ* [-] Եզերքներ. côtes, rivages [եզ. ساحل]։

سواد { սէվատ [-] 1. Սեւութիւն. noirceur 2. Գրուածք. écriture 3. Մեղք. péché : العين — Աչքի բիբ. prunelle. ال داء — Սեւութիւն. mélanisme. تكثير — ատեկնոր բաներ գրել, մրոտել. barbouiller du papier.

سوادى { սէվատի [-] Սեւական. mélanique [եզ. سوادية]։

سوار { սիւվար [գ] 1. Հեծած. monté 2. Ձիաւոր. cavalier [յգ. سواران]։ اسب — او Հեծնել. monter. فيطون ، — Ձի, կառք հեծած. monté à cheval, en voiture.

سوارى { սիւվարի [գ] 1. Հեծելով. cavalier [յգ. سواريان] 2. Նաւապետ. capitaine d'un vaisseau : عسكرى — Հեծելազօր. cavalerie.

سواطير { սէվատիր* [-] յգ. ساطور. pd. ساطور.

سواعد { սէվա՛իտ* [-] յգ. ساعد. pd. ساعد։

سواغ { սէվաղ [-] Լուծիչ, հալիչ. excipient.

سواق { սէվվագ [-] Միշտ վարող. qui pousse toujours [սոք سوق]։

سؤال { սուալ [-] 1. Հարցում, հարց, խնդիր. demande, question [յգ. اسئله] 2. Մուրացողութիւն. mendicité : ا — Հարցնել. demander, questionner.

سوالف { սէվալիֆ* [-] յգ. سالفه. pd. سالفه.

سوبسو { — սու — [գ] Այս տեղ, ուրեք ուրեք. par-ci par-là.

سوبك { սուպէք [բ] Մեզաման մանկանց. urinal des enfants au berceau.

سوبو { սուպու [բ] Կոնաձեւ. conique.

سوبيه { սուպիյէ [բ] Նուշէ աղուշակ, նշաջուր. amandé, orgeat.

سوپوركه { սիւփիւրկէ [բ] Աւել. balai : چالى — ցախաւել. balai de bruyère. ميدان — Մեծ ցախաւել. gros balai de bruyère. حصير — Կնիւնաւել. balai de genêt. جى — աւելավաճառ. vendeur de balais. اورمق — աւլել. balayer.

سوپورمك { սիւփիւրմէք [բ] Աւլել. balayer

سوپوروندى { [ք] Աւելածք, ծաղ. balayure : ـ ... tas d'ordures.

سوپورجى { [ք] Աւլող, աւելածու. balayeur.

سوت { [ք] կաթ. lait: Ամայ. آنا — ... nourrice. اوتى — կաթնախոտ. sénéka. ويرمك — ծիծ տալ. donner à téter. اوركوز — ծծած կաթէն ... (...). enfant gâté par le lait qu'il tète. برادر — կաթին եղբայր. frère de lait. دن كسمك — կաթէն կտրել, ... sevrer. قوش سوتى — անգտանելի բան. chose introuvable.

سوتجى { [ք] կաթնա- վաճառ. laitier.

سوتلاج { [ք] կաթ- նապուր. riz au lait [... ...].

سوتلكن { [ք] 1. Զեռ ազեռ կաթ- նալից խոտ. diverses espèces de plante à suc laiteux 2. կաթնաշնչակ. euphorbe, tithymale.

سوتليجه { [ք] ... կաթնաշնչակ. tithymale, euphorbe.

سوجى { [ք] Գինի. vin.

سوخته { [ղ] 1. Այ- րած. brûlé 2. Աստուածաբանութեան ուսանող. étudiant en théologie [ἰϟ. سوختكان].

سود { [ղ] Օգուտ. utilité, profit: چه — ի՞նչ օգուտ. à quoi bon.

سود { [ք] Տե՛ս. voir سوت

سودا { [ա] 1. Սև. noir [ἰϟ. اسود] 2 Սև մաղձ. atrabile 3. Մե- լամաղձոտութիւն. mélancolie 4. Տենչ, սէր. passion, amour: Ամայ. — ... մելամաղձութիւն. mélancolie. وطن — Հայրենաբաղձութիւն. nostalgie. زده — սևամաղձ. mélancolique.

سودالى { [ք] Սիրա- հար. amoureux.

سوداوى { [ա] Սև- ամաղձ. mélancolique, attrabulaire [ἰϟ. سوداويه].

سودجى { [ք] կաթ- նավաճառ. laitier.

سودرمك { [ք] Սիր- ցնել. faire aimer.

سودمند { սուտմէնտ [պ] Օգտակար, շահաւոր utile, avantageux.

سوده { սուտէ [պ] Քսուած. frotté contre.

سور { սուր [ա] Պարիսպ. muraille [ج. اسوار].

سور { սուր [պ] 1. Ուրախութիւն. réjouissance, festin 2. Հարսանիք. noces.

سوراخ { սուրախ [պ] Ծակ. trou.

سورت { սէվրէթ [ա] 1. Խստութիւն. sévérité 2. Կատաղութիւն. rage, fureur.

سورتمك { սիւրթմէք [թ] 1. Շփել. frotter 2. Թափառիլ. vagabonder.

سورتوك { սիւրթիւք [թ] Թափառաշրջիկ. vagabond, rôdeur.

سورچك { սիւրճէք [թ] Սայթաքիլ, սահիլ. broncher, glisser.

سورشدرمك { սիւրշտիւրմէք [թ] 1. Իրարու հետ շփել. frotter l'un contre l'autre 2. Քսել. frotter.

سورك { սիւրէք [թ] Տեւողութիւն. durée: — لى տեւական. durable. سز — անցաւոր. transitoire.

سوركلمك { սիւրիւքլէնմէք [թ] Տե՛ս voir سوروكلك :

سوركو { սիւրկիւ [թ] Նիգ. verrou.

سوركولمك { սիւրկիւլէմէք [թ] Փակել նիգով. verrouiller.

سوركون { սիւրկիւն [թ] 1. Աքսոր. exil, bannissement 2. Աքսորեալ, տարագիր. exilé: Ասաց. ا — . كوندرمك ه— աքսորել. exiler, bannir. او — . ه— كتمك աքսորուիլ. être exilé.

سورمك { սիւրմէք [թ] 1. Մղել. pousser 2. Աքսորել. bannir 3. [illegible]. écouler, débiter 4. Քսել. frotter, passer par dessus 5. Հերկել. labourer 6. Տեւել. durer 7. Բուսնիլ, աճիլ. pousser, croître.

Ասաց. — قارن փոր քշել. avoir la diarrhé. — عمر կեանք վարել. mener une vie. — ال ձեռքով շօշափել. toucher. — لى ածուրդի մէջ գինը բարձրացնել. surenchérir. — ايلرو. առաջ անցնել, քշել. faire devancer.

سورمه { սիւրմէ [թ] 1. Նիգ, փականք. verrou

2. Մարխր. collyre : دان — ծարրի աման. boîte de collyre. لى — ծարրր քաշած. teint avec collyre. Նիգա-լոր. muni de verrou. كوزى لى — կեղծաւոր. hypocrite.

سورمه‌لك { սիւրմէլէմէք [թ] Նիգով փակել. verrouiller.

سورنا { սուրնա [թ] Տե՛ս. voir زورنا ։

سورنجمه { սիւրիւնճիւմէ [թ] Անկախ վիճակ. état en suspens.

سورندرمك { սիւրիւնտիւրմէք [թ] 1. Գետնաքարշ ընել. faire ramper, traîner 2. Թշուառացնել. réduire à la misère.

سورنمك { սիւրիւնմէք [թ] 1. Քսուիլ, շփուիլ. se frotter 2. Ընդ. քարշ գը-նալ. se traîner. ramper 3. Թշուառ կեանք վարել. mener une vie misérable.

سورور { սուրուր [թ] Տե՛ս voir سرور ։

سوروكلك { սիւրիւքլէմէք [թ] Ընդ. քարշ տա-նիլ. traîner par terre.

سوروكلنمك { սիւրիւքլէնմէք [թ] Գետնա-քարշ գնալ, սողալ. se traîner. ramper.

سوروم { սիւրիւմ [թ] 1. Արագ վաճառ-ում. bon dèbit.

سورومك { սիւրիւմէք [թ] Գետնաքարշ տանիլ. traîner par terre.

سوره { սիւրէ* [ա] Գլուխ կուրանի. chapître du Coran.

سورى { սիւրիւ [թ] 1. Հօտ. troupeau 2. Խումբ, բազմութիւն. troupe, foule : سيت — խմբովին. en troupe, en foule.

سورجى { սիւրիւճիւ [թ] 1. Սուրհանդակ. postillon 2. Ձիավար. écuyer : Ալթ. قالب — سى կեղծ դրամ բշող. qui fait passer de fausses pièces de monnaie.

سوريه { սուրիյէ* [ա] Սու-րիա, Ասորեստան. Syrie.

سوز { սէօզ [թ] 1. Խօսք. parole, mot 2. Խոստում. promesse 3. Պատճառաբանութիւն. argument 3. Առարկութիւն. objection 4. Ամբաստանութիւն. accusation : Ալթ. ويرمك — խոստանալ. promettre. ىه — կոր թէ. comme si. ինքնակոչ. soi-disant,

prétendu· صاحبی — Տնօրինա-բանութ· éloquent· یانه م — ներողութիւն· pardon l'expression· آكلار — թափանցող pénétrant · آغق — կծու խօսք ըսել· dire une parole choquante· ا — խօսիլ· parler· միաբանիլ· convenir· برلكی — միաբանութիւն·concorde· قیصه‌سی — ի մի բան en somme· كچمك ی— ազդեցութիւն ունենալ· avoir de l'influence· كچیرمك — համոզել convaincre· قاریشدرمق — բանսարկութիւն ընել· tripoter· զրպարտել· calomnier· دوشمك آیاغه — անիշխանութիւն տիրել· règne de l'anarchie· صاتمق — պարծիլ · se vanter· دوشمك — խօսելու իրաւունք ունենալ· avoir le droit de parler·

سوز } սազ [ա] 1· Այրող· qui brûle 2· Այրում· brûlement 3· Սաստիկ նեղութիւն· angoisse·

سوزا } սազա } [ա] 1· Այրող· qui brûle 2·
سوزان } սազան } Վառ· allumé·

سوزش } սազիշ[ա] 1· Այրում· brûlement 2· Ցաւ, կսկիծ· douleur·

سوزشلی } սազիշլի [թ] Կսկծալից, ազդեցիկ· douloureux, navrant·

سوزكچ } սիւզկէչ [թ] Քամոց, պարզուա· filtre, passeoir: چوبان ی— պարզանի (բուսնի)· mille-pertuis·

سوزكو } سوزكی սիւզկիւ [թ] Քամոց· filtre·

سوزلشمك } սէօզլէշմէք [թ] 1· Խօսակցիլ· causer· s'entretenir 2· Միաբանիլ· convenir·

سوزلمك } սիւզիւլմէք [թ] 1· Մզիլ, քամուիլ· se filtrer 2· Սահիլ, անցնիլ· glisser, passer légèrement 3· Նիհարնալ· s'amaigrir: — كوزلر աչքերը կիսով գոցուիլ · s'entrefermer (se dit des yeux)·

سوزمك } սիւզմէք [թ] 1· Զտել, քամել· filtrer 2· Խնամով դիտել· observer attentivement·

سوزمه } սիւզմէ [թ] 1· Քամած· filtré 2· Զտարգութ· infiltration·

سوزن } սիւզէն, սազէն [ա] Ասեղ· aiguille·

سوزناك } սազնաք [ա] 1· Աղեկէզ navrant

2. Տեսակ մը եղանակ է. espèce d'air de musique.

سوزنده { սուզէնտէ [զ] Այրող. brûlant.

سوزنی { սէուզէնի [զ] Նուրբ ասեղնագործք. broderie fine.

سوس { սէուս [բ] 1. Զարդարանք. embellissement parure 2. Յարդարում. toilette, atour 3. սուս [ս] Ցեց. ver, artison.

سوسام { սուսամ [բ] Տե՛ս. voir صوسام.

سوسلنمك { սէուսլէնմէք [բ] Զարդարուիլ. se parer. faire sa toilette.

سوسلو { սէուսլու [բ] Զարդարեալ, պճնեալ, շքեղ. paré, élégant.

سوسمك { սէուսմէք [բ] Եղջիւրք վանել կամ վիրաւորել. lancer ou blesser par les cornes.

سوسن { սուսէն [զ] Շուշան, Հերիք. iris.

سوسنی { սուսէնի [զ] Շուշանական. d'iris: — فصيله Հերիկատեսակք, Հերիկայինք. iridées.

سوسه { սուսէ* [ս] 1. Ցեց. ver, teigne 2. Մատուտ (արմատ). réglisse.

سوشكن { սէվիշկէն [բ] Ցանկական. sensuel.

سوشمك { սէվիշմէք [բ] Զիրար սիրել. s'aimer, s'entr'aimer.

سوق { սէվք [ս] 1. Մղել, տանիլ. pousser, mener 2. Ղրկել. expédier 3. Խթել, գրգռել. stimuler 4. Մղում. impulsion 5. Յուղարկութիւն, փոխադրութիւն, առաքում. expédition, transport [جمـ. سوقيات]: — الطبيعه բնազդում. instinct.

سوق { սուք [ս] Վաճառատեղի, շուկայ. marché, bazar [جمـ. اسواق]:

سوقاق { սօքաք [բ] Փողոց. rue.

سوقيات { սէվքիյաթ* [ս] Յուղարկութիւնք, փոխադրութիւնք, առաքումնք. expéditions, transports.

سوقيه { սէվքիյէ* [ս] Փոխադրական. d'expédition.

سوك { սուկ [զ] Սուգ. deuil.

سوكدرمك { սէօքտիւրմէք [բ] 1. Լուծանել, քակել տալ. faire défaire.

سوكلون { սէօկիւլիւն [բ] Փասիան. faisan.

سوكك { սէօքմէք [բ] 1. Լուծել, քակել. dé-

faire 2. քակել. démonter 3. Ելել, հանել. arracher, extraire 4. Թանի մը մէջէն անցնիլ. traverser 5. Լուծել, հանել. déchiffrer 6. Յաջողիլ. réussir 7. Ներգործել. opérer 8. Քանդել, démolir: — شفق պայթանալ. poindre, faire jour.

سوكمك { -սէօյմէք [բ] Հայհոյել. injurier.

سوكمه { -սէօյմէ [բ] 1. Հայհոյութիւն. injure 2. -սէօքմէ քակումն, քանդումն. défection, démolition.

سوكند { -սէվկէնտ [պ] Երդումն. serment.

سوكندرمك { -սէօյնտիւրմէք [բ] Մարել, շիջուցանել. éteindre.

سوكندى { -սէօքիւնտիւ [բ] 1. Բեկոր. débris 2. Քակուած, անջատուած (բան). chose décousue, détachée.

سوكنمك { -սէօյինմէք [բ] Մարիլ. s'éteindre.

سوكوت { -սէօյիւտ [բ] Ուռի. saule: — صالقيم վարսաւոր ուռի. saule pleureur. — لك ուռենաստան, ուռեաց ծառաստան. saussaie.

سوكش { -սէօյիւշ [բ] Խաշած չոր միս. bouilli sec.

سوكوك { -սէօքիւք [բ] 1. Քակուած. décousu, démonté, détaché 2. Քակուած. décousure.

سوكه { -սէօյէ [բ] Շրջանակ. chassis.

سوكى { -սէվի [բ] Սէր. amour, affection.

سوكيلو { -սէվկիլի- سوكيلى [բ] 1. Սիրելի. cher, aimé 2. Սիրական. favori.

سولوك { -սիւլիւք [բ] Մեղկ, կակուղ. mou, tendre, relâché.

سولدات { -սօլտաթ [ֆ] Զօրական. soldat.

سولفاتو { -սուլֆաթօ [ի] Ծծմբատ. sulfate de quinine.

سولك { -սէվիլմէք [բ] Սիրուիլ. être aimé.

سولوك { -սիւլիւք [բ] Տզրուկ. sangsue.

سولوكان { -սիւլիւկեան سولوكن [բ] Կարմիր թթուածնատ կապարոյ. minium.

سولومن { -սիւլիւմէն [բ] Տե՛ս voir سلمن.

سوم { -սէօմ [-] Եռ—. Պահանջ և մատուցումն. demande et offre.

سوم { սէվվիւմ [գ] Երրորդ. troisième.

سومبکی { սիւմպէքի [բ] Գ. Տեսակ մը նաւակ espèce de barque Ձ. Սուզակ. plongeur.

سومرمك { սիւմիւրմէք [բ] Կլլել. gober.

سومسوك { սիւմսիւք [բ] Սրտաթափ, գլխիկոր. abattu, tête baissée.

سومك { սէվմէք [բ] Գ. Սիրել, պաշտել. aimer Ձ. Գգուել. caresser.

سومکورمك { սիւմքիւրմէք [բ] Խնչել. se moucher.

سومك { սիւմմէք [բ] Կնճիթ ճայթրով զարնել. heurter du mufle.

سوموك { սիւմիւք [բ] Խլինք morve.

سوموکلو { սիւմիւքլիւ [բ] Գ. Խլնոտ. morveux Ձ. Ճղոտ, Լորձնուկ, Խխունջ. limace.

سومه { սէվմէ [բ] Սիրելն. action d'aimer.

سونج { սէվինճ [բ] Ուրախութիւն, ցնծութիւն joie, allégresse.

سونجلی { սէվինճլի [բ] Ուրախ, զուարթ. gai, joyeux.

سوندا { սօնտա [է] Խորաչափ գործի. sonde.

سوندرمك { սէվինտիրմէք [բ] Գ. Ուրախացնել réjouir Ձ. սէօնտիւրմէք Մարել. éteindre.

سونكر { սիւնկէր [բ] Սպունգ. éponge : طاشی — Լեռնաքար. pierre ponce.

سونکی { սիւնկիւ سونکو [բ] Սուին. baïonnette : وجودك — سی Լեռնաշ, ողնայար. vertèbre.

سونکیلمك { սիւնկիւլէմէք [բ] Սուինով զարնել. percer à la baïonnette.

سونمك { սէվինմէք [բ] Ուրախանալ. se réjouir Ձ. սէօնմէք Մարիլ. s'éteindre.

سونوك { սէօնիւք [բ] Գ. Մարած. éteint Ձ. Աղօտ, անփայլ. terne.

سووه { սէվէ [բ] Շրջանակ. chassis.

سوهان { սօհան [գ] Խարտոց. lime.

سوى { սէվի [ա] Հաւասար égale [իգ. سوی].

سويا { սէվիյէն [ա] Հաւասարապէս. en parties égales, également.

سويجى { սէվիճի [բ] Սիրող. aimant.

سویدا { [illegible]* [ա] Արաբ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. point noir qu'on suppose se trouver au centre du cœur.

سویش { [illegible] [ի] Սուէզ. Suez.

سویشمك { [illegible] [ի] Տե'ս voir سوشمك.

سویق { [illegible] [ա] [illegible], [illegible]. tigelle. [[illegible]. ساق]. ذوالسویق [illegible]. tigellé.

سویلتمك { [illegible] [ի] ն. [illegible], [illegible] [illegible]. laisser parler, faire avouer.

سویلشمك { [illegible] [ի] ն. [illegible] causer s'entretenir ➊. [illegible] avoir un entretien.

سویلمك { [illegible] [ի] ն. [illegible], [illegible] dire ➊. [illegible] parler: Աւաջ. — بیوك [illegible]. se vanter. — تركی [illegible]. chanter.

سویلنلمك { [illegible] [ի] [illegible] se dire

سویلنمك { [illegible] [ի] ն. [illegible] se dire ➊. [illegible], [illegible]. grommeler.

سویلەمك { [illegible] [ի] Տե'ս voir سویلمك.

سویلیش { [illegible] [ի] Ա-[illegible] [illegible]. diction. manière de dire.

سویم { [illegible] [ի] Սէր. affection.

سویملی { [illegible] [ի] Սիրուն aimable.

سویمك { [illegible] [ի] Ու-[illegible], [illegible]. se réjouir.

سویت { [illegible]* [ա] Հա-[illegible]. égalité: علی السویه [illegible] [illegible]. également. [illegible] [illegible]. en général.

سه { [illegible] [ի] Երէ. si. [Հմմ. ایسه էն]

سه { [illegible] [պ] Երեք. trois: یك — Երեք և մէկ. un et trois. دو یا — Երեք և երկու deux et trois.

سهام { [illegible]* [ա] Նետեր. flèches [Եզ. سهم].

سهر { [illegible] [ա] [illegible], [illegible] veille, insomnie.

سهشنبه { [illegible] [պ] Երեք-շաբթի. mardi.

سهل { [illegible] [ա] Դիւրին, Հեշտ. facile [Եզ. سهولت] [Եզ. سهولت էն]. الفهم — [illegible]. compréhensible.

سهم { [illegible] [ա] ն. Նետ. flèche [Յոգ. سهام] ➊.

Մաս, բաժին. lot, portion.

سهمكين { սէհմկին سهمناك սէհմ-նաք [գ] Ահաւոր. երկիւղալի. épouvantable.

سهو { սէհվ [ա] Սխալ, սխալանք. faute, erreur [յգ. سهويات]: ا — սխալիլ. se tromper, tomber en erreur.

سهوا { սէհվէն [ա] Սխալմամբ. par erreur, par méprise, par mégarde.

سهولت { սուհուլէթ* [ա] Դիւրութիւն. facilité, aisance: بخش — դիւրացուցիչ. qui rend facile. نشان — դիւրին. facile.

سهولتلى { սուհուլէթլի [թ] Դիւրին. facile.

سهويات { սէհվիյաթ* [ա] յգ. سهو ի. pd. سهو :

سهى { սէհի [գ] Ուղիղ. droit.

سهيل { սուհէյլ [ա] Աստղ մը. canope.

سى { սի [գ] Երեսուն. trente.

سيا { սիյա [է] Ետ գնա՛. reculez-vous! — ետ ետ թիավարել. ramer à reculons.

سيئات { սէյիէաթ* [ա] յգ. سيئه ի. pd. سيئه :

سياح { սէյյահ [ա] Ճամբորդ, ուղեւոր. voyageur [եզ. سياحت] [յգ. سياحين]:

سياحت { սիյահաթ* [ա] Ուղեւորութիւն, ճամբորդութիւն. voyage.

سياحتنامه { սիյահաթնամէ [գ] Ուղեւորութեան պատմութիւն. histoire de voyage.

سيادت { սիյադէթ, սիյադէթ* [ա] 1. Ազնուականութիւն. noblesse 2. Ազնուականութիւն Մահմետական սերունդ լինելու. noblesse par descendance de Mahomet.

سيادتلو { սիյադէթլու [թ] Մահմետական սերունդ. qui a le titre d'être descendant de Mahomet.

سيار { սէյյար [ա] 1. Միշտ քալող. qui marche toujours [سير են] 2. Շարժուն. mobile: 3. Այցելու. visitant. خستهخانه — շարժուն հիւանդանոց. ambulance. դասատու. professeur.

سياره { սէյյարէ* [ա] Մոլորակ. planète [յգ. سيارات]:

سياست { սիյասէթ* [ա] 1. Կառավարութիւն, վարչութիւն. gouvernement, régime 2. Քաղաքականութիւն. politique,

diplomatie Ձ. Պատիժ (մահու). տանջանք. peine (de mort). supplice.

Ասաց. 1 — վարել. régir. պատժել. punir. — ارباب քաղաքագէտք. hommes politiques. سیاسة քաղաքականապէս. politiquement. — گاه պատժարանի տեղի. lieu de supplice.

سیاسی { սիյասի [ա] Ա. Վարչական. administratif [յզ. سیاسیه] Ձ. Դիւանագիտական. diplomatique.

سیاسیون { սիյասիյուն [ա] քաղաքագէտք. hommes politiques, diplomates.

سیاق { սիյագ [ա] Եղանակ, կերպ, կարգ. manière, ordre: بو — ده այս կերպով. de cette manière.

سیاقت { սիյագըթ [ա] Տեսակ մը անկէտ գիր որ ժամանակաւ ելեւմտից վարչութեան մէջ կը գործածուէր. espèce d'écriture non ponctuée, autrefois en usage dans l'administration des finances.

سیال { սէյյալ [ա] Հոսող, հեղուկ. coulant, liquide [յզ. سیلان] Ձ. Ծորան fluide.

سیاله { սէյյալէ [ա] Ձ. Հեղուկ. liquide Ձ. Ծորան. fluide: برقیه — Ել. ելեկտրական հոսանք. fluide électrique.

سیان { սիյան [ա] Հաւասար. égaux [եզի. سی].

سیاه { սիեահ [պ] Սեւ. noir: Ասաց. — بخت Սեւ բախտ. — بخت դժբաղդ. infortuné. — کار մեղաւոր. pécheur. — چشم սեւաչեայ. aux yeux noirs. قام — . چرده — սեւագոյն. de couleur noire. — گوش շնագայլ. chacal.

سیئه { սէյյիէ [ա] Չարիք, մեղք. mauvaise action. péché [յզ. سیئات]. — سنی چکمك բանի մը չար հետեւանքը կրել. éprouver la fâcheuse conséquence de quelquechose.

سیاهپوش { սիեահփօշ [պ] Սեւազգեստ. vêtu en noir [յզ. سیاهپوشان].

سیاهدل { սիեահտիլ [պ] Չարասիրտ. malveillant [յզ. سیاهدلان].

سیاهلاتمق { սիեահլաթմագ [թ] Սեւցնել. noircir

سیاهلانمق { սիեահլանմագ [թ] Սեւնալ. se noircir.

سیاهلق { սիեահլըգ [թ] Սեւութիւն. noirceur,

سياهى { սիեահի [պ] 1. Սեւամորթ, խարշիկ. nègre [յգ. سياهيان] 2. Սեւութիւն. noirceur.

سيب { սիպ [պ] Խնձոր. pomme.

سيخ { սիխ [պ] Շամփուր. broche.

سيد { սէյյիտ [ա] 1. Տէր, մեծ, ազնուական. seigneur, maître, noble [سيادت են] 2. Մահմետասերունդ. descendant de Mahomet [յգ. سادات] [էգ. سيده]. — ال Մահմետասերունդ. descendant de Mahomet. — انام Մուհամմէտ. Mahomet.

سيديك { սիտիք [թ] Մէզ. urine: Ասոյ. — زورى գժուարամիզութիւն. strangurie. يولى — միզանցք urètre. قاوغى — փամփուշտ միզի. vessie. لى — շռան. pisseur.

سير { սէյր [ա] 1. Խաղացում, ընթացք. course, marche 2. Պտոյտ, շրջագայութիւն. promenade 3. Ճամբորդութիւն. voyage 4. Զննութիւն. contemplation 5. Տեսիլ, հանդէս. spectacle 6. Դիտել. contempler. 7. Գնալ, խաղալ. s'en aller, marcher: سفائن — նաւարկութիւն. navigation.

سير { սիր [պ] Յագ. rassasié: — دل սիրտը յագ, զեղուն. le cœur comblé.

سير { սիյէր* [ա] յգ. سيرت ի. pd. سيرت :

سيرآب { սէյրապ [պ] Ջուրէ յագեցած. désaltéré d'eau· la soif apaisée.

سيران { սէյրան [ա] 1. Պտոյտ. promenade 2. Զննութիւն. observation.

سيرانكاه { սէյրանկեահ [պ] 1. Զբօսնելիք. promenade 2. Տեսարանավայր. lieu de spectacle.

سيرت { սիյրէթ* [ա] Վարք, գնացք, արարք. conduite, acte [յգ. سير]:

سيرتو { սիրթօ [յ] Տեսակ մը պար. sorte de danse.

سيرجى { սէյրճի [թ] Դիտող, հանդիսատես. spectateur.

سيرك { սէյրէք [թ] 1. Ցանցառ, անթաւ, անդայա. clair, peu serré, rare, peu dense 2. Դուն ուրեք. rarement.

سيركلشمك { սէյրէքլէշմէք [թ] Անօսրանալ. devenir clair, se rarifier.

سیرکلك { սէյրէքլիք [թ] Սա- կաւութիւն, ցան- ցառութիւն. ténuité. rareté.

سیرکلنمك { սէյրէքլէնմէք [թ] տե՛ս voir سیرکلشمك

سیس { սիս [թ] Ա. Մառա- խուղ, մշուշ. brouil- lard Թ. Ցան. rousseur: — لی هوا մառախլապատ օդ. temps brumeux.

سیس { սէյիս [թ] Ձիապան, ձիապահապան. pale- frenier [տես. ساس եւ].

سیسام { սիսամ [թ] Սամոս (կղզի). île de Samos.

سیسلنمك { սիսլէնմէք [թ] Մշու- շով պատուիլ. se couvrir de brouillard.

سیغاره { սիղարա [է] Գլանիկ. cigarette: —لق ծխափողայ. porte-cigarette.

سیغورطه { սիղօրթա [է] Ապա- հովագրութիւն. ընդդէմ հրդեհի և այլոց. as- surance: Ապ. ا — . պ— قومق ապահովագրել. assurer. — لی ապահովագրեալ. assuré. — سندی — ապահովագիր. po- lice d'assurance.

سیف { սէյֆ [ա] Թուր, սուր. épée [յք. سیوف].

سیفری { սիֆրի [թ] Սրածայր pointu.

سیفون { սիֆօն [է] Կոր խո- ղովակ. սիֆոն. siphon.

سیفیه { սէյֆիյէ* [ա] Ա. Սուրի վերաբերեալ. relatif à l'épée Թ. Զինուո- րական. militaire: سیف الشکل սրաձեւ. ensiforme.

سیك { սիք [թ] Առնի. verge.

سیکدر { սիքտիր [թ] Կորսուէ՛. va-t-en.

سیکسی { սիքսի [թ] Կերպա- րանող. sournois.

سیکمك { սիքմէք [թ] Ա. Տե՛ս voir سیفنك Թ. սիք- մէք. Մերձաւորիլ. cohabiter.

سیکیر { սիքիր [թ] Տե՛ս. voir سکیر.

سیل { սէյլ [ա] Հեղեղ. torrent.

سیلاب { սէյլապ, սէլապ [պ] Հեղեղ, ուղխ. torrent.

سیلابزده { սէլապզէտէ [պ] Ողողեալ. in- ondé [յք. سیلابزدکان].

سیلان { սէյէլան [ա] Ա. Հո- սում. écoulement, flux Թ. Հոսիլ. couler: Ապ. دم — արիւնահոսութիւն. hé- morragie. ات — գաղջադիր. flüeurs.

سیلکمك { սիլքմէք [թ] Թօթ- վել. secouer.

سيلكمه { սիլքէմէ [թ] Տեսակ մը կերակուր է. espèce de mets.

سيلكنمك { սիլքինմէք [թ] Թօթուըլ. se secouer.

سيلمك { սիլմէք [թ] 1. Սրբել, մաքրել. essuyer, nettoyer 2. Ջնջել. effacer: سيلوب سوپورمك Հիմնայատակ աւրել. raser.

سيلمه { սիլմէ [թ] 1. Սրբուած. nettoyé 2. Մաքրելը. nettoyage 3. Ճախարակեալ. fait au tour.

سيلندر { սիլինտիր [յ] Գլան. cylindre.

سيلهجك { սիլէճիք [թ] Սրբիչ. դաստառակ. essuie-main.

سيلجى { սիլիճի [թ] 1. Սրբող. nettoyeur 2. Ցղկիչ. polisseur 3. Քերող (փայտի). raboteur.

سيلك { սիլիք [թ] 1. Սրբուած. essuyé 2. Ջնջուած. effacé.

سيم { սիմ [պ] 1. Արծաթ. argent 2. [թ] — سياه Խիստ սև. tout noir.

سيما { սիմա [ա] Դիմք. visage, figure: — ملك Հրեշտակադէմ. qui a une figure angélique.

سيما { սիյիմա [ա] Նամանաւանդ. surtout.

سيماب { սիմապ [պ] Սնդիկ, կենդանի արծաթ. mercure, vif-argent.

سيمبر { սիմպէր [պ] Արծաթաթուշ. qui a le sein d'un blanc d'argent.

سيمتن { սիմթէն [պ] Արծաթամարմին. qui a le corps blanc comme l'argent.

سيمرغ { սիմուրղ [պ] Փիւնիկ. phénix.

سيمرنك { սիմրէնկ [պ] Արծաթագոյն. de la couleur d'argent.

سيمكش { սիմքէշ [պ] Գործող ոսկի և արծաթ թելի. filateur en or et argent.

سيمكشخانه { սիմքէշխանէ [պ] Գործարան ոսկի և արծաթ թելի. filerie d'or et d'argent.

سيميا { սիմիա [ա] Ճերմակ մոգութիւն. magie blanche.

سيمين { սիմին [պ] Արծաթեայ. d'argent.

سين { սին [ա] Անուն س տառին. nom de la lettre س.

سينا { սինա [ա] طور — Սինա լեռ. le mont Sinaï.

سیندرمك { սինտիրմէք [թ] Մարսել. digérer.

سینسین { սինսին [թ] Մաձուկ չար. méchant déguisé, sournois.

سینك { սինէք [թ] Ճանճ. mouche: — سیوری մժեղ, մժղուկ. moustique, cousin. آت — ی ձիապիճակ, ձիաճանճ. taon.

سینکلك { սինէքլիք [թ] Ճանճ-ավլան, Ճանճանձա-ել. chasse-mouches.

سینکین { սինկին [թ] Մարսա-ղական. digestif.

سینمك { սինմէք [թ] 1. Մար-սել. se digérer 2. Սուզանիլ, Թաղիլ. s'enfoncer.

سینه { սինէ [պ] կուրծք. poitrine, sein: — چاك կուրծ պատառ, վշտահար. très-affligé, abattu. بند — լան-ջապանակ. corselet.

سینه سینه { սինէ սինէ [թ] կա-մաց կամաց. doucement.

سینی { սինի [պ] 1. Խանչ. plateau rond 2. Սիգմայաձև. sigmoïde.

سیواس { սիվաս [թ] Սեբաս-տիա. Sivas.

سیور { սիւուր* [ա] յր. سیر ի. pd. سیر ։

سیورجه { սիվիլճէ [թ] Խա-ղաւարտ. pustule.

سیورلك սիվրիլէք, سیورمك սիվրիմէք [թ] Սրա-ծայր լի-նել. finir en pointe Երկարիլ (Համառակիլ) s'allonger.

سیوری { սիվրի [թ] 1. Սր-բածայր. pointu 2. Երկարաձիգ. allongé.

سیوشمك { սիվիշմէք [թ] 1. Լպրծիլ. glisser 2. Խուսափիլ. s'évader.

سیوف { սիւուֆ* [ա] Թու-րեր, սուսերներ. épées [եզ. سیف].

سیول { սիւուլ* [ա] Հե-ղեղներ. torrents [եզ. سیل].

سیولت { սէյյուլէթ* [ա] Դա-րանկանութիւն. fluidité.

سیوجه { սիվիլճէ [թ] Խաղա-ւարտ. pustule.

سیویش { սիվիշ [թ] Խուսա-փում. fuite: — ییلی իւրաքանչիւր 36 րդ. լուսնային տարի. chaque 36me année lunaire.

سیویل { սիվիլ [է] Քաղա-քային. civil.

سوینمك { սէվինմէք [թ] Ու-րախանալ, Հրճուիլ. se réjouir.

سیه { սիեհ [պ] Ս. noir [համ. سیاه են]։

سیّئ { սէյյիէ [ա] Չար, գէշ. mauvais [سوء էն] [յգ. سیئه]: الخلق — չարաբարոյ. malicieux. العمل — չարագործ. méchant, malfaisant.

ش

ش { Հն. Կ. եշտասաներորդ տառն Օսմանեան այբուբենի. seizième lettre de l'alphabet ottoman. Համառօտագրութիւն شعبان ի. abréviation du شعبان ։

شائبه { շաիպէ* [ա] Բիծ, արատ. tâche, souillure [յգ. شوائب]։

شائع { շաիէ [ա] Տե՛ս. voir شایع ։

شآمت { շէամէթ* [ա] Անբարեբաղդութիւն. mauvais augure.

شاب { շապ [թ] Պաղլեղ. alun : Ագ. دکزی — Կարմիր ծով la Mer rouge. علق — Հիւանդութիւն մ'է որ անասնոց կճղակն կը թափէ. maladie des bestiaux qui attaque leurs sabots et en détruit les cornes.

شاب { շապպ [ա] Երիտասարդ. jeune [شابت էն] [յգ. شبان] [եէ. شابه]։

شاباش { շապաշ [պ] 1. Կեցցէ՛. bravo [համ. شادباش էն որ է ուրախ եղիր] 2. Հաւանութիւն. approbation.

شاپردامق { շափըրտամագ [թ] Ճապճպել. clapper

شاپشال { շափշալ [թ] Անմաքուր. impur.

شاپقه { շափգա [թ] Գլխարկ. chapeau: — ջը. գլխարկավաճառ. chapelier.

شاپلامق { շափլամագ [թ] Ապտակի ձայն հանել, շառաչել. clapper.

شاتم { շաթիմ [ա] Հայհոյող. qui dit des injures. blasphémateur [شتم էն]։

شاخ { շախ [պ] 1. Ճիւղ, ոստ. branche 2. Եղջիւր. corne : مورق —

ճիւղ. scion. قالقمق — կանգնիլ (երիվարի). se cabrer.

شاخدار { շախտար [պ] Ա. Ճիւղաւոր. branchu Բ. Եղջերաւոր. cornu.

شاخص { շախըս [ա] Նշան նշանառութեան. mire

شاخلانمق { շախլանմագ [թ] Ա. Ոստ արձակել. se ramifier Բ. Կանգնիլ (երիվարի). se cabrer, pointer Գ. Զայրանալ, սպառնալ. s'irriter, menacer.

شاد { շատ [պ] Ուրախ. joyeux, gai.

شاداب { շատապ [պ] Ա. Դալար. frais Բ. Ջրալից. aqueux.

شادان { շատան [պ] Ուրախագոյն. plus joyeux, heureux.

شادروان { շատըրվան [պ] Ցայտաղբիւր. jet d'eau

شادكام { շատքեամ [պ] Խանդավառ, բախտավոր երջանիկ. joyeux, heureux.

شادمان { շատման [պ] Ուրախ. joyeux: ـى — ուրախութիւն. joie, gaieté.

شادى { շատի [պ] Ուրախութիւն, ցնծութիւն joie, allégresse.

شاذ { շատ [պ] Ուրախ. heureux, joyeux.

شاذ { շազ [ա] Յարաբերական, խոտոր. բացառութիւն. anormal. exception [իգ. شاذه] [յգ. شواذ].

شارب { շարիպ [ա] Ա. Խմող. buveur [شرب էն] Բ. Պեխ. moustache [յգ. شوارب].

شارح { շարիհ [ա] Մեկնիչ. commentateur [شرح էն] [յգ. شراح . شارحين].

شارع { շարի' [ա] Ա. Օրէնսդիր. législateur [شرع էն] Բ. Արքունի ճանապարհ. grand chemin.

شارقه { շարքա [ա] Ճառագայթ. rayon [յգ. شوارق].

شارلق { շարլըգ [թ] آق — — Առատօրէն հոսիլ. couler abondamment.

شارلدى { շարլտը [թ] Առատահոս ջրի ձայն bruit d'un cascade.

شاشلمق { շաշլամագ [թ] Շուարիլ. être stupéfait.

شاشرتمق { շաշըրթմագ [թ] Շուարեցնել. étourdir, dérouter.

شاشرمه { շաշըրմա [թ] Մանուածապատ. détourné, en zigzag.

شاشرمق { շաշըրմագ [թ] Ա. Շուարիլ, շփո-

թէլ. se confondre, s'embarrasser : — یولی մոլորիլ. s'égarer. — یومله‌یی բոլորովին շուարիլ. se confondre entièrement. perdre la tête

شاشقین { շաշքըն [ի] 1. Աշշեալ. stupéfait 2. Տխմար. stupide: لق — ապշմարութիւն. stupidité.

شاشمق { շաշմագ [ի] 1. Աշշիլ. être stupéfait 2. Շեղիլ, վրիպիլ. dévier, s'écarter, faillir: شاشه قالق ապշած մնալ. rester ébahi. شاشه‌جق شئ զարմանալի բան. chose étonnante.

شاشی { շաշը [ի] Շիլ. louche.

شاشیلامق { շաշըլամագ [ի] Շիլ նայիլ. regarder de travers. loucher.

شاشیلق { շաշըլըգ [ի] Շլութիւն. regard louchant. louchement.

شاطر { շաթըր [ա] 1. Ճարտար. habile 2. Լաքէ. laquais, valet de pied 3. Յառաջընթաց. avant-coureur.

شاعر { շա'իր [ա] 1. Բանաստեղծ. poète [شعر էն] [յգ. شعرا . شاعران] [էգ. شاعره] 2. Երգիչ բանաստեղծ. Թափառական գուսան ménestrel

شاعرانه { շա'իրանէ [պ] Բանաստեղծի վայել. poétique. en vrai poète.

شافع { շաֆի' [ա] Բարեխօս. intercesseur.

شافول { շաֆուլ [ի] Մեղրի աման. baquet de miel.

شافی { շաֆի [ա]. 1. Բժշկող, բուժող. qui guérit. curatif [شفا էն] [էգ. شافیه] 2. Նպաստաւոր. favorable.

شاقراق { շագրագ [ի] Զուարթ, ցնծալից, աղմկալից. joyeux. bruyant.

شاقردامق { շագրտամագ [ի] 1. Շաչել. claquer 2. Ճռուողել. gazouiller.

شاقردی { շագրտը [ի] 1. Շաչում. claquement 2. Ճռուողում. gazouillement.

شاقول { շագուլ [ա] Ուղղութեան լար, կապար (ուղղաչափի). fil à plomb, plomb [պր. շավուլ]:

شاقوللامق { շագուլլամագ [ի] Կապարաւ բանի մը ուղղութիւնը գտնել. plomber.

شاقه { շագգա* [ա] Տաժանելի. pénible [شق էն] [էգ. شاق ի]:

شاقه { շագա [ի] Կատակ. plaisanterie : ال

—ی ձեռքով կատակ. plaisanterie en main. —جی կատակասէր. qui aime à plaisanter.

شاقیمق { շաքըմագ [թ] Փայլատակել, շողալ. étinceler, rayonner.

شاكر { շաքիր [ա] Շնորհակալ, գոհացող. remerciant, qui rend grâce [شكر էն] [էֆ. شاكره] [جէ. شاكرین]

شاكرد { շակիրդ [պ] 1. Աշակերտ, ուսանող. élève, étudiant [جէ. شاكردان] 2. Թերավարժ, համբակ. novice, apprenti : —لك աշակերտութիւն apprentissage.

شاكردان { շակիրտան [պ] Աշակերտք. élèves.

شاكی { շաքի [ա] Գանգատող, բողոքող. plaignant [شكایت էն].

شال { շալ [թ] Ցփոթ. châle: Աւոյ. — بوغچه քառակուսի ցփոթի. châle carré.

شالاكی { շալաքի [թ] Տեսակ մը բրդեղէն պաստառ, պակենի, մերինոս. alpaga, mérinos.

شالجی { շալճը [թ] Ցփոթավաճառ. marchand de châle.

شالوار { շալվար [թ] Անդրավարտիք, շալվար culotte, pantalon, bouffant.

شالی { շալի [թ] Ասուեղէն պաստառ. camelot.

شام { շամ [ա] Դամասկոս. Damas: بر الشام. Դեշտի-շամ Սուրիա. Syrie [աշխ. բառարանէմ] : فستقی — պիստակ. pistache. — دمشق Դամասկոս. Damas.

شام { շամ [պ] Երեկոյ. soir.

شام { շամմ [ա] Հոտոտող. qui flaire, qui sent [شم էն] [էֆ. شامه].

شام { շէմ [ա] Տե՛ս. voir شامت.

شامامه { շամամէ [թ]. Տե՛ս. voir شمامه.

شامپانیه { շամփանիա [ֆ] Կամպանեան գինի. champagne (vin).

شامدان { շամտան [ա]. Տե՛ս. voir شمعدان.

شامل { շամիլ [ա] Պարունակող, պարփակող. qui contient, embrasse [شمول էն] [էֆ. شامله]: او — պարունակել, պարփակել. contenir, renfermer, embrasser. — الآفاق աշխարհատարած. universel.

شامه { շամմէ* [ա] Հոտոտող qui flaire [էֆ. شام]. — قوه հոտոտելիք. odorat.

شامی { շամի [ա] 1. Դամասկեան, Սուրիա-

կան. de Damas, de Syrie [եզ. شامیه].

شان { շան [ա] 1. Վիճակ. état [ջմ. شؤون. شئونات] 2. Ցատկութիւն. qualité 3. Պատիւ, արժանապատուութիւն. honneur, dignité 4. Փառք. gloire: — حرص փառասիրութիւն. ambition.

شانلو { շանլը شانلی شانلو [ի] փառաւոր. glorieux

شانه { շանէ [գ] Սանտր. peigne: — زن او սանտրել. peigner.

شاه { շահ [գ] 1. Թագաւոր, արքայ. roi, monarque [ջմ. شاهان] 2. Մեծ. grand 3. Ընտիր. excellent: طمر — շնչերակ. artère.

شاهانه { շահանէ [գ] 1. Արքայական, կայսերական. royal, impérial: — ذات Վեհ Սուլթանը. Sa Majesté le Sultan.

شاهباز { շահպազ [գ] Մեծ շահէն. faucon royal.

شاهبال { շահպալ [գ] Վարսագաթեր. penne.

شاهبيت { շահպէյթ [գ] Տաղի մէջ նշանաւոր տունը. strophe remarquable d'un poème.

شاهتره { շահթէրէ / شاهترج { շահթէրէճ [գ] Անծըխոտ (բոյս) fumeterre

شاهد { շահիտ [ա] 1. Վկայ témoin [شهادت] [եզ. شاهده] [ջմ. شهود] 2. Ապացոյց. preuve [ջմ. شواهد] 3. [գ] Սիրական, սիրուն. favori, chéri.

شاهدانه { շահտանէ [գ] Պատուական մեծ մարգարիտ. gros grain de perle

شاهدلك { շահիտլիք [ի] Վկայութիւն. témoignage.

شاهراه { շահրահ [գ] Պողոտայ, արքունի ճանապարհ. grand chemin.

شاهزاده { շահզատէ [գ] Արքայորդի, իշխանազն. fils de roi. prince royal [ջմ. شاهزادگان].

شاهسوار { շահսուվար [գ] Քաջ ձիավար. bon cavalier [ջմ. شاهسواران].

شاهق { շահիք [ա] Բարձր. haut, élevé [եզ. شاهقه].

شاهقه { շահիքա* [ա] Բարձունք. sommité, hauteur [ջմ. شواهق].

شاهردان { շահմէրտան [գ] Տափան, ապալահար. battoir, hie.

شاهنامه { շահնամէ [գ] 1. Պատմութիւն թագաւորաց. histoire des rois 2. Գիրք մ'է զոր գրած է մեծանուն պարսիկ բանաստեղծ Ֆիրտէվսի. titre d'un grand ouvrage du célèbre poète persan Firdevssi.

شاهنشاه { շահինշահ [գ] Թագաւորաց Թագաւոր. roi des rois.

شاهنشين { շահնիշին [գ] Պատշգամ. balcon vitré.

شاهوار { շահվար [գ] Արքայավայել. convenable à un roi.

شاهی { շահի [գ] 1. Արքայական. royal 2. Շահին յատուկ. du Shah: — عطر անուշահոտ ծաղիկ ունեցող տունկ մ'է. pois de senteur.

شاهین { շահին [գ] 1. Բազէ. faucon 2. Մէտ (կշռոց). aiguille de balance

شاياق { շայագ [ե] Տեսակ մը ասուեղէն. espèce d'étoffe en laine.

شايان { շայան [գ] Արժանի. digne.

شايد { շայէտ [գ] 1. Եթէ. si 2. Թերեւս, գուցէ peut-être.

شايستگی { շայիսթէկի [գ] Արժանաւորութիւն mérite.

شايسته { շայիսթէ [գ] Արժանաւոր. digne [յզ. شايستگان].

شايع { շայի' [ա] 1. Տարածուած, տարածայնուած. répandu, divulgué [شيوع էն] [էգ. شايعه] 2. Անբաժան, խառն. indivise: او — տարածուիլ. se répandre.

شايعه { շայիա* [ա] Տարածայնութիւն. rumeur [էգ. شايع ի] [յզ. شايعات]

شايقه { շայգա [ե] Տեսակ մը նաւ է. espèce d'embarcation.

شايكان { շայկեան [գ] Առատ abondant: ی— առատութիւն. abondance.

شب { շէպ [գ] Գիշեր. nuit [յզ. شبان].

شباب շապապ
شبابت շապապէթ* } [ա] Երիտասարդութիւն. պատանեկութիւն. jeunesse, adolescence. jeune âge.

شبابی { շապապի [ա] Պատանեկան. d'adulte, de jeunesse [էգ. شبابيه].

شباط { շըպադ [գ] Փետրվար. Février.

شباعت { շըպա՛աթ* [ա] Յագ, յագուրդ. satiété

شباك { շըպագ* [ա] յգ. شبکه. pd. شبکه

شبان { շըպան [ղ] 1. Գիշեր-ներ. nuits [եզ. شب] 2. չօպան. Հովիւ. berger 3.* չօպանլար [ա] Պատանիներ. jeunes gens [եզ. شاب].

شبانگاه { շեպանկեահ [ղ] Գի-շեր ատեն. pendant nuit.

شبانه { շեպանէ [ղ] Գիշերա-յին. nocturne.

شبوی { շեպպօյ [ղ] Շահ-պրակ (ծաղիկ). giroflée.

شپره { շեփերէ [ղ] Չղջիկ. chauve-souris.

شبتاب { շեպթապ [ղ] Գիշերը փայլող. qui brille la nuit.

شبچراغ { շեպչերաղ [ղ] 1. Կարկեհան. rubis rouge 2. Փայլուռիկ. ver_luisant.

شبخون { շեպխուն [ղ] Գի-շերային յարձա-կում, կոտորած. attaque, carnage nocturne.

شبخیز { շեպխեզ [ղ] Գիշերը ելնող. qui se lève la nuit.

شبدیز { շեպտիզ [ղ] Սեւ-գորշ ձի. coursier noir.

شبستان { շեպիսթան [ղ] Կա-նանոց. gynécée.

شبش { շըպըշ [թ] Կապ, ձամ (գլխարկատու). պարանուրց. licou.

شبع { շըպ՛ [ա] Թրջմանու-թիւն. imprégnation.

شبعان { շըպ՛ան [ա] Յագե-ցած, կուշտ. rassasié.

شبك { շըպէգ [թ] Երկայնա-տատուտ կապիկ. cercopithèque, mandrill.

شبکون { շեպկուն [ղ] Սև. noir.

شبکه { շեպէգէ* [ա] 1. Ուռ-կան, վարմ. filet, lacet 2. Վանդակ. grille 3. Հիւսուած, ցանց. réseau.

شبکی { շըպէգի [ա] ածակ. Ցանցաձեւ. réticulaire [եզ. شبکیه].

شبکیه { շըպէգիյէ* [ա] ածակ. Պատուաստակ ակնան, ցանցենի. rétine.

شبنم { շեպնեմ [ղ] Ցօղ. rosée.

شبه { շըպհ [ա] 1. Նման. pareil, semblable [յգ. اشباه] 2. Նմանութիւն. ressemblance: Այսպ. — جزیره Թերակղզի. péninsule. — معین տարանկիւնաձեւ. rhomboïde. — منحرف — տարա-

դէզ, սեղան. trapèze. — قلوی կալեկիերդ. alcaloïde. غدە — գեղձաձև. adénoïde. ظل — Թերաստուեր. pénombre.

شبهات { շիւպհէհաթ* [տ] յգ. شبههի. pd. شبهه ،

شبهه { շիւպհէ* [տ] 1. Երկբայութիւն, տարակոյս. doute [յգ. شبهات] 2. Կասկած. soupçon : ا — կասկածիլ, երկբայիլ. soupçonner, douter. سز — հաւաստի, անտարակոյս. certain, sans doute. لی — տարակուսելի, կասկածելի. douteux, soupçonné, incertain.

شبهه‌لنمك { շիւպհէլէնմէք [ն] Երկբայիլ, կասկածիլ. douter, soupçonner.

شبينه { շէպինէ [դ] Գիշերային. nocturne.

شبكه { շէպէքէ* [տ] Վարմ, ծուղակ. filet, lacet.

شبيه { շէպիհ [տ] Նման. ressemblant, semblable [էգ. شبيهه] ،

شتا { շիթա [տ] Ձմեռ. hiver.

شتا { շիթթա* [տ] Տե՛ս. voir شتى ،

شتائی { շիթաի [տ] Ձմեռնային. hibernal [էգ. شتائيه] ،

شتاب { շիթապ [դ] Շտապ, աճապարանք hâte, empressement: ا — շտապել, փութալ. se hâter.

شتابان { շիթապան [դ] Փութացող. qui se hâte: او — փութալ. se hâter

شتر { շիւթիւր [դ] Ուղտ. chameau [յգ. شتران] ،

شتربان { շիւթիւրպան [դ] Ուղտապան. chamelier [յգ. شتربانان] ،

شتم { շէթմ [տ] 1. Թշնամանել, լուտալ. injurier, invectiver 2. Թշնամանք, լուտանք. injure, invective [յգ. شتوم] ،

شتوم { շիւթում* [տ] յգ. شتمի. pd. شتم ،

شتوی { շիթվի [տ] Ձմեռնային. hibernale [էգ. شتويه] ،

شتى { շէթթա* [տ] Այլևայլ divers [եզ. شتيت] ،

شتيمه { շէթիմէ* [տ] Լուտանք invective.

شجاع { շիւճա' [տ] Քաջ, արի. brave.

شجاعت { շէճա'աթ* [տ] Քաջութիւն. bravoure, courage: لو — ، لى — քաջ, արի. brave, courageux.

شجر { շէճէր [տ] Ծառ. arbre [յգ. اشجار] ،

النبی — գուայաքենի. gaïac. — جبر անմիտք՝ ագէտ մարդիկ. des gens stupides, ignorants

شجره { շէճէրէ* [–] 1. Ծառ. arbre 2. Ճիւղագրութիւն. arbre généalogique.

شجره‌لی { շէճէրէլի [ի] 1. Բազում ազգական ունեցող. qui a beaucoup de parents 2. Ծանուցեալ, հռչակաւոր. fameux.

شجعان { շիւճ'ան* [–] յգ. شجیع ի. pd.

شجیره { շիւճէյրէ* [–] Փոքր ծառ, թուփ. arbrisseau [նուազ. شجر ի].

شجیع { շէճի' [–] Քաջ, արի. brave, vaillant [յգ. شجعان] [էգ. شجیعه].

شحامت { շէհամէթ* [–] Գիրութիւն. embonpoint.

شحم { շահմ [–] Ճարպ. graisse [յգ. شحوم].

شحمه { շահմէ* [–] 1. Ճարպ. graisse 2. Բլթակ, ականջաբլիթ. lobe d'oreille.

شحمی { շահմի [–] Ճարպային, իւղալից. gras, adipeux [էգ. شحمیه].

شحنه { շահնէ* [–] Ոստիկանապետ. préfet de la police.

شحوم { շիւհում* [–] յգ. شحم ի. pd.

شخرم { շէխրէմ [է] Ճաթռտուք, ճաթուք. crevasse, gerçure.

شخص { շախս [–] 1. Անձ, անհատ. personne, individu [յգ. اشخاص].

شخصاً { շախսէն [–] Անձամբ personnellement

شخصی { շախսի [–] Անձնական, անհատական. personnel [էգ. شخصیه].

شخصیات { շախսիյյաթ* [–] Անձնականութիւններ. personnalités.

شد { շէտտ [–] 1. Փնդել, կապել, ամրացնել. affermir, lier, fortifier 2. Նշանակ (ّ). le signe techdid (ّ).

شد { շէտ [ղ] Երթալ. a été: Աոր. — آمد երթեւեկ aller retour, circulation. — قید արձանագրուեցաւ. enregistré.

شدائد { շէտայիտ* [–] յգ. شدیده ի. pd.

شدت { շիտտէթ* [–] Սաստկութիւն, խստութիւն. sévérité, rigueur: ı — کسب սաստկանալ. prendre de l'intensité, sévir.

شدلنمك { շէտլէնմէք [ի] Սաստկանալ.

prendre de l'intensité.

شدتلو { Շիտտէթլի — شدلی շիտ-տէթլու [ի] Խիստ, բուռն, սաստիկ. sévère, violent.

شده { Շիտտէ* [—] Կրկնակ որ այս (ّ) նշանն ունի. signe du doublement d'une lettre (ّ).

شده { Շիտէ [դ] Եղած. qui a été [յփ. شدكان].

شديد { Շէտիտ [—] Սաստիկ, բուռն, խիստ. violent, fort, sévère [شدت էն] [էփ. شديده].

شديده { Շէտիտէ* [—] 1. Խստութիւն. rigueur [յփ. شدائد] 2. Նեղութիւն. souffrance 3. Աղէտ. calamité.

شذوذ { Շիւզուզ [—] Խոտորում, բացառութիւն. déviation, exception.

شرّ { Շէրր [—] 1. Չարիք, վնաս. mal, préjudice, tort [յփ. شرور] 2. Չար. mauvais.

شرا { Շիրա [—] 1. Գնում. achat 2. Գնել. acheter.

شرائع { Շէրայիհ* [—] յփ. شريعه ի. pd. شريعه.

شرائر { Շէրայիր* [—] յփ. شريره ի. pd. شريره.

شرائط { Շէրայիթ* [—] Պայմաններ. conditions [եզ. شريطه].

شرائع { Շէրայի'* [—] յփ. شريعت ի. pd. شريعت.

شراب { Շէրապ [—] 1. Ըմպելի. boisson [յփ. اشربه] 2. Գինի. vin: خانه — գինեւոր մեծ տակառ. foudre, cuve.

شراح { Շուրրահ* [—] Մեկնիչք. commentateurs [եզ. شارح].

شراذم { Շէրազիմ* [—] յփ. شرذمه ի. pd. شرذمه.

شرارت { Շէրարէթ* [—] Չարագործութիւն. malignité, méchanceté.

شراره { Շէրարէ* [—] Կայծ. étincelle.

شراع { Շիրա'[—] Առագաստ voile [յփ. اشرعه].

شرافت { Շէրաֆէթ* [—] Ազնուականութիւն noblesse.

شرامپول { Շէրամփօլ [հ] Ցցապատնէշ. palissade.

شراين { Շէրային* [—] յփ. شريان ի. pd. شريان.

شرب { Շուրպ, Շէրպ [—] Խմել. boire.

شربت { Շէրպէթ* [—] Օշարակ. sorbet, sirop: خانه — գինետուն. ca-

baret. پارەسی — ընծառայք, պարգև. pourboire. اوتی — Հմուլկ, գայլուկ (բոյս). houblon. ی — عمل որբագեղ: purgatif. لك — օշարակի յատուկ propre au sorbet.

شربتجی { շէրպէթճի [թ] Օշարակավաճառ. qui vend des sorbets.

شرپاداق { շէրպատագ [թ] Յանկարծ. tout à coup.

شرت { շէրրէթ* [ա] Չարութիւն. méchanceté

شرج { շէրճ [ա] անց. Երտանք. սրբան. anus.

شرح { շէրհ [ա] 1. Պարզել. disséquer 2. Պարզել, մեկնել. expliquer, commenter 3. Մեկնութիւն explication, commentaire [յգ. شروح].

شرحه { շէրհա* [ա] 1. Շերտ tranche 2. Կըտրատած. taillade, coupure.

شردان { շէրտան ծձ. شرده շէրտէն Տե՛ս voir شیردان.

شرذمه { շէրզիմէ* [ա] Խըմբակ. petite troupe [յգ. شراذم].

شرر { շէրէր [ա] 1. Կայծեր. étincelles 2. Չարութիւնք. malices.

شرسوف { շէրսուֆ [ա] Երն. Մակորովային (մեր-բին մասն որովայնին). épigastre: ی — . ـی Մակորովայնական. épigastrique.

شرط { շարթ [ա] 1. Պայման. . condition, clause [յգ. شروط] 2. Թէր. Թէական մաս. conditionnel.

شرطلاشمق { շարթլաշմագ [թ] Իրարու հետ պայման դնել. stipuler, se convenir.

شرطنامه { շարթնամէ [պ] Պայմանագիր contrat

شرطه { շուրթա* [պ] Յաջող հով. vent favorable.

شرطیه { շարթիյէ* [ա] Պայմանական, Թէական. conditionnel.

شرع { շէրʻ [ա] Աստուածային օրէնք. loi divine: شریف — Մահմետական նուիրական օրէնք. loi sacrée musulmane.

شرعاً { շէրʻան [ա] Ըստ Աստուածային օրինաց. d'après la loi divine.

شرعی { շէրʻի [ա] 1. Աստուածային օրինաց վերաբերեալ. relatif à la loi divine [իգ. شرعیه] 2. Օրինական. légal.

شرعیت { շէրʻիյէթ* [ա] Օրինականութիւն légalité.

شرف { շէրէֆ [ա] 1. փառք, պատիւ. gloire, honneur 2. բարձրութիւն. exaltation: — لی փառաւոր. glorieux. — سنوح ا. — ساغ او — صدور ا. — صادر او փառօք ելնել, ծագիլ. émaner avec grandeur.

شرفا { շիւրէֆա* [ա] յգ. شریف. pd. شریف ։

شرفبخش { շէրէֆպախշ [պ] փառք պարգեւող. qui fait honneur.

شرفرسان { շէրէֆրէսան [պ] փառք հասցընող. qui fait parvenir de gloire. qui anoblit.

شرفه { շիւրֆէ* [ա] Շրջանակ մինարէի յորմէ աղօթքի կը կանչէ միւէզզինը galerie du minaret d'où le muezzin appelle à la prière [ռմկ. շէրէֆէ]։

شرفیاب { շէրէֆեապ [պ] փառաւոր, պատուեալ. honoré, glorifié.

شرق { շարգ [ա] Արեւելք, orient, levant, est.

شرقاً { շարգան [ա] Արեւելքէն. du côté d'orient, d'est.

شرقاده { շարգատա [թ] Զուարճ. ծաղրած. farceur.

شرقی { շարգի [ա] 1. Արեւելեան. oriental, levantin [թկ. شرقیه] [յգ. شرقیون] 2. [թ] Երգ. chanson.

شرك { շիրք [ա] Բազմաստուածութիւն. polythéisme: — اهل բազմաստուածեան. polythéiste.

شركا { շիւրէքեա* [ա] Ընկերք, մասնակիցք. associés, participants [եզ. شریك]։

شركت { շիրքէթ* [ա] Ընկերութիւն. société, association.

شرلاغان { շըրլաղան [թ] Շուշմայի ձէթ. huile de sésame.

شرلامق { շըրլամագ [թ] Խոխոջել. murmurer: — هوا անձրեւել. pleuvoir.

شرلوپ { շըրլըփ [թ] Մածունով թաթխուած հաւկիթ. œufs au lait caillé.

شرلی { շէրլի [թ] Կռուարար. querelleur.

شرم { շէրմ [պ] Ամօթ, ամաչում. honte, pudeur: Ա[illegible]. — ی անամօթ. impudique. آلود — ամօթահար. couvert de honte.

شرمسار { շէրմսար [պ] Ամօթով. honteux.

شرمناك { շէրմնաք شرمکین շէրմկին [պ] Ամօթով, ամօթալից. honteux.

شرمنده { շէրմէնտէ [պ] Ամօթով, ամօթալից honteux.

شرنقه { Շըրընգա [ژ] Գրդիճ. seringue, clystère: — գըրնէլ. seringuer.

شروانی { Շրվանի [ի] Վերնայարկ. grenier

شروب { Շուրուպ [ի] Օշարակ. sirop.

شروطه { Շուրուտա [ի] Սև փաթթոց. turban noir.

شروح { Շուրուհ [ա] յգ. شرح. pd. شرح.

شرور { Շուրուր [ա] յգ. شر. pd. شر.

شروط { Շուրուտ [ա] Պայմաններ. conditions [եզ. شرط].

شروع { Շուրու' [ա] 1. Սկսիլ. commencer 2. Սկզբունք. commencement. début.

شريان { Շրյան, Շըրյան [ա] Շնչերակ. artère, aorte [յգ. شرايين]. ی— . ـه— շնչերակի. artériel.

شريت { Շրիթ شريد Շրիտ Տրէզ, ժապաւէն. galon, ruban [իտր. شريط էն] ی— مساحه չափական լար. corde métrique. لی— ժապաւինեալ. garni de ruban.

شريتلمك { Շրիթլէմէք [ի] ժապաւինել. garnir de rubans.

شرجه { Շրիհա* [ա] Պատառուած. lambeau [յգ. شرائح].

شرير { Շրիր [ա] Չար, անզգամ. méchant [ա. էն] [յգ. اشرار] [էգ. شريره].

شريط { Շրիտ [ա] 1. Տե՛ս voir شريت 2. Լար. փոքրիկ երիզ. lacs, bandelette.

شريعت { Շրի'աթ* [ա] Տե՛ս voir شرع.

شريف { Շրիֆ [ա] 1. Փառաւոր, անուանաւոր. glorieux, illustre [شرف էն] [էգ. شريفه] 2. Ազնուական. noble [յգ. شرفا . اشراف] 3. Մահմետականութ. descendant de Mahomet [شرافت էն] 4. Իշխան կամ մեծ Շէրիֆ Մեքքէի. prince ou grand Chérif de la Mecque

شريك { Շրիք [ա] Ըն-կեր. associé [شركت էն] [յգ. شركا . شريكان] 2. Մասնակից. participant: Ա—ی—. Մեղսակից. complice.

شريكلك { Շրիքլիք [ի] Ընկերակցութիւն. association.

شرلتی { Շըրլթը [ի] Խոխոջ. murmure.

شرلدامق { Շըրլտամագ [ի] Խոխոջել. murmurer.

شرين { շէրեան [ա] ա. Ճղն. շերակիկ. artériole ֆ. շրրեան. Երկու չարիք. deux maux: — اهون Երկու չարեաց փոքրագոյնը. le moindre des deux maux.

شرينقه { շէրինգա [ը] Տ'ս. voir شرقه.

شست { շուսթ [պ] Լուացք. lavage. lessive.

شسته { շուսթէ [պ] Լուա֊ցած, լուացուած. lavé.

شش { շէշ [պ] Վեց. six: Աստ. — دو Երկու վեց. double six. բաղդ. bonne chance. جهت — վեց կողմ խորանարդ մարմնոյ. les six faces d'un cube. بش — كورمك այլ ընդ այլ տեսնել. voir confusément.

ششخانه { շէշխանէ [պ] ա. Վեցանկիւնի. hexagone ֆ. Խորշաւոր հրացան, թնդանօթ. fusil, canon rayé: Աստ. آلتى قوال — اوسق անհամեմատ, անչափական. asymétrique, mal proportionné. جى — . لى— կարճաւոր զօրական. carabinier.

ششدر { շէշտէր [պ] ա. Սե֊ղան նարդի. table de tric-trac ֆ. Աշխարհ monde.

ششم { շէշում [պ] Վեցերորդ. sixième.

ششمين { շէշումին [պ] Վեցե֊րորդ. sixième.

شط { շաթթ [ա] Եզր. bord: العرب — Եփրատայ և Տիգրիսի միացմամբ ձևա֊ցեալ գետոյն անունն է. nom du fleuve formé par la jonction de l'Euphrate et du Tigre.

شطارت { շէթարէթ* [ա] ա. Զուարթութիւն gaité ֆ. Խեղկատակութիւն gaillardise: لو— զուարթ, ծաղրածու. gai, gaillard.

شطاجى { շաթաջը [թ] Սու֊տակակալ, փա֊ղաքուշ. flagorneur.

شطرنج { շաթրէնճ [ա] Ճատ֊րակ. jeu d'échecs

شطف { շաթֆ [թ] Սուտա֊կապաշտութիւն. adulation: ورمك — շողոքոր֊թել, շողոմել. flatter, aduler.

شعار { շի'առ* [ա] Տե. شعار. pd. شعار.

شعار { շի'առ [ա] Նշան, նշանակ. signe, marque distinctive [Տե. شعار]: — صداقت հաւատար֊մութեան նշանը կրող. qui

porte la marque de fidélité.

شعاع { շիւա՛ա՛ [—] Ճառագայթ. rayon [ջէ. اشعه] ։

شعب { շա՛պ [—] Ցեղ. tribu, race [ջէ. شعوب] ։

شعبات { շիւա՛պաթ* [—] ջէ. շիւպէ. pd. شعبه ։

شعبان { շա՛պան [—] Եօթներորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. septième mois de l'année lunaire arabe.

شعبده باز { շա՛պէտէպազ [ղ] Ձեռնածու. escamoteur [ջէ. شعبده بازان] ։ ی— Ձեռնածութիւն. escamotage, prestidigitation.

شعبه { շա՛պէ* [—] 1. Բաժանում, ճիւղ. division, section, branche [ջէ. شعبات] 2. Մասնաճիւղ. succursale.

شعر { շա՛ր [—] Հեր, մազ. cheveu, poil.

شعر { շի՛ր [—] Բանաստեղծութիւն, տաղ, ոտանաւոր. poésie, poème, vers [ջէ. اشعار]. ا— ոտանաւոր ըլլալով. en vers.

شعرا { շիւա՛րա*[—] Բանաստեղծք. poètes [եզ. شاعر] ։

شعريه { շի՛րիյյէ* [—] 1. Բանաստեղծական. poétique 2. Մազանման. capillaire 3. Թել հաց. vermicelle [ռուս. շէհրիյէ] ։

شعشعه { շա՛շա՛* [—] Փայլ, շող, շքեղութիւն. éclat, splendeur: پاش — շողշողուն. éclatant. لى— շքեղ, փայլուն. splendide, éclatant. لندرمق— փայլ տալ. donner de l'éclat.

شعله { շա՛լէ* [—] 1. Բոց. flamme [ջէ. شعل] 2. Նշոյլ. clarté, lueur: دار— . لى— . ور— փայլուն. brillant. բոցավառ. enflammé.

شعله لنمك { շա՛լէլէնմէք [ի] Փայլիլ. briller

شعوب { շիւուպ* [—] ջէ. շա՛պ. pd. شعب ։

شعور { շիւուր [—] Իմացականութիւն, միտք. compréhension, esprit: خلل كلك — ։ ի մտաց ելլել s'aliéner.

شعير { շա՛իր [—] Գարի. orge: — Եղ. գարիկ. orgelet.

شغاف { շիղաֆ [—] Սրտաշ պատակ Թաղանթ Թայթն պարկ. պատասխանք. péricarde: ی— . ى— սրտապատականային. péricardique.

شغل { [illegible] [-] Զբաղում. occupation [مص. اشغال]

شفا { [illegible] [-] բժշկութիւն, [illegible]. guérison, cure: — پذیر او . — بولمق — [illegible]. se guérir. — بخش — لی [illegible], [illegible]. curatif, salutaire.

شفاعت { [illegible] [-] բարեխօսութիւն. intercession: ا — [illegible]. intercéder. — جی [illegible]. intercesseur.

شفاف { [illegible] [-] թափանցիկ. transparant [մպ. شفف].

شفافت { [illegible] [-] թափանցկութիւն. transparence

شفاه { [illegible] [-] [illegible]. pd. شفه.

شفاها { [illegible] [-] բերանացի. verbalement.

شفاهی { [illegible] [-] բերանացի. verbal, oral [մպ. شفاهیه].

شفایاب { [illegible] [-] — او [illegible]. se guérir, se rétablir.

شفتالو { [illegible] [-] Դեղձ. pêche: آغاجی — [illegible]. pêcher.

شفتان { [illegible] [-] Երկու շրթունք. deux lèvres.

شفره { [illegible] [-] Ծածկագ. [illegible]. chiffre: — لی [illegible]. chiffré.

شفعاء { [illegible] [-] [illegible] شفیع. pd. شفیع.

شفعه { [illegible] [-] [illegible] [illegible] ([illegible]). préemption.

شفق { [illegible] [-] 1. Վերջալոյս. crépuscule du soir. 2. Արշալոյս. crépuscule du matin, aurore [[illegible]]. Առտ. — سوکمك [illegible], [illegible]. poindre du jour. le point du jour.

شفقا { [illegible] [-] [illegible] شفیق. pd. شفیق.

شفقت { [illegible] [-] 1. [illegible], գութ. compassion, pitié [մպ. اشفاق] 2. Գորով, [illegible]. tendresse, affection: — نشان [illegible]. décoration réservée aux dames.

شفقتلو { [illegible] شفقتلی [illegible] [t] 1.

կարեկից. compatissant 2. Գորովագութ. tendre.

شفوق { շէֆուգ [—] կարեկից. compassionné [شفقت էն] ։

شفوی { շէֆէվի [—] 1. Շրթնային. labial [شفه էն] [էգ. شفویه] 2. Շրթնածաղիկ. labiée.

شفه { շէֆէհ, շիֆէ* [—] Շրթունք. lèvre [յգ. شفاه] ։ 1 — شق լռութիւնը խզել. rompre le silence. ارنب —* շրթնահերձութիւն. bec-de-lièvre. — حق ըմպելու իրաւունք. droit de boire

شفیع { շէֆի' [—] Բարեխօս. intercesseur [شفاعت էն] [յգ. شفعا] ։

شفیق { շէֆիգ [—] կարեկից, գթալից. compatissant, tendre [شفقت էն] [յգ. شفقا] [էգ. شفیقه] ։

شق { շագգ [—] 1. Պատռել. déchirer 2. Ճեղքել. fendre, inciser 3. Հերձուած, ճեղք. fissure, fente 3. Բիբ ճեղքուածք շրթանց, երաստանի. rhagade.

شق { շիգգ [—] 1. Հատուած. section [յգ. شقوق] 2. Խնդիր, կէտ. question, point 3. Բաժանում. division.

شقا { շագա [Ի] Տ'ես voir شقا ։

شقائق { շագայիգ* [—] 1. Քրքմոյ (ծաղիկ). pivoine 2. Մաքկասարուկ. anémone : النعمان — ծաղկ-կապարուկ. anémone.

شقاق { շիգագ [—] 1. Երկպառակութիւն. գժտութիւն. discorde. dissension 2. Վէճ. contention 3. Քունք. tempe

شقاوت { շէգավէթ* [—] 1. Անզգամութիւն. perversité 2. Ապստամբութիւն. rebellion 3. Աւազակութիւն. brigandage.

شقراق { շիգրագ [Ի] Տ'ես voir شاقراق ։

شقشقه { շիգշիգա* [—] Ճռուողում. gazouillement.

شقه { շուգգա* [—] Պիտակ, նամակ. billet, lettre

شقی { շագի [—] 1. Անզգամ. pervers [شقاوت էն] [յգ. اشقیا] 2. Ապստամբ. rebelle 3. Աւազակ. brigand.

شقیق { շագիգ [—] Պատռուած. déchiré.

شقیقه { շագիգա*[—]Բիւ. Ցաւ կիսագլխոյ . migraine.

شقیقیه { շագիգիյէ*[—]Խոտ. Զքանչքինակ .

renonculacées.

شك { շէքք [ա] Տարակոյս, երկբայութիւն. doute [ջմ. شكوك]: ا — տարակուսիլ. douter. — بلا. անտարակոյս. sans doute.

شكار { շէքեար [ա] 1. Որսորդութիւն. chasse 2. Որս. proie: كاه — որսոյ տեղ. lieu de chasse.

شكاف { շէքեաֆ [ա] 1. Ճեղքող. qui fend 2. Փորուածք. entaille.

شكافته { շէքեաֆթէ [ա] Ճեղքուած. fendu.

شكايت { շէքեայէթ* [ա] 1. Գանգատ. plainte [ջմ. شكايات] 2. Գանգատիլ. se plaindre: جى — գանգատաւոր. plaignant.

شكر { շէքէր [ա] Շաքար. sucre: علتى — շաքարախտ. diabète. نبات ى — պաղ շաքար. sucre candi. خند — քաղցր ժպիտ. sourire doux. قاميشى — շաքարեղեգն. canne à sucre. ايشى — շաքարագործութիւն. confisserie. بادم ى — շաքարանուշ. praline. — گل ب վարդանուշ. conserve de rose. — بار քաղցր. doux.

شكر { շիւքիւր [ա] 1. Գոհութիւն. grâce 2. Շնորհակալութիւն. remerciement: ا — գոհանալ. rendre grâce. نعمت — երախտահատոյց. reconnaissance. بيلك ى — երախտապարտ լինել. être reconnaissant.

شكران { շիւքրան [ա] Տե՛ս. voir شكر.

شكرانه { շիւքրանէ* [ա] Շնորհակալիք. remerciement.

شكرانيت { շիւքրանիյէթ* [ա] Երախտագիտութիւն. reconnaissance.

شكرجى { շէքէրճի [թ] Շաքարագործ. confiseur: لك — շաքարագործութիւն. confiserie.

شكردان { շէքէրտան [ա] Շաքարաման. sucrier.

شكرگذار { շիւքիւրկիւզար [ա] Շնորհակալ. remerciant. ى — շնորհակալութիւն. remerciement. երախտապարտութիւն. reconnaissance.

شكرلب { շէքէրլէպ [ա] Քաղցրաշրթն. qui a les lèvres douces.

شکرلمه { շէքէրլէմէ [ք] Հա-քարապատ պտուղ dragée. des fruits sucrés.

شکرلنمك { շէքէրլէնմէք [ք] Հաքարանալ. se saccharifier.

شکرلی { շէքէրլի [ք] Հաքա-րաւոր. sucré.

شکرین { շէքէրին [դ] Քաղցր doux.

شکس { շէքս [ա] Յամառ, խէռ. obstiné.

شکست { շէքէսթ [դ] 1 — Թեկանել, աւե-րել. briser, détruire: ناموس 1 — պատիւը ոտնատակ ընել. porter atteinte à l'honneur.

شکستکی { շէքէսթիլիք [դ] Խոր-տակում. état d'être brisé.

شکسته { շէքէսթէ [դ] 1. Թեկ-եալ, աւերեալ. brisé, détruit 2. Տեսակ մը պարսկական գիր espèce d'écriture persane: خط — . دل — ، بال — սրտաբեկ. le cœur brisé.

شکفته { շէ-քէ-ֆթէ [դ] Բա-ցուած, բացուած. épanoui, éclos.

شکل { շէքլ [ա] 1. Ձեւ, պատկեր. forme, figure [յգ. اشکال] 2. Տեսակ. sorte, espèce.

شکم { շէքէմ [դ] Փոր. ventre.

شکمبه { շէքէմպէ [դ] Քա-ղիրթ. rumen.

شکمپرست { շէքէմփէրէսթ [դ] Որովայնամոլ. gastronome [յգ. شکمپرستان].

شکن { շէքէն [դ] Բեկանող. qui brise, casse: — عهد ուխտադրուժ. perfide.

شکنجه { շէքէնճէ [դ] Տես. voir اشکنجه.

شکوا { շէքվա [ա] Գանգատ, տրտունջ. plainte: 1 — գանգատիլ. se plaindre

شکواجی { շէքվաճը [ք] Գան-գատող. plaignant.

شکوانامه { շէքվանամէ [դ] Գանգատագիր. lettre de plainte.

شکور { շէքուր [ա] 1. Գո-հացող. qui rend grâces [شکر էն] 2. Վարձա-հատոյց. rémunérateur.

شکوفته { շէ-քէ-ֆթէ [դ] Տես voir شکفته.

شکوفه { շէ-քէ-ֆէ [դ] Ծա-ղիկ. fleur [յգ. شکوفها] : زار — ծաղկաստան. jardin de fleurs. parterre.

شکوك { շէ-քէ-ք [ա] յգ. շաք. pd. شك.

شکوه { շէվքէթ [գ] Վեհութիւն, փառաւորութիւն. շուք. majesté, grandeur, pompe.

شکوی { շէքվա* [ա] Տե՛ս. voir شکوا ։

شکیب { շէքիպ [գ] Համբերութիւն. patience

شکیبا { շէքիպա [գ] Համբերող. patient: لق— Համբերողութիւն. patience.

شکیمه { շէքիմէ* [ա] 1. Դիմադրութիւն. résistance 2. Բնութիւն. caractère: قوی الشکیمه Հզօր. puissant.

شلاء { շէլլա* [ա] 1. Ձախլիկ. gaucher 2. Խեղանդամ. estropié.

شلته { շիլթէ [թ] 1. Անկողնակալ. sommier 2. Բարձ, բարձակալ. coussin.

شلجم շալճամ [ա] } Շողգամ. navet.
شلغم շալղամ [թ] }

شلل { շէլէլ [ա] Բիծ. Թիծ, արատ. tache.

شللاق { շըլլագ [ա] Անամօթ. impudique·éhonté

شلوار { շալվար [գ] Տե՛ս. voir شالوار ։

شم { շէմմ [ա] 1. Հոտոտել. flairer 2. Հոտոտելութիւն. odorat.

شمائل { շէմայիլ* [ա] Բարքեր, սովորութիւնք. mœurs, coutumes [եզ. شمال]։

شماتت { շէմաթէթ* [ա] Թշնամւոյ մը արկածէն զգացուած ուրախութիւն. joie éprouvée à la vue du malheur d'un ennemi.

شماته { շէմաթէ* [ա] Աղմուկ, ժխոր, դղրդիւն. bruit, vacarme, tapage: لی — շըշշանակ. clinquant. جی — աղմկարար. tapageur.

شمار { շամար [թ] Ապտակ: soufflet: اورمق —, آتمق — ապտակել. donner des soufflets, souffleter.

شمار { շըմար [գ] Թիւ, համար. nombre, calcul: — بی անհամար. innombrable. ا — համարել, թուել. considérer, compter.

شمارمق { շըմարմագ [թ] 1. Լրբանալ, անսանձ լինել. devenir impertinent, indomptable.

شماس { շէմմաս [ա] Սարկաւագ. diacre.

شمال { շիմալ, շէմալ [ա] Հիւսիս. nord: ی — հիւսիսէն. du nord.

شمالی { շիմալի [ա] Հիւսիսային. du nord,

boréal, septentrional.

شمامه { շէմամէ [պ] Տամամ. melon parfumé, musqué.

شماندره { شماندوره շամանտըրա, շամանտըրա [ի] 1. Խարըխանշան. bouée 2. Պատրուգակալ. porte-mèche.

شمدن { շիմտէն [ի] Այժմէն dès à présent: صكره — . كيرو — այսուհետեւ dorénavant, désormais.

شمدى { շիմտի [ի] Այժմ, հիմայ. maintenant, à présent: كونلر— այս օրեր. ces jours-ci. —جك այս վայրկեանիս, այժմիկ. dans ce moment-ci. à l'instant.

شمديكى { շիմտիքի [ի] Այժմեան, արդի. actuel, d'aujourd'hui. récent.

شمديلك { շիմտիլիք [ի] Առայժմ. pour le moment.

شمس { շէմս [ա] Արեգակ, արեւ. soleil [ﺟﻤ. شموس]: كالشمس քէշ շէմսի. արեւու պէս. comme le soleil, comme le jour.

شمسه { շէմսէ [ա] Արեգակի նման պատկեր. figure en forme de soleil.

شمسى { շէմսի [ա] Արեգակնային. solaire.

شمسيه { շէմսիյէ [ա] 1. Արեգակնային. solaire 2. Հովանոց. parasol, ombrelle.

شمشاد { շիմշատ [պ] Տօսախ (ծառ). buis.

شمشك { շիմշէք [ի] Փայլակ. éclair.

شمشير { շիմշիր [պ] Թուր, սուր. épée, sabre

شمع { շէմ' [ա] Մոմ, ճրագ. cire, bougie, chandelle [ﺟﻤ. شموع]: عسل — մեղրամոմ. cire.

شمعدان { շէմ'տան [պ] Աշտանակ. chandelier [ﺟﻤ. շամտանատ].

شمعه { շէմ'ա [ա] Մոմ. bougie: لى— մոմեղէն. de cire.

شموس { շիւմուս [ա] ﺟﻤ. شمسի. pd.

شمول { շիւմուլ [ա] 1. Բովանդակել. comprendre, embrasser 2. Անշղութիւն. rapport: عالم — աշխարհահամատարած. universel.

شمه { շէմմէ [ա] 1. Հոտառութիւն. odorat 2. Դոյզն ինչ, սակաւ ինչ. petite portion d'une chose: شمة սակաւ ինչ. un petit peu

شميم { շէմիմ [ա] Հոտաւէտ. odoriférant.

شن { շէն [ի] 1· Ուրախ , զուարթ· joyeux , gai 2· Շէն· peuplé, cultivé·

شنائع { շէնա'ի*[ա] յգ· شنيعه ի· pd· شنيعه ։

شنات { շէնաթ* [ա] յգ· شاى ի· pd· شاى ։

شناخت { շինախթ [պ] Ծանօթութիւն con-naissance: — اهل երագէտ· initié·

شناس { շինաս [պ] Ճանաչօղ, գիտցող· qui con-naît, qui sait : — حق արդարասէր· équitable, juste· — كار երագէտ· initié·

شناعت { շէնա'աթ* [ա] 1· Գարշութիւն·dé-testation, abomination 2· Տձեւութիւն· difformité·

شناور { շինավէր [պ] Լողա-ցող· nageur· — اولمق լողալ· nager·

شناه { շինահ[պ] Լողացութ, լող· nage·

شنجار { շինճար [ա] Բուսա· Շէնկեար (Հավա Ձիվա)· orcanete·

شنلتمك { շէնլէթմէք [թ] 1· Զուարճացնել · rendre gai 2· Շէնցնել· peupler, cultiver·

شنلك { շէնլիք [թ] 1· Ուր-ախութիւն· alle-gresse 2· Հանդէս, տօն , խրախճանութիւն·fête publique, solennité· réjouissance·

شنلنمك { շէնլէնմէք [թ] 1· Զուարճանալ · devenir gai 2· Շէնանալ· ê-tre peuplé, cultivé·

شنو { շինէվ [պ] Լսող· qui entend : — دور հեռաձայն գործի· téléphone·

شنيد { շինիտ, շինէտ [պ] گفت — و ասուլիս, զըրոյց· ouï-dire·

شنيده { շինիտէ, շինէտէ [պ] Լսուած , լսած · entendu: — نا անլուր·inouï·

شنيع { շէնի' [ա] Գարշելի · détestable [شناعت էն] [էգ· شنيعه] ։ — فعل պղծութիւն· violation·

شنيعه { շէնի'ա*[ա] Գարշելի գործ· acte détes-table [յգ· شنائع] ։

شو { շու [թ] 1· Այս· celui-ci [յգ· شونلر] 2· Այդ· celui-là : — قدر وار كه միայն թէ· seulement· شونده — بوندده աստ անդ·par ci· par là·

شو { շու [պ] Տե'ս· voir شوى ։

شوائب { շէվաիպ* [ա] յգ· شائبه ի· pd· شائبه ։

شواذ { շէվազզ* [ա] յգ· شاذ ի· pd· شاذ ։

شوارب { շէվարիպ* [-] յգ. شارب ի. pd. شارب ։

شوارع { շէվարի'* [-] յգ. شارع ի. pd. شارع ։

شوال { շէվվալ [-] Տասնե. րորդ ամիս արա. բական լուսնային տարւոյ. dixième mois de l'année lunaire arabe.

شواهد { շէվահիտ* [-] յգ. شاهد ի. pd. شاهد ։

شواهق { շէվահիք* [-] յգ. شاهقه ի. pd. شاهقه ։

شوباره { շուպարա [ի] Տե. սակ մը գզաթեայ գլխարկ. espèce de bonnet de feutre.

شوخ { շօխ [գ] 1. Զուար. ճախօս. facétieux 2. Անպատկառ, յիրբ. impudent, effronté: ـی — ան. պատկառութիւն. impudeur.

شور { շօր [գ] Աղմուկ, վէճ. émeute, dispute : افكن — . انكيز խռ. ովարար. perturbateur.

شورا { շուրա [ի] Այս տեղ, այդ տեղ. cet endroit-ci (— là) : ده— հոս, հոդ. ici, là. جق— այս տե. ղիկ. ce petit endroit.

شورا { շուրա* [-] 1. Խոր. հուրդ. conseil 2. Ժողով, ատեան. conseil : دولت ـی — Պետական խոր. հուրդ. conseil d'État. دار — Զօրականան ծովոյ Ատեա. րանկանութեան. conseil administratif du ministère de la guerre. ماليه ـی— Զօրականան խորհուրդ Գանձա. յին Նախարարութեան. conseil administratif du ministère des finances.

شوراق { շօրագ [ի] Աղատա. կուկ. salé.

شوربا { շօրպա [գ] Արգուր. soupe.

شوربخت { շօրպախթ [գ] Կատարաբաղդ. infortuné [յգ. شوربختان]։

شورش { շօրիշ [գ] Խռո. վութիւն, յոյզ. trouble, émeute : اهل — ارباب — խռովարարք. fauteurs de trouble. turbulents

شوره { շօրէ شورهزار շօրէ. զար [գ] 1. Աղտաղ. տակ տեղի. lieu salin, saligineux 2. Անբեր գետին. sol stérile.

شوری { շուրա* [-] Տե՛ս voir شورا ։

شوریدكی { շէվրիտէկի [գ] Խելացնոր ու. թիւն. dérangement d'esprit

شوریده { շէվրիտէ [գ] Խռով. եալ, խելացնոր.

troublé, esprit dérangé [ֆր. شوريدكان]։

شوسه { շօսէ [է] Գետնէթափութ ուղի, մեծ ուղի, մեծճուղի, խճուղի. chaussée.

شوق { շէվգ [ա] 1. Ջերմ փափաք. désir ardent [յգ. اشواق]։ 2. Եռանդ. ardeur 3. Խանդ. exaltation 4. [է] Լոյս. lumière: كلك — խանդ առնուլ. prendre de l'ardeur. لى— փափաքող. désireux, anxieux.

شوك { շէվք [ա] Տատասկ, փուշ. épine [յգ. اشواك]։ Արաբ. الظهر — ողնաշարին. épine dorsale.

شوكت { շէվքէթ* [ա] 1. Տատասկ. épine 2. Հզօրութիւն, վեհափառութիւն. puissance, majesté: Արաբ. سمات —، پناه —، — مقرون، — لو، — مصير، نمود — վեհափառ. majestueux.

شوكتماب { շէվքէթմեապ [պ] Վեհափառ. majestueux. Sa Majesté.

شوكران { շէվքէրան [պ] Մոլեխինդ. ciguë: ماى — Ջրային մոլեխինդ. cicutaire.

شوكه { շէվքէ* [ա] 1. Փուշ. épine 2. Վեհափառութիւն. majesté: شوكة الجمير ուղտափուշ. chardon. مباركه* — աւետարանական փուշ. chardon bénit. شوكة اليهود արջամագիլ, ականթ acanthe.

شوكى { շէվքի [ա] Ողնայարական. spinal [էգ. شوكيه]։

شول { շուլ [է] Այն. celui, celle.

شوليده { շուլիտէ [պ] Շփոթ, խառն. confus.

شوم { շում [պ] Անբարեբեր, չարագոյժ. de mauvais augure, funeste [պարս. شوم էն]։

شون ...... շուուն } *[ա] 1. Վիճակ, կացութիւնք.
شؤنات ...... շուունաթ } états, situations [եզ. شان] 2. Դէպքեր, պարագաներ. événements, cas.

شوهر { շէվհէր [պ] Այր, ամուսին. époux, mari [յգ. شوهران]։

شوى { շուի [պ] Լուացող. qui lave.

شويكه { շուէյքէ* [ա] Փոքր փուշ. petite épine. [նուազ. شوكه ի].

شويله { շէօյլէ [է] Այնպէս, այսպէս. ainsi: Արաբ. طورسون — Թողումք

թէ. à part· d'ailleurs· کـــ — աՀաւասիկ. comme suit, le voici· ـــچه ‹ لكله — այսպէս de cette façon·

شه { շէհ [դ] հմմ. شاه ٬ شه . ab. شاه ؛ شها ո՛վ թագաւոր. ô roi! ·

شهاب { շիհապ, շէհապ [ա] Աստղ· étoile filante [յղ. شهب · شهبان]·

شهادت { շէհատէթ* [ա] 1. Վկայութիւն. témoignage [յղ. شهادات] 2. Մարտիրոսութիւն. martyre: 3. Վկայել. rendre témoignage, attester· — كلمة դաւանութիւն մահմետական Հաւատոյ որ է այսպէս لا اله الا الله محمد رسول الله լա իլահէ իլլալլահ Մուհամմէտուն ռէսուլուլլահ. Չկայ աստուած բայց միայն Աստուած, որոյ առաքեալն է Մուհամմէտ. acte de foi musulman concu ainsi لا اله الا الله محمد رسول الله «il n'y a qu'un Dieu adorable, dont Mahomet est l'apôtre· — عالم տեսանելի աշխարհ. monde visible·

شهامت { շէհամէթ* [ա] Կորովամտութիւն. sagacité: — لو կորովամիտ. sagace d'un esprit profond·

شهباء { շէհպա* [ա] Մոխրագոյն . gris· [էգ. اشهب]·

شهباز { շէհպազ [պ] Տե՛ս . voir شاهباز ·

شهبال { շէհպալ [պ] Տե՛ս . voir شاهبال ·

شهبندر { շէհպէնտէր [պ] Հիւպատոս. consul [յղ. شهبندران]· — باش ընդՀանուր Հիւպատոս. consul général· — خانه Հիւպատոսարան. consulat·

شهبندرلك { շէհպէնտէրլիք [թ] Հիւպատոսութիւն. consulat·

شهد { շէհտ [ա] Մեղր · miel·

شهدا { շուհէտա* [ա] Վկայք· martyrs [էզ. شهيد]·

شهديه { շէհտիյէ* [ա] Տեսակ մը նաւ . espèce de navire· bac·

شهر { շէհր [ա] Ամիս. mois [յղ. شهور · اشهر]·

شهر { շէհր [պ] Քաղաք . ville, cité: Աստ. امانتی — քաղաքապետութիւն. préfecture de la ville· — امینی քաղաքապետ. préfet de la ville· لی — · الاصل — ی քաղաքացի. citadin· Պոլսեցի Constantinopolitain·

شهراه { շէհրահ [պ] հմմ. شاهراه. ab· شاهراه ·

شهرت { շէհրէթ* [ա] 1. համբաւ, հռչակ. réputation, renommée 2. Մականուն. surnom : ل— անուանի, համբաւաւոր. fameux, renommé, célèbre.

شهرتشعار { շէհրէթ-շիար } [պ] Անուանի,
شهرتیاب { շէհրէթ-թիյապ } հռչակաւոր.
célèbre, fameux.

شهرستان { շէհրիսթան [պ] Մեծ քաղաք. grande cité.

شهره { շէհրէ* [ա] հռչակ célébrité : عالم — հռչակաւոր ոք. célébrité.

شهری { շէհրի [պ] 1. Քաղաքացի. citadin citoyen. 2. [ա] Ամսական. mensuel, par mois.

شهریار { շէհրիեար [պ] Կայսր empereur : ی— կայսերական. impérial.

شهریه { շէհրիյյէ* [ա] 1. Ամսական. mensuel [էգ. شهری] 2. Ամսական վարձ. payement mensuel. mois 3. Թելհայս. vermicelle [Բառ. شعریه էն].

شهزادکان { շէհզադէկեան [պ] յգ. شهزاده. pd. شهزاده.

شهزاده { շէհզադէ [պ] Տե՛ս. voir شاهزاده.

شهسوار { շէհսիւվար [պ] Տե՛ս voir شاهسوار.

شهلا { շէհլա* [ա] 1. Կապուտակապոյտ (աչք). կապուտակ. (œil) bleu [էգ. اشهل] 2. Շիլ. louche.

شهم { շէհմ [ա] Կորովամիտ. sagace [شهامت էն].

شهنشاه { շէհինշահ شهنشه շէհինշէհ [պ] Տե՛ս. voir شاهنشاه.

شهوات { շէհէվաթ* [ա] Ցանկութիւնք. passions, sensualités [եզ. شهوت].

شهوار { շէհվար [պ] Արքայավայել. digne d'un roi.

شهوانی { շէհվանի [ա] 1. Ցանկասէր. sensuel [էգ. شهوانیه] 2. Խանանասէր, վաւաշոտ. salace : ت— վաւաշոտութիւն. salacité.

شهوت { շէհվէթ* [ա] Ցանկութիւն. sensualité, passion [յգ. شهوات].

شهود { շուհուտ [ա] 1. Տեսութիւն. vision 2.* Վկայք, ականատեսք. témoins [եզ. شاهد]. Աշխ. — عالم տեսանելի աշխարհ. monde visible. الحال — Եղելութեան ականատեսք. les témoins du fait.

شهور { շուհուր* [ա] Ամիս-ներ. mois [եզ. شهر]։

شهى { շէհի [ղ] Թագաւո-րական. royal.

شهيد { շէհիտ [ա] Նահա-տակ, մարտիրոս. martyr [յգ. شهدا]։ ا — նա-հատակել. martyriser. لـ — մարտիրոսութեամբ. ayant été martyr.

شهير { շէհիր [ա] Հռչակա-ւոր, անուանի. fameux [شهرت էն] [եգ. شهيره]։

شهيم { շէհիմ [ա] Ուշիմ, կորո-վամիտ. intelligent, sagace [شهامت էն] [եգ. شهيمه]։

شىء { շէյ' [ա] Իր. chose [յգ. اشيا]։ چوق — զարմանալի՛ բան. c'est étrange!. — لا ոչինչ. rien. ديكه دكل — ر. բան մը չէ. ça ne fait rien.

شياط { շիեաթ [ա] +ի. խանձ-րահոտութիւն. empyreume.

شياطين { շէյաթին* [ա] Դեւ-. սատանայք. satans, diables [եզ. شيطان]։

شياق { շիաք [թ] Տե՛ս. voir شاپاق։

شياهين { շիահին* [ա] յգ. شاهين. pd. شاهين։

شيب { շէյպ [ա] Հերաց սպի-տակութիւն. blanchissement des cheveux.

شيخ { շէյխ [ա] 1. Ծեր. vieillard [յգ. شيوخ] 2. Ցեղապետ. chef de tribu [յգ. مشايخ] 3. Աղանդապետ. chef d'une secte 4. Վա-նահայր. chef d'un couvent 5. Գիտուն. savant 6. Մեծ, գլխաւոր. chef: Առց. — الاسلام գենդգետ մահմետակա-նաց. pontife de l'islamisme. الحرم — կառավարիչ Մեդինեի. gouverneur de Médine. البلد — քաղաքապե-տ. préfet.

شيخوخت { շէյխուխէթ* [ա] Ծերութիւն. vieillesse.

شيدا { շէյտա [ղ] 1. Խելա-յեղ, ի սէր յարեալ. épris d'amour. amoureux.

شير { շիր [ղ] 1. կաթ. lait 2. Առիւծ. lion [յգ. شيران]։

شيرازه { շիրազէ [ղ] 1. Կազմ, հանգոյց (գրքանց). reliure, bande (d'un livre) 2. Կարգ. bon ordre: Առց. دن چيقمق — քայքայիլ. tomber en dissolution. بند — կազմող, յարդարող. organisateur.

شيرازى { շիրազի [ղ] Շի-րազցի. habi-

tant de Shiraz.

شیرانه { շիրանէ [դ] Առիւծանման, առիւծաբար. comme un lion.

شیرپنجه { շիրփէնճէ [դ] Կայծակն. anthrax [տես. շիրինփէնչէ].

شیرخوار { շիրխար شیرخواره շիրխարէ [դ] Կաթնկեր. nourrisson

شیردان { շիրտան [դ] Ստամոքս, խախուցոց փորոց. ventricule.

شیرلغان { շիրլղան [թ] Տե՛ս voir شرلاغان.

شیرمرد { շիրմէրտ [դ] Առիւծասիրտ. vaillant, brave [տե. شیرمردان].

شیره { շիրէ [դ] շրա [թ] Խաղողաջուր. moût.

شیرین { շիրին [դ] 1. Քաղցր, անոյշ. doux 2. Սիրուն. aimable : زبان — քաղցրալեզու. qui a un langage doux. لك — սիրունութիւն. amabilité.

شیش { շիշ [թ] 1. Շամփուր broche 2. Երկայն սուր. rapière 3. Ուռեց, այտուց. tumeur, enflure 4. Ուռած. enflé : بوغاز — որկրամոլ. glouton, vorace.

شیشرمك { շիշիրմէք [թ] Ուռեցնել. enfler

شیشقو { շիշգօ [թ] Գէր, թմբլ. gras, dodu.

شیشك { շիշէք [թ] Երկամեայ գառն. agneau de deux ans.

شیشكین { շիշքին [թ] Ուռած enflé, gonflé.

شیشكینلك { շիշքինլիք [թ] 1. Ուռեցք. gonflement 2. Խցում. engorgement.

شیشلمك { շիշլէմէք [թ] 1. Շամփրել. embrocher 2. Խայթել, խոցոտել. piquer.

شیشمان { շիշման [թ] Գէր. gras, corpulent: لق — գիրութիւն. embonpoint, corpulence.

شیشمانلانمق { շիշմանլանմագ [թ] Գիրնալ. պարարտանալ. devenir gras, prendre du corps.

شیشمك { շիշմէք [թ] 1. Ուռիլ. s'enfler 2. Գիրնալ. devenir gras.

شیشه { շիշէ [թ] Շիշ. bouteille: جی — ապակեգործ. verrier. خانه — ապակիի գործարան. fabrique de verrerie.

شیطان { շէյթան [դ] Սատանայ, դեւ. satan,

diable, démon [յգ. شياطين]: — بز տեսակ մը կտաւ. espèce de toile. — طرناغی բըղ-ցիծ. envie aux doigts. — بوق կղկղանք մետաղի, աղ-գաժամ. scorie. assa fœtida. — لق սատանայութիւն. diablerie. խորամանկութիւն. finesse. — جه ، — ى ، — يه սատանայական. diabolique.

شيطنت { շէյթանէթ*[—] Սատանայութիւն, չարութիւն. acte diabolique, malice.

شيعه { շի՛ա* [—] Աղանդ կամ հերձուած Ալի-ականաց. secte des partisans d'Ali.

شيعى { շի՛ի [—] Ալիական, շիի: sectaire d'Ali, chiite [էգ. شيعيه]: — ت Ալի-ականութիւն. shiisme.

شيق { շիք [է] 1. Վայելուչ. qui a du chic. coquet 2. Նորաձեւութեան յարեալ. adonné à la mode.

شيقردامق { շըգըրտամագ [ը] Հնչել. tinter.

شيم { շիյէմ *[—] Բնութիւնք natures [եզ. شيمه]: كريم الشيم ազնուաբարոյ. d'un caractère noble.

شيمه { շիմէ* [—] Բնութիւն nature [յգ. شيم]:

شين { շէյն [—] Անպատուութիւն, ամօթ. déshonneur, honte [յգ. شيون]:

شين { շի՛ն* [—] Անուն ش տառի. nom de la lettre ش :

شينيك { շինիկ [ի] Մէկ ութերորդ գիլէի. un huitième du kileh : — يكى տասնալիտր. décalitre.

شيو { շիվ [ի] 1. Զառիվայր. pente 2. Ո-րոկ. talus [տաճ. շեվ]: — صعرا Հեշտ զառիվայր. glacis. — ينه կողմնակի. en écharpe, en biais.

شيوخ { շիւ-իւ-խ* [—] յգ. شيخ. pd. شيخ :

شيوع { շիւ-իւ՛ [—] 1. Հրապարակութիւն. publicité 2. Անբաժանութիւն (սասցուածք). indivision : بولق — տարածայնիլ. être divulgué.

شيولندرمك { շիվլէնտիրմէք [ի] Հակեցնել. faire pencher.

شيون { շիւ-իւն * [—] յգ. شين. pd. شين :

شيوه { շիվէ [դ] 1. Ձեւ. manière 2. Ոճ. style 3. Նազանք, պչրանք. coquetterie 4. Շնորհք, վայելչութիւն. grâce.

شیوه کار { շիվեքեար شیوه کر շիվեքեար [դ] 1. Գեղեց․ coquet 2. Շնորհալից․ gracieux.

ص

ص { սատ Եօթնևտասներորդ տառ Օսմանեան այբուբենին․ dix-septième lettre de l'alphabet Ottoman. Համառօտագրութիւն սաֆերի․ abréviation du صفر։

صائب { սաիպ [ա] Ուղիղ․ droit, juste [صواب էն] [կց․ صائبه]։

صائل { սաիլ [ա] Յարձակող, attaquant, assaillant [صول էն] [կց․ صائله]։

صائم { սաիմ [ա] Ծոմ․ jeûne [صیام էն] [կց․ صائمه]։

صائد { սաիտ [ա] Որսացող․ qui chasse [صید էն] [կց․ صائده]։

صابان { սապան [թ] Արօր․ charrue: دمیری — խոփ (արօրոյ)․ soc.

صابر { սապիր [ա] Համբերող․ patient [صبر էն] [կց․ صابره] [յգ․ صابرین]։

صاپوق { սափուգ [թ] Մոլոր écarté, égaré.

صابون { սապուն [թ] Օճառ․ savon: جی — օճառագործ․ savonnier.

صابونلامق { սապունլամագ [թ] Օճառել, օճառով շփել․ savonner.

صابونی { սապունի [ա] Օճառային․ savonneux [կց․ صابونیه]։

صاپ { սափ [թ] 1. Կոթ, գաւազանակ․ manche, poignée 2. Ցօղուն․ ծղօտ tige 3. Կոթ (պտղոյ)․ pédoncule.

صاپارطه { սափարթա [ի] Սաստիկ յանդիմանութիւն․ forte réprimande.

صاپارنه { սափարնա [ի] Գայլըկենակ (արմատ մ'է)․ salsepareille.

صاپان { սափան [թ] 1. Պարսատիկ․ fronde 2. Հեռացում․ écartement 3. Անիմաստ բան․ absurdité.

صاپمق { սափմագ [ի] 1. խոտորեցնել. écarter 2. խելայեղիլ. être écervelé: — یول ճամբան փոխել. changer de route. մոլորիլ. s'égarer

صاپق { սափըգ [ի] խոտոր. dévié.

صاپلامق { սափլամագ [ի] Մխել. enfoncer.

صاپلانمق { սափլանմագ [ի] Մխիլ. s'enfoncer.

صاپلو { սափլը [ի] կոթով. à manche 2. Մխուած. enfoncé.

صاپمق { սափմագ [ի] 1. խոտորիլ, շեղիլ. s'écarter, se dévier 2. Դառնալ. tourner.

صاپه { սափա [ի] 1. Զատուղի, մեկուսի. écarté 2. Առանձին. retiré : یول — խոտոր ճամբայ. chemin détournée. دوشمك — ուղիղ ճամբէն դուրս ելլել. être hors du chemin droit.

صاتاشمق { սաթաշմագ [ի] 1. Թանի մը բռնուիլ. être pris de qc. 2. Մէկու մը վրայ յարձակիլ. tomber sur qn.

صاتش { սաթըշ [ի] Վաճառում, վաճառումն. vente. débit.

صاتلمق { սաթըլմագ [ի] Ծախուիլ. se vendre.

صاتلیجان { սաթըլըճան կողացաւ. pleurésie [Արաբ. ذات الجنب էն].

صاتم { սաթըմ [ա] Վաճառում. vente.

صاتمق { սաթմագ [ի] 1. Ծախել, վաճառել. vendre. débiter. 2. Կեղծանել, կեղծել. faire le prétendre: Արաբ. — كندیی պարծենալ. faire le fanfaron.

صاتون { սաթուն [ի] Վաճառում. vente : آلق — գնել. acheter.

صاتی { սաթը [ի] Վաճառում. vente: لق — ծախելու. à vendre.

صاتیجی { սաթըճը [ի] 1. Վաճառական. vendeur 2. Շրջուն վաճառական. սայլապանութ. colporteur. marchand ambulant.

صاچ { սաչ [ի] Մազ, վարս. cheveu, chevelure. Արաբ. قیران — Հերաթափութիւն (ախտ մ'է). alopécie, pelade. عرب — խառնափնդոր. embrouillé. لی — یلدز գիսաւոր. comète.

صاچاق { սաչագ [ի] 1. Ճիւ. auvant 2. Մոռ, [illegible]

[illegible]. frange ***. [illegible] [illegible]. épars.

صاچشدرمق { [illegible] [ի] Ցանել, [illegible] éparpiller.

صاچق { [illegible] [ի] [illegible] dispersé.

صاچق { [illegible] [ի] Ցանել, [illegible] répandre, parsemer.

صاچه { [illegible] [ի] ***. [illegible] dragée ***. [illegible] épervier ***. [illegible] non-sens, bêtise, absurdité.

صاچمه‌لق { [illegible] [ի] [illegible] dire des non-sens, des sornettes.

صاچی { [illegible] [ի] ***. [illegible] petite monnaie qu'on répand aux noces ***. [illegible] présent nuptial.

صاحب { [illegible] [-] ***. Տէր, [illegible] maître, propriétaire, possesseur [իգ. صاحبه] [յզ. اصحاب ، صاحبات] ***. [illegible] compagnon [յզ. اصحاب] [illegible] — [illegible] protéger ... سوز صاحبی [illegible] éloquent. — صاحب

[illegible], [illegible] abandonné.

صاحبقران { [illegible] [-] [illegible] (թագաւոր). (roi) fortuné.

صاد { [illegible] [-] [illegible] nom de la lettre ص .

صادر { [illegible] [-] [illegible], [illegible] sorti, émané [صدور էն] [իգ. صادره]. — اولمق [illegible], [illegible] sortir, émaner.

صادره { [illegible] [-] [illegible] acte.

صادق { [illegible] [-] ***. [illegible] vrai, véridique [صدق էն] [իգ. صادقه] ***. [illegible] fidèle.

صادقانه { [illegible] [ղ] ***. [illegible] fidèlement ***. [illegible] fidèle.

صارارمق { [illegible] [ի] [illegible], [illegible] devenir jaune, pâle.

صارپ { [illegible] صارپ [illegible] [ի] ***. [illegible] escarpé ***. [illegible] difficile ***. [illegible] intraitable, revêche.

صارصاق { [illegible] [ի] [illegible] tremblant

صارصمق { [illegible] [ի] ***. [illegible] sé-

couer 2. երերիլ. s'ébranler.

صارغى { սարղը [թ] Պատան. bandage: باش —سى վարսակալ. serre-tête.

صارف { սարիֆ [ա] 1. Ծախսող. qui dépense [صرف էն] 2. բժշ. Վերածող. antileptique.

صارق { սարըգ [թ] Փաթթոց. turban.

صارقتمق { սարգըթմագ [թ] կախել. laisser pendre.

صارقق { սարգըգ [թ] կախուած. suspendu.

صارقمق { սարգըմագ [թ] կախիլ. pendre.

ضارقندى { սարգընտը صارقنديلق սարգընտըլըգ [թ] Յարձակում, բռնաբարութիւն. attaque, violation.

صارلمق { սարըլմագ [թ] 1. փաթթուիլ. s'entortiller, s'envelopper 2. փարիլ, յարիլ, կպչիլ. embrasser, s'attacher. se coller: سلاحه — ի զէն դիմել. courir aux armes.

صارم { սարիմ [ա] Հատու, սուր. tranchant.

صارماشمق { սարմաշմագ [թ] Իրարու փարիլ. s'embrasser.

صارماشق { սարմաշըգ [թ] Պատատուկ. բաղեղ. պատատուկ. lierre.

صارمتراق { սարմըթրագ [թ] Դեղնկեկ. jaunâtre.

صارمساق { սարմըսագ [թ] Սխտոր. ail: —لى սխտորաւոր. assaisonné d'ail.

صارمق { սարմագ [թ] 1. փաթթել. entortiller, enrouler 2. Պատատել. envelopper: اطرافى — շրջապատել. entourer. يارهيى — վէրքը պատել. bander la plaie.

صارمه { սարմա [թ] Պատատեալ. enveloppé: قوزى —سى աղիք ոչխարի. boyaux d'agneau.

صارنج { սարընճ [թ] Ջրամբար. citerne.

صارى { սարը [թ] 1. Դեղին. jaune 2. Խարտեաշ. blond: [illegible] يومورطه —سى դեղնուց հաւկթի. jaune d'œuf. آسمه — դեղին թռչուն մ'է. bruant. اوت — սօճիի տախտակ. planche de pin. — شين դեղձնկեկ. jaunâtre.

صاريلق { սարըլըգ [թ] 1. Դեղնութիւն. couleur jaune 2. բժշ. Դալուկ. jaunisse.

صاز { սազ [թ] Եղեգն, կընիւն. jonc: لى— եղեգնալից. plein de jonc. եղեգնուտ. jonchaie.

صاعد { սաիտ [ա] Վեր ելող. ascendant [صعود էն] [իգ. صاعده].

صاعقه { սաիգա* [ա] Կայծակ, շանթ. foudre [յգ. صواعق].

صاعق { սաիգը [ա] Շանթընկեց. foudroyant

صاغ { սաղ [թ] 1. Աջ. droit 2. Առողջ. sain 3. Ողջ. vivant 4. Վստահելի. digne de confiance 5. Պինդկազմ. robuste: Աօղ. قول آغاسی — առաջին փոխ հազարապետ. premier adjudant major. سلیم — ողջ առողջ. sain et sauf. آلتی — ողջ դրամ. monnaie d'or. باغلامق — ապահովել. assurer. صولد باقامق — չզգուշանալ. ne pas se garder. صول— երկու ձեռքը յաջողակ. ambidextre. — صاپ ողջ առողջ. tout plein de vie.

صاغالمق { սաղալմագ [թ] 1 Առողջանալ. se retablir 2. Ստուգել. se constater.

صاغدج { սաղըճ [թ] 1. Փեսաւեր. compère 2. Կնքահայր. parrain.

صاغر { սաղըր [թ] Խուլ. sourd: كاف — نون — անձայն նուն հնչուող ك . ك qui se prononce comme noun sourd. جام — անթափանց ապակի. vitre douci. یلان — իժ. aspic.

صاغرلق { սաղըրլըգ [թ] Խլութիւն. surdité.

صاغری { սաղրը [թ] Գաւակ croupe.

صاغش { սաղըշ [թ] Համար, թիւ. énumération, nombre.

صاغلام { սաղլամ [թ] 1. Առողջ. sain, salubre 2. Ապահով. sûr 3. Լաւ. en bon état. — صاغلام կատարելապէս առողջ. tout plein de vie.

صاغلامق { սաղլամագ [թ] Ապահովել. assurer.

صاغلق { սաղլըգ [թ] 1. Առողջութիւն. santé 2. Կենդանութիւն. vivant: Աօղ. صاغلغکزه ձեր կենաց. à votre santé.

صاغلیجاق { սաղլըճագ [թ] Առողջութիւն. santé. وار — երթաք բարեաւ. portez-vous bien.

صاغمال { սաղմալ [թ] կաթնտու. qui donne du lait. nourricière (vache)

صاغمق { սաղմագ [թ] կթել. traire.

صاغملق { սաղըմլըգ صاغملو սաղըմլը [թ] կաթնտու. allaitant.

صاغناق { սաղանագ [թ] Տեղատարափ, թափ. averse, ondée.

صاغى { սաղը [թ] Մէրա, աղբ (թռչնոց). fiente.

صاغيجى { սաղըճը [թ] Եղերամայր. pleureuse.

صاف { սաֆ [ա] 1. Զուտ. pur [صفوت էն] [հմմ. صافى էն] 2. Վճիտ. limpide, clair 3. Պարզ. simple 4. Պարզամիտ. naïf.

صافدرون { սաֆտիրուն [պ] Պարզամիտ. naïf [յգ. صافدرونان].

صافلق { սաֆլըգ [թ] Պարզամտութիւն. naïveté. candeur.

صافنات { սաֆինաթ [ա] Ազնիւ երիվարք. chevaux de race, coursiers.

صافى { սաֆի [ա] 1. Զուտ, Անխառն. pure, non mélangé [صفوت էն] [հմ. صافيه] 2. Զուտ, ազնիւ. net.

صاقار { սագար [թ] Սպիտակ նիշ (ձիակառաւ ճակատ). étoile au front d'un cheval.

صاقرغه { սագըրղա [թ] Տիզ, շանտիզ. tique.

صاقسى { սագսը [թ] Թաղար. pot à fleur.

صاقلامق { սագլամագ [թ] Պահել. garder, conserver, préserver.

صاقلانباج { սագլանպաճ [թ] Պահուըտուք (խաղ). cache-cache.

صاقلانمق { սագլանմագ [թ] 1. Պահըրտըկիլ, թաքչիլ. se cacher 2. Պահուիլ. se conserver, être gardé.

صاقلو { սագլը [թ] Պահուած, թաքուն, ծածուկ. caché, dérobé, secret.

صاقن { صاقين սագըն [թ] Զգուշ, մի՛. gardez-vous bien. gare!

صاقنغان { սագընղան [թ] Յոյժ զգուշաւոր. très réservé.

صاقنمق { սագընմագ [թ] Զգուշանալ. se garder. éviter.

صاك { սագ, սանկ [թ] Դրուագ (գործիք). nielle

صال { սալ [թ] Լաստ. radeau.

صالاجق { սալաճըգ [թ] Տե՛ս voir تشير ։

صالاش { սալաշ [թ] Փայտակերտ խանութ, տաղաւար, Հիւղ. baraque.

صالاموره { սալամօրա [Ի] Աղաջուր. saumure.

صالب { սալիպ [ա] Կախիչ. pendeur [صلب էն]

صالت { սալթ [թ] Միայն. seulement.

صالح { սալիհ [ա] 1. Արդար, բարեպաշտ. équitable, juste, pieux [صلاح էն] [յգ. صلحا] [յգ. صالحلر] 2. Լաւ, յարմար. bon, capable. apte. propre à. [صلاحيت էն].

صالحه { սալիհա* [ա] Բարեգործութիւն. bonne œuvre [յգ. صالحات].

ضالدرمق { սալտըրմագ [թ] 1. Յարձակել տալ. laisser attaquer 2. Յարձակել. attaquer. assaillir 3. Ղրկել. envoyer.

صالسه { սալսա [Ի] Տե՛ս. voir صالصه.

صالغين { սալղըն [թ] 1. Յարձակող. qui attaque 2. Խածան. hargneux 3. Տարափոխիկ. contagieux 4. Հարկ, բաժ. tribut.

صالق { սալգ [թ] 1. Տե՛ս. voir صالقلق 2. Տեղեկութիւն. information.

صالقم { սալգըմ [թ] Ողկոյզ. grappe: Այսպ. — سوكوت կախարդասաւոր ուռի. saule pleureur. بلوط — անձրեւաբեր ամպ. nuage pluvieux. كوپه — զարդագահանդ. pendeloque.

صالق { սալգ [թ] 1. Թոյլ. relâché 2. Թերի. défectueux: براق. — կախ թողուլ. tenir en suspens.

صالقيمق { սալգըմագ [թ] Թոյլ լինել. relâcher.

صاللاباتي { սալլաբաթը [թ] Յանկարծ. brusquement.

صاللامق { սալլամագ [թ] 1. Շարժել, տատանել. remuer, agiter, balancer 2. Հոգ ընել. se soucier: Այսպ. — قويروق շողոքորթել. flatter.

صاللانمق { սալլանմագ [թ] Շարժիլ, տատանիլ. osciller, s'agiter, se balancer.

صاللانه بوللانه { սալլանա պօլլանա [թ] Երերմամբ. en dandinant.

صاللو { սալլը [թ] 1. Շարժուն. mobile 2. Ընդարձակ. large, vaste.

صالمق { սալմագ [ի] 1. Թողուլ տալ. lâcher 2. Երկարել. allonger 3. Քշել. pousser 4. Մէկու մը վրայ իյնալ. se jeter 5. Ղրկել. expédier 6. Յանձնել. remettre à 7. Նետել. lancer: Առաջ. — دال بوداق — کوك ' — արմատ, ոստ արձակել. pousser des racines, des branches. — سایه ստուեր ձգել. projeter de l'ombre.

صالمه { սալմա [ի] 1. Արձակեալ, ազատ. lâché, libre 2. Շրջուն գիշերապահ զօրականք. patrouille. ronde.

صالنجاق { սալընճագ [ի] Ճօճանակ, ճօճօլիկ. escarpolette: علق — շրջմոլիկ ախտ ոչխարաց. tournis.

صالندرمق { սալընտըրմագ [ի] Տարուբերել. balancer, balloter.

صالندی { սալընտը. صالنق սա-լընդը [ի] Տատանումն: agitation.

صالنمق { սալընմագ [ի] 1. Տատանիլ. se balancer 2. Սասանիլ. marcher en se balançant.

صالون { սալօն [է] Սրահ. salon.

صالی { սալը [ի] Երեքշաբթի mardi.

صاليا { սալեա. صاليار սալեար [ի] Լորձունք. salive, bave.

صاليانغوز { սալեանղօզ [ի] Խխունջ. limaçon.

صاليويرمك { սալըվէրմէք [ի] 1. Թողուլ տալ. lâcher 2. Արձակել. laisser aller: — صقال մօրուք թողուլ. laisser pousser sa barbe.

صامت { սամիթ [ա] Լուռ, մունջ. silencieux, muet [صمت էն] [հդ. صامته].

صان { սան [ի] Յարգ. estime, respect.

صانامق { սանամագ [ի] Պատուել. honorer.

صانجی { սանճը [ի] Տե՛ս. voir سانجی.

صانع { սանի' [ա] 1. Կերտող, շինող. fabricant, faiseur [صنع էն] [հդ. صانعه] 2. Արարիչ. créateur.

صانكه { սանքի [ի] Իբր թէ. comme si.

صانلو { սանլը [ի] Յարգի. considéré.

صانمق { սանմագ [ի] 1. Կարծել, համարել. penser, croire 2. Երեւակայել. s'imaginer.

صانو { սանը [ի] 1. կարծիք. opinion 2. կասկած. soupçon.

صاوات { սավաթ [ի] Արծաթի վրայ քաշուած սեւ նկար. dessin en noir tracé sur argent. sorte d'émail.

صاواش { սավաշ [ի] 1. Մարտ, կռիւ. combat, querelle 2. Ճիգ. effort.

صاواشمق { սավաշմագ [ի] կռուիլ, մաքառիլ. combattre, lutter.

صاواق { սավագ [ի] Տե՛ս voir صاورق.

صاورق { սավուրգ [ի] ծըղիրՀ, յանդուգն arrogant.

صاودرمق { սավդըրմագ [ի] 1. Ճամբել տալ. faire renvoyer 2. Անցնել. faire passer.

صاورمق { սավուրմագ [ի] 1. Հոսել. vanner 2. Ցիր եւ ցան ընել. disperser 3. Ճօճել. brandir.

صاوشدرمق { սավուշդուրմագ [ի] Անցնել, ազատել. faire passer. se débarrasser de.

صاوشمق { սավուշմագ [ի] 1. Ի բաց գնալ. s'en aller 2. Անցնիլ. passer.

صاول { սավուլ [ի] Ի բաց կաց. gare! faites place.

صاومق { սավմագ [ի] 1. Ճամբել. renvoyer 2. Անցնիլ. passer 3. Թօթափիլ. se débarrasser.

صاومه { սավմա [ի] Արձակում. renvoi : — باشدن Հարեւանցի, վարկպարազի. par manière d'acquit, négligemment.

صاوه { սավէ [ի] Տե՛ս voir ساوه.

صايا { սայա [ի] Ոչխարի տուրք ժողովող. percepteur de la taxe ovine. — چوقه‌سی աւանակ մը Հաստ չուխայ. sorte de drap grossier.

صايرو { սայրու [ի] Հիւանդ. malade: لق — Հիւանդութիւն. maladie.

صايش { սայըշ [ի] Համրանք. énumération.

صايشمق { սայըշմագ [ի] Մէկու մը Հաշւոյն անցնել. passer au compte de quelqu'un.

صايغى { սայղը [ի] Ակնածութիւն, զգուշաւորութիւն. égard, circonspection : لى — զգուշաւոր. circonspect. سز — անզգոյշ. indiscret.

صايقلامق { [թ] [illegible] radoter. être en délire.

صايلمق { [թ] 1. [illegible] être énuméré 2. [illegible] être considéré, estimé.

صايق { [թ] 1. [illegible] énumérer, compter 2. [illegible] regarder comme 3. [illegible] estimer 4. [illegible] avoir des égards, des prévenances.

صايوان { [illegible] صايوانت [illegible] [թ] [illegible] ([illegible]). volant.

صاى { [թ] [illegible] nombre: سز — [illegible], [illegible]. innombrable. لى — [illegible] compté. جى — [illegible], [illegible] ennumérateur.

صب { [ա] [illegible] verser.

صبا { [ա] 1. [illegible] zéphire [اصباء . ج] 2. [illegible] jeunesse: رفتار — [illegible] [illegible] qui va comme le zéphire.

صباح { [ա] 1. [illegible] matin 2. [illegible] demain matin: [illegible] — ال ‘ هل — ييه [illegible] de bon matin. خير — ‘ — ـلر اوسون [illegible] bonjour. يلدزى — [illegible] étoile du berger, vénus. الخير — [illegible] ([illegible]). étoile (au front. [illegible] l'aurore du bien جى — [illegible] matinal, matineux.

صباحت { [ա] [illegible] beauté.

صباحلامق { [թ] 1. [illegible] commencer à poindre 2. [illegible] veiller toute la nuit.

صباحلين { [թ] [illegible] au matin. au point du jour.

صبار { [ա] [illegible] très patient [صبر [illegible]].

صباغ { [ա] 1. [illegible] teinturier [صباغت [illegible]] 2. [illegible] pigment.

صباغت { [ա] [illegible] teinter.

صبان { [թ] [illegible] voir صابان.

صباوت { սապավէթ* [ա] Մանկութիւն. enfance

صبايا { սէպայա* [ա] յգ. صبيه ի. pd. صبيه ։

صبح { սապահ [ա] Առաւօտ, առաւօտ. aurore, aube, matin [յգ. اصباح]։

صبحدم { սապահտէմ [պ] Առաւօտուն. à l'aube du jour.

صبر { սապր, սապըր [ա] 1. Համբերութիւն. patience 2. Հալուէ (դառն բոյս մ՚է). aloès : ا — համբերել, հանդուրժել avoir patience, supporter. — صارى ‘ خيلى — ձիական հալուէ. aloès caballin. بى— անհամբեր. impatient. لى— համբերող, համբերատար. patient.

صبرى { սապրի [ա] Հալուէական. aloétique.

صبغ { սըպղ [ա] 1. Ներկ. teinture 2. Մկրտութիւն. baptême : Աստ. شبى — որկեղ. orseille. — عباد الشمس քարքարոսական ներկ. tournesol.

صبوح { սապուհ [ա] Առաւօտեան ըմպելի. boisson que l'on prend dans la matinée.

صبور { սապուր [ա] Համբերող, համբերատար patient, endurant [صبر էն]։

صبى { սապի [ա] 1. Մանուկ enfant [صباوت էն] [յգ. صبيان] [իգ. صبيه] 2. Երախ. Անչափահաս. mineur.

صبيان { սըպյան, սըպյան* [ա] յգ. صبى ի. pd. صبى ։ مكتبى — նախնական վարժարան. école primaire.

صبيح { սապիհ [ա] Գեղեցիկ, սիրուն. beau, gracieux [صباحت էն] [իգ. صبيحه]։

صبير { սապիր [ա] Համբերող. patient [իգ. صبيره]։

صبيه { սապիյէ* [ա] Փոքր կամ անչափահաս աղջիկ. une fille petite ou mineure [յգ. صبايا]։

صپا { սըփա [թ] 1. Աւանակ, Էշուրդի. ânon 2. Եռոտանի. trépied [—سپا. էն]

صپارنه { սափարնա [թ] Պառ. բրլլիակ. salsepareille.

صپان { սափան [թ] Պարսատիկ. fronde.

صتاشمق { սըթաշմաք [թ] Տե՛ս voir صاتاشمق ،

صتمه { սըթմա [թ] Տենդ, ջերմ. fièvre.

صچاق { սըչաք [թ] Տե՛ս. voir صاچاق ։

صچان { սըչան [թ] Մուկ. souris, rat.

صچراتمق { սըչրաթմագ [թ] Ցատկեցնել. faire sauter, faire jaillir.

صچرامق { սըչրամագ [թ] Ցատկել. sauter, jaillir: صچرایوب طورمق խաղալ. bondir.

صچمق { սըչմագ [թ] Աղբել, քաքնել. chier.

صح { սահ [ա] Վաւերագիր, ձեռնագիր հաստատութեան. visa : چکمك — վաւերագրել. viser.

صحاح { սահահ* [ա] յգ. صحیح ի. pd. صحیح :

صحائف { սահաիֆ* [ա] յգ. صحیفه ի. pd. صحیفه :

صحابت { սահապէթ* [ա] Պաշտպանութիւն. protection Բ. Պաշտպանել. protéger.

صحابه { սահապէ* [ա] Ընկերք, աշակերտք Մահմէտի. les compagnons et disciples de Mahomet [եզ. صاحب ، صحابی].

صحارا սահարա } *[ա] Ա. Դաշտեր. plaines [եզ. صحرا] Բ. Անապատք. déserts.
صحاری սահարի

صحاف { սահհաֆ [ա] Գրավաճառ. libraire [صحیفه էն] [յգ. صحافان ، صحافین].

صحان { սահըն Աման (պղնձի) casserole [հաւր. صحن էն].

صحانلق { սահանլըգ [թ] Սանդուխի դլուխը շինուած դաւիթ. palier.

صحبت { սօհպէթ* [ա] Ընկերութիւն, խօսակցութիւն. compagnie ; entretien : ا — ընկերութիւն ընել, խօսակցիլ. faire compagnie. s'entretenir.

صحت { սըհհաթ* [ա] Ա. Ճշդութիւն, ճշմարտութիւն. exactitude, vérité Բ. Առողջութիւն. santé : Առող. — حفظ առողջապահութիւն. hygiène. ا — اولسون անոյշ ըլլայ. bien vous fasse [ռամկ. ատաթ. ըէր օլսուն] ، نوش — ձեր կենաց. à votre santé. — قرین ، رهین — ստոյգ, ճշմարիտ. vrai, exact. ուղիղ. juste.

صحرا { սահրա* [ա] Ա. Ընդարձակ դաշտ, դաշտավայր. plaine vaste, campagne [յգ. صحاری ، صحارا] Բ. Անապատ. désert : — کبیر Սահարա (մեծ անապատ) Sahara. نشین — Թափառական. nomade.

صحراوی { սահրավի [ա] Դաշտային. rural.

صحف { սահաֆ* [ա] Գրքեր, մատեաններ. livres [եզ. صحیفه].

صحلامق { սահլամագ [ը] Վաւերացնել. viser.

صحن { սահն [ա] 1. Աման (պղնձէ). casserole [յգ. صحون] 2. Բակ, գաւիթ. cour.

صحنه { սահնէ* [ա] Տեսարան. scène de théâtre.

صحو { սահվ [ա] 1. Սթափութիւն (գինիէ). désenivrement 2. Պայծառութիւն մտաց. clarté d'esprit. lucidité.

صحه { սըհհա* [ա] Տե'ս voir صحت ، علی وجه الصحه ճշդիւ. exactement.

صحیح { սահիհ [ա] 1. Ճշմարիտ, ճշգրիտ. vrai, exact [صحت էն] [եզ. صحیحه] [յգ. صحاح] 2. Առողջ. sain, en bon état 3. Վաւերական, կատարեալ. valide, parfait 4. Քեր. Արմատական գիրերուն մէջ ا و ی և ء չունեցող բառ. mot qui n'a parmi ses lettres radicales aucune des lettres ا و ی et ء.

صحیحا { սահիհան [ա] 1. Իրաւ, ճշմարտիւ. vraiment.

صحیحلشمك { սահիհլեշմէք [թ] Ստուգութիւն գտնել. se confirmer.

صحیفه { սահիֆէ* [ա] Երես, էջ. page [յգ. صحائف]

صحیون { սըհհիյուն [ա]. Առողջապահներ. hygienistes [եզ. صحی].

صحیه { սըհհիյէ* [ա] Առողջապահական. sanitaire.

صخره { սախրէ* [ա] 1. Ժայռ. roc, rocher 2. Ապառաժ. roche.

صخری { սախրի [ա] 1. Քարոտ. pierreux [եզ. صخریه] 2. Քարաժայռի մէջ բուսած. rupestre.

صد { սատ [պ] Հարիւր. cent.

صدا { սատա [ա] 1. Ձայն. voix, son 2. Արձագանգ. écho : ـــی موهوم զռնչիւն. acousmat.

صدارت { սատարէթ* [ա] 1. Եպարքոսութիւն grand viziriat 2. Գազասկերութիւն. fonction de Kazaskier (juge suprême). Տե'ս voir قاضیعسکر.

صدارتپناهی { սատարէթփենահի [պ] Եպարքոսական. grand viziriel.

صداع { սուտա' [ա] 1. Գլխու ցաւ. mal de

tête, céphalalgie 2. Ձանձ-րոյթ. ennui.

صداق { սատագ [ա] Վաւ-ձանք կնոջ. dot.

صداقت { սատագաթ* [ա] 1. Հաւատարմու-թիւն. fidélité 2. Անձնա-նուիրութիւն. dévouement: پرور — ' لو — Հաւատարիմ. fidèle.

صداقتكار { սատագաթքեար [գ] Յոյժ հաւա-տարիմ. très fidèle: ی— ' لق— մեծ հաւատարմութիւն. fidélité.

صدبرك { սատպերկ [գ] Տե-սակ մը բազմա-թերթ (հարիւր տերեւ ունեցող) վարդ. rose à cent feuilles.

صدپا { սատփա صدپای սատփայէ [գ] Օձամանդրը. mille pieds.

صدد { սատէտ [ա] Նպատակ. but, intention: — دن خارج խնդրոյ նիւթին դուրս hors de sujet, de propos.

صدر { սատր [ա] 1. Կուրծք, լանջք. poitrine [ج. صدور] 2. Վերին կողմ. côté ou partie supérieure 3. Սկիզբ. commencement 4. Նախաթոռ. place d'honneur 5. Եպարքոս. grand vizir 6. Գազասկեր, որ է վերին դատաւոր շէրիի օրէ-նաց. kazaskier, juge suprême de la loi musulmane: نشين — դահերեց. président.

صدرى { սատրի [ա] 1. Կրծ-քին վերաբերեալ, կրծից օգտակար. pectoral [եզ. صدريه] 2. Մօր մը հարա-զատ (ոչ խորթ) զաւակը. légitime enfant d'une mère.

صدرين { սատրէյն [ա] Երկու գազասկերք Թուրքիոյ եւ միւսը Անատո-լուի. les deux kazaskiers, l'un pour la Turquie d'Europe et l'autre pour la Turquie d'Asie [եզն. صدر].

صدغ { սատղ [ա] Քունք. tempe [ձյ. اصداغ] [եզ. صدغى]: ی— քունքային. temporal.

صدف { սատէֆ [ա] 1. Գաղ-տախեցի (մարգարի-տի), սատափ. nacre(de perle) 2. Խեցի. coquille, test 3. [ի] Փեղկենայ. rue, 4. Խեցե-ղէն. de coquille.

صدفه { սատէֆէ* [ա] Ծովա-խխունջ. conque: صدفة الاذن խուլ ականջի. conque de l'oreille.

صدق { սատէֆի [ա] Խեցե-մորթ, խեցեզգաստա-

կեան. testacé [էգ. صدفیه] ։

صدق { սըտգ [–] 1. Ճըշ-մարտութիւն. vérité 2. Հաւատարմութիւն. fidélité 3. Ջերմեռանդութիւն. ardeur, dévotion.

صدقات { սատագաթ* [–] յգ. صدقه. pd. صدقه ։

صدقه { սատագա* [–] Ողորմութիւն. aumône [յգ. صدقات] ։

صدمات { սատէմաթ* [–] յգ. صدمه. pd. صدمه ։

صدمه { սատմէ* [–] 1. Բախում. choc, collision [յգ. صدمات] 2. Հարուած. coup 3. Եւ. Ճայթում, թնդիւն. détonnation 4. Եւ. Տարուբերում. ballottement : منعکسه — ، — مقابله Հակահարուած. contre-coup.

صدور { սատուր* [–] յգ. صدر. pd. صدر ։ — ذات ال Մտածութիւնք. pensées, reflexions.

صدور { սուտուր [–] 1. Ելնել, ծագիլ. émaner, provenir 2. Եւ. Արձակում, բղխում. émission.

صدوق { սատուգ [–] Շատ ուղղախօս, Ճըշ-մարտախօս. très véridique [Ցմ. صدق էն] ։

صدید { սատիտ [–] Վէրքէ բղխած թարախ, աւիշ. sanie, ichor : ی— , ղ— Թարախային. sanieux.

صدیق { սատիգ [–] Անկեղծ բարեկամ. ami sincère [յգ. اصدقا] [էգ. صدیقه] 2. սըտտիգ. Խիստ, արդարասէր. très équitable.

صر { սըր [ի] 1. Աղեկի. Ջրգեղ. vernis 2. Ա-նագ Հայելւոյ. tain.

صراجه { սըրաճա [ի] Խոյլ, խուղխուղութիւն. scrofules : لی— ، لو— Խու-ղխողաւոր. scrofuleux.

صراحت { սարահաթ* [–] Բա-ցայայտութիւն. clarté, explicité : صراحة Բացայայտ կերպով. explicitement.

صراحی { սուրահի [ղ] Շիշ (գինւոյ, օղիի). carafe, carafon.

صراط { սըրաթ [–] 1. Ճա-նապարհ, ուղի. chemin, route 2. Անուն մազէ աւելի անձուկ և սուրէ աւելի հատու մի կամուրջի որ կ'ըսուի թէ ձգուած է այս աշխարհէն և երկնայինն

Կիրասիրատի միջէ. nom d'un pont plus mince qu'un brin de cheveu et plus tranchant qu'une épée qu'on dit être jeté de ce monde au Paradis.

صراف { սարրաֆ [ա] Լումայափոխ, սեղանաւոր. changeur, banquier [جم. صرافان]، [صرف էն] كوشه — ی փոքր լումայափոխ. petit changeur.

صرافلق { սարրաֆլըգ [ը] Լումայափոխութիւն, սեղանաւորութիւն. profession d'un changeur, d'un banquier. change.

صرافیه { սարրաֆիյէ* [ա] 1. Սեղանաւորական de banque, de change 2. Լումայաշահ. change, agio.

صرب { սըրպ صرپ սըրփ [ը] 1. Սերպիա. Serbie 2. Սերպիացի. Serbe: Ասպ. — جه սերպերէն. langue serbe. — لو Սերպիացի. Serbe.

صربستان { սըրպիստան [ը] Սերպիա. Serbie

صربیه { սըրպիա [ը] Սերպիա. Serbie, Servie.

صرت { սըրթ [ը] կռնակ, թիկունք. dos.

صرتارمق { սըրթարմագ [ը] ազատել. dégager

صرتلامق { սըրթլամագ [ը] Շալկել. prendre sur le dos. endosser.

صرتلان { սըրթլան [ը] Բորենի. hyène.

صرتمق { սըրթըմագ [ը] Ներշնչել տալ, զեկուցանել. insinuer. donner à entendre.

صرچه { սըրճա [ը] 1. Վանակն. cristal de roche 2. Ապակի. verre: پرمق — ճկոյթ. le petit doigt.

صرصر { սարսար [ա] Սաստիկ և ցրտաշունչ հողմ. vent froid et violent.

صرع { սարՙ [ա] Գետնին զարնել. frapper contre terre. abattre.

صرعه { սարՙա* [ա] Լուսնոտութիւն. épilepsie: صرعی ، لی — Լուսնոտ. épileptique.

صرف { սարֆ [ա] 1. Փոփոխութիւն. changement [جم. صروف]. 2. Քերականութիւն. grammaire 3. Փոխել. changer 4. Ծախսել. dépenser 5. Գործածել. employer, faire usage: — نظر ի բաց թողուլ. abandonner ... անկից. outre cela.

صرف { *սըրֆ [—] 1. Զուտ. pur 2. Միայն. uniquement.

صرفيات { սարֆիյաթ*[—] 1. Ծախսեր. dépenses, frais 2. Սպառումներ. consommations.

صرفيون { սարֆիյուն [—] Քերականագէտք grammairiens.

صرفيه { սարֆիյէ* [—] Քերականական. grammatical [էգ. صرفى].

صرلامق { սըրլամագ [թ] 1. Ծածկել անագով. étamer 2. Արփիկել. vernisser

صرمه { սըրմա [թ] Ոսկեթել. fil d'or : — لى ايشله — ոսկեթել բանուած. brodé en fil d'or.

صرمه كش { սըրմաքէշ [պ] Ոսկեթելի գործիչ tireur de fil d'or.

صروف { սուրուֆ* [—] յգ. صرف. pd. صرف.

صره { սըրա [թ] 1. Կարգ. ordre, rang 2. Շարք. rangée, série 3. Հերթ, կարգ. tour 4. Երկայն նստարան. banc d'école.

Ասաց. — يانى իւր քովէն. à côté de. — سيله — سنده. կանոնաւոր. régulier. բառ առաջնի. convenablement. — اوكى առջևէն. de devant. — واردى ի մի շար. à la file. — آردى Ետևէն. à la suite. — دوشورمك պատեհ առիթ գտնել. trouver le moment propice. — ى եզերքին ի վեր, ի վայր. le long du rivage. — يه قومق կարգադրել. mettre en ordre.

صره { սուռրէ*[—] 1. Քսակ bourse 2. Դրամածրար. group 3. Դրամական նուէր որ ամեն տարի կը ղրկուի Սուլթանէն և իւր բարձր պաշտօնակալաց կողմանէ Մեքքէի և Մետինէի բնակչաց բաշխուելու համար. don en espèce que le Sultan et ses fonctionnaires font chaque année pour être distribué aux habitants de la Mecque et de Médine :

Ասաց. امينى — այն նուէրի փոխադրութեան մերատանուն. officier chargé de remettre le dit don à sa destination.

صريح { սարիհ [—] Յայտնապէս, մեկին. explicite, bien expliqué, clair [صراحت էն] [էգ. صريحه].

صرير { սարիր [—] Ճռինչ գրչի. cri de plume

صریق { սըրըգ [Ի] Չող. perche.

صزلامق { սըզլամագ [Ի] Ցաւ-կծիլ, ցաւելու. éprouver une douleur aigue. faire mal.

صزلانمق { սըզլանմագ [Ի] Դառնապէս ողբալ. se plaindre amèrement.

صزلدی { սըզըլդը [Ի] Տրտունջ. plainte.

صزمق { սըզմագ [Ի] Քրտնիլ, թորիլ. suer, suinter.

صزندی { սըզընդը [Ի] Թորում. suintement, fuite.

صزی { սըզը [Ի] 1. Ցաւ douleur 2. Ցօդացաւութիւն. rhumatisme.

صعاب { սիʻաբ* [Ա] Յգ. սաʻպ. pd. صعب :

صعب { սաʻպ [Ա] Դժուար. difficile [Յգ. صعاب] [Իգ. صعبه]؛ — المرور դժուարանցանելի. difficile à passer.

صعوبت { սուʻուպէթ* [Ա] Դժուարութիւն difficulté : — لی դժուար. difficile.

صعود { սուʻուտ [Ա] 1. Ելնել, ամբառնալ. monter, s'élever 2. Վերելք. ascension:

صغائر { սաղաիր* [Ա] Յգ. սաղիրէ. pd. صغیره :

صغار { սըղար* [Ա] Յգ. սաղիր. pd. صغیر :

صغر { սըղըր [Ա] Փոքրկութիւն. petitesse, minorité: — سن մանկական հասակ. bas âge. enfance.

صغر { սըղըր [Ի] 1. Արջառ gros bétail 2. Կով bœuf: Ասիա. ی — صو գոմէշ. buffle. دیلی — եզնալեզու. buglosse.

صغرا { սուղրա* [Ա] Առաւել կամ ամենափոքր. plus ou le plus petit [Իգ. اصغر]؛ آسیای — Փոքր Ասիա Asie mineure.

صغرتماج { սըղըրթըմաճ [Ի] Եզնարած. bouvier

صغرجق { սըղըրճըգ [Ի] Տարմահաւ. étourneau.

صغری { սուղրա* [Ա] Տե՛ս voir صغرا :

صغنمق { սըղընմագ [Ի] Ապաստանիլ. se réfugier.

صغیر { սաղիր [Ա] 1. Փոքր. petit [Իգ. صغیره] [Յգ. صغار] 2. Անչափահաս. mineur: ه — փոքր մեղք. péché véniel.

صف { սաֆֆ [Ա] 1. Շարք, կարգ. rang, file,

ordre [յգ. صفوف] ۲. գիծ. կանոնաւոր, ճակատաւոր. de ligne.

صفا { սաֆա [ա] Զուարճու-թիւն, ըմբոշխնութիւն, հաճոյք. divertissement, agrément, plaisir : Ալայ. كلديكز — բարի եկայք. soyez le bienvenu. ولدق — բարի տեսանք. bien heureux de vous voir. بخش — ' — هشا — հաճոյալի. agréable. — كيه ցայգածաղիկ. belle-de-nuit. سورمك — վայել-ել. jouir. سورمك — վաւաշ-կեանք, զուարճանալ. vivre dans les plaisirs, faire le bon vivant.

صفات { սըֆաթ* [ա] յգ. صفت. pd. صفت.

صفالنمق { սաֆալանմագ [թ] Զուարճանալ. se réjouir, samuser.

صفبسته { սաֆպէսթէ [պ] Շար-ուած. rangé : سلام او — բարեւի կենալ. se ranger pour salut.

صفت { սըֆաթ* [ա] ա. Հատ-կանիշ. qualité [յգ. صفات] ۲. Մակդիր. épithète ۳. քեր. Ածական. adjectif : مشبه — բայածա-կան. adjectif verbal.

صفح { սաֆհ [ա] ա. Թողու-թիւն. pardon ۲. Ներել. pardonner.

صفحات { սաֆահաթ* [ա] յգ. صفحه. pd. صفحه.

صفحه { սաֆհա* [ա] ա. Ե-րես, մակերեւոյթ. face, surface [յգ. صفحات] ۲. Թիթեղ. plaque.

صفدر { սաֆտէր [պ] Թշնամ-ւոյն շարքը պատառող. դիւցազն. qui rompt le rang de l'ennemi. héros : انه — ' ى — դիւցազնա-կան. héroïque.

صفر { սաֆէր [ա] Երկրորդ ամիս լուսնային արաբական տարւոյ. deuxième mois de l'année lunaire arabe [տես. ռէֆէր].

صفر { սըֆր, սըֆըր [ա] ա. Զերօ. zéro ۲. Պարապ. vide ۳. սըֆր. Անագապղինձ. bronze: اليد — ձեռնունայն, պարապ-ձեռքով. les mains vides.

صفراء { սաֆրա* [ա] ա. Դե-ղին. jaune [յգ. صفر] ۲. Մաղձ. bile : — قبارمق սիրտ խառնուիլ. avoir des nausées.

صفراى { սաֆրավի [ա] Մաղ-ձային. cholique, choléique: — ت մաղ-ձատ. choléate.

صفران { սաֆրան Քրքում. safran [ֆարս. زعفران էն].

صفرت { սաֆրէթ*[–] Դեղնութիւն: jaunisse.

صفروی { սաֆրէվի [–] Էիլ. Մաղձային. bilieux [էֆ. صفرویه].

صفره { սաֆրա [ի] Նաւու խիճ. lest.

صفشكن { սաֆշէքէն [դ] Տե՛ս voir صفدر.

صفصاف { սաֆսաֆ [–] Ուռի. saule.

صفقه { սաֆքա* [–] Ձեռաց թոթափում. secousse de mains: — واحده վճռական սակարկութիւն. marché définitif.

صفن { սաֆն[–] Ամորձ. փոշտ. երկուորեաց պարկ. scrotum: ی— ' ى— փոշտային. scrotal.

صفوت { սաֆվէթ* [–] 1. Զտութիւն, անխառնութիւն. pureté, ingénuité 2. Անկեղծութիւն. sincérité 3. Յստակութիւն. clarté.

صفوف { սուֆուֆ* [–] յոգ. صف ի. pd. صف.

صفه { սոֆֆա*[–] 1. Բազմոց. sofa 2. Սրահ. salon, corridor [[illegible]].

صفى { սաֆի [–] 1. Զուտ, անխառն. pur. ingénu [صفوت էն] [էֆ. صفيه] 2. Անկեղծ. sincère [յոգ. اصفيا] 3. Ամենընտիր. le mieux choisi: الله — Ադամ. Adam.

صفيحه { սաֆիհա* [–] 1. Երես, մակերեւոյթ face, surface [յոգ. صفائح] 2. Կռածոյ շերտ մետաղի. lame

صفيحى { սաֆիհի [–] Թերթաւոր, խաւաւոր. lamellé [էֆ. صفيحيه].

صفير { սաֆիր [–] Էիլ. Սուլում, շշուկ. sifflement: ی— ' ى— շշական zibilant.

صفين { սաֆֆէյն [–] Երկու շարք. double file.

صقال { սագալ [ի] Մօրուք. barbe: Ալդ. — قبا كولك խաբել. tromper. — قبا Թանձրամօրուս. d'une barbe touffue. — طوپ Բոլորամօրուս. d'une barbe ronde. — ى اله ورمك կամակատար ըլլալ. subir une influence étrangère.

صقالبه { սագալիպէ* [–] Սլավ. peuple slave.

صقاللو { սագալլու [ի] Մօրուաւոր. barbu.

صقصغان { սաղսաղան [ի] Կաչաղակ. pie.

صقل { սաքըլ [ա] Ցղկել. polir.

صك { սաքք [ա] 1. Ցեսակար. մուրհակ գաւառութ. acte juridique [յդ. صكوك] 2. Գիրք արձանագրութեանց հակագրաց. livre des modèles, des actes juridiques.

صكاك { սաքքեաք [ա] Փոխագրող դատաւորին. greffier.

صكره { սօնրա [թ] 1. Ցետոյ, après, puis 2. Վերջ. fin 3. Վերջապէս. enfin 4. Հետեւանք. conséquence : Աւաց. — بوندن այսուհետեւ. dorénavant. دن — كوره երեւելի. parvenu. براقق — يه յետաձգել. remettre à. كى — վերջինը. le dernier.

صكسار { սանսար [թ] Կուզ. fouine.

صكسون { զանսըն [թ] Գամփռ. dogue.

صكوك { սուքեուք [ա] յդ. صك. pd. صك.

صلا { սալա [ա] 1. Աղօթք. prière 2. Աղօթքի հրաւէր. invitation à la prière.

صلابت { սալապէթ [ա] 1. Խստութիւն. dureté 2. Հաստատութիւն. solidité 3. Անշարժութիւն. constance, fermeté.

صلابوريه { սալաբօրիա [թ] Մակոյկ. barque

صلات { սալաթ [ա] 1. Աղօթք. prière [յդ. صلوات] 2. Օրհնութիւն. bénédiction 3. պարգ. Նուէրներ. présents, dons [եզ. صله].

صلاح { սալահ [ա] 1. Բարւոքութիւն. bon état 2. Արդարութիւն, բարութիւն. probité, bonté : — صلح و խաղաղութիւն. paix.

صلاحيت { սալահիյէթ [ա] 1. Յարմարութիւն. aptitude 2. Իշխանութիւն, արտօնութիւն, իրաւունք. autorité, autorisation, droit.

صلاخوان { սալախան [պ] Աղօթքի կոչող. bedeau musulman. muezzin

صلاش { սալաշ [թ] Տե՛ս. voir صلاش.

صلاطه { սալաթա [ի] Աղցան. salade.

صلاموره { սալամօրա [ի] Տե՛ս voir صلاموره.

صلب { սալպ [ա] 1. Կախել. pendre 2. Խաչել. crucifier.

صلب { սուլպ [ա] 1. Կարծր. dur [յդ. [illegible]]

tête, céphalalgie 3. Ձանձրոյթ. ennui.

صداق { սատագ [ա] Վարձանք կնոջ. dot.

صداقت { սատագաթ* [ա] 1. Հաւատարմութիւն. fidélité 2. Անձնանուիրութիւն. dévouement: — پرور ، — لو Հաւատարիմ. fidèle.

صداقتكار { սատագաթքեար[պ] Շատ հաւատարիմ. très fidèle : — ى ، — لق մեծ հաւատարմութիւն. fidélité.

صدبرگ { սատպերկ [պ] Տերեւ մը բազմաթերթ (Հարիւր տերեւ ունեցող) վարդ. rose à cent feuilles.

صدپا { սատփա صدپای սատփայի [պ] Օձամանուկ. mille pieds.

صدد { սատէտ [ա] Նպատակ but, intention: — دن خارج խնդրոյ նիւթէն դուրս hors de sujet, de propos.

صدر { սատր [ա] 1. Կուրծք, լանջք. poitrine [յ. صدور] 2. Վերին կողմ. côté ou partie supérieure 3. Սկիզբ. commencement 4. Նախաթոռ. place d'honneur 5. Եպարքոս. grand vizir 6. Գազասկեր, որ է վերին դատաւոր շէրիի օրէնաց. kazaskier, juge suprême de la loi musulmane : — نشين Գահերէց. président.

صدرى { սատրի [ա] 1. Կրծքի վերաբերեալ, կրծքի օգտակար. pectoral [էֆ. صدريه] 2. Մօր մը հարազատ (ոչ խորթ) զաւակը. légitime enfant d'une mère.

صدرين { սատրէյն [ա] Երկու գազասկերք մին Ռումէլիի և միւսը Անատօլուի. les deux kazaskiers, l'un pour la Turquie d'Europe et l'autre pour la Turquie d'Asie [եզ.— صدر].

صدغ { սուտղ [ա] Քունքը. tempe [յգ. اصداغ] [եզ. صدغى] ، — ى Քունքային. temporal.

صدف { սատէֆ [ա] 1. Գաղտակուր (մարգարտի), սատափ. nacre(de perle) 2. Խեցի. coquille, test 3. [ի] Փեղկինայ. rue, 4. Խեցեգէն. de coquille.

صدفه { սատէֆէ* [ա] Խխունջ. conque: صدفهٔ الاذن խուլ ականջի. conque de l'oreille.

صدف { սատէֆ [ա] Խեցեմորթ, խեցեղատա-

կաւն. testacé [էդ. صدفیه]։

صدق { սըտգ [–] 1. Ճըշմարտութիւն. vérité 2. Հաւատարմութիւն. fidélité 3. Ջերմեռանդութիւն. ardeur, dévotion.

صدقات { սատագաթ [–] յդ. صدقهի. pd. صدقه։

صدقه { սատագա [–] Ողորմութիւն. aumône [յդ. صدقات]։

صدمات { սատէմաթ [–] յդ. صدمهի. pd. صدمه։

صدمه { սատմէ [–] 1. Բախում. choc, collision [յդ. صدمات] 2. Հարուած. coup 3. փխ. Ճայթում, թնդիւն. détonnation 4. ծով. Տարուբերում. ballottement: منکسه — ، — مقابله հակահարուած. contre-coup.

صدور { սուտուր [–] յդ. صدرի. pd. صدر։ — ذات ال մտածութիւնք. pensées, reflexions.

صدور { սուտուր [–] 1. ելնել, ծագիլ. émaner, provenir 2. փխ. Արձակում, բղխում. émission.

صدوق { սատուգ [–] Ցոյծ ակնդղախօս, Ճշմարտախօս. très véridique [ادق صدق]։

صدید { սատիտ [–] Վէրքէ բղխած մարմին ուժէ. sanie, ichor: ــلى، — թարախային. sanieux.

صدیق { սըտտիգ [–] Անկեղծ բարեկամ. ami sincère [յդ. اصدقا] [էդ. صدیقه] 2. սըտտըգ. Խիստ, արդարաշէր. très équitable.

صر { սըր [ի] 1. Ապակի. Ջրդեղ. vernis 2. Անագ Հայելույ. tain.

صراجه { սըրաճա [ի] Խոյլ, խուղախտութիւն. scrofules: ــلو، ــلى խուղախտաւոր. scrofuleux.

صراحت { սարահաթ [–] Յայտնութիւն. clarté, explicité: صراحةً յայտնապէս կերպով. explicitement.

صراحی { սուրահի [դ] Շիշ (գինւոյ, օղիի). carafe, carafon.

صراط { սըրաթ [–] 1. Ճամ-նապարհ, ուղի. chemin, route 2. Անուն մազէ աւելի անձուկ և սրբէ աւելի հատու մի կամուրջի որ կ'ըսուի թէ ձգուած է այս աշխարհի և երկնային

Կիրառատի մէջև. nom d'un pont plus mince qu'un brin de cheveu et plus tranchant qu'une épée qu'on dit être jeté de ce monde au Paradis.

صراف { սառրաֆ [ա] Լումայափոխ, սեղանաւոր. changeur, banquier [صرف էն] [յգ. صرافان]؛ كوشه —ی փոքր լումայափոխ. petit changeur.

صرافلق { սառրաֆլըգ [ը] Լումայափոխութիւն, սեղանաւորութիւն. profession d'un changeur, d'un banquier. change.

صرافيه { սառրաֆիյէ* [ա] 1. Սեղանաւորական de banque, de change 2. Լումայափոխաշահ. change, agio.

صرب { սըրպ صرپ սըրփ [ը] 1. Սերպիա. Serbie 2. Սերպիացի. Serbe: Ասց. —جه սերպերէն. langue serbe. —لو Սերպիացի. Serbe.

صربستان { սըրպիսթան [դ] Սերպիա. Serbie

صربيه { սըրպիա [ը] Սերպիա. Serbie, Servie.

صرت { սըրթ [ը] կռնակ, թիկունք. dos.

صرتارمق { սըրթարմագ [ը] ա- զատել. dégager

صرتلامق { սըրթլամագ [ը] Շալկել. prendre sur le dos. endosser.

صرتلان { սըրթլան [ը] Բորենի. hyène.

صرتمق { սըրրթմագ [ը] Նշմարել տալ, զգեցուցանել. insinuer. donner à entendre.

صرجه { սըրճա [ը] 1. Վանակն. cristal de roche 2. Ապակի. verre: پرمق — ճկոյթ. le petit doigt.

صرصر { սարսար [ա] Սառն և ցրտաշունչ հողմ. vent froid et violent.

صرع { սարʿ [ա] Գետնին զարնել. frapper contre terre. abattre.

صرعه { սարʿա* [ա] Լուսնոտութիւն. épilepsie: صرعی ‛لی — լուսնոտ. épileptique.

صرف { սարֆ [ա] 1. Փոփոխութիւն. changement [յգ. صروف]. 2. Քերականութիւն. grammaire 3. Փոխել. changer 4. Ծախսել dépenser 5. Գործածել. employer, faire usage: — ۱ نظر ի բաց թողուլ. aban-
[illegible]
աւելին. outre cela.

ضرف { սըրֆ [ս] 1. Զուտ. pur 2. Սոսկ. uniquement.

صرفيات { սարֆիյյաթ*[ս] 1. Ծախսեր. dépenses, frais 2. Սպառումներ. consommations.

صرفيون { սարֆիյյուն [ս] քերականականք grammairiens.

صرفيه { սարֆիյյե* [ս] քերականական. grammatical [էգ. صرفي].

صرلامق { սըրլամագ [թ] 1. Օծանել անագով. étamer 2. Ապիկել. vernisser

صرمه { սըրմա [թ] Ոսկեթել. fil d'or : — لى — ایشلمه ոսկեթել բանուած. brodé en fil d'or.

صرمه کش { սըրմագեշ [պ] Ոսկեթելի գործիչ tireur de fil d'or.

صروف { սուրուֆ* [ս] յգ. صرف. pd. صرف.

صره { սըրա [թ] 1. Կարգ. ordre, rang 2. Շարք. rangée, série 3. Շրջան, կարգ. tour 4. Նրկայն նստարան. banc d'école.

Ասաց. — یانی իւր քովէն. à côté de. — سیله — سنده կանոնաւոր. régulier. բստ պատշաճի. convenablement. — اوکی առջևէն. de devant. — وارده ի մի շար. à la file. — آردی ետևէն. à la suite. — دوشورمك — պատեհ առիթ գտնել trouver le moment propice. — دکز كناری ի մէր, ի ծայր. le long du rivage. — يه قومق — կարգադրել. mettre en ordre.

صره { սուրրե*[ս] 1. Քսակ bourse 2. Դրամաժրար. group 3. Դրամական նուէր որ ամէն տարի կը ղրկուի Սուլթանի և իւր բոլոր պաշտօնականաց կողման է Մէքքէի և Մէտինէի բնակչաց բաշխուելու համար. don en espèce que le Sultan et ses fonctionnaires font chaque année pour être distribué aux habitants de la Mecque et de Médine :

Ասաց. امینی — սոյն նուէրի փոխադրութեան վերատեսուչ. officier chargé de remettre le dit don à sa destination.

صريح { սարիհ [ս] Բացորոշ, մեկին. explicite, bien expliqué, clair [صراحتէն] [էգ. صريحه].

صرير { սարիր [ս] Ճռինչ գրչի.cri de plume

صريق { սըրըք [Ի] Ձող. perche.

صزلامق { սըզլամագ [Ի] Նեղ- կծիլ, ցաւիլ. éprouver une douleur aigue. faire mal.

صزلانمق { սըզլանմագ [Ի] Դառնապէս ող- բալ. se plaindre amèrement.

صزلدى { սըզլըտը [Ի] Ցաւ- ատանք. plainte.

صزمق { սըզմագ [Ի] Քրտն- նիլ, Թորիլ. suer, suinter.

صزندى { սըզընթը [Ի] Թո- րում. suintement, fuite.

صزى { սըզը [Ի] 1. Ցաւ. douleur 2. Յօդա- ցաւութիւն. rhumatisme.

صعاب { սը'ապ* [-] յգ. صعب. pd. صعب ։

صعب { սա'պ [-] Դժուար. difficile [յգ. صعاب] [էգ. صعبه]: المرور — դժուար անցանելի. difficile à passer.

صعوبت { սու'ուպէթ* [-] Դժուարութիւն difficulté: لـ— դժուար. difficile.

صعود { սու'ուտ [-] 1. Ել- նել, ամբառնալ. monter, s'élever 2. Վեր- ելք. ascension:

صغائر { սըղաիր* [-] յգ. صغيره. pd. صغيره ։

صغار { սըղար* [-] յգ. صغير. pd. صغير ։

صغر { սըղըր [-] Փոքրկու- թիւն. petitesse, minorité: سن — մանկութ հա- սակ. bas âge. enfance.

صغر { սըղըր [Ի] 1. Արջառ gros bétail 2. Կով bœuf: Աւազ. صو — գոմէշ. buffle. ديل — եղնալեզու. buglosse.

صغرا { սուղրա* [-] Աւելի կամ ամենափոքր. plus ou le plus petit [էգ. اصغر ի]: آسياى — Փոքր Ասիա Asie mineure.

صغرتماج { սըղըրթմաճ [Ի] Եզ- նարած. bouvier

صغرجق { սըղըրճըգ [Ի] Տար- մահաւ. étourneau.

صغرى { սուղրա* [-] Տե՛ս voir صغرا ։

صغنمق { սըղընմագ [Ի] Ա- պաստանիլ. se réfugier.

صغير { սաղիր [-] 1. Փոքր. petit [صغر էն] [էգ. صغيره] [յգ. صغار] 2. Անչա- փահաս. mineur: ـه — ներելի փոքր մեղք. péché véniel.

صف { սաֆֆ [-] 1. Շարք, կարգ. rang, file,

ordre [յգ. صفوف] Յ. գիծ, կանոնաւոր, համկարգ. de ligne.

صفا { սաֆա [ա] Զուարճու-թիւն, ընդկերութիւն, հաճոյք. divertissement, agrément, plaisir : Ա—յ. كلديكز — բարի եկայք. soyez la bienvenu. ويلدق — բարի տեսանք. bien heureux de vous voir. لو — ‘ بخش — ‘ ـبخش — հաճոյական. agréable. — كيجه ցայգածաղիկ. belle-de-nuit. سورمك — վայել-ել. jouir. سورمه — վայել-կեան, զուարճանալ. vivre dans les plaisirs, faire le bon vivant.

صفات { սըֆաթ* [ա] յգ. صفت. pd. صفت.

صفالنمق { սաֆալանմագ [թ] Զուարճանալ. se réjouir, samuser.

صفلنمه { սաֆլանմըշ[դ] Շար-ուած. rangé : او سلام — բարեւի կենալ. se ranger pour salut.

صفت { սըֆաթ* [ա] 1. Հան-գամանք. qualité [յգ. صفات] Յ. Վերադիր. é-pithète Յ. Քեր. Ածական. adjectif : مشبهه — բայածա-կան. adjectif verbal.

صفح { սաֆհ [ա] 1. Թողու-թիւն. pardon Յ. Ներել. pardonner.

صفحات { սաֆահաթ* [ա] յգ. صفحه. pd. صفحه.

صفحه { սահֆէ* [ա] 1. Ե-րես, մակերեւոյթ. face, surface [յգ. صفحات] Յ. Թիթեղ. plaque.

صفدر { սաֆտէր [պ] Թշնամ-ւոյն շարքը պա-տառող. դիւցազն. qui rompt le rang de l'ennemi. hé-ros : انه — ‘ ى — դիւցազնա-կան. héroïque.

صفر { սաֆէր [ա] Երկրորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. deuxième mois de l'année lunaire arabe [ապա. սէֆէր].

صفر { սըֆր, սըֆըր[ա] 1. Զերօ zéro Յ. Պարապ. vide Յ. սաֆր. Անագապղինձ. bronze: اليد — ձեռնունայն, ապարդիւն. les mains vides.

صفراء { սաֆրա*[ա] 1. Դեղ-ին. jaune [յգ. صفر] Յ. Մաղձ. bile : — قيارمق սիրտ խառնուիլ. avoir des nausées.

صفراوی { սաֆրավի [ա] Մաղ-ձնական. cho-lique, choléïque: ت — մաղ-ձատ. choléate.

صفران { սաֆրան Քրքում. safran [Բառբ. زعفران էն]։

صفرت { սաֆրէթ* [ա] Դեղնութիւն. jaunisse.

صفروى { սաֆրէվի [ա] Լեղ. Մաղձային. bilieux [էգ. صفرويه]։

صفره { սաֆրա [ի] Նաւաւ. Խիճ. lest.

صفشكن { սաֆշէքէն [պ] Տե՛ս voir صفدر ։

صفصاف { սաֆսաֆ [ա] Ուռի. saule.

صفقه { սաֆգա* [ա] Ձեռագ Թօթափում. secousse de mains: صفقهٔ واحده վճռական սակարկութիւն. marché définitif.

صفن { սաֆն [ա] Անատ. փոշտ. Երկուորեաց պարկ. scrotum: صفنى ، صفنيه Փոշտային. scrotal.

صفوت { սաֆվէթ* [ա] 1. Զտութիւն, անխառնութիւն. pureté, ingénuité 2. Անկեղծութիւն. sincérité 3. Յստակութիւն. clarté.

صفوف { սուֆուֆ* [ա] յգ. صف ի. pd. صف ։

صفه { սօֆֆա*[ա] 1. Թախտ. sofa 2. Սրահ. salon, corridor [.....] .

صفى { սաֆի [ա] 1. Զուտ, անխառն. pur. ingénu [صفوت էն] [էգ. صفيه] 2. Անկեղծ. sincère [յգ. اصفيا] 3. Ամենընտիր. le mieux choisi: صفى الله — Ադամ. Adam.

صفيحه { սաֆիհա* [ա] 1. Երես, մակերեւոյթ face, surface [յգ. صفائح] 2. Կամացոյց,շերտ ճառագայթ. lame

صفيحى { սաֆիհի [ա] Թաղ. մակերեւոյթ, խաւ. խաւ. lamellé [էգ. صفيحيه]։

صفير { սաֆիր [ա] Էգ. Սուլում, շչում. sifflement: صفيرى ، صفيريه շչական zibilant.

صفين { սաֆֆէյն [ա] Երկու շարք. double file.

صقال { սագալ [ի] Մօրուք. barbe: Ասաց. — صقالك كولك խաբել. tromper. — لى Թանձրամօրուս. d'une barbe touffue. — طوپ ، Բոլորամօրուս. d'une barbe ronde. — الى ويرمك խաղալիկ ըլլալ. subir une influence étrangère.

صقالبه { սագալիպէ* [ա] Սլաւք. peuple slave.

صقاللو { սագալլը [ի] Մօրուաւոր. barbu.

صقصغان { սագսաղան [ի] Կաչաղակ. pie.

صقل { سقل [-] Ցղկել· polir·

صك { ساك [-] 1· Ցեռ-կար· Մուրհակ գառ-առուրի· acte juridique [ըտ· صکوك] 2· Գիրք օրինակաց մուրհակաց· livre des modèles, des actes juridiques·

صكاك { սաքքաք [-] Փաստաւոր գործա-կալի· greffier·

صكره { սոնրա [ի] 1· Ցետոյ· après, puis 2· Վերջ· fin 3· Վերջապես· enfin 4· Հետեւանք· conséquence : Այսպէս· — بوندن այսուհետեւ· dorénavant· دن— كورمه երեւելեան· parvenu· براقق — յետաձգել· remettre à· ی— վերջինը· le dernier·

صكسار { սքսար [ի] Կուզ· fouine·

صكسون { սքսոն [ի] Գամփռ· dogue·

صكوك { սուքուք* [-] ըտ· صك· pd. صك·

صلا { սալա [-] 1· Աղօթք· prière 2· Աղօթքի հրաւէր· invitation à la prière·

صلابت { սալաբէթ* [-] 1· Կարծրութիւն· dureté 2· Հաստատութիւն· solidité 3· Արիութիւն· constance, fermeté·

صلابوريه { սալաբուրիա [ի] Մակոյկ· barque

صلات { صلاة սալաթ* [-] 1· Աղօթք· prière [ըտ· صلوات] 2· Օրհնութիւն· bénédiction 3· սըլէ· Նուէրներ· présents, dons [ըղ· صله]·

صلاح { սալահ [-] 1· Բարւոքութիւն· bon état 2· Արդարութիւն, բարութիւն· probité, bonté : — و صلح խաղաղութիւն· paix·

صلاحيت { սալահիյէթ* [-] 1· Ցարմարութիւն· aptitude 2· Իշխանութիւն, արտօնութիւն, իրաւունք· autorité, autorisation, droit·

صلاخوان { սալախան [պ] Աղօթքի կոչող· bedeau musulman·muezzin

صلاش { սալաշ [ի] Տե՛ս· voir صالش·

صلاطه { սալաթա [ի] Աղցան· salade·

صلاموره { սալամուրա [ի] Տե՛ս· voir صالموره·

صلب { սալպ [-] 1· Կախել· pendre 2· Խաչել· crucifier·

ـلب { քէսըր· dur [ըտ· كتب] 1· Կարծր

2. Հաստատ. solide 3. Ողնաշար, քամակ. épine dorsale. reins.

صلبی { սուլպի [ա] Հօր մը Հարազատ(զաւակը) (enfant) légitime d'un père [էֆ. صلبيه]:

صلبیت { սուլպիյյէթ* [ա] Կարծրութիւն, Հաստատութիւն. dureté, solidité.

صلح { սուլհ [ա] 1. Հաշտութիւն, խաղաղութիւն, խոհեմութիւն. conciliation, transaction 2. Խաղաղութիւն. paix: — او Հաշտուիլ. se concilier, transiger. — جی խաղաղարար. conciliateur.

صلحاً { սուլհան [ա] 1. Հաշտութեամբ. pacifiquement 2. Բարեկամօրէն, սիրով. à l'amiable.

صلحا { սուլհա* [ա] յք. صالح. pd. صالح:

صلحجو { սուլհճու [պ] Խաղաղասէր. paisible, pacifique: — یانه խաղաղարարական. conciliant.

صلحنامه { սուլհնամէ [պ] Հաշտութեան թուղթ. acte de paix, de transaction, d'arrangement.

صلحی { սուլհի [ա] Հաշտութեան վերաբերեալ, խաղաղական. relatif à la paix, pacifique [էֆ. صلحيه]:

صلصال { սալսալ [ա] Տիղմ, կաւ. limon.

صلعم { սալ'ամ [ա] Հանդուց. صلی الله علیه و سلم ապաքանցական. abréviation de la locution صلی الله علیه و سلم:

صلوات { սալավաթ* [ա] յք. صلاة. pd. صلات:

صلوة { սալաթ* [ա] Տե՛ս. voir صلاة:

صلوله { սալլիլէ* [ա] صلی الله علیه و سلم ըսել. réciter la locution صلی الله علیه و سلم:

صله { սըլէ* [ա] 1. Կցորդութիւն. jonction 2. Յիշատակ, ընծայ. souvenir, don [յք. صلات] 3. Քեր. Յարաբերական ձև. phrase contenant un pronom relatif. Ասաց. — یه کتاب — رحم Տե՛ս voir رحم:

صلیب { սալիպ [ա] 1. Խաչ. croix 2. Կարծր. dur: Ասաց. — اهل Խաչակիրք les croisés. — ی ٬ — یه Խաչաձև. crucial.

صم { սամմ [ա] 1. Խլութիւն. surdité 2. սամմ* Խուլ (եր). sourd (s): — بکم Խուլ ու համր. sourd et muet.

صماء { սամմա* [ա] սաղըր. Ամաչինին մասանտուրը աղեսը. duodénum.

صماخ { սըմախ [ա] Ականճ, լսելիք. oreille, ouïe.

صمامه { սըմամե* [ա] Էօլ. Խցումն շնչերակին. embolie.

صمان { սաման [ի] Յարդ. paille: Ամտ. — التندن صو يوروتك ծածկաւ. թեամբ գործել. agir avec sournoiserie. قاپاق — սաթ. ambre jaune. لی — յարդա. լից. de paille. ی — յար. դագոյն. couleur paille.

صمانجی { սամանճը [ի] Յար. դավաճառ. marchand de paille.

صمانلق { սամանլըգ [ի] Յար. դանոց, մարագ. pailler. fenil.

صمت { սամթ, սըմթ [ա] Լը. ռութիւն. silence

صمد { սամատ [ա] Յաւիտե. նական. éternel.

صمدانی { սամատանի [ա] Աստ. ուածային. divin [էզ. صمدانیه]. ت — յաւիտե. նականութիւն, աստուածու. թիւն. éternité, divinité.

صمصام { սամսամ [ա] Սուր սայրասուր. épée tranchante, affilée.

صمغ { սամղ [ա] Խէժ. gomme [յգ. صموغ] [ազա. գամղ]. Ամտ. عربی — արաբական խէժ. gomme arabique. — شجر խէժենի. gommier. قلطی — Հնդկին ռետին. gomme gutte.

صمغی { սամղի [ա] Խէժա. յին, խէժային. gommeux [էզ. صمغیه].

صمل { սամլ [ա] Թըլ. Բրը. ռութիւն. rigidité

صملاخ { սամլախ [ա] Թըլ. Ականջի աղբ. կեղ. cérumen: ی — ՙ կ— գեղձային. cérumineux.

صموت { սամութ [ա] Լուռ. silencieux.

صموغ { սումուղ* [ա] յգ. صمغ. pd. صمغ.

صمول { սումուլ [ա] Բրտու. թիւն. rigidité.

صمون { սօմուն [ի] 1. Բո. լորակն մեծ հաց. miche 2. Բոլորակ. cercle 3. Ձուլ, գամբռուած. saumon.

صمیم { սամիմ [ա] 1. Գաղա. փարականագոյն մասն. իրաց. quintessence 2. Անկեղծ, զուտ. sincère, pur [էզ. صمیمه]. القلب — عن անկեղծ սրտիւ. sincèrement, à cœur ouvert.

صميمى { սամիմի [ա] 1. Անկեղծ. sincère [էֆ. صميميه] 2. Արտադին, ջերմ: cordial.

صنائع { սընայի՛ *[ա] յգ. صناعت և صنيعه ի: ناريه — Հրաբուեստութիւն. pyrotechnie.

صناديد { սանադիդ* [ա] յգ. صنديد ի. pd. صنديد :

صناديق { սանադըգ*[ա] յգ. صندوق ի. pd. صندوق

صناع { սըննա՛ [ա] 1. Արուեստագէտ. artisan [صنع էն] 2. յգ. صانع ի. pd. صانع :

صناعت { սընա՛աթ* [ա] 1. Արհեստ, արուեստ. art, métier [յգ. صناعات] 2. Արուեստագիտութիւն. industrie: دار الصناعه գործարան. atelier.

صناعى { սընա՛ի [ա] Արուեստական. industriel [յգ. صناعيه]:

صنامق { սընամագ [թ] Փորձել. essayer.

صندال { սանտալ[թ] 1. Մակոյկ. barque 2. Ճամկուոր դիպակ. brocart.

صنداجى { սանտալճը [թ] 1. Մակուկավար. batelier 2. Դիպակավաճառ. marchand de brocarts.

صندالى { սանտալիէ[ա] Աթոռ, գահ. chaise, trône, siège.

صنداليه { սանտալիա [թ] Աթոռ. chaise: — جى աթոռագործ. chaisier.

صندق { սանդըգ. Սնտուկ, արկղ. caisse, coffre [թ. صندوق էն]: — امينى արկղապահ. caissier. — جى արկղագործ. layetier. امنيت صندغى ապահովութեան սնտուկ. caisse d'épargne.

صندقكار { սանդըգքեար [ա] Արկղապահ, գանձապետ. caissier.

صندل { սանտըլ [ա] Ծառ. դան որոյ փայտն անուշահոտ է. sandal.

صندوق { սանդուգ, սանդըգ[ա] Սնտուկ, արկղ. caisse, coffre [յգ. صناديق]: — چه արկղիկ. coffret, cassette.

صندوقه { սանդուգա* [ա] Գերեզմանի վրայ դնելիք քարէ կամ տախտակէ սնտուկ. coffre de pierre ou de planche placé sur le tombeau. sarcophage

صنديد { սընդիդ [ա] Գլխաւոր, մեծաւոր. chef [յգ. صناديد]:

صندیق { [ի] Տե՛ս · voir صندق ·

صنع { [ա] 1. Ցորինումն . fabrication 2. Արարչագործութիւն. création.

صنعت { [ա] 1. Արհեստ, արուեստ art, métier 2. Ճարտարութիւն, հանճարեղութիւն habilité, ingéniosité: لى— Հնարագէտ, ճարտար. ingénieux, habile.

صنعتکار { [ղ] 1. Արուեստաւոր, արհեստաւոր. artisan, ouvrier [յք. صنعتکاران] 2. Արուեստագէտ. artiste.

صنعی { [ա] Արուեստական, շինծու . artificiel, factice [էգ. صنعیه].

صنف { [ա] 1. Դաս, կարգ classe [յք. اصناف ، صنوف] 2. Տեսակ, զանազանութիւն. sorte, catégorie

صنم { [ա] Կուռք . idole [յք. اصنام]. — پرست կռապաշտ. idolâtre.

صنوبر { [ա] Շոճի pin 2. Շոճիաձեւ. en forme de pin: ی— — ی— կոնաբեր. conifère.

صنوف { [ա] յք. اصناف. pd. صنف ·

صنیعه { [ա] 1. Շինուած բան. chose fabriquée [ըն. صنع] [յք. صنائع] 2. Առասպել բան. chose controuvée 3. Դաւ, նենգ. artifice.

صو { [ի] 1. Ջուր. eau 2. Հիւթ. suc jus. 3. Գետ, գետակ, վտակ. fleuve, rivière, ruisseau 4. Փայլ. lustre 5. Մուխ (երկաթի). trempe: Աչք. — اق օձ կուրացուց (որ է միտ մթագնելոյ աչաց). amaurose. ى— یوز ամօթխածութիւն. pudeur. — دوکك միզել. pisser. باشی — ոստիկանապետ. chef de police. لى— ات արգանակ, մըսաջուր. bouillon. آغز — ى լորձունք. bave. لى— آرپه գարեջուր. bière. باصق — ողողել. inonder. ساعت بش — ده ժամը հինգին մօտերը. vers les cinq heures. کیمسه‌نك — ینه کیتمك մէկու մը հաճոյքը հաճելու վարուիլ. agir selon les caprices de qn.

صواب { [ա] 1. Ուղղութիւն. justesse 2. Ուղիղ, ճիշդ. correct, juste: Աչք. — ، — لی صواب ، — رهین ، ուղիղ. juste.

صوات { սավաթ [թ] Անասնոց ըմպելու ավազան. abreuvoir.

صوارمق { սուվարմագ [թ] Ջրել, ոռոգել arroser ❷. Ջուր տալ (անասնոց). abreuver.

صواش { صواشمق Տե՛ս voir ، صاواشمق ، صاواش

صواعق { սավաիգ* [ա] ծ. صاعقه‌ի pd. صاعقه ،

صوامع { սավամի* [ա] ծ. صومعه‌ի pd. صومعه ،

صوان { սավան [ա] Բնակայծ. քար. silice: ی— կայծքարային. siliceux.

صوب { սօվպ [ա] Կողմ. côté.

صوبا { سوبه սօպա [թ] Վառարան. poêle, cheminée: جى— վառարանագործ. poêlier.

صوپا { صوپه սօփա [թ] Գաւազան, փայտ. bâton, gourdin: — آتمق գաւազան հարկանել. appliquer la bastonnade.

صوت { սավթ [ա] Ձայն. voix, son: خفى — նուազ ձայն. microphonie.

صوتیه { սավթիյե* [ա] Ձայնական. vocal.

صوجوق { սուճուգ [թ] Երշիկ. saucisse

صوجى { սուճի [թ] Ջրավաճառ. vendeur d'eau.

صوچ { սուչ [թ] Մեղք, յանցանք. péché, faute: Աւագ. ا — մեղք գործել. pécher. — دن کچمك յանցանք ներել. pardonner une faute. سز — ، ی — անմեղ, անպարտ. innocent.

صوچلو { սուչլու [թ] Մեղաւոր, յանցաւոր. pécheur, coupable: — چیقارمق մեղապարտ ընել. rendre coupable.

صوده { սօտա [թ] Օշնան, կալիքար. soude.

صور { սուր [ա] Ի. փող, trompette ❷. Տիւրոս. Tyre: صمى — լսելական փող. cornet acoustique.

صور { սուվեր*[ա] Կերպեր, եղանակներ. formes, manières [եզ. صورت].

صوراق { սօրագ [թ] Հարց. question.

صورات { սուրաթ. Դէմք. visage. [Իրաւ. صورت էն]. ا — ، نی اصمق — խոժոռել, խռովիլ. bouder.

صورت { սուրէթ* [ա] Ի. կերպ, ձև, եղանակ. forme, manière [յ. صور] ❷. Տեսք, երեւոյթ. ap-

parence 3. Պարագայ, են-թադրութիւն. cas, supposition 4. Ընդօրինակութիւն copie 5. Պատկեր. image 6. Բանաձև. formule 7. Կառավարութեան կողմանէ վճարելի տոմս. chèque payable par le gouvernement 8. Թուաբ. համարիչ. numérateur: Աոայ تسویه — կարգադրութիւն. arrangement. — غا اول ، — باب او ، — پذیر او — իրականանալ, գոյանալ. se réaliser, prendre de l'existence. se former. بند — պատկերացնող. qui peint, qui forme, décrit.

صورتا { սուրէթա* [ա] Ա-երևոյթս, արտաքուստ. en apparence.

صورش { սօրուշ [թ] Հարցում, հարց question, demande.

صورشدرمق { սօրուշդուրմագ [թ] Փնտռել, հարցուփորձ ընել. rechercher, interroger qn.

صورشمق { սօրուշմագ [թ] Իրարու հարցնել. se demander.

صورغوج { սօրղուչ [թ] Ցցունք. aigrette, plumet.

صورمق { սօրմագ [թ] Հարցնել. demander, interroger.

صوروق { սօրուգ [թ] Հարցում: interrogation: كونی — Վերջին դատաստանի օր. le jour du dernier jugement.

صوری { սուրի [ա] 1. Երևութական formel [صورت էն] [եկ. صوریه] 2. Նիւթական. matériel: عالم — այս աշխարհ. le monde matériel. ici-bas.

صوری { սուրի [ա] 1. Տիւրոսի. de Tyre 2. Գալարուն. convoluté.

صوسزلق { սուսըզլըգ [թ] Ծարաւ. soif.

صوصام { սուսամ [թ] 1. Շուշմայ sésame 2. Հիրիկ. iris: آطه‌سی — Սամոս կղզի. île de Samos.

صوص { սուս [թ] 1. Լռէ՛. silence! chut! 2. Լուռ. silencieux.

صوصامق { սուսամագ [թ] Ծարաւիլ. avoir soif: — اجلنه մահուան ծարաւիլ. chercher la mort. s'ennuyer de vivre.

صوصدرمق { սուսդուրմագ [թ] Լռեցնել. imposer silence.

صوصمق } [թ] se taire.

صوغان } [թ] 1. oignon 2. bulbe: [—]: ..— vendeur des oignons.

صوغلجان } [թ] 1. ver 2. helminthe: ی— ver de terre. اوتی — tanaisie.

صوغوتمق } [թ] faire refroidir.

صوغوق } [թ] 1. froid 2. frais 3. antipathique 4. inconvenant 5. indifférent: .. — espèce de mousseline. ..— un peu froid, frais.

صوغوقلق } [թ] 1. froideur 2. inconvenance 3. chambre frais aux bains.

صوغومق } [թ] se refroidir.

صوف } [ա] 1. laine 2. camelot.

صوفا } [թ] voir صفه.

صوفته } [թ] voir صفته.

صوفره } [թ] voir سفره.

صوفی } [ա] 1. sophiste [جم. صوفیون ، صوفیان] [مؤ. صوفیه] 2. dévot 3. fanatique, bigot: — انه صوفی propre à un صوفی.

صوفیلق } [թ] dévotion outrée. bigoterie.

صوقاق } rue [زقاق].

صوقشدرمق } [թ] 1. introduire 2. introduire doucement ou secrètement.

صوقشمق } [թ] 1. s'introduire 2. se fourrer.

صوقلمق } [թ] 1. s'intro-

duire 2. Մխել. s'enfoncer.

صوقق { սօգմագ [Բ] 1. Մխել. enfoncer 2. Մացնել. introduire 3. Խայթել. piquer.

صوقوم { صوقمق սօգում [Բ] Մխում. enfoncement: قوزرق — ى Ատոյ. սրբանոսկր. sacrum.

صوك { սօն [Բ] 1. Վերջ, վախճան. fin, issue 2. Վերջին. dernier: بهار — աշուն. automne. سز — անվերջ. infini, sans fin.

صوكره { սօնրա [Բ] Տե՛ս. voir صكره.

صول { սօլ [Բ] 1. Ձախ. gauche 2. Ձախ կողմ. côté gauche: قول — آغاسی Երկրորդ փոխ հազարապետ. second adjutant major.

صولاتمق { սուլաթմագ[Բ] Ջրել. arroser.

صولاق { սուլագ [Բ] 1. Ջրոտ. acqueux 2. Ջուր, կուր, աւազան. abreuvoir, auge, bassin.

صولامق { սուլամագ [Բ] 1. Ոռոգել. irriguer 2. Վճարել. payer.

صولاندرمق { սուլանտըրմագ [Բ] Թրջել, ցօղել. mouiller.

صولانمق { սուլանմագ[Բ] 1. Ոռոգիլ. être irrigué 2. Թրջիլ. se mouiller: — آغز ցանկանալ. désirer. éprouver une grande envie.

صولت { սաւլէթ*[ա] Յարձակում. attaque.

صولتات { սօլթաթ[է] Հասարակ զինուոր. soldat.

صولفاتو { սօլֆաթօ [Է] Տե՛ս voir سولفاتو.

صولمز { սօլմազ [Բ] 1. Անթառամ. qui ne se flétrit pas 2. Գոյն չ հաստատուն. solide.

صولمق { սօլմագ [Բ] 1. Գունատիլ. devenir pâle, pâlir 2. Թառամիլ. se faner 3. Գունաթափ ըլլալ. se décolorer.

صولو { սուլու [Բ] 1. Ջրոտ. acqueux 2. Հեղուկ. liquide 3. Ջրալից. plein d'eau.

صولوتمق { սօլութմագ[Բ] Հեւացնել, հեւալ. faire haleter.

صولوغان { սօլուգան [Բ] 1. Մանրաշունչ. asthmatique 2. Մանրաշնչութիւն. asthme.

صولوق { սօլուգ [Բ] Շունչ. souffle, haleine:

آلق — ձնչել. respirer. — آلدرمق — Հանգիստ թողուլ. laisser tranquille. لق — օ. գամնուա, ձնչահան. soupirail.

صولومق { սօլումագ [ի] Հե-ւալ, Թասնել. haleter.

صوله { սավլե* [ա] Յարձա-կում. attaque.

صوليق { սօլուգ [ի] 1. Գուն-նաթափ. déco-loré 2. Դալկատ. pâle 3. Թառամեալ. fané.

صوم { սամ [ա] 1. Մեծ. jeûne 2. սօմ [ի] Միապաղաղ. massif 3. Համ-բողջ. tout entier.

صومار { սօմար [ի] Փոռ-գրիւ. boisseau.

صوماط { սօմադ [ի] Սե-ղան. table.

صوماکی، صوماقی { սօմաքի Մորփիւռա-քար. porphyre [Իր. ՅԱնէն].

صومرمق { սօմուրմագ [ի] Խ ո Թ ն ա ե լ. bouder.

صومعه { սավմե'ա*[ա] Վանք couvent : نشين — մենակեաց. ascète, reclus.

صومون { սօմուն [ի] Տե'ս. voir صمون ։

صون { սավն [ա] Պահպա-նութիւն. garde, préservation.

صونتراش { սօնթրաշ[ի]Տե'ս voir صنتراش ։

صوندرمه { սօնդուրմա[ի] Չորս կողմը բաց ծա-ծաձկ յարկ. appentis ou-vert sur les côtés.

صونطورلى { սօնդուրլը [ի] Շռինդ, մեծա-գոռոգ. éclatant, bruyant.

صونغور { սօնղուր [ի] Բա-զէ. faucon.

صونمق { սունմագ [ի] 1. Մատուցանել, ընծայել. présenter, offrir, donner.

صوى { սօյ [ի] 1. Տեսակ, ազգ. espèce, gen-re 2. Զարմ, ցեղ. génération, race 3. Ազնուական. de race noble: صوپ — ազ-գատոհմ. famille, parents. صز — վատասերահմ. d'une race vile. անազգ. ignoble.

صويتارى { սօյթարը[ի] Խեղ-կատակ, միմոս. bouffon [Տաճ. سعترى էն]: لق — միմոսութիւն. bouffon-nerie.

صويزاده { սօյզադէ [ի] Ազ-նուական. noble

صويغون { սօյղուն [ի] 1. Հանուած. dés-habillé 2. Կողոպուտ. dé-pouillement : ویرمك — Կո-

կողոպտուիլ. être dépouillé, pillé. ժո— կողոպտիչ. spoliateur.

صويلمق { սօյուլմագ [թ] 1. կողոպտուիլ. être dépouillé 2. կեղեւք հանուիլ. être écorché, pelé.

صويمق { սօյմագ [թ] 1. կողոպտել. dépouiller, piller 2. կեղեւքել. écorcher 3. կեղեւել. peler.

صويغى { սօյղու [թ] 1. կողոպուտ. dépouille 2. կեղեւանք. pelure.

صويندرمق { սօյընդըրմագ [թ] Մերկացնել, հանուեցնել. dépouiller, déshabiller.

صوينمق { սօյունմագ [թ] Հանուիլ. se déshabiller.

صويجى { սօյճը [թ] կողոպտիչ. spoliateur

صهاريج { սահարիճ* [ա] յգ. صهريج. pd. صهرج,

صهبا { սահպա* [ա] Գինի. vin.

صهر { սըհր [ա] Խնամի. allié [յգ. اصهار].

صهرج { սըհրիճ [ա] Ջրամբար. citerne [յգ. صهاريج] [ուղղ. սարընճ].

صهريت { սըհրիյէթ* [ա] Խնամութիւն. affinité, alliance,

صهيون { սըհյուն [ա] Սիոն. Sion.

صياد { սայյատ [ա] Որսորդ. chasseur [صيد էն] [յգ. صيادين]. اجل — մահհուան հրեշտակ. l'ange de la mort.

صيارف { սայարիֆ* [ա] յգ. صيرفى. pd صيرف,

صياغ { սայյաղ [ա] 1. Ձուլիչ. fondeur [صياغت էն] [յգ. صياغين] 2. Ոսկերիչ. orfèvre.

صياغت { սըյաղէթ*[ա] Ձուլում. fonte.

صيام { սըյամ [ա] Ծոմ. jeûne.

صيانت { սըյանէթ* [ա] 1. Պահպանութիւն. garde, préservation 2. Պահպանել. préserver, garder.

صيت { սիյթ [ա] Համբաւ. réputation.

صيتمه { սիթմա [թ] Ջերմ, տենդ. fièvre: لى— տենդոտ. fièvreux.

صيجاجق { սըճաճըգ [թ] Թիչ տաք. տաքուկ peu échauffé.

صيجاق { սըճագ [թ] 1. Տաք, ջերմ. chaud 2. Տաքութիւն. chaleur: لق— տաքութիւն. chaleur.

صيچان { սըչան [թ] Մուկ. souris, rat: Ալաճ. اوق — մկնդեղ, զառ

ափի. arsenic. يول — ծառ. մանուածաձեւ. zigzag. ى— չ. խլուրդ. taupe.

صيچمق، صيچرامق } Տե՛ս. voir. صچمق ، صچرامق :

صيحه } սայհա* [ա] Ձայն, գոչիւն .. cri.

صيد } սայտ [ա] 1. Որս. chasse 2. Որսալ. chasser, pêcher: — كاه. որսատեղի. lieu de chasse. parc.

صيدا } սայտա* [ա] Սիդոն. Sidon.

صيديه } սայտիյյէ*[ա] Որսական. de chasse.

صيرف } սայրէֆ صيرفى սայրէֆի [ա] 1. Սեղանաւոր. banquier [ج. صيرفان ، صيارفه ، صيرفيان] 2. Իրազէկ մարդ. homme initié, avisé.

صيرلمق } սըյրըլմագ [թ] 1. Սկրթուիլ, ցոփիլ. être écorché, égratigné 2. Գաղտագողի ելնել երթալ. s'en aller furtivement.

صيرمق } սըյրմագ [թ] 1. Սկրթել, ցոփել. écorcher 2. Մերկացնել. dépouiller 3. Երեսը անցնիլ. friser, éffleurer: Ալայ. يقايى — ձմերք ազատել. se débarrasser. — قليچ — սուրը պատեանէն հանել. dégaîner.

صيرمه } սըրմա [թ] Տե՛ս. voir صرمه :

صيرورت } սայրուրէթ* [ա] Ըլլալ. devenir

صيريق } սըյրըգ [թ] 1. Սկրթուած. écorché 2. Անելու, լիրբ. éhonté.

صيزمق، صيزلمق، صيزلدى

صيزى } Տե՛ս voir صزلدى ، صزى ، صزمق ، صزلنق :

صيسقه } սըսգա [թ] 1. Ջրգողեալ. hydropique [ռուս. استسقا են] 2. Վատոյժ և հիւանդ. chétif, maigre et maladif: — لق Ջրգողութիւն. hydropisie.

صيغ } սըղ [թ] Ծանծաղուտ վայր, խորու տ. bas-fond, endroit guéable.

صيغ } սըղէ* [ա] ج. صيغه ի. pd. صيغه :

صيغامق } սըղամագ [թ] Սոթ-թել. retrousser

صيغانمق } սըղանմագ [թ] Սոթ-թուիլ. se retrousser.

صيغدرمق } սըղտըրմագ [թ] Զետեղել. insérer, caser.

صيغر } սըղըր [թ] Տե՛ս. voir صغر :

صيغشدرمق } սըղըշտըրմագ [թ] Զետեղել. մա-

ծանել. insérer·faire entrer.

صیغشمق { սըղըշմագ [ի] Դըժուարաւ պարունակիլ, սղմիլ. être contenu difficilement.

صیغمق { սըղմագ [ի] Ամփմիլ, պարունակիլ. être contenu. s'introduire.

صیغنمق { սըղընմագ [ի] 1. Ապաստանիլ. ապաւինիլ. se réfugier 2. կծկիլ, ամփոփիլ. se serrer.

صیغه { սըղա* [ա] 1. Ձուլածոյ. fonte [յգ. صیغ] 2. ձեւ. Ձև. forme.

صیغر { սըղըր [ի] Տե՛ս. voir صغر.

صیف { սայֆ [ա] Ամառ. été [յգ. اصیاف ' صیوف]. ی— ամառնային. estival, d'été.

صیفیه { սայֆիյէ* [ա] 1 Ամառնային. d'été [եզ. صیفی] 2. Ամառանոց. maison de campagne·villa.

صیق { սըգ [ի] 1. Խիտ, հոծ. dense, compact 2. Սեղմ. serré 3. Յաճախակի. fréquemment: — سی յաճախակի. fréquemment, fréquent..

صیقشدرمق { սըգըշդըրմագ [ի] 1. Սեղմել. serrer 2. Նեղել. presser, gêner 3. Ստիպել. forcer 4. Մուծանել, դնել. introduire, mettre.

صیقشمق { սըգըշմագ [ի] 1. Նեղուիլ. se serrer 2. Խճնիլ. s'encombrer 3. Ստիպուիլ. être forcé.

صیقل { սայքալ [ա] Յղկում. polissure.

صیقلاتمق { սըգլաթմագ [ի] Յաճախել

صیقلاشدرمق { սըգլաշդըրմագ կրկնել (répéter fréquemment.

صیقلام { սըգլամ [ի] Թրջած. mouillé.

صیقلاشمق { սըգլաշմագ [ի] Յաճախականալ. devenir fréquent.

صیقللامق { սայքալլամագ [ի] Արծնել. polir.

صیقلق { սըգլըգ [ի] 1. Խըտութիւն. densité 2. Խիտ վայր. lieu serré 3. Սուլում. sifflement.

صیقلمق { սըգըլմագ [ի] 1. Նեղուիլ. se gêner 2. Տաղտկանալ, ձանձրանալ. s'ennuyer 3. Անհանգիստ ըլլալ, ամչնալ. s'inquiéter, avoir honte 4. Ճմլուիլ. être pressé.

صيقمق { սըգըմագ [թ] 1. Սեղմել, ճնշել. serrer, presser 2. Պնդել. resserrer 3. Նեղել. gêner 4. Արձակել. décharger : — جان ձանձրացնել, տաղտկացնել. ennuyer, embêter.

صيقمه { սըգըմա [թ] Տեսակ մը նեղ վարտիք. espèce de culotte serrée.

صيقندى { սըգընդը [թ] Նեղութիւն. souffrance, gêne 2. Ձանձրոյթ. ennui : لى— Նեղացուցիչ. gênant, ennuyeux.

صيق { սըգը [թ] 1. Պինդ, սեղմ. fort, serré 2. Խիստ. rigoureux 3. Ամուր. fortement, fixément 4. Խստիւ. rigoureusement 5. Բռնութիւն. force, rigueur 6. Խծուծ. bourre : Ատոյ. — قورو առանց գնդակի հրացանաց արձակում. décharge à blanc. قومق ч— Նեղել. presser. — جه քիչ մը ամուր. assez fort.

صيقيلامق { սըգըլամագ [թ] 1. Ամրապնդել. serrer 2. Սաստկանալ. prendre de l'intensité.

صيمق { սըմագ [թ] 1. Խորտակել. briser 2. Յաղթել. vaincre 3. Աւերել. détruire.

صين { չին, սին [ա] Չինաստան. Chine.

صينامق { սընամագ [թ] 1. Փորձել essayer, éprouver, tenter 2. Ճանչնալու համար հոտոտել. flairer pour reconnaître.

صيناغق { սընանմագ [թ] Փորձուիլ. être éprouvé, essayé, tenté.

صيندرغى { սընդըրղը [թ] Պարտութեան տեղի lieu de défaite.

صيندرمق { սընդըրմագ [թ] Խորտակել յաղթել տալ. faire briser ou vaincre.

صينغين { սընղըն [թ] 1. Յաղթուած. vaincu 2. Ցիր և ցան. épars.

صينمق { սընմագ [թ] Բեկանիլ, յաղթուիլ. être brisé, vaincu.

صينى { չինի [ա] Չինական. Chinois [Եփ. صينيه]

صيوا { սըվա [թ] Ծեփ. enduit, crépi : لى— ծեփեալ. crépi

صيواجى { սըվաճը [թ] Ծեփիչ qui crépit.

صيوالمق { սըվալմագ } / صيوامق { սըվամագ } [թ] 1. Ծեփել. enduire, crépir 2. Շա-

զաղտել, աղտոտել. barbouiller.

صيوان { սայվան [ա] ծաղ. հովանոցաձև. ombelle: ـه — ، ـلى — հովանո-ցաձևերով. ombellé.

صيوانق { սէվանղը[ը] Մակ-չուիլ, շաղախիլ. être enduit, barbouillé.

صيوق، صيويشق { սէյէյք, սէյիշ[ը] փակչուն, ծածուն. gluant, visqueux.

ض

ض { տառ Ուղղագրութեան. եօթն առ Օսմանեան այբուբենի. dix-huitième lettre de l'alphabet ottoman.

ضائع { զայի' [ա] կորուսած. perdu [ضياع էն] [ից. ضائعه] [յգ. ضائعات], ا — կորսնցնել. perdre. او — կորսուիլ. être perdu. دن— փոխան կորուսածոյն. au lieu du perdu.

ضابط { զապըտ, զապիթ [ա] 1. Բռնող, սանձող. qui tient, dompte [ضبط էն] [ից. ضابطه] 2. Գլխաւոր. chef, supérieur [յգ. ضابطان] 3. Ոստիկան. préfet, agent de police 4. Սպայ. officier 5. Խիստ. sévère.

ضابطلك { զապիթլիք, ضابطلق զապըթլըգ[ը] Սպայութիւն. fonction, grade, état d'officier.

ضابطه { զապըթա [ա] 1. Բռնող, սանձող. qui tient, dompte [ից ضابط] 2. Օրէնք. loi, règle [յգ. ضوابط] 3. Կարգապահութիւն, կապ. bon ordre, lien 4. Ոստիկանութիւն. police.

ضاحك { զահիք [ա] ծիծաղող. riant [ضحك էն] [ից. ضاحكه].

ضاحكه { զահիքէ [ա] Մէկու մը ծածուած ատամն ակռայն. dent qui est à découvert quand on sourit [յգ. ضواحك].

ضاد { տատ [—] Անուն տառին. nom de la lettre ض ·

ضارّ { զառր [—] Վնասող. qui nuit [ضرر էն]·

ضارب { տարէպ [—] Զարնող. frappant [ضرب էն] [էգ. ضاربه]· مشترك — Հաշ. Առընչութիւն. raison·

ضاغط { զաղըթ* [—] Իր. Ճընշիչ. compresseur

ضالّ { տալլ [—] Մոլորեալ. égaré [ضلالت էն] [յգ. ضالون ‘ ضالين] [էգ. ضاله]·

ضام { զամմ [—] 1. Աւելցնող. qui ajoute [ضم էն] [էգ. ضامه] 2. Իրա. Միաւորող. unissant [ضم էն].

ضامن { զամին [—] Երաշխաւոր. garant [ضمان էն] [էգ. ضامنه]·

ضايع { զայի‘ [—] Տե'ս. voir ضائع ·

ضايعات { զայի‘աթ* [—] Կորուստք. pertes.

ضب { զապպ [—] Մողէս. lézard [յգ. ضباب]·

ضباب { զապապ յգ. ضب զապապէ* [—] Մէգ. brouillard: عين — այլայլութիւն տեսողութեան. berlue.

ضبابيه { զապապիյէ* [—] Մողէսական ազգունք sauriens

ضبط { զապդ [—] 1. Բռնել, սանձել, նուաճել, զսպել, տիրել. tenir, réprimer, dompter, maîtriser, s'emparer, dominer 2. Նուաճում, իշխանութիւն. conquête, domination 3. Ըմբռնել. saisir 4. Ըմբռնում. compréhension 5. Արձանագրել. enregistrer 6. Արձանագրութիւն. enregistrement 7. Կարգապահութիւն. maintien d'ordre : Ատ. كاتبي — քարտուղար. greffier. سز — անսանձ, ինքնիշխան. sans frein, indépendant. անկարգ. déréglé.

ضبطنامه { զապդնամէ [դ] Տեղեկագիր. արձանագրութիւն. procès verbal. rapport.

ضبطيه { զապդիյէ* [—] 1. Կարգապահութեան վերաբերեալ. ce qui a rapport au maintien d'ordre, à la police 2. Ոստիկան. agent de police:

Ատ. باب — ոստիկանութեան դուռ. préfecture de la police. ناظرى — ոստիկանապետ. préfet de la police. نظارتى — ոստիկանութեան

ոստիկանութիւն. préfecture de la police.

ضجرت { ղօճրէթ* [ա] Անձկութիւն, Նեղութիւն. détresse, angoisse : اشتغال — ատտապազգին. plein d'angoisse.

ضحا { տուհա [ա] Արշալոյս le point du jour.

ضحاك { տահհագ [ա]. 1. Միշտ ծիծաղող. toujours riant [ضحك էն] 2. Աժդահակ որ բռնաւոր թագաւոր մ'էր. nom d'un roi tyrant.

ضحك { տըհգ [ա] Խնդալ, խնդում. rire.

ضخامت { տըխամէթ* [ա] Ըստուարութիւն, թանձրութիւն. grosseur, épaisseur.

ضخم { տախմ ضخيم տախիմ [ա] Ստուար, թանձր. gros, épais [հգ. ضخمه ، ضخيمه].

ضد { ըզտ [ա] 1. Հակառակ, contraire, opposé [յգ. اضداد] [հգ. ضدين ، ضدان] 2. Ատելի. détesté : Առած. — ينه ի հեճուկս. en dépit de. — ينه كتك ժամանրմիլ. avoir du dégoût. Հակառակիլ. contrarier.

ضدلق ըզտլըգ [թ] 1. Հակառակութիւն contrariété

ضديت ըզտիյէթ* [ա] 2. Հակառակութիւն. antipathie.

ضديه { ըզտիյէ* [ա] Հակառակորդ. contraire, opposé.

ضر { ըզըռ, ըզըրր [ա] Վնաս dommage.

ضراء { ըզըռա* [ա] Անձկութիւն. détresse.

ضراعت { ըզարաաթ* [ա] Խոնարհութիւն, հլութիւն. humilité, soumission.

ضرب { տարպ, ըզըրպ [ա] 1. Զարնել. battre, frapper 2. Հարուած, զարկ coup, frappe 3. Բազմապատկել. multiplier 4. Բազմապատկութիւն. multiplication 5. Կոխել (դրամ). frapper (de la monnaie) 6. Սաստկութիւն. rigueur : Առած. مثل — առած. proverbe [յգ. ضروب امثال] ، حاصل — Բերք. արտադրեալ. produit. خيام — վրան կանգնել. dresser des tentes.

ضربات { տարապաթ* [ա] յգ. ضربه ի. pd. ضربه :

ضربان { տարէպան [ա] Բաբախումն (երակի). battement (des pouls).

ضربخانه { տարպխանէ [պ] Փողերանոց. hôtel de la monnaie.

ضروری { ‏զարուրի [-] Հարկաւոր, անհրաժեշտ, անհրաժեշտ. nécessaire, urgent, indispensable [էզ. ضروريه] [ջէ. ضروريات].

ضریر { զարիր [-] Կոյր. aveugle.

ضعاف { զը'աֆ* [-] ջէ. ضعيف. pd. ضعيف.

ضعف { զու'աֆ [-] Տկարութիւն. faiblesse: بصر — աչաց ակարութիւն. amblyopie. قلب — փոքրոգութիւն pusillanimité. مزاج — վատառողջութիւն. santé délicate. débilité.

ضعف { զը'ֆ [-] Կրկին. double [ջէ. اضعاف].

ضعفا { զու'աֆա* [-] Տկարներ. faibles, impuissant [էզ. ضعيف].

ضعفيت { զա'աֆիյէթ*[-]իէզ. Տկարութիւն. asthénie, débilité.

ضعفيه { զա'աֆիյէ* [-] Տկար. asthénique.

ضعيف { զա'իֆ [-] 1. Տկար, անզօր. faible [ضعف էն] [էզ. ضعيفه] [ջէ. ضعفا ، ضعاف] 2. Նիհար, վտիտ. maigre.

ضعيفلاتمق { զա'իֆլաթմագ [F] Տկարացնել. rendre faible, maigre.

ضربلو { զարպըլու [F] Բուռն, սաստիկ. violent.

ضربه { դարպէ* [-] Հարուած. coup [ջէ. ضربات].

ضرر { զարար [-] Վնաս, կորուստ. détriment, perte, dommage: Առաջ. ا — վնասուիլ. éprouver des pertes. يوق — Հոգ չէ. ça ne fait rien. بی — անվնաս. inoffensif. լաւ. bon. لی — վնասակար. nuisible. لی چیقمق — կորսնցընել. perdre.

ضرردیده { զարարտիտէ [Պ] Վնասուած. qui a subi des pertes.

ضرس { դըրս[-] Լեռնաման, ծամող ակռայ. dent molaire [ջէ. اضراس].

ضرطه { զարթա* [-] Փուք որովայնի. pet: چکمك — փուք արձակել. péter.

ضروب { զուրուպ, պուրուպ* [-] امثال — առածներ. proverbes [էզ. ضرب مثل].

ضرور զարուր
ضرورت զարուրէթ* { [-] 1. Հարկ, բռնադատութիւն. nécessité, urgence [ջէ. ضرورات] 2. Չքաւորութիւն. indigence.

ضعيفلامق տըզ'իֆլամագ {[թ] ա· Տըկա-
ضعيفلاشمق տը'իֆլէշմէկ {րանալ (s' a f-
faiblir ա· Նիհարանալ. s'a-
maigrir·

ضعيفلك { տը'իֆլիք [թ] ա· Տկարութիւն.
faiblesse ա· Նիհարութիւն.
amaigrissement·

ضفدع { տըֆտը' [-] Գորտ.
grenouille [յփ·
ضفادع]؛ حيوانات — ـيه գորտազ-
գիք· batraciens·

ضلال տալալ { [-]Մոլորու-
ضلالت տալալէ- թիւն, մո-
թի* { լորանք. é-
garement,
erreur·

ضلع { տըլ', ղըլ' [-] ա· կող, քամ. côte [յփ·
ضلوع] ա· Եղէ- կող, եղեռ.
côté: جسم — կող. arète·

ضلعى { տըլ'ի, ղըլ'ի[-] Եղէ-. կողային. costal
[էփ· ضلعيه]·

ضلوع { տուլու', տուլու'* [-]յփ· ضلعի. pd· ضلع

ضم { տամմ [-] ա· Աւելցը-
նել. ajouter, aug-
menter ա· Յաւելում. aug-
mentation ա·]էօթրէ ձայ-
նանիշ)·. euturn (signe pho-
nique)·

ضمائر { տամայիր* [-] յփ·
ضميرի· pd· ضمير؛

ضمائم { տամայիմ* [-] յփ·
ضميمهի· pd· ضميمه؛

ضماد { տըմատ[-] Մեփեփիք·
cataplasme [յփ·
ضمد]؛ خردل — մանանեխոյ մե-
փեփիք· sinapisme·

ضمان { տըման[-] ա· Երաշ-
խաւորութիւն.ga-
rantie ա· Վնասուց հատուց-
ցում. dédommagement·

ضمن { տըմն [-] ա· Ներս.
dedans ա· Նպա-
տակ. but: — ضن մէջը. au
dedans· համար. pour·

ضمناً { տըմնէն [-] ա· Ներք-
նապէս. intérieu-
rement ա· Լռելեայն. im-
plicitement·

ضمنى { տըմնի [-] Զօրու-
թեամբ իմանալի·
implicite [էփ· ضمنيه]؛

ضمور { տումուր [-] Քի-
Մաշութիւն. a-
trophie·

ضمه { տամմէ* [-] էօթրէ
(ձայնանիշ). le si-
gne phonique eutré·

ضمير { տամիր [-] ա· Սիրտ.
cœur [յփ· ضمائر] ա·
Խիղճ. conscience ա· Դեր.
Դերանուն. pronom: مافى ال
— մա ֆիլ տամիր սրտին մէջ ե-

ղալպը. ce qui est au cœur.

ضميمه { զամիմէ* [ա] Յաւելում addition [ճէ. ضمائم]؛ ضميمةً յաւելուածով ըլլալով. par addition.

ضنك { զանք [ա] 1. Նեղութիւն. gêne 2. Նեղ. pénible.

ضنين { զանին [ա] Կծծի. avare.

ضوء { զավ' [ա] Լոյս. lumière [ճէ. اضواء]؛

ضوابط { զավաբիթ* [ա] Օրէնքներ, կանոններ. lois, règles [եզ. ضابطه]؛

ضواحك { զավահիք* [ա] ճէ. ضاحكه-ի. pd. ضاحكه.

ضياء { զիյա [ա] Լոյս. lumière.

ضياپاش { զիյափաշ [պ] Լուսաւոր, լուսացայտ. lumineux, brillant.

ضيادار { զիյատար [պ] Լուսաւոր, լուսացայտ. lumineux, brillant.

ضياع { զիյա' [ա] Կորուստ. perte, perdition.

ضيافت { զիյաֆէթ* [ա] Խընճոյք. banquet, festin: ا كشيده — խնճոյք տալ. donner un banquet.

ضيالنمق { զիյալանմագ [թ] Լուսաւորուիլ. être éclairé.

ضير { զայր [ա] Վնաս. perte, dommage.

ضيف { զայֆ [ա] Հիւր. hôte [ճէ. ضيوف]؛

ضيق { զըյգ [ա] 1. Նեղութիւն. étroitesse 2. Նեղ. étroit: النفس — ' نفس — դժուարաշնչութիւն. asthme [ագա. արգնէֆէս]؛

ط

ط { թը Իննևտասնևերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. dix-neuvième lettre de l'alphabet ottoman.

طا { թա* [ա] Արաբական անուն ط տառին. nom arabe de la lettre ط ؛

طائر { թա'իր [ա] 1. Թռչող volant, volatile [طيران էն] [ճէ. طيره] 2. Թըռչուն. oiseau.

طائع { թա'ի' [ա] Հնազանդ obéissant [طوع էն] [ճէ. طائعه]؛ طائعاً կամաւորապէս. vo-

lontiers. de bon gré.

طائفه { դայիֆէ [-] 1. Խումբ, դաս. corps [ջմ. طوائف] 2. Ցեղ. genre 3. Ազգ, ժողովուրդ. nation, peuple.

طائل { դաիլ [-] Օգուտ. utilité: — لا անօգուտ. inutile.

طائی { դայի՛ [-] ط տառին կամ Թայ ցեղին վերաբերեալ. relatif à la lettre ط ou au tribu Tay [էգ. طائیه].

طابان { դաբան [բ] Տե՛ս. voir طبان.

طابخ { դաբըխ [-] Եփող. qui cuit [طبخ էն] [էգ. طابخه].

طابع { դաբի՛ [-] Տպագրող, տպագրիչ. imprimeur, éditeur [طبع էն] [էգ. طابعه] [ջմ. طابعین ، طابعون].

طابور { դաբուր [բ] Վաշտ. bataillon: آغاسی — Հազարապետ պահակ զօրաց. major de la gendarmerie.

طابقور { դաբղուր [բ] Ողնուպար. croupière.

طابیه { դաբիէ [բ] Մարտկոց. bastion, retranchement [տաճ. تعبیة էն].

طاپردامق { դափըրդամագ [բ] Տե՛ս. voir طاقردامق].

طاپشرمق { դափշըրմագ [բ] Յանձնել. remettre, livrer.

طاپمق { դափմագ [բ] Պաշտել, adorer.

طاپنش { դափընըշ [բ] Պաշտամունք. adoration. culte.

طاپنمق { դափընմագ [բ] Պաշտել. adorer.

طاپنمه { դափընմա [բ] Պաշտամունք. adoration.

طاپنجی { դափընըճը [բ] Պաշտող. adorateur.

طاپو { դափու [բ] 1. Ստացման իրաւունք պետական երկրի՝ փոխան վճարելու գումարի. droit de possession acquis sur un terrain appartenant à l'état, contre une somme versée 2. Այն իրաւունքը հաստատող վկայագիր. document qui appuie la dite possession:

Արտ. — ارض պետական երկիր. biens fonciers d'état. — مستغرق او (գետին մը) զրկման ենթակայ ըլլալ. tomber en dépossession.

طاپه { դափա [բ] 1. Խցան. bouchon 2. Հրային փամփուշտ. fusée: بورغیسی — խցահան. tire-bouchon.

طاپه‌لمق { դափալամագ [թ] Խցել. boucher.

طات { դադ, թադ [թ] Ճաշակ goût, saveur.

طاتدرمق { դաթըրթմագ [թ] Ճաշակեցնել. faire goûter.

طاتسز { դաթսըզ [թ] 1. Անհամ. insipide 2. Անախորժ. désagréable : — لق անհամութիւն. insipidité, fadeur.

طاتسزلانمق { դաթսըզլանմագ [թ] Անհամիլ. devenir fade.

طاتلی، طاتلو { թաթլը, թաթլու [թ] 1. Քաղցր, անոյշ. doux, suave 2. Քաղցրաւենի. marmelade : — بویان մատուտակ. réglisse. — جه անուշիկ. un peu doux. — مسی անհամ քաղցր, անոյշ. douceâtre.

طاتليلاشمق { թաթլըլաշմագ [թ] Անուշնալ. devenir doux. s'adoucir.

طاتليلق { թաթլըլըգ [թ] Անուշութիւն. douceur.

طاتمق { դաթմագ [թ] 1. Ճաշակել. goûter 2. Կրել. éprouver.

طاتمه { դաթմա طاتم դաթըմ [թ] Ճաշակում. action de goûter.

طاحن { դահին [ա] Աղացող. qui moud [طحنلك] [տե. طحن].

طاد { դադ [թ] Համ, Ճաշակ. saveur, goût.

طادامق { դադամագ [թ] Տե՛ս دادامق.

طار { դար [թ] 1. Նեղ, անձուկ. étroit 2. Նեղութիւն. gêne 3. Հազիւ հազ. à peine : Աղաջ. — الى ժլատ. sordide. — كلك — նեղը գալ. se trouver dans une position difficile. — يه — ‹ — — Հազիւ հազ, դժուարաւ. à peine, avec difficulté. — بوغمق նեղել. gêner. — در اوراتلق Հրապարակի վրայ դրամական տագնապ կայ. on traverse une crise.

طاراجق { դարաճըգ [թ] Նեղ և փոքր. étroit et petit.

طارالتمق { դարալթմագ [թ] Նեղցնել. rendre étroit. resserrer.

طارالمق { դարալմագ [թ] Նեղնալ. devenir étroit, être en crise.

طارتدرمق { դարթըրթմագ [թ] Կշռել տալ. faire peser.

طارتشمق { դարթըշմագ [թ] Մրցել, մրցա-

ռել. se mesurer avec qn.

طارتلمق { թարթըլմագ [թ] կշռուիլ. être pesé, balancé.

طارتمق { թարթմագ [թ] կշռել. peser.

طارتمه { թարթմա [թ] կշռումն. pesée.

طارتی { թարթը [թ] 1. կշռումն. pesée 2. կշիռ. poids: Աղայ. لی — կշռուած. pesé. سز — չկշռուած. non pesé. յախուռն. inconsidéré. سز — ال բուռն, անզուսպ. impétueux.

طارچین { թարչըն [թ] կեանամոն. cannelle [ոչ—. دارچین էն].

طارد { թարիտ [ա] 1. Վանող. qui chasse [طرد էն] [էզ. طارده] 2. Բռւն. Արտաքսողիչ, վտարական. expulsif: دیدان — հալածիչ որդանց որովայնի. vermifuge

طارطغان { թարթաղան [թ] Ցիր և ցան. épars.

طارغین { թարղըն [թ] Սրդողած. fâché.

طارغینلق { թարղընլըգ [թ] Սրտմտութիւն, զայրութիւն. fâcherie.

طارقه { թարիգա* [ա] Պատահար, դէպք. accident, aventure [ժղ. طوارق].

طارلتمق،طارلاتمق { թարլըթմագ [թ] Նեղցնել. rétrécir.

طارلتمق { թարըլթմագ [թ] Սրդողեցնել. fâcher, irriter.

طارلشدرمق { թարլաշդըրմագ [թ] Նեղցնել rétrécir, resserrer.

طارلشمق طارلنمق { թարլաշմագ թարլանմագ [թ] Նեղնալ. devenir étroit, se rétrécir.

طارلق { թարլըգ [թ] 1. Նեղութիւն. étroitesse 2. Անձուկ տեղի. lieu étroit 3. Նեղութիւն. gêne, embarras 4. Տաղտուկ. ennui.

طارلمق { թարըլմագ [թ] Սրդողիլ. se fâcher.

طارم { թարըմ, թարիմ [պ] 1. Տաղաւար. tente 2. Գմբէթ. coupole: اخضر — երկինք. ciel.

طاره { թարա [է] Կշիռ անօթոց. ամբողջ. tare: سی آلنشدر — անոր բիչ ըլլալը արդէն ճանուցեալ է. on le connaît déjà au juste.

طاری { թարը [թ] Տե՛ս. voir داری.

طاری { թարի [ա] Պատահ, եկած. ar-

rivé, survenu [طريان گէ] [էֆ. طاريه]. او — պատահիլ, գալ. arriver, survenir.

طاز { տազ [թ] 1. Կոնդ, ճաղատ. chauve 2. Կնդութիւն. calvitie.

طازلاق { տազլագ[թ] Կոնդ, ճաղատ chauve, à tête pelée.

طازلق { տազլըգ [թ] Կնդութիւն. calvitie.

طاس { տաս [ղ] 1. Տաշտ, թաս. tasse, bol 2. Սաղաւարտ. casque: باش — ی գլխու ոսկրակալ. crâne. اسکی حام — նոյն. նախկին վիճակ. statu quo. نیلکون — երկինք. ciel.

طاس { տաս [թ] تام — ճիշդ ու ճիշդ. complet, tout juste.

طاسلاق { տասլագ [թ] 1. Սեւագիր, նախագիծ. esquisse, ébauche 2. Անտաշուած. grossier.

طاسلامق { տասլամագ [թ] կերպարանիլ, ձեւանալ. se donner pour. se faire passer pour.

طاصلامق { տասլամագ[թ] կազմակերպել formuler.

طاش { տաշ [թ] 1. Քար, վէմ. pierre 2. Քարէ. en pierre 3. Ժայռ. roc 4. Քար (տիկնանց). dame: Աղջ. آتق — խոցել կծանել. picoter, piquer. اوجاغی — քարահանք. carrière de pierre. کسلك — քարանալ. se petrifier, se changer en pierre. կարծրիլ. se raidir. چالامه — ինչոր ալ ըլլայ. contre toute supposition. طوتق ه — քարկոծել. lapider. کوز — ی արջասպ կապոյտ. sulphate de cuivre. جهنم — ی գժոխաքար, կիզաքար. azotate d'argent. pierre infernale.

طاشاق { տաշագ [թ] Ամորձիք, երկուորիք. testicule.

طاشتمق { տաշըթմագ [թ] կրել տալ. faire porter.

طاشجی { տաշճը [թ] 1. Քարտաշ tailleur de pierre 2. Քար ծախող. marchand de pierre.

طاشرمق { տաշըրմագ[թ] Յորդել տալ. faire, laisser déborder.

طاشقين { տաշգըն[թ] 1. Զեղուն. débordant, dépassant les bords 2. Լիրբ. insolent 3. Աւելի քան պէտք. plus qu'il ne faut.

—لق թէշկըսու. débordement.

طاشلامق { թաշլամագ [թ] Քարկոծել. lapider.

طاشلق { թաշլըգ [թ] Ա. Քարոտ տեղի. endroit pierreux Բ. Քարքճիկ, խածի. jabot.

طاشمق { թաշմագ [թ] Յորդել, զեղուլ. déborder.

طاشنمق { թաշընմագ [թ] Տեղափոխուիլ. se transporter, déménager: دوشنجه — խորհիլ, մտածել. penser, méditer.

طاشيمق { թաշըմագ [թ] Ա. Կրել, տանիլ. porter, supporter Բ. Փոխադրել. transporter.

طاصمه { թասմա [թ] Տե՛ս voir تصمه.

طاطوله { թաթուլա [թ] Փշշափինճորենի. stramonium.

طاعت { թա՛աթ [ա] Ա. Հնազանդութիւն, հպատակութիւն obéissance, dévotion [յգ. طاعات] Բ. Պաշտամունք. culte, adoration: كاه — տաճար Աստուծոյ. temple de Dieu.

طاعن { թա՛ին [ա] Չարախօս. médisant [ար. طعن էն] [յգ. طاعنه].

طاعون { թա՛ուն [ա] Ա. Համաճարակ ախտ. épidémie [յգ. طواعين] Բ. Ժանտախտ. peste: ی — ‘ی — ժանտախտաբեր. pestilentiel.

طاغ { թաղ [թ] Լեռ. montagne, mont: آغری — Արարատ լեռ. le mont Ararat. كشيش —ی Բիւթանիոյ Ողիմպոս. Olympe de Bithynie. — یانار Հրաբուղխ. volcan. — قره Գարադաղ. Monténégro. — كچيسى քարայծ. isard, chamois. — گوز وی رملك սպառնալիք ընել. faire des menaces, intimider.

طاغتمق { թաղըթմագ [թ] Ա. Ցրուել. disperser Բ. Բաշխել. distribuer.

طاغلمق { թաղըլմագ [թ] Ցրուուիլ, բաշխուիլ. être dispersé, distribué.

طاغدجى { թաղըդըճը [թ] Ա. Ցրուող. celui qui disperse Բ. Բաշխող. distributeur.

طاغرجان { թաղըրճան [թ] Ցեռակ մը ձնճղուկ. gros-bec.

طاغستان { թաղըսթան [պ] Ա. Լեռնագաւառ.

région montagneuse ❶· Տաղըստան· Daghestan·

طاغلق { տաղլըգ [թ] Լեռ-նավայր․ région montagneuse·

طاغلمق { տաղըլմագ [թ] ❶· Ցրուիլ se disperser, se dissiper ❷·Քայ-քայիլ· se dissoudre, se détruire: — ذهن ցնդիլ· se distraire·

طاغلو { տաղլը — طاغلى տաղլը [թ] Լեռնցի· montagnard·

طاغنق { տաղընըգ [թ] Ցիր ու ցան, վայրավերին dispersé, épars·

طاغنقلق { տաղընըգլըգ [թ] Ցիրուցանութիւն· état de dispersion·

طاغوق { տաղուգ [թ] Հաւ· poule·

طاغى { տաղի [ա] Ապստամբ rebel [طغيان էն] [եզ. طاغيه] [յգ. طغاة] ❷· Մեղաւոր· pécheur·

طاق { տագ [ա] Կամար · arc, voûte, arcade·

طاقت { տագաթ* [ա] Կար, կարողութիւն, ոյժ pouvoir, force [յգ. طاقات]· كتورمك — դիմանալ, դիմա-նալ· supporter, résister: سز — անզոր · impuissant· սուժութիւն· épuisé, débile· سزلق — անկարութիւն débilité·

طاقتشكن տագաթշիքէն · طاقتفرسا տագաթֆէրսա { [պ] Ուժաս-պառ, կարող-ուժ· accablant, affaiblissant·

طاقديس { տագտիս [պ] Արքայական աթոռ trône royal·

طاقر { տագըր [թ] Դատարկ vide: — طام բոլո-րովին դատարկ· tout vide· طوقور — ոտնատրոփ· en trépignant·

طاقردامق { տագըրտամագ [թ] Դղրդել· faire du bruit· claquer·

طاقردى { տագըրտը [թ] Դըղրդիւն · bruit de pas etc·

طاقله، طاقلا { տագլա տագլաճ [թ] طاقلاق Թաւալագլոր· culbute : — قيلق թաւալագլոր խաղալ· se culbuter· — ته كك գլխի վայր թաւալիլ, գլորել· culbuter·

طاقلداق { տագլըտագ [թ] Տե՛ս voir طاقلاق

طاقلمق { տագլըմագ [թ] ❶· Թելնել, կառչիլ· s'attacher, se fixer, s'accrocher ❷· Մեկուն հետ

խյնալ. taquiner quelqu'un.

طاقم { տաքըմ[ը] 1. Խումբ. groupe, corps 2. Կարգ. classe, série 3. Կոյտ masse 4. Անօթ, կազմած. ustensile, appareil, garniture 5. Գնդակ. escouade 6. Կողմնակիցք. partisans.

Ասաց. — ս. քանի մը. un certain nombre de. كموش — ս արծաթեղէն անօթք. argenterie. — — խումբ խումբ. par groupes. جاشير — ս ճերմակեղէնք, կարասիք մարմնոյ. linge. trousseau. قلم — ս Տէրութեան պաշտօնակալք. fonctionnaires d'Etat, les bureaucrates.

طاقمق { տաքմագ[ը] 1. Կառչել. ամրացնել. fixer, attacher, accrocher 2. Կրել, մէջքը կապել. porter, se ceindre 3. Դնել. mettre: Ասաց. — آد ծիծաղական անուն դնել. donner un sobriquet. — آدى آدمه որոմ ցանել. semer la discorde. — قولپ պատճառ մը յերիւրել. alléguer une raison.

طاقنمق { տաքընմագ [ը] Կըրել, կապել. porter, se ceindre.

طاقوز { տաքօզ[ը] 1. Փայտատ. կտոր կոճղ. bûche 2. Թաւալակ (գլանաձև փայտ որ բեռանց ներքև կը դնեն դիւրաւ շարժելու համար). rouleau en bois.

طاقيه { տաքիե [ը] Գդակ. calotte[տալ. թագիե]. ս— գդակավաճառ. marchand de calottes.

طاك { տան [ը] Արշալոյս. aube: آغمق — ծագել արշալուսել, լուսնալ. commencer à faire jour.

طال { տալ[ը] Մերկ. nu: قلج — սուսերամերկ. l'épée à la main. սուսերամարտ. tireur d'arme.

طالاب { տալապ[ը] 1. Իղձ. souhait 2. Ջիգ. effort: [տալ. طلب էն].

طالازلنمق { տալազլանմագ[ը] Ծփալ (ծովու) s'agiter, ondoyer.

طالاش { տալաշ[ը] 1. Տաշեղ. copeau 2. Սղոցուք. sciure.

طالاشمان { տալաշման [ը] Կռուազան, մարտասէր. querelleur.

طالاشمق { տալաշմագ[ը] Զիրար խածնելով կռուիլ. lutter en se mordant.

طالاق { տալագ[ը] Փայծաղ rate: او — փայ-

ծաղր փորփոքիլ. avoir la rate enflée. اوق — ցողկենի կրաքայս մ'է. scolopendre.

طالامق { թալամագ [թ] խածնել. mordre.

طالب { թալիպ [ա] 1. Ուզող, փափագող. qui demande, désire [طلب էն] [եզ. طالبه] [յոգ. طالبين] 2. Աշակերտ. étudiant [յոգ. طلبه ، طلاب]։ او — ուզել, փափագել. vouloir, désirer.

طالبات { թալիպաթ* [ա] Աշակերտուհիք. écolières [եզ. طالبه]։

طالح { թալիհ [ա] Մեղաւոր pécheur [եզ. طالحه] [յոգ. طالحين ، طالحون]։

طالدرمق { թալտրմագ [թ] Մխել. plonger

طالدرمه { թալտրմա [թ] 1. Տաշտաթաղ. provignage 2. Տաշտաթաղ եղած. provigné. marcotté.

طالطبان { թալթապան [թ] Բոկոտն. nu-pieds.

طالع { թալի'[ա] 1. Ծագող, ելնող. qui se lève [طلوع էն] [եզ. طالعه] 2. Բախտ, ճակատագիր. fortune, sort, destinée [ալա. գալէհ] 3. Բախտաւորութիւն. chance : لى — ، — سى ياور բախտը յաջող, բախտաւոր. favorisé par le sort. qui a bonne chance. سز — անբախտ. qui n'a pas de chance.

طالغج { թալղըճ [թ] Լուղորդ plongeur.

طالغه { թալղա [թ] Ալիք, կոհակ. vague, flot, onde : لو — յուզեալ. houleux, agité. մէտ մէտ, պաղպաջուն. ondé, moiré.

طالغه‌لنمق { թալղալանմագ [թ] Յուզիլ, ծփալ s'agiter, flotter, ondoyer.

طالغين { թալղըն [թ] 1. Մտախոհ. pensif 2. Թմրած, նիրհած. assoupi 3. Անդգայ, ապուշ. hébété, stupide.

طالغينلق { թալղընլըգ [թ] 1. Մտախոհութիւն. état pensif 2. Թմրութիւն. assoupissement, stupeur.

طالق { թալիգ [ա] Արձակող, կնոջ. qui divorce [طلاق էն]։

طالقاوق { թալգավուգ [թ] Հացկատակ. parasite: لق — հացկատակութիւն. parasitisme.

طالقه { թալիգա* [ա] Արձակուած կին. femme qui a obtenu sa divorce.

طالمق { թալմագ [թ] 1. Սուզանիլ. se plonger

2. Խորասուզիլ լինել. s'absorber 3. Մտազբաղ, մտախոհ լինել. être pensif, préoccupé 4. Նիրհել. s'assoupir: — اویقویه ի խոր քուն լինել. être enseveli dans le sommeil.

طالوت { թալութ [ա] Սաւուղ. Saül.

طاليان { թալեան [բ] Տե՛ս. voir داليان.

طاليا { թալիա [բ] Գեորգինեայ (ծաղիկ). dahlia.

طالقه { թալըգա [բ] Տեսակ մը կառք. sorte de voiture, calèche.

طام { թամ [բ] 1. Տանիք. toit 2. Գոմ. étable

طاماق { թամագ [բ] Քիմք. palais (de la bouche) [ռամկ. دماغ էն].

طامز { թամըզ [բ] Գոմ. bouverie.

طامزلق { թամըզլըգ [բ] 1. Յաւակնական. qui sert d'étalon 2. Սերմնելի անասուն. animal destiné à la reproduction.

طامع { թամի՛ [ա] Ագահ. avide [طمع էն].

طامغه { թամղա [բ] Տե՛ս. voir تمغا.

طاملامق { թամլամագ [բ] Կաթել. tomber goutte à goutte, dégoutter.

طاملا، طامله { թամլա [բ] 1. Կաթիլ. goutte 2. Կաթուած. apoplexie 3. Անդամալուծութիւն. paralysie: لو — անդամալոյծ. paralytique.

طامو { թամու [բ] Գեհեն, դժոխք. enfer.

طانتمق { թանըթմագ [բ] Ճանչցնել. faire connaître. présenter.

طاندر { թանդըր [բ] Թոնիր. tandour.

طانشمق { թանըշմագ [բ] 1. Զիրար ճանչնալ se connaître 2. թանըշմագ խորհուրդ հարցնել. consulter.

طانغالاق { թանղալագ [բ] Տե՛ս. voir دانغالاق.

طانلمق { թանըլմագ [բ] Ճանչցուիլ. être connu

طانه { թանա [բ] Հորթ. veau: Աւաց. باش — ապուշ. tête creuse. بروني — երեզորդն, երիզուկ. ténia.

طانيشق { թանըշըգ [բ] 1. Ծանօթութիւն. connaissance 2. Խորհրդակցութիւն. consultation.

طانيق { թանըգ [բ] Ճանաչուոր, ծանօթ. connaissance, connu.

طانيمق { թանըմագ [բ] 1. Ճանչնալ. connaî-

tre Յ. խոստովանիլ. reconnaître, avouer.

طاو } դավ [թ] Դիւլ, Նենգ. artifice, ruse.

طاوجی } դավճը [թ] Նենգաւոր, խարդերայ traitre, rusé.

طاورانش } դավրանըշ [թ] Վարմունք. manière d'agir, conduite.

طاورانمق } դավրանմագ [թ] Ա. Վարուիլ. agir, se comporter Բ. Շարժիլ. se mouvoir Յ. Ճիգ ընել. faire un effort : — سلاحه ի զէն դիմել. courir aux armes.

طاوس } դավուս [ա] Սիրամարգ. paon.

طاوسامق } դավսամագ [թ] Տե՛ս voir تاوسامق :

طاوشان } դավշան [թ] Ա. Նապաստակ. lièvre Բ. Կահագործ. menuisier: Ա... کلیدی — գողաՏնար բանալի, ապառաժ. fausse clef, crochet. آطه سی — Ճագար. lapin. قولاغی — Թոքախոտ. pulmonaire.

طاوشانجیل } դավշանճըլ [թ] Մեծ արծիւ. grand aigle.

طاوق } դավուգ [թ] Հաւ. poule : هند طاوغی Հնդկահաւ. dindon, dinde. كوزی — կողակ մանուանց աչք. œil de perdrix. — قره կեռ-նեխ (ուտիսնաւոր Թռչուն մ'է) merle. كوكسی — կաԹով, շաքարով և հաւու կրծոց նեարդով շինուած անուշեղէն է. espèce de pâte au lait sucré avec la chaire effilée de poule.

طاوقجی } դավուգճը [թ] Հաւավաճառ. marchand de volaille.

طاول } դավուլ [թ] Թմբուկ tambour.

طاولامق } դավլամագ [թ] Գիրացընել. engraisser.

طاولانمق } դավլանմագ [թ] Գիրանալ. s'engraisser.

طاولجی } դավուլճը [թ] Թմբկահար. celui qui bat le tambour.

طاولباز } դավուլպազ [թ] Անուարդի. tambour (de roue).

طاولی } դավլը [թ] Գարարա gras, potelé.

طاوله } դավլա [թ] Ա. Ախոռ. écurie Բ. Տե՛ս. voir طوله Յ. Նարտ. tric-trac.

طاوه } դավա [թ] Տե՛ս. voir تاوه :

طاهر { տահիր [ա] Մաքուր. pur, propre [طهارت էն] [էf. طاهره]։

طای { տայ [ը] Մտրուկ. poulain.

طايمق ، طاياق ، طايانمق

طايانمق { Տե՛ս. voir طيانمق ، طيانمق և طيامق ، طياق

طايفه { տայֆա կամ طائفه տաիֆե [ը. գ.] Նաւաստի. marin, matelot.

طايى { տայը [ը] Տե՛ս. voir داى ։

طب { տըպպ [ա] Բժշկութիւն. médecine

طبا { տըպպը [ա] Բժշկական. médicament.

طبائع { տապայիհ [ա] յf. طبيعت. pd. طبيعت ։

طبابت { տապապէթ [ա] Բժշկական արուեստ art médical.

طباخ { տապպախ [ա] Խոհարար. cuisinier [طبخ էն] [յf. طباخين]։

طباخت { տապախէթ [ա] Խոհարարութիւն. cuisine, art culinaire.

طباع { տըպա՛ [ա] յf. طبيعت pluriel de طبع ։

طباق { տապագ [ը] Պնակ. assiette, plat [ա. طبق էն]։

طباق { տըպագ [ա] Պատշաճ, յարմարութիւն. adaptation.

طبان { տապան [ը] Ն. Ներբան ոտից. plante du pied Բ. Փայտակերտ գամի. traverse: Աւազ. انجيرى — պաղամպա. figue sèche. — ترازوسى Հարթաչափ. niveau. — دوز դժբախտ. infortuné. — قوت ه— Հետիոտն. à pied. دوه ى— Հապի գեղ. pas d'âne. قالدرمق ى— Վազել, փախչիլ. courir, fuir. چالق — ‘ آتمق — Վազել. courir. ضد ه— — Դէմ ընդդէմ. diamétralement opposé. اوق ى— Հերձ սանտուղ. chevron. ا — Համարձակիլ. avoir le courage de, oser. سز — Երկչոտ. peureux.

طبانجه { տապանճա [ը] Ա. Ատրճանակ. pistolet Բ. Ապտակ. soufflet: آتمق — ատրճանակ պարպել. tirer un coup de pistolet.

طبخ { տապխ [ա] Ա. Եփել. cuire Բ. Եփ. coction, cuisson.

طبطاب { տապտապ [ա] Տե՛ս voir چوكان ։

طبع { տապ՛ [ա] Ա. Բնութիւն. le naturel [յf.

طباع] 2. Տպագրութիւն. impression 3. Տիպ. édition 4. Տպել. imprimer : — تیز փութկոտ. précipité, empressé. դիւրաբորբոք, ցասկոտ. irascible, irritable.

طبعا { թապ'ան [–] 1. Բնութեամբ. de nature 2. Տպագրութեամբ. par impression.

طبعخانه { թապ'խանէ[պ] Տպարան. imprimerie.

طبعيه { թապ'իյէ* [–] Տպագրական. d'impression.

طبق { թապագ [–] 1. Պնակ plat [յգ. اطباق] 2. թըպգը. Համեմատ, յար և նման. conforme, absolument le même, pareil 4. Համեմատականութիւն. conformité: —ب թըպգըպը. Ճշդիւ. exactement.

طبقات { թապագաթ* [–] յգ. طبقه. pd. علم — الارض երկրաբանութիւն. géologie.

طبقچه { թապագչը [պ] Փոքրիկ պնակ. petit plat, soucoupe.

طبقه { թապագա*[–] 1. Խաւ, երկրի. couche [յգ. طبقات] 2. Աստիճան. étage 3. Ծալք. pli 4. Թերթ (թղթի). feuille (de papier) 5. Կարգ, դաս. catégorie 6. Սերունդ. génération: Աչաց. شبكيه — [illegible] ական, ցանցենի. rétine. قزحيه — Ծիածան ական. iris. ملتحمه التهاب — ակնաղօդա-տապ. conjonctivite.

طبق { թըպգը [թ] Ճշդիւ. exactement.

طبل { թապլ [–] 1. Թմբուկ. tambour [յգ. طبول] 2. Թմբուկ (ականջի). tympan.

طبلباز طبلزن { թապլպազ թապլզէն [պ] Թմբկահար. celui qui bat le tambour, tambour.

طبله { թապլա* [–] 1. Խոնչա, սկուտեղ. plateau de bois. table 2. Բոլորշի հարթ սկաւառակ. disque plate 3. Հարթ մաս գագաթան. partie plate du sommet [–թապլա]: توتون — Մոխրա-նոց. cendrier.

طبله كار { թապլաքեար[պ] Փայտեայ սկուտեղով ուտելիք ծախող շրջուն առ-հաւատար. marchand ambulant qui vend des comestibles rangés sur un plateau de bois.

طبلى { թապլի [ա] տմպը. թմբ-կային (ականջի). tympanique [էգ. طبليه]։

طبول { թապուլ* [ա] յգ. طبلի. pd. طبل։

طبى { թըպպի [ա] բժշկական médical, médicinal

طبيب { թապիպ [ա] բժիշկ. médecin [طب էն] [էգ. طبيبه] [յգ. اطبا]։ اك— բժշկութիւն. médecine. سر — բժշկապետ. médecin en chef, premier médecin.

طبيعت { թապի'աթ* [ա] բը-նութիւն, բարք. nature, naturel, humeur [յգ. طبائع]։ Արաբ. ا — ընտելանալ s'habituer. لو— ‘ — صاحب ‘ اهل — Ճաշակի տէր. homme de goût. ىله— բնականաբար. naturellement. ملايم او — աղիքներըն առական ըլլալ լոյծ ըլլալ avoir le ventre lâche.

طبيعى { թապի'ի [ա] բնական. naturel [էգ. طبيعيه] [յգ. طبيعيات]։ حكمت — բնագիտութիւն. physique.

طبيعيون { թապի'իյուն [ա] բնագէտք, բնախօսք. naturalistes, physiciens.

طبيه { թըպպիյէ* [ա] բժշ-կական. médical : — مكتب بժշկութեան ուսումնարան. étudiant en médecine.

طبراق { թօփրագ [թ] 1. Հող. terre 2. Գետին. terrain, sol 3. Հողեղէն. de terre 4. Երկիր, աշխարհ. pays, territoire : — قورو ցամաք գետին. terre nue.

طبه، طبوق، طبوز { Տե՛ս. voir طابه ‘ طوپوق ‘ طوپوز ։

طحال { թահալ [ա] փայ-ծաղ. rate: ى— ‘ ى— փայծաղային. օգտակար փայծաղության. splénique.

طحان { թահհան [ա] Ջա-ղացպան. meunier [طحن էն] [էգ. طحانه]։

طحانت { թահանէթ* [ա] 1. Աղացում. mouture 2. Ջաղացպանութիւն. art de meunier.

طحره { թահրա* [ա] Տե՛ս. voir دحره ։

طحلب { թահլապ [ա] թաւ-Ջրամամուռ. mousse aquatique.

طحن { թահն [ա] 1. Աղալ, մանրել. moudre, broyer 2. Աղացում. mouture

طحنيه { թահնիյէ* [ա] Ա-ղալու վերաբերեալ relatif à la mouture : — اداره سى աղօրեաց վարչութիւն direction des moulins.

طحين { տահին [ա] կնճըթան հիւթ. huile de sésame.

طحينى { տահինի [ա] կնճըթան հիւթի գոյնով. գեղնամոխրագոյն. de couleur d'huile de sésame. gris jaunâtre.

طرائق { տարայիգ* [ա] յգ. طريقتի. pd. طريقت.

طرابلس { տարապուլուս [ը] Տրիպոլիս. Tripoli: شام — արեւելեան Տրիպոլիս. Tripoli de Syrie. غرب — արեւմտեան Տրիպոլիս Tripoli de Barbarie, Tripoli d'Afrique.

طرايزه { տրապէզա [ն] Սեղան. table.

طراتور { տարաթօր [ը] Տե՛ս voir ترآتور.

طرار { տարրար [ա] 1. Գրպանահատ, կողոպտիչ. filou, croqueur [եւ. طراره] 2. տըրրար յգ. طرهի. pd. طره.

طراز { տըրազ [դ] 1. Զարդարող. qui orne, qui embellit [յգ. طرازان] 2. Զարդ. embellissement 3. տարաղ [ը] Տարագ, սանտրուք. peignures.

طرازنده { տըրազէնտէ [դ] Զարդարարող. qui orne [յգ. طرازندگان].

طراغان { տարաղան [ը] կարծր, խիտ, dur, rude.

طراق { տարագ [ը] 1. Սանտր peigne 2. Սանտր պարտիզպանաց. râteau 3. խճահան գործի. drague 4. Գզոց. carde 5. Սանտրաձեւ ցցուներ. aigrette en forme de peigne.

طراقچی { տարագճը [ը] Սանտրավաճառ marchand de peigne.

طراقلامق { տարագլամագ [ը] 1. Սանտրել. râteler 2. խճահանել մաքրել. draguer 3. Գզել. carder

طراقه { տարագա* [ա] Ճայթիւն. fracas.

طرامپه { տըրամփա [ը] Փոխանակութիւն. échange, troc: ا — փոխանակել. échanger, troquer.

طرامق { տարամագ [ը] Սանտրել. peigner 2. Գզել. carder: — آرايوب մանրակրկիտ խնամով փնտռել chercher minutieusement.

طرانپته { տըրամփէթա [է] Զինուորական թմբուկ. tambour militaire, caisse: جى — թմբկահար. tambourineur, tambour.

طرانپه { տըրամփա [ը] Տե՛ս voir طرامپه.

طرانمق { թարանմագ [ը] Սաճընը տարանըլ. se peigner

طراوت { թարավէթ* [ա] թազալըգ, գը- վանըլըգ. fraîcheur: لو — թազէ, գիւլ. frais.

طرب { թարապ [ա] Խըրըս- խութիւն, Հրճո- ւանք, ուրախութիւն. joie, allégresse: انگیز — ուրա- խարար. réjouissant.

طربزون { թրապըզոն [ը] Տրա- պիզոն. Trébi- zonde.

طربناك { թարապնագ [ղ] Ու- րախ. joyeux.

طرپان { թըրփան [ը] Մանգաղ. faucille, faux: جى — հնձող. faucheur.

طرپوش { թարփուշ [ը] Գըլ- խանոց, սաղաւարտ. coiffure, casque.

طرتيل { թըրթըլ [ը] Թըրթուր. chenille.

طرح { թարհ [ա] 1. Նետել, ձգել. jeter 2. Հաստատել (տուրք). impo- ser 3. Խոր. Հանում. sous- traction 4. Աձու. couche, planche: افكن — Հիմնադիր. fondateur.

طرخان { թարխան [ա] Իշ- խան. prince.

طرخون { թարխուն [ա] Տէ- րակ մը անուն- շաՀոտ գինդամաղիկ. estra- gon.

طرد { թարտ [ա] 1. Արտաքսել, վռնտել. chas- ser, expulser 2. Արտաք- սում. expulsion.

طرر { թուրէր* [ա] Jt. ժուր pluriel de طره.

طرز { թարզ [ա] Տարազ, ձև, կերպ, եղանակ forme, façon, manière.

طرطير { թըրթըր [է] ԹԷՐ. Գինեքար, գինե- մրուր. tartre: ى — գինեմը- րական. tartrique. يت — գի- նեմրրատ. tartrate.

طرف { թարաֆ [ա] 1. Կողմ. côté, part [ج. اطراف] 2. Մաս, partie 3. ք. է կողմնակից, պաշտպան. par- tisan, protecteur: Աստ. اول — անդ. là. هر — ամէն ուրեք. partout. نه — դէպի. vers à. طوتمق — կողմնակ- ցութիւն ընել. prendre parti de qn. — — անդ անդ. ça et là. — بى անկողմնակալ. impartial.

طرفاء { թարֆա [ա] Մոշայ (Թուփ մ'է). ta- marix: يه — ضيله մոշայինք. tamariscinées.

طرفدار { թարաֆտար [ղ] Կողմ- նակից, կուսակից,

partisan [ﺟﻤ. طرفداران].

طرفدارلق { թարաֆտարլըգ [բ] طرفدارى թարաֆտարլըգ [ս] կողմնակցութիւն. partialité.

طرفانده { թարաֆընտա [բ] թարաֆ. ترفنده էն.

طرفه { թարֆէ* [ա] թթթեւն. աչքի թթիթ. clignotement: طرفة العين աչքի թարթ. clin d'œil.

طرفه { թուրֆէ* [ա] 1. Զըրնալ բան, նորութիւն. curiosité, nouveauté [ﺟﻤ. طرف] 2. Մասխարալըգ գործ. acte comique, risible.

طرفيل { թըրֆիլ [ս] Առուոյտ. trèfle.

طرفين { թարաֆէյն [ա] 1. Երկու կողմ. les deux côtés 2. Երկուստեք. les deux parties 3. Երկու հակառակորդ կողմեր. les deux parties adversaires.

طرق { թուրուգ* [ա] ﺟﻤ. طریقի. pd. طریق.

طرماشمق { թըրմաշմագ [բ] Մագլցիլ. grimper.

طرمالق { թըրմալամագ [բ] 1. Ճանկռտել. égratigner 2. Մագլցիլ. grimper.

طرماندى { թըրմանտը [բ] Ճանկռտուք. égratignure.

طرميق { թըրմըգ [բ] 1. Փոցխիկ ճանկ. crochet 2. Տափաւլ. râteau.

طرميقلامق { թըրմըգլամագ [բ] 1. Ճանկռտել égratigner 2. Մաքրել (փոցխով) râteler.

طرناق { թըրնագ [բ] 1. Եղունգ. ongle 2. Սմբակ. corne, sabot 3. Չակերտ. guillemet: Այսպ. قاطر طرناغى Ժանչոյ. genêt. دپه‌دن طرناغه قدر Գլխէն ոտքը. de pied en cap. —لى Եղունգաւոր. ongulé. چتال —لو Կճղակաւոր. aux sabots fourchus. قورت طرناغى Եօթնատերեւուկ. tormentille.

طره { թուրրէ* [ա] Խոպոպիկ, գանգուր. boucle de cheveu [ﺟﻤ. طرر، طرار].

طريان { թարայան [ա] 1. Պատահում. occurrence, arrivée 2. Գալ, դիպել. arriver, survenir.

طريق { թարիգ [ա] 1. Ճանապարհ, Ճամբայ, ուղի. chemin, route, voie [ﺟﻤ. طرق] 2. Միջոց. mesure, moyen 3. Եղանակ, կերպ. manière, façon 4. Շաւիղ, ասպարէզ. sentier, carrière 5. Կարգ, միաբանութիւն.

ordre religieux 6. Բնչ. Հնարք, եղանակ. procédé : خاص — անել ուղի, փողոց : impasse, cul-de-sac. عام — Հասարակաց ճանապարհ. voie publique.

طريقت { դարիգաթ* [ա] 1. Ճանապարհ. voie [pl. طرائق] 2. Աղանդ. secte 3. Միաբանութիւն, ուխտ կրօնաւորաց. ordre religieux 4. Միստիքականութիւն. mysticisme.

طزمان، طزلاق { Տե՛ս voir دزمان، دزلاق

طشت { դաշթ [ը] Տաշտ, կոնք. bassin, cuvette, conque.

طشره { դաշրա [ի] 1. Դուրս le dehors 2. Տար աշխարհ. pays étranger : —ده، —لرده ի գաւառս. dans les provinces.

طشره‌لو، طشره‌لی { դաշ-րալը դաշրալու [ի] Գաւառացի, գաւառեցի. provincial.

طعام { դա'ամ [ա] 1. Ուտելիք, կերակուր. aliment, mets [pl. اطعمه] 2. Ճաշ, ընթրիք. dîner, repas : ا — ճաշել, ընթրել dîner, souper.

طعاميه { դա'ամիյէ* [ա] Կերակրոյ ծախս. frais de nourriture.

طعان { դա''ան [ա] Զարախօս, պարսաւիչ. détracteur [طعن ից].

طعم { դա'մ [ա] 1. Ուտել. manger 2. Ճաշակում. goût. action de manger

طعمه { դա'մէ*[ա] 1. Կեր. aliment 2. Ճարակ, շամփ. proie.

طعن { դա'ն [ա] 1. Զարախօսել, պարսաւել. médire, blâmer 2. Զարախօսութիւն, պարսաւ. médisance, blâme.

طعنه { դա'նէ* [ա] Զարախօսութիւն, պարսաւ. médisance, blâme : —زن չարախօս. détracteur.

طغات { դուղաթ* [ա] pl. طاغی pd. طاغی.

طغار { դաղար [ի] Մախաղ. besace.

طغارجق { դաղարճըգ[ի] Փոքր մախաղ, Հովուի մախաղ. petite besace, gibecière.

طغرا { դուղրա[ի] Նշանագիր գրոշմ Սուլթանի. կնիք. chiffre ou monogramme du Sultan. coin [ադամ. գաւառա].

طغيان { [illegible] [-] 1. [illegible] se révolter 2. [illegible] déborder 3. [illegible]. révolte 4. [illegible] débordement.

طفره { [illegible]* [-] 1. [illegible] saut 2. [illegible], [illegible]. fierté, arrogance: — فروش ـــلو ، [illegible] arrogant. fier.

طفل { [illegible] [-] [illegible], [illegible]. enfant en bas âge [ج. اطفال] [م. طفله].

طفلان { [illegible] [ت] [illegible]. laurier-cerise.

طفلى { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. parasite, bouffon [ــــ. طفيليه].

{ طفوليه ، طفوليت، طفليت

[illegible], [illegible], [illegible]* [-] [illegible]. enfance, bas âge.

طفيلى { [illegible] [-] 1. [illegible], [illegible]. parasite, bouffon 2. [illegible]. parasitaire: ــيت — [illegible]. parasitisme.

طقسان { [illegible] [ت] [illegible]. quatre-vingt-dix.

طقسانجى { [illegible] [ت] [illegible]. quatre-vingt-dixième.

طقاز { [illegible] [ت] [illegible]. trapu.

طقوز { [illegible] [ت] [illegible]. neuf.

طقوزنجى { [illegible] [ت] [illegible] neuvième

طك { [illegible] [ت] [illegible] voir طك.

طلا { [illegible] [-] 1. [illegible] onguent 2. [illegible]. oindre 3. [illegible]. dorure.

طلائع { [illegible]* [-] ج. طليعه. pd. طليعه.

طلاب { [illegible]* [-] ج. طالب. pd. طالب.

طلاسم { [illegible]* [-] ج. طلسم. pd. طلسم.

طلاش { [illegible] [ت] [illegible]. voir طلاش.

طلاق { [illegible] [-] [illegible] ([illegible]). divorce, répudiation: بائن — [illegible]. divorce irrévocable.

طلاقت { [illegible]* [-] [illegible]. liberté: لسان — [illegible]. éloquence.

طلب { [illegible] [-] 1. [illegible]. demander, exiger 2. [illegible], [illegible].

vouloir, désirer 3. Պահանջում. demande, exigence 4. Փափագ. désir.

طلبا { թալէպա[ն] Կամեցաւող. désirant.

طلبكار { թալէպքեար[պ] Ուզող. désireux.

طلبه { թալէպէ * '[ա] յգ. طالب ի. pd. طالب :

علوم *— աստուածաբանութեան ուսանողք. étudiants en théologie.

طلسم { թըլըսըմ[ա] Թիլիսմ, յուռութք, պահպանակ հմայական. talisman.

طلع { թալ' [ա] Ծաղ. Ծաղկաւորիչ փոշի (ծաղկանց) pollen.

طلعت { թալ'աթ*[ա] 1. Տեսիլ, կերպարանք, դէմք. aspect, vue, visage 2. Ծագում. lever.

طلق { թալք[ա] Հանք. գետնաստղ. talc.

طلوع { թուլու' [ա] 1. Երեւում. apparition 2. Ծագումն. lever 3. Ծագիլ. se lever.

طلوم { թուլում [թ] 1. Տիկ. outre 2. Հովուական տիկ. musette 3. Մուշտակի կտոր. pièce de fourrure.

طلومبه { թուլումպա[թ] Ջրհան. pompe.

طلومبه جى { թուլումպաճը[թ] Ջրհանկիր. pompier.

طليعه { թալի'ա* [ա] Յառաջապահ. avant-garde, avant-poste [ج. طلائع].

طم { թըմ [թ] Ցզկում. polissage.

طماع { թամմա' [ա] Խիստ անյագ, անկշտացող très avide [طمع էն].

طماعى { թամա'ի [ա] Անյագ, անկշտացող. avide. aspirant à…

طماغ { թըմաղ[թ] Քիմք. palais(de la bouche).

طمأنينت { թըմ'անինէթ* [ա] Անդորրութիւն repos, calme.

طمث { թամս [ա] Բիլ. Դաշտան. menstruation, règles: ى— 'դ.— դաշտանային. menstruel.

طمح { թամհ [ա] Ցառել. fixer les yeux.

طمر { թամար [թ] 1. Երակ. veine 2. Բնութի. humeur : Աոյ. طمرى قزغ ى— զայրանալ, սրտնեղիլ. être irrité, de mauvaise humeur. յամառիլ. s'entêter. — طوقنق զայրացնել. irriter.

— شاه շնչերակ. artère. آق — ջիղ. nerf.

طمروق { դօմրուգ [ի] Տե՛ս voir طومروق :

طمطراق { դամդըրագ [ի] Ցոյց, շքեղու-թիւն. parade, pompe: لى— շքեղ. pompeux.

طمع { դամա՛ [ա] 1. Ան-յագութիւն, տեն-չանք. avidité 2. Տենչալ, ցանկանալ. convoiter 3. Ա-գահութիւն. avarice.

طمعاً { դամա՛ան [ա] Տենչա-լով, ցանկալով. par avidité, par convoitise.

طمعكار { դամա՛քեար [գ] Ան-յագ, ագահ. a-vide, avare: لق— անյա-գութիւն, ագահութիւն. avidité, avarice.

طمله { դամլա [ի] Տե՛ս. voir طامله :

طمورجق { դօմուրճուգ [ի] Պատուկ (ծառոյ) bourgeon.

طمورجقلانمق { դօմուրճուգլան-մագ [ի] Պըտ-կիլ. bourgeonner.

طناب { դընաբ [ա] Վրանի պարանք. cordage

طناز { դաննազ [ա] Ծաղրող, քրքջող. ricaneur

طنبور { դանպուր [ա] Փան-դիռ, կիթառ. guitare: ه— բամբռակին. mandore. —انى ، —جى ، —ى փանդռնահար. guitariste.

طنز { դանզ [ա] Ծաղր, քր-քջութիւն. ricanerie.

طنطنه { դանդանէ* [ա] Շք-եղութիւն, ցոյց. pompe, faste: لو— շքեղ. pompeux, fastueux.

طنغردامق { դընղըրդամագ [ի] Շառչել, կառ-չել. cliqueter.

طنغردى { դընղըրդը [ի] Շառ-չիւն. cliquetis.

طنغهداق { դընղադագ [ի] Ցանկարծ. sou-dainement.

طنلامق { դընլամագ [ի] Հըն-չել, զանգել. sonner, tinter.

طنامق { դընմամագ [ի] Ուշ չըր դնել, չխօսիլ, բան մը չըրել, չընել. ne pas faire attention, ne dire, ne faire rien. rester im-passible.

طنمق { դընմագ [ի] Ուշ դը-նել, խօսիլ. faire attention, dire qc.

طنين { դանին [ա] 1. Բզզ-զում. bourdonne-ment 2. Հնչիւն, թնդիւն. retentissement: —انداز او

Հնչեցնել. faire retentir.

طوائف } թավայիֆ* [-] ջմ. թայիֆէ. pd. طائفه.

طوار } թավար [ի] Դուար, արջառ. gros bétail

طوارق } թավարըգ* [-] ջմ. թարիգէ. pd. طارقه.

طواشى } թավաշը [-] Ներքինի. eunuque.

طواف } թավաֆ [-] 1. Թափել մէ շուրջը դառնալ tourner autour de qc. 2. թավաֆ. Թանի մը շուրջը քա. նիցս դառնող. qui fait le tour répété de qc.

طواق } թավագ [ի] Տե՛ս. voir دواق.

طوامير } թավամիր* [-] ջմ. թումար. pd. طومار.

طوان } թավան [ի] Ցեղուն. plafond: آغز — քիմք. palais (de la bouche). آرامى — ذ — ձեղնայարկ, տանաստաղ. grenier, mansarde.

طواويس } թավավիս*[-] ջմ. թավուս. pd. طاوس.

طوبره } թօպրա [ի] Պարկ. sac [տե՛ս. թօրպա]

طوبى } թուպա*[-]Դրախտի մեջ ծառ մ'է nom d'un arbre au Paradis.

طوپ } թօփ [ի] 1. Գունդ. boule 2. Թնդա-նօթ, canon, pièce d'artillerie 3. Թղթոյ Թղթի, կերպասի. rame de papier, pièce d'étoffe 4. Կլոր, բոլորակ. rond: Այսպ. قار — ձեան գունդ. pelote de neige. آتمق — թնդանօթ արձակել. tirer des coups de canon. սնանկանալ. faire faillite. ى — բոլորը, ամենը. le tout, tout entier. دن — մեծաքանակ. en gros. միահաւաքն. en masse, tout ensemble. — — խումբ խումբ en groupe. طوتمق — ռմբակոծել. bombarder. — اويونى գնդախաղ. jeu de paume. اولمق — ժողովուիլ. se rassembler. ا — ժողվել. amasser. — طور կծկուած. ամփոփ. contracté, rétréci.

طوپاج } թօփաճ [ի] 1. Ճախարակ. toupie 2. Տպազիոն (ակն). topaze 3. Գէր և կարճ. gras et court. rondelet.

طوپارلاق } թօփարլագ [ի] 1. Բոլորակ կլոր. rond 2. Ռումբ. obus: طوپ — համակ կլոր. tout rond.

طوپارلامق، طوپارلمق } թօփարլամագ [ի] ժողովել. ramasser

طوپال { թօփալ [Ի] կաղ. boiteux: —لق կաղութիւն. clochement.

طوپجی { թօփճը [Ի] 1. Թնդանօթաձիգ. artilleur, canonnier 2. Սնանկացեալ. failli.

طوپخانه { թօփխանէ [Պ] Թնդանօթի զօրարան. arsenal de l'artillerie: —ء عامره مشيريتى (Արքունական) Թնդանօթարանի վերատեսչութիւն. Grand Maîtrise de l'artillerie ottomane.

طوپراق { թօփրագ [Ի] Տե'ս voir طپراق.

طوپلاتمق { թօփլաթմագ [Ի] Ժողվել տալ. faire ramasser.

طوپلامق { թօփլամագ [Ի] 1. Ժողվել, հաւաքել. ramasser, recueillir, réunir: — عقلنى باشنه Խելաքըքել, ամփոփել. rentrer en soi-même. se recueillir.

طوپلانمق { թօփլանմագ [Ի] 1. Ժողովուիլ. se ramasser, s'assembler 2. Ժողուտուիլ. ramasser ses effets.

طوپلو { թօփլու — طوپلى թօփլը [Ի] Գնդասեղ. épingle: —جه ամփոփ. rassemblé, réuni. Միահաւաքեալ. en masse.

طوپوز { թօփուզ [Ի] Թիւր, Մահակ massue, masse: — ايله حقيقى Բռնի. par force.

طوپوق { թօփուգ [Ի] 1. Կոճղ, զճեղ. cheville 2. Աւազակոյտ ի մէջ գետոյ, Խութ. barre d'un fleuve.

طوت { թութ [Ի] Տե'ս voir توت.

طوتار { թութար [Ի] 1. Լուսնոտութիւն. épilepsie 2. Կատաղութիւն խափշկաց. rage des nègres.

طوتارق { թութարագ [Ի] Լուցկի, լուցանելի, պատրոյգ. amadou, mèche.

طوتاريق { թութարըգ [Ի] Տե'ս voir طوتار.

طوتام { թութամ [Ի] 1. Մի բուռ. une poignée de 2. Փունջ. bouquet 3. Բռնակ, երախակալ, կոթ. manche, poignée.

طوتامق { թութամագ [Ի] 1. Բռնակք. poignée 2. Նեցուկ. appui 3. Քննադատելի բան. chose critiquable.

طوتدرمق { թութդուրմագ [Ի] 1. Բռնել, ձեր-

բռնկալել տալ. faire tenir, faire arrêter 2. Սկսիլ. commencer.

طوتساق } տուսաք[ի] Գերի. captif.

طوتشدرمق } տուտըշտըրմագ [ի] 1. Բռնել տալ. faire tenir 2. Իրարու հետ կռուեցնել. provoquer au combat 3. Բռնկցնել. mettre le feu.

طوتشمق } տուտըշմագ [ի] 1. Զիրար բռնել. se tenir 2. Կռուի բռնուիլ se prendre de querelle 3. Բռնկիլ. prendre feu 4. Խուճապել. s'alarmer: ال الّه — ձեռք ձեռքի տալ, հաշտուիլ. se tenir par la m ιin, se reconcilier. — الكلر խուճապել. s'alarmer.

طوتغون } տուտղուն[ի] Բռնուած. saisi : جى — խաբեբայ. fourbe.

طوتقال } տուտղալ [ի] Սոսինձ. colle forte

طوتقاللامق } տուտղալլամագ [ի]. Սոսնձել. coller de la colle forte.

طوتلمق } տուտըլմագ [ի] 1. Բռնուիլ. être saisis, arrêté 2. Վարձուիլ être loué 3. Խաւարիլ (լուսին, արեւ). s'éclipser: — دیل: Լեզուն կապուիլ. perdre la parole. — سس ձայնը մարիլ. s'enrouer.

طوتمق } տուտմագ [ի] 1. Բռնել. saisir, tenir, attraper 2. Ձերբակալել, կեցնել. arrêter, retenir 3. Պահել. observer 4. Վարձու բռնել, վարձել. prendre à louage, affrèter, engager 5. Գրաւել. occuper 6. Նկատել. regarder 7. Ունկն դնել. prêter l'oreille 8. Հետեւիլ. suivre 9. Կառավարել, սանձել. gouverner, maîtriser 10. Արմատանալ. s'enraciner:

Առաջ. — دیلی լռել. se taire. — یوز սկսիլ. commencer. — یارش մրցիլ. rivaliser. — اوزون երկայնաբանել. parler longuement. երկարաձգել. traîner. — ال ձեռնտու լինել. prêter la main. — خاطرده ، ذهنده — միտք պահել. retenir dans la mémoire. — كوز վստահիլ. compter sur. طوتهلم كه դիցուք թէ. supposons que. — آتوپ մեծաբանել. faire le grand parleur. — دكز ծովահար լինիլ. avoir mal de mer.

طوتمق { դօթմագ [թ] 1. բռնել. tenir 2. գործածել. employer 3. Դընել. appliquer.

طوتو { դօթօ [թ] Գրաւ. gage.

طوتوق { դօթօգ [թ] 1. Անդամալոյծ. paralysé 2. Ամչկոտ. honteux

طوتى { դօթի [դ] Թութակ perroquet.

طوج { դօճ [թ] Անագապղինձ. bronze.

طور { դավր [ա] 1. Ընթացք, վարք. conduite [ج. اطوار] 2. [թ.ե] Գոռոզութիւն. arrogance: — صاتمق հպարտանալ. prendre des airs. — لى գոռոզ. arrogant.

طور { դօր [ա] Լեռ. mont.

طوراق { դօրագ [թ] 1. Կայան. halte 2. Բնակարան. demeure 3. Կայուն. stagnant.

طورپ { դօրբ [թ] Բողկ. radis [ترب. դեղ. թիւրք էն]. Աղց. — قرمزى կարմիր բողկ. radis rouge. — كبى առոյգ. robuste.

طوربه { դօրպա [թ] Պարկ. sac: — طاشاق سى երկուորեաց պարկ. scrotum.

طورپيل { դօրբիլ [ֆ] Մալառուձկ, նաւահար ռուձկ. torpille.

طورتى { դօրթու [թ] Մրուր, նստոյց. lie, marc, sédiment: — لو մրրախառն, troublé.

طوردرمق { դօրդուրմագ [թ] Կեցնել. arrêter, stopper.

طورش { դօրուշ [թ] Կեցուածք, դիրք. posture: — يان կողմնակի տեսքի. profil.

طورشمق { դօրուշմագ [թ] Դէմ առ դէմ կենալ. se tenir l'un contre l'autre.

طورشى { դօրշու [թ] Տե՛ս. voir ترشى.

طورطوپ { դօրդօբ [թ] Համագնդակ. tout rond 2. Կծկուած. resserré.

طورطوت { դիսիբլին [ֆ] Կարգապահութիւն. discipline.

طورغون { դօրղուն [թ] 1. Կայուն, անշարժ. stagnant 2. Հանդարտ, խաղաղ. calme, reposé, paisible 3. Խոնջ. fatigué, las 4. Ապուշ. hébété: — لق անշարժութիւն, դադարում. stagnation. Խաղաղութիւն. apaisement.

խոնջութիւն. lassitude. ապշութիւն. stupéfaction.

طورفانده { տուրֆանտա [ի] Տե՛ս voir ترفنده .

طورفه { տուրֆա [ի] 1. Պիղծ impur, profane 2. Արգիլեալ prohibé.

طورلاق { տօրլագ [ի] Անվարժ, արմուղ. indompté, farouche.

طورلمق { տուրլըմագ [ի] Կենալ. rester.

طورمق { տուրմագ [ի] 1. Ցանկուն կալ. se tenir debout 2. Կենալ. rester 3. Սպասել. attendre 4. Կանգ առնուլ. s'arêter: Առց. — قارشو Հակառակիլ. s'opposer. — ذهن ապշիլ. être stupéfait.

طورناوید { տուրնավիտ [է] Թանանայի պտուտակի. tournevis.

طورنج { տուրունճ [ի] Տե՛ս voir ترنج .

طورنو { տուրնօ [է] Ճախարակ. tour.

طورنه { տուրնա [ի] Կռունկ, խորդ. grue: Առց. بالغى — գայլաձուկ. brochet. غاغاسى — խորդենի. կռունկենի. géranium.

طوروق { տօրուգ [ի] Գագաթ, ծայր. cime, sommet, comble.

طوروقلامق { տօրուգլամագ [ի] Լնուլ. combler.

طورولق { տուրուլմագ [ի] Զտիլ, Հանդարտիլ, յստականալ. se reposer, devenir limpide, se clarifier.

طورون { տօրուն [ի] Թոռ. petit-fils.

طوره { տուրա [ի] 1. Ոլորեալ շուամն կամ թաշկինակ, խարազան corde ou mouchoire tordu. fouet 2. Կարժ. écheveau 3. Տե՛ս voir طغرا .

طورى { տօրի [ի] Աշխետ. bai.

طوز { տուզ [ի] Աղ. sel: انكليز — ծծմբատ մագնեզիայի. sulfate de magnésie. قيا — բրածոյ աղ. աղուածոյ. sel gemme, fossile. طاتسز — անհամ. insipide.

طوزاق { տուզագ [ի] Դարան. piège.

طوزجى { տուզճի [ի] Աղավաճառ. marchand de sel.

طوزلاق { տուզլագ [ի] Աղահանք. saline

طوزلامق { տուզլամագ [ի] Աղել. saler.

طوزلامه { տուզլամա [թ] Աղածոյք. salaison.

طوزلتمق { տուզլաթմագ [թ] Աղել տալ. faire saler.

طوزلق { տուզլուգ [թ] Աղաման. salière.

طوزلو { տուզլու [թ] 1. Աղած. salé 2. Աղի. salin 3. Սուղ. cher: اوطورمق — սուղի նստիլ. coûter cher: بلغم — տեսակ մը մորթային ախտ. dartre. ‑جه — քիչ մը աղի. un peu salin. քիչ մը սուղ, սուղկեկ. nn peu cher.

طوزله { տուզլա [թ] Աղագործարան. saline

طوس { տօս [թ] Ոգորում. action de cosser: اورمق — եղջիւր ածել, ոգորել. cosser. اورشدرمق — ոգորել տալ. faire cosser.

طوسباغه { տօսպաղա [թ] Կրիայ. tortue.

طوسون { տօսուն [թ] 1. Մոզի, զուարակ bouvart, bouvillon 2. Առոյգ. jeune, robuste.

طوشان { տաւշան [թ] Տե՛ս voir طاوشان.

طوطی { թութի [պ] Թութակ, պապագայ. perroquet: ‑ك — թութիկեկ. փոքր պապագայ. petit perroquet, perruche.

طوع { թավ [ա] Ինքնայօժար հնազանդութիւն. soumission volontaire: بالطوع والرضا կամօք և հաճութեամբ. volontiers.

طوعاً { թավան [ա] Կամօք. volontiers: و — كرهاً կամայ և ակամայ. bon gré mal gré.

طوغ { տուղ [թ] Տեսակ մը թրքական դրօշ որ է տէգի մը ծայրը անցուած ձիու պոչ. այս նշան հին ատենին ի պատիւ կը տրուէր բաշաներու տուգէէն. toug, sorte d'étendard turc formé d'une demi-pique à laquelle est fixée une queue de cheval.

طوغان { տօղան [թ] Բազէ. faucon: Աւոյ. برونلی — կոր, արծուաքիթ. aquilin. جی— բազէպահ. fauconnier.

طوغرام { տօղրամ [թ] Յօշուած. morceau, tranche.

طوغرامق { տօղրամագ [թ] Մանր մանր կտրել, մանրել. couper

en menus morceaux.

طوغرامه { թօղրամա [թ] 1. Յօշուած. morcelé 2. Առաստաղձագործի յօրինուած. ouvrage de menuiserie: ـجی — ատաղձագործ. menuisier: ـجیلق — ատաղձագործութիւն. menuiserie.

طوغرلتمق { թօղրուլթմագ [թ] Շտկել, ուղղել. régler, rectifier, ajuster, diriger.

طوغرلمق { թօղրուլմագ [թ] 1. Շտկուիլ, ուղղուիլ. se régler, se rectifier 2. Դէպ ի մէկ կողմ երթալ. se diriger vers.

طوغرمق { թօղուրմագ [թ] Ծնիլ, ծննդաբերել. accoucher. mettre au monde. mettre bas.

طوغری { թօղրու [թ] 1. Շիտակ. direct 2. Ուղիղ. droit 3. Ճիշդ. juste, exact 4. Ճշմարիտ. vrai 5. Պարկեշտ, արդարակորով. honnête, intègre 6. Ուղղակի. directement 7. Ճշգրիւ. exactement: ـجه — ‘ — دن — ուղղակի. directement. ـسی — արդարեւ. en vérité. ـسی کون — արեւելք, արեւելեց կողմ. levant, orient.

طوغرولق { թօղրուլուգ [թ] 1. Ուղղութիւն. droiture 2. Ճշդութիւն. exactitude 3. Ճշմարտութիւն. vérité 4. Պարկեշտութիւն. honnêteté.

طوغش { թօղուշ [թ] Տե՛ս voir طوغوش.

طوغله { թուղլա [թ] 1. Աղիւս. brique 2. Աղիւսեայ. de brique: ـجی — աղիւսավաճառ, աղիւսագործ briquetier.

طوغمق { թօղմագ [թ] 1. Ծնիլ. naître 2. Ծագիլ. se lever 3. Յառաջ գալ. se produire.

طوغمه { թօղմա [թ] 1. Ծնունդ. naissance 2. Ծնած. né: بیومه — ի բնէ. originairement.

طوغوش { թօղուշ [թ] 1. Ծնունդ. naissance 2. Ծագումն. lever: لی — ազնուածին. noble.

طوفان { թուֆան [ա] Ջրհեղեղ. déluge.

طوق { թօգ [թ] 1. Կուշտ, յագ. rassassié 2. Թանձր. épais.

طوق { թավգ [ա] 1. Մանեակ. collier 2. Կարողութիւն. puissance.

طوقات { թօգատ [ի] Ապ-տակ. soufflet.

طوقلق { թօգլըգ [ի] 1. Յա-գուրդ. rassasiement 2. Թանձրութիւն. épaisseur: بوغاز طوقلغنه ընդդէման փոխարէն. contre nourriture.

طوقماق { թօգմագ [ի] Թակ, դրթակ. maillet.

طوقماقلامق { թօգմագլամագ [ի] Թակով զար-նել. battre avec un maillet.

طوقورجين { թօգուրճին [ի] Մանկական ան խաղ մ'է. լրձկու. marelle.

طوقوش { թօգուշ [ի] Բաղ-խում. choc.

طوقوشدرمق { թօգուշդուրմագ [ի] Ընդհար-կանել. entre-choquer.

طوقوشمق { թօգուշմագ [ի] 1. Ընդհար-կանիլ. s'entre-choquer 2. Ընդհարկել. entre-choquer.

طوقومق { թօգումագ [ի] Ոս-տայնանկել, գոր-ծել (կտաւ). tisser.

طوقومه { թօգումա [ի] 1. Հիւսք. texture 2. Ոստայն, Հիւսուած. tissu.

طوقوناقلى { թօգունագլը [ի] Կծու, խիստ. choquant, piquant.

طوقوندرمق { թօգունդուրմագ [ի] Հպել տալ, դպցնել. faire toucher.

طوقونمق { թօգունմագ [ի] 1. Դպչիլ. toucher 2. Վնասել. nuire 3. Ի գութ շարժել. attendrir.

طوقه { թօգա [ի] Օղագագոյց. boucle 2. [է] Բաժակահարութիւն. choc des vers. toast: لى — օղա-ցաւոր. bouclé.

طوك { թօն [ի] Սառն. gelée: Արոյ. ياغى — եղանց և ոչխարաց ճարպ, ճրագու. suif. چوزلك — հալիլ սառնամանեաց. dégeler. قالق — սառիլ. geler. յապուշ կտրիլ. être stupéfait.

طوكدرمق { թօնտուրմագ [ի] Սառեցնել. faire geler, glacer.

طوكدرمه { թօնտուրմա [ի] Պաղ-պաղակ. glace: جى — պաղպաղակ ծախող. glacier.

طوكز { թօնուզ [ի] Խոզ. cochon, porc [ադա-ռամճուզ]: بالغى — ծովախոզ. marsoin.

طوكزلان { թօնուզլան [ի] Կա-յագնդիկ (ըզ-զեղ մ'է). escarbot.

طوكمق { [ق] ... gèler.

طوكوق { [ق] 1. ... gelé 2. ... terne, pas claire: لق — ... ternissure.

طوكوقلانمق { [ق] ... devenir terne.

طول { [ق] ... veuve: هورت — اوتى ... glouteron.

طول { [ع] ... longueur, longitude: ... مدت — ... longtemps, une longue durée.

طولاً { [ع] ... en longueur, longitudinalement.

طولاشدرمق { [ق] 1. ... conduire autour de 2. ... faire circuler.

طولاشمق { [ق] 1. ... circuler, faire un tour 2. ... se tordre: — ذهن ... avoir l'esprit brouillé.

طولاشمه { [ق] ... circulation, tour.

طولاشق { [ق] 1. ... compliqué, brouillé 2. ... zigzag 3. ... détourné: لق — ... embrouillement.

طولاق { [ق] ... guêtre.

طولاماج { [ق] ... entortillé, brouillé.

طولامق { [ق] ... entourer.

طولامه { [ق] ... mal d'aventure, panaris.

طولاندرمق { [ق] ... escroquer, rogner.

طولاندیریجی { [ق] ... escroqueur: لق — ... escroquerie.

طولانمق { [ق] ... circuler.

طولانی { [ع] ... longitudinalement.

طولای { [ق] ... circuit: — ده ... relativement. ... à

cause de. دن — անուղղակի կերպով. indirectement. — سیله պարագայիւք. circonstanciellement.

طولدرمق { թօլտըրմագ [ի] Լեցնել, լնուլ remplir, combler: — سلاح հրացան լնուլ. charger un fusil.

طولغون { թօլղուն [ի] Լեցուն, լի. rempli, plein: — اتلی գէր. potelé. لق— լիութիւն. plénitude. معده طولغونلغی անհալութիւն. embarras gastrique. قولاق طولغونلغی հմտութիւն. connaissance.

طولمق { թօլմագ [ի] Լնանալ. se remplir: قولاق — վարժիլ. s'accoutumer. كوزلر — յորդառատօք փղձկիլ. avoir des larmes aux yeux.

طولمه { թօլմա [ի] 1. Լեցուած. rempli 2. Լիցք (կերակուր մ'է). farci.

طولو { թօլու [ի] 1. Լեցուն, լի. rempli, plein 2. Առատ. abondant 3. Կարկուտ. grêle: آوج — سی բուռն մի լի. une poignée.

طولومبه،طولوم { Տե՛ս voir طلومبه طلوم

طوله { թավլա [ի] Ախոռ. écurie.

طولی { թուլա* [—] Երկայնագոյն. plus ou le plus long [էֆ. طولانی]. ید — կատարեալ հմտութիւն. connaissance parfaite.

طومار { թումար [—] Գլանաձև ձեռագիր. rouleau de manuscrit.

طومباق،طومباز { Տե՛ս voir تومباق تومباز

طومبالاق { թօմպալագ [ի] Յոյր, գիրապարար. potelé.

طومروق،طومرق { թօմրուգ [ի] 1. Կոճղ, բուն. tronc, bûche 2. Պտուկ. bourgeon 3. Կապանք. entrave, cangue 4. Բանտ. cachot: طومروغه اورمق կապանքի դնել. mettre aux fers. آغاسی — բանտապան. geôlier.

طومروقلانمق { թօմրուգլանմագ [ի] Պտկիլ. bourgeonner.

طومشمق { թօմշմագ [ի] Թօթուրել (թռչնոց), ոջիլ փնտռել. s'épouiller (des oiseaux).

طوموز { թօմուզ [ի] Տե՛ս. voir طوكز.

طون { թօն [ի] 1. Վարտիք. caleçon en toile 2. Գոյն (երիվարի).

couleur de cheval 3. Հագուստ. habit.

طوناغق { դօնաղըգլըգ [թ] Տե՛ս voir دوناغق.

طونبای { դօնբայ [թ] Մատակ գոմէշ. femelle du buffle.

طونج { դունձ [թ] Անագապղինձ. bronze.

طونلاته { դօնիլաթօ [է] Տակառաչափ tonne

طونه { դունա [թ] Դանուբ. Danube.

طوى { դօյ [թ] 1. Արոս (թռչուն մ'է) outarde 2. Անփորձ, խակ, տհաս. béjaune, novice, sans expérience 3. Անընտել. non apprivoisé, farouche.

طويت { դավիյէթ* [ա] Դիտաւոր, կամեցողութիւն. dessein, volonté.

طويرمق { դօյուրմագ [թ] Կշտացնել, յագուրդ տալ. rassasier.

طويغو { դույղու, դույղու [թ] Զգացում. sens, sentiment.

طويغولى { դույղուլու [թ] Զգայուն, ուշիմ. sensible, sensé.

طويل { դավիլ [ա] Երկայն. long [طولت էն] [էգ. طويله] الجباد — երկայնահասակ. de haute taille, élancé.

طويلق { դօյլուգ [թ] 1. Տհասութիւն. inexpérience 2. Անընտելութիւն. humeur sauvage.

طويلمق { դույուլմագ [թ] 1. Կշտացուիլ. se rassasier 2. դույուլմագ. Լսուիլ, իմացուիլ. être entendu, divulgué.

طويله { դավիլէ* [ա] Արօտավայր դրուած գրաստուց ոտքը անցուած լար. corde passé aux pieds des bêtes de somme mises au vert [ուղ. գավիլա իգի].

طويمق { դօյմագ [թ] 1. Կշտանալ, յագենալ. se rassasier 2. դույմագ Լսել. entendre 3. Իմանալ. apprendre 4. Զգալ. sentir.

طويورمق { դույուրմագ [թ] 1. Իմացնել. donner avis 2. դօյուրմագ. Կշտացնել. rassasier.

طويوم { դօյում [թ] Յագուրդ. rassasiement: —لق կշտանալու չափ autant qu'il faut pour se rassasier. աւար. butin.

طهارت { դահարէթ* [ա] 1. Մաքրութիւն. propreté 2. Կանոնական

մաքրողութիւն. purification légale.

طهور { դահուր [ա] 1. Մաքուր. propre [طهارت են] 2. Սուրբ. saint.

طى { դայ [ա] 1. Ծալել. plier, rouler 2. Ընթանալ. parcourir 3. Կըրճատել. retrancher, élider: لسان — լեզուն բռնել, կարճել. tenir sa langue.

طيار { դայյար [ա] 1. Թռչուն, թռչուած. volatile [طيران են] [իգ. طياره] 2. Անհաստատ, անկայուն. erratique.

طيانق { դայանըմաք [թ] 1. Յենուցանել. appuyer 2. Ընդդիմանալ. résister.

طياق { դայաք [թ] 1. Նեցուկ. appui 2. Սիւն. étai 3. Գաւազանի հարուած, ծեծ. bastonnade: آتمق — ծեծել. battre.

طيالسه { դայալիսէ* [ա] յհ. طيلسان. pd. طيلسانի.

طيامق { դայամաք [թ] Տե՛ս voir طيانق.

طيانقلى { դայանըգլը [թ] Դիմացկուն. durable, solide.

طيانلمق { դայանըլմաք [թ] Տե՛ս voir طيانق.

طيانق { դայանըլմաք [թ] 1. Յենուլ. s'appuyer 2. Դիմանալ. résister 3. Տոկալ. endurer, supporter

طيب { դայյիպ [ա] Բարի, ընտիր. bon, excellent [իգ. طيبه] [յհ. طيبات].

طيبات { դայյիպաթ* [ա] 1. յհ. طيبի. pd. 2. Բարեգործութիւնք. bonnes œuvres 3. Համեմներ. aromates, épices.

طير { դայր [ա] Թռչուն. oiseau [յհ. طيور].

طيران դայարան } [ա] 1. Թռչիլ. s'envoler 2. Թռիչ. vol.
طيرورت դայրուրէթ*

طيريون { դայրիյուն [ա] Թռչնաբաններ. ornithologistes.

طيش { դըշ [թ] 1. Դուրս, արտաքին կողմ. partie extérieure 2. Արտաքին. extérieur: ايچى — անկեղծ. sincère. دكز — ովկիանոս. océan.

طيشارى { դըշարը [թ] Դուրս. déhors: — ه դուրս. en déhors. — دن դուրսէն. du déhors. — ير արտաշխարհ. pays lointain, l'étranger.

طيق { դըք [թ] 1. Նեղ. étroit 2. Խճողուել.

fourré: نفس — ծանրաշնչու-թիւն. asthme. ծանրաշունչ. asthmatique.

طيقاج { տըգաճ [ի] խից, խցան. bouchon, tampon.

طيقامق { տըգամագ [ի] խցել, խնուլ. boucher, fermer: — آغزینی պապանձեցնել. réduire quelqu'un au silence.

طيقانق { տըգանմագ [ի] խը-ցանիլ, գոցուիլ. s'engorger, s'obstruer.

طيقردامق { տըգըրտամագ [ի] Ոտքի ձայն հա-նել. faire du bruit en marchant 2. Դղրդել. faire du bruit.

طيقشدرمق { տըգըշտըրմագ [ի] խծկել, մխել. bourrer, enfoncer

طيقسيرق { տըգսըզըգ [ի] Փը-ռընգտալ. éternuement.

طيقشمق { տըգըշմագ [ի] խը-ճողիլ, խծկիլ. être bourré, serré.

طيقلمق { տըգըլմագ [ի] Տեղ մը փակուիլ մը-նալ. être enfermé, fourré quelque part.

طيقمق { տըգմագ [ի] խըծ-կել, մխել. bourrer, enfoncer.

طيقناز { տըգնազ [ի] Տե՛ս voir طقناز.

طيقيز { տըգըզ[ի] Նեղ, ան-ձուկ. étroit, resserré.

طيلسان { թայլասան [ա] Գէտ ի ուսն կախուած թաթաթոցի ծայր որ է նշա-նակ գիտնոց. bout du turban descendant sur l'épaule comme signe des savants.

طين { թին [ա] կաւ, տիղմ. argile, boue, limon: حکمت — իմաստասիրաց շաղախ. lut de sapience.

طينت { թինէթ * [ա] 1. Զանգուած. pâte 2. Բնութիւն. nature. — بد վատազգի. vilain.

طينمق { տընմագ [ի] Տե՛ս voir طنق.

طيور { թույուր *[ա] Թռչու-նք.oiseaux [ح. طير]. ـيور— Թռչնաբանք. ornithologistes.

ظ

ظ { զը. Քսաններորդ տառ Օսմանեան այբուբենի vingtième lettre de l'alphabet ottoman.

ظاء { զա* [ա] Արաբական անուն ظ տառին. nom arabe de la lettre ظ.

ظالم { զալիմ [ա] 1. Անիրաւ, հարստահարիչ, բռնաւոր. injuste, oppresseur, tyran [ظلم էն] [էգ. ظالمه] [յգ. ظلمه ، ظالمون ، ظالمين] 2. Անագորոյն. cruel.

ظالمانه { զալիմանէ [գ] 1. Բռնաւորական. tyrannique 2. Բռնաւորաբար. tyraniquement.

ظاهر { զահիր [ա] 1. Ակներև, յայտնի. manifeste, évident [ظهور էն] [էգ. ظاهره] [յգ. ظواهر ، ظاهرات] 2. Արտաքին. extérieur: او — յերեւան գալ. se manifester. بين — արտաքուստ դիտող. observateur superficiel. پرست — ցուցամոլ. ostentateur. արտաքին երեւոյթէն դատող. qui ne juge que par les apparences.

ظاهراً { զահիրէն [ա] Արտաքուստ, առերեւոյթս. extérieurement, en apparence.

ظاهری { զահիրի [ա] 1. Արտաքին. extérieur [էգ. ظاهریه] 2. Աշխարհային. mondain: — معنای բառական իմաստ. sens littéral.

ظبی { զաբի' [ա] Այծ, եղջերու. gazelle [էգ. ظبیه] [յգ. ظباء].

ظرائف { զարաիֆ* [ա] յգ. ظریفի. pd. ظریفه.

ظرافت { զարաֆէթ* [ա] 1. Վայելչութիւն. élégance, grâce 2. Վայելչախօսութիւն. langue dorée, éloquence: لی— վայելուչ. gracieux, décent.

ظرف { զարֆ [ա] 1. Աման, անօթ. vase, étui [յգ. ظروف] 2. Նամակի պահարան. enveloppe de

lettre 2· Թամամականալ. sou-coupe 4· մեջ· Տեղական կամ ժամանակական մակբայ· ad-verbe de lieu ou de temps: ـ ظرف ـــ միջոցին· dans l'espace

ظرفاء { զուրէֆա* [ա] յդ· ظریف ի. pd· ظریف ·

ظروف { զուրուֆ* [ա] յդ· ظرف ի. pd· ظرف ·

ظریف { զարիֆ [ա] 1·Վայելուչ, սիրուն· élégant, joli [ظرافت ـ էն] [էգ· ظریفه] [յդ· ظرفا، ظرائف، ظرفاء] 2· Վայելչախօս, քաղցրաբան· qui a une langue dorée·

ظریفانه { զարիֆանէ [դ] ظریف ի յատուկ· pro-pre à ظریف ·

ظریفلك { զարիֆլիք [բ] Տե'ս voir ظرافت ·

ظریفه { զարիֆէ*[ա] Սիրուն բան, խօսք· chose, parole agréable [յդ ظرائف]·

ظفر { զուֆր, զըֆր [ա] Եղունգ· ongle [յդ· اظفار]·

ظفر { զաֆէր [ա] 1· Յաղթանակ, յաղթու-թիւն· victoire, triomphe [յդ· اظفار] 2· Յաջողութիւն· succès: — طاق յաղթական կամար· arc de triomphe·

ظفره { զաֆրէ* [ա] Եղնգնի (մաշկին եղ կը գո-յանայ աչքի ճերմակին վրայ) onyx, ptérygion·

ظفری { զուֆրի [ա] Եղնգա-յին· unguéal·

ظفریاب { զաֆէրեապ [դ] — او յաղթանակել remporter la victoire· յա-ջողիլ, ի գլուխ հանել· par-venir, venir à bout·

ظل { զըլ [ա] 1· Ստուեր· ombre [յդ· ظلال] 2· Երկ· Շօշափող գիծ· tangente: Աստ· ـ اللهی — Աստուծոյ ստուերին, այն է Սուլթանին de l'ombre de Dieu, soit, du Sultan·

ظلال { զըլալ* [ա] յդ· ظلل· pd· ظل ·

ظلام { զալամ [ա] 1· Խաւար, մթութիւն· ténébres, obscurité 2· զալ-լամ· Խիստ կեղեքիչ· grand oppresseur [ظالم էն]·

ظلف { զըլֆ [ա] Կճղակ· sabot fendu, bi-sulce [յդ· اظلاف]·

ظلم { զուլմ [ա] 1· Անիրաւու-թիւն, հարստահա-րութիւն, կեղեքում: injus-tice, oppression [յդ· مظالم] 2·Հարստահարել· opprimer·

ظلما { զուլմէն [ա] Յանի-րաւի, բանի· injus-tement, par force·

ظلمات { զուլումաթ* [-] 1. խաւարք. ténèbres [եզ. ظلمت] 2. Անդունդք, խորխորատ. régions ténébreuses, abîmes.

ظلمانى { զուլմանի [-] խաւարչային, մթին. ténébreux, obscur[եզ. ظلمانیه]

ظلمت { զուլմեթ* [-] Մթութիւն, խաւար obscurité, ténèbres[յգ. ظلمات]

ظلمه { զուլմէ* [-] յգ. ظلام ի. pl. de ظلام .

ظلوم { զուլում [-] կարի անիրաւ, կեղեքիչ, հարստահարիչ. très injuste, grand oppresseur [ظلم էն].

ظله { զուլլէ* [-] Ստուեր. ombre [յգ. ظلل].

ظلی { զըլլի [-] Ստուերային relatif à l'ombre.

ظلیت { զըլլիյեթ* [-] Աստուածային ստուերականութիւն. état de ce qui est l'ombre de Dieu.

ظلیل { զըլիլ [-] Հովանաւոր, շքեղ. ombreux [ظل էն] [եզ. ظلیله].

ظن { զաննն [-] 1. կարծիք supposition, conjecture, opinion [յգ. ظنون ، ظنیات] 2. կարծել. penser, croire: Աող. — حسن բարւոք կարծիք, վստահութիւն. bonne opinion, confiance. — سوء ظن կասկած. գէշ կարծիք, խէթ. soupçon, mauvaise opinion, ombrage.

ظنون { զունուն* [-] յգ. ظن.
ظنیات { զաննիյ-յաթ [-] pl. de ظن .

ظواهر { զավահիր* [-] յգ. ظاهر. pl. ظاهر.

ظهر { զահր [-] Թիկունք. dos: قوة الظهر օգնական զօրք. renfort.

ظهر { զուհր [-] կէս օր. midi: قبل الظهر կէս օրէ առաջ. avant-midi. بعد الظهر կէս օրէ յետոյ. après-midi.

ظهری { զահրի [-] Ողնային. Թիկնային dorsal [եզ. ظهریه].

ظهریه { զահրիյէ*[-]Մուր-հակի մը ետև գրուած իրը. endossement: — وضع ا մուրհակի մը ետեւ բան մը գրել. endosser.

ظهور { զուհուր [-] 1. Երեւում. apparition 2. Ցերեւան գալ, յառաջ գալ, պատահիլ. apparaître, provenir, avoir lieu.

ظهورات { զուհուրաթ*[-] 1. Պատահականու-

Թիւն (ք). éventualité (s) Ձ. [Բ. Գ.] Պատահական. éventuel.

ظهير { դահիր[ա] Օգնական, նեցուկ. assistant, aide [ظهر էն] [Յք. ظهيره].

ع

ع { այն գիրն և մէկերորդ տառն օսմանեան այբուբենի. vingt et unième lettre de l'alphabet ottoman.

عائد { ա'իտ [ա] Ձ. Վերադարձող. qui revient [عودت էն] [Իգ. عائده] Ձ. Վերաբերեալ. relatif, concernant: — اولمق վերադառնալ. revenir. վերաբերիլ, պատկանիլ. se rapporter, regarder, concerner.

عائدات { ա'իտաթ* [ա] Եկամուտք. revenus.

عائده { ա'իտէ* [ա] Հաս, եկամուտ. revenu, rapport [Յք. عائدات].

عائق { ա'իք [ա] Յետաձգող, յապաղող. qui retarde, ajourne [عوق էն]. — արգել, խոչ. empêchement.

عائله { ա'իլէ* [ա] Ընտանիք. famille.

عابد { ա'պիտ [ա] Ձ. Պաշտող. adorateur [عبادت էն] [Իգ. عابده] [Յք. عبده، عابدين] Ձ. Ջերմեռանդ. dévot.

عابدانه { ա'պիտանէ[պ] Ջերմեռանդօրէն. pieusement, dévotement.

عابر { ա'պիր [ա] Անցնող, passant [عبور էն]. مارين و — ين անցորդք. les passants.

عابس { ա'պիս [ա] Խոժոռ. austère, refrogné [عبوست էն] [Իգ. عابسه].

عاتق { ա'թիգ [ա] Ազատագրեալ. affranchi [عتق էն] [Իգ. عاتقه].

عاتى { ա'թի [ա] Խեռ, ապստամբ. rétif, rebelle [عتو էն] [Յք. عتاة].

عاج { ա'ճ [ա] Փղոսկր. ivoire.

عاجز { ա'ճիզ[ա] Անկարող, տկար. impuissant,

faible [عجز էն] [եզ. عاجزه] [յհ. عجزه]. قالق — չկարողանալ. n'être pas à même. لرى— ակարս. votre heumble.... لك— ատիկարութիւն. impuissance.

عاجزانه { 'աճիզանէ [գ] 1. Անկարողի յատուկ. propre à un faible 2. Անկարողաբար, խոնարհաբար. faiblement, humblement, précairement.

عاجزى { 'աճիզի [գ] Անկարողիս, նուաստիս. de votre humble....

عاجل { 'աճիլ [ա] Արագ. rapide [عجله էն] [եզ. عاجله].

عاجلا { 'աճիլէն [ա]. Շուտով, փութով. promptement, à la hâte.

عادات { 'ատաթ* [ա] յհ. عادت. pd. عادت.

عادت { 'ատէթ* [ա] 1. Սովորութիւն, սովորոյթ. habitude, usage, coutume [յհ. عادات] 2. Ամսահատութիւն կանանց, դաշտան. règles, menstrues: Արտ. ايدنك — ' ا — սովորիլ. s'habituer. كورمك — ամսահատութիւն ունենալ. être dans ses règles.

عادتا { 'ատէթէն* [ա] 1. Սովորաբար. ordinairement 2. Միջակ կերպով. médiocrement 3. Սովորական, միջակ. ordinaire, médiocre

عادل { 'ատիլ [ա] Արդարադատ, արդար. juste, équitable [عدالت էն] [եզ. عادله] [յհ. عادلان، عدول، عادلین].

عادلانه { 'ատիլանէ [գ] 1. Արդարասէրի վայել. convenable à un homme intègre 2. Արդարութեամբ. équitablement.

عاده { 'ատէ* [ա] Տե'ս voir عادت.

عادى { 'ատի [ա] 1. Սովորական, ordinaire [عادت էն] [եզ. عاديه] 2. Հասարակ, պարզ. commun, simple 3. Գռեհիկ. vulgaire 4. Նախ. Տարրական, élémentaire: لك— գռեհկութիւն. état vulgaire. roture.

عار { 'ար [ա] 1. Ամօթ, ամաչում. honte, pudeur 2. Նախատինք opprobre: ا — խփնիլ. avoir honte

عارسز { 'արսըզ [թ] 1. Անամօթ, éhonté, impudent 2. Անառակ. libertin: لق — անամօթութիւն, անառակութիւն. ef-

fronterie, libertinage.

عارسزلنمق { ʻարսըզլանմագ[Ի] Անամօթ իլ. devenir effronté.

عارض { ʻարըզ [–] 1. Պատահած. survenu [عروض էն] [էփ. عارضه] 2. Այտ. joue: او — պատահիլ, ծագիլ. provenir, surgir.

عارضه { ʻարըզա*[–] 1. Պատահար, արկած, փորձանք. accident, aventure [ժփ. عوارض].

عارضی { ʻարըզի [–] Պատահական, éventuel [էփ. عارضیه].

عارف { ʻարիֆ [–] Գիտող, իրազեկ, իմաստուն qui sait, connaît. initié, sage, instruit [عرفان էն] [էփ. عارفه] [ժփ. عارفان، عارفین]: بالله — աստուածապաշտ իմաստուն philosophe théiste.

عارفانه { ʻարիֆանէ[Գ] Իմաստունի վայել. qui convient à un homme sage, ingénieux.

عارلانمق { ʻարլանմագ [Ի] Ամօթահարիլ, շիկնիլ, avoir honte, rougir.

عاری { ʻարի [–] 1. Մերկ. nu [عری էն] [էփ. عاریه] 2. Զերծ, ազատ. dépourvu, exempt: الشکل — անկերպարան, անձև. amorphe. البزور — բառ. մերկասերմ տունկ. gymnosperme.

عاریت { ʻարիյէթ* [–] 1. Փոխ առուած իր. chose prêtée [ժփ. عواری] 2. Փոխ. prêt, emprunt: سرا — (առժամանակեայ տուն) անցաւոր աշխարհ. monde passager.

عاریة { ʻարիյէթէն*[–] Որը փոխ. par emprunt, prêt.

عاریتی { ʻարիյէթի [Գ] Տե՛ս voir اکرتی.

عازم { ʻազիմ[–] 1. Գացող, չուող. qui se rend, qui part [عزیمت էն] [էփ. عازمه] 2. Մտադիր. résolu [عزم էն]. او — երթալ, մեկնիլ. se rendre, partir.

عاشر { ʻաշիր [–] Տասներորդ. dixième[عشر էն] [էփ. عاشره]. آ— տասներորդ. dixième.

عاشق { ʻաշըգ [–] 1. Սիրահար, տարփող. amoureux, amant [عشق էն] [էփ. عاشقه] [ժփ. عشاق، عاشقین، عاشقان] 2. Հաղներգու. rapsode: او — սիրահարիլ. être épris d'amour. لق— Հաղներգութիւն. rapsodie.

عاشقانه { ʻաշըգանէ [Գ] 1. Սիրահարական,

d'amoureux 2. Խանդագառ-ատանօք, մոլեգին սիրով. amoureusement avec délire

عاشوراء { ʻաշուրա* [–] 1. Տասներորդ օր Մուհարրեմ ամսոյ. dixième jour du mois de Mouharrem 2. Անուշապուր. sorte de bouillie sucrée au froment [ռամ. աշուրէ]։

عاصف { ʻասըֆ [–] Բուռն (հողմ). violent (vent).

عاصم { ʻասըմ [–] Պարկեշտ, զգաստ. honnête, chaste [عصمت էն]։

عاصى { ʻասի [–] Ապստամբ, անհնազանդ. rebelle, insurgé, insoumis [عصيان էն] [յգ. عصاة]։ — لق անհնազանդութիւն. désobéissance. ապստամբութիւն. rebellion, révolte.

عاطر { ʻաթըր [–] Անուշահոտ, parfumé [عطر էն]։

عاطس { ʻաթըս [–] Փռնգտող. éternuant [عطس էն]։

عاطف { ʻաթըֆ [–] 1. Միտող, qui se penche [عطف էն] [էգ. عاطفه] 2. Կարեկից. compatissant 3. Կապող. qui lie 4. ʻէր. Յօդիչ միաւորական. conjonctif, copulatif: — حرف Շաղկապ. conjonction.

عاطفت { ʻաթըֆէթ* [–] 1. Կարեկցութիւն, գութ. sympathie, compassion 2. Շնորհ, բարութիւն. faveur, bonté, grâce [عواطف]

عاطل { ʻաթըլ [–] 1. Անգործ. oisif [عطالت էն] [էգ. عاطله] 2. Բիւ. Անշարժ. inerte.

عافيت { ʻաֆիէթ* [–] Առողջութիւն. santé: — اولسون անուշ ըլլայ. bon appétit. grand bien vous fasse. à l'avantage.

عاقبت { ʻաքըպէթ* [–] 1. Վերջ, վախճան, ելք. fin, issue [յգ. عواقب] 2. Վերջապէս. enfin: — اندیش զգուշաւոր, խոհեմ. avisé, prudent. — الامر վերջապէս. à la fin du compte. — بين կանխատես. prévoyant

عاقد { ʻաքըտ [–] 1. Կապող qui lie [عقد էն] [էգ. عاقده] 2. Պայմանադրող. contractant [երկ. عاقدين] [յգ. عاقدين]։

عاقر { ʻաքըր [–] Ամուլ. stérile.

عاقل { ʻաքըլ [–] 1. Խելացի, իմաստուն, հան-

ծանրեզ, խոհեմ. sensé, sage, intelligent, prudent [عقلا جمع] [յգ. عقلا] [եգ. عاقله] 2. խելամիտ, իմաստուն. raisonnable.

عاقلانه { ʻաքըլանէ [գ] 1. իմաստասիրական վայել convenable à un sage 2. իմաստութեամբ. sagement.

عاكس { ʻաքիս [ա] Անդրադարձող. qui reflêchit [عكس էն].

عاكف { ʻաքիֆ [ա] 1. Ջանադիր. assidu [յգ. عاكفان ʻعكّاف] 2. Ճգնող, մենակեաց. solitaire, anachorète.

عال العال { ʻալիւʻալ [ա] Բարձրաբերձ. très-haut, très-élevé [համառօտ. عالی العالی էն].

عالك { ʻալիք [ա] Ծամոն. masticatoire.

عالم { ʻալէմ [ա] 1. Տիեզերք univers 2. Աշխարհ. monde [յգ. عوالم] 3. Վիճակ. état: Աոց. کندی — ندە ինքնիրեն, առանձնացեալ. par soi-même, retiré. — ارواح հոգևոր աշխարհ. monde spirituel. — آب բաքոսական. orgie. — کیرمك — զբօսնուլ. se divertir. — سفلی այս աշխարհ. ce monde-ci, ici-bas.

عالم { ʻալիմ [ա] Գիտուն, հմուտ. savant, érudit [علم էն] [եգ. عالمه] [յգ. علما ʻعالمین].

عالمانه { ʻալիմանէ [գ] 1. Գիտունի վայել. digne d'un savant 2. Գիտնաբար, հմտաբար. savamment.

عالمپناه { ʻալէմփէնահ [գ] Աշխարհի ապաւինան. refuge de tout le monde.

عالمتاب { ʻալէմթապ [գ] Աշխարհ լուսաւորող qui éclaire le monde.

عالمشمول { ʻալէմշիւմուլ [ա] Աշխարհատարած. répandu dans tout le monde. universel.

عالمگیر { ʻալէմկիր [գ] Աշխարհատարած. répandu au monde. propagé.

عالمی { ʻալէմի [ա] Աշխարհային. mondain [եգ. عالمیه] [յգ. عالمیان].

عالمیان { ʻալէմիյան [գ] Աշխարհայինք. genre humain. les mondains.

عالمین { ʻալէմին [ա] Արարածք créatures [عالم յղ].

عالی { ʻալի [ա] 1. Բարձր, վսեմ. haut, élevé, sublime [علو էն] [եգ. عالیه]. Աոց. بخت — մեծաբախտ. d'un sort élevé. جناب —

վեհանձն. magnanime. — همت բարձրախոհական. qui porte de grands soins. մեծագործ qui fait de grandes actions. — قدر ، — شان մեծայարգ. très estimé. — مقام ، — جاه — բարձրաստիճան. d'un rang élevé, suprême. — كهر — ազնուաբարոյ. d'un caractère noble. — مكاتب բարձրագոյն վարժարանք. écoles supérieures.

عام { 'ամ [—] Տարի. an, année [յգ. اعوام]։

عام { 'ամմ [—] 1. Հասարակ, հասարակաց. commun, public [عموم էն] [եգ. عامه] 2. Հասարակ մարդ, ռամիկ. vulgaire, roturier [յգ. عوام] 3. ձեռ. Հասարակ. commun: — طريق Հասարակաց ուղի (փողոց որ չէ անել) chemin communal.

عامر { 'ամիր [—] 1. Շէն, մեծաշէն. grandiose, magnifique, superbe [عمران էն] [եգ. عامره] 2. ձեռ. Կայսերական. impérial.

عامل { 'ամիլ [—] 1. Գործող qui agit, opère [عمل էն] [եգ. عامله] [յգ. عاملين ، عاملون] 2. Շինող. constructeur [յգ. عمله] 3. ձեռ. Խնդրառու. qui régit un cas [յգ. عوامل]։ — او — վարուիլ, գործել. agir, opérer.

عامه { 'ամմէ* [—] 1. Հասարակութիւն. public [յգ. عوام] 2. Ամէն, բոլոր. tout.

عانه { 'անէ* [—] անգ. Աճուկ, երանք.. pubis.

عانى { 'անի [—] Երանքային. pubien [եգ. عانيه]։

عبا { 'ապա [—] 1. Քրձեղէն վերարկու, խարազ. manteau de cilice. sac 2. [Ի] Ասուէ խոշոր. bure 3. Ասուեղէն. de bure.

عباد { 'ըպատ* [—] Ծառաներ. serviteurs [եզ. عبد]։ — الله — մարդիկ. les hommes, le genre humain. — الله هايدى օ'ն մարդիկ, աճան է. allons! c'est pour rien! gratis aux bonnes gens!

عبادت { 'ըպատէթ կամ 'էպատէթ* [—]. 1. Պաշտօն, սպաս, պաշտամունք culte, adoration [յգ. عبادات] 2. Պաշտել. adorer.

عبادتخانه 'էպատէթ-խանէ, عبادتكاه 'էպատէթ-կեահ [պ] Աղօթատեղի, տաճար. lieu d'adoration. temple. chapelle.

عبارت { 'իպարէթ* [-] — او Բաղկանալ. consister en.

عباره { 'իպարէ* [-] Պարբերութիւն, խօսք. phrase, parole [յգ. عبارات]։

عباسى { 'ապպասի [-] Աբբասեան. Abbasside [էգ. عباسيه] [յգ. عباسيون]։

عبث { 'ապէս [-] ի զուր, անօգուտ. inutile, vain, en vain.

عبثيات { 'ապէսիյէթ* [-] Սնոտի իրք. frivolités.

عبد { 'ապտ [-] Ծառայ. serviteur [յգ. عباد]։ السلام — Մանտրագոր. mandragore.

عبده { 'ապէտէ* [-] Պաշտօղք. adorateurs [եզ. عابد]։ اصنام — կռապաշտք idolâtres.

عبر { 'իպէր* [-] յգ. عبرتի. pd. عبرت ։

عبرانى { 'իպրանի [-] Եբրայեցի, եբրայական hébraïque, hébreu: جه — եբրայեցերէն. hébraïque..

عبرت { 'իպրէթ, 'իպրէթ*[-] Օրինակ այլոց, խրատ. exemple qui sert d'avertissement aux autres. instruction. عبرة للسائرين 'իպ-րէթի լի-սաիրին օրինակ այլոց. pour servir d'exemple. — بخش، — آمیز، — نما، — نمون խրատական, օրինակելի. instructif, exemplaire.

عبرى { 'իպրի [-] Եբրայական. hébraïque.

عبعاب { 'ապ'ապ [-] Որովայնախօս. ventriloque, gastriloque: يت — որովայնախօսութիւն. engastrimysme. ventriloquie.

عبود { 'ապուտ* [-] յգ. عبدի. pd. عبد ։

عبوديت { 'ուպուտիյէթ* [-] 1. Ծառայութիւն. servitude 2. Անձնուիրութիւն, Հպատակութիւն. dévouement, soumission, hommage.

عبور { 'ուպուր[-] Անցնիլ. passer, traverser, franchir.

عبوس { 'ապուս[-] Խոժոռ, ժանտատեսիլ austère, bourru [عبوست էն]: الوجه — խոժոռադէմ. refrogné.

عبوست { 'ուպուսէթ* [-] Խոժոռութիւն. refrognement.

عبيد { 'ապիտ [-] 1. Ծառայ, գերի. serviteur, esclave 2. 'ապիտէ.

Ոզորմելի ծառայ. serviteur misérable, maladroit.

عبيدانه { 'ապիտանէ [դ] 1. Ծառայական. digne d'un serviteur 2. Ծառայաբար. servilement.

عبير { 'աբիր [ա] Յամփկար. ambre.

عتاب { 'ըթապ [ա] Յանդիմանութիւն. réprimande, reproche.

عتات { 'աթաթ* [ա] յգ. عاتی. pd. عاتی.

عتاد { 'աթատ [ա] Տե՛ս. voir عده.

عتبه { 'աթեպե* [ա] Սեմ. seuil [յգ. عتبات]:
سنیه — արքունիք, պալատ Օսմանեան. cour du Sultan.

عتره { 'ըթրէ*[ա]Տոհմ. տուն famille, maison.

عتق { 'աթգ [ա] Ազատել (գերի). affranchir (un esclave).

عتمه { 'աթմէ* [ա] Մասն և միակորիզ պտուղ drupe.

عتو { 'աթուվ[ա] 1. Խռովութիւն. insubordination 2. Տարապայման գոռոզութիւն. orgueil démesuré. fierté.

عتول { 'աթուլ[ա] Զառամ կազդուրծ անց թ ե ա ն anaphrodite.

عتوه { 'աթուհ [ա] Զառամած. décrépit.

عته { 'աթհ [ա] Զառամութիւն, ցնորութ. radotage : کتیرك — ցնդիլ, ցնորիլ. tomber en enfance.

عتی { 'աթի [ա] խեռ, գոռոզ. rétif, impérieux [عتو էն].

عتیق { 'աթիգ [ա] Հին, հնամեայ. ancien, antique [յգ. عتیقه]. آثار — հնութիւնք. antiquités.

عثمان { 'օսման [ա] 1. Օսման 2. Օձի ձագ. petit du serpent.

عثمانلو { 'օսմանլը عثمانلی 'օսմանլը [թ] Օսմանցի. օսմանեան. Ottoman : — օսմաներէն langue ottomane, en langue ottomane.

عثمانی { 'օսմանի [ա] Օսմանեան. Ottoman [յգ. عثمانیه].

عثمانیان { 'օսմանիյան [դ] Օսմանցիք. Ottomans

عجائب { 'աճայիպ*[ա]1.Զարմանալիք. merveilles [եզ. عجیبه] 2. [թ. գ.] Տարօրինակ, զարմանալի. extraordinaire, surprenant 3. Զարմանալի բան. c'est étonnant! c'est étrange.

عجائز { 'աճայիզ* [—] յհ. աճուզի. pd. عجوز.

عجاله { 'էճալէ* [—] Աճապարել. se hâter.

عجان { 'էճան [—] Որքանի և ամօթայից մէջտեղ գտնուած մասն մարմնոյ. périnée.

عجب { 'աճէպ [—] 1. Զարմանալի. étonnant 2. 'ուճպ. Հպարտութիւն. haute opinion de soi-même

عجبا { 'աճէպա [—] Միթէ. արդեօք. est-ce-que.

عجز { 'աճզ [—] 1. Անկարողութիւն, ապիկարութիւն. impuissance, insuffisance 2. 'աճզ. Ողնաձայր. croupion: اظهار — ا անկարող հանդիսանալ. se montrer faible. — عظم ոսկրանոսկր. sacrum. ى — 'ի— ոսկրանոսկրային. de sacrum.

عجزه { 'աճէզէ* [—] 1. Անկարողք, անզօրք. faibles,impuissants[եզ. عاجز] 2. Զքաւորք. indigents.

عجل { 'էճլ [—] Հորթ. veau.

عجلعجائب { 'աճէլ'աճայիպ [ք] Տարօրինակ, զարմանալի. extraordinaire, surprenant.

عجله { 'աճէլէ* [—] 1. Աճապարանք. hâte 2. Աճապարել. se hâter: على العجله աճապարանօք. à la hâte.

عجلةً { 'աճէլէթէն* [մ] Աճապարանօք. à la hâte

عجم { 'աճէմ [—] 1. Պարսիկ Persan 2. Պարսկաստան. Perse.

عجمستان { 'աճէմիսթան [գ] Պարսկաստան. Perse.

عجمه { 'ուճմէ* [—] Թոթովութիւն. balbutiement.

عجمى { 'աճէմի [գ] Խակ, անփորձ, նորեկ. inexpérimenté, novice: لك— անփորձութիւն. inexpérience, impéritie.

عجن { 'աճն [—] Շաղուել. pétrir, gâcher.

عجوز { 'աճուզ* [—] Զառամեալ կին. vieille femme: ه— մռմռող և չար ծեր կին. vieille femme méchante et grognarde.

عجول { 'աճուլ [—] Աճապարող, փութկոտ. qui se hâte. prompt, vif [عجله էն] [յղ. عجوله].

عجيب { 'աճիպ [—] Զարմանալի, étonnant, envieux [عجب էն] [յղ. عجيبه].

عجيبه { 'աճիպէ* [—] Զարմանալի բան. զար-

աճանայիպ. chose étonnante, merveille [ճէ. عجائب]։

عجين { 'աճին [ա] Շաղուըըւած. gâché, pétri.

عد { 'ատտ [ա] 1. Համրել. Թուել. compter, énumérer 2. Համարել, Նկատել. considérer, regarder comme.

عداد { 'էտատ [ա] Թիւ. nombre.

عدالت { 'ատալէթ* عدالة 'ատալէ* [ա] Արդարութիւն, justice, équité : — لى ' — كار ' — ساز արդարակորով. plein d'équité, équitable, probe. — كارى ' — سازى արդարադործութիւն. justice, probité.

عداوت { 'ատավէթ*[ա] Թշնամութիւն, ատելութիւն. inimitié, haine.

عدت { 'էտէթ* [ա] Կրկնամուսնութեան արգել եղող ժամանակամիջոցն է որ արձակեալ կանանց համար 100 իսկ այրիացելոց համար 130 օր է. délai de 100 jours pour les femmes répudiées et de 130 pour les veuves, pendant lequel il leur est défendu de se remarier.

عدد { 'ատէտ [ա] 1. Թիւ. nombre [ճէ. اعداد] 2. Թուանշան, numéro 3. Հատ. pièce, morceau: ى — ' ւ— Թուական, numérique. مركب — խառն Թիւ. nombre mixte. تام — ' صحيح — ամբողջական Թիւ. nombre entier.

عدس 'ատէս { [ա] Ոսպ : lentille : عدسى ոսպնային lenticulaire.
عدسه 'ատէսէ*

عدل { 'ատլ [ա] 1. Արդարութիւն. justice, équité 2. 'էտլ հակակշիռ. contre-poids.

عدليه { 'ատլիյէ* [ա] Արդարութեան վերաբերեալ. դատաստանական. judiciaire: ناظرى — արդարութեան կամ դատաստանական նախարար. ministre de la Justice.

عدم { 'ատէմ [ա] 1. Ոչնչութիւն. néant, nullité 2. Չգոյութիւն. manque, absence: Ա. دقت — անուշադրութիւն. manque d'atteniion. كفايت — անբաւականութիւն. insuffisance.

عدمى { 'ատէմի [ա] Ոչնչական. nihiliste [ճէ. عدميون]։

عدن { 'ադն [–] Եդեմ. Eden.

عدو { 'ադուվվ, 'ադուն [–] Թշնամի, ոսոխ. ennemi [յգ. أعداء]։

عدوان { 'ուդվան [–] Թշնամութիւն. inimitié, hostilité.

عدول { 'ուդուլ [–] 1. Շեղիլ, խոտորիլ. dévier, s'écarter 2. խոտորում. déviation 3*. յգ. عادلի ։ — هيئة երդուեալ դատաւորք. jury.

عدة { 'ուդդէ* [–] 1. Կազմ եւ կազմածք, պիտոյք matériel, nécessaires 2. խաղաւարտ (յերեսս)։ couperose, pustule.

عديد { 'ադիդ [–] Բազմաթիւ, շատ. nombreux, plusieurs [يج. عدد էն] [իգ. عديدة]։

عديس { 'ուդէյս [–] Ոսպնակ. lenticelle.

عديل { 'ադիլ [–] Հաւասար, համազօր, նման. égal, équivalent, pareil.

عديم { 'ադիմ [–] Զուրկ, չունեցող. privé, dénué [իգ. عديمة]։ — الحس անզգայ, insensible. — الحركة անշարժ. inerte. — الامكان անկարելի. impossible. — الذنب անկոթուն. sessile.

عذاب { 'ազապ [–] Տանջանք, չարչարանք tourment, torture : ا — տանջել. tourmenter.

عذار { 'իզար [–] 1. Այտ. joue 2. Ամօթ, իկիփ. pudeur: ى — յծոսկրային. zygomatique.

عذب { 'ազպ [–] Անոյշ, քաղցր. doux: — البيان քաղցրաբարբառ, քաղցրալուր. d'une expression douce. doux à entendre.

عذر { 'էօզր [–] Զքմեղանք, պատճառանք. excuse [յգ. اعذار] ։ — دیلمك ներողութիւն խնդրել. s'excuser, demander pardon.

عذراء { 'ազրա* [–] Կոյս (աղջիկ). vierge.

عذوبة { 'ուզուպէթ* [–] Անուշութիւն, քաղցրութիւն. douceur.

عرائس { 'արաիս* [–] յգ. عروسի. pd. عروس ։

عرائض { 'արաիզ* [–] յգ. عريضةի. pd. عريضة ։

عراة { 'ուրաթ* [–] Մերկք des nus [եզ. عارى]։

عراضة { 'ուրաղէ* [–] Մատուցեալ իր. chose présentée, offre.

عراق { 'իրագ [–] Իրաք. Irak: عرب — Բա-

բաբելոնական. Babylonie. — عجمی Մարք. Médie.

عرب { ʻարէպ [ա] 1. Արաբ. Arabe 2. Արաբացիք. peuple Arabe 3. [ի. գ.] Խափշիկ, սեւ. nègre.

عرباء { ʻարպա* [ա] — عرب Բուն արաբ ոչ թէ խառն. arabe de sang pur.

عربان { ʻուրպան [ա] Վրանաբնակ արաբք. arabes nomades, bédouins.

عربجه { ʻարէպճէ [ի] Արաբերէն. langue arabe.

عربده { ʻարպէտէ* [ա] Կռիւ, վէճ. querelle, dispute: جو — կռուասէր, կռուարար. chicaneur,tapageur,querelleur.

عربستان { ʻարէպիսթան [պ] Արաբիա. Arabie.

عربون { ʻարպուն [ա] Հաւատչեայ, գրաւ, երաշխ. arrhes.

عربه { արապա [ի] Կառք, սայլ. voiture, carrosse, char: طوپ —سی սայլակ թնդանօթի. affût de canon.

عربه جى { ʻարապաճը [ի] 1. Կառավար, կառավար. cocher, charretier 2. Սայլագործ. charron: — لق կառավարութիւն. profession du cocher.

عربی { ʻարէպի [ա] 1. Արաբական. arabe [էէ. عربیه] 2. Արաբերէն. langue arabe: — شهور արաբական լուսնային ամիսք. mois lunaires arabes.

عربیات { ʻարէպիյաթ* [ա] Արաբ լեզուի գիտութիւնք. études, sciences de la langue arabe.

عربیت { ʻարէպիյէթ* [ա] Արաբականութիւն. arabisme.

عرج { ʻարէճ [ա] Կաղութիւն claudication

عرجان { ʻուրճան* [ա] Կաղեր. des boiteux [յղ. اعرج].

عرش { ʻարշ [ա] 1. Գահ. trône [յղ. عروش] 2. Իններորդ երկինք. neuvième ciel.

عرصات { ʻարասաթ* [ա] 1. Անշէն գետին. terrains pour bâtir [եղ. عرصه] 2. Վերջին դատաստանի Հրապարակ. champ du dernier jugement.

عرصه { ʻարսա* [ա] Անշէն գետին. terrain pour bâtir: عرصة ' عرصة الجع

العرصات Յավմիւլգըյամէթու ձոր որ է հրապարակ վերջին դատաստանի. vallée où aura lieu le dernier jugement.

عرض { ՝առզ[—] 1. Առաջի դնել, յայտնել. exposer, exprimer 2. Սուլթանին հաւանութեան ընծայել. soumettre à l'approbation du Sultan: اوطه‌سی — ունկնդրութեան սենեակ. salle d'audience.

عرض { ՝առզ[—] Լայնութիւն. largeur, latitude.

عرض { ՝ըրզ [—] Պատիւ, honneur: Արզ — اهل պատուաւոր. honnête. هتك — ا ' ه — چكمك պատիւ բռնաբարել. violer.

عرض { ՝արազ [—] Պատահականութիւն. éventualité [յգ. اعراض].

عرضاً { ՝առզան [—] Լայնութեամբ. en largeur, de large.

عرضانی { ՝առզանի [—] Ըստ լայնութեան. en largeur, de long.

عرضحال { ՝առզուհալ [դ] Աղերսագիր, խնդրագիր. requête, pétition: ا — برینه մէկուն վրայ խնդրագիր մատուցանել. faire requête contre quelqu'un.

عرضه { ՝առզա* [—] Քերոց. burin.

عرضی { ՝առազի [—] Պատահական. éventuel [իգ. عرضیه].

عرطل { ՝արզալ [—] Հսկայ géant: تی — Հսկայութիւն. géantisme.

عرعر { ՝առ՝առ [—] Լեռան նոճի. genièvre.

عرف { ՝էօրֆ [—] 1. Սովորութ. usage 2. Իշխանութիւն վեհապետի. pouvoir d'un souverain 3. Անդիմադրելի բռնի զօրութիւն. force majeure.

عرفاً { ՝էօրֆէն [—] 1 Բռնի. par force 2. Ըստ սովորութեան. selon l'usage.

عرفات { ՝առաֆաթ* [—] Մեքքայի մօտ լեռ մը է. nom d'une montagne près de la Mecque.

عرفان { ՝իրֆան [—] Գիտութիւն, ծանօթութիւն. savoir, connaissance.

عرفه { ՝արէֆէ, ՝արէֆէ* [—] Խթում. la veille d'une grande fête.

عرفی { ՝էօրֆի [—] Բռնի. par force [իգ. عرفيه].

ه — اداره٬ պաշարման վիճակ. état de siège.

عرق { ʻըրք [-] 1. Երակ. veine [յգ. عروق] 2. Արմատ. racine: Աւոյ. — انجبار եօթնատերեւուկ. tormentille. الذهب — ոսկիատակ. ipécacuanha. النجيل — սեզ (այրըզ օթու). chiendent. النسا — աղդրացաւ. sciatique

عرق { ʻարաք [-] 1. Քըրտինք. sueur 2. Օղի. eau-de-vie 3. Որդօղի. arack: خفيف — տամկութիւն. moiteur. — ال ʻدا ʻ — حاى քրտնատենդ. suette.

عرقچين { ʻարաքչին [ղ] Քըրտինքի գդակ. calotte qu'on met sous le bonnet.

عرقوب { ʻարգուպ[-]ռուգուպ. Աքիլլեան լար. tendon d'Achille.

عرقى { ʻարաքի [-] Քրտնային, քրտնաբեր. sudatoire, sudorique [յգ. عرقيه] ، — ه جبيات ، — ه حويصلات քրտինքներու. sudamina.

عرقيه { ʻարաքիյէ*[-] Տե՛ս voir عرقچين .

عرك { ʻարք [-] Ճմլում. froissement.

عرنه { ʻարընէ* [-] Ձիու ծնգաց վրայ գոյացած պալարաւուած. solandre, malendre.

عروت { ʻուրուէթ* [-] Անգեղ ամօթոյ. anse: الوثقى — (Ուրվէթուլ). ամենաամուր բռնատեղ. manche le plus solide. յենարան. point d'appui.

عروج { ʻուրուճ [-] 1. Վերանալ, ելնել. s'élever, se monter 2. Ամբարձում. ascension.

عروس { ʻարուս [-] Հարս. épouse.

عروض { ʻարուզ [-] 1. Տաղաչափութիւն. prosodie 2. ʻուրուզ* Երկայնութիւն եւ լայնութիւն ունեցող իրեր. matières ayant de largeur et de longueur [եզ. عرض].

عروف { ʻարուֆ [-] Գիտակ connaisseur.

عروق { ʻուրուք* [-] յգ. عرقի. pd. عرق.

عره { ʻուրրէ, ʻարրէ* [-] Ձիոյ որ պալարաւուցած կը պատահի. farcin.

عرى { ʻուրրի, ʻարրի [-] Քոսոտ, ջառամ. farcineux [յգ. عره].

عريان { ʻուրեան, ʻիրեան [-] Մերկ. nu.

عريض { 'արիզ [ա] Լայն, ընդարձակ. large, vaste [عرض էն] [յգ. عريضه]։ — و عريق Երկարօրէն, մանրամասն. amplement, en détail.

عريضه { 'արիզէ* [ա] Փոքրիկ առ մեծն մատուցուած գիր. lettre, note présentée à un supérieur [յգ. عرائض]։

عريف { 'արիֆ [ա] 1. Գիտակ. connaisseur [عرفان էն] [յգ. عرفه] 2. Ծանօթ. connu.

عريكه { 'արիքէ* [ա] Բնութիւն, բնոյթ բարուց. caractère [յգ. عرائك]։

عز { 'իզզ [ա] Փառք, պատիւ, մեծութիւն. gloire, honneur, grandeur.

عزائم { 'ազայիմ* [ա] յգ. عزيمت. pd. عزيمت։

عزب { 'ազէպ [ա] Ամուրի. célibataire[յգ. عزاب]

عزت { 'իզզէթ* [ա] Փառք, պատիւ, մեծութիւն. gloire, honneur, grandeur: Ար. نفس — անձնասիրութիւն. amour propre. قرار — ‘ مدار — փառաւորեալ. glorieux, magnifique. موفور — փառաւոր. glorieux. ا — մեծարել. honorer, révérer.

عزتلو { 'իզզէթլու, عزتلى, իզ-զէթլի [թ] Մեծարգոյ. honorable.

عزتمند { 'իզզէթմէնտ[պ] Փառաւոր. glorieux

عزرائل { 'ազրայիլ[ա] Հոգեառ Հրեշտակ. l'ange de la mort.

عزل { 'ազլ[ա] 1. Պաշտօնանկութիւն. destitution 2. Պաշտօնանկ ընել. destituer 3. [թ. է] Պաշտօնանկ. destitué.

عزلت { 'ուզլէթ* [ա] Առանձնութիւն, մեկուսութիւն. retraite, isolement: نشين — ‘ كزين — առանձնացած. retiré. اختيار ا — առանձնանալ. se retirer

عزم { 'ազմ[ա] 1. Հաստատամիտ դիտաւորութիւն, առաջադրութիւն. intention ferme. résolution 2. Հաստատապէս մտադրել. avoir l'intention ferme 3. Երթալ. aller: Ար. اولوالعزم Հաստատամիտ գործիչք. hommes d'action innebranlables dans l'exécution de leur projet, déterminés.

عزو { 'ազվ[ա] Վերագրել. imputer.

عزوبت { 'ուզուպէթ * [ա] Ամուրիութիւն. célibat.

عزويات { 'ազվիյաթ * [=] Ամբաստանութիւնք. imputations, accusations, charges.

عزيز { 'ազիզ [=] 1. Փառաւոր. glorieux [عزت էն] [էֆ. عزيزه] [յգ. اعزه] 2. Մեծարգոյ, յարգի. très estimé, précieux 3. Հզօր. puissant 4. Սուրբ. saint 5. Սիրելի. chéri : مصر — Յովսէփ գեղեցիկ. Joseph fils de Jacob.

عزيمت { 'ազիմեթ *[=] 1. Երթալ. aller, se rendre 2. Երթ. aller.

عزيمه { 'ազիմէ *[=] 1. Հաստատ դիտաւորութիւն. intention ferme [յգ. عزائم] 2. Կախարդանք. enchantement.

عسار { 'ըսար [=] Անձկութիւն. gêne.

عساكر { 'ասաքիր* [=] 1. Զօրքեր. troupes [եզ. عسكر] 2. Զօրականք, զինուորականք. soldats, militaires : شاهانه — օսմանեան զօրքեր. troupes ottomanes.

عسر 'ուսր, عسرت 'ուսրէթ* [=] 1. Դժուարութիւն. difficulté 2. Դժուար կացութիւն. état pénible.

عسس { 'ասէս [=] Գիշերային պահապան. garde de nuit, patrouille.

عسكر { 'ասքէր [=] 1. Զօրք. troupes 2. Զօրական, զինուորական. soldat, militaire [յգ. عساكر] 3. Զինուորութիւն. service militaire: Ասալ. يازمق — զինուորագրել. recruter. چكمك — ի պատիւ զօրք շարել. ranger des soldats pour faire honneur. لك — զինուորութիւն. militarisme, service militaire.

عسكرى { 'ասքէրի [=] Զինուորական. militaire [էֆ. عسكريه] : دائره — պատերազմական պաշտօնատուն. département de la guerre.

عسل { 'ասէլ [=] Մեղր. miel: شمع — մեղրամոմ. cire.

عسلبند { 'ասըլպէնտ [ի] Կնդրուկ. benjoin.

عسليت { 'ասէլիյէթ* [=] mellade.

عسير { 'ասիր [=] Դժուար. difficile [عسرت էն] [էֆ. عسيره]:

عشاء { 'իշա [=] Ընթրիք. souper : ربانى —

ուրբ հաղորդութիւն. la sainte communion.

عشائر { ʻաշաիր* [-] յզ. عشیرت ի. pd. عشیرت.

عشاب { ʻաշշապ [-] խոտաբ աղբեղէն, բուսա-գէտ. herboriste [عشب էն].

عشاری { ʻաշարի [-] Տասնաւոր. composé de dix [էզ. عشاریه]. الرجل — տասնոտանիք. décapode.

عشاق { ʻաշշագ* [-] յզ. عاشق ի. pd. عاشق.

عشاوت { ʻաշավէթ* [-] Բեկ. Հաւկուրութիւն. héméralopie.

عشب { ʻաշպ [-] խոտ. herbe.

عشر { ʻաշր [-] ա. Տասն. dix: — احد տասն և մէկ. onze. — حادی տասն և մետասաներորդ. onzième.

عشر { ʻուշր [-] ա. Մէկ տասներորդ. un dixième [յզ. اعشار] Ց. Տասանորդ. dîme [—ալ. ներդել]. جی— տասանորդիչ. dîmeur.

عشرات { ʻաշարաթ*[-]ա. Տասնաւորք. dizaines, décades [եզ. عشره].

عشرت { ʻիշրէթ*[-] ա. Գինարբութիւն, գինարբուք, շուայտութիւն. bonne chère, crapule, ribote Ց. Արբեցութիւն. ivresse: ا — շուայտել. riboter. جی— շուայտասէր. riboteur.

عشره { ʻաշրէ*[-] ա. Տասն. dix [յզ. عشرات] Ց. Տասնեակ. dizaine.

عشرین { ʻըշրին [-] Քսան. vingt.

عشق { ʻաշգ, ʻըշգ [-] Սիրահարութիւն, սիրատարփ. amour. amour passionné : ا — սիրահարիլ. être épris d'amour. ن— ի սէր. pour l'amour de... — اولسون կեցցես, կեցցէ. vive! bravo! ن— بیر ձրի. gratis.

عشقباز { ʻըշգպազ[գ] Գեղեցկ. coquet: لق— պճնասիրութիւն. coquetterie.

عشوراء { ʻաշուրա*[-] Տե՛ս voir عاشورا.

عشوه { ʻիշվէ* [-] ա. Նազանք, պչրանք. coquetterie Ց. Աչքային ակնարկ սիրահարական. oeillade amoureuse.

عشوه‌زن { ʻիշվէ-զէն } [գ] Գեղեցկ. coquet [յզ. عشوه‌زنان.
عشوه‌کار { ʻիշվէ-քեար } عشوه‌کاران.

عشیرت { ʻաշիրէթ* [-] Ցեղ. tribu [յզ. عشائر].

عصا { ʻասա [ա] Գաւազան, մական, ցուպ. bâton, sceptre, houlette.

عصارٌ { ʻասար* [ա] յգ. عصارة ի. pd. عصارة:

عصابه { ʻըսապէ* [ա] Պատան. bandage.

عصات { ʻուսաթ* [ա] Ապստամբք. insurgés, rebelles [եզ. عاصی]:

عصاره { ʻուսարէ*[ա] Հիւթ, ծուղ. suc, jus [յգ. عصار]:

عصامی { ʻըսամի [ա] Ով թէ նախնեաց այլ իւր արժանեօքը և ոչ պանծացող. qui ne se vante que de ses vertus propres et non de celles de ses ancêtres.

عصب { ʻասապ [ա] Ջիղ: nerf [յգ. اعصاب]:

عصبه { ʻասապէ*[ա] 1. Ջիղ. nerf [յգ. اعصاب] 2. Եղբ. Մեռելոյն հօր կողմանէ ազգականներն որք ժառանգութեան մէջ որոշ բաժին մը չունին. parents du père du défunt qui n'ont pas de part assignée dans la succession 3. Ձեռնատու ազգականք. parents contribuants.

عصبی { ʻասապի [ա] Ջղային nerveux[յգ. عصبیه]: — الجناح Ջղաթեւ. névroptère.

عصبیت { ʻասապիյէթ* [ա] Իւրայնոց ձեռնտուութիւն, խնամածութիւն. assistance, soins aux siens

عصر { ʻասր [ա] 1. Ժամանակ temps, époque [յգ. اعصار] 2. Դար. siècle 3. Երեկոյեան ատեն. soir.

عصافیر { ʻասաֆիր* [ա] յգ. عصفور ի. pd. عصفور:

عصفور { ʻուսֆուր [ա] Ճնճղուկ. passereau

عصعص { ʻուսʻուս, ʻասʻաս [ա] Կկու (ողնաշարի փոքրիկ ոսկր). coccyx.

عصمت { ʻըսմէթ * [ա] 1. Զգաստութիւն, Համեստութիւն. chasteté 2. Անմեղութիւն. innocence.

عصمتلو { ʻըսմէթլու — عصمتلی ʻըսմէթլի [թ] 1. Զգաստ. chaste 2. Համեստափայլ կին. respectable.

عصمه { ʻըսմէ* [ա] Տե'ս voir عصمت.

عصوف { ʻասուֆ [ա] Բուռն Հողմ: vent violent.

عصیان { ʻըսյան [ա] 1. Ապստամբութիւն. révolte, rebellion 2. Անզգամութիւն. perversité 3. ապստամբիլ. se révolter.

عصیب { ʻասիպ [ա] Խիստ բարկ ջիղ

nervule, nervure.

عصيده { 'ասիտէ*[ա] Տեսակ մը կերակուր է. espèce de mets: حلوايى — ատեսակ մը հրուշակ. espèce de pâte.

عصيره { 'ասիրէ*[ա] Հիւթ, ծուծ, իւղ. suc.

عضاده { 'էտատէ*[ա] Երկու շարժուն քանոն. անկիւնաչափ. alidade.

عضال { 'ատալ [ա] Ծանր հիւանդութիւն. maladie grave.

عضد { 'ատուտ [ա] Բազուկ, bras: — عظم բազկի ոսկր. humérus.

عضدى { 'ատուտի [ա] Բազկային. brachial [Իգ. عضديه].

عضلات { 'ատալաթ* [ա] Յգ. մկանք. pd. عضله.

عضله { 'ատալէ* [ա] Մկան (լղար միս). muscle [Յգ. عضلات].

عضلى { 'ատալի [ա] Մկանային. musculaire [Իգ. عضليه].

عضو { 'ատվ [ա] Անդամ. organe. membre [Յգ. اعضاء]: تانيث — էգ գործարան ծաղկանց. pistil. — تذكير արու գործարան ծաղկանց. étamine.

عضوى { 'ատվի [ա] Գործարանական. organique [Իգ. عضويه].

عضويت { 'ատվիյէթ* [ա] Գործարանաւորութիւն. organisme.

عضه { 'ըտտէ* [ա] Խածուածք. morsure.

عطا { 'աթա [ա] Պարգեւ, նուէր. don, présent

عطار { 'աթթար [ա] Փերեզակ, համեմավաճառ. épicier, pharmacopole [Յգ. են] [ատար. ադգար]: لق — փերեզակութիւն, համեմավաճառութիւն. épicerie.

عطارد { 'աթարիտ [ա] Փայլածու. Mercure.

عطالت { 'աթալէթ* [ա] Անգործութիւն, դադար. oisiveté, inertie.

عطايا { 'աթայա* [ա] Յգ. عطيه. pd. عطيه.

عطر { 'էթր [ա] 1. Անուշահոտ իր. aromate 2. Անուշ հոտ. parfum 3. Կաքաւին. géranium.

عطرناك { 'էթրնաք [ա] Անուշահոտ, բուրումնաւոր. odoriférant.

عطريات { 'էթրիյաթ* [ա] Անուշահոտ իրք, խունկեր. aromates.

عطس { 'աթս [ա] Փռնգալ. éternuer.

عطسه { ʿաթսէ* [-] փռշտ-չիւն. éternûment

عطش { ʿաթշ [-] Ծարաւ. soif.

عطشان { ʿաթշան عطشا ʿաթշա [-] Ծարաւի. altéré de soif.

عطف { ʿաթֆ [-] 1. Մի-տիլ. se pencher 2 Վերագրել. attribuer 3. նեռ. Յօդել. joindre 4. Յօդ բառից. conjonction: نظر — ակնարկ նետել. jeter un regard. حرف — շաղկապ. conjonction. تفسير — կցորդութիւն յորում մի բառ միւսին հոմանիշ է, իսկ بيان — սորա հակառակն է. تفسير — liaison entre deux synonymes dont — بيان est le contraire.

عطوف { ʿաթուֆ [-] Կարեկից, գթառատ. compatissant.

عطوفت { ʿաթուֆէթ*[-] Կարեկցութիւն, գթասրտութիւն. compassion

عطوفتلو { ʿաթուֆէթլու [թ] Կարեկից, գթառատ. compatissant.

عطوفى { ʿաթուֆի [-] Գթասրտական. propre à un cœur généreux.

عطيه { ʿաթիյյէ*[-] Պարգև, շնորհ, ընծայ. don, présent, cadeau [յզ. عطايا].

عظام { ʿազամ* [-] յզ. عظيم. pd. عظيم.

عظام { ʿըզամ* [-] 1. Ոսկրներ, ոսկրոտիք. os [եզ. عظم] 2. Մեծամեծք. les grands [եզ. عظيم].

عظم { ʿազմ [-] Ոսկր. os [յզ. عظام]. ظفر — եղնգամսին ոսկր. unguis. لامى — երկճիւղ ոսկր. hyoïde. كتف — ուսոսկր. omoplate. خفاشى — و تكى — սեպակերպ ոսկր գանկի. sphénoïde. عذارى — լծոսկր. zygoma.

عظما { ʿուզամա* [-] 1. Տե՛ս voir عظمى 2. ʿու-զամա Մեծամեծք. les grands, illustres [եզ. عظيم].

عظمت { ʿազամէթ* [-] 1. Մեծութիւն, վե-հութիւն. grandeur, magnificence 2. Գեղեցկութիւն. faste 3. Մեծամտութիւն, փքացում. fierté, orgueil.

عظمتلى { ʿազամէթլի [թ] 1. Գեղեցկազարդ. fastueux 2. Մեծամիտ, փքացող. fier, orgueilleux.

عظموت { ʿազամութ*[-]Մե-ծաշուք փառաւորութիւն. magnificence.

عظمى { ʿուզմա* [-] Ամենամեծ. le plus

grand [իզ. عظيم] ։

عظم { ʻազիմ [–] Մեծ . grand [عظمت էն] [իզ. عظيمه] [ջմ. عظام ، عظما] ։

عظيمه { ʻազիմէ* [–] Մեծ, Հսկայ գործ. ouvrage énorme.

عفائف { ʻաֆաիֆ* [–] ջմ. عفيفه. pd. عفيفه ։

عفاريت { ʻաֆարիթ* [–] ջմ. عفريت. pd. عفريت

عفاص { ʻաֆֆաս [–] Խիստ. Պնդակած, austère.

عفت { ʻըֆֆէթ* [–] Ա. Ըզգաստութիւն, ողջախոհութիւն. chasteté, pudeur, continence Բ. Պարկեշտութիւն, ողջախոհութիւն. honnêteté, sobriété.

عفتلو { ʻըֆֆէթլիւ— عفتلى ʻըֆֆէթլի[ի] Ա. Զգաստ, սուրբ. pudique, chaste Բ. Պարկեշտ, ողջախոհ. honnête, sobre.

عفريت { ʻըֆրիթ* [–] Սատանայ, դև. démon [ջմ. عفاريت] ։ كسلك — կատղիլ. devenir furieux.

عفص { ʻաֆս [–] Քոս. gale.

عفل { ʻաֆըլ[–] էիլ. Մսուռ այտուռմ. sarcome : ى — — մսուռ. sarcomateux.

عفن { ʻաֆին [–] Նեխուռ, փտած. putride, septique [իզ. عفنيه] ։

عفو { ʻաֆվ[–] Ա. Ներում. pardon Բ. Ներել. pardonner Գ. Ազատ կացուցանել. exempter.

عفو { ʻաֆուվվ[–] Ներողամիտ, indulgent.

عفونت { ʻուֆունէթ*[–] Ա. Նեխութիւն. putridité Բ. Բորբոքում. inflammation: لى — նեխած. putréfié. բորբոքած. enflammé.

عفونتلنمك { ʻուֆունէթլէնմէք [ի] Ա. Նեխիլ. se putréfier Բ. Բորբոքիլ. s'enflammer.

عفيف { ʻաֆիֆ [–] Ա. Զգաստ, սուրբ. chaste, pur [عفت էն] [իզ. عفيفه] Բ. Պարկեշտ, ողջախոհ. honnête, intègre.

عقائد { ʻաքաիտ* [–] Հաւատոյ Հիմնական բանագրութիւնք. dogmes [եզ. عقيده] ։ — علم կրօնագիտութիւն. catéchisme.

عقاب { ʻըգաբ [–] Ա. Պատիժ. punition Բ. ʻուգաբ Արծիւ. aigle.

عقار { ʻաքար [–] Կալուած bien-fonds, im-

meuble [յգ. عقارات]։

عقاقير { ՙաքաքիր* [—] Բժշկ. կանկան արմատք. racines médicales.

عقارب { ՙագարիպ* [—] յգ. Աքրէպ. pd. عقرب ։

عقب { ՙաքապ [—] 1. Կրունկ. talon 2. Որդի, Թոռ. fils, petit-fils [յգ. اعقاب] 3. Անմիջապէս յետոյ. immédiatement après.

عقبا { ՙուքպա* [—] Հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde, l'éternité.

عقبه { ՙաքապէ*[—] Սերունդ, զարմ. postérité.

عقد { ՙագտ [—] 1. Կապել. lier, nouer 2. Կնքել. conclure 3. Կնքում. conclusion 4. Պայմանադրել contracter 5. Պայմանադրութիւն. pacte, contrat [յգ. عقود] 6. Պսակ. mariage 7. ՙուքատ յգ. عقده. pd. عقده ։ Առոյ. — مجلس Ժողով կազմել. tenir conseil. حل و — امور Գործոց վարչութիւն. administration des affaires. ازدواج — Ամուսնանալ. contracter un mariage, se marier.

عقده { ՙուքտէ*[—] 1. Կապ, lien, nœud [յգ. عقد] 2. Հանգ. Խոյլ, Հանգոյց. ganglion 3. Վարմունք. nœud 4. Կնճիռ. complication: عقدهٔ اللسان Թոթովող լեզուի ծայրին մէջը. pépie.

عقدی { ՙուքտի [—] 1. Խանգոյն. ganglionnaire [յգ. عقدیه] 2. Հանգուցաւոր. noueux.

عقدیه { ՙուքտիյէ*[—] Կաշէ. nodus.

عقر { ՙաքր, ՙուքր [—] Անզաւակութիւն. aciésie.

عقرب { ՙագրէպ [—] 1. Կարիճ. scorpion [յգ. عقارب] 2. Սլաք ժամացոյցի. aiguille de montre.

عقل { ՙագլ [—] 1. Խելք, միտք. esprit, intelligence [յգ. عقول] 2. Բանականութիւն, դատողութիւն. raison, jugement, bon sens.

Առոյ. ا — Խորհուրդ յղանալ. avoir une idée. — صیغار Հասկանալի. compréhensible. Հաւանական. probable. — نده طوتمق ' — نده او միտք պահել. tenir en mémoire. — اوکرتمك Խրատ տալ donner conseil. — ی ایرمك ' — ی کسمك ' — ی آلمق Կարենալ հասկնալ. pouvoir comprendre, saisir. — سنه کلك Խելագարիլ. perdre la tête. — ی

بار ؛ باشنده — [illegible], [illegible]. sensé. — بيلق [illegible]. se convaincre. — كلك باشنه — [illegible]. revenir à soi. — خواجه‌سى [illegible]. conseiller. — آدملر — لو [illegible] raisonable.

عقلاء { [illegible] [ع] جم. عاقل. pd. عاقل ؛

عقلاً { [illegible] [ع] [illegible], [illegible]. d'après la raison.

عقلسز { [illegible] [ف] ۱. [illegible]. insensé ۲. [illegible]. sans raison ؛ — لق [illegible]. bétise.

عقللى { [illegible] [ف] ۱. [illegible]. intelligent ۲. [illegible]. raisonnable : — لق [illegible], [illegible]. intelligence, prudence.

عقلى { [illegible] [ع] [illegible], [illegible]. intellectuel. basé sur la raison, rationnel [مؤ. عقليه] [جم. عقليات] ؛

عقم { [illegible] [ع] [illegible] stérilité.

عقماء { [illegible] [ع] جم. عقيم. pd. عقيم ؛

عقوبات { [illegible] [ع] جم. عقوبت. pd. عقوبت

عقوبت { [illegible] [ع] ۱. [illegible]. punition [جم. عقوبات] ۲. [illegible]. torture, supplice.

عقود { [illegible] [ع] جم. عقد. pd. عقد ؛

عقور { [illegible] [ع] [illegible]. mordant.

عقول { [illegible] [ع] جم. عقل. pd. عقل ؛

عقيب { [illegible] [ع] [illegible]. immédiatement après.

عقيده { [illegible] [ع] [illegible]. dogme [جم. عقائد] ؛ — شكرى [illegible]. caramel.

عقيق { [illegible] [ع] [illegible]. cornaline [illegible] ؛

عقيم { [illegible] [ع] [illegible]. stérile [مؤ. عقيمه] ؛

عكا { [illegible] [ع] [illegible]. saint Jean d'Acre.

عكام { [illegible] [ع] [illegible]. employé chargé de surveiller les tentes.

عكس { [illegible] [ع] ۱. [illegible]. revers ۲. [illegible]. reflet ۳. [illegible], [illegible]. contraire ۴. [illegible]. renver-

sement: Ա...: ۱ — ցոլանալ refléter. արձագանգ տալ, հնչել faire écho, retentir. հասնիլ parvenir. صدا — արձագանգ. écho. عمل — ، تأثير — հակազդեցութիւն. réaction. بالعكس ، ـنه ، — ر ընդհակառակը. au contraire. انداز او ، — پذير او — արձագանգ տալ. faire écho.

عكسى { ʻագսի [ա] 1. Հակառակ. contraire 2. [բ.գ.] Այլանդական. excentrique 3. Ձախողակի. sans succès: ـلك — հակառակութիւն. contrariété. ձախողութիւն. adversité, insuccès.

علاء { ʻալա [ա] Բարձրութիւն. élévation.

علائق { ʻալաիգ* [ա] յգ. علاقهի. pd. علاقه ،

علائم { ʻալաիմ* [ա] Նշաններ. signes, indices [եզ. علامت] ، سما — ծիածան. arc-en-ciel. جويه — մթնոլորտական երևոյթք. météores.

علات { ʻալաթ*[ա] յգ. علتի pluriel de علت ،

علاج { ʻիլաճ [ա] Դեղ, դեղորայ. médicament, remède: ۱ — դարմանել. remédier. پذير — բուժելի. curable. — ى ... անճար դեղի. sans remède.

علاقوى { ʻալաքավի [ա] Յիշ. Այրատակցական. sympathique [Յէ. علاقويه].

علاقه { ʻալաքա*[ա] 1. Յարաբերութիւն, առընչութիւն. relation, rapport [յգ. علائق] 2. Կապակցութիւն. attachement 3. Սէր, սիրահարք. amour 4. Պահանջում, իրաւունք. prétention, droit 5. Յիշ. Այրատակցութիւն. sympathie 6. Գրգռ. Ցարամերձութիւն. affinité: ۱ — սիրահարիլ, սիրել. s'amouracher.

علاقه‌دار { ʻալաքատար [ա] Շահ ունեցող, շահակից. ayant cause. interressé [յգ. علاقه‌داران].

علام { ʻալլամ [ա] Ամենագետ. qui sait tout

علامات { ʻալամաթ* [ա] յգ. علامتի. pd. علامت،

علامت { ʻալամեթ* [ա] 1. Նշան, նշանակ. signe, indice, symbole [յգ. علائم ، علامات] 2. Երեւոյթ. phénomène.

علامه { ʻալլամէ*[ա] 1. Բազմահմուտ. savant, érudit [յգ. علامه‌لر] 2. ʻալամէ Նշան. signe.

علاء { 'ալաՆի [-] Յայտ յայտնութիւն. évi-
nt, manifeste [էզ. علانيه].

علانيه { 'ալանիյէթ* [-] Յայտ յայտնութիւ-
թիւն, հրապարակութիւն.
idence, notoriété, pub-
ité, divulgation.

علاو { 'իլավէ* [-] 1. Յաւելուած, յաւել-
ած. supplément[յգ. علاوات]
Աւելցնել. ajouter: — ل
աւելուածաւոր. muni,suivi
un supplément.

غلب { 'ուլպէ* [-] Տուփ.
Պատեան, պատիճ.
psule: علبي պատենաւոր.
psulaire.

علت { 'ըլլէթ, 'իլլէթ*[-] 1.
Հիւանդութիւն.
ախտ. maladie, mal, affec-
on [յգ. علل] 2. Թերութ-
իւն. vice, défaut 3. Պատ-
ճառ. cause: Առց. — حروف
ք. փոփոխելի գիրք որք են
و ى և մերթ ء. les lettres
و ى et tantôt ء qui su-
sent des changements.
ان — յատկախտութիւն.
iopathie. — افرنجية جلديه
ւրթոյին գաղղիական ախտ.
yphilide. — لي ախտաւոր,
հիւանդոտ. maladif. infirme.

علف { 'ալէֆ [-] Խոտ,
կեր, խոտ. four-
rage, foin.

علق { 'ալագ [-] Տզրուկ.
sangsue.

علقه { 'ալագա* [-] Թանձ-
րացեալ մասն արեան.
ուտ. coagulum, grumeau.

علق { 'ալիգ [-] Մակարդա-
ցեալ (արիւն). gru-
meleux [էգ. علقيه].

علك { 'ըլք [-] Խէժ.
gomme.

علل { 'իլէլ, 'իլէլ* [-] յգ.
علة. pd. علت.

علم { 'իլմ [-] 1. Տեղեկու-
թիւն, ճանօթութիւն.
information, connaissance
[յգ. علوم] 2. Գիտութիւն.
science: Առց. — و خبر ծա-
նուցագիր. déclaration. —
حال կրօնագիտութիւն. caté-
chisme. — ثروت ملل քաղա-
քային անտեսութիւն. éco-
nomie politique. — الارض
երկրաբանութիւն. géologie.
— الامراض ախտաբանութիւն.
pathologie.

علم { 'ալէմ [-] 1. Դրօշ,
դրօշակ. étendard
[յգ. اعلام] 2. Իգ. Յատուկ
անուն. nom propre.

علما { 'ուլէմա, 'իլէմա* [-]
1. Գիտնականք. sa-

vants [ﺝ. عالم] Յ. Վարդա-պետք աստուածաբանութեան, իրաւագիտութեան. docteurs en théologie, en jurisprudence.

علمدار { 'ալեմտար [ս] Դրօշակակիր. porte-étendard [յհ. علمداران]։

علمی { 'իլմի [ա] Գիտական scientifique [իգ. علميه]։ — طريق կրօնի գիտնաց ասպարէզ. carrière cléricale des ulémas.

علناً { 'ալենէն[ա] Հրապարակաւ. publiquement.

علنی { 'ալենի [ա] Հրապարակային. publique [իգ. علنيه]։

علنيت { 'ալենիյեթ*[ա] Տե՛ս voir علانيت ։

علو { 'ալէվ [ս] Բոց. flamme.

علو { 'ուլուվվ [ա] Բարձրութիւն, մեծութիւն. hauteur, grandeur: جناب — վեհանձնութիւն. magnanimité. همت — բարձր խնամք. grand soins.

علوفه { 'ուլուֆէ* [ա] Թոշակ, ամսականք. solde, appointement.

علوکش { 'ալէվքէշ [ս] Բոցածաւալ. flamboyant.

علوکیر { 'ալէվկիր [ս] Բոցավառ. enflammé.

علولندرمك { 'ալէվլէնտիրմէք [թ] Փորփոքել, բոցավառել. enflammer.

علولنمك { 'ալէվլէնմէք [թ] Փորփոքիլ. s'enflammer.

علوم { 'ուլում*[ա] Գիտութիւնք, ուսմունք. sciences [եզ. علم]։

علوی { 'ուլվի[ա] Յ. Բարձր, վերին. haut, élevé [իգ. علويه] Յ. Երկնային céleste [յհ. علويات] Յ. 'Ալիական. du secte d'Ali.

علويات { 'ուլվիյեթ* [ա] Վսեմ, երկնային բանք. choses sublimes, céleste [եզ. علوی]։

علويان { 'ուլվիյան [ա] Յ. Աստեղք. étoiles Յ. Հրեշտակք. anges.

علويت { 'ուլուվվիյեթ* [ա] Բարձրութիւն, վեհութիւն. élévation, sublimité.

علی { 'ալի [ա] Յ. Բարձր, վսեմ: haut, sublime [اصـ علو] [իգ. عليه] Յ. Ալի. Ali: Ալոյ. الاعلى — շատ աղէկ. très bien. دولت — օսմանեան պետութիւն. Empire Ottoman.

عل { ʻալէ Արաբերէն բառ ԱԼ յօդին առաջ եկած ատեն կ'արտա-
սանուի. devant l'article ال
prononce (alé). [—] 1. Վրայ. sur 2. Համեմատ. selon
Մէջ. dans, en 4. Հակառակ. contre: Ալ. العاده —
սովորաբար. comme
ordinaire. التحقيق — Իրաւ-
ցնէ. en vérité. الاتصال —
Մէկ տեղ. continuellement
التفصيل — وجه التفه
Մանրամասնօրէն. en détail.
كل — ʻալէ յէ Հալէ .
Այդ ամենը. couci-couci.

علا { ʻալա* [—] Ամենա-
բարձր, վեհ: le plus
haut, sublime [Ի. عالي] .

عليق { ʻալէք [—] Պատատ (չաք-
մաք թփէն). lise-
ron: فصيلة — Պատատուկեր.
convolvulacées.

عليك { ʻալէյքէ [—] Քեզ
վրայ. sur toi.

عليكم { ʻալէյքէմ [—] Ձեր
վրայ. sur vous.

عليل { ʻալիլ [—] 1. Անառող-
ջ. maladif [علة] [Ի. علة] 2. Հիւանդ.
malade 3. [Ի. Կ.] Կոյր. a-
veugle.

عليم { ʻալիմ [—] Գիտող ա-
մենայնի. qui sait
tout, omniscient: — خدا
Աստուած գիտէ Dieu le sait.

عليون { ʻալլիյուն [—] Տես
voir عليه.

عليه { ʻալիյյէ* [—] Բարձր .
haut [Ի. عالي].

عليه ʻալէյհի { [—] 1. Անոր
վրայ. sur lui
عليها ʻալէյհա } 2. Անոր դէմ
contre lui.

عليهم ʻալէյհիմ { [—] 1. Ա-
նոնց վրայ.
عليهما ʻալէյհիմա } sur eux
2. Անոնց
դէմ. contre eux.

عليين { ʻիլլիյին [—] 1. Դրախ-
տի ամենագեղեցիկ մի
տեղւոյն անունն է. nom du
plus bel endroit du Para-
dis 2. Եօթներորդ երկնքի
տեղւոյ մը անունն է. nom
d'un lieu au septième ciel.

عم { ʻամմ [—] Հօրեղբայր .
oncle paternel.

عم { Համառօտութիւն
عليه السلام (ողջոյն անոր)
ի. ab. de عليه السلام (salut à lui)

عما { ʻամմա [—] Տես voir
عمى .

عماد { ʻըմատ [—] Նեցուկ ,
սիւն. support, ap-
pui, colonne [յղ. عمد] .

عمارت { ʻիմարէթ عماره ʻիմա-
րէ*[—] 1. Շէնու-
թիւն. culture, état floris-

sant 2. Թաբիէդաշխանեկան խա-
հանոց յորմէ կերակրոց կը
բաշխուի նկանակ, ապուր և
քրքմագոյն բրինձ.cuisine de charité où l'on distribue aux pauvres des miches, du potage, et du pilau assaisonné de safran.

عمال { 'ամմալ* [ա] ըք. عامل
{ ի. pd. عامل :

عامه { 'իմամէ* [ա] 1. Ա-
{ պարանչ, փաթթոց turban 2. Ծխափողի գլուխ. bouquin, embouchure.

عمان { 'ումման [ա] Խորին
{ ծով.mer profonde:
— بحر Հնդկային ովկիանոս. océan Indien.

عمد { 'ամտ [ա] 1. Դիտաւում
{ intention 2. Կան-
խամտածութիւն. préméditation, propos délibéré.

عمداً { 'ամտէն [ա] Դիտմամբ
{ à dessein.

عمده { 'ումտէ* [ա] Յենա-
{ րան. appui.

عمر { 'ոմր, 'ումուր [ա]
{ Կեանք, կենդանու-
թիւն. vie, existence: — عمر سورمك կեանք վարել. mener vie. vivre.

عمر { 'ոմէր [ա] Օմէր,
{ Հոմերոս. Omar, Homère.

عمران { 'ումրան, 'ամրան [ա]
{ Շէնութիւն. état de prospérité. culture.

عمرو { 'ամր [ա] Ամր (ա-
{ նուն). Amr(nom).

عمزاده { 'ամզատէ [պ] Հօ-
{ րեղբօրորդի. cousin (e), germain (e).

عمق { 'ումգ [ա] Խորութիւն
{ profondeur.

عمل { 'ամէլ [ա] 1. Գործ:
{ action, œuvre [ըք. اعمال] 2. Գործադրութիւն : pratique 3. Բժշ. Գործողութիւն. opération 4. Գործել, վարուիլ. opérer, agir 5. Փխ. Վարել. régir 6. Մաքրում. purgation: Ասոյ. عمل ویرمك — փորը երթալ. aller à la selle.

عملمانده { 'ամէլմանտէ [պ]
{ Գործելու ան-
կարող, անգործ, անկար. qui n'est plus en état de travailler, invalide[ըք.عملماندكان]

عملاً { 'ամէլէն [ա] Գործով,
{ արդեամբ. par fait.

عمله { 'ամէլէ* [ա] Գործա-
{ ւորք, բանուորք. ouvriers [եզ. عامل].

عملى { 'ամէլի [ա] Գործնա-
{ կան. pratique [էգ. عمليه].

عمليات { 'ամէլիյաթ* [ա] Ա· Գործողութիւնք· (op)érations Բ· Գործնական արուեստ· la pratique: يد — ձեռնածութիւն· (m)anipulation.

عموجا { ամուճա [ի] Հօրեղբայր· oncle paternel. زاده — Հօրեղբօրորդի (co)usin germain.

عمود { 'ամուտ [ա] Ա· Սիւն· colonne [յգ· اعمدة] Բ· Ուղղահայեաց· perpendiculaire Գ· Գլխաւոր մասն ծառոց և անկոց· pivot: فقارى — ողնայար· colonne vertébrale.

عمودا { 'ամուտան [ա] Ա· Ուղղահայեաց կերպով· perpendiculairement Բ· Ուղղակի· directement.

عمودى { 'ամուտի [ա] Ուղղահայեաց· ուղղաձիգ· perpendiculaire, (v)ertical [իգ· عمودية]·

عموم { 'ամում [ա] Ա· Հասարակութիւն, ընդհանրութիւն· communauté, universalité Բ· Ժողովուրդ, հասարակութիւն· (p)ublic Գ· [ի·գ] Ընդհանուր, ամենայն· tous: على العموم — Հասարակաւ, ընդհանրապէս· en général, généralement.

عمومى { 'ամումի [ա] Ա· Ընդհանուր, général [իգ· عمومية] Բ· Հասարակաց· commun, public.

عموميت { 'ամումիյէթ* [ա] Ընդհանրութիւն· généralité: اوزره — ընդհանուր առմամբ· en général.

عمه { 'ամմէ* [ա] Հօրաքոյր· tante.

عمى { 'ամա [ա] Ա· Կուրութիւն· aveuglement, cécité Բ· 'ամի· Կոյր· aveugle [յգ· عميان]·

عميا { 'ամյա [ա] Կուրութիւն· aveuglement [[illegible]. 'ամյա]: على العميا [illegible]· կոյր զկուրայն· à l'aveugle. Մերձաւոր հաշուով· approximativement, à tâtons.

عميق { 'ամիգ [ա] Խոր, խորին· profond [عمق են] [իգ· عميقه]·

عميم { 'ամիմ [ա] Ընդհանուր, հասարակաց· général, commun [عموم են] [իգ· عميمه]

عن { 'ան [ա] Նախդիր բացառական· préposition d'ablatif: Առաջ· — قريب մօտերս· prochainement. قصد — դիտմամբ· à dessein. يد — ձեռամբ· par l'entre-

mise. — جهل — անգիտու-թեամբ. sans le savoir. insciemment.

عنا { 'անա [—] Տառապանք peine, souffrance.

عناب { 'իւննապ [—] Յու-նապ. jujube.

عناد { 'ինատ [—] ա. Յամառ-ութիւն. obstination, entêtement ‖ ա. Յամառ-իլ. s'obstiner.

عنادجی { 'ինատճը [ի] Յա-մառ. obstiné, opiniâtre, entêté: —لق — յամառութիւն. entêtement.

عنادل { 'անատիլ* [—] յգ. عندلیب. pd. عندلیب

عناصر { 'անասըր* [—] յգ. عنصر. pd. عنصر

عناقید { 'անաքիտ* [—] յգ. عنقود. pd. عنقود

عناکب { 'անաքիպ* [—] յգ. عنکبوت. pd. عنکبوت

عنان { 'ինան [—] Սանձ, երասանակ: rênes, bride [յգ. اعنّه]: — ریز او — սանձարձակ թողուլ. lâcher les rênes. —کش او — կասեցնել. arrêter.

عنانت { 'անանէթ* [—] Էգ. Չուզաւորելու անկարութիւն, շուշանդամութիւն. impuissance, frigidité.

عنایات { 'ինայաթ* [—] յգ. عنایت. pd. عنایت

عنایت { 'ինայէթ* [—] Շնորհ, պարգեւութիւն. bonté, faveur, grâce [յգ. عنایات]

ا — ' یبورمق — շնորհել. accorder. الله — Աստուած հասնի կ'ըսուի). que Dieu vous vienne en aide.

عنایتکار { 'ինայէթ- քեար [—] } Շնորհող, պարգեւող. qui donne, généreux, charitable.

عنایتلو { 'ինայէթ- լու [ի] }

عنایة { 'ինայէթէն* [—] Իբր շնորհ. de grâce.

عنب { 'ինէպ [—] Խաղող. raisin [յգ. اعناب].

— حامل հատապտուղ. baccifère. — بنت գինի. vin. الدب — արջու խաղող. arbousier. الذئب — շնախաղող. morelle.

عنبر { 'անպէր [—] Յանպար. ambre: — بوی '— بار — յանպարաբուրեալ, յանպարաբոյր. qui répand une odeur d'ambre.

عنبربارس { 'անպէրպարիս [ի] Մորենի, ծոր. berberis, épine-vinette.

عنبری { 'անպէ-րի [—] } Յանպարաբուրեալ ambré, parfumé d'ambre.

عنبرین { 'անպէ-րին [ի] }

عنبریه { 'անպէրիյէ* [ـ] քաղցրօղի·rossolis

عنبیه { 'ինէպիյէ*[ـ] 1· Խաղողաձև պալարամ· :aphylôme 2· Խաղողենի, ապրուստ աչան· uvée.

عنتری { 'անթէրի [ի] Տե՛ս voir انتاری.

عند { 'ինտ ('ինտէ ال ի ա- ռաջ) [ـ] 1· Քով· au- rès, chez 2· Ըստ· d'après :· Ժամանակ· à, pendant, n cas de.

عندلیب { 'անտէլիպ [ـ] Սո- խակ· rossignol ‡· عنادل].

عندی { 'ինտի [ـ] Ըստ քը- մաց, Տնարաձոյ, ..ձա. inventé, controu- é, fictif [ծ· عندیات].

عنصر { 'ունսուր [ـ] Տարր· élément [ծ·عناصر] — ' ـى — տարրական· élé- ıentaire.

عنصل { 'ունսուլ [ـ] Մը- կնդեղ· scille.

عنعنه { 'ան'անէ* [ـ] Աւանդութիւն.tradition

عنف { 'ունֆ [ـ] Կոշտու- թիւն, անպիտութեան, բռնութիւն. brus- ıerie, rudesse, violence.

عنفوان { 'ունֆուան [ـ] 1· Սկիզբ· commen- cement 2· Մատաղութիւն, ծաղիկ· fleur: شباب — ծա- ղիկ հասակ· fleur de l'âge.

عنف { 'անիֆ [ـ] Խիստ, կոշտ, բուռն. brus- que, violent [ծ· عنفیه].

عنق { 'ունուգ [ـ] Վիզ· cou [ծ· اعناق].

عنقاء { 'ունգա* [ـ] Փիւնիկ· phœnix.

عنقود { 'ունգուտ[ـ] 1· Ողկոյզ· grappe [ծ· عناقید] 2· Կոյզ (գրաստաց ամեն տիք է)· grappe.

عنکبوت { 'անքեպուտ* [ـ] Սարդ· araignée [ծ· عناکب]: ی— 'ـى— անքե- սարդոստայնի· arachnoïde.

عنوان { 'ունուան[ـ] 1·Տիտղոս·titre 2·Մակ- դիր, պատուանուն ․․ titre honorifique.

عنود { 'անուտ [ـ] Յամառ· obstiné , entêté [عناد էն] [ծ· عنودین].

عنوه { 'անուէ* [ـ] Բռնու- թիւն· force, vio- lence: عنوة բռնի par force.

عنها { 'անհա* [ـ] Անկից· de lui: Ա.... منها — այսպէս թէ այնպէս· de ma- nière ou d'autre.

عنید { 'անիտ [ـ] Յամառ. obstiné [عناد էն].

عنيف { ՚անիֆ [ա] կոպիտ, խիստ. violent, dur

عنين { ՚ինին[ա] Բնէ. Ճուշ- անդամ, ապիկար. impuissant [عنانه են]։

غوائب { ՚ավաիպ* [ա] յգ. عيبի. pd. عيب ։

عوائد { ՚ավաիտ* [ա] յգ. عائدهի. pd. عائده ։

عوائق { ՚ավաիգ* [ա] յգ. عائقهի. pd. عائقه ։

عوارض { ՚ավարըզ* [ա] Արկած, aventures, accidents [եզ. عارضه]։

عوارف { ՚ավարիֆ* [ա] Շնորհներ faveurs

عواطف { ՚ավադըֆ* [ա] Շնորհներ, բարութիւնք. bontés, grâces, faveurs [եզ. عاطفه]։

عواقب { ՚ավաքըպ* [ա] յգ. عاقبتի. pd. عاقبت ։

عوالم { ՚ավալիմ* [ա] Աշխարհներ. mondes, contrées [եզ. عالم]։

عوام { ՚ավամմ* [ա] Հասարակ մարդիկ. ռամիկք. bas peuple [եզ. عامه]։

عوامله { ՚ավամիլ* [ա] յգ. عاملի. pd. عامل ։

غوج { ՚ըվէճ, ՚ավէճ[ա] Թիւրութիւն. obliquité

عود { ՚ավտ [ա] Վերադառնալ. retourner.

عود { ՚ուտ, ՚էօտ [ա] 1. Հալուէ. aloès 2. Վին, քնար. luth.

عورت { ՚ավրէթ* [ա] 1. Ամօթոյք. parties honteuses 2. [Բ. Է.] Կին, կողակից. femme, épouse.

عوض { ՚ըվազ [ա] 1. Փոխարէն, փոխարինութիւն. compensation 2. Վարձք. rétribution.

عوعوه { ՚ավ՚ավէ* [ա] Հաչիւն. aboiement

عوق { ՚ավգ [ա] 1. Խափանել, արգելուլ. empêcher 2. Յապաղել. retarder 3. Յապաղում. retard.

عون { ՚ավն [ա] Օգնութիւն. aide, assistance : بعون الله որ ՚ավնիլլահ օգնութեամբն Աստուծոյ. Dieu aidant.

عهد { ՚ահտ [ա] 1. Ուխտ, խոստում. vœu, pacte, promesse [յգ. عهود] 2. Դաշինք. traité 3. Ժամանակ, դար. temps, siècle: Ա— ։ — ուխտել, խոստանալ. vouer, promettre. — ولى գահաժառանգ. héritier du trône. — اولسونكه Կ'ուխտեմ որ. parole d'honneur que. je jure que.

عهدلشمق { ՙահտլաշմագ [Ք] Դաշնակցել. llier, se confédérer.

عهدنامه { ՙահտնամէ [պ] Դաշնագիր. traité, nvention.

عهد { ՙէհտ* [ա]. 1. Յանձնառութիւն. gagement, charge 2. *. personne 3. Սեպհականութիւն. possession : — ᐩ سندن ի գլուխ հանել. nir à bout.

عهو { ՙաճաւ* [ա] ձ. նախ. pd. عهد.

عيادت { ՙէյատէթ عیاده* [ա] Հիւանդի այցե. թիւն. visite au malade.

عيا { ՙէյաղ[ա]Ապաւինու. թիւն. refuge.

عيار { ՙայար [ա] 1. Կշիռ. poids 2. Յարգի. ար titre, aloi 3. Ճշգութիւն ժամացոյցի. précision d'une ntre 4. Յարմար աստի. ն. degré convenable : Ժամ. ۱ — ساعتی ժամացոյցը ել. ajuster une montre. • — կշիռը փոխել. es- er. — صاحب — ՙ— كيں ձիչ, գործունեայ. es- eur.

عيار { ՙայյար [ա] Նենգա. ւոր, խորամանկ. ru- sé, roué [յգ. عياره].

عياش { ՙայյաշ [ա] Գինեմոլ. biberon [عيش ն] [յգ. عياشه].

عيال { ՙիյալ* [ա] 1. Ընտա. նիք. famille [յգ. عائل] 2. [Ք.գ] Կողակից. é- pouse [ու.եւլ.] կثیرالعيال Ընտանիքը շատաւոր. d'une famille nombreuse.

عياله { ՙէյալէ* [ա] Ընտա. նիք պահել. en- tretenir une famille.

عيان { ՙայան [ա] Յայտնի, մերկ. évident, clair: عياناً աչքերի. à vue d'œil, visiblement.

عيب { ՙայպ [ա] 1. Թերու. թիւն, պակասու. թիւն. vice, défaut [յգ. عيوب ՙ عائب] 2. Ամօթ, նա. խատինք. honte, opprobre.

عيبجو { ՙայպճու [պ] Պար. սաւագէտ, քննա. դատիչ, քծնադատիչ. critique [յգ. عيبجويان].

عيبلامق { ՙայպլամագ[Ք] Ամբ. աստանել, պարսա. ւել. blâmer, reprocher.

عيبناك { ՙայպնաք[պ]Ամօթա. լից. déshonorant.

عيد { ՙէյտ [ա] Տօն, տօն օր fête, jour de fête, férie [յգ. اعياد].

عيديه { 'իյտիյէի* [-] Տօնա-կան. de fête, férié

عيسوى { 'իսեվի [-] Քրիս-տոնէական, քրիս-տոնեայ. chrétien [յդ. عيسويه] [յդ. عيسويون]:

عيسى { 'իսա [-] Յիսուս. Jésus.

عيش 'այշ / عيشه 'էյշէ { [-] 1. կենդա-նութիւն. vie 2. փափկակե-ցութիւն. vie de délices. mollesse.

عين { 'այն [-] 1. Աչք. œil [յդ. عيون] 2. Աղբիւր. source 3. Նոյն ինքն, ինք. lui-même, même 4. Ճար և նման. tout à fait pareil 5. Էր... Առաջքան մէ. une chose distincte 6. Անուն ع տառին. nom de la lettre ع 7. Ոսկի. or :

Ասաց. بعينه — 'ձշդիւ. exactement. — ى — ن Ճար և նման. tout à fait pareil. — نى آلمق — نى چكمك ' ընդօրի-նակել. copier. الفعل — բառի միջ արմատական երկրորդ տառը. deuxième lettre radicale d'un mot. الشمس — արեւակն. opale. صديق — عيد — ' սուտ բարեկամ: faux ami.

عينا { 'այնէն [-] Նոյնու-թեամբ. en nature, à la lettre, tel que.

عينى { 'այնի [-] 1. Աչքան, աչքային. oculaire [յդ. عينيه] 2. Ճիշդ. exacte-ment: اشياى — ‑ Մաքսի փո-խարէն առնուած վաճառք. objets reçus comme droit de douane.

عينيت { 'այնիյէթ* [-] Նոյ-նութիւն. identité.

عيوب { 'ույուպ* [-] յդ. عيب. pd. عيب.

عيوق { 'այուք [-] Այծ (կենդանակերպ) la Chèvre : چيقارمق — միչ վերին երկինն բարձրացնել. é-lever jusqu'au ciel.

عيون { 'ույուն* [-] յդ. عين. pd. عين.

غ

غ { ղայն. Քսանեւերկրորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt deuxième lettre de l'alphabet ottoman.

(Այս տառ թէ է և թէ ղէը հնչուի. cette lettre se prononce comme (g ou gh).

غائب { ղայիպ [=] 1. Աներեւութի. invisible [غيب էն] [յգ. غائب] 2. Բացակայ. absent 3. Կորսուած իր. chose égarée 4. Քեր. Գ. դէմք. troisième personne:
Ասաց. ا — կորսնցնել. perdre. ا — كنديى նուաղիլ, ուշաթափիլ. perdre les sens, perdre la tête. ئا — չերեւնալով. sans être vu.

غائبه { ղայիպէ* [=] Գաղտնիք secret, mystère [յգ. غوائب ، غائبات].

غائط { ղայիթ [=] Թրիք, կղկղանք. fiente, excrément: ى— 'ي— կըղկղային. fécal.

غائله { ղայիլէ* [=] 1. Աղէտ. calamité, malheur [յգ. غوائل] 2. Պատերազմ. guerre 3. Հոգ, նեղութիւն, մտատանջութիւն. souci, gêne, embarras: لى— աշխատեցուցիչ. embarrassant

غائى { ղայի [=] Վերջնական final [էգ. غائيه].

غابر { ղապիր [=] Ապառնի. futur.

غابط { ղապիթ [=] Նախանձող. envieux

غابن { ղապին [=] Խաբող, trompeur [غبن էն].

غاجر، غاجردى { խաճըր, խաճըրը Տէ՛ս voir غجر.

غادر { ղատիր [=] Վնասող, չար. qui nuit.

غار { ղար [=] Քարայր, քարանձաւ, այր. caverne, grotte, antre.

غارت { ղարէթ* [=] Աւարառութիւն. pillage.

غارديان { խարտիեան [է] Պահ-նորդ. guardien.

غارس { ղարիս [=] Տնկող. qui plante.

غاز { խազ [է] 1. Կազ. gaz [յգ. غازات] 2. Քարիւղ. pétrole 3. Կազ, շղարշ. gaze.

غازه { ղազէ, խազէ* [=] Սնգոյր. fard, rouge.

غازى { ղազի [=] Մահմետական կրօնի համար պատերազմող. guerrier qui combat pour la foi islamique [غزا էն] [յգ. غزاة]. حلواسى — անուշակ մը հրուշակ. espèce de pâte sucrée.

غازى { խազի կազային. gazeux [էգ. غازيه].

غاشيه { ղաշիյէ* [=] Տապճակ. housse.

غاصب { ղասիպ [=] Յափշտակող. ravisseur

, rapace [غصب էն] [իէ. غاصبه] [ըէ. غاصبين].

غاغه { գագա [ի] Կտուց. bec d'oiseau : بورون — կոր, արծուաքթն. aquilin.

غاغه‌لق { գագալամագ [ի] Կտցել. becqueter.

غافر { ղաֆիր [ա] Թողող. qui pardonne [غفران էն].

غافل { ղաֆիլ [ա] 1. Անհոգ-գույն, անուշադիր. qui n'ést pas sur ses gardes . inattentif [غفلت էն] 2. Անգէտ. ignorant 3. Անխոհեմ. imprudent : غافلا — անզգուշաբար. a l'étourdie.

غالب { ղալիպ [ա] 1. Յաղթող. victorieux [غلبه էն] [իէ. غالبه] 2. Հզօրագոյն. prépondérant : — كلك յաղթել, vaincre. ظن — առաւել հաւանական ենթադրելի կարծիք. l'opinion la plus accréditée.

غالبا { ղալիպա [ա] 1. Շատ անգամ. souvent 2. ղալիպա կարծեմ. je crois.

غالبانه { ղալիպանէ [ա] Յաղթողի պէս. en vainqueur, en triomphe.

غالبيت { ղալիպիյէթ* [ա] Յաղթութիւն victoire

غالوش { գալոշ [ի] Տե՛ս. voir قالوش.

غالي { ղալի [ա] Սուղ. cher [غلا էն] [իէ. غاليه].

غاليه { ղալիյէ* [ա] Մշկէ և յաւելուած հոտաւէտ բաղադրութիւն. parfum composé de musc et d'ambre.

غامر { ղամիր [ա] Աւերեալ. dévasté [հակ. عامر].

غامض { ղամիզ* [ա] Դժուարիմաց. մթին. difficile à comprendre. obscur [իէ. غامضه].

غانغرن { գանգրէն [ֆ] Փտութիւն մսոյ. gangrène.

غانم { ղանիմ [ա] Աւար քաղօղ qui butine. spoliateur [غنيمت էն] [ըէ. غانمين].

غاني { ղանի [ա] Հարուստ. riche [غنا էն].

غاوي { ղավի [ա] Մոլորեալ égaré [غوايه էն] [իէ. غاويه].

غايت { ղայէթ* [ա] 1. Վախճան, վերջ. fin 2. Ծայր. bout, extrémité 3. Ելք. issue 4. Կարի, յոյժ, խիստ. très, fort: — ب 'ـه— 'ده — գերազանցապէս. extrêmement. بی — անվերջ. sans fin. غاية الغايه կարի յոյժ. au plus haut degré.

غايده { գայտա [ի] Հովուական պարկ. cornemuse.

غب { կըպպը [ա] Յետոյ · après·

غبار { կուպար [ա] 1· Փոշի· poussière 2· Հող· terre : آلود — փոշոտեալ· couvert de poussière · — خاطر թախծութիւն. affliction

غباوت { կապավէթ* [ա] Թանձրամտութիւն.lourdeur d'ésprit, stupidité·

غبراء { կըպրա* [ա] Երկիր, գետին. terre, sol·

غبطه { կըպթէ* [ա] Նախանձ.émulation Ազն· آور — նախանձելի·enviable· ا — նախանձիլ. envier· كش — նախանձաւոր . émulateur, émule·

غبغب { կըպկըպ [ա] [illegible] · double menton·

غبن { կըպն [ա] 1· Խաբել· duper 2· [illegible] [illegible] · lésion·

غبي { կըպի [ա] Թանձրամիտ imbécile [غباوت էն] [էջ· غبيه] [ոյ· اغبيا]·

غثيان { կասէյան [ա] Նողկանք, սրտի խառնուած· nausée : ی — ‘ ‹ — նողկացուցիչ· nauséabond·

غجر { [illegible] غجردى [illegible] [թ] [illegible] grincemant·

غداء { կըտա [ա] 1· Սնունդ· aliment,nourriture , nutrition [ջի· اغذيه] 2· Բաժին ([illegible])· portion·

غذائى { կըտայի [ա] Սննդաբար· alimentaire, nutritif [էջ· غذائيه]·

غدار { կըտտար [ա] Խաբեբայ, անիրաւ, [illegible] [illegible] fourbe, cruel, méchant, perfide [غدر էն] [էջ· غداره]· لق — [illegible], անիրաւութիւն· perfidie, injustice·

غدالنمق { [illegible] [թ] Սնանիլ· se nourrir·

غدالى { [illegible] [թ] Սննդաբար· nutritif·

غدد { [illegible]* [ա] ջի· غده ի· pd· غده·

غدر { [illegible] [ա] 1· [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]· faire du tort· empiéter 2· [illegible], [illegible] tort, préjudice·

غدو { [illegible] [ա] Առաւ· [illegible] matin: بالغدو و الاصال առաւօտ և երեկոյ · matin et soir·

غده { [illegible]* [ա] Գեղձ· glande [ջի· غدد]·

غديد { [illegible] [ա] Գեղձիկ glandule·

غدير { [illegible] [ա] Լիճ· lac : ی — ‘ ‹ — [illegible]

ճայիճ. lacustre.

غراء { ղարրա* [ա] Պայծառափայլ. resplandissant [էգ. اغر ի].

غراء { ղարա [ա] ծիր. Սոսինձ. colle-forte : ــى ـ ــ սոսնձային. colloïde

غرائب { ղարայիպ* [ա] յգ. غريبه ի. pd. غريبه :

غراب { ղուրապ [ա] Ագռաւ corbeau [յգ. اغربه].

غرابت { ղարապէթ* [ա] Օտարութիւն, արտասովորութիւն. étrangeté: لغـ ـ օտարոտի, արտասովոր. étrange, extraordinaire.

غرابيه { ղուրապիյէ* [ա] կաթով, նշով և շաքարով շինուած անուշ մը քաքար. espèce de pâte préparé avec du lait, des amandes et du sucre.

غرار { ղարար [ա] Քուրձ. sac grossier.

غرافيت { կրաֆիթ [յ] Մուրճաքար. graphite.

غرام { ղարամ [ա] 1. Ցանկութիւն. passion, convoitise 2. կրամ [է] կրամ gramme.

غرامهٔ { ղարամէթիյէ* [ա] Համեմատական բաշխումով. en partage proportionnel.

ملحق. ...

غرب { ղարպ [ա] Արեւմուտք Occident, couchant

غربا { ղարպէն [ա] Արեւմուտքէն. d'ouest.

غربا { ղուրէպա* [ա] Պանդուխտք étrangers, émigrés [եզ. غريب].

غربال { ղըրպալ [ա] Մաղ. crible: ــى ـ մաղանման. cribleux.

غربت { ղուրպէթ* [ա] 1. Պանդխտութիւն. expatriation, pélerinage 2. Օտարութիւն. l'étranger: — ديار օտար երկիր. pays étranger. چيقمق ـ պանդխտիլ. quitter son pays, s'expatrier.

غربى { ղարպի [ա] Արեւմտեան. occidental [էգ. غربيه] [յգ. غربيون].

غرتلاق { կըրթլաք [թ] Հագագ, խռչափող, կոկորդ. gosier, larynx.

غرر { ղուրէր* [ա] յգ. غره ի. pluriel de غره.

غرس { ղարս [ա] 1. Տնկել planter 2. Տնկարկութիւն. plantation.

غرض { ղարազ [ա] 1. Նպատակ, դիտաւոր. but, intention [յգ. اغراض] 2. Ատելութիւն, ոխ. haine, rancune: — ى անշահախնդիր:

գէր. désintéressé.

غرضكار } ղարազքեար [պ] Ա. Ոխակալ, ոխա- կալ. rancunier Բ. Շահա- խնդիր, նպատակաւոր. vénal, qui a des arrière-pensées [Տե. غرضكاران] ؛ لق — Թշնամութիւն, չարակամու- թիւն. malveillance : ـلى — Թշնամական. malveillant.

غرغره } ղըրղըրէ* [ա] Կո- կորդի ողողում, խաղող. gargarisme.

غرفه } ղուրֆէ* [ա] Ա. Ափ մը ջուր. de l'eau dans le creux de la main [Տե. غرف] Բ. Տանիք. balcon.

غرق } ղարք [ա] Ա. Ընկղ- մել. plonger, noyer, submerger Բ. Լնուլ, յղփացնել. combler : او — ընկղմիլ. se plonger. couler bas. յղփանալ. être comblé.

غرقاب } ղարքապ [պ] Ջրոյ մէջ ընկղմած. plongé dans l'eau.

غرما } ղուրէմա* [ա] Պարտատէրք. créanciers [Եզ. غريم] ؛ — تسيم պարտապանին մէջ գոյքերուն պարտատերաց մէջ համեմատա- կան հաշուով բաժանումը. partage proportionnel des biens d'un débiteur entre les créanciers.

غروب } ղուրուպ [ա] Մայր մտնել. le coucher du soleil : ا — արեւը մայր մտնել. coucher.

غرور } ղուրուր [ա] Ունայ- նամտութիւն, մե- ծամտութիւն, հպարտութիւն. vanité, présomption, orgueil : طالمق — փքանալ. se gonfler d'orgueil.

غرور } ղարուր [ա] Պատրիչ. trompeur.

غروش } ղուրուշ [ա] Դահե- կան, ղրուշ. piastre: قاچ — لق քանի՞ դահե- կանի à combien de piastres.

غره } ղուրրէ* [ա] Ա. Ա- ռաջին օր ամսոյ. premier jour du mois Բ. Ընտիր մը ամբողջ. crème de, élite [Տե. غرر].

غريب } ղարիպ [ա] Ա. Զար- մանալի, տարօրինակ. étonnant, curieux, étrange [Յգ. غرائب] [Եզ. غريبه] Բ. Պան- դուխտ, նժդեհ. expatrié, émigré [Տե. غربا] ؛ لك — նժդեհութիւն. émigration, état d'un étranger. يكيت — նժդեհ. pélerin, émigré.

غريبه } ղարիպէ* [ա] Զար- մանալի, նորանշան

... chose étrange, extraordinaire [جم. غرائب] ։

غريزه { ... [—] ... nature.

غريزى { ... [—] ... naturel [مث. غريزيه] ։

غريق { ... [—] ա. ... plongé, enfoncé [غرقى ج] բ. ... comblé.

غريم { ... [—] ... créancier [غرامه ج] [جم. غرما] ։

غريو { ... [ղ] ..., ..., ... : cri, vacarme, tumulte.

غريوان { ... [ղ] ... criant.

غزا { ... [—] ... guerre sainte [جم. غزوات] ։ ا — ... ... (...) ... faire la guerre au nom de la religion (musulmane).

غزات { ... [—] ... غازى ... pd. غازى ։

غزال { ... [—] ..., ... gazelle [مث. غزاله] ։

غزته { ... [է] ... gazette, journal.

غزته جى { ... [է] ա. ... journaliste բ. ... débitant de journaux: ... journalisme

غزل { ... [—] ... ..., ... chanson érotique [جم. غزليات] ։ — خوان — ... poète lyrique.

غزللنمك { ... [է] ... se défeuiller.

غزليات { ... [—] ... غزل ... pd. غزل ։

غزو { ... [—] ... voir غزا ։

غزويات { ... [—] جم. غزا ... pd. غزا ։

غزير { ... [—] ... abondant.

غسال { ... [—] ... celui qui lave les morts [غسله ج] [مث. غساله] [جم. غساليں] ։

غسل { ... [—] ա. ... lavage բ. ... laver.

غسيل { ... [—] ... lavé.

غش { ... [—] ... fraude.

غشاء { ... [—] ա. ... couverture բ. ... membrane : بكارت — ... ... hymen.

غشائي { ղըշա՛յի [–] Թաղանթային. membraneux [հգ. غشائيه] ։

غشاوه { ղըշա՛վէ* [–] 1. Մածակոյթ. voile 2. Բիբ (բիբեր). dragon (dans l'œil).

غشي { ղըշի՛ [–] Բիւ. Նըւաղում. apsychie.

غصب { ղա՛սպ [–] 1. Յափշտակել. ravir, usurper, enlever 2. Յափշտակութիւն. enlèvement.

غصص { ղուսա՛ս* [–] յգ. غصه ի. pd. غصه ։

غصن { ղուսն [–] Ճիւղ, ոստ. branche, rameau [յգ. اغصان ' غصون] ։

غصون { ղուսու՛ն* [–] յգ. غصن ի. pd. غصن ։

غصه { ղուսսա, ղուսսէ* [–] Հոգ, անձկութիւն. chagrin, souci [յգ. غصص] ։ — مند ' — ناك ' — لی Վշտաբեկ. affligé.

غصين { ղուսէյն [–] Մանր ճիւղ, ոստ. ramuscule [յգ. غصينات] ։

غضاريف { ղազարի՛ֆ* [–] յգ. غضروف ի. pd

غضب { ղազապ, ղազէպ [–] Ցասումն, բարկութիւն. colère: ا — ' — كلك ցասնուլ. s'irriter. — ی الهك աստուածային պատուհաս. fléau. — لی ցասկոտ. irrité.

غضبان { ղազպա՛ն [–] Բարկացող. irrité.

غضبلنمك { ղազապլանմագ [ի] Զայրանալ, բարկանալ. s'irriter, s'indigner.

غضبناك { ղազապնա՛գ [դ] Բարկացող, ցասկոտ. irascible, emporté.

غضروف { ղուզրու՛ֆ [–] Աճառ, կռճիկ. cartilage [յգ. غضاريف] ։ — ی աճառային. cartilagineux.

غضنفر { ղազանֆէր [–] 1. Առիւծ. lion [յգ. غضنفران] 2. Կորիճ. homme courageux.

غضوب { ղազու՛պ [–] Բարկացող. irascible

غطا { ղըթա՛ [–] Ծածկոց, ծածկոյթ. voile.

غطس { ղաթս [–] 1. Ընկղմում. immersion 2. Ընկղմել, մխրճել. immerger.

غفار { ղաֆֆա՛ր [–] Մեծաներող, քաւող. qui pardonne, expie toujours [غفران] ։

غفران { ղուֆրա՛ն [–] Թողութիւն, քաւութիւն. pardon, expiation.

غفلت { ղաֆլէթ* [–] 1. Անուշադրութիւն, անմտադրութիւն. inattention,

inadvertance 2. Անփութութիւն. insouciance: علی الغفله յանկարծուստ. subitement, inopinément.

غفلة { ղաֆլէթէն* [–] Յանկարծուստ. subitement, inopinément.

غفور { ղաֆուր [–] Ներող. qui pardonne.

غفول { ղաֆուլ [–] Տե՛ս. voir غفلت.

غفیر { ղաֆիր [–] Բազում. nombreux.

غل { ղըլ [–] 1. Ատելութիւն. haine 2. ղուլ երկաթեայ անուր. carcan.

غل { ղըլ [թ] Մասնիկ որ հրամայականի աղդութիւն կուտայ. particule qui donne de force à l'impératif.

غلاء { ղալա [–] Սղութիւն. cherté: قحط و — սով. disette, famine.

غلات { ղալլաթ* [–] յգ. غله. pd. غله.

غلاظت { ղալաղէթ* [–] Տե՛ս voir غلظت.

غلاف { ղըլաֆ [–] Պատեան fourreau [յգ. غلف] 2. Ծածկոյթ. պահարան, enveloppe: ی —, یه — պատեանձև. vaginal.

غلام { ղուլամ [–] 1. Մանուկ, պատանեակ. garçon, jeune enfant [յգ. غلمان] 2. Գերի, ստրուկ. esclave.

غلامباره { ղուլամպարէ [պ] Մանկապիղծ. pédéraste, sodomite [յգ. غلامبارکان]: — لق արուագիտութիւն. pédérastie.

غلامی { ղուլամի [պ] Տե՛ս voir غلامباره.

غلبه { ղալէպէ* [–] 1. Յաղթութիւն. victoire [յգ. غلبات] 2. Տիրապետութիւն. domination 3. Յաղթել. vaincre: چالق — յաղթանակել. triompher.

غلبه‌لك غلبه‌لق { ղալէպէլիք, ղալապալըք [թ] Բազմութիւն. multitude, foule: — ا խափանել. obstruer. խռնուիլ. se rassembler.

غلتبان { ղըլթըպան [պ] Կաւատ maquereau.

غلط { ղալաթ [–] 1. Սխալ. erreur, faute [յգ. غلطات] 2. Թիւր, սխալ. erroné: Ա... 1 — սխալել. faire une faute. فهم — թիւրիմացութիւն. malentendu. مشهور — խծառանութիւն, ընդունուած սխալ.

barbarisme : — حس — պատրանք. illusion.

غلطان { [illegible] [գ] թաւալելով. en roulant.

غلطیده { [illegible] [գ] թաւալած. roulé.

غلظت { [illegible] [ա] 1. թանձրութիւն. épaisseur 2 բռ. խտութիւն, հոծութիւն. compacité.

غلغله { [illegible] [ա] Աղմուկ, շշուկ. bruit, tapage.

غلفه { [illegible] [ա] թլփատութեան մորթ. prépuce.

غلمان { [illegible] [ա] յգ. غلامի. pd. غلام.

غلو { [illegible] [ա] 1. Չափազանցութիւն. excès, exorbitance 2. Անհնազանդութիւն. insoumission 3. Խրոխտութիւն, Հպարտութիւն. orgueil.

غلوانیت { [illegible] [ա] Գալվանութիւն galvanisme.

غله { [illegible] [ա] 1. Արմտիք, Հունձք. denrée, grains, récolte[յգ. غلات] 2. Եկամուտ. revenu.

غلیان { [illegible] [ա] 1. Եռացում, եռանդ. bouillonnement, effervescence 2. Եռալ. bouillir.

غلیظ { [illegible][ա] 1. թանձր épais [էն غلظت] [յգ. غلیظه] 2. բռ. Հոծ, խիտ. compact 3. կոշտ. grossier, bruit.

غم { [illegible] [ա] Հոգ, ցաւ, վիշտ. souci, chagrin. affliction [յգ. غموم]. 1 — ' ێمك — Հոգ ընել, ցաւիլ.se soucier,regretter. — آلود վշտագին. affligé. — دفع 1 տրտմութենէ ազատիլ, ըզբօսնուլ, se soulager, se distraire.

غماز { [illegible] [ա] Քսու, մատնիչ, մատնիչ. rapporteur, délateur, traître [յգ էն] [յգ. غمازه]. — لق քսութիւն, մատնութիւն. dénonciation, délation, trahison.

غمخانه { [illegible] [գ] Սգոյ տուն. maison de deuil.

غمخوار [illegible] } [գ] թախծեալ, տրտում affligé, triste[յգ غمخواران
غمدیده [illegible] } غمدیدگان] .

غمز { [illegible] [ա] 1. Խփում, ակնարկ. clignement 2. Քսութիւն. délation.

غمزدا { ղամզիտա [դ] Տրտմութիւն փարատող. qui dissipe le chagrin.

غمزده { ղամզիտէ [դ] Վշտահար. affligé, chagriné [յգ. غمزدگان].

غمزلق { ղամզըլամագ [թ] Մատնել trahir, dénoncer.

غمزه { ղամզէ* [ա] 1. Հայեացք աչաց ծայրիւ. regard oblique 2. Գաղտագողի և քաղցր հայեցուած. œillade.

غمسز { ղամսըզ [թ] Անհոգ, անփոյթ. nonchalant, insouciant.

غمکسار { ղամկիւսար [դ] 1. Ցաւերն փարատող. qui chasse les chagrins 2. Մխիթարիչ. consolateur, adoucissant : — محب Մտերիմ. ami, intime.

غمکین / غمناك { ղամկին / ղամնաք [դ] Վշտացեալ, տրտմագին, ցաւագին. affligé, triste.

غموم { ղումում* [ա] յգ. غم ի. pd. غم.

غنا { ղինա [ա] 1. Հարստութիւն. richesse 2. Գոհացում. contentement: — كلك բաւել. suffire.

غنائم { ղանայիմ* [ա] յգ. غنيمت ի. pd. غنيمت.

غنج { ղունճ [դ] Զզուանք. minauderie.

غنچه { ղունճէ [դ] Կոկոն. bouton de fleur [յգ. غنچها] [ղունճէհա. ղօնճա].

غنغرن { ղանղրէնա [ի] Փտութիւն. gangrène.

غنم { ղանէմ [ա] Ոչխար mouton [յգ. اغنام].

غنوده { ղունուտէ [դ] Քնացած. endormi.

غنه { ղուննէ* [ա] Ռնգային ձայն. son nasal.

غنی { ղանի [ա] 1. Հարուստ, ճոխ. riche, opulent [յգ. اغنيا] 2. [թ.գ] Առատ. abondamment.

غنيمت { ղանիմէթ* [ա] Աւար. butin, dépouille [յգ. غنائم]. — فرصت بيلك առիթէն օգուտ քաղել. profiter de l'occasion.

غنيه { ղունիէ* [ա] Հարստութիւն. richesse.

غوائب { ղավայիպ* [ա] յգ. غائبه ի. pd. غائبه.

غوائل { ղավայիլ* [ա] յգ. غائله ի. pd. غائله.

غواشی { ղավաշի* [ա] յգ. غاشيه ի. pd. غاشيه.

غواص { ղավվաս [ա] Լուղակ. plongeur.

غوامض { ղավամիզ* [ա] Դժուարիմացք, դժուարին խնդիրք. questions difficiles

à comprendre [[illegible]].

غوایه { [illegible] [—]. Մոլորութիւն. égarement.

غوث { [illegible] [—] Օգնութիւն. assistance.

غوجوق { [illegible] [թ] Հովուի վերարկու. manteau de berger. cape.

غور { [illegible] [—]. Խոր, Հիմ. profondeur, fond: — بعید ال խորին. profond.

غوص { [illegible] [—] Սուզանիլ. se plonger.

غوطه { [illegible] [—] Մխրճում. conplong: او ——لور ընկղմիլ, սուզանիլ. se plonger.

غوغا { [illegible] [—] ա. Կռիւ, վէճ. querelle, dispute ա. Պատերազմ. combat: ا — կռուիլ. quereller. մարտնչիլ. combattre. جى — կռուարար. querelleur. لى — վէճի ներքև. disputé, en litige. [illegible]. fâché.

غورغور { [illegible] [թ] Որովայնի գռլգռալը. borborygme.

غول { [illegible] [—] Մարդակեր ոգի, Հիւանդ. goule, loup-garou [յր. غیلان].

غوى { [illegible] [—] Մոլորեալ. égaré [յր. غوات].

غى { [illegible] [—] Մոլորութիւն. égarement.

غیاب { [illegible] [—] Բացակայութիւն. absence.

غیاباً / غیابی { [illegible] [—] Ի բացակայութեան. par défaut, par coutumace.

غیاث { [illegible] [—] Օգնական. assistant, aide.

غیب { [illegible] [—] ա. Աներևոյթ, Թագուն. invisible, caché [յր. غیوب] ա. Ապագայ. avenir: ا — կորսնցնել. perdre. او — կորսուիլ. être perdu. دن خبر — ویرمك գուշակութիւն ընել. deviner, prédire, présager. — عالم Հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde.

غیبت { [illegible] [—] ա. Բամբասանք. médisance ա. Բացակայութիւն. absence: جى — բամբասող. médisant.

غیدان { [illegible] [ղ] Մածկագէտ. qui connaît les secrets.

غیبوبت { [illegible] [—] ա. Աներևութացում. disparition ա. Բացակայութիւն. absence ա. Աներևիլ, անհետանալ. disparaître.

غيبى { [illegible] [-] [illegible] relatif à l'invisible [[illegible] غيبيه] [illegible] invisible.

غيث { [illegible] [-] [illegible] pluie.

غيجقلامق { [illegible] [F] [illegible] chatouiller.

غيجقلانمق { [illegible] [F] [illegible] être chatouillé.

غيدقلامق { [illegible] [F] [illegible] chatouiller.

غيدقلانمق { [illegible] [F] [illegible] se sentir chatouillé.

غير { [illegible] [-] [illegible] autre, étranger [[illegible] اغيار] [illegible] à part, outre, hors de [illegible] non, in...: موثوق — [illegible] incertain. مسلم — [illegible] non musulman. — ب ' — من [illegible] sans. ذلك — و [illegible] et cœtera. ذى روح — [illegible] inanimé.

غيرت { [illegible] [-] [illegible] ardeur, zèle, effort [illegible] émulation: ا — [illegible] tâcher. — [illegible] encourager

غيرتكش { [illegible] [-] [illegible] diligent, assidu [[illegible] غيرتكشان] [illegible] partisan.

غيرتلى { [illegible] [F] [illegible] assidu, appliqué.

غيرلا { [illegible] [F] [illegible] sans cesse.

غيرهم { [illegible] [-] — و [illegible] et cœtera

غيرى { [illegible] [F] [illegible] autre [illegible] plus.

غيطان { [illegible] [F] [illegible] cordon: پانيسى — [illegible] séton.

غيظ { [illegible] [-] [illegible] colère.

غيلان { [illegible] [-] [illegible] غول [illegible] pd. غول .

غين { [illegible] [-] [illegible] nom de la lettre غ .

غيوب { [illegible] [-] [illegible] غيب [illegible] pd. غيب .

غيوث { [illegible] [-] [illegible] غيث [illegible] pd. غيث .

غيور { [illegible] [-] [illegible] actif, très zélé, laborieux [غيرت [illegible]] انه — [illegible] propre à un homme actif. [illegible] avec zèle.

ف

ف { ֆէ․ Քսանևերեքերորդ տառ օսմանեան այբուբենի․ vingt-troisième lettre de l'alphabet ottoman.

فا { ֆա* [ա] Արաբական անուն ف տառին․ nom arabe de la lettre ف : — الفعل արմատական առաջին տառ մէկ բառի․ première lettre radicale d'un mot.

فائده { ֆայիտէ* [ա] 1. Օգուտ, շահ․ utilité, avantage, intérêt [فوائد. ج] 2. Դիտողութիւն․ remarque: اولمق — օգտակար լինիլ․ être utile. — نه ‘— نه ի՞նչ օգուտ․ à quoi bon ! لى — օգտակար․ utile, avantageux. سز — անօգուտ․ inutile.

فائده‌مند { ֆայիտէմէնտ [պ] Օգտակար, շահաւէտ․ avantageux, utile.

فائز { ֆայիզ [ա] 1. Փրկեալ sauvé [فوز են] [եւ. فائزه] 2. Յաջող․ prospère.

فائض { ֆայիզ [ա] 1. Զեղուն, յորդ․ débordant, abondant [فيضان են] 2. Զարգացող․ qui se développe [فيض են] 3. Տոկոս․ intérêt.

فائق { ֆայիք [ա] Գերազանց excellent, distingué, supérieur [فوق են] [եւ. فائقه]. اولمق — գերազանցել․ surpasser, exceller.

فابريقه { ֆապրիքա [ի] Գործատուն, գործարան․ fabrique, manufacture: جى — գործարանատէր․ fabricant.

فاتح { ֆաթիհ [ա] 1. Բացող qui ouvre [فتح են] 2. Տիրող, երկրակալ․ conquérant 3. Կոստանդնուպոլսոյ Մէհմէտ Բ.ի որ գրաւեց Պոլիսը․ titre du Sultan Mehmed II, le conquérant de Constantinople.

فاتحه { ֆաթիհա* [ա] 1. Սկիզբ․ commencement 2. Գլուխ․ tête, cap 3. Տէրունական աղօթք (Մահմետականաց)․ l'oraison dominicale des mahométans.

فاتر { ֆաթիր [ա] Թուլցող. languissant [فتور էն]

فاجر { ֆաճիր [ա] Մեղաւոր, անառակ. pécheur, libertin [فجور էն] [էք. فاجره] [ճք. فجره]:

فاجع { ֆաճի' [ա] Եղերական. tragique.

فاجعه { ֆաճի'ա* [ա] ա. Եղերական դէպք. événement tragique, Թ. Ողբերգական խաղ. drame.

فاحش { ֆահիշ [ա] Զափազանց, տարապայմանն. excessif, exorbitant [فحش էն] [էք. فاحشه]:

فاحشه { ֆահիշէ* [ա] Պոռնիկ, փող. putain, femme publique.

فاخر { ֆախիր [ա] Պատուաւոր. շքեղ. honorifique. superbe, magnifique [فخر էն] [էք. فاخره]:

فاراش { ֆարաշ [թ] Ծաղոց. pelle aux ordures

فارس { ֆարիս [ա] Ձիաւոր. cavalier [فرس էն] [ճք. فوارس ' فرسان]:

فارس { ֆարս [ա] Պարսկաստան. Perse: اهل — պարսիկ (ք). persan (s).

فارسى { ֆարսի [ա] ա. Պարսկական. persique, persan [էք. فارسيه] Թ. Պարսկերէն լեզուաւ. langue persane: سويلك — գրաբար խօսիլ. parler en langue littéraire, en termes choisis.

فارغ { ֆարիղ [ա] Ձեռնթափ, դադարեալ. retiré, désisté [فراغت էն]: او — ձեռնթափ ըլլալ, քաշուիլ, դադարիլ. se retirer, abandonner, se désister: البال — ' الحال — անդորր, խաղաղ. tranquille. à son aise.

فارفاره { ֆարֆարա [թ] Անձնագով, մեծաբան fanfaron.

فارق { ֆարիք [ա] Զատուցող, որոշիչ. séparant, distinctif [فرق էն] [էք. فارقه] Թ. բռ. Զատուցիչ. isolant.

فاروق { ֆարուք [ա] ա. Բաջ զանազանող. qui discerne fort bien [فرق էն] Թ. Բաջ իրաւարար. arbitre expert Թ. Մահմէտի Խօմէրի որ էր երրորդ խալիֆա. titre d'Omare, 3me. calife.

فاروقانه / فاروقى { ֆարուքանէ / ֆարուքի } [ա] խալիֆա Խօմէրի վայել. digne du Calife Omar.

فاره { ֆարէ* [ա] Մուկ. souris, rat: قولاغى —

ծաղիկ մ'է. épervière.

فاریق { ֆարըղ[ը] 1. Խոն-ջիլ, ձանձրանալ. se lasser. 2. Ծերանալ. vieillir.

فاس { ֆաս [ա] 1. Ֆէս. Fez 2. Մարոք. Maroc.

فاسته { ֆասէթա[է] Անկիւնաւոր երեսը. facette.

فاسد { ֆասիտ [ա] 1. Ապա-կանեալ. gâté, corrompu [فساد էն] [էք. فاسده] 2. Չար, անզգամ, խռովիչ. méchant, pervers, turbulent [ջք. فسده] 3. Կեղծ. faux 4. էր. Թերի, ան-վաւեր. vicieux, caduc.

فاسق { ֆասըգ, ֆասիգ [ա] Ամբարիշտ, չար. impie, méchant [فسق էն] [էք. فاسقه] [ջք. فسقه].

فاش { ֆաշ [ա] Տարածայ-նուած. divulgué : ا — Հրապարակել. divulguer. اولـ — տարածայնիլ. être divulgué.

فاصل { ֆասըլ[ա] Բաժանող, զատանող. qui sépare [فصل էն] [էք. فاصله].

فاصله { ֆասըլէ* [ա] 1. Մի-ջոցա, միջոց. espace, distance, intervalle [ջք. فواصل] 2. Ընդմիջում. interruption: — بلا անընդ-հատ. sans cesse. — ویرمك ընդմիջել. interrompre. դա-դար տալ. donner du relâche

فاضل { ֆազըլ[ա] 1. Առա-քինի. vertueux [فضيلت էն] [էք. فاضله] [ջք. فضلا] 2. Տաղանդաւոր, գիտուն. homme de talent. savant

فاطر { ֆաթըր [ա] Ստեղծող, ստեղծիչ. créateur, créatrice [էք. فاطره].

فاطمه { ֆաթըմէ* [ա] Մա-հմէտի դստերց մէկուն անունն է. nom d'une fille de Mahomet.

فاطمی { ֆաթըմի [ա] Ֆաթիմի խալիֆայից վերա-բերեալ. Fatimite [էք. فاطميه] [ջք. فاطميون].

فاعل { ֆա'իլ [ա] 1. Ընող. faiseur [فعل էն] [էք. فاعله] 2. Հեղինակ ո և է արարքի. auteur d'un acte 3. Քեր. Ենթակայ. sujet :

Ալայ. — اسم ընդունելու-թիւն ներկայ. participe présent. participe actif. — مختار — Ինքնիշխան գործօղ. agissant de libre arbitre.

فاعليت { ֆա'իլիյէթ*[ա] 1. Ընդգործութիւն. a-gence 2. էր. Ներգործու-թիւն. activité.

فاق { ֆաք Որոգայթ, ծուղակ. piège [ֆուք. ուք ըն]. باصى — ամենայն բանի մէջ բանել կամ բանել. blesser les convenances.

فاقه { ֆաքա* [ա] Չքաւորութիւն. indigence.

فاكهه { ֆաքիհէ*[ա] Պտուղ. fruit [յհ. فواكه].

فال { ֆալ [ա] Նշմութիւն, գուշակութիւն. augure: Ատ. آچيق — ‘ — باقق հմայել, բղձութիւն ընել. dire la bonne aventure. — خجسته բարեբախտ. fortuné.

فالجى { ֆալճը [ը] Հարցուկ, քաղդեայ. devin, chaldéen: لق— քաւդէութիւն. profession de celui qui dit la bonne aventure.

فالح { ֆալիհ [ա] Երջանիկ. heureux.

فاليه { ֆալիյէ [է] Հրացանի յառաջնոյ ծակ ծակ. բոց հրացանի. lumière d'une arme à feu.

فام { ֆամ [ա] Գոյն. couleur: — سيه սեւագոյն. de couleur noire. — گل վարդագոյն. rosé, rose.

فاما { ֆէէմմա [ա] Այլ սակայն. et cependant.

فاميليا { ֆամիլյա [է] 1. Ընտանիք, famille 2. կին. femme.

فانطازيه { ֆանթազիյէ [յ] Ցոյց, շքեղութիւն, ցուցամոլութիւն. faste, pompe.

فانله { ֆանէլա [է] Ականեակ. flanelle.

فانوس { ֆանուս [յ] 1. Լապտեր. lanterne 2. Բուռ. կափարիչ. cloche.

فانى { ֆանի [ա] Անցաւոր. passager, vain [لنا ըն] [յհ. فانيه].

فايطون { ֆայթօն [է] Բաց կառք. voiture ouverte.

فئه { ֆիէ* [ա] 1. Խումբ 2. Բանակ. troupe 2. armée [յոգն. فئات].

فبها { ֆիպիհա [ա] Լաւ. bon, c'est bien.

فتاح { ֆէթթահ [ա] Միշտ բացող. qui ouvre toujours [فتح ըն].

فتاده { ֆիթատէ [ղ] Անկեալ. tombé, déchu [յհ. فتادگان].

فتان { ֆէթթան [ա] Պատրիչ. Հրապուրիչ. séducteur, tentateur [فتنه ըն].

فتاوا { ֆէթավա* [ա] յհ. فتوى. pd. فتوى.

فتح { ֆէթհ [ա] 1. Բանալ. ouvrir 2. Տիրել, նուաճել. conquérir 3. Բա-

[illegible] ouverture Ա. [illegible], [illegible]. prise, conquête [ըմ. فتوح ' فتوحات] Ե. [illegible]. le signe phonique ustune : [illegible] اولى الفتح [illegible]. conquérant. — ميت [illegible]. autopsie. — نامه [illegible]. lettre annonçant une nouvelle d'une victoire.

فتحات { [illegible] [—] ըմ. فتحه. pd فتحه.

فتحتين { [illegible] [—] [illegible]. double ustune.

فتحه { [illegible] [—] Ա. [illegible] ([illegible]) le signe phonique ustune.

فتحيه { [illegible] [—] [illegible]. relatif à la conquête.

فترت { [illegible] [—] Ա. [illegible]. anarchie Ե. [illegible]. intermission : — ارباب [illegible] les anarchistes

فتق { [illegible] [—] Ա. [illegible] fendre Ե. [illegible]. hernie : — رحم [illegible]. hystérocèle. — بند [illegible]. herniaire.

فتن { [illegible] [—] ըմ. فتنه. pd. فتنه.

فتنه { [illegible] [—] Ա. [illegible]. trouble, émeute, discorde [ըմ. فتن] Ե. [illegible]. séduction Ա. [illegible] [illegible]. séducteur, séduisant : — جو ' — انكيز [illegible]. séditieux.

فتنه‌لك { [illegible] [Ի] Ա. [illegible]. sédition Ե. [illegible]. intrigue.

فتنه‌لمك { [illegible] [Ի] Ա. [illegible]. séduire Ե. [illegible]. jeter la discorde.

فتوا { [illegible] [—] [illegible]. réponse ou décision juridique : — امينی [illegible]. chef du bureau qui rédige les fetvas. — خانه ' — باب [illegible]. Cheïkhulislamat. — ذات پناهی [illegible]. Cheikhulislam.

فتوت { [illegible] [—] [illegible]. générosité.

فتوغند { [illegible] [—] [illegible]

ճըն, բարեսէր· généreux, bienveillant [յտ· فتوغندان]·

فتوتلو { ֆէթիւվվէթլիւ [ի]Տէ'ս· voir فتوتمند

فتوح { ֆէթիւհ *[ա] Յաղթութիւնք
فتوحات { ֆէթիւհաթ· victoires· [էզ· فتح]·

فتور { ֆէթիւր [ա] 1 Թուլութիւն· langueur 2· Հոգ ընել· se soucier : — سز անհոգ· indolent· — كتیرمك թուլանալ· se relâcher·

فتوی { ֆէթվա* [ա] Տէ'ս· voir فتوا·

فتی { ֆէթա [ա] Պատանի· jeune homme·

فتیان { ֆիթյան* [ա] յտ· فتی ի· pd· فتی·

فتیل { ֆէթիլ, ֆէթիլ [ա] Պատրոյգ· mèche, étoupille, séton: طاشی — կտաւատաքար, անկէզ քար· amiante· اداره — ی պատրոյգ լուսամփոփի veilleuse· ورمك — գրգռել· exciter· آلق — ی բորբոքիլ· s'enflammer·

فتیله { ֆէթիլէ* [ա] Տէ'ս· voir فتیل·

فجأة { ֆէճ'էթէն* [ա] Յանկարծակի· subitement, soudainement·

فجئه { ֆէճ'է* [ա] 1· Յանկարծուստ պատահում· arrivée subite 2· Յանկարծական մահ· mort subite

فجائی { ֆէճայի [ա] Յանկարծական· subit, instantané [էզ· فجائیه]·

فجائع { ֆէճայի'* [ա] յտ· فجیعه ի· pd· فجیعه·

فجار { ֆիճճար* [ա] յտ· فاجر ի· pd· فاجر·

فجر { ֆէճր [ա] Այգ, արշալոյս· aube du jour, aurore : كاذب — այգ· crépuscule du matin· — صادق արշալոյս· la vraie aurore· شمالی — Հիւսիսային· aurore boréale·

فجره { ֆէճէրէ*[ա] յտ· فاجر ի· pluriel de فاجر·

فجل { ֆիճլ [ա] Մանր բողկ radis·

فجور { ֆիճուր [ա] 1· Անզգամութիւն· perversité 2· Անառակութիւն, débauche, libertinage 3· ֆիճուր Անզգամ, անառակ· pervers, débauché : — القرابه ազգականագործութիւն· inceste·

فجیع { ֆէճի' [ա] Ցաւալի· douloureux·

فجیعه { ֆէճի'ա* [ա] 1· Ցաւալի· douloureux [էզ· فجیع] 2· Աղէտ· malheur [յտ· فجائع]·

فحاش { ֆըհհաշ [—] Կարգի անզգամ, լկտի. très pervers, obscène فحشته

فحاشت { ֆըհհաշէթ* [—] Ա-նառակութիւն. լրբութիւն. débauché.

فحاوی { ֆըհավա, ֆըհավի* [—] Իմաստներ. sens [Եզ. فحوی].

فحش { ֆուհշ [—] Անառա-կութիւն, լրբու-թիւն. débauche, obscénité [Յգ. فحشیات].

فحشیات { ֆուհշիյաթ*[—] Յգ. فحش ի. pd. فحش.

فحص { ֆահս [—] Հետազօ-տութիւն, խոյզ. investigation, recherche.

فحل { ֆահլ [—] Որձ, յո-վատակ. mâle, étalon [Յգ. فحول].

فحم { ֆահմ [—] Ա. Ածուխ, charbon Բ. Քի. Բը-նածուխ. carbone: — حامض ածխային թթու. acide carbonique: — مرکبات مثنائیه բնածխաւոր. carbure.

فحمی { ֆահմի [—] Բնածխա-յին. carboné.

فحمیت { ֆահմիյէթ* [—] Բը-նածխատ. carbonate: ی— carbonite.

فحوا { ֆըհվա* [—] Իմաստ. sens [Յգ. فحاوی].

فحول { ֆուհուլ* [—] Ա. Յովատակներ. étalons [Եզ. فحل] Բ. Իր ն-մաններու մէջ երեւելի հանդի-սացող. individus qui se font remarquer parmi leurs pareils.

فحولت { ֆուհուլէթ* [—] Ա. Յովատակութիւն qualité d'un étalon Բ. Նշ-մանաւորութիւն distinction.

فحوی { ֆըհվէ* [—] Տե՛ս. voir فحوا.

فخام { ֆիխամ* [—] Յգ. فخیم ի. pd. فخیم.

فخامت { ֆէխամէթ*[—]Թարձ-րապատուութիւն grandeur, altesse.

فخامتلو { ֆէխամէթլու [Թ] Բարձրապատիւ. Son altesse.

فخذ { ֆախզ [—] Բարձք. cuisse [Յգ. افخاذ].

فخذی { ֆախզի [—] Բար-ձային. fémorale

فخر { ֆախր [—] Ա. Պարծանք, փառք, պա-տիւ. gloire, honneur Բ. Պարծենալ. se vanter: کسب — պատիւ ունենալ, պատա-հիլ. avoir l'honneur.

فخری { ֆախրի[—] Ա. Պատ-ուական. honoraire [Եզ. فخریه] Բ. Ձրի. gratis.

فخور { ֆախուր [-] Պարծ-ծանցող. qui se vante [فخر ԷՆ].

فخم { ֆախիմ [-] Բարձրաստիճան, մեծ. éminent, grand [فخامت ԷՆ][فخيم ԷՆ]

فدا { ֆետա [-] Զոհ, զոհողութիւն. sacrifice: — زنك. sacrifier.

فدائى { ֆետայի [-] Դիմադիր, ինքզինքը զոհող, անձնուրաց. qui s'expose, qui se sacrifie, homme d'abnégation: لك— դիմադրութիւն, անձնազոհութիւն exploi, dévoûment, sacrifice de soi-même.

فداكار { ֆետաքեար [պ] Զոհողութիւն ընող. qui fait des sacrifices: لق— զոհողութիւն. sacrifice.

فدان { ֆէտան [ա] ա. Նոր ընձիւղ. rejeton. բ. Մատղաշ, նորատունկ. jeune arbre, plante. գ. ֆետան [-] Արտավար. arpent.

فدم { ֆէտմ [-] ա. Ապուշ, անմիտ. idiot. բ. Փոքրագլուխ. microcéphale.

فدميت { ֆէտամիյէթ [-] Էշ. Տխմարութիւն. idiotisme.

فديه { ֆիտյէ [-] Փրկանաւ գին. rançon.

فذالك { ֆէզալիք [-] յգ. ֆէզլէքէ. pd. فذلكه.

فذلكه { ֆէզլէքէ [-] Ամփոփում, քաղուածք. résumé, sommaire.

فر { ֆէր [պ] ա. Շքեղութիւն. splendeur, pompe. բ. Զարդ. parure. գ. ֆիրր [-] Փախուստ. fuite.

فرائد { ֆերաիտ [-] յգ. pd. فريده.

فرائض { ֆերաիզ [-] ա. Պարտականութիւն. devoirs [եզ. فريضه]. բ. Ժառանգութեան բաշխում. répartition d'héritage.

فراح { ֆէրահ [ա] ա. Զուարթ. gai. բ. Օդաւոր, տեսարանաւոր. bien aéré, de belle vue.

فرات { ֆուրաթ [-] Եփրատ. Euphrate.

فراجه { ֆէրաճէ [ա] Օձիք, վերնոց. manteau

فراخ { ֆէրախ [պ] Լայն, ընդարձակ. large, spacieux: ى— լայնութիւն. largeur, étendue.

فرادى { ֆուրատա [-] — — على الـ — զատ զատ séparément, en particulier

فرار { ֆիրար [պ] ա. Փախչիլ, ...

[illegible]pper, fuir, s'évader [illegible] fuite.

فراری { [illegible] [ ] [illegible] fugi- [اس. فراروك، فراریان] [illegible] déserteur.

فراز { [illegible] [ ] [illegible] montée [illegible] voir افراز .

فراست { [illegible] [ ] [illegible] pénétration, finesse, perspicacité: — علم [illegible] physiognomonie.

فراست { [illegible] [ ] [illegible] voir فروست .

فراسخ { [illegible] [ ] [illegible] pl. فرسخ .

فراش { [illegible] [ ] [illegible] lit: — صاحب [illegible] alité.

فراش { [illegible] [ ] [illegible] qui meuble, qui met en ordre [فرش ات] [illegible] valet de chambre [illegible] gardien de la Caaba et du tombeau de Mahomet.

فراشت { [illegible] [ ] [illegible] dignité du gardien de la Caaba et du tombeau de Mahomet [illegible] papillon.

فراشى { [illegible] [ ] [illegible] papillionacé [اس. فراشيه].

فراعنه { [illegible] [ ] [illegible] les Pharaons [اس. فرعون].

فراغ { [illegible] [ ] [illegible] se retirer, désister [illegible] vendre, céder [illegible] vente, cession [illegible] repos.

فراغت { [illegible] [ ] [illegible] se retirer, désister, abandonner [illegible] renoncer à un droit [illegible] repos.

فراق { [illegible] [ ] [illegible] séparation, éloignement : — [illegible] lettre d'adieu, de départ.

فرامش . فراموش { [illegible]

[դ] Մոռնալ. oublier:

فرامين { ֆէրամին* [ա] ջ. فرمان ֆէրմանի. pd.

فرانجله { ֆրանճէլէ [է] Աբ-բայական հաց. pain de luxe. pain de gruau

فرانسز { ֆրանսըզ [ը] Գաղ-ղիացի. français: التونى — գաղղիական ոսկի. louis d'or. لو — գաղղիական հպատակ sujet français.

فرانسزجه { ֆրանսըզճա [ը] Գաղղիերէն. langue française, en français.

فرانسوى { ֆրանսըվի [ա] Գաղղիական. français.

فرانسه { ֆրանսա [ը] Գաղ-ղիա. France: لى — Ֆրանսացի. français.

فرانق { ֆրանգ [է] Ֆրանկ. franc.

فراوان { ֆէրավան [ա] Շատ, բազում, առատ. beaucoup, abondant.

فربه { ֆէրպիհ [ա] Գէր, մսոտ, պարարտ. corpulent, gras: ى— գիրութիւն. embonpoint.

فربيون { ֆէրպիյուն [ա] Ա-փարփի. euphorbe: ى— 'ն— ափարփիայինք euphorbiacées.

فرتوت { ֆէրթութ [ա] Զառա-մեալ, ցնդած. décrépit, tombé en enfance

فرج { ֆէրճ [ա] Ա. Ամօթոյք կանանց, բաշխոց. parties honteuses de la femme. vulve Զ. ֆէրէճ. Ազատութիւն. délivrance des afflictions.

فرجام { ֆէրճամ [ա] Վախ-ճան. fin: — نيك բարի վախճան ունեցող. de fin heureuse. — بد ' — نا գէշ վախճան ունեցող. qui n'a pas une fin heureuse: كا — գերեզման. tombeau.

فرجه { ֆէրճէ* [ա] Ա. Ազատութիւն. délivrance Զ. Պատառուածք, բացուած. ouverture, fente: باب او — ազատուիլ se délivrer.

فرجى { ֆէրճի [ա] Յուշ-ցային. vulvaire.

فرچه { ֆըրչա [է] Ա. Խո-զանակ. brosse Զ. Վրձին. pinceau.

فرچهلق { ֆըրչալամագ [ը] Խոզանակով մաք-րել. brosser.

فرح { ֆէրահ [ա] Ա. Զուարթութիւն, թարթափանք. gaieté, bonne humeur Զ. [Թ.գ.] Զուարթա-միտ. gai: ا — զբօսնուլ,

գուարճանալ. se divertir, se réjouir. بخش — զուարթ. թացուցիչ, ուրախիչ. réjouissant.

فرحان { ֆէրհան [ա] Զըւարթ, ուրախ. gai, joyeux.

فرحفزا { ֆէրահֆէզա [պ] Զուարթարար. qui augmente le plaisir.

فرحلانمق { ֆէրահլանմագ [թ] Զուարթանալ, հաճելի ուրախանալ. se distraire

فرحناك { ֆէրահնագ [պ] Զըւարթ. gai.

فرحه { ֆէրհա *[ա] Տե՛ս. voir فرح.

فرحياب { ֆէրահեապ[պ] Խնդագին, զուարթ. gai, joyeux.

فرخ { ֆէրէհ [ա] Ընձիւղ. rejeton.

فرخ / فرخنده { ֆէրրուխ / ֆէրխունտէ [պ] 1. Երջանիկ, յաջողակ. heureux, prospère 2. Օրհնեալ. béni: فرخندکی ֆէրխունտէլիք երջանկութիւն. prospérité.

فرد { ֆէրտ [ա] 1. Անզոյգ, միակ. impair, unique [յգ. افراد] 2. Անհատ. individu. — جوهر տարր. élément. — جزء շամանդաղ. atome.

فردا { ֆէրտա [պ] 1. Վաղը. demain 2. Հետեւեալ օր. le lendemain: — صبحی, հետեւեալ suivant. صالق — յետաձգել. ajourner.

فردالق { ֆէրտալըգ [թ] Մինչ առաւօտ մնալ. rester jusqu'au matin

فردوس { ֆիրտէվս[պ] Դրախտ. Paradis.

فردى { ֆէրտի [ա] Անզոյգ, երակ. azygos.

فرزانه { ֆէրզանէ فرزان ֆէրզան [պ] Գիտուն, հանճարեղ. savant, homme de talent.

فرزج { ֆէրզէճ[ա] Արգանդը ուղիղ կեցնող գործի մ'է. pessaire.

فرزند { ֆէրզէնտ [պ] Որդի. fils [յգ. فرزندان].

فرس { ֆէրէս [ա] 1. Ձի. cheval [յգ. افراس]. 2. Մատակ. jument: البحر — գետաձի. hippopotame.

فرس { ֆիւրս[ա] Պարսկաստան. Perse.

فرسا { ֆէրսա [պ] 1. Մաշող. qui use, consume [յգ. فرسایان] 2. Սպառող. qui épuise.

فرسان { ֆիւրսան* [ա] յգ. ֆարիս. pd. فارس.

فرستاده | فրիստա-տէ | [գ] Ուղարկուած, ղրկուած en-
فرسته | ֆրիստէ | voyé, ex- pédié [յ. فرستادكان · فرستكان] ·

فرسخ [ա] | ֆարսախ | Փարսախ. parasange
فرسنك [գ] | ֆէրսէնկ | , lieue [յ. فراسخ]·

فرسوده } ֆէրսուտէ [գ] Մաշած, հղկուած. usé, râpé·

فرسی } ֆէրսի [ա] Ա· Պարսկական· persan Բ· ֆէրէսի· Ձիական· hippique·

فرش } ֆէրշ [ա] Ա· Տարածել· étendre Բ· Գորգ, օթոց· tapis, natte·

فرشتكان } ֆիրիշթէկեան [գ] Հրեշտակք· anges [եզ. فرشته]·

فرشته } ֆիրիշթէ [գ] Հրեշտակ· ange [յ. فرشتكان] · صفات — Հրեշտակային հանգամանքներ ունեցող qui a des qualités angéliques·

فرصت } ֆուրսաթ, ֆուրսաթ* [ա] Առիթ, պատեհութիւն· occasion, opportunité·

فرصتجو } ֆուրսաթճու [գ] Ա· Առիթ փնտռող qui cherche une occasion [յ. فرصتجويان] Բ· Արկածախնդիր· aventurier·

فرصتياب } ֆուրսաթյապ [գ] Առիթ գտած· qui a trouvé l'occasion·

فرض } ֆարզ [ա] Բացարձակ պարտաւորութիւն· devoir absolu [յ. فروض]

فرض } ֆարզ [ա] Բ· Ենթադրութիւն· supposition [յ. فرضيات] Բ· Ենթադրել· supposer : بالفرض Դիցուք թէ· supposé que·

فرضا } ֆարզա, ֆարզան [ա] Դիցուք թէ· supposons que·

فرضی } ֆարզի [ա] Ենթադրական· supposé

فرضيات } ֆարզիյաթ* [ա] Ենթադրութիւնք· suppositions· hypothèses·

فرط } ֆէրթ [ա] Չափազանցութիւն· excès, le trop : اشتياق — չափազանց կարօտ, անձկանք· désir excessif, grande envie·

فرطونه } ֆուրթունա [Ի] Փոթորիկ, մրրիկ· tempête, orage : لی — փոթորկալից· orageux·

فرع } ֆէրի' [ա] Ա· Ճիւղ, բաժանում· branche, division [յ. فروعات] Բ· Ստորաբաժանում· subdivision Գ· Սերունդ· Միրուկ, զաւակ, lignée : فعل — ֆէր·

ընդունելութիւն. participe. գերբայ. gérondif. ملك — շառաւիղ, ոստ. surgeon.

فرعون } ֆիրʻավն [-] Յ. Փարաւոն. Pharaon [յն. ...] Յ. Բռնաւոր. tyran.

فرعى } ֆէրʻի [-] Ա. Ճիւղային. relatif aux branches [էզ. فرعیه] Յ. Երկրորդական. secondaire.

فرقه } ֆերիֆթէ [պ] Խաբուած, խաբուած. trompé, dupé.

فرفير } ֆէրֆէր [-] Ծիրանի. pourpre: ی—ʻ պ— ծիրանեգոյն. pourpré. պ—ʻ — داء ال ծիրանախտութիւն. pourpre (maladie).

فرق } ֆարգ [-] Ա. Տարբերութիւն. différence Յ. Զանազանութիւն, խտրութիւն. distinction Յ. Զանազանել. distinguer: ա— وارمق կռահել. comprendre.

فرق } ֆէրգ [-] Ա. Գագաթ (գլխու). sommet de la tête Յ. ֆըրագ* [-] յն. فرقه. pluriel de فرقه.

فرقان } ֆուրգան [-] Կուրան. Coran.

فرقت } ֆուրգաթ* [-] Բաժանում. séparation.

فرقتين } ֆէրգատէյն*[-] Տեառն ... ... բազմակողմ երկկայմ նաւ. frégate.

فرقدان } ֆէրգատան [-] Հիւսիսային բեւեռի մօտ երկու փայլուն աստղեր. deux étoiles brillantes près le pôle nord.

فرقه } ֆըրգա* [-] Ա. Խումբ. troupe [յն. فرق] Յ. Հերձուած մաս, կուսակցութիւն. sect, partie Յ. Զորաբաժին. division.

فرلاتمق } ֆըրլաթմագ [թ] Ընկենուլ, օդին մէջ նետել, թաւալեցնել. rejeter, jeter en l'air.

فرلامق } ֆըրլամագ [թ] Ընդոստ ելնել. se lever en sursaut.

فرلداق } ֆըրըլդագ [թ] Ա. Ճախրակ. pirouette Յ. Մեքենայութիւն, նենգութիւն. intrigue.

فرما } ֆէրմա [պ] Հրամայող. qui ordonne: حکم — ʻ — فرمان իշխող. qui règne, domine.

فرمان } ֆէրման [պ] Ա. Հրաման. ordre, ordonnance Յ. Հրովարտակ. brevet, firman [յն. فرامين]: بيورمق — հրամայել. ordonner

فرمانبر { [illegible] [ت] [illegible] obéissant, soumis.

فرمانبردار { [illegible] , [illegible]. obéissant, soumis.

فرمانده { [illegible] [ت] [illegible]. qui donne des ordres.

فرمايش { [illegible] [ت] [illegible]. commandement.

فرموده { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. ordonné.

فرنك { [illegible] [F] [illegible], [illegible]. franc, européen: — [illegible] [illegible]. en langue européenne.

فرنكستان { [illegible] [ت] [illegible]. pays des européens

فرنكى { [illegible] [ت] [illegible] syphilis.

فرو { [illegible] [ت] [illegible]. en bas: تر — [illegible]. plus bas. ترين — [illegible]. le plus bas.

فروح { [illegible] [ع] [illegible]. joyeux.

فروخت { [illegible] [ت] [illegible]. vente: ا — [illegible], [illegible]. vendre, débiter.

فروخته { [illegible] [ت] [illegible]. vendu.

فروز { [illegible] [ت] [illegible]. voir فروز.

فروزان { [illegible] [ت] [illegible]

فروزنده { [illegible]. lumineux 2. [illegible]. qui éclaire.

فروست { [illegible] [ع] 1. [illegible]

فروسيت { [illegible]. équitation 2. [illegible]. art d'élever les chevaux 3. [illegible]. manège

فروش { [illegible] [ت] 1. [illegible]. vendeur [ج. فروشان] 2. [illegible], [illegible]. qui affecte.

فروع { [illegible] فروعات [ع] ج. فرع pd. فرع.

فروغ { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. lumière, rayon, éclat: — افشان [illegible]. étincelant, brillant.

فرومانده { [illegible] [ت] [illegible]. épuisé

فرومايه { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. bas, vil [ج. فرومايكان].

فرون { [illegible] [F] [illegible], four, fournaise: جى — [illegible]. fournier.

فروه { ֆէրվէ* [ա]. Մուշտակ. pelisse.

فرهنك { ֆէրհէնկ [պ] 1. Գիտութիւն science 2. Հանճար. talent.

فرياد { ֆէրեատ [պ] Օգնութեան աղաղակ, կոչ cri, appel au secours.

فريادرس { ֆէրեատրէս فريادرسان [պ] Օգնութեան հասնող. qui arrive en aide au cri de détresse.

فريب ֆիրիպ / فريبنده ֆիրիպէնտէ [պ] Խաբող. qui trompe, séduit [յգ. فريبندكان، فريبان]

فريد { ֆէրիտ [ա] Միակ, եզակի. unique, singulier [յգ. فرائد].

فريده { ֆէրիտէ* [ա] Եզակի բան. chose singulière [յգ. فرائد].

فريضه { ֆէրիզէ* [ա] Պարտականութիւն. devoir [յգ. فرائض].

فريفته { ֆիրիֆթէ [պ] Խաբուած, խաբուած. trompé, dupé, séduit.

فريق { ֆէրիք [ա] 1. Զօրաբաժին division 2. Զօրաբաժնի հրամանատար général de division: بحريه — ծովու ծովակալ. vice-amiral.

فريقلك { ֆէրիքլիք [թ] Զօրաբաժնի հրամանատարութիւն. grade de général de division.

فزا { ֆէզա [պ] Աւելցնող. qui augmente.

فزع { ֆէզա' [ա] Աղաղակ. cri de douleur.

فزون { ֆիզուն [պ] Առատ, աւել. abondant.

فزونى { ֆիզունի [պ] Առատութիւն. abondance, augmentation.

فس { ֆէս [թ] Թուրքական կարմիր գլխարկ. ֆէս. bonnet rouge turque, fez.

فساد { ֆէսատ [ա] 1. Ապականութիւն. corruption, dépravation [յգ. فسادات] 2. Խանգարում, խռովութիւն. trouble, désordre 3. Դաւ. complot: Առց. — اهل —، ارباب խռովարարք. perturbateur(s). آمیز — ، انكيز — խռովայոյզ. qui excite le trouble, séditieux. آيين — ، جو — խռովարար. turbulent.

فسانه { ֆէսանէ [պ] Առասպել. fable.

فستان { ֆիսթան [ի] 1. Շրջազգեստ. jupon 2. Պարեգօտ. robe, foustanelle.

فستق { [illegible] [ա] 1. [illegible] pistache 2. [illegible] pignon.

فستق { [illegible] de couleur de pistache.

فسحت { [illegible] [-] [illegible] étendue.

فسخ { [illegible] [-] 1. [illegible] abolir, annuler, supprimer 2. [illegible] abolition.

فسخه { [illegible] [-] [illegible] pourriture.

فسده { [illegible] [-] [illegible] pd. [illegible].

فسرده { [illegible] [ղ] [illegible] gelé.

فسق { [illegible] [-] [illegible] méchanceté, impiété [[illegible]. فسوق].

فسقیه { [illegible] [ա] [illegible] jet d'eau.

فسکه { [illegible] [ա] [illegible] chiquenaude.

فسلامق } فسلدامق { [illegible] [ա] [illegible] chuchoter, murmurer à l'oreille.

فسلکن { [illegible] [ա] [illegible] basilic.

فسوق { [illegible] [-] [illegible] فسق. pd. فسق.

فسون { [illegible] [ղ] [illegible] voir افسون.

فسیح { [illegible] [-] [illegible] vaste, ample, spacieux [فسحت [illegible]] [[illegible] فسیه].

فشان { [illegible] [ղ] [illegible] voir افشان.

فشردامق { [illegible] [ա] [illegible] murmurer, mugir, bouffer.

فشقرمق { [illegible] [ա] 1. [illegible] pousser 2. [illegible] jaillir.

فشقریق { [illegible] [ա] [illegible] appareil qui fait jaillir l'eau.

فشق { [illegible] [ա] [illegible] fumier.

فشلدامق { [illegible] [ա] 1. [illegible] siffler 2. [illegible] faire frou-frou.

فشلدی { [illegible] [ա] 1. [illegible] sifflement 2. [illegible] frou-frou.

فشنك { [illegible] [ա] 1. [illegible] cartouche 2. [illegible]

ֆիւշա. fusée: — دل անխոհեմ և յանդուգն. imprudent et hardi. — هوا ی Հրաւէր փամփուշտ, Հրթիռ. fusée volante.

فشنكجى { ֆիշէնկճի [թ] 1. փամփուշտ շինող qui fabrique des cartouches 2. Հրարուեստից. artificier.

فشنكخانه { ֆիշէնկխանէ [պ] փամփուշտի գործարան. fabrique des cartouches.

فشنكلك { ֆիշէնկլիք [թ] Փակ փամփուշտի Հրացանից. giberne.

فص { ֆաս, ֆէս [ա] 1. ակն, կապիճ մատանւոյ. chaton [յգ. فصوص] 2. ոսկր. Յօդուած. jointure 3. բլթ. Բլթակ. lobe.

فصاحت { ֆէսահաթ [ա] Պարզաճառաբանութիւն. élégance de langage: — پرداز պերճաբանախօս. qui parle élégamment.

فصاد { ֆէսսատ [ա] Երակահատ. saigneur.

فصال { ֆիսալ [ա] 1. Բաժանում. séparation 2. կաթէն կտրել. sevrage 3. ֆասսալ Զատարարող, բրդատող. épilocheur.

فصحاء { ֆիւսէհա [ա] յգ. فصيح ի. pd. فصيح.

فصد { ֆաստ [ա] Երակահատութիւն. saignée: شریان — շնչերակահատութիւն. artériotomie.

فصل { ֆասլ, ֆասըլ [ա] 1. Բաժանում, անջատում. séparation [յգ. فصول] 2. Մաս. partie 3. Հատուած, նուագ. partie de musique 4. Եղանակ. saison 5. Լուծում վէճի. solution d'une cause 6. Բամբասանք. médisance 7. Արարուած ներկայացման. acte 8. Բաժանել. diviser, séparer 9. Լուծել. trancher, résoudre 10. Բամբասել, չարախօսել. médire: اصل — یوق բոլորովին անհիմն. dénué de tout fondement.

فصلاشمق { ֆըսըլաշմագ [թ] Փսփսալ, շշնջել. chuchoter, marmotter.

فصلدامق، فصلامق { Տե՛ս. voir. فسلدامق، فسلامق.

فصلدى { ֆըսըլտը [թ] Շշուկ, Հծծիւն. chuchotement.

فصوص { ֆիւսուս [ա] յգ. فص ի. pd. فص.

فصول { ֆիւսուլ [ա] յգ. فصل ի. pd. فصل.

فصوليه { ֆասուլիա [ի] Լուբիա. haricot.

فصيح { ֆասիհ [ա] 1. Պարզաձառաբան. qui parle élégamment [فصاحت էն] [էք. فصيحه] [ջմ. فصحا] 2. Պարզաձառապէս. élégamment.

فصيله { ֆասիլէ* [ա] Տոհմ. famille.

فضا { ֆէզա [ա] 1. Ասպարէզ. carrière 2. Անջրպետ. interstice: فى — ي ա— անջրպետային. interstitiel.

فضائح { ֆէզայիհ* [ա] ջմ. فضيحهի. pd. فضيحه.

فضائل { ֆէզայիլ* [ա] Առաքինութիւնք. vertus [եզ. فضيلت].

فضاحت { ֆէզահաթ*[ա] Խայտառակութիւն. opprobre, ignominie.

فضل { ֆազլ [ա] 1. Առաւելութիւն. supériorité [ջմ. فضول] 2. Առաքինութիւն. vertu 3. Տաղանդ. talent 4. Գիտութիւն. science.

فضلا { ֆիւզէլա, ֆիւզալա*[ա] ջմ. فاضلի. pd. فاضل.

فضلات { ֆազալաթ* [ա] ջմ. فضلهի. pd. فضله.

فضله { ֆազլա* [ա] 1. Աւելորդ. superflu 2. Մնացեալ. restant, excédant 3. Աւելի. plus, davantage: — دن ի զատ. outre

فضول { ֆիւզուլ*[ա] 1. ջմ. فضلի. pd. فضل 2. [ի.գ] Տե՛ս. voir فودول. ابو الفضول գոռոզ, ինքնահաւան. hautain, présomptueux

فضولى { ֆիւզուլի [ա] 1. Յանիրաւի. injustement 2. Կեղեքիչ. vexatoire, vexateur.

فضه { ֆըզզա, ֆըզզէ*[ա] Արծաթ. argent.

فضيح { ֆազիհ [ա] Խայտառակ. honteux, ignominieux [էք. فضيحه] فضاحت էն

فضيحه { ֆազիհա* [ա] Խայտառակ գործ. acte ignominieux [ջմ. فضائح].

فضيلت { ֆազիլէթ* [ա] Առաքինութիւն. vertu [ջմ. فضائل].

فضيلتلو { ֆազիլէթլու — فضيلتلى [ի] Առաքինազարդ, առաքինի. vertueux.

فضيه { ֆըզզիյէ* [ա] Արծաթային. argyrique

فطانت { ֆէթանէթ* [ա] Սրամտութիւն, ուշիմութիւն. sagacité, intelligence: — لو ، — لى ուշիմ. sagaee, intelligent.

فطر { ֆըտր [–] Օրուճը բոզմագ rompre le jeûne : — عيد մահմետականաց մի տօնն է որ յաւարտ Ռէմէզանի ամսոյն կը տօնուի. fête musulmane célébrée à la fin du mois Ramazan.

فطر { ֆուտր [–] Մանտար. champignon.

فطرت { ֆըտրէթ* [–] 1. բՍտեղծում. création 2. Բնութիւն. naturel.

فطری { ֆըտրի [–] Բնածին, բնական. inné, naturel [فطرت էն] [էգ. فطريه].

فطم { ֆաթմ [–] Կաթէն կըտրել. sevrer.

فطنت { ֆըթնէթ* [–] Սրամտութիւն, ուշիմութիւն. pénétration d'esprit

فطوغراف { ֆօթօղրաֆ [է] Լուսանկար. photographie: —جى լուսանկարիչ. photographe. — خانه լուսանկարի գործարան. atelier de photographe

فطير { ֆաթիր [–] Անխմոր բաղարջ. azyme.

فطين { ֆէթին [–] Սրամիտ, ուշիմ. sagace, intelligent [فطانت էն] [էգ فطينه]

فعال { ֆէ'ալ* [–] Գործեր. actions [فعل էն].

فعال { ֆէ''ալ [–] Գործօն. actif [فعل էն].

فعل { ֆէ'լ [–] 1. Գործ, գործողութիւն acte, action, fait [յգ. افعال] 2. Քեր. Բայ. verbe : Ա. — ه كتيرمك قويدن ի գործ դնել, ի լոյս ընծայել. réaliser effectuer. بالفعل Իրօք, գործով, արդարև. de fait, en réalité.

فعلا { ֆէ'լէն [–] Գործով, արդարև. de fait.

فعلى { ֆէ'լի [–] 1. Իրական. réel [էգ. فعليه] 2. Բայական. verbal.

فعليات { ֆէ'լիյաթ* [–] Իրականութիւնք. réalités.

فغان { ֆէղան [ղ] 1. Աղաղակ, գոչում. cri de détresse 2. Աշխար, ողբ. lamentation.

فغفور { ֆաղֆուր [ղ] Տիտղոս Չինական կայսերաց. titre des empereurs de Chine.

فغفورى { ֆաղֆուրի [ղ] 1. Ճենապակի. porcelaine 2. Ճենապակեայ. de porcelaine.

فقار { ֆիգար* [–] յգ. فقره ի pl. de فقره ؛ ذوالفقار Տե՛ս voir ذو ؛

فقاری { ֆէգարի [—] ածակ. Ողնայարական. vertébral, rachidien [էգ. فقاریه] ، — عود ողնայար. rachis — الم ողնացաւութիւն. rachialgie.

فقاع { ֆէգա՛ [—] Պալար. pamphigus.

فقاهت { ֆէգահէթ* [—] Իսլամական իրաւագիտութեան հմտութիւն. connaissance de la loi musulmane: — لو օրէնսգէտ. savant en jurisprudence.

فقد { ֆագտ [—] Կորուստ. perte.

فقدان { ֆըգտան [—] Զրկում-ութիւն. manque.

فقر { ֆագր [—] Աղքատութիւն, չքաւորութի. pauvreté, indigence: الدم — Էդէ. արեան պակասութիւն. anémie. կանաչախտութիւն. chlorose.

فقرا { ֆուգարա* [—] Աղքատներ. pauvres [էզ. فقیر] ، — لق աղքատութիւն. pauvreté.

فقرات { ֆըգարաթ* [—] յգ. فقره. pd. فقره ،

فقردامق { ֆըգըրտամագ [թ] Եռալ. bouillir

فقره { ֆըգրա* [—] 1. Ողն, ողնուղ. vertèbre, spondyle [յգ. فقار ، فقرات] 2. Հատուած. passage, paragraphe 3. Պատմութիւն. historiette.

فقط { ֆագադ, ֆագաթ [—] Բայց, սակայն. mais, cependant.

فقه { ֆըգհ [—] Իսլամական օրէնսգիտութիւն. jurisprudence musulmane.

فقهاء { ֆուգահա* [—] յգ. فقیه. pd. فقیه ،

فقیر { ֆագիր [—] Աղքատ, կարօտ, pauvre, indigent [فقر էն] [էգ. فقیره] [յգ. فقرا ، فقیران] ، — انه աղքատի յատուկ. propre à un pauvre.

فقیه { ֆագիհ [—] Իսլամական օրէնսգիտութեան տեղեակ, իրաւագէտ. savant en jurisprudence musulmane. jurisconsulte [فقه էն] [յգ. فقهاء ، فقیهان] ،

فك { ֆէքք [—] 1. Զատել. détacher, disjoindre 2. Վերցնել. enlever 3. ածակ. կզակ. mâchoire: — اعلی վերին կզակ. mâchoire supérieure. اسفل — ստորին կզակ. mâchoire inférieure.

فكار { ֆէկեար [ղ] 1. Խոց. blessure 2. Վիրա-

ւոր, խօցեալ. blessé.

فكاهه { ֆէքեահէ* [-] Զուարճաբանութիւն. facétie, farce.

فكر { ֆիքր [-] 1. Մտածութիւն, գաղափար. կարծիք. pensé, idée, opinion [ճմ. افكار] 2. Միտք. esprit: ا — մտածել, խորհիլ. penser, réfléchir. سز — անխորհուրդ. inconsidéré. جن — لو արամիտ, հանճարեղ. fin, subtile.

فكرت { ֆիքրէթ* [-] Մտածութիւն, խորհուրդ. réflexion.

فكريه { ֆիքրիյյէ*[-]Մտածագական. méditatif.

فكنده { ֆէքէնտէ[զ] Զգած, նետած. jeté.

فكى { ֆէքքի [-] կզակային maxillaire[ճմ. فكيه]

فلاح { ֆէլահ [-] Բարօրութիւն, երանութիւն. prospérité, bonheur 2. ֆելլահ Հողագործ. cultivateur [ճմ. فلاحت էն].

فلاحت { ֆէլահըթ* [-] Մշակութիւն. culture.

فلاخن { ֆէլախէն[զ] Պարսատիկ. fronde.

فلاسفه { ֆէլասիֆէ* [-] Փիլիսոփայք. philosophes [եզ. فيلسوف].

فلاطون { ֆէլաթօն[-] Պղատոն. Platon.

فلاكت { ֆէլաքէթ* [-] Աղէտ, փորձանք, արկած. adversité, malheur, accident [ճմ. فلاكات]. زده — արկածեալ. frappé d'un malheur, d'un désastre.

فلان { ֆէլան, ֆիլան [-] Այս ինչ. un tel, tel [ճմ. فلانه].

فلبه { ֆիլիպէ [Ի] Ֆիլիպէ. Philippopoli.

فلج { ֆէլճ[-] Անդամալուծութիւն. paralysie

فلذلك { ֆէլիզալիք[-] Վասն այսորիկ. c'est pour cela, à cet effet.

فلز { ֆիլիզզ [-] Բնական, անխառն մետաղ. métal natif, vierge [ճմ. فلزات]

فلز { ֆիլիզ [Ի] 1. Ընձիւղ. rejeton 2. Ծիլ. germe

فلزلنمك { ֆիլիզլէնմէք [Ի] Բողբոջիլ, ծլիլ. pousser des rejetons, germer, pousser.

فلس { ֆէլս [-] Փող. obole [ճմ. فلوس].

فلسطين { ֆիլիսթին [-] Պաղեստին. Palestine

فلسفه { ֆէլսէֆէ* [-] Փիլիսոփայութիւն. philosophie.

فلسفى { ֆէլսէֆի [-] Փիլի-սոփայական. philosophique [էֆ. فلسفيه]։

فلسفيات { ֆէլսէֆիյյաթ* [-] Փիլիսոփայական գիտութիւնք. sciences philosophiques.

فلعور { ֆէլ-‘օր [է] էէմ. Փլոր. fluor.

فلفل { ֆէլֆէլ [-] Պղպեղ poivre.

فلقه { ֆալաքա [ը] Հաստ գաւազան մ'է, մէջ-տեղը չուանով՝ որով մէջ կը հաստատեն պատժապարտին ոտքերն ու յետոյ կը գանա-հարեն. gros bâton au milieu duquel est fixé une corde qui sert à serrer les pieds d'un coupable pour donnner la bastonnade.

فلك { ֆէլէք [-] 1. Երկինք ciel [յփ. افلاك] 2. Բազդ. sort: — مرتبه — երկնաստի-ճան. aussi élevé que le ciel

فلك { ֆէ-լէ [-] Տապան. arche.

فلكزده { ֆէլէքզէտէ [-] Ար-կածեալ. frappé d'un malheur [յփ. فلكزدكان]։

فلكى { ֆէլէքի [-] Երկնային céleste [էֆ. فلكيه]

فلكيات { ֆէլէքիյյաթ* [-] Երկնային մարմ-նոց գիտութիւնք. sciences qui traitent des corps célestes.

فلمنك { ֆէլէմէնկ [ը] Հո-լանտա Hollande: — جه Հոլանտերէն. langue hollandaise. — لى Հոլան-տացի. hollandais.

فلنطه { ֆէլինթա [ը] կարաբին (կարճ հրացան հե-ծելազօրաց). carabine.

فلورن { ֆլօրին [է] Ֆիօրին. florin.

فلوريه { ֆէլօրիա [ը] Փիլոր-եակ (գեղնափե-տուր թռչուն մ'է). loriot.

فلوس { ֆէ-լուս* [-] յփ. فلس. pd. فلس։

فلهذا { ֆէլիհա-զա [-] Վասն այսորիկ, ասոր հա-մար. c'est pour cela.

فم { ֆէմ [-] Բերան. bouche [յփ. افواه]։

فمى { ֆէմի [-] Բերանային. buccal [էֆ. فميه]։

فن { ֆէնն [-] Գիտութիւն, արուեստ, ուսումն. science, art [յփ. فنون]։

فناً { ֆէննէն [-] Գիտու-թեամբ, գիտնականօ-րէն. scientifiquement.

فنا { ֆէնա [-] 1. Անցաւո-րութիւն. état de ce qui est périssable, transi-

toire 2. Չքաւորութիւն. anéantissement: ولق. — 'یذی— او անցնիլ, չքանալ. se passer, s'anéantir. فی الله — աշխարհային իրերէ հրաժարում. abnégation.

فنا { ֆէնա [ի.ֆ.] Գէշ. mauvais: فنا سنه گتمك — Թիւր ըմբռնել. prendre en mal.

فنار { ֆէնար [ر] 1. Լապտեր. lanterne 2. Փարոս. phare [—ալա. ֆէնէր]

فنالاشمق، فنالشمق { [ի] 1. Գէշնալ s'empirer, se gâter 2. Ծանրանալ. s'aggraver.

فنالق { ֆէնալըք [ի] 1. Գէշութիւն, յոռութիւն. mauvais état, vice 2. Չարութիւն. méchanceté 3. Տկարութիւն. indisposition 4. Նուաղում. évanouissement.

فنجان { ֆինճան [ի] Սկահ. tasse à café: جی— սկահավաճառ. marchand de tasse.

فند { ֆէնտ [ա] 1. Նենգութիւն, մեքենայութիւն. ruse, artifice: ی— ' لی— խորամանկ. rusé.

فندق { ֆընտըգ [ի] կաղին. noisette: جی— կաղնեվաճառ. marchand de noisette. խաբեբայ, պատիր. trompeur.

فنون { ֆիւնուն* [—] յգ. فن ի. pd. فن ,

فنی { ֆէննի [—] Գիտական. scientifique [եզ. فنیه].

فنیکه { ֆէնիքէ [—] Փիւնիկէ Phénicie.

فوائح { ֆէվայիհ* [—] Անուշ հոտեր. bonnes odeurs parfums.

فوائد { ֆէվայիտ* [—] յգ. فائده ի. pd. فائده ,

فؤاد { ֆուատ [—] Սիրտ. cœur [յգ. افئده], ی— ' لی— սրտագին. cordial.

فواره { ֆէվվարէ* [—] Ջրբուղխ. jet d'eau.

فوارس { ֆէվարիս* [—] յգ. فارس ի. pd. فارس ,

فواکه { ֆէվաքիհ* [—] յգ. فاکهه ի. pd. فاکهه ,

فوت { ֆէվթ [—] 1. Մահ. mort 2. Կորուստ. perte: ا — ձեռքէ փախցնել perdre. او — մեռնիլ. mourir

فوج { ֆէվճ [—] Գունդ, խումբ. troupe. bande: — فوجا գունդագունդ. par troupes.

فوچی { ֆուչի [ի] Տակառ. tonneau.

فوحان { ֆէվհան [—] Անուշ հոտ բուրել. répandre une bonne odeur.

فودول { ֆօտուլ [ի] Ինքնահաւան, սէգ. présomptueux, hautain [Բառ. فضول էն]։

فودوله { ֆօտուլա [ի] Դ. կան. sorte de pain.

فور { ֆէվր [-] Աճապարանք hâte : على الـ — ، — աճապարանօք. à la hâte.

فورا { ֆօրա [է] Դուրս. dehors: ا — բանալ. ouvrir. ձգել. hisser.

فوران { ֆէվէրան [-] ա. Բղխում, ցայտում jaillissement բ. Բղխել, ցայտել. jaillir: شديد — պայթիւն. explosion.

فورجه { ֆուրչա [ի] Տե՛ս voir فرچه ։

فورطنه { ֆուրթունա [ի] Փոթորիկ tempête.

فورمه { ֆօրմա [է] Ձեւ, գիրք, մեծութիւն (մասանց). format.

فوز { ֆէվզ [-] ա. Փրկութիւն. salut բ. Յաջողութիւն. succès.

فوسفور { ֆօսֆօր [է] Լուսածին, փոսփոր. phosphore: Ածց. ى — ، ى — փոսփորական. phosphoré. ـيت — լուսածնատ. phosphate

فوطوغراف { ֆօթօղրաֆ [է] Տե՛ս. voir فطوغراف ։

فوطه { ֆօթա* [-] Դնչակ. touaille, linge.

فوغه { ֆօղա [է] Կրակ բրէ՛ք faites feu! : ا — կրակ ընել. faire feu.

فوق { ֆէվք [-] ա. Վեր. dessus բ. Վրայ. sur: Ածց. ـنده — ...էն վեր. au dessus de. ـالعاده — արտաքոյ կարգի. extraordinaire. ـالحد — ، ـالغايه — չափազանց. extrêmement.

فوقانى { ֆէվքանի [-] Վերին de dessus.

فول { ֆօլ [ի] Հաւուց ակն մը ածելուն համար դրուած հաւկիթ. œuf qu'on laisse dans un nid pour que les poules y pondent: يوق يورطه يوق — վէճի տեղի չկայ. pas de lieu de dispute. ـلق — բոյն. nid.

فول { ֆուլ [-] Բակլայ. fève.

فولاد { ֆուլատ [-] Պողպատ, acier.

فوليه { ֆուլիա [ի] Ոսկի նարգէս. jonquille.

فوندو { ֆօնտօ [է] Արժէթուղթ. fonds.

فونده { ֆունտա [ի] Մացառ broussailles

فوه { ֆում [-] Բերան. bouche [Յգ. افواه]։

فوهه { ֆուհէ* [ա] 1. Բերան. bouche 2. Փողանէ ծակ. tubulure.

فویا { ֆուեա[է]Ոսկեզօծ Թիթեղ զոր ադամանդի տակ կը դնեն որպէս փայլը աւելցնելու համար. feuille de métal doré mise au dessous d'une pierre précieuse pour augmenter son éclat.

فهارس { ֆէհարիս* [ա] յգ. فهرستի. pd. فهرست.

فهام { ֆէհհամ [ա] Ցյժ իմացական. très intellectif [فهم էն] [եւ. فهامه]։

فهامت { ֆէհամէթ* [ա] Հմտութիւն, կարողամտութիւն. intelligence, pouvoir de saisir.

فهرس { ֆիհրիս } [ա] Ցանկ. index table des matières
فهرست { ֆիհրիսթ* } [յգ. فهارس]։

فهم { ֆէհմ [ա] 1. Իմանալ, ըմբռնել. comprendre, saisir 2. Ըմբռնում, իմացութիւն compréhension

فهمیده { ֆէհմիտէ [պ] Իմացած, իմացուած. entendu, saisi.

فهمیه { ֆէհմիյէ*[ա] Իմացական. intellectuel.

فهوم { ֆուհում* [ա] յգ. فهمի. pd. فهم։

فهیم { ֆէհիմ [ա] Մտացի, սրամիտ intelligent, pénétrant [فهم էն] [եւ. فهیمه]։

فی { ֆի [ա] Մէջ, ի, ը. dans, en, à: الاصل — ի սկզբանէ. dès l'origine. — نفس الامر իրօք. réellement, au fond. الحال — իսկոյն. sur-le champ. الواقع — الحقیقه — արդարեւ. en effet. 8 حزیران — ի 8 Յունիսի. le 8 Juin.

فئ { ֆի' [ա] Գին. prix [յգ. فئات]։

فئات { ֆիաթ*[ա] 1. Գիներ. prix [եւ. فئ] 2. [ե.գ.] Գին. prix.

فیاض { ֆեյյազ [ա] Միշտ զարգացնող, շահարար. qui fait prospérer, avancer toujours [فیض էն]։

فیافی { ֆէյաֆի* [ա] յգ. فیفاի. pd. فیفا։

فیت { ֆիթ[թ] Դրդում. instigation : ویرمك — դրդել. instiguer.

فیت { ֆիթ [թ] Հաւասար, ոչ կորուստ և ոչ շահ quitte.

فیتلمك { ֆիթլէմէք [թ] Դրդդել. instiguer.

فیروز { ֆիրուզ [պ] Երջանիկ heureux.

فیروزه { ֆիրուզէ [պ] Տե՛ս voir پیروزه ։

فیسیولوجی { ֆիզիօլօժի [–] Բնախօսութիւն physiologie: ـون — բնախօսք physiologistes. ـاى — բնախօսական. physiologique.

فیصل { ֆեյսալ [–] Լուծում. solution: ویرمك — լուծել. trancher. پذیر — լուծուած. tranché.

فیض { ֆէյզ [–] 1. Զարգացում. développement, avancement [յդ. فیوضات ، فیوض] 2. Առատութիւն. abondance 3. Շնորհ faveur: بولمق — զարգանալ, յառաջանալ. se développer, avancer.

فیضان { ֆէյէզան [–] Յորդում. débordement.

فیفاء { ֆէյֆա* [–] Անապատ désert [յդ. فیافی].

فیل { ֆիլ [–] Փիղ. éléphant [յդ. فیول].

فیلار { ֆիլար [ֆ] Հողաթափ pantoufle.

فیلبان { ֆիլպան [պ] Փղապան gardien d'éléphant

فیلسوف { ֆէյլէսօֆ [–] Փիլիսոփայ. philosophe [յդ. فلاسفه]. ـى — փիլիսոփայական. philosophique

فیلو { ֆիլօ [է] Փոքր նաւատորմ. flotte.

فیمابعد { ֆիմաբաադ [–] Այսուհետեւ. dorénavant, désormais.

فیوض { ֆիւուզ فیوضات* [–] յդ. فیضի. pd فیض ։

فیول { ֆիւուլ* [–] Փղեր. éléphants [եզ. فیل].

فیه ֆիհ, فیها ֆիհա* { [–] Անոր մէջ, նկատմամբ. dans, en, sur lui: Անոնց. — منازع اولان վէճի ներքեւ եղած. en dispute, en litige.

ق

ق { գաֆ. Քսանըչորսերորդ տառ Օսմաներէն այբուբենի. vingt-quatrième lettre de l'alphabet ottoman

قاآن { գաան [–] Չինական կայսր. empereur de Chine.

قائد { գաիտ [–] Առաջնորդ, հրամանատար. qui

conduit, commandant.

قائل { գաիլ [ա] 1. Խօսող, ըսող. qui parle, qui dit [قول էն] [էք. قائله] 2. Պատմող. rapporteur 3. Ի է. Հաճ, Հաւանող. qui consent: او — Հաւանիլ. consentir. շատանալ. contenter.

قائم { գաիմ [ա] 1. Ոտքին կեցած. resté debout [قيام էն] [էք. قائمه] 2. Կանգնած. dressé, levé 3. Կեցող, կեցած. resté, demeuré 4. Ուղիղ. droit 5. Ուղղաձիգ. vertical: Ածանց. او — կենալ. rester, demeurer. پدر — աներ. beau-père. — والده զոքանչ. belle-mère. برادر — աներձագ. beau-frère.

قائما { գաիմա [ա] 1. Ոտքին կեցած. étant debout 2. Ուղղահայեաց կերպով. verticalement.

قائمقام { գաիմմագամ [ա] 1. Տեղապահ. vicaire, suppléant. 2. Տեղակալ. lieutenant, sous-gouverneur 3. Տեղակալ գնդապետ. lieutenant-colonel: [ռմկ. գայմագամ]:

قائمقاملق { գաիմմագամլըգ [թ] 1. Տեղապահութիւն. vicariat 2. Տեղակալութիւն grade ou charge de lieutenant-colonel, de sous-gouverneur 3. Վիճակ տեղակալի. district d'un sous-gouverneur

قائمه { գաիմէ* [ա] 1. Ուղիղ. droit 2. Թղթադրամ papier monnaie [յգ. قوائم] 3. Տոմս, գիր. billet, note.

قائن { գաին [թ] Տե՛ս voir قاين.

قاب { գապ [թ] 1. Աման, անօթ. vase 2. Պատեան. enveloppe, fourreau 3. Պնակ. plat: آياق — ى կոշիկ. soulier. — جق փոքր աման. petit vase.

قابض { գապըզ [ա] 1. Առնող. qui prend [قبض էն] [էք. قابضه] 2. Սաստիկ բռնող. qui tient fortement 3. Բժշ. Կապող որովայնի. astringent: Ածանց. — اموال գանձապետ. caissier. յանձնակատար առ որ կը զրկուին վաճառք. consignataire [ռմկ. գապըզիմալ]: — ارواح Հոգեառ Ազրայիլ. Azraïl l'ange de la mort.

قابل { գապիլ [ա] 1. Ընդունակ. capable, susceptible, apte [قبول էն] 2.

կարելի. possible ❷. Բժշ. Մանկաբարձ. accoucheur: Ածց. تعرش — գրգռական irritable. ازدواج و ایلاد — ամուսնացու, հասուն. nubile. اشتعال — դիւրավառ. inflammable. انبساط — ընդարձակական. expansible. — انکماش — ներքաշական. rétractile. وزن — կշռելի. pondérable. اثنا ' انحنا — դիւրաբեկ, ճկուն. flexible.

قابل { գաբիլ [ա] Կայէն. Caïn.

قابله { գաբիլէ* [ա] Մանկաբարձ կին. accoucheuse, sage-femme.

قابلیت { գաբիլիյէթ* [ա] ❶. Ընդունակութիւն capacité ❷. Կարելիութիւն. possibilité: امتداد — ձգականութիւն. extensibilité. انعکاس — ցոլականութիւն reflexibilité. انطراق — տարածականութիւն. ductilité. نا — անընդունակ. incapable

قابورغه { գաբուրղա [թ] ❶. Կող, պատուակ. côte ❷. Կմախք նաւու, squelette d'un navire.

قابوق { գապուգ[թ] ❶. Կեղև. écorce, croûte, cale ❷. Պատեան, փոճոկ. coquille: باغلامق — կեղև առնուլ. se couvrir d'écorce.

قابوقلانمق { գապուգլանմագ[թ] կեղև առնուլ. se couvrir d'écorce.

قابان، قابامق، قاباق { Տե՛ս. voir. قباق ' قبامق ' قبان

قابدرمق { գափդըրմագ [թ] Խլել, շորթել տալ. յափշտակութեան մատնել. laisser arracher, enlever. livrer au pillage.

قاپسول { գափսուլ [ֆ] Պատիճ, պղնձեայ սկահակ. capsule.

قاپش { գափըշ [թ] Յափշտակութիւն. enlèvement: كلك . — — իրարմէ խլել. s'arracher.

قاپشمق { գափըշմագ [թ] Իրարմէ խլել, յափշտակել. s'arracher.

قاپلامق { գափլամագ [թ] ❶. Ծածկել, պատել couvrir, envelopper ❷. Դրուագել. plaquer ❸. Շրջապատել. entourer.

قاپلامه { գափլամա[թ] Ծածք, ծածկոյթ. couverture ❷. Դրուագ. placage ❸. Աստառ. doublure ❹. Դրուագեալ. plaqué: جی — դրուագիչ. plaqueur.

قاپلمق { գափըլմագ [թ] 1. Խլել. être arraché 2. Խաբուիլ. se tromper

قاپلیجه { գափըլըճա [թ] Ջերմուկ. bain minéral chaud, thermes.

قاپمق { գափմագ [թ] Խլել, Կորզել. Յափշտակել. arracher, enlever, ravir

قاپوط، قاپوت { գափօթ [ֆ] Վերարկու զինուորի, լօդիկ. capote.

قاپوسقه { գափուսգա [թ] Միս և կաղամբէ յօրինուած կերակուր. viande aux choux.

قات { գաթ [թ] 1. Ծալք. pli 2. Խաւ. couche 3. Յարկ, դստիկոն. étage 4. Աստիճան. degré 5. Ձեւք (զգեստու). partie complète d'habillement 6. Պատիկ. fois: Ասոյ. — — կրկին և կրկին. doublement. دها — ﺮ անգամ մը ևս. encore une fois. — ایکی կրկին double. او — ایکی կորանալ. se courber, se voûter.

قاتشدرمق { գաթըշդըրմագ [թ] Տե՛ս voir قاتق

قاتق { գաթըգ [թ] 1. Թանցան ուտելիք. ce qu'on mange avec le pain 2. Ուտեստ. nourriture.

قاتل { գաթիլ [ա] 1. Սպանող, սպանիչ, սպանիչ. tueur, meurtrier [قتل էն] [ին. قتلة] [ըն. قتال ، قتلة] 2. Մարդասպան. assassin 3. Մահացու. mortel.

قاتلامق { գաթլամագ [թ] 1. Ծալել. plier, ployer 2. Ծռել. courber 3. Կրկնել. doubler.

قاتلامه { գաթլամա [թ] Ծալք plissage.

قاتلانمق { գաթլանմագ [թ] 1. Ծալուիլ. se plier 2. Ծռիլ. se courber 3. Համբերութեամբ, տանիլ. endurer, supporter.

قاتلمق { գաթըլմագ [թ] 1. Խառնուիլ. se mêler 2. Միանալ. se joindre 3. Կցուիլ, միացուցուիլ être attaché, joint.

قاتمر { գաթմէր [թ] 1. Ծալք pli 2. Խաւ ի խաւ à plusieurs couches: لى— բազմածալ, բազմաթերթ. à plusieurs plis, feuilles. կրկին. double.

قاتمق { գաթմագ [թ] 1. Միացնել. joindre 2. Յաւելուլ. ajouter 3. Խառնել. mêler 4. Ընկերացնել. faire accompagner:

قاتوب چالشمق کیجه‌یی کوندوزه ասիւ եւ գիշեր աշխատիլ. travailler jour et nuit.

قاتمه { գաթմա [թ] 1. Միա-ցուած. joint 2. խառնուած. mêlé.

قاتوليك { գաթօլիք [ֆ] կաթո-լիկ. catholique.

قاتى { գաթը [թ] Տե՛ս voir قتى :

قاتيلاشمق { գաթըլաշ-մագ
قاتيلانمق { գաթըլան-մագ } [թ] թանձրանալ, մակարդիլ. se coaguler, s'épaisser, se cailler.

قاتيلاشمه { գաթըլաշ-մա
قاتيلق { գաթըլըգ } [թ] թանձ-րութիւն. épaississement.

قاتيم { գաթըմ [թ] Արու կեն-դանեաց իգանց հետ խառնուիլը. խառնք. mixtion des mâles avec les femelles. luthe.

قاچ { գաչ [թ] Քանի, որչափ combien: — ը քանի մը. quelques. ى — ը ոմանք quelques-uns.

قاچاق { գաչագ [թ] 1. փա-խստական. fugitif 2. Մաքսանենգ (մաքսառուք). contre-bande: چى — մաքսա-նենգ. contrebandier.

قاچامق { գաչամագ [թ] 1. փախուստ. fuite 2. խուսափանք, պատճա-ռանք. faux-fuyant, subterfuge, prêtexte: — ويرمك խոյս տալ. prendre la fuite.

قاچان { գաչան [թ] Երբ. quand [ռմկ. հաւանէ]:

قاچر { գաչար [թ] Իւրա-քանչիւրը քանի՞. combien pour chacun.

قاچرمق { գաչըրմագ [թ] 1. փախցնել. mettre en fuite, laisser échapper 2. Ցնորիլ. perdre la raison, la tête.

قاچشمق { գաչըշմագ [թ] խու-սափիլ. s'enfuir

قاچق { գաչըգ [թ] փախուկ follet, toqué.

قاچقين { գաչգըն [թ] 1. Փա-խստական. fugitif 2. Փախուկ. follet.

قاچمق { գաչմագ [թ] խոյս տալ, խուսափիլ. fuir, s'évader, éviter.

قاچنجى { գաչընջը [թ] Քա-նիերորդ. quantième.

قاچنمق { գաչընմագ [թ] փա-խչիլ, փախչիլ. s'abstenir, éviter.

قادر { գատըր, գատիր [ա] 1. կարող, Հզօր. qui

peut, puissant [قدرت էն] [էփ. قادره] Զ. Ձեռնհաս. capable: او — կարողանալ. pouvoir, être à même, en état de.

قادرغه { քատըրղա [թ] Ցռկանաւ, galère.

قادم { քատիմ [ա] Եկող, հասնող. qui vient, arrive [قدوم էն] [էփ. قادمه].

قادن { քատըն. կին. dame, femme Զ. կին Սուլթանի. femme du Sultan [թուրք. قادين էն]. طوزلغى — ծորենի. épine-vinette. كهيا — վերակացու կին. intendante. جق — տան տիկին. maîtresse de maison.

قار { քար [թ] Ա. Ձիւն. neige Զ. [ա] Կուպր. bitume: Աքաչ. — قوشى աղխտակ սարեակ. pinson. طوپى — ձիւնագնդակ. boule de neige. ياغمق — ձիւնել. neiger. ياغديلي — աղխտակարծ. de tache blanche.

قارئ { քարի [ա] Ընթերցող. lecteur [قرائت էն] [էփ. قارئه] [յփ. قارئون ، قراء ، قارئين].

قاربون { քարպօն [ֆ] Ածխածին. carbone.

قاربوز { քարբուզ [թ] Ձմերուկ. pastèque.

قارت { քարթ [թ] Պառաւ, թեկ, հին. vieux, qui n'a pas fraîcheur.

قارتال { քարթալ [թ] Արծիւ. aigle.

قارتلاشمق { քարթլաշմագ [թ]
قارتلانمق { քարթլանմագ [թ] } Պառաւնալ, թեկանալ. vieillir, perdre la fraîcheur

قارتلق { քարթլըգ [թ] Պառաւութիւն, թեկութիւն. manque de fraîcheur.

قارتوق { քարթօգ [թ] Տափան. herse.

قارخانه { քարխանէ [պ] Սառնատուն. glacière

قارش { քարըշ [թ] Թիզ. empan: مورش — խառն ի խուռն. pêle-mêle.

قارشدرمق { քարըշտըրմագ [թ] Ա. Խառնել. mêler Զ. Խառնակել, խառն ի խուռն ընել. brouiller: — سوز քսութիւն ընել. tripoter, intriguer.

قارشدريجى { քարըշտըրըճը [թ] Խառնակիչ, քսու. tripotier, intrigant.

قارشلامق { քարըշլամագ [թ] Թզաւ չափել. mesurer par empans.

قارشمق { քարըշմագ [թ] Ա. Խառնուիլ, se

mêler 2. խառնակիլ. se brouiller.

قارشو { ղարշը [թ] 1. Դէմ; ընդդէմ. contre 2. հանդէպ, դիմացի կողմ. le vis-à-vis, le côté opposé, en face 3. հակառակ. contraire: Ասոյ. قومق — ‘ — طورمق ‘ كلك — Հակառակիլ. tenir tête, s'opposer. ب — — ‘ ـه — — դէմ առ դէմ. vis-à-vis. — اقشامه երեկոյեան մօտ. vers le soir.

قارشولشدرمق { ղարշըլաշտըրմագ [թ] 1. Դէմ առ դէմ դնել, բաղդատել. confronter, comparer 2. Հաւասարակշիռ ընել. balancer.

قارشولشمق { ղարշըլաշմագ [թ] Համակշռուիլ. se balancer.

قارشولق { ղարշըլըգ [թ] 1. Փոխարէն հատուցում, փոխարինութիւն: compensation. 2. Պատասխան. réponse 3. Երաշխաւորութիւն. garantie 4. Փոխարէն en retour, en échange de 5. Փոխարէն. réciproque: لى — դէմ առ դէմ. vis-à-vis. لى جواب دوندرمك — Նորէն պատասխան տալ. répliquer.

قارشولمق { ղարշըլամագ [թ] Դիմաւորել: aller, venir à la rencontre.

قارشی { ղարշը [թ] Տե՛ս. voir قارشو.

قارغشه { ղարղըշա قارغشه‌لق ղարղըշալըգ [թ] Շփոթութիւն; խառնակութիւն. trouble, confusion.

قارغه { ղարղա, ղարկա [թ] Ագռաւ. corbeau: — قره ագռի. corneille. بوكن — արծուոյ ընկոյզ. noix vomique. بورنلی — արծուեռունգն. au néz aquilin.

قارغی { ղարղը [թ] Նիզակ. lance.

قارفیچه { ղարֆիչա [ر] Փոքր գամ. petit clou.

قارلق { ղարլըգ [թ] Սառնարան. vase pour refroidir l'eau.

قارلی { ղարլը [թ] Ձիւնոտ, neigeux.

قارماشمق { ղարմաշմագ [թ] խառնակիլ, խառնակիլ, s'embrouiller.

قارموق { ղարմուգ [թ] Տեսակ մը մեծ կեռ. sorte d'un grand croc.

قارمه { ղարմա [թ] قارشیق — խառն ի խառն. embrouillé, pêle mêle.

قارشمق، قارش } Տե՛ս voir قارشمق قارش ։

قارشق } գարըշըգ [թ] 1. խառն. mêlé 2. խառնակ. շփոթ. embrouillé, confus, compliqué.

قارشقلق } գարըշըգլըգ [թ] 1. խառնակութիւն. embrouillement, complication 2. խառնակութիւն, շփոթութիւն. trouble, confusion

قارشلامق } գարըշլամագ [թ] թիզով չափել. mesurer avec l'empan.

قارن } գարըն [թ] Տե՛ս. voir قارن ։

قاز } գազ [թ] Սագ. oie.

قازمق، قازدرمق } գազմագ, գազդըրմագ [թ] փորել, բրել, քանդակել տալ. faire creuser, excaver, graver.

قازنمق، قازنتى، قازق } Տե՛ս. voir. قازنمق ، قازنتی ، قازق ։

قازلمق } գազըլմագ [թ] փորուիլ, քանդակուիլ. être creusé, sculpté.

قازمق } գազմագ [թ] 1. փորել, պեղել. creuser, fouiller 2. քանդակել. graver, sculpter.

قازمه } գազմա [թ] Բրիչ. pioche.

قارن } գարըն, գարնը [թ] Փոր. ventre: Աչք. آچ — անօթի փորով. à jeûne. — كتى — համբերող. patient. — — կողք ի կողք. côte à côte, bord à bord. — ى یاریق լուսամոն. psyllion. آجيقمق — անօթենալ. avoir faim. — طوق اولمق կուշտ ըլլալ. n'avoir pas faim. لى — մեծափոր, փորեղ. ventru.

قارنجه } գարընճա [թ] Մրջիւն fourmi: دمير — ى ժանգ. rouille. يوواسى — մրջիւնոց. fourmilière. لى — ծակոտկէն. poreux.

قاروره } գարուրէ [ա] Հողէ աման. vase de terre.

قارون } գարուն [ա] Կորխ որ Մովսէսի մեծահարուստ հրեայ մ'էր. Coré.

قارى } գարը [թ] 1. Կին. femme 2. Կողակից. épouse: آلمق — ամուսնանալ. se marier. — قوجه պառաւ. vieille femme.

قارئ } գարի՛ [ա] Ընթերցող lecteur [قرائت էն] [յ. قراء ، قارئين]։

قارى } գարի [ա] կիր. կուպրային bitumineux

قازمیر { գազմիր [է] Տեսակ մը մանուեղէն պաստառ. casimir.

قازورات { գազուրաթ* [ա] Աղտեղութիւնք ordures.

قازوزه { գազուզէ [է] Ցրտարան. alcarraza.

قازیجی { գազըճը [է] 1. Փորող. creuseur 2. Քանդակագործ. graveur.

قازیق { գազըգ [է] Ցից, ձող. pieu, poteau, pal: قازیغه اورمق — ցիցը հանել. empaler. جی — խաբեբայ. dupeur. یمك — խաբուիլ. être dupé.

قازیقلامق { գազըգլամագ [է] 1. Ցիցը հանել. empaler 2. խաբել. duper.

قازیمق { գազըմագ [է] 1. Տե՛ս voir قازمق 2. Քերել. gratter.

قازینتی { գազընթը [է] 1. Քերուած. gratté 2. Քերուկ. ratissure.

قازینمق { գազընմագ [է] Փորուիլ, քանդակուիլ. être creusé, gravé.

قازینو { գազինօ [է] Զբօսարան, խաղարան. café à l'européen. club.

قاسم { գասըմ, գասըմ [ա] 1. Բաժանող. qui divise [قسمت էն] [էգ. قاسمه] 2. Բաժանարար. diviseur 3. Տօն սրբոյն Դեմետրեայ. la fête de St. Démétrius.

قاسی { գասի [ա] կարծր, խիստ. dur [قسوت էն] [էգ. قاسیه].

قاش { գաշ [է] Ցօնք. sourcil: Աչք. چاتق — յօնքերը պատել. froncer les sourcils. اکری — Թամբի աղեղ. arçon. یوزك ی — Մատանւոյ խորշ. chaton. — آتق յօնքերը շարժել. sourciller. قلم — لو նրբայօն. de sourcils minces. كان — لو կորայօն de sourcils courbés. درت — لو ղեխերը նորաբոյս. dont les moustaches sont nouvellement poussés.

قاشاغی { գաշաղը [է] Քերիչ (ձիոյ). étrille.

قاشاغیلامق { գաշաղըլամագ [է] Քերիչաւ յարդարել. étriller.

قاشانمق { գաշանմագ [է] Միզել (ձիոյ). pisser

قاشر գաշըր
قاشقاوال գաշգավալ { [է] Պանիրի տեսակներ են. espèces de fromage.

قاشلامق { գաշլամագ [է] Տեսուել, ընդելնու-

զամնել. enchâsser.

قاشنمق { գաշընմագ [թ] 1. քերուիլ. démanger 2. քերուըտիլ. se gratter

قاشنمه { գաշընմա [թ] Մարմաջում, քերուըտուք. démangeaison.

قاشيق { գաշըգ [թ] Դգալ. cuiller: جى — դգալ շինող, վաճառող. qui fait ou vend des cuillers.

قاشيمق { գաշըմագ [թ] Քերել, քորել. gratter, égratigner.

قاصد { գասըտ [ա] 1. Առաջադրող. qui projette [قصد էն] 2. Սուրհանդակ. messager.

قاصر { գասըր [ա] 1. Պակասաւոր. défectueux [قصور էն] [իգ. قاصره] 2. Կարճ. court [قصر էն] 3. Անձեռնհաս. impuissant: قاصرات الطرف — պարկեշտ (կանայք). (femmes) pudiques

قاصرغه { գասըրղա [թ] Մրրիկ tourbillon.

قاصق { գասըգ [թ] Աճուկ, երանք. aine: Աճ. باغى — աղեկապ. bandage. ياريغى — աղեթափութիւն. hernie. اوتى — երանախոտ. aigremoine. بتى — յամուկ. morpion.

قاصم { գասըմ [ա] Խորտակող. qui rompe.

قاصمق { գասմագ [թ] Սեղմել. resserrer.

قاصناق { գասնագ [թ] 1. Շրջանակ. cercle 2. Մագ. métier à broder.

قاصنى { գասնի [թ] Զարհասա. galbanum.

قاصه { գասա [ի] Արկղ. caisse.

قاصيق { գասըգ [թ] Տե՛ս. voir قاصق.

قاضعسكر { գատըասքէր [ա] Վերին ատեանի դատաւոր Շէրիի օրէնաց. juge suprême de la loi musulmane: لك — պաշտօն կամ աստիճան قاضعسكر ի. charge ou grade de قاضعسكر

قاضم { գասըմ [ա] Կրծող. rongeant [իգ. قاضمه].

قاضى { գատը, գատի [ա] 1. Կտրող qui tranche [قضا էն] 2. Դատաւոր Շէրիի juge de la loi musulmane [յգ. قضاة ، قاضين] — الحاجات մեր պէտքերին հոգացող Աստուած. Dieu qui satisfait à nos besoins.

قاضيلق { գատըլըգ [թ] 1. Դատաւորութիւն. charge et dignité de juge 2. Վիճակ դատաւորի. dis-

trict d'un juge.

قاطبه { գաթըպէ* [-] Բոլոր. tout: قاطبة ամենեւին. point du tout.

قاطر { գաթըր [Բ] Ջորի. mule, mulet: — طرلاغی գեղնածաղիկ Թուփ մ'է. genêt: جی— Ջորեպան muletier.

قاطع { գաթը'[-] Ա. Հատանող. qui coupe[قطع էն] [էէ. قاطعه] [յէ. قطّاع] Բ. Վճռական. décisif Բ. Բաժանիչ. incisif: حما — Ջերմ. նադարձայց. antifébrile. خط — Հատանիչ գիծ. sécante. — الطريق յաւազակահար. brigand.

قاطن { գաթըն [-] Բնակող. habitant.

قاعد { գա'իտ [-] Նստող, նստած. assis [قعود էն]. اً — նստելով. étant assis

قاعده { գա'իտէ* [-] Ա. Հիմն,խարիսխ. base, piédestal [յէ قواعد] Բ. Կանոն, օրէնք. règle, loi.

قاعدی { գա'իտի [-] Հիմ. նական. basilaire

قاغوق { գաղուգ [Բ] Տե՛ս. voir قاوق.

قاف { գաֆ* [-] Ա. Անուն ق տառին. nom de la lettre ق Բ. Հռչակաւոր լերան մը անուն է. nom d'un mont célèbre.

قافله { գաֆիլէ* [-] Ա. Կարաւան. caravane [յէ. قوافل] Բ. Առաքում, առաքումն (վաճառաց). expédition, livraison.

قافیه { գաֆիէ* [-] Յանգ. rime [յէ. قوافی]. لی— յանգաւոր. rimé. جی — յանգաւորող, յանգաւորիչ. rimeur.

قاق { գագ [-] Չոր պտուղ. fruit sec.

قاقان { գագան [Բ] Զարնող, բաղխող. frappant: — آغاج փայտփոր(Թռչուն)pic.

قاقشدرمق { գագըշտըրմագ [Բ] Ա. Կոփել. gourmer Բ. Խթել, Հրել. pousser, repousser.

قاقشمق { գագըշմագ [Բ] Զի. րար Հրել. pousser l'un l'autre.

قاقه { գագա [Բ] Ա. Պիղծ. immonde Բ. Աղտեղ. excrément.

قاقوله { գագուլէ* [-] Տե. սակ մը անուշահոտ. ունդ. cardamome,amome.

قاقم { գագում [-] Սպիտակ աղվէս, կնգումն.hermine.

قاقق { գագմագ[Բ] Ա. Զար. նել, կոփել. frapper, gourmer Բ.Հրել, խթել

pousser 3. ցցել, մխել. planter, ficher: — باشه յամ-փխմանել, երեսին զարնել. reprocher, rappeler à qn.

قاقه { ղաղմա [թ] Թաղձր ըանդակ bosselage: ջ.— ըաղձր ըանդակ յօրի-նող. bosseleur.

قاقه‌لشمق { ղաղալաշմաղ [թ] Գժտիլ, առ-նուիլ. se brouiller.

قاكلى { ղաղը [թ] Երկանիւ կառք. chariot à deux roues.

قال { ղալ [ա] Խօսք. parole [յգ. اقوال]: — ه آلمق, ըերան առնել, խօսիլ. parler, mentionner. — قيل و. ասացուած. de vains propos. քննադատութիւն. critique. վայրապար dispute.

قال { ղալ [թ] Զատում. coupellation: ا — զտել. coupeller.

قالا { ղալը [ա] խօսքով. en parole.

قالاى { ղալայ [թ] 1. Անագ étain 2. Անագա-գօծում. étamage: Անագ. آق ی — կշտամբել, անար-գել. gronder, insulter. لى — անագեալ. étamé.

قالاجى { ղալայճը [թ] Անագ-գիչ. étameur: لق — անագագործութիւն. métier d'étameur.

قالايلامق { ղալայլամագ[թ] Ա-նագել étamer.

قالب { ղալըպ [ա] 1. կա-ղապար. moule, modèle [յգ. قوالب] 2. Ձև, forme 3. Հատոր. pain (de savon) 4. Խարդախութիւն. ruse: — بر, համանմանող, հա-մանիշ. qui a le même type. galvanoplastique. بدن —, մարմին. corps. جى— կաղա-պարիչ. qui met à la forme. կաղապարող շինող. mouleur.

قالبلامق { ղալըպլամագ[թ] կա-ղապարել, յար-մարել. mettre sur la forme.

قالبور { ղալպուր [թ] Խար-բալ, մաղ. crible.

قالبورلق { ղալպուրլամագ [թ] Մաղել. cribler.

قالباق { ղալփագ [թ] Տե՛ս. voir قلباق.

قالتبان { ղալթըպան [թ] կա-ւատ. maquereau

قالچه { ղալչա [թ] Զիստ, ազդր. քամակ, երանք hanche, cuisse.

قالچين { ղալչըն [թ] Սռնա-պան. jambière.

قالدرمق { ղալտըրմագ [թ] 1. Վերցնել. lever 2. Բառնալ. enlever 3.

թարձրացնել. élever 4. Չեր-բակայել. arrêter: Ասոց. ال — զարնել. frapper. — آياغه ապստամբեցնել. révolter. — باش ապստամբիլ. se révolter, se soulever.

قالدیرم { գալտըրըմ [ը] Քա-րայատակ. pavé, trottoir: لى — սալարկեալ. pavé. جى — սալարկող. paveur.

قالطاق { գալթագ [ը] 1. Թամբ. selle 2. Բոզ. femme prostituée.

قالع { գալի' [ը] Խլող, Խըլիչ arracheur, éraducatif [قلع էն].

قالفات { գալֆաթ [է] Ջիւթոյութիւն, ձիւթով ծեփել. calfatage.

قالفاتلامق { գալֆաթլամագ [ը] Ջիւթել, կպրել, ձիւթով ծեփել. calfater.

قالقان { գալգան [ը] Վահան. bouclier: بالغى — վահանաձուկ. turbot.

قالقشمق { գալգըշմագ [ը] Ելնել, ձեռնարկել. se lever, entreprendre

قالقمق { գալգմագ [ը] 1. Ելնել, կանգնիլ. se lever, se dresser 2. Վերնալ. être enlevé 3. Մեկնիլ. partir: — يورك ի գութ շարժիլ. être ému. — آياغه ապստամբիլ. se révolter, se soulever.

قالمق { գալմագ [ը] 1. Մնալ rester, demeurer 2. Կենալ s'arrêter 3. Արգիլուիլ, զրկուիլ. être empêché, privé: Ասոց. قالدى كه գալտը քի; իսկ. quant à.

قالمه { գալմա [ը] 1. Մնացած resté 2. Ժառանգ թողած. resté en héritage.

قالوش { գալօշ [է] Սորմուճակ. galoche.

قاله { գալա [ը] 1. Մնացած. resté 2. Առաջ. avant: قالق — ապշած մնալ. rester tout étourdi, ébahi.

قالى { գալը [ը] Գորգ, կապերտ. tapis.

قاليچه { գալիճէ [ը] Փոքր կապերտ. petit tapis.

قالين { գալըն [ը] Հաստ, թանձր. épais, gros

قالينلشمق { գալընլաշմագ [ը] Հաստնալ. devenir gros, épais.

قالينلق { գալընլըգ [ը] Հաստութիւն, թանձրութիւն, ստուարութիւն. épaisseur, grosseur.

قاليون { գալիօն [է] Պատե-րազմական մեծ

նաւ. galion : جی — պատերազմական նաւու զինուոր . soldat de la marine.

قالیه { գալիյէ [թ] Մշկէն բեշկ. civette.

قامبور { գամպուր [թ] Տե՛ս. voir قابور :

قامبيال { գամպիյալ [ի] Փոխ գիր, փոխանակագիր. lettre de change.

قامبيو { գամպիօ [ի] Փոխանակագին. change.

قامت { գամէթ* [ա] Հասակ. taille.

قامچی { գամչը [թ] Խարազան, մտրակ. fouet.

قامچیلامق { գամչըլամագ [թ] Մտրակել, խարազանել. fouetter.

قامش { գամըշ [թ] 1. Եղէգ. roseau, canne 2. Ցողուն. tige 3. Առնի. verge: بیرامی — Ծաղկազարդ Հրկէց. fête des Rameaux. جق — փողակ ոսկերչաց. chalumeau. لق — եղեգնուտ վայր lieu planté de roseaux.

قامع { գամի՛ [ա] Նուաճող. qui dompte [قمع են]

قامو { գամու [թ] Բոլոր, ամէն. tout.

قاموس { գամուս [ա] 1. Ովկիանոս. Océan [յգ. قوامیس] 2. Արաբական մեծ բառարան մ'է. nom d'un grand dictionnaire arabe.

قامه { գամէ [թ] 1. Տե՛ս. voir قما 2. գամէ* Տե՛ս voir قامت :

قان { գան [թ] 1. Արիւն. sang 2. Արիւնահեղութիւն. effusion de sang 3 Սպանութիւն. meurtre : Առոյց صیجاق ی — ոխրուն. sympathique. قورودان — մարդախոտ. mandragore. — طاشی կարմրաքար. hématite. آغلامق — արիւն արցունք թափել. verser des larmes de sang. آلق — երակ հատանել. saigner. طوتر — لویی — մարդասպան մը իւր գործած ոճրին հետեւանօք կը նուաղի . un assassin défaut par l'impression du crime . کسنه‌نك — نه کیرمك մէկը սպաննել. tuer qn. یورکدن — کیدیور սրտէս արիւն կը հոսի . le cœur me saigne. — صغوق طورغون — ایله اله հանդարտ մտօք. à tête reposée.

قانابه { գանապէ [ի] Բազմոց. canapé.

قاناتمق { գանաթմագ [թ] Արիւն հանել. faire couler le sang.

قانامق { գանամագ [թ] Արիւնել, արիւն հոսիլ

saigner, perdre du sang ·

قانبورلق ، قانبور } Տե՛ս · voir·

؛ قنبورلق՝ قنبور ·

قانت } գանիթ[ա] Բարեպաշտ dévot·

قانجق } գանճըգ [ը] ։ Բած· chienne ։ Անհա-
ւատարիմ (կին)· déloyal·

قانجه } գանճա [ը] Ճանկ, կեռ· croc· crochet·

قانجه‌لمق } գանճալամագ [ը] Ճանկին բռնել· saisir avec un croc·

قانجلاریه } գանչելարիա [է] ։ Դիւանատուն · chancellerie ։ Դիւանա-
պետ· chancelier·

قاندرمق } գանտըրմագ[ը] ։ Համոզել· per-
suader, convaincre ։ Յա-
գեցնել· assouvir,rassasier·

قانط } գանըթ [ա] Յուսա-
հատ· désespéré·

قانع } գանի՝ [ա] Գոհ· con-
tent, satisfait[قناعت
են] [եք· قانعه] [յք· قانعين] ՝ —
او գոհանալ, շատանալ· se
contenter, être satisfait·

قانغال } գանղալ[ը] Գալար· rouleau: ا — գա-
լարել· rouler·

قانغاللامق } գանղալլամագ [ը] Գալարել· rou-
ler·

قانلو } գանլու [ը] ։ Արիւնալից· san-
guin ։ Արիւնարբու· san-
guinaire ։ Մարդասպան ·
meurtrier : — صفوق պա-
ղարիւն· antipathique·

قانق } գանըգ [ը] ։ Կշտանալ: être ras-
sasié ։ Համոզուիլ · se
persuader, se convaincre·

قانون } գանուն [ա] ։ Կա-
նոն, օրէնք· règle,
loi [յք· قوانين] ։ Տաւիղ·
psaltérion ։ [ը է] Զինուո-
րականաց ոստիկանութեան
ընդդ ենթասպայ·sous-officier
faisant la police pour les
militaires: اساسي — սահմա-
նադրութիւն· constitution·

قانوناً } գանունէն [ա] Ըստ օրինի, բստ կանոնի·
d'après la loi, la règle·

قانوننامه } գանուննամէ [ա] Օրէնսգիրք, կա-
նոնագիր·livre des lois·code

قانونی } գանունի [ա] ։ Կա-
նոնական,օրինական·
légal [եք· قانونيه] ։ Օրէնսդիր·
législateur ։ Լաւ տաւիղ
ածող· qui joue bien le
psaltérion·

قانونيت } գանունիյէթ [ա] Կանոնականու-

Թեւն օրէնքի, օրինականու-թեան. validité d'une loi, légalité.

قانی { գանը [թ] Ո՞ւր է. où est? [ռամկ. Հանի]

قانیقسه‌مق { գանըգսամագ [թ] Արեան ծա-րաւիլ. être altéré de sang.

قاو { գավ [թ] Աբեթ. amadou.

قاورامق { գավրամագ [թ] 1. Բռամբ մէջ առ-նել. empoigner 2. Շրջա-պատել. entourer 3. Լիզա-նել (հրոյ, բոցոյ). lécher.

قاورلق { գավրուլմագ [թ] 1. Աղանձիլ. être fricassé, torréfié 2. Այրիլ être brûlé.

قاورمق { գավուրմագ [թ] 1. Աղանձել, բո-վհրել, խորովել. torréfier, fricasser 2. Այրել. brûler.

قاورمه { գավուրմա [թ] Խա-բովուած միս. viande fricassée.

قاوشدرمق { գավուշդուրմագ [թ] 1. Միացնել. joindre, réunir 2. Յարել, զօդել, կցնել. attacher.

قاوشمق { գավուշմագ [թ] 1. Միանալ. se joindre 2. Յարիլ, կպչիլ s'attacher 3. Հանդիպիլ. se rencontrer.

قاوق { գավուգ [թ] 1. Խոյր. bonnet 2. Փամփուշտ. vésicule. سدیك قاوغی միզապարկ. vessie.

قاولاق { գավլագ [թ] Կեղեւը թափած (ծառ). (arbre) dont l'écorce est tombée.

قاون { գավուն [թ] Սեխ. melon : آغاج — ی կիտրոն. cédrat.

قاهر { գահիր [ա] Բռնու-թեամբ նուաճող. qui subjugue par force [قهر էն] [հմ. قاهره]. سموم — ون-դեղեայ. dompte-venin.

قاهره { գահիրէ [ա] Գահիրէ. Caire.

قایدرمق { գայդըրմագ [թ] 1. Սահեցնել, սայ-թաքեցնել. faire glisser 2. Պաշտօնէ ձգել. faire tomber de ses fonctions.

قایدرمه { գայդըրմա [թ] 1. Հեշտագառ իջուք pente douce 2. Սահեցում. glissade.

قایدراق { գայդըրագ [թ] Լեփ (խաղ մ'է) palet.

قایرلق { գայըրլմագ [թ] 1. Հոգացուիլ, խը-նամուիլ. être ménagé, soigné 2. Տեղաւորուիլ. être installé.

قايرمق { ղայըրմագ [թ] 1. Հոգալ, խնամել. ménager, soigner 2. Տեղաւորցնել. installer.

قايرجى { ղայըրճը [թ] Խնամածու, Հովանաւոր. soigneux, pourvoyeur, protecteur.

قايسى { ղայսը [թ] Ծիրանի. abricot.

قايش { ղայըշ [թ] 1. Փոկ. courroie 2. Սահում. glissement: قيران — արօրակալ (խոտ). arrête-bœuf. ديلى — գողոց բարբառ, ծածկաբարբառ. argot.

قايغانه { ղայղանա [թ] Ձուածեղ. omelette.

قايغو { ղայղը [թ] Հոգ. souci: ايتمك — Հոգ ընել. se soucier. سز — անհոգ. insouciant. لى — Հոգածու, մտախնամ. soucieux.

قايق { ղայըգ [թ] Նաւակ. caïc, barque: بازار قايغى ، آتش قايغى մեծ և երկայն նաւակ. barque longue et grande.

قايقجى { ղայըգճը [թ] Նաւավար. batelier: لق — նաւավարութիւն. métier de batelier.

قايقخانه { ղայըգխանէ [թ] Հանգստարան նաւակաց. remise des caïcs.

قايماق { ղայմագ [թ] 1. Սեր. crême 2. Ծուծ. quintessence.

قايماقلانمق { ղայմագլանմագ [թ] Սառուցանալ, մակարդել. crémer.

قايمق { ղայմագ [թ] Սահիլ, սայթաքիլ. glisser, faire faux pas.

قايمقام { ղայմագամ [ա] Տե՛ս voir قائمقام.

قاين { ղայըն [թ] Աներձագ, տայգր. beau-frère: پدر — ، آتا — աներ. beau-père. والده — ، آنا — զոքանչ. belle-mère. آغاجى — փեկոն. hêtre.

قايناتمق { ղայնաթմագ [թ] Եռացնել. faire bouillir.

قاينارجه { ղայնարճա [թ] Ջերմուկ. thermes.

قايناشمق { ղայնաշմագ [թ] Կցել, զօդել, միաւորել. se souder.

قايناق { ղայնագ [թ] 1. Աղբերակ. source 2. Յօդուած, կցուած. jointure 3. Վերին մաս զստի. partie supérieure de la cuisse, fesse. 4. Մագիլ, ճիրան. serre.

قايناميق { ղայնամագ [թ] 1. Եռալ. bouillir,

fermenter 2. Բղխել, jaillir, sourdre 3. Զեռալ. fourmiller 4. Զօդել, կցել. se souder 5. Ընկղմիլ. couler bas, être englouti.

قبا { գապա [ի] Թանձր. épais 2. Ռերա, կոշտ. grossier 3. Ռամիկ, գռեհիկ շինական. vulgaire, rustique: Առած. طاسلاق — صبا — Հարևանցի, superficiel. Անճաշակ. sans goût. ات — առանց ոսկոր միս. chair sans os.

قبا { գապա [դ] Կապայ, պարեգօտ. froc, tunique.

قبائح { գապայիհ* [ա] յգ. قبيحه և قباحت ի։

قبائل { գապայիլ* [ա] յգ. قبيله ի. pd. قبيله։

قباب { քըպապ* [ա] Կամարներ. voûtes [եզ. قبه]։

قباطى { գապադը* [ա] յգ. قبطى ի. pd. قبطى։

قباحت { գապահաթ* [ա] 1. Յանցանք, թերութիւն. délit, faute [յգ. قبائح] 2. Էրուա. Կանոնազանցութիւն. contravention: — لى ، — لو յանցաւոր. coupable.

قبارغق { գապարըմագ [ի] 1. Ուռեցնել. bouffer, gonfler 2. Չափազանցել. exagérer: — قولتوق փքանալ. se gonfler d'orgueil. — قولاق ականջ դնել. prêter l'oreil.

قبارتمه { գապարթմա [ի] Բարձր քանդակ. haut relief.

قبارجق { գապարճըգ [ի] 1. Պղպջակ. bulle 2. Պալար. ampoule, abcès.

قبارق { գապարըգ [ի] Հողակոյտ. taupinière.

قبارمق { գապարմագ [ի] 1. Ուռիլ. se gonfler, bouffer 2. Փքանալ. se gonfler d'orgueil.

قباره { գապարա [ի] Գնդաձև զարդ. clou d'ornement. bosset.

قباع { քըպա' [ա] Բեւ. Հեւք. anhélation.

قباق { գապագ [ի] 1. Դդում. courge 2. Անհամ. sans goût 3. Մերկ. nu: بال قباغى առատ մը մեծ և կարմիր դդում. potiron. قباغى حلواجى ، آصمه ، ساقز մանր, երկայնաձիգ, խոշոր, դդում. courge petite, longue, grosse.

قبالشمق { գապալաշմագ [ի] Թանձրանալ, բրտանալ, կոշտանալ. devenir épais, grossier.

قبالق { գապալըգ [ի] Բրտու-թիւն· grossièreté

قباله { գապալէ [ի] Սահ-մանակալ գործ· tâche·

قباله { գըպալէ* [ա] Մանկա-բարձութիւն· accouchement·

قبح { գուպհ [ա] Տգեղու-թիւն· laideur·

قبحيات { գապհիյաթ* [ա] Յոռութիւնք, ամօթալի գործք· turpitudes·

قبر { գապր [ա] Գերեզման· tombeau [յգ· قبور]·

قبرستان { գապրիսթան [պ] Գե-րեզմանատուն, գերեզմանատեղի· cimetière·

قبرس { գըպրըս [ի] Կիպրոս Chypre·

قبض { գապզ [ա] 1· Առնել, ստանալ· prendre, recevoir 2· Առնել· saisir 3· Պնդութիւն· constipation: او — որովայնը պնդանալ· se constiper·

قبضه { գապզա* [ա] 1· Մի բուռ, ադուռ· poignée 2· Բուռ· poing 3· Բռնատեղ· manche 4· Հատ (սրոյ)· pièce (d'épée) 5· Բիւլ Պատատակ· manipule·

قبطى { գըպթի [ա] Կոպտ, Ղփտի (Հին եգիպ-տացի) Copte: ـجه — ղփտե-րէն · copte·

قبلا { գապլա [ա] Առաջ· avant: الطعام — կե-րակուրէ առաջ· avant de dîner·

قبل { գըպըլ [ա] Կողմ· côté, part: من — سلطاني Սուլթանին կողմանէ· de la part du Sultan·

قبله { գըպլէ* [ա] 1· Աղօթ-քի ատեն դարձուած կողմ côté vers lequel on se tourne pendant la prière 2· Հարաւակողմ· sud 3· Հարաւային հով· vent du sud: نما — կողմնացոյց, հարաւացոյց· boussole·

قبله { գուպլէ* [ա] Համբոյր· baiser·

قبور { գուպուր* [ա] Գերեզ-մանք· tombes [եզ· قبر]· اهل — մեռելներ· les morts·

قبوق، قبورغه، قبور { Տե՛ս· voir· قابوق، قابورغه، قوبور·

قبول { գապուլ [ա] 1· Ըն-դունելութիւն· acceptation, accueil 2· Ըն-դունիլ, հաւանիլ· accepter, consentir·

قبه { գուպպէ* [ա] 1· Կա-մար, գմբէթ· voûte, coupole, dôme [յգ· قباب]· لى — գմբէթաւոր· voûté·

قبح } [illegible] [ա] [illegible]. laid [قبیح] [illegible] [قبیحه]، الوجه — [illegible]. d'un visage laid.

قبحه } [illegible] [ա] [illegible], [illegible]. action répréhensible, vilain. abomination [ջմ. قبائح]،

قبیل } [illegible] [ա] [illegible]. genre, espèce.

قبیله } [illegible] [ա] [illegible]. tribu [ջմ. قبائل]،

قپاتمق } [illegible] [ի] [illegible], [illegible]. faire fermer, boucher.

قپاتمه } [illegible] [ի] Ա. [illegible]. maîtresse Բ. [illegible]. enfermé.

قپاروز } [illegible] [ի] [illegible]. gain illcite.

قپاق } [illegible] [ի] [illegible]. couvercle: Առց. دیز قپاغی [illegible]. rotule. کیزلی — لی [illegible]. secret, caché. کوز قپاغی [illegible]. paupière.

قپالو } [illegible] قپالی [illegible] [ի] Ա. [illegible], [illegible]. fermé, clos, obstrué Բ. [illegible], [illegible]. couvert, obscur Գ. [illegible]. nébuleux: — کوزی [illegible] naïf, novice

قپامق } [illegible] [ի] Ա. [illegible], [illegible]. fermer, boucher, obstruer Բ. [illegible]. couvrir: Առց. — کوز [illegible]. faire semblant de ne pas voir. laisser faire.

قپامه } [illegible] [ի] Ա. [illegible]. espèce de robe Բ. [illegible]. étouffade. ـجی — [illegible]. qui fait ou vend des robes.

قپان } [illegible] [ի] Ա. [illegible]. trappe Բ. [illegible]. balance romaine [ի. قپان ده]،

قپانجه } [illegible] [ի] [illegible]. trébuchet

قپانق } [illegible] [ի] Ա. [illegible]. fermé Բ. [illegible]. obscur, sombre.

قپانمق } [illegible] [ի] [illegible], [illegible]. se fermer, se boucher, s'obstruer: Առց. — آیاغه [illegible]. se jeter aux genoux de qn. — آت یره ([illegible]) [illegible]. s'abattre sous lui (se dit pour le cheval).

قبردامق { գէգէրտամագ [թ] եռալ. bouillir.

قبردی { գէգէրտի [թ] եռա-լու[մ]. ébullition.

قبلان { գափլան [թ] Վագր. tigre.

قپو { գափու [թ] 1. Դուռ. porte 2. Կառավարութ[իւ]ն գապու. porte: Աղա. قپو ولداشی — գափու յոլտաշը. compagnon de service قپو قپو کزمك — գափուտան գափու գէզմէք. aller de porte en porte.

قپوجی { գափուճի [թ] Դռնա-պան. portier: قپوجی باشی — գափուճըպաշը. chef des portiers.

قپودان { գափուտան [թ] Նա-ւապետ. capitaine d'un navire [illegible] قپودان دریا — [illegible] grand amiral.

قپوط { գափութ [թ] Տե'ս. voir قوط.

قپولمق { [illegible] [թ] [illegible] se procurer un service à la Porte ou ailleurs.

قت { գաթ [illegible] au-près, chez.

قتال { [illegible] [illegible] combat, tuerie 2. [illegible]

قتر { գէթէր [թ] 1. Կակուղ. bien cuit, recuit 2. Սուտ. mensonge, chicane.

قتردامق { գէթէրտամագ [թ] Ատամներով կոտրել. croquer.

قتل { գաթլ [ա] 1. Սպանութ[իւ]ն. meurtre, assassinat 2. Գլխատում. exécution 3. Սպանել. tuer 4. Գլխատել. exécuter.

قتی { գաթը [թ] 1. Կարծր, խիստ. dur, âpre 2. Թանձրացած. gélatineux 3. Շատ. très, fortement.

قتیق { գըթըգ [թ] Քուղ. étoupe.

قتیل { գաթիլ [ա] Սպանուած. tué [قتل ET].

قجردامق { [illegible] [թ] [illegible]. grincer.

قجان { [illegible] [թ] [illegible]. lorsque.

قحبه { [illegible] 1. [illegible] prostituée 2. [illegible] perfide, traître.

قحبلك { [illegible] perfidie.

قحط { [illegible] famine.

قحف { [illegible] crâne.

قحق { [illegible] craindre.

قحل { ...[-] ... marasme.

قد { ... [-] ... taille: — ... grandir.

قدامى { ...[-] ... anté-rieur [... قدامية].

قدح { ... [-] 1. ... verre, coupe [... اقداح] 2. ... blâme, inculpation, reproche 3. ... blâmer, inculper..

قدر { ..., ... [-] ... valeur, estime : — ليلة ... la nuit très vénérée où le Coran est descendu du ciel.

قدر { ... [-] 1. ... destin, destinée, sort 2. ..., ... quantité, mesure : — على الامكان ... tant qu'il est possible.

قدر { ... [... قدر ...] 1. ... autant que 2. ..., ... au nombre de, à la capacité de 3. ... jusque: — بو ... tant. — نه ... combien. — اول ... autant.

قدرا { ... [-] ... en valeur.

قدرت { ...* [-] 1. ... pouvoir, portée 2. ... pouvoir divin : ... — حلواسى ... manne.

قدرتلو { ... قدرلى [...] ..., ... puissant, fort..

قدرتياب { ... [-] — او ... être à même.

قدردان { ... [-] ... juste appréciateur: — لق — ى ... appréciation.

قدرشناس { ...

قدرى { ... [-] ... fataliste [... قدريه].

قدس { ... [-] 1. ... sainteté 2. ... Jérusalem : ... روح القدس ... l'archange Gabriel. حظيرة القدس ... Paradis.

قدسی } գուտսի [ա] ա. Նուիրական. sacré [էփ. قدسیه] ա. Սուրբ. saint [ճփ. قدسیان] ա. Հրեշտակ. ange.

قدسیت } գուտսիյէթ* [ա] Սրբութիւն. sainteté.

قدم } գատէմ [ա] ա. Ոտք. pied [ճփ. اقدام] ա. Բարերաութիւն. heureux présage, bon augure. — باصمق ‚ — نهاده او‌ل. մտնել. entrer. — بوسی. ոտնահամբոյր. baise-pieds.

قدم } գըտէմ [ա] Հնութիւն. ancienneté ա. Նախաոըութիւն. antériorité.

قدما } գուտէմա* [ա] ճփ. قدیم ի. pd. قدیم.

قدماً } գըտէմէն [ա] Հնութեամբ, նախառութեամբ. par ancienneté.

قدملی } գըտէմլի [թ] ա. Վաղեմի. ancien ա. գատէմլի. Բարերաստ, բարեբեր de bon augure.

قدمه } գատէմէ* [ա] Աստիճան (սանդուղի). degré (d'un escalier).

قدمی } գատէմի* [ա] Ոտնային. pédieux.

قدوز } գուտուզ [թ] Տե՛ս. voir قودوز.

قدوس } գուտտուս [ա] Ամենասուրբ. très-saint.

قدوم } գուտում [ա] Գալուստ. arrivée.

قدوه } գուտվէ قدوة գուտվէթ* [ա] Հետեւելի, օրինակելի. personne à suivre.

قدید } գատիտ [ա] ա. Աղտեխ. viande torréfiée à l'air ա. Կմախք squelette.

قدیر } գատիր [ա] ա. Կարող. puissant [قدرت էն] ա. Ամենակարող, ամենակարող. tout-puissant.

قدیم } գատիմ [ա] ա. Վաղեմի, հնաւանդ. ancien, antique [قدما ճփ.] [էփ. قدیمه] ա. Հին. vieux ա. Հին ատեն. temps ancien : دن — از — ‚ من ال — ‚ ی — ‚ بری ի վաղուց ատեն. dès les temps anciens.

قرا } գուրա* [ա] Գիւղեր. villages [էզ. قریه].

قراء } գուռրա* [ա] Մասնագէտ ընթերցողք կուրանի. lecteurs spécialistes du Coran [էզ. قاری].

قرائت } գըրաէթ*[ա] ա. Ընթերցում. lecture ա. Ընթեռնուլ, կարդալ. lire.

قرائتخانه } գըրաէթխանէ [պ] Ընթերցատուն, ընթերցարան salle de lecture

قرائن { գարաին* [ա] յգ. قرینه. pd. قرینه,

قرابت { գարապէթ* [ա] 1. Մօտաւորութիւն. proximité 2. Ազգականութիւն. parenté.

قراين { գարապին* [ա] յգ. قربان. pd. قربان.

قرابينه { գարապինա [է] Կարաբին (ակօսաւոր հրացան). carabine.

قراجه { գարաճա [ը] Տե՛ս. voir قرەجه.

قرار { գարար [ա] 1. Կայք, դադար. séjour, fixe 2. Հանդարտութիւն. repos 3. Հաստատութիւն. stabilité 4. Որոշում. décision, résolution 5. [ը. է.] Արդար չափ. juste mesure: Առձ. قیلمق — կալ մնալ. s'arrêter, séjourner. որոշել décider. بولمق — խաղաղիլ. se reposer. ساعت بر — لرنده ժամը մէկին միջոցները. vers une heure. ویرمك — որոշել décider. — یق անհանգիստ. inquiet. اوزره — بر միևնոյն վիճակի մէջ. dans le même état. — محکمه արդարութեան վայր. siège de la justice. دار ال — հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde.

قرارق { գարարըգ [ը] Աղօտութիւն, մթութիւն. obscurité.

قرارداده { գարարտատէ [ը] Որոշուած. décidé: کشیده — որոշել, վճռել. décider, arrêter.

قرارسز { գարարսըզ [ը] 1. Անհաստատ. inconstant 2. Անորոշ. irrésolu: لق — անհաստատութիւն, անորոշութիւն inconstance, irrésolution.

قرارگاه { գարարկեահ [ը] Իջևանարան, կայան. séjour, siège.

قرارگير { գարարկիր [ը] Որոշուած. décidé.

قرارلشدرمق գարարլաշտըրմագ / قرارلشمق գարարլաշմագ } [ը] ապին որոշել. décider, déterminer ensemble.

قرارمق { գարարմագ [ը] 1. Սևնալ. se noircir 2. Մթնալ. s'obscurcir.

قراصيا { գըրասիա [ա] Կերաս. cerise.

قراصنه { գարասնա* [ա] Կըտուրք. coupure.

قراط { գըրաթ [ա] Կերատ (չորս գարեհատի ծանրութիւն). carat.

قراغول { գարաղուլ [Ի] Տե՛ս voir قرەغول ։

قراغى { գըրաղը [Ի] Եղեամ gelée blanche.

قراكلق { գարանլըգ [Ի] 1. Մթութիւն, մութ, խաւար. obscurité, ténèbres 2. Մթին. obscur: باصمق — մթննալ. s'obscurcir. գիշերանալ. se faire nuit.

قراكولق { գարանլըգ [Ի] Տե՛ս voir قراكلق ։

قرال { գըրալ [Ա] Թագաւոր roi: ى — ‘يه — արքայական. royal.

قراللق { գըրալլըգ [Ի] } Թագաւորութիւն, royauté,
قراليت { գըրալիյէթի* — } royaume.

قراليچه { գըրալիչա [Ի] Թագուհի. reine.

قراموق { գարամուգ [Ի] Որոմ: ivraie.

قرآن { գուրան [Ա] Կուրան Coran.

قران { գըրան [Ա] 1. Մերձաւորութիւն. contiguïté 2. Լուսնթագի և Արուսեակի միմեանց պատահումը որ բարիքներ կը համարուի. conjonction de Jupiter et de Vénus regardée comme un heureux présage.

قرانته { գարանթինա [Ի] Քառասնօրեայ արգելան. quarantaine: خانه — Մաքրարան. lazaret.

قرانته { գըրանթը [Ի] Գորշ. gris:

قرانفيل { գարանֆիլ [Ի] Տե՛ս voir قرنفيل ։

قرآنى { գուրանի [Ա] Կուրանի վերաբերեալ relatif au Coran [Յփ. قرآنيه]։

قراوانه { գարավանա [Ի] Մեծ սկուտեղ. gamelle

قراول { գարավուլ [Ի] Տե՛ս voir قراغول ։

قرب { գուրպ [Ա] Մօտաւորութիւն. proximité: نده — մերձ. près de.

قربا { գուրեպա* [Ա] Յփ. قريب. pd. قريب

قرباج { գըրպաճ [Ի] Խարազան. cravache.

قرباجلامق { գըրպաճլամագ [Ի] Խարազանել, մտրակել. cravacher.

قربان { գուրպան [Ա] Ողջակէզ, զոհ. offrande, sacrifice [Յփ. قرابين]։ بيرامى — ողջակիզաց տօն. fête des sacrifices. ا — զոհել. sacrifier. զենուլ. immoler. اولمق — զոհ ըլլալ se sacrifier. لق — զոհելի. propre, désigné à être sacrifié.

قربه { գըրպա*[Ա] Ջրոյ տիկ outre à eau.

قربت { գուրպիյեթ* [ա] Մերձաւորութիւն, մօտաւորութիւն. proximité, rapprochement.

قرپق { գըրփըմագ [ը] Հատանել, քերծել, յապաւել. tondre: — گوز աչք խաղցնել. clignoter. աչք ը- նել. faire signe des yeux.

قرپندی { գըրփընթը [ը] Կը- տուած. tonture.

قرپیق { գըրփըգ [ը] Քեր- ծուած. tondu.

قرتال { գարթալ [ը] Արծիւ. aigle.

قرح { գարհ [ա] Վիրաւո- րել, խոցել. blesser.

قرحه { գարհա* [ա] Քէն. կեղ, հասցեալ վէրք ulcère: Ար. قرنیه — աչաց եղջերենւոյ կեղ. argémon. افرنجیه — ափրոդիտական կեղ որ մարմինը կը ճարակէ. chancre. آکله — գայլցաւ. loup.

قرد { գըրտ [ա] Կապիկ. singe [յգ. قرود].

قرداش { գարտաշ [ը] Տե՛ս voir قرنداش.

قرص { գուրս [ա] 1. Սկաւառակ, գունդ. disque 2. Անուշահամ գնդակ, բլիթ. pastille 3. գուրս. Քծել կսմիթ. pincement.

قرض { գարզ [ա] Փոխ. emprunt, prêt : — حسن ' شرعی — անտոկոս փոխա- ռութիւն. prêt sans intérêt.

قرضاً { գարզըն [ա] Իբր փոխ par emprunt.

قرطاس { գըրթաս [ա] Թուղթ papier: —ی ' —یه թղթի վերաբերեալ. de papier. թղթակերպ. papyracé. —یه դրական պիտոյք. les articles de bureau.

قرع { գարի [ա] 1. Զարնել frapper 2. Բախել. Հարուած. percussion.

قرعه { գուրա* [ա] 1. Քուէ, վիճակ. lot, sort 2. Քուէ. voix 3. Վիճա- կահանութիւն. tirage au sort 4. Քուէարկութիւն. scrutin: Ար. کشیده — ' چکمك — ' آتق — ' براقق — վիճակ ձգել. tirer au sort. افرادی — (վիճակաւ) նոր զինուորագր- եալք. nouveaux recrutés.

قرق { գըրգ [ը] Քառասուն quarante : باير — խախաղոյ ventricule, caillet

قرقر { գըրգար [ը] Քառա- սուն քառասուն. quarante à chacun : لق— քառասունենոց. qui vaut quarante. âgé de 40 ans.

قرقمق { գըրգմագ [ը] Խուզել tondre(les brebis)

قرقنجى { ղըրքընճը [ա] Քառասներորդ. quarantième.

قرقندى { ղըրքընտը [ա] Կտուր, կարուած. tonture, rognure.

قرقيم { ղըրքըմ [ա] Կտուրք (խաչանց). tonte.

قرلانغج { ղըրլանղըճ [ա] Ծիծեռնակ, ծիծեռն hirondelle: بالق — ծիծեռնաձուկ. hirondelle de mer.

قرمز { ղըրմըզ [ա] Որդան կարմիր, գոճան. kermès, cochenille.

قرمزى { ղըրմըզի [ա] 1. Որդան կարմրոյ. de kermès 2. ղըրմըզը [ա. գ.] կարմիր. rouge: — قيپ խիստ կարմիր. très rouge. مسی — կարմրորակ. rougeâtre. ه— կարմրախտ. scarlatine.

قرن { ղօրն [ա] 1. Եղջիւր. corne [յգ. قرون] 2. Դար. âge, siècle 3. Սերունդ. génération: بعد — ղօրնեն պա'տէ ղօրնին դաւրէ դար, սերունդէ սերունդ. de siècle en siècle, de génération en génération. بهار — ընդաւոր կաղամբ. chou-fleur.

قرنا { ղուրանա* [ա] 1. Ընկերք. compagnons [եզ. قرين] 2. Մտերակցաց թագաւորի. entourage 3. Սենեկապետ(ք). chambellan(s): سر — առաջին սենեկապետ. premier chambellan. لق — սենեկապետութիւն. charge, dignité de chambellan.

قرنابيت { ղառնապիթ [ա] Ընդաւոր կաղամբ, ընդակաղամբ. chou-fleur.

قرنجه { ղարընճա [ա] Մրջիւն fourmi.

قرنداش { ղարընտաշ [ա] Եղբայր. frère: — قیز քոյր. sœur. — قارن Հարազատ եղբայր. véritable frère. لق — եղբայրութիւն. fraternité, confrérie.

قرنصه { ղարնսա [ա] Փետրափոխութիւն. mue.

قرنفل { ղարանֆիլ [ա] Մեխակ. giroflée.

قرنى { ղարնի [ա] 1. Եղջիւրաւոր. corné [եգ. قرنيه] 2. գիմ. փուռնգ (անօթ իւղ). cornue.

قروم { ղրօմ [գ] Քրոմ (մետաղական գոյութիւն մ'է). chrome.

قروميت { ղրօմաթ* [ալ-գ.] Քրոմատ (աղ մ'է) chromate.

قرون { ղուրուն* [ա] յգ. قرن. pd. قرن.

قروى { գարեվի [ա] Գիւ-ղացի, գիւղայինն. villageois, rural [էգ. قرويه]·

قره { գարա[ը] 1·Սև. noire 2· Չարիք. funeste: Ասաց. خبر — գդյժ. triste nouvelle· قوش — արծիւ. aigle · طاوق — կեռնեխ . merle· گوز — սևաչեայ. aux yeux noirs· խեղկատակ, հա-ղիս. bouffon· جگر — լեարդ. foie· يل — եւրոս. vent du nord ouest· آغاج — կնձնի. orme· بويا — արջասպ. vi-triol· قيش — կարասծմեռ . hiver rigoureux · — يوزى. ամօթոտ, ամօթալի. honteux, coupable· — باشدن Թութ-կասար. fauvette·

قره { գարա [ը] Ցամաք . terre ferme, con-tinent: Ասաց. واپورى — եր-կաթուղի. chemin de fer· دوشمك يه — խրիլ . échouer· كمركى — ցամաքէն եկած ապ-րանաց մաքսատուն. douane des marchandises arrivée par terre· ا — باشدن նաւը դէպ ի ցամաք ուղղել. diri-ger le navir vers la côte·

قره { գարրէ* [ա] Ցուրտ . froid: Ասաց. عين —' قرة العين աչքի լոյս, խնդու-թիւն. douceur de vie· joie·

قرهجه { գարաճա [ը] 1·Սև-կեկ. noirâtre 2· Այծեամն. chevreuil·

قرهغول { գարաղուլ[ը] Պահ-նորդ զինուոր . sentinelle [ազր. قراول էն]· ايلرو — յառաջապահ. a-vant-poste·

قرهغولخانه { գարաղուլխանէ [ը] Պահականոց . corps de garde·

قرهلق { գարալըգ [ը] Սևու-թիւն. noirceur ·

قرهلمق { գարալամագ [ը] 1· Սևցնել. noircir 2· Նախագիծ պատրաստել. écrire une minute 3· ըՍտ-ուերագրել dessiner,croquer

قرهلمه { գարալամա [ը] 1· Ստուերագիր գե-ղեցկագրութեան . brouillon de calligraphie 2· Նախա-գիծ. minute·

قرهمان { գարաման [ը] Կի-լիկիա. Cilicie: قيونى — ստուարագոչ ոչխար. mouton à grosse queue·

قريب { գարիպ[ա] 1· Մօտ, մերձ . proche , près [ազ. قرب էն] [էգ. قريبه] 2· Մերձաւոր . prochain [յգ. اقربا ' قرائب] 3· Գրեթէ. à peu près: — ' — عن آ մօ-

տերս. prochainement.

قريبه { ղարիպէ * [ա] Խորշ. utricule [Նոյն. պզ. قريب ի]: — ذوال խորշաւոր. utriculé.

قريى { ղարիպի [ա] Խորշային. utriculaire [էզ. قريبه]:

قريتين { ղարիէթէյն* [ա] Երկու գիւղեր. deux villages [երկ. قريه]:

قريحه { ղարիհա* [ա] 1. Միտք, մտածութիւն. esprit, pensée 2. Ինքնաբոյս գաղափար, յօժարութիւն. idée, disposition innée 3. Նախաձեռնութիւն. propre initiative: زاد — ինքնաբոյս. inné.

قرير { ղարիր [ա] Ցրտացեալ. froissé: Ասաց. العين — աչքը լուսով, ցնծալից. plein de joie.

قريم { ղրըմ [թ] Խրիմ: Crimée: ـلى، ـى — Խրիմցի. de Crimée.

قرين { ղարին [ա] Մօտաւոր, ընկեր proche, compagnon [յգ. اقران، قرنا]: Ասաց. قبول — ընդունուած. accepté. صواب — ուղիղ. juste. ميمنت — օրհնեալ. béni. سوء — գէշ ընկեր. mauvais compagnon.

قرين { ղարինի [ա] Փոքր եղջիւր. cornet: ى — ، ـلى — փոքր եղջերաւոր. corniculé.

قرينه { ղարինէ*[ա] 1. Նշան, ցոյց. indication, indice [յգ. قرائن] 2. Զօրութիւն, միտք բանի. իմաստ. sens: قرار — էրար. դատարին ինչ ելք ունենալիքը գուշակող որոշում. décision qui fait prévenir l'issue d'un procès.

قريه { ղարյէ* [ա] Գիւղ. village [յգ. قرا]: اهل — գիւղացի (ք). (les) villageois.

قز { ղազ [ա] Մետաքս. soie: دود — շերամ. ver à soie.

قز { ղըզ [թ] 1. Աղջիկ. fille, jeune fille 2. Կոյս. vierge 3. Տիկին. dame: Ասաց. اوغلان — կոյս. vierge. آغاسى — ներքինեաց պետ. chef des eunuques. بوزمق — կոյս բռնաբարել. violer une fille. قلسى — Լէանդրի աշտարակ. tour de Léandre.

قزارتمق { ղըզարթմագ [թ] 1. Կարմրցնել. faire rougir 2. Խորովել, տապ-

կել. rôtir, fricasser, frire.

قزارتمه { ղըզարթմա [ի] խորոված միս. rôti.

قزارمق { ղըզարմագ [ի] 1. Կարմրիլ. se rôtir 2. Շառագունիլ, շիկնիլ. rougir de honte 3. Ապխտիլ, տապկիլ, խորովիլ. être fricassé, frit, rôti.

قزاز { գազզազ [ա] Մետաքսավաճառ. marchand de soie [قز էն].

قزاق { ղըզագ [ի] 1. Թալ-կեր. traîneau 2. Լաստակերտ. berceau.

قزاموق { ղըզամուգ [ի] Կարմրախտ. rougeole.

قزان { ղազան [ի] 1. Տե՛ս voir قزغان 2. ղըզան Աղջիկ. jeune fille.

قزانج { ղազանճ [ի] Շահ, վաստակ. gain : لی — շահաւոր. profitable. վաստակաւոր. qui gagne.

قزاندیرمق { ղազանտըրմագ [ի] Շահեցնել. faire gagner.

قزانمق { ղազանմագ [ի] 1. Շահիլ. gagner 2. Ստանալ. contracter.

قزح { գուզահ [ա] Սատանայ. satan. — قوس ծիածան. arc-en-ciel.

قزحیه { գուզահիյյե* [ա] Բիբը շրջապատող բոլորակ գունաւոր. iris.

قزدرمق { ղըզտըրմագ [ի] 1. Կարմրցնել. faire rougir 2. Գրգռել. exciter.

قزشدرمق { ղըզըշտըրմագ [ի] Իրարու դէմ գրգռել. exciter l'un contre l'autre.

قزشمق { ղըզըշմագ [ի] 1. Իրարու դէմ գրգռուիլ. s'exciter 2. Տաքնալ, փոթփոթիլ, զայրանալ. s'échauffer.

قزغان { ղազղան [ի] Կաթսայ. chaudron [ողա. գազան]: جی — կաթսայագործ. chaudronnier.

قزغین { ղըզղըն [ի] 1. Կարմրած. rougi 2. Ջեռուցեալ. échauffé 3. Զայրացած. irrité 4. Ջերմ-անդամ. chaleureux.

قزغینلق { ղըզղընլըգ [ի] 1. Կարմրութիւն. rougeur 2. Զայրոյթ. irritation 3. Ջեռնուլն (անասնոց), կողուցք. chaleur.

قزل { ղըզըլ [ի] 1. Կարմիր, շէկ. rouge, cramoisi 2. Կարմրախտ. scarlatine: بویا — տորոն garance. آغاج — լաստենի. aune.

قزل { ղազէլ [ի] Չոր տերեւ feuille sèche.

قزلجق { ղըզըլճըգ [ի] Զուռ, հոն. cornouille.

قزللق { ղըզըլլըգ [ի] Կարմրութիւն. rougeur.

قزمق { ղըզմագ [ի] 1. Կարմրիլ. rougir 2. Ջեռնուլ. s'échauffer 3. Զայրանալ. s'irriter 4. Ջեռնուլ (անասնոց). être en chaleur.

قزوى { ղաղվի [ի] Արմաւենեաց տերեւներէ շինուած բրինձի պարկ. sac de riz tressé en feuilles de datiers.

قسام { ղասսամ [ա] 1. Բաժանող. partageur [قسمت էն] 2. Ննջեցելոյն ինչքը դրի առնելու և ժառանգորդաց մէջ բաժնելու պաշտօն ունեցող շէրիի քարտուղար. employé du chéri, chargé de prendre en note et partager entre les héritiers les biens du défunt [Հմմ. խասսէմ]։

قساوت { ղասավէթի* [ա] 1. Կարծրութիւն. dureté 2. Անձկութիւն, հոգ. angoisse, souci 3. Ցաւ, վիշտ. chagrin, peine: ‘ — ’ چكمك — հոգ ընել. se soucier. — لى վշտահար, affligé, triste.

قساوتلنمك { ղասավէթլէնմէք [ի] Վշտանալ. s'affliger.

قسراق { ղըսրագ [ի] Տե՛ս voir قصراق.

قسط { ղըսթ [ա] 1. Բաժին part 2. Սեպհական բաժին. quote-part: — اليوم օրուան մը ինկած բաժին. le quote-part d'un jour.

قسطاس { ղըսթաս [ա] Կշիռ balance.

قسطنطنيه { ղօսթանթինիյյէ* [ա] Կ. Պոլիս. Constantinople.

قسم { ղըսմ [ա] 1. Մաս, բաժին. partie, portion [ج. اقسام] 2. Սեռ, տեսակ. sex, sorte, genre 3. Կարգ. catégorie.

قسم { ղասէմ [ա] Երդում. serment: ‘ — ’ երդնուլ. jurer, prêter serment

قسماً { ղըսմէն [ա] Մասամբ en partie.

قسمت { ղըսմէթի* [ա] 1. Բաժանում, բաշխում division, répartition 2. Բաշխք, բաժին, վիճակ, բախտ. sort, chance, destin: خارج — քանորդ. quotient.

قسمين { ղըսմէյն [ա] Երկու մաս. deux parts.

قسوت { ղասվէթ* [-] Տե՛ս voir قساوت ։

قسيس { ղասիս [-] քահա-նայ, երէց. prêtre.

قشاغق، قشاغی { Տե՛ս . voir قشاغی، قاشاغق

قشر { ղըշր [-] կեղև, փո-ճոկ, խեցի. écorce, coque, croûte, test [ջէ. قشور] ։ عظم — ոսկրաթաղանթ, ոսկրամիզ. périoste.

قشری { ղըշրի [-] ա. կե-ղևական, պատեան-եական. cortical [ճէ. قشریه] բ. Ոստրէկապատեան. crustacé

قشع { ղըշ՛ [-] թուք. crachat.

قشعریره { ղըշ՛արիրէ*[-]քէ-թաւ փշաքաղում. frissonnement. chair de poule

قشقرمق { ղըշղըրմագ [թ] խրտչիլ. s'effaroucher.

قشله { ղըշլա [թ] Զինուորանոց. caserne.

قشمر { ղըշմըր [թ] ա. Ծաղր ծանակի. objet de moquerie բ. խեղկատակ, միմոս. bouffon, mime.

قصّ { ղաս [-] ա. կտրել. couper բ. ադրա. կրծոսկր, լանջոսկր. sternum.

قصائد { ղասայիտ* [-] ջէ. قصیده. pd. قصیده ։

قصاب { ղասսապ[-] ա. խող-խողող. qui égorge [قصب էն] բ. Մսավաճառ, մսա-վաճառ. boucher: لق — մսա-վաճառութիւն. boucherie. — خانه սպանդանոց. abattoir.

قصاطوره، قصاتوره { ղասա-թօրա [թ] Վառօդակաւոր սուսեր. sabre-baïonnette.

قصار { ղասսար [-] թափիչ, լուացարար. blanchisseur.

قصارت { ղասարէթ*[-]կար-ճութիւն. état de ce qui est court.

قصاص { ղըսաս [-] կշիռ-պատիժ. talion.

قصاصه { ղուսասէ*[-] կտո-րուք. coupe.

قصاع { ղըսա՛ [-] ջէ. قصعه ի. pd. قصعه ։

قصب { ղասապ [-] Եղէգ. canne, roseau.

قصبات { ղասապաթ* [-] ջէ. قصبه ի. pd. قصبه ։

قصبه { ղասապէ* [-] ա. Ա-ւան, գիւղաքաղաք bourg [ջէ. قصبات] բ. ադրա. Շնչափող, օդափող. trachée բ. բոյս. խոզան, ցողուն. chaume : — خزع շնչափո-ղահատութիւն. trachéotomie. — عظم ոլոք. tibia.

قصبى { գասապի [ա] 1. Ծնօ- ղային. bronchial [էֆ. قصبيه] 2. Ոլոքային. tibial.

قصد { գաստ [ա] 1. Դիտաւոր, կանխամտածութիւն. intention, préméditation 2. Ձգտում. tendance: Ա—. ا — մտադրել intenter. ադրպտել, գաւազործել. attenter. — سو գաւաճանութիւն. attentat. ا— ، — عن ، — اله — դիտմամբ, կամաւ. à dessein, exprès, à propos délibéré. — بغير առանց դիտման. sans dessein.

قصدرمق { գըստըրմագ [ը] Տե'ս voir قيصدرمق.

قصر { գասր [ա] 1. Կարճեցնել. raccourcir 2. Սահմանել, սահմանափակել. limiter, restreindre 3. Կարճութիւն. brièveté 4. Դղեակ. château [յք. قصور]. يد — ձեռնթափ լինել. Թողուլ. abandonner. البصر — կարճատեսութիւն. myopie. النباتات — Ջերոց (անկոց). serre. ا— و حصرا առանց վերապահութեան. sans aucune réserve.

قصقانق، قصقانج، قصراق { Տե'ս voir قيصقانق ، قيصقانج ، قيصراق.

قصرغه { գասրղա [ը] Մրրիկ tourbillon.

قصص { գըսաս, գըսըսը*[ա] յք. قصه. pd. قصه.

قصقانج { գըսգանճ [ը] Նախանձոտ. jaloux, envieux: لق— նախանձոտութիւն. jalousie.

قصمق { գըսմագ [ը] Տե'ս voir قيصمق.

قصوا { գասուա*[ա] Վերջին, յետին. extrême, ultime [էֆ. اقصى ի].

قصور { գուսուր [ա] 1. Թերութիւն. défaut, vice 2. Յանցանք. faute 3. Պակաս. manquant 4. [ը. է] Մնացորդ. reste 5. Թերի. non achevé 6*[ա] Դղեակներ. châteaux [եզ. قصر]: ا — Թերանալ. յանցանել. manquer.

قصه { գըսսէ* [ա] Պատմութիւն. conte, récit [յք. قصص]: خوان — պատմիչ narrateur. دن — حصه آلق պատմութենէ խրատ առնուլ prendre leçon d'un conte. — ال ի մի բան. bref.

قصى { գասսի [ա] անգա. կըր- ծոսկրային. sternal.

قصيده { գասիտէ* [ա] Տաղ, տաղերգ. poëme, ode, hymne [յք. قصائد].

قصير { գասիր [ա] կարճ. court [قصر էն] [էգ. قصيره]: Անաց. البصر — կարճատես. myope. العقل — կարճամիտ. esprit bouché, nigaud. القامه — կարճահասակ. de basse taille.

قصيل { գասիլ [ա] Հնձուած դալար գարեխոտ. orge verte fauchée [ադա. հասըլ]:

قضاء { գազա [ա] 1. Դատաւորութիւն charge, fonction de juge 2. Վիճակ դատաւորի. juridiction d'un juge 3. Գիւղախումբ. district [յգ. قضاها] 4. Վճիռ. sentence 5. Ճակատագիր. destin 6. Փորձանք, արկած. adversité, accident 7. Հատուցում. remboursement:

Անաց. ا — Թերացածը կատարել. remplir ce qui a manqué. ا حاجت — գործ ընել. faire ses besoins naturels. زده — արկածեալ. victime d'un calamité.

قضاءً { գազաէն [ա] Դիպուածով. par hazard. par hazard, d'aventure.

قضات { գուզաթ* [ա] յգ. قاضی. pd. قاضی:

قضارا { գազարա [դ] Դիպուածով, պատահ-

قضايا { գազայա* [ա] յգ. قضيه. pd. قضيه:

قضيب { գազիպ [ա] Առնի. verge.

قضيه { գազիյէ* [ա] 1. Խնդիր. question [յգ. قضايا] 2. Յառաջադրութիւն. proposition, lemme.

قطائف { գաթաիֆ*[ա] 1. յգ. قطيفه. pd. قطيفه 2. Տե՛ս voir قطايف:

قطار { գաթար [ա] 1. Շար, երամակ ուղտուց. chaîne, train de chameaux 2. Կառախումբ. train: ا — باغلامق — շար կազմել. former un train.

قطارلمق { գաթարլամագ [թ] Շար կազմել. former un train.

قطاع { գաթթա' [ա] Հատուած բոլորակի. secteur.

قطاع { գաթթա'* [ա] Կտրողք. coupeurs [էզ. قاطع]: الطريق — հուզկահարք. voleurs de grand chemin.

قطايف { գաթայիֆ [ա] Տեսակ մը հատուածեայ espèce de pâtisserie; دکز — ծովային տունկ մ'է. espèce de plante marine.

قطب { գութպ [ա] 1. Բեւեռ. pôle [յգ. اقطاب] 2.

Առաջնորդ. guide: العارفين — գլուխ իմաստնոց. le guide des savants mystiques.

قطبى { գութպի [–] Բեւեռա-յին. polaire.

قطبيت { գութպիյյէթ* [–] Բեւեռամիտութիւն polarité.

قطر { գութր [–] 1. կողմ: côté [ճ. اقطار] 2. Տրամագիծ. diamètre 3. Անկիւնակալ գիծ diagonale: — نصف շառաւիղ. rayon.

قطرات { գադարաթ* [–] ճ. قطره. pd. قطره։

قطران { գադրան [–] կուպր. goudron: سی— սև. noire.

قطره { գադրէ* [–] կաթիլ goutte [ճ. قطرات]։

قطع { գաթ' [–] 1. կտրել. couper 2. Խզել. rompre 3. Բառնալ, հատանել. lever, trancher 4. Ընթանալ. parcourir 5. Որոշել. déterminer 6. Խզում. rupture 7. Երկրա. Հատած. section [ճ. قطوع]։

Առաջ. ا مراتب — աստիճան-ներ բարձրանալ. être élevé aux grades. امید — յուսահատութիւն. désespoir. نظر — دن... ի զատ. à part։ ا نظر — զանց ընել. laisser de côté. نظر — دن ի զատ. en outre. رحم — ազգական-ներ հետ յարաբերութիւնը խզել. cesser toute relation avec les parents. مكافى — զուգորդ. parabole. ناقص — Թերատ. ellipse. زائد — անդրաձիգ. hyperbole. — طريق Հուզկահարութիւն. brigandage.

قطعا { գաթ'ան [–] Անհնա-ւին, երբեք. aucunement, jamais.

قطعات { գըթա'աթ* [–] ճ. قطعه. pd. قطعه։ خمسه — աշխարհի հինգ մա-սերը. les cinq parties du monde.

قطعه { գըթ'ա*[–] 1. Մաս, կտոր. partie, morceau [ճ. قطعات] 2. Հատ. pièce 3. Տուն (չափաւ բա-նից). stance 4. Հատուած. segment 5. Բժկ. Մնացորդ, կտրօն. moignon.

قطعى { գաթ'ի [–] Վճռա-կան, կտրուկական. décisif, catégorique.

قطعيا { գաթ'իյյէն[–] Վերջ-նականապէս. catégoriquement, définitivement.

قطن { գօդն [ա] Բամպակ. coton : — مندوف վատկայ. ouate.

قطن { գադան [ա] անդր. Մէջք. lombes.

قطنه { գըդնէ* [ա] խախացոց. caillette.

قطنی { գօդնի [ա] 1. Բամպակեղէն. cotonneux [իգ. قطنیه] 2. գադանի. Մէջքային. lombaire.

قطون { գուդուն [ա] Բնակիլ. habiter.

قطونا { գադունա [ի] Սպարակ. fustet.

قطیفه { գադիֆէ* [ա] Թաւիշ. velours [յղ. قطائف] ; چیچکی — անթառամ ծաղիկ, թաւշածաղիկ amarante, passe-velours.

قطیفی { գադիֆի [ա] Թաւշային. velvétique

قعده { գըադէ* [ա] Նստուածք, նիստ. séant, séance.

قعر { գաար [ա] Յատակ. fond.

قعود { գուուտ [ա] Նստիլ, բազմիլ. s'asseoir.

قفلجم { գըֆըլճըմ [ի] Կայծ. étincelle.

قفوش { գօֆուշ [ի] Մեծ սրահ grande salle.

قفا { գաֆա [ա] 1. Ծոծրակ. occiput 2. [Բ. Փ.] Գլուխ. tête 3. Գանկ. crâne 4. Միտք. esprit : — قالین պինդ գլուխ. tête carrée.

قفادار { գաֆատար [պ] 1. Մտերիմ. ami intime [յղ. قفاداران] 2. Համամիտ. adhérent: — لق մտերմութիւն. intimité.

قفتان { գաֆթան [ի] Վերարկու, պատմուճան. manteau, robe : — ' — آغاسی Հանդերձապահ իշխանի. garde-robe d'un prince.

قفر { գաֆր [ա] — الیهود Ասֆալդ որ անուն մը Հօծ և սև կուպր է. asphalte.

قفس { գաֆէս [ա] 1. Վանդակ. cage 2. Ցանկ, վանդակապատ. grillage 3. Վանդակապատեղկ. jalousie

قفل { գուֆլ [ա] Փականք. serrure [յղ. قفول].

قفوی { գաֆէվի [ա] Ծոծրակային. occipital.

قفیز { գաֆիզ [ա] Գոռ. boisseau.

قلائد { գալայիտ* [ա] Մանեակներ. colliers [եզ. قلاده].

قلاب { գալլապ [ա] 1. Կեռ, կարթ. croc, hameçon 2. գալլապ Դրամակեղծ. faux-monnayeur.

قلابدان { գըլապտան [ի] Ոսկեթելի նմանցուած արծաթի և կամ պղնձի թել. fil d'argent ou de cuivre imité au fil d'or.

قلاده { գըլատէ* [ա] Մանեակ. collier.

قلاش { գալլաշ [ա] Նենգաւոր, սատահակ մարդ. personne fourbe. polisson.

قلاع { գըլա'*[ա] Բերդք [Եզ. قلعه] forteresses.

قلاغوز { գըլաղուզ [ի] 1. Առաջնորդ, ուղեցոյց. conducteur, guide 2. Միջնորդ. intermédiaire.

قلاغوزلق { գըլաղուզլամագ[ի] 1. Առաջնորդել. conduire 2. Միջնորդել. faire l'intermédiaire.

قلاغى { գըլաղը [ի] Սուր. tranchant, fil : — سى كيدرمك բթացնել. émousser le tranchant.

قلامش { գալամըշ[ի] Ծովու հաղորդ ճահիճ. marais qui communique avec la mer.

قلاوز { գըլավուզ [ի] Տե՛ս voir قلاغوز :

قلاوى { գըլավի [ի] Տեսակ մը փաթթոց. espèce de turban.

قلاجى، قلاى { Տե՛ս. voir قلايجى، قلاى :

قلب { գալպ [ա] 1. Սիրտ. cœur [յգ. قلوب] 2. Կեդրոն. centre.

قلب { գալպ [ա] 1. Փոխել, շրջել. changer, convertir 2. Ցեղուլ. tourner 3. [ի. գ.] Նենգաւոր, կեղծ. falsifié, faux 4. Կեղծ. feint.

قلبا { գալպըն [ա] 1. Ի սրտէ. de tout cœur 2. Սրտով. de cœur.

قلبزن { գալպըզէն[պ] 1. Դրամանենգ. faux monnayeur, faussaire [ամ. գալպազան [յգ. قلبزنان] 2. Խարդախիչ. falsificateur : لك — դրամանենգութիւն. fabrication de fausses monnaies.

قلبكاه { գալպիկեահ [պ] Կեդրոն. centre.

قلبه { գըլպէ. խրճիթ. chaumier[ի. كلبه գիւլպէն]

قلبى { գալպի [ա] 1. Սրտանց, ջերմ. de tout son cœur. cordial [եզ. قلبيه] 2. ածակ. Սրտային. cardiaque

قلپاق { գալփագ [ի] Խոյր, արտախուրակ, գդլխանոց. bonnet, coiffure, casquette, casque : جى— խոյրագործ. fabricant de bonnets. لى— խոյրաւոր. coiffé.

قلت { գըլլէթ* [ա] Նուազութիւն, սակաւու-

թիւն. rareté, petit nombre, petite quantité: — اوزره սակաւ. peu, rarement

قلزم { գուլզիւմ [ա] 1. Կարմիր ծով. Mer rouge 2. Ծով. mer.

قلس { գուլս [ա] Եմէ. Ճլիզում régurgitation.

قلطبان { գուլթըպան [ա] Կաւատ. maquerau.

قلع { գալ՛ [ա] Խլել, արմատախիլ առնել, հանել. arracher, déraciner.

قلعه { գալ՛ա* [ա] Բերդ, ամրոց. forteresse [յգ. قلاع] سلطانیه — Տարտանէլ. les Dardanelles: — ايچ միջնաբերդ. citadel.

قلعه بند { գալ՛ապէնտ [պ] Բերդարգել. détenu dans une forteresse. لك — բերդարգելութիւն. détention dans une forteresse

قلفات { գալֆաթ [թ] Տե՛ս voir قالفات.

قلفه { գալֆա 1. Օգնական. adjoint 2. Փոքր վարժապետ. sous-maître 3. Արհեստակից. compagnon d'art 4. Ճարտարապետ. architecte [թու-ր. خلیفه ից]

قلق { գալագ [ա] Եմէ. Անձկութիւն, տագնապ. anxiété, angoisse.

قلق { գըլըգ [թ] 1. Կերպարանք. aspect 2. Հագուստ. tenue, mise 3. Կերպ. forme: لو — կերպով. sous forme de. — لو چاپقین պարկեշտ հագուստով սրիկայ. gamin en mise décente.

قلل { գուլէլ* [ա] Աշտարակներ. tours [եզ. قله].

قلم { գալէմ [ա] 1. Գրիչ. plume [յգ. اقلام] 2. Արձակոյր գործի, գուր. ciseau 3. Գրասենեակ պաշտօնատան. bureau d'administration 4. Գրուածք. écriture 5. Մաս. partie 6. Ծիղ. brin, tige: Ալօյ — آلق գրի առնել. noter. Խմբագրել. rédiger. — كلز աննկարագրելի. indiscriptible. աննշան բան insignifiant. آچمق — գրիչ կտրել. tailler une plume. — قورشون մատիտ. crayon. — قره սեւանկար. peint en noir. — بر գրչի մի հարուածով d'un trait de plume. — اهل գրագէտ, գրագիր. écrivain. — آشی պատուաստ ծիլի. vaccine de bourgeon. — ايشی քանդակ. sculpture. — اوطهسی դիւանատուն. bureau des archives.

قلماً { գալէմէն [ա] գրով. par écrit.

قلمتراش { գալէմթըրաշ [գ] Գրչահատ. canif

قلمدان { գալէմտան [գ] Գրչաման. écritoire.

قلمرو { գալէմրէվ [գ] Սահման իշխանութեան, երկիր. domaine, territoire.

قلمزده { գալէմզէտէ [գ] Գրուած. écrit.

قلمزن { գալէմզէն [գ] Գրող qui écrit.

قلنق،قلمق { Տե՛ս . voir قيلنق، قيلق .

قلمكار { գալէմքեար [գ] Քանդակագործ. graveur: —لق քանդակագործութիւն. art de graveur.

قلمكش { գալէմքեշ [գ] او — Գրել. écrire. գծել, ջնջել. rayer.

قلميه { գալէմիյէ* [ա] 1. Գրասենեակի վերաբերեալ. relatif au bureau 2. Գրի վարձք, գրողչէք. honoraire pour écriture.

قلنج { գըլընճ [թ] Տե՛ս . voir قليج .

قلندر { գալէնտէր [գ] Տեսակ մը տերվիշներու կ'ըսուի որք աշխարհային գործոց բոլորովին անփոյթ են. calender [յգ. قلندران].

قلنسوه { գալէնսուվէ* [ա] Խոյր. bonnet.

قلوب { գուլուպ*[ա] Սրտեր cœurs [եզ. قلب].

قلوچقه { գօլուճգա [թ] Թխսամայր. couveuse: — يه اوطورمق Թխսել. couver.

قلور { գլօր [ֆ] ֆր. Քլոր (ազ. մ'է). chlore.

قلوری { գլօրի [ա] Քլորային. chloreux: —ت քլորատ. chlorate.

قلوى { գալվի [ա] ֆր. Կալի alcali [յգ. قلويات]. —ت կալութիւն. alcalinité.

قله { գուլլէ* [ա] 1. Գագաթ. cîme [յգ. قلل] 2. Աշտարակ. tour.

قليج { գըլըճ [թ] Սուր, թուր épée, sabre, glaive Աստ. بالغى — Թրաձուկ. espadon. — طال սուսերամերկ l'épée à la main. دن كچيرمك — Թրէ անցունել. passer au fil de l'épée. چكمك — սուրը մերկանալ. tirer l'épée.

قليججى { գըլըճճը [թ] Թուր շինող. fabricant des sabres.

قليجخانه { գըլըճխանէ [գ] Սրոյ գործարան fabrique de sabre.

قليجلامه { գըլըճլամա [թ] Կողմնակի, շեղ. en écharpe.

قليف { գըլըֆ Պատեան, ծածկոյթ. gaîne, enveloppe [բառ. غلاف էն]։

قليل { գալիլ [ա] Նուազ, սակաւ. peu, petit [قلتدن] [էփ. قليله]։ اً— քիչ անգամ, գուն ուրեք. rarement.

قليه { գալիէ* [ա] ֆէմ. Կալի. alcali.

قما { գամա [ի] 1. Դաշոյն. poignard 2. Սեպ, եռիթ. coin 3. Բոյթ. cheville.

قمار { գումար [ա] Բախտախաղ. jeu de hazard.

قمارباز { գումարպազ [պ] Խաղամոլ, սատակով խաղացող. joueur : لق— Խաղամոլութիւն. vice de jouer avec de l'argent.

قمارخانه { գումարխանէ [պ] Խաղատուն. maison de jeu. tripot.

قماری { գումարի * [ա] ֆէ. قمرى. pd. قرى։

قماش { գումաշ [ա] Կերպաս. étoffe [յէ. اقمشه]։

قماشدرمق { գամաշդըրմագ [ի] 1. Աչքայ առնուլ, Հարուլ: agacer 2. Խաստղել, շլացնել. éblouir.

قماشمق { գամաշմագ [ի] 1. Աչքայնելով Հարիլ: être agacé 2. Շլանալ, խաստղիլ. s'éblouir.

قمر { գամէր [ա]. Լուսին. lune [յէ. اقمار]։

قمرال { գամրալ [ի] Խարտեաշ, շէկ. blond.

قمرى { գամրի [ա] 1. Լուսնային. lunaire 2. գումրի. Տատրակ. tourterelle

قمريه { գամրիէյէ* [ա] 1. Լուսնային. lunaire 2. Բարձրաւանդակ ճեմելիք, դարաստակ. terrasse.

قمع { գամ' [ա] 1. Նուաճել. subjuguer 2. Ձագար (հունի). entonnoir.

قمل، قمله { գամլ, գամլէ* [ա] Ոջիլ: pou.

قلداعق { գըմըլտամագ [ի] Շարժել, խախտել. mouvoir, remuer.

قلدامق գըմըլտամագ / قلداعق գըմըլտանմագ { [ի] Շարժիլ, խախտիլ. se mouvoir, se remuer,

قمو { գամու [ի] Բոլոր, ամէն. tout, tous.

قمه { գըմէ* [ա] Բուռն. Գագաթ. sommet.

قميص { գամիս [ա] 1. Հապիկ. chemise 2. Ներքնոց. Զգեստ, պատմուճան. tunique : ى— ' վ— պատմուճանաւոր. tuniqué.

قنا { գընա [ի] Հինայ. henné.

ժամացուցի· aiguille de montre

قوانوز { գավանօզ [բ] Խաւեալ, բղուղ· pot de terre à goulot resserré

قوانين { գավանին* [ա] կանոններ, օրէնքներ· lois, règles [եզ. قانون]·

قوباء { գուպա [ա] Քօս. Որքին· dartre: ى— որքինոտ· dartreux·

قوباد { գուպատ [բ] Կոշտ· grossier·

قوبور { գուպուր [բ] 1· Կապարճ· carquois 2· Պատեան, պահպանակ· étui 3· Խողովակ· tuyau·

قوبه { գուպէ* [ա] Քօս· Քոս· gale·

قوپارمق { գօփարմագ [բ] Փըրցնել, խզել· détacher, rompre 2· Խլել· déraciner 3· Յարուցանել· faire naître: کورلدی — ' قيامتلر — մեծ աղմուկ, ժխոր յարուցանել· faire du tapage, de grand bruit·

قوپچه { գօփչա [բ] Կոճակ· agrafe, bouton: لى— կոճակաւոր· garni d'agrafes, boutonné·

قوپچهلق { գօփչալամագ [բ] Կոճկել· agrafer

قوپق { գօփմագ [բ] 1· Փըրթիլ, խզիլ· se détacher, se couper, se rompre 2· Խլիլ· être déraciné 3· Ծագիլ· naître, surgir: Աւաղ. — اود լեղապատառ ըլլալ· s'épouvanter· کوکلدن — սրտէն բղխիլ· partir du cœur·

قوپوز { գօփուզ [բ] Միազի զին· luth à une corde·

قوپه { գօփէ [է] Կիսակառք· coupé·

قوت { գութ [ա] Կեր, սնունդ· aliment [յգ. اقوات]· لايموت — չի մեռնելու չափ սնունդ· aliment qui suffit à peine de nourrir·

قوت { գուվվէթ*[ա] 1· Զօրութիւն, ոյժ· force [յգ. قوا] 2· Իշխ. կարողութիւն· puissance·

قوتره { գօթրա [է] Տեսակ մը մակոյկաձեւ նաւ· cutter·

قوتسز { գուվվէթսիզ [բ] Անզօր, տկար· faible, débile: لك— անզօրութիւն, տկարութիւն· faiblesse, débilité·

قوتلندرمك { գուվվէթլէնտիրմէք [բ] Զօրացնել· donner de la force, renforcer, fortifier·

قوتلنمك { գուվվէթլէնմէք [բ] Զօրանալ · չ ac-

quérir de la force.

قوتلو } գուդլու [Բ] 1. Զօրաւոր, Հզօր. fort, puissant 2. գութլու. Երջանիկ. heureux.

قوجاغق } գօճաթմագ [Բ] Ծե-րացնել, ալեւորել. rendre vieux. vieillir.

قوجاق } գուճագ [Բ] 1. Գիրկ. sein 2. գօճագ. Տրցակ. faisceau.

قوجاقلاشمق } գուճագլաշմագ [Բ] Զիրար գրկել. s'embrasser.

قوجاقلامق } գուճագլամագ [Բ] Գրկել, ընդ-գրկել, փարիլ. embrasser.

قوجالتمق } գօճալթմագ [Բ] Տե՛ս voir قوجاغق.

قوجالمق } գօճալմագ [Բ] Ծերա-նալ. vieillir.

قوجامان } գօճաման [Բ] Հսկայ, մեծ. énorme.

قوجامق } գօճամագ [Բ] Ծերա-նալ. vieillir.

قوجه } գօճա [Բ] 1. Ամու-սին, այր. mari, époux 2. Մեծ, ծեր. vieux, grand: — قوس կարի մեծ. énorme. — يه وارمق ամուս-նանալ. se marier. — يه ويرمك կարգել. marier. — يمشى մա-թուզ. arbouse. — قارى պառ-աւ. vieille femme. — باشى երեւելի. notable.

قوج } գօչ [Բ] Խոյ, մաքույ արու. bélier : — ويڭوزى մեղրածուծ. mélilot.

قوچان } գօչան [Բ] 1. Կուրծ. trognon 2. Ցո-ղուն, կոթուն. tige 3. Արմ (տոհմորի). souche d'un re-gistre) 4. Բիրտ, կարծր. raide.

قوچلاغق } գօչլանմագ [Բ] Խոյ լինել. de-venir un bélier.

قوچى } գօչի [Բ] Կառք. carrosse : جى— կառավար. cocher.

قودامان } գօտաման [Բ] Մեծ, խոշոր, երեւելի. grand, gros, éminent.

قودورمق } գուտուրմագ [Բ] Կատաղիլ, մոլեգնիլ. s'enrager.

قودورمش } գուտուրմուշ [Բ] Կատաղած, մո-լեգին. enragé.

قودوز } գուտուզ [Բ] 1. Կատա-ղած. enragé 2. لق— կատաղութիւն. rage : Աւաց. بوجكى — կոյադնդիա. cantharide. اوتى — վառվա-ռուկ. béhen.

قودوش } գօտօշ [Բ] Կա-ւատ. cocu.

قودوق } գուտուգ [Բ] Փոքր իշուկ petit ânon

قور { գօր [ի] Հրատ, խառոյկ. braise.

قوراده { գուրատա [ի] Հին. vieux.

قوراق { գուրագ [ի] Չոր. ցամաք. sec : —لق չորութիւն, ցամաքութիւն. sécheresse.

قوربغا { գուրպղա[ի] Գորտ. grenouille: Աստ. — ٥ قره գօրօղ crapaud. جق— լեզուի ներքև գոյացած փոքրիկ ուռուց. grenouillette.

قورت { գուրթ [ի] 1. Գայլ loup 2. Որդ, թրթուր. ver: Աստ. اشن — Հարսանիթ. rougeole. — طرناغى ' پنچه‌سى — օձնակ (բոյս մ'է). bistorte.

قورتاران { գուրթարան [ի] Ազատող. sauveur : دمیر — جان մայր խարիսխ նաւու maîtresse ancre

قورتارمق { գուրթարմագ [ի] Ազատել, փրկել. sauver, délivrer.

قورتلانمق { գուրթլանմագ [ի] Որդնոտիլ, որդնահար լինել. être vermoulé.

قورتلمق { գուրթլմագ [ի] Ազատիլ, պրծիլ. se sauver, se délivrer.

قورتلمه { գուրթլմա قورتلیش գուրթլուշ[ի] Ազատում. délivrance.

قورجه { գուրճա[ի] Քերելը grattage.

قورجه‌لمق { գուրճալամագ [ի] Քերել. gratter

قورد { գուրտ [ի] Տե'ս. voir قورت :

قوردله { գօրտելա [է] Մետաքսեայ լար. cordon, cordelette.

قوردون { գօրտօն [է] 1. Լար. corde 2. Մետաքսեայ խեղդուն. cordon 3. Շղթայ զօրաց. cordon.

قورشون { գուրշուն [ի] 1. Կապար. plomb 2. Գնդակ. balle: Աստ. ی— կապարագոյն. de couleur de plomb. مركه‌سى — քացախաւ կապարի. acétate de plomb. ٥ دیزمك — ' ٥— طوتق հրացանի բռնել. fusiller

قورشونلامق { գուրշունլամագ [ի] Կապարով պատել. կապարեայ կնիք դնել. plomber.

قورساق { գուրսագ [ի] Քարճիկ. jabot.

قورصان { գօրսան [է] Ծովապատակ, ծովահէն. corsaire, pirate: — لق ծովահէնութիւն piraterie

قورقاق { գօրգագ [ի] Երկչոտ, վախկոտ.

timide, poltron: ـلق— երկչոտութիւն. timidité.

قورقتمق { գօրգըթմագ [ի] Վախցնել, պակուցանել. intimider: —كوز սպառնալ. menacer.

قورقلمق { գօրգըլմագ [ի] Վախցուիլ. être à craindre.

قورقق { գօրգմագ[ի] Վախնալ, երկնչիլ. craindre, avoir peur.

قورقو { գօրգու—[ի] 1. Վախ, երկիւղ. peur, crainte 2. Վտանգ. danger, péril: ـلى— երկիւղալի. qui fait peur. վտանգաւոր. dangereux, périlleux.

قورقولق { գօրգուլըգ[ի] 1. Խրտուիլակ. épouvantail 2. Լանջապերձ որմ: պատակ. parapet.

قورقنج { գօրգունճ [ի] Երկիւղալի, սոսկալի. épouvantable, horrible.

قورلمق { գօրըլմագ [ի] 1. Լարուիլ, կանգնուիլ, կազմուիլ. être monté, dressé, élevé, tenu, formé 2. Փքանալ, գոռոզանալ. prendre un air arrogant.

قورمق { գօրմագ [ի] 1. Լարել. monter 2. Կանգնել. dresser, élever 3. Միտքը դնել. mettre à l'esprit 4. Խոկալ. songer: Առաջ. — باغداش ծալապատիկ նստիլ. s'asseoir en croisant les jambes. — مجلس ժողով կազմել. tenir conseil. — اردو բանակիլ. se camper.

قورناز { գօռնազ [ի] Խորամանկ. fin, rusé: ـلق— խորամանկութ. finesse.

قورنتى { գօրընթը [ի] 1. Մըտածութիւն. méditation
قورندى { գօրընտը 2. Ցնորական խորհուրդ. pensée imaginaire 3. Խիղճ, տաղնապ մտաց. scrupule: ـلى— մելամաղձոտ, mélancolique.

قورنه { գօռնա [ի] Լողարան. bassin.

قورو { գուրու [ի] 1. Չոր. sec 2. Վտիտ. maigre 3. Ունայն. vain 4. Մերկ. nu: Առաջ. تخته ـسى— մլուկ. punaise. ـيه— — ձրի. gratis. — قوپ համակ-չոր. tout à fait sec: ـلق— չորութիւն. sécheresse.

قورو { գօրու [ի] Անտառակ. bosquet.

قوروت { գօրութ [է] Տեսակ մը պատրաստուած-

կան փոքրիկ նաւ. corvette.

قوروتمق { գուրութմագ [թ] 1. Չորցնել. sécher 2. Ցամքեցնել. tarir.

قوروجى { գօրուճու [թ] Տե՛ս voir قوريجى :

قوروق { գօրուգ [թ] Աղոխ, ժուռ. raisin vert. verjus.

قوروم { գուրում [թ] 1. Լարուած. montée 2. Փքացում. arrogance 3. Մրխանի մուր. suie: لى— մրըռալից. plein de suie. Հպարտ. d'un air imposant.

قورومق { գուրումագ [թ] 1. Չորնալ. sécher 2. Ցամքիլ. tarir, sécher 3. Նիհարնալ. s'amaigrir.

قورى { գուրու, գօրու [թ] Տե՛ս voir قورو :

قوريجى { գօրուճու [թ] 1. Անտառապահ. garde-champêtre 2. Պահապան. gardien.

قوريمق { գօրումագ [թ] 1. Պահպանել. garder 2. Պաշտպանել. protéger 3. Բուսական լինել, պարտըզել. couvrir.

قوز { գօզ [թ] Ընկոյզ. noix: آغاجى — ընկուզենի. noyer. حلواسى — ընկուզէ շինուած հրուշակ. nougat.

قوزاق { գօզագ [թ] Մայրի պտուղ. pomme de pin.

قوزالاق { գօզալագ [թ] Նոճի պտուղ. pomme de cyprès.

قوزغون { գուզղուն [թ] Ագռաւ. corbeau: دكزى — Կասպից ծով. mer Caspienne. ى— խիստ սև, սևաթոյր. très noir.

قوزه { գօզա [թ] 1. Պատեան շերամի, բոժոժ. cocon 2. Ընկոյզ. noix.

قوزى { գուզու قوزو գուզու [թ] Գառն. agneau Արոյ. م— որբերիս. mon cher قولاغى — Թրթնջուկ. oseille. كستانه سى — մանր շագանակ. petite châtaigne. جق— գառնուկ. petit agneau.

قوس { գավս [ա] 1. Աղեղ. arc [ج. اقواس] 2. Աստղ. Աղեղնաւոր. sagittaire 3. Կամ. Կամար. arcade: Աստղ. قزح — ծիածան. arc-en-ciel. լուսապատկեր spectre solaire. — جيب անկեան ծոց. sinus.

قوسقوس { գուսգուս [թ] Փոքր. բաշհատ խմորակ. pâte en grains.

قوسقون { գուսգուն [թ] Ա-գեկալ թամբի ,

ագնուլար· croupière·

قوسی { գուսի [-] Աղեղնաձև· arqué [قوسیه]

قوش { գուշ [ի] Թռչուն· oiseau: Աւազ· —

قوزی ծնեփեկ· asperge· کیه — գիշերահաւ· chouette· اوزوی — գինձ· raisin de corinthe· باشی قار یاغیور — ծիւ ծիւ ձիւն կուգայ· il neige à gros flocons·

قوشاتمق { գուշաթմագ [ի] ըՄ- փածանել, շրջա- պատել· ceindre, entourer·

قوشاق { գուշագ [ի] Գօտի· ceinture·

قوشانمق { գուշանմագ [ի] Մէջ- քը կապել, գօտե- ծանել· se ceindre: کینوب — հագուիլ· s'habiller·

قوشباز { գուշպազ [ի] Հա- ւորս· oiseleur·

قوشجی { գուշճը [ի] Թռչ- նավաճառ· oiselier, marchand oiselier·

قوشجغز { գուշճըղազ [ի] Թռչ- նիկ· oisillon·

قوشخانه { գուշխանէ [ի] Թռչ- նարան· volière·

قوشدرمق { գօշդուրմագ [ի] Վազել, լծել տալ· faire courir, atteler

قوششمق { գօշուշմագ [ի] Ի միասին վազել courir tous ensemble·

قوشقو { գուշգու [ի] Արթուն· vigilant·

قوشلاق { գուշլագ [ի] Թռչ- նոց վայր· lieu plein d'oiseaux·

قوشلق { գուշլըգ [ի] Այգ, արշալոյս· aube du jour· aurore·

قوشمق { գօշմագ [ի] 1· Ըն- թանալ, վազել courir 2· Լծել· atteler·

قوشو { գօշու [ի] Արշաւ· course: میدانی — ձիարձակարան· hippodrome·

قوشوم { գօշում [ի] 1· Լուծք attelage 2· ըՄ- պագ ձիոց· harnais des chevaux d'attelage·

قوشی { գօշը [ի] Տե՛ս voir قوشو

قوص { գօս [ի] Ուռած· enflé, boursoufflé·

قوصدرمق { գուսդուրմագ [ի] Փսխեցնել, ար- ծագնել· faire vomir·

قوصدریجی { գուսդուրուճը [ի] Օրծացուցիչ, խառնադեղ· émétique·

قوصره { գուսրէ* [-] Ոզա- բահիւս ամկան· corbeille en osier·

قوصمق { գուսմագ [ի] Փսխել· vomir·

قوصندی { ղօսսընտը [ի] Փըսխուք. chose vomie. vomissement.

قوطی { ղօդու [ի] 1. Տուփ, boîte 2. Տասնեորդալիտր. décilitre.

قوغالمق { ղօղալամագ [ի] Հալածել poursuivre

قوغان { ղօղան [ի] Տե՛ս. voir قوان.

قوغمق { ղօղմագ [ի] Վռնտել. chasser.

قوغو { ղօղու [ի] Բանսարկութիւն. tripotage.

قوغوجی { ղօղուճը [ի] Բանսարկու, մեքենայիչ. délateur, tripotier.

قوغوش { ղօղուշ [ի] Տե՛ս voir قفوش.

قوغوق { ղօղուգ [ի] 1. Գոգաւոր. concave 2. Խոռոչ. creux.

قوغه { ղօղա [ի] Դոյլ. seau.

قوف { ղօֆ [ի] 1. Ունայն. vide, creux 2. Անզօր, տկար. faible 3. Տգէտ. ignorant.

قوقلاتمق { ղօղլաթմագ [ի] Հոտոտեցնել, հոտոտել տալ. faire flairer.

قوقلاشمق { ղօղլաշմագ [ի] 1. Զիրար հոտոտել. se flairer 2. Զիրար սիրել. s'aimer.

قوقلامق { ղօղլամագ [ի] Հոտոտել. flairer.

قوقله { ղօղլա [ի] Գամճուճա-պաճանք. poupée.

قوقمش { ղօղմըշ [ի] Հոտած, նեխած. qui pue.

قوقمق { ղօղմագ [ի] 1. Հոտել, բուրել. sentir 2. Նեխել. puer.

قوقو { ղօղու [ի] Հոտ. odeur: Աղց. آلق — զգալ, խմանալ. pénétrer. — چیقمق ծայր տալ. être divulgué. لی — հոտաւոր. qui sent. — سورنمك — անոյշ հոտեր քսուել. se parfumer.

قوقوتمق { ղօղութմագ [ի] 1. Հոտեցնել. donner de l'odeur 2. Ապականել. infecter.

قوقوروز { ղօղօրօզ [ի] Եգիպտացորեն. maïs. blé de Turquie.

قوقوز { ղօղօզ [ի] Անկուռար. qui n'a pas d'argent: لق — անկուռարութիւն. manque d'argent.

قوقولته { ղուղուլեթա [ի] 1. Կնգուղաւոր վերարկու. manteau à capuchon 2. Կնգուղ. capuchon.

قوقونه { ղօղօնա [յ] Յոյն կին. dame grecque.

قوكشمق { ղօքըշմագ [ի] Տեռակցիլ, խօսակ-

ցել. s'entretenir, converser.

قوکشو { գօնշու [թ] Դրացի. voisin.

قول { գօլ [թ] 1. Բազուկ. bras 2. Թեզանիք. manche 3. Ճիւղ. branche 4. զէն. թև. colonne, aile d'une armée 5. Պահնորդք. ronde, patrouille : Առաջ. قناد قیرلق — միջոցներէ զրկուիլ. se privér de ses moyens. دمیری — երկաթեայ նիգ դրան. barre en fer qui sert à fermer la porte. — اردو բանակ. corps d'armée.

قول { գուլ [թ] 1. Գերի. esclave 2. Ծառայ serviteur 3. Զինուոր. militaire.

قول { գավլ [ա] 1. Խօսք. parole [ج. اقوال] 2. Ասութիւն. dire 3. Պայման, դաշինք. convention : ا — պայման դնել. stipuler. — علی կ'ըսուի թէ. on dit que

قولا { գօլա [է] Օսլայ, շոհ. colle, empois.

قولاً { գավլէն [ա] Խօսքով. en parole [فعلاً հակ.

قولاج { գուլաճ [թ] Գրկաչափ. brasse: — — ընդարձակապէս. amplement.

قولاجلامق { գուլաճլամագ [թ] Գրկաւ չափել. mesurer à la brasse.

قولاق { գուլագ [թ] Ականջ. oreille: یموشاغی — բլթակ. bout de l'oreille. قولاغنه قومق իմացնել. avertir. كوز — او ուշադիր ըլլալ. être attentif. طولدرمق — համոզել. persuader.

قولان { գօլան [թ] Փոկ. sangle.

قولای { գօլայ [թ] 1. Դիւրին. aisé, facile 2. Դիւրաւ. facilement : — جه աւելի դիւրին. un peu facile. դիւրաւ, Տեղա-կաւ. sans peine.

قولایلاتمق { գօլայլաթմագ
قولایلاشدرمق { գօլայլաշդըրմագ } 1. Դիւրացնել. faciliter 2. (Գործի) յառաջ վարել. avancer (un travail).

قولایلاشمق գօլայլաշմագ [թ] 1. Դիւրանալ. être
قولایلامق գօլայլամագ facilité.
قولایلانمق գօլայլանմագ 2. Գործ մը յառաջանալ. avancer.

قولایلق { գօլայլըգ [թ] Դիւրութիւն. facilité, aise.

قولبه { գուլէպէ. Խրճիթ. baraque [ուղ. کلبه էն]

قولپ { գուլփ [ի] 1. Անդեղ, ունկն, կոթ. anse, manche 2. Պատճառանք, մուտ, դամ. prétexte : طالق — պատճառ մը դըտնել. inventer une cause. لی— անդեղաւոր. à anse, à manche.

قولتوق { գօլթուգ [ի] 1. Անութ. aisselle 2. Աթոռի բազուկ. accotoir 3. Գինետուն. cabaret : Առաջ. دکنکی — անթացուպ. béquille. لی صندالیه — Թիկնաթոռ. fauteuil. قولتوغه اورمق թևք առնուլ. prendre sous l'aisselle, par le bras.

قولتوقجی { գօլթուգճը [ի] 1. Հնավաճառ. marchand de bric-à-brac 2. Գինեպան. cabarétier.

قولتوقلامق { գօլթուգլամագ [ի] 1. Թևք մտնել prendre par le bras 2. Շողոքորթել. flatter.

قولجی { գօլճու [ի] Պահակ, դէտ, Հսկող. gardien, espion.

قولجیلق { գօլճուլուգ [ի] Պահակութիւն. charge de gardien.

قولچاق { գօլչագ [ի] Թաթպան. gantelet.

قولره { գօլէրա [է] Քոլերա. choléra.

قوللامق { գօլլամագ [ի] Դիտել, Հսկել. guetter, veiller.

قوللانلمق { գուլլանըլմագ [ի] Գործածուիլ. être employé, usé.

قوللانش { գուլլանըշ [ի] Գործածութիւն. usage: لی— գործածելի. commode.

قوللانمق { գուլլանմագ [ի] 1. Գործածել. employer, se servir, user 2. Կառավարել. diriger.

قوللشمك { գօլլէշմէք [ի] Պայմանադրել, դաշինք դնել. stipuler.

قوللق { գուլլուգ [ի] 1. Ծառայութիւն. servitude 2. Պաշտելութիւն. adoration 3. Պահականոց. corps de garde.

قولنامه { գօլնամէ [պ] Պայմանագիր. convention, contrat.

قولنج { գուլունճ [յ] Խիթք. colique.

قولوچقه { գօլուչգա [ի] Տե՛ս voir قلوچقه.

قوله { գուլէ. Աշտարակ. tour [Իտալ. قله էն].

قوله { գուլա [ը] Աշխէտ(ձի) (cheval) roux.

قوله‌لمق { գօլալամագ [ը] Օսլահել. empeser.

قولى { գավլի [ա] Խօսքի վերաբերեալ. relatif à la parole [էփ. قوليه].

قوم { գավմ [ա] 1. Ցեղ. tribu [ջէ. اقوام] 2. Ժողովուրդ. peuple.

قوم { գում [ը] 1. Աւազ. sable 2. Փոշի. poudre.

قوماندار / قوماندان { գօմանտար / գօմանտան [է] Հրամանատար, զլխաւոր. commandant, chef: — لق Հրամանատարութիւն. commandement. ى— Հրամանատարի վերաբերեալ. relatif au commandant.

قوماندا { գօմանտա [է] Հրամանատարութիւն. commandement.

قومانيه { գումանիա [է] Պարէն նաւու. provision d'un navire.

قومباره { գումպարա [ը] Տե՛ս voir خبره.

قومپانيه { գումփանիա [է] Ընկերութիւն compagnie, société.

قومديا { գօմէտիա [է] Կատակերգութիւն, ծաղրաշարժ գործ. comédie.

قومرال { գումրալ [ը] Խարտեաշ, շէկ. blond.

قومرى { գումրի [ը] Տատրակ. tourterelle.

قومسال { գումսալ [ը] Աւազուտ տեղի. banc de sable.

قومشو { գօմշու [ը] Դրացի. voisin: — لق Դրացութիւն. voisinage.

قومق { գօմագ [ը] 1. Դնել. mettre, poser 2. Հաստատել. fixer, établir: — يولنه կարգի դնել. arranger. — يه ղրկել. envoyer. Ճամբել. renvoyer, remercier. — اورتيه ի մէջ բերել. exposer, produire.

قوملاستيق { գօմլասթիգ [է] Ձգախէժ gomme élastique.

قوملق { գումլըգ [ը] Աւազուտ տեղի. lieu sablonneux.

قوملو { գումլու [ը] 1. Աւազուտ. sablonneux 2. Հատաւոր. qui a de grains.

قوميسر { գօմիսէր [է] Պատուիրակ, յանձնակատար. commissaire.

قوميسيون { գօմիսիօն [է] 1. Յանձնաժողով commission 2. Յանձնարարու-

բողչէք. commission: جى— յանձնակատար. commissionnaire, consignataire.

قوناق { գօնագ [ի] 1. Իջևւան, գագար. gîte 2. Պանդոկ. auberge 3. Ապարանք. hôtel, grand maison 4. Մէնզիլ, Հանգստութեան օթեւանէ յօթեւան. միաւուր ճանապարհ. étape 5. Թեփ գլխոյ. pellicule: جى— պատրաստիչ օթեւանաց. maréchal de logis. ا — օթեւանել. se loger, loger.

قونت { գօնթ [է] Կոմս. comte.

قونج { գօնճ [ի] Արունք կօշկաց, անկարուրդ. jambe de botte.

قونجلوس { գօնճօլօս [ի] կամ — قره մարդագայլ, անապատի դև. loup-garou. démon du désert.

قونداق { գօնտագ [ի] 1. Խանձարուր. maillot, lange 2. Փայտեղէն մասն հրացանի. bois de fusil 3. Հրդեհիչ նիւթ. matière incendiaire: جى— Հրձիգ, Հրդեհիչ. incendiaire.

قونداقلامق { գօնտագլամագ [ի] Խանձարուրով պատել. emmaillotter

قوندرمه { գօնտըրմա [ի] Ագուցիկ. enchâssé.

قوندوره { գօնտուրա [ի] Կօշիկ. soulier.

قوندوره جى { գօնտուրաճը [ի] Կօշկակար, կօշկավաճառ. cordonnier: لق— կօշկակարութիւն métier de cordonnier.

قوندوز { գօնտուզ [ի] Կուղբ castor.

قوندا { գօնտա [ի] Տեսակ մի թունաւոր մանուկ. espèce d'araignée vénineuse.

قونسلوس { գօնսօլօս [է] Հիւպատոս. consul: لق — Հիւպատոսութիւն. consulat. خانه— Հիւպատոսարան consulat.

قونشمق { գօնշմագ [ի] Տե՛ս voir قوكشمق ։

قونشو { գօնշու [ի] Տե՛ս. voir قوكشو ։

قونشيمنطو { գօնշիմէնթօ [է] Բեռնագիր նաւու. connaissement.

قونطراتو { գօնթրաթօ [է] Պայմանագիր, դաշնագիր. contrat.

قونغره { գօնկրէ [է] Վեհաժողով. congrès.

قونفرانس { գօնֆէրանս [է] Դեսպանաժողով. conférence.

قونلمق / قونمق { գօնուլմագ / գօնմագ [թ] 1. Դրուիլ. être mis, posé 2. Սահմանուիլ, հաստատուիլ. être désigné, établi.

قونمق { գօնմագ [թ] Իջևանիլ. descendre, se loger 2. Թառիլ, դեռևելիլ. se poser sur : Ասաց. — میراثه ժառանգութեան տիրանալ. recueillir un héritage. — حاضره առանց աշխատութեան բանի մը հասնիլ, առանց ընել. obtenir une chose sans peine.

قونو { գօնու [թ] Հիւր. hôte: — اي Հանգիստ և խաղաղ. à l'aise. Երկար բարակ. amplement.

قونوق { գօնուգ [թ] Հիւր. hôte.

قونوقلامق { գօնուգլամագ [թ] 1. Հիւրընկալել. recevoir les hôtes 2. Կոչունք տալ. régaler.

قونياق { գօնյագ [ֆ] Թօր. կօղի. cognac.

قووه، قوومق، قووالمق { Տե՛ս voir قوغه ، قوغمق ، قوغهلمق .

قوه { գուվվէ [ա] 1. Զօրութիւն. force [յգ. قوا ، قوات] 2. Կարողութիւն faculté 3. Գաղափար, խորհուրդ. projet: — دن فعله كتورمك ի գործ ածել. mettre en pratique. — محركه շարժողութիւն. motricité.

قوى { գավի [ա] 1. Զօրաւոր. puissant [قوت էն] [էգ. قويه] [յգ. اقويا] 2. Հուժկու. robuste, fort 3. Հաստատուն, պինդ. ferme, solide, constant.

قويار { գօյար [թ] Գետախառնուրդ. confluent.

قويروق { գույրուգ [թ] 1. Ագի, պոչ, տտուն. queue 2. Ծայր. bout: Ասաց. صاللا — խաղացնել. hoche-queue. ياغى — ոչխարի պոչի իւղ. graisse de queue de mouton. آجيسى — ոխ. rancune. لو — պոչաւոր. à queue. لو يلدز — գիսաւոր աստղ. comète.

قويلمق { գօյուլմագ [թ] 1. Նետուիլ. se précipiter 2. Պշնուլ. regarder fixement.

قويمق { գօյմագ [թ] Տե՛ս voir قومق .

قوين { գօյն, գօյն [թ] 1. Ծոց, գոգ. sein 2. Գրպան. poche.

قويو { գօյու [թ] 1. Նսեմ, մթին. foncé, som-

bre 2. Թանձր. épais.

قويولشمق { Գօյուլշմագ [ի] 1. Թանձրանալ. s'épaissir 2. Խրթնեբանգ լինել. devenir foncé.

قويون { Գօյուն [ի] Տե՛ս. voir قيون ، قوين.

قويويرمك { Գօյվերմէք [ի] Թողուլ. lâcher.

قوى { Գօյը [ի] Վար. en bas: — يوزى երեսն ի վայր. la face contre terre.

قويم { Գավիմ [ա] Ուղիղ ، droit, just [قوام են]

قهار { Գահհար [ա] Ցաղթող ամենայնի. vainqueur à tout [قهر են].

قهر { Գահր [ա] 1. Յաղթել, նուաճել, լուծին տակը առնել. vaincre, subjuguer, dompter 2. Ուժգնութիւն. violence 3. [ի. է] Վիշտ, ցաւ. affliction, chagrin 4. Հոգ ընել, մշտանալ, ցաւագնիլ. se chagriner, s'affliger.

قهرا { Գահրէն [ա] Բռնի. par force.

قهرمان { Գահրէման [պ] Դիւցազն, կարիճ, քաջ. héros, brave [ج. قهرمانان]: — انه դիւցազնական, դիւցազնաբար. héroïque, héroïquement. — لق ، — ى դիւցազնութիւն. héroïsme.

قهقرى { Գահգարա [ա] 1. Ետ կրունկն դառնալ, նահանջել. revenir sur ses pas 2. Նահանջման. de reculade.

قهقهه { Գահգահա* [ա] 1. Քրքիջ. grand éclat de rire 2. Տեսակ մը ծաղիկ. espèce de fleur.

قهوه { Գահվէ* [ա] 1. Սուրճ. café 2. Սրճարան. café (lieu): آلتى — նախաճաշ. déjeuner.

قهوه‌جى { Գահվէճի [ի] Սրճավաճառ cafétier

قهوه‌خانه { Գահվէխանէ [պ] Սրճարան. café.

قى { Գայ' [ա] 1. Փսխել. vomir 2. Փսխում. vomissement.

قيا { Գայա [ի] 1. Ժայռ. roche 2. Խութ. écueil 3. Քար. pierre: — بالغى խարբախածուկ. goujon: طوزى — աղուճակ. sel gemme

قياس { Գըյաս [ա] 1. Համեմատել, ի կշիռ դնել, բաղդատել. assimiler, comparer 2. Համեմատութիւն, բաղդատութիւն. assimilation, comparaison 3. Հաւաքաբանութիւն. syllogisme 4. Դատողութիւն. jugement

5. կանոն. règle: Ապաց. — نفس ا بیر անձին վրայ չափել. juger sur sa personne, s'assimiler. قبول ایتمز — անբաղդատելի. incomparable.

قیاسی { գըեասի [ա] կանոնաւոր. régulier.

قیاصره { գըասարէ* [ա] յգ. կայսրի. pd. قیصر.

قیافت { գըեաֆէթ* [ա] 1. կերպարանք, aspect, extérieur 2. Զգեստ, ձև. tenue: — علم գիմագիտութիւն. physiognomie: پس— անկերպարան, գձուձ, ագռաւաձև. d'un extérieur laid, mesquin.

قیاق { գըեաք [թ] 1. Խիստ. fort, sévère 2. Անգթօրէն. cruel: لق— չափազանցութիւն. excès.

قیام { գըեամ [ա] 1. կանգնիլ. se lever 2. Ապստամբիլ. se soulever 3. Ձեռնարկել. se mettre à 4. Ապստամբութիւն. soulèvement: یوم القیام յարութեան օր. jour de résurrection.

قیامت { գըեամէթ* [ա] 1. Յարութիւն. résurrection 2. Աղմուկ, շփոթութիւն tumulte, confusion

قیت { գըթ [թ] Հազուագիւտ. rare.

قیتلاشمق { գըթլաշմագ [թ] Հազուագիւտ ըլլալ. devenir rare.

قیتلق { գըթլըգ [թ] Սով. disette, famine.

قیجردامق { գըճըրտամագ [թ] Ակռայներն կրճտել. grincer, claquer.

قیجردی { գըճըրտը [թ] 1. կրճտելն. grincement 2. Ճռաչիւն. cri.

قیجی { գըճը [թ] 1. կծուութիւն. âcreté, aigreur 2. կակիծ picotement

قیجقلامق { գըճգըլամագ [թ] Խաղալ. chatouiller.

قیج { գըչ [թ] 1. Յետոյք. partie postérieure 2. Ետև. derrière 3. Գաւակ. croupe 4. Նաւուն ետևի կողմը. poupe: آتق— կից տալ. donner des ruades

قیجین { գըչըն [թ] Ետ ետ. à reculons.

قیح { գըհ [ա] Թիթ. Թարախ. pus.

قیحی { գըհի [ա] Թարախանման. puriforme.

قید { գայտ [ա] 1. կապ. lien [յգ. قیود] 2. Հոգ. souci 3. Արձանագրութիւն enregistrement 4. Ամփո-

փիէ, սերմիէ բառ, խօսք. mot, phrase restrictive: ! — կապել. lier. Հոգ ընել. soucier. արձանագրել. enregistrer. حیات — մինչցկեան à vie. viager. دوشمك —ینه , او —نده Հոգ ընել, խնամք տանիլ. s'appliquer. — لی անՀոգ. indifférent. —لی اله անՀոգաբար indifféremment

قیدسز { գայտըզ [ի] ԱնՀոգ insouciant: —لق անՀոգութիւն. insouciance.

قیر { գըր [ի] 1. Դաշտ. champ, campagne 2. Գորշ. gris: Առա. صقالی — دوشمك Մօրուքը ճերմկնալու — սկսիլ. commencer à devenir gris (la barbe).

قیراغی، قیراط { Տե՛ս. voir قراغی، قراط

قیردرمق { գըրտըրմագ [ի] Կոտրել, զեղչել տալ. faire briser, escompter.

قیرغین { գըրգըն [ի] 1. Կոտրած. brisé 2. Վշտացած. fâché 3. Կոտորած. carnage: —لق գժտութիւն. fâcherie.

قیرلاغان { գըրլաղան [ի] Ժանտախտ. peste

قیرلق { գըրլըմագ [ի] 1. Կոտրիլ, կորիլ. être brisé, péri 2. Սրդողիլ. se fâcher 3. Կատաղիլ. se dandiner: — کرلدن խնդալէն մարիլ. se pâmer de rire. — بل ընկճիլ. être brisé, accablé.

قیرمق { գըրմագ [ի] 1. Կոտրել, բեկանել, խորտակել. casser, briser 2. Ջնջել. détruire 3. Ծալել. plier 4. Զեղչել. escompter 5. Սրդողեցնել, վշտացնել. fâcher, affliger: Առաջ. — بورنی մէկու մը ամբարտաւանութիւնը իջեցնել. rabattre le ton de qn.

قیرمه { գըրմա [ի] 1. Բեկում. brisement 2. Ծալք. plissage, pli 3. Փոթ froncis, plissure: —لی փոթաւոր. plissé.

قیرتی، قیرندی { գըրդը, գըրընդը [ի] Բեկոր. morceau, fragment: اکمك —سی փշրանք. miette.

قیریق { գըրըգ [ի] 1. Կոտրած. cassé, brisé 2. Բեկման տեղի. cassure 3. Սրտաբեկ. fâché: — بل միջաբեկ. échiné. —لق ընկճութիւն. abattement. տկարութիւն. indisposition..

قيرقجي { գըրըգճը [թ] Կոտրած ոսկրի իւր տեղը հաստատող. rebouteur.

قيزارتمه ، قيزارتمق، قيز ، قيزاموق، قيزاق، قيزارمق ، قيزشدرمق ، قيزدرمق ، قيزمق. قيزغين، قيزشمق ، قيسراق،قيزلجق،قيزل { Տե՛ս voir 'قزاق' قزارمق' قزارتمه' قزارتمق 'قز 'قزشمق 'قزشدرمق' قزدرمق' قزاموق ۰ قسراق ' قزمق ' قزل ' قزغين

قيش { գըշ [թ] Ձմեռ. hiver: — قره միջինը ձմռան. le centre d'hiver. սաստիկ ձմեռ. hiver rigoureux.

قيشلاق { գըշլագ [թ] Ձմեռոց quartier d'hiver

قيشلامق { գըշլամագ [թ] Ձմեռել. hiverner.

قيشلق { գըշլըգ [թ] Ձմեռնային. hivernal.

قيشله { գըշլա [թ] Ձմերանոց. caserne.

قيشين { գըշըն [թ] Ձմեռը. en hiver.

قيص { գայըս [ա] բիլ. Գըռռգռալն (աղեաց), կարկաչիւն. borborygme.

قيصاج { գըսաճ [թ] Աքցան tenailles.

قيصاجلامق { գըսաճլամագ [թ] Աքցանով պնդել. pincer avec tenailles.

قيصالتمق { գըսալթմագ [թ] Կարճել, Համառօտել. accourcir.

قيصالمق { գըսալմագ [թ] Կարճիլ. se raccourcir.

قيصدرمق { գըսդըրմագ [թ] Գործիքով մը ուժգին պնդել, ճզմել. pincer ou comprimer avec un outil.

قيصر { գայսէր [ա] 1. Կեսար. César 2. Կայսր empereur [յգ. قياصره].

قيصراق { գըսրագ [թ] Մատակ ձի, Ճայիկ, զամբիկ. jument, cavale.

قيصقاج { գըսգաճ [թ] Շարժուն սանդուխ. échelle portative.

قيصقانج { գըսգանճ [թ] Նախանձոտ. jaloux: — لق նախանձոտութիւն. jalousie

قيصقانمق { գըսգանմագ [թ] 1. Նախանձիլ. être jaloux 2. Խնայել. épargner.

قيصلمق { գըսըլմագ [թ] Ուժգին պնդիլ. être pincé: — سسی ձայնը խեղդուիլ. s'enrouer.

قيصمق { գըսմագ [թ] 1. Ուժգին պնդել, ճզմ-

չել. pincer, comprimer.

قيصوم { գայսում [ա] բոտ. Թուրք եղեմին, քարճուենեակ. aurone.

قيصه { գըսա [ը] 1. կարճ. court 2. համառօտ bref: كسمك — կարճ կապել, համառօտել. couper court.

قيصير { գըսըր [ը] Ամուլ. stéril.

قيصيق { գըսըգ [ը] 1. Անձուկ. serré 2. ճնշեալ. comprimé: سس — մարած խռպոտ, ձայն. voix enrouée.

قيغ { գըղ [ը] Աղբ, Թրիք. fiente (de mouton).

قيغلامق { գըղլամագ [ը] Աղբել fienter.

قيغلجم { գըղըլճըմ [ը] կայծ. étincelle.

قيقرداق { գըգըրտագ [ը] Խարխինճ. reste de graisse fondue.

قيل { գըլ [ը] 1. Մազ. cheveu 2. Ձար. poile, crin: Ալայ. قالدی — քիչ մնաց. peu s'en fallut. برون — խիստ նեղ հրուանդան. langue de terre très mince. قوروق — մրտիմ(Ջրային հաւ մ'է). sarcelle.

قيل { գիլ [ա] و قال — ատաւ լեօ, շշնկոց. de vains propos. բանադատութիւն. critique, scandale.

قيليج { գըլըճ [ը] Տե՛ս. voir قلج.

قيلجيق { գըլճըգ [ը] Փուշ ձկան. arête.

قيلدرمق { գըլտըրմագ [ը] Ը-նել, կատարել տալ. faire faire, exécuter.

قيلق { գըլըգ [ը] Տե՛ս. voir قلق.

قيللو { գըլլը [ը] Ձարոտ, մազոտ. poilu.

قيلمق { գըլմագ [ը] Ընել, կատարել. faire.

قيلنمق { գըլընմագ [ը] կա-տարուիլ, être fait, exécuté.

قيله { գըյլէ, գայլէ* [ա] բեղ. Թափփուռ. urocèle.

قيم { գըյյըմ* [ա] 1. Արժէք-ներ. valeurs [ج. قيمت] 2. գայըմ Լուսարար կամ ժամ-ժամկոչ մզկիթի. bedeau d'un mosqué 3 գըյմա [ը] Ցօշ-ուածք. action de hacher.

قيمت { գըյմէթ* [ա] Արժէք valeur [ج. قيم]. — شناس دان — գնահատող. qui sait apprécier.

قيمتلی { գըյմէթլի [ը] 1. Արժէքաւոր. de prix 2. Թանկագին. précieux 3. Յարգի. estimé.

قيمق { գըյմագ [ը] 1. Ցօշել, մանրել. hacher 2.

Չխնայել. ne pas épargner.

قيمه { քըյմա [ի] Յօշուած. hachis : — قيمه‌جى յօշարան. hachoir.

قين { քըն [ի] Պատեան. fourreau, gaîne.

قيناق { քընաք [ի] Տե՛ս. voir قايناق.

قينامق { քընամաք [ի] Տե՛ս. voir قنامق.

قيو { քույու [ի] 1. Հոր. puits 2. Գուբ. fosse.

قيود { քույուտ — قيودات քույուտաթ* [ա] ج. قيد ի. pd. قيد : احترازيه — վերապահութիւնք. réserves.

قيور { քըվըր[ի] — — Ոլորեալ. tortillé.

قيوراق { քըվըրաք [ի] Գերի, կարկամ, ոլորած tortillé, tordu : قيس — կաշկանդել. carroter.

قيورجق { քըվըրճըք [ի] 1. Գանգուր, գանգուր. crêpu 2. Բարակ պոչով և գանգուր բրդով տեսակ մը ոչխար. espèce de mouton à queue mince et à laine crêpue.

قيورلق { քըվըրլանմաք [ի] Ոլորիլ, գալարիլ se tordre, se tortiller.

قيورمق { քըվըրմաք [ի] 1. Ոլորել, գալարել. tordre, tortiller 2. Ծալք առնել. rendre un pli.

قيورمه { քըվըրմա [ի] Խծիղ ourlet.

قيورم { քըվըրըմ [ի] 1. Գալարում. tortillement 2. Ծալք. pli.

قيوم { քայյում [ա] 1. Մշտատեւ, յաւիտենական. qui existe toujours, éternel [قيام էն] 2. Ժամկոչ կամ լուսարար մզկիթի. bedeau d'un mosqué.

قيومجى { քույումճը [ի] Ոսկերիչ. orfévre: — لق ոսկերչութիւն. orfévrerie.

قيون { քօյուն[ի] Ոչխար, մաքի. mouton, brebis

قيه { քըյյէ* [ա] Հօխայ. ocque [հմմ. اوقيه օքըյյէ էն] : — جديد ، يكى — նոր հօխայ, հազարակրամ. kilo.

قى { քըը [ի] 1. Եզերք, եզր. bord, côte, rive: — صره եզերքին երկայնու թեամբ. le long de rivage.

قى քըը / قيم քըյըմ } [ի] Յօշուածք. action de hacher.

ك

ك { քեաֆ, կեաֆ, քէֆ քսան և հինգերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-cinquième lettre de l'alphabet ottoman.

ك { քէ [ա] Նման, պէս. comme, pareil.

كائن { քեաին [ա] 1. Եղած, գոյացած. qui est, qui existe [كون էն] [էզ. كائنه] 2. Գտնուած. qui se trouve.

كائنات { քեաինաթ* [ա] Համայն արարածք, տիեզերք. créatures, univers: — فخر ، — سرور Մուհամմէտ. Mahomet.

كابر { քեապիր [ա] 1. Մեծ. grand [كبر էն] 2. Անդրանիկ. ainé: — عن اً — اصولی անդրանկութիւն. primogéniture.

كابوس { քեապուս [ա] Մղձաւանջ, մղձաւանջ. cauchemar.

كابين { քեապին [պ] Վարձանք կնոջ. dote.

كاتب { քեաթիպ [ա] 1. Գրող, գրագիր, քարտուղար. qui écrit, commis, clerc, secrétaire [كتب էն] [էզ. كاتبه] [յգ. كتبه ، كتاب] 2. Մատենագիր, լաւ գրող. bon écrivain: Առաջ. — باش ، — سر առաջին քարտուղար. premier secrétaire. — وحی Մուավիյէ որ ի գիր կ'առնէր Մուհամմէտի եղած յայտնութիւնքն. Mouavya qui mettait en écrit les révélations faites à Mahomet. — فلك Փայլածու. Mercure. — الحروف այս տողերը գրող. l'auteur de cet écrit.

كاتبانه { քեաթիպանէ [պ] 1. Լաւ գրողի վայել. en bon écrivain 2. Մաքուր ոճով. en bon style.

كاتبلك { քեաթիպլիք [թ] Գրագրութիւն, քարտուղարութիւն. secrétariat.

كاخ { քեախ [պ] Հովանոց, բերդիրանոց. kiosque

كاذب { քեազիպ [ա] 1. Սուտախօս. menteur [كذب էն] [էզ. كاذبه] 2. Սուտ,

կեղծ. faux, contrefait: صبح — ադիւտակուԹիւն որ կը կանխէ արշալոյսն. lueur qui précède l'aurore.

کار { քեար [պ] 1. Գործ. œuvre, affaire 2. Արարք. action 3. ԱզդեցուԹիւն. effet, impression 4. Ընող. qui fait [նկ. کاران] 5. [Ի. Գ.] Շահ. profit, gain: Առաջ. — آشنا‘ — آزما‘ — آگاه. փորձառու, գիտակ. expert. ا — ազդել. agir. շահիլ. gagner. — و بار բան և գործ occupation. ترك — و بار عالم ا վախճանիլ, մեռնիլ. mourir.

کاربان { քեարպան [պ] կարաւան. caravan: سرای — խան, իջևան. caravansérail.

کارپرداز { քեարփերտազ [պ] Գործակատար. chargé d'affaires.

کارخانه { քեարխանէ [պ] 1. Գործարան, գործատուն. fabrique 2. Բոզանոց. maison de tolérance.

کارد { քեարտ [պ] Դանակ. couteau.

کاردان { քեարտան [պ] Իմացեալ, փորձ. initié, expert [նկ. کاردانان]: ی— հմտուԹիւն. connaissance.

کاردیده { քեարտիտէ [պ] փորձառու. initié.

کارزار { քեարզար [պ] Պատերազմ. combat.

کارساز { քեարսազ [պ] Տե՛ս voir کاردان:

کارشناس { քեարշինաս [պ] Իմացեալ. initié.

کارفرما { քեարֆերմա [պ] ԻշխանուԹեան տէր անձ. homme de pouvoir.

کارگاه { քեարկեահ [պ] Գործատուն. atelier.

کارگذار { քեարկիւզար [պ] Գործունեայ. actif: — لق ‘ — ی գործունէուԹիւն. activité.

کارگر { քեարկեր [պ] — او Ազդել, ներգործել. produire de l'effet. agir.

کارگیر { քեարկիր [հ] Քարուկիր. en pierre [ռամկ. քարուկիր էն].

کارلی { քեարլը [Թ] Շահաւոր. avantageux.

کاروان { քեարվան [պ] Կարաւան caravan [ռամկ. քերվան]: سرای — խան, իջևան. caravansérail

کاریز { Քեարիզ [պ] Կոյուղի. égout [ռամկ. կերիզ]

کاس { կե՛ս [ա] کاس քեասս [պ] 1. Բաժակ. gobelet 2. Պատարագի (ճաշկանց). calice

کاسب { գեասիպ [ա] Ճաճող, վաստըգող. qui gagne [کسب էտ.] [եք. کاسبه]։

کاسته { գեասիթե [դ] Պակասած manqué.

کاسد { գեասիտ [ա] 1. Կըճառման դուրգուն. stagnant [کساد էտ.] [եք. کاسده] 2. Գծուար վաճառուող. de mauvais débit.

کاسر { գեասիր [ա] Բեկանող qui brise [کسر էտ.] [եք. کاسره]։ الضياء — բեկբեկկիչ լուսոյ. réfringent. — الحجر քարաբեկ (բոյս մ'է). saxifrage.

کاسه { գեասե [դ] Սկաւառակ սկուտեղ. écuelle.

کاسه‌ليس { գեասելիս [դ] Պընակալեզ, հացկատակ. parasite [ժը. كاسه‌ليسان]

کاش { գեաշ [դ] Երանի թէ. plût à Dieu que!

کاشانه { գեաշանէ [դ] 1. Սենեակ. chambre 2. Բնակարան. logis 3. Բոյն. nid.

کاشف { գեաշիֆ [ա] 1. Երեւան հանող, ի յայտ ածող. qui découvre [کشف էտ.] [եք. کاشفه] 2. Գըտիչ, գտակ. découvreur.

کاشکه ، کاشکی { գեաշգե [դ] Երանի թէ, իցիւ թէ. plût à Dieu! oh si! puisse que!

کاظم { գեազըմ [ա] Բարկութիւնը զսպող. Երկայնամիտ. qui refrène, réprime sa colère.

کاغد { գեաղըտ [դ] 1. Թուղթ papier 2. Խաղութուղթ. carte à jouer 3. Թղթեայ. de papier: [ասրքէհատ]։ ـچى — Թղթավաճառ papetier. ـخانه — Թղթի գործարան. fabrique de papier.

کاف { գեաֆ [ա] Քեաֆ [դ] Անուն ك տառին. nom de la lettre ك ։

کافر { գեաֆիր [ա] 1. Ծածկող. qui cache [كفران էտ.] 2. Ուրացող. qui nie 3. Անհաւատ, հեթանոս. infidèle, païen [եք. كافره] [ժը. كفره ՚ كفار]։ الذنوب. Ա... — քաւիչ մեղաց. expiateur. — النعم ՚ نعمت — ապերախտ, ապաշնորհ. ingrat. ـلك — անհաւատութիւն. infidélité.

کافل { գեաֆիլ [ա] Երաշխաւոր. garant [كفالت էտ.]

کافور { գեաֆուր [դ] Քաֆուր. camphre: ى — քափրախառն. camphré. ապիտակ. blanc.

کافه { գեաֆֆէ [ա] Բոլոր, ամէն. tout: كافة ամենայն. le tout, entièrement.

كافی { գեաֆի [ա] 1. Բաւա-կան. suffisant [كفايت էն] [իչ. كافيه] 2. Բաւ. assez.

كاكل { գեաքէւլ [ա] Խաղողիկք boucle de cheveux

كالا { գեալա [ղ] Կերպաս. étoffe.

كالاول { գեալէվվէլ [ա] Առաջուան պէս, բառ առաջինըն comme auparavant

كالبد { գեալըպ [ղ] 1. Մարմին, իրան. corps 2. Կաղապար. moule.

كام { գեամ [ղ] 1. Կամք, կամեցողութիւն, փափաք. volonté, désir 2. Ճաշակ. goût: Ալմագ. الق — Ճաշակել. goûter. Վայելել. jouir. — نا و — կամայ և ակամայ. bon gré mal gré.

كامبخش { գեամպախշ [ղ] Կամակատար. qui satisfait au désir de qn.

كامين { գեամին [ղ] Երանելի. bien heureux

كامران { գեամրան [ղ] ی — ' ق — երանութիւն. félicité, bonheur.

كامكار { գեամքեար [ղ] Կամակարող puissant

كامل { գեամիլ [ա] 1. Կատարեալ. parfait, achevé [كمال էն] [իչ. كامله] [ճէ. كاملين] 2. Լիուլի, ամբողջ. plein, entier 3. իմաստուն, կատարելագործ. sage 4. [Ի.Գ] Հասուն, հասուկ. d'un âge mûr.

كاملا { գեամիլէն [ա] Կատարելապէս, ամբողջապէս. parfaitement, complètement, entièrement.

كامن { գեամին [ա] Ծածուկ, գաղտ. caché.

كامور { գեամավէր / كامياب { գեամեապ [ղ] Կամագիւտ. qui réalise ses désirs.

كان { գեան [ղ] Հանք. mine

كأن { քեէէննէ [ա] Իբր թէ. comme si.

كانون { գեանուն [ղ] Կրակարան. poêle: اول — Դեկտեմբեր. Décembre. — ثانی Յունուար. Janvier.

كأنه { քեէէննէհու [ա] Իբր թէ comme si.

كاو { կեավ [ղ] Կով. bœuf, vache [جէ. كاوان].

كاور { կեավուր 1. Անհաւատ. infidèle [ատա. كافر էն] 2. Կրակապաշտ. guèbre [ատա. كبر էն].

كحول { գեհուլ [ա] Ալքոհոլ, բարկ գինի. alcool: ی — ' ى — ալքոհոլական. alcoolique.

كحوليت { գեհուլիյէթ* [ա] ... Ալքոհոլու-

թիւն. alcoolisme.

کاوی { Գեավի [ա] Խարող, կիզիչ. caustique.

کاه { Գեահ [դ] 1. Յարդ, paille 2. Պակասեցուցող. qui diminue.

گاه { Կեահ [դ] 1. Մերթ. tantôt, quelquefois 2. Պահ, ժամ. temps 3. Տեղի. lieu: — ب — մերթ ընդ մերթ. de temps en temps. tantôt.

کاهربا { Գեահրիւպա [դ] (յարգ յափշտակող) Սաթ, եղեւնաքարին. ambre jaune.

کاهکشان { Գեահքեշեան [դ] Յարդագող, ծիր կաթին. voie lactée.

کاهل { Գեահիլ [ա] Ծոյլ, թոյլ, մեղկ. paresseux, lent [کهالت ԷՆ] [էք. کاهله]

کاهن { Գեահին [ա] Հարցուկ, ըղձապատում. devin [کهانت ԷՆ] [էք. کاهنه] [յք. کهنه] 2. Քահանայ. prêtre.

کاهواره { Գեահվարէ [դ] Օրրոց. berceau.

کاهی { Կեահի [դ] Մերթ, երբեմն. quelquefois: جه — մերթ. tantôt.

کب { Գեապ [ա] Վայրահակ Հարժում. pronation.

کبائر { Գեպաիր* [ա] Մեծ մեղքեր. grands péchés [Եզ. کبیره].

کباب { Գեպապ [ա] Խորոված rôti: جى — խորոված միս ծախող. celui qui vend des viandes rôties.

کباده { Գեպատէ [դ] Թոյլ աղեղ որով աղեղնաւորք կը մարզին նետաձգութեան. arc léger dont on se sert pour s'exercer à tirer.

کبار { Գեպար [ա] 1. Մեծեր. les grands [Եզ. کبیر] 2. Մեծամեծք. grands personnages 3. [Ի. Գ] Ազնուական. noble, gentilhomme: جه — ազնուաբար. noblement لق — ազնուութիւն, ազնուականութիւն. noblesse. — کلام Համառօտ ասացուած իմաստուն արանց. առած. apophtegme, maxime.

کبارلشمق { Գեպարլաշմագ [Ի] Մեծնալ, ազնուանալ. devenir noble, grand.

کبد { Գեպտ, Գեպիտ [ա] Լեարդ foie: — التهاب լեարդատապ. hépatite.

کبدی { Գեպիտի [ա] Լեարդային. hépatique.

کبر { Գեպր [ա] 1. Մեծութիւն. grandeur 2. Հպարտութիւն. orgueil 3. Գեպեր Տարեւորութիւն. âge avancé, vieillesse.

کبر { կէպր [ղ] կրակապաշտ. guèbre [ճմ. کبران].

کبرا { քիւպրա* [ա] Ամենա-մեծ, ամենամեծագոյն. le plus grand [էզ. اکبر].

کبراء { քիւպերա* [ա] Մեծա-մեծք. grands personnages [էզ. کبیر].

کبرمك { կէպրէմէք [ի] Ս-ատկիլ. périr.

کبری { քիւպրա* [ա] Տե՛ս. voir کبرا.

کبریاء { քիպրիյա* [ա] 1. Մե-ծութիւն Աստուա-ծոյ. grandeur de Dieu 2. Աստուած. Dieu.

کبریت { քիպրիթ* [ա] 1. Ծը-ծումբ. souffre 2. Լուցկի. allumette: Ալոյ. اخیر — գերծծմբուր. persulfure. — حامض ծծմբական թթու. acide sulfurique. — احمر փիլիսոփայական քար. pierre philosophale. — جی լուցկիվաճառ. vendeur d'allumettes. — کسلك գունաթափիլ. devenir pâle.

کبریتی { քիպրիթի [ա] 1. Ծը-ծմբական. sulfurique [էզ. کبریتیه] 2. Ծծմ-բախառն. sulfureux 3. Գու-նատ. pâle: — ت ծծմբատ. sulfate. — ید ծծմբիտ. sulfide.

کبش { քէպշ [ա] խոյ. bélier [ճմ. کباش].

کبك { քէպիք [ղ] կաքաւ. perdrix [ճմ. کبکان].

کبوتر { քէպութէր [ղ] Աղաւ-նի. colombe.

کبود { քէպուտ [ղ] կապոյտ bleu, azuré.

کبه { քէպէ [ի] 1. Քուրձ, Թալամըծի ձուլձ. cilice, guenille 2. կէպէ Յղի. enceinte, grosse: — لك յղութիւն. grossesse.

کپی { կէպի [ղ] կապիկ. singe [ճմ. کپیان].

کبی { կիպի [ի] 1. Պէս, նման. comme, tel que 2. Մինչ այն. aussitôt que.

کبیجه { կիպիճէ [ի] Գրեթէ, պէս. presque, comme.

کبیر { քէպիր [ա] 1. Մեծ. grand [کبر էն] [էզ. کبیره] [ճմ. کبار ' کبراء] 2. Էրա. Չափահաս. majeur, adulte. الرأس — մեծագլուխ. macrocéphale. القدم — մեծոտն. macropodie.

کبیره { քէպիրէ* [ա] Մեծ մեղք, ոճիր. grand péché, crime [ճմ. کبائر].

کبیسه { քէպիսէ* [ա] Նա-հանջ օր. le bissexte: — سنة նահանջ տարի

année bissextile.

كبازه } Կէպազէ խայտառակ ignoble, infâme [Թուր. كباده էն]: ! — խայտառակել. exposer à la risée du public. ստորնացնել, նուաստացնել. avilir.

كبازه‌لتمك } Կէպազէլէթմէք + [Ի] Ստորնացնել, նուաստացնել. avilir.

كبازه‌لك } Կէպազէլիք [Ի] խայտառակութիւն, նշաւակութիւն. ignominie.

كبازه‌لنمك } Կէպազէլէնմէք + [Ի] Անարգուել, ստորնանալ. s'avilir.

كبجه } Կէպճէ [Ի] Շերեփ. grande cuillère.

كبرى } Կէօփրիւ [Ի] Տե՛ս. voir كوپرى.

كبك } Կէպէկ [Ի] 1. Թեփ, երեսուկ. son 2. Գլխու թեփ. pellicule.

كبنك } Կէպէնկ [Ի] 1. Կափարիչ, փեղկ. trappe, fermeture 2. Վերնագուռ. vanne 3. Կէպէնէկ. Թիթեռ. papillon.

كتائب } Կէթաէպ* [Ա] Յգ. كتيبهի. pd. كتيبه:

كتاب } Կիթապ [Ա] Գիրք, մատեան. livre [Յգ. كتب]: Աստ. الله — Կուրան. Coran. — اهل ուրբ գրոց հաւատացողք. les croyants aux livres sacrés. — حساب ! հաշուել. faire le compte.

كتاب } Կիւթթապ* [Ա] Քարտուղարներ. secrétaires [Եզ. كاتب]: رئيس الكتاب افندى Հին օսմանեան արտաքին գործոց նախարարի. titre ancien du ministre des affaires étrangères.

كتابت } Կիթապէթ* [Ա] 1. Գիր, գրութիւն. écriture 2. Գրագրութիւն, քարտուղարութիւն. secrétariat 3. Գրագիտութիւն. littérature 4. Նամակագրու-թիւն. cours épistolaire.

كتابجى } Կիթապճը [Ի] Գրավաճառ, գրածախ. libraire: لق— գրավաճառութիւն. profession de libraire, librairie.

كتابخانه } Կիթապխանէ [Պ] Գրադարան. bibliothèque, librairie.

كتابه } Կիթապէ* [Ա] Արձանագրութիւն. inscription: سنك مزار — տապանագիր. épitaphe.

كتابى } Կիթապի [Ա] Գրապահ, գրապետ. bibliothécaire.

كتان } Կէթթան [Ա] 1. Վուշ, կտաւ. lin 2. Վուշ-

կեղ. de lin: طاغ — ى քարը մ'է, յորմէ անկիզելի կտաւ և պատրաստ կը գործեն. amiante: قمیص — կտաւատ. graine de lin. جك — ջրիմուռ, գորտնքուրք. algue.

كتب { քէ-թիւ-պ* [ա] Գրքեր. livres [եղ. كتاب]

كتبخانه { քէթիւպ-խանէ [պ] Գրատուն, գրանոց. bibliothèque.

كتبه { քէթէպէ* [ա] Քարտուղարներ. գրագիրներ. sècrétaires [եղ. كاتب].

كتبه { քէթէպէհու [ա] Ասի գրեց celui-ci a écrit

كتخدا { քէթխիւտա [պ] 1. Տանուտէր. maître de la maison 2. Վերակացու. intendant, surveillant: قپو — سی Դրան գործակատար. chargé d'affaires de la Porte. لق — վերակացութիւն. intendance.

كتره { քէթրէ [թ] Տե'ս. voir كثيرا.

كتف { քէթֆ [ա] Ուս. épaule.

كتفى { քէթֆի [ա] Ուսոց. scapulaire [էգ. كتفيه].

كتله { քիւթլէ* [ա] Հատոր, արձան. bloc.

كتم { քէթմ [ա] 1. Թաքուցանել, ծածկել. cacher, celer 2. Գաղտնի պահել. tenir secret.

كتمان { քիթման [ա] Թաքուցում, թաքուստ. action de cacher.

كتمك { կիթմէք [թ] 1. Երթալ, aller 2. Փարատիլ, պատուիլ. s'en aller 3. Դիմանալ. durer 4. Ծախսուիլ. se dépenser : Ասաց. — آرای միջ խաղալ, կորնչիլ. périr. — الدن կորնչիլ. être perdu. عقل باشدن — շուարիլ. être hors de soi. كيدەرك ، كيت كيده ، كتدكجه աստիճան, գամ. քան զգամ. peu à peu, de plus en plus.

كتن { քէթին [թ] Տե'ս. voir كتان.

كتورتمك { կիթիւրթմէք [թ] Բերել տալ. faire venir, amener.

كتورلمك { կիթիւրիլմէք [թ] Բերուիլ. être apporté, amené.

كتورمك { կիթիւրմէք [թ] Բերել. apporter, amener: Ասաց. — دنيايه Ծնունդ տալ, ծնել. donner la vie, naître. — وجوده ընտեղծել, ի գոյ ածել. créer.

كتوم { քէթում [ա] Գաղտնապահ. discret.

کثیرمك، کثیرلمك، کثیرتمك } [Բ] Տէ՛ս. voir کتورتمك ، کتورمك ، کتورلمك ․

کتیبه } քէթիպէ*[-] Բանակ, զօրաբաժին armée, division [ճմ. کتائب].

کثافت } քէսաֆէթ* [-] 1. Խտութիւն. densité 2. Անթափանցութիւն, գիմահարութիւն. opacité.

کثرت } քէսրէթ* [-] 1. Հատութիւն, բազմութիւն. abondance, pluralité 2. Յաճախութիւն. fréquence: ـه — ، اوزره — շատ, բազում. en abondance. յաճախ. fréquemment. ـلی — շատ, բազմաթիւ. en grand nombre. nombreux.

کثیر } քէսիր [-] 1. Շատ, առատ, բազում. nombreux, abondant [کثرت էն] [ճմ. کثیره] 2. Յաճախ. fréquent: Ածոյ. الاضلاع — բազմանկիւն. polygone. — الظهور، الوقوع յաճախ պատահող. qui arrive souvent. الالوان — բազմերանգ. polychrome. الازهار — բազմածաղիկ. polyanthe.

کثیرا } քէսիրա [-] Գազի խէժ, կաւէպ. gomme adragante [ռմ. ـــ کتره].

کثیف } քէսիֆ [-] 1. Խիտ. dense [کثافت էն] [ճմ. کثیفه] 2. Անթափանցիկ, գիմահար. opaque.

کج } քէճ [պ] Ծուռ, թիւր qui n'est pas droit. de travers, pervers.

کج } կէճ [Բ] Ուշ, անժամանակ tard : قالق — ուշանալ, յապաղիլ. tarder.

کجرای، کجبین } քէճ-րէյ, քէճ-պին [պ] 1. Յոռետես. pessimiste 2. Թիւր դատող. qui ne juge pas raisonnablement [ճմ. کجبینان].

کجرو } քէճրէվ [պ] Թիւրագնաց. pervers.

کجنهاد } քէճնիհատ [պ] Թիւրաբնաց, չար. d'un naturel pervers. malicieux.

کجکدرمك } կէճիքտիրմէք [Բ] Ուշացնել, յապաղել. retarder, différer.

کجکمك } կէճիքմէք [Բ] Ուշանալ. tarder.

کچر } կէչէր [Բ] Անցուկ, բանուկ. qui a du cours, du débit.

کچشدرمك } կէչիշտիրմէք [Բ] Անցնել, թողուլ. faire ou laisser passer

کچکول } քէշքիւլ [պ] Թաս մուրող աղքատի-

շաց. plateau d'aumône des derviches mandiants.

كچكين } Կէչքին [ի] Անցած. dépassé.

كچلمك } Կէչլէմէք [ի] Անցնել. passer.

كچمش } Կէչմիշ [ի] 1. Անցեալ. passé 2. Նախկինք. mort, défunt.

كچمك } Կէչմէք [ի] 1. Անցնել. passer, traverser, dépasser, devancer 2. Թափանցել. pénétrer 3. Հրաժարիլ. renoncer à 4. Դադրիլ. cesser 5. Դիւրավաճառ լինել. avoir du débit 6. Զրկուիլ. se priver de: Ա.—ալ. — ال բռնուիլ. être attrapé. —بربنه խառնակիլ. s'embrouiller

كچمه } Կէչմէ [ի] Ագուցիկ. qui entrent les uns dans les autres. emboîté.

كچن } Կէչէն [ի] Անցեալ. passé, écoulé: كلن —لر անցորդք. les passants. — دره անցեալներս. dernièrement.

كچندرمك } Կէչինտիրմէք [ի] Ապրեցնել, Հոգալ. faire vivre. entretenir.

كچنمك } Կէչինմէք [ի] 1. Ապրիլ. vivre, subsister de qc. 2. Ցուցանիլ passer pour. faire le.

كچنمه } Կէչինմէ [ի] Ապրուստ entretien, de quoi vivre.

كچنجك } Կէչինճէք

كچورمك } Կէչիւրմէք [ի] 1. Անցնել. faire passer 2. Ազատիլ. se débarrasser 3. Ագուցանել. emboîter: Ա.— كوزدن գննել. examiner, passer de vue. — ديش յաղթել. vaincre.—سوز համոզել persuader

كچوك } Կէչիւք [ի] Տե՛ս. voir كوچك.

كچه } Կէչէ [ի] 1. Թաղիք. feutre 2. Գորգ. tapis 3. Ընդարմացեալ. engourdi 4. Թաղեայ. de feutre

كچه لنمك } Կէչէլէնմէք [ի] Ընդարմանալ. s'engourdir, s'étourdir.

كچى } Կէչի [ի] Այծ. chèvre: Ա.— بوينوزى եղջիւր (պտուղ). caroube. — طاغ քարայծ. chamois.

كچيجى } Կէչիճի [ի] Անցաւոր. passant.

كچيد } Կէչիտ [ի] 1. Անցք, ճանապարհ. passage, sentier 2. Կիրճ. détroit, col 3. Հուն. gué 4. Չու (թռչնոց). migration des oiseaux 5. Չորաքանդակ.

revue des troupes.

كيرمك ، كيرتمك } Տե՛ս voir كورمك ، كورتمك .

كيم } կէյմ [ի] Անցք, վաճառում. débit.

كحال } քէհհալ [ա] Ակնաբոյժ oculiste [كحل ﻫ].

كحالت } քէհալէթի* [ա] كحالق քէհհալըք [ի] Ակնաբուժութիւն. métier d'un oculiste.

كحل } քէհըլ [ա] Մարիր. collyre.

كد } քէտտ [ա] Նեղութիւն, աշխատ. peine.

كدا } կէտա [ղ] 1. Մուրացիկ. mendiant [ﺟ. كدايان] 2. Չքաւոր. indigent: ـلق — մուրացկութիւն. mendicité.

كداخته } կէտախթէ [ղ] Հալած. fondu.

كداز } կէտազ [ղ] 1. Հալեցնող. qui fond 2. Մաշեցնող. qui consomme 3. Հալումաշ. consomption.

كداس } քէտաս [ա] Փռնչելը ձիոց. ébrouement

كدر } քէտէր [ա] 1. Վիշտ, ցաւ. chagrin, affliction [ﺟ. اكدار ، كدور] 2. Փորձանք. adversité, malheur: ا — վշտահարիլ. se chagriner. لى — վշտահար, վշտագին. abattu, affligé.

كدرلنمك } քէտէրլէնմէք [ի] Վշտահարիլ, ցաւագնիլ. être abattu de chagrin. s'affliger.

كدشمك } կէտիշմէք [ի] Քերուիլ. démanger

كدك } կէտիք [ի] Տե՛ս. voir كديك.

كدمه } քէտմէ* [ա] Սպի. cicatrice.

كدور } քէտուր كدورات քէտուրաթ*[ա] ﺟ. كدر ﻫ

كدورت } քէտուրէթ* [ա] Թախծութիւն, վիշտ. affliction: نامه — ցաւակցական գիր. lettre de condoléance.

كده } քէտէ [ղ] 1. Տեղ. lieu 2. Տուն maison

كدوج } կէտէվճ [ի] Կապարճ carquois.

كدى } քէտի [ի] Կատու. chat: اوتى — կատուի խոտ. valériane. مسك — մշկոյ քէշկ. civette.

كدى } կէտի [ի] Այր որոյ կին չէ հաւատարիմ, կաւատ. cocu.

كديك } կէտիք [ի] 1. Առանձնաշնորհում. privilège 2. Արուեստաւորաց արտօնութիւն. patente donnée aux artisans 3. Խրամ, պատուար.

brèche, fente 4. Անցք, կիրճ. détroit, défilé 5. Ատամնաթափ. brèche-dents. 6. Կառք, նիշ. còche.

كدیكلو { Կէտիքլիւ — كدیكلی [ք] Առանձնաշնորհեալ, արտօնեալ. privilégié, patenté.

كذا { Քեզա [ա] 1. Նոյնպէս. aussi, de même 2. Նոյն. dito, idem.

كذاب { Քեզզապ [ա] 1. Կարի ստախօս. grand menteur [كذب էն] 2. Քեզզապ. Ժանտաջուր. eau-forte, acide azotique [Իտր. تیزاب էն]։

كذار { Կէզար [գ] 1. Անցք passage 2. Անցնող, անցուցանող. qui passe 3. Կատարող. qui accomplit 4. Հատուցանող. qui paye.

كذارنده { Կէզարէնտէ [գ] Անցնող. qui passe

كذاف { Կէզաֆ [գ] Ունայն խօսք parole vaine

كذب { Քեզպ [ա] 1. Ստութիւն. fausseté 2. Սուտ. mensonge.

كذر { Կէզէր [գ] 1. Անցնող. qui passe 2. Անցք. passage : ۱ — անցնիլ. passer.

كذران { Կէզէրան [գ] 1. Անցած. passé 2. [Իւ. ք.] Անցք. écoulement: دن — անցուցանող. qui fait passer. ۱ — անցնիլ. passer.

كذرگاه { Կէզիրկեահ [գ] Անցք, ճանապարհ. passage, parcours.

كذشت { Կէզիշթ [գ] Անցք, անց. passage.

كذشته { Կէզիշթէ [գ] 1. Անցած. passé [տե. كذشتكی] 2. Անցեալ ժամանակ arriéré 3. Տոկոս. intérêt.

كذلك { Քեզալիք [ա] 1. Նոյնպէս. aussi, de même 2. Նոյն. dito.

كر { Կէր [գ] 1. Եթէ. si [հմմ. اكر էն] 2. Ընող qui fait : دعا — աղօթող, աղօթքեր. qui prie Dieu.

كر { Քէրր [ա] Յարձակումն. attaque, charge.

كرا { Քերա [ա] Վարձք loyer: ویرمك — վարձու տալ. louer. لق — վարձու. à louer. دیش — կոչնականներու տրուած պարգև. don qu'un personnage fait à ses hôtes.

كرائم { Քերաիմ* [ա] յգ. կրիմէ. pd. كريمه։

كرات { Քերրաթ* [ա] Անգամներ. fois [եզ. كره] ։ جدول — գիւթագործան

պղիւաակ. table de Pytha-gore.

کرات { քէրաթ* [ա] ճն. կրէ. pd. کره،

کراته { քէրաթա [ս] Կասատ cocu, maquereau

کراجی { քէրաճը [ի] 1. Վարձաւոր. locataire 2. Գրաստ վարձու տուող. qui donne à louer des bêtes de sommes : —لق վարձաւորութիւն. état d'un locataire.

کرار { քէրրար [ա] Կրկին և կրկին յարձակող. qui fait des attaques répétées [کر էն].

کرار { քէրար* [ա] Անգամ. ներ. fois [էջ. کره] آ— քանիցս. maintes fois.

کراز { քէրազ [ի] Կեռաս. cerise.

کراسته { քէրասթէ [ի] Տե՛ս voir کرسته.

کراسی { քէրասի* [ա] ճն. کرسی. pd. کرسی،

کرالمق { քէրալամագ [ի] Վարձել. donner ou prendre à louer.

کرام { քէրամ* [ա] ճն. کریم. pluriel de کریم،

کرامت { քէրամէթ* [ա] 1. Արտասովոր, հրաշք. miracle [ճն. کرامات] 2. Արտասովոր գործ կամ խօսք. action ou propos prodigieux

کران { կէրան [պ]. 1. Ծանր. lourd 2. Թանկ. cher 3. Քէրան. Սահման, եզր. borne, bord.

کرانبها { կէրան-պէհա } կրանաها { կէրան-մայէ } [պ] Ծանրագին, Թանկագին. précieux.

کراویه { քէրավիյէ*[ա]Քիմիոն համ կամ կարուի չաման. carvi.

کراهت { քէրահէթ کراهیت քէրահիյէթ*[ա] 1. Զզուանք, չկամութիւն, զարշում. dégoût, répugnance, aversion: مع الکراهیه ակամայ. avec répugnance.

کرهاً { քէրհէն* [ա] Ակամայ. à contre-cœur, forcément.

کرباس { քէրպաս [պ]Ոսպնայ, կերպաս. toile.

کربه { քէրպէթ کربت քէրպէթ* [ա] Տրտմութիւն, վիշտ. tristesse, chagrin.

کربه { կէրպէ [պ] Կատու. chat.

کربی { քէրպի [ի] Ոզնի. hérisson.

کرپیج { քէրփիճ [ի] Անթուղթ. brique non cuite.

كرپيك { կիրփիկ [ի] Թարթիչ. cil.

كرتنكلر { կէրթէնկէլէր [ի] Մողէս. lézard.

كرته { կէրթէ [ի] 1. Աստիճան. degré 2. Ցանկալի առիթ. moment propice

كرتيك { կէրթիկ [ի] Կտրուածք, փորուածք. coche, entaille.

كرتين { կէրէկիթին* [ա] 1. Երկու անգամ. deux fois 2. կէօզէկիթին Երկու գունդ. deux globes.

كرج { կէրճ [ա] Մգլոտութիւն. moisissure.

كرجستان { Կիւրճիստան [դ] Վրաստան. Géorgie.

كرجى { Կիւրճի [ի] Վրացի. Géorgien : جه— Վրացերէն . langue Géorgienne.

كرجك { կէրչէկ [ի] Ճշմարիտ. vrai, vraiment: دن— Իրօք. vraiment.

كرچه { կէրչէ [դ] Թէպէտեւ quoique.

كرخانه { կէրխանէ Բոզանոց. maison de tolérance [Տես. كارخانه].

كرد { կէրտ [դ] 1. Դարձող qui tourne 2. կէրտ. Բոլորակ. rond 3. Փոշի. poussière.

كرد { Քիւրտ [ա] Քիւրդ, Քրդական. Kurde.

كرداب { Կիրտապ [դ] Յորձանք. tourbillon

كردار { Կիրտար [դ] Գործ, վարք, ընթացք. action, conduite.

كردان { Կէրտան [դ] Դարձող. qui tourne.

كردان { Կէրտան Ուլն, վիզ. cou [Տես. كردن]: لق— Մանեակ. collier.

كردباد { Կիրտպատ [դ] Մրրիկ. tourbillon.

كردستان { Քիւրտիստան [դ] Քրդաստան, Կորդուաց աշխարհ. Kurdistan

كردش { Կէրտիշ [դ] Դարձուած, շրջան tour, tournée, circonvolution.

كردك { Կէրտէկ [դ] Կէրտէկ [ի] Հարսի սենեակ, առագաստ. chambre, couche nuptiale.

كردكار { Կէրտիկեար [դ] Ստեղծող créateur

كردل { Կէրտէլ [ի] Տաշտակ cuveau.

كردن { Կէրտէն [դ] Վիզ, պարանոց. cou, nuque: فراز — Ամբարտաւան fier. داده — Հնազանդ. soumis

كردنكش { Կէրտէնքէշ [դ] Խեռ, անհնազանդ. désobéissant, rétif.

كردون { Կէրտուն [դ] Եր-կինք. ciel : — مرتبه երկնաստիճան. aussi élevé que le ciel.

كردونه { Կէրտունէ [դ] Կառք voiture, char.

كرده { Կէրտէ [դ] Ըրած. fait : — تاسيس հիմնուած. fondé, établi.

كرز { Կիւրզ [դ] Երկաթէ մեծ լախտ. grande massue en fer.

كرسته { Կէրէսթէ [թ] Աստաղձ bois de construction. charpente : — جى աստաղձավաճառ. marchand de charpente.

كرسنه { Կիւրսինէ [դ] Անօթի. affamé.

كرسى { Կիւրսի [ա] 1. Գահ. trône [տե. كراسى]. 2. Աթոռ. chaise 3. Բեմ, ամպիոն. chaire 4. Գլխաւոր քաղաքը, աւան. chef-lieu

كرش { Կէրէշ [թ] Տե՛ս. voir كريش.

كرشمه { Կէրէշմէ, Կիւրէշմէ [թ] 1. Գաղտագողի և քաղցր հայեցուած. œillade 2. Պչրանք. coquetterie, gestes amoureux.

كرفت { Կիւրֆէթ [դ] 1. Բռնուածք. prise 2. Տեսակ մը հիւսուած գիր. espèce d'écriture entrelacée: — و اخذ ձերբակալում. arrestation.

كرفتار { Կիւրֆթար [դ] — او — Բռնուիլ, ենթակայ ըլլալ. être atteint, exposé, sujet. éprouver.

كرفته { Կիւրֆթէ [դ] Բռնուած. saisi.

كرك { Կիւրք [դ] Գայլ. loup [տե. كركان].

كرك { Կէրէք [թ] 1. Պարտ է, պէտք է. il faut, il convient 2. Վայելչ, պէտք. convenance, necessité 3. Թէ. tant, soit.

كركدن { Կէրկէտէն, Կէրկէտան [դ] Ռնգեղջիւր. rhinocéros.

كركس { Կէրկէս [դ] Անգղ. vautour.

كركف { Կէրկիֆ Գործի ասեղնագործաց, կարգահ. métier à broder [տե. كاركاهن].

كركمك { Կէրէկմէք [թ] Վայելել, պարտ լինել. convenir, falloir.

كركى { Կէրկի [թ] 1. Զըկում. tension 2. Զըկոց. bandoir 3. Կէրկին — كى صكى քաղ արժանաւոյն. comme il faut.

كركين { Կէրկին [ի] Պիրկ, ձգտեալ. tendu::
ك— պրկութիւն. tension.

كركلك { Կէրկէլէք [ի] Պրկիլ se tendre.

كرم { Քէրէմ [ա] Որթ. vigne, cep [ըն. كروم]

كرم { Քէրէմ [ա] 1. Ազնուութիւն. noblesse 2. Շնորհ, բարութիւն, grâce, faveur, bonté.

كرم { Կէրմ [պ] Ջերմ, տաք. chaud.

كرما { Կէրմա [պ] 1. Ամառ. été 2. Քիւրմա*[ա] ե. բրքի. pd. برك.

كرمابه { Կէրմապէ [պ] Բաղնիք. bains chauds

كرمان { Քէրման [ի] Աղեկան quenouille.

كرمك { Կէրմէք [ի] Պրկել. tendre: — كوكس կուրծք տալ résister vaillamment.

كرمكار { Քէրէմ-քեար [պ] Առատաձեռն, շնորհատու généreux, bienfaisant: ى— շնորհատուութիւն. առատաձեռնութիւն générosité, libéralité.
كرمكستر { Քէրէմ-կիւսթէր

كرمى { Կէրմի [պ] 1. Ջերմութիւն. chaleur 2. Փոյթ, եռանդ. activité.

كرميت { Կէրմիյէթ* [տաճ.] Գործունէութիւն, փոյթ. activité.

كرميد { Քէրէմիտ [ի] Կղմինդր. tuile.

كرو { Կէրէվ [պ] Գրաւ, պատանդ. gage.

كروان { Քէրվան [պ] Տե՛ս voir كاروان.

كروبى { Քէրուպի [ա] Քերովբէական Chérubin

كروت { Քէրէվէթ [ի] Տախտ lit monté.

كرور { Քիւրուր [ա] Կրկնում: répétition.

كروم { Քիւրում* [ա] Որթեր. vignes, ceps.

كروه { Կիւրուհ [պ] Խումբ, դաս, դրօշ. groupe, foule, classe.

كروى { Քիւրէվի [ա] Գնդաձեւ sphérique [ոչ էն] [էէ. كرويه] [ըն. كرويات]

كرويت { Քիւրէվիյէթ* [ա] Գնդաձեւութիւն sphéricité.

كروز { Քէրէվիզ [ի] Կարոս céleri.

كره { Քէրհ [ա] Տե՛ս voir كراهت.

كره { Քէրրէ* [ա] Անգամ. fois [ըն. كرار، كرات]

كره { Քիւրէ*[ա] 1. Գունդ. globe [ըն. كرات] 2. Գնդակ. boule 3. Երկիր.

գնդաձև մարմին. sphère : ارض — երկրագունդ. globe terrestre. دیلیمی — գնդաձև անկիւն. coin sphérique. نساله — պտտրդյդ վիրաց. bourdonnet.

كرهاً { Քէրհէն [ա] Զուղէ-նուլով, ակամայ. à contre-cœur, forcément.

كرى { Կէրի [ի] Տե՛ս. voir كيرو.

كريان { Կէրեան [դ] Ա. Որ-բացող. qui pleure Զ. Որբալով. pleurant: او — ողբալ. pleurer.

كريبان { Կէրիպան [դ] Օձիք. collet.

كريخته { Կէրիխթէ [դ] Փա-խած. fuit.

كريد { Կէրիտ [ի] Կրետէ. Crète: لی — Կրե-տացի. Crétois.

كريز { Կէրիզ [դ] Ա. Փա-խուստ. fuite Զ. Փախչող. qui fuit: — مردم մարդատեաց. misanthrope.

كريز { Կէրիզ կոյուղի. é-gout [Բառ. كاريز են].

كريزان { Կէրիզան [դ] Փախ-չող. fuyant.

كريزگاه { Կէրիզկեահ [կ] Փա-խստեան տեղի. lieu d'où l'on enfuit. refuge

كريش { Քէրիշ [ի] Ա. Աղի. corde à boyeau Զ. Լար նուագարանի եւն. corde d'un instrument de musique etc. Յ. Հեծան. solive: قولاغی — ده او արթուն կալ. être sur le qui-vive.

كريشلمه { Քէրիշլէմէ [ի] Հե-ծան որոյ վրայ կը հաստատուի տախտակա-մած. solive.

كريم { Քէրիմ [ա] Ա. Ազնիւ. noble [عر كرم են] [Յգ. كرام ' كرما ؛ كريمان] [իգ. كريمه] Զ. Շնորհող, ողորմած. généreux, gracieux: الشیم — ' الخلق — ազնուաբարոյ. doué d'un caractère noble.

كريمانه { Քէրիմանէ [դ] Ա. Ազ-նուականի, ողոր-մածի վայել. propre à un homme noble, généreux Զ. Ազնուաբար. noblement.

كريمه { Քէրիմէ* [ա] Ա. Ազ-նիւ գործ. acte gentil [իգ. كريم] Զ. Հատ-ուած Կուրանի. paragraphe du Coran Յ. Աղջիկ. fille.

كريوه { Կէրիվէ [դ] Անել փողոց. impasse.

كريوه { Քիւրէյճէ* [ա] Գնդ-ակ. globule.

كريه { Կէրիէ [դ] Ողբ, լա-լիւն. pleurs.

كريه { Քէրիհ [ա] Զզուելի, գարշելի, dégoû-

tant, détestable.

كز { կէզ [ի] 1. Անգամ. fois 2. [ղ] Կանգուն aune 3. Ուղղութեան լար. fil à plomb.

كزا { կէզա [ղ] Խածնող. qui mord.

كزاز { քէզազ [ա] Բժշ. Պըր. կուռծ և կարկամութիւն մկանց. փայտացում. tétanos: ـى — ' պ — փայտացման մկանց. tétanique.

كزارش { կիւզարիշ [ղ] Մեկնութիւն, բացատրութիւն. explication.

كزاف { կիւզաֆ [ղ] Տե՛ս. voir كذاف.

كزره { կիւզէրէ* [ա] Ձարխոտ. adiante.

كزدرمك { կէզտիրմէք [ի] Պտըտցնել promener, conduire: — گوز աչք շրջել. parcourir des yeux.

كزكين { կէզկին، كزكينجى կէզկինճի [ի] Շատ պտըտող, ճամբորդող. qui se promène, voyage beaucoup.

كزمك { կէզմէք [ի] 1. Պըտըտիլ, շրջիլ, ման գալ. se promener 2. Ճամբորդել. voyager: Ա... — وش. դատարկ կալ, անգործ լինել. chômer, être désœuvré. — ديلرده համատարած լինել. être divulgué

كزمه { կէզմէ [ի] Պտոյտ. promenade.

كزنتى { կէզինթի [ի] 1. Պըտոյտ. promenade 2. Նախերգանք. prélude.

كزند { կէզէնտ [ղ] Վնաս, զէն. perte, tort.

كزنمك { կէզինմէք [ի] Տե՛ս voir كزمك.

كزى { կէզի [ի] Բամպակախառն մետաքսէ չինուած անտասկ մը պաղպաջուն կերպաս. étoffe de soie mêlée de coton d'une apparence ondulée.

كزيجى { կէզիճի [ի] 1. Շըրջող. promeneur 2. Շրջուն վաճառական. marchand ambulant.

كزيده { կիւզիտէ [ղ] Ընտրեալ. choisi.

كزين { կիւզին [ղ] 1. Ընտրող. qui choisi [ժ. كزينان] 2. Ընտրեալ. choisi.

كزدم { քէժտում [ղ] Կարիճ. scorpion.

كس { քէս [ղ] 1. Անձ, ոք. personne [ժ. كسان] 2. քուս. Թուլոց. vulve.

كساحت { քէսահէթ* [ա] Բժշ. Ոսկրաթեքութիւն. rachitisme.

كساد { քէսատ [ա] 1. կամ — لق Անվաճառ գա-

դադարում. stagnation 2.[ֆ.գ] Դուրգուն. stagnant.

کسار } Քեսսար [պ] Փարատող. qui dissipe.

کسافت } Քեսաֆէթ* [ա] Խաւարում, մթութիւն. obscurcissement.

کسالت } Քեսալէթ* [ա] Անփութութիւն, ծուլութիւն. nonchalance, négligence, paresse.

کسان } Քեսան [պ] Անձեր. personnes [եզ. کس]

کسب } Քեսպ [ա] 1. Ստացում. acquisition 2. Ստանալ, շահիլ. acquérir, gagner 3. Քեսպ վաստակ, գործ. travail: حیات — կենդանացում. animation.

کسبه } Քեսսպէ [պ] Տե՛ս. voir کوسبه.

کسبی } Քեսպի [ա] Ստացական. par acquisition [հակ. خلقی، فطری] [եզ. کسبیه]

کستاخ } Քեսթախ [պ] Անամօթ, լիրբ. insolent, impertinent [յգ. کستاخان]: — ی — لق լրբութիւն, ժպրհութիւն. insolence.

کستاخانه } Քեսթախանէ [պ] Լրբօրէն propre à un insolent. insolemment

کستانه } Քեսթանէ [թ] Շագանակ. châtaigne.

کستر } Կեսթեր [պ] Տարածող. qui répand: — شفقت գթած. compatissant

کسترده } Կեսթերդէ [պ] Տարածած. répandu

کسدرمك } Քեսդիրմէք [թ] 1. Կտրել տալ. faire couper 2. Վճռել, որոշել. prononcer: — کوزه համարձակիլ. oser.

کسدرمه } Քեսդիրմէ [թ] 1. Վճռական. décisif 2. Կարճառօտ. bref.

کسر } Քեսր [ա] 1. Բեկում. brisement 2. Հարուած, վթար. atteinte 3. Բժշ. Խորտակում ոսկորաց. fracture 4. Թուա. Կոտորակ fraction [յգ. کسور، کسورات] 5. Քեր. Էսրէ. essré 6. Կոտրել, բեկանել, ջախջախել. briser, casser: Ասաց. — غیر قابل اختصار անպարզելի կոտորակ. fraction irréductible

کسر } Քեսէր [թ] Ուրագ, դանակ. doloire.

کسره } Քեսրէ* [ա] Տե՛ս. voir اسره.

کسری } Քեսրի* [ա] Թուա. Կոտորակային. fractionnaire [եզ. کسریه].

کسری } Քիսրա, Քիսրէ [ա] Սասանեան պարսից թագաւորաց. titre donné

aux rois des Perses[اكاسره]

كسته } Կէսթէ [գ] Խզզ-ւած. rompu.

كسشمك } Կէսիշմէք [ի] 1. Միաբանիլ.

convenir 2. Փոխադարձ կարգադրել. arranger mutuellement.

كسك } Կէսէկ [ի] Կոշտ հողոյ motte de terre

كسكى } Կէսկի [ի] 1. Կացինակ. hachette

2. Գուր. tarière, 3. Լեցք (վառօդի). charge.

كسكين } Կէսկին [ի] 1. Սուր. aigu 2. Խիստ.

fort, sévère 3. Կծու. âcre

4. Սայր. tranchant: كسكين—սրութիւն. tranchant. կծուութիւն. âcreté.

كسكنلمك } Կէսկինլէշմէք[ի] 1. Սրանալ. devenir tranchant 2. Թթուիլ. devenir aigre.

كسل } Կէսէլ [ա] Դանդաղութիւն. lenteur.

كسلان } Կէսլան [ա] Դանդաղ. lent.

كسلمك } Կէսիլմէք [ի] 1. Կտրուիլ. être coupé 2. Դադարիլ. cesser

3: Փոխուիլ, դառնալ. se changer en, se convertir.

كسمك } Կէսմէք [ի] 1. Հատանել, կտրել. trancher, couper 2. Սպանանել. tuer 3. Որոշել. décider: Արաս—سوزى ընդմիջել. interrompre. —آيافى վանել. chasser. —آرديى چك շարունակել. ne pas continuer. —كيى գնահատել. évaluer. —عقل համոզուիլ. se persuader.

كسمه } Կէսմէ [ի] 1. Կտրած. coupé 2. Կոփածոյ քար, աւազաքար. pierre de taille, grès 3. Մեծ մկրատ. grands ciseaux.

كسندى } Կէսինտի [ի] Կտրտուք. rognure.

كسور } Քիւսուր } * [ա] Կոտորակք. fractions

كسورات } Քիւսուրաթ } [Եզ. كسر]

كسوف } Քիւսուֆ [ա] Խաւարում արեգական. éclipse du soleil.

كسوه } Քիսվէ*[ա] Հագուստ vêtement, habit.

كسى } Կէսի [ի] Ճերմակեղէն. linge.

كسير } Քէսիր [ա] Կոտրած. cassé, brisé.

كسيك } Կէսիք [ի] 1. Կտրած. coupé 2. Ուժաթափ. abattu.

كسيكلك } Կէսիքլիք [ի] Ուժաթափութիւն abattement.

كسيم [illegible] action de couper 2 [illegible] affermage 3 [illegible] manière, airs: [illegible] celui qui prends à ferme. — ات [illegible] carnaval. — صو [illegible] ligne de flottaison.

كش [illegible] qui tire, qui traîne [كشان] 2. [illegible] qui souffre 3. [illegible] qui tue.

كشا [illegible] qui ouvre [كشاده] 2. [illegible] qui domine.

كشاد [illegible] ouverture : — ا [illegible] ouvrir.

كشاده [illegible] ouvert.

كشاف [illegible] qui découvre, qui dévoile toujours [كشف] 2. [illegible] explicateur

كشاكش [illegible] lutte 2. [illegible] contestation 3. [illegible] entraînement.

كشان [illegible] qui tire 2. [illegible] qui souffre, supporte.

كشايش [illegible] sérénité.

كشاينده [illegible] ouvrant

كشت [illegible] — و كذار [illegible] promenade [illegible] voyage.

كشتزار [illegible] champ.

كشتكان [illegible] tués.

كشتنى [illegible] digne à être tué.

كشته [illegible] tué 2. [illegible] devenu.

كشتى [illegible] navire 2. [illegible] lutte.

كشتيبان [illegible] capitaine.

كشتيكير [illegible] athlète, lutteur: —انه [illegible] propre à un lutteur.

كشف [illegible] découverte [كشفيات] 2. [illegible] exploration 3.

դրի. Ճանաչութիւն թշնամեաց կացուցութեան. reconnaissance 4. Քննութիւն, խոյզ. enquête 5. Յայտնութիւն. révélation 6. Երևան հանել, ի յայտ ածել. découvrir, mettre au jour: دلتر — շինուածոյ մը ծախուց և այլոց նկարագիրը. devis.

كشفيات { քէշֆիյաթ*[ա] յգ. كشف ի. pl. كشف.

كشك { քէշքէք[ի] Հերփոայ froment bouilli avec de la chaire effilée.

كشكول { քէշքիւլ [դ] Տե՛ս. voir كچكول.

كشمش { քէշմիշ [ի] Գինձ. coriandre.

كشمكش { քէշմէքէշ [դ] Տե՛ս voir كشاكش.

كشنده { քէշէնտէ [դ] 1. Քաշող. qui tire 2. Կրող. qui supporte, souffre.

كشنش { քէշնիշ [ի] Գինձ. coriandre.

كشوده { քիւշուտէ [դ] Բացուած. ouvert.

كشور { քիշվէր [դ] Աշխարհ, գաւառ. région, contrée: كشا — աշխարհակալ. conquérant.

كشى { քիշի [ի] 1. Մարդ. homme 2. Իւրաքանչիւր ոք. chacun: زاده — ազնուական. noble, gentilhomme.

كشيده { քէշիտէ [դ] 1. Քաշուած, քաշած. tiré 2. Կրած. souffert 3. Գիծ. trait 4. Միաւորութեան գիծ. trait d'union: ا — քաշել. tirer. ضيافت ا — խնջոյք տալ. donner un banquet.

كشيش { քէշիշ [դ] Քահանայ. prêtre.

كشيشلمه { քէշիշլէմէ [ի] Հարաւարևելեան հողմ. vent du sude-est.

كعب { քեա՛պ [ա] 1. Կոճ, պճեղ. cheville [յգ. كعاب] 2. Փառք. gloire 3. Խորանարդ թիւ կամ մարմին. cube.

كعبره { քեա՛պրէ*[ա] ճառագայթ ձեռին ոսկր, ճաճանչոսկր. radius.

كعبرى { քեա՛պրի [ա] Ճաճանչոսկրային. radial [յգ. كعابر].

كعبه { քեա՛պէ* [ա] Տաճար Մէքքէի. le temple de la Mecque.

كف { քէֆ [դ] Փրփուր. écume.

كف { քէֆֆ [ա] 1. Ափ. paume de la main 2. Ներբան. plante du pieds

3. կամ ալ — ի բաց կալ, հրաժարիլ. s'abstenir, renoncer à, se désister.

کفار { քէֆֆար* [ա] ճմ. կաֆիր. pd. کافر.

کفارت { քէֆարէթ*[ա] Քաւութիւն. expiation.

کفاف { քէֆաֆ[ա] Ապրուստ vie. de quoi vivre, existence.

کفال { քէֆալ [ը] Կեփալ, գլխան (ձուկ մ'է). muge, mulet.

کفالت { քէֆալէթ*[ա] Երաշխաւորութիւն. cautionnement, garantie : ا — երաշխաւորել. se rendre garant, garantir.

کفالتنامه { քէֆալէթնամէ [ա] Երաշխաւորագիր acte de cautionnement.

کفایت { քէֆայէթ* [ա] 1. Բաւականութիւն suffisance 2. Ընդունակութիւն. capacité 3. Բաւել. suffire.

کفت { կէֆթ [ա] وكو — 1. Առուլիս, զրոյց de vains propos 2. Քննադատութիւն. critique.

کفتار { կէֆթար[ա] 1. Խօսք parole 2. քէֆթար. Բորենի. hyène.

کفتکو { կէֆթիկու[ա]Տե՛ս voir کفت.

کفته { կէֆթէ [ա] 1. Ըսուած, բառած. dit 2. Խօսք. parole 3. Քերթուած, խօսք. composé.

کفجه { քէֆճէ [ա] Շերեփ. grande cuillère.

کفر { քիւֆր [ա] 1. Ուրացութիւն. reniement 2. Անհաւատութիւն. infidélité 3. Հայհոյանք. blasphème, injure: نعمت — ապերախտութիւն .ingratitude

کفران { քիւֆրան [ա] Տե՛ս voir کفر.

کفره { քէֆէրէ* [ա] ճմ. کافر. pd. کافر.

کفش { քէֆշ [ա] Մուճակ. soulier: کر — կօշկակար. cordonnier.

کفکیر { քէֆկիր[ա] Փրփրահան écumoir[— کوکیر

کفن { քէֆէն [ա] Պատանք linceul [ճմ. اکفان].

کفنلمك { քէֆէնլէմէք [թ] Պատանել. envelopper dans un linceul.

کفو { քէֆիւվ [ա] Նման. pareil.

کفه { քէֆֆէ* [ա] 1. Նժար. bassin de plateau 2. քէֆէ [թ] Խոզանակ. brosse

کفی { քէֆֆի [ա] 1. Ափային. palmaire

Ք. բառ. Ջեռնաձև. palmé.

كفيل } քէֆիլ [ա] Երաշխաւոր. caution, garant [كفالت էն] [հէ. كفيله] [յէ. كفلا ، كفيلان]. Աստ. — بالمال դրամական երաշխաւոր. garant solidaire. — بالنفس անձնական երաշխաւոր. garant personnel. — ربط ا ، ‘ آلمق — մէկու մը համար երաշխաւոր առնել. admettre, recevoir nne caution pour quelqu'un.

كگرك } Քէյրէք [ի] Սուտ կող. fausse côte.

كگرمك } Քէյրէմէք [ի] Ըղձ-գայալ. roter.

كگرمه } Քէյրէմէ [ի] Ըղձգայ-թունք. rot.

كگرمك } քէքրէմէք [ի] Ա. կծուիլ, թթթուանալ. s'aîgrir Ք. խմո-րիլ, եռալ. fermenter.

كگز } Քէնկ [ի] Թթափող, ռնգունքք. arrière-narines: كگزدن سویله — քթմխօ-սիլ. parler du nez.

كگلك } քէքլիք [ի] Կաքաւ. perdrix: اوتی — ջնաւաշի ղուխրակ. marjolaine

كگه } քէքէ [ի] Թոթով, կակազող. bègue.

كگه‌لمك } քէքէլէմէք [ի] Թոթովել, կակազել. bégayer, balbutier.

كگش } Քէշքէ [ի] Տե՛ս. voir كشيش.

كل } քէլ [ա]. Ա. Գանձ. teigneux Ք. Գանջոտ-թիւն. teigne Ք. քիւլ [ի] Մոխիր, աճիւն. cendre.

كل } Քիւլ [պ] Վարդ. rose.

كل } Քիլ [պ] կաւ. argile [թ. քիլ] ، ارمنی — Հայ-կաւ. bole d'Arménie.

كل } քիւլլ [ա] Ամէն. tout: كل يوم — ամէն օր. chaque jour.

كلا } քէլլա كلا քէլլա [ա] Երբեք. jamais.

كلاب } քէլլաբ [ա] Շունք. chiens [եզ. كلب].

كلاب } Քիւլաբ [պ] Վարդա-ջուր. eau de rose

كلاب } քէլլապ [ա] Ասղնի արգանդէ հանելու գործի. crochet: ی — ‘ ‍ — կեռաձև. unciforme.

كلابدان } Քիւլապտան [պ] Վարդ-ջուր պահելու աման. vase destiné à l'eau de rose

كلابير } քէլլապիր [ի] Տե՛ս. voir كلابير.

كلاج } Քիւլլաճ [պ] Օսլայի թերթերով շինուած անուշեղէն մ'է. sorte de douceur de feuilles d'amidon.

كلاغ { գէլաղ [ղ] Ագռաւ · corbeau.

كلال { քէլալ [ա] 1· Խոն-ջութիւն. lassitude 2· Բթութիւն. perte du tranchant.

كلام { քէլամ [ա] 1· Խօսք · parole 2· Ցապա-ճառութիւն. phrase: Առաջ· — ما لا يوغر لو بول · sur lequel on n'a rien à dire. — ير Ճարտա-րախօս. éloquent. — علم Աստուածաբանութիւն. théologie. قديم — ' الله — Կուրան Coran.

كلاه { քիւլահ [ղ] 1· Կըն-գուղ. froc, capuchon 2· Գլխանոց. casque, bonnet 3· Նենգ, Հնարք · ruse, finesse: Առաջ· قاپق — խարդախութեամբ բան մը շահիլ. gagner par ruse. ! — խաբել. duper. جى — խաբեբայ. dupeur, fourbe.

كلب { քէլպ [ա] Շուն chien [յոգ. كلاب ؛] بحرى — Ծովաշուն. phoque.

كلابك { Քիւլանկ [ղ] 1· Խրախոյս. cri d'exhortation 2· Ձայն, աղաղակ cri 3: Ի մի բերան փառաբա-նանք. աղօթք , մաղթանք . prière, souhait prononcée à une seule voix.

كلبتان { քէլպէթան [ա] Աքցան. tenailles.

كلبچه { քէլպչէ [ի] 1· Ձեռ-նակապ. menotte 2· Գայլ, բանկապ. baillon

كلبدن { Կիւլպէտէն [ղ] Վարդա-դէմ. beau comme une rose.

كلبرك { Կիւլպէրէկ [ղ] Վարդի տերև. feuille de rose.

كلبرى { Կիւլպէրի [ի] Կրակ-կալուց երկաթէ ձող որով հուր կը խառնեն. tire-braise.

كلبشكر { Կիւլպէշէքէր [ղ] Վարդաշաքար. conserve de rose.

كلبك { քէլպէքէ [ի] 1· Թի-թեռն. papillon 2· Ոչխարի թոքախտ · phtisie des moutons.

كلبن { Կիւլպէն [ղ] Վարդե-նի. rosier.

كلبه { քիւլպէ [ղ] Հիւղ, խրճիթ. hutte.

كلبى { քէլպի [ա] Շնական · cynique [յոգ. كلبيه]. — حكيم Շնական փիլիսոփայ. philosoph cynique.

كلبتين { Քէլպէթին [ի] Տե՛ս voir كلبتان.

كلچهره { Կիւլչէհրէ[ղ]Վարդա-դէմ: qui a le

visage vermeil comme la rose.

كلخان كُلْخانْ } [ت] Բաղ-նիքի տեղ. four pour chauffer les
كلخن كُلْخَنْ } bains: بى — ' ى — գամին, գառաւթկագուրա. gamin, polisson, vagabond.

كلدان } [ت] Վարդա-մած. pot de rose.

كلدسته } [ت] Վարդ-փունջ. bouquet de roses.

كلر } [ա] Մողէզ. lézard.

كلروخ } } qui a des joues roses.
كلرخسار }

كلرنك } [ت] Վարդագոյն, կարմրերփ-եան. rosé, vermeil.

كلروى } [ت] Վարդերես, վարդադէմ. qui a le visage vermeil comme la rose.

كلزار } [ت] Վարդաստան. roseraie.

كلس } [ա] Կրաճող. calcaire.

كلستان } [ت] Վարդաստան. jardin des roses. roseraie.

كلش } [ա] Գոճղ. teigneux.

كلشن } [ت] Վարդաստան. roseraie: — مراى պարտիզի մէջ շինուած հանգստարան. pavillon dans le jardin des roses.

كلعذار } [ت] Տե'ս voir كلرخ.

كلفام } [ت] Վարդագոյն. rosé.

كلفت } [ա] Աշխատանք, յոգնութիւն. peine, casse-tête, fatigue: لى — բազմաշխատ, աշխատա-ցուցիչ, դժուար. fatiguant, difficile. سز — անաշխատ, դիւրին. infatiguable, aisé.

كلك } [ա] 1. Տիկերէ կազմուած լաստ. radeau à outres 2. Տհաս. melon non mûr.

كلك } [ա] Գրիչ. plume : فلان — اى յօրինուած այսինչէն. composé par tel.

كلكشت } [ت] 1. Վարդաստան. roseraie 2. Ծաղկաւէտ զբօսավայր. lieu de promenade planté de fleurs.

ككل } [ت] Կարմիր բազմաթ խէժ մ'է. espèce de gomme rouge.

کلکون { Կէլկիւն [ք] Ս. Վարդագոյն. rosé, rose Զ. Սնգոյր. fard.
کلکونه { Կէլկիւնէ

کللابی { Կէլլապի Ցնորաց տէր. dompteur des fous [Բառ. کلابی էն]։

کللك { Կէլլիք [Բ] Վարդաստան. roseraie.

کلم { Քէլիմ [Ա] Ս. Բառ. mot Զ. Խօսք, parole: — نافذ ال քանկայ, ազդեցիկ, անհրաժեշտ. influent.

کلمات { Քէլիմաթ* [Ա] Բառեր mots [Եզ. کلم]։

کلمتين { Քէլիմէթէյն*[Ա] Երկու բառ. deux mots: — نافذ ال ազդեցիկ. influent.

کلمك { Կէլմէք [Բ] Ս. Գալ, հասնիլ. venir, arriver Զ. Յարմարիլ. s'adapter, être bon: Առաջ دن... — կեղծել dissimuler. بكا كلور Կը թուի թէ կարծեմ. il me paraît que. — آرايه բերուիլ. être aggloméré, se réunir. — چيقه անակնկալ գալ. venir sans y être attendu. — كنديه ուշաբերիլ. revenir à soi. — الدن կարող ըլլալ. être à même.

كله { Կէլէ [Բ] Ս. Եկ. arrivée Զ. Եկած. venu.

كله { Քէլէ* [Ա] Ս. Բառ. mot [Յգ. كلات] Զ. Խօսք. parole.

كلنار { Կիւլնար [Բ] Ս. Նռնենիի ծաղիկ. fleur de grenadier Զ. Կեռաս. cerise.

كلنجه { Կէլինճէ [Բ] Ս. Գալով. quant à Զ. Գալուն պէս. aussitôt qu'il vient.

كلنك { Քիւլիւնկ [Բ] Քարքանդիչ. pic (à roc).

كلنكبين { Կիւլէնկիւպին [Բ] Մեղրախառն վարդաջուր. miel rosat.

كلنمك { Կէլինմէք [Բ] Ս. Գալ. venir.

كلو { Կէլիւ [Բ] Կոկորդ. gorge.

كلوخ { Քէլիւխ [Բ] Տե՛ս voir كريچ.

كلوكير { Կէլիւկիր [Բ] Կոկորդը խցող qui engorge — ى խցումն կոկորդի. engorgement du gosier.

كله { Քէլլէ [Բ] Ս. Գանկ. crâne Զ. Գլուխ. tête Գ. Շաքար (շաքարի). pain (de sucre) Դ. Քէլէհ. Գանգատ. plainte Ե. Քէլէհ. [Համ. كلاله էն].

كله { Կիւլլէ [Բ] Գնդակ. boulet.

كله ير } գէլէ յէր [թ] Շատ ա-ժամն գնուած կամ ծախուած աժանուած բան. ա-ւար. acquisition, occasion, de bonne prise.

كله جك } կէլէճէք [թ] 1. Գալիք, ապագայ avenir, futur 2. Հետագայ. prochain: وارسه — ی եթէ կուզէ գալ. s'il veut venir.

كلى } գիւլլի [ա] 1. Բազում beaucoup [եփ. كليه] 2. Ամբողջական. total.

كليا } գիւլլիյէն [ա] Ամբող-ջովին. totalement.

كليات } գիւլլիյաթ* [ա] 1. Ընդհանուրին վե-րաբերեալ (գործեր). (affaires) générales 2. Համաքանակ. œuvre complète.

كليت } գիւլլիյէթ* [ա] 1. Մեծամասնութիւն. majorité 2. Մեծաքանակու-թիւն. grande quantité : اوزره — ile — բազմութեամբ en grand nombre. մեծա-քանակ. en gros.

كليتلو } գիւլլիյէթլիւ — كليتلى գիւլլիյէթլի [թ] Բա-զում, շատ. considérable.

كليجه } կիւլչէ [պ] Ձուլ (ոսկւոյ). lingot.

كليد } գիլիտ [պ] Փական. serrure : اورمق — կղպել. fermer à clef. — لى ، آلتنده — փակուած, կղ-պուած. fermé à clef.

كليدلمك } գիլիտլէմէք [թ] կղպ-պել fermer à clef

كليدلنمك } գիլիտլէնմէք [թ] կղպուիլ. se fermer à clef : — چکه ը երա-բան կղպուիլ. avoir les mâ-choires condamnées.

كلير } կէլիր [թ] Հասոյթ, ե-կամուտ. revenu.

كليسا } գիլիսա, գիլիսէ, գիլիսա Եկեղեցի. église [յ. էքլիսի'ա բառէն].

كليش } կէլիշ [թ] 1. Գա-լուստ. venue 2. Պարագայ. circonstance : كوزل — ی բառ բերմամբ, բառ բաղդի au hasard, négligé.

كليم } գէլիմ [ա] Խօսեցեալ. à qui l'on parle [كلام էն]. الله — Մովսէս. Moïse.

كليم } գիլիմ [պ] Անմազ լերկ ափռոց, կարպետ. ta-pis ras.

كلين } կէլին [թ] 1. Հարս. nouvelle mariée, fiancée 2. Նու. belle-fille.

كلينجك } կէլինճիք [թ] Մկն-հարսուկ. be-lette: كوزى — վայրի կակաչ, հարսնոյ ծաղիկ. coquelicot.

كلينك } կէլինլիք [թ] 1. Հարս-նացու. fille nu-

bile 2. Հարսանական. nuptial

كليوى { +էլէ+Ա [ս] Երիկամանց օգտակար. néphrétique, rénal.

كليه { +էլէ* [ս] տեղը. Երիկամունք. reins.

كم { +էմ [ս] 1. Քանակ. quantité, mesure 2. Թիւ. nombre.

كم { +էմ [գ] 1. Պակաս, Թերի. manquant, défectueux, imparfait 2. Նըւազ. peu 3. Գէշ. mauvais 4. Կէմ. կորուսեալ. perdu.

كم { Կէմ [ի] Սանձ. mors, bride: صولوغى — կզակական. gourmette. آلاز — անսաստ, անհնազանդ. indomptable. اورمق — սանձահարել mettre le frein. آلق — հնազանդել. être docile.

كما { +էմա [ս] Պէս. comme: فى السابق — ինչպէս առաջնոյն. comme auparavant.

كاكان { +էմա+էան [ս] Ինչպէս առաջինոյն. comme autrefois, auparavant.

كال { +էմալ [ս] 1. Կատարելութիւն. perfection [յոգ. كالات] 2. Հասունութիւն. maturité 3. Տաղանդ. talent 4. Արժէք. valeur 5. [ռ. է.] Կատարեալ. parfait, complet.

كمان { +էման [գ] 1. Աղեղ. arc 2. Ջութակ. violon: قاشلو — կոր յօնքեր ունեցող. qui a des sourcils courbés. جى — ‘ىج — Ջութակահար. violoniste.

كمان { Կէման [գ] 1. Տարակոյս. doute 2. Կարծիք. opinion: — بد չարախոհ, չարամիտ. malveillant

كمانچه { +էմանչէ [գ] Փոքր ջութակ. sorte de petit violon.

كمانكش { +էմանքէշ [գ] Աղեղնաւոր. archer.

كمانه { +էմանէ [գ] 1. Հարիչ ջութակի. archet 2. Շաղափ. archet.

كماينبغى { +էմայէնպաղի [ս] Ինչպէս արժանն է. comme il faut, dignement.

كمبضاعه { +էմպըզա‘ա [գ] Նըւազ դրամագլխի կամ հմտութեան տէր. qui n’a qu’un petit capital ou peu de connaissance.

كمبها { +էմպէհա [գ] Սակաւագին. de bas prix.

كمتر { +էմթէր [գ] 1. Պակասագոյն. plus défectueux 2. Խոնարհ. humble.

كمترانه { +էմթէրանէ / كمترى +էմթէրի } [գ] Խոնարհհագունին յատուկ. propre à un

homme très-humble.

كترين { գէմթէրին [պ] Ամենապակասաւոր, ամենաանարգ. le plus défectueux. le plus vil.

كمخا { գէմխա, գէխա [պ] Մետաքսեայ ծաղկաւոր կամ կերպաս մ'է. շաղանակաւոր. satin: جى— շաղանակաւոր գործող. tisserand de satin.

كمر { գէմէր [պ] ա. Գօտի. ceinture բ. Կամար. arc.

كمراه { կիւմրահ [պ] Մոլորած. égaré.

كمربسته { գէմէրպէսթէ [պ] Գօտեպինդ, կազմ և պատրաստ. ceint, toujours prêt, vif, actif.

كمرجك { գէմէրճիք [թ] Խոփանման ոսկր քըթաց, խոփոսկր. vomer.

كمردك { գէմէրտէք [թ] Ողնայարի ստորին կողմը յանգող փոքրիկ ոսկր. coccyx.

كمرك { կիւմրիւք [թ] ա. Մաքսատուն. douane բ. Մաքս. droits de douane: جى— Մաքսաւոր. douanier.

كمرمك { կէմիրմէք [թ] Կրծծել. ronger.

كمره { կիւմրէհ [պ] Մոլորեալ. égaré.

كمسنه { գիմսէնէ կամ كسنه գիմսէ [թ] Ծե'ս voir كيسه.

كمعقل { գէմ'աքըլ [պ] Պակասամիտ. insensé.

كمعيار { գէմ'իյար [պ] Յարգին պակաս եղող. qui n'a pas le titre voulu.

كمقدر { գէմգատր [պ] Նըւաղյարգ ունեցող qui a peu d'estime.

كمكشته { կիւմկիւշթէ [պ] Կորուսեալ. perdu.

كمايه { գէմմայէ [պ] Պակասաւոր défectueux.

كمنام { կիւմնամ [պ] Անուանակորոյս. dont le nom est perdu.

كمند { գէմէնտ [պ] Խեղդ, կապ. lacet, nœud.

كموى { գէմէվի [ա] Ակնա. Մթաբակական (աչաց) amaurotique.

كمه { գէմէհ [ա] Մթաբութիւն. amaurose.

كمور { գէօմիւր [թ] Ածուխ. charbon: كوزلى — աչեաց սեաց. aux yeux noirs.

كمورجى { գէօմիւրճի [թ] Ածխավաճառ, ածխագործ. charbonnier.

كموش { կիւմիւշ [թ] ա. Արծաթ. argent բ. Արծաթեայ. d'argent : — بالغى արծաթաձուկ. athérine.

كمون { քեմմուն [ա] 1. Չաման. cumin 2. քիմաւն. Դարանակալութիւն. embuscade,

كمى { կեմի [ի] Նաւ. vaisseau, navire : جرخ — շոգենաւ. bateau à vapeur. ياتاغى — ծովածոց, նաւահանգիստ. baie, port.

كمياب { քեմեապ [ա] Հազուագիւտ. rare.

كميت { քեմմիյեթ* [ա] 1. Քանակութիւն. quantité [ջմ. كميات] 2. քեր. Թիւ. nombre 3. քիւմէյթ. Աշխէտ, շագանակ ձի. cheval bai, alezan.

كميجى { կեմիճի [ի] Նաւորդ, նաւաստի, նաւավար marin, matelot.

كميجيلك { կեմիճիլիք [ի] Նաւաստութիւն. matelage marine.

كميك { քեմիք [ի] 1. Ոսկր. os 2. Ոսկրեղէն. d'os: — دری یر یر. կաշի ոսկր. très maigre. لى — ոսկրուտ. osseux.

كمين { քեմին [ա] Դարան. embûche

كمينكاه { քեմինկեահ [պ] Դարանատեղի. lieu d'embuscade.

كمينه { քեմինե [պ] 1. Պակասաւոր. défectueux 2. Խոնարհ. humble.

كمون { քիմմուն. Չաման. cumin [Տես. كمون].

كن { քեն [պ] 1. Խլող. qui arrache [ջմ. كنان] 2. քեն. Ընող. qui fait.

كن { քեն [ի] Համ. ايكن. ab. de ايكن.

كنائس { քենաիս* [ա] ջմ. كنيسه. pd. كنيسه.

كنار { քենար [պ] 1. Եզր. bord, rive 2. Լուսանցք. marge 3. Եզր (դաստառի, ասուերաց). lisière.

كناس { քեննաս [ա] Աւելող balayeur[كنس Տես].

كناسه { քիւնասե* [ա] Աւելուք. balayure.

كنان { քենան [պ] Ընելով. en faisant.

كناه { կիւնահ [պ] Մեղք : péché: ايشلك — ؛ — ا ٬ — ه كيرمك. մեղանչել. pécher. كسنه نك — نه كيرمك. մէկը յանիրաւի ամբաստանել. accuser injustement.

كناهكار { կիւնահքեար [պ] Մեղաւոր. pécheur: لق — մեղաւորութիւն état d'un pécheur.

كنايه { քինայե*[ա] 1. Փոխանունութիւն. mytonymie 2. Ակնարկ, ծած-

կաբանուլթյուն. allusion. discours couvert 3. Հեզնաբանութիւն. persiflage 4. կեր. Դերանուն. pronom :
لى— ակնարկութիւն պարունակող. qui contient des allusions.

کنبد { կէնպէտ, կիւնպէտ [դ] գմբէթ. voûte.

کنج { կէնճ [դ] 1. Անկիւն. coin 2. կէնճ. գանձ. trésor.

کنج { կէնճ [ի] Երիտասարդ. jeune.

کنجایش { կէնճայիշ [դ] սիգմել — پذیر او ալ être contenu.

کنجشك { կէնճիշք [դ] ճնճղուկ. passereau

کنجلك { կէնճլիք [ի] Երիտասարդութիւն, խակութիւն. jeunesse.

کنجلمك { կէնճլէմէք [ի] Երիտասարդանալ. redevenir jeune.

کنجیده { կէնճիտէ [դ] Ամփոփած. contenu.

کنجینه { կէնճինէ [դ] գանձ. trésor.

کندم { կէնտիւմ [դ] Ցորեն, froment, blé.

کندو { կէնտի [ի] ինքն. lui, soi-même: —

کندی { կէնտի կէնդըմ ես ինքս. moi-même. — կէնտինէ կէնտինէ à moi-même. —كندندن ինքնիրմէն. de soi-même, de sa propre initiative.

کنده { կէնտէ [դ] Խլած, խլուած. arraché.

کندیز { կէնտիզ [ի] Տե՛ս. voir کنوز.

کنز { կէնզ [ա] գանձ. trésor [յգ. کنوز].

کنس { կէնս [ա] Աւլել. balayer.

کنش { կէնիշ [ի] Տե՛ս. voir کنیش].

کنعان { կէնա՛ան [ա] Քանանական. Chanaan.

کنف { կէնէֆ [ա] 1. կողմ. côté [յգ. اکناف] 2. կէնէֆ. ճեմիշ, արտաքնոց. latrines. lieux [ինչ. کنیف էն].

کنك { կէնք [ի] Խողովակ. conduit, tuyau.

کنکره { կէնկիւրէ [դ] 1. գագաթ կամարի. sommet d'une voûte 2. ծայրը պարսպաց. créneau.

کننده { կէնէնտէ [դ] Ըրող faiseur.

کنوز { կէնուզ [ա] գանձեր. trésors.

کنویر { կէնէվիր [ի] կանեփահատ. graine de chanvre.

کنه { կէնհ [ա] 1. Էութիւն. essence 2.

Հիմ. fond: وارمق — ینه խորը թափանցել. approfondir.

کنه { կէնէ [ի] 1. Տիզ. շանաճճի. tique 2. Տե՛ս voir ینه.

کنیز { քէնիզ [ղ] Աղախին, նաժիշտ. servante, bonne. کنیزك քէնիզէք. նաժշտիկ. petite servante.

کنیسه { քէնիսէ کنیسا քէնիսա *[ա] Եկեղեցի. église.

کنیش { կէնիշ [ի] 1. Լայն large 2. Ընդարձակ. spacieux, vaste 3. Համբերող. patient.

کنیشلك { կէնիշլիք [ի] Լայնութիւն, ընդարձակութիւն. largeur.

کنیشلمك { կէնիշլէմէք / کنیشلنمك { կէնիշլէնմէք [ի] Լայնիլ, ընդարձակիլ s'élargir.

کنیف { քէնիֆ [ա] Ճեմիլ. latrines.

کنیه { քիւնյէ* [ա] Մականուն, վերադիր անուն. surnom.

کو { կիւ / کوی { կիւյ [ղ] Ըսող, խօսող, ճառող. qui dit, qui parle, cause

کوار { կիւվար [ղ] Մարսողութիւն digestion.

کواکب { քէվաքիպ*[ա] Աստղեր. étoiles.

کواه { կիւվահ [ղ] 1. Վկայ. témoin 2. փաստ. preuve: ی — վկայութիւն. témoignage.

کوب { քիւպ [ղ] Զարնող. qui frappe.

کوره { կիւպրէ [ի] Աղբ. fumier.

کورملك { կիւպրէլէմէք [ի] Աղբել. fumer.

کوبك { կէօպէք [ի] 1. Պորտ. nombril, ombilic 2. Պորտ (ընդերց ևլն.). hile 3. Կեդրոն. centre 4. Սերունդ. génération: — دوشمك աղեթափ լինել. avoir une hernie.

کوپ { քիւփ [ի] Կարաս. jarre.

کوپرمك { քէօփիւրմէք [ի] Փրփրիլ. écumer.

کوپری { քէօփրիւ [ի] Կամուրջ. pont: — جك ուսոց ոսկր, անրակ. clavicule. — جی կամրջոց զօրական. pontonnier.

کوپشته { քէփէշթէ [ի] Կող, եզր, ափն նաւու. bords d'un navire.

کوپك { քէօփէք [ի] Շուն. chien: Առոց. — ممه‌سی շնակորիզ. bubon. —

بالغى շնաձուկ. requin.

كوپكلك { Քէօփէքլիք [ի] Չարութիւն, անզգամութիւն. méchanceté.

كوپوك { Քէօփիւք [ի] Փրփուր. écume: لو— փրփրագէղ. écumeux. دکز— ծովափրփուր. écume de mer.

كوپه { Քէփէ [ի] Օղ, գինդ pendant d'oreille, boucle: — قولاغه. խրատ. avertissement.

كوت { Կէօթ [ի] 1. Ցատակ, ոռ. cul, anus 2. Ցետոյք. derrière.

كوتاه { Քէօթահ [պ] Կարճ. court: نظر — կարճամիտ. esprit bouché.

كوتاهبين { Քէօթահպին [պ] 1. Կարճատես. myope [جۍ. كوتاهبينان] 2. Կարճամիտ. esprit bouché.

كوتاهيه { Քէօթահիա [ի] Կուտինա. Kiotahia.

كوتردى { Քէօթիւրտի [ի] Աղմուկ. tapage.

كوتروم { Քէօթիւրիւմ [ի] Անդամալոյծ. paralytique, paralysé.

كوتك { Քէօթէք [ի] Ծեծ. coup' bastonnade آتمق — ծեծ քաշել. donner des coups.

كوتمك { Կիւթմէք [ի] Արածել. paître.

كوتن { Կէօթիւն [ի] — —' عره — Ցետս ընդդէմ. à reculons.

كوتو { Քէօթիւ [ի] Գէշ, վատ. mauvais, mal.

كوتورمك { Կէօթիւրմէք [ի] 1. Տանիլ. mener, porter 2. Կրել, հանդուրժել. supporter.

كوتوك { Քիւթիւք [ի] 1. Կոճղ. tronc 2. Արձանագիր, յիշատակարան. registre, mémoire.

كوتولشمك { Քէօթիւլէշմէք [ի] Գէշնալ, վատթարանալ. devenir pire.

كوتولك { Քէօթիւլիւք [ի] Գէշութիւն. mal, méchanceté, malice.

كوته { Քէօթէհ [պ] Կարճ. court [հմմ. كوتاه էն]

كوتيلك، كوتى { Տե՛ս. voir كوتولك، كوتو

كوثر { Քէվսէր [ա] Դրախտային գետոյ մը անունն է. nom d'un fleuve du Paradis.

كوج { Կիւճ [ի] 1. Դժուար. pénible, difficile 2. Դժուարութիւն. difficulté 3. Աշխատանք. peine 4. Ոյժ. force: كتك ه— սրդողիլ. se fâcher.

كوجلشمك { Կիւճլէշմէք [ի] Դժուարանալ. devenir difficile, pénible.

كوجلك { Կիւճլիւք [ի] Դժուարութիւն. կնճիռ. difficulté.

كوجندرمك { Կիւճէնտիրմէք [ի] Սրդողցնել, վշտացնել. fâcher.

كوجنمك { Կիւճէնմէք [ի] Սրդողիլ, վշտանալ. se fâcher.

كوج { Կէօչ [ի] 1. Տեղափոխութիւն, չու, երթ. changement de demeure, émigration 2. Աղբ, բեռ. bagage: ا — կրուիլ. se déménager. գաղթել, չու տանել. émigrer.

كوچبه { Կէօչէպէ [ի] Վրանաբնակ. nomade.

كوچر { Կէօչէր [ի] Փոխադրական. ambulant: اول — վրանաբնակ, վաչկատուն. nomade.

كوجك { Կիւչիւք [դ] 1. Մանր, փոքր. petit, jeune 2. Աննշան, չնչին. insignifiant: دنبرى — տղայութենէ ի վեր. dès son enfance, dès sa jeunesse: لك— փոքրկութիւն. petitesse. նուաստութիւն. humiliation.

كوچك { Կէօչէք [ի] 1. Ուղտու ձագ. le petit du chameau 2. Կաքաւող մանչ. garçon danseur.

كوچكلمك { Կիւչիւքլէմէք [ի] Արհամարհել. dédaigner, mépriser.

كوچمك { Կէօչմէք [ի] 1. Գաղթել, չուել émigrer, s'en aller 2. Մեռնիլ. partir pour l'autre monde 3. Փլիլ. crouler.

كوچوجك { Կիւչիւճիւք [ի] Կարի փոքր. très petit.

كوچورك { Կիւչիւրէք [ի] Աւելի փոքր. plus petit. mineur.

كوچوك { Կիւչիւք [ի] Փոքր. petit.

كوچولتمك { Կիւչիւլթմէք [ի] 1. Փոքրկացնել. amoindrir 2. Նուաստացնել. abaisser. humilier.

كوچولمك { Կիւչիւլմէք [ի] 1. Փոքրկանալ. s'amoindrir 2. Նուաստանալ. s'abaisser, s'humilier.

كودرى { Կէօտէրի [ի] 1. Մորթ եղջերուի, այծի. peau de cerf, de chamois 2. Քեմուխա. cuir.

كودك { Կէօտէք [դ] Մանուկ. enfant [ج. كودكان].

كودن { Գէօտէն [դ] 1. Անմիտ. insensé 2. Գէօտէն [բ] Գաւազանափող. côlon.

كودوك { Գէօտիւք [բ] 1. Կտրուկ. qui a la queue coupé 2. Տձև. difforme 3. Կարճ. court.

كوده { Գէօտէ [բ] Իրան, մարմին. tronc, corps: كوده لى Մարմնեղ. corpulent

كور { Քէօր [դ] 1. Կոյր aveugle 2. Բութ. émoussé: كور — ‘ — نان Ապերախտ. ingrat. — بر كوزدن Միականի. borgne. — انه ‘ — ينه Կուրաբար. en aveugle. — دل Ագէտ. ignorant. — بخت Դժբախտ. infortuné.

كور { Գէօր [դ] Գերեզման. tombeau, sépulcre.

كوربه { Քէօրփէ [բ] Մատաղ. jeune, tendre

كورته { Գիւրթէ [բ] Տե՛ս voir كوكرته.

كورجين { Գիւրճին [բ] Տե՛ս voir كوكرجين.

كوردرمك { Գէօրտիւրմէք [բ] Տեսնել, կատարել. faire voir, éxécuter.

كورستان { Գէօրիստան [դ] Գերեզմանոց, գերեզմանատուն. cimetière.

كورش { Գիւրէշ [բ] 1. Մենամարտ, ապրոտ. combat à la lutte 2. Գէօրիւշ. Տեսութիւն. vue.

كورشجى { Գիւրէշճի [բ] Ըմբշող. lutteur.

كورشمك { Գէօրիւշմէք [բ] 1. Տեսակցել. avoir une entrevue. s'entretenir 2. Գիւրէշմէք. Ըմբշամարտել. lutter.

كورشمه { Գէօրիւշմէ [բ] 1. Տեսակցութիւն. entrevue 2. Գիւրէշմէ. Գօտեմարտութիւն. lutte.

كورفز { Քէօրֆէզ [բ] Խորշ, ծովածոց. golfe.

كورك { Քիւրէք [բ] 1. Թի. pelle 2. Թիակ. rame 3. Թիակի պատիժ, շղթայակապ աշխատութիւն. galère. travaux forcés: چكمك — Թիավարել. ramer. — كيكى Թիականոյր. omoplate. آقندى يه چكمك — ի զուր հոգնիլ. se fatiguer inutilement, en vaine.

كورك { Քիւրք [բ] 1. Մուշտակ. fourrure, plisse 2. Գէվրէք. Պաքսիմատ. biscotte 3. Գիւրուրիկ. cassant 4. Գէօրէք. Տես. vue.

كوركجى { Քիւրքճի [բ] 1. Մուշտակագործ.

ճեա. fourreur 2. գիւրէքճի. Թիավար. rameur 3. կէօրէքճի Գալէթաման ծախող. vendeur de biscottes.

كوركلى { գիւրէքլի [թ] Թիով à rame 2. գիւրէքլի Մուշտակաւոր. en fourrue 3. կէօրէքլի. Տեսող. voyant

كوركن { կիւրքէն [թ] Նըշ-դարի. charme.

كوركى { կէօրգի [թ] Վարժութիւն, փորձ. pratique, expérience: لى— փորձ, վարժ. expérimenté.

كورلتمك { գէօրլէթմէք [թ] 1. Կուրացնել. aveugler 2. Փթացնել. émousser 3. կիւռլէթմէք. Թնդացնել. faire retentir.

كورلدهمك { կիւռլտէմէք [թ] Թնդալ. tonner

كورلدى { կիւռլտի [թ] Աղմուկ, ժխոր. bruit, tapage: جى— աղմկարար. tapageur.

كورلك { գէօրլիք [թ] կուրութիւն. aveuglement.

كورلمك { կէօրիւլմէք [թ] 1. Տեսնուիլ, կատարուիլ. être vu, exécuté 2. կիւռլէմէք. Որոտալ. tonner.

كورله { կիւռլէ [թ] Որոտում. tonnerre.

كورمك { կէօրմէք [թ] 1. Տեսնել, նշմարել. voir, appercevoir 2. Կատարել. éxécuter 3. Կրել. subir 4. Համարել. regarder, trouver.

كورمه { կէօրմէ [թ] 1. Տեսնելն. vue 2. Տեսած. vu: — مكرمدن երկինքէն. parvenu. ایجون— տեսնելու պայմանաւ. à condition de voir.

كورنمك { կէօրիւնմէք [թ] 1. Տեսնուիլ. être vu 2. Երեւնալ, ի տես գալ. paraître, se montrer.

كوروك { գէօրիւք [թ] 1. Փուքս. soufflet 2. Մալածոյ ծածկոյթ կառաց. capote (d'un cabriolet)

كوروكلمك { գէօրիւքլէմէք [թ] 1. Փքոց փչել. souffler avec le soufflet 2. Գրգռել. exciter.

كوروم { կէօրիւմ [թ] Տեսութիւն. vue.

كوروجه { կէօրիւմճէ [թ] Տալ belle-sœur.

كورونش { կէօրիւնիւշ [թ] Երեւոյթ. apparence: ده— առ երեւութս. en apparence.

كوره { կէօրէ [թ] 1. Տեսնող. voyant 2.

Ըստ, նայելով. selon, d'après, suivant: — كوز ‹ — — յայտ յանդիման, բացէ ի բաց ouvertement, à vue d'œil, جك — Կէվէճէք. փուխր. friable.

كوز { Կէօզ [ի] 1. Աչք. œil 2. Աղբիւրակ. source 3. Նժար. plateau 4. Չարակնութիւն. mauvais œil 5. Ծակ. trou 6. Խորշ. case 7. Դարակ. tiroir :

Առած. ۱ — աչքով նշան մը ընել. faire signe de l'œil. باغجيلق — կախարդանք, յափշտակ. fascination. ديكمك — անձնչալ. convoiter. اوى — ակնակապիճ. orbite. دن — دوشمك ‹ چيقمق دن — աչքէ ելնել. tomber en disgrâce. يرينك — ينه كيرمك ‹ — نده او մէկու մը հաճոյ լինել. gagner les bonnes grâces de qn. آلق — շլացնել. éblouir. دن چيقمش — խոտան. rejeté, mise au rebut.

كوز { Կէվզ [դ] Ընկոյզ. noix.

كوز { Կիւզ [ի] 1. Աշուն. automne 2. Կէօզ. Հրատ. braise.

كوزتلمك { Կէօզէթլ. մէք [ի] Հսկել, նայիլ. observer, surveiller 2. Պահպանել. garder.
كوزتمك { Կէօզէթ. մէք

كوزجى { Կէօզճի [ի] 1. Հըսկող. surveillant 2. Պահապան. gardien 3. Լրտես. espion.

كوزدلمك { Կէօզէտիլմէք [ի] Նայուիլ. être observé, surveillé.

كوزكمك { Կէօզկէօրմէք [ի] Երևիլ. se voir.

كوزل { Կէօզէլ [ի] 1. Գեղեցիկ, սիրուն. beau, joli 2. Լաւ. bien: جه — լաւ կերպով. bien. բաւական գեղեցիկ. assez joli.

كوزلك { Կէօզլիւք [ի] Ակնոց. lunette.

كوزللشمك { Կէօզէլլէշմէք [ի] Աղուորնալ. devenir beau, s'embellir.

كوزللك { Կէօզէլլիք [ի] Գեղեցկութիւն. beauté: له — սիրով. à l'aimable, avec plaisir.

كوزلمك { Կէօզլէմէք [ի] Դիտել, նայիլ. guetter.

كوزله { Կէօզլէմէ [ի] Բարակ կարկանդակ, պղակունդ. gâteau mince.

كوزه { Կէվզէ [ի] 1. Շատախօս. bavard 2. Կիւպի [դ] Կուժ. cruche.

كوزه‌لك { Կէվզէլիք [ի] Շատախօսութիւն,

bavardage, charlatanisme.

كوس { քէօս [ղ] Մեծ թմբուկ, գոս, քուսբը. grand tambour.

كوساله { քէօսէլէ [թ] Տե՛ս. voir كوسله.

كوسبه { քէսպէ [թ] Կոպատ, ձիթքամուածք քամուածոյ. tourteau, marc.

كوستبك { քէօսթէպէք [թ] Խլուրդ. taupe.

كوسترش { Գէօսթէրիշ [թ] 1. Երեւոյթ, տեսք. apparence 2. Ցոյց. faste: لى — տեսքով, շքաւոր. de belle apparence. fastueux.

كوسترلمك { Գէօսթէրիլմէք [թ] Ցուցուիլ. être montré, indiqué.

كوسترمك { Գէօսթէրմէք [թ] Ցուցնել, ցոյց տալ. montrer, indiquer.

كوستره { քէօսթէրէ [թ] 1. Գերիչ. rabot 2. Սրոց քար. pierre à aiguiser

كوستك { քէօսթէք [թ] 1. Շղթայ (ժամացոյցի). cordon de montre 2. Ոտնակապ. entrave.

كوستكلمك { քէօսթէքլէմէք [թ] Ոտնակապ անցնել. mettre des entraves.

كوسدرمك { քիւստիւրմէք [թ] Նեղացնել, վրդովեցնել. fâcher.

كوسفند { գիւսֆէնտ [ղ] Ոչխար. mouton.

كوسكون { քիւսքիւն [թ] Նեղացած, վրդոված. fâché.

كوسكی { քիւսքիւ [թ] 1 Խանձող. tison 2. Քարհատ. pic(à roc) 3. Լինգ, լծակ. levier.

كوسله { քէօսէլէ [թ] Յատակի կաշի, կաշի. semelle, cuir.

كوسمك { քիւսմէք [թ] Վրդովիլ, նեղանալ se fâcher, s'offenser.

كوسمن { քէօսէմէն [թ] Խոյ որ հօտի կ'առաջնորդէ. bélier qui conduit le troupeau.

كوسو { քիւսիւ [թ] Խէթ, հեռ, քէն, ոխ. fâcherie, ressentiment, haine لى — վրդովուած. fâché.

كوسه { քէօսէ [ղ] Քոսէ, պակասամօրուս. qui a la barbe claire.

كوش { Կիւշ [ղ] Ականջ, լսելիք. oreille, ouïe: ا — լսել. entendre.

كوشت { Կիւշթ [ղ] Միս. viande.

كوشتمك { Կէվշէմէք [թ] Թուլցնել. lâcher.

كوشزد { Կիւշիզէտ [ղ] Լսուած. entendu.

کوشش } գէօշիշ [պ] Ջանք, աշխատութիւն. effort, travail.

کوشك } գէօշք [պ] 1. Հովանոց, ամառանոց, pavillon, kiosque 2. Աշտարակ. tour.

کوشك } կէվշէք [թ] 1. Թոյլ, մեղկ, լոյծ. mou, relâché 2. Տկար. faible 3. Դանդաղ. lent, lourd.

کوشكاك } կէվշէքլիք [թ] 1. Թուլութիւն. mollesse 2. Տկարութիւն. faiblesse 3. Դանդաղութիւն lenteur.

کوشمال } կիւշմալ [պ] Ամաստ, յանդիմանութիւն. réprimande, reproche.

کوشوار } կիւշվար [պ] Օղ, գինդ. pendant d'oreille, boucle.

کوشه } գէօշէ, գէօշէ [պ] Անկիւն. coin, angle: نشين — ' گير — անկիւն մը քաշուած. retiré dans un coin. لی— անկիւնաւոր. angulaire.

کوشه‌مك } կէվշէմէք [թ] Թուլնալ. se ramollir, se relâcher.

کوف } գիւֆ [թ] Մգլոտութիւն. moisissure: باغلامق — մգլիլ. moiser.

کوفتر } գէօֆթէր [թ] Խիւս խաղողոյ. pâte de moût.

کوفتون } գէօֆթիւն [թ] Կարկանդ որ կովերուն կը կերցնեն. tourteau qu'on fait manger aux bœufs.

کوفته } գիւֆթէ [պ] 1. Ծեծուած. frappé 2. Ծեծուած մսէ գնդակ. boulette de viande: خوار — շաղակրատ. charlatan.

کوفکی } գիւֆէքի [թ] Սպընգակերպ. spongieux.

کوفلنمك } գիւֆլէնմէք [թ] Մգլիլ. moisir.

کوفلی } գիւֆլի [թ] Մգլած. moisi.

کوفه } գիւֆէ [թ] Կողով, կողոփորթ. grand panier, couffin.

کوفی } գիւֆի [ա] Քուֆէցի de la ville de Koufa [յգ. کوفیون]: خط — արաբական անուանի մը հին գիր է. sorte d'une ancienne écriture arabe.

کوك } գէօք [թ] Արմատ. racine: بویا — տոռոն. garance. ی— آلتون ոսկիակ (արմատ մ'է). ipécacuana. ی— قوروتمق — բնաջնջել. exterminer. ی— اکسه

Ծոծրակ. nuque, occiput.

كوك { Կէօյ, Կէօք [թ] Երկինք. ciel.

كوكب { Քէվքէպ [ա] Աստղ. étoile [ج. كواكب].

كوكبه { Քէվքէպէ* [ա] 1. Փառք, շքեղութիւն. lustre, faste 2. [ը. ք.] Թուով մահպով. très nombreux.

كوكج { Կէ-կէճ [թ] Կճուճ. vase de terre.

كوكچه { Կէօքչէ [թ] Երկնագոյն. bleu de ciel.

كوكرته { Կէ-կէրթէ Տախտակամած, ծածք (նաւու). pont du navire

كوكرجين { Կէ-կէրճին [թ] Աղաւնի. pigeon: لك— աղաւնոց. colombier.

كوكرد { Քէ-քիւրթ [թ] Ծծումբ. soufre: لى— ծծմբախառն. sulfureux

كوكرمك { Քէ-քրէմէք [թ] Կատաղութենէն փրփրիլ. écumer de rage

كوكر { Կէ-յէռ [թ] 1. Սնձ, սրօտ, հաղարջան. corme, sorbe 2. Թխագոյն կարմիր. rouge foncé.

كوكس { Կէօյիւ-ս, Կէօյս [թ] Լանջք, կուրծք. poitrine: كچورمك — հառաչել. soupirer.

كوكسلك { Կէօյիւ-լիւք [թ] 1. Լանջապան ձիոյ. poitrail 2. Լանջապանակ. armure, corselet 3. Կրծկալ. bavette.

كوكسلمك { Կէօյիւ-լէմէք [թ] Դիմադրել, կուրծք տալ. résister.

كوكل { Կէօ-կիւլ [թ] 1. Սիրտ. cœur 2. Փափաք. désir 3. Կամք, յօժարութիւն. volonté, envie:

Ա—յ. قيرمق — վշտացնել. affliger. اكلنجه سی — հաճոյք. plaisir. آلمق — ողոքել. flatter, apaiser. ويرمك — սիրել, սիրահարիլ. aimer, devenir amoureux. ياپمق — գոհացնել. satisfaire. سز— խոնարհ. humble. անյօժար. mal disposé.

كوكلشمك { Քէօքլէշմէք [թ] Արմատանալ. prendre racine.

كوكلى { Կէօ-կիւլլի [թ] 1. Կամաւոր. volontaire 2. Յօժար. disposé.

كوكلمك { Քէօքլէմէք [թ] Յարմարել (նուագարան մը). accorder.

كوكلنمك { Քէօքլէնմէք [թ] Արմատանալ. s'enraciner.

كوكنار { քէօքնար [ք] Եղեւնի. sapin.

كوكنلمك { կէօյէնլէմէք [ք] Վստահանալ. se fier, se confier.

كوكنمك { կէօյէնմէք [ք] Վստահիլ. se fier, se confier.

كوكوم { կէօյիւմ [ք] Պղնձէ մեծ կուժ. grande cruche de bronze.

كوكه { կէօյէ [ք] Ուտիճ, ցեց. teigne.

كول { կէօլ [ք] Լիճ. lac, étang.

كول { քիւլ [ք] Մոխիր. cendre: رنكى — մոխրագոյն. gris, cendré: ا — կործանել. ruiner. او — յաճիւն դառնալ. être réduit en cendre. կործանիլ. se ruiner.

كولخان { քիւլխան [ք] Տե'ս. voir كلخان.

كولدرمك { կիւլտիւրմէք [ք] Խնդացնել. faire rire.

كولر { կիւլէր [ք] 1. ծիծաղող. riant 2. Զուարթ. gai, joyeux.

كولش { կիւլիւշ [ք] Տե'ս. voir كورش.

كولشمك { կիւլիւշմէք [ք] Միասին ծիծաղիլ. rire ensemble.

كولكه { կէօլկէ [ք] Ստուեր. ombre: لى — Հովանաւոր տեղի. lieu ombrageux. لو — հովանաւոր. ombrageux. آغر — պատկառելի. imposant.

كولكهلنمك { կէօլկէլէնմէք [ք] Հովանաւորիլ. s'ombrager.

كوللمه { քիւլլէմէ [ք] Խաղողի յատուկ հիւանդութիւն մ'է. oïdium.

كولله { կիւլլէ [ք] Գնդակ. boulet.

كولسهمك { կիւլսէմէք = كولسيمك կիւլսիմէք [ք] Ժպտիլ. sourire.

كولمك { կիւլմէք [ք] 1. Խնդալ. rire 2. Ծաղրել. railler 3. Վայելել, բերկրիլ. jouir.

كولمه { կիւլմէ [ք] Ծիծաղ. rire, ris.

كولنج { կիւլիւնճ [ք] Ծաղրական. ridicule: لو — ծիծաղաշարժ. comique.

كولونك { քիւլիւնկ [ա] Քարհատ. pic (à roc).

كوله { կէօլէ [ք] Գերի, ստրուկ. esclave: لك — ստրկութիւն. esclavage.

كولهمن { կէօլէմէն [ք] Հին ատենի գերիներէ կազմուած զինուոր. մասն

լուք. soldat ancien turc recruté parmi les esclaves. mamelouk.

کوج { կէօվէճ [թ] խորիսխ. rayon de miel.

کومردنمك { կէօմիւրտէմէք [թ] Մռնչել. mugir

کومردی { կէօմիւրտի [թ] Բռչիւն, պոռոչիւն. mugissement.

کومروك { կէօմիւրիւք [թ] Տե՛ս voir كوك.

کومس { գէօմիւս [թ] Հաւնոց. poulailler.

کوملدروك { կէօմիւլտիւրիւք [թ] Մանեակ երիվարաց. collier(de cheval)

کوملك { կէօմլէք [թ] Շապիկ. chemise: فرنك — ى օձիքաւոր շապիկ. chemise à col.

کوملمك { կէօմիւլմէք [թ] 1. Թաղուիլ. être enterré 2. Մխուիլ. être enfoncé, fiché.

کومك { կէօմմէք [թ] Թաղել. ensevelir.

کومه { կէօմմէ [թ] 1. Թաղումն. enterrement 2. Մխուած. fiché.

کومور { քէօմիւր [թ] Տե՛ս. voir كور.

کوموش { կիւմիւշ [թ] Տե՛ս voir کوش.

کون { քէօն [ա] Գոյացութիւն. existence: — وكاه բնութիւն, աշխարհ. nature, monde.

کون { կէօն [թ] Կաշի. cuir.

کون { կիւն [թ] 1. Օր, տիւ. jour, journée 2. Ժամանակ. époque 3. Արև. soleil: Աւուր. — ى — ى որոշեալ օրը. le jour fixé. — کورمش ժամանակին հարուստ կեանք մը անցուցած. qui a eu une vie riche. باتيسى — արևմուտք. coucher du soleil. occident. کورمز — արևէ պաշտպանուած. défendu du soleil. باشنه — օրավարձով à la journée. — كى — بو այս օր. aujourd'hui. — دن — օր քան օրէ. de jour en jour. طوغيسى — արևելից կողմ. levant. արևելեան հովմ: vent d'est.

کون { կիւն, կէօն [պ] 1. Գոյն. couleur 2. Կերպ. sorte, manière.

کونا { կիւնա, կէօնա [պ] Կերպ, եղանակ. sorte.

کوناکون { կիւնակիւն, կէօնակէօն [պ] 1. Կերպ կերպ. de plusieurs formes 2. Զանազան. différent.

كوندرلمك { Կէօնտէրիլմէք [թ] Ղրկուիլ. être envoyé, expédié.

كوندرمك { Կէօնտէրմէք [թ] Ղրկել, յղել. envoyer, expédier.

كوندوز { Կիւնտիւզ [թ] Ցերեկ. journée, jour: ین — ցերեկին, ցերեկ ատեն. pendant la journée.

كوندهلك { Կիւնտէլիք [թ] Օրական. journée: ى — առօրեայ գործառութ. journalier.

كونش { Կիւնէշ [թ] Արեգակ, արեւ. soleil.

كونك { Գէօնէք [թ] Տե՛ս. voir كنك.

كونلك { Կիւնլիւք [թ] Ա. Օրուան. de jour Բ. Գէօնլիւք. Խունկ. encens.

كونلمك { Կիւնլէմէք [թ] Օրը անցնել. passer la journée.

كونمك { Կէօմիւնմէք [թ] Տե՛ս voir كومنك.

كونه { Կիւնէ [պ] Տե՛ս. voir كونا.

كونين { Քէվնէյն [ա] Երկու աշխարհ աստուածային եւ անդենական. les deux mondes (celui où nous sommes et le futur: — سيد ال Երկու աշխարհաց մեծը Մուհամմէտ. le seigneur des deux mondes Mahomet.

كونيا { Կէօնիա [պ] Անկիւնաչափ. goniomètre.

كوونك، كوورجين، كووز Տե՛ս voir كوكنك، كوكرجين، كوكز

كوه { Կիւվէ [թ] Ուտիճ, ցեց. teigne.

كوه { Քէօհ [պ] Լեռ. mont, montagne.

كوهر { Կէվհէր [պ] Տե՛ս. voir جوهر.

كوهسار { Քէօհսար [պ] Ա. Լեռնաստան. pays montagneux Բ. Լերան գագաթ. cîme de montagne

كوهستان { Քէօհիսթան [պ] Լեռնաստան. pays montagneux.

كوى { Քէօյ [թ] Գիւղ. village, campagne.

كوى { Կիւյ [պ] Ա. Ըսող. qui dit [տե. كويان] Բ. Քէօյ. Գնդակ. balle.

كويا { Կիւեա [պ] Կէօյա [թ] Ա. Ըսող. qui dit Բ. Իբր թէ. comme si.

كويداش { Քէօյտաշ [թ] Գիւղացւոյ հայրենակից, գիւղակից. habitant du même village.

كويسه { Քիւիսէ [ա] Փոքր քսակ. bursicule [Նոյն. كيسه ի].

کویش { Գէվիշ [ի] Որոճք. rumination : — کتیرمك որոճալ. ruminer.

کویکی { Կիւէկի, Կիւվէյի [ի] Փեսայ. gendre : — ایچ گویکی աուն փեսայ. gendre qui habite chez les parents de sa femme.

کویلی { Քէօյլի[ի] Գիւղացի. villageois.

کوینده { Կիւյէնտէ [դ] Ըսող, խօսող. qui dit, parle.

کوینوك { Կէօյիւնիւք [ի] Կաթի փոքր աման. petit vase à lait.

که { Քէ [դ] 1. Որ. qui, que 2. Քէհ. Փոքր. petit.

که { Քէհ, Կէհ [դ] 1. Համ. گاه էն 2. Քէհ. کوه էն:

کهان { Քէհան [դ] Փոքրեր. les petits [Եւ. که]:

کهانت { Քէհանէթի*[ա] Կանխատեսութիւն, գուշակութիւն. prédiction, devination, prévision.

کهترین { Քէհթէրին [դ] Ամենափոքր. le plus petit. mineur.

کهر { Կիւհէր [դ] Համ. کوهر էն, پاره — գոհարի կտոր. morceau de bijou.

کهربا { Քէհրիպա [դ] Սաթ. ambre jaune, succin [Սաթ. բեհեզափայտ]:

کهرچله { Կիւհէրճիլէ [դ] Բորակ, աղբորակ. nitre, salpêtre.

کهرور { Կիւհէրվէր [դ] 1. Ազնիւ. noble 2. Տաղանդաւոր. qui a du talent

کهستان، کهسار { Համ. کوهسار էն کوهستان էն:

کهف { Քէհֆ [ա] 1. Քարայր, քարանձաւ, խոռոչ. grotte, caverne [Յգ. کهوف] 2. Ապաստան. asile: — اصحاب کهف Եօթն ընկերք որք անաստուած թագաւորի մը հալածանքէն փախչելով քարայր մը ապաստանեցան, ուր մինչ ցման թագաւորին անդրգհամ հինգ տարի ննջեր են ի քուն խոր. les sept camarades qui persécutés par un roi athée se sont réfugiés dans une caverne où ils sont tombés dans un sommeil profond. Ils ne se sont réveillés qu'après cinq ans à la mort du roi.

کهفی { Քէհֆի [ա] Քարայրանման. caverneux [Իգ. کهفیه]:

کهکشان { Քէհքէշան [դ] Համ. کاهکشان էն:

کهل { Քէհլ [ա]. Տարեց Հասուն մարդ. ա-

ալեւորած. homme d'un âge mûr. grison.

کهله { քէհլէ [ի] Ոջիլ. pou: کنه سی — մլուկ. punaise: لی — ոջլոտ. pouilleux.

کهله‌لنمك { քէհլէլէնմէք [ի] Ոջլոտիլ. avoir des poux.

کهن { քէ-հէն [գ] Հին. vieux.

کهنه { քէ-հնէ [գ] 1. Հին. vieux 2. Հինցած. մաշած. vieilli, usé 3. քէ-հնէ* [ա] յգ. کاهن ի.

کهنه‌لنمك { քէ-հնէլէնմէք [ի] Հինանալ, Տնա-նալ. s'user, vieillir.

کهواره { քէհվարէ [գ] Օրօ-րոց. berceau: زیب وجود او — աշխարհ գալ. venir au monde. naître.

کهوف { քէ-հուֆ* [ա] յգ. کهف ի. pd. کهف.

کهولت { քէ-հուլէթ* [ա] Տարիքի հասու-նութիւն. maturité d'âge.

کهیا { քէհեա Վերակացու. intendant [Թուրք. کتخدا էն]. — لق վերակացու-թիւն. intendance.

کهیف { քէ-հեյֆ [ա] Խոռոչ-ակ. cavernule.

کهیلان { քէ-հեյլան [գ] Տա-ճիկ երիվար, ազա-տարիկ երիվար. cheval arabe. qui vole dans l'air.

کی { քեյ [ա] Կիզիչ գեղ, խարան. cautère.

کیازار { կեա-զար [գ] Խոտա-ւէտ արօտ, մար-գագետին. herbage, pré.

کیاست { քեա-սէթ* [ա] Ու-շիմութիւն, կորո-վամտութիւն. sagacité.

کیانوس { քեա-նօս [ֆ] Կա-պուտակ ածին. cyanogène.

کیاه { կեահ [գ] Խոտ, խար. foin, fourrage.

کیت { կիթ [ի] Գնա'. va-tu: كل زمان — زمان անցմամբ ժամանակաց. après un laps de temps. کیده — սակաւ. peu à peu.

کیتله‌مك { քիթլէմէք [ի] Տես voir کلیدلك.

کیتمك { կիթմէք [ի] Տե'ս. voir کتمك.

کیتی { կեթի [գ] Աշխարհ. monde: ستان — աշ-խարհակալ. conquérant.

کیجکمك، کیج { Տե'ս. voir کچکمك، کچ.

کیجه { կէճէ, կեճէ [ի] Գի-շեր. nuit.

کیجه‌لك { կէճէլիք [ի] 1. Գիշերային. de nuit 2. Գիշերազգեստ. robe de nuit.

کیجه‌لمك { կէճէլէմէք [ք] Գիշեր անցընել. passer la nuit.

کیجه‌لین { կէճէլէյին [ք] Գիշերանց. pendant la nuit.

کیجشمك { կէճիշմէք [ք] Քերուիլ démanger

کیج کیج { քէչ քէչ [զ] Քիչ քիչ. peu à peu.

کید { քէյտ [ա] Նենգութիւն, դաւ. ruse.

کیدرمك { կէտիրմէք [ք] Յանել. enlever.

کیدش { կէտիշ [ք] 1. Երթ. allée 2. Գնացք. allure 3. Ընթացք, վարք. conduite, démarche.

کیدشمك { կէտիշմէք [ք] Քերուիլ. démanger.

کیدلمك { կէտիլմէք [ք] Երթալ. aller.

کیر { կիր [զ] Բռնող. qui tient, saisit [տճ. کیران]

کیر { քիր [ք] Աղտ, կեղտ. saleté, crasse.

کیرج { քիրէճ [ք] Կիր. chaux: — سوغامش անշէջ կիր. chaux vive.

کیرشمك { կիրիշմէք [ք] 1. Միջամուխ ըլլալ. se mêler 2. Ձեռնարկել. entreprendre.

کیرکین { կիրկին [ք] Ընտել, ընտելացեր. familier, intime [տճ. կիրկիր]

کیرلتمك { քիրլէթմէք [ք] Աղտոտել. salir.

کیرلنمك { քիրլէնմէք [ք] Աղտոտիլ. se salir.

کیرلمك { քիրլէմէք [ք] 1. Աղտոտել. salir 2. կիրմէք Մտնել. entrer.

کیرمك { կիրմէք [ք] Մտնել. entrer, pénétrer

کیرو { կէրու, կէրի [ք] 1. Ետև. derrière 2. Ետ. en arrière 3. Շարունակութիւն. suite: — شمدن այսուհետև. dorénavant. — سی آلق լմնցնել. terminer. ամբողջացնել. compléter. — کیرو — ետ ետ à reculons.

کیرولمك { կէրիլէմէք [ք] Ետ դառնալ. rétrograder

کیزلتمك / کیزلمك { կիզլէթ-մէք / կիզլէ-մէք [ք] Գաղտնի պահել, ծածկել. tenir secret, cacher: — یوزیق պահուըտիլ, թաքչիլ. se cacher.

کیزلنمك { կիզլէնմէք [ք] Պահուըտիլ. se cacher, se dérober à la vue.

کیزلی { կիզլի [ք] Գաղտնի, ծածուկ. secret, caché: — جه գաղտնապէս, գաղտագողի. secrètement.

كيس } գէս[ա] մաղա. փօշա, պարկ. bourse.

كيسو } Կէյսու[դ] Գէս, Հեր, մազեր, մազք. cheveu, chevelure.

كيسودار } Կէյսուտար[դ] Գի-սաւոր. chevelu

كيسه } գէսէ* [ա] 1. Քսակ. bourse 2. 500 դա-հեկան. 500 piastres 3. մաղա. փամփշտանման թաղանթ. քըշ-սուկ. kyste, sac [-ղու-քեսէ]: جك — քսակիկ. sachet

كيسه‌دار } գէսէտար [դ] 1. Քը-սակակալ. porteur de bourse 2. Մատակարար intendant.

كيسه‌لمك } գէսէլէմէք[ի] Քը-սակով շփել. frotter avec une sachet.

كيسى } գէսի [ա] Բշտակային. kystique.

كيش } գէշ [դ] Քէշ. Հաւատ. secte, religion: —بد վատակրօն. de mauvaise foi.

كيشنمك } գէշնէմէք [ի] Վրնջել. hennir.

كيشنمه } գէշնէմէ [ի] Վրնջիւն. hennissement.

كيف } գէյֆ [ա] 1. Որպիսութիւն, կենցաղ. état (de santé), condition 2. Խնդամտութիւն. gaîté 3. Խում մը զինովութիւն. ivresse légère 4. Հաճոյք. plaisir 5. [ի. ե.] Գինով զուարթացեալ. gris: Աստ. — كيفكز نه حاليكز ի՞նչպէս էք. comment vous portez-vous.

كيفسز } գէյֆսիզ [ի] Տկար, անհանգիստ. indisposé: لك— անհանգստութիւն, տկարութիւն. indisposition. لك — اولمق հիւանդանալ. avoir une indisposition.

كيفلنمك } գէյֆլէնմէք [ի] 1. Ուրախանալ. se réjouir 2. Հաճոյք զգալ. éprouver un plaisir.

كيفيت } գէյֆիյէթ* [ա] 1. Որպիսութիւն. qualité, état [յգ. كيفيات] 2. Խնդիր, դործ. cas, fait, affaire 3. Եղ. Սեռ. genre.

كيك } Կէյէք [ի] Եղջերու. cerf.

كيل } գէյլ [ա] 1. Չափել. mesurer 2. Քառ, գրիւ. boisseau [յգ. اكيال].

كيلار } գէլար [դ] Մառան. cave, cellier: جى— մառանապան. cellerier.

كيلوس } գէյլուս [ա] Մա-մաց. chyle: ى— ‘ պ— մամացային. chyleux.

كيله } գէլէ*[ա] Քառ, գրիւ. boisseau.

كم { քիմ [ի] 1. Ով, ովոր quiconque 2. Ո՞վ. qui? 3. Թէ. que: ى— ոմանք. les uns.

كيمسه { քիմսէ [ի] 1. Անձ, անհատ. individu 2. Ոչ ոք. personne.

كيمك { կեյմէք [ի] Հագնիլ. mettre, se vêtir.

كيموس { քիյմուս [ա] Բիւլ. Զանգուած կերակրոց. իիւս. chyme.

كيميا { քիմեա [ա] Քիմիա, քիմիագործութիւն. chimie, alchimie: — اهل քիմիագործ. chimiste. ى— عضوى գործարանական քիմիա chimie organique.

كيمياكر { քիմեակեր [պ] Քիմիագէտ, քիմիագործ. chimiste, alchimiste [յգ. كيمياكران].

كيميوى { քիմեվի[ա] Քիմիական. chimique. [եգ. كيميويه].

كين { քին [ա] Ատելութիւն, ոխ. haine, rancune.

كيناكينا { քինաքինա [ա] Քինաքինայ. quinquina

كينت { քինթ[ի] Յօդակապ, յօդ. lien: لى— յօդեալ. uni, lié.

كينتلمك { քինթլէմէք [ի] Յօդել. unir, lier.

كينمك { կեյինմէք [ի] Հագուիլ. se vêtir.

كينه { քինէ* [ա] Տե՛ս. voir كين.

كينه‌ور { քինէվէր / كينه‌جو { քինէճու [պ] Ոխակալ. rancunier: كينه‌جويانه ոխակալութեամբ. avec ressentiment.

كيوان { քեյվան [պ] Երեւակ Saturne.

كييم { կեյիմ [ի] Հագուստ կապուստ. mise: لى— լաւ հագուած. bien mis.

كيينمك { կեյինմէք [ի] Տե՛ս. voir كينمك.

ل

ل { Քսան և վեցերորդ տառ օսմաներէն այբուբենի. vingt-sixième lettre de l'alphabet ottoman.

لا { լա [ա] Ոչ. non.

لاابالى { լէուպալի [ա] Անհոգ, անփոյթ. ան-

փոյթ insouciant·qui ne tient compte de rien: ـــ آدم· անփոյթ, համարձակ· sans façon

لاب { լէպ[-] Հօր կողմանէ du côté paternel·

لاخ { լահ [-] Երեւան ե- ղած · qui s'est montré, paru [لوح تن] [եէ· لائح] · خاطر اولـ — միտքը գալ· venir à l'esprit·

لائحه { լահիհա* [-] Ցիշա- տակագիր, ծրա- գիր, տեղեկագիր· mémoire, projet, rapport détaillé·

لائم { լայիմ [-] Ցանդիմա- նող· qui reproche·

لابد { լապիւտ [-] Անհրա- ժեշտ· indispensable·

لابس { լապիս [-] Հագած, զգեցած · vêtu, mis: اولـ — հագնիլ· se vêtir

لابوين { լէպէվէյն [-] Մի- և նոյն հօրէ և մօրէ du même père et mère·

لاچين { լաչին [ի] Կիսա- կօշիկ·brodequin·

لاپه { լափա [ի] 1· Խիւս· bouillie 2·Խիւսիկ· cataplasme: ـــ صو — ջրաքաշ թանձր ապուր· soupe épaisse au riz· ـــ جو — ծոյլ, թոյլ· paresseux·

لاپەلنمق { լափալանմաք [ի] Խիւսանալ·être réduit en bouillie·

لاتين { լաթին [է] Լատին· latin: ـــ جه լատիներէն· en langue latine·

لاجرم { լաճէրէմ[-] Ի հարկէ· sans doute·

لاجل { լէճէլ [-] Համար, վասն, պատճառաւ pour, à cause de·

لاجورد { լաճիվէրտ [-] Գոյ- նազ,turquoise 2· կապոյտ — Երկնագոյն, կա- պուտակ· azuré, bleu·

لاحق { լահիք[-] 1· Միա- ցած· joint [لحوق تن] [եէ· لاحق] 2· Առժմու· actuel: اولـ — միանալ· se joindre, se réunir·

لاحقه { լահիքա* [-] 1· Ցաւելուած· appendice [ژէ· لواحق] 2· Ցա- րակից մաս· dépendance·

لاحم { լահիմ [-] Մսակեր· carnivore [لحم تن]·

لادن { լատըն [գ] Լաուտան· laudanum·

لاذقيه { լազգիյէ*[-] Լաւո- դիկէ· Lataqia·

لازستان { լազիսթան [գ] Լա- զիկեցւոց երկիր· pays des lazes·

لازق { լազիք[-] Կպչ· Մածու- ցող· agglutinatif·

لازم { լազըմ [ա] 1. Պիտանի. nécessaire [لازمه] [եզ. لازمه] 2. մեր. Չէզոք. neutre: او — պէտք ըլլալ. être ou devenir nécessaire. كلك — հարկ ըլլալ. falloir. յառաջ գալ. résulter. — غير مفارق անբաժան. inséparable. անհրաժեշտ. indispensable.

لازمه { լազիմէ*[ա] 1. Պէտք, պիտոյք. nécessité [յգ. لوازم ، لوازمات] 2. Հարկ, պարտք. obligation, devoir.

لاستیق { լասթիք [է] 1. Առաձգական խէժ caoutchouc 2. Առաձգական խէժէ սարմաճակ. galoche élastique.

لاستیقلی { լասթիքլի [ի] Առաձիգ. élastique.

لاسيما { լասիյէմա [ա] Մանաւանդ. surtout.

لاشقه { լաշգա [է] Թուլացում (պարանի). relâchement (du câble).

لاشك { լաշէքք [ա] Անտարակոյս, անտարակուսելի sans doute, indubitable.

لاشه { լաշէ [ա] Դի, դիակ cadavre.

لاشی { լա շէյ՛ [ա] Ոչինչ. rien, futile.

لاصق { լասըգ [ա] Կից. Մածող. agglutinatif.

لاطه { լաթա [է] Երկայն հարթ եւ ուղիղ տախտակ. կաւառ. latte.

لاغ { լաղ [ա] Խաղ, կատակ jeu, plaisanterie.

لاغر { լաղըր [ա] Նիհար. maigre: ی — Նիհարութիւն. maigresse.

لاغيه { լաղիյէ* [ա] Աղտեղի խօսք. parole obscène [յգ. لاغيات].

لاف { լաֆ [ա] 1. Ունայն խօսք. parole vaine 2. Սնապարծութիւն. vanterie 3. Խօսակցութիւն. causerie: ا — խօսակցիլ, շաղակրատել. causer. conter des sornettes. اورمق — մեծաբանել. se vanter.

لافزن { լաֆզէն [ա] 1. Ունայնախօս. jaseur 2. Սնապարծ. vantard [աղ. լաֆազան]: لق — ունայնախօսութիւն. jaserie.

لاقردی { լաքըրտը [ի] Խօսք. parole, propos: ا — խօսակցիլ. խօսիլ. parler.

لال { լալ [ա] Համր, մունջ. muet.

لآل { լէ՛ալ [ա] Մարգարիտք. perles [եզ. لؤلؤ

لالا { լալա [ա] 1. Մանկածու, դաստիարակ.

pédagogue, précepteur 2. վերակացու. intendant.

لالانغه { լալանղա [ի] խուզի մէջ եփուած ջրմա խմոր. espèce de pâte.

لاله { լալէ [պ] 1. կակաչ. tulipe 2. Անուր. carcan.

لالهزار { լալէզար [պ] կակաչաստան. lieu planté de tulipes.

لآلى { լալի* [ա] Տե'ս. voir لآلى.

لئام { լիամ* [ա] յգ. لئيم ի. pluriel de لئيم.

لام { լամ* Անուն ل տառին. nom de la lettre ل. — յամառութիւն. entêtement. opiniâtreté.

لأم { լիամ [ա] Մօր կողմէն. du côté maternel.

لاماسه { լամասա [ի] Լայն. large.

لامبه { լամբա [ի] կանթեղ. lampe.

لامحاله { լամահալէ [ա] Անշուշտ, անհրաժեշտ. inévitablement.

لامس { լամիս [ա] Շօշափող. qui touche [لمس ից]. — قوه շօշափելիք. tact.

لامع { լամի' [ա] փայլուն, շողացող. luisant, resplendissant [لمعان ից] [յգ. لوامع].

لامكان { լամէքեան [ա] Տեղ չունեցող. qui n'a pas de lieu.

لامي { լամի [ա] 1. Լամ գիրին վերաբերեալ. relatif à la lettre ل [յգ. لاميه] 2. ոսկր. ... hyoïde

لانه { լանէ [պ] Բոյն. nid [յգ. لانها].

لاوطه { լավթա. Քնար. luth [աւ. العود ից].

لاهوت { լահութ* [ա] Աստուածութիւն. divinité: ى — لاهوتى — աստուածեղէն. divin.

لاهوري { լահօրի [ի] Հնդկական ցփուր. châle d'Inde.

لايتجزا { լայէթէճէզզա [ա] Անբաժանելի. indivisible: — جزء Հիւլէ, չբաժանուող. atome.

لايتغير { լայէթէղայյէր [ա] Անփոփոխ, անայլայլելի. invariable.

لايزال { լայէզալ [ա] Անանց, անվերջ, անխափան. qui ne passe pas, impérissable, permanent.

لايطاق { լայութաք [ա] Անտանելի, անհանդուրժելի. insupportable.

لا يعد { լա-եուատտ [ա] Ան-համար, անթիւ. innombrable.

لا يعقل { լա-եաքիլ [ա] Ան-գգայ. qui ne comprend pas. insensible.

لايق { լայըգ [ա] Արժանի, արժանաւոր digne, méritoire [لياقت են][եփ. لايقه]

لئيم { լէիմ [ա] Անարգ, փը-ցուն. abject, vil, vilain [յփ. لئام] [եփ. لئيمه].

لايموت { լայէմութ [ա] Ան-մահ. immortel.

لب { լէպ [պ] 1. Շրթունք lèvre 2. Եզր. bord: لب بسته — լուռ մունջ. silencieux

لب { լիւպպ [ա] 1. Նուշ, ուղեղ, միս պտղոյ. amande, moelle, pulpe [յփ. الباب ' لبوب] 2. Միտք, խելք. esprit.

لباده { լէպատէ* [ա] Վերարկու-կապանակ. veste.

لباس { լիպաս [ա] Հագուստ, զգեստ. vêtement, habit [յփ. البسه].

لبالب { լէպալէպ [պ] Թա-թաղուն. à pleins bords. très-plein.

لبان { լիւպան [ա] Կնդրուկ. oliban.

لبث { լէպս [ա] Դադար առ-նել. faire halte.

لبريز { լէպրիզ [պ] Զեղուն. débordant.

لبس { լէպս [ա] Խառնակ-մթութիւն. Երկդի-մութի. obscurité, ambiguité

لبلاب { լէպլապ [ա] Պատա-տուկ, բաղեղ. lierre: فصيلة — բաղեղնա-տեսակ. hédéracé.

لبلبي { լէպլէպի [թ] Սիսեռա-պխեա, խարովկեալ սի-սեռ. pois chiche rôti: جى— Սիսեռապխեա ծախող vendeur des pois chiches rôtis.

لبن { լէպէն [ա] Կաթ. lait.

لبنان { լիւպնան [ա] Լիբա-նան (լեռ). Liban.

لبنى { լէպէնի [ա] Կաթնա-յին, կաթնաւէտ. lacté, laiteux [յփ. لبنيات].

لبنيت { լէպէնիյէթ* [ա] Կաթ-նատ. lactate.

لبوب { լիւպուպ* [ա] յփ. لب. pd لب.

لبيب { լէպիպ [ա] Խելացի, ուշիմ. intelligent [لب են] [եփ. لبيبه].

لبى { լիւպի [ա] 1. Միս-ալից. pulpeux [եփ. لبيه] 2. լէպպէյ. Հրամեցէք. plaît-il ?

لبيك { լէպպէյքէ [ա] Հրամե-ցէք. plaît-il.

لتره { լիթրէ [ֆ] Լիտր. livres (poids).

لثوی { լիթէվի [—] ածակ. Լնդային gencivial

لثه { լիթէ* [—] ածակ. Լինդ. gencive.

لج { լիճճ [—] 1. Յամառիլ. se persister, se buter 2. Յամառութիւն. persistance, entêtement.

لجاج { լիճճաճ [—] Յամառ. tenace [լ. ճճն].

لجام { լիճամ [—] 1. Երասան-ակ, սանձ. rêne, frein [յգ. لجم] 2. Գախուց. bride.

لجج { լիճաճ* [—] յգ. لجه. pluriel de لجه.

لجوج { լիճուճ [—] Յամառ. tenace [լ. ճճն].

لجه { լիճճէ* [—] Մայլամէջ pleine mer [յգ. لجج].

لحاظ { լիհազ*[—] 1. Աչքի անկյուն. coin de l'œil 2. Կողմնակի նայուածք regard oblique.

لحاف { լիհաֆ [—] Ծածկոյթ, պատանք. couverture, tégument: ـی ‘ ـ پ — պատանային. tégumentaire.

لحد { լահդ [—] Գերեզման. tombeau [յգ. الحاد].

لحظه { լահզէ* [—] 1. Կողմնակի նայուածք. regard oblique 2. Րոպէ. instant.

لحلاح { լահլահ [—] Զիւնծաղիկ. colchique

لحم { լահմ [—] 1. Միս. viande [յգ. لحوم] 2. ածակ. Մսային պարասմ. sarcome: زائد — աւելորդ միս excroissance.

لحمی { լահմի [—] Մսալի. charnu [եզ. لحیم].

لحن { լահն [—] 1. Եղանակ, քաղցրերգութիւն. ton, mélodie [յգ. الحان] 2. Ընթերցման սխալ. faute de lecture.

لحود { լուհուտ* [—] Գերեզմաններ. tombeaux.

لحوصه { լէհուսէ [յ] Ծննդական կին. femme en couche, accouchée.

لحوق { լուհուգ [—] 1. Միանալ. se joindre 2. Միացում. jonction.

لحوم { լուհում* [—] յգ. لحم. pd. لحم.

لحی { լիհա* [—] Մօրուքներ barbes [եզ. لحیه].

لحیمه { լուհայմէ* [—] Մսիկ caroncule [նուազ. لحم].

لحیه { լիհյէ* [—] Մօրուք. barbe [յգ. لحی].

لدن { լէտուն [—] 1. Քով. auprès 2. Գաղտնիք. mystère: — علم աստուածային գիտութիւն. science divine.

لدنی { լէտունի [—] 1. Աստուածային գիտու-

թեան վերաբերեալ. relatif à la science divine [էֆ. لدنيه] Ց. Աստուածատուր, donné par Dieu.

لدنيات { Լէտունիյեաթ*[-] Ա. Աստուածային գաղտնիքներ. mystères divines Ց. Գաղտնիքներ. mystères, secrets.

لدى { Լէտա (ال ի առաջ) Լէտէ [-] Անին, պահ, ի. en temps de, à, en cas de.

لذائذ { Լէզաիզ*[-] Հաճոյք-ներ. անուշք. délices. douceurs [Եզ. لذيذ ، لذيذه]

لذات { Լէզզաթ*[-] Ճաշակներ. goûts [Եզ. لذت]

لذت { Լէզզէթ* [-] Ա. Ճաշակ, համ. goût, saveur [Յփ. لذات] Ց. Հաճոյք plaisir: سز — անհամ. fade.

لذتلنمك { Լէզզէթլէնմէք [Թ] Համեղանալ. devenir savoureux, exquis.

لذتلى { Լէզզէթլի [Թ] Տե՛ս. voir لذيذ.

لذلك { Լիզալիք [-] Վասն այսորիկ. c'est pour cela, c'est pourquoi.

لذيذ { Լէզիզ [-] Ա. Համեղ, քաղցրահամ, համադամ savoureux, exquis [لذت էն] [Էֆ. لذيذه] Ց. Հեշտալի. délicieux.

لذيذه { Լէզիզէ* [-] Քաղցր բան, հաճոյք. chose douce. délice[Յփ. لذائذ]

لرزان { Լէրզան [-] Դողդողուն, դողդողող. tremblant, vacillant.

لرزش { Լէրզիշ ([-] Սարսուռ, դող. tremble-
لرزه { Լէրզէ) ment, trésaillement.

لرزه ناك { Լէրզէնաք [-] Տե՛ս voir لرزان.

لزج { Լէզիճ [-] Մածուն. visqueux[Էֆ. لزجيه]

لزوجت { Լիւզուճէթ * [-] Մածանողութիւն. viscosité: لى — մածանող. visqueux.

لزوم { Լիւզում [-] Ա. Անբաժանութիւն. inséparabilité Ց. Պիտանութիւն, պէտք. nécessité: — اولى պէտք ունենալ. avoir besoin. سز — անպէտ, աւելորդ. inutile, superflu.

لزوملى { Լիւզումլի [Թ] Պիտանի nécessaire

لسان { Լիսան [-] Լեզու. langue [Յփ. السنه].
Ա-ոց: آشنا — լեզուագէտ. linguiste. كك — բարբառել, արտաբերել. être dé-

tracté. مزماری — ձայնփողի մզմառի. կափարիչ. կոկորդիք. épiglotte

لسانا { լիսանէն [—] Լեզուով verbalement.

لسانی { լիսանի [—] Լեզուական. lingual, glossien [ՅԳ. لسانیه].

لسع { լէսի [—] Խայթել. piquer, picoter.

لسن { լէսէն* [—] Լեզու-ներ. langues.

لسین { լէսէյն [—] Լեզուակ languette.

لش { լէշ Դի. cadavre [Խօսք. لاشه էն].

لشکر { լէշքէր [ղ] Զօրք, բանակ. troupes, armée: ـگاه բանակատեղի, բանակետղ. camp.

لشکری { լէշքէրի [ղ] Զին-ուորական. soldat. militaire [ՅԳ. لشکریان].

لصق { լէսգ [—] Սպեղանի. emplâtre.

لصوص { լուսուս* [—] Գողեր. voleurs.

لصوصیت { լուսուսիյէթ* [—] Գողութիւն. vol.

لصوق { լուսուգ [—] Փակչիլ. se coller.

لطائف { լէթաիֆ* [—] ՅԳ. لطیفه կամ لطیفի.

لطافت { լէթաֆէթ* [—] Ազնուութիւն, գեղեցկութիւն, վայելչութիւն. beauté, élégance.

لطافتلی { լէթաֆէթլի[ի] Տե՛ս voir لطیف.

لطرون { լաթրուն [ի] Բորակ. nitre.

لطف { լութֆ [—] 1. Քաղցրութիւն. douceur 2. Բարերարութիւն, շնորհ. bonté, faveur [ՅԳ. الطاف].

لطفا { լութֆէն [—] Իբր շնորհ. de grâce.

لطمه { լաթմէ* [—] Ապտակ. soufflet, tape.

لطیف { լաթիֆ [—] 1. Ազնիւ, գեղեցիկ, քաղցր, վայելուչ, սիրուն. beau, doux, gentil, joli [لطافت էն] 2. Շնորհող, բարի. qui donne la grâce. bon. 3. Շնորհալի. grâcieux.

لطیفه { լաթիֆէ* [—] 1. Գեղեցիկ. beau, joli [ՅԳ. لطائف] 2. Հանճարեղ կատակ, խաղ. bon mot, plaisanterie: ـگو — ، ـسی کاتակաsէր. qui aime les plaisanteries,

لعاب { լիւաբ [—] Բերանոյ-ջուր, շողուկ. salive: ـی — ، ـیه լորձնային. salivaire.

لعب { լէ՛պ, լէ՛ապ[—] 1. Խաղալ. jouer 2. Խաղ.

jeu [յգ. لعبيات]:

لعبه { լէ՛պէ* [ա] Խաղալիք jouet, joujou.

لعبيات { լէ՛պիյեաթ* [ա] 1. Խաղեր. jeux 2. Ներկայացումներ. représentations.

لعل { լա՛լ [ա] 1. Կարմիր յակինթ. rubis 2. Կարմիր մելան. encre rouge 3. Կարմիր. տարաշէկ. rouge: ی— յակինթագոյն. de couleur de carmin.

لعل { լա՛ալ [ա] Թերեւս. peut-être: لیت و — պատրուակք. prétextes.

لعلكون { լա՛ալկեօն [պ] Յակինթագոյն. de couleur de rubis.

لعن լա՛ն / لعنت լա՛նէթ* [ա] Անէծք. malédiction: ا — անիծել. maudire. لى— անիծեալ. maudit.

لعنتلمك { լա՛նէթլէմէք [թ] Անիծել maudire

لعوق { լէ՛ուգ [ա] Լզել. Մեղմացուցիչ ըմպելի. լուք. looch.

لعين { լա՛ին [ա] Անիծեալ. maudit [էգ. لعينه].

لغات { լուղաթ* [ա] 1. Բառեր. mots [եզ. لغت] 2. Բառարան. dictionnaire: —جه բառագրքոյկ. vocabulaire

لغت { լուղաթ* [ա] 1. Բառ. mot [յգ. لغات] 2. Լեզու. langue 3. Գաւառաբարբառ. dialect 4. Բառարան. dictionnaire.

لغز { լուղզ [ա] Հանելուկ. énigme [յգ. الغاز].

لغزيده { լղզիտէ [պ] Սայթաքած. glissé.

لغم { լաղըմ [թ] 1. Կղյանոց. égout 2. Ական. mine: آتمق — ական պայթեցնել. faire sauter la mine.

لغمجی { լաղըմճը [թ] 1. Կղյանոցի մաքրող. vidangeur 2. Ականահատ. mineur.

لغو { լաղվ [ա] 1. Ջնջել. supprimer 2. Ջնջում. abolition 3. Սնոտիաբանութիւն. futilité.

لغوی { լուղավի [ա] Բառական. littéral [لغت էն] [էգ. لغويه].

لغويات { լաղվիյեաթ*[ա] Սնոտիաբանութիւնք, սնոտիք. futilités.

لف { լէֆֆ [ա] Պատատել, ներփակել. envelopper, inclure.

لفاً { լէֆֆէն [ա] Ներփակելով, ներփակեալ. ci-inclus, ci-joint.

لفاح { լէֆահ [ա] Մանդրագորայ. belladone.

لفافه { լիֆաֆէ* [—] 1. կապ. bandage [յգ. لفائف] 2. բառ. Պատատ. involucre

لفظ { լէֆզ [—] Բառ. mot [յգ. الفاظ] ։ جلال — անուն Աստուծոյ. nom de Dieu.

لفظا { լէֆզան [—] Բառացապէս à la lettre.

لفظی { լէֆզի [—] 1. Բառ. ական. littéral [էգ. لفظیه] 2. քեր. Հնչուն, Տեղական. aspiré.

لفیف { լէֆիֆ [—] Արմատին միայն Գ. և Բ. և կամ Ա. և Գ. գրերը ու կամ ւ եղող բառ. mot dont la 3me et 2me ou 1er et 3me lettre sont و ou ی ։

لقا { լիգա [—] Դէմք. visage, figure.

لقب { լագապ [—] Մականուն sobriquet [յգ. القاب]

لقح { լագհ [—] Բեղմնաւո. րութիւն. fécondation.

لقردی { լագըրտը [Բ] Տե՛ս. voir لقیردی ։

لقطه { լուգթա* [—] Գետ. նէն գտնուած բան, գիւտ. trouvaille.

لقلق { լագլագ [—] Արագիլ cigogne [յգ. لقالق]։

لقلقيات { լագլագիյաթ* [—] Ունայն խօսքեր. paroles vaines. futilités.

لقمان { լօգման. Արաբ ան. ուանի առակախօսութ. մամբ և բժշկութեամբ ան. ուանի է. nom d'un arabe renommé comme fabuliste et médecin: روحی — եթեր. éther.

لقمه { լօգմա* [—] 1. Պա. տառ. bouchée [յգ. لقم] 2. կտոր. morceau 3. Գնդա. ձև կերակուր Հասարակ. espèce de pâte globuleuse préparée en huile d'olive : كوز — աչքերը դուրս ելած. qui a les yeux saillants. ۱ — — բզ. քտել. mettre en pièces.

لقوم { լօգում [—] Հանդստու. թեան պատառ locoum

لقيط { լագիթ [—] Բացընկէ. ցիկ մանուկ. enfant trouvé.

لكام { լիկեամ [Պ] Տե՛ս. voir لجام ։

لكد { լագտ [Պ] Աքացի. ruade: زن — աքացի տող. qui donne des ruades.

لكلك { լէյլէկ [Բ] Արագիլ cigogne

لكن { լէկէն [Պ] Կոնք, լա. կան. bassin, conque [ռամկ. լէհէն]։

لكن { լակին [—] Բայց, սա. կայն. mais.

لكنت { լէքնէթ* [ա] Թօթովութիւն. ծանրախօսութիւն. bégaiement.

لكه { լէքէ [ի] Բիծ, արատ tache, macule.

لكه جى { լէքէճի [ի] Կեղտահան .dégraisseur

لكه دار { լէքէտար [դ] Արատաւորեալ. taché, souillé, maculé.

لكه لتمك { լէքէլէթմէք لكه‌لك լէքէլէմէք [ի] Արատաւորել. tacher,souiller.

لكه لنمك { լէքէլէնմէք [ի] Արատաւորիլ. être taché, souillé.

لمح { լէմհ [ա] Վայրկենական հայեցք մը նետել. jeter un coup d'œil passager.

لمحات { լէմհաթ* [ա] յհ. լմհի. pd. لمحه:

لمحه { լէմհա* [ա] Վայրկենական ակնարկ. un coup d'œil passager: لمحه البصر մի վայրկեան. un instant

لمز { լէմզ [ա] Այպանել, պարսաւել. blâmer.

لمس { լէմս [ա] 1. Շօշափումն attouchement 2. շօշափել. toucher.

لمسى { լէմսի [ա] Շօշափելի. tactile [էգ. لمسيه].

لمعات { լէմ'աթ* [ա] յհ. لمعه. pd. لمعه:

لمعان { լէմէ'ան [ա] Փայլիլ, փայլատակել, շողալ. briller, étinceler.

لمعه { լէմ'ա* [ա] Փայլ, փայլատակումն. éclat; étincellemet [յհ. لمعات].

لمؤلفه { լիմուէլլիֆիհի [ա] Հեղինակին է. cela appartient à l'auteur.

لم يزل { լէմյէզէլ [ա] Տե'ս لايزال : ى— ' ى— յաւիտենական .éternel.

لنفاوى { լէնֆավի [ա] Իժի. Աւշային. lymphatique [էգ. لنفاويه].

لنك { լէնկ [պ] Կաղ. boiteux: تيمور — Լէնկ-Թիմուր (որ էր կաղ). Tamerlan (qui était boiteux).

لنكر { լէնկէր [պ] Խարիսխ. ancre: انداز — խարսխած. mouillé.

لنكر { լէնկէր [ի] Պղնձէ մեծ պնակ. large assiette de cuivre.

لو { լէվ [ա] — و 1. Եւ եթէ même si 2. Թող թէ, դիցուք թէ. supposons que.

لواء { լիվա [ա] 1. Դրօշ. drapeau [յհ. الويه] 2. Տե'ս. voir سنجاق 3. կամ — مير կիսադասակի հրամանատար. général de brigade.

لواغ { լէվաղի* [ա] յհ. لاغيه. pd. لاغيه.

لوائم { լէվաիմ* [ա] ճէ. լէյմէ. pd. լէյմէ.

لواحق { լէվահիգ* [ա] 1. Յաւելուածք. appendices [եզ. لاحقه] 2. Յարակից մասունք. dépendances

لوازم { լէվազիմ لوازمات լէ-վազիմաթ* [ա] ճէ. لازمه. pd. لازمه : داڭرهسى — մատակարարութեան ճիւղ. section de l'intendance.

لواطه { լէվաթա* [ա] Արուագիտութիւն. sodomie.

لواش { լէվաւ[ղ] Լօշ, շօթ. pain de pourceau

لوام { լէվվամ[ա] Միշտ յանդիմանող. qui reproche toujours [لوم էն]. — نفس խղճի խայթ. remords de conscience.

لوامع { լէվամի՛* [ա] ճէ. لامعه. pd. لامعه.

لوپ { լօփ [բ] Խոշորկեկ կտոր gros morceau

لوپهداق { լօփադաք [բ] Յանկարծուստ. brusquement. tout à coup.

لوث { լէվս [ա] Պղծութիւն saleté.

لوجه { լօճա [է] Օթեակ. loge.

لوح { լէվհ [ա]. Տախտակ, թիթեղ. planche, table, plaque [ճէ. الواح]. — محفوظ երկնային տեղան ուր են արձանագրեալ աստուածային տնօրինութիւնք. table au ciel, sur laquelle sont inscrits les arrêts de Dieu.

لوحه { լէվհա*[ա] 1. Տախտակ. planche, table 2. Շրջանականաւոր տախտակ որոյ վրայ կայ արձանագրութիւն մը. tablette encadrée sur laquelle se trouve une inscription.

لودوس { լօտօս [բ] Հարաւային հողմ. vent du sud : لى — հարաւային հողմի դէմ դանուած. exposé au vent du sud.

لودوسلامق { լօտօսլամագ [բ] Հարաւային հողմ փչել. souffler du côté du sud.

لوز { լէվզ لوزه լէվզէ*[ա] 1. Նուշ. amende 2. անգօ. Նշիկ. amygdale.

لوزتان { լէվզէթան* [ա] Երկու նշիկներ. deux amygdales [եզ. لوزه].

لوسترو { լուսթրօ لوستره լուսթրէ [է] Կօշկաց փայլեցուցիչ. cirage: جى— կօշիկ ներկող, փայլեցնող. décrotteur.

لوط { Լութ [ա] Ղովտ. Loth : — بحر Մեռեալ ծով. la mer Morte.

لوطى { Լութի [ա] Սոդոմա-կան. sodomite.

لوقانده / لوقنطه { Լօգանտա [է] 1. Պանդոկ auberge 2. Ճաշարան salle à manger : جى — պանդոկապետ. aubergiste, hôtelier.

لوك { Լօք [ը] Գոմի խէժ, զմուռ. laque.

لؤلؤ { Լուլու, Լիւլիւ [ա] Մարգարիտ. perle [յգ. لآل ، لآلی].

لوله { Լիւլէ [գ] 1. Ծորակ. robinet 2. Ծխա-փողի գլխաւորան. tête de pipe.

لوم { Լէվմ [ա] 1. Յանդի-մանութիւն. reproche 2. Յանդիմանել. reprocher, réprimander.

لون { Լէվն [ա] Գոյն. couleur [յգ. الوان].

لونجه { Լօնճա. Արուեստա-ւորաց գլխաւորնե-րու ժողով. assemblée des chefs des artisans [Իտալ. է. լօճիա բառէն].

لوند { Լէվէնտ [ա] 1. Կա-մաւոր զինուոր. soldat volontaire [յգ. لوندان] 2. Այր սիգաճեմ. homme qui marche d'un pas fier : انه — روش սիգաճեմ գնացք. démarche majestueuse.

لويف { Լէ-վէյֆ [ա] Նրբա-դիզ. fibrille.

له { Լէհ [ա] 1. Անոր համար. pour lui 2. ի նպաստ. en faveur de.

له { Լէհ [թ] 1. Լեհաստան. Pologne 2. Լեհացի polonaise.

لهات { Լէհաթ* [ա] անգան. Լեզուակ. luette.

لهب { Լէհէպ [ա] Բոց. flamme.

لهجه { Լէհճէ*[ա] 1. Լեզու langage 2. Բա-ռարան. dictionnaire 3. [թ] Լեհերէն. langue polonaise.

لهذا { Լիհազա [ա] Անոր հա-մար.c'est pour cela

لهلى { Լէհլի [թ] Լեհացի. polonaise.

لهملك، لهم { Տե՛ս. voir لهيلمك، لهيم.

لهو { Լէհվ [ա] Խաղ, զբօ-սանք, jeu, amusement [յգ. الهويات].

لهيب { Լէհիպ [ա] Բոց. flamme.

لهيم { Լէհիմ. Մածուցում, կցում. soudure. [Իտալ. ա. لحم էն]. لى — անա-գալ մածուցեալ. soudé.

لهيملمك { Լէհիմլէմէք[թ]Մա-ծուցանել(անա-

դաւ), կցել. souder.

لياقت { լեագաթ* [ա] Արժանաւորութիւն. mérite, dignité.

ليال { լեյալ ليالى լեյալի* [ա] Գիշերներ. nuits. [Եզ. ليل].

ليت { լէյթէ [ա] Երանի թէ. plût à Dieu.

ليث { լէյս [ա] Առիւծ. lion.

ليرا، ليره { լիրա [է] Ոսկեդրամ, ոսկի. livre, monnaie d'or.

ليس { լիս [պ] Լզող. qui lèche.

ليطوغرافيا { լիթօղրաֆիա [է] Վիմագրութիւն. lithographie.

ليف { լիֆ [ա] 1. Մանրամանր թել. filament [Յգ. الياف] 2. Նեարդ. fibre.

ليفى { լիֆի [ա] Նեարդային. fibreux [Եգ. ليفيه].

ليقه { լիգա [թ] Կաղամարի մետաքս. filocelle.

ليك լիք, لكن լիքին [պ] Բայց, սակայն. mais, cependant.

ليل { լէյլ [ա] Գիշեր. nuit [Յգ. ليالى ، ليال].

ليلا { լէյլա* [ա] Աղջամուղջ գիշեր. nuit obscure

ليلاً { լէյլէն [ա] Գիշերուան de nuit.

ليلاق { լէյլագ [թ] Եղրեւանի. lilas.

ليله { լէյլէ* [ա] Գիշեր. nuit.

ليلى { լէյլի [ա] 1. Գիշերային. nocturne 2. Գիշերօթիկ. interne.

ليمان { լիման [յ] Նաւահանգիստ. port, rade.

ليمون { լիմօն [յ] Լիմոն. citron: ى— Լիմոնագոյն. citrin.

ليموناطه { լիմօնադա [թ] Լիմոնջուր. limonade: جى— Զովարար ըմպելեաց վաճառող. limonadier.

ليمونيت { լիմօնէյթի* [ա] Լիմոնատ. citrate.

لين { լէյին [ա] 1. Կակուղ. mou [Եգ. لينه] 2. Մեղմ. doux, tempéré.

لينت { լինէթ* [ա] 1. Կակղութիւն. mollesse 2. Մեղմութիւն. adoucissement.

لينك { լինք [թ] Ընդարձակ դընաց երիվարի. trot

م

م { Գմ. Քսանը եօթներորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-septième lettre de l'alphabet ottoman

ماء { մա' [ա] 1. Ջուր. eau [յգ. میاه] 2. Հեղուկ, օշարակ. liqueur, suc: Ա...յ. تداوی بالماء ջրաբուժութիւն. hydrothérapie. ماء زرین — ա... կին լուծող ջուր, արքայաջուր. eau régale.

مآت،مئات { Գար* [ա] 1. Հարիւրք cents [եզ. مائه] 2. Խուռն. Հարիւրաւորք. centaines.

مائده { մաիտէ*[ա] Զարդարուած սեղան. table servie [յգ. موائد].

مائع { մաի' [ա] Հեղուկ. liquide [եգ. مائعه].

مائعیت { մաի'իյէթի*[ա] Լոյծ և խաղաց բնութիւն. liquidité.

مائل { մաիլ [ա] 1. Հակած. incliné [ميل էն] [եգ. مائله] 2. Միտող. qui tend vers 3. Յօժար, Հակամէտ. disposé, porté à 4. Սիրահարեալ. épris de 5. Եղերաձկողմանակի, շեղ. oblique.

مائلیت { մաիլիյէթի* [ա] Շեղութիւն. obliquité.

مائه { Մէ*[ա] Հարիւր. cent [յգ. مئات ، مآت].

مائی { մաի [ա] 1. Ջրագոյն, երկնագոյն. de couleur d'eau. azuré [ماء էն] [եգ. مائیه] [ուղ. մայի] 2. Գէմ. Ջրջրուկ. aqueux 3. Ջրաւոր. aquatique 4. Բնա. Ջրաբաշխական hydraulique.

مائیت { մաիյէթի* [ա] Գէմ. Ջրատ. hydrate: — کبریت ծծմբաջրատ. hydrosulfate.

مآب { Մէ'ապ [ա] Ապաստան refuge: — مروت Մարդասէր. charitable.

ماباقی { մապաքը [ա] Մնացեալ, մնացորդ. ce qui reste, restant, reste.

مابعد { մապա'տ [ա] 1. Հետեւող, յաջորդ. suivant 2. Շարունակութիւն. suite 3. Անմիջապէս յետոյ. immédiatement après.

ماية { մայէհի [ա] 1. Ո՞րով է. de quoi est 2. Առարկայ, պատճառ. objet, cause: النجات — փրկարար. salutaire, ce qui sauve.

ماين { մայէյն* [ա] 1. Ան- ջրպետ, միջոց. intervalle, espace 2. Մէջ. entre 3. Առանձնացպալա- տան. partie du sérail réaervée aux hommes 4. Պալատ. palais.

مابينجى { մաբէյնճի [թ] Սե- նեկապան արքայի chambellan.

مات { մաթ [պ] Ճատրակի խաղին մէջ արքա- յին պաշարուիլը. mat: ا — յաղթել. vaincre. զարմա- ցնել. faire étonner.

ماتقدم { մաթիգատտէմ [ա] Անց- եալ. passé.

ماتم { մաթէմ [պ] Սուգ. deuil ی — ، زده — սգաւոր qui est en deuil.

ماتين { միէթէյն* [ա] Երկու հարիւր deux cents

ماتيه { մաթիէ [թ] Կեղանք. fistule.

مآثر { մէ'աթիր* [ա] յգ. մաթրէ. pd. مأثره.

مأثره { մէ'սէրէ* [ա] 1. Յի- շատակ. monument [յգ. مآثر] 2. Նշան. marque 3. Յիշատակելի գործ. fait, action mémorable.

مأثور { մէ'սուր [ա] Աւան- դական, յիշատակ եղածtransmis à la postérité

ماجد { մաճիտ [ա] Փառա- ւոր, պանծալի. il- lustre, glorieux [مجد էն].

ماجرا { մաճէրա [ա] Եղե- լութիւն. fait.

مأجوج { մէ'ճուճ [ա] Մագոգ (Հոկայ). Magog.

مأجور { մէ'ճուր [ա] 1. Վարձ- եալ. loué [اجرت էն] [յգ. مأجورات] 2. Վար- ձատրեալ. rétribué [اجر էն].

ماجونه { մաճունա [է] Թեւ- նաքարձ մեծ մե- քենայ. grue.

ماحصل { մահասըլ [ա] 1. Ի գոյ եղած. existant 2. Արդիւնք. pro- duit, résultat.

ماحضر { մահազըր [ա] Ինչ որ պատրաստ է. tout ce qui est prêt.

ماحى { մահի [ա] Ջնջող. qui efface, annihile [محو էն] [յգ. ماحيه].

ماخات { մախաթ [ա] 1. Հե- րիւն. poinçon 2. Ողորկիչ գործի. polissoir.

مأخذ { մէ'խէզ [ա] 1. Թան մը քաղելու տեղ.

աղբիւր . lieu où l'on tire qc. • source [اخذ էն] [ժգ. مآخذ] 2. մէմ. ըմպանաման . récipient.

مآخذ { մէախիզ* [–] ժգ. اخذلر. pd. مأخذ.

مأخوذ { մէխուզ [–] Առնը-ւած, առած. pris, reçu [اخذ էն] [ժգ. مأخوذات] ։

مادام { մատամ [–] կամ ک— քանի որ. բում ս-րում: puisque, attendu que.

مادام { մատամ مادامه [է] Տի-կին. madame.

مادح { մատիհ [–] Գովող . qui loue [مدح էն]։

مادر { մատէր [դ] Մայր . mère [ժգ. مادران]։

مادرانه { մատէրանէ [դ] 1. Մայրական. maternel 2. Մօր պէս, մայրա-բար. maternellement.

مادرزاد { մատէրզատ [դ] 1. Մայրածին. maternel 2. Ընդածին. inné.

مادری { մատէրի [դ] Մայ-րական. maternel

مادون { մատուն [–] 1. Բանէ մը վար եղող. ce qui est au dessous de qc. 2. Ստորադաս. subalterne 3. Ստորին. inférieur, bas.

ماده { մատէ [դ] Մատակ . femelle.

ماده { մատտէ*[–] 1. Հիւթ. essence 2. Նիւթ, առարկայ. matière, objet [ժգ. مواد] 3. Խնդիր, գործ. sujet, affaire 4. Յօդուած. article 5. Թարախ. pus 6. Առնի. verge.

مادةً { մատտէթէն* [–] Նիւ-թապէս. matériel-lement.

مادی { մատտի [–] Նիւթա-կան. matériel [էէ. مادیه] [ժգ. مادیات]։

مأذون { մէ'զուն [–] 1. Ար-տօնեալ. autorisé [اذن էն] 2. Վկայեալ. diplomé

مأذوناً { մէ'զունէն [–] Ար-ձակուրդով . en congé.

مأذونیت { մէ'զունիյէթ* [–] 1. Արտօնու-թիւն. autorisation 2. Ար-ձակուրդ. congé.

مار { մար [դ] Օձ. serpent [ժգ. ماران]։

مار { մառ [–] 1. Անցնող, անցած. qui passe, passé [مرور էն] 2. Անցորդ. passant [ժգ. مارین]։ الذکر —' البیان — վերոյիշեալ. sus-dit, susmentionné.

مارانغوز { մարանգօզ [է] Ա-տաղձագործ. menuisier: لق— ատաղձա-

գործութիւն. menuiserie.

مآرب { մէ-արիպ* [-] ջմ. մարիպ ի. pd. مأربه ;

مأربه { մ'էրէպէ* [-] 1. Պէտք. nécessité [ջմ. مآرب] 2. Իղձ. souhait.

ماربوج { մարփուչ ماربیچ մար-փէչ. Երկայն խողովակ կլկլակի. long tuyau de narguilé [Թուր. ماریوش էն]

مارت { մարթ [թ] Մարտ. Mars.

مارتی { մարթը [թ] Ծովա-ճայ. mouette.

مارده { մարտա [թ] 1. Սակարկեալ գնէն զատ պահանջուած գումար. somme exigée en dehors du prix convenu 2. Խոտան վաճառք. vile marchandise.

مارس { մարս [թ] Կրկին յաղթութիւն. (Նարդախաղու). double gain (au jeu de trictrac).

مارصیق { մարսըք [թ] Կիսափայտ, մխացող ածուխ. fumeron.

مارن { մարըն [-] Կռելի. malléable.

مارول { մարուլ [թ] Հազար (բոյս). laitue.

ماریه { մարիյէ [թ] Մաքի. brebis.

مازریون { մազրիյուն [-] Թիթիմալ որ ա-

Նուշահոտ ատամնիկ մ'է. thym.

ماسارقه { մասարիգա [ա] Միջընդերք. mésentère.

ماساریقی { մասարիգի [-] Միջընդերքային. mésentèrique [էգ. ماساریقیه].

ماسبق { մասէպագ [-] Անցեալ. passé.

ماستیقه { մասթիգա [ա] 1. Մաստաքէ. mastic 2. Մաստաքէով խառն օղի. eau de vie chargée de mastic.

ماسك { մասիք [-] 1. Ամուր բռնող. qui retient fort. [مسك էն] [էգ. ماسکه].

ماسوا { մասիվա [-] Աստուծմէ ի զատ ամէն ինչ. աշխարհ. tout ce qui est hors de Dieu. monde.

ماسور { մ'էսուր [-] Գերի, գերեալ. captivé [اسارت էն] [ջմ. مأسورین].

ماشرابه { մաշրափա. Ըմպանակ. coupe [Թուր. مشربه էն].

ماشطه { մաշիթա* [-] Հարսը զարդարող կին. dame d'atour.

ماشه { մաշա [թ] Ունելի. pincettes.

ماشی { մաշի [-] Հետիոտն գնացող. qui mar-

che [معی تե՛ս] [յգ. ماشیه]։ — الاصابع մատնագնաց. digitigrade. — الطرفين առաջ և ետ գնացող, ոտնագնացող. amphisbène.

ماشیا { մաշիեն [―] Քայլելով. à pied.

ماشیه { մաշիե* [―] Դուար bétail [յգ. مواشی]։

ماصدق { մասատագ [―] 1. Հաստատող. ce qui prouve 2. Համապատասխան. ce qui correspond

ماصوره { մասուրա [ի] 1. Եղեգնիկ. petit roseau 2. Ճախարակ. bobine 3. Ջրի չափ մ'է. mesure d'eau.

ماصه { մասա [է] Սեղան. table.

ماصه { մասսա* [―] Ծծելու գործարան. suçoir.

ماضی { մազը, մազի [―] 1. Անցեալ. passé [յգ. ماضیه] 2. Բայ. կատարեալ. անցեալ. prétérit passé. شهودی — անցեալ որոշեալ. prétérit défini. نقلی — պատմական, անորոշ անցեալ prétérit indéfini.

ماعدا { մա՛ադա [―] ի զատ, բաց ի. hors de, excepté : سی — Մնացեալը. le reste.

ماعونه { մաունա [ի] Կաւուա (բեռնաբարձ նաւակ). gabare.

مافات { մաֆաթ [―] Գաղթած, կորուսած. manqué, perdu.

مافوق { մաֆէվգ [―] 1. Վեր եղող. ce qui est au-dessus 2. Վերադոյն. supérieur 3. Վեր. au dessus

مافى البال { մաֆիլ-պալ ([―] 1. Մտքի միտք

مافى الضمير { մաֆիզ-զամիր (եղածը. ce qu'on a au cœur 2. Թաքուն նպատակ. but caché.

مافیش { մաֆիշ Չկայ. il n'y en a pas [ռամկ. مافیه شی تե՛ս]։

ماقبل { մագապլ [―] 1. Առաջը գտնուած. ce qui précède 2. Առաջ. devant.

ماکر { մաքիր [―] Նենգաւոր. perfide [مکر տե՛ս]։

مأكل { մէ՛քէլ [―] 1. Ուտելու տեղ. lieu à manger 2. Կեր. pâture.

ماکنه { մաքինա [է] Մեքենայ. machine.

مأكول { մէ՛քուլ [―] 1. Կերուած, կերած mangé [اکل տե՛ս] [յգ. مأکولات] 2. Ուտեստ, ուտելիք. vivres, commestible.

ماكيان { *մաքեան* [ֆ] *Հաւ.* poule.

مآل { *մէ՜ալ* [ա] *Իմաստ, միտք.* sens, portée

مال { *մալ* [ա] 1. *Սեփականութիւն, ստացուածք, ինչք.* possession, biens [*ճմ.* اموال] 2. *Ապրանք, վաճառք.* marchandise 3. *Դրամ.* argent 4. *Հասոյթ.* revenu : *Ասոյ.* صندیغی — *մնտաւել գաւառական իշխանութեան.* caisse d'un province. بها — ى — *առած գին.* au prix d'achat. ا — *հոգ ընել.* se soucier.

مال { *մալ* [ֆ] *Քսող.* qui frotte.

مالا كلام { *մա լա քէլամ* [ա] 1. *Ըսելիք չկայ.* il n'y a rien à dire 2. *Ամենակատարեալ.* le plus parfait, complet.

مالامال { *մալամալ* [ֆ] *Լիուլի* tout plein.

مالانهايه { *մալանիհայէ* [ա] *Անվերջ.* infini.

مالا يعنى { *մալայա'նի* [ա] 1. *Անիմաստ, ունայն խօսք.* non-sens 2. *Անօգուտ բան, ունայնք.* frivolité, bagatelle.

مالدار { *մալտար* [ֆ] *Ընչաւէտ, հարուստ.* opulent, riche [*ճմ.* مالداران].

مالزمه، مالزم { *մալէզէմէ* [ա] *Ինչ որ պէտք է. պէտք.* nécessité.

مالك { *մալիք* [ա] *Տէր, ստացող.* maître, possesseur [تملك *էն*] [*ճմ.* مالكه].

مالكانه { *մալիքեանէ* [ֆ] 1. *Տէրական.* seigneurial 2. *Իբր տէր.* en maître 3. *Պայմանաւոր իրաւունք ստացման պետական կալուածոց.* droit conditionnel de possession sur des terres appartenant à l'État

مالكيت { *մալիքիյէթ* [ա] *Տէրութիւն, ստացողութիւն.* qualité de possesseur. possession.

مالنخوليا { *մալէնխուլիա* [յ] 1. *Սեւամաղձութիւն.* mélancolie 2. *Ցնորք.* illusion : وى — *սեւամաղձ.* mélancolique.

مألوف { *մէ'լուֆ* [ա] *Սովորեալ, ընտելացած.* habitué [الفت *էն*] [*ճմ.* مألوفه]

ماله { *մալէ* [ֆ] *Ծեփիչ որմնադրաց.* truelle de maçon.

مالى { *մալի* [ա] 1. *Դրամական.* financier 2. *Լեցուն, լի.* rempli, plein.

ماليخوليا { *մալիխուլիա* [յ] *Տե՛ս* voir مالنخوليا.

ماليه { մալիյէի* [ա] Դրամա-կան. financier: — نظارتی գանձային նախարարու-թիւն ministère des finances

مالك { մամլէք [ա] Ինչք, ստացուածք. tout ce qu'on possède. biens.

مأمن { մէ'մէն [ա] Ապահով տեղի. lieu sûr.

مأمور { մէ'մուր [ա] 1. Հրա-մայեալ. ordonné [امر էն] [յգ. مأموره] 2. Պաշ-տօնեայ, պաշտօնական. em-ployé, fonctionnaire [յգ. مأمورین]: — امور մէկու մը յանձնուած գործեր. affaires dont qn. est chargé. آ— պաշտօնով. en mission.

مأموريت { մէ'մուրիյէթ* [ա] 1. Պաշտօն. mis-sion, fonction 2. Պաշտօն, զբաղում: emploi.

مأمول { մէ'մուլ [ա] Յուսա-ցուած. espéré : ا — յուսալ. espérer.

مأمون { մէմուն [ա] Ապա-հով. sûr [امن էն]

مانجه { մանճա [է] Կերակուր mêts, aliment.

ماندال { մանտալ [թ] Փակա-ղակ. bourniquet.

ماندره { մանտրա [է] Գոմ, փարախ. bergerie

مانده { մանտա [թ] Գոմէշ. buffle.

مانده { մանտէ [պ] Մնացած. resté, demeuré.

مانطار { մանթար [թ] Սունկ. champignon.

مانع { մանի' [ա] 1. Արգիլ-ող. qui empêche [منع էն] [յգ. مانعه] 2. Արգելք empêchement [յգ. موانع].

مانعه { մանի'ա* [ա] Արգելք empêchement.

مانغال { մանղալ [թ] Կրակա-րան. brasier.

مانغر { մանղըր [թ] Դանգ, խեբեկէ. obole.

مانقفا { մանգաֆա [թ] 1. Թանձր գլուխ. grosse tête 2. Միշտ հարբուխ ունեցող (ձի). cheval sujet à un rhume chronique.

مانند { մանէնտ ماننده մանէնտէ [պ] Նման, հանգոյն semblable, pareil.

مانوره { մանէվրա [է] Շար-ժում զօրաց. Հը-նարք. manœuvre.

مأنوس { մէ'նուս [ա] 1. Սո-վորած. habitué [انسیت էն] [յգ. مأنوسه] 2. Սո-վորական. usuel.

مانى { մանի [թ] Երգ, տաղ. chanson.

مانيا { մանիա [յ] Խելայե-ղութիւն, մոլու-թիւն. manie.

مانیوله { մանիվէլա[է] Բռնա-կեղ. manivelle.

مأوا { մէ'վա[ա] Բնակարան. demeure.

ماورا { մավերա [ա] 1. Բա-նի մը ետևը եղած. ce qui est à la derrière de qc. 2. Ետև. derrière: — طبیعت բնազանցութիւն. métaphysique.

ماوقع { մավագը'ա [ա] Ինչ որ տեղի ունեցաւ. ce qui a eu lieu.

ماوی { մավի. Երկնագոյն, կապոյտ. azuré, bleu [բառը. ماوی էն]: مسی — կապուտաւուն. bleuâtre.

ماه { մահ [ղ] 1. Լուսին. lune 2. Ամիս. mois: — ب — ամեն ամիս. chaque mois. پیکر — رو ، — լուսանման. qui a un visage beau comme la lune.

ماهتاب { մահթապ [ղ] 1. Լուսնի լոյս. clair de lune 2. [բ.գ] Հեգնութիւն. moquerie: ا — հեգնել. ծաղրել. railler. se moquer.

ماهچه { մահչըք [ղ] Մահիկ. croissant.

ماهر { մահիր [ա] Ճարտար. habile [مهارت էն]:

ماهموز { մահմուզ [բ] 1. Խթան. éperon 2. Աքաղաղի ոտից կարթ. ergot de coq [մուզ. مهماز էն]: —لق խթել. éperonner.

ماهون { մահօն [բ] Մահոն. acajou.

ماهی { մահի [ղ] Ձուկ. poisson.

ماهیت { մահիյէթ* [ա] Էու-թիւն. essence.

ماهیه { մահիյէ [ղ] 1. Ամ-սական. par mois 2. Ամսական թոշակ. appointement mensuel.

مایاسیل { մայասըլ [բ] Թբ-թախտութիւն. ար-իւներթութիւն. hémorrhoïdes

مایخوش { մայխօշ [բ] Թթ-ուաշ. aigre-doux: —لق թթուաշութիւն saveur aigrelette.

مایس { մայըս [բ] Մայիս. Mai.

مایع { մայի' [ա] Տե'ս. voir مائع.

ماینا { մայնա [է] Դադար. cessation: ا — դադա-րեցնել. cesser.

مایوس { մէ'յուս [ա] Յու-սահատ. désespéré [یأس էն]: انه — յուսա-հատական, յուսահատօրէն. désespéré, désespérément.

مایوسیت { մէ'յուսիյէթ*[ա] Յուսահատու-թիւն. désespoir.

مایه { մայէ [ղ] 1. խմոր, հայս. levain 2. էութիւն, նիւթ. essence, matière 3. Դրամագլուխ, ժիւղբ. capital, fonds: — بد ... վատապզգի. de basse naissance. չար. vilain.

مایه‌دار { մայէտար [ղ] Ընչաւէտ. capitaliste

مایه‌لنمق { մայալընմագ [ն] խմոր. ըել. fermenter.

مباح { մուպահ [ա] Ներելի, օրինի ոչ հակառակ. permis, licite [اباحه էն] [էփ. مباحه] [յփ. مباحات] :

مباحث { մուպահիս* [ա] յփ. مبحث ի. pd. مبحث :

مباحثات { մուպահասաթ* [ա] յփ. مباحثه ի. pd. مباحثه

مباحثه { մուպահասէ* [ա] 1. Վիճաբանութիւն. discussion [յփ. مباحثات] 2. Վիճաբանիլ. discuter.

مبادا { մապատա [ղ] Աստուած մի արասցէ. à Dieu ne plaise.

مبادر { մուպատիր [ա] Փութացող. qui s'empresse [مبادرت էն] :

مبادرت { մուպատէրէթ* [ա] Տե՛ս voir ابتدار

مبادله { մուպատէլէ* [ա] 1. Փոխանակութիւն. échange [بدل էն] 2. Փոխանակել. échanger.

مبادی { մապատի* [ա] յփ. مبدا ի. pd. مبدا :

مبارز { մուպարիզ [ա] 1. Պատերազմիկ. guerrier [مبارزه էն] 2. Ըմբիշ, ախոյեան. champion.

مبارزه { մուպարէզէ* [ա] 1. Ըմբշամարտութիւն. lutte [յփ. مبارزات] 2. Մրցում. rivalité.

مبارك { մուպարէք [ա] Օրհնեալ. béni.

مباشر { մուպաշիր [ա] 1. Ձեռնարկող. qui entreprend [مباشرت էն] 2. Թարգման. huissier.

مباشرت { մուպաշէրէթ* [ա] 1. Ձեռնարկել. entreprendre 2. Թարգմանութիւն. charge d'un huissier.

مباعدت { մուպա'ատէթ* [ա] 1. Իրարմէ հեռու կենալ. s'éloigner l'un de l'autre [بعد էն] 2. Հեռի կենալ. s'abstenir.

مبالات { մուպալաթ* [ա] 1. Հոգ ընել. se soucier 2. Հոգ. souci.

مبالغ { մապալիղ* [ա] Գումարներ. sommes.

مبالغه { մուպալաղա* [ա] 1. Չափազանցութիւն. exagération, excès 2. Չափազանցել. exagérer.

مبانى { Գ-դ-նի* [-] Յգ. մբնի. pd. مبنى ։

مباهات { Գ-դ-հ-թ* [-] 1. Պարծանք, պատիւ. gloire, honneur 2. Պարծիլ. se vanter.

مباهى { Գ-դ-հի [-] Պարծող.qui se vante.

مبايعات { Գ-դ-յի-'-թ* [-] Գնումներ achats

مبايعه { Գ-դ-յի-'-* [-] 1. Գնել, ծախու առնել. acheter 2. Գնում. achat [Յգ. مبايعات]։ — ـجى Մանրուք արծաթ և ոսկի գնող. qui achète des menuailles d'argent et d'or.

مباين { Գ-դ-յին[-] Հակառակ, հակասական. contradictoire, contraire [مباينت էն] [Իգ. مباينه]։

مباينت { Գ-դ-յինեթ*[-] 1. Անջատում. séparation 2. Հակասութիւն. contraste 3. Անհամաձայնութիւն. divergence.

مبتدا { Գ-դթեդ- [-] 1. Սկսուած. commencé [ابتداء էն] 2. Սկիզբ. début 3. Քեր. Ենթակայ. sujet [Հոմ. خبر]։

مبتدى { Գ-դթեդի [-] 1. Նոր սկսող. nouveau commençant [ابتداء էն] [Յգ. مبتديان] 2. Նորեկ. novice

مبتذل { Գ-դթեզել[-] Անշքացած, առարկայած, գինը կորած. qui a perdu son éclat, avili, déprécié [ابتذال էն]։

مبتسم { Գ-դթեսիմ[-] Ժպտող. riant du bout des lèvres [ابتسام էն]։

مبتغا { Գ-դթեղա [-] 1. Չերմապէս փափաքելի. désiré ardemment [ابتغا էն] 2. Ջերմ փափաք. vif désir.

مبتلا { Գ-դթելա [-] 1. Ենթակայ, կրած. sujet, éprouvé [ابتلا էն] 2. Անձնատուր եղած. adonné.

مبنى { Գ-դինի [-] Հիմնուած. fondé.

مبتهج { Գ-դթեհիճ[-] Ուրախ, զուարթ. réjoui, gai [ابتهاج էն]։

مبثوث { Գ-դսուս[-]Տարածուած. répandu.

مبجل { Գ-դեճճել [-] 1. Մեծարող. vénérant [تبجيل էն] 2. Գ-դեճճել. Մեծարեալ. vénéré.

مبحث { Գ-դհաս [-] 1. Խօսք, ճառ. propos, traité, discours [بحث էն] [Յգ. مباحث] 2. Նիւթ. sujet : Ա-յ. العين — ակնաբանութիւն. ophthalmolo-

gie. الخیل — ձիաբանութիւն. hippologie. البیض — Հաւկիթաբանութիւն. ovologie. البشر — Մարդաբանութիւն. anthropologie. استخراج — المادن Մետաղաբանութիւն. métallurgie.

مبحوث { Մէպհուս [—] ա. Խօսուած. parlé [بحث ԷՆ] [ԷՖ. مبحوثه] Բ. Յիշեալ. susdit: عنه — Խօսքի նիւթ եղող. en question.

مبخر { Մուպախխիր [—] ա. Խնկող. qui encense Բ. Մուպախխար. Խնկուած. encensé.

مبدأ { Մէպտէ՛ [—] ա. Սկսելու տեղ կամ ժամանակ. lieu ou temps de commencer [بدأ ԷՆ] [ՋԷ. مبادی] Բ. Սկիզբ. commencement Գ. Սկզբունք. principe.

مبدع { Մուպտի՛ [—] ա. Հնարող. inventeur [ابداع ԷՆ] Բ. Ստեղծող. créateur Գ. Նորաձեւիչ. novateur.

مبدل { Մուպէտտիլ [—] ա. Փոխող. qui change [تبدیل ԷՆ] Բ. Մուպէտտէլ. Փոխուած. changé [ԷՖ. مبدله].

مبذول { Մէպզուլ [—] ա. Առատօրէն տրուած, շռայլուած. prodigué [بذل ԷՆ] [ԷՖ. مبذوله] Բ. Առատ. abondant.

مبذولیت { Մէպզուլիյէթ* [—] Առատութիւն. abondance.

مبرا { Մուպէրրա [—] Ազատ. exempt [تبرئه ԷՆ].

مبرات { Մէպէրրաթ* [—] Բարեգործական արարք, հաստատութիւնք. bienfaisances. fondations pieuses [ՋԷ. مبره].

مبره { Մէպէրրէ* [—] Բարեգործութիւն. bienfaisance [ՋԷ. مبرات].

مبرد { Մէպրէտ [—] ա. Խարտոց. lime Բ. Մուպէրրիտ. Ցրտացնող. refroidissant [تبرید ԷՆ] [ԷՖ. مبرده] Գ. Ցրտարան. réfrigérant.

مبرز { Մուպրէզ [—] ա. Ցուցուած. montré [ابراز ԷՆ] [ԷՖ. مبرزه] Բ. Մուպրիզ. Ցուցնող. celui qui montre.

مبرم { Մուպրիմ [—] Ստիպողական. urgent. [ابرام ԷՆ] [ԷՖ. مبرمه].

مبرور { Մէպրուր [—] Վարձատրական, փոխարինական. rémunératoire [بر ԷՆ] [ԷՖ. مبروره].

مبرهن { Մուպէրհէն [—] Ապացուցեալ. prouvé, démontré [برهان ԷՆ] [ԷՖ. مبرهنه]

مبسوط { մըպսուդ [ս] 1. Սփռուած. étendu [بسط էն] [էֆ. مبسوطه] 2. Ընդարձակուած. dilaté 3. Գարգուած, մանրամասն յայտնուած. exposé en détail: — ضمه ile կամ o հընչուած եօթրէ. entré prononcé (eu) ou (o). ثلثه مفرده قاعده‌سی — երեք պարզ սեռի թնդիրներու կանոն. règle de trois simple directe. اً— պարզ կերպիւ. simplement.

مبشر { մըպէշշիր [ս] 1. Աւետող. qui donne une bonne nouvelle [تبشير էն] [էֆ. مبشره] 2. մըպէշշէր. Աւետեալ. reçu une bonne nouvelle.

مبشوش { մըպշուշ [ս] Զըւարթադէմ. riant, gai [بشاشت էն].

مبصر { մըպասսըր [ս] 1. Հսկող. surveillant [تبصير էն] [ջֆ. مبصران] 2. Արթուն. vigilant: انه— արթնութեամբ. avec vigilance.

مبضع { մըպզա' [ս] Նշտարակ lancette.

مبطل { մուպտիլ [ս] Եղծանող, Լուծող. annulant, répudiant [ابطال էն].

مبعد { մըպ'իտ [ս] 1. Հեռացնող. qui éloigne [تبعيد էն] [էֆ. مبعده] 2. մըպ'իտ. Զատեցող. abducteur. عن المركز — կեդրոնախոյս. centrifuge.

مبعوث { մըպ'ուս [ս] 1. Ղրկուած. envoyé [بعث էն] [էֆ. مبعوثه] [ջֆ. مبعوثان] 2. Պատուիրակ, պատգամաւոր, երեսփոխան. délégué, député: هیئت — պատգամաւորութիւն. délégation. députation.

مبغوض { մըպղուզ [ս] Ատելի. détesté.

مبلغ { մըպլէղ [ս] 1. Գումար. somme [ջֆ. مبالغ] 2. մըպէլլիղ, մըպէլլէղ Հաղորդող. qui communique

مبنا { մըպնա [ս] 1. Շէնք, շինուածք. construction [بناء էն] [ջֆ. مبانی] 2. Հիմ. fondement.

مبنی { մըպնի [ս] 1. Շինուած, Հիմնուած. bati, fondé [بناء էն] [էֆ. مبنیه] 2. [ի. գ.] Համար, պատճառաւ. à cause de.

مبول { մըպէվվիլ [ս] Միզեցուցիչ. diurétique [تبويل էն] [էֆ. مبوله].

مبهج { մըպհիճ, մըպհիճ [ս] Բերկրարար. réjouissant [ابهاج تبهيج էն] [էֆ. مبهجه]

مبهم { մուպհէմ [ա] Անորոշ, մթին. vague, obscur [ابهام էն] [ճմ. مبهمه] ❷. — ضمیر Թէր. Անորոշ դերանուն. pronom indéfini [յգ. مبهمات] ❸. մուպհիմ. Խաւարեցուցող. qui rend obscur.

مبهوت { մապհութ [ա] Ապշած, զարմացած. étonné [بهت էն].

مبيت { մապիթ [ա] Իջեւանարան, իջեւան. logis.

مبيض { մուպէյյիզ [ա] ❶. Մաքուր գրող, ընդօրինակող. qui met au net. copiste [تبييض էն] ❷. մուպէյյէզ. Մաքուրը գրուած. mis au net [ճմ. مبيضه].

مبيض { մապիզ [ա] Ձուարան, ձկնամարան. ovaire [بيضه էն].

مبين { մուպին [ա] ❶. Յայտարար, որոշիչ. démonstratif, distinctif [ابانه էն] ❷. Յայտնի. évident.

مبين { մուպէյյին [ա] ❶. Յայտնող, ծանուցանող. qui dénote, indique [تبيين էն] [ճմ. مبينه] ❷. մուպէյյէն. Յայտնուեալ. rendu clair.

متابعت { մութապաաթ* [ա] Հետեւիլ. suivre.

متأثر { մութէէսսիր [ա] ❶. Ազդուած, յուզուած. impressionné, affecté [تأثر էն] [ճմ. متأثره] ❷. Վշտացած. affligé: — اولمق Վշտանալ. affligé. — اولمق وفات ا Բանի մը հետեւանքէն մեռնիլ. mourir des effets de qc.

متأخر { մութէէխխիր [ա] Յետնորդ, յետամնաց. dernier, qui est en arrière [تأخر էն]: — ين Արդիք. les modernes, actuels.

متأدب { մութէէտտիպ [ա] Քաղաքավար. poli: — انه Քաղաքավարութեամբ. poliment.

متأذى { մութէէզզի [ա] Նեղուած. vexé, gêné [تأذى էն]. — اولمق Նեղուիլ. être gêné, vexé.

متاركه { մութարէքէ* [ա] Զինադադար. armistice [ترك էն].

متأسف { մութէէսսիֆ [ա] Ցաւող. qui regrette [تأسف էն] [ճմ. متأسفه]. — اولمق Ցաւիլ. se regretter.

متاع { մէթաա [ա] Վաճառք, ապրանք. marchandise, article [յգ. امتعه].

متاعب { մէթաաիպ* [ա] յգ. متعبه. pd. متعبه.

متألم { մութէէլլիմ [ա] Վշտահար. affligé [الم էն] — اولمق Վշտանալ. s'affliger.

متاليك { Մէթալիք [է] Արծաթապատ պղինձ դրամ. monnaie de cuivre couvert d'argent.

متأمل { Մութէէմմէլ [ա] 1. Մտածող. qui médite [تأمل էն] 2. Մութէէմմէլ. Մտածուած. médité.

متانت { Մէթանէթ* [ա] Հաստատութիւն, ամրութիւն. fermeté.

متأنى { Մութէէննի [ա] 1. Լրջօրէն գործող. qui agit avec sang froid [تأنى էն] 2. Համբերատար. longanime : ايله — լրջօրէն. avec sang froid.

متأهل { Մութէէհհիլ [ա] Ամուսնացեալ. marié [تأهل էն].

متأيد { Մութէէյյէտ [ա] Հաստատուած. confirmé, ratifié [تأيد էն].

متبادر { Մութէպատիր [ա] Փութացող. qui se hâte [تبادر էն].

متبادل { Մութէպատիլ [ա] 1. Փոփոխակի. alternatif [تبادل էն] [իգ. متبادله] 2. Երկր. Փոփոխ. alterne.

متباعد { Մութէպաէ'իտ [ա] 1. Հեռացած, հեռի. éloigné [تباعد էն] 2. Երկր. Տարամէտ. divergent.

متباق { Մութէպաքի [ա] Մնացեալ. restant [تباق էն] [իգ. متباقيه].

متباكى { Մութէպաքի [ա] Լալ ձեւացնող. qui fait semblant de pleurer.

متباين { Մութ... [ա] 1. Անջատ. séparé [تباين էն] 2. Հակառակ. contraire.

متبحر { Մութէպահհիր [ա] Ծովացեալ, խորահմուտ. approfondi, érudit [تبحر էն] [յգ. متبحرين].

متبخر { Մութէպախխիր [ա] Շոգիացեալ. évaporé [تبخر էն].

متبدل { Մութէպէտտիլ [ա] Փոխուած. altéré, changé [تبدل էն] [իգ. متبدله].

متبرع { Մութէպէրրի' [ա] Նուիրող. qui offre.

متبرك { Մութէպէրրիք+[ա] Օրհնութիւն ստացած qui a reçu la bénédiction.

متبسم { Մութէպէսսիմ [ա] Ժպտող. souriant [تبسم էն] [իգ. متبسمه].

متبصبص { Մութէպասպիս [ա] Շնթող, սու-տակապաշտ. adulateur.

متبصر { Մութէպասսիր [ա] Հեռատես, խոհեմ, արթուն. clairvoyant, pru-

dent, vigilant [تبصر էն]: —انه խոհեմաբար. prudemment.

متبع { մ-թթէպպի՛ [—] Հետեւող. qui suit [اتباع էն]

متبنى { մ-թէպէննէ [—] Որդեգիր. fils adoptif.

متبوع { մթպու—՛ [—] **1.** Հետեւելի. suivi [تبع էն] [էգ. متبوعه] **2.** Հպատակելու. à qui l'on est sujet **3.** Վեհապետ. souverain.

متبوعيت { մթպու—՛իյյէթ [—] Վեհապետութիւն. souveraineté.

متبين { մ-թէպէյյին [—] Հաստատուած, յայտնի prouvé, évident [تبين էն]:

متابع { մ-թէթապի՛ [—] Մի զմիոյ կնի, անընդհատ. consécutif [تابع էն] [էգ. متابعه]: —اً հետզհետէ successivement.

متالى { մ-թէթալի [—] Տե՛ս voir متابع:

متتبع { մ-թէթէպպի՛ [—] Հետազօտող, խուզարկու. investigateur [تتبع էն]:

متتوج { մ-թէթէվվիճ [—] Թագադիր եղած. couronné.

متجادل { մ-թէճատիլ [—] Կռուող, մրցաստող. querelleur.

متجاسر { մ-թէճասիր [—] **1.** Համարձակած, յանդգնած. qui a eu la liberté, l'audace [تجاسر էն] **2.** Հեղինակ ու է չարեաց. auteur de quelque délit.

متجانب { մ-թէճանիպ [—] Խուսափող. qui évite, échappe.

متجانس { մ-թէճանիս [—] Համացեղ, համասեռ. homogène [تجانس էն]:

متجاور { մ-թէճավիր [—] Դրացի. voisin.

متجاوز { մ-թէճավիզ [—] **1.** Անցնող. qui franchit, dépasse [تجاوز էն] **2.** Անցուկ, աւելի. dépassant, plus de.

متجاهل { մ-թէճահիլ [—] Անգէտ ձեւացող qui feint d'être ignorant.

متجبر { մ-թէճէպպիր [—] **1.** Ամբարտաւան. arrogant [تجبر էն] **2.** Բռնաւոր. tyran.

متجدد { մ-թէճէտտիտ [—] Նորոգուող, նորոգուած. renouvellé [تجدد էն]:

متجزئ { մ-թէճէզզի՛ [—] Մասանց բաժանուող. qui se divise en parties [تجزئ էն].

متجسس { մ-թէճէսսիս [—] Լրտեսող, գիտող. qui épie [تجسس էն]:

متجعد { Մ-թէճա՛՛էտ [ա] Գանգուր. frisé.

متجسم { Մ-թէճէսսիմ [ա] Մարմնացած per-sonnifié [تجسم էն]։

متجلى { Մ-թէճէլլի [ա] Ե-րեւցած, ակներեւ. apparu, évident [تجلى էն]։

متجمد { Մ-թէճէմմիտ [ա] Սա-ռած. gelé.

متجمع { Մ-թէճէմմի՛ [ա] Հաւաքուած, խմ-բուած. rassemblé, réuni.

متجنن { Մ-թէճէննին [ա] Ցի-մար. fou [تجنن էն]

متجوز { Մ-թէճէվվիզ [ա] Պատշաճ նկատող qui regarde convenable.

متحاب { Մ-թէհապպ [ա] Զի-րար սիրող, բա-րեկամ. qui s'aiment mutuellement. ami [էֆ. متحابه]։

متحاسد { Մ-թէհասիտ [ա] Իրարու նախան-ձող. jaloux entre eux.

متحاشى { Մ-թէհաշի [ա] Զգուշաւոր, բզ-գուշ. qui se garde. réservé.

متحتم { Մ-թէհաթթիմ [ա] Ան-հրաժեշտ, հարկա-ւոր. indispensable, nécessaire [تحتم էն]։

متحثر { Մ-թէհասսիր [ա] Թիժ. Թանձրացուցիչ. coagulant.

متحجر { Մ-թէհաճճիր [ա] Քարացեալ. pé-trifié [تحجر էն] [էֆ. متحجره]։

متحد { Մ-թթահիտ [ա] 1. Միացեալ. uni [اتحاد էն] [էֆ. متحده] 2. Հա-մամիտ. d'accord: — միա-ձայնութեամբ à l'unanimité

متحدث { Մ-թէհատտիս [ա] Յառաջ եկած, ծագած. résulté, survenu, surgi [تحدث էն]։

متحذر { Մ-թէհազզիր [ա] Զգուշաւոր, բզ-գուշ. qui se garde, réservé.

متحرك { Մ-թէհարրիք [ա] 1. Շարժուն. mo-bile [تحرك էն] [էֆ. متحركه] 2. Քեր. Ձայնանիշ ունեցող. qui porte une signe phonique.

متحزن { Մ-թէհազզին [ա] Տրտմած attristé

متحسر { Մ-թէհասսիր [ա] Կարօտագին. qui soupire après [تحسر էն] [էֆ. متحسره

متحشد { Մ-թէհաշշիտ [ա] Համախմբեալ, կեդրոնացեալ. rassemblé, concentré [تحشد էն] [էֆ. متحشده]

متحصل { Մ-թէհասսիլ [ա] Յառաջ եկած, գոյացած. produit [تحصل էն]։

متحصن { Մ-թէհասսին [ա] Ամրացած. re-tranché [تحصن էն]։

متحقق { Մութէհագգագ [—] Ստուգուած, հաստատուած. constaté [تحقق էն] [էֆ. تحققه]։

متحكم { Մութէհագքիմ [—] Բռնաւոր. despotie [تحكم էն]։ انه — բռնաւորի պէս. comme un tyran.

متحلل { Մութէհալլիլ [—] Լուծուող. soluble.

متحلم { Մութէհալլիմ [—] 1. Հեզութիւն կերպարանող. qui se montre doux [تحلم էն] 2. Տեղ. Գնդական, պտկաւոր. mamelonné.

متحلى { Մութէհալլի [—] Զարդարուած. orné.

متحمل { Մութէհամմիլ [—] Կրող, տանող, դիմացող. qui porte, supporte, endure [تحمل էն]։

متحول { Մութէհավվիլ [—] Փոխուած. transformé [تحول էն]։

متحير { Մութէհայյիր [—] 1. Զարմացած, հիացած. étonné, admiré [تحير էն] 2. Շուարած. surpris.

متحيز { Մութէհայյիզ [—] Երևելի, նշանաւոր. distingué [تحيز էն] [էֆ. متحيزه] [յոգ. متحيزان]։

متحاشى { Մութէհաշի [—] Երկնչող. craignant

متخاصم { Մութէխասիմ [—] Իրարու թշնամութիւն ընող. ոսոխ. hostile entre eux. adversaire [էֆ. متخاصمه] [յոգ. متخاصمين]։

متخالف { Մութէխալիֆ [—] Իրարու հակառակ, տարբեր. répugnant l'un à l'autre, différent [تخالف էն] [էֆ. متخالفه]։

متخذ { Մութէխազզ [—] 1. Ձեռնարկող. qui entreprend [اتخاذ էն] 2. Գ—Բ. Բէխազ. Ձեռնարկուած. entrepris [էֆ. متخذه]։

متخرب { Մութէխարրիպ [—] Աւերեալ. ruiné.

متخشن { Մութէխաշշին [—] Կարծրացեալ. endurci [تخشن էն]։

متخصص { Մութէխասսըս [—] 1. Մասնաւոր. particulier [تخصص էն] 2. Մասնագէտ. spécialiste [متخصصان յոգ.]

متخلص { Մութէխալլիս [—] Կեղծ անուամբ յորջորջուող. qui est nommé par un pseudonyme.

متخلق { Մութէխալլիգ [—] 1. Ստեղծուած créé [تخلق էն] [էֆ. متخلقه] 2. Յատկական. օժտեալ.. caractérisé, doué.

متخيل { Մութէխայյիլ [—] 1. Երևակայող. ima-

ginatif [تخیل էն] [իփ. متخیله] Զ. մութէխայյիլ. Երեւակայեալ imaginé.

متدائر { մութէտաիր [—] Ա. Դարձող. qui tourne Զ. Վերաբերեալ. concernant, relatif.

متداخل { մութէտախիլ [—] Ա. Իրարու մէջ մը-տած. entré l'un dans l'autre [تداخل էն] [իփ. متداخله] Զ. Ցետամնաց, անվճար. arriéré

متدارك { մութէտարիք [—] Պատրաստող. qui prépare [تدارك էն]։

متداول { մութէտավիլ [—] Շրջաբերող ու ած. qui est en circulation [تداول էն] [իփ. متداوله]։

متدرس { մութէտէրրիս [—] Ուսանող. étudiant.

متدنی { մութէտէննի [—] Ա. Ցածցած. abaissé [تدنی էն] Զ. Ցետադէմ. rétrograde, regressif.

متدین { մութէտէյյին [—] Տե՛ս voir دیندار ։

متذكر { մութէզէքքիր [—] Խոր-հող. qui délibère

متذلل { մութէզէլլիլ [—] Նը-ւաստացող. qui s'humilie [تذلل էն]։

مترادف { մութէրատիֆ [—] Հո-մանիշ synonyme

مترضی { մութէրատի [—] Եր-կուստեք հաճ. content l'un de l'autre.

متراكب { մութէրաքիպ [—] Ա. Իրարու վրայ հե-ծած. monté l'un sur l'autre [تراكب էն] [իփ. متراكبه] Զ. Կղմինդրաշար. imbriqué.

متراكم { մութէրաքիմ [—] Դիզ-ուած. accumulé [تراكم էն] [իփ. متراكمه]։

مترتب { մութէրէթթիպ [—] Ա. Դրուած (պարտք և այլն). imposé [իփ. مترتبه] Զ. Ցառաջ եկած. résultant.

مترجم { մութէրճիմ [—] Ա. Թարգմանուած. traduit [ترجم էն] [իփ. مترجمه] Զ. մութէրճիմ. Թարգմանող, Թարգման. traducteur, drogman [ճփ. مترجمین]։

مترجی { մութէրէճճի [—] Ա-ղաչող qui prie.

مترحل { մութէրահհիլ [—] Ճամբայ ելած. mis en route.

مترحم { մութէրահհիմ [—] Գթացող. compatissant [ترحم էն]։

متردد { մութէրէտտիտ [—] Ա. Վարանող, երկմիտ hésitant, perplex [تردد էն] [իփ. مترددہ] - Զ. Բժշ. Նուա-զող. remittent.

متّرس { մէթէրիս [ա] Պատնէշ. rempart.

مترشح { մուդէրէշշիհ [ա] Ա. Արտաշնչած. transpiré [ترشح են] Յ. Կաթած, թորած. suinté, filtré.

مترصد { մուդէրասսըտ [ա] Դիտող. qui observe

مترقب { մուդէրագգըպ [ա] Ա. Սպասող, դիտող. qui attend, guette [ترقب են] Յ. մուդէրագգապ. Սպասուած, դիտուած. attendu [էկ. مترقبه]

مترقی { մուդէրագգը [ա] Ա. Բարձրացող. վերացող. qui s'élève [ترقی են] Յ. Յառաջ դիմող. progressant.

متركب { մուդէրէքքիպ [ա] Բաղադրուած. composé [تركب են] [էկ. متركبه]

مترنم { մուդէրէննիմ [ա] Գեղգեղող, երգող. qui fredonne, module [ترنم են]

مترو { մէթրօ مترو մէթր [ֆ] Մեթրօ. mètre.

متروك { մէթրուք [ա] Ա. Թողուած, լքեալ laissé, abandonné [ترك են] [էկ. متروكه] Յ. Արձակեալ. répudié.

متروكات { մէթրուքաթ*[ա] Տես voir ترك.

متراكم { մուդէրաքիմ [ա] Խռնուող. affluant.

متزايد { մուդէզայիտ [ա] Աճեցող, աւելնալ. qui s'augmente, augmenté [تزايد են] [էկ. متزايده].

متزلزل { մուդէզէլզիլ [ա] Երերող. tremblant

متزوج { մուդէզէվվիճ [ա] Ամուսնացած. marié [تزوج են].

متزهر { մուդէզէհհիր [ա] Ծաղկած. fleurissant.

متزین { մուդէզէյյին [ա] Զարդարուած. orné.

متسالق { մուդէսալիգ [ա] Մագլցող. grimpeur.

متساوی { մուդէսավի [ա] Հաւասար. égal, équivalent [تساوی են].

متستر { մուդէսէթթիր [ա] Քօղեալ. couvert d'une chose [تستر են].

متسع { մուդէսի' [ա] Ա. Լայնածաւալ. élargi, large [اتساع են] [էկ. متسعه] Յ. Երկր. Իննանկիւն. ennéagone.

متسلسل { մուդէսէլսիլ [ա] Շղթայաձև. enchaîné [تسلسل են][էկ. متسلسله].
— جبال շղթայ լերանց. chaîne des montagnes. — մի զմիոյ կնի. successivement

متسلط { մուդէսէլլիթ [ա] Խուժող. empiétant [تسلط են].

متسلم { մութեսելլիմ [—] 1. կառավարիչ. gouverneur 2. Տաճկցած. converti en islamisme.

متسلی { մութեսելլի [—] Մխիթարուած. consolé [تسلی էն]. او — մխիթարուիլ. se consoler.

متسم { մութթեսիմ [—] Դրոշմած. marqué.

متشابه { մութեշապիհ [—] 1. Համանման. ressemblant [تشابه էն] [էգ. متشابهه] 2. +էմ. Համապատասխան 3. Երկրա. Համադիր. homologue : — الصوره Համանմանիպ. homotype

متشابك { մութեշապիք [—] Խառնակ. embrouillé.

متشارك { մութեշարիք [—] Համա- ընկեր, մասնակից associé, participant [تشارك էն]

متشاعر { մութեշաիր [—] Սուտ բանաստեղծ. faux poète [تشاعر էն].

متشبث { մութեշեպպիս [—] 1. Պատատուկ (բոյս) grimpant [تشبث էն] 2. Ձեռնարկող. qui entreprend.

متشتت { մութեշեթթիթ [—] Ցիր և ցան. épars

متشجع { մութեշեճճի'[—] Քաջութիւն կեղծող. qui fait des bravades.

متشخص { մութեշախխիս [—] 1. Անձը ճանչցուած. dont l'identité est connue 2. Յանձին բերող. qui personnifie.

متشدد { մութեշեդդիդ [—] Սաստկացած. pris de l'intensité [تشدد էն].

متشرع { մութեշերրի' [—] Մահմետական օրինաց հմուտ. qui connaît à fond la jurisprudence musulmane.

متشعب { մութեշա''իպ [—] Ճիւղաւոր և այլ. divisé en branches [تشعب էն]

متشعر { մութեշա''իր [—] Թաւամազ. hispide

متشكر { մութեշեքքիր [—] Շնորհակալ. remerciant, reconnaissant [تشكر էն] [էգ. متشكره].

متشكل { մութեշեքքիլ [—] Ձեւացեալ, կազմուած. formé, constitué [تشكل էն] [էգ. متشكله].

متشكی { մութեշեքքի [—] Գանգատող. plaignant [تشكی էն] [էգ. متشكيه].

متشهی { մութեշեհհի [—] Ցանկացող. ardent désireux.

متصادف { մութեսատիֆ [—] Հանդիպած, դիպուած. rencontré [تصادف էն].

متصادم { մը-թէ-սա-տի՜մ [ա] Ս. Թօգուխմըշ. choqué [تصادم էն] Զ. Ճայթող. fulminant.

متصدی { մը-թէ-սա-տտի [ա] փօրձած, փօրձող (ու և է շուրիք). qui fait une tentative [تصدی էն] ։ او — փօրձել. tenter.

متصرف { մը-թէ-սա-րրըֆ [ա] Ս. Տէր. propriétaire [تصرف էն] [էք. متصرفه] Զ. Գաւառական կառավարիչ, փաշա կուսակալ. gouverneur d'un département [سنجاق էն] لق— փաշա կուսակալութիւն. charge d'un gouverneur de département. գաւառակ. département.

متصف { մը-թի-թա-ըֆ [ա] Որակեալ, օժտեալ. qualifié, doué [اتصاف էն]

متصل { մը-թի-թա-ըլ [ա] Ս. Կից. joint [اتصال էն] [էք. متصله] Զ. Անընդհատ sans interruption.

متصلب { մը-թէ-սա-լլիպ [ա] կարծրացեալ. endurci [էք. متصلبه] ։

متصور { մը-թէ-սա-վվէր [ա] Ս. Ցղացուած conçu [تصور էն] [էք. متصوره] Զ. Մը-տադրուած. projeté.

متصوف { մը-թէ-սա-վվիֆ [ա] Միստիքական. mystique.

متضاد { մը-թէ-ըա-տտ [ա] Ս: Իրարու հակառակ contradictoire [تضاد էն] [էք. متضاده] Զ. Բիւ. Հակառակակաշորժ (մկունք). antagoniste.

متضاعف { մը-թէ-ըա-՚իֆ [ա] Կրկնապատիկ. double, multiple.

متضح { մը-թի-թա-ըհ [ա] Բացայայտ, մեկին. explicite, [اتضاح էն] ։

متضرر { մը-թէ-ըա-րրէր [ա] Վնասուած. endommagé. lésé.

متضرع { մը-թէ-ըա-րրէ՚ [ա] Ս. Պաղատող. suppliant [تضرع էն] Զ. մը-թէ-ըա-րրա՚ Պաղատեալ. supplié.

متضع { մը-թի-թա-ըէ՚ [ա] Խոնարհ, ցածուն. humble, bas [اتضاع էն]։

متضمن { մը-թէ-ըա-մմին [ա] Պարունակող. contenant [تضمن էն] ։

متطابق { մը-թէ-թա-պիգ [ա] Համաձայն. conforme [تطابق էն] ։

متطب { մը-թէ-թա-պպիպ [ա] փօրձական բժիշկ empirique.

متظاهر { մը-թէ-ըա-հիր [ա] Ցայտնի apparent

متظلم { մութէզալլիմ [—] Տըր-տնջող· plaignant.

متعارض { մութէ'արիզ [—] Միմեանց պա-տահող· qui se rencontrent.

متعارف { մութէ'արիֆ [—] Ծանօթ· connu.

متعاصى { մութէ'ասի [—] 1. Ըմբոստ, Հեստ· revêche, rétif [تعاصی էն] 2. Դժուարահալ · réfractaire.

متعاقب { մութէ'աքիպ [—] 1. Յաջորդող · qui succède [تعاقب էն] 2. Անմի-ջապէս յետոյ · immédiatement après.

متعال { մութէ'ալ [—] Բարձ-րեալ· haut, élevé [تعالی էն] ։ — رب բարձրեալն Աստուած. le Très-haut.

متعاون { մութէ'ավին [—] Ի-րարու օգնող·qui s'entr'aident [تعاون էն]։

متعاهد { մութէ'ահիտ [—] Դաշնակից· allié, confédéré [تعاهد էն] [էջ. متعاهده]

متعبه { մէթ'էպէ* [—] Տառա-պանք, նեղութիւն, յոգնութիւն. peine, fatigue [تعب էն] [էջ. متاعب] ։

متعبد { մութէ'ապպիտ [—] Տե'ս voir عابد ։

متعجب { մութէ'աճճիպ [—] Զարմացած. surpris [تعجب էն]։ — انه զարմացմամբ. avec surprise.

متعدد { մութէ'ատտիտ [—] Բազմաթիւ, բազում. nombreux, plusieurs [تعدد էն] [էջ. متعدده]։

متعدى { մութէ'ատտի [—] 1. Հարստահարող, oppresseur [تعدی էն] 2. Քեր. Ներգործական.actif [էջ متعديه]

متعذر { մութէ'ազզիր [—] Դժ-ուարակատար, ան-գործադրելի, անհնարին. impraticable, impossible.

متعرب { մութէ'արրիպ [—] Ա-րաբացեալ. naturalisé en arabe [էջ. متعربه]։

متعرج { մութէ'արրիճ [—] Կոր. flexueux.

متعرض { մութէ'արրիզ [—] 1. Հակառակող. contrariant [تعرض էն] 2. Յարձակող. agresseur.

متعسر { մութէ'ասսիր [—] Դժ-ուար. difficile.

متعصب { մութէ'ասսիպ [—] Մոլեռանդ. fanatique [تعصب էն]։

متعضو { մութէ'ազզիվ [—] Բիւ-կազմակերպեալ . organisé.

متعظم { մութէ'ազզիմ [—] Մե-ծամիտ , հպարտ . hautain, fier [تعظم էն]։ —

խրոխտալիր. plein de fierté.

متعفن { մու-թէ'-աֆֆին [ա] Նեխած, ապրուած, հոտած. corrompu, pué.

متعلق { մու-թէ'-ալլիք [ա] 1. Կախեալ, առնչական. dépendant, relatif [تعلق էն] [իգ. متعلقه] 2. Ազգական. parent 3. Վերաբերեալ. concernant 4. մու-թէ'-ալլագ. Ան որ կը վերաբերի ce à qui appartient.

متعلقات { մու-թէ'-ալլագա-թ* [ա] 1. Յարակից մասունք. dépendances 2. Ազգականք. parents.

متعلم { մու-թէ'-ալլիմ [ա] Ուսանող, սովրող. étudiant [تعلم էն] [յգ. متعلمين].

متعمد { մու-թէ'-ամմիտ [ա] Կանխամտածութեամբ գործող. qui agit de propos délibéré [تعمد էն].

متعوج { մու-թէ'-ավվիճ [ա] Ծամածուռ. tortueux

متعود { մու-թէ'-ավվիտ [ա] Սովորած. accoutumé

متعهد { մու-թէ'-ահհիտ [ա] 1. Ստանձնող. խոստացող. qui s'engage [تعهد էն] 2. Հայթայթիչ. fournisseur.

متعين { մու-թէ'-այյին [ա] Որոշ, որոշուած. distinct, désigné [تعين էն].

متغافل { մու-թէղա-ֆիլ [ա] Անտարբերութիւն կեղծող. qui feint l'inadvertance [تغافل էն].

متغاير { մու-թէղա-յիր [ա] Տե՛ս voir مغاير.

متغلب { մու-թէղալլիպ [ա] Բռնաւոր. Բռնական. despote.

متغير { մու-թէղայյիր [ա] Փոխուած. altéré [تغير էն]

متفاخر { մու-թէֆա-խիր [ա] Պարծող. qui se vante

متفاوت { մու-թէֆա-վիթ [ա] Տարբեր. différent [تفاوت էն] [իգ. متفاوته].

متفحص { մու-թէֆահհիս [ա] 1. Խուզարկիչ. investigateur [تفحص էն] 2. Հետաքրքիր. curieux.

متفخر { մու-թէֆախխիր [ա] Պարծող, փառաւորուող. qui se vante, glorifie

متفرج { մու-թէֆէրրիճ [ա] Շրջագայող. qui se promène [تفرج էն].

متفرس { մու-թէֆէրրիս [ա] Իմացող, կռահող qui saisit, comprend [تفرس էն]

متفرع { մու-թէֆէրրի' [ա] Ճիւղաւորեալ, բաժանեալ. divisé en branches [تفرع էն] [յգ. متفرعات].

متفرعات { մու-թէֆէրրի'ա-թ* [ա] Ճիւղեր, պարագա-

գայներ. branches, circonstances. details.

متفرق { մը̈թէֆէրրիգ[-] 1. Զատուած. séparé [تفرق էն] [էֆ. متفرقه] 2. Ցիր և ցան. dispersé, épars.

متفرقه { մըթէֆէրրիգա* [-] Այլևայլ ծախքեր dépenses divers.

متفق { մըթթէֆիգ[-] 1. Միաբան, համաձայն. d'accord [اتفاق էն] [էֆ. متفقه] 2. Դաշնակից, զինակից. confédéré, allié : عليه — մըթթէֆագուն ալէյհ. Համաձայնութիւն գոյացեալ. sur quoi on est d'accord.

متفقد { մըթէֆաղղըտ[-] Փնտռող. qui cherche

متفكر { մըթէֆէքքիր[-] Մըտածող qui médite

متفنن { մըթէֆէննին[-] Գիտնական, ուսումնական. savant [تفنن էն].

متفوق { մըթէֆէվվիգ[-] Գերազանցող. qui surpasse [تفوق էն].

متفوه { մըթէֆէվվիհ[-] Զրուցող. qui dit.

متفهم { մըթէֆէհհիմ[-] Ըմբռնող. qui comprend, saisit [فهم էն].

متقابل { մըթէգապիլ[-] 1. Համապատասխան correspondant [تقابل էն] [էֆ. متقابله] 2. Հանդիպականց, Հանդիպակեր. opposé 3. Փոխադարձ. réciproque 4. Հանդէպ, դէմ. en face.

متقارب { մըթէգարիպ[-] 1. Իրարու մօտ. rapproché l'un de l'autre [էֆ. متقاربه] 2. Երկր. Միաբամէտ. convergente.

متقاضى { մըթէգազը[-]Պարտական նեղող. qui importune le débiteur [تقاضى էն] [էֆ. متقاضيه].

متقاعد { մըթէգա'իտ[-]Հանգստեան թոշակ ընդունող. retraité, en retraite [تقاعد էն] [էֆ. متقاعدين]

متقدم { մըթէգատտիմ[-] 1. Յառաջացեալ. avancé [تقدم էն] [էֆ. متقدمه] 2. Հին, վաղեմի. ancien, antique 3. Նախագաս. qui précède 4. Մատուցանող. qui présente.

متقدمين { մըթէգատտիմին [-] 1. Նախնիք. les anciens 2. Յառաջադէմք. ceux qui sont avancés.

متقرب { մըթէգարրիպ[-]Մօտեցած, մօտեցող. approché, approchant [تقرب էն] [էֆ. متقربه].

متقرح { Մութէգարրիհ [—] ըսմ. կեղաւոր, կեղա-ւորին. ulcéreux [تقرح էն]։

متقشع { Մութէգաշշի‘ [—] ըսմ. Կրծոց մաքրիչ (դեղ). expectorant.

متقطر { Մութէգադդըր [—] թորած. distillé.

متقطع { Մութէգադդը‘ [—] ըսմ. Մէջ ընդ մէջ. intermittent [تقطع էն] [էֆ. متقطعه]

متقلب { Մութէգալլիպ [—] Ցե-ղաշրջեալ. փոփո-խական. changé, changeant.

متقوس { Մութէգավվիս [—] Ա-ղեղանման կորաց-եալ. courbé en arc.

متق { Մութթագի [—] Երկիւ-ղած. qui craint le Seigneur [اتقا էն] [էֆ. متقيه]։

متقيح { Մութէգայյիհ [—] Թա-րախած. suppuré.

متقيد { Մութէգայյիտ [—] Հո-գատար. soigneux.

متكا { Մութթէքա [—] Յենա-րան. appui, dossier [اتكا էն]։

متكاثر { Մութէքասիր [—] Բազ-մացած. multiplié

متكاثف { Մութէքասիֆ [—] Խտացեալ, Հոծ, Թիթա. condensé, compact.

متكاسل { Մութէքասիլ [—] Ձանձրացող, Ծոյլ négligent [تكاسل էն]։

متكئل { Մութէքէ‘իլ [—] Գի-նովցեալ. alcoolisé

متكبر { Մութէքէպպիր [—] Հպ-արտ, Խրոխտ. orgueilleux, fier [تكبر էն]։

متكتب { Մութէքէթթիպ [—] Ժողովուած, գունդ-ուած. aggloméré.

متكثر { Մութէքէսսիր [—] Շատ-ցած. augmenté.

متكدر { Մութէքէտտիր [—] Վշտ-ացեալ. affligé.

متكفل { Մութէքէֆֆիլ [—] Ե-րաշխաւոր. garant [تكفل էն]։

متكلم { Մութէքէլլիմ [—] 1. Խօսող. qui parle [تكلم էն] [էֆ. متكلمه] [متكلمين ջմ] 2. քեր. Ա. դէմք. première personne : نفس — وحده Ե-զակի Ա. դէմք. première personne du singulier. نفس — مع الغير յոգնակի. Ա. դէմք. première personne du pluriel. صدری — որովայնախօս. ventriloque.

متكون { Մութէքէվվին [—] Գո-յացած. existant

متكى { Մութթէքի [—] Յենած appuyé [اتكا էն]։

متلاحق { Մութէլահիգ [—] 1. Իրարու միացած joint l'un à l'autre [تلاحق էն] [էֆ. متلاحقه]։ ذو — اعضاء التناسل

որձէգ (տուՆի). gynandre.

متلاشی { մ-թէլաշի [–] 1. Տագնապեալ, մը-տայոյզ. alarmé, embarrassé [تلاش էն] 2. Արտօրացող. qui se hâte.

متلاصق { մ-թէլասըգ [–] Տե՛ս voir متلاحق։

متلاطم { մ-թէլատըմ [–] Մըփացող. agitant.

متلاقی { մ-թէլագը [–] Իրարու պատահած. rencontré l'un à l'autre

متلاهی { մ-թէլահի [–] Խաղացող. qui joue.

متلبس { մ-թէլէպպիս [–] Զգեցած. vêtu.

متلذذ { մ-թէլէզզիզ [–] Ախորժող, հաճոյք զգացող. qui se plait, qui prend plaisir [تلذذ էն].

متلطف { մ-թէլատտիֆ [–] Շնորհունակ, մե-ծարող, քաղցր. affable.

متلف { մ-թլիֆ [–] 1. Սպա-նող. qui tue [اتلاف էն] 2. Վատնող. qui dissipe 3. Մահաբեր. léthifère.

متلفظ { մ-թէլէֆֆիզ [–] 1. Արտասանեալ pro-noncé 2. Արտասանող. qui prononce.

متلقب { մ-թէլագգիպ [–] Մականուանեալ. surnommé. intitulé.

متلون { մ-թէլէվվին [–] 1. Գունափոխուկ. chatoyant [تلون էն] 2. Յեղյեղուկ, անհաստատ. changeant, versatile.

متلهب { մ-թէլէհհիպ [–] Բոր-բոքեալ enflammé

متلهف { մ-թէլէհհիֆ [–] Հեծող gémissant

متلین { մ-թէլէյյին [–] Կակ-ղացած. amolli.

متمایز { մ-թէմայիզ [–] Նշա-նաւոր հանդիսա-ցած. distingué [تمایز էն]։

متمایل { մ-թէմայիլ [–] Հա-կած, յօժար. incliné [تمایل էն] [էգ. متمایله]։

متماثل { մ-թէմասիլ [–] Իրա-րու նմանող, ressemblant l'un à l'autre.

متمادی { մ-թէմատի [–] 1. Անընդհատ. non interrompu [تمادی էն] [էգ. متمادیه] 2. Շարունակ. continuellement: ـــًا շարունակաբար. continuellement.

متمارض { մ-թէմարիզ [–] Սուտ հիւանդ. malade simulé [تمارض էն]։

متمتع { մ-թէմէթթի՛ [–] Օգտուող, շահող. qui se profite [تمتع էն].

متمثل { մ-թէմէսսիլ [–] Կեր-պարանափոխ եղած

métamorphosé [تمثل էն]·

متمدح { մութէմէտտիհ [-] ինքնագով. vantard [تمدح էն]։

متمدن { մութէմէտտին [-] քաղաքակիրթ. civilisé [تمدن էն] [էք. متمدنه]։

متمرن { մութէմէրրին [-] փորձ, վարժ. praticien, expérimenté.

متمزق { մութէմէզզիգ [-] Պատառուած lacéré.

متمسك { մութէմէսսիք [-] Ամուր բռնող. qui saisit fermement.

متمكن { մութէմէքքին [-] 1. Բնակող. demeurant [تمكن էն] [էք. متمكنه] 2. Քեր. Հոլովելի. déclinable.

متملق { մութէմէլլիգ [-] Շողոքորթ, քծնող. flagorneur [تملق էն]։

متمم { մութէմմիմ [-] 1. Լրացուցիչ. complétant [تميم էն] [էք. متممه] [ճէ. متممات] 2. Քեր. Յաւելուածական. supplémentaire.

متمنى، متمنا { մութէմէննա [-] 1. Մաղթած souhaité [تمنى էն] 2. Խնդրուած. prié 3. متمنى մութէմէննի. Մաղթող. qui souhaite 4. Խնդրող. qui prie.

متموج { մութէմէվվիճ [-] Ծփացող, ալէկոծ. agité, fluctueux [تموج էն]։

متمول { մութէմէվվիլ [-] Հարստացած. enrichi.

متمهدى { մութէմէհտի [-] Սուտ Մէհտի. faux Mehdi.

متميز { մութէմէյյիզ [-] Նշանաւոր հանդիսացող. distingué. remarquable [تميز էն] [էք. متميزه]։

متن { մէթն [-] Բնագիր. texte [ճէ. متون]։

متناسب { մութէնասիպ [-] 1. Համեմատական. proportionnel [تناسب էն] [էք. متناسبه] 2. Համաչափ. symétrique.

متناسل { մութէնասիլ [-] 1. Սերած, սերող. issu, qui descend [تناسل էն] 2. Ծաղկածին. prolifère.

متناظر { մութէնազըր [-] Դէմ յանդիման, հանդիպակաց. face à face, opposé [تناظر էն]։

متنافر { մութէնաֆիր [-] Ընդդիմակ, հակառակ. incompatible [تنافر էն]։

متناقص { մութէնագըս [-] Պակսած. diminué, manqué [تناقص էն]։

متناقض { մութէնագըզ [-] Հակասական. contradictoire [تناقض էն] [էք. متناقضه

متناوب { մութէնավիպ[ա] Պարբերական. périodique [تناوب էն]։

متناول { մութէնավիլ[ա] 1. Ուտող qui mange [تناول էն] 2. մութէնավէլ կերուած. mangé 3. Ուտելի. mangeable.

متناهى { մութէնահի [ա] 1. Վերջացած. fini [تناهى էն] 2. Վերջանալի. qui a fin: — نا անվերջ. infini.

متنبه { մութէնէպպիհ [ա] 1. Արթուն. éveillé [تنبه էն] 2. Խրատեալ. averti.

متنجس { մութէնէճճիս[ա] Աղտեղեալ. աղտեղի souillé, salé [էֆ. متنجسه]։

متنزل { մութէնէզզիլ[ա] 1. Իջնող. qui descend [تنزل էն] 2. Բարեհաճող. զիջանող. qui daigne.

متنزه { մութէնէզզիհ [ա] Զբօսանք... զբօսնող. qui se divertit [تنزه էն]։

متنصح { մութէնասսըհ[ա] Խրատուած, խրատեալ. instruit, averti.

متنعم { մութէնա''իմ [ա] Բարիքներ վայելող. բարիքներով լցեալ. երջանիկ. qui jouit des bienfaits. comblé de biens. heureux.

متنفخ { մութէնէֆֆիխ[ա] Տկաձև. urcéolé.

متنفذ { մութէնէֆֆիզ[ա] Ազդեցիկ. influent [تنفذ էն] [էֆ. متنفذان]։

متنفر { մութէնէֆֆիր[ա] Գարշող. qui déteste, abhore [تنفر էն]։

متنفس { մութէնէֆֆիս[ա] Շնչող. respirant.

متنكر { մութէնէքքիր[ա] Անծանօթ, անծանօթ. indéfini, inconnu[էֆ. متنكره]։ — ه ایله هیئت ծպտեալ. incognito.

متنوع { մութէնէվվի' [ա] Զանազան. divers [تنوع էն] [էֆ. متنوعه]։ — ه զանազանք. divers, variétés

متواتر { մութէվաթիր[ա] Տարածայնուած. de notoriété publique[էֆ متواتره

متوارث { մութէվարիս [ա] Ժառանգաբար հասեալ. échu en héritage.

متوارد { մութէվարիտ[ա](Հետզհետէ) Հասած. arrivé (l'un à la suite de l'autre [توارد էն] [էֆ. متوارده]

متوارى { մութէվարի[ա] Ծածկուած. caché.

متوازن { մութէվազին[ա] Հաւասարակշիռ. équilibre [توازن էն]։

متوازى { մութէվազի[ա] Զուգահեռական. parallèle [էֆ. متوازیه]։

متواضع { մութեվազը՛ [-] Խոնարհամիտ. humble, modeste [تواضع էն]:

متوافق { մութեվաֆըգ [-] Համապատասխան. correspondant [توافق էն]:

متوالى { մութեվալի [-] Յաջորդական, անընդհատ. successif [էֆ. متواليه] լը — շարունակ. continuel-lement, sans cesse.

متوجه { մութեվեճճիհ [-] Դէպ ի... դարձած. tourné vers... [توجه էն]: — او — երթալ. se diriger.

متوجهاً { մութեվեճճիհէն [-] 1. Դառնալով. tournant vers 2. Դէպ ի. vers... en destination.

متوحش { մութեվահհիշ [-] Խրտչող, խրտուած. qui s'effarouche, effarouché [توحش էն]:

متورع { մութեվեռրի՛ [-] Երկիւղած. dévot.

متورم { մութեվեռրիմ [-] Մխտըրած. phtisique [تورم էն] [էֆ. متورمه]:

متوسط { մութեվասսըթ [-] 1. Միջնորդող. médiateur [توسط էն] [էֆ. متوسطه] 2. Միջին, չափաւոր. moyen, médiocre.

متوسل { մութեվասսիլ [-] Միջոց մը գործած. eu recours à un moyens.

متوصل { մութեվասսըլ [-] 1. Հասած. arrivé [توصل էն] 2. կցեալ. joint

متوطن { մութեվաթթըն [-] Բնակութեան մէջ հաստատուած. établi, domicilié [توطن էն]:

متوغل { մութեվաղղըլ [-] Մտադրուած, զբաղեալ. absorbé, occupé.

متوفى. متوفا { մութեվեֆֆա [-] Վախճանեալ. mort, défunt, feu [էֆ. متوفيه մութեվեֆֆիյէ կամ متوفاة]:

متوقع { մութեվաքքը՛ [-] 1. Յուսացող. espérant 2. Յուսացուած. espéré

متوقف { մութեվաքքըֆ [-] 1. Բռն. կայուն. stationnaire [توقف էն] 2. Կախեալ. qui dépend.

متوقى { մութեվաքքի [-] Զգուշացող. qui est sur ses gardes [توقى էն]:

متوكل { մութեվաքքիլ [-] Ապաւինած, ապաւինող. résigné. qui se confie [توكل էն] [էֆ. متوكله]:

متولد { մութեվէլլիտ [-] Ծնած, ծնող. né, naissant [تولد էն] [էֆ. متولده]

متولى { մութեվէլլի [-] Հոգաբարձու, վերակացու

(կտակակաց). administrateur des legs [էֆ. متولیه]։

متهافت { մ-թէհա-ֆիթ[—] Պատատուկ, բարունակաշատ. sarmenteux.

متهالك { մ-թէհա-լիք[—] Գահավիժող. qui se précipite [تهالك էն]։

متهاون { մ-թէհա-վին[—] Արհամարհող. qui dédaigne [تهاون էն]։

متهزز { մ-թէհէզզիզ[—] Թրթռուն. vibrant.

متهم { մ-թըթթէհիմ [—] Ամբաստանեալ. accusé [اتهام էն] [էֆ. متهمه] [ջէ. متهمين] 2. Յանցաւոր. coupable.

متهور { մ-թէհէվվիր[—] Բարկացած, բարկացող indigné, qui s'emporte.

متهيج { մ-թէհէյյիճ[—] Գրգռեալ. excité.

متهيء { մ-թէհէյյի'[—] Պատրաստ. prêt.

متيسر { մ-թէյէսսիր[—] Դիւրացեալ. facilité.

متيقظ { մ-թէյէքքիզ[—] Արթուն, աչալուրջ. éveillé, vigilant, circonspect: ايله— աչալրջութեամբ. avec circonspection.

متيقن { մ-թէյէքքին[—] ըՍտոյգ, հաւաստի. certain, sûr [تيقن էն]։

متيمن { մ-թէյէմմին [—] Բարեբեր, բարեբաստիկ. de bon augure. heureux [تيمن էն] [էֆ: متيمنه]։

متين { մ-թին [—] Հաստատուն, ամուր. ferme [متانت էն] [էֆ. متينه]։

مثاب { մէսապ[—] Վարձատրեալ. rétribué.

مثابرت { մ-սապէրէթ*[—] 1. Ջանադրութիւն. assiduité, diligence 2. Ջանալ. tâcher.

مثابه { մէսապէ* [—] Աստիճան. degré.

مثال { մէսալ[—] 1. Օրինակ exemple [ջէ. امثله] 2. Նման. pareil 3. Հրովարտակ. décret 4. Երազ. rêve 5. Քեր. Բառ որոյ արմատական գրերէն Ա.ը و կամ ى է. mot dont la première lettre radicale est و ou ى.

مثالب { մէսալիպ*[—] Թերութիւնք. défauts.

مثانه { մէսանէ* [—] Միզապարկ. vessie: ذات الـ— փամփշտատապ. cystite. — خزع փամփշտահատութիւն. cystotomie.

مثانى { մէսանի [—] Փամփշտային. vésical.

مثاوى { մէսավի * [—] ջէ. مثوا. pd. مثوا։

مثبت { մուսպիթ [–] 1. Հաստատող. prouvant [اثبات էն] [էֆ. مثبته] 2. Մուսպէթ. Հաստատուած. prouvé 3. Դրական. positif.

مثقال { միսգալ [–] 1. Կշիռ, ծանրութիւն. poids [ثقل էն] 2. Մթխալ, արամ ու կէս. une drachme et demie.

مثقب { միսգապ [–] Ծակող փ... trépan, foret [ثقب էն] [ալէ. մաթգապ].

مثقوب { մէսգուպ [–] Ծակուած. perforé [ثقب էն] [էֆ. مثقوبه].

مثل { միսլ [–] 1. Նման. pareil, semblant [ջէ. امثال] 2. Չափիկ. quantité, égal : اوچ — ى երեք-պատիկ. le triple.

مثل { մէսէլ [–] 1. Առակ. proverbe, parabole [ջէ. امثال] 2. Առած. maxime.

مثلا { մէսէլա [–] Զոր օրինակ par exemple.

مثلث { մուսէլլէս [–] 1. Եռ-եակ. triple [تثليث էն] [էֆ. مثلثه] 2. Եռանկիւն triangle 3. Թիվ. Եռակի. ternaire.

مثلثات { մուսէլլէսաթ* [–] Եռանկիւնաչափութիւն. trigonométrie.

مثلثي { մուսէլլէսի [–] Եռանկիւնի. triangulaire [էֆ. مثلثيه].

مثللو { մէսիլլու [ք] Գէս, նման. comme.

مثمر { մուսմիր [–] 1. Պտղաբեր. fruitier [اثمار էն] [էֆ. مثمره] 2. Արգիւնաբեր. fructueux.

مثمن { մուսէմմէն [–] 1. Ութնպատիկ. octuple [ثمن էն] 2. Ութանկիւն octogone 3. Գինով մը ծախուած բան qc. vendue contre un prix.

مثنوى { մէսնէվի [–] Մայրայանգք. poème composé de distiques qui riment entre eux.

مثنى { մուսէննա [–] 1. Երկ. Երկուորական. duel [تثنية էն] 2. Երկու կէտով. muni de deux points.

مثوا { մէսվա [–] Բնակարան demeure.

مثوبه { մէսուպէ* [–] Տրիտուր, վարձք. rémunération.

مثول { մուսուլ [–] Ցցուիլ. se placer debout : حضور شهرياريده — ا Կայսեր ներկայանալ. être reçu en audience par le Sultan

مثيل { մէսիլ [ա] Նման. semblable, pareil.

مجاب { մուճապ [ա] ա. Պատասխանուած. répondu [اجابت էն] ծ. Ընդունուած. exaucé.

مجادله { մուճատէլէ* [ա] Վիճաբանութիւն, վէճ. dispute [յգ. مجادلات]:

مجار { մաճար [թ] ա. Հունգարացի. hongrois ծ. Հունգարիա: Hongrie : —جه Հունգարերէն. en langue hongroise. —لى Հունգարացի. hongrois.

مجارستان { մաճարիսթան [պ] Հունգարիա. Hongrie.

مجارى { մէճարի* [ա] յգ. مجرا ի. pd. مجرا:

مجاز { մէճազ [ա] ա. Ներելի permis [اجازت էն] ծ. Մէճազ. Փոխաբերութիւն. expression figurée. métaphore : على طريق الـــ ، ـــاً Փոխաբերաբար. au figuré.

مجازات { մուճազաթ* [ա] ա. Պատիժ. punition [جزا էն] ծ. Պատժել. punir.

مجازى { մէճազի [ա] ա. Փոխաբերական. métaphorique, figuré [էգ. مجازيه] ծ. Մուճազի. Պատժող. punissant [مجازات էն]:

مجال { մէճալ [ա] Կարողութիւն, կար, ոյժ. pouvoir, force.

مجالس { մէճալիս* [ա] յգ. مجلس ի. pd. مجلس:

مجالسه { մուճալէսէ* [ա] Միասին բազմիլ. s'asseoir ensemble [جلوس էն]

مجامر { մէճամիր* [ա] յգ. مجمره ի. pd. مجمره:

مجامع { մէճամի'* [ա] յգ. مجامع ի. pd. مجمع:

مجامعه { մուճամէ'ա*[ա] Մերձաւորութիւն. խառնակութիւն. coït [جمع էն]:

مجامله { մուճամէլէ* [ա] Հեզահամբոյր վարք, քաղցրութիւն. bons procédés. douceur [جمال էն]:

مجاناً { մէճճանէն [ա] Ձրիաբար. gratis.

مجانبت { մուճանէպէթ* [ա] Տե՛ս voir اجتناب:

مجانس { մուճանիս [ա] Տե՛ս voir متجانس:

مجانست { մուճանէսէթ* [ա] Տե՛ս voir تجانس:

مجانين { մէճանին* [ա] Յիմարներ. foux [յգ. مجنون]

مجاوبه { մուճավէպէ* [ա] ա. Իրարու պատասխանել. se répondre mutuellement [جواب էն] ծ. Պատասխանել. répondre.

مجاور { մու-ճավիր [ա] 1. Դրացի, կից, մերձաւոր. voisin, adjacent [مجاورت էն] 2. Վանական. moine [յգ. مجاورين ‘ مجاوران].

مجاورت { մու-ճավերէթ*[ա] 1. Դրացնութիւն. voisinage [جوار էն] 2. Վանքի մէջ ճգնել. s'adonner à la vie ascétique dans une monastère 3. Ճգնութիւն. vie ascétique.

مجاوزه { մու-ճավէզէ*[ա] Սահմանը, չափը անցնել. passer les bornes.

مجاهد { մու-ճահիտ [ա] 1. Ջանացող. qui s'efforce [مجاهده էն] [յգ. مجاهدين] 2. Կրօնի համար պատերազմող. combattant pour la religion.

مجاهده { մու-ճահէտէ*[ա] 1. Ջանալ. s'efforcer 2. Կրօնի համար պատերազմիլ. combattre pour la religion 3. Կրօնային պատերազմ. combat pour la religion [յգ. مجاهدات].

مجبر { մու-ճպիր [ա] Ստիպող qui contraint [اجبار էն] [էգ. مجبره]. سبب ‘ قوّه —ه — պատճառական, ստիպողական հարկ. force majeure.

مجبور { մու-ճպուր [ա] 1. Ստիպեալ, բռնադատեալ. contraint, forcé, obligé [جبر էն] [էգ. مجبوره] 2. Անձնատուր adonné.

مجبوريت { մու-ճպուրիյէթ*[ա] Ստիպում, հարկ obligation, contrainte.

مجبول { մու-ճպուլ [ա] Բնածին, ընդաբոյս, բնաբոյս. inné, naturel [جبلت էն] [էգ. مجبوله].

مجتبى { մու-ճթեպա [ա] Ընտրեալ. choisi [اجتباء է]

مجتر { մու-ճթերր [ա] Որոճող, որոճայիև. ruminant [اجترار էն] [էգ. مجتره].

مجتمع { մու-ճթէմի‘ [ա] 1. Հաւաքուած, ժողովուած. réuni, rassemblé [اجتماع էն] [էգ. مجتمعه] 2. Հաւաքական. collectif 3. [illegible] Միախառն. confluent: ممالک —ه ‘ جماهير —ه Միացեալ Նահանգք. les États unis d'Amérique.

مجتمعاً { մու-ճթէմի‘ան [ա] Հաւաքաբար. collectivement.

مجتنب { մու-ճթէնիպ [ա] Զգուշացող. Հեռի կեցող. qui s'abstient, qui évite [اجتناب էն] [էգ. مجتنبه].

مجتهد { մու-ճթէհիտ [ա] Մեկնիչ ուրիշ դրոց,

օրինաց. commentateur des livres saints, des lois [اجتهاد էն] [ջ. مجتهدين ، مجتهدان]։

مجد { մէճտ [—] 1. Փառք. gloire 2. Ջանացող. qui s'efforce.

مجدد { մուճէտտիտ [—] 1. Նորոգիչ. rénovateur [تجديد էն] [ես. مجدده] 2. մուճէտտէտ. նորոգուած. renouvelé 3. Նոր. nouveau.

مجدداً { մուճէտտէտէն [—] Նորէն. de nouveau.

مجذوب { մէճզուպ [—] 1. Գրաւեալ. attiré [جذب էն] [ես. مجذوبه] [ջ. مجذوبين] 2. Յափշտակուած. ravi 3. Խելագար. frénétique 4. Բժշ. Մկանց ձգառումն ունեցող convulsionnaire.

مجذوم { մէճզում [—] Բորոտ lépreux [جذام էն] [ես. مجذومه] [ջ. مجذومين].

مجرا { մէճրա [—] 1. Ջրանցք, ընթացք. canal, cours [جريان էն] [ջ. مجاري] 2. Խողովակ. conduit.

مجرب { մուճէրրէպ [—] Փորձեալ, փորձ. éprouvé [تجربه էն] [ես. مجربه].

مجرد { մուճէրրէտ [—] 1. Մերկացեալ. dépouillé [تجريد էն] [ես. مجرده] 2. Առանձին, մեկուսի. isolé, seul 3. Պարզ, անապական. simple, net 4. Ամուրի. non marié 5. Քեր. Ուղղական. nominatif 6. Աւելորդ մերկացեալ բառ. mot dépouillé des lettres redondantes 7. [Բ. Գ.] Զուտ, միմիայն. uniquement, seulement: — بعد միջոց, անջրպետ. espace. تأهل— ամուրիութիւն. célibat. —ات Հոգեւորականութիւնք. spiritualités

مجرد { մէճրէտ [—] Վիր. Քերիչ. rugine.

مجرم { մուճրիմ [—] 1. Յանցաւոր, մեղաւոր. coupable, pécheur [ջ. مجرمين] [ես. مجرمه] 2. Ոճրագործ, պատժապարտ. criminel.

مجرميت { մուճրիմիյէթ* [—] Յանցաւորութիւն. culpabilité.

مجروح { մէճրուհ [—] 1. Վիրաւորեալ. blessé [جرح էն] [ես. مجروحه] [ջ. مجروحين] 2. Հերքուած. refuté.

مجرور { մէճրուր [—] Նախդրեալ. muni d'une préposition.

مجزوم { մէճզում [—] 1. Կտրուած. tranché [جزم էն] 2. Վերջնականապէս որոշուած, հաստատուած. dé-

cidé, établi définitivement.

مجسم { մուճէսսէմ [—] ա. Մարմնացեալ. personnifié [եզ. جسم] ա. Մեծ. grand ա. Երկար. Հաստատուն մարմին. solide.

مجفف { մուճէֆֆիֆ [—] Ցամաքեցուցիչ. siccatif.

مجلا { մուճէլլա [—] ա. Ցոլ եալ. poli ա. Փայլուն. luisant.

مجلد { մուճէլլիտ [—] ա. Կազմարար. relieur [تجليد էն] ա. մուճէլլէտ. Կազմուած. relié [եզ. مجلده] ա. Գիրք, Հատոր. livre [յդ. مجلدات].

مجلس { մէճլիս [—] Բազմական, ժողով, խորհուրդ. réunion, assemblée, conseil [جلوس էն] [յդ. مجالس].

مجلوب { մէճլուպ [—] ա. Գրաւեալ. attiré, envahi [جلب էն] [եզ. مجلوبه] ա. Բերուած. amené ա. Դուրսէն բերուած (բայ). exotique.

مجلی { մուճէլլա [—] Տե՛ս. voir مجلا.

مجله { մէճէլլէ* [—] ա. Ճոխ կազմ ունեցող գիրք livre richement relié [جل էն] ա. Գիրք մահմետական քաղաքային օրինաց. օրինագիրք. livre des lois civiles musulmanes. code.

مجمره { մէճմէրէ* [—] Բուրվառ. encensoir [جمر էն] [յդ. مجامر].

مجمع { մէճմա՛ա՛; մէճմէ՛ա*[—] ա. Ժողովարան, Հաւաքման տեղի. lieu de réunion [جمع էն] [յդ. مجامع] ա. Գետախառնուրդ. Կցուած. confluent: احساس — զգայարան. sensorium.

مجمل { մուճմէլ [—] ա. Ամփոփ. restreint [اجمال էն] [եզ. مجمله] ա. Համառօտ, Համփոփ. abrégé, succinct.

مجملا { մուճմէլէն [—] Համառօտութեամբ. en résumé

مجموع { մէճմու՛ [—] ա. Հաւաքուած. recueilli [جمع էն] [եզ. مجموعه] ա. Ամբողջ. total: — ամբողջութիւն. en tout, entièrement. միահամուռ. en bloc.

مجموعه { մէճմու՛ա* [—] ա. Ամբողջական, ամբողջ. total [جمع էն] ա. Հաւաքածոյ. recueil [յդ. مجاميع].

مجنح { մուճէննահ [—] Թեւաւոր. ailé [եզ. مجنحه].

مجنون { մէճնուն [—] Ցնորեալ, խենթ. fou, aliéné [جن ، جنت էն] [եզ. مجنونه] [յդ. مجانين]. —يت ، —لق յիմարութիւն. folie.

مجنونانه { կ-ճնօ-նանէ[ـ] Ա. Յիմարական. propre à un fou Զ. Յիմարաբար. follement. sottement.

مجنه { կ-ճիննէ* [ـ] Դիւաց որջ. terrier des esprits malins [جن են]։

مجوسی { կ-ճ-ուսի [ـ] Մոգ, կրակապաշտ. mage, adorateur du feu [յհ. مجوس]։ ـت մոգութիւն magie.

مجوف { կ-ճէվվէֆ [ـ] Գոգաւոր, սնամէջ. creux [جوف են] [յհ. مجوفه]։

مجوهر { կ-ճէվհէր [ـ] Ա. Գոհարով զարդարուած. monté de pierre précieuse [جوهر են] Զ. Գոհարեղէն. joyau, bijou: ـجی ակնավաճառ. joailler.

مجوهرات { կ-ճէվհէրաթ*[ـ] Գոհարեղէնք. joaillerie, bijouterie.

مجهز { կ-ճէհհէզ [ـ] Ա. Հանդերձեալ, յարդարեալ. équipé, préparé [جهیز են] [յհ. مجهزه] Զ. կ-ճէհհիզ. տես. Պատրաստիչ. préparateur.

مجهود { կ-ճհուտ [ـ] Ա. Ջանացուած. efforcé [جهد են] Զ. Ջանք, ճիգ. effort.

مجهول { կ-ճհուլ [ـ] Ա. Անծանօթ. inconnu [جهالت են] [յհ. مجهوله] Զ. տեր. կրաւորական. passif: — الاحوال կասկածելի. suspect.

مجیب { կ-ճիպ [ـ] Ա. Պատասխանող. qui répond [اجابت են] Զ. Ընդունող qui accepte, exauce.

مجید { կ-ճիտ[ـ] Փառաւոր-եալ, փառաւոր. glorieux [مجد են]։

مجیدی { կ-ճիտի [ـ] Սուլ-թան Մէճիտի վերաբերեալ կամ անոր հաստատած. concernant à ou établi par Sultan Médjid.

مجیدیه { կ-ճիտիյէ*[ـ] Սուլ-թան Մէճիտի կոխած դրամ. monnaie frappée par le Sultan Médjid: آلتونی — մէճիտեան ոսկի. médjidié d'or. — سیم մէճիտեան արծաթ. médjidié d'argent.

مجیز { կ-ճիզ [ـ] Արտօնող autorisant[اجازت են]։

مح { կ-ճ [ի] Նեղ և երկայն սուր. rapière: — تعلیمی սուսերախաղութիւն. escrime.

محابا { մ-հապա [ـ] Զգուշութիւն. réserve [կ-ճարել محابات են]։ — بی անզգոյշ. sans réserve.

محابر { Մըհապիր* [—] յգ. محبر ի. pd. محبر ։

محابس { Մըհապիս* [—] Բանտեր. prisons.

محابیب { Մըհապիպ* [—] յգ. محبوب ի. pd. محبوب ։

محاذات { Մուհազաթ*[—]Դէմ յանդիմանն ըլլալ. être vis-à-vis [حذا էն]։

محاذی { Մուհազի [—] Դէմ յանդիմանն. vis-à-vis, face à face.

محاذیر { Մըհազիր* [—] յգ. محذور ի. pd. محذور ։

محارب { Մուհարիպ [—] Պատերազմող, պատերազմիկ. combattant, guerrier [محاربه էն] [էգ. محاربه]։

محاربات { Մուհարէպաթ* [—] յգ. محاربه ի. pd. محاربه ։

محاربه { Մուհարէպէ* [—] Ա. Պատերազմիլ combattre [حرب էն] Բ. Պատերազմ, մարտ. guerre, bataille, combat [յգ. محاربات] ։

محارم { Մըհարիմ* [—] յգ. محرم ի. pd. محرم ։

محاسب { Մուհասիպ [—] Հաշուակալ. comptable [محاسبه էն] [յգ. محاسبین ، محاسبان] ։

محاسبات { Մուհասէպաթ* [—] յգ. محاسبه ի.

محاسبه { Մուհասէպէ* [—] Ա. Հաշիւ. compte [յգ. محاسبات]. Բ. Հաշուակալութիւն. comptabilité : Ալայ. — Նախարարութեան մը կամ գաւառակի մը Ա. Հաշուակալը. chef de la comptabilité d'un ministère ou d'un arrondissement.

محاسن { Մըհասին* [—] Աղէկութիւններ, գեղեցկութիւններ. bontés, avantages, beautés [էզ. حسن] ։ انظار — Հոգածութիւններ, հոգատարութիւններ sollicitudes

محاصر { Մուհասըր [—] Պաշարող. assiégeant [محاصره էն] [յգ. محاصرین]։

محاصره { Մուհասարէ*[—] Ա. Պաշարել. assiéger [حصر էն] Բ. Պաշարում. siége, blocus [յգ. محاصرات]։

محاضره { Մուհազարէ* [—] Ըստ կանոնի վիճաբանութիւն, տրամաբանութիւն. dialectique [յգ. محاضرات]

محاط { Մուհաթ [—] Շրջապատեալ. entouré [احاطه էն] ։ على — Ծանօթ, յայտնի. connu, évident.

محافظ { Մուհաֆըզ [—] Ա. Պահապան. gardien [محافظه էն] [էգ. محافظه] [յգ. محافظین] Բ. Բերդապահ

commandant de place.

محافظه { մուհաֆազա* [ա] Ա. Գօրումաք, պահել. garder, préserver [حفظ էն] Բ. Պահպանութիւն garde, préservation.

محافل { մէհաֆիլ*[ա] Ակումբներ. cercles [էզ. محفل]

محاكم { մէհաքիմ *[ա] Դատարանք. ատեաններ. tribunaux, cours [էզ. محكمه]։

محاكمات { մուհաքէմաթ*[ա] յգ. محاكمه. pd. محاكمه։

محاكمه { մուհաքէմէ* [ա] Ա. Դատել. juger [حكم էն] Բ. Դատաստան. jugement [յգ. محاكمات] Բ. Դատավարութիւն. procédure.

محال { մէհալ*[ա] Ա. Տեղեր. lieux [էզ. محل] Բ. մուհալ. Անկարելի. impossible [յգ. محالات]։

محاله { մէհալէ* [ա] Դաւ, վարպետութիւն, ruse, fraude [حيله էն]. — لا անպատճառ inévitablement

محامد { մէհամիտ* [ա] յգ. محمدت. pd. محمدت։

محاوره { մուհավէրէ* [ա] Ա. Խօսակցիլ. converser Բ. Խօսակցութիւն. conversation [յգ. محاورات]։

محب { մուհիպպ [ա] Ա. Բարեկամ, սիրելի, սիրող. ami, qui aime [էզ. محبه] [յգ. محبان ' محبين] Բ. Հետեւող. sectateur.

محبانه { մուհիպպանէ [պ] Ա. Բարեկամական. amical Բ. Բարեկամաբար. amicalement, en ami.

محبت { մէհապպէթ* [ա] Սէր, բարեկամութիւն. affection, amitié [حب էն]։ [տաճկ. մուհապպէթ]։

محبتنامه { մէհապպէթնամէ [պ] Սիրաքիր. lettre d'amitié.

محبس { մահպէս [ա] Բանտ, արգելարան prison [حبس էն] [յգ. محابس]։

محبوب { մահպուպ [ա] Ա. Սիրեցեալ, սիրելի aimé [حب էն] [էզ. محبوبه] Բ. Սիրական, առարկայ սիրոյ. objet d'amour [յգ. محابيب]։

محبوس { մահպուս [ա] Բանտարկեալ. emprisonné, détenu [حبس էն] [յգ. محبوسين]։ — خانه բանտ. prison.

محبوسيت { մահպուսիյէթ *[ա] Բանտարկութիւն. emprisonnement.

محبي { մուհիպպի [պ] Բարեկամական. amicale.

محتاج { մուհթաճ [ա] Կարօտ, nécessiteux, qui a besoin [احتياج էն] [յգ. محتاجين]

محتاجيت { մուհթիաճիյյէթ*[ա] Կարօտութիւն. nécessité, dénûment.

محتال { մուհթիալ[ա] Նենգաւոր, խարդախ. frauduleux [احتيال էն].

محتجب { մուհթէճիպ[ա] Ծածկուած, պահուըտած. caché [احتجاب էն].

محترز { մուհթէրիզ[ա] Զգուշաւոր, զգոյշ. réservé [احتراز էն].

محترق { մուհթէրիգ [ա] 1. Հրկիզեալ, այրած. brûlé, incendié [احتراق էն] 2. փխ. Այրելի. combustible.

محترم { մուհթէրէմ [ա] Յարգոյ, յարգի, պատուական. vénéré, estimé, honoré [احترام էն] [էգ. محترمه].

محتسب { մուհթէսիպ [ա] Հին ատենի քաղաքապետ՝ որ էր միանգամայն ոստիկանապետ. maire de l'ancien temps qui était en même temps préfet de la police [احتساب էն].

محتشم { մուհթէշէմ [ա] Մեծապատիւ. fastueux

محتكر { մուհթէքիր [ա] Համբարող վաճառական. accapareur [احتكار էն]

محتلم { մուհթէլիմ[ա] Երազաթօթ. երազախաբ qui a éprouvé la pollution nocturne [احتلام էն].

محتمل { մուհթէմէլ [ա] Հաւանական. probable [احتمال էն] [էգ. محتمله].

محتمى { մուհթէմի [ա] Ինքզինքը պահպանող. qui garde soi-même [احتما էն]

محتوى { մուհթէվի [ա] Պարունակող. contenant, renfermant [احتوا էն].

محتويات { մուհթէվիյաթ* [ա] Պարունակութիւն (ք). contenu (s).

محجم { միհճէմ [ա] Արուակ. ventouse.

محجوب { մահճուպ [ա] 1. Ամօթահար couvert de honte [حجاب էն] [էգ. محجوبه] 2. Ամօթխած, ամչկոտ. pudique, honteux.

محجوبيت { մահճուպիյյէթ*[ա] 1. Ամօթահարութիւն. confusion 2. Ամօթխածութիւն. pudeur.

محجور { մահճուր [ա] էրու. Արգիլեալ, զրկեալ (իւր կամաց). interdit, privé de ses volontés.

محجوز { մահճուզ [ա] էրու. Արգելք դրուած, արգիլեալ. saisi, séquestré [حجز էն][էգ. محجوزه]

محدب { մուհատտապ [ـ] 1. Կուզ. bossu [حدب էն] 2. Ուռուց. կորնթարթ, գմբեթարդ. convexe.

محدث { մուհտիս [ـ] 1. Հաստատող. qui établit [احداث էն] [յգ. محدثون] 2. Մուհտէս. Հաստատուած. établi 3. Նորահնար. inventé 4. Մուհատտիս. Մահմետական աւանդութիւններ պատմող. rapporteur des traditions de Mahomet [تحديث էն] [յգ. محدثين] 5. Մուհատտէս. Պատմուած. rapporté 6. Նորելուկ. nouvellement paru.

محدد { մուհատտիտ [ـ] 1. Սահմանող. qui limite, définit [تحديد էն] 2. Սրցնող. aiguisant.

محدود { մահտուտ [ـ] 1. Սահմանեալ. limité [حدود էն] [յգ. محدوده] 2. Սահմանափակ. borné.

محذور { մահզուր [ـ] 1. Զգուշանալի բան. chose dont on doit prendre garde [حذر էն] [յգ. محاذير ' محذورات] 2. Վտանգ, երկիւղ. danger, crainte.

محذوف { մահզուֆ [ـ] 1. Ջնջուած. effacé [حذف էն] [յգ. محذوفه] [յգ. محذوفات] 2. Կրճատուած. élidé.

محراب { միհրապ [ـ] 1. Մզկիթի ճակատը գտնուած խորշ որ կը համապատասխանէ եկեղեցւոյ սեղանին.. niche qui se trouve au front de mosquée et qui correspond à l'autel de l'église 2. Խորշ (որմի մէջ). niche.

محراف { միհրաֆ [ـ] Վէրք. Սլաք. stylet.

محرر { մուհաррիր [ـ] 1. Գրող, խմբագիր. écrivain, rédacteur [تحرير էն] [յգ. محرره] [յգ. محررين] 2. Մուհառռէր. Գրուած. écrit.

محرارت { մուհառռէրաթ* [ـ] 1. Գրուածք. écrits [եզ. محرر] 2. Նամակներ, գրութիւններ. lettres, correspondances, écritures.

محرص { մուհառրիզ [ـ] Ցանկացնող. qui fait désirer [تحريص էն].

محرف { մուհառրէֆ [ـ] Աղաւաղեալ, փոփոխեալ. corrompu, changé [تحريف էն] [եզ. محرفه].

محرق { մուհրիգ [ـ] Կիզիչ, այրեցիկ. brûlant, comburant [احراق էն] [եզ. محرقه].

محرك { մուհառրիք [ـ] 1. Շարժիչ. moteur

[تحريك ԷՆ] [ՋԻ. محركه] 2. Գրգռիչ. excitant 3. Մեհէքէ. Ճըրջան, շաւիղ. orbite.

محرم { մահրեմ [–] 1. Արգիլեալ իր. chose défendue [حرام ԷՆ] [ՃՄ. محرمات] 2. Մերձաւոր ազգական որոյ հետ ներելի չէ ամուսնանալ. proche parent que l'on ne peut épouser 3. Մտերիմ խորհրդակից. intime. confident 4. Գաղտնիք. secret.

محرم { մուհարրեմ [–] 1. Արգիլեալ. défendu [تحريم ԷՆ] [ՋԻ. محرمات] 2. Առաջին ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. premier mois de l'année lunaire arabe.

محرمانه { մահրեմանէ [զ] 1. Մտերմաբար, գաղտնաբար. confidentiellement 2. Մտերմական, ծածուկ. confidentiel.

محرميت { մահրեմիյէթ* [–] 1. Գաղտնակից մտերմութիւն. intimité 2. Ծածկութիւն. secret.

محرميه { մահրեմիյէ* [–] Կաղանդչէք. étrennes.

محروس { մահրուս [–] Պահպանեալ. gardé [حراست ԷՆ] [ՋԻ. محروسه].

محروسه { մահրուսէ* [–] 1. Պահպանեալ. gardé 2. Քաղաք. ville: ممالك — Թուրքիա. Turquie.

محروق { մահրուգ [–] Այրուած. brûlé [حرق ԷՆ] [ՋԻ. محروقه].

محروقات { մահրուգաթ* [–] Վառելիք. combustibles, chauffage.

محروم { մահրում [–] Զըրկեալ, զուրկ. privé, dénué, dépourvu [حرمان ԷՆ] [ՋԻ. محرومه] [ՃՄ. محرومين].

محروميت { մահրումիյէթ* [–] Զրկանք. privation.

محزون { մահզուն [–] Տըխրամած, տրտմած, տրտում. attristé, triste [حزن ԷՆ]. ‒انه — տխրալի, տխրագին. triste, tristement.

محزونيت { մահզունիյէթ* [–] Տխրութիւն, թախծութիւն. tristesse.

محسن { մուհսին [–] Շնորհատու, բարերար. qui fait des grâces. bienfaiteur [احسان ԷՆ] [ՋԻ. محسنه] [ՃՄ. محسنين ، محسنات].

محسنات { մուհսինաթ* [–] Առաւելութիւններ, օգուտներ. avantages.

محسوب { մահսուբ [–] Հաշուեալ. compté

حسـ ￼] [ﺟﻤﻊ. ﻣﺤﺴﻮﺑﻪ] [ﺟﻤﻊ. محسو] ، ١ — sser au compte.

محسو { pour compte

محسود { envié [حسد ﻣﻦ] ،

محسوس { 1. senti [حس ﻣﻦ] [ﻣﺆ. محسوسه] 2. perceptible.

محشر { lieu de rassemblement au jour du dernier jugement [حشر ﻣﻦ] ،

محشى { émargé [تحشيه ﻣﻦ] ،

محصل { 1. percevoir [تحصيل ﻣﻦ] 2. reproducteur 3. voir متسلم 4. perçu, ramassé.

محصنات { dames qui sont chastes.

محصود { moissonné [حصاد ﻣﻦ] ،

محصور { 1. cerné [حصر ﻣﻦ] [ﻣﺆ. محصوره] 2. entouré 3. propre, destiné. borné.

محصول { 1. produit [حصول ﻣﻦ] [ﺟﻤﻊ. محصولات] 2. récolte 3. résultat 4. sens : — ل productif.

محصولات { produits, récoltes.

محصولدار { productif.

محصون { fortifié.

محض { pur [ﻣﺆ. محضه] ،

محضا { purement, seulement. uniquement.

محضر { 1. présence [حضور ﻣﻦ] 2. adresse, requête générale: — نيك de bonne humeur.

محضر { մուհզըր [ա] Թաղա-պահն գատառարանի. huissier [احضار էն]։

محط { մըհաթթ [ա] Իջևան. halte [حط էն]։

محظور { մահզուր [ա] Ար-գիլեալ. prohibé [ճմ. محظورات]։

محظوظ { մահզուզ [ա] Գոհ, հաճ, ուրախ. content, satisfait, réjoui [حظ էն]

محظوظيت { մահզուզիյեթի*[ա] Հաճութիւն, գոհունակութիւն, հաճոյք. satisfaction, contentement, plaisir: سنيه — կայսեր գոհունակութիւն. satisfaction du sultan.

محفظه { մահֆազէ*[ա] 1. Պահարան, ընդունարան. étui, écrin, réservoir [حفظ էն] [ճմ محافظ] 2. Խուռ. Պատեան, պատիճ. capsule.

محفل { մահֆիլ [ա] 1. Ժողովատեղ. lieu de réunion [ճմ. محافل] 2. Ակումբ. cercle 3. Մզկիթի մէջ կայսեր կամ ձայնաւորաց յատուկ վանդակապատ տեղի galerie fermée de grillages à l'intérieur d'une mosquée et reservée au sultan ou au chœur.

محفور { մահֆուր [ա] Փոր-ուած. creusé حفر էն

محفوظ { մահֆուզ [ա] 1. Պահուած. conservé [حفظ էն] [էգ. محفوظه] 2. Պահպանուած. préservé.

محفه { միհաֆֆէ*[ա] Պատգա-րակ ուղտու. chambrette sur le dos d'un chameau [ռամ. մուհաֆա]։

محق { մուհիքք [ա] Արդա-րացի. équitable, juste [احقاق էն] [էգ. محقه]։

محقانه { մուհիքքանէ [պ] 1. Արդարապէս. équitablement 2. Արդարացի. équitable.

محقر { մուհաքքար [ա] Արհա-մարհեալ, անարգ-եալ. նախատեալ. méprisé, insulté [تحقير էն]։

محقق { մուհաքքըք [ա] 1. Քննող, խուզող, խորաթափանց. qui s'enquérit, approfondit une question [تحقيق էն] [ճմ. محققين] 2. մուհաքքաք. Ստոյգ, հաստատեալ. certain, constaté.

محقون { մահքուն [ա] Ներ-արկեալ. injecté [حقن էն]։

محك { միհաքք [ա] Փորձա-քար. pierre de touche [حك էն] [ռմկ. մեհէնկ]

محكم { մուհքէմ [ա] Ամուր, հաստատուն solide,

me [احكام ...] [... محكمه]·

محکمه { մահքեմէ* [—] Դա-տարան, ատեան. tribunal, cour de justice [حکم ...] [... محاکم]·

محکول { մահքեւլ [—] Ա. փորած, քերուած. gravé [حك ...] [... محکوکه] [... محکوکات] Բ. քերուած. gratté.

محکوم { մահքիւմ [—] Ա. վճռուած. adjugé [حکم ...] [... محکومه] Բ. դատապարտեալ. condamné [... محکومین]· Ա. — վճռուած բան chose adjugée. علیه، علیها — դատապարտեալ. condamné.

محکی { մահքի [—] Պատմուած raconté [حکایت ...]

محل { մահալ [—] Տեղ, վայր, տեղի, lieu, endroit, place [حلول ...] [... محلات، محال]·

محلات { մահալլաթ* [—] ... محل، محال ·

محلبی { մահալլեպի [—] Բրինձ ալիւրով, կաթով շաքարով շինուած դոնդող. blanc-manger fait de farine de riz, de lait et de sucre.

محلل { մահալլիլ [—] Ա. Լու-ծող. dissolvant [تحلیل ...] [... محلله] Բ. ... փորատեցուցիչ. résolutif Բ. ... menstruo Դ. ... dissolvant.

محلوج { մահլուճ [—] Գզզ-ուած. cardé [حلج ...]

محلوق { մահլուք [—] Ածիլ-ուած. rasé [حلق ...]

محلول { մահլուլ [—] Ա. Լուծուած. dissout [حل ...] [... محلوله] Բ. Անժառանգ մնացած. tombé en déshérence [... محلولات]·

محلولات { մահլուլաթ* [—] Անժառանգ մը-նացած ստացուածք. propriétés tombées en déshérence [... محلول]·

محلولیت { մահլուլիյեթ* [—] Անժառանգ ու-թիւն. déshérence.

محله { մահալլէ* [—] Թաղ. quartier [حلول ...] [... محلات]·

محلی { մահալլի [—] Ա. Տեղա-կան. local Բ. մահա-լլա. Զարդարուած. orné, embelli [تحلیه ...]·

محلیه { մահալլիյէ*[—] Տեղա-կան. local.

محمد { մահմատ [—] Յոյժ գովելի. très digne de louanges [تحمید ...]·

محمدت { մահմէտէթ, մահմի-տէթ* [—] Ա. Գո-

հութիւն. grâce, remercîment [ար էն] [յէ. محامد] ❷. Գովութիւն. louange ❸. Գովեստալից արժանի գործ, հանգամանք. acte, qualité digne d'éloge: سپاس— գոհացող. qui rends grâces.

محمدى { մուհամմէտի [ա] Մահմետական. mahométan [էէ. محمديه].

محمر { մուհամմէր [ա] ❶. Կարմրած. rougi [احمرار էն] ❷. մուհամմիր. բժշ. կարմրեցուցիչ. rubéfiant [تحمير էն]

محمص { մուհամմաս [ա] քիմ. Բովհրած. torréfié, rissolé [تحميص էն].

محمض { մուհամմազ [ա] քիմ. Ժանգոտեալ. oxydé [تحميض էն].

محمل { մահմէլ [ա] ❶. Տե՛ս voir محمل ❷. Դեսպակ որ լի ընծայիւք՝ մեծաւ շքով կը ղրկուի Մեքքէի տաճարը. litière pleine de cadeaux que l'on envoie avec pompe à la Mecque.

محمود { մահմուտ [ա] ❶. Գովեալ. loué [حمد էն] [էէ. محموده] ❷. Գովելի. louable.

محموديه { մահմուտիյէ* [ա] ❶. Սուլթան Մահմուտի հաստատած ոսկի դրամն է. nom de la monnaie d'or établie par Sultan Mahmoud ❷. Սագմոնիա. Թուրթ scammonée.

محموض { մահմուզ [ա] Թթուեցուցեալ. acidifié [حمض էն] [էէ. محموضه].

محمول { մահմուլ [ա] ❶. Բեռցուած. chargé [حمل էն] [էէ. محموله] ❷. Ստորոգելի attribut.

محموم { մահմում [ա] բժշ. Ջերմոտ. fébricitant [حمى էն].

محمى { մահմի [ա] Պաշտպանեալ. protégé [حمايت էն]

محميه { մահմիյյէ* [ա] ❶. Պաշտպանեալ. protégé [էէ. محمى] ❷. Մեծ քաղաք. grande ville.

محن { միհան* [ա] յէ. محنت. pluriel de محنت.

محنا { մուհաննա [ա] Հիննայով ներկուած. coloré par henné ❷. Կորացեալ. courbé.

محنت { միհնէթ* [ա] ❶. Փորձանք. adversité, malheur [յէ. محن] ❷. Տառապանք. souffrance.

محنتزده { միհնէթզէտէ [պ] Վշտահար. atteint d'un malheur [յէ. محنتزدكان

محتكده { մուհթէքիտէ [ա] Տա- առապանաց վայր. lieu de souffrance.

محتكش { մուհթէքիշ [ա] Վշտ- ատկիր, տառապ- եալ. souffrant [յգ. محتكشان]։

محتكشان { մուհթէքիշան [ա] 1. Տառապեալ. souffrant 2. յգ. محتكش ի։

محو { մահվ [ա] 1. Ջնջում. suppression 2. Ջն- ջել. détruire: او — բնաջինջ ըլլալ. être détruit. و افنا — ի բաց հանում. élimination.

محور { միհվէր [ա] 1. Առանցք pivot 2. առնչ. Առանկ. axis: ى — ' ـى — ա- ռանցքային . relatif à l'axe [էգ. محوريه] առնչային. axile.

محول { մուհավվիլ [ա] 1. Այ- լափոխող . q u i transforme [تحويل էն] 2. մուհավվէլ Այլափոխեալ. trans- formé 3. Հասանձնեալ յանձն- նարարեալ. délégué, trans- féré 4. Թողեալ. référé.

محويت { մահվիյյէթ* [ա] Ոչ- նչնացուցանել եւ զանձն. կատարեալ խոնար- հութիւն. anéantissement, modestie parfaite.

محير { մուհայյիր [ա] Հիացը- նող. étonnant [էգ. محيره

محيط { մուհիտ [ա] 1. Շրջ- շապատող. qui en- toure [احاطه էն] [էգ. محيطه] 2. Շրջանակ, ծիր. contour 3. Շրջապատիչ. ambiant 4. առնչ. Թաղանթ, պահարան. enveloppe: دائره — շրջագիծ périférie, circonférence.

محيل { մուհիլ [ա] 1. Խար- դախ. fourbe 2. Վարկաքը կամսահանջը երրոր- դի փոխանցող. cessionnaire.

محيى { մուհիյի [ա] կենդանա- ցնող. ranimant.

مخ { միխխ [ա] Ծուծ . moelle.

مخابر { մուխաբիր [ա] 1. Թղթակից. corres- pondant 2. մխաբիր* յգ. مخبر ի.

مخابرات { մուխաբերաթ* [ա] յգ. مخابره ի։

مخابره { մուխաբէրէ* [ա] 1. Թղթակցութիւն . correspondance [خبر էն] [յգ. مخابرات] 2. Հաղորդակցու- թիւն. communication 3. Թղթակցել, հաղորդակցել . se correspondre , se com- muniquer.

مخادنت { մուխադէնէթ* [ա] Բարեկամութիւն amitié [خدن էն]։

مخادم { միխտէմ *[ա]Որդիք fils յգ. مخدوم ի։

مخارج { մէխարիճ* [—] ժը. مخرجի. pd. مخرج ։

مخازن { մէխազին* [—] ժը. مخزنի. pd. مخزن ։

مخاصم { մուխասըմ [—] Հակառակորդ. adversaire [خصامէն] [երկ. مخاصمين]

مخاصمات { մուխասըմէթ* [—] ժը. مخاصمهի. pd. مخاصمه ։

مخاصمه { մուխասէմէ* [—] Թըշնամութիւն. hostilité [خصومت էն] [ժը. مخاصمات]։

مخاض { մէխազ [—] Երկունք travail.

مخاط { մուխաթ [—] Լորձնաթաղանթէ թորած հիւթ. mucus: زلالی — որբ-քանք (աղաքերից). glaire.

مخاطب { մուխաթըբ [—] 1. Խօսող. qui adresse la parole 2. մուխաթապ Ան որ կը խօսի ալ. à qui on adresse la parole 3. Քեր. Բ. դէմք. deuxième personne [էգ. مخاطبه]։

مخاطبه { մուխաթապա* [—] 1. Մէկու մը խօսք ուղղել. adresser la parole à qn. 2. Բանախօսութիւն. allocution [ժը. مخاطبات] 3. Խօսակցութիւն. dialogue.

مخاطرات { մուխաթարաթ* [—] ժը. مخاطرهի ։

مخاطره { մուխաթարա* [—] Վտանգ. danger, péril [خطر էն] [ժը. مخاطرات]։

مخاطی { մուխաթի [—] Բժշ. Լորձնային. muqueux [էգ. مخاطيه]։

مخافت { մէխաֆէթ* [—] Երկիւղ, վախ crainte, peur [خوف էն]։

مخالب { մէխալիպ* [—] ժը. مخلبի. pd. مخلب ։

مخالصت { մուխալէսէթ* [—] Անկեղծութիւն. sincérité [خلوص էն]։

مخالطت { մուխալէթէթ* [—] Իրարու խառնուիլ. se mêler [خلط էն]։

مخالف { մուխալիֆ [—] Հակառակ contraire [էգ. مخالفه] 2. Հակառակորդ. adversaire [ժը. مخالفين]։

مخالفت { մուխալէֆէթ* [—] 1. Հակառակիլ. s'opposer 2. Հակառակութիւն. opposition, contrariété.

مخبر { մուխպիր [—] 1. Լրաբեր. rapporteur [اخبار էն] [ժը. مخابر] 2. Թղթակից. correspondant 3. Բժշ. Նախազգեցող. prémonitoire 4. Քիմ. փորձանօթ. sonde, éprouvette.

مختار { մուխթար [—] 1. Ընտրուած. choisi [اختيار էն] [էգ. مختاره] [ժը. مختاران] 2. Թաղապետ, գիւղապետ.

préposé de quartier, de village ❷. Անձնիշխան, ազատ. agissant de libre arbitre. libre.

مختاريت { [-] Անձնիշխանութիւն. libre arbitre: اداره — ինքնօրինութիւն. autonomie

مختبر { [-] Իրազեկ. bien informé

مخترع { [-] Հնարիչ. inventeur [اختراع էն] ❷. Հնարուած. inventé [ﺝﻳ. مخترعات]

مختص { [-] Սեփական, յատուկ. spécial, propre [اختصاص էն] [իգ. مختصه]

مختصر { [-] Համառօտ. abrégé [اختصار էն] [իգ. مختصره]

مختفى { [-] ❶. Պահուըտած. caché [اختفا էն] ❷. Բոյս. Մածկեալ. Թաքուն. latent.

مختل { [-] Խանգարեալ. dérangé [اختلال էն] [իգ. مختله]: الشعور — Խելագար. aliéné.

مختلج { [-] Կծկեալ, կարկամեալ. convulsé اختلاج էն]

مختلط { [-] ❶. Խառն. mêlé, mixte [اختلاط էն] [իգ. مختلطه] ❷. Բաղմախառն. complexe.

مختلف { [-] ❶. Զանազան, տարբեր. varié, divers [اختلاف էն] [իգ. مختلفه] ❷. Վիճեալ, մաքառեալ. contesté, discuté, lutté.

مختمر { [-] Խմորած. fermenté.

مختنق { [-] Խեղդուած. étranglé.

مختوم { [-] Կնքեալ, գմտուած. cacheté, scellé [ختم էն] [իգ. مختومه]

مختون { [-] Թլփատեալ. circoncis.

مخدر { [-] ❶. Արգելեալ. voilé [իգ. مخدره] [ﺝﻳ. مخدرات] ❷. Բնդ. զաստա, ազնախոհ. chaste.

مخدش { [-] ❶. Ճանկռողող. qui égratigne [تخديش էն] ❷. Վրդովող. qui trouble.

مخدوم { [-] Որդի (որ ունի իրեն ծառայողներ). fils (qui a ses domestiques). [خدمت էն]

مخذول { [-] Խայտառակ. infâme [خذلان էն] [իգ. مخذوله] [ﺝﻳ. مخذولين]

مخرب { [-] ❶. Աւերիչ, կործա-

նիշ. destructeur, dévastateur [تخریب էն] [էէ. مخربه] 2. էմէ. Սպառիչ. consomptif 3. մուխարրէպ. Աւերեալ, կործանեալ. détruit, dévasté.

مخرج { մախրէճ [–] 1. Դուրս ելնելու տեղ, ելք. lieu d'où l'on sort, sortie [خروج էն] [ջէ. مخارج] 2. Հնչման տեղի. lieu d'articulation 3. Իսա. Յայտարար. dénominateur 4. Իւլէմայից յատուկ աստիճան մ'է. grade spécial des ulémas: اقلام — դիւանագիտական դպրոց. école bureaucratique.

مخرج { մուխրէճ [–] 1. Դուրս հանող. qui fait sortir [اخراج էն] [էէ. مخرجه] 2. մուխրէճ. Դուրս հանուած extrait 3. Արտաքսեալ. exclus 4. մուխարրէճ [تخریج էն] Վարժեալ հանուած.

مخرجه { մուխրիճէ* [–] մէր. Արտահան գործի. extracteur.

مخرش { մուխարրիշ [–] էմէ. Գրգռիչ. irritant.

مخروط { մախրուտ [–] էրէր. Կոն. cône: تام — բոլորշի կոն. cône circulaire. ناقص — ծայրատաշ կոն. cône tronqué.

مخروطی { մախրուտի [–] 1. Կոնաձև. conique [էէ. مخروطیه] [ջէ. مخروطیات] 2. Հոնաձև. turbiné: ـیت — կոնաձևութիւն. forme conique.

مخزع { միխզա' [–] Հերձանելիք, կտրելու գործի instrument de dissection.

مخزن { մախզէն [–] 1. Գանձարան, ամբարանոց. trésor, magasin [خزن էն] [ջէ. مخازن] 2. Գինետուն. cave.

مخصص { մուխասսաս [–] Յատկացեալ, սահմանեալ. approprié, assigné [تخصیص էն] [էէ. مخصصه] [ջէ. مخصصات].

مخصصات { մուխասսասաթ* [–] Տէ՛ս voir تخصیصات

مخصوص { մախսուս [–] 1. Յատուկ, սեփհական. propre, spécifique, particulier [خصوص էն] [էէ. مخصوصه] 2. Մասնաւոր. spécial 3. Սահմանեալ, վերապահեալ. réservé 4. [Բ. Փ.] Դիտմամբ. exprès: ا — յատկապէս. spécialement.

مخطر { մուխտիր [–] 1. Ի յուշ ածող. qui rappelle [اخطار էն] [էէ. مخطره] 2. Ծանուցանող. qui avertit.

مخط { մուխթէտէր* [—] 1. Դրամաւկապաւորութիւն note
Կեղծանուն. souvenir.

مخطه { մուխթէտաքէ*[—] Խօսեցեալ. fiancée.

مخطى { մուխթէն [—] 1. Սխալած. erroné
[են. مخطئ] 2. Սխալ. faillible.

مخفف { մուխաֆֆիֆ[—] Թեթեւ. dépresseur.

مخفف { մուխաֆֆէֆ [—] 1. Թեթեւցնող. qui
rend léger [تخفيف էն] [են.
] 2. Թեթեւացուցիչ. mitigeant: — اسباب Մեղմացուցիչ
պարագայք. circonstances atténuantes.

مخفف { մուխաֆֆէֆ [—] 1. Թեթեւցեալ. allégé [تخفيف էն] [են. مخففه]
Համառօտեալ, կարճեալ. abrégé, contracté.

مخفوض { մուխֆուզ[—] Տե՛ս voir مكسور.

مخفى { մուխֆի [—] Գաղտնի, ծածուկ. secret, caché [خفا էն] [են. مخفيه].
— գաղտնապէս. en secret

مخل { մուխիլ[—] Եղծանող, խանգարող, վնասող, աղճատող. qui corrompt, trouble, nuit, porte atteinte
[اخلال էն] [են. مخله].

مخلاب { միխլապ مخلب միխլէպ [—] Մագիլ. griffe
[ج. مخاليب ' مخالب].

مخلخل { մուխալխիլ [—] Անօդացուցիչ. raréfiant.

مخلد { մուխալլէտ [—] Մնայուն. stable.

مخلص { մուխլիս[—] 1. Անկեղծ. sincère[են. مخلصه] [اخلاص էն] [ج. مخلصان]
2. մուխլիս. Փրկիչ, ազատիչ. sauveur [تخليص էն] 3.
մուխլիս. Ջարգարանուն բանաստեղծի. pseudonyme.

مخلصانه { մուխլիսանէ [—] 1. Անկեղծօրէն. sincèrement 2. Անկեղծի յատուկ. propre à un sincère.

مخلصى { մուխլիսի[—] Անկեղծիդ. de votre sincère.

مخلفات { մուխալլէֆաթ* [—] Տե՛ս voir ترکه.

مخلوط { մախլութ [—] 1. Խառնուած. խառն mêlé, mixte [خلط էն] [են.
مخلوطه] 2. Խառնուրդ. mélange : — Խառնագեղ. mixture.

مخلوع { մախլու'[—] Գահընկէց. déposé, détrôné [خلع էն].

مخلوق { մախլուք[—]. 1. Ստեղծուած. créé

[خلق են] [էֆ. مخلوقه] ❷. Արարած. créature [յգ. مخلوقات]։

مخلى { մուխալլի [—] ❶. Պարպող. qui évacue [تخليه են] [էֆ. مخليه] ❷. մուխալլա. Պարպուած. évacué : مخلية الهوا օդահան գործի. machine pneumatique.

مخمر { մուխամմիր [—] ❶. Խմորեալ. fermenté [تخمير են] [էֆ. مخمّره] ❷. մուխամմէր. Խմորող. qui fermente.

مخمس { մուխամմէս [—] ❶. Հնգանկիւն. pentagone [تخميس են] [էֆ. مخمّسه] ❷. Հինգ տողէ բաղկացեալ տուն ոտանաւորի. stance composée de cinq vers.

مخمصه { մախմասա* [—] Քաղց. Սովութիւն առ ի չգոյէ կերակրոյ. inanition.

مخمن { մուխամմին [—] ❶. Գնահատ. estimateur [تخمين են] ❷. մուխամմէն. Գնահատեալ. évalué [էֆ. مخمّنه]

مخمور { մախմուր [—] ❶. Գինեհարեալ. enivré [خمر են][էֆ. مخموره] ❷. Թմրած. assoupi: قلق— Թմրութիւն (գինւոյ, քնոյ). pointe (de vin). assoupissement.

مخنث { մուխաննէս [—] Կնամարդի, կնատ. efféminé, lâche: لك— Կնատութիւն. lâcheté.

مخنق { մուխաննիք [—] ❶. Խեղդող. suffocant.

مخنوق { մախնուք [—] ❶. Խեղդուած. suffoqué, étranglé [خنق են] [էֆ. مخنوقه]

مخوف { մախուֆ [—] ❶. Երկիւղալի, ահարկու. terrible, formidable [خوف են] [էֆ. مخوفه] ❷. մուխավվիֆ. Ահաբեկուցիչ, պակուցիչ. consternant [تخويف են]

مخى { մուխխի [—] Ոսկրածծային, ուղղալից. médullaire [էֆ. مخيه]։

مخير { մուխայյէր [—] ❶. Ընտրութեան իրաւունք ունեցող. ազատ. qui a le droit d'option. libre [تخيير են] ❷. [Ն. Գ.] Պայմանաւ (վաճառուած). (vendu) à condition.

مخيط { մախյուտ [—] Թաղանթեայ. filamenteux.

مد { մէդդ [—] ❶. Երկարել. prolonger ❷. Երկարում. prolongation ❸. Գիր. Երկար՝ որ ՚ի վերայ կը դրուի le signe medd qu'on met sur élif. ❹. Մակընթացութիւն flux : نظر — Հայեացք նետել. jeter un regard.

{ մէտտա [—] Վերջ. fin. { بصر — ی— Հասողութեան սահմանը. portée ...eil.

م { մէտայինէ* [—] յոգ. մէդինէ. pd. مدينه ։

مد { մէտաըն* [—] Քաղաքաներ. villes, cités

مد { մէտտահ [—] 1. Միշտ կամ շատ չափազանց ...ղ. qui loue toujours ...ar excès [مدح էն] 2. Վիպասան, պատմաբան. conteur

مداخ { մէտախիլ* [—] յոգ. մէտխալ. pd. مدخل ։

مداخا { մէտաախալէթ* [—] յոգ. مداخله ։

مداخ { մէտաախէլէ* [—] 1. Միջամտութիւն. ...ervention [دخول էն] [յոգ. ...لات] 2. Միջամտել. in...venir 3. Միջամտուիլ ...։ se mêler.

مدا { մէտատ [—] Մելան. encre.

مدار { մէտար [—] 1. Դառնալու տեղ. lieu ...ur faire tour [دور էն] 2. Շառ, շաւիղ. orbite 3. ...առանցք. axe, pivot 5. Մի...ջ. moyen 6. Արեւադարձ. ...opique: الشمس — արեգակնային. orbite.

مدارا { մէտարա‘ [—] 1. Կեղծաւորութիւն. dis-simulation
مدارات { մէտարաթ*
2. Կեղծաւորել. dissimuler

مدارج { մէտարիճ* [—] Աստիճանք. degrés [եզ. مدرجه] ։

مدارس { մէտարիս* [—] յոգ. مدرسه. pd.

مدافع { մէտաֆի‘ [—] 1. Վանող. qui repousse [مدافعه էն] 2. Պաշտպան. défenseur 3. մէտաֆի‘* Թնդանօթք. canons.

مدافعه { մէտաֆա‘ա* [—] 1. Յետս մղում. repoussement [دفع էն] [յոգ. مدافعات] 2. Պաշտպանութիւն, Ջատագովութիւն. défense 3. Յետս մղել. repousser 4. Պաշտպանել, Ջատագովել. défendre, plaider.

مدام { մէտամ [—] 1. Շարունակ. continuel [ادامه էն] 2. Միշտ. toujours 3. Գինի. vin.

مدانی { մէտանի [—] 1. Մօտեցող. qui s'approche [مدانات էն] 2. Մերձ. près 3. Հաւասար, նման. pareil, égal.

مداوات { մէտավէմէթ* [—] 1. Դարմանն. traite-

ment [دوا ԷՆ] Յ. Դարմանել. traiter, remédier.

مداوله { Գէտավէլէ* [-] Ձեռքէ ձեռք տալ faire passer de main en main: افكار — կարծեաց փոխանակութիւն. échange de vues.

مداوم { Գէտավիմ [-] Ա. Շարունակող. continuent [مداومت ԷՆ] Յ. Յարատեւող. persévérant [ճ. مداومين] Յ. Յաճախող. qui fréquente.

مداومت { Գէտավէմէթ*[-] Ա. Շարունակել. continuer [دوام ԷՆ] Յ. Յաճախել. fréquenter Յ. Շարունակութիւն. continuation.

مداوى { Գէտավի [-] Դարմանող. traitant [مداوات ԷՆ] ։

مداهن { Գէտահին [-] Շողոքորթ. flatteur [مداهنه ԷՆ] [էգ. مداهنه] ։

مداهنه { Գէտահէնէ* [-] Յ. Շողոքորթութիւն flatterie [دهن ԷՆ] Յ. Շողոքորթել. flatter: — كار ، — جى շողոքորթ. flatteur.

مداينات { Գէտայինաթ* [-] ճ. مداينه ին

مداينه { Գէտայէնէ*[-]Փոխ, փոխառութիւն, փոխառութիւն. prêt, emprunt [دين ԷՆ] [ճ. مداينات] ։

مدبر { Գէտպիր [-] Ա. Հեռատես. prévoyant [تدبير ԷՆ] [էգ. مدبره] [ճ. مدبرين ، مدبران] Յ. Հնարագէտ, Հանճարեղ, բանիբուն, իմաստուն. ingénieux, sage Յ. Կառավարող. qui régit Յ. Գէտպիր. Ձախորդակ. qui ne réussit pas [ادبار ԷՆ]

مدبرانه { Գէտպիրանէ [-] Ա. Իմաստնաբար sagement Յ. Իմաստունի վայել. digne d'un sage.

مدت { Գիւտտէթ*[-] Ա. Տեւողութիւն. durée Յ. Պայմանաժամ. délai.

مدح { Գէտհ[-] Ա. Գովեստ, ներբող. éloge, louange Յ. Գովել. louer.

مدحت { Գէտհէթ* [-] Գովեստ. éloge.

مدحتكر { Գէտհէթքեար[-] Գովիչ. louangeur.

مدخر { Գիւտտէխիր [-] Ա. Համբարող. qui emmagasine [ادخار ԷՆ] Յ. Գիւտտէխէր. Համբարեալ. emmagasiné [էգ. مدخره] ։

مدخل { Գէտխալ[-]Ա. Մըտնելու տեղ. մուտք lieu d'entrer. entrée [دخول ԷՆ] [ճ. مداخل] Յ. Մասնակի.

-թիւն. participation 2. ներածութիւն introduction

مدخول { մէտխուլ [–] 1. Այն որուն մէջ մտած է բան մը. ce à qui est introduit qc. [دخول էն] 2. Պարսաւեալ: blâmé.

مدد { մէտէտ [–] Օգնութիւն. secours, assistance: — օգնել. aider. — օգնութիւն հայցող. qui implore l'assistance.

مددرس { մէտէտրէս [ղ] Օգնութեան հասնող: qui vient au secours.

مددكار { մէտէտքեար [ղ] Օգնող. assistant: — لق օգնականութիւն. assistance.

مدر { մուտիր [–] 1. Հոսեցնող: qui fait couler [ادرار էն] 2. Բժշ. Միզաբեր. qui fait uriner.

مدرار { միտրար [–] Անձրեւաբեր (ամպ). nue chargé de pluie.

مدرج { մէտրէճ* [–] Աստիճան. degré.

مدرس { մուտէրրիս [–] 1. Դասատու. professeur [درس էն] [յգ. مدرسين] 2. Աստուածաբանութեան վարժապետ. professeur de théologie.

مدرسلك { մուտէրրիսլիք [թ] Դասատուութիւն. professorat.

مدرسه { մէտրէսէ* [–] 1. Կրօնաբանից վարժարան. collège des étudiants en théologie [درس էն] [յգ. مدارس] 2. Դպրոց. école.

مدرك { մուտրիք [–] Հասկցող, իմացող. qui comprend [ادراك էն]: — قوه հասկացողութիւն, ըմբռնում: compréhension, entendement.

مدركه { մուտրիքէ* [–] Տե՛ս voir قوهٔ مدركه.

مدعا { մուտտէա [–] 1. Պահանջ. réclamation [ادعا էն] 2. Դատ. cause: պ— պահանջուած. réclamé.

مدعو { մէտու [–] Հրաւիրեալ. invité [دعوت էն] [յգ. مدعوين].

مدعى { մուտտէի [–] 1. Պահանջող, թեկնածու. prétendant [ادعا էն] [յգ. مدعيه] 2. Իրաւ. Դատախազ: demandeur, plaideur 3. Ամբաստան. accusateur 4. Տե՛ս voir مدعا. Անոյ. عليه — պաշտպանողական ամբաստանեալ. défen-

deur [ﺟﻤ. عليها —] [ﺗﺜ. — عليهما] [ﺟﻤ. عليهم —] :

مدغم { ... [—] ... (...) deux lettres réduites à une seule[ادغام‌ده]

مدافن { ... [—] ... مدفن. pd. مدفن:

مدفع { ... [—] ... canon [دفع ده] [ﺟﻤ. مدافع] ... rhizagre.

مدفن { ... [—] ... lieu d'enterrement [دفن ده] [ﺟﻤ. مدافن]

مدفوع { ... [—] ... repoussé [دفع ده] [ﻣﺆ مدفوعه] ... payé.

مدفوعات { ... [—] ... payements ... مقبوضات مأخوذات

مدفون { ... [—] ... enterré [دفن ده] [ﻣﺆ. مدفونه] :

مدقق { ... [—] ... minutieux, éplucheur [تدقيق ده] [ﺟﻤ. مدققين] [ﻣﺆ. مدققه] :

مدققانه { ... [—] ... minutieusement ... digne d'un homme minutieux.

مدلل { ... [—] ... prouvé.

مدلول { ... [—] ... conclusion, sens [دلالت ده] :

مدللى { ... [—] ... Mételin (île) ... bidet.

مدمر { ... [—] ... exterminateur [تدمير ده] ... exterminé.

مدمم { ... [—] ... sanguinolent.

مدمن { ... [—] ... persévérant. assidu [ادمان ده] :

مدن { ... [—] ... villes[ﻣﻔ. مدينه]

مدنس { ... [—] ... qui souille ... souillé, sale.

مدنى { ... [—] ... civil [مدينه ده] [ﻣﺆ. مدنيه] ... citadin ... civilisé ... habitant de Médine.

مدنيه { մէտէնիյէթ* [ա] Քա- ղաքակրթութիւն. civilisation.

مدور { մուտէվվէր [ա] 1. Կլոր, բոլորշի. rond, circulaire [دورك ـدن] [էգ. مدوره] Փոխադրուած. transporté մուտէվվիր. Դարձնող. qui fait tourner 2. ... Շրջա- պիչ մեքենա. rotateur.

مدون { մուտէվվէն [ա] 1. Ցորենավ. compo- [تدوين ـدن] 2. Մեծահատոր աշխատ. livre volumineux [مدونات] 3. մուտէվվին. Հա- ւաքող, կազմող. յօրինող. qui fait un recueil. compositeur.

مدهش { մուտհիշ, մուտ- հիշ [ա] Ահարկու, բռնաբերիչ. horrible, terrible [مدهشه دهشتدن تدهيش] [էգ. مدهشه]

مدهوش { մէտհուշ [ա] Զարհուրած, ահա- բեկ. terrifié, épouvanté [دهشه ـدن] [էգ. مدهوشه].

مدى { մէտա [ա] Վախճան. fin: الايام — մէտէլ- ... մինչեւ օրերու. jusqu'à la fin des jours.

مديح { մէտիհ [ա] 1. Գովելի գործ, հան- ... action, qualité louable [مدح ـدن] [յհ. مدائح] Գովեստ. éloge.

مديد { մէտիտ [ա] Երկայն. long [مد ـدن] [էգ. مديده]. البصر — Հեռատես. presbyte. ا — մէտտի էլ ձեռք կարկառել. tendre la main.

مدير { մուտիր [ա] 1. Կառա- վարիչ, տեսուչ. administrateur, directeur [اداره ـدن] [էգ. مديره] [յհ. مديران] 2. Նահանգի կառավարիչ. gouverneur d'un canton: مال — Հաշուակալ ... comptable d'un district. هيئت ـان Խորհրդարան cabinet.

مديريت { մուտիրիյէթ* [ա] مديرلك մուտիրլիկ [թ] 1. Կառավարութիւն, տես- չութիւն. administration, direction 2. Կառավարչու- թիւն. charge du gouverneur 3. Կավառ. canton.

مدينه { մէտինէ* [ա] 1. Քա- ղաք. ville, cité [յհ. مدائن ، مدن] 2. Մէտինէ. Médine.

مديون { մէտյուն [ա] Պար- տական. débiteur [دين ـدن] [էգ. مديونه] ا — պար- տական ըլլալ. endetté.

مديه { մէտյէ [բ] Ալական. moule.

مذاب { մէզապ [—] Հալէ-ցուցուած. fondu [اذابه մէս] [իֆ. مذابه]։

مذاع { մէզաիհ* [—] ճմ. մէզաիհ. pd. مذيع.

مذاق { մէզագ [—] Ճաշակ. goût [ذوق մէս]։

مذاكرات { մէզագէրաթ* [—] Խորհրդակցու-թիւնք délibérations[եզ. مذاكره]

مذاكره { մէզագէրէ*[—] 1. Խորհրդակցութիւն, բանակցութիւն. délibération, négociation [ذكر մէս] [ճմ. مذاكرات] 2. Խորհրդակցիլ, բանակցիլ. délibérer, négocier 3. Կրկնու-թիւն դասի. répétition : — կրկնիչ. répétiteur.

مذاهب { մէզահիպ* [—] ճմ. մէզհէպ. pd. مذهب։

مذبح { մէզպահ [—] Զենա-րան. abattoir, autel [ذبح մէս] [ճմ. مذابح]։

مذبذب { մուզապզապ, մու-զապզէպ [—] Տա-րուբեր, անորոշ. agité, balloté, indéterminé [իֆ. مذبذبه]

مذبوح { մէզպուհ [—] Մոր-թուած, զոհուած immolé, sacrifié [ذبح մէս] [իֆ. مذبوحه]։

مذروع { մէզրու՛ [—] Կան-գունով չափուող. mesuré à aune [ذراع մէս] [ճմ. مذروعات]։

مذكر { մուզաքքիր [—] 1. Յիշեցնող. qui fait rappeler [تذكير մէս] [իֆ. مذكره] 2. մուզաքքէր. Արական. masculin.

مذكره { մուզաքքէրէ*[—]Ծա-նուցագիր. note, mémoire[—. մէւզաքքէրէ]

مذكور { մէզքիւր [—] Յիշ-եալ, յիշուած. dit, susdit, mentionné [ذكر մէս] [իֆ. مذكوره]։

مذل { մուզիլլ [—] Նուաստացնող. humiliant.

مذلت { մէզէլլէթ* [—] Տե՛ս voir ذلت ։

مذلل { մուզալլիլ [—] Նուաստացնող. humiliant

مذمت { մէզէմմէթ, մէզիմմէթ* [—] 1. Պարսաւ. blâme [ذم մէս] 2. Պարսաւելի գործ. action blâmable.

مذموم { մէզմում [—] Պար-սաւեալ, պարսաւ-ելի. blâmé, blâmable [ذم մէս] [իֆ. مذمومه]։

مذنب { մուզնիպ [—] Մեղա-ւոր. pécheur [اذناب մէս] [իֆ. مذنبه] [ճմ. مذنبين]։

مذهب { մէզհէպ [—] 1. Գը-նացք. marche [ذهاب մէս] [ճմ. مذاهب] 2. Ուղի

min 3. կրօնք, դաւա-
նութիւն. religion, foi 4.
մէզ. secte 5. կարծիք.
nion 6. Վարդապետու-
թիւն. doctrine 7. Մ-ղեհ.
. Ոսկեզօծ. doré [تذهيب էն]։

مذيب { Մ-զիպ [—] Հալիչ. fondant [اذابه էն]։

مذيل { Մ-զէյյէլ [—] Յաւել-
ուածաւոր. pourvu
ne appendice [تذييل էն]
Յաւելեալ. ajouté.

مر { Մուրր [—] 1. Դառն. amer [مرارت էն] 2.
Զմուռս. myrrhe (صافی —)։

مر { Մէր' [—] Մարդ. homme.

مرائی { Մ-րա-ի [—] Կեղծա-
ւոր. hypocrite,
ssimulé [مرايات էն]։

مرابحه { Մ-րա-պէհա*[—] Տո-
կոսաւոր փոխ prêt
intérêt [ربح էն]։ جی— Վաշ-
խառու. usurier.

مرابط { Մ-րա-պըթ [—] Ափ-
րիկեան ակրդիշ,
րպետ. marabout.

مرات { Մէրրա-թ* [—] Ան-
գամներ fois [եզ. مره]

مرآت { Միրա-թ*[—] Հայելի.
miroir, glace
رؤيت էն] [յգ. مرايا]։

مراتب { Մէրա-թիպ* [—] Աս-
տիճաններ. degrés,
grades [եզ. مرتبه]։

مراثی { Մէրա-սի* [—] յգ.
مرثيه. pd. مرثيه։

مراجع { Մէրա-ճի*[—] 1. յգ.
مرجع. pd. مرجع.
2. Մ-րա-ճի. Դիմող. celui qui
s'adresse [مراجعت էն]։

مراجعت { Մ-րա-ճա-ա-թ* [—]
1. Դիմում. re-
cours [رجوع էն] [յգ. مراجعات]
2. Դիմել. s'adresser.

مراح { Մէրա-հ [—] Զբօսնելիք
promenade.

مراحل { Մէրա-հիլ* [—] յգ.
مرحله. pd. مرحله։

مراحم { Մէրա-հիմ* [—] յգ.
مرحمت. pd. مرحمت։

مراد { Մ-րա-տ [—] 1. Կա-
մեցեալ voulu [ارادت
էն] 2. Կամք. volonté [յգ.
مرادات] 3. Իղձ. désir 4.
Նպատակ. but: ا — կամե-
նալ. vouloir, désirer. دن...
— ...էն հասկցուած. ce
qu'on entend par.

مرادف { Մ-րա-տիֆ [—] Հո-
մանիշ. syno-
nyme [եզ. مرادفه]։

مرار { Մէրա-ր* [—] Անգամ-
ներ. fois [եզ. مره]։
ا— քանիցս. maintes fois.

مرارت { Մէրա-րէթ*[—]Դառ-
նութ. amertume

مراری { Մէրա-րի [—] Մաղձ-
ային. biliaire.

مراسلات { մուրասէլաթ* [—] յգ. مراسله ։

مراسله { մուրասէլէ*[—]Թղթակցութիւն. correspondance [յգ. مراسلات]

مراسم { մէրասիմ*[—] ա. Սովորութք. usages [եզ. رسم] բ. Արարողութիւնք, ծէսք. cérémonies, rites.

مراسى { մէրասի* [—] յգ. مرسا. pd. مرسا ։

مراصد { մէրասըտ* [—] յգ. مرصد. pd. مرصد ։

مراعات { մուրաաթ* [—] ա. Յարգանք. respect, égard [رعايت էն] բ. Յարգել. respecter: مراعاةً ի յարգանս, յարգելով. eu égard.

مراعى { մուրաի[—] ա. Յարգող. qui respecte [مراعات էն] բ. մէրաի* յգ. مرعى ։

مرافعه { մուրաֆաա * [—] Դատապաշտպանութիւն. Հակառակորդ դատախազներու մէջ վիճաբանութիւն. plaidoirie. débats des deux adversaires devant la justice [رفع էն]։ او — դատուիլ. être en instance.

مرافق { մուրաֆըգ [—] ա. Ընկերացող. qui accompagne [مرافقت էն] բ. Զուգընթաց. concomitant.

مرافقت { մուրաֆագաթ*[—] ա. Ընկերացում. accompagnement [رفاقت էն] բ. Ընկերանալ. accompagner.

مراق { մէրագ [—] ա. Հետաքրքրութիւն. curiosité բ. Մտատանջութիւն. inquiétude գ. Անհանգստութիւն, մելամաղձոտութիւն. hypocondrie, mélancolie դ. Սէր. goût: ۱ — հետաքրքիր ըլլալ. être curieux. մտատանջ լինել. être inquiet. طوتمق ۰— մղձկել. étouffer: — ارباب ، — اصحاب հետաքրքիրք. les curieux.

مراقبه { մուրագապէ* [—] ա. Հսկողութիւն surveillance բ. Հայեցողութիւն. contemplation գ. Աստուածային մտախոհութիւն. méditation divine.

مراقد { մէրագըտ* [—] յգ. مرقد. pd. مرقد ։

مراقلنمق { մէրագլանմագ [ք] Մղձկիլ. étouffer. s'inquiéter.

مراقلى { մէրագլը [ք] ա. Հետաքրքիր. curieux բ. Մտատանջ. inquiet գ. Ախտագաւոր. hypocondre դ. Սիրող. amateur.

مراقى { մէրագի* [—] յգ. مرقات. pd. مرقات ։

مرآة { մէրաթէդ* [-] Ա. Հնձաններից. mon.
es [եզ. مركب] Բ. Նաւեր.
ires, vaisseaux.

مرآة { մէրաթէզ* [-] Կեդ-րոնք. centres
مركز]:

مراكش { մէրաքէշ [-] Մա-րոք. Maroc.

مرام { մէրամ [-] Նպատակ, դիտաւոր intention,
, dessein.

مراودة { մէրաւէտէթ* [-] Կամակնաւ. vou-
.

مرامت { մէրամէթ. [Բառը. مرمت էն].

مراوح { մէրաւիհ* [-] յհ. مروحة pd. مروحه

مرانة { մէրանէթ* [-] Կր-ւելի լինելն. mal-
bilité.

مرانقوز { մառանգօզ[ի] Տե՛ս voir ماراتقوز.

مراهق { մէրահիք [-] էզ. Չափահասու-
ան մերձ եղող պատանեակ.
i touche à sa majorité.
olescent.

مراهم { մէրահիմ* [-] Սպե-ղանիք. օծանելիք
guents [եզ. مرهم].

مرئى { մէր'ի[-] Տեսանելի. vu,remarqué رؤيت
] [էգ. مرئية] [յհ. مرئيات].

مرايا { մէրայա* [-] յհ. مرآة pd. مرآت.

مرايات { մէրայաթ*[-]Կեղ-ծաւորութիւն. hypocrisie [ريا էն].

مربا { մուրապպա-[-] Ա. Կըթ-եալ, մարմեալ. é-
levé [تربيه էն] Բ. Թանգան. conserve.

مربب { մուրապպիպ [-] Ա. Սնուցանող. qui
nourrit Բ. մուրապպապ. Համ-եմեալ. assaisonné.

مربط { մէրպատ, մէրպիտ [-] Ա. Կենդանի կա-պելու տեղ. lieu où l'on at-
tache l'animal [ربط էն] Բ. Մենաստան. monastère.

مربع { մուրապպա' [-] Ա. Չորանկ. composé
de quatre [تربيع էն] [էգ. مربعه]
Բ. Քառակուսի, քառանկիւն. carré: معين — առանձնակիւնա-կերպ. rhomboïde. منحرف — տրապիզ. trapèze.

مربع { մէրպա' [-] Տե՛ս voir كوشك.

مربوب { մէրպուպ [-] Սնուցեալ. nourri

مربوط { մէրպութ[-] Կապ-եալ. lié,attaché
[ربط էն] [էգ. مربوطه] Բ. Յա-րակից. dépendant [յհ. مربوطات]
Գ. Կցեալ. joint: — ات جمـ

[illegible]

[illegible] attaché

[illegible] qui a

[illegible] à propos [illegible]

[illegible] à

[illegible] dépourvu

[illegible] renégat,

[illegible] dessiné

[illegible] qui

[illegible] de

[illegible] d'Ali.

[illegible] tremblant

[illegible] s'élève

[illegible] qui

[illegible]

aet un péché [ارتكاب էն]
مرتكب] 2. Վատ, գձուձ.
, vil.

مرتهن { Մուրթեհին [ա] Գրաւառու . qui
it un gage [ارتهان էն]:

مرثيه { Մերսիյէ* [ա] Դամբանական. եղերերգու-
թիւն. oraison funèbre.
ie: خوان — եղերերգական, երգող. élégiaque.

مرج { Մէրճ [ա] — و مرج խառնակութիւն. pêle
e.

مرجان { Մէրճան [ա] Բուստ corail : بالغى —
ձուկ. dorade chinoise.

مرجح { Մուրէճճեհ[ա] Մեծարեալ. vénéré.

مرجح { Մուրէճճահ [ա] Նախամեծար. pré-
[ترجيح էն]:

مرجع { Մէրճա‘, Մէրճի‘ [ա] 1. Վերադարձա-
տեղ. lieu de retour [رجعت
[ՅՆ. مراجع] 2. Դիմելու
, դիմարան. celui à qui
a recours. à qui l'on
dresse 3. Այն առ որ
է. qui de droit.

مرجل { Մէրճէ-ել[ա] Ոսպ. lentille.

مرجو { Մէրճու [ա] Խնդ-
րուած. prié [ارجا էն

مرحبا { Մէրհապա [ա] Բարի եկա՛ք. soyez le
bienvenu.

مرحله { Մէրհալէ* [ա] Մի աւուր ճանապարհ
étape, journée (de chemin)
[رحلت էն] [ՅՆ. مراحل]:

مرحمت { Մէրհամէթ*[ա] Գը-
թութիւն, կա-
րեկցութիւն. pitié, compas-
sion [رحمت էն] [ՅՆ. مراحم] :
ل— գթացող. compatissant

مرحوم { Մէրհում [ա] 1. Գթացեալ. qui
a obtenu la clémence [رحمت
էն] [ԻԳ. مرحومه] 2. Ողորմած
հոգի, հանգուցեալ. feu, dé-
funt: او — մեռնիլ. mourir.

مرخص { Մուրախխաս[ա] 1. Զատուական.
mandataire [ترخيص էն] 2.
Լիազօր. plénipotentiaire.

مرخصه { Մէրխասա* [ա] Ա-
ռաջնորդ prélat.

مرخم { Մուրախխամ[ա] Վերջին տառը կմկանկը
զեղչեալ. apocopé [ترخيم էն]:

مرخى { Մուրխի[ա] Լուծիչ.
laxatif [ارخا էն]:

مرد { Մերտ [պ] 1. Մարդ.
homme [ՅՆ. مردان]
2. Այր. homme 3. Կտրիճ.
brave 4. Վեհանձն. ma-
gnanime.

مرد { մէրտ [պ] Մեռած. mort: او — մեռնիլ mourir. կորնչիլ. périr.

مردار { մուրտար [պ] Պիղծ, անմաքուր. profane, impur, mal-propre : لق — անմաքրութիւն. saleté. աղբեր. ordure. immondice.

مردان { մէրտան [պ] մէ. մարդ. pd. مرد.

مردانکی { մէրտանէկի [պ] կտրիճութիւն, քաջութիւն. bravoure.

مردانه { մէրտանէ [պ] 1. Այրական. d'homme, viril 2. Արիաբար, քաջութեամբ. valeureusement 3. [ա] Գլան. cylindre.

مردبان { մէրտիվան [ա] Սանդուխ. escalier.

مردکان { մուրտէկեան [պ] Մեռեալք. morts [էզ. مرده].

مردلك { մէրտլիք [ա] 1. Այրութիւն. virilité 2. կտրիճութիւն. bravoure 3. Վեհանձնութիւն. magnanimité.

مردم { մէրտիւմ [պ] Մարդ. homme [մէ. مردمان].

مردمخوار { մէրտիւմ-խօր, մէրտիւմ-խուար [պ] Մարդակեր. anthropophage.

مردمك { մէրտէմէք [պ] Բիբ. ակն. prunelle

مردود { մէրտուտ [ա] 1. Մերժուած. repoussé [رد էն] [էզ. مردوده] 2. Մերժելի, խոտան, անարգ. rejetable, rejeté, méprisable.

مردوم { մուրտէմ [պ] Տեսակ մը սեւ և մանր սալոր. espèce de petite prune noire.

مرده { մուրտէ [պ] Մեռած mort [մէ. مردكان].

مردهسنك { մուրտէսէնկ [պ] էմ. Քարմարգանկ. litharge.

مردى { մէրտի [պ] Տես voir مردلك.

مرذول { մէրզուլ [ա] Խայտառակեալ. déshonoré [رذالت էն].

مرزبان { մէրզպան [պ] Մարզպան. satrape.

مرزبوم { մէրզպում [պ] Սահման. frontière.

مرزنجوش { մէրզէնճօշ [պ] Թորթնկ origan.

مرزوق { մէրզուգ [ա] Ոգեպահիկ տրուած. սնուցեալ. pourvu de subsistence. nourri [رزق էն].

مرزيفون { մէրզիֆօն [ա] Մարզուան (քաղաք). Marsovan.

مرسا { մէրսա [ա] Նաւահանգիստ. port.

مر { ...[-] 1. ... ... expédié, ...é [ارسال ...] [...مرسلين] ... ... a-, prophète 2. ... ... expéditeur : اليه — ... ...nataire.

مر { ... [-] 1. ... , ... tracé, dessiné [ترسيم ...] 2. ... . illustré.

مرس { ... [-] 1. ... . tracé ...] [... مرسوم] 2. ... . écrit 3. ... . sus- susnommé [... مرسومان] ... . appointement.

مر { ... [...] 1. ... . myrte 2. ... (...). esturgeon.

مر { ... [-] ... . blanchet.

مر { ... [-] ... . filtre.

مر { ... [-] 1. ... ... qui conduit le chemin droit [ارشاد ... مرشدان ، مرشدين] 2. ... . guide.

مرصاد ... } [-] ... , ... lieu
مرصد ... } d'où l'on guette observatoire [رصد ...]

مرصع { ... [-] ... . enrichi de pierres précieuses [ترصيع ...].

مرض. { ... [-] ... , ... maladie, mal [... امراض]. مستولى — ... . épidémie. غشاء كاذب — ... . diphtérie. — اندفاعى ... . maladie éruptive.

مرضا { ..., ... [-] ... . malades, infirmes [... مريض].

مرضاة { ... [-] ... . satisfaction [رضا ...].

مرضعه { ... [-] ... . nourrice

مرضى { ...[-] 1. ... voir مرضا 2. ... ... , ... agréé, agréable [رضا ...] [... مرضيه] 3. ... . pathologique 4. ... . pathologiste [... مرضيون].

مرطوال { ...[...]... ... . futilités

مرطوب { Մէրթուպ [ա] Թաց. humecté [رطوبت էն] [էփ. مرطوبه] 2. Գոլորշա-պատ. halitueux.

مرعا { Մէր՛ա [ա] Արօտավայր pâturage [رعی էն]։

مرعوب { Մէր՛ուպ [ա] Զարհուրած, ահաբեկ. épouvanté [رعب էն]։

مرعى { Մէր՛ա [ա] Արօտավայր, արօտ. pâturage [رعی էն] [յփ. مراعی]։

مرعى { Մէր՛ի [ա] 1. Յարգելի. respecté [رعایت էն] [էփ. مرعیه] 2. Գործածական. qui est en usage. الخاطر — Համարմունք ունեցող. considéré.

مرغ { Մուրղ [ո] Թռչուն. oiseau [յփ. مرغان]։

مرغاب { Մուրղապ [ո] Ջրային թռչուն. oiseau aquatique.

مرغان { Մուրղան [ո] Թռչունք. oiseaux

مرغزار { Մուրղզար [ո] Տեղի ուր կան բազմութ թռչունք. lieu où se trouvent beaucoup d'oiseaux.

مرغوب { Մէրղուպ [ա] Սիրելի, սիրելի, հաճոյ. aimé, agréable [رغبت էն] [էփ. مرغوبه]։

مرفق { Մէրֆէք [ա] Արմունկ. coude: ی— ' یه— արմկային. anconé.

مرفوع { Մէրֆու՛ [ա] 1. Վերցուած. levé [رفع էն] [էփ. مرفوعه] 2. Քեր. Ենթրեալ. muni de eutré.

مرفه { Մուրֆէֆֆէհ [ա] 1. Դիւրակեցիկ. aisé [ترفیه էն] 2. Հանգստաւէտ. très-commode 3. Մուրֆէֆֆիհ. Դիւրակեցիկ ընող. qui rend aisé: مرفها դիւրակեցիկ կերպով. confortablement.

مرقات { Միրքա՛թ [ա] Սանդուղ. escalier.

مرقد { Մէրքատ [ա] Գերեզման, շիրիմ. տապան. tombeau, sépulcre [رقود էն] [յփ. مراقد]։

مرقم { Մուրաքքամ [ա] 1. Գրուած. écrit [ترقیم էն] [էփ. مرقمه] 2. Թուանշանեալ. numéroté 3. Մուրաքքիմ. Գրող. qui écrit.

مرقوم { Մէրքում [ա] 1. Գրուած. écrit [رقم էն] [էփ. مرقومه] 2. Յիշեալ, վերոգրեալ. susdit, précité [յփ. مرقومان، مرقومین، مرقومون]

مرك { Մէրկ [պ] Մահ. mort.

مركب { Մէրքէպ [ա] 1. Հեծանելի. monture [ركوب էն] [յփ. مراكب] 2. Նաւ. vaisseau 3. [Բ. փ.] Էշ. âne.

مركب { մըրէքքէպ [ա] 1. Բաղկացեալ. com-
[مركبات [յգ. تركيب [էն]
مركبه] 2. Մելան. encre
ـــــ. խառն. complexe:
جهل ـــــ տգիտութիւն այն
ոփ որ ինքզինքը գիտուն
արծէ. ignorance d'un
rant qui se croit sa-
.. بالغى — ոսկեկան. sèche.
ـــــ — մերքլորաւոր. per-
rure.

مركز { մըրքէզ[ա] 1. Կեդ-
րոն. centre [ركز էն]
[مراكز] 2. Գլխաւոր վայր.
-lieu 3. Պահականոց.
s de garde: ى— ‘ ى—
ոնական. central. يت—
ոնականութիւն , կեդ-
րոնում. centralité, cen-
isation.

مركوز { մըրքիւզ [ա] 1.
Տնկուած. planté
էն] 2. Հաստատուած.
ıbli 3. կեդրոնացուցեալ.
ոնացեալ. concentré.

مرلدا { մըրլըտա-մագ مرلدانمق
մըրլըտանմաք [թ]
Մռլել, տրտնջալ. mur-
rer. se plaindre.

مرمت { մէրէմմէթ* [ա] Նո-
րոգութիւն. répa-
ion [ـــــ. մերամէթ]:

مرمر { մէրմէր [թ] Մարմա-
րիոն. marbre: مرو
ى— ալապաստր. albâtre.

مرموز { մէրմուզ [ա] Ակ-
նարկու թեամբ
հաղորդուած. communiqué
par des allusions [رمز էն]:

مرمه { մէրմէ* [ա] Յառուկ.
mufle.

مرمى { մէրմի [ա] 1. Նետ-
ուած. jeté[رمى էն]
[յգ. مرميه] 2. Նետուած մար-
մին, գնդ. գնդակ և այլն. pro-
jectile [յգ. مرميات]:

مرواريد { մէրվարիտ[պ]Մար-
գարիտ. perle.

مروت { միւրուվվէթ مروّت միւ-
րուէթ* [ա] Մարդ-
կութիւն, մարդասիրութիւն.
humanité: سز— անմարդի.in-
humain 2. Առատաձեռն.
généreux.

مروتلو { միւրուվվէթլի مروتلى
[թ] Մարդասէր.
humain.

مروج { միւրէվվիճ [ա] Զօ-
րավիգ . q u i
soutient [ترويج էն]: افكار —
գործիք. բերան. organe.

مروحه { մէրվահա* [ա] Հո-
վահար. évan-
tail [روح էն] [յգ. مراوح]:

مرور { մուրուր[ա] 1. Անցք
passage 2. Անց-

նել. passer: تذكره‌سى — անցագիր. passeport. رسمى يه — անցագին. péage.

مرور { Մըրվէր [ի] Թանթրուենի. sureau.

مروريه { Մուրուրիյէ*[ա] Անցագին. péage.

مروزى { Մէրվէզի [ա] Մարուսանցի. Mervien.

مروى { Մէրվի [ա] Պատմուած. raconté [روايت էն] [էգ. مرويه]: در — կը պատմուի, կ'ըսուի. on dit.

مره { Մէրրէ* [ա] Անգամ. fois: مرة بعد اخرى քանի մը անգամ: à quelques reprises.

مرهم { Մէրհէմ[ա] Սպեղանի onguent [յգ. مراهم]

مرهمساى { Մէրհէմսայ [ը] ըՍպեղանի քսող. qui applique de l'onguent

مرهوب { Մէրհուպ[ա] Վախցած. épouvanté.

مرهون { Մէրհուն [ա] 1. Գրաւ դրուած. mis en gage [رهن էն] [էգ. مرهونه] 2. Կապեալ. attaché: — وقت սահմանեալ ժամանակ temps donné.

مريخ { Մէրրիխ [ա] Հրատ (մոլորակ). Mars.

مريد { Մուրիտ [ա] 1. Ուզող. désirant [اراده էն] [յգ. مريدان] 2. Աշակերտ. disciple.

مريض { Մէրիզ[ա] Հիւանդ. malade [مرض էն] [յգ. مرضى] [էգ. مريضه]:

مريم { Մէրյէմ*[ա] Մարիամ Marie.

مزاج { Միզաճ[ա] 1. Խառնուածք. tempérament [յգ. امزجه] 2. Առողջութիւն. état de santé 3. Բնութիւն. nature. caractère: — دان բնութիւն ճանչցող. qui connaît les caractères. — كير հաճելի. agréable. — سز տկար. indisposé.

مزاح { Միզահ [ա] Կատակ. plaisanterie: — غزته‌سى զաւեշտաթերթ. journal charivarique.

مزاحم { Միզահիմ* [ա] 1. Նեղութիւնք, յոգնութիւնք. peines, fatigues [էզ. زحم կամ زحمت] 2. Գազահիմ. Նեղող. gênant [مزاحمت էն]

مزاحمه { Միւզահէմէ* [ա] 1. Զիրար նեղել. se gêner l'un l'autre [زحمت էն] 2. Նեղել. gêner.

مزاد { Միզատ [ա] Աճուրդ. enchère, vente publique [زياده էն].

مزار { Մէզար[ա] Գերեզման tombeau [زيارت էն]

mier [زبل ԷՆ] [ՋՔ. مزابل]․

مزبور { Մզպուր [—] 1. Գրուած . ecrit [ԱՔ. مزبوره] 2. Յիշեալ. sus- dit, précité [ՋՔ. مزبوران]․

مزج { Մէզճ [—] 1. Խառ- նել. méler, mé- langer 2. Խառնուած, խառ- նութիւն. mêlange.

مزجاة { Մուզճաթ* [—] Սա- կաւ, անբաւական peu, insuffisant.

مزخرف { Մուզախրէֆ [—] Ոսկեզօծ. doré: ات— Զարդք զարդք . faux ornements.

مزد { Մուզտ [դ] Վարձ . récompense.

مزداد { Մուզտատ [—] Աւա- ւել . augmenté, abondant [ازدياد ԷՆ]․

مزدحم { Մուզտէհիմ[—]Խըռ- նեալ. affluent [ازدحام ԷՆ]․

مزدوج { Մուզտէվիճ [—] 1. Ամուսնացեալ. marié [ازدواج ԷՆ] 2. Զուգ- եալ. conjugué.

مزراق { Միզրագ [—] Նի- զակ. lance [ՋՔ. مزاريق]․ لى— Նիզակաւոր , գեղարդնաւոր. lancier.

مزرعه { Մէզրէ՛ա*[—] Արտ, անդ . champ [زراعت ԷՆ] [ՋՔ. مزارع]․

مزار { Մէզարճը [Ի] Մէ- ռելաթաղ. գէ- ր. fossoyeur.

مزار { Մէզարէլըգ [դ] Տե՛ս voir مزارلق

مز { Մէզրէ՛[—] 1. Ար- տեր. champs[Եւ

2. Մազրէ՛. Իւր ընկե- րոջ մշակող. qui cul- le champs de son as- [مزارع ԷՆ]․

مزا { Մուզարէ՛ա*[—] Հա- ղագործական ըն- թիւն մ'է որ կը սրա- է մի կողմանէ արտ տալ ւա կողմանէ աշխատու- ն. sorte d'association exige du champ d'une et du travail de l'autre teyage.

مزار { Մէզարէգ* [—] ՋՔ. مزراقի. pd. مزراق

مزا { Մէզալիգ* [—] ՋՔ. مزلقի. pd. مزلقه․

مزا { Մէզամիր* [—] 1. Սրինգներ. fifres [مزما] 2. Սաղմոսք. psaums مزمور]․

مز { Մէզայա* [—] ՋՔ. مزيتի. pd. مزيت․

مزاد { Մուզայէտէ*[—] Ա- ճուրդ. adjudica- [زياده ԷՆ] [ՋՔ. مزايدات]․

مز { Մէզպէլէ* [—] Աղ- բանոց. voirie, fu-

بالكيز ... dépendances

— تای کلور ... (ة). té ronde

مربوطاً { ... [—] ... ci-joint. ci-annexé.

مربوطيت { ...*[—] ... liaison, relation, dépendance.

مربي { ... [—] 1. ... instituteur [تربيه ...] [... مربيه] 2. ... qui élève 3. ... élevé.

مرتب { ... [—] 1. ... qui range [ترتيب ...] [... مرتبه] 2. ... compositeur 3. ... qui prépare 4. ... rangé 5. ... préparé, disposé 6. ... destiné.

مرتبات { ...* [—] ... impôts, dépenses destinées.

مرتبلك { ... [ت] ... art de compositeur.

مرتبه { ...* [—] 1. ... degré, grade [ج. مراتب] [... مرتبتي] 2. ... ordre.

مرتبط { ... [—] ... attaché

مرتجل { ... [—] ... qui a beaucoup d'à propos [ارتجال ...]. — ... à l'improviste. au dépourvu

مرتد { ... [—] ... renégat, apostat [ارتداد ...].

مرتسم { ... [—] ... dessiné [ارتسام ...] [... مرتسمه].

مرتشح { ... [—] ... filtré.

مرتشي { ... [—] ... qui se laisse corrompre[ارتشا ...]

مرتضى { ... [—] 1. ... de qui l'on est plût [ارتضا ...] 2. ... (... ...)épithète d'Ali.

مرتعش { ... [—] ... tremblant

مرتفع { ... [—] ... haut, élevé [ارتفاع ...] [... مرتفعه].

مرتك { ... [ت] ... poutre quadrangulaire.

مرتقي { ... [—] ... qui s'élève

مرتكب { ... [—] 1. ... qui

commet un péché [ارتكاب էն] [էզ. مرتكبه] 2. Վատ, գձուձ. lâche, vil.

مرتهن { մուրթէհին [ա] Գրաւառու. qui reçoit un gage [ارتهان էն].

مرثیه { մէրսիյէ* [ա] Դամբանական. եղերերգութիւն. oraison funèbre. élégie: خوان — եղերերգակ, եղերերգու. élégiaque.

مرج { մէրճ [ա] — هرج و: խառնաշփոթութիւն. pêle mêle.

مرجان { մէրճան [ա] Բուստ corail: بالغی — ասկեձուկ. dorade chinoise.

مرجب { մուրէճճէպ [ա] Մեծարեալ. vénéré.

مرجح { մուրէճճահ [ա] Նախամեծար. préféré [ترجیح էն].

مرجع { մէրճա՛, մէրճի՛ [ա] 1. Վերադառնալու տեղ. lieu de retour [رجعت էն] [յզ. مراجع] 2. Դիմելու տեղ, դիմարան. celui à qui l'on a recours. à qui l'on s'adresse 3. Այն ատ որ անկ է. qui de droit.

مرجك { մէրճիմէք [ա] Ոսպ. lentille.

مرجو { մէրճու [ը] Խնդրուած. prié [رجا էն

مرحبا { մէրհապա [ա] Բարի եկա՛ք. soyez le bienvenu.

مرحله { մէրհալէ* [ա] Մի աւուր ճանապարհ étape, journée (de chemin) [رحلت էն] [յզ. مراحل].

مرحمت { մէրհամէթ* [ա] Գթութիւն, կարեկցութիւն. pitié, compassion [رحم էն] [յզ. مراحم]: لی — գթացող. compatissant

مرحوم { մէրհում [ա] 1. Գթացեալ. qui a obtenu la clémence [رحمت էն] [էզ. مرحومه] 2. Ողորմած հոգի, հանգուցեալ. feu, défunt: او — մեռնիլ. mourir.

مرخص { մուրախխաս [ա] 1. Պատուիրակ. mandataire [ترخیص էն] 2. Լիազօր. plénipotentiaire.

مرخصه { մէրախասա* [ա] Առաջնորդ prélat.

مرخم { մուրախխէմ [ա] Վերջին տառը կամ վանկը զեղչեալ. apocopé [ترخیم էն].

مرخی { մուրխի [ա] Լուծիչ. laxatif [ارخا էն].

مرد { մէրտ [պ] 1. Մարդ. homme [յզ. مردان] 2. Այր. homme 3. Կորիճ. brave 4. Վեհանձն. magnanime.

مرد { մուրտ [դ] Մեռած. mort: او — մեռնիլ mourir. կորնչիլ. périr.

مردار { մուրտար [դ] Պիղծ, անմաքուր. profane, impur, mal-propre : لق — անմաքրութիւն. saleté. աղբեր. ordure. immondice.

مردان { մէրտան [դ] ջէ. մրդի. pd. مرد.

مردانكی { մէրտանէկի [դ] կարիճութիւն, քաջութիւն. bravoure.

مردانه { մէրտանէ [դ] 1. Այրական. d'homme, viril 2. Արիաբար, քաջութեամբ. valeureusement 3. [ի] Գլան. cylindre.

مردبان { մէրտիվան [ի] Սանդուխ. escalier.

مردكان { մուրտէկեան [դ] Մեռեալք. morts [էզ. مرده].

مردلك { մէրտլիք [ի] 1. Այրութիւն. virilité 2. կարիճութիւն. bravoure 3. Վեհանձնութիւն. magnanimité.

مردم { մէրտիւմ [դ] Մարդ. homme [ջէ. مردمان].

مردمخوار { մէրտիւմխօր, մէրտիւմխար [դ] Մարդակեր. anthropophage.

مردمك { մէրտիւմէք [դ] Բիբ. ակն. prunelle

مردود { մէրտուտ [ա] 1. Մերժուած. repoussé [رد էն] [էէ. مردوده] 2. Մերժելի, խոտան, անարգ. rejetable, rejeté, méprisable.

مردوم { մուրտէմ [ի] Տեսակ մը սեւ և մանր սալոր. espèce de petite prune noire.

مرده { մուրտէ [դ] Մեռած mort [ջէ. مردكان].

مردەسنك { մուրտէսէնք [դ] ջէմ. Քարմարցանկ. litharge.

مردی { մէրտի [դ] Տե՛ս voir مردلك.

مرذول { մէրզուլ [ա] Խայտառակեալ. déshonoré [رذالت էն].

مرزبان { մէրզպան [դ] Մարզպան. satrape.

مرزبوم { մէրզպում [դ] Սահման. frontière.

مرزنجوش { մէրզէնկիւշ [դ] Թօրինկ origan.

مرزوق { մէրզուք [ա] Ոգեպահիկ ապրուցած. սնուցեալ. pourvu de subsistence. nourri [رزق էն].

مرزيفون { մէրզիֆօն [ի] Մարզուան (քաղաք). Marsovan.

مرسا { մէրսա [ա] Նաւահանգիստ. port.

مرسل { մուրսէլ [-] 1. Ղրկուած. expédié, envoyé [ارسال էն] [ճմ. مرسلين] 2. Առաքեալ, մարգարէ. apôtre, prophète 3. Մուրսիլ. Ղրկող. expéditeur: اليه — Մուրսէլիւն իլէյհ. այն որուն հասցէին ղրկուած է բան մը. destinataire.

مرسم { մուրսէմ [-] 1. Գծուած, նկարուած. tracé, dessiné [ترسيم էն] [էգ. مرسمه] 2. Պատկերազարդ. illustré.

مرسوم { մէրսում [-] 1. Գծուած. tracé [رسم էն] [էգ. مرسومه] 2. Գրուած. écrit 3. Յիշեալ. susdit, susnommé [ճմ. مرسومان] 4. Թոշակ. appointement.

مرسين { մէրսին [ի] 1. Մրտենի. myrte 2. Թառափ (ձուկ). esturgeon.

مرشح { մէրշահ [-] Քամոց. blanchet.

مرشحه { մէրշիհա* [-] Պարզուա. filtre.

مرشد { մուրշիտ [-] 1. Ուղիղ ճանապարհ առաջնորդող. qui conduit dans le chemin droit [ارشاد էն] [ճմ. مرشدين ، مرشدان] 2. Առաջնորդ. guide.

مرصاد միրսատ / مرصد մէրսատ } [-] Թաքստոց, դիտանոց. lieu d'où l'on guette. observatoire [رصد էն]

مرصع { մուրասսա' [-] Ակնակուռ. enrichi de pierres précieuses [ترصيع էն].

مرض { մարազ [-] Ախտ, հիւանդութիւն. maladie, mal [ճմ. امراض]. مستولى — համաճարակ. épidémie. غشاء كاذب — կեղծամաշկութիւն. diphtérie. — اندفاعى եռացական. maladie éruptive.

مرضا { մէրզա, մէրզա* [-] Հիւանդք. malades, infirmes [եզ. مريض].

مرضاة { մէրզաթ* [-] Հաճութիւն. satisfaction [رضا էն].

مرضعه { մուրզի'ա* [-] ըՍտնտու. nourrice

مرضى { մէրզա* [-] 1. Տե՛ս voir مرضا 2. Մէրզի Հաճեցեալ, հաճելի. agréé, agréable [رضا էն] [էգ. مرضيه] 3. Մարազի. Ախտաբանական. pathologique 4. Ախտաբան բժիշկ. pathologiste [ճմ. مرضيون].

مرطوال { մէրթէվէլ [ի] Սնոտիք. futilités

مرطوب { մէրթուպ [ա] Թաց. humecté [رطوبت էն] [էփ. مرطوبه] 2. Գոլորշա-պատ. halitueux.

مرعا { մէր'ա [ա] Արօտավայր pâturage [رعی էն].

مرعوب { մէր'ուպ [ա] Զար-հուրած, ահա-բեկ. épouvanté [رعب էն].

مرعى { մէր'ա [ա] Արօտա-վայր, արօտ. pâturage [رعی էն] [ճփ. مراعی].

مرعى { մէր'ի [ա] 1. Յար-գելի. respecté [رعایت էն] [էփ. مرعیه] 2. Գոր-ծածական. qui est en usage. الخاطر — Համարում ունեցող. considéré.

مرغ { մուրղ [պ] Թռչուն. oiseau [ճփ. مرغان].

مرغاب { մուրղապ [պ] Ջրա-յին Թռչուն. oiseau aquatique.

مرغان { մուրղան [պ] Թռչու-նք. oiseaux

مرغزار { մուրղզար [պ] Տեղի ուր կան բազմաթիւ Թռչունք. lieu où se trouvent beaucoup d'oiseaux.

مرغوب { մէրղուպ [ա] Սիրեց-եալ, սիրելի, հա-ճոյ. aimé, agréable [رغبت էն] [էփ. مرغوبه].

مرفق { մէրֆէք [ա] Արմունկ. coude: ی — ' پ — արմկային. ancone.

مرفوع { մէրֆու' [ա] 1. Վերցուած. levé [رفع էն] [էփ. مرفوعه] 2. Տէր. Էօթրէօվ. muni de eutré.

مرفه { մուրէֆֆէհ [ա] 1. Դիւրակեցիկ. aisé [ترفیه էն] 2. Հանգստաւէտ. très-commode 3. մուրէֆֆիհ. Դիւրակեցիկ ընող. qui rend aisé: مرفها դիւրակեցիկ կեր-պով. confortablement.

مرقات { միրգա-ի* [ա] Սան-դուխ. escalier.

مرقد { մէրգատ [ա] Գերեզ-ման, շիրիմ. տա-պան. tombeau, sépulcre [رقود էն] [ճփ. مراقد].

مرقم { մուրագգամ [ա] 1. Գրուած. écrit [ترقیم էն] [էփ. مرقمه] 2. Թուագրեալ. numéroté 3. մուրագգիմ. Գրող. qui écrit.

مرقوم { մէրգում [ա] 1. Գրուած. écrit [رقم էն] [էփ. مرقومه] 2. Յիշ-եալ, վերոգրեալ. susdit, précité [ճփ. مرقومون՝ مرقومین՝ مرقومان].

مرك { մէրկ [պ] Մահ. mort.

مركب { մէրքէպ [ա] 1. Հե-ծանելի. monture [ركوب էն] [ճփ. مراكب] 2. Նաւ. vaisseau 3. [Բ.Փ.] Էշ. âne.

مركب { Մուրէքքէպ [ـ] 1· Բաղկացեալ. composé [تركيب էն] [Յգ· مركبات] [Եզ· مركبه] 2· Մելան· encre 3· Խառն· խառն· complexe: — جهل ադիտութիւն այն ադէտի որ ինքզինքը գիտուն կը կարծէ· ignorance d'un ignorant qui se croit savant· بالقى — ձկնկան· sèche· قلوريه — Քլորքլորաւոր· perchlorure·

مركز { Մէրքէզ [ـ] 1· Կեդրոն· centre [ركز էն] [Յգ· مراكز] 2· Գլխաւոր վայր· chef-lieu 3· Պահականոց· corps de garde: ى— ' ى— կեդրոնական· central· يت— կեդրոնականութիւն, կեդրոնացում· centralité, centralisation·

مركوز { Մէրքեուզ [ـ] 1· Տնկուած· planté [ركز էն] 2· Հաստատուած· rétabli 3· Կեդրոնաւորեալ· կեդրոնացեալ· concentré·

مرلدامق { Մըրըլտամագ Մըրըլտանմագ [Թ] Քրթմնջել, տրտնջալ· murmurer· se plaindre·

مرمت { Մէրէմմէթ* [ـ] Նորոգութիւն· réparation [ـ· մերամմէթ]:

مرمر { Մէրմէր [Ա] Մարմար· marbre: ى— ալապաստր· albâtre·

مرموز { Մէրմուզ [ـ] Ակնարկութեամբ հաղորդուած· communiqué par des allusions [رمز էն]·

مرمه { Մէրմէ* [ـ] Ցռուկ· mufle·

مرمى { Մէրմի [ـ] 1· Նետուած· jeté [رمى էն] [Եզ· مرميه] 2· Նետուած մարմին, ձիգ· գնդակ եայլն· projectile [Յգ· مرميات]·

مروارید { Մըրվարիտ [Պ] Մարգարիտ· perle·

مروت { Մուրուվվէթ մրուվվէթ* [ـ] Մարդկութիւն, մարդասիրութիւն· humanité: سز— անմարդի· inhumain 2· Առատաձեռն· généreux·

مروتلو { Մուրուվվէթլու [Թ] Մարդասէր· humain·

مروج { Մուրէվվիճ [ـ] Զօրավիգ· qui soutient [ترويج էն]· افكار — գործիք· բերան· organe·

مروحه { Մէրվահա* [ـ] Հովհար· évantail [روح էն] [Յգ· مراوح]·

مرور { Մուրուր [ـ] 1· Անցք passage 2· Անց-

նիլ. passer: تذكره سى — անցագիր. passeport. —يه رسمى անցագին. péage.

مرور { մուրվեր [բ] Թանթրուենի. sureau.

مروريه { մուրուրիյէ*[ա] Անցագին. péage.

مروزى { մէրվեզի [ա] Մարուանցի. Mervien.

مروى { մէրվի [ա] Պատմըւած. raconté [روايت էն] [էֆ. مرويه]՝ در — կը պատմուի, կ'ըսուի. on dit.

مره { մէրրէ* [ա] Անգամ. fois : مرة بعد اخرى քանի մը անգամ. à quelques reprises.

مرهم { մէրհէմ[ա] Սպեղանի onguent [ճփ. مراهم]

مرهمساى { մէրհէմսայ [պ] ըՍպեղանի քսող. qui applique de l'onguent

مرهوب { մէրհուպ[ա] Վախցած. épouvanté.

مرهون { մէրհուն [ա] 1. Գրաւ դրուած. mis en gage [رهن էն] [էֆ. مرهونه] 2. Կապուած. attaché: — وقت սահմանեալ ժամանակ temps donné.

مريخ { մէրրիխ [ա] Հրատ (մոլորակ). Mars.

مريد { մուրիտ [ա] 1. Ուզող. désirant [اراده էն] [ճփ. مريدان] 2. Աշակերտ. disciple.

مريض { մէրիզ[ա] Հիւանդ malade [مرض էն] [ճփ. مرضى] [էֆ. مريضه].

مريم { մէրյէմ*[ա] Մարիամ Marie.

مزاج { միզաճ[ա] 1. Խառնուածք. tempérament [ճփ. امزجه] 2. Առողջութիւն. état de santé 3. Բնութիւն. nature. caractère: دان— բնութիւն ճանչող. qui connaît les caractères. كير— հաճելի. agréable. سز— ակար. indisposé.

مزاح { միզահ [ա] Կատակ. plaisanterie : — غزته سى զաւեշտաթերթ. journal charivarique.

مزاحم { մուզահիմ* [ա] 1. Նեղութիւնք. յոգնութիւնք. peines, fatigues [էղ. مزاحم կամ زحمت] 2. մուզահիմ. Նեղող. gênant[ازحام էն]

مزاحمه { մուզահամէ* [ա] 1. Զիրար նեղել. se gêner l'un l'autre [زحمت էն] 2. Նեղել. gêner.

مزاد { միզատ [ա] Աճուրդ. enchère, vente publique [زياده էն].

مزار { մէզար[ա] Գերեզման tombeau [زيارت էն]

مزارجی { մէզարճը [ը] Մե-ռելաթաղ. դի-աթաղ. fossoyeur.

مزارستان { մէզարիսթան [դ] Տե՛ս voir مزارلق

مزارع { մէզարի՛[ա] 1. Ար-տեր. champs[եզ. مزرعه] 2. մուզարի՛. Իւր ընկե-րոջ արտը մշակող. qui cul-tive le champs de son as-socié [مزارعه են].

مزارعه { մուզարէ՛ա*[ա] Հո-ղագործական ըն-կերութիւն մ'է որ կը արտա-մաքրէ մի կողմնէն արտ տալ և միւս կողմանէ աշխատու-թիւն. sorte d'association qui exige du champ d'une part et du travail de l'autre ,méteyage.

مزاریق { մէզարիգ* [ա] յփ. مزراق ի. pd. مزراق

مزالق { մէզալիգ* [ա] յփ. مزلقه ի. pd. مزلقه.

مزامیر { մէզամիր* [ա] 1. Սրինգներ. fifres [եզ. مزمار] 2. Սաղմոսք. psaums [եզ. مزمور].

مزایا { մէզայա* [ա] յփ. مزیت ի. pd. مزیت.

مزایده { մուզայէդէ*[ա] Ա-ճուրդ. adjudica-tion [زیاده են] [յփ. مزایدات].

مزبله { մէզպէլէ* [ա] Աղ-բանոց. voirie, fu-mier [زبل են] [յփ. مزابل].

مزبور { մէզպուր [ա] 1. Գրուած . ecrit [եփ. مزبوره] 2. Յիշեալ. sus-dit, précité [յփ. مزبوران].

مزج { մէզճ [ա] 1. Խառ-նել. méler, mé-langer 2. Խառնուած, խառ-նութիւն. mêlange.

مزجاة { մուզճաթ* [ա] Սա-կաւ, անբաւական peu, insuffisant.

مزخرف { մուզախրէֆ [ա] Ոսկեզօծ. doré: ـــات անօգուտ զարդք . faux ornements.

مزد { մըզդ [պ] Վարձ . récompense.

مزداد { մուզդատ [ա] Աճա-ւել . augmenté, abondant [ازدیاد են].

مزدحم { մուզդահիմ[ա]Խըռ-նուել . affluent [ازدحام են].

مزدوج { մուզդէվիճ [ա] 1. Ամուսնացեալ. marié [ازدواج են] 2. Զուգ-ուել. conjugué.

مزراق { միզրագ [ա] Նի-զակ. lance [յփ. مزاریق]. ـلی — նիզակաւոր, գեղարդնաւոր. lancier.

مزرعه { մէզրէ՛ա*[ա] Արտ, անդ . champ [زراعت են] [յփ. مزارع].

مزركش { Մուզէրքէշ [ղ] Ոսկեհուռ. brodé en or. galonné d'or.

مزروع { Մէզրու' [ա] 1. Ցանուած. semé [زرع էն] [էֆ. مزروعه] [ճմ. مزروعات] 2. Ցան. semailles.

مزق { Մէզգ [ա] Պատառում déchirement

مزكى { Մուզէքքի [ա] 1. Մաքրող. purifiant [تزكيه էն] [էֆ. مزكيه] 2. Մուզէքքա. Մաքրուած. purifié.

مزلقه { Մէզլէգա [ա] 1. Լպրծ տեղի. lieu glissant [ճմ. مزالق] 2. Սխալ կէտ. point où l'on peut se tromper.

مزمار { Միզմար [ա] 1. Սրբնձայն սրինգ. fifre [ճմ. مزامير] 2. ... Զայնարան. glotte.

مزمز { Միզմիզ [ը] Դանդաղկոտ. lambin.

مزمن { Մուզմին [ա] Հինացող. երկարատև chronique [էֆ. مزمنه].

مزمور { Միզմուր [ա] Սաղմոս. psaum.

مزوا { Մուզէվվա [ա] Անկիւնացեալ. angulé.

مزواج { Միզվաճ [ա] Բազմակին polygame

مزواد { Միզվատ مزود Միզվէտ [ա] Պաշար պաշարի. sac à provisions.

مزوج { Մուզէվվէճ [ա] Ամուսնացուցեալ. marié [تزويج էն].

مزور { Մուզէվվիր [ա] 1. Սուտխօս. menteur [تزوير էն] 2. Շինծու ամբաստանութիւններ ընող. զրպարտիչ. qui intente d'injustes procès. calomniateur.

مزه { Մէզէ [թ] 1. Ճաշակ. goût 2. Համեմ. sauce 3. Ծաղր. sarcasme: — خوش Համեղ. savoureux.

مزه‌لنمك { Մէզէլէնմէք [թ] Ծաղրել railler

مزيت { Մէզիյյէթ [ա] 1. Առաքինութիւն. vertu [ճմ. مزايا] 2. Առաւելութիւն. avantage.

مزيد { Մէզիտ [ա] 1. Աւելցուած. ajouté [زياده էն] [էֆ. مزيده] 2. Առաւել. augmenté, plus.

مزيل { Մուզիլ [ա] Ջնջող. anéantissant [ازاله էն] [էֆ. مزيله].

مزين { Մուզէյյէն [ա] 1. Զարդարուած, զարդարուն. orné, embelli [تزيين էն] 2. Մուզէյյին. Զարդարող. qui orne.

مژده { Մուժտէ [պ] Աւետիս bonne nouvelle : — رسان ، — جى աւետաւոր.

porteur de bonne nouvelle

مژکان { Մէժկեան [ս] Թարթիչք cils [եզ. مژه]

مژه { Մէժէ [ս] Թարթիչ cil [յգ. مژکان]

مس { Մէս [ս] 1. Հպիլ, դպիլ toucher 2. Շօշափում attouchement.

مساء { Մէսա [ս] Երեկոյ soir : ی— ' Ս— երեկոյեան. du soir.

مسائل { Մէսաիլ* [ս] յգ. մէսէլէ. pd. مسئله

مسابقت { Մէսաապէգաթ* [ս] 1. Մրցում concurrence, rivalité [سبق էն] 2. Մրցիլ rivaliser.

مساجد { Մէսաճիտ* [ս] յգ. մէսճիտ. pd. مسجد

مساحه { Մէսահա* [ս] 1. Չափում mesurage 2. Գետնաչափութիւն. arpentage 3 Տարածութիւն superficie.

مسار { Մէսառր* [ս] յգ. մէսէրրէթ. pd. مسرت

مسارعت { Մէսառէ'աթ* [ս] 1. Փութալ se hâter, s'empresser [سرعت էն] 2. Փոյթ. empressement : مسارعة '— փութով, շուտով. vite, promptement.

مساطر { Մէսաթըր* [ս] յգ. մըսթար. pd. مسطر

مساعد { Մէսաա'իտ [ս] 1. Նպաստաւոր. favorable[مساعده էն][յգ. مساعدین] 2. Ներող. qui permet.

مساعده { Մէսաա'ատէ* [ս] 1. Չեռնտուութիւն. assistance [ساعد էն] [յգ. مساعدات] 2. Թոյլտուութիւն, արտօնութիւն. tolérance, concession, permission 3. Թոյլտալ. tolérer, permettre.

مساعفه { Մէսաա'աֆէ* [ս] Տե՛ս voir مساعده

مساعی { Մէսաա'ի* [ս] Ջանք, ճիգեր. efforts [եզ. مسعات ' سعی]

مساغ { Մէսաղ [ս] Թոյլտուութիւն. permission. tolérance.

مسافر { Մէսաաֆիր [ս] 1. Ճամբորդ. voyageur [مسافرت էն] [յգ. مسافرین] 2. Հիւր. hôte: خانه — Հիւրանոց. պանդոկ. hospice, hôtel. لكه كتمك — այցելութեան երթալ aller faire une visite

مسافرت { Մէսաաֆերէթ* [ս] 1. Ճամբորդել. voyager [سفر էն] 2. Ճամբորդութիւն. voyage 3. Հիւրութիւն. état d'hôte.

مسافه { Մէսաաֆէ*[ս] Միջոց, Հեռաւորութիւն.

espace, distance [ճմ. مسافات]։

مساكن { մէսաքին* [ա] ճմ. مسكن ի. pd. مسكن ։

مساكين { մէսաքին* [ա] ճմ. مسكين ի. pd. مسكين ։

مسأله ، مسئله { մէսէ՛լէ*[ա] 1. խնդիր. question [سؤال էն] [ճմ. مسائل] 2. թուաբ. խնդիր. problème.

مسالك { մէսալիք* [ա] ճմ. مسلك ի. pd. مسلك ։

مسالمت { մէսալէմէթ*[ա] խաղաղութիւն, անդորրութիւն. paix [سلام էն]

مسام { մէսամմ مسامات* [ա] անդամ. Ծակոտիք. pores [եղ. مسم]։

مسامحه { մէսամահա*[ա] Ներողամտութիւն. indulgence [سماحت էն] 2. Անտեսութիւն. connivence.

مسامره { մէսամէրէ*[ա] Երեկոյեան խօսակցութիւն. entretien de nuit [ճմ. مسامرات]։

مسامع { մէսամի՛* [ա] ճմ. مسمع ի. pd. مسمع ։

مسامى { մէսամմի [ա] Ծակոտկէն. poreux.

مساميت { մէսամմիյէթ* [ա] Ծակոտկութիւն. porosité.

مساند { մէսանիտ* [ա] ճմ. مسند ի. pd. مسند ։

مساوات { մէսավաթ*[ա] Հաւասարութիւն. égalité [سوا էն]։

مساومه { մէսավէմէ*[ա] Սակարկել. marchander.

مساوى { մէսավի [ա] 1. Չարիքներ, գէշ արարք. maux, méfaits [եղ. سوء] 2. մէսավի. Հաւասար. égal [مساوات էն] [իգ. مساويه]։

مسبار { միսպար [ա] Վիրաչափ. sonde.

مسبب { մուսէպպիպ [ա] 1. Պատճառող. qui cause 2. Ստեղծող. qui crée 3. մուսէպպէպ. Պատճառեալ. causé : — جناب الاسباب ، حقيق — Նախախնամութիւն. Providence.

مسبح { մէսպահ [ա] 1. Թև (ձկանց). nageoire [سبح էն] 2. մուսէպպիհ. Օրհնող. օրհնիչ. celui qui bénit, glorifie [تسبيح էն]։

مسبع { մուսէպպա՛ [ա] 1. Եօթնոց. composé de sept [سبع էն] 2. Եօթնանկիւն. heptagone.

مسبعه { մէսպէ՛ա* [ա] Գազանաց վայր. lieu des bêtes féroces [سبع էն]։

مسبكه { մէսպէքէ* [ա] Գրձակ. lingotière

مسبوق { Մէսպուգ [—] Անցած, անցեալ. passé [سبقت էն] [էր. مسبوقه]։ — نا مثلی նմանը չի տեսնուած sans antécédent.

مسبوك { Մէսպուք [—] Ձուլուած. fondu.

مست { Մէսթ[ղ] 1. Գինով, արբեալ. ivre, enivré [յգ. مستان] 2. [Ի] Մոյկ, կիսակօշիկ. օղ. brodequin.

مستأجر { Մէսթէ'ճիր [—] 1. Վարձող, վարձուոր. locataire [استئجار էն] [յգ. مستأجرين] 2. Մէսթէճէր. Վարձեալ. loué: — ا վարձակալութեամբ par location. — فيه առարկայ որոյ համար վճարում վարձ մը. chose exigeant rétribution.

مستأذن { Մէսթէ'զին [—] Արտօնութիւն խնդրող. qui demande permission [استئذان էն]։

مستأمن { Մէսթէմին [—] Անձնատուր եղող. qui demande grâce [استئمان էն

مستان { Մէսթան [ղ] յգ. մեստ ի. pd. مست ։

مستأنس { Մէսթէ'նիս [—] 1. Ընտելացեալ. apprivoisé [استئناس էն] 2. Ընտանի. sociable.

مستأنف { Մէսթէ'նիֆ [—] 1. Վերաքննութիւն պահանջող. appelant [استئناف էն] 2. Մէսթէ'նէֆ. Վերաքննութիւն պահանջուած. dont on a eu recours à l'appel: عليه — Մէսթէ'նէֆ-ուն ալէյհ. վերաքննութեան կոչուեալ (անձ). intimé.

مستانه { Մէսթանէ [ղ] Գինովի պէս, արբեալ. en homme ivre.

مستبان { Մէսթէպան [—] Յայտնի. évident [استبانه էն]։

مستبد { Մէսթէպիտտ [—] 1. Անկախ. indépendant [استبداد էն] 2. Բռնակալ. despote.

مستبدل { Մէսթէպտէլ [—] Փոխանակեալ. échangé [استبدال էն]։ — افراد արձակեալ զինուորք. troupes congédiées.

مستبشر { Մէսթէպշիր [—] Աւետիս խնդրող. qui demande de bonne nouvelle [استبشار էն]։

مستبعد { Մէսթէպ'ատ [—] Հեռի, անհաւանական համարուած. regardé comme loin, improbable.

مستتبع { Մէսթէթպի' [—] 1. Պատճառ. cause

2. Հետեւանք. conséquence.

مستر { Մէսթէթիր [—] Ծածկուած. caché. [استتار էն] [ճէ. مستره]։

مستثنا ، مستثنى { Մէսթէսնա [—] 1 Բացառիկ. exceptionnel [استثنا էն] 2. Բացառութիւն. exception [ճէ. مستثنیات]։

مستجاب { Մէսթէճապ [—] Ընդունուած. exaucé [استجابه էն]։ — الدعوه աղօթքը ընդունականն. dont les prières sont agréés par Dieu.

مستجلب { Մէսթէճլիպ [—] Գրաւող. qui attire [استجلاب էն]։

مستجمع { Մէսթէճմիհ [—] 1. Հաւաքող. qui ramasse [استجماع էն] 2. Կրող. qui porte.

مستحاثه { Մէսթէհասէ* [—] Բրածոյ. fossile [ճէ. مستحاثات]։

مستحب { Մէսթէհապպ [—] Հաճոյ. agréable

مستحجر { Մէսթէհճիր [—] Քարացեալ. pétrifié [ճէ. مستحجرات]։

مستحسن { Մէսթահսէն [—] Հաւանելի, գեղեցիկ. approuvé, beau [استحسان էն] [ճէ. مستحسنه]։

مستحصل { Մէսթահսըլ [—] Ձեռք բերուած obtenu [استحصال էն]։

مستحضر { Մէսթահզար [—] Պատրաստուած préparé [استحضار էն]։

مستحفظ { Մէսթահֆըզ [—] 1. Պաշտպանող. qui défend [استحفاظ էն] [ճէ. مستحفظین] 2. Աշխարհազօրք զօրք. landwehr: — عسکر պահապան զօրք. garnison.

مستحق { Մէսթահըգգ [—] 1. Արժանաւոր. qui mérite [استحقاق էն] [ճէ. مستحقین] 2. Մէսթահըգգ. Արժանի, արժան. digne, méritoire.

مستحقر { Մէսթահգար [—] Արհամարհեալ. méprisé [استحقار էն]։

مستحکم { Մէսթահքէմ [—] Ամրացեալ. fortifié [استحکام էն] [ճէ. مستحکمه]։

مستحل { Մէսթահիլլ [—] Արդար. légitime

مستحیل { Մէսթահիլ [—] Անկարելի. impossible [استحاله էն]։

مستخبر { Մէսթախպէր [—] Իմաց տրուած, իմացուած. annoncé, appris [استخبار էն]։ — ات լուրեր, տեղեկութիւններ. nouvelles.

مستخدم { Մուսթախտէմ [-] Ծառայեցեալ ի պաշտօնի. employé au service de [استخدام էն].

مستخرج { Մուսթախրէճ [-] Հանուած. extrait [استخراج էն] [յգ. مستخرجات].

مستخف { Մուսթախըֆֆ [-] Զնչին համարող qui regarde comme frivole

مستخلص { Մուսթախլիս [-] Ազատող. sauveur [استخلاص էն].

مستدام { Մուսթէտամ [-] Յարատև, տևական. perpétuel [استدامه էն].

مستدعا { Մուսթէտա՛ [-] 1. Խնդրուած. sollicité [استدعا էն] 2. Խնդիրք. demande [յգ. مستدعيات].

مستدعى { Մուսթէտի՛ [-] 1. Խնդրող. qui sollicite [استدعا էն] [յգ. مستدعيان] 2. Աղերսարկու. pétitionnaire [իգ. مستدعيه] 3. Մուսթէտա՛. Տե՛ս voir مستدعا.

مستدعيات { Մուսթէտ՛իյաթ * [-] Խնդիրքներ demandes [եզ. مستدعا].

مستدل { Մուսթէտիլլ [-] Հետևեցուած. եզրակացուցեալ. conclu [استدلال էն].

مستدير { Մուսթէտիր [-] Բոլորաձև, կլոր. circulaire [استداره էն].

مستدم { Մուսթէտիմ [-] Շարունակական continuel [استدامه էն].

مسترجا { Մուսթէրճա [-] Խնդրուած. prié [استرجا էն].

مسترجى { Մուսթէրճի [-] Խնդրող. qui prie.

مسترحم { Մուսթէրհամ [-] 1. Աղաչեալ. prié [استرحام էն] 2. Մուսթէրհիմ. Աղաչող. qui prie.

مستريح { Մուսթէրիհ [-] Հանգիստ. tranquille [استراحت էն].

مستزاد { Մուսթէզատ [-] Աւելցեալ. augmenté, accru [استزاده էն].

مستسعد { Մուսթէս՛ատ [-] Երջանկացեալ. devenu heureux [استسعاد էն]

مستسقى { Մուսթէսքի [-] Բժշ. Ջրգողեալ. hydropique [استسقا էն].

مستشار { Մուսթէշար [-] Խորհրդական. conseiller [استشاره էն].

مستشفى { Մուսթէշֆա [-] 1. Հիւանդանոց hôpital 2. Մուսթէշֆի. Բժշկութիւն խնդրող. qui sollicite la guérison [استشفا էն].

مستصحب { Մուսթասհապ [-] Ի միասին ա-

ուած. qui s'est fait accompagné [استصحاب էն]: — ի միասին տուած. muni de, étant accompagné de.

مستطاب { մուսթէթապ [—] Ընտիր, լաւ. excellent, bon [استطابه էն]:

مستطيل { մուսթէթիլ [—] 1. Երկար. allongé [استطاله էն] 2. Երկար. Ուղղանկիւն. rectangle.

مستظل { մուսթէզըլլ [—] Հովանաւոր եալ. ombragé [استظلال էն]:

مستعار { մուսթէ'ար [—] փոխ առնուած. emprunté [استعاره էն] 2. Ժամանակաւոր. temporaire 3. կեղծ. factice: معناى — փոխաբերական իմաստ. sens figuré. — ترك حيات վախճանիլ. mourir.

مستعان { մուսթէ'ան [—] 1. Այն որմէ օգնութիւն կը հայցուի. celui dont on implore du secours. [استعانه էն] 2. Աստուած. Dieu.

مستعجل { մուսթա'ճիլ [—] 1. Աճապարող. qui se hâte [استعجال էն] 2. մուսթա'ճիլ Ստիպողական. pressant [էֆ. مستعجله]: — շուտով. promptement.

مستعد { մուսթա'իտտ [—] 1. Ընդունակ. capable, apte [استعداد էն] [յգ. مستعدين ، مستعدان] 2. Խելացի. intelligent.

مستعرب { մուսթա'րիպ [—] Արաբացեալ. naturalisé en arabe.

مستعرض { մուսթա'րիզ [—] Լայն, կողմնական. transverse.

مستعمرات { մուսթա'մէրաթ* [—] 1. Շէնցուած երկիրներ. terres peuplées 2. Գաղթականութիւնք. colonies.

مستعمل { մուսթա'մէլ [—] 1. Գործածող. qui en fait usage [استعمال էն] 2. մուսթա'մել Գործածուած, մաշած. usé [էֆ. مستعمله] 3. Գործածական. usuel, usité.

مستعير { մուսթէ'իր [—] փոխ առնող. qui emprunte [استعاره էն]:

مستعين { մուսթէ'ին [—] Օգնութիւն հայցող. qui implore du secours [استعانه էն]:

مستغرق { մուսթաղրագ [—] Ընկղմած, ծածկուած. plongé [استغراق էն]:

مستغلات { մուսթաղիլլաթ* [—] Բարեկարգաշահական

հաստատութեանց կտակեալ գետիններ. terrains légués aux fondations pieuses.

مستغنی { մուսթաղնի [—] 1. Անկարօտ. qui n'a besoin de rien [استغنا էն] 2. Դժուարահաճ. difficile : — او պէտք չունենալ. n'avoir besoin.

مستفاد { մուսթէֆատ [—] Հասկ. կցուած, իմանալի. compris [استفاده էն].

مستفتی { մուսթէֆթի [—] فتوی խնդրող. qui demande du فتوی [استفتا էն].

مستفرغ { մուսթէֆրիղ [—] Փսխեցուցիչ. excréteur [استفراغ էն].

مستفهم { մուսթէֆհիմ [—] Հարցնող. qui interroge [استفهام էն].

مستفيد { մուսթէֆիտ [—] Օգուտ քաղող. Շահող. qui profite, gagne [استفاده էն] : — او օգուտ քաղել. օգտիլ. profiter.

مستفيض { մուսթէֆիզ [—] Ծաւալող. qui se développe [استفاضه էն].

مستقبل { մուսթագպէլ [—] 1. Ապագայ. avenir [استقبال էն] [իգ. مستقبله] 2. Գալիք. qui est à venir 3. քեր. Ապառնի. futur.

مستقدم { մուսթագտիմ [—] Ջանադիր. assidu.

مستقر { մուսթագիրր, մուսթէգարր [—] Հաստատուած. établi [استقرار էն].

مستقرض { մուսթագրիզ [—] 1. Փոխ առնող. emprunteur [استقراض էն] 2. մուսթագրազ. փոխ առնուած. emprunté.

مستقصی { մուսթագսա [—] Հետաքրքիր. պրպտող. curieux [استقصا էն].

مستقطب { մուսթագտիպ [—] Բեւեռացուցանող. polarisateur [استقطاب էն].

مستقل { մուսթագիլլ [—] 1. Անկախ, ինքնիշխան. indépendant, absolu [استقلال էն] [իգ. مستقله] 2. [մ. գ.] Մօռկ. uniquement : — ' نا — անկախօրէն. indépendamment.

مستقیم { մուսթագիմ [—] 1. Ուղիղ. droit [استقامت էն] [իգ. مستقیمه]. 2. Պարկեշտ, ուղղամիտ. honnête, probe: نا — պարկեշտօրէն. honnêtement.

مستكبر { մուսթէքպիր [—] Հըպարտացեալ. խըրոխտ. enorgueilli.

مستكره { մուսթէքրէհ [—] 1. Ձգուող. qui se

dégoûte [استكراه էն] Ց. Մուսթեքրեհ. Զզուելայ. dégoûtant.

مستكمل { Մուսթեքմիլ [—] Ա. Կատարելագործող. qui perfectionne [استكمال էն] Ց. Մուսթեքմէլ. Կատարելագործեալ. perfectionné.

مستلزم { Մուսթելզիմ [—] Տը. Բանադրող, պատճառող. qui nécessite, exige, cause [استلزام էն].

مستمد { Մուսթեմիդդ [—] Օգնութիւն խնդրող qui demande secours استمداد էն

مستمر { Մուսթեմիրր [—] Շարունականական perpétuel [استمرار էն]. اً— Շարունակ. perpétuellement.

مستمسك { Մուսթեմսիք [—] Բռնող. qui retient [استمساك էն].

مستمع { Մուսթեմի' [—] Ունկնդրող, ունկնդիր qui écoute. auditeur [استماع էն] [յգ. مستمعين].

مستملك { Մուսթեմլիք [—] Ա. Տիրացող. qui prend possession [استملاك էն] Ց. Մուսթեմլեք. Տիրացուած. possédé.

مستملكات { Մուսթեմլեքեաթ [—] Գաղթօլին երկիրներ. possessions coloniales.

مستمند { Մուսթեմէնտ [—] Թշուառ, վշտահար. malheureux, affligé [յգ. مستمندان]. —انه Թշուառաբ վայել. digne d'un malheureux. ողորմելաբար. misérablement.

مستنبط { Մուսթէնպիթ [—] Եզրակացուցեալ, հետեւեցուցեալ. conclu [استنباط էն].

مستند { Մուսթէնիտ [—] Յենեալ appuyé [استناد էն]. اً— Յենլով. en se basant. պատճառաւ. à cause de.

مستنسخ { Մուսթէնսիխ [—] Ընդօրինակող. copiste [استنساخ էն].

مستنطق { Մուսթանթըգ [—] Հարցաքննիչ դատաւոր. juge d'instruction [استنطاق էն] [յգ. مستنطقين].

مستنير { Մուսթենիր [—] Լուսաւորող. luisant.

مستوجب { Մուսթէվճիպ [—] Տե՛ս voir مستلزم [استيجاب էն].

مستودع { Մուսթէվտա' [—] Աւանդառու. dépositaire [հմմ. وديع].

مستور { Մեսթուր [—] Ծածկուած. couvert [ستر էն] [եգ. مستوره]. — Համեստ, ողջախոհ. honnête,

chaste [ջմ. مستورات] ։

مستوفى { մուսթէվֆի [—] Բաւական. բաւ բաւականի. suffisant [استيفا էն]։

مستولى { մուսթէվլի [—] 1. Տիրող, գրաւող. dominant, envahissant [استيلا էն] [իգ. مستوليه] 2. Ընդհ. համաճարակ. épidémique.

مستوى { մուսթէվի [—] 1. Հաւասար. égal [استوا էն] [իգ. مستويه] 2. Երկրա. հարթ. plan.

مستهجن { մուսթէհճէն [—] Տգեղ, անախորժ. laide, déplaisant [استهجان էն] [իգ. مستهجنه]։

مستهزى { մուսթէհզի [—] Հեգնող, ծաղրասէր. qui se moque de, goguenard [استهزا էն]։ انه— Հեգնական. ironique. Հեգնօրէն. ironiquement.

مستهلك { մուսթէհլիք [—] 1. Վատնող. qui dissipe [استهلاك էն] 2. մուսթէհլէք. Վատնուած. dissipé.

مسجد { մէսճիտ [—] Մզկիթ mosquée [سجده էն] [ջմ. مساجد]։ اقصى — Երուսաղէմի տաճար. le temple de Jérusalem. حرام — Քիաբէ Caaba.

مسجع { մուսէճճա [—] Յանգաւոր, նոյնայանգ rimé [իգ. مسجعه]։

مسجل { մուսէճճէլ [—] Արձանագրուած. inscrit [تسجيل էն] [իգ. مسجله]։

مسجود { մէսճուտ [—] Երկրպագեալ. adoré [سجده էն]։

مسجون { մէսճուն [—] Բանտարկեալ. emprisonné [سجن էն]։

مسح { մէսհ [—] 1. Քսել, լուալ, քսել. frotter 2. Սրբել. essuyer.

مسحور { մէսհուր [—] Կախարդեալ, դիւթեալ. fasciné, ensorcelé.

مسحوق { մէսհուգ [—] Մանրած, ծեծուք. broyé, pilé [سحق էն]։

مسخ { մէսխ [—] Այլանդակութիւն. monstruosité.

مسخر { մուսախխար [—] Նուաճեալ assujetti, subjugué [تسخير էն]։ وكيل — վէքիլի. Ի բացակայութեան դատապարտեալի դատարանին կողմանէ նորա տեղ կարգեալ փոխանորդ. substitut nommé par le tribunal en l'absence du défendeur.

مسخره { մասխարա* [—] 1. Ծաղր. moque-

rie [مغزه էն] 2. Խեղկատակ, միմոս. bouffon, mime 3. Ծիծաղելի, ծանակ. ridicule, ignoble: —لق խեղկատակութիւն. bouffonnerie.

مسخن { Մուսախխին [ա] Եըլը Ջերմացուցիչ. calorifique [تسخين էն].

مسخنه { Մուսախխինէ* [ա] Ջերմանաննակ, ջերոց. chauffoir.

مسدد { Մուսէտտիտ [ա] Ծակարիչ. obturateur

مسدس { Մուսէտտէս [ա] 1. Վեցնոց. composé de six [تسديس էն] 2. Վեցանկիւնի. hexagone 3. Վեցատողեայ տանաւոր. stance composée de six vers.

مسدود { Մէստուտ [ա] Գոցուած, գոց. obstrué, fermé [سد էն].

مسرت { Մէսէրրէթ* [ա] Ուրախութիւն. joie [سرور էն] [յգ. مسار]: —ده ' —بخش ' —آور ուրախարար. réjouissant.

مسرر { Մուսէրրէր [ա] 1. Պորտաւոր. ombiliqué [سره էն] 2. Մուսէրրիր. Ուրախարար. réjouissant.

مسرع { Մուսրի' [ա] 1. Երագող. hâtif [اسراع էն] 2. Փութացուցիչ. accélérateur.

مسرف { Միւսրիֆ [ա] Շռայլ, մսխող. prodigue, dépensier [اسراف էն] [յգ. مسرفه]: —لك ' —ى շռայլութիւն. prodigalité.

مسرفانه { Միւսրիֆանէ [պ] Շռայլի պէս, շռայլութեամբ. comme un prodigue. avec prodigalité.

مسرود { Մէսրուտ [ա] Յայտնուած, յիշուած. exposé, mentionné, cité [سرد էն] [յգ. مسروده].

مسرور { Մէսրուր [ա] Ուրախ, բերկրեալ. joyeux, réjoui [سرور էն].

مسروريت { Մէսրուրիյէթ* [ա] Ուրախութիւն, բերկրութիւն. joie, réjouissance. allégresse.

مسروق { Մէսրուք [ա] Գողցուած. volé [سرقت էն] [յգ. مسروقه].

مسطح { Միւսաթթահ [ա] 1. Հարթացեալ, հարթ. aplani, plat [تسطيح էն] [յգ. مسطحه] 2. Հարթ, հաւասար. plan: —كره հարթագունդ. mappemonde

مسطر { Միսթար [ա] Քանոն. règle [سطر էն].

مسطره { Միսթարէ* [ա] Ակնանշան շարժուն քանոն. alidade.

مسطور { մէսթուր [ա] Գրը-ուած. écrit.

مسعات { մէս՛աթ*[ա] Ջանք. effort [سعی էն] [յգ. مساعی].

مسعدت { մէս՛ատէթ*[ա] Եր-ջանկութիւն, ե-րանութիւն. bonheur, félicité [سعادت էն].

مسعط { մէսա՛աթ [ա] Քթ-թախոտի տուփ. tabatière.

مسعود { մէս՛ուտ [ա] Եր-ջանիկ. heureux [سعادت էն]. —يت երջանկու-թիւն. bonheur.

مسفور { մէսֆուր [ա] Գրը-ուած, յիշեալ. écrit, mentionné, susdit [سفر էն] [յգ. مسفوران].

مسقط { մէսքէթ[ա] 1. Վի-ժեցուցիչ. abortif [اسقاط էն] 2. մէսքաթ. Բանի մը ինկած տեղը. lieu où une chose tombe [سقوط էն]. — رأس մէսքաթը րէ՛ս. ծննդավայր pays natal.

مسقف { մէսաքքաֆ [ա] Ա-ռաստաղաւոր, յարկեալ. couvert d'un toit.

مسقفات { մէսաքքաֆաթ*[ա] Բարեպաշտական հաստատութեան մը կախեալ շէնքեր. édifices d'un établissement pieux.

مسقو { մօսքօվ [թ] 1. Ռուս. russe 2. Ռուս-իա. Russie: —جه ռուսերէն langue russe. لو— ռուսաց հպատակ. sujet russe.

مسك { միսք Մուշկ. musc. [տըր. مشك էն].

مسكت { մուսքիթ [ա] 1. Լռ-եցնող. qui fait taire [اسكات էն] [էգ. مسكته] 2. Համոզիչ. persuasif 3. մու-սքիթ [թ] Մշկահոտ խաղող. muscat 4. [է] Պատրուգաւոր հրացան. mousquet.

مسكر { մուսքիր [ա] 1. Գի-նովցնող. qui enivre 2. մուսէքքէր. Շաքա-րացեալ. saccharifié.

مسكرات { մուսքիրաթ* [ա] Ոգելից ըմպելիք liqueurs spiritueuses.

مسكن { մէսքէն [ա] 1. Բնա-կարան. domicile, demeure [سكون էն][յգ. مساكن] 2. ախոռ. Խուց. loge 3. մու-սէքքին. Հանդարտեցնող. qui apaise [تسكين էն] 4. Բժշ. Ամոքիչ, մեղմացուցիչ. calmant, sédatif.

مسكنت { մէսքէնէթ* [ա] 1. Չուառութիւն. état misérable 2. Խոնարհու-թիւն. humilité [سكون էն].

مسکوکات { Մէսքէուքեաթ*[–] Դրամներ. monnaies. coins.

مسکون { Մէսքեուն [–] Բընակեալ. habité [سکنا էն] [էֆ. مسکونه]։

مسکی { Միսքի [–] Մշկային. musqué.

مسکین { Միսքին [–] 1. Թըշուառ, հէք, ողորմելի. misérable [سکون էն] [ջէ. مساکین] 2. [Բ. Է] Բորոտ. lépreux 3. Ծոյլ. paresseux 4. Գծուծ. mesquin: خانه— բորոտանոց. léproserie.

مسکینلنمك { Միսքինլէնմէք + مسکینلشمك Միսքինլէշմէք [Բ] 1. Ծուլանալ. fainéanter 2. Գծծիլ. devenir mesquin.

مسلح { Միւսէլլէհ [–] Զինեալ. armé [تسلیح էն] [էֆ. مسلحه]։ ـه اسنان — Ժանիքներ. défenses.

مسلخ { Մէսլախ [–] Սպանդանոց. abattoir.

مسلسل { Միւսէլսէլ[–] Շըղթայակապ, Շըղթայաձև. enchaîné[سلسله էն]

مسلط { Միւսէլլաթ [–] Իշխանութիւն առուած որ. qn. investi de pouvoir [تسلیط էն] 2. Բռնաւոր, նեղիչ. tyran, despote, vexateur.

مسلك { Մէսլէք [–] 1. Ճամբայ. sentier [سلوك էն] [ջէ. مسالك] 2. Ասպարէզ. carrière 3. Սկզբունք. principe 4. Ընթացք. եղանակ. démarche, manière.

مسلم { Միւսլիմ [–] 1. Մահմետական. musulman [اسلام էն] [էֆ. مسلمه] [ջէ. مسلمین] 2. Միւսէլլէմ. Յանձնըւած. livré [تسلیم էն] 3. Ըստոյգ, աներկեւան. certain, incontestable 4. [Բ. Է.] Միւսէլլէմ. Ասպետ. chevalier.

مسلمات { Միւսլիմաթ*[–] 1. Մահմետական կանանց. musulmanes [էզ. مسلمه] 2. Միւսէլլէմաթ. Ստոյգ աներկբայական բաներ choses certaines, incontestables.

مسلمان { Միւսլիմաn[ը]Մահմետական. musulman [ջէ. مسلمانان]։

مسلوب { Մէսլուպ [–] Բարձուած, կողոպտըւած. enlevé, dépouillé[سلب էն]։ الشعور — խելացնոր. hors de lui. fou. الامنیه — անվստահելի. méfié.

مسلوك { Մէսլուք [–] Ընթացեալ, գնացեալ. parcouru [سلوك էն]։

مسلول { Մէսլուլ[–]1. Մերկացեալ (սուր).

dégaîné [سل էն] 2. Թոք. Թոքախտաւոր. poitrinaire, tuberculeux.

مسما { մըսէմմա [—] Անուանեալ, կոչեալ. nommé, appelé, intitulé [تسمیه էն] [իգ. مسماة]։

مسمار { միսմար [—] Գամ, բեւեռ. clou: —ی —ـه սեպաձեւ, լայնամէխ. cunéiforme.

مسمع { միսմա' [—] Լսելիք. ունկն. oreille [سمع էն] [յգ. مسامع]։

مسمن { մըսէմմէն [—] Իւղաւոր. gras.

مسموع { մէսմու' [—] 1. Լսուած. entendu [سمع էն] [իգ. مسموعه] 2. Լսելի. ընդունելի. digne d'être entendu. valable: —ی او լսել. entendre. Իմանալ. apprendre.

مسموعات { մէսմու'աթ* [—] Տարաձայնութիւնք. rumeurs [مسموع էն].

مسموم { մէսմում [—] Թունաւորեալ. empoisonné [سم էն] [իգ. مسمومه]. ا— Թունաւորուելով. étant empoisonné.

مسمه { մէսէմմէ* [—] ծակոտ. Ծակոտի. pore [سم էն] [յգ. مسامات]։

مسمى { մըսէմմա [—] Տե՛ս voir مسما ։

مسن { մըսինն [—] Տարիքոտ, ծեր. âgé. d'un âge avancé [իգ. مسنه]։

مسند { մուսնէտ [—] 1. Վերագրեալ. attribué [اسناد էն] [իգ. مسنده] 2. Ստորոգելի. attribut: — الیه մուսնէտուն իլէյհ. ենթակայ. sujet.

مسند { մէսնէտ [—] Պաշտօն, բարձ. poste [յգ. مساند

مسنم { մըսէննէմ [—] Երկրա. կողմնանկան ան-ուիլ, կիսադէմք. profil.

مسنن { մըսէննէն [—] 1. Ատամնաւոր, ատամնաձեւ. denté, dentelé [تسنين էն] 2. մըսէննին. Ատամնաբոյժ. dentiste.

مسنون { մէսնուն [—] Աւանդական. traditionnel [سنت էն]։

مسواك { միսվաք [—] Ատամնափոր, քչփորիկ. cure-dent.

مسود { մուսէվվիտ [—] Խմբագրող. rédigeur

مسوده { մուսվէտտէ, մուսէվվէտէ* [—] Նախագիծ, սեւագիր. minute, brouillon [յգ. مسودات]

مسئول { մէս'ուլ [—] 1. Պատասխանատու. responsable [سؤال էն] 2. Խնդրուած. prié [յգ. مسئولات]։

مسئوليت { մէսուլիյէթ* [-] Պատասխանատուութիւն. responsabilité.

مسهل { մուսհիլ [-] Լուծողական դեղ. սըր-բագեղ. purgatif [اسهال էն]: شديد — ազդու սրբագեղ. drastique.

مسهوك { մէսհուք [-[ժանգահար. rouillé.

مسيب { մուսէյյէպ [-] Անհոգ, անփոյթ. indolent, négligent: لك — անփութութիւն. nonchalance: انه — յանհոգս négligemment

مسيح { մէսիհ [-] Օծեալն, Մեսիա. l'Oint, Messie [مسح էն]:

مسيحا { մէսիհա [-] Մեսիա Messie: نفس — دم — Ցիսուսի նման բուժիչ շունչ ունեցող. dont le souffle guérit les malades.

مسيحى { մէսիհի [-] Քրիստոնեական, քրիստոնեայ. chrétien [էգ. مسيحيه]:

مسيره { մէսիրէ* [-] Պտըտելու տեղ, ճե-մելիք. զբօսավայր. promenade [سير էն]: كاه— ճեմե-լիք. promenade.

مسيل { մէսիլ [-] 1. Հոսե-լու տեղ. ջրանցք, ջրմուղ. canal [سيلان էն] 2. մուսիլ. հոսեցնող. qui fait couler [اساله էն]:

مشابه { մուշաբիհ [-] Նման, համանման. ressemblant, semblant [مشابهت էն] [էգ. مشابهه]:

مشابهت { մուշապէհէթ* [-] Նմանութիւն. ressemblance [شبه էն]:

مشاتلق { մուշաթլըք [թ] Գերեզմանատուն հրէից. cimetière des juifs.

مشاتمه { մուշաթէմէ* [-] 1. Իրարու հայհոյել. échanger des injures [شتم էն] 2. Փոխադարձ հայհոյութիւն. échange des injures [յգ. مشاتمات]:

مشاجره { մուշաճէրէ* [-] Կռիւ, մարտ. querelle, rixe [شجر էն]:

مشار { մուշար [-] Ցուցուած. indiqué [اشارت էն]: بالبنان — մատնացոյց եղած. նշանաւոր. montré au doigt. distingué.

مشار اليه { մուշարուն իլէյհ[-] Յիշեալ. susdit [էգ. مشار اليها մուշարուն իլէյհա] [երկ. مشار اليهما մուշարուն իլէյհիմա] [յգ. مشار اليهم մուշարուն իլէյհիմ]:

مشارب { մէշարիպ* [-] յգ. مشرب կամ مشربه ի

مشاربه { Մուշարեպե*[—] Միատեղ ըմպել. boire ensemble [شرب էն]։

مشارطه { Մուշարեդա* [—] Տես voir شرطلاشمق

مشارع { Մաշարի‘* [—] Ճանապարհք. chemins, routes, voies.

مشارق { Մաշարք* [—] յգ. مشرقի. pd. مشرق։

مشارك { Մուշարիք [—] Մասնակից, ընկեր. participant, associé [مشاركت էն] [յգ. مشاركين]։

مشاركت { Մուշարէքէթ*[—] 1. Մասնակցիլ, ընկերանալ. participer, s'associer [شركت էն] 2. Մասնակցութիւն, ընկերութիւն. participation, association 3. Քեր. փոխադարձ գործողութիւն. action réciproque.

مشاطه { Մաշշադա*[—] Հարս զարդարող (կին). coiffeuse [مشط էն]։

مشاع { Մուշա‘ [—] Երա. Անբաժան. commun [اشاعه էն] [էգ. مشاعه]։

مشاعره { Մուշա‘արէ*[—] Բանաստեղծութեան մէջ մրցիլ. rivaliser avec qn. en poésie [شعر էն]։

مشاعل { Մաշա‘իլ* [—] յգ. مشعلهի. pd. مشعله։

مشاغل { Մաշաղիլ* [—] յգ. مشغلهի. pd. مشغله։

مشافهه { Մուշաֆեհէ*[—] Բերան բերնի խօսիլ s'aboucher [شفه էն]։

مشاق { Մաշաքք* [—] յգ. مشقتի. pd. مشقت։

مشام { Մաշամ* [—] Հոտառելիք, ունչք, քիթ odorat, nez [شم էն]։

مشاور { Մուշավիր [—] Խորհրդական, խորհրդատու. conseiller, consultant [مشاورت էն] [յգ مشاورين] حقوق —ى Իրաւաբան խորհրդական. conseiller légiste.

مشاورت { Մուշավերէթ مشاوره *[—] 1. Խորհրդակցիլ. consulter [شورى էն] 2. Խորհրդակցութիւն. consultation [յգ. مشاورات]։

مشئوم { Մէշ’ում [—] Անբարիբեր, աղիտաբեր. de mauvaise augure. funeste [شئامت էն] [էգ. مشئومه]։

مشاهد { Մուշահիտ [—] 1. Տեսած. qui a vu [مشاهده էն] 2. Մուշահէտ. Տեսնուած. vu.

مشاهده { Մուշահէտէ*[—] 1. Տեսնել. voir [شهود էն] 2. Նկատութիւն, զննութիւն. observation, étude [յգ. مشاهدات]։

مشاهير { մէշահիր* [ա] ճէ. مشهور pd. مشهور ։

مشايخ { մէշայիխ مشايخ մէշայիխ *[ա] ճէ. شيخ ին

مشايعه { մէշայիա՛ա*[ա] Մէ-կու մը կողմը բռ-նել, յարիլ. être d'une partie. adhérer.

مشبع { մէշպաա՛ [ա] Ցա-գեցուցեալ. saturé.

مشبك { մէշպէք [ա] Ցանկերպ, Հիւսուած réticulé, entrelacé.

مشبه { մէշպէհ [ա] Նը-մանեցուցեալ. assimilé [تشبيه էն] [էֆ. مشبه]։ ○— صفت բայածական. adjectif dérivé du verbe. به— ան որ նմանեցուցեալ. à qui l'on assimile.

مشت { մուշթ [պ] 1. Բռունց poing 2. Կռուփ. coup de poing.

مشتا { մէշթա [ա] Ձմերոց. quartier d'hiver

مشتاق { մուշթագ[ա]1. Ցան-կացող. յարեալ տիրով. désireux, affectionné [اشتياق էն] 2. Կարօտցած. qui soupire après : انه— կարօտիւ. avec un désir ardent.

مشتبك { մուշթէպիք[ա] Գատ ի պատ. entrelacé, compliqué [اشتباك էն].

مشتد { մուշթէտտ[ա] Սաստ-կացած, ծանրացած qui a pris de l'intensité, aggravé [اشتداد էն]։

مشترا { մուշթէրա[ա]Գնուած acheté [اشترا էն]։

مشترك { մուշթէրէք [ա] Հա-սարակաց. անբաժան. commun, indivise [اشتراك էն] [էֆ. مشترك]։ فصل— լոգ. ստնչութիւն. raison. انكين. arête. الميزان — Հա-մաչափական. commensurable.

مشترك { մուշթէրիք [ա] Ըն-կերացող, մասնա-կցող. participant [اشتراك էն]։ — فاعل մեղսակից. complice.

مشترى { մուշթէրի [ա] 1. Գնող. acheteur [اشترا էն] 2. Ցաճախորդ. client 3. Արամազդ, Լուսն-թագ. Jupiter 4. մուշթէրա. Գնուած. acheté.

مشترن { մուշթէրզէն[պ]Կռփա-մարտիկ. boxeur.

مشتعل { մուշթաիլ [ա] 1. Փռնկած. enflammé [اشتعال էն] [էֆ. مشتعله] 2. Դիւրավառ. inflammable

مشتغل { մուշթէղիլ [ա] Ըզ-բաղած. պարա-պած. occupé [اشتغال էն]։

مشتق { մուշթագգ [-] Ածանց-եալ. dérivé [اشتقاق էն] [եք. مشتقه] [ջք. مشتقات]։

مشتكا { մուշթէքէ-[-] Ա. Ար. զորմէ տրտունջ կը լինի. ce dont on se plaint [اشتكا էն] Գ. Գանգատ, տրտունջ. plainte [ջք. مشتكيات]։ ـــه (դին). զորմէ տրտունջ կը լինի. dont on se plaint.

مشتكى { մուշթէքի [-] Ա. Գանգատող. plaignant [اشتكا էն] [եք. مشتكيه] Գ. մուշթէքէ Տես voir مشتكا ։

مشتمل { մուշթէմիլ [-] Ա. Պարունակող, պարփակող. contenant, renfermé [اشتمال էն] [եք. مشتمله] Գ. մուշթէմէլ Պարունակեալ. contenu, renfermé,

مشتملات { մուշթէմէլաթ* [-] Պարունակեալք, պարփակեալք. choses contenues. contenances.

مشته { մուշթէ [դ] Կռուփ. coup de poing [պ. գրմ. մուշթմա]։

مشتها { մուշթէհա [-] Տեն-չացեալ. convoité [اشتها էն] [ջք. مشتهيات]։

مشتهر { մուշթէհիր [-] Ան-ուանի, հռչակաւոր. renommé, célèbre [اشتهار էն] [եք. مشتهره]։

مشتهى { մուշթէհի [-] Ա. Ցանկացող, տեն-չացող. qui désire, convoite [اشتها էն] Գ. մուշթէհա. Տե՛ս voir مشتها ։

مشتى { մուշթի [դ] Ափ մի. une poignée.

مشجره { մէշճէրէ* [-] Ան-տառ, ծառաստան. bosquet. lieu plein d'arbres [شجر էն]։

مشحون { մէշհուն [-] Լի, լեցուն. plein [եք. مشحونه]։

مشخص { մուշախխաս [-] Ա. Անձնաւորեալ. personnifié [تشخيص էն] Գ. Բժշ. Ախտին ախտաճշմարտ հաստատուած. constaté par le diagnostic.

مشدد { մուշէդդիտ [-] Ա. Սաստկացուցիչ. qui donne de l'intensité [تشديد էն] [եք. مشدده] Գ. Երտա. Մանրացուցիչ, խստացուցիչ aggravant Ց. Քեր. Թէշտիտ ունեցող. qui porte le signe techdid.

مشرب { մէշրէպ [-] Բնու-թիւն, բույս բարոյք. caractère, naturel [شرب էն] [ջք. مشارب]։

مشربه { մէշրէպէ*[-] Ըմպա-րան (մաշրաբիյա).

gobelet [مشربه ع] [جمع. مشارب] ։

مشرح { Մէշէրրիհ [–] 1. Անդամազննիչ. anatomiste [تشریح ع] [جمع. مشرحین] 2. Մուշէրրահ. Անդամահերձեալ. disséqué.

مشرط { Միշրադ [–] Մէր. Նշտարագ. bistouri.

مشرف { Մուշրիֆ [–] 1. Մերձ. près de [اشراف ع] 2. Մուշէրրէֆ. Պատուաւորեալ, փառաւորեալ. honoré [تشریف ع] 3. Մուշէրրիֆ Պատուաբեր. honorifique.

مشرق { Մէշրըգ [–] 1. Ծագման տեղի. lieu où se lève [شرق ع] [جمع. مشارق] 2. Արեւելք. levant : ـی — արեւելեան. oriental. ـن — արեւելք արեւմուտք. est ouest.

مشرك { Մուշրիք [–] 1. Ընկերացնող. qui fait associer [اشراك ع] [جمع. مشرکین] 2. Բազմաստուածեան. polythéiste.

مشروب { Մէշրուպ [–] 1. Խմուած. bu [شرب ع] 2. Ըմպելի. boisson.

مشروبات { Մէշրուպաթ* [–] Ըմպելիք. boissons, liqueurs.

مشروح { Մէշրուհ [–] Բացատրուած. expliqué [شرح ع] [مث. مشروحه] ։

مشروط { Մէշրուդ [–] 1. Պայմանաւոր. stipulé [شرط ع] [مث. مشروطه] 2. Սահմանադրական. constitutionnel: —یت սահմանադրական կառավարութիւն. gouvernement constitutionnel.

مشروع { Մէշրու' [–] Օրինաւոր, օրինական. légal, légitime [شرع ع] [مث. مشروعه] ։

مشط { Միշդ [–] Սանտր. peigne : الید — մետնաձեռն. métacarpe. — القدم մետնաթաթ. métatarse.

مشعر { Մուշ'իր [–] 1. Ծանուցանող, յայտնող. déclarant [اشعار ع] 2. Մուշա''ար. Աղուամազով ծածկուած. pubescent.

مشعشع { Մուշա'շա' [–] Շքեղ, փայլուն. splendide, éclatant [شعشعه ع] [مث. مشعشه] ։

مشعع { Մուշա''ա' [–] Ճաճանչաւոր, Ճառագայթեալ. rayonnant.

مشعله { Մէշ'ալէ, Մէշ'ալա*[–] Ջահ. flambeau [شعل ع] [جمع. مشاعل] ։

مشغله { Մէշղալէ* [–] Զբաղում. occupation [شغل ع] [جمع. مشاغل] ։

مشغوف { Մէշղուֆ [ա] Միւլա- յըզ. maniaque.

مشغول { Մէշղուլ [ա] Զըրաղ- եալ. occupé [اشغال էտ

مشغوليت { Մէշղուլիյէթ* [ա] Զբաղումն, գործ. occupation.

مشفق { Մուշֆիք [ա] Կարե- կից, գորովագութ compatissant, tendre [اشفاق էն] [مشفقه էն]. انه — խանդաղատանօք. tendrement. գորովալից. tendre.

مشق { Մէշք [ա] 1. Օրինակ. modèle 2. Վարժութիւն. exercice.

مشقت { Մէշագգաթ* [ա] Յոգնութիւն, նեղութիւն, աշխատանք, դժուարութիւն. fatigue, peine, souffrance, difficulté [مشاق յք]

مشقوق { Մէշգուգ [ա] Երկ- ճեղք. bifide [شق էն]

مشك { Միւշք [պ] Մուշկ. musc.

مشكات { Միշքեաթ* [ա] Պա- տի խորշ. niche.

مشكبار { Միւշքպար [պ] Մըշ- կաբոյր. qui ré- pand le musc. musqué.

مشكل { Մուշքիլ [ա] 1. Դժուար. difficile [اشكال էն] [էք. مشكله] 2. Դըժ- ուարութիւն. difficulté [յք. مشكلات] 3. Կազմեալ. Ձևաւոր, սեւ- րուն. bien formé [تشكيل էն] 4. Վիթխարի. gigantesque 5. Պատկառելի. imposant 6. Կազմեալ. Ձևակերպող, կազմող. qui forme.

مشكلپسند { Մուշքիլփէսէնտ [պ] Դժուարահաճ. difficile, exigeant.

مشكلكشا { Մուշքիլքիւշա [պ] Դժուարութիւններ հարթող. qui a- planit des difficultés.

مشكللنمك { Մուշքիլլէնմէք [թ] Դժուարանալ. devenir difficile.

مشكور { Մէշքուր [ա] Գո- հունակելի. sa- tisfaisant [شكر էն] [էք مشكوره]

مشكوك { Մէշքուք [ա] 1. Տարակուսելի. douteux [شك էն] [էք. مشكوكه] 2. Կասկածելի. soupçonneux

مشكين { Միւշքին [պ] Մշկա- հոտ. musqué.

مشلح { Մաշլահ [թ] Տապա- րակ. casaque.

مشمئز { Մուշմէ'իզ [ա] 1. Գարշող. qui é- prouve de l'horreur pour [اشمئزاز էն] 2. Զահի հարեալ. saisi de frayeur.

مشمش { Միշմիշ [ա] Միրգան. abricot.

مشمع { մուշէմմա՛ [—] Մոմազօծ. ciré 2. Մոմազօծ կտաւ. toile cirée [ռմկ. մուշամպա] ։

مشمول { մըշմուլ [—] Պարունակեալ, բովանդակեալ. enveloppé, embrassé [شمول էն] ։

مشوار { մըշվար [—] Ընթացք, վարք. conduite.

مشورت { մըշվէրէթ * [—] Խորհրդակցութիւն, խորհուրդ. consultation, délibération [شورى էն]

مشوش { մուշէվվէշ [—] Խառնակ, շփոթ. embrouillé, confus [تشويش էն] ։

مشوق { մուշէվվիգ [—] 1. Քաջալերող. qui exhorte [تشويق էն] [յգ. مشوقين] 2. Դրդող. qui excite.

مشوك { մուշէվվէք [—] Փշոտ. épineux.

مشه { մէշէ [ի] Տե՛ս. voir ميشه ։

مشهد { մէշհէտ [—] 1. Մեռելու մը նահատակուած տեղը. lieu où qn. a subi le martyre [شهادت էն] 2. Մարտիրոսարան. tombeau d'un martyr.

مشهق { մուշհիգ [—] Բժշ. Ներշնչման, շնչելու. inspirateur.

مشهود { մէշհուտ [—] Տեսնուած, տեսած. vu [شهادت էն] [էգ. مشهوده] ։

مشهور { մէշհուր [—] Անուանի, հռչակաւոր. célèbre, fameux [شهرت էն] [էգ. مشهوره] [յգ. مشاهير ՝ مشهورين] ։

مشى { մէշի՛ [—] 1. Քալել, գնալ. marcher 2. Գնացք. marche.

مشيئت { մէշիէ՛թ *[—] Կամք. volonté.

مشيب { մէշիպ [—] Ալեւորութիւն. vieillesse.

مشيت { մէշիէթ *[—] 1. Գնացք. marche 2. մէ՛շիյէթ. Կամք. volonté.

مشيخت { մէշիխաթ *[—] Աստիճան, հանգամանք شيخի. dignité et qualité d'un شيخ ։ اسلاميه —դենապետութիւն մահմետականաց. poste du pontife de l'islamisme.

مشيد { մուշէյյէտ [—] 1. Ամրացնող qui rend solide [تشييد էն] 2. մուշէյյէտ Ամրակառոյց. construit solidement [էգ. مشيده] ։

مشير { մուշիր [—] 1. Ցուցիչ. indicateur [اشارت էն] 2. Հրամայող, հրամանատար. commandant [յգ. مشيران] 3. Մարաջախտ. maréchal.

مشيريت { Մուշիրիյէթ* [—] مشيرلك Մուշիրլիք [Թ] Մարաջախտութիւն. maréchalat.

مشيمه { Մէշիմէ* [—] 1. Թաղանթք սաղմի. աղբնկեր. arrière-faix 2. Արգանդ. matrice.

مشيميه { Մէշիմիյէ* [—] Ծիրէկենի. choroïde.

مشين { Մէշին [Թ] Տե՛ս. voir ميشين.

مص { Մասս [—] Ծծել, քամել. sucer.

مصائب { Մէսաիպ* [—] յգ. مصيبت. pd. مصيبت.

مصاب { Մուսապ [—] 1. Արկածեալ. atteint, frappé d'un malheur [اصابت էն] [յգ. مصابين] 2. Ենթակայ sujet 3. Բժշ. Հարուածեալ, զգածեալ. affecté.

مصابرت { Մուսապէրէթ* [—] Համբերութիւն. patience [صبر էն].

مصابيح { Մէսապիհ* [—] յգ. مصباح. pd. مصباح.

مصاحب { Մուսահիպ [—] 1. Խօսակից արքայի. compagnon d'un roi [مصاحبت էն] 2. Մեծ ներքինի grand eunuque.

مصاحبت { Մուսահապէթ* [—] 1. Ընկերանալ, խօսակցիլ. tenir compagnie, s'entretenir [صحبت էն] 2. Ընկերութիւն, խօսակցութիւն compagnie, entretien.

مصاحف { Մէսահիֆ* [—] յգ. مصحف. pd. مصحف.

مصاد { Մասատ [Թ] Սրոց. fusil (de boucher).

مصادر { Մէսատըր* [—] յգ. مصدر. pd. مصدر.

مصادره { Մուսատէրէ* [—] Յարքունիս գրաւել. confisquer 2. Գրաւում. confiscation.

مصادف { Մուսատիֆ* [—] Հանդիպած. rencontré [مصادفت էն], او — ի միասին դիպիլ. coïncider.

مصادفه { Մուսատէֆէ* [—] Հանդիպել, պատահիլ rencontrer, coïncider

مصادقت { Մուսատաքաթ* [—] Հաւատարմութիւն, անկեղծութիւն. fidélité, sincérité [صدق էն].

مصادمه { Մուսատէմէ* [—] 1. Բախիլ. se choquer [صدمه էն] 2. Բախում. collision [յգ. مصادمات] 3. Ընդհարում, կռիւ. conflit.

مصارعه { Մուսարէա* [—] Ըմբշամարտութիւն. lutte [صرعه էն].

مصارف { Մէսարիֆ مصارفات* [—] Ծախսք.

frais, dépenses [եղ. مصرف]:

مصاعب { մէսաՙիպ* [ա] Դըժուարութիւնք. difficultés [եղ. مصعبه]:

مصاف { մէսաֆֆ* [ա] յդ. մէսաֆի. pd. مصف:

مصافات { մէսաֆաթ* [ա] Անկեղծութիւն. sincérité [صفوت էն]:

مصافحه { մէսաֆէհա* [ա] Իրարու ձեռք տալ. se donner la main.

مصال { մաալ. Վէպ, առասպել, պատմութիւն, առակ fable, conte, parabole [Յոգ. مثل էն]:

مصالبه { մէսալէպէ* [ա] Գըծերուն զիրար խաչաձև կտրելը. entre-croisement [صليب էն]:

مصالح { մէսալիհ* [ա] Գործեր. affaires, œuvres [եղ. مصلحت]:

مصالحه { մէսալէհա* [ա] 1. Հաշտութիւն. paix, réconciliation [صلح էն] 2. Հաշտուիլ. se réconcilier.

مصباح { միսպահ [ա] Ճրագ. chandelle, lumière [յդ. مصابيح]:

مصبع { մէսպաՙ [ա] Մատնաձև. digité.

مصبوغ { մասպուղ [ա] Ներկուած. teint.

مصحح { մուսահհիհ [ա] 1. Սրբագրիչ, ուղղիչ. correcteur [تصحيح էն] 2. մուսահհահ. Սրբագրուած. corrigé [էդ. مصححه]:

مصحف { մուսհաֆ [ա] Գուրան. le Coran [յդ. مصاحف]:

مصحوب { մասհուպ [ա] Ընկերացեալ. accompagné: بـ— հանդերձ, ընկերացեալ. en compagnie.

مصداق { միստագ [ա] Հաստատիչ խօսք. parole prouvante [صدق էն]:

مصدر { մաստար [ա] 1. Տեղի որմէ կը ծագի բան մը. աղբիւր. lieu d'où provient qc.. source [صدور էն] [յդ. مصادر] 2. քեր. Աներևոյթ infinitif: ى— ՚ ա— աներևութական. relatif à l'infinitif. — اسم բայանուն. substantif verbal. يت— վերացական անուն. nom abstrait.

مصدق { մուսատտըգ [ա] 1. Վաւերացնող, հաստատող. ratifiant, constatant [تصديق էն] [էդ. مصدقه] 2. մուսատտագ. Վաւերացուած, հաստատուած. ratifié, légalisé, constaté.

مصر { մըսր [ա] 1. Մեծ քաղաք. citée [յդ.

[امصار] Յ. կամ մըսըր* Եգիպտոս. Égypte Յ. մուսըրր. Պնդող, յամառող. persistant [اصرار էն]։ انه — ՝ ـاً — մուսըրրանէ. պնդելով. avec persistance. لى— եգիպտացի. égyptien.

مصراع { մըսրա՝ [ـ] Ա. Դըրան փեղկ. battant (de porte) [صرع էն] Յ. Ոտանաւորին. առղ մը ոտանաւոր. un vers.

مصرح { մուսարրահ[ـ] Լուսաբանեալ. բացորոշ. éclairé, explicit, exprès [تصريح էն]։ ـاً — բացորոշապէս. expressément.

مصرع { մըսրա՝[ـ] Պատանենիկ (անկոց). valve.

مصرف { մասրաֆ [ـ] Ա. Ծախս. frais, dépense [صرف էն] [جمع مصارف] Յ. մուսրրիֆ. Բժշ. Դարձուցիչ. révulsif [تصريف էն]։

مصروع { մասրու՝[ـ] Լուսնոտ épileptique [صرعه էն] [جمع مصروعين]։

مصروف { մասրուֆ [ـ] Ա. Ծախսուած. dépensé [صرف էն] [էգ. مصروفه] Յ. փոխուած, դարձուած. changé,détourné: ى— ծախսում: action de dépenser.

مصرى { մըսրի [ـ] Եգիպտական. égyptien [էգ. مصريه]։

مصطبه { մըսթապա, մասթապա* [ـ] Երկայն նստարան, աթոռ. banc pour s'asseoir [جمع مصاطب]։

مصطفى { մուսթաֆա[ـ] Ընտրեալ. élu, choisi [اصطفا էն]։

مصطلح { մուսթալահ[ـ] Արուեստական, ամենեցուն ընկալեալ (բառ, ասացուած). (mot, terme) technique, conventionnel [اصطلاح էն] [جمع مصطلحات]։

مصعد { մըս՝ատ[ـ] Քիմ. Վերացուցիչ աման. sublimatoire [صعود էն]։

مصعاد { մըս՝ատ [ـ] Սանդուխ. escalier [صعود էն]։

مصعد { մուս՝ատ [ـ] Վերացեալ ոնդի. sublimé [اصعاد էն]։

مصغر { մուսաղղար [ـ] Ա. Փոքրկացուցեալ. amoindri [تصغير էն] Յ. Քեր. Նուազական. diminutif.

مصفا { մուսաֆֆա [ـ] Զտուեալ. raffiné [تصفيه էն] [էգ. مصفاة]։

مصفات { մըսֆաթ* [ـ] Ա. Զտիչ գործիք. dépuratoire [صفوت էն] Յ. Մա-

զատեաական ոսկր. ethmoïde.

مصفى { մուսաֆֆա [ա] 1. Զըտեալ. raffiné [تصفيه էն] 2. մուսաֆֆի. Զտիչ. raffineur [էֆ. مصفيه] : — اخلاط մաքրիչ հիւթոց. dépuratif.

مصقله { մըսգալէ* مصقل միսգալ [ա] Ցոլկիչ գործի. polissoire صيقل էն] [ջ. مصاقل] [աւշ. մաստարա] : ج— մըշկ- լիչ polisseur. ! — ողկել, փայլեցնել. polir.

مصل { մասլ[ա] Ջրային մասն (հիւթոյ) sérosité. اللبن — շճուկ. petit-lait.

مصلا { մուսալլա [ա] 1. Աղօթավայր. lieu où l'on fait la prière [تصليه էն] 2. Հանգստաքար. pierre sur laquelle on pose le cercueil.

مصلاق { մասլագ[ի] 1. Մշտ- տահոս աղբիւր. fontaine qui coule toujours 2. Գուռ, աւազան. abreuvoir, bassin.

مصلح { մուսլիհ[ա] 1. Հաշ- տարար. conciliateur [اصلاح էն] [էֆ. مصلحه] [ջ. مصلحون] 2. Բարենորոգիչ, բարւոքիչ. réformateur, améliorateur 3. էձւ Ան- քիչ. correctif.

مصلحت { մասլահաթ* [ա] Գործ. affaire [صلاح էն] [ջ. مصالح] :

مصلحتكذار { մասլահաթկիւզար [պ]Գործակատար. chargé d'affaires.

مصلوب { մասլուպ [ա] 1. Կախուած. pendu [صلب էն] 2. Խաչեալ. crucifié [صليب էն] :

مصلى { մուսալլի [ա] 1. Ա- ղօթող. qui fait des prières [تصليه էն] 2. մուսալլա. Տե՛ս voir مصلا 3. մասլի. էձւ Ջրային, ջրալից. séreux [էֆ. مصليه] :

مصمم { մուսամմիմ [ա] Հաս- տատագէս որոշուած, մտադրուած. résolu, décidé définitivement, projeté [تصميم էն] [էֆ. مصممه] :

مصنع { մուսաննա' [ա] 1. Շինծու, կեղծ. artificiel, fictif [تصنيع էն] [էֆ. مصنعه] 2. Ճարտարարուեստ, հանճարեղ. ingénieux.

مصنف { մուսաննիֆ [ա] 1. Հեղինակ, յօրինող, մատենագիր. auteur [تصنيف էն] 2. մուսաննաֆ. Յօրինեալ, երկ. composé, ouvrage [ջ. مصنفات] :

مصنوع { մասնու' [ա] 1. Շինուած, շինած

fabriqué, fait [صنع էն] [էֆ. مصنوعه] [ճէ. مصنوعات] 2. Ըստեղծուած. créé.

مصور { մուսավվիր [ա] 1. Կերպարանող. qui façonne [تصوير էն] [էֆ. مصوره] 2. Նկարող. dessinateur 3. մուսավվէր. Կերպարանեալ. façonné 4. Պատկերազարդ. illustré.

مصوغ { մասուղ [ա] Ձուլուած. moulé.

مصون { մասուն [ա] 1. Պահպանեալ. préservé [صيانت էն] 2. Անփոյթ, յապահով, զերծ. à l'abri de.

مصيب { մուսիպ [ա] 1. Դիպող, դիպած. qui atteint, qui est échu [اصابت էն] [էֆ. مصيبه] 2. Ուղիղ. droit, juste: ○— حصه արդահական, անձնիւր բաժին. quote-part.

مصيبت { մուսիպէթ* [ա] 1. Արկած, պատահար, փորձանք. malheur. coup du sort. adversité [ճէ. مصائب] 2. [Ի. Գ.] Անպիտան, չար. misérable, méchant. لی— աղիտաբեր. fatal.

مصير { մասիր [ա] 1. Գոյացած տեղ. lieu où existe qc. [صيرورت էն] 2. Դիմարան, ապաւէն. retraite

مصيقل { մասգայէլ [ա] Ողորկուած. poli. [صيقل էն].

مضاد { մուզատտ [ա] 1. Հակառակ. contraire [مضاده էն] 2. Հակա. anti: Աստ. مر — անդեղեայ. antidote. داء زهره— Հակափրանգախտային. antivénérien.

مضاده { մուզատտէ* [ա] Հակառակութիւն. contrariété [ضد էն].

مضار { մազարր* [ա] Վնասներ. dommages, pertes [էղ. مضرت].

مضارب { մուզարէպ [ա] 1. Մենակռուող. qui se bat [مضاربه էն] 2. Էրտա. Գլխագրող որ է տէր դրամագլխի. commanditaire.

مضاربه { մուզարէպէ* [ա] 1. Իրարու զարնել. se battre [ضرب էն] 2. Կռիւ, մարտ. rixe [ճէ. مضاربات] 3. Էրտա. Գլխագրութիւն որ անուն մը ընկերութիւն է և կը տարածագրէ մի կողմէն՝ դրամագլուխ գնել և միւս կողմէն՝ աշխատիլ. société en commandite.

مضارع { մուզարէ՛ [ա] ֆէր. Անորոշ ներկայ. aoriste. indicatif présent.

مضاعف { մուզաաֆ [ա] 1. կրկնուած, կրկին. redoublé [էփ. مضاعفه] 2. թէր. Արմատական գրերէն Բ. և Գ.ը նոյնատառ եղող բառ. mot où la seconde et la troisième lettre sont les mêmes: ــه اصول կրկնատառ. մաս. partie double.

مضاف { մուզաֆ [ա] 1. Միացուած. annexé, joint [اضافه էն] [էփ. مضافه] 2. թէր. Յատկացեալ. nom annexé à un complément : ــه اليه սեռական, յատկացուցիչ. génitif, nom au génitif. complément du nom.

مضافات { մուզաֆաթ*[ա] Յաւելեալ մասունք. dépendances. annexes.

مضامين { մեզամին* [ա] 1. Իմաստներ. sens 2. յգ. مضمونի. pd. مضمون.

مضايقه { մուզայեգա* [ա] Նեղութիւն, անձկութիւն. détresse, gêne.

مضبط { մըզպատ [ա] Արգելակ. arrêt.

مضبطه { մազպաթա* [ա] Տեղեկագիր rapport. procès-verbal [ضبط էն] [յգ. مضابط]

مضبوط { մազպութ [ա] 1. Տիրուած. conquis [ضبط էն] [էփ. مضبوطه] 2. ժողովուած. rassemblé 3. կազմիչ. bien disposé 4. Ըմբռնուած. saisi 5. Արձանագրուած. inscrit 6. Ամփոփ, սեղմ. resserré, concis 7. գրմհ. Ծանօթ. connu.

مضجر { մուզճիր [ա] Նեղացուցիչ. gênant.

مضجع { մազճա' [ա] 1. Ննջելու տեղի. lieu où l'on se couche 2. Գերեզման. tombeau.

مضحك { մուզհիք [ա] 1. Ծաղրածու. badin, bouffon [էփ. مضحكه] 2. Ծաղրաշարժ. facétieux.

مضحكه { մուզհիքէ* [ա] 1. Ծաղրածութիւն badinage 2. Ծաղրաշարժ բան. facétie [յգ. مضحكات].

مضر { մուզիրր [ա] Վնասակար. nuisible [اضرار էն] [էփ. مضره].

مضراب { միզրապ [ա] Հարիչ քնարի. կռանող. plectre [ضرب էն].

مضرت { մազարրաթ*[ա] Վնաս. préjudice, tort [ضرر էն] [յգ. مضار، مضرات] ــلى Վնասակար. nuisible.

مضروب { մազրուպ [ա] 1. Զարնուած frappé, battu [ضرب էն] [էփ. مضروبه] 2. թուա. Բազմապատկելի.

multiplicande: فيه — բազմապատկող. multiplicateur. اصل — արտադրիչ. facteur premier.

مضطر { մուզդարր [ա] 1. Նեղը մնացած. gêné. poussé à bout [اضطرار էն] 2. Ստիպեալ. contraint.

مضطرب { մուզդարիպ [ա] Տառապեալ, խռովեալ. en souffrance, troublé, affligé [اضطراب էն]. [Իգ. مضطربه].

مضعف { մուզաիֆ [ա] Կրկնապատկող. duplicateur [اضعاف էն].

مضغ { մազղ [ա] Ծամելը. mastication.

مضغوط { մազղուտ [ա] Ճզմուած comprimé.

مضغه { մազղա* [ա] Ծամելու նիւթ, ծամոն. mâchicatoire.

مضل { մուզիլ [ա] Մոլորեցուցիչ, հրապուրիչ. séducteur [اضلال էն].

مضمار { միզմար [ա] Ձիարձակարան, ասպարէզ. hippodrome.

مضمحل { մուզմահիլլ [ա] Փճացած, կործանած. anéanti, détruit [اضمحلال էն].

مضمر { մուզմէր [ա] 1. Թաքուցեալ. caché [اضمار էն] 2. Ծածկաբար իմացուեալ. sous-entendu.

مضموم { մազմում [ա] Էօ-թրէով. muni de eutré [ضم էն] [Իգ. مضمومه].

مضمون { մազմուն [ա] 1. Իմաստ, բովանդակութիւն, միտք. sens, contenu [ضمن էն] [Յգ. مضامين] 2. Խորհրդաւոր խօսք. parole mystique 3. Եր. Տուգանելի. amendable [ضمان էն]

مضئ { մուզի' [ա] Լուսաւոր, լուսաւոր. lumineux, luisant [اضائه էն] [Իգ. مضيئه].

مضيق { մազիք [ա] 1. Նեղցնող. qui rend étroit 2. Նեղ. étroit 3. Կազմէք. կծկիչ. constricteur 4. մազիք. Անձուկ վայր. lieu étroit [ضيق է] 5. Կիրճ. détroit.

مطابخ { մաթաբիխ* [ա] Խոհանոցք. cuisines.

مطابق { մութաբըք [ա] Համաձայն. conforme [مطابقت էն].

مطابقت { մութաբաքէթ* [ա] 1. Համաձայնիլ s'accorder [طبق էն] 2. Համաձայնութիւն. conformité.

مطاع { մութա' [ա] Հնազանդեալ. à qui l'on obéit [اطاعت էն].

مطاف { մէթաֆ [—] Տէղի որըն չուրըլ կըր գամանան. lieu autour duquel on tourne.

مطالب { մէթալիպ* [—] ճէ. մաթլապ. pd. مطلب:

مطالبه { մէթալէպէ* [—] 1. Պահանջել. exiger [طلب էն] 2. Պահանջում. exigence [ճէ. مطالبات]:

مطالع { մէթալի՛* [—] ճէ. մաթլա. pd. مطلع:

مطالعه { մէթալէ՛ա* [—] 1. Խորհել. méditer [طلوع էն] 2. Ընթեռնուլ. lire 3. Դիտողութիւն. observation [ճէ. مطالعات] 4. Ընթերցում. lecture.

مطاوع { մէթավի՛ [—] 1. Հնազանդ. obéissant [طاعت էն] 2. Քեր. Կրաւորականակերպ չէզոք. verbe réfléchi.

مطاوعت { մէթավի՛ա* [—] 1. Հնազանդել. obéir [طوع էն] 2. Հնազանդութիւն. obéissance 3. Քեր. Կրաւորականակերպ չէզոքութիւն. sens d'un verbe réfléchi.

مطايا { մէթայա* [—] ճէ. մաթիյէ. pd. مطيه:

مطايبه { մէթայէպէ* [—] 1. Կատակել. plaisanter [طيب էն] 2. Կատակաբանութիւն. bon mot, facétie [ճէ. مطايبات]:

مطبخ { մաթպախ [—] Խոհանոց. cuisine [طبخ էն] [ճէ. مطابخ] [ռամկ. մութփագ]

مطبعه { մաթպաա՛* [—] Տպարան. imprimerie [طبع էն] [ճէ. مطابع]: جى— տպարանապետ. imprimeur.

مطبوخ { մաթպուխ [—] 1. Եփուած. cuit [طبخ էն] [էէ. مطبوخه] 2. Թուրաջուր. décoction.

مطبوع { մաթպու՛ [—] 1. Տպեալ. imprimé [طبع էն] [էէ. مطبوعه] 2. Ախահաճոյ. agréable.

مطحون { մաթհուն [—] Աղացեալ, մանրուած. moulu [طحن էն]:

مطر { մաթար [—] Անձրև. pluie [ճէ. امطار]:

مطرا { մութարրա [—] Թարմ frais: ساز— զովարար. rafraîchissant.

مطراباز { մութրապազ [Ֆ] 1. Խաբեբայ. fourbe 2. Խիստ աժան առնող և խիստ սուղ ծախող. Կրկնավաճառ. qui achète très bon marché et vend très cher. revendeur [ռամկ. مطرالباز էն]:

مطراق { մէդրագ [ա] 1. Գաւազան. bâton 2. Սրախաղութեան սուր fleuret d'escrime. باز — սրախաղաց. escrimeur.

مطران { մադրան [ա] Եպիսկոպոս. évêque.

مطرب { մուդրիպ [ա] Երգեցիկ նուագածու. musicien chanteur.

مطرد { մուդդարիտ [ա] Միօրինակ, համաձայն uniforme, conforme [اطراد էն] [իգ. مطرده] ։ — قاعده ընդհանուր կանոն. règle générale. — առանց բացառութեան. միօրինակ կերպիւ. sans exception. uniformément.

مطرز { մուդարրէզ [ա] Զարդարուած. orné.

مطرقه { մէդրագա* [ա] 1. Մուրճ. marteau 2. Գաւազան. bâton.

مطروح { մադրուհ [ա] 1. Նետուած. jeté [طرح էն] 2. Հաստատուած, դրուած. imposé.

مطرود { մադրուտ [ա] Վտարուած. chassé [طرد էն] [յգ. مطرودين]։

مطروش { մադրուշ [ադրբ.] Ածիլուած. rasé [تراش էն]։

مطره { մադարէ* [ա] 1. Հագագակ, կաշեայ սրուակ, ամանիկ. flacon de cuir. bidon 2. զին. Ապակեփող. matras.

مطعوم { մադ'ում [ա] 1. Կերուած. mangé [طعم էն] 2. Ուտելի. comestible [յգ. مطعومات]։

مطعون { մադ'ուն [ա] 1. Բամբասուած. médit [طعن էն] 2. Ժանտախտի բռնուած. atteint de peste.

مطفي { մուդֆի [ա] 1. Շիջուցանող. qui éteint [اطفا էն] 2. Մարած. éteint.

مطقب { մադգապ [բ] Տե՛ս voir مثقب։

مطلا { մուդալլա [ա] Ոսկեզօծ. doré.

مطلب { մադլապ [ա] 1. Պահանջում. exigence [طلب էն] [յգ. مطالب] 2. Նպատակ, ուզած. objet, but. désir.

مطلسم { մուդալսէմ [ա] Յուռութեալ. muni de talisman [طلسم էն]։

مطلع { մադլի' [ա] 1. Ծագման տեղ. ելից տեղ. point d'où se lève qc.. lieu de sortie [طلوع էն] [յգ. مطالع] 2. Առաջին տուն երկտող քերթուածի. premier dis-

tique d'un poème 3. մուդդալի՛. Վերահասու, իրազեկ. informé, saisi, instruit [اطلاع էն]:

مطلق { մուդլագ [ա] 1. Բացարձակ. absolu [اطلاق էն] [էգ. مطلقه] 2. [Մ.Գ.] Անպայման. en tout cas : — وكيل Լիազօր փոխանորդ. plénipotentiaire.

مطلقا { մուդլագա [ա] Ինչ որ ալ ըլլայ, անպայման. en tout cas.

مطلوب { մադլուպ [ա] 1. Պահանջուած, ուզուած. exigé, voulu [طلب էն] [էգ. مطلوبه] 2. Պահանջ, պահանջք. créance, avoir [յգ. مطلوبات] 3. Խնդրուած, կամեցած. désir : وجهله — ' — بروجه պէտք եղածին պէս. comme il faut.

مطمئن { մուդմայինն [ա] Անդորր և ապահով. tranquil et sûr [اطمئنان էն] [էգ. مطمئنه]: — ا յապահովի. en sûreté.

مطمث { մադմէս [ա] Արիւնավար դեղ. hémagogue.

مطمح { մադմահ [ա] Մէկու մը անձնչանօք նայած տեղը կամ առարկայն. lieu ou objet que l'on regarde avec des yeux avides [طمح էն]:

مطمور { մադմուր [ա] Թաղուած. enseveli: — գետնափոր. cave.

مطنطن { մուդանդան [ա] Շքեղ. pompeux [طنطنه էն] [էգ. مطنطنه]:

مطول { մուդավվէլ [ա] 1. Երկարեալ. allongé [تطويل էն] [էգ. مطوله] 2. Մանրամասն. détaillé.

مطوى { մադվի [ա] Ծալլուած. plié [طى էն] [էգ. مطويه]:

مطويا { մադվիյէն [ա] 1. Ծալլուած ըլլալով étant ployé 2. Առընթերփակեալ. ci-inclus.

مطهر { մուդահհիր [ա] 1. Մաքրող. purifiant [تطهير էն] [էգ. مطهره] 2. մուդահհար. Մաքրուած. purifié 3. Նուիրական, սուրբ. sacré, pur : روضهٔ — Շիրիմ Մուհամմէտի. sépulcre de Mahomet.

مطهره { մադհարա Թաս. مطره էն:

مطيب { մուդայյիպ [ա] 1. Անուշահոտ դարձող. qui parfume [تطييب էն] 2. Անուշունք. parfum [յգ. مطيبات] 3. մուդայյապ. Անու-

շահոտ զօրծուած. parfumé.

مطلبا { մէթալիպէն [ա] 1. Հոգածութեան առարկայ լինելով. étant l'objet de solicitude 2. Հանգստաւէտ կերպիւ. confortablement.

مطيع { մուտի' [ա] 1. Հնազանդ. obéissant [اطاعت էն] [էփ. مطيعه] 2. Խաղաղ. paisible.

مطيه { մաթիյէ* [ա] Հեծանելի, գրաստ. monture [յփ. مطايا].

مظالم { մէզալիմ* [ա] Հարստահարութիւնք. oppressions [էզ ظلم ' مظلمه].

مظاهر { մուզահիր [ա] 1. Զեռնտու. aide [مظاهرت էն] 2. մէզահիր*. յփ. مظهر ի. pd. مظهر.

مظاهرت { մուզահէրէթ* [ա] 1. Թիկնունք տալ. օգնել. venir en aide, soutenir [ظهر էն] 2. Օգնութիւն. aide, secours.

مظروف { մազրուֆ [ա] 1. Անօթի մէջ զրուած. contenu dans un vase [ظرف էն] 2. Ներփակեալ. inclus 3. Պարունակութիւն. conteuu: — آن առա ներփակեալ. ci-inclus.

مظفر { մուզաֆֆէր [ա] 1. Յաղթական. victorieux 2. Յաջողեալ. réussi

مظلف { մուզալլէֆ[ա] Սմբաւոր, կճղակաւոր. ongulé.

مظلم { մուզլիմ [ա] Խաւար, շմին, մթին. obscur [էփ. مظلمه].

مظلمه { մազլէմէ* [ա] Տե՛ս. voir ظلم.

مظلوم { մազլում [ա] Հարստահարեալ, բռնաբարեալ. opprimé, violé [ظلم էն] [էփ مظلومه] [յփ مظلومين] 2. Հեզ, Տեղիկ. doux, docile: — ايله Տեղութեամբ. avec douceur. Տեղիկ. doux.

مظلوميت { մազլումիյէթ*[ա] 1. Հարստահարութիւն. état d'un opprimé 2. Հեզութիւն. Տլութիւն. douceur, docilité.

مظنه { մազիննէ* [ա] Կասկածանաց տեղի. lieu de soupçon [ظن էն]. سوء — կասկածելի. suspect.

مظنون { մազնուն[ա] 1. Կարծուած. présumé [ظن էն] [էփ. مظنونه] 2. Կասկածեալ. soupçonné: عليه — ամբաստանեալ, կասկածելի. prévenu [երկ— عليهما — ' յփ. عليهم — ' էփ. عليها].

مظهر { մազհէր, մազհար [—] 1. Այն որ բանի մը առարկայ կը լինի. celui qui devient l'objet de qc. [ظهور էն] [յգ. مظاهر] 2. Առարկայ. objet: او — արժանանալ, վայելել. obtenir, jouir.

مظهريت { մազհարիյեթ* [—] Արժանացում. obtention.

مع { մաՙ [—] Հանդերձ, ...ով, ...աւ. par, avec: ذلك — ' هذا — ' مافيه — մաՙմաֆիհ. այսու ամենայնիւ. pourtant. التأسف — ցաւօք սրտի. avec regret.

معاً { մէՙան [—] ի միասին. ensemble.

معا { մէՙա [—] Աղիք. intestin [յգ. امعاء]: ى— مساريقى միջընդերական աղիք. entéro-mésentérique.

معائب { մէՙայիպ* [—] յգ. عيب ի. pd. عيب:

معائى { մէՙաի [—] Աղեաց. intestinal [էգ. معائيه]

معابد { մէՙապիտ* [—] յգ. معبد ի. pd. معبد:

معابر { մէՙապիր* [—] 1. Ճանապարհներ. routes [عبور էն] [եզ. معبر] 2. Կամուրջներ. ponts.

معاتب { մուաՙաթիպ [—] Յանդիմանեալ. réprimandé [معاتبه էն]:

معاتبه { մուաՙաթեպէ* [—] Յանդիմանել, սաստել réprimander [عتاب էն]:

معاجين { մէՙաճին* [—] յգ. معجون ի. pd معجون

معاد { մէՙատ [—] 1. Դարձ. retour [عودت էն] 2. Վերադառնալու տեղ. lieu où l'on retourne 3. Յարութիւն. résurrection.

معادات { մուաՙատաթ* [—] 1. Իրարու թշնամութիւն ընել. faire des inimitiés l'un pour l'autre [عداوت էն] 2. Թշնամութիւն hostilité, inimitié.

معادل { մուաՙատիլ [—] Հաւասար, Համազօր. égal, équivalent [معادله էն]:

معادله { մուաՙատէլէ* [—] 1. Համազօրութիւն. équivalence [عدل էն] 2. Հաւասարութիւն. équation.

معادن { մէՙատին* [—] յգ. معدن ի. pd. معدن:

معاذ { մէՙազ [—] Ապաստան refuge: الله — Աստուած մի արասցէ. Dieu nous en garde.

معاذر { մէՙազիր* [—] յգ. معذرت ի. pd. معذرت:

معار { մուաՙար [—] Փոխ առուած. prêté [اعاره է]

معارج { մէ'արիճ* [—] ջէ. մէրաճը. pd. معراج ·

معارض { մու'արըզ [—] Հա-կառակող, Հա-կառակորդ. opposant, adversaire [معارضه էն] [ջէ. معارضین] ·

معارضه { մու'արազա * [—] Հակառակու-թիւն, վէճ, մաքառում. contestation, dispute [عرض էն] [ջէ. معارضات] 2. վիճիլ, մա-քառիլ contester, disputer.

معارف { մէ'արիֆ* [—] 1. Գիտութիւնք. sciences [եզ. معرفت] 2. Կրթ-ութիւն. instruction : — ناظری կրթական նախարար. ministre de l'instruction. پرور — ուսումնասէր. ami de l'instruction.

معارك { մէ'արիք* [—] ջէ. ճակատ. pd. معرکه ·

معارکه { մու'արեքե*[—] Մարտ combat.

معاش { մա'աշ [—] 1. Ապ-րուստ. vie [عیش էն] 2. Թոշակ. ամսական. appointement [ջէ. معاشات].

معاشر { մու'աշիր [—] Կենա-կից. compagnon.

معاشرت { մու'աշէրէթ* [—] 1. Կենակցու-թիւն, ընկերութիւն. vie passée ensemble. compagnie [عشرت էն] 2. Կենակ-ցիլ. vivre ensemble.

معاشقه { մու'աշաքա* [—] Ի-րարու սիրահարիլ devenir amoureux l'un de l'autre [عشق էն].

معاصاة { մու'ասաթ* [—] Ա-պստամբութիւն. rebellion [عصیان էն].

معاصر { մու'ասըր [—] Ժա-մանակակից. contemporain [ջէ. معاصرین].

معاصرت { մու'ասարէթ* [—] Ժամանակակից ըլլալ. être contemporain de quelqu'un [عصر էն].

معاصی { մէ'ասի* [—] 1. Մեղքեր. péchés [եզ. معصیت] 2. մու'ասի. ըԱ-պստամբ. rebelle [معاصاة էն].

معاف { մու'աֆ [—] 1. Նե-րեալ. pardonné [معافات էն] 2. Ազատ, զերծ. exempt.

معافات { մու'աֆաթ* [—] Նե-րել. pardonner

معافیت { մու'աֆիյէթ*[—] Ա-զատութիւն. exemption, immunité.

معاقبت { մու'աքաբէթ* [—] Պատժել. punir.

معالجه { մու'ալէճէ* [—] 1. Դեղ ընել. remé-

dier [علاج էն] 2. Դարման. traitement [ջէ. معالجات] 3. Դեղ. médicament.

معالی { մէ'ալի* [—] Բարձրութիւններ, մեծութիւններ, փառքեր. élévations, gloires,honneurs [եղ. معلاء]. واﻻ — փառաւոր. glorieux.

معامل { մու'ամիլ [—] Վարուող. qui agit.

معاملات { մու'ամէլաթ*[—] ջէ. մէամէլէ. pd. معامله:

معامله { մու'ամելէ* [—] 1. Գործել, վարուիլ. agir, traiter 2. Վարմունք. traitement, conduite [ջէ. معاملات] 3. Ձեւակերպութիւն. formalité 4. Գործառնութիւն. transaction : — بد նախատինք, անարգանք. affront, insulte. جى — վաշխառու. usurier.

معاند { մու'անիտ [—] Ցամառ. obstiné.

معانده { մու'անէտէ*[—] Ցամառիլ. s'obstiner

معانق { մու'անիգ [—] Փարող, մանկեալ պատող. embrassant.

معانقه { մու'անագա* [—] 1. Իրարու փարիլ. s'embrasser [عنق էն] 2. Փարում. embrassement.

معانى { մէ'անի*[—] Իմաստներ. sens [եղ. معنى].

معاودت { մու'ավէտէթ*[—] 1. Վերադառնալ. retourner [عودت էն] 2. Վերադարձ. retour.

معاوضه { մու'ավէզէ*[—] Փոխանակութիւն. échange [عوض էն].

معاون { մու'ավին [—] 1. Օգնական. assistant, adjoint [معاونت էն][իգ. معاونه] عساکر — կամաւոր զօրք. volontaires.

معاونت { մու'ավէնէթ*[—] 1. Օգնել. aider [عون էն] 2. Օգնութիւն, ձեռնտուութիւն, նպաստ. aide, assistance,secours[ջէ. معاونات]

معاهد { մու'ահիտ [—] Դաշնակից, ուխտակից. allié [معاهده էն].

معاهده { մու'ահէտէ*[—] 1. Դաշնադրել. conclure un traité [عهد էն] 2. Դաշնադրութիւն. traité, alliance [ջէ. معاهدات].

معايب { մէ'այիպ* [—] ջէ. عيب. pd. عيب:

معايده { մու'այէտէ*[—] Պայրամի առթիւ փոխադարձ շնորհաւորութիւն մատուցանել. félicitation réciproque à l'occasion de Baïram [عيد էն].

معاینه { մա՛ա-ինէ* [-] 1. Զննել. examiner [عين էն] 2. Զննութիւն. examen, inspection [جمع. معاینات] — جى զննիչ. inspecteur.

معبد { մա՛պէտ [-] Աղօթա-րան, տաճար. lieu d'adoration. temple [عبادت էն] [جمع. معابد] ։

معبر { մա՛պէր [-] 1. Անց-նելու տեղ, անցք. passage [عبور էն] [جمع. معابر] 2. մաքր. Երկայնութիւն. ճամբ. trajet 3. մա՛ապիր. Մեկնիչ երազոց. interprète des songes [تعبیر էն] 4. մա՛ապպէր. Մեկնուած. expliqué. interprété.

معبود { մա՛պուտ [-] 1. Պաշտելի. adoré [عبادت էն] [իգ. معبوده] 2. Աստուած. Dieu.

معتاد { մա՛թատ [-] 1. Սովոր. habitué [اعتیاد էն] [իգ. معتاده] 2. Սովորական. usuel, ordinaire 3. Սովորոյթ. usage: ی— սովորական. habituel. — اوزره սովորաբար. ordinairement. բստ սովորականին. comme à l'ordinaire.

معتبر { մա՛թեպէր [-] 1. Երեւելի. notable [اعتبار էն] [իգ. معتبره] [جمع. معتبران] 2. Ընդունելի, վաւերական. recevable, valable.

معتدل { մա՛թետիլ [-] 1. Բարեխառն. tempéré [اعتدال էն] [իգ. معتدله] 2. Չափաւոր. modéré 3. քեր. Չէզոք. neutre: انه— զգաստի, չափաւորի վայել. propre à un homme tempéré. չափաւորութեամբ. modérément.

معتدی { մա՛թետի [-] Հարստահարող. oppresseur [اعتدا էն] ։

معتذر { մա՛թեզիր [-] Ինք-զինքը արդարացը-նող. qui s'excuse [اعتذار էն]

معترض { մա՛թերիզ [-] 1. Հակառակող. qui fait des objections [اعتراض էն] [իգ. معترضه] 2. Քննա-դատ. qui critique 3. էր—. Ընդդիմակաց. opposant.

معترضه { մա՛թերիզէ* [-] Փակագիծ. parenthèse: — جمله միջանկեալ խօսք. parenthèse.

معترف { մա՛թերիֆ [-] Խոս-տովանող. qui avoue [اعتراف էն] [իգ. معترفه]։

معتزل { մա՛թեզիլ [-] Հերձ-ուածող. schismatique [اعتزال էն] [իգ. معتزله]

معتسف { մու'թէսիֆ [—] Կե-ղեքող. oppresseur [اعتساف էն]։

معتصب { մու'թէսսիպ [—] Ջը-ղաւորեալ.nervé

معتقد { մու'թէգըտ [—] 1. Հաւատացող. croyant [اعتقاد էն] 2. մու'թէգատ Հաւատացուած, հաւատա-ցած.ce qu'on croit[معتقدات յոգ.]

معتصم { մու'թէսըմ [—] Յա-րող, ըմբռնող.qui s'attache [اعتصام էն]։

معتكف { մու'թէքիֆ [—] 1. Առանձնացած. retiré [اعتكاف էն] 2. Ճգնող. adonné à la vie ascétique.

معتل { մու'թէլլ [—] 1. Հի-ւանդ. infirme [اعتلال էն] 2. քեր. Արմատին մէջ ا و ی տառերէն գտնուող բառ. qui a parmi ses lettres radicales une des lettres ا و ی [յոգ. معتلات][էգ. معتله]

معتمد { մու'թէմէտ [—] 1. Վստահող. qui se confie [اعتماد էն] 2. մու'-թէմատ. Վստահելի, վստահած. digne, objet de confiance.

معتى، معتنا { մու'թէնա [—] կամ —بها Ու-շադրութեան, խնամոց ար-ժանի. կարեւոր. digne d'attention, des soins. important [اعتنا էն]։

معتوق { մա'թուգ [—] Ազա-տագրեալ.affranchi [عتق էն] [էգ. معتوقه]։

معتوه { մա'թուհ [—] Ցնորած tombé en enfance ,radoteur [عته էն][էգ. معتوهه]։ لق— զառանցութիւն.radotage.

معجب { մու'ճիպ [—] 1. Զար-մանալի.étonnant [اعجاب էն] 2. Զարմանալի բան chose étonnante.

معجز { մու'ճիզ [—] 1. Ան-կարողացնող. qui rend faible [اعجاز էն] 2. Սքանչելիք. merveille : — ادا ' غا— սքանչելի, հրաշալի merveilleux.

معجز { մու'աճճիզ [—] Տաղտ-կացուցիչ, ձանձ-րացնող.importun [تعجيز էն]։ لك— տաղտկութիւն, ձանձ-րութիւն. importunité.

معجزات { մու'ճիզաթ* [—] յոգ. معجزه ի. pd. معجزه։

معجزه { մու'ճիզէ* [—] Հը-րաշք. miracle, prodige [յոգ. معجزات]։

معجل { մու'աճճէլ [—] 1. Փութացուցեալ. hâté [تعجيل էն] 2. Կանխիկ. comptant [հակ. مؤجل].

معجلا { մուաճճէլէն [ա] 1. փութով. à la hâte 2. կանխիկ. au comptant, d'avance [հմն. مؤجلا]:

معجله { մուաճճէլէ* [ա] կանխիկ վճարուած գումար. somme payée au comptant, d'avance.

معجم { մուճէմ [ա] կէտաւորուած (տառ). (lettre) ponctué [էփ. معجمه]:

معجون { մաճուն [ա] 1. Շաղուած. pétri [عجن էն] 2. Մածուն, շաղախ. lut 3. Խիժ ատացակէ-գործի. mastic 4. Բժշ. կը-սառք. électuaire.

معجونلامق { մաճունլամագ [թ] Մածունով ծե-փել. մածել. luter.

معد { մուատտ [ա] 1. Պատրաստեալ. apprêté [اعداد էն] 2. Սահմանեալ. destiné.

معدل { մուատտիլ [ա] 1. Չափաւորող, բարեխառնող. modifiant [تعديل էն] 2. մուատտէլ. Չափաւորեալ. modifié: — النهار ، — الليل والنهار գիծ հաւասարաւորութեան աւուրքներոն և գիշերոյ. ligne équinoxiale.

معدلت { մաատէլէթ* [ա] Արդարութիւն. justice, équité [معدلتله]: — وايه արդարադատի. plein d'équité.

معدن { մաատէն [ա] 1. Հանք. mine [յփ. معادن] 2. Մետաղ. métal: — كورى քարածուխ. charbon de terre.

معدنى { մաատէնի [ա] 1. Հան-քային. minéral [էփ. معدنيه] 2. Հանքաբանական. minéralogique 3. Հան-քագէտ. minéralogiste 4. Մետաղ. corps métallique. [յփ. معدنيات]:

معدود { մաատուտ [ա] 1. Թուեալ. énuméré [عدد էն] [էփ. معدوده] 2. Թուելի. qu'on peut compter 3. Համարուած. regardé comme: — لا անհամար. innombrable.

معدوم { մաատում [ա] 1. Ան-չեղ, գոյութիւն չունի. qui n'existe pas [عدم էն] 2. Որ չէ ներկայ. non présent: الجناح — անթեւ. aptère.

معدوميت { մաատումիյէթ* [ա] Չգոյութիւն. non existence, manque.

معدوى { մըատէվի [ա] 1. Ստամոքսային. gastrique [էփ. معدويه] 2. Զօ-րացուցիչ ստամոքսի. stomacal

معده { մըատէ* [ա] Ստամոքս. estomac [յփ. معد]: نواز — մաղադանոս. persil.

معذب { մուա՛զզիպ, մուա՛զզապ [–] 1. Նեղիչ։ qui tourmente, gêne [اعذاب ، تعذيب էն] 2. մուա՛զզապ. Նեղ-ուած. tourmenté, gêné.

معذرت { մա՛զիրէթ* [–] 1. Թողութիւն. pardon [عذر էն] [յգ. معاذر] 2. Պատճառանք, չքմեղանք. excuse.

معذور { մա՛զուր [–] Անմե-ղադիր. excusé [عذر էն], طوتمق — չմեղադր-ել. excuser : — يت անմե-ղադրութիւն. excusation.

معرا { մուա՛րրա [–] 1. Մերկ nu 2. Ազատ. exempt

معراج { մի՛րաճ [–] 1. Սան-դուղ. échelle [عروج էն] [յգ. معارج] 2. Համ-բարձում։ ascension.

معرب { մուա՛րրէպ [–] 1. Արաբացուցեալ. arabisé [تعريب էն] 2. մուա՛րիպ. ձեր. կառավարող. qui régit 3. Բնագրի մը վերլուծա-թիւնը պարունակող գիրք. livre qui contient l'analyse grammaticale et syntaxique d'un texte 4. մուա՛րէպ. Հոլովեալ, կառավարեալ. décliné, régi.

معرض { մա՛րուզ [–] 1. Ցայտ-նելը, ծանուցա-նելը. exposition, notification [عرض էն] 2. Հիմ. fond.

معرف { մուա՛րրէֆ [–] 1. Ո-րոշեալ, մեկնեալ. défini [تعريف էն] [յգ. معرفه] 2. մուա՛րրիֆ. Որոշիչ, մեկ-նիչ. définissant.

معرفت { մա՛րիֆէթ* [–] 1. Գիտութիւն, ծա-նօթութիւն. savoir, connaissance [عرفان էն] [յգ. معارف] 2. Գիտութիւն. science 3. Արուեստ. art 4. Միջոց. entremise : لى — Ճարտար, Հնարագէտ. industrieux.

معرفه { մա՛րիֆէ* [–] ձեր. Որոշեալ անուն. nom défini.

معرق { մուա՛րրիք [–] Քրտ-նեցուցիչ. diaphorétique [تعريق էն].

معركه { մա՛րէքէ* [–] 1. Պատերազմի վայր. champs de bataille 2. Պա-տերազմ. bataille.

معروض { մա՛րուզ [–] 1. Ցայտնուած exposé [عرض էն] [յգ. معروضات] 2. Ինչ որ մեկուն կը ծա-նուցուի. ce qui est exposé, énoncé à qn. 3. Տեղեկա-գրութիւն. rapport.

معروف { մա՛րուֆ [–] Ծա-նօթ. connu [عرفان էն] [յգ. معروفه]

معرى { մուա՛ռրա [ա] Տէ՛ս voir معرا :

معز { մու՛իզզ [ա] Մեծարող. qui honore [اعزاز էն]:

معزز { մուա՛զզէզ [ա] Մեծարեալ. honoré, vénéré [تعزيز էն]. آ— մեծարանօք. avec des honneurs.

معزول { մա՛զուլ [ա] 1. Պաշտօնանկ. destitué [عزل էն] [յգ. معزولين] 2. Անպաշտօն. sans emploi, disponible: آ— անպաշտօն ըլլալ. sans emploi.

معزوليت { մազուլիյէթ* [ա] 1. Պաշտօնանկութիւն. destitution 2. Անպաշտօնութիւն disponibilité

معسرت { մա՛սըրէթ* [ա] Դժուարութիւն difficulté [عسرت էն]:

معسكر { մուա՛սքէր [ա] Բանակատեղ. camp. quartier-général.

معسل { մուա՛սսէլ [ա] Մեղրեալ. emmiellé.

معشر { մա՛շէր [ա] 1. Խումբ groupe 2. մու՛աշշիր. Տասանորդ հաւաքող. percepteur des dîmes [تعشير էն] 3. մու՛աշշէր. Տասնանկիւն. décagone.

معشوق { մա՛շուք [ա] Սիրեցեալ, սիրուհի. objet d'amour [عشق էն] [յգ. معشوقان ، معشوقين]

معص { մա՛ս [ա] Իմլ. Կծկութիւն. crampe

معصور { մա՛սուր [ա] Քամուած, ճզմուած. pressé, exprimé.

معصوم { մա՛սում [ա] 1. Անմեղ. innocent [عصمت էն] [էգ. معصومه] [յգ. معصومين] 2. Մանուկ տղայ. petit enfant: —يت ، —لق անմեղութիւն. innocence.

معصيت { մա՛սիյէթ* [ա] Անհնազանդութիւն, ապստամբութիւն. révolte, rebellion [عصيان էն] [յգ. معاصى]

معضلات { մուա՛զէլաթ* [ա] Դժուարութիւնք. les difficiles.

معطر { մուա՛թթար [ա] Անուշահոտ. parfumé, odorant [تعطير էն]: —ساز او անուշահոտ դարձնել parfumer

معطس { մուա՛թթըս [ա] Իմլ. Փռնչեցուցիչ. sternutatoire.

معطش { մուա՛թթըշ [ա] Ծարաւեցուցիչ. altérant [تعطيش էն].

معطل { մուա՛թթալ [ա] 1. Անգործ, պարապորդ, անզբաղ. désœuvré, inoccupé, sans travail [تعطيل

էն] 2· Անգործածելի· dont on ne peut pas se servir 3· Անմշակ· inculte 4· մու‘աթթըլ· Անգործածելի ընող· qui rend inactif·

معطوف { մա‘դուֆ [—] 1· Դարձուած· tourné [عطف էն] [յէ· معطوفه] 2· Վերագրեալ· attribué 3· Շաղկապով միացած· lié par une conjonction·

معطى { մու‘դի [—] Տուող, պարգեւող· qui donne, donateur [اعطا էն]·

معظم { մու‘աղղամ [—] Մեծազօր, մեծամեծ· très-puissant, grand [تعظيم էն] [յէ· معظمه] [յք· معظمات]·

معفو { մա‘ֆուվ [—] Ներեալ, ներելի· pardonné, pardonnable [عفو էն]·

معقود { մա‘գուդ [—] 1· Կապուած· lié [عقد էն] [յէ· معقوده] 2· Կնքուած conclu 3· Կազմուած· formé, tenu·

معقول { մա‘գուլ [—] 1· Բանաւոր· raisonnable [عقل էն] [յէ· معقوله] [յք· معقولات] 2· Իմացական· intelligible, intellectuel·

معكوس { մա‘քիւս [—] 1· Վեր ի վայր շրջեալ· renversé [عكس էն] [յէ· معكوسه] 2· Ցոլացեալ· réfléchi

3· Չարաբեր, անյաջող· funeste, mauvais: معادلهٔ — փոխադարձ հաւասարութիւն équation réciproque·

معل { մու‘իլլ [—] Հիւանդացնող· qui rend malade [اعلال էն]·

معلا { մու‘ալլա [—] Բարձր· haut, élevé [تعليه էն]

معلات { մա‘ալի* [—] Փառք, մեծութիւն gloire [علو էն] [յք· معالى]·

معلق { մու‘ալլագ [—] 1· Կախեալ· suspendu [تعليق էն] [յէ· معلقه] 2· Առկախ· pendant: قالق ده — երկմտիլ· hésiter· سبعه —ات եօթն արաբական տաղերը որք Քէապէի մէջ կախուած էին· les sept poëmes arabes qui ont été suspendus dans le Kaaba·

معلل { մու‘ալլէլ [—] Ախտացեալ· atteint d'une maladie [تعليل էն] 2· Պատճառեալ· causé·

معلم { մու‘ալլիմ [—] 1· Ուսուցիչ, դաստիարակ· professeur· maître d'école [تعليم էն] [յէ· معلمه] [յք· معلمين] 2· Մարզիչ, կրթիչ· instructeur 3· մու‘ալլէմ· Վարժ· instruit, dressé: — دار ال դարիւլ մու‘ալլիմին· վարժապետանոց· école normale·

معلمات { մուալլիմաթ* [—] Ուսուցչուհիք. maîtresses d'école[եզ. معلمه]։

معلن { մու'լին [—] Ա. Յայտարարող. annonçant [اعلان էն] Զ. Իհլ. Յառաջընթաց. précurseur.

معلول { մա'լուլ [—] Ախտացեալ, հիւանդ atteint d'une maladie. malade, infirme [علت էն] [էգ. معلوله] [յգ. معلولين]։

معلوليت { մա'լուլիյեթ* [—] Հիւանդութիւն, խօթութիւն. état d'un malade. infirmité.

معلوم { մա'լում [—] Ա. Յանօթ, յայտնի. connu, clair, évident [علم էն] [էգ. معلومه] Զ. Քեր. Բայ որ չէ կրաւորական. verbe qui n'est pas passif : اوله كه — գիտցէք որ. sachez que. — كز دركه գիտէք որ. vous savez que.

معلومات { մա'լումաթ*[—]Տեղեկութիւն(ք), ծանօթութիւն(ք). information(s), notion(s), connaissance(s): ل— տեղեակ, հմուտ. bien informé. versé dans.

معما { մու'ամմա [—] Հանելուկ. énigme[تعميه է

معمار { մի'մար [—] Ճարտարապետ. architecte [عمران էն]. لق— ճարտարապետութիւն. architecture. ى— ճարտարապետական. d'architecture.

معمر { մու'ամմեր [—] Երկարակեաց. qui vit longtemps [تعمير էն].

معمور { մա'մուր [—] Ա. Հոյակապ, շէն, բարգաւաճ. superbe, en bon état, fleurissant [عمران էն] [էգ. معموره] Զ. Մշակեալ. cultivé: ه— քաղաք. բարգաւաճ երկիր. ville. pays fleurissant. يت— բարգաւաճութիւն. prospérité.

معمول { մա'մուլ [—] Շինուած. fabriqué [عمل էն] [էգ. معموله] : بہ — մա'մուլունպիհ. գործադրական, գործադրելի. exécutoire. օրինակ, կաղապար. norme.

معمولات { մա'մուլաթ* [—] Տարազագործութիւնք. manufactures.

معنا { մա'նա [—] Իմաստ, նշանակութիւն. sens, signification [عنايت էն] [յգ. معانى]: — عالم երազ. rêve, songe. Մտաւորական տիպար. idéal. — سز شيلر անմտիք. fri-

volités. — حاصل միտք բանի sens.

معنا { մա՛նա՛ն [—] 1. Իմաստիւ. par rapport au sens 2. Բարոյապէս. moralement.

معنبر { մա՛անպէր [—] Ցամ. պարեալ. ambré.

معنون { մա՛անվըն [—] Վեր. նագրեալ, յոր. ջորջեալ. intitulé [عنوان էն].

معنوى { մա՛նէվի [—] 1. Բա. րոյական. գաղա. փարական. moral, idéal [معنا էն] [իգ. معنويه] 2. Աներեւու. թելի. invisible.

معنى { մանա՛ [—] Տե՛ս. voir معنا.

معنيدار { մա՛նիտար [գ] Ի. մաստալից. plein de sens.

معوج { մա՛ավվէճ [—] Ծուռ, հակ. courbé, incliné [تعوج էն]. ـه — ծուռ, փուռնդ. cornue, courbe.

معونت { մէ՛աունէթ* [—] Օգ. նութիւն. assistance, aide, secours.

معهود { մա՛հուտ [—] Ծա. նօթ. connu [عهد էն] [իգ. معهوده].

معيار { մի՛եար [—] 1. Փոր. ձաքար. pierre de touche [عيار էն] 2. Գիմ. Հա. կազդակ. réactif.

معيب { մա՛այիպ [—] Ամ. պանելի, այպա. նելի, ամօթալի. blâmé, blâmable, honteux [تعييب էն].

معيبات { մա՛այիպաթ* [—] Այպանելի արարք faits blâmables.

معيت { մա՛իյյէթ* [—] 1. Ըն. կերացում, ուղեկ. ցութիւն. accompagnement 2. Ուղեկից. suite 3. Մէկու. մը հրամանին ներքեւ գանուող . ստորադասեալ. subordonné: ـنده — իւր հետ. ayant à sa compagnie. իւր հրամանին ներքեւ. sous ses ordres. وابورى — պահակ նաւ. stationnaire.

معيشت { մա՛իշէթ* [—] Ապ. րուստ, կենցաղ. vie [عيش էն] [տե՛ս. معاش].

معين { մա՛այյէն [—] 1. Ո. րոշուած, սահման. ուած. fixé, déterminé [تعيين էն] [իգ. معينه] 2. Ցատկաց. ուած. alloué [յգ. معينات] 3. մա՛այյին. Որոշող, սահմա. նող. qui fixe 4. մա՛ին. Օգ. նող, օգնական, նեցուկ. aide, assistant, soutien [اعانه էն] 5. Քեր. Օժանդակ. auxiliaire 6. մա՛ին. Երկր. Շեղան. կիւն. losange: — شبه ա.

բանկիւնակերպ. rhomboïde.

معينات { մու՛այյենա՛թ*[ա] 1. Յատկացուած ի-րեր. choses allouées, allocations 2. Ռոճիկք. rations.

معيوب { մա՛յուպ [ա] Ա-ղաւնեալ, ամօթա-լի. blâmable, honteux [عيب էն] [իգ. معيوبه].

مغ { մուղ. մօղ [պ] 1. Մոգ. mage [յգ. مغان] 2. Հրապաշտ. adorateur du feu 3. Մատռուակ. échanson : پير مغان մոգպետ. archimage.

مغارب { մեղարիպ* [ա] յգ. مغربի. pd. مغرب.

مغاره { մղարա* [ա] Քա-րայր, քարանձաւ. grotte, caverne [غار էն].

مغازه { մղազա. Մթերա-նոց, վաճառատուն magasin [իտ. مخزن էն].

مغازى { մղազի* [ա] յգ. مغزا ի. pd. مغزا.

مغاك { մղաք [պ] Փոս. fosse.

مغالبه { մուղալէպէ* [ա] Ի-րարու յաղթել. se vaincre l'un l'autre [غلبه էն].

مغالطه { մուղալաթա* [ա] 1. Զիրար սխալեցնել. induire l'un l'autre en erreur [غلط էն] [յգ. مغالطات]. 2. Հակաճառութ. polémique.

مغان { մուղան [պ] յգ. مغ ի. pluriel de مغ.

مغاير { մուղայիր [ա] Հակա-ռակ. contraire

مغايرت { մուղայիրէթ* [ա] Հակառակու-թիւն. contrariété [غير էն].

مغبر { մուղպէր [ա] 1. Փո-շիով ծածկուած. couvert de poussière [اغبرار էն] 2. Սրդողած. fâché 3. Էիլ. Փոշեգգած. pulvérulent: الخاطر — սրդողած. fâché.

مغبن { մղպին [ա] անգա. Աճուկ. ցայլք. aine: ى — ՛ի — ցայլական. inguinal

مغبوط { մղպութ [ա] Նա-խանձելալ, նա-խանձելի. envié [غبطه էն].

مغبون { մղպուն [ա] Խաբ-ուած. trompé.

مغبچه { մուղպէչէ [պ] 1. Մոգի տղայ. enfant de mage 2. Գինեվա-ճառի մանուկ, մանչ. garçon de cabaret.

مغتنم { մուղթէնիմ [ա] 1. Ա-ւար բռնող. qui fait du butin [اغتنام էն] 2. Ա-ռիթէ օգուտ քաղող. qui se profite d'une occasion.

مغدانوس { մաղտանօս. Ա-ղցաբեր. persil [ռամկ. معدنوز էն].

مغدور { մաղտուր [ա] Վնասուած. անիրաւեալ. զրկեալ. endommagé, lésé. éprouvé du tort [غدر էն] [կկ. مغدوره] [յկ. مغدورين].

مغدى { մուղատտի, մուղըտի [ա] 1. Սննդարար. nutritif [تغذيه կամ اغدا էն] [կկ. مغذيه] 2. Սնուցող. nourricier.

مغذى { մուղդի [ա] Տե՛ս voir مغدى ،

مغرب { մաղրիպ [ա] 1. Արեւմուտք. occident [غروب էն] 2. Արեւ մարը մտնելը. coucher du soleil 3. Ափրիկեան երկիրք. Barbarie: ى — պարպարիկ, ափրիկեցի. barbaresque, africain. — صلاة ال երեկոյեան աղօթք. prière du soir.

مغرور { մաղրուր [ա] 1. Խաբուած. trompé [غرور էն] 2. Հպարտ, ոէզ, մեծամիտ. fier, hautain, orgueilleux: — يت ՚ — لق Հպարտութիւն. orgueil. — انه Հպարտի վայել. propre à un homme fier. — لنق Հպարտանալ. խրոխտանալ. s'enfler d'orgueil.

مغروس { մաղրուս [ա] Տնկուած. planté [غرس էն] [կկ. مغروسه] ،

مغروق { մաղրուք [ա] 1. Խեղդուած. noyé [غرق էն] 2. Ընկղմեալ. plongé.

مغز { մաղզ [պ] 1. Ուղեղ. cerveau 2. Ծուծ. moelle: دار — խելացի. intelligent, sage.

مغزل { միղզել [ա] Իլ. fuseau [غزل էն] [յկ. مغازل] ، الشكل — ى ، ى — իլաձև. fusiforme.

مغزينه { մաղզինէ [պ] Տե՛ս voir مغز ،

مغسل { մաղսէլ [ա] Լուալու տեղ. lieu où l'on lave [غسل էն] ،

مغسول { մաղսուլ [ա] Լուացուած. lavé.

مغشوش { մաղշուշ [ա] Խառն mélangé [غش էն] [կկ. مغشوشه] ، ه سكه — արծաթ պատած պղինձ դրամ. monnaie de cuivre argentée.

مغصوب { մաղսուպ [ա] Յափշտակուած. ravi, enlevé [غصب էն] [կկ. مغصوبه] منه — այն որմէ բան մը յափշտակուած է. celui à qui on a enlevé quelque chose.

مغضب { մուղզիպ [ա] Ցասուցիչ. irritant.

مغضوب { մաղզուպ [ա] Ցասուած. courroucé [غضب էն] ، عليه — աղէ

ողոյ դէմ սրտմտած է անձ. celui de qui l'on est fâché.

مغطس { մաղդաս [ա] Լոգա-րան. baignoire [غطس էն]. عين — աչքը լուսա-նալու փոքրիկ քաթանակ œillère

مغطوس { մաղդուս [ա] Ըն-կղմուած, մխր-ճուած. immergé [غطس էն].

مغفر { միղֆէր [ա] Սաղա-ւարտ. casque: ى — الشكل ' ى — կնգուղաձև. capuchonné.

مغفرت { մաղֆիրէթ*[ա] Քա-ւութիւն, թո-ղութիւն. expiation, pardon [غفران էն].

مغفور { մաղֆուր [ա] կամ له — Քաւեալ, մե-ղաց թողութիւն ընդունած pardonné. dont les péchés sont remis [غفران էն].

مغكده { մուղկէտէ [պ] 1. Մոգաց վայր. lieu des mages 2. Գինետուն. cabaret.

مغلستان، مغل { Տե՛ս. voir مغولستان' مغول

مغلاق { միղլագ [ա] Նիգ: serrure [غلق էն].

مغلطه { մաղլադա* [ա] 1. Ամեղծուած. discours obscur [غلط էն] 2. Խառնաշփոթ գործ. chose difficile à définir.

مغلق { մուղլագ [ա] 1. Գոց, փակ. fermé, clos [اغلاق էն] 2. Մթին, շփոթ. obscur, ambigu 3. կնճռոտ, դժուարիմաց. compliqué. difficile à comprendre 4. միղլագ. Նիգ. serrure [غلق էն]

مغلم { մուղլիմ [ա] Մանկա-պիղծ. pédéraste.

مغلوب { մաղլուպ [ա] Յաղ-թուած, պարտա-եալ. vaincu [غلب էն] [էգ. مغلوبه]. ا — յաղթել. vaincre

مغلوبيت { մաղլուպիյէթ* [ա] Պարտութիւն. défaite.

مغلوق { մաղլուգ [ա] Գոց-ուած. fermé.

مغلول { մաղլուլ [ա] Անրալ կաշկանդեալ. mis au carcan [غل էն].

مغلى { մաղլի [ա] Թուրմ խոտ ըմպելի. tisane غليان է

مغمد { մուղմէտ [ա] Պատ-եանը դրուած. engainé [اغماد էն].

مغموم { մաղմում [ա] 1. Տա-րտամ. affligé [غم էն] [էգ. مغمومه] 2. Տխուր. triste: هوا — او ամպամած լինել. être couvert de nuages.

مغزيا { մաղրիզիյա [յ] Յորդ ապիկաւ և նուրբ

մագնեզիոն հող մ'է. magnésie.

مغنى { մուղնի [ա] 1. Հարստացնող. qui enrichit [اغنا ايتمك] 2. մուղաննի. Գեղգեղող. qui module 3. Երգեցիկ, երգող. chanteur

مغول { մօղօլ [ի] Մողոլ. mongol: ــ دلى մողոլերէն langue mongole.

مغولستان { մօղօլիսթան [ա] Մողոլաց աշխարհ. Mongolie.

مغيبات { մուղայյեպաթ*[ա] 1. Աներեւոյթներ. choses invisibles 2. Գաղտնիքներ. mystères.

مغيث { մուղիս [ա] Օգնող. qui assiste[اغاثه ايتمك]

مغير { մուղայյիր [ա] 1. Փոխող. qui change [تغيير ايتمك] 2. մուղայյեր. Փոխուած. changé.

مغيلان { մուղայլան [ա] Տեսակ մը փշոտ ծառ է. sorte d'abrisseau couvert d'épines. acacia.

مفاتيح { մէֆաթիհ* [ա] յդ. مفتاحի. pd. مفتاح։

مفاجات { մուֆաճաաթ* [ա] Յանկարծութիւն. soudaineté.

مفاخر { մէֆախիր* [ա] 1. Պարծանքներ, փառքեր. gloires, honneurs [եւ مفخرت] 2. մուֆախիր. Պարծող. qui se vante [مفاخرت ايتمك]

مفاخرت { մուֆախարէթ* [ա] Պարծիլ. se vanter. se flatter [فخر ايتمك]։

مفاد { մուֆատ [ա] Իմաստ. sens [افاده ايتمك]։

مفارق { մէֆարիգ* [ա] 1. Գագաթներ գլխոց. sommets des têtes [եւ مفرق] 2. մուֆարիգ. Զատուող, բաժանուած. qui se sépare. séparé [مفارقت ايتمك]։

مفارقت { մուֆարէգաթ*[ա] 1. Զատուիլ, բաժնուիլ. se séparer [فرقت ايتمك] 2. Մեկնիլ. quitter 3. Բաժանում. séparation 4. Մեկնում. départ.

مفاسد { մէֆասիտ* [ա] յդ. مفسدهի. pd. مفسده։

مفاصل { մէֆասըլ* [ա] յդ. مفصلի. pd. مفصل։

مفاليج { մէֆալիճ* [ա] Անդամալոյծք. paralytiques [եւ مفلوج]։

مفاوضه { մուֆավազա* [ա] Հաւասարութիւն. égalité: ــ شركت հաւասար անուանց ընկերութիւն. société en nom collectif.

مفت { մուֆթ [պ] Ձրի. gratis.

مفتاح { միֆթահ [ա] Բանալի clef [فتح է] յդ. مفاتيح]

مفتت { Մուֆիթիթ [ս] Ա. Թաքարիկ. saxifrage Ա. Բժշ. Քարաճաղ. lithontriptique.

مفتح { Մուֆեթթիհ [ս] Ա. Բացող. qui ouvre Ա. Բժշ. Բացողական գեղ. désobstruant.

مفتخر { Մուֆթեխիր [ս] Ա. Պարծող. qui se vante, se flatte [افتخار էն] [յգ. مفتخره] Ա. Պանծալի. glorieux.

مفترح { Մուֆթերիհ [ս] Ու-րախ, զուարթ. gai.

مفترس { Մուֆթերիս [ս] Գի-շատիչ, պատառ-ողիչ. dévorant, rapace.

مفترق { Մուֆթերիք [ս] Ա. Բաժանուած. séparé [افتراق էն] Ա. Ցիրուցան եղած. dispersé.

مفتری { Մուֆթերի [ս] Զըր-պարտիչ. calomniateur [افترا էն]:

مفتریات { Մուֆթերիյաթ* [ս] Զրպարտութիւնք calomnies.

مفتش { Մուֆեթթիշ [ս] Քըն-նիչ, խուզարկիչ. inspecteur, censeur, investigateur[تفتیش էն][յգ. مفتشین]

مفتقر { Մուֆթեքիր [ս] Ա. Աղքատացեալ. appauvri [افتقار էն] Ա. Կարօտ qui a besoin. nécessiteux.

مفتوح { Մէֆթուհ [ս] Ա. Բացուած, բաց. ouvert [فتح էն] [յգ. مفتوحه] Ա. Իւսթիւն ունեցող. marqué de ustun [فتحه էն]:

مفتوق { Մէֆթուք [ս] Աղէ-Թափ. hernieux

مفتون { Մէֆթուն [ս] Հրապուրեալ. séduit [فتنه էն] [յգ. مفتونه] Ա. Խելագար. fou Ա. Հմայած. enchanté: — یت հրապուրում. séduction. Հմայում. enchantement.

مفتی { Մուֆթի [ս] Մահմէտական օրինաց Հրամանտու. mufti [افتا էն]. انام — գերագոյն Մահմէտականաց. cheïkhul-islam.

مفحم { Մուֆեհհամ [ս]Բանած-խայիւ. carboné.

مفخر { Մէֆխար [ս] Պան-ծանաց առարկայ. Փառք. ce dont qn. tire gloire. gloire [فخر էն]:

مفخرت { Մէֆխարէթ* [ս] Փառք, պատիւ. gloire, honneur [فخر էն] [յգ. مفاخر]:

مفخم { Մուֆախխամ [ս] Մէծ-ծաշուք. illustre, auguste [تفخیم էն] [յգ. مفخمه]:

مفر { Մէֆէռռ [—] փախչելու տեղ, ապաստան. lieu de refuge [فرار էն]։

مفرح { Մուֆէռռիհ' [—] Զըւարթացուցիչ. qui rend gai [تفريح էն]։

مفرد { Մուֆրէտ [—] 1. Ոչ բաղադրեալ. պարզ non composé. simple [افراد էն] [յգ. مفردات] 2. Քեր. Եզակի singulier 3. Մասրաերըն. un vers 4. Բնս. Զատուցեալ. isolé 5. Մուֆրիտ. Զատուցիչ. isolant.

مفردات { Մուֆրէտաթ* [—] Մանրամասնութիւնք. détails: طب — դեղագործութիւն. acologie.

مفرز { Մուֆրէզ [—] 1. Զատուած. séparé [افراز էն] [յգ. مفرزه] 2. Մուֆրիզ. Զատող. qui sépare.

مفرزه { Մուֆրէզէ* [—] Զօկատ (զօրաց). détachement.

مفرس { Մուֆէռռէս [—] Պարսկացուցեալ. changé en persan.

مفرط { Մուֆրիթ [—] 1. Չափազանցեալ. exagéré [افراط էն] [յգ. مفرطه] 2. Չափազանց. extrême 3. Վիթխարի. gigantesque [—. մէֆրէթ] 4. Մուֆրիթ. Չափազանցող. qui exagère.

مفرغ { Մէֆրաղ [—] 1. Պարզուա. couloir [فراغ էն] 2. Մուֆրիղ, Մուֆէռռիղ. Թափող. qui verse [افراغ կամ تفريغ էն] 3. Բժշ. Վտարական դեղ. évacuatif : — قشع մաղասոյ մաքրիչ. flegmagogue. صفرا — մաղձադեղ. cholagogue.

مفرق { Մէֆրէք, Մէֆրաք [—] 1. Գագաթ գլխոյ. sommet de la tête [فرق էն] [յգ. مفارق] 2. Մուֆէռռիք. Զատանող. qui sépare, détache [تفريق էն]։

مفروز { Մէֆրուզ [—] Զատուած. détaché.

مفروش { Մէֆրուշ [—] 1. Սփռուած. étendu [فرش էն] [յգ. مفروشه] 2. Կահաւորուած. meublé.

مفروشات { Մէֆրուշաթ* [—] Կահ կարասիք. meubles. ameublement.

مفروشه { Մէֆրուշէ* [—] Հարճ concubine.

مفروض { Մէֆրուզ [—] 1. Ենթադրեալ. supposé [فرض էն] [յգ. مفروضه] 2. Պարտաւորեալ. imposé.

مفروق { Մէֆրուք [—] Անջատ. détaché.

مفسد { Մուֆսիտ [—] 1. Ապականող. qui gâte

[افساد էն] [եզ. مفسده] Բ. Խառնարարիչ. մոլորեցուցիչ. խռովարար. corrupteur, séducteur, perturbateur [յդ. مفسدين ، مفسدان]

مفسدت { մէֆսէտէթ [-] Ա. Ապականութիւն corruption [افساد էն] [յդ. مفاسد ، مفسدات] Բ. Խանգարութիւն trouble Գ. Չարութիւն. méchanceté.

مفسر { մուֆէսսիր [-] Ա. Մեկնող, մեկնիչ. qui explique, commentateur [تفسير էն] [յդ. مفسرين ، مفسران] [եզ. مفسره] Բ. մուֆէսսէր. Մեկնուած. expliqué.

مفسوخ { մէֆսուխ [-] Ջնջուած. supprimé, annulé [فسخ էն] [եզ. مفسوخه] —يت Ջնջում. խափանում. abolissement. suppression.

مفصد { միֆսատ [-] Նշտարակ. phlébotome.

مفصل { մուֆասսալ [-] Ա. Մանրամասն. détaillé [تفصيل էն] [եզ. مفصله] Բ. [Բ. գ.] ...ով. Բամբասող. médisant Գ. մուֆասսիլ. Մանրամասն պատմող. qui détaille Դ. մաֆսալ. Յօդ. Ոսկրայօդ. յօդ, յօդուած. articulation. jointure [فصل էն] [յդ. مفاصل]، —ى ، —يه յօդային. articulaire.

مفصلاً { մուֆասսալան [-] Մանրամասնօրէն. en détail.

مفضى { մուֆզի [-] Միացնող. Հաղորդող. unissant. communiquant.

مفضض { մուֆազզազ [-] Արծաթապատ. argenté.

مفطور { մաֆթուր [-] Ա. Ստեղծեալ. créé [فطرت էն] [եզ. مفطوره] Բ. Բնածին. բնական. inné. naturel.

مفطوم { մաֆթում [-] Կաթնակտուր. sevré.

مفعول { մաֆուլ [-] Ա. Արարեալ. fait [فعل էն] [եզ. مفعوله] Բ. նեռ. Խնդիր (բայի). régime (d'un verbe), complément [յդ. مفاعيل] ، — اسم կրաւորական ընդունելութիւն. participe passif. به — մաֆուլուն պիհ. Հայցական. accusatif. اليه — իլէյհ. Տրական. datif. معه — մաէհ. գործիական. instrumental. عنه — անհ ، منه — մինհ. բացառական. ablatif. فيه — ներգոյական. locatif. له — պատճառական. causatif. صريح به — ուղիղ խնդիր. régime direct. غير صريح به —

բնութեան խնդիր. régime indirect.

مفقره { մաֆքարէ* [–] Աղքատութիւն. pauvreté [فقر էն].

مفقود { մաֆքուտ [–] Անգոյ, ոչ գոյ. qui n'existe pas [فقدان էն].

مفكر { մուֆէքքիր [–] Խորհող. penseur: قوهٔ — ‘ — խորհելոյ կարողութիւն. խորհողութիւն. faculté de penser. միտք. pensée.

مفكوك { մաֆքեաք [–] Ազատեալ, զերծեալ. dégagé [فك էն].

مفلح { մուֆլիհ [–] Բարեբաստ, երջանիկ. heureux [افلاح էն] [յգ. مفلحون ‘ مفلحين].

مفلس { մուֆլիս [–] Սնանկացեալ. failli, banqueroutier [افلاس էն] [յգ. مفلسين].

مفلوج { մաֆլուճ [–] Անդամալոյծ. paralytique [فلج էն] [յգ. مفلوجين].

مفوض { մուֆավվազ [–] 1. Յանձնուած. confié [تفويض էն] [իգ. مفوضه] 2. մուֆավվիզ. Յանձնող. qui confie

مفهوم { մաֆհում [–] 1. Իմացուած. entendu [فهم էն] 2. Իմաստ. sens.

مفيد { մուֆիտ [–] 1. Իմաստալից. plein de sens [افاده էն] [իգ. مفيده] 2. Օգտակար. utile.

مفيض { մուֆիզ [–] Առատօրէն շնորհող. qui prodigue [افاضه էն].

مقابر { մագաբիր* [–] Գերեզմանատունք. cimetières [եզ. مقبره].

مقابل { մուգաբիլ [–] 1. Հանդիպական. opposé [مقابله էն] [իգ. مقابله] 2. Դէմ. vis-à-vis 3. Համապատասխան. correspondant 4. Փոխարէն. réciproque: Առաջ. ءنه — ‘ — ء... ի փոխարէն. en revanche, en compensation.

مقابله { մուգաբելէ* [–] 1. Դէմ առ դէմ, եւ երես առ երես կացուցանել. confronter [قبل էն] 2. Բաղդատել, համեմատել. collationner 3. Փոխարինել. rendre le réciproque. compenser 4. Դիմադրել. résister 5. Պատասխանել. répondre 6. Պարել. danser: Առաջ. بالمثل — փոխարինութեամբ, հատուցումն. réciprocité, revanche. ىى— ընդ.-

բինավէօւթիւններբ բնագրի հետ բաղդատող. secrètaire chargé de la confrontation.

مقاتل { մուգաթիլ* [—] յգ. մقتلի. pd. مقتل ։

مقاتله { մուգաթիլէ* [—] 1. Զիրար սպաննել. se battre, combattre [قتلէն] 2. Մարտ. combat [յգ. مقاتلات]։

مقادر { մուգատիր*[—]1.Զա-փեր, քանակու-թիւններ. mesures, quantités [եզ. مقدار] 2. Արժէք, յարգ. mérite, prix: شناس— գնահատող. appréciateur.

مقاربت { մուգարէպէթ* [—] Իրարու մօտե-նալ. s'approcher l'un l'autre [قرب էն]։

مقارن { մուգարին [—] 1. Մօտաւոր, մերձ. proche [مقارنت էն] 2. Մօտ. près de.

مقارنت { մուգարէնէթ*[—] 1. Ընկերանալ. s'accompagner [قرن էն] 2. Մերձեցում. rapprochement.

مقارنه { մուգարնա[է]Դգ.մաճ. macaroni.

مقاريض { մուգարիզ* [—] Մկրատք. ciseaux [եզ. مقراض]։

مقاسمه { մուգասէմէ*[—] 1. Իրարու մէջ բաժ-նել. se partager [قسمت էն] 2. Բաժանում. partage.

مقاص { մագաս. Մկրատ. ciseaux[նաև. مقص էն] ، دار— ձեւող. tailleur.

مقاصد { մագասըտ* [—] Նպատակք. buts, desseins [եզ. مقصد]։

مقاط { մագատ 1. Նստատեղ anus, cul [նաև. مقعد էն] 2. Մածկոյթ. couverture.

مقاطع { մագատը՛* [—] յգ. مقطعի. pd. مقطع ։

مقاطعه { մուգատաա՛ա*[—] 1. Տեսակ մը պար-գեւական միճակ. espèce de fief 2. Կապալակալութիւն արդիւնքի հարկաց. affermage

مقال { մագալ[—] Խօսք. parole [قول էն] [յգ. مقالات] ، تصديقاً للمقال ար ի հաստատութիւն (բանիս). en foi de quoi.

مقاله { մագալէ* [—] Խօսք, ճառ. parole, discours [قول էն] [յգ. مقالات]։

مقام { մագամ [—] 1. Տեղ, վայր. lieu, place [قيام էն] [յգ. مقامات] 2. Պարագայ. circonstance 3. Պաշտօնատեղի. poste 4. Պաշտօնէութիւն. ministère 5. Աստիճան, արժանապատուու-

ութիւն. rang, dignité 6. Աստիճան (ձայնի). եղանակ. ton de musique 7. իբր. quasi, comme: Աստ. لى— ներդաշնակաւոր. harmonieux. ندە طوتمق — նկատել. considérer comme. پدرم — Հոգևոր Հայրս. mon père spirituel.

مقامه { մագամէ* [ա] ժողով. séance.

مقامره { մուգամէրէ*[ա] Մէկու մը հետ բախտախաղութիւն ընել. jouer avec qn. un jeu de hazard [قمار էն].

مقاوله { մուգավէլէ* [ա] 1. Պայման դնել. stipuler [قول էն] 2. Պայմանադրութիւն, դաշն. contrat, convention [ճմ. مقاولات].

مقاوم { մուգավիմ [ա] Դիմադրող. résistant [مقاومت էն].

مقاومت { մուգավէմէթ* [ա] 1. Դիմադրել. résister [قيام էն] 2. Դիմադրութիւն résistance ճմ. مقاومات

مقايسه { մուգայէսէ*[ա] 1. Բաղդատել. comparer [قياس էն] 2. Բաղդատութիւն. comparaison [ճմ. مقايسات] 3. Համեմատութիւն proportion, analogie : ه—

حرارت ջերմաչափութիւն. calorimètrie.

مقايضه { մուգայէզէ* [ա] Փոխանակութիւն troc. échange.

مقبره { մագպէրէ* مقبر մագպէր [ա] Գերեզմանատուն. cimetière [قبر էն] [ճմ. مقابر].

مقبضه { մէգպէզէ* [ա] Բռնելու գործի. outil à saisir [قبض էն].

مقبل { մուգպիլ [ա] Բախտ. բախտաւոր. fortuné, chanceux [اقبال էն]

مقبوح { մագպուհ [ա] Անարգելի, եղծելի. blâmable [قبح էն] [իգ. مقبوحه]

مقبوض { մագպուզ [ա] Ընկալեալ, առնուած, ստացուած. reçu, perçu, pris [قبض էն] [իգ. مقبوضه] [ճմ. مقبوضات]. — سندى ، — علم و خبرى ընկալագիր. reçu.

مقبول { մագպուլ [ա] 1. Ընդունուած. accepté [قبول էն] [իգ. مقبوله] 2. Ընդունելի. admissible 3. Յարգի, հաճոյ. estimé, agréable: — كيمك — ، ى او — ընդունելի լինել. devenir agréable.

مقبوليت { մագպուլիյէթ* [ա] Ընդունելութիւն. bon accueil.

مقتبس { մուգթէպիս [ա] 1. Քաղող. qui extrait [اقتباس էն] 2. մուգթէպէս. Քաղուած. extrait [ج. مقتبسات]

مقتدا { մուգթէտա [ա] Հետեւեալ, օրինակելի. suivi, imité [اقتدا էն].

مقتدر { մուգթէտիր [ա] կարող, ձեռնհաս. capable, fort [اقتدار էն] [էզ. مقتدره]

مقتدی { մուգթէտի [ա] Հետեւող, համակերպող. qui suit, imite [اقتداء էն

مقترب { մուգթէրիպ [ա] Մօտեցած. approché

مقترن { մուգթէրին [ա] Զուգուած, ընկերացեալ. joint, accompagné [اقتران էն]

مقتضا { մուգթէզա [ա] 1. Պէտք. nécessaire [اقتضا էն] [ج. مقتضیات] 2. Յարմարութիւն, պահանջում. prescription, exigence

مقتضی { մուգթէզի [ա] 1. Պէտք. nécessaire [اقتضا էն] [էզ. مقتضیه] 2. Պէտք. nécessité [ج. مقتضیات]

مقتفی { մուգթէֆի [ա] Հետեւող. qui suit qn.

مقتل { մագթէլ [ա] Սպանման տեղի. lieu où qn. est ou sera tué [قتل էն].

مقتول { մագթուլ [ա] Սպանուած. tué [قتل էն] [էզ. مقتوله] [ج. مقتولین].

مقدار { միգտար [ա] 1. Քանակութիւն. quantité [قدر էն] [ج. مقادیر] 2. Համեմատութիւն. proportion 3. Չափ. dose: — ը. քիչ մը un peu. մաս մը. une partie. ـ— ...ի չափ. au nombre de, aux poids etc.

مقدام { միգտամ [ա] Յոյժ ջանասէր, ժրաջան très assidu.

مقدر { մուգատտէր [ա] 1. Նախասահմանեալ. prédestiné [تقدیر էն] [էզ. مقدره] 2. էզ. Զօրութեամբ իմացեալ. sous-entendu 3. մուգատտիր. Նախասահմանող. prédestinateur.

مقدرات { մուգատտէրաթ* [ա] Նախասահմանութիւնք. prédestinations.

مقدرت { մագտէրէթ* [ա] Կարողութիւն. pouvoir [قدرت էն].

مقدس { մուգատտէս [ա] Նուիրական, սուրբ. sacré, saint [تقدیس էն] [էզ. مقدسه]

مقدم { մուգատտէմ [ա] 1. Նախադաս. mis avant [تقدیم էն] [էզ. مقدمه] 2. Նախընթաց. antécédent 3. Նախամեծար. préférable 4.

Առաջ. avant Ե. Յառաջագոյն. antérieurement Զ. մուգդիմ. Ջանադրող, ժիր. assidu [اقدام էն] Է. մուգդիմ. Գալուստ. arrivée [قدوم էն]:

مقدما { մուգատտեմէմա [ա] Յառաջագոյն. précédemment. avant.

مقدمكی { մուգատտեմէքի [ի] Նախընթաց. précédent.

مقدمه { մուգատտեմէ* [ա] Ա. Յառաջաբան, ներածութիւն. préface, introduction [تقديم էն] [յգ. مقدمات] Բ. Սկիզբ. commencement: مقدمة الجيش յառաջապահ. avant-garde.

مقدوح { մագտուհ [ա] Ա. Պարսաւեալ. blâmé [قدح էն] [էգ. مقدوحه] Բ. Նզովելի. blâmable.

مقدور { մագտուր [ա] Ա. Նախասահմանեալ prédestiné [قدر էն] Բ. Կարողութիւն. pouvoir: صرف ا — ձեռքէ եկածը ընել. faire son mieux.

مقر { մագարր [ա] Ա. Կայան, աթոռ. siège [قرار էն] Բ. Կեդրոն. centre: حکومت — մայրաքաղաք. capitale.

مقر { մուգիրր [ա] Խոստովանող. qui avoue, reconnaît [էգ. مقره]: او — խոստովանիլ. avouer, reconnaître. له— մուգարրուն լէհ. այն որոյ համար բան մը խոստովանեալ է. به— մուգարրուն պիհ. խոստովանեալ իր. chose reconnue.

مقراض { միգրազ [ա] Մկրատ. ciseaux [قرض էն որ է կտրել]:

مقرب { մուգարրեպ [ա] Ա. Մերձեցուցեալ. rapproché [تقریب էն] Բ. Մօտակայք արքային. entourage d'un roi [յգ. مقربين ‘ مقربان]:

مقرب { մուգարրիպ [ա] Մօտեցնող. rapprochant [تقريب էն]: الی المرکز — կեդրոնաձիգ. centripète.

مقرح { մուգարրիհ [ա] Խոցող. blessant.

مقرر { մուգարրեր [ա] Ա. Որոշուած. décidé [تقرير էն] Բ. մուգարրիր. Վերծանող. qui récite.

مقرمه { մագրամա [ի] Թաշկինակ. mouchoir.

مقرون { մագրուն [ա] Ընկերացեալ, մերձ. accompagné, proche [قرن էն]: حقیقت — ‘ صحت — ստոյգ. ճիշդ. vrai. juste. —یت կցորդութիւն. accompagnement.

مقره { մագարա [ք] Ճախրա- բագի. Թիւագնիկ. poulie, bobine.

مقسم { մագսիմ, մագսըմ [ա] 1. Բաժանման տեղի. lieu de partage [قسمتէն] 2. մուգասսէմ. Բաժնուած. divisé [تقسیمէն] 3. մուգասսիմ. Բաժանող. qui divise.

مقسوم { մագսում [ա] 1. Բաժնուած. divisé [قسمتէն] 2. Բաժն. Բաժանելի. dividende: علیه — բաժանարար. diviseur:

مقشر { մուգաշշէր [ա] Կեղեւ հանուած. mondé.

مقص { միգասս [ա] Մկրատ. ciseaux [قصէն] [ազը. մազզաս].

مقصد { մագսատ [ա] Նպատակ, դիտաւորութիւն. but, intention, dessein [قصدէն] [յգ. مقاصد].

مقصود { մագսուտ [ա] 1. Մտադրեալ. projeté. visé [قصدէն] 2. Նպատակ. but, dessein [յգ. مقصودات]

مقصور { մագսուր [ա] 1. Կարճ. court [قصرէն] [եզ. مقصوره] 2. Արգիլեալ. retenu 3. Սահմանեալ. borné: الف — եղիֆի պէ- հնչուած ى. la lettre ى prononcée comme !. ه — մըզ- կիթի մէջ առանձին տեղի. enceinte réservée dans une mosquée.

مقضى { մագզի [ա] Կատարուած. achevé [قضاէ]

مقطب { մուգաթթըպ [ա] Բեւ. Մածուցող. agglutinatif.

مقطر { մուգաթթար [ա] Թորեալ. distillé [تقطیرէ

مقطع { մագթա' [ա] 1. Կտրելու տեղ. lieu où l'on coupe qc. [قطعէն] [յգ. مقاطع] 2. Կտրոց. coupoir 3. Դադար, հանգիստ. pause, repos.

مقطع { մուգաթթա' [ա] Կտրտուած. entrecoupé [تقطیعէն] [եզ. مقطعه]. — حروف անջատ տառեր որք են ا د ذ ر ز ژ و. les lettres isolées qui sont ا د ذ ر ز ژ و.

مقطعات { մուգաթթա'աթ* [ա] Բանաստեղծական հատուածք. morceaux poétique.

مقطوع { մագթու' [ա] 1. Կտրուած. coupé [قطعէն] [եզ. مقطوعه] 2. Վերջնական, անփոփոխ. définitif, fixe.

مقطوعا { մագթու'ան [ա] Միահագացին սակարկութեամբ. à forfait.

مقعد { մագ՛ատ [-] Նստատեղի, երատառան, օրրան. siège, cul [موضع اسم]։

مقعر { մուգաՙՙար [-] Գոգաւոր. խոր. concave, creux.

مقفى { մուգաֆֆա [-] Նշանայանգ. rimé.

مقلب { մուգալլիպ [-] Յեղաշրջող. qui transmue [تقليب اسم]։

مقلد { մուգալլիտ [-] 1. Խեղկատակ, Հանդիա bouffon [تقليد اسم] 2. մուգալլէտ. Վզին անցուցած. mis au cou: ـلك— խեղկատակութիւն. bonffonnerie. ـانه— միմոսական. mimique.

مقلل { մուգալլիլ [-] Նուազեցնող. qui diminue [تقليل اسم]։

مقلوب { մագլուպ [-] 1. Յեղաշրջեալ. transmué [قلب اسم] [յհ. مقلوبه] 2. Շրջեալ. renversé.

مقلوع { մագլու՛ [-] Արմատախիլ. déraciné [قلع اسم]։

مقناطيس { միգնաթիս [ը] Մագնիս. aimant: ـى ' ـيه— մագնիսական. magnétique. ـيت— մագնիսականութիւն. magnétisme.

مقند { մուգաննատ [-] Շաքարով համեմուած sucré [تقنيد اسم]։

مقنع { մուգնի՛ [-] Համոզիչ, համոզկեր. persuasif [اقناع اسم] [յհ. مقنعه]։

مقنن { մուգաննէն [-] Օրէնսդրեալ. légal [تقنين اسم] [յհ. مقننه]։

مقوا { մուգավա. Մուկավա. Թուղթ. carton [հոլ. مقوى اسم]։

مقوس { մուգավվէս [-] Աղեղնաձև, կոր. arqué [تقويس اسم]։

مقول { մագուլ [-] Ըսուած, բառ. dit [قول اسم]

مقوله { մագուլէ [-] Կերպ, տեսակ. sorte, espèce: — ը. այսպիսի. pareil.

مقوم { մուգավվիմ [-] Գնահատ. estimateur.

مقوى { մուգավվի [-] 1. Զօրացուցիչ. fortifiant [تقويه اسم] [յհ. مقويه] 2. Բժշ. կազդուրիչ. tonique 3. մուգավվա. Զօրացուցեալ. fortifié 4. Մուկավաթուղթ. carton.

مقهور { մագհուր [-] Նուաճեալ, յաղթահարեալ. subjugué, dompté [قهر اسم]։

مقياس { միգյաս [-] 1. Չափ, գործիք. mesure [قياس اسم] [յհ. مقياسات] 2. Չափ. échelle: الهوا — օդաչափ. aéromètre.

مقيح { մուգայյիհ [-] իրլ. թարախլըգ ալըճը. suppuratif.

مقيد { մուգայյէտ [-] 1. Արձանագրող. celui qui enregistre [تقييد էն] 2. մուգայյէտ. կապուած. lié, attaché 3. Արձանագրեալ. enregistré, inscrit 4. Սեղմեալ, սահմանեալ. restreint, limité 5. Հոգածու, ուշադիր. soigneux, attentif: — او հոգ տանիլ. en avoir soin.

مقيس { մուգիս [-] համեմատեալ, համեմատելի. assimilé [قياس էն].

مقيم { մուգիմ [-] կեցող, բնակող. demeurant, résidant [اقامت էն] [յգ. مقيمه].

مقيء { մուգայյի [-] Որձացուցիչ, փսխեցուցիչ. émétique, vomitif.

مكائد { մէքէիտ* [-] յգ. مكيده ի. pd. مكيده.

مكابره { մուքէպէրէ* [-] Հպարտութիւն. orgueil [كبر էն].

مكاتب { մէքէթիպ* [-] 1. Դպրոցք, վարժարանք. écoles [եզ. مكتب] 2. մուքէթիպ. Թղթակից. correspondant [كتابت էն].

مكاتبه { մուքէթէպէ* [-] Թղթակցութիւն. correspondance [յգ. مكاتبات]. — فن նամակագրական արուեստ. cours épistolaire.

مكاتيب { մէքէթիպ* [-] Նամակներ. lettres, missives [եզ. مكتوب].

مكار { մէքքեար [-] Նենգաւոր, խաբեբայ. traître, fourbe [مكر էն][յգ. مكاره].

مكارات { մուքէրաթ* [-] Վարձել. louer.

مكارم { մէքէրիմ* [-] յգ. مكرمت ի. pd. مكرمت.

مكارمكار { մէքէրիմքեար [դ] Առատաձեռն, բարերար. généreux. bénévole

مكاره { մէքքերէ. Գրաստ, բեռնակիր կենդանի. bête de somme [Տես. مكاري էն].

مكاري { մուքէրի [-] Գրաստ վարձու տուող. loueur des bêtes de somme.

مكاسب { մէքէսիպ* [-] յգ. مكسب ի. pd. مكسب.

مكافات { մուքէֆաթ* [-] 1. Վարձատրութիւն, վարձք. récompense, prix 2. Վարձատրել. récompenser.

مكافله { մուքէֆէլէ* [-] Համերաշխութիւն. garantie réciproque [تكافل էն]

مكافي { մուքէֆի [-] Հաւասար. égal : مطع

— զուգաձիգ· parabole·

مكالمه { մուքեալեմէ* [ա] 1· Խօսակցիլ. conver-ser [كلام էն] 2· Խօսակցութիւն. conversation [ձզ· مكالمات] 3· Զրուցատրութիւն. dialogue 4· Բանակցութիւն négociation·

مكان { մէքեան [ա] 1· Տեղ, վայր· endroit, lieu [ձզ· امكنه ‘ اماكن] 2· Բնակավայր· demeure, siége·

مكانت { մէքեանէթ* [ա] 1· Հաստատութիւն· constance 2· Ծանրութիւն, ծանրութիւն· gravité·

مكب { մուքիպպ [ա] 1· Ջանացող · qui s'éf-force 2· անդ· Վայրահակ· pronateur·

مكبر { մուքէպպէր [ա] Մեծա-ցուցեալ. agrandi·

مكتب { մէքթէպ [ա] Գրել կարդալու տեղ, դպրոց, վարժարան· école [كتب էն] [ձզ· مكاتب] ‘ لی— ուսանող. étudiant·

مكتسب { մուքթէսիպ [ա] 1· Ստացող. qui ac-quiert [اكتساب էն] 2· Ստա-ցած. acquis 3· մուքթէսէպ· Ստացեալ. acquis [էզ· مكتسبه] [ձզ· مكتسبات]

مكتسبات { մուքթէսէպաթ* [ա] 1· Վաստակք· gains 2· Ծանօթութիւնք· connaissances·

مكتفى { մուքթէֆի [ա] Բա-ւականացող · qui se contente [اكتفا էն]·

مكتوب { մէքթուպ [ա] 1· Գրուած· écrit [كتب էն] [էզ· مكتوبه] 2· Նա-մակ· lettre [ձզ· مكاتيب ‘ مكتوبات]· — ی ‘ جی — առաջին քարտու-ղար· premier secrétaire·

مكتوبلاشمق { մէքթուպլաշմագ [թ] Թղթակ-ցիլ· se correspondre·

مكتوم { մէքթում [ա] Գաղտ-նի, ծածուկ· sec-ret, caché [كتم էն] [էզ· مكتومه]· ات— թաքուստք · choses cachées·

مكث { մէքս [ա] 1· Դադար առնել · s'arrêter 2· Դադար· relâche·

مكثار { մէքսար [ա] Շատա-խօս· bavard·

مكثر { մուքսիր [ա] 1· Շատա-ցող qui augmente ,multiplie [تكثير էն] 2· մուքսէ-ր· Շատացած· augmenté·

مكثف { մուքէսսիֆ [ա] Խը-տացուցիչ · con-densant [تكثيف էն]·

مكحل { մուքէհհէլ [ա] Ծծ-մարեալ· enduit de collyre·

مكحله { Գիւհլիւլէ*[ա] Սրմ-ղանքի աման. boîte à collyre [كحل էն].

مكدر { Գիւտէրր [ա] 1. Վշտահար. affligé [تكدير էն] 2. Տրտում. attristé 3. Գիւտէրրիր. Վշտացուցիչ. affligeant [ջմ. مكدرات].

مكذب { Գիւզզիպ[ա] Ստահող. qui dément [تكذيب էն].

مكر { Գէր[ա] Նենգութիւն, դաւ. fraude.

مكر { Գեմր [գ] 1. Եթէ ոչ. sinon, si ce n'est 2. Բայց եթէ. excepté que 3. Թէ. que : — ، — կը կարծէ՞ք. croyez-vous ?

مكرر { Գիւքէրրէր [ա] 1. Կրկին. doublé, répété [تكرير էն] [էգ. مكرره] 2. Վերստին. de nouveau 3. Գիւքէրրիր. Կրկին մեղանչող. récidiviste.

مكرراً { Գիւքէրրէրէն[ա] Կրկին և կրկին, բազմիցս. à plusieurs reprises.

مكرم { Գիւքրէմ, Գիւքէրրէմ[ա] 1. Պատուական. մեծարեալ. honoré, vénéré [اكرام ، تكريم էն] [էգ. مكرمه] 2. Գիւքրիմ. Պատուասէր. obligeant

مكرمت { Գիւքրիմէթ*[ա] 1. Ազնուութիւն. noblesse [كرم էն] [ջմ. مكارم] 2. Շնորհ, բարութիւն, առատաձեռնութիւն. bonté, générosité: — لى ، — لو շնորհազարդ. gracieux.

مكروه { Գիւրուհ[ա] 1. Գարշելի, զազիր. répugnant, abominable [كراهت էն] [էգ. مكروهه] [ջմ. مكروهات] 2. Պիղծ. profane : —يت գարշութիւն. abomination.

مكس { Գիւս [գ] Ճանճ. mouche [ջմ. مكسان].

مكسب { Գիւսէպ[ա] Վաստակ gain [كسب էն].

مكسح { Գիւսսահ [ա] Ոսկրաթեք rachitique

مكسر { Գիւսսէր [ա] Բեկ-բեկեալ. cassé [تكسير էն] [էգ. مكسره]. — جمع անկանոն յոգնակի. pluriel irrégulier.

مكسر { Գիւսիր [ա] Բեկանող. cassant.

مكسوان { Գիւսվան[գ] Ճանճ-վան. chasse-mouche.

مكسوار { Գիւսուար[գ] Ճանճի պէս. comme un mouche.

مكسوب { Գիւսուպ[ա] Վաստակած. acquis, gagné [كسب էն] [էգ. مكسوبه].

مكسور { Գիւսուր [ա] 1. Բեկեալ, կոտրած

brisé, cassé [كسر էն] [իգ. مكسوره] 2. ձեռ. էսրէ ունեցող qui porte le essré.

مكشوف { մէքշուֆ [ա] 1. Յերեւան հանուած. mis au jour [كشف էն] [իգ. مكشوفه] 2. Բաց. ouvert: الوجوه ـــة երեսնին բաց. aux visages nus.

مكعب { մուքաա''ապ [ա] 1. Խորանարդ. cubique 2. Խորանարդ մարմին, թիւ. cube.

مكك { մէքիք [ն] Տե'ս. voir مكيك.

مكلف { մուքէլլէֆ [ա] 1. Պարտ անձին եղեալ, պարտաւոր. imposé, chargé [تكليف էն] [իգ. مكلفه] [յգ. مكلفين] 2. Հարկապարտ. contribuable 3. Բազմաշխատ. qui a couté beaucoup de travail 4. Շքեղ. superbe.

مكلل { մուքէլլէլ [ա] Պսակեալ. couronné.

مكمل { մուքէմմէլ [ա] 1. Կատարելագործեալ, կատարեալ. perfectionné, parfait [تكميل էն] [իգ. مكمله] 2. Շքեղ. magnifique: ـــيت կատարելութիւն perfection.

مكمن { մէքմէն [ա] Տե'ս. voir كمينكاه.

مكنت { մէքնէթ* [ա] Կարողութիւն, զօրութիւն. pouvoir, puissance.

مكنسه { միքնէսէ* [ա] Աւել. balai [كنس էն].

مكنوز { մէքնուզ [ա] Գանձուց մէջ պահուած. gardé dans un trésor [كنز էն]

مكنون { մէքնուն [ա] Թաքուցեալ. caché.

مكون { մուքէվվին [ա] 1. Գոյարար. qui crée [تكوين էն] 2. Կազմիչ, էացուցիչ. constitutif.

مكونات { մուքէվվինաթ* [ա] Գոյացութիւնք, արարչագործութիւնք. créatures, créations.

مكه { մէքքէ* [ա] Մեքքէ. Mecque.

مكى { մէքքի [ա] 1. Մեքքացի. habitant de la Mecque [իգ. مكيه] 2. Մեքքէի. de Mecque.

مكيال { միքեալ [ա] Չափ. mesure [كيل էն].

مكيده { մէքիդէ مكيدت մէքի-դէթ* [ա] Նենգութիւն, դաւ. artifice, intrigue [كيد էն] [յգ. مكائد].

مكيس { մուքէյյէս [ա] Թաղանթով փակ. enkysté.

مكيف { մուքէյյէֆ [ա] Ուրախացուցիչ, զինով-

ցուցիչ. enivrant.

مكيفات { Մուքէյյէֆաթ*[-] Ա-րբեցնող ըմպելիք. liqueurs spiritueuses.

مكيك { Մէքիք [ի] Կկոց, բա-րաք. navette.

مكيل { Մէքիլ [-] Չափուած mesuré [كيل էն].

مكين { Մէքին [-] 1. Հաս-տատ, ամուր. stable, ferme [مكانت էն] 2. Ծանրաբարոյ. sérieux.

مكيول { Մէքիուլ [-] Չափ-ուած. mesuré.

ملأ { Մէլէ' [-] Ամբոխ. foule: على — الناس ալա-ննաս մէլէիննաս. ի տես ամենե-ցուն. en plein public.

ملا { Մոլլա: 1. Մեծ դատաւոր grand cadi [ադա-. مولى մէվլա էն] 2. Գիտուն. savant.

ملائك { Մէլաիք ملائكه մէլա-իքէ*[-] Հրեշտակ-ներ. anges [եզ. ملك].

ملائم { Մուլայիմ [-] Տե՛ս. voir ملايم.

ملابس { Մուլաբիս [-] Հա-ղորդ. qui a des rapports [ملابسه էն].

ملابسه { Մուլաբէսէ* [-] Ա-ռնչութիւն. rapport: ـسيله— պատճառաւ. à cause de. առթիւ. à l'occasion de.

ملاح { Մէլլահ [-] 1. Նաւաստի. marin [յգ. ملاحان ، ملاحين] 2. Նաւուղիղ. pilote 3. Մէլահ* յգ. مليح ի.

ملاحت { Մէլահաթ* [-] 1. Նաւարկութիւն. navigation 2. Մէլահաթ. Աղ-ւորութիւն. beauté.

ملاحد { Մէլահիտէ ملاحده Մէ-լահիտէ* [-] [յգ. ملحد ի. pd. ملحد.

ملاحظه { Մուլահազա*[-] 1. Մտածել, խոկալ. méditer, songer [لحظ էն] 2. Մտածութիւն, դիտողու-թիւն. pensée, observation [յգ. ملاحظات]: ـسيله — մտօք. en vue de.

ملاذ { Մէլազ [-] Ապաստան asile, refuge.

ملازم { Մուլազիմ [-] 1. Կցորդ, յարակայ. attaché [ملازمت էն] [յգ. ملازمون ، ملازمين] 2. Ծառայող. qui sert 3. Անվարձ գրագիր, գրա-գիր. surnuméraire 4. Յի-սնապետ. lieutenant: ـلك— յիսնապետութիւն. grade ou charge de lieutenant.

ملازمت { Մուլազէմէթ*[-] 1. Ծառայել. servir [لزوم էն] 2. Անվարձ գրագրութիւն. surnumérariat

ملاصق { մուլասըգ [—] Յարակից. joint.

ملاطفه { մուլադաֆէ* [—] 1. Քաղցրութիւն. affabilité [لطف էն] 2. Կատակ. plaisanterie.

ملاعب { մէլա՛էպ* [—] յգ. ملعبه ի. pd. ملعبه։

ملاعبت { մուլա՛ապէթ* [—] Ի միասին խաղալ jouer ensemble [لعب էն]։

ملاعنه { մուլա՛անէ* [—] Իրարու անէծք կարդալ. se maudire l'un l'autre [لعنت էն]։

ملاعين { մէլա՛ին* [—] յգ. ملعونի. pd. ملعون։

ملاقات { մուլագաթ* [—] 1. Դէմ առ դէմ գալ, հանդիպիլ. se rencontrer [لقا էն] 2. Տեսակցիլ. avoir une entrevue 3. Տեսակցութիւն. entrevue.

ملاقی { մուլագի [—] Հանդիպող. qui se rencontre [ملاقات էն]։ او — Հանդիպիլ. se rencontrer.

ملال { մէլալ ملالت մէլալէթ* [—] Ձանձրոյթ, տաղտկութիւն. ennui.

ملامت { մէլամէթ* [—] 1. Յանդիմանել. reprocher [لوم էն] 2. Նախատինք. reproche [յգ. ملامات]։

ملآن { մէլ՛ան [—] Լի, լեցուն. plein.

ملاهی { մէլահի* [—] Խաղեր. jeux.

ملايم { մուլայիմ [—] 1. Մեղմ. doux [ملايمت էն [էգ. ملايمه] 2. Յարմար. qui accorde.

ملايمت { մուլայէմէթ* [—] 1. Մեղմութիւն. douceur 2. Յարմարութիւն. accord 3. Փորանցութիւն. cours de ventre.

ملبس { մուլպիս [—] Խառնակիչ. intrigant.

ملبوس { մէլպուս [—] Զգեցեալ. porté.

ملبوسات { մէլպուսաթ* [—] Զգեստք, հանդերձք. habillements, habits, vêtements.

ملت { միլլէթ* [—] 1. Ազգ. nation [յգ. ملل] ածակ. ملیه] 2. Ժողովուրդ. communauté.

ملتئم { մուլթէիմ [—] 1. Բուժած. guéri [التيام էն] 2. Բժշ. Սպեղանական դեղ. cicatrisant.

ملتبس { մուլթէպիս [—] Խառնակ. ambigu.

ملتثم { մուլթէսիմ [—] Համբուրող. qui baise.

ملتجا { մուլթէճա [ա] Ապաստան. asile [التجا էն]։

ملتجی { մուլթէճի [—] 1. Ապաստանող. qui

se réfugie [التجا էն] 2. Փախստական. réfugié [ج. ملتجیان]

ملتحق { մուլթէհիգ [—] Միացած. uni, joint

ملتحم { մուլթէհիմ [—] Մսացած. carnifié.

ملتزم { մուլթէզիմ [—] 1. Ստանձնող. qui se charge [التزام էն] 2. Կալուածակալ. կապալառու. fermier 3. մուլթէզէմ. Փափաքեալ. désiré 4. Պիտանի համարուած regardé comme nécessaire 5. Պաշտպանեալ. soutenu.

ملتصق { մուլթէսըգ [—] Միացեալ, կպչած. joint, collé [التصاق էն].

ملتفت { մուլթէֆիթ [—] 1. Մեծարող, պատուաւորող. քաղցր. qui estime, qui a des égards. affable [التفات էն] 2. մուլթէֆէթ. Մեծարեալ. estimé 3. Լսելի. audible.

ملتقا { մուլթէգա [—] 1. Հանդիպման տեղ. lieu de rencontre [التقا էն] 2. Գետախառնումք. confluent

ملتقط { մուլթէգըթ [—] 1. Հաւաքած. ramassé [التقاط էն] 2. Գետնէն առնող բան մը գտնող. qui ramasse quelque trouvaille.

ملتقی { մուլթէգի [—] Հանդիպող. qui rencontre [التقا էն].

ملم { մըլիմ [ի] Հիւսիսային (Հողմ). aquilon.

ملتمس { մուլթէմիս [—] 1. Խնդրուած. sollicité [التماس էն] 2. Խնդիրք. demande, prière [ج. ملتمسات] 3. մուլթէմիս. Խնդրող. qui sollicite 4. Բարեխօս. intercesseur.

ملتمع { մուլթէմի' [—] Փայլող. luisant.

ملتوی { մուլթէվի [—] Ոլորեալ. գալարաթիւր. tors [التوا էն].

ملتهب { մուլթէհիպ [—] Բորբոքեալ. enflammé

ملجا { մէլճէ' [—] Ապաստանարան. refuge, asile.

ملح { միլհ [—] Աղ. sel [ج. املاح ، ملاح].

ملحد { մուլհիտ [—] Ուրացող. Հերետիկոս. renégat hérétique [الحاد էն].

ملحق { մուլհագ [—] 1. Միացող. qui joint [الحاق էն] 2. մուլհէգ. Միացուած, աւելցուած. annexé, ajouté [ج. ملحقات] 3. Կախեալ. relevé.

ملحقات { մուլհագաթ* [—] Յարակից մասունք. dépendances.

ملحم { մըլհէմ [ա] 1. Մսոտ, մարմնեղ. charnu 2. Գէր. gros 3. մըլհիմ. բժշ. Մարմին գէճ. sarcotique.

ملحمه { մէլհամէ* [ա] Պատերազմ. combat.

ملحوظ { մէլհուզ [ա] Հաւանական. probable [لحظ էն] [եզ. ملحوظه] [յգ. ملحوظات].

ملخ { մէլէխ [պ] Մարախ. sauterelle.

ملخص { մուլախխաս [ա] Համառօտ .succinct [تلخيص էն].

ملذذ { մուլէզզիզ [ա] 1. Համեղացուցիչ. qui rend savoureux 2. Համեղ. savoureux.

ملز { մէլէզ 1. Խառնածին mulâtre [Բառբ. ملس էն] 2. Խառնակ. mêlé.

ملزم { մուլզէմ [ա] 1. Պապանձեալ. réduit au silence [الزام էն] 2. մուլզիմ. Պապանձեցնող. qui réduit au silence.

ملزوم { մէլզում [ա] Ան որ պիտանի է բան մը celui à qui qc. est nécessaire [لزوم էն]. — لازم ايله ملزوم պատճառ և արդիւնք. cause et effet.

ملس { մէլէս [պ] Խառնածին. mulâtre.

ملصق { մուլսաք[ա] բժշ. Մածուցիչ. adhésif.

ملطف { մուլաթթիֆ[ա] Ամոքիչ. adoucissant.

ملعبه { մէլ'աբէ* [ա] Խաղալիք. jouet [لعب էն] [յգ. ملاعب].

ملعقه { մըլ'աքա* [ա] Դգալ. cuiller.

ملعنت { մէլ'անէթ* [ա] Անէծքից արժանի գործ, անզգամութիւն. acte digne de malédiction. méchanceté [لعنت էն][յգ. ملعنات].

ملعون { մէլ'ուն [ա] Անիծեալ.maudit [لعنت էն] [եզ. ملعونه].

ملفوظ { մէլֆուզ [ա] 1. Արտասանեալ. prononcé [لفظ էն] [եզ. ملفوظه] 2. Հնչական. aspiré.

ملفوف { մէլֆուֆ [ա] Ներփակեալ. ci-joint, ci-inclus [لف էն] [եզ. ملفوفه] [յգ. ملفوفات] 2. Փաթթեալ. enveloppé.

ملفوفاً { մէլֆուֆէն [ա] Ներփակեալ. ci-joint.

ملقب { մուլաքքաբ [ա] Մականուանեալ. surnommé [تلقيب էն].

ملقط { մըլքաթ [ա] Ունելի. pince.

ملك { մալէք, մըլք [ա] 1. Ստացուած. posses-

sion 2· Մասցուածք, կալուածք· propriété, immeuble [ժ. املاك] 3· Որ չէ Վագֆ qui n'est pas vacouf 4· Երկիր, պետութիւն. domaine. État 5· Մելէք. Հրեշտակ. ange [ժ. ملائك] 6· Մելիք. Թագաւոր. roi [ժ. ملوك].

ملكدار { Մուլքտար [պ] Վէհապետ. souverain: ی— վեհապետական. de souveraineté.

ملكوت { Մէլէքէօթ [ա] Երկնից թագաւորութիւն. royaume des cieux.

ملكه { Մէլէքէ [ա] 1· Կարողութիւն. յաջողակութիւն. faculté 2· Մէլէքէ. Թագուհի. reine.

ملكى { Մուլքի, Միլքի [ա] Քաղաքային. civil.

ملكيت { Մուլքիյէթ [ա] Բացարձակ ստացուածք possession absolue.

ملكيه { Մուլքիյէ [ա] Քաղաքային. civil.

ملل { Միլէլ [ա] Ազգեր. nations [եզ. ملت].

ملمع { Մուլէմմա [ա] 1· Գոյնզգոյն. bariolé 2· Աղտեղեալ. souillé.

ملوان { Մէլէվան [ա] Գիշեր և ցերեկ. nuit et jour.

ملوث { Մուլէվվէս [ա] 1· Աղտեղեալ. sale, souillé [تلويث էն] 2· Խառնաշփոթ. compliqué.

ملوك { Մուլուք [ա] Թագաւորներ. rois.

ملوكانه { Մուլուքեանէ [պ] 1· Թագաւորական կայսերական. royal, impérial 2· Արքայի պէս. d'une manière digne d'un roi.

ملول { Մէլուլ [ա] Ձանձրացած. ennuyé.

ملون { Մուլէվվէն [ա] 1· Գունաւորեալ. coloré [تلوين էն] 2· Մուլէվվին. Գունաւորող. qui colore.

ملهم { Մուլհէմ [ա] 1· Ներշնչեալ. inspiré [الهام էն] [եզ. ملهمه] 2· Մուլհիմ. Ներշնչող. qui inspire 3· Մէլհէմ [ի] Տե՛ս voir مرهم.

ملهمك { Մէլէմէք [թ] Բառաչել. մայել. bêler.

ملى { Միլլի [ա] Ազգային. national [ملت էն]. [եզ. مليه].

مليار { Միլեար [ֆ] Հազար միլիոն. milliar.

مليت { Միլլիյէթ [ա] Ազգայնութիւն. nationalité.

مليح { Մէլիհ [ա] Գեղեցիկ, սիրուն. beau, joli [ملاحت էն] [եզ. مليحه] [ժ. ملاح]

ملیك { Մէլիք [ա] Թագաւոր. roi.

ملین { Մուլէյյին [ա] Կակղացուցիչ. émollient.

ملیون { Միլյօն [է] Միլիոն. million.

ممات { Մէմաթ [ա] Մահ. mort [موت էն]. ی— ՚ա— մահու. de mort.

مماثل { Մումասիլ [ա] Նման, համանման, համաձայն. semblable, pareil, conforme [مماثلت էն] [էգ. مماثله].

مماثلت { Մումասէլէթ* [ա] Նմանութիւն. ressemblance [مثل էն].

مماذق { Մումազըգ [ա] Կեղծ բարեկամ. faux ami

ممارسه { Մումարէսէ* [ա] Վարժութիւն. exercice, pratique [յգ. ممارسات].

مماس { Մումասս [ա] 1. Հըպող. qui touche [مماسه էն] 2. Երկր. Շօշափող գիծ. tangente.

مماشات { Մումաշաթ* [ա] 1. Միասնաբար քալել. marcher ensemble [مشی էն] 2. Մարդահաճութիւն, փաղաքշանք. flatterie: —كارانه փաղաքշանօք. par flatterie.

ممالك { Մէմալիք* [ա] Երկիրներ. pays [եզ. مملکت]

ممالیك { Մէմալիք* [ա] յգ. مملوكներ. pd. مملوك.

ممانعت { Մումանաաթ* [ա] 1. Դիմադրել. résister [منع էն] 2. Դիմադրութիւն. արգելք. résistance, obstacle [յգ. ممانعات].

ممتاز { Մումթազ [ա] 1. Առանձնաշնորհեալ. privilégié [امتیاز էն] [էգ. ممتازه] 2. Նշանաւոր. գերիվեր. distingué: —ه اداره ինքնօրինութիւն autonomie.

ممتثل { Մումթէսիլ [ա] Հետեւող. qui suit.

ممتحن { Մումթէհին [ա] Քննիչ examinateur.

ممتدّ { Մումթէտտ [ա] 1. Երկարաձգեալ. prolongé [امتداد էն] 2. Տեւած, տեւող. duré, qui dure.

ممتزج { Մումթէզիճ [ա] Խառնեալ, միացեալ. allié [امتزاج էն].

ممتلیٔ { Մումթէլի [ա] 1. Լեցուած. rempli [امتلاء էն] 2. Խցեալ. engorgé.

ممتنع { Մումթէնի՛ [ա] Անկարելի. impossible [امتناع էն] [էգ. ممتنعه].

ممثل { Մումէսսիլ [ա] 1. Նմանեցնող. assimilateur [تمثیل էն] 2. Մումէսսէլ. Նմանեցուցեալ. assimilé.

ممحوّ { Մէմհուվվ [ա] Ջնջուած. détruit.

ممد { մըմիտտ [-] 1. Երկա-րող. qui allonge [امداد էն] 2. Օգնող. qui assiste, assistant.

ممدد { մըմէտտէտ[-] Երկայ-նիլ, ձգիլ. extenseur [تمديد էն].

ممدوح { մէմտուհ [-] Գով-եալ, գովելի.loué, louable [مدح էն] [էք. ممدوحه].

ممدود { մէմտուտ [-] 1. Եր-կարեալ. prolongé [مد էն] [էք. ممدوده] 2. Երկար. long.

ممر { մէմէռռ [-] Անցնելու տեղ, անցք. lieu par où l'on passe, passage [مرور էն].

ممراض { մըմրազ[-] Յիւ. Կա-տարող. valétudinaire [مرض էն].

ممرض { մըմըռռըզ[-]Ախտա-բեր. morbifique.

ممزق { մըմէզզըք[-] 1. Պա-տառող. déchirant 2. մըմէզզէք Հերձեալ, պա-տառեալ. déchiré.

ممزوج { մէմզուճ [-] Խառ-նուած. mêlé.

ممسك { մըմսիք [-] 1. Ապա-ցոյց. preuve [مساك էն] 2. մըմսիք. Ժուժկալ. continent [امساك էն] 3 Ժլատ avare 4. Պնդիչ. contentif.

ممشا { մէմշա [-] Ճեմելի. lieux [مشى էն].

ممضى { մըմզա [-] 1. Ստո-րագրող.signataire [امضاء էն] [էք. ممضيه] 2 մըմզա. Ստորագրուած. signé.

ممكن { մըմքին [-] Կարելի. possible [امكان էն] [էք. ممكنه] [յք. ممكنات].

مملحه { մէմլէհա* [-] Աղա-հանք. saline[ملح էն]

مملكت { մէմլէքէթ*[-] 1. Եր-կիր. pays [ملك էն] [յք. ممالك] 2. Իշխանութիւն. domination.

مملو { մէմլու [-] Լի,լեցուն. plein, rempli.

مملوح { մէմլուհ [-] Աղած. salé [ملح էն].

مملوك { մէմլուք [-] 1. Տի-րացեալ, ստացեալ possédé [ملك էն] [էք. مملوكه] 2. Գերի, ստրուկ. esclave [յք. مماليك]3. Մամլուք որ Հին ատե-նի եգիպտական Հեծելազօրաց անունն էր. mameluk: ـيت — ստրկութիւն. servilité.

مملوكانه { մէմլուքեանէ [-] 1. Ստրկական. d'esclave 2. Ստրկաբար. servilement.

ممنوع { մէմնու' [-] Արգել-եալ. interdit, défendu[منع էն][էք. ممنوعه][յք. ممنوعات]

ممنوعیت { մեմնու՛իյէթ* [-] Արգիլում, արգել. interdiction, défense.

ممنون { մեմնուն [-] 1. Շնորհակալ. reconnaissant [منت էն] 2. Ուրախ, գոհ. bien aise, content: مع الممنونیه ամենայն հաճութեամբ. avec grand plaisir.

ممنونیت { մեմնունիյէթ*[-] 1. Գոհունակութիւն satisfaction 2. Շնորհակալութիւն. reconnaissance.

مموه { մումեվվէհ [-] Աղաձմանակեայ ամոքիչ ցաւոց. palliatif [تمویه էն].

مه { մէմէ [ի] Ստինք. mamelle: ویرمك — կաթ տալ. allaiter. لی — ստինք ունեցող. mammifère.

ممهد { մումեհհէտ [-] Յարդարող. qui met en ordre [تمهید էն].

ممهور { մէմհուր [-] Կնքեալ. scellé, cacheté [مهر էն]. آلتی — կնքեալ ծրարով. sous cachet.

ممیت { մումիթ [-] Մեռուցող. qui fait mourir.

ممیز { մումեյյիզ [-] 1. Զանազանող. qui distingue [تمییز էն] [յգ. ممیزان ' ممیزین] 2. Քննիչ. examinateur 3. Դիր ատենին դիւանապետ. sous-chef d'un bureau 4. Իրաւ. Իրաւարար, իրաւարբիտր. arbitre, compromissaire. — قوهٔ բանականութիւն. raison.

ممیز { մումեյյէզ [-] 1. Զանազանեալ. distingué [تمییز էն] [յգ. ممیزه] 2. Քննուած. examiné.

ممیل { մումիլ [-] Հակող. qui incline [امالة էն].

من { մին [-] ի, էն. de: بعد — այսուհետև. dorénavant. غیر — առանց. sans.

من { մէնն[-] 1. Շնորհ, բարիք. grâce, bonté 2. Մանանայ. manne.

منائح { մենայիհ* [-] յգ. منیحه. pd. منیحه:

منائر { մենայիր* [-] յգ. مناره. pd. مناره:

مناب { մենապ [-] — نائب Տեղակալ, փոխանորդ. substitut [نیابت էն].

منابر { մենապիր* [-] յգ. منبر. pd. منبر.

منابع { մենապի՛* [-] յգ. منبع. pd. منبع:

مناجات { մունաճաթ* [-] Աղօթք. prière.

منادات { մունատաթ*[-] Գոչել. s'écrier.

منادی { մունատի [-] 1. Գոչող. qui s'écrie

[منادات ԷՆ] 2. Մունետիկ. crieur public 3. Կանաչա, Կեր. կոչական. vocatif.

مناديل { Մանատիլ* [–] ջի. منديل ի. pd. منديل.

مناره { Մինարէ* [–] 1. Մինարէ որ է աղօթարանի դիզիթի. minaret [نور ԷՆ] [ազէ. մինարէ] 2. Աշտանակ. chandelier.

منازع { Մունազի' [–] Վիճող. disputant [نزاع ԷՆ] [երկու. منازعين]. — فيها ' Մունազա'ն ֆիհ, ֆիհա. վէճի ներքե. en dispute, en litige.

منازعه { Մունազա'ա* [–] 1. Կռիւ. querelle [نزع ԷՆ] [ջի. منازعات] 2. Վէճ. dispute. litige : — لى Վէճի ներքե. disputé, en dispute.

منازل { Մէնազիլ* [–] ջի. منزل ի. pd. منزل.

مناسب { Մունասիպ [–] Յարմար, պատշաճ. convenable, opportun [مناسبت ԷՆ] [էֆ. مناسبه].

مناسبت { Մունասէպէթ* [–] 1. Վերաբերութիւն. rapport [نسبت ԷՆ] [ջի. مناسبات] 2. Յարաբերութիւն. relation 3. Պատշաճութիւն. convenance 4. Համեմատութիւն. analogie: Աոց. — ile ... ութիւ. à l'occasion. — سز անպատշաճ, անպատեհ. inconvenant. inopportun. — سزلك անպատեհութիւն. inconvenance. — لى պատշաճ. convenable. — آلمق պատշաճիլ. être à propos.

مناستر { Մանասթըր [ն] Վանք. monastère.

مناسك { Մէնասիք* [–] ջի. منسك ի. pd. منسك.

مناشير { Մէնաշիր* [–] ջի. منشور ի. pd. منشور.

مناصب { Մէնասիպ* [–] ջի. منصب ի. pd. منصب.

مناصفت { Մունասաֆաթ مناصفه Մունասաֆէ* [–] Կէս առ կէս բաժնել. diviser en deux parties égales. [نصف ԷՆ]. — ' — اوزره, بروجه Կէս առ կէս. par moitié.

مناظر { Մէնազիր* [–] ջի. منظره ի. — فن Հեռանկարութիւն perspective

مناظره { Մունազարէ*[–] Վիճել. discuter. [نظير ԷՆ]. — فن Ճարտարա-մասական դիտութիւն. dialectique.

مناظم { Մէնազիմ* [–] Կարգեր, շարքեր. ordres, rangs.

مناعت { Մէնա'աթ* [–] Ան-մատչելի, անառիկ

լմէնէլ. inaccessibilité.

منافات { մէնաֆաթ* [—] Հա-կառակութիւն. contrariété [نفی էն].

منافذ { մէնաֆիզ* [—] ճէ. մէնֆէզ. pd. منفذ.

منافرت { մէնաֆէրէթ* [—] փոխադարձ ատե-լութիւն, զարշանք. aversion, détestation réciproque [نفرت էն].

منافع { մէնաֆի'* [—] ճէ. մէնֆէաթ. pd. منفعت.

منافق { մէնաֆըգ[—] 1. Բանս-արկու. երկդա-ռակութիւն ձգող. tripotier, intrigant. qui sème la discorde [ճէ. منافقین] 2. կեղ-ծաւոր. hypocrite: —لق բանս-արկութիւն. tripotage.

منافقت { մէնաֆըգաթ* [—] 1. Բանսարկու-թիւն. tripotage 2. կեղծա-ւորութիւն. hypocrisie.

منافی { մէնաֆի [—] Հակա-ռակ, անհամաձայն. contraire, incompatible. [منافات էն] [էէ. منافیه].

مناقب { մէնագըպ* [—] ճէ. մէնգըպէ. pd. منقبه.

مناقشه { մէնագաշա*[—]Վէճ. dispute[ճէ مناقشات]

مناقض { մէնագըզ [—] Հա-կառակական, Հա-կառակական. contradictoire.

مناقضه { մէնագազա*[—] Հա-կառակութիւն. contradiction [تقض էն].

مناكحه { մէնագեհա* [—] Ա-մուսնութիւն. mariage [نكاح էն] [ճէ. مناكحات].

منال { մէնալ [—] 1. Էլէ էդ ձեռք կ'առնուած-նալ. ce qu'on obtient [نيلدن էն] 2. Էլէչ, ստացուածք. biens, possession.

منام { մէնամ [—] 1. Քուն. sommeil [نوم էն] 2. Երազ. rêve, songe.

منان { մէննան [—] Բարերար Աստուած. le bon Dieu [منت էն].

مناو { մանավ [Պ] Մրգավա-ճառ. fruitier.

مناوبه { մէնավէպէ * [—] Կարգաւորութիւն. alternative [نوبت էն]. مناوبة —یله կարգաւ. փոխ առ փոխ. alternativement.

مناهی { մէնահի* [—] ճէ. մէնհի. pd. منهی.

مناهيج { մէնահիճ* [—] ճէ. մինհաճ. pd. منهاج.

منايا { մէնայա* [—] Մահեր. morts [էզ. منيه].

منبت { մէնպիթ [—] Բարեբեր fertile [انبات էն].

منبر { մինպէր [—] Բեմ. ամ-պիոն. chaire[ճէ منابر]

منبسط { Կանպեսըթ [–] 1. Տարածուած. étendu, dilaté [انبساط էն] 2. Զուարթ. gai, joyeux.

منبع { Մէնպա' [–] Աղբիւր. source [نبعان էն] [ժը. منابع].

منبعث { Մունպաս'իս [–] Յառաջ եկած. résultant, produit [انبعاث էն].

منبه { Մունպէհհիհ [–] 1. Արթնցնող. qui éveille [تنبيه էն] [ժը. منبهه] 2. Բժշ. Գրգռիչ (դեղ). excitant.

منت { Միննէթ [–] 1. Բարիք. bienfait [ժը. منن] 2. Բարիքը երեսին զարնել, յանդիմանութիւն բարերարի. reproche du bienfait: — شناس Երախտագէտ. reconnaissant.

منتان { Մինթան. Տաբատակ. gilet pourvu de manche [Թուրք. تين էն].

منتبه { Մունթէպիհ [–] Արթուն. éveillé.

منتج { Մունթիճ [–] 1. Արտադրող. qui produit [انتاج էն] 2. Պատճառ. cause: — ايتمك պատճառել. causer. արտադրել. produire

منتحر { Մունթէհիր [–] Ինքնասպան. suicidé.

منتخب { Մունթէխապ [–] 1. Ընտրեալ. choisi [انتخاب էն] [ժը. منتخبه] 2. Ընտր. Ընտրող. électeur [ժը. منتخبين].

منتخبات { Մունթէխապաթ [–] Հատընտիր. morceaux choisis.

منتدار { Մինէթտար [պ] Երախտապարտ. obligé [ժը. منتداران]: ـلق — Երախտագիտութիւն. reconnaissance.

منتسب { Մունթէսիպ [–] 1. Մէկու մը հետ յարաբերութիւն ունեցող. qui a des relations avec qn. [انتساب էն] [ժը. منتسبين] 2. Հետամուտ. poursuivant.

منتسق { Մունթէսիգ [–] Շարուած. rangé.

منتشا { Մէնթիշէ [Թ] Ծղխնի. gond.

منتشر { Մունթէշիր [–] 1. Տարածուած. répandu [انتشار էն] 2. Հրատարակուած. publié 3. Ցրուած. dispersé.

منتشى { Մունթէշի [–] Ծլած. germé.

منتصب { Մունթէսըպ [–] Կանգնած. érigé [انتصاب էն].

منتظر { Մունթէզըր [–] 1. Սպասող. qui attend [انتظار էն] 2. Մունթազար. Սպասուած. attendu.

منتظم { մունթազամ [—] կանոնաւոր. ի կարգի. régulier, en bon ordre [انتظام էն] [էֆ. منتظمه]։

—ه دیون հաստատուն պարտք. dettes consolidées.

— دیون غیر երերուն պարտք. dettes flottantes.

منتفخ { մունթէֆիխ [—] 1. փքացած. bouffi [انتفاخ էն] 2. Ուռած. ballonné

منتفع { մունթէֆի' [—] Օգտուող, օգտած. qui profite, profité [انتفاع էն]։

منتقل { մունթագիլ [—] 1. փոխադրուած. transporté [انتقال էն] [էֆ. منتقله] 2. փոխանցեալ. transféré.

منتقم { մունթագիմ [—] Վրիժառու. vengeur.

منتمى { մունթէմի [—] Վերաբերեալ. appartenant.

منتها { մունթէհա [—] Վերջ, ծայր. fin, extrémité

منتهى { մունթէհի [—] 1. Վերջացած. fini [انتها էն] 2. Յանգած. abouti 3. Շրջանաւարտ. qui a terminé le cours d'étude 4. Վերջին, բարձրագոյն. dernier, supérieur.

منثى { մունթանի [—] կռթուած. plié.

منثور { մէնսուր [—] 1. Ցանուած, սփռուած. répandu [نثر էն] [էֆ. منثوره] 2. Արձակ խօսք. prose.

منجذب { մունճէզիպ [—] Քաշուած, ձգուած. attiré [انجذاب էն]։

منجر { մունճէրր [—] Յանգած, յանգող. abouti, qui aboutit [انجرار էն]

منجل { մինճէլ [—] Մանգաղ. faux.

منجلى { մունճէլի [—] Յայտնի, բացայայտ. manifeste [انجلا էն]։

منجم { մունէճճիմ [—] Աստղաբաշխ. astronome [ճ. منجمین]:

منجمد { մունճէմիտ [—] Սառուցեալ, սառած. gelé [انجماد էն][էֆ. منجمده]

منجنیق { մանճընըգ [ր] 1. Բալիստր. քարընկէց գործի մեքենայ. baliste 2. Կարժառ. dévidoir.

منجى { մունճի [—] Փրկարար. salutaire [انجا էն] [էֆ. منجیه]։

منجیق { մանճըգ [թ] Մագիլ, ճանկ. griffe.

منجیقلامق { մանճըգլամագ [թ] Ճանկել, քերել. griffer.

منحدر { մունհատիր [—] 1. Հակուած. décliné

[انحدار էտ] Տ. Զառախլըր. déclive.

منحرف { մունհարիֆ [–] Մէ-յիլ, Համքամ. penché, décliné [انحراف էտ] [էֆ. منحرفه] ․ مزاج ‹ المزاج — անքէյֆ, անհանդըստ. indisposé

منحصر { մունհասըր [–] Մախ-սուս, յասսը. borné, approprié [انحصار էտ]. — մախսուսէն. exclusivement.

منحل { մունհալլ [–] Ա. Լուծեալ. dissous [انحلال էտ] Տ. Աշտէ ձըգմըշ. tombé en disponibilité Տ. Պօշալմըշ. vacant.

منحنی { մունհանի [–] Մուռա courbé [انحنا էտ].

منحوت { մանհութ [–] Տա-շած, taillé.

منحوس { մանհուս [–] Չա-րուղ. funeste [نحس էտ] [էֆ. منحوسه].

منخر { մենխըր [–] Ռուն-գունք. narine.

منخسف { մունխասիֆ [–] խա-ւարած, eclipsé.

منخفض { մունխաֆիզ [–] Ցած-ցած. baissé.

منخلع { մունխալի‘ [–] Խլե-ւած. arraché.

منداله { մանտալէ [Բ] Տէ՛ս voir ماندال.

مندر { մինտէր [Բ] Տապաշա-տաք. matelas.

مندرج { մունտէրիճ [–] Ա. Բովանդակեալ. compris [اندراج էտ] [էֆ. مندرجه] Տ. Գրուած. écrit, inséré.

مندرجات { մունտէրիճաթ [–] Պարունակու-թիւն(ք). contenu(s).

مندرس { մունտէրիս [–] Ջըն-ջուած, կործա-նած. effacé, détruit [اندراس էտ]

مندفع { մունտէֆի‘ [–] Ա. Անհետացած. dis-paru [اندفاع էտ] [էֆ. مندفعه] Տ. Անցեալ. passé, dernier.

مندمج { մունտէմիճ [–] Ագուցւած. emboîté.

منديل { մէնտիլ [–] Թաշկի-նակ. mouchoir.

منذر { մունզիր [–] Ազդարար admoniteur.

منزل { մէնզիլ [–] Ա. Իջեւան, պանդոկ. auberge [نزول էտ] [ճէ. منازل] Տ. Տուն, բնակարան. maison, logis Տ. Մի աւուր ճանապարհ. étape: طوپی — երկայնաձիգ թնդանօթ. canon de longue portée. ـرــ սուրհանդակ. courrier. خانه — ‹ كاه — կայան, հանգիստ. relais.

منزل { մունզիլ [–] Իջեցու-ցող. qui fait des-cendre [انزال էտ].

منزلت { մէնզիլէթ [–] Աս-տիճան. grade:

— لو աստիճանաւոր. gradé.

منزله { մէնզիլէ* [–] 1. Աստիճան. degré [نزول էն] 2. Տեղ, վայր. lieu.

منزوف { մէնզուֆ [–] Արիւնաթափական. exsangue.

منزول { մէնզուլ [–] Կաթուածահար. atteint d'apoplexie [نزول էն] [էֆ. منزوله]։ ‒ً կաթուածահար ըլլալով. par apoplexie.

منزوی { մունզէվի [–] Առանձնացեալ. retiré [انزوا էն]։

منزه { մունէզզէհ [–] 1. Սուրբ. pur [تنزيه էն] 2. Զերծ. exempt.

منسد { մունսէտտ [–] Գոցուած. bouché, obstrué [انسداد էն]։

منسك { մէնսէք [–] Արարողութիւն, ծիսակատարութիւն, ծէս. cérémonie, formalité, rite [ج. مناسك]

منسلب { մունսէլիպ [–] Վերցուած, կապտուած. enlevé, ôté [انسلاب էն]

منسلخ { մունսէլիխ [–] Մորթազերծ. écorché.

منسلك { մունսէլիք [–] 1. Ընթացող. qui marche [انسلاك էն] 2. Ընթացած. parcouru.

منسوب { մէնսուպ [–] Վերաբերեալ. appartenant [نسبت էն]։ — اسم Յարաբերական անուական. adjectif relatif.

منسوبات { մէնսուպաթ* [–] Մէկու մը կախեալ կամ պաշտպանեալ եղողներ. ceux qui relèvent de qn

منسوبيت { մէնսուպիյէթ* [–] Վերաբերութիւն, կապ. relation, rapport.

منسوج { մէնսուճ [–] Հիւսուած, ոստայնանկուած. tissé, tissu [էֆ. منسوجه]։

منسوجات { մէնսուճաթ* [–] Կերպասք, կերպասեղէնք. étoffes.

منسوخ { մէնսուխ [–] Ջնջուած. aboli [نسخ էն]։

منسى { մէնսի [–] Մոռցուած. oublié [نسيان էն] [էֆ. منسيه]։

منش { մէնիշ [ч] Բնութիւն. caractère : — بد չարաբարոյ. malin.

منشا { մէնշէ' [–] 1. Բխած տեղը. lieu d'où provient qc. [نشئت էն] 2. Ծագում. origine: كتاب — մէնշէի քիթապ. դպրոց ուր կը պատրաստուին գրագիրներ. école où l'on prépare des commis.

منشار { Մինշար [ա] Սղոց. scie [نشر էն]. ըն— ՝ — սղոցաձև., en forme de scie. Ատամնաւոր. crénelé.

منشرح { Մունշերիհ [ա] Ուրախ, զուարթ. joyeux, gai [انشراح էն].

منشعب { Մունշաիպ [ա] Ճիւղաւորեալ. ramifié [انشعاب էն].

منشق { Մունշագգ [ա] Ճեղքուած. fendu.

منشور { Մէնշուր [ա] 1. Տարածուած. dilaté, répandu [نشر էն] [յգ. منشوره] 2. Հրատարակեալ. publié 3. Հրովարտակ. brevet [յգ. مناشير] 4. Երկր. Հատուածակողմ. սղոցած. prisme.

منشئ { Մունշի' [ա] 1. Շինող. qui construit [انشاء էն] 2. Մատենագիր. գրագէտ. homme de lettre. écrivain [յգ. منشئان].

منصب { Մանսըպ [ա] 1. Պաշտօն. fonction. poste [نصب էն] [յգ. مناصب] 2. Մունսապ. Թափուած, Թափուող. versé, qui se verse [انصباب էն] او — Թափիլ. se jeter, se verser.

منصرف { Մունսարիֆ [ա] Դարձած. tourné.

منصف { Մունսըֆ [ա] Արդարասէր. juste, équitable [انصاف էն].

منصفانه { Մունսըֆանէ [պ] 1. Արդարացի. équitable 2. Արդարութեամբ équitablement.

منصوب { Մանսուպ [ա] 1. Կանգնեալ. érigé [نصب էն] [յգ. منصوبه] 2. Կարգեալ. nommé 3. Պաշտօնի վրայ գտնուող. en service.

منصور { Մանսուր [ա] 1. Աստուածոյ. Աստուծմէ օգնեալ. aidé par Dieu [نصرت էն] [յգ. منصوره] 2. Յաղթական. victorieux.

منصوص { Մանսուս [ա] Կուրանի համար Մուհամմէտի աւանդութեամբ մը ապացուցեալ. établi par un verset du Coran ou par une tradition de Mahomet.

منصه { Մինասսա* [ա] Հարսնանեակ. առագաստ chambre nuptiale.

منضج { Մունզիճ [ա] Թարախեցուցիչ. maturatif.

منضم { Մունզամմ [ա] 1. Աւելցուած. ajouté [انضمام էն] [յգ. منضمه] 2. Յա-

ավելուածական. supplémentaire: او — ավելնալ être ajouté, augmenté.

منطار { մանթար, [գ] Տէս. voir مانطار.

منطبخ { բիշիրիլմիշ [ա] Եփած. cuit.

منطبع { պասըլմըշ [ա] Դրոշմուած. empreint.

منطفی { սէօնմիշ [ա] Մարած. éteint.

منطق { մանթըգ [ա] 1. Խօսք. parole [نطق էն] 2. Տրամաբանութիւն. logique 3. Լեզու. langage.

منطقه { մինթագա* [ա] Գօտի. ceinture, zone [نطاق էն] [ճ. مناطق]. منطقة البروج կենդանակամար. զօդիակոս. zodiaque.

منطقی { մանթըգի [ա] Տրամաբան. logicien [ճ. منطقیون].

منطوق { մանթուգ [ա] 1. Ըսուած, բառուած. dit [نطق էն] 2. Իմաստ. միտք sens, esprit.

منطوی { մունթավի [ա] Ծալլուած. plié.

منظر { մանզար [ա] 1. Տեսք vue, aspect [نظر էն] [ճ. مناظر] 2. Հայելի. Աչքախնդրան. spéculum.

منظره { մանզարա* [ա] 1. Տեսք. vüe, aspect [نظر էն] [ճ. مناظر] 2. Տեսարան. spectacle.

منظف { մունազզըֆ [ա] Մաքրիչ, սրբիչ (ճաքաց). abstergent. détersif

منظور { մանզուր [ա] Տեսնուած. vu [نظر էն] [ճ. منظوره]. او — մէկէ մը տեսնուիլ être vu par qn.

منظوم { մանզում [ա] 1. Կարգի դրուած. mis en ordre [نظم էն] [ճ. منظومه] 2. Ոտանաւոր. en vers

منظومه { մանզումէ* [ա] 1. Քերթուած. տաղ poème, vers 2. Դրութիւն système.

منع { մէն' [ա] 1. Արգիլել. interdire, défendre 2. Արգելում. prohibition.

منعام { մին'ամ [ա] Առատաձեռն. très libéral

منعدم { մուն'ադիմ [ա] 1. Ոչնչացած. anéanti 2. Չեղող. qui n'existe plus.

منعزل { մուն'ազիլ [ա] Պաշտօնանկ. destitué.

منعطف { մուն'աթըֆ [ա] 1. Դարձած, դարձող. tourné, qui tourne [انعطاف էն] 2. Խոտորած, շեղած. défléchi.

منعقد { մուն'աքիտ [ա] 1. Կազմուած, կապ-

գոււած. conclu [انعقاد էտ] [ենէ. منعقده] Յ. Որոշուլմուշ. arrêté Յ. Գուլմողուլմուշ. tenu.

منعکس { մուն՛աքիս [–] Աքս. գըրազադըգի, ըսըլադըլմըշ. refléte. réfléchi [انعکاس էտ] [ենէ. منعکسه]'

منعم { մուն՛իմ [–] Իյիլիքճի. bienfaiteur [انعام էտ]

منعمانه { մուն՛իմանէ [զ] Իյիլիքճիյէ յագըշըր. propre à un bienfaiteur.

منغص { մունաղղաս [ս] Կէտէրլի. մահզուն. affligé.

منفا { մէնֆա [–] Սիւրգիւն եէրի. lieu d'exil.

منفاخ { միֆախ [–] Փուքսք. soufflet [نفخ էտ].

منفتح { մունֆէթիհ [–] Աչըլմըշ. ouvert.

منفجر { մունֆէճիր [ս] Փըսքըրմըշ. jailli [انفجار էտ

منفذ { մէնֆէզ [–] Իլաճուտքը, ծակ. ouverture trou [نفوذ էտ] [ճէ. منافذ].

منفرج { մունֆէրիճ [–] Աչըլմըշ. ouvert: — زاویه գութ անգիւն. angle obtus.

منفرد { մունֆէրիտ, [–] Յ. Առանձին, մեկուսի isolé [انفراد էտ] [ենէ. منفرده] Յ. Էքէ. Ըչ համանշանակ ու ալ գտնուող, զիջա. sporadique: بر — առանձինն isolément. tout seul.

منفرق { մունֆէրիք [–] Ձատուած. séparé.

منفس { մէնֆէս [ս] Յ. Շնչառութեան տեղի. soupirail [نفس էտ] Յ. մունէֆֆիս. Շնչառու. respirateur.

منفسخ { մունֆէսիխ [–] Ջնջուած. résilié.

منفصل { մունֆասըլ [–] Յ. Բաժնուած, անջատ. détaché [انفصال էտ] [ենէ. منفصله] Յ. Հրաժարեալ, պաշտօնէ դադարեալ. démissionné: ضمیر — բառ առնման դերանուն. pronom mot.

منفضج { մունֆէզիճ [–] Բժշ. Արտաշնչող. exhalant.

منفط { մունֆիթ [–] Բժշ. Արտաձգական (Հիւթոյ). épispastique.

منفعت { մէնֆա՛աթ* [–] Յ. Օգուտ. օգտակարութիւն. profit, utilité [نفع էտ] [ճէ. منافع] Յ. Շահ. intérêt: لی — օգտակար. utile. շահաւէտ. avantageux.

منفعل { մունֆա՛իլ [–] Յ. Սրդողած. fâché [انفعال էտ] Յ. Բժշ. Կրաւորական. passif: او — որդողիլ, վշտանալ. se fâcher.

منفق { մունֆիք [—] Ապրեցնող. սնուցանող. qui fait vivre. qui nourrit [انفاق էն].

منفك { մունֆէքք [—] Զատուած. séparé [انفكاك էն]. او — զատուիլ. se séparer

منفوخ { մէնֆուխ [—] Փըչուած. bouffi.

منفور { մէնֆուր [—] Խորշելի, գարշելի. abhorré, détestable, répugnant [نفرت էն] [էջ. منفوره]. ـيت — գարշութիւն, գարշանք détestation.

منفهم { մունֆէհիմ [—] 1. Իմացուած. compris [انفهام էն] 2. Իմանալի, դիւրիմաց. intelligible.

منفى { մէնֆի [—] 1. Աքսորեալ, տարագիր. exilé, banni [نفى էն] [էջ. منفيه] 2. Ժխտ. Ժխտական. négatif.

منفيا { մէնֆիյէն [—] Աքսորեալ լինելով. en exil

منفيت { մէնֆիյյէթ* [—] Ժխտականութիւն. négativité.

منقاد { մունքատ [—] 1. Կապուած. lié [انقياد էն] 2. Հնազանդ. soumis.

منقار { մինքար [—] Կտուց. bec.

منقاله { մանքալէ [Բ] Նշանաւոր. notable.

منقبض { մունքապըզ [—] 1. Սրտնեղեալ. fâché [انقباض էն] 2. Որովայնակապ. constipé.

منقبه { մէնքըպէ* [—] 1. Ձիրք don, talent [ج. مناقب] 2. Ներբողեան. panégyrique.

منقح { մունաքքահ [—] Մաքրուած, զտուած. purifié, émondé [تنقيح էն].

منقرض { մունքարիզ [—] Շիջած. կործանած éteint, ruiné [انقراض էն].

منقسم { մունքասիմ [—] Բաժնուած. divisé, réparti [انقسام էն].

منقش { մունաքքաշ [—] 1. Նկարեալ. նկարազարդ. peint. orné de dessins [تنقيش էն].

منقضى { մունքազի [—] Վերջացած, սպառած, լրացած. fini, expiré [انقضا էն] [էջ. منقضيه].

منقط { մունաքքաթ [—] Կէտաւոր. ponctué.

منقطع { մունքաթի՛ [—] 1. Խզուած. interrompu [انقطاع էն] 2. Կտրուած. coupé.

منقل { մանղալ [Բ] Տե՛ս. voir مانقال.

منقلب { մունգալիպ [ـ] Փոխուած. transformé [انقلاب էն] ، او — փոխուիլ. se transformer, se changer

منقله { մընգալէ* [ـ] Անկիւնաչափ. rapporteur

منقوش { մընգուշ [ـ] Տէ՛ս voir منقش ،

منقوض { մընգուզ [ـ] Ջնջուած. annulé.

منقوط { մընգուդ [ـ] Կէտաւոր. ponctué [نقطه էն] [էզ. منقوطه] ،

منقوع { մընգու՛ [ـ] Թրջոց դրուած. infusé.

منقول { մընգուլ [ـ] 1. Փոխադրուած transporté [نقل էն] [էզ. منقوله] 2. Փոխադրելի. շարժուն. mobile [յգ. منقولات] 3. Պատմուած. raconté.

منق { մունագգը [ـ] 1. Մաքրող. purifiant [تنقیه էն] 2. Մաքրողական դեղ. cathartique 3. մունագգա. Մաքրուած. purifié.

منکب { մէնքիպ [ـ] Ուս. épaule [յգ. مناکب]،

منکر { մունքիր [ـ] 1. Ուրացող. qui nie, méconnaît [انکار էն] [յգ. منکرین][էզ. منکره] 2. Անաստուած, անաստուածուած. athée 3. մունքէր. Ուրացուած. nié, méconnu 4. Արգիլեալ. prohibé [յգ. منکرات] 5. նէք. Անորոշ. indéfini : در — غیر անուրանալի է. qu'on ne peut nier.

منکرات { մունքէրաթ*[ـ] Արգիլուած գործեր. actes prohibés.

منکسر { մունքէսիր [ـ] 1. Կոտրուած. cassé [انکسار էն] [էզ. منکسره] 2. Վշտացած. affligé 3. Բեկբեկեալ. réfracté.

منکسف { մունքէսիֆ [ـ] Խաւարած. éclipsé.

منکشف { մունքէշիֆ [ـ] Երևան ելած, յայտնուած. découvert, révélé [انکشاف էն] [էզ. منکشفه]

منکشه { մենեքշէ [ի] Մանիշակ. violette.

منکنه { մէնկէնէ [ի] Ճզմիչ մեքենայ. Հնձան. machine à presser, pressoir. presse.

منکوب { մէնքուպ [ـ] Զախողեալ. անկեալ malheureux, déchu [نکبت էն] [էզ. منکوبه]، — یت հաճախողանութիւն. état d'un malheureux.

منکوحه { մէնկուհա* [ـ] 1. Պսակուած. mariée [نکاح էն.] 2. կին. épouse.

منکوس { մէնքուս [ـ] Գլխիվայր. տապալ-

շրջեալ. renversé [نكس էն]։

منكوش { Մէնքիւշ [ղ] Օղ. pendant d'oreille

منلا { Մօլլա. Գիտնական. savant [Պարս. مولى էն]։

منن { Մինէն* [—] յգ. منت ի. pluriel de منت ։

منوال { Մինվալ [—] Ձև, կա-ղապար. forme.

منور { Մունէվվէր[—] 1. Լու-սաւոր, լուսաւորեալ. éclairé, illuminé [تنوير էն] [էգ. منوره] 2. Մունէվվիր. Լուսաւորող, լուսաւորիչ. qui éclaire, illuminateur.

منوط { Մէնութ [—] Կապ-եալ, կախեալ. qui dépend de.

منوم { Մունէվվիմ[—] 1. Քը-նածու, քնացուցիչ hypnotique, soporifique [تنويم էն] [էգ. منومه] 2. Թմրե-ցուցիչ. narcotique.

منون { Մունէվվին[—] تنوين ու-նեցող. muni de تنوين

منوى { Մէնվի [—] 1. Առա-ջադրեալ, մտա-դրեալ. projeté [نيت էն] [էգ. منويه] 2. Մէնվի. Սերմնա-կան. spermatique [منى էն]։

منه { Մինհ [—] 1. Անկից. de lui 2. Նոյն. idem.

منها { Մինհա* [—]. Անկից, անկէ. de lui.

منهاج { Մինհաճ [—] Մեծ ճա-նապարհ. արահետ. grande route, chemin fréquenté [نهج էն]։

منهبط { Մունհէպիթ [—] Ի-ջեալ. descendu.

منهج { Մէնհէճ [—] Տե՛ս. voir منهاج ։

منهدم { Մունհէտիմ [—] Փլած. écroulé [انهدام էն] او — Փլիլ. s'écrouler.

منهزم { Մունհէզիմ [—] Պարտ-եալ, յաղթուած. vaincu, mis en déroute [انهزام էն]։ — պարտուեալ ըլ-լալով. par défaite.

منهضم { Մունհէզիմ [—] Մար-սուած. digéré.

منهمك { Մունհէմիք [—] Հե-տամուտ եղող. qui s'est adonné [انهماك էն]։

منهوب { Մէնհուպ [—] Աւար առեալ. յափշտ-ակեալ. butiné, pillé. emporté [نهب էն] [էգ. منهوبه]։

منهى { Մէնհի [—] Արգիլ-ուած. prohibé, interdit [نهى էն] [էգ. منهيه]։

منهيات { Մէնհիյյաթ* [—] Ար-գիլուած բաներ. choses défendues [էգ. منهى]։

منى { Մէնի [—] Սերմ (Սերմնա-կան). sperme: سيلان — սերմնահոսութիւն. sper-

materrhée. — امتلاء منի. Նստ. spermatocèle.

منیب { մէնիպ [–] Զղջացեալ, ապաշխարող. pénitent [تائب ای].

منیحه { մէնիհա* [–] Նուէր, ընծայ. don, présent [ջ. منائح].

منیر { մունիր [–] Լուսաւոր, լուսատու. illuminant [انارەدن ای] [էֆ. منیره] كتاب — Աւետարան. Evangile.

منیع { մէնի՛ [–] Անմատչելի. անառիկ. inaccessible [منع ای] [էֆ. منیعه]

منیف { մունիֆ [–] Բարձր. haut [էֆ. منیفه].

منیه { մունյէ* [–] Իղձ, փափաք. souhait, désir [ջ. منی] ②. մէնիյէ* [–] Մահ. mort.

مو { մու [ղ] ①. Մազ, Հեր. cheveu ②. Զար. poil: — مو ... un iota. ... le moins du monde. point du tout.

موائد { մէվաիտ* [–] ջ. մաիտէ. pd. مائده.

موات { մէվաթ [–] ①. Անկենդան. inanimé ②. Խոպան. lande, inculte.

مواثیق { մէվասիգ* [–] ջ. միսագ. pd. میثاق.

مواج { մէվվաճ [–] Ալեկոծ. houleux [موج ای].

مواجب { մէվաճիպ*[–] ջ. ջ. Թոշակ. solde.

مواجهه { մուվաճէհէ*[–] ①. Երես առ երես կացուցանել. confronter [وجه ای] ②. Ներկայութիւն. présence

مواخات { մուվախաթ* [–] ①. Եղբայրակցութիւն. confraternité ②. Եղբայրական սէր fraternité [اخوت ای].

مؤاخذ { մուախէզ [–] ①. Յանդիմանեալ. reproché [مؤاخذه ای] ②. Պատասխանատու. responsable ③. մուախիզ. Յանդիմանող. qui reproche.

مؤاخذه { մուախազէ* [–] ①. Յանդիմանել, սաստել. reprocher [اخذ ای] ②. Քննադատել. critiquer ③. Յանդիմանութիւն, սաստ. reproche, réprimande [ջ. مؤاخذات] ④. Քննադատութիւն. critique.

مواد { մէվատտ* [–] ջ. մատտէ. pd. ماده.

موارات { մուվարաթ*[–] Ծածկել. couvrir.

موارد { մէվարիտ* [–] ջ. մէվրիտ. pd. مورد.

مواردات { մուվարէտաթ* [–] ①. Հաղորդակցութիւն. communications

[եւ. مواردە] Ձ. Օտարամնտա վաճառք. provenances.

موارده { Վուարիտէ*[-] Հա-ղորդակցութիւն. communication [ورود էն]

مواريث { Վէրիս* [-] Ժ. ميراث.ميراث.pd.

موازات { Վուազէդ*[-]Զու-գահեռականու-թիւն. parallélisme [ازا էն].

موازن { Վուազին [-] Հա-ւասարակշիռ. é-gal [وزن էն] [էգ. موازنه].

موازنه Վուազէնէ* [-] Ձ. Հաւասարակշռել. équilibrer [وزن էն] Ձ. Հա-ւասարակշռութիւն. équili-bre Ձ. Վէբ. Կշռաբանութիւն statique: — دفتر Հաշուե-կշիռ. bilan. balance. ى— Հաւասարակշիռ en équilibre

موازى { Վուազի [-] Զու-գահեռական.pa-rallèle [موازات էն].

موازين { Վէվազին* [-] Կը-շիռներ balances [եւ. ميزان].

مؤاسات { Վուասաթ * [-] Ձ. Դրամական օժ-նութիւն. subvention. Ձ. Մէ-կու մը Թոշակ տալ. pen-sionner.

مواسم { Վէվասիմ* [-] Եղա-նակք. saisons.

مواشى { Վէվաշի* [-] Ա-չառ. զառաք. bestiaux, bétail [եւ. ماشيه].

مواصلت { Վուասալէթ*[-]Ձ. Միանալ. se ré-unir [وصل էն] Ձ. Հասնիլ. arriver.

مواضع { Վէվազը* [-] Ժ. موضع.موضع. pd. موضع.

مواضعه { Վուազաա* [-] Կեղծիք, կեղծա-ւորութիւն. fiction, dissi-mulation [وضع էն]. طريقيله — ' مواضعة — ايله ' Կեղծօրէն. fic-tivement. ى— Կեղծ. կեղ-ծաւորուած. fictif. dissimulé.

مواطن { Վէվաթին* [-] Ժ. موطن. موطن. pd. موطن.

مواظب { Վուազըպ [-] Ջա-նադիր, յարա-տեւող. assidu, persévérant

مواظبت { Վուազէպէթ* [-] Ձ. Յարատեւել. persévérer Ձ. Յարատեւու-թիւն. ջանադրութիւն. per-sévérance, assiduité.

مواعده { Վուաատէ*[-] Ի-րարու խօսք տալ se promettre [وعد էն].

مواعظ { Վէվաիզ* [-] Ժ. موعظه. pd. موعظه.

مواعيد { Վէվաիտ* [-] Խոս-տումներ . pro-messes [եւ. موعود].

موافق { մուվաֆըգ [ա] 1. Համաձայն, յար-մար. conforme, convenant [موافقت էն] [էթ. موافقه] 2. Յաջող. propice.

موافقت { մուվաֆագաթ* [ա] 1. Յարմարիլ. convenir [وفق էն] 2. Հա-ւանիլ. Հաճիլ. consentir 3. Հաւանութիւն. consen-tement 4. Բել. Պատշաճիլն. accommodation.

مواقع { մէվագը* [ա] յհ. موقع ի. pd. موقع.

مواقف { մէվագըֆ* [ա] կա-յք. stations [եղ. موقف ի].

مواكب { մէվագիպ* [ա] յհ. موكب ի. pd. موكب.

موئل { մէվիլ [ա] Ապաստա-նարան. asile.

موالات { մուվալաթ* [ա] Սէր, բարեկամութիւն affection, amitié [ولا էն].

موالى { մէվալի* [ա] յհ. مولى ի. pd. مولى.

موالى { մուվալի [ա] Հետե-ւեալ, հետեւող. suivi, qui suit [موالات էն].

مواليد { մէվալիտ* [ա] 1. Ծնեալք les créés [յհ. مولود ի] 2. Ծնունդք : naissances : ثلث — երեք թագաւորութիւնք որք են անասունք, բոյսք և միներալք les trois règnes de la na-ture, savoir les animaux, végétaux et minéraux.

مؤانس { մուանիս [ա] Ըն-տելացող. qui se familiarise.

مؤانست { մուանէսէթ*[ա] Ըն-տելացում. fami-liarité [انسيت էն].

موانع { մէվանի* [ա] Ար-գելքներ obstacles, défenses [եղ. مانع ‛ مانعه].

مواهب { մէվահիպ* [ա] Պար-գեւք dons[եղ. موهبه.

موبد { մոպէտ, մօպէտ, մօ-պէտ [պ] Մոգպետ. archimage [յհ. موبدان].

مؤبد { մուէպպէտ [ա] 1. Յաւիտենական. éter-nel [تأبيد էն] [էթ. مؤبده] 2. Մշտնջենաւոր. perpétuel.

مؤبداً { մուէպպէտէն [ա] 1. Յաւիտենապէս. éter-nellement 2. Ցկեանս, մշտ-նջենապէս. à vie. à perpé-tuité.

موبمو { մուպէմու [պ] կէս կէս. ponctu-ellement, par moitié.

موت { մէվթ [ա] 1. Մահ. mort. décès 2 [թ] Բախտ. Բաղդ. chance, bonheur.

موتا { մէվթա*[ա] Մեռեալք les morts [եղ. ميت].

موتاف { մուդաֆիլ [ը] Ա. Մազւածն. fileur du poil Բ. Մանած. filure.

مؤتلف { մուդէլիֆ [ը] Միացած. uni.

موتلو { մութլու موتلو մութլը [ի] Երջանիկ. heureux: کا — երանի՜ քեզ. que tu es heureux!

مؤمن { մուդէմէն [ը] Վստահելի, պաշտօնեայ digne de foi. sûr [յգ. مؤتمنه].

موتى { մէվթա*[ը] Մեռելներ les morts [եզ. ميت]

مؤثر { մուէսսիր [ը] Ա. Ազդող. qui agit [تأثير էն] [յգ. مؤثره] Բ. Ազդու, ազդեցիկ. efficace, énergique Բ. Գործող, Հեղինակ. auteur Գ. մուէսսէր. Ազդեցեալ. affecté.

موثوق { մէվսուգ [ը] Վստահելի, հաւատալի, ստոյգ. digne de foi, certain [وثوق էն] [յգ. موثوقه]: ـا ստուգապէս, ստոյգ աղբիւրէ. assurément, de bonne source.

موج { մէվճ [ը] Ալիք, կոհակ. vague, onde [յգ. امواج]:

موجب { մուճիպ [ը] Ա. Պատճառող. qui cause [ايجاب էն] [յգ. موجبه] Բ. Պատճառ, շարժառիթ. cause, motif [յգ. موجبات]:

موجب { մուճէպ [ը] Տրամադրութիւն, պահանջում. disposition, exigence [ايجاب էն]: موجبنجه ـ ըստ, համաձայն. suivant, conformément. موجبنجه բաց ալ լ կատարուի. soit fait comme il est dit ci-dessus.

موجد { մուճիտ [ը] Ա. Հնարող. inventeur [ايجاد էն] Բ. մուճէտ. Հնարուած. inventé.

موجر { մուճիր [ը] Ա. Վարձու տուող. loueur [ايجار էն] Բ. Տէր. propriétaire.

موجز { մուճէզ [ը] Համառօտ. sommaire [ايجاز էն] [յգ. موجزه]: ـاً համառօտակի. sommairement.

موجزن { մէվճզէն [ը] Ալէծուփ. ondulé.

موجع { մուճի' [ը] Ցաւալից. douloureux.

مؤجل { մուէճճէլ [ը] Պայմանաժամեալ, ապ. à terme [تأجيل էն] [յգ. مؤجله] Բ. Ցետաձգեալ. ajourné: — մէհր կնոջ մը իր ամուսնէն ամուսնալուծման պարագային առնելիք ապահովուած պայմանագիր, douaire préfix.

موجود { կէվճուտ [=] 1. Գտանուած, գտընուող. se trouvant, qui se trouve [وجود էն] [էկ. موجوده] [յգ. موجودات] 2. Ներկայ. présent: ات — տիեզերք, արարածք, հանգոյցք. univers, création.

موجور { մուճուր [ի] խարամ, կղանք. scorie.

موجه { վուճէհհէհ [=] 1. Յարգի, ընդունելի estimé, agréé [توجيه էն] 2. վուճէհհէհ. Ուղղիչ directrice.

موحد { վուհէհհիտ [=] 1. Միաստուածեան. monothéiste [توحيد էն] [էկ. موحده] [յգ. موحدين] 2. Մահմետական. mahométan.

موحش { վուհէհհիշ [=] Ահաւացուցիչ. effrayant [توحيش էն]:

مؤخر { մուահհէր [=] 1. Յետամնաց, ... postérieur [تأخير էն] 2. Վերջին, յետնեալ. ultérieur. dernier 3. Ծայր, վերջ. bout, fin.

مؤخرا { մուահհէրէն [=] 1. Վերջերս. dernièrement 2. Յետոյ. puis 3. Վերջէն. postérieurement.

مؤدا { մուէտտա [=] 1. Հատուցեալ. rendu [تأديه էն] 2. Իմաստ. միտք. sens. esprit.

مؤدب { մուէտտիպ [=] 1. Կրթող. instituteur [تأديب էն] 2. մուէտտէպ. Կրթեալ. instruit.

مودت { մէվէտտէթ [=] Սէր, բարեկամութիւն. affection, amitié [ودك էն]: لى — սիրեցեալ. bien-aimé.

مودع { մուտի‘ [=] 1. Աւանդատու. déposant [ایداع էն]:

مودوع { մէվտու‘ [=] Աւանդեալ. déposé [وديعه էն] [էկ. مودوعه]:

موده { մօտա [ի] Նորաձեւութիւն. mode.

مؤدی { մուէտտի [=] 1. Հատուցանող qui rend [تأديه էն] 2. Արտադրող. qui produit 3. մուէտտա. Հատուցեալ. rendu.

مؤذن { մուէզզին [=] 1. Մզկիթի բարձրաձայնէն աղօթքի հրաւիրող. muezzin 2. Դպիր, ժամկոչ. enfant du chœur.

مؤذی { մուզի مؤذى կ. [=] Նեղացուցիչ, նեղիչ. vexateur. qui gêne.

مور { մուր [ղ] Մրջիւն. fourmi [յգ. مورچه] 2. մօր, մօր [ի] կապուտակ.

bleu foncé· livide: — موس խիստ կապոյտ. très livide·

موراری { մօրարլըգ [ի] Մթագոյն կապտագոյնութիւն. lividité·

مورارمق { մօրարմագ [ի] 1· կապտագունիլ· devenir bleuâtre, livide 2· ճմլիլ· se meurtrir·

مورانه { մօրանէ [զ] Մրջիւնի պէս. comme un fourmi·

مورث { մուրիս [ա] 1· ժառանգութիւն թողող· celui qui laisse un héritage [ایراث էն] [յի· مورثه] 2· Յառաջ բերող· արտադրող· qui produit 3· Պատճառ. cause·

مورچه { մօրճէ [զ] Մրջիւնիկ un petit fourmi

مورخ { մուվէրրէխ مؤرخ մուվէրրիխ [ա] 1· Թուագրեալ· daté [تاريخ էն] 2· Մուվէրրիխ, մուէրրիխ· Պատմագիր· historien [յի· مورخين] · — մուվէրրէխէն· Թուագրեալ ըլլալով· étant daté·

مورد { մէվրիտ [ա] 1· Հասնելու տեղի· lieu où l'on arrive [ورود էն] [յի· موارد] 2· Ուղի, ճանապարհ. voie, chemin 3· Նաւ· Խաւարակ· vaisseau: استعمال — գործածութեան տեղի կամ միտումութիւն բառերու· usage des mots·

مورق { մուվէրրագ [ա] Տերեւաշատ. feuillu·

موروث { մէվրուս [ա] 1· Ժառանգեալ եւ այլ, ժառանգուած· hérité [وراثت էն] [յի· موروثه] 2· Իրեն ժառանգական· héréditaire·

مورود { մէվրուտ [ա] Հասած· arrivé [ورود էն] [յի· موروده] [յի· مورودات]

موره { մօրա [ի] Պելոպոննէս Péloponèse·

مورينه { մօրինա [ի] Մորէ (ձուկ մ'է) morue

موز { մէվզ [ա] Բանան (պտուղ մ'է). banane·

موزع { մուվէզզի' [ա] 1· Յրուող· qui distribue [توزيع էն] 2· Յրուիչ· facteur: لك — ցրուիչութիւն profession de facteur·

موزون { մէվզուն [ա] 1· Կշռուած. pesé [وزن էն] [յի· موزونه] 2· Համաչափ, կշիռ· égal 3· Լաւաբարոյ· de bon caractère 4· Չափական· métrique 5· Մեծվայելուչ· majestueux·

موزه { մուզէ [ֆ] موزه خانه մուզէխանէ [զ] Հնութիւնք թանգարան. musée, muséom·

موزيقه { մուզիգա [է] Ա. Նըւագածութիւն. musique Ֆ. Նուագածութիւն. musique : ـجى Նըւագածու. musicien.

موستره { մոսթրա [է] ՆմՈՒՇ. échantillon.

موسخ { գաւրմուշ [ա] Աղտեղեալ. souillé.

مؤسس { գուրուճու [ա] Ա. Հիմնադիր. fondateur [تأسيس էն] Ֆ. գուրուլմուշ. Հիմնուած, հաստատուած. fondé, établi [եփ. مؤسسه]

موسع { գենիշլեթիճի [ա] Լայնող, ընդարձակող qui élargit, dilate [توسيع էն] [եփ. موسعه].

موسقه { մուսգա. Յուռութք. amulette [թուրք. نسخه էն].

موسم { մեվսիմ [ա] Ա. Եղանակ. saison [յոգ. مواسم] Ֆ. Ժամանակ. temps Ֆ. Կանոնաւոր և պարբերական հողմունք Հնդկաց ծովու. mousson: ـك روزگارى — գարիճան (մէլթեմ). Համաւորութիւն. habit de demi-saison.

موسوس { գուշգուլու [ա] Կասկածոտ, հոգածու. soupçonneux [وسوسه էն].

موسوم { մէվսում [ա] Դրոշմեալ, նշանակեալ, marqué [وسم էն] [եփ. موسومه].

موسوى { մուսեվի [ա] Մովսիսական, մովսէսադիր. mosaïque [موسى էն] [եփ. موسويه].

موسى { մուսա [ա] Մովսէս. Moïse.

موسيقار { մուսիգար [ա] Սրինգ. flûte.

موسيق { մուսիգի [ա] Ա. Երաժշտութիւն. musique Ֆ. Երաժշտական. musical [եփ. موسيقيه].

موسيو { մոսիօ, գիրիր [է] Պարոն. monsieur

موش { մուշ [պ] Ա. Մուկ. souris [յոգ. موشان] Ֆ. գիլ [ի] Ալիք. onde : — — ալիք ալիք. ondé.

موشامبه { մուշամպա [թուրք. مشمع էն].

موشح { գուշաննու [ա] Զարդարեալ. orné, paré [توشيح էն] Ֆ. Տաղաչափական տաղ. acrostiche.

موشتو { մուշթու [պ] Աւետիս. bonne nouvelle: ـلق — աւետչէքի. récompense donnée au porteur d'une bonne nouvelle.

موشته { մուշթա, Բռունցք, կռուփ. poing [թուրք. مشت էն].

موشك { մուշէք [պ] Փոքր մուկ. souriceau

پراق — սկիւռ. écureil.

موشكاف { մազաճեղք [ه] 1. Մազ ճեղքող. qui fend le cheveu 2. Մանրակրկիտ. minutieux [ق. موشكافان] ։ —انه մանրախնդրութեամբ. minutieusement. մանրա-խնդիր. minutieux.

موشموله { Մուշմուլա [ة] Զկեռ. nèfle.

موصل { Կցուղ [ـ] 1. Կցման տեղ. endroit où quelque chose se joint [وصل էն] [ق. مواصل] 2. Հասուցիչ. Հասուցող. qui fait parvenir [ايصال էն] [ق. موصله] 3 Թղթաբեր. Թղթատար. facteur 4. Կցեալ. կցուած. joint [توصيل էն]։

موصل { Մուսուլ [ـ] Նինուէ. Ninive: ى— Նինուէացի. Ninivite.

موصلق { Մուսլուգ [ة] Ծորակ. robinet.

موصندره { Մուսանտրա [ة] Մեծ պահարան grande armoire: چكلمز اوتده آرامق — անտանելի, անհնարին առաջարկ. proposition insupportable, impossible.

موصوف { Վասըֆ [ـ] 1. Որակեալ. qualifié [وصف էն] 2. Օժտեալ. doué 3. Քեր. Ածականով որակեալ գոյական. substantif qualifié d'un adjectif.

موصول { Վասուլ [ـ] 1. Կցուած. joint [وصل էն] [ق. موصوله] 2. Որ հասած է բան մը. à qui est parvenu qc. [وصول էն]։ — اسم յարաբերական դերանուն. pronom relatif.

موصى { Մուսի [ـ] 1. Կտակող. testateur [ايصا էն] [ق. موصيه] 2. Կտակեալ. légué: ـه— կտակ. legs. له— կտակ (ն) ըն. որուն համար կտակ եղած է. pour qui l'on a fait un legs. légataire

موضح { Մուզըհ, Մուվազզահ [ـ] 1. Լուսաբանող. éclaircissant [ايضاح էն] [توضيح էն] 2. Պարզուած. Որոշ, յայտնի. clair.

موضحاً { Մուվազզահան [ـ] Որոշ կերպով. յայտնապէս. clairement.

موضع { Մեվզը [ـ] Տեղ, վայր. lieu, place [وضع էն] [ق. مواضع]։ ى— ' Տեղ. տեղական. local.

موضوع { Մեվզու [ـ] 1. Դրուած. mis, placé [وضع էն] [ق. موضوعه] 2. Հաստատեալ. établi 3.

նիւթ. sujet: ـه — մահկաղեղ épithème.

موطی { Մէվթըա [—] Կոխելու տեղ, պատուանդան. marchepied [وطی էն]։

موطن { Մէվթըն [—] 1. Բնագաւառ. pays natal [وطن էն] [յդ. مواطن] 2. Վայր. endroit.

موظف { Մուվազզաֆ [—] Պարտաւորեալ. chargé de [توظیف էն] [էգ. موظفه] 2. Թոշակաւոր. payé [ռդ. մաւազզաֆ]։ ـه — عساکر կանոնաւոր զօրք. troupes réguliers

موعد { Մէվ'իտ [—] Պայմանաժամ. délai, échéance [وعد էն] [յդ. مواعد]։

موعظه { Մէվ'իզէ* [—] Խրատ. admonition [وعظ էն] [յդ. مواعظ]։

موعود { Մէվ'ուտ [—] 1. Խոստացեալ. promis [وعد էն] [էգ. موعوده] 2. Պայմանաժամաւոր. à terme, à échéance [وعده էն]։

موفق { Մուվաֆֆագ [—] 1. Յաջողեալ, յաջող réussi [توفیق էն] [ռդ. մաւաֆֆագ]։ اول — յաջողիլ. réussir. venir à bout.

موفق { Մուվաֆֆըգ [—] Յաջողեցուցիչ. qui fait réussir [توفیق էն]։

موفقیت { Մուվաֆֆագըյէթ* [—] Յաջողութիւն. succès, réussite.

موفور { Մէվֆուր [—] Բազում, շատ. abondant [وفور էն] [էգ. موفوره]։

موقت { Մուվագգաթ [—] 1. Առժամանակեայ, ժամանակաւոր. provisoire, temporaire, temporel [توقیت էն] [էգ. موقته] 2. Մուվագգիթ. Մեծ մզկիթաց մէջ ժամացոյցներու ուղղութեան հոգող Թայուն ժամագործ. horloger demeurant dans les grandes mosquées et chargé de régler les horloges [توقیت էն]։

موقتا { Մուվագգաթէն [—] Առժամապէս, առժամանակօրէն. provisoirement, temporellement.

موقتخانه { Մուվագգըթխանէ [դ] Դիտարան մզկիթաց. observatoire des mosquées.

موقر { Մուվագգար [—] Մեծարեալ. vénéré.

موقظ { Մուվգըզ [—] Զարթուցիչ. stimulant [ایقاظ էն] [էգ. موقظه]։

موقع { Մէվգը' [—] 1. Դիրք. position [وقوع էն] [յդ. مواقع] 2. Տեղ, վայր :

place, lieu 2· կարգ, դա-սակարգ· classe : انتشاره — وضع ا հրատարակել· livrer à la publicité·

موقع { մուվագգա՛[—] ا طغرا لي զարդարուած· or-né du طغرا [توقيع էն]·

موقف { մովգըֆ [—] Կայան halte , station [وقوف էն] [յգ· مواقف]·

موقوت { մովգութ [—] Պար-բերական· péri-odique [وقت էն] [էգ· موقوته]·

موقوف { մովգուֆ [—] 1· Վար դրուած· arrêté [وقف էն] [էգ· موقوفه] 2· Բանտարկեալ· détenu [յգ· موقوفين] 3· Կախեալ· dépendant de 4· Բարեպաշ-տական հաստատութեան կը-տակեալ· légué [յգ· موقوفات]·

موقوفيت { մովգուֆիյեթ* [—] 1· Բանտարգե-լութիւն· détention 2· Կա-խում· dépendance·

موكب { մովքիպ [—] 1· Խումբ· troupe[յգ· مواكب] 2· Շքադիր յուղար-կաւորք· cortège·

مؤكد { մուէքքէտ [—] 1· Հաստատող· con-firmant [تأكيد էն] 2· մուէք-քէտ· Հաստատուած confirmé·

موكل { մուվէքքիլ مؤكل մուվէք-քիլ [—] 1· Փոխա-նորդող· mandant [توكيل էն] [էգ· موكله] 2 մուվէքքէլ, մուվէք-քէլ Յանձնանձեալ· chargé de·

موكول { մէվքուլ[—] Յանձ-նարարեալ · Փո-խանորդ կարգեալ · chargé de [وكالت էն] [էգ موكوله]·

مولا { մէվլա [—] 1· Տէր · seigneur [յգ· موالى] 2· Աստուած· Dieu 3· կամ մէվլէ· Դատաւոր · juge [توليه էն] 4· Վարդապետ· գիտուն· docteur· savant [ռամ· Մեղա և Մեկլա]·

مولانا { մէվլանա [—] Տէր մեր notre seigneur·

مولد { մէվլիտ [—] 1· Ծն-նդավայր· lieu de naissance, pays natal [ولادت էն] 2· Ծնունդ· naissance·

مولد { մուվէլլիտ [—] 1· Ծնեցնող · qui fait naître [توليد էն] 2· Ծնիչ· générateur: ال — ջրածին· hydrogène·

مولد { մուվէլլէտ[—] 1·Ծն-ցուած · enfanté [توليد էն] [էգ·مولده] [յգ·مولدات] 2· Յօրինեալ· controuvé·

مؤلف { մուէլլիֆ [—] 1·Հե-ղինակ · auteur [تأليف էն] [էգ·مؤلفه] [յգ· مؤلفين]

2. Կէօւսթէ. Էսէր, Տէրճիւմանլը-Թիւն, գործ. œuvre, ouvrage [ճմ. مؤلفات].

مؤلم { Մուլիմ [—] 1. Ցա-ւագին, կսկծալի. douloureux [تأليم էն] [իգ. مؤلمه] 2. Մուլէմ. Ցաւած. endolori. affligé.

مولود { Մէվլիւտ [—] 1. Ծնե-ալ. né [ولادت էն] [իգ. مولوده] [մոլودات ; مواليد ճմ] 2. Ծննդեան օր (Մուհամմէտի). jour de naissance de Mahomet 3. Ծնունդ և կեանք Մուհամմէտի. naissance et vie de Mahomet.

مولوز { Մօլօզ [ի] Փլածք, աւերածք. décombres, gravois: طاشى — կարիճ. éclats de pierre.

مولوى { Մէվլէվի [—] Մէվ-լանա Ճէլալէ-տտինի Ռումիի օրինական հե-տևող պարող տէրվիշ. derviche danseur qui suit la règle de Mévlana Djéla-leddiner Roumi: خانه — վանք պարող տէրվիշներու. couvent des derviches danseurs.

مولويت { Մէվլէվիյէթ* [—] Մօլլայութիւն. (դատաւորութիւն). charge et dignité de monla (juge).

موله { Մօլա [ի] Հանգիստ. repos: طاشى — Հանգստարան. reposoir.

مولى { Մէվլա [—] Տէ'ս. voir مولا.

موم { Մում, Մօմ [գ] 1. Մոմ. cire 2. Ճրագ. chandelle: جى — Ճրագավաճառ, մոմավաճառ. chandelier.

موملامق { Մօմլամագ [ի] 1. Մոմով ծեփել. enduire de cire.

مؤمن { Մու-մին [—] Հաւա-տացեալ. croyant, fidèle [ايمان էն] [իգ. مؤمنه] [ճմ. مؤمنات ، مؤمنين].

موى اليه { Մումաիլէյհ[—]Յիշ-եալ. susdit.

موى اليها { Մումաիլէյհա* [—] Յիշեալուհի. la susdite. la sus-nommée.

موى اليهم { Մումաիլէյհիմ [—] Յիշեալք. les susdits. les sus-nommés.

موى اليهما { Մումաիլէյհիմա [—] Յիշեալ երկու. les deux susdits.

موميا { Մումիա [—] Մոմիա. զմռսեալ դի momie

موميان { Մումիան[գ] Նրբա-մէջ. fluet.

مؤنث { Մուէննէս* [—] 1. Հոգ. soin 2. Ուտեստ. nourriture 3. Պաշար. provision.

مؤنث { մուէննէս [ա] տէր. ի- գական. féminin.

مونس { մունիս [ա] Ընտանի apprivoisé : — ناس ընկերական. sociable.

مؤول { մուէվվէլ [ա] 1. Մեկնուած. commenté, interprété [تأويل էն] [եէ. مؤوله] 2. մուէվվիլ Մեկնող. qui commente.

موهبه { մէվհիպէ* [ա] Պարգեւ, պարգեւ. don, présent [هبه էն] [ժէ. مواهب].

موهن { մուհին [ա] Բոլ. Տկարացուցիչ. débilitant.

موهوب { մէվհուպ [ա] Պարգեւեալ, նուիրեալ. donné [هبه էն][եէ موهوبه]

موهوم { մէվհում [ա] Երեւակայական. մտացածին. imaginaire, chimérique [եէ موهومه] [ժէ. موهومات]

موى { մույ [պ] 1. Մազ, հեր. cheveu 2. Ձար. poil.

مويتاب { մույթապ [պ] Տե՛ս voir موتاف.

مؤيد { մուէյյիտ [ա] Աւաւել զօրացնող, ամրացնող. qui renforce, consolide [تأييد էն] 2. մուէյյէտ. Աւաւել զօրացեալ, ամրացեալ. renforcé, consolidé.

مؤيس { մուէյիս [ա] Յուսահատեցուցիչ. désespérant.

موين { մույին [պ] Մազեղէն. de poil.

مه { մահ [պ] 1. Լուսին. lune [հմմ. ماه էն] 2. Մեծ. grand [ժէ. مهان].

مهابت { մէհապէթ* [ա] Ահաւորութիւն. majesté, grandeur imposante.

مهابتلو { մէհապէթլու — مهابتلى մէհապէթլի [թ] Ահաւոր. վեհաշուք. majestueux, imposant.

مهاجات { մուհաճաթ* [ա] Զիրար անուանարկել. se diffamer l'un l'autre [هجو էն].

مهاجر { մուհաճիր [ա] Գաղթական. émigré [ժէ. مهاجران، مهاجرين] [مهاجرت էն]

مهاجرت { մուհաճիրէթ* [ա] 1. Գաղթել. émigrer [هجرت էն] 2. Գաղթում. émigration.

مهاجمه { մուհաճէմէ* [ա] 1. Իրարու յարձակիլ s'attaquer l'un l'autre [هجوم էն] 2. Յարձակում, բախում attaque [ժէ. مهاجمات].

مهاد { մէհատ [ա] Անկողին. lit.

مهار { մէհար [պ] Ցռուկակալ muselière.

مهارت { Մէհարէթի*[ա] Ճարտարութիւն. habileté: لى— ճարտար. habile. مهارتسزلك— անճարտարութիւն. manque d'habileté.

مهالك { Մէհալիք* [ա] յգ. մհլկէի. pd. مهلكه

مهام { Մէհամ* [ա] կարեւոր (գործք). (affaires) importantes [եզ. مهم]

مهاميز { Մէհամիզ* [ա] յգ. մհմզի. pd. مهماز.

مهان { Մհան [պ] 1. Մեծեր les grands [եզ. مه] 2. Մուհան [ա] Անարգեալ. méprisé [اهانت էն].

مهايات { Մուհայաթի*[ա]էբու. Անբաժան կալուածի մը մասնատէրերէն իւրաքանչիւրին զայն փոխն ի փոխ գործածելը. jouissance des co-propriétaires à tour de rôle.

مهب { Մէհէպպ [ա] Հովին փչած տեղը. coté exposé au vent [هبوب էն].

مهبط { Մէհպիթ [ա] Բանի մը իջած տեղը. lieu où une chose est descendu

مهبل { Մէհպիլ [ա] Առգամ. Իգական կամ փող որ արգանդն կը տանի. Արգանդափող. vagin : ى— ' Արգանդափողային. vaginal.

مهبوت { Մէհպութ [ա] Զարհուրեալ. terrifié

مهپاره { Մէհփարէ[պ] Լուսնի նման գեղեցիկ. beau comme la lune.

مهتاب { Մէհթապ[պ] 1. Լուսին լոյս. clair de lune 2. [թ.գ.] Պենկալեան հուր. feu de bengale 3. Հեգնութիւն. ironie: پ— դալարազարդ հովանոց. tonnelle.

مهتدى { Մուհթէտի [ա] 1. Ուղիղ ճամբու դարձած. tourné au chemin droit [اهتدا էն] 2. Մահմէտականութեան դարձած. converti en islamisme.

مهتر { Մէհթէր [պ] 1. Աւելի մեծ. plus grand 2. [թ.գ.] Թարապան. huissier 3. Նուագածու. musicien [տես. մէհթէր]: خانه— երաժշտական խումբ. musique. վրանները համբարանոց. dépôt de tente. ى— ' لك— Մեծութիւն. grandeur.

مهتم { Մուհթէմ [ա] 1. Ջանադիր. assidu[اهتمام էն] 2. Հոգածու. soucieux.

مهجو { Մէհճուվվ [ա] Անուանարկ. diffamé [هجو էն].

مهجور { Մէհճուր [ա] Զատ, հեռի. séparé, éloigné [هجرت էն]:

—يت անջատութիւն. séparation

مهچه { Մէհչէ [պ] Մահիկ. croissant.

مهد { Մէհտ [ա] Օրօրոց. berceau [Ջէ. مهود]. — علیا Մայր Թագուհի. sultane mère.

مهدب { Մահէտտէպ [ա] Արտևանաւոր. cilié.

مهدوم { Մէհտում [ա] Փլուցուած. démoli. [هدم էն].

مهدی { Մահտի [ա] 1. Նուիրող. donateur [اهدا էն] 2. Մահտը. Նուիրեալ. ընծայեալ. offert.

مهذب { Մահէզզէպ [ա] 1. Զտող, մաքրող. purifiant [تهذیب էն] 2. Մահէզզէպ. Զտուած. purifié.

مهر { Մէհր [պ] 1. Արեգակ. soleil 2. Սէր. affection 3. Մահր, Միւհիւր. Կնիք. sceau, cachet 4. Մէհր [ա] Վարձանք կնոջ. dote.

مهربان { Մէհրիպան [պ] 1. Ողորմած, գթած. charitable, compatissant 2. Խանդակաթ, գորովալից. tendre, affectueux: —ى —لق գթածութիւն. compassion. գորով. tendresse.

مهربند { Մահիրպէնտ [պ] Կնքեալ. scellé.

مهردار { Մահիրտար, Միւհիւրտար [պ] Կնքապահ. garde-sceau.

مهرلمك { Միւհիւրլէմէք [թ] Կնքել. cacheter.

مهرلی { Միւհիւրլիւ [թ] Կնքեալ. cacheté.

مهرو { Մէհրու [պ] Լուսնադէմ. qui a le visage beau comme la lune [Ջէ. مهرويان].

مهره { Մահրէ [պ] 1. Ողորկիչ. lissoir 2. Ուլունք. perle faux: —زن ողորկիչ. lisseur. لى— ողորկեալ. lissé.

مهره { Մէհրէ* [ա] Ջէ. ماهر. pd. ماهر.

مهرهلمك { Մահրէլէմէք [թ] Ողորկել. lisser

مهزول { Մէհզուլ [ա] Վտիտ. amaigri.

مهسيا { Մէհսիմա [պ] Տե՛ս. voir مهرو.

مهفوت { Մէհֆութ [ա] Ապշած. étonné.

مهل Մէհլ
مهلت Մահլէթ { [ա] Պայմանաժամ, ժամանակ. délai, répit.

مهلقا { Մէհլիքա [պ] Տե՛ս. voir مهرو.

مهلك { Մահլիք [ա] Մահաբեր, մահացու. pernicieux, mortel [اهلاك էն] [Ջէ. مهلكه].

مهلكه { մեհլեքե*[ա] 1. Վտանգաւոր վայր. lieu dangereux [هلاك են] [جمع. مهالك] 2. Վտանգ. danger, péril.

مهم { մուհիմմ [ա] կարեւոր. important [եք. مهمه].

مهماامكن { մեհմա իմքեն [ա] Որչափ կարելի. tant qu'il est possible.

مهمات { մուհիմմաթ* [ա] 1. Գործոց. nécessaires [եզ. مهمه] 2. Մթերք. munitions.

مهماز { մահմազ [ա] Խթան. éperon [همز են].

مهمان { մեհման [պ] Հիւր. hôte: — سراى ، — خانه Հիւրանոց. hôtel, hospice. աշխարհ. monde.

مهمانپرور { մեհմանփերվեր [պ] Հիւրասէր. Հիւրասիրող. hospitalier: —ى ، —لك Հիւրասիրութիւն. hospitalité. —انه ، —ى Հիւրասիրական. hospitalier.

مهماندار { մեհմանտար [պ] 1. Հիւրընկալ. fonctionnaire chargé de la réception d'un hôte 2. Ասպնջական. hospitalier.

مهمانواز { մեհմաննեվազ [պ] Տե՛ս. V. مهمانپرور

مهتر { մեհթեր [պ] Կարեւորագոյն. plus important: —ین ամենակարեւորը. le plus important.

مهمز { միհմեզ մահմազ միհմեզ* [ա] Խթան. éperon [همز են] [جمع. مهامز].

مهمل { մուհմել [ա] 1. Անփոյթ թողեալ. délaissé [اهمال են] [եք. مهمله] 2. Անիմաստ, աննշան. dépourvu de sens. insignifiant [جمع. مهملات] 3. Անկէտ. sans point 4. մուհմել. Զանցառու, անփոյթ. négligent.

مهموز { մեհմուզ [ա] 1. Արմատին մէջ (ء) գտնուող բառ. mot ayant dans ses lettres radicales la lettre (ء) [همزه են] [եք. مهموزه] 2. մահմուզ. Խթան. éperon [فارسى مهماز են] 3. Ծիլ (աքաղաղի). ergot.

مهموزلق { մահմուզլամագ [թ] Խթել. éperonner.

مهمه { մուհիմմե*[ա] 1. Կարեւոր գործ, իր. affaire, chose importante [جمع. مهمات] 2. Դեղագործք. dispensaire.

مهندس { մուհենտիս [ա] 1. Երկրաչափ. géomètre [هندسه են] [جمع. مهندسين] 2. Ճարտարապետ. ingénieur: —خانه երկրաչափական

վարժարան. école de génie.

مهنك { Մէհէնք. Փորձաքար pierre de touche [Թուր. محك էն].

مهنكير { Մէհէնկիր Թուրքաց. مهنكير էն.

مهوار { Մէհվէր [Պ] Տե՛ս voir مهوش.

مهود { Մահուտ* [Ա] Օրօրոցք. berceaux.

مهوش { Մէհվէշ [Պ] Լուսնանման. ressemblant à la lune [Յգ. مهوشان].

مهيا { Մուհէյյա [Ա] Պատրաստ, կազմ. prêt, préparé [تهيئه էն].

مهيب { Մէհիպ [Ա] 1. Ահաւոր. redouté [هيبت էն] [Իգ. مهيبه] 2. Պատկառելի, ծանրագլուխ. imposant.

مهيج { Մուհէյյիճ [Ա] Գրգռիչ. excitant [تهييج էն] [Իգ. مهيجه].

مهين { Մուհին [Ա] Անարգող. méprisant [اهانت էն]

مهيئ { Մուհէյյի՛ [Ա] 1. Պատրաստող. qui prépare [تهيئه էն] [Իգ. مهيئه] 2. Բժշկ. Նախապատրաստական. prédisposant.

مى { Մէյ [Պ] 1. Գինի. vin 2. Մի [Թ] Միթէ. est-ce-que? 3. Թէ. si.

میادین { Մէյատին* [Ա] Յգ. միդանի. pd. میدان.

ميال { Մէյյալ [Ա] Կարի յօժար. bien disposé, porté à [ميل էն].

ميامن { Մէյամին* [Ա] Յգ. ميمنتի. pd. ميمنت.

ميان { Միեան [Պ] 1. Մէջտեղ. milieu 2. Մէջք. reine 3. Մէջ. dans 4. Միջոց. espace: — ی նրբամէջ. svelte.

ميان { Մէյան [Թ] Մատուտակ. réglisse.

ميانجى { Միեանճը [Պ] Միջնորդ. négociateur, courtier: — لق միջնորդութիւն. courtage, négociation.

ميانه { Միեանէ [Պ] 1. Տե՛ս voir ميان 2. [Թ] Խուրիծ.

مياو { Միեաւ [Թ] Մլաւիւն. miaulement.

مياه { Միեահ* [Ա] Ջուրեր. eaux: — خط اجتماع ջրուղիագիծ. thalweg.

ميرسب { Մէյբէրէսթ [Պ] Գինեմոլ. գինեսէր. biberon [Յգ. ميرستان].

ميت { Մէյյիթ [Ա] Մեռեալ. mort [موت էն] [Յգ. اموات، موتی]: — ی — ՚ Թէ. դիակային. cadavérique.

ميثاق { Միսագ [Ա] Դաշն, պայմանադրութիւն. pacte, accord [Յգ. مواثيق].

ميجو { Մէճ[է] Մանիւ. ազգա-ղաւոր. mousse.

ميخ { Մէխ [դ] Գամ. clou.

ميخانه { Մէյխանէ [դ] Գինե-տուն. cabaret : —جى գինեվաճառ. cabarétier.

ميخلامق { Մըխլամագ[ի] Գամե-լել. clouer.

ميخلى { Մըխլը [ի] Գամուած. cloué.

ميخور { Մէյխօր [դ] Գինեմոլ, գինարբու. buveur du vin [յգ. ميخواران].

ميخوش { Մէյխօշ [դ] Թթու-աշ. aigre.

ميدان { Մէյտան [ա] 1. Հրապարակ, ասպարէզ place, champ, carrière [յգ. ميادين] 2. [բ. ե] Ժամանակ, միջոց. délai, temps: Ա. چيقمق —ه երեւան ելնել. se montrer. چيقارمق —ه երեւան հանել. mettre au jour. — اوقومق Հրաւէր կարդալ. défier. كتيرمك —ه արտադրել. produire. —ده յայտնի. évident. à vue d'œil.

مير { Միր [ա] 1. Իշխան. պէյ. prince. bey [համ. امير էն] 2. Գլուխ. chef.

ميراث { Միրաս [ա] Ժառան-գութիւն. héritage [ارث էն]: يدى — ժառանգող. celui qui hérite. يمك — ժառանգել. hériter.

ميراثخور { Միրասխօր[դ] Ժառանգորդ, ժառանգ. héritier [յգ. ميراثخواران].

ميرالاى { Միրալայ [դ] Գնդապետ. colonel.

ميران { Միրան [դ] Պէյեր. des beys: Ա. ميرانى رتبهٔ — վերջընթեր աստիճան վզարէթի. avant-dernier grade de وزارت: — الامرالق առաջնակարգ աստիճան միրմիրանի. grade inférieur au ميرميران.

ميرزا { Միրզա [դ] Իշխանազն né d'un prince.

ميرى { Միրի [ա] 1. Գետա. d'Etat [էէ. ميريه] 2. [բ. ե.] Արքունիք գանձ. fisc: ا ضبط —ه յար-գունիք գրաւել. confisquer.

ميزاب { Միզապ [ա] Խողովակ canal [յգ. موازيب].

ميزان { Միզան [ա] 1. Կշիռ. balance [وزن էն] [յգ. موازين] 2. Փորձ. preuve.

ميزده { Մէյզտէ [դ] Գինե-հար. enivré.

ميسر { Մուեսսէր [ա] 1. Դիւրացուցեալ. facilité [تيسير էն] 2. Յաջողեալ réussi: اولور ايسه — եթէ Տէրը շնորհէ. si Dieu accorde

میسر { մէյէսսէր [ա] 1. Դիւրացուցող. qui facilite [تیسیر էն] 2. Յաջողցնող. qui fait réussir.

میسره { մէյսէրէ* [ա] Դիւրութիւն. aisance [یسار էն].

میسور { մէյսուր [ա] Դիւրին. facile.

میش { մէշ [պ] Ոչխար. brebis.

میشه { մէշէ [թ] Կաղնի. chêne.

میشین { մէշին [պ] Ոչխարի կաշի. ոչխարենի, քեճէյ... cuir de mouton [ռամկ. մեշին].

میعاد { մի'ատ [ա] 1. Պայմանաժամ. terme, délai [وعد էն] 2. Վերջին դատաստանի օր. jour du dernier jugement.

میعه { մէյ'ա* [ա] Ստորաքս, զմուռնի. styrax.

میغ { մէղ [պ] Մէգ, մշուշ. brouillard.

میغناك { մէղնագ [պ] Մգապատ, մշուշապատ couvert de brouillard.

میفروش { մէյֆիւրուշ [պ] Գինի ծախող. marchand de vin.

میقات { միգաթ [ա] Սահմանեալ ժամանակ. պայմանաժամ. temps donné. terme [وقت էն] [յգ. مواقيت].

میكده { մէյգէտէ [պ] Գինետուն. cabaret.

میكسار { մէյկիւսար [պ] Գինեմոլ. biberon.

میكون { մէյկիւն [պ] Գինեգոյն. rougeâtre.

میل { մէյլ [ա] 1. Միտել, հակիլ. s'incliner, pencher 2. Յօժարիլ. être disposé 3. Միտում. հակում. inclination, penchant 4. Սէր. յօժարութիւն. affection. disposition.

میل { միլ [ա] 1. Ասեղ. ասեղ. poinçon, aiguille [յգ. امیال] 2. Առանցք. առանցքակ. axe, pivot 3. Մղոն. mille : كوزه — چكمك աչք հանել. crever les yeux.

میلاد { միլատ [ա] Քրիստոսի ծննդեան թուական. date de Jésus-Christ [ولادت էն]. سنهٔ — تاریخ — ی Քրիստոսի թուական. ère chrétienne.

میلان { մէյէլան [ա] Տե՛ս. voir میل.

میلیات { մէյլիյաթ* [ա] Յօժարութիւնք. désirs.

میلیون، میلیار { Տես. voir ملیون ، ملیار

میم { միմ* [ա] Անուն մ տառի. nom de la lettre م.

ميملمك { միմլէմէք [ի] Նշանակել. marquer.

ميملى { միմլի [ի] Նշանակեալ. marqué.

ميمن { մէյմէն [ա] Բարեբաստ. de bon augure, fortuné.

ميمنت { մէյմէնէթ* [ա] 1. Օրհնութիւն. bénédiction [يمن էն] [յգ. ميامن] 2. Յաջողութիւն. bonne chance : — مأنوس ، — لى բարեբեր. երջանիկ. de bon augure. heureux.

ميمون { մէյմուն [ա] Օրհնեալ. երջանիկ. bénit. heureux [يمن էն].

ميمون { մայմուն [պ] Կապիկ. singe: — جق աղուշակ. crochet. اشتاهلى — անհաստատ. inconstant.

ميمى { միմի [ա] Միմ. de mim [եզ. ميميه] مصدر — իւթիւնով ատեցող բ ...ներգող աներևոյթ. infinitif qui porte en tête un م additionnel muni de ustun.

مينا { մինա [պ] 1. Ապակի. verre 2. Կիտուածանկար. émail: — فام երկնագոյն. azuré. — كار կիտուածանկարիչ. émailleur.

مينه { մինէ. Կիտուածանկար. émail [Բազմ. مينا էն], — لى կիտուածանկարեալ. émaillé.

مينهلمك { մինէլէմէք [ի] Կիտուածանկարել զարդարել. émailler.

مينى مينى { մինի մինի [թ]. Փոքր. petit.

ميوه { մէյվէ [պ] Պտուղ. fruit [յգ. ميوها] . — جى — فروش ، պտղավաճառ, մրգավաճառ. fruitier.

ميوهدار { մէյվէտար [պ] Պտղատու. fruitier.

ن

ن { նուն. Քսան եւ իններորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-neuvième lettre de l'alphabet ottoman. Համառօտագրութիւն رمضان ամսոյ. abréviation du mois رمضان.

نا { նա [ի] Ահաւասիկ, ահա. voici.

نا { նա [պ] Ան, ոչ. non, in.

نائب { նաէ'պ [ա] 1. փոխա-նորդ. substitut [نيابت էն] [Ճի. نائبه] [ճմ. نواب] 2. փոխ դատաւորի. juge suppléant: فاعل نائب — կրաւորական բայի ենթ բային. le sujet d'un verbe passif.

نائره { նաէ'րէ* [ա] Հուր. feu.

نائل { նաէ'լ [ա] Արժանա-ցող. qui obtient [نيلان էն] [Ճի. نائله] ، او — արժանանալ. obtenir.

نائم { նաէմ [ա] Քնացած. endormi [ըյհ է [Ճի. نائمه]

نااميد { նաումիտ [պ] Անյոյս désespéré.

نااهل { նաէհլ [պ] Անար-ժան. indigne.

ناب { նապ [պ] Զուտ, ա-նարատ. pur.

نابت { նապիթ [ա] 1. Բու-սած, բուսանող. poussé, qui pousse [نبات էն] [Ճի. نابته] 2. Աճողական. végétatif

نابجا { նապիճա [պ] Անվայել inconvenable.

نابديد { նապետիտ [պ] 1. Անտես. invisible 2. Անհետ. disparu: او — անհետ լինել. disparaître.

نابع { նապի' [ա] Բղխող. qui jaillit [نبعان էն].

نابكار { նապիքեար [պ] 1. Անպիտան. vaurien 2. Անգործ. oisif.

نابود { նապուտ [պ] Անգոյ. qui n'existe pas.

نابهنجار { նապիհէնճար [պ] Անհամեմատ. անպատեհ. déraisonnable.

نابهنكام { նապիհէնկեամ [պ] Տարաժամ. prématuré. intempestif.

نابى { նապի [ա] 1. Շնական. canin 2. Իմաց տուող. qui avertit [نبا էն].

نابينا { նապինա [պ] Կոյր. aveugle [ճմ. نابينايان].

ناپاك { նաբաք [պ] Անմաքուր. sale.

ناپسند { նաբէսէնտ [պ] Անհաճոյ. désagréable.

ناتراش { նաթրաշ [պ] 1. Անտաշ. non taillé 2. Կոշտ. grossier.

ناتمام { նաթըմամ [պ] Թերի. incomplet.

ناتوان { նաթըվան [պ] Ան-զօր, տկար. faible.

ناجنس { նաճինս [պ] Վա-տազգի. ignoble.

ناجى { նաճի [ա] Փրկեալ. sauvé [نجات էն].

ناچار { նաչար [պ] 1. Ան-ճար. privé de ressource 2. Ցակամայն. forcément. à contre-cœur.

ناچيز { նաչիզ [պ] Անար-ժէք, չնչին, ոչինչ.

qui ne vaut rien. futile.

ناچیزانه { նաչիզանէ [զ] 1. Ամենախոնարհ. très-humble 2. Ամենախոնարհ կերպիւ. très humblement.

ناحق { նահագգ [զ] Անիրաւ. injuste: — օք. յանիրաւի. injustement.

ناحیوی { նահիյեվի [ա] տեղական. régional [են. ناحیه]։

ناحیه { նահիյէ* [ա] 1. կողմ, մաս. région [յն. نواحی] 2. կիսադիճակ. canton.

ناخدا { նախուտա [զ] 1. Անաստուած. athée [յն. ناخدایان] 2. Նաւապետ. capitaine [հմմ. ناوخدا էն]։

ناخشنود { նախօշնուտ [զ] Դժգոհ. mécontent.

ناخلف { նախալէֆ [զ] Իւր նախորդաց անարժան (յաջորդ). indigne de ses prédécesseurs.

ناخن { նախըն [զ] Եղունգ ongle.

ناخوش { նախօշ [զ] Անհաճոյ désagréable

نادان { նատան [զ] Տգէտ; ignorant: ی — ; لق — տգիտութիւն. ignorance.

نادر { նատիր [ա] Հազուադէպ. rare [ندرت էն] [են. نادره] [յն. نادرات]։

نادره { նատիրէ* [ա] Հազուադիւտ իր. rareté [յն. نادرات ՝ نوادر]։

نادم { նատիմ [ա] Զղջացած. repenti [ندامت էն]։ اولـ — զղջալ. se repentir.

نادی { նատի [ա] 1. Գոչող. qui crie [ندا էն] 2. Ժողովական, ակումբ. assemblée, réunion.

نادیده { նատիտէ [զ] Չտեսնուած, չքնաղ. qu'on n'a jamais vu.curieux

نار { նար [զ] Նուռ. grenade.

نار { նար [ա] Հուր, կրակ. feu: — اهل. դժոխային. être infernal. — ینه یانق մէկու մը երեսէն վնաս կրել. subir une perte à cause de quelqu'un.

ناراست { նարասթ [զ] Անարդար. injuste.

ناردان { նարտան [զ] Կրակարան. brasier.

ناردنك { նարտէնկ [թ] Նռան չորցուած աւշակ. sirop de grenade.

نارفته { նարէֆթէ [զ] Չգնացուած. qu'on n'a jamais parcouru.

نارکله { նարկիլէ [թ] Նարկիլէ. pipe persane.

نارنج նարինճ } [դ] Թուրինչ bigarade : ی — Նարըն-
نارنك նարէնկ } ջագոյն . orangé.

ناروا { նարէվա [դ] Անվա-յել. inconvenant.

ناری { նարի [ա] Հրեղէն. de feu, igné [نار էն] [էգ. ناریه] ، ه — اجزای դիւրավառ նիւթք. substances inflammables. ه — اسلحهٔ Հրազէնք. armes à feu.

نارین { նարին [դ] 1. Բարակ, նուրբ. mince 2. Տկար, անզօր. faible.

ناز { նազ [դ] 1. Նազանք, պչրանք. coquetterie, affectation 2. Ձկամութիւն կերպարանանալ. dédain feint 3. Փնքշանք. mollesse.

نازش { նազիշ [դ] Նազանք affectation.

نازك { նազէք, նազիք [դ] 1. Փափուկ . délicat 2. Ազնիւ. gentil 3. Շնորհալից, վայելուչ. gracieux, élégant: لك— փափկութիւն. délicatesse.

نازکانه { նազիքեանէ [դ] 1. Շնորհալից. gracieux 2. Շնորհալից եղանակաւ. gracieusement.

نازل { նազիլ [ա] 1. Իջած, իջնող . descendu, qui descend [نزول էն] [էգ. نازله] 2. ստոր. Խոնարհեցուցիչ. abaisseur : او — Իջնել. descendre.

نازلانمق { նազլանմագ [թ] 1. Նազել. coqueter 2. Կերպարարանել չկամութիւն ցոյց տալ . faire des façons 3. Արհամարհել. faire le dédaigneux.

نازلی { նազլը [թ] 1. Նազող. mignard 2. Շփացած. élevé dans la mollesse 3. Արհամարհոտ. dédaigneux.

نازنده { նազընտէ [դ] Նազող. mignard.

نازنین { նազընին [դ] Փափկասուն. délicat.

ناس { նաս* [ա] 1. Մարդիկ. gens [եզ. انسان] 2. Հասարակութիւն. public.

ناساز { նասազ [դ] Անյաջող. défavorable.

ناسج { նասիճ [ա] Բանող. qui tisse [نسج էն],

ناسخ { նասիխ [ա] Ընդօրինակող. copiste.

ناسزا { նասէզա [դ] Անարժան. indigne.

ناسل { նասիլ [ա] Հերաթափիչ. épilatoire.

ناسوت { նասութ* [ա] Մարդեղութիւն, մարդկութ. nature humaine

ناسور { նասուր [ա] 1. Կեղ. fistule [ج. نواسير] 2. Կոշտ, ոտն. callosité, cor. durillon.

ناسى { նասի [ա] Մոռացող. qui oublie [نسيان էն]

ناشاد { նաշատ [պ] Տխուր. triste.

ناشر { նաշիր [ա] 1. Հրատարակիչ. qui publie [نشر էն] [իգ. ناشره] [ج. ناشرين] 2. Տարածող. qui répand.

ناشكيب { նաշքիպ ناشكيبا նաշքիպա [պ] Անհամբեր. impatient.

ناشناس { նաշինաս [պ] Անգէտ. ignorant.

ناشنيده { նաշինիտէ [պ] Անլուր. inouï.

ناشى { նաշի [ա] Յառաջ եկած. provenant [نشئت էն]. — دن պատճառաւ. à cause de.

ناصب { նասըպ [ա] Կանգնող qui érige [نصب էն]

ناصح { նասըհ [ա] Խրատատու. qui donne des conseils [نصيحت էն] [ج. ناصحين]

ناصر { նասըր [ա] Օգնող. aide [نصرت էն].

ناصره { նասըրէ* [ա] Նազարէթ. Nazareth.

ناصرى { նասըրի [ա] Նազովրեցի. Nazaréen.

ناصواب { նասավապ [պ] Թիւր, անուղիղ. erroné. injuste.

ناصور { նասուր [ա] Տե՛ս voir ناسور.

ناصورلانمق { նասուրլանմագ [թ] Կոշտանալ. se couvrir de durillons.

ناصورلى { նասուրլու [թ] Կոշտացեալ, ոտնաւոր, կոշկացեալ. calleux.

ناصيه { նասիյէ* [ա] Ճակատ front [ج. نواصى]. حال — երևոյթ. apparence.

ناطر { նադըր [ա] 1. Պահապան. gardien 2. Բաղնեպան. chef d'un bain public.

ناطق { նադըգ [ա] 1. Խօսող. parlant [نطق էն] [իգ. ناطقه] 2. Բանական. raisonnable 3. Պարունակող. qui contient.

ناطقه { նադըգա* [ա] Լեզու langue: — پيرا, — لى, — پرداز լեզուանի, ճարտասան. éloquent.

ناطور { նադուր [ա] Տե՛ս. voir ناطر.

ناظر { նազըր [ա] 1. Նայող. qui regarde, qui donne sur [نظارت էն] [իգ. ناظره] 2. Հսկող, վերին, տեսուչ, նախարար. surin-

tendant, directeur, ministre. [ج. نظار ' ناظرين]۰

ناظم { նազըմ [-] 1. կարգադիր. qui met en ordre [نظم էն] 2. Քերթող. բանաստեղծութեան մը հեղինակ. versificateur. auteur d'un poème 3. Ինչ. կանոնաւորիչ. régulateur.

ناعم { նաըմ [-] կակուղ, փափուկ. mou, délicat [ج. نواعم]۰

ناف { նաֆ [գ] Պորտ. ombilic.

نافخ { նաֆիխ [-] Փչող. qui souffle.

نافذ { նաֆիզ [-] 1. Թափանցող. pénétrant [نفوذ էն] 2. Ազդու. influent: — الكلم ' — الكلمتين ազդեցիկ անձ որդյ այլոն է այս և ուժն ով homme très-influent.

نافع { նաֆի' [-] Օգտակար, շահաւոր. bon, utile, avantageux [نفع էն] [ج. نوافع]۰ — الصحه առողջարար. salubre

نافعه { նաֆի'ա* [-] Հանրօգուտ շինութիւնք. travaux pudlics.

نافله { նաֆիլէ* [-] 1. Շնորհ. grâce [ج. نوافل] 2. Պարտ անձին եղած աւելի կատարուած բարի գործ. surérogation 3. [Բ.Գ.] ի զուր. en vain : — օչ ի զուր. en vain.

نافه { նաֆէ [գ] 1. Մշկոյ փամփուշտ. vessie de musc 2. Աղուէսու որովայնի մորթէն շինուած մուշտակ. fourrure composée du ventre du renard.

نافى { նաֆի [-] ժխտող. négatif [نفى էն] [ج. نافيه]

ناقابل { նաքապիլ [գ] 1. Անընդունակ. incapable 2. Անկարելի. impossible.

ناقص { նաքըս [-] 1. Թերի, անկատար. défectueux, incomplet [نقصان էն] [ج. نواقص] 2. Քեր. Բառ որոյ երրորդ արմատական երրորդ و կամ ى է. mot dont la troisième lettre radicale est و ou ى 3. Խոս. Պակաս մոյն: — العقل պակասամիտ (կին). niaise femme.

ناقض { նաքըզ [-] Եղծանող, լուծող. qui casse [نقض էն] [ج. ناقضه]۰

ناقل { նաքըլ [-] 1. Փոխադրող. qui transporte [نقل էն] [ج. ناقله] 2. Կրող. porteur 3. Պատմող. qui raconte 4. Բժ. Հաղորդիչ. conducteur 5. Շրջ. փոփոխական. ambulatoire :

ـيت — հաղորդականութիւն. conductibilité. — غير չհա-ղորդիչ. isolant.

ناقوس { Նաքուս [ա] Զան-գակ. cloche.

ناقه { Նաքէհ [ա] 1. Դե-ռառողջ. convalescent [نقاهت էն] 2. Նաքա*. Էգ ուղտ. chamelle.

ناكام { Նաքեամ [ղ] Փափաքին չհասած désappointé.

ناكاه { Նաքեահ [ղ] 1. Յան-կարծ, խուսափ. soudainement 2. Տարաժամ. intempestif: — و كاه ի դէպ ժամու կամ ոչ. en temps propice ou non.

ناكحه { Նաքեհա* [ա] Ամուսնա-ցած կին. une mariée [نكاح էն].

ناكس { Նաքես [ղ] 1. Տմարդի inhumain 2. [ի. ք.] ժլատ, ագահ. avare [ռամ-կերէն]. ى — ' لك — անմար-դութիւն. inhumanité.

ناكه { Նաքեհ [ղ] համ. ناكاه էն. abrégé de ناكاه.

ناكهان { Նաքեհան [ղ] Յան-կարծ. tout à coup: ى — յանկարծական. soudain, imprévu.

نالان { Նալան [ղ] Ողբացող. հեծեծող. qui se lamente, gémit.

نالش Նալիշ, ناله Նալէ [ղ] Ողբ, հեծե-ծանք. lamentation, gémissement: — كنان ' زنان — հեծելով. en gémissant. زن — ողբացող. qui se lamente.

نام { Նամ [ղ] 1. Անուն. nom 2. Հռչակ. réputation 3. Իրաւունք. titre, raison 4. Անուանեալ. nommé [յգ. نامان]. نده — անուանմամբ. nommé. ويرمك — անուն հանել. devenir célèbre. آور — հռչակաւոր, համբաւաւոր. célèbre.

نامتناهى { Նամիւթենահի [ղ] Անվերջ, անհուն infini, immense [էք. نامتناهيه].

نامحرم { Նամահրէմ [ղ] 1. Կին կամ չափահաս աղջիկ որ չէ ազգական կամ թէ հեռաւոր ազգական է որով նորա հետ ամուսնու-թիւն ներելի է. femme ou jeune fille qui n'ayant aucun lien de parenté, ou dont le lien de parenté étant assez éloigné, peut être prise en mariage 2. Որ չէ խորհրդակից. qui n'est pas intime.

نامدار { Նամտար [ղ] Անուա-նի. renommé [յգ.

Հօշհա- —لق ‹ یٚ— ی ‹ [نامداران] կաւօրլուգլուն. célébrité.

نامراد { նամուրատ [ղ] Անգ-գամրատըլը. qui n'a pas obtenu son désir.

نامرد { նամէրտ [ղ] Վատ, գէնտա. lâche: — لك վատութիւն. lâcheté.

نامرضی { նամէրզի [ղ] Անհաճելի, ենթե-րեյի. désapprouvé[էֆ. نامرضیه]

نامزاج { նամիզաճ [ղ] Տկար, տկարիկ հիւանդ indisposé : — لق ակարու-թիւն. indisposition.

نامزد { նամզէտ [ղ] 1. Խօ-սեցեալ. fiancé[ջէ. نامزدان] 2. Ընտրելի. candidat: — لك ընտրելիութիւն. candidature.

نامستحق { նամիւսթահագգ [ղ] Անարժան, անարժանաւոր. indigne.

نامسموع { նամէսմու‹ [ղ] Չի լսուած. inouï.

نامطبوع { նամաթպու‹[ղ] 1. Անհաճոյ. désagréable 2. Անտիպ. inédit.

نامعدود { նամա‹տուտ[ղ] Ան-թիւ, անհամար. innombrable.

نامعلوم { նամա‹լում [ղ] Ան-ծանօթ. inconnu.

ناملايم { նամիւլայիմ [ղ] 1. Անհաշտ, անհամա-ձայն. qui ne s'accorde pas 2. Խիստ, կարծր. rude, dur.

ناملو { նամլու [ի] 1. Փող հրացանի. canon de fusil 2. Անուանի. renommé.

نامور { նամվէր [ղ] Անուա-նի, Հռչակաւոր. célèbre, renommé[ջէ. ناموران]

ناموس { նամուս [ա] 1. Պա-տիւ. honneur 2. Օրէնք. loi [արաբ. ﺝ. նօմօս ըստանէն] [ջէ. نواميس] ‹ — لى պատուաւոր. honnête. — ﺳﻜﺎﺭ անպատուութիւն. malhonnête. — ﺳﺰﻟﻖ անպատուութիւն. malhonnêteté. — اكال պատուոյ փոխհատուցում. amende honorable.

نامه { նամէ [ղ] 1. Նամակ. lettre 2. Գիր. écrit, acte: — فرمان Հրամանագիր. ordonnance. ﺮ — ‹ رس — նամակաբեր, գրաբեր. messager. porteur d'une lettre.

نامی { նամի [ղ] 1. Հռչա-կաւոր. célèbre 2. [ա] Անեցօղ. qui croît [نمو էն] [էֆ. ناميه].

نان { նան [ղ] Հաց. pain.

نانپاره { նանփարէ [ղ] 1. Հացի կտոր. morceau de pain 2. Հացի սակ prix du pain.

نانكور { նանքեօր [դ] Ապերախտ. ingrat: — لك ապերախտութիւն, ապաշնորհութիւն. ingratitude

نانو { նանու [դ] Օրօր. dodo.

نانه { նանէ [ի] Անանուխ. menthe.

ناودان { նավտան [դ] Խողովակ. tuyau.

ناوك { նավէք [դ] Նետ. flèche.

ناولون { նավլուն. Բեռ. نول են.

ناهب { նահիպ [ա] Աւարառող. pillard.

ناهق { նահիք [ա] Զռացող. qui brait.

ناهموار { նահէմվար [դ] 1. Անհարթ. inégal 2. Կոշտ, անվայել. անպատշաճ. grossier. indécent.

ناهى { նահի [ա] Արգիլող. qui défend [نهى են]

ناهيد { նահիտ [դ] Արուսեակ. Vénus.

نای { նայ [դ] 1. Եղէգն. roseau 2. Սրինգ. flûte.

نایاب { նայապ [դ] Անգտանելի. introuvable.

نایزن { նայզէն [դ] Սրնգահար joueur de flûte.

نبأ { նէպէ' [ա] Լուր. nouvelle.

نبات { նէպաթ [ա] Բոյս. տունկ. plante [ج. نباتات] — شكرى . պաղ շաքար. candi [տե՛ս. նէպաթէ շէքէրի].

نباتات { նէպաթաթ* [ա] Բոյսեր, տունկեր. plantes: — علم բուսաբանութիւն. botanique.

نباتی { նէպաթի [ա] 1. Բուսական. végétal [ج. نباتیه] 2. Բուսաբան. botaniste

نباح { նիպահ [ա] Հաչում. aboiement.

نبالت { նէպալէթ* [ա] Արժանապատուութիւն, արժանիք. dignité.

نباهت { նէպահէթ* [ա] Փառք, պատիւ. gloire.

نبذه { նէպզէ* [ա] Սակաւ բան, գոյզն բան. petite quantité, un peu.

نبرد { նէպէրտ [դ] Մարտ, կռիւ. combat, lutte.

نبض { նապզ [ա] Բազկահարութիւն, երակահարութիւն. pouls [տե՛ս. նապզ].

نبضان { նէպէզան [ա] Բժշ. Թրթռումն շնչերակաց. pulsation.

نبع { նէպ' [ա] Բղխել. jaillir.

نبوت { նիւպիւվվէթ* [ա] Մարգարէութիւն. prophétie.

نبوی { նէպէվի [ա] Մարգարէական. prophétique [نبى են] [ج. نبویه].

نبی { նէպի [ա] Մարգարէ. prophète [نبوت էն] [էփ. نبیه] [ճէ. انبیا]:

نبیل { նէպիլ [ա] Արժանաւոր այր. homme de mérite [էփ. نبیله]:

نتائج { նէթաիճ* [ա] ճէ. نتیجه. pd. نتیجه:

نتاج { նիթաճ [ա] Ծնունդ. parturition.

نتانت { նէթանէթ* [ա] Բիւ ժահահոտ մէրա-ծութիւն. méphitisme.

نتوء { նէ-թու [ա] Բիւ. ելուստ. apophyse.

نته کیم { նէթէքիմ نته که նէթէկէ [թ] 1. Քանզի որ. tant que. puisque 2. Ինչպէս որ. de même que.

نتیجه { նէթիճէ* [ա] 1. Արդիւնք. résultat [ճէ. نتائج] 2. Հետեւանք. conséquence: کلام — ի մի բան. bref, enfin. پذیر او — ‘ — بخش او մէրջ գտնել. se terminer. venir au bout. سز — ապարդիւն. inutile.

نثار { նիսար [ա] 1. Սփռել. répandre 2. Սփռող. qui répand.

نثر { նէսր [ա] 1. Սփռել, ցանել. répandre 2. Արձակ. prose.

نثرا { նէսրէն [ա] Արձակ. en prose.

نجائب { նէճաիպ* [ա] ճէ. نجیبه. pd. نجیب:

نجابت { նէճապէթ* [ա] Ազնուականութիւն, ազատատոհմութիւն. noblesse

نجابتلو { նէճապէթլու [թ] Ազնուական. noble.

نجات { նէճաթ* [ա] Փրկութիւն. délivrance.

نجاح { նէճահ [ա] Յաղթութիւն. victoire.

نجاد { նիճատ [ա] Սուր գօտի. ceinturon: طویل النجاد երկայնահասակ. de haute taille.

نجار { նէճճար [ա] Հիւսն. charpentier.

نجاست { նէճասէթ* [ա] 1. Անմաքրութիւն. impureté 2. Աղբ. excrément.

نجاشی { նէճաշի [ա] Պատուանուն եթովպացւոց թագաւորաց. titre des rois d'Abyssinie.

نجدت { նէճտէթ* [ա] Քաջութիւն. courage.

نجس { նէճս, նէճիս [ա] 1. Պիղծ. profane 2. Աղտեղի. sale.

نجل { նէճլ [ա] Որդի. fils [ճէ. انجال]:

نجم { նէճմ [ա] Աստղ. étoile [ճէ. نجوم ، انجم]:

نجوم { նիւճում* [ա] Աստղեր. étoiles [եզ. نجم]

— اهل աստեղագէտ(ք). astronome(s). — علم աստղագիտութիւն. astronomie.

نجیب { Նէճիպ [ա] Ազնուական, ազնիւ. noble [نجابت էն] [էգ. نجیبه]։

نجیس { Նէճիս [ա] Տե՛ս voir نجس ։

نحاة { Նիւհաթ* [ա] Համաձայնութեան հմուտք ceux qui sont versés dans la syntaxe.

نحارير { Նիհարիր* [ա] յոգ. նըհրիր. pd. نحریر ։

نحاس { Նիհաս [ա] Պղինձ. cuivre: ی— ՝ պ— պղնձեայ. de cuivre.

نحاف { Նիհաֆ* [ա] Նիհարք maigres [եզ. نحیف]։

نحافت { Նեհաֆէթ* [ա] Նիհարութիւն, վտիտութիւն. maigreur.

نحر { Նահր [ա] Մորթել. égorger : — یوم տե՛ս voir قربان بیرامی ։

نحریر { Նըհրիր [ա] Հանճարեղ, բազմահմուտ, փորձ, ուսումնեայ. ingénieux, érudit, initié, sagace.

نحس { Նահս [ա] Չախող, աղիտաբեր. fatal, funeste: اکبر — Երեւակ. Saturne. اصغر — Հրատ. Mars.

نحفا { Նուհաֆա* [ա] յոգ. նահիֆի. pd. نحیف ։

نحل { Նահլ [ա] Մեղու. abeille.

نحو { Նահվ [ա] Համաձայնութիւն. syntaxe.

نحوست { Նուհուսէթ* [ա] 1. Չախողութիւն. fatalité 2. Չար գուշակ. mauvais présage: لی— Չախող. funeste.

نحوی { Նահվի [ա] 1. Համաձայնական. relatif à la syntaxe [نحو էն] [էգ. نحویه] 2. Համաձայնութեան հմուտ. celui qui est versé dans la syntaxe.

نحول { Նուհուլ [ա] Բժշ. Անհնարին տկարութիւն. exténuation.

نحیس { Նահիս [ա] Տե՛ս voir نحس ։

نحیف { Նահիֆ [ա] Նիհար, տկար. maigre, faible [نحافت էն] [էգ. نحیفه]։

نخاع { Նիխա՛ [ա] Ծուծ. mœlle.

نخاله { Նիխալէ* [ա] Թեփ ցորենոյ. son.

نخالی { Նիխալի [ա] Թեփանման. furfuracé.

نخام { Նիխամ [ա] Մաղաս. pituite: ی— ՝ պ— մաղասային. pituitaire.

نخبه { Նուխպէ* [ա] Ընտրեալ, ընտիր. choisi, élite.

نخجیر { նախճիր [գ] 1. Այծքաղ. bouquetin 2. Որս, երէ. chasse, gibier: —گاه որսոյ տեղի. lieu de chasse. —وان որսորդ. chasseur.

نخره { նախրէ* [ա] Փտութիւն ոսկերաց. nécrose.

نخستین { նիւխուսթին نخست նիւխիսթին [գ] Առաջին. premier.

نخل { նախլ [ա] 1. Արմաւենի. palmier 2. [ի] Արուեստական ծառ. arbre artificiel.

نخلبند { նախլպէնտ [գ] Արուեստական ծառ յօրինող. fabricant des arbres artificiels.

نخلستان { նախլիսթան [գ] Արմաւաստան. jardin des palmiers.

نخوت { նախվէթ* [ա] Գոռոզութիւն. fierté: —فروش ، —پیشه գոռոզ. fier.

نخود { նօխուտ [ի] Սիսեռ. pois chiche, cicerole

ند { նիտտ [ա] Նման. pareil [յգ. انداد]։

ندا { նիտա [ա] 1. Գոչել, աղաղակել. crier 2. կամ — حرف քեր. Ձայնարկութիւն. interjection.

ندامت { նէտամէթ* [ա] Զղջում. repentir: — چکمك ، —کش او զղջալ. se repentir.

ندبه { նէտպէ* [ա] 1. Աշխարանք. plainte funèbre 2. Լաց, լալիւն. pleurs 3. Նէտպէ. բժշ. Սպի. cicatrice.

ندرت { նէտրէթ* [ա[Նուազութիւն. rareté: اوزره — զուն ուրեք. rarement.

ندم { նէտէմ [ա] Զղջում. repentir.

ندما { նիւտէմա* [ա] յգ. ندیم ի. pd. ندیم ։

ندیم { նէտիմ [ա] 1. Խրախճանակից. compagnon de festin [յգ. ندما] 2. Խորհրդակից, մտերիմ, խօսակից. confident, intime.

نذر { նէզր [ա] Ուխտ. vœu [յգ. نذور]։ ا — ուխտել. faire vœu.

نذور { նիւզուր* [ա] Ուխտեր. vœux [եզ. نذر]։

نذیر { նէզիր [ա] Խրատատու avertisseur.

نر { նէր [գ] Արու. mâle.

نرخ { նարխ [գ] Սահմանեալ գին. prix fixé. taux

نرد { նէրտ [գ] Նարտ. tric-trac.

نردبان { նէրտիպան [գ] Սանդուխ. escalier.

نركس { Նէրկիզ [պ] Նէրգիզ, նարկիզ. narcisse.

نرم { Նէրմ [պ] 1. կակուղ. mou 2. Մեղմ. doux.

نرمی { Նէրմի [պ] 1. Կակղութիւն mollesse 2 Մեղմութիւն. adoucissement

نره { Նէրէ [թ] 1. Ո՞ր տեղ. quel endroit? 2. Ո՞ր մաս. quelle partie? : —ده ' —يه ո՞ւր. où. —دن ուստի՞ց. d'où. —لى ո՞ր տեղէ, որտեղացի. de quel pays.

نزار { Նիզար [պ] Նիհար, maigre.

نزاع { Նիզա' [ա] կռիւ, վէճ. querelle, dispute: ا — կռուիլ. se quereller. جى— կռուարար. querelleur. لى— վէճի ներքև. en dispute, en litige.

نزاكت { Նէզաքէթ* [արաբ.] 1. Փափկութիւն délicatesse 2. Ազնուութիւն. grâce. noblesse: لى— ' لو— փափուկ. délicate. ազնիւ. grâcieux.

نزاهت { Նէզահէթ*[ա] 1. Անապականութիւն. incorruption 2. Մաքրութիւն. pureté.

نزد { Նէզտ[պ] Քով. auprès, chez, près.

نزع { Նէզ' [ա] 1. Խլել, հանել. arracher, enlever 2. Ի բաց հանում. évulsion 3. Հոգեվարք. agonie.

نزف { Նէզֆ [ա] Արիւնահոսութիւն. hémorragie

نزل { Նիւզիւլ[ա] Օթեվան. logement.

نزله { Նէզլէ* [ա] Հարբուխ. catarrhe, rhume: مستوليه —ٔ Համաճարակ հարբուխ. grippe.

نزلى { Նէզլի [ա] Հարբխոտ. catarrheux.

نزول { Նիւզուլ [ա] 1. Իջնել. descendre 2. կաթուած. apoplexie.

نزهت { Նիւզհէթ* [ա] Զուարթութիւն, զբօսանք (մտաց). gaieté.

نزيل { Նէզիլ [ա] Հիւր. hôte.

نزيه { Նէզիհ [ա] 1. Անապական. incorrompu [نزاهت էն] 2. Մաքուր. pur.

نژاد { Նէժատ[պ] Ազգ, ծագում. race, origine.

نسا { Նիսա* [ա] կանայք. femmes [եզ. امرأة]:

نساج { Նէսսաճ [ա] Ոստայնանկ. tisserand.

نساجت { Նէսսաճէթ* [ա] Ոստայնանկութիւն art de tisserand.

نسب { Նէսէպ [ա] 1. Հարք, նախահարք parents

2· Ազգական. parent [յէ· انساب]

نسبت { Նիսպէթ*[–] 1· Վերաբերութիւն. relation 2· Յարաբերութիւն, Համեմատութիւն. rapport, proportion 3· Բաղդատութիւն. comparaison 4·[Թ·է] Հեճուկ. dépit: ا — վերագրել· attribuer. Հեճուկս առնել. սրտմտեցնել. faire bisquer· dépiter· جى — Հակառակասէր. խառատապարանոց. prompte à dépiter·

نسبة { Նիսպէթէն* [–] 1· Բաղդատմամբ. comparativement 2·ի Հեճուկս, ընդդէմ։ en dépit de·

نستر Նէսթէր / نسترين Նէսթէրին { [ղ] Վայրի վարդ · églantine ·

نسج { Նէսճ [–] 1· Գործել. ոստայնանկել. tisser 2· Գործուած · tissage 3· Հիւսք· tissu·

نسخ { Նէսխ [–] 1· Ջնջել. annuler 2· Ընդօրինակել. copier 3· Տեսակ մը գիր· espèce d'écriture 4· Նուսախ* Օրինակներ. exemplaires [եզ. نسخه]։

نسختين { Նուսխաթէյն* [–] Երկու օրինակ · deux exemplaires [եզ. نسخه]։

نسخه { Նուսխէ*[–] 1· Օրինակ. exemplaire [յէ· نسخ] 2· Հմայական պահպանակ. amulette·

نسر { Նէսր [–] Անգղ. vautour [յէ· نسور]·

نسق { Նէսագ [–] 1· Կարգ· ordre 2· Տարազ. կերպ manière· واحد اوزره — միօրինակ կերպիւ · uniformément·

نسل { Նէսլ [–] Սերունդ · postérité, descendant [յէ· انسال]·

نسناس { Նիսնաս [–] Այծամարդ· satyre·

نسنه { Նէսնէ [թ] Իր, բան · chose·

نسوان { Նիսվան*[–] Կանայք femmes [եզ امراة]։

نسياً منسياً { Նէսեէն մէնսեյէն[–] Մոռացութեան մատնուած · mis en oubli, tombé dans l'oubli·

نسيان { Նիսեան [–] 1·Մոռնալ. oublier 2· Մոռացում։ oubli·

نسيب { Նէսիպ [–] Տոհմիկ· bien né [نسب էն]։

نسيم { Նէսիմ[–]1·Զեփիւռ. zéphyre 2· Օդ·air·

نشا { Նիշա [–] Նշայ · amidon·

نشأت، نشئت { Նէշ'էթ*[–]Յառաջ գալ·

provenir, résulter.

نشابه { Նէշապէ* [ա] Նետ. flèche.

نشادر { Նուշատըր [ի] Անուշադր. ammoniac: روحی — անուշադրական. ammoniaque. ی— անուշադրային. ammoniacal.

نشاسته { Նէշասթէ [գ] Նշայ, Նշաստակ amidon

نشاط { Նէշաթ [ա] 1. Ուրախութիւն. joie 2. Խնդամտութիւն. bonne humeur: لى— խնդամիտ, զուարթ. de bonne humeur. gai

نشان { Նիշան [գ] 1. Նշան, Նշանակ. signe, marque, indice 2. Հետք. trace 3. Պատուանշան, շքանշան. décoration, insigne 4. Խօսքկապ. cadeau de fiançailles 5. Նշաւակ. cible 6. Նշանառութիւն. tir à la cible 7. Կանգնող. qui dresse 8. Տնկող. qui plante

Ասաց. آلق — դէպ ի նպատակն ուղղել. viser, mirer لى— նշանաւոր. marqué. նշանուած. fiancé. جى— [illegible]. habile au tir.

نشانده { Նիշանտէ [գ] 1. Տնկուած. planté 2. Կանգնուած. dressé.

نشانگاه { Նիշանկեահ [գ] Նշաւակ. but.

نشانلامق { Նիշանլամագ [ի] 1. Նշանել. fiancer 2. Նշան առնել. viser 3. Նշան ընել. marquer.

نشانه { Նիշանէ [գ] Նշան, Նշանակ. marque.

نشئه { Նէշ'է* [ա] 1. Կայտառութիւն, զուարթութիւն. vivacité, gaîté 2. Խում ինչ գինովութիւն. ivresse légère: لى— ‘ يآب— խնդամիտ, զուարթ. gai.

نشئه‌لنمك { Նէշ'էլէնմէք [ի] 1. Խնդամիտ լինել. devenir gai 2. Խում ինչ գինովնալ. s'enivrer légèrement.

نشتر { Նէշթէր [գ] Նշտրակ. lancette.

نشر { Նէշր [ա] 1. Տարածել. étendre 2. Հրատարակել. publier 3. Տարածայնել. divulguer 4. Հրատարակութիւն. publication 5. Յարութիւն. résurrection.

نشریات { Նէշրիյաթ* [ա] Հրատարակութիւնք. publications.

نشست { Նիշիսթ [գ] Նիստ. séant.

نشستگاه { Նիշիսթկեահ [գ] Նստելու տեղ.

lieu où l'on s'assied.

نشسته { Նիշիւսթէ [պ] Նստած. assis [յգ. نشستكان]։

نشف { Նեշֆ [ա] Ծծել. absorber.

نشنیده { Նիշինիտէ [պ] Անլուր. inouï.

نشو { Նեշվ. Նէշվ [ա] 1. Բուսնիլ. pousser 2. Մեծնալ, աճիլ. grandir.

نشوت { Նէշվէթ* [ա] Խուն ինչ գինովութիւն légère ivresse.

نشور { Նէշուր [ա] 1. Տարածող. qui répand 2. Նէշուր Տարածել. répandre

نشیب { Նիշիպ [պ] Զառիվայր. descente.

نشیده { Նէշիտէ* [ա] Տաղ, երգ chant, hymne

نشیمن { Նիշիմէն [պ] Նստելու տեղ. lieu où l'on s'assied: ـگاه — Ժողովատեղի. lieu d'assemblée.

نشین { Նիշին [պ] 1. Նստող qui s'assied [յգ. نشينان] 2. Նստած. assis.

نص { Նասս [ա] 1. Ապացոյց. preuve [յգ. نصوص] 2. Կուրանէ կամ Մուհամմէտի աւանդութենէ քաղուած անժխտելի ապացոյց preuve irrécusable puisée au Coran ou aux traditions de Mahomet.

نصائح { Նասաիհ* [ա] յգ. نصيحتի. pd. نصيحت։

نصاب { Նիսապ [ա] 1. Կատարելութիւն, Հասունութիւն. perfection, maturité 2. Հիմ. base.

نصار { Նուսսար* [ա] յգ. ناصرի. pd. ناصر։

نصاری { Նասարա* [ա] Քրիստոնեայք. chrétiens [եզ. نصرانی]։

نصب { Նասպ [ա] 1. Կանգնել. dresser 2. Կարգել. nommer 3. Յաստել fixer 4. Անուանում. nomination.

نصح { Նուսհ [ա] 1. Խրատել. conseiller 2. Խրատ. conseil. avis.

نصحا { Նուսահա* [ա] յգ. ناصحի. pd. ناصح։

نصر { Նասր [ա] Օգնութիւն aide, assistance.

نصرانی { Նասրանի [ա] Քրիստոնեայ. chrétien [էգ. نصرانيه] [յգ. نصاری]։ ـت — Քրիստոնէութիւն. christianisme.

نصرت { Նուսրէթ* [ա] Օգնութիւն. aide.

نصف { Նըսֆ [ա] Կէս. demi, moitié: دائرهٔ النهار — Շրջանակ միջօրէական méridien.

نصفاً { նըսֆըն [ա] Կիսով. à moitié.

نصفت { նըսֆէթի* [ա] Արդարասիրութիւն. équité. probité.

نصل { նասըլ [թ] 1. Ինչպէս comment 2. Ինչպիսի. quel. de quelle qualité: هر — Որեւէ կերպիւ իւիք. d'une manière quelconque. n'importe comment.

نصوح { նասուհ [ա] Խրատական. instructif — توبة Ճշմարիտ զղջում. vrai repentir.

نصوص { նուսուս* [ա] յզ. نصِ. pd. نص ։

نصيب { նասիպ [ա] 1. Բաժին. part 2. Վիճակ destin: ا — պարգեւել, շնորհել. accorder. او — վիճակիլ. avoir le sort.

نصيحت { նասիհաթի* [ա] Խրատ. conseil [յզ. نصائح]: ا — խրատել. conseiller. جى — ‘ كر — խրատատու. conseiller.

نصير { նասիր [ա] Օգնական. assistant [نصرت էն]

نضارت { նըզարէթի* [ա] 1. Դալարութիւն. fraîcheur 2. Գեղեցկութիւն, գեղ. beauté.

نضج { նուզճ [ա] Հասունութիւն. maturité.

نضرت { նուզրէթի* [ա] Տե՛ս voir نضارت ։

نضيج { նազիճ [ա] Հասուն. mûr, poussé.

نطاست { նըթասէթի* [ա] Բժշկ. վարդապետութիւն. doctorat.

نطاف { նըթաֆ* [ա] յզ. نطفهِ. pd. نطفه ։

نطاق { նըթաք [ա] Գօտի. zone, ceinture.

نطرون { նաթրուն [ա] Բորակ. nitre.

نطس { նաթս [ա] Հերկել. labourer.

نطفه { նութֆէ* [ա] Սերմ. sperme.

نطق { նութք [ա] 1. Խօսք. parole [յզ. نطوق] 2. Խօսելու կարողութիւն. faculté de parler 3. Ճառ. discours: ا — ‘ ا — ایراد Ճառել. faire un discours. طوتلق — կարկիլ. rester court

نطوق { նութուք [ա] 1. Ճարտասան. éloquent 2. նութուք*. յզ. نطقِ. pd. نطق ։

نظائر { նըզաիր* [ա] յզ. نظيرهِ. pd. نظيره ։

نظائف { նըզաիֆ* [ա] յզ. نظيفهِ կամ نظيف.

نظار { նուզզար* [ա] յզ. ناظرِ. pd. ناظر ։ — هيئت Խորհրդարան. cabinet

نظارت { նըզարէթի* [ա] 1. Տեսչութիւն, Հսկո-

կողութիւն. inspection, direction, surveillance 2. Վարչութիւն. administration 3. Նախարարութիւն. ministère 4. Տեսք. vue : ا — Հսկել. surveiller. վարել. diriger.

نظافت { Նէզաֆէթ*[—] Մաքրութիւն. propreté

نظام { Նիզամ [—] 1. Կարգ. ordre [ջ. نظامات] 2. Օրէնք, կանոն. loi, règle : عسکری — կանոնաւոր զօրք. troupes régulieres. — لى ի կարգին. en ordre. ըստ օրինի. d'après la loi. سزلق— ապօրինի գործ. acte illégal.

نظام { Նազզամ [—] Կարգի դնող. qui met en ordre [نظم էն] :

نظاماً { Նիզամէն[—] Ըստ օրինի. d'après la loi.

نظامات { Նիզամաթ* [—] Օրէնքներ, կանոններ. règlements, lois.

نظامیه { Նիզամիյէ* [—] 1. կանոնաւոր. régulier 2. Քաղաքային. civil [հոլ. شرعیه] : خزینه‌سی — պատերազմական գանձ. trésor du ministère de la guerre.

نظر { Նազար [—] 1. Հայեացք. regard [ջ. انظار] 2. Չարակնութիւն, յաչաղ. mauvais œil. 3. Նայիլ. regarder : Առաջ. مده — ըստ իս. pour moi. دن دوشمك — աչքէ ելնել. tomber en disgrâce. — حسن բարեացակամութիւն. bienveillance. — یله باقمق նկատել. regarder comme. — اعتباره آلمق ի նկատ առնուլ. prendre en considération. — گاه տեսարան. spectacle : — انداز او Հայիլ. jeter les yeux

نظراً { Նազարէն [—] 1. Նկատմամբ. eu égard à 2. Ըստ, նայելով. selon, d'après

نظره { Նազարէ* [—] Հայեացք. regard.

نظری { Նազարի [—] 1. Տեսական. théorique [էփ. نظریه] [հոլ. عملیه] 2. Տեսողական. optique, visuel.

نظریات { Նազարիյեաթ*[—] Տեսական. théorie.

نظم { Նազմ [—] 1. Շարել. ranger 2. Շարուածք rangée 3. Տաղաչափութիւն versification.

نظماً { Նազմէն [—] Չափաւ. en vers.

نظیر { Նազիր [—] 1. Նման. pareil [نظر էն] [ջ. نظائر] 2. Սուզակէտ. nadir.

نظیره { Նազիրէ* [—] Հետեւողութեամբ յօրինուած արձակ կամ ոտա-

նաւադ բանից. pièce, en prose ou en vers composée par imitation d'une autre.

نظیف { նազիֆ [ա] Մաքուր, ջինջ. մաքուր. propre, pur [نظافت էն] [էֆ. نظیفه].

نعاس { նիւաս [ա] Թմրրու- թիւն, նիրհմուռ. assoupissement.

نعال { նիʻալ* [ա] Ոտից ա- մաններ. chaussures [եղ. نعل].

نعت { նաʻթ [ա] 1. Միրուն մակդիր. belle épithète [յէ. نعوت] 2. Գո- վեստ. éloge.

نعره { նաʻրէ* [ա] Գոչիւն, աղաղակ. cri [ապա. նաղարա]. آتمق — աղաղակ բառնալ. pousser des cris.

نعش { նաʻշ [ա] Դագաղ. cercueil.

نعل { նաʻլ [ա] 1. Ոտքի ա- ման. chaussure [յէ. نعال] 2. Պայտ. fer à cheval: — لری آتمق սատակիլ. mourir.

نعلبند { նաʻլպէնտ [պ] Պայ- տար. maréchal ferrant [ապա. նալպանտ].

نعلچه { նաʻլչէ [պ] 1. Պայտ. fer à cheval [ապա. նալչա] 2. Նուաճակ երկաթ կօշկաց. fer des bottes.

نعلبهمق { նալլամագ [թ] Պայ- տել. ferrer.

نعلين { նաʻլէյն [ա] Փայտ- եայ կօշիկ. semelles en bois [ապա. լալէն].

نعم { նիʻամ* [ա] Բարիքներ. bienfaits [եղ. نعمت].

نعم { նիʻմ [ա] 1. Ի՜նչ աղուոր. quel beau! 2. նաʻամ. Այո. oui.

نعماء { նաʻմա* [ա] Բարիք. bienfait.

نعمت { նիʻմէթ* [ա] 1. Բա- րիք. bienfait [յէ. نعم] 2. Հաց. pain.

نعمتدار { նիʻմէթտար [պ] Շը- նորհապարտ. bien obligé, reconnaissant.

نعنع، نعناع { նաʻնա [ա] Անա- նուխ. menthe.

نعوت { նուʻութ* [ա] յէ. նաʻթ. pd. نعت.

نعوظ { նուʻուզ [ա] Եռք. կանգնումն մարմնի. érection.

نعيم { նաʻիմ [ա] 1. Բարիք. bienfait 2. Երջանիկ. heureux [نعمت էն]. جنت — Դրախտի մի մասն է. partie du Paradis.

نغاش { նէղաշ [ա] Գաճաճ. nain: —یت գաճա- ճութիւն. nanisme.

نغمه { նաղմէ* [ա] Եղանակ, գեղգեղանք. ton, mélodie [յէ. نغمات]. پرداز — ساز — գեղգեղող. qui chante.

نفائس { Նէֆայիս* [–] ճը. نفيس կամ نفيسه ի ։ پرور — Ճաշակլը աէր ադամ, զէ-վքկեարէր. homme de goût.

نفاست { Նէֆասէթ* [–] Ա-զէկլութիւն, ադ-նուութիւն. bonne qualité, excellence.

نفاق { Նէֆաք [–] Աձեւլու-թիւն. haine.

نفت { Նէֆթ [ֆ] Նաւթ. naphte.

نفتی { Նէֆթի [ֆ] Նաւթա-գոյն. vert foncé.

نفحه { Նէֆհա* [–] 1. Փչ-չում. souffle [ճը. نفحات] 2. Բուրում. odeur.

نفخ { Նէֆխ [–] 1. Փչել. souffler 2. Փչում. insufflation.

نفخه { Նէֆխա* [–] Ուռու-ցում. enflure.

نفر { Նէֆէր [–] 1. Հոգի. անհատ. personne, individu 2. Զարդ զինուոր. simple soldat [ճը. نفرات]։

نفرت { Նէֆրէթ*[–] 1. Խոր-շիլ. éprouver de l'aversion 2. Խորշում, զար-շում. aversion.

نفرين { Նէֆրին [ղ] Անէծք. malédiction : — خوان او անիծել. maudire.

نفس { Նէֆս [–] 1. Հոգի. âme [ճը. نفوس] 2. Անձ. personne 3. Նոյն ինքն. même 4. Յանկութիւն. կիրք. sensualité. passion : فى — الامر ، — الامرده Արդ. ըստ իրեւան. en réalité. پرست — Հեշտասէր. voluptu-eux. نه يدرمك — Հանդուրժել, տանիլ. supporter.

نفس { Նէֆէս [–] Շունչ. haleine, souffle[ճը. انفاس] ։ Արդ. ا — Փչելով աղօթել. faire des prières en soufflant. آلق — Հանգ-չիլ. se reposer, respirer. շնչել. respirer. ده — ر մէկ անգամէն. tout d'une haleine

نفسانى { Նէֆսանի [–] 1. Զգայական, բըղ-ջախոհ. sensuel, lascif [ճը. نفسانيه] 2. Մարմնաւոր. cor-porel: ت — զգայականութիւն sensualité. ատելութիւն. haine. جى — քինախնդիր. haineux, vengeur.

نفسلك { Նէֆէսլիք [ի] Շըն-չահան. soupirail

نفسلنمك { Նէֆէսլէնմէք [ի] Շնչել. respirer

نفسى { Նէֆսի [–] Մարմնա-ւոր. corporel.

نفط { Նէֆթ [–] Նաւթ. naphte.

نفع { Նէֆ' [–] Օգուտ, շահ. profit, avantage.

نفقه { Նաֆագա*[ա]Ապրուստ. vie, subsistance.

نفوذ { Նուֆուզ [ա] Ազդե-ցութիւն. influence

لى — ազդեցիկ. influent.

نفوس { Նուֆուս* [ա] Ան-ձեր, անհատներ. personnes,individus[նեւ. نفس

نفى { Նեֆի' [ա] 1. Աքսո-րել. exiler 2. Աքսոր. exil 3. Ժխտ. ժխտում. բացասութիւն. négation.

نفير { Նեֆիր [ա] Խումբ. troupe: عام — Միա-համուռ զօրաժողով ամենայն բնակչաց աշխարհին. levée en masse.

نفير { Նեֆիր [ա] Փող. trompette.

نفيس { Նեֆիս [ա] Գեղեցիկ, ընտիր. beau, excellent [نفاست էն] [էգ. نفيسه].

ه — صنائع գեղարուեստք. beaux-arts.

نقائص { Նեգաիս* [ա] յգ. نقيصه ի. pd. نقيصه.

نقاب { Նըգաբ [ա] 1. Քող. voile 2. Նագգաբ. Ծակող. qui perce [نقب էն] 3. Տե՛ս voir نقيبى.

نقابت { Նըգաբէթ* [ա] Պաշ-տօն نقيب ի. charge du نقيب.

نقاد { Նագգադ [ա] 1. Կեղծը ճշմարտէն լաւ զա-տող. qui fait le triage [نقد էն] 2. Ճարտար. habile.

نقاش { Նագգաշ [ա] Նկարիչ. peintre [نقش էն].

لق — Նկարչութիւն. peinture.

نقاط { Նիգատ* [ա] յգ. نقطه ի. pd. نقطه.

نقاوه { Նըգավէ* [ա] Մաք-րութիւն. pureté.

نقاهت { Նեգահէթ* [ա] Բժշ. կազդուրութիւն. convalescence.

نقب { Նագբ [ա] 1. Ծակել. percer 2. Ական-համանել. miner.

نقد { Նագդ [ա] Դրամ. monnaie [յգ. نقود].

نقداً { Նագդէն [ա] Կանխիկ. au comptant.

نقدر { Նէգադար [թ] 1. Որ-քան. combien 2. Որչափ որ. autant que.

نقدى { Նագդի [ա] Դրամա-կան. pécuniaire [էգ. نقديه].

نقدينه { Նագդինէ [պ] Դրամ monnaie.

نقر { Նագր [ա] Քանդա-կագործութիւն. sculpture.

نقرات { Նագարաթ*[ա]Պարբե-րակ. strophe.

نقرس { Նըգրիս [ա] Ցօղա-յին կաթուած. goutte: قدم — ոտնացաւութիւն. podagre.

نقره { նուգրէ* [ա] Զուլ- ւած ոսկի կամ արծաթ. or ou argent fondu.

نقش { նագշ [ա] 1. Նկա- րել. peindre, dessiner 2. Նկարչութիւն, նկար. peinture [յգ. نقوش].

نقشبند { նագշպէնտ [պ] Նկա- րիչ. peintre :

نقص { նագս [ա] Պակասութիւն manque.

نقض { նագզ [ա] 1. Եղծա- նել. եղծանել. casser, annuler 2. Եղծանում. ջնջում. cassation, annulation

نقضیه { նագզիյէ*[ա] Եղծա- նելի. եղծանելի. qui nécessite la cassation.

نقط { նուգադ* [ա] Կէտեր. points [եզ. نقطه]։

نقطوی { նուգդավի [ա] — الشكل Կիտաձև. punctiforme.

نقطه { նօգդա, նուգդա* [ա] 1. Կէտ. point [յգ. نقاط ، نقط] 2. Պահակ. sentinelle 3. Դիրք, տեղ. position, place: استناد — յեն- նակէտ. point d'appui.

نقطه‌لق { նօգդալըգ [թ] Կէ- տով նշանակել, կէ- տադրել. pointiller, ponctuer

نقع { նագ' [ա] Ջիղ. Թրջոց. infusion.

نقل { նագլ [ա] 1. Փոխա- դրել. transporter 2. Պատմել. raconter 3. Փոխադրութիւն. transport [յգ. نقلیات] 4. Պատմութիւն. récit : ا— արտատպելով. emprunté.

نقلی { նագլի [ա] 1. Աւան- դական. tradionnel [էգ. نقلیه] 2. Փոխադրական. de transport.

نقلیات { նագլիյաթ* [ա] Փո- խադրութիւնք. transports.

نقود { նուգուտ* [ա] Դրամ- ներ. monnaies.

نقوش { նուգուշ* [ա] յգ. نقشի. pd. نقش ։

نقول { նուգուլ* [ա] Պատ- մութիւնք. histoires [եզ. نقل]։

نقی { նագի [ա] Մաքուր. pur [էգ. نقیه]։

نقیب { նագիպ [ա] Գործա- կատար. chargé d'affaires. notaire: الاشراف — գործակատար շէրիֆներու որք են սերունդք Մահմետայ. chargé d'affaires des chérifs qui sont les descendants de Mahomet.

نقیصه { նագիսէ*[ա] Թերու- թիւն. défaut.

نقیضه { նագիզէ* [ա] Հակա- ռակական կէտ. point

contradictoire [ﺝ. ﺗﻨﺎﻗﺾ]։

نقيه { նուգըհ [ա] Հիւանդու- թենէ նոր ելած. Հի- ւանդագաղ. convalescent.

نكات { նիւքեաթ* [ա] ﺝ. նըքթէի. pd. نكته։

نكاح { նիքեահ[ա] ﺎ. Ամուս- նութ. mariage ﺯ. Պսակ. bénédiction nuptiale ا — ' ا — عقد պսակել. marier. لى — պսակեալ. marié. կողակից. mari, épouse.

نكار { նիկեար [պ] ﺎ. Նկար. peinture ﺯ. Գեղա- ատեսիլ ան. personne d'une beauté charmante : خانه— սրահ նկարուց, պատկերաց. galerie des tableaux.

نكارش { նիկեարիշ [պ] Նկա- րում. action de peindre: پذير او — նկարուիլ se peindre, se décrire.

نكارنده { նիկեարենտէ[պ] Նը- կարող. qui peint.

نكارين { նիկեարին[պ] Նկարա- գեղ. pittoresque.

نكاشته { նիկեաշթէ[պ] Նկար- ուած. peint.

نكاه { նիկեահ [պ] Հայեաց. regard: ا — հայիլ, նայիլ. regarder.

نكاهدار، نكاهبان { Տես voir نكهدار نكهبان

نكبت { նիքպէթ [ա] Չարաբա- ղդութիւն. adver- sité : زده— արկածեալ. եղ- կելի. infortuné.

نكته { նիւքթէ* [ա] ﺎ. Կէտ. point [ﺝ. نكات] ﺯ. Նուրբ կէտ, նրբութիւն. trait d'esprit, finesse : Ասաց. لى — նուրբ. հանճա- րեղ. fin, subtil. دان— ' شناس— ' بين— նրբամիտ, նրբահայեաց. perçant, sub- til, sagace. كو — ' پرداز — նրբախօս. ingénieux.

نكران { նիկերան [պ] Հայող qui regarde: — او հայիլ. regarder.

نكره { նիքրէ* [ա] ﺎ. Քեր. Աներոշ անուն. nom indéfini ﺯ. Հետաքրքրական և զուարճալի պատմութիւն. récit curieux et plaisant ﺯ. [ﺒ.ﺒ] կամ كو —. զուարճ- աբան. plaisant.

نكس { նէքս [ա] Բէլ. Կրկնմ Հիւանդութեան. rechute.

نكفه { նէքֆէ* [ա] Ականջ- Գեղձ առ ականջօք. parotide.

نكفى { նէքֆի[ա] Յականջական- ջային. parotidien.

نكو { նիկու [պ] Բարի, լաւ. bon, bien.

نكول { նիւքուլ [ա] Հրա- ժարիլ, ի բաց կալ

se résigner, se reculer.

نكون { նէկեուն [դ] Նկուն, վեր ի վայր. sens dessus dessous. renversé: — بخت գժբաղդ. malheureux — سار գլխիվայր. renversé.

نكه { նէկէհ [դ] համ. نكاه էն abrégé de نكاه.

نكهبان նիկեհպան / نكهدار նիկեհտար [դ] Պահապան. gardien. — ى պահպանութիւն. garde.

نكهت { նէքհէթ* [դ] Հոտ. odeur.

نكين { նիկին [դ] 1. Մատանի. bague 2. Կնիք. sceau.

نم { նէմ [դ] 1. Խոնաւութիւն. humidité 2. Ցօղ. rosée.

نم { նէմմ [ա] Բանսարկութիւն. tripotage.

نما { նէմա [ա] 1. Աճեցում. croissance 2. Տոկոս, շահ. intérêt, taux.

نما { նիւմա [դ] 1. Ցուցնող. qui montre [յփ. نمايان]

نمائم { նէմաիմ* [ա] յփ. نميمه ի pluriel de نميمه.

نماز { նէմազ [դ] Աղօթք. վճարանք. prière.

نمام { նէմմամ [ա] Բանսարկու délateur [մ. էն].

نماى { նիւմայ [դ] Ցուցնող. qui montre.

نمايان { նիւմայան [դ] Երեւցող, ակներեւ. qui apparaît. manifeste.

نمايش { նիւմայիշ [դ] 1. Ցոյց. démonstration [յփ. نمايشات] 2. Ցուցամոլութիւն. ostentation: — كار ցուցարար. démonstratif. — لى ցուցական. pompeux.

نماينده { նիւմայէնտէ [դ] Երեւցող. qui apparaît.

نمچه { նէմչէ [ի] Աւստրիա. Autriche: — لى աւստրիացի. autrichien. աւստրիական հպատակ. sujet d'Autriche. — جه գերմաներէն. langue allemande.

نمد { նէմէտ [դ] Թաղիք. feutre.

نمدزين { նէմէտզին [դ] Թաղիք թամբի. feutre de la selle.

نمر { նէմր [ա] Ինձ. panthère [յփ. انمار].

نمرود { նէմրուտ [ա] Նեբրովթ. Nemrod: — دیسی բուրգ. pyramide.

نمك { նէմէք [դ] Աղ. sel: — بحرام ապերախտ. ingrat. — شناس երախտագէտ reconnaissant.

نمكين { նէմէքին [դ] Աղի. salin.

نمل { նէմլ ولا نملة* [ա] Մրջիւն. fourmi.

نملنمك { նէմլէնմէք [թ] խոնաւանալ. devenir humide.

نملی նէմլի [թ] / نمناك նէմնագ [պ] } խոնաւ. humide.

نمو { նիւմիւվվ [ա] Աճում. croissance.

نمود նիւմուտ / نمون նիւմուն { [պ] 1. Երեւցող. qui paraît 2. Ցուցող. qui montre, qui indique.

نمودار նիւմուտար / نمونه նիւմունէ { [պ] 1. Օրինակ. échantillon 2. Տիպար modèle, exemplaire.

نميقه { նէմիգա* [ա] Նամակ. lettre.

نميمه { նէմիմէ* [ա] Բանսարկութիւն. tripotage

نك { նէնգ [պ] 1. Նենգութիւն fourberie 2. Կռիւ. combat.

ننه { նինէ [թ] Մեծ մայր. grande maman.

ننی { նիննի [թ] Օրօր. dodo.

نو { նէվ [պ] Նոր nouveau: جوان — զեռաւարդ. jeune. ایجاد — նորահնար. nouvellement inventé. — آموز Համբակ. novice.

نوا { նէվա [պ] 1. Ձայն. voix 2. Եղանակ, գեղգեղանք. ton, mélodie 3. Ինչք, միջոց. ressource.

نوائر { նէվաիր* [ա] յգ. نائره ի pluriel de نائره.

نواب { նիւվվապ* [ա] յգ. نائب ի. pd. نائب.

نوات { նէվաթ* [ա] Կուտ. noyau.

نواحه { նէվվահէ*[ա] Վարձքով լացող կին. pleureuse.

نواخته { նիւվախթէ [պ] Գուրգուրուած, փայփայուած, գգուեալ, փայփայեալ caressé

نوادر { նէվատիր* [ա] յգ. نادره ի. pd. نادره.

نواز { նիւվազ [պ] 1. Գուրգուրող, փայփայող. qui caresse [յգ. نوازان] 2. Նուագող. qui joue.

نوازش { նիւվազիշ [պ] Գուրգուրանք, փայփայանք, փաղաքշանք. caresse: كار — փայփայող. qui caresse. كارانه — փայփայանօք par des caresses. փաղաքշական. caressant. flatteur.

نوازل { նէվազիլ* [ա] 1. Դէպքեր. événements [եզ. نازله] 2. [թ. գ.] Հարբուխ. rhume.

نوازنده { նիւվազէնտէ [պ] փաղաքշող,

գգուող․ caressant․

نواصى { նէվասի* [ա] Ճակատք․ fronts․ [եզ․ ناصیه]․

نواقل { նէվաքիլ* [ա] մէ․ նաքիլ․ pd. ناقل․

نواقص { նէվաքըս* [ա] Պակասներ․ défectuosités [եզ․ ناقصه]․

نوال { նէվալ، نواله նէվալէ* [ա] 1․ Շնորհ․ grâce 2․ Կերակուր․ mets․

نواميس { նէվամիս* [ա] յգ․ ناموس pd․ ناموس․

نواهى { նէվահի* [ա] Արգելանք․ prohibitions

نوباوه { նէվպավէ [պ] Առաջին պտուղ, երախայրիք, նախապտուղ, նորի․ prémices, primeur․

نوبت { նէվպէթ* [ա] 1․ Կարգ, շրջան․ tour 2․ Փոխն ի փոխ կատարուած պաշտօն․ service exécuté à tour de rôle 3․ Անգամ․ fois 4․ Բժշ․ Նոպայ․ accès:

Առաջ․ —جى պահակ, պահակալ․ sentinelle․ պաշտօնեայ որոյ կարգն է պաշտօնակել․ employé qui fait son tour de service․ — بكلمك ի պահու կալ․ faire sa faction․ — ايله ، —لشى կարգաւ․ à tour de rôle․

نوبر { նէվպէր [պ] Ստինքները դեռ նոր ցցուած աղջիկ․ qui a la sein nouvellement enflée․

نونو { նէվնէվ [պ] Նորանոր․ tout nouveau

نوبهار { նէվպէհար [պ] Գարուն․ printemps․

نوح { նուհ [ա] Նոյ նահապետ․ Noé․

نوحه { նէվհէ* [ա] Ողբ․ lamentation: —كر ողբացող․ lamentateur․

نور { նուր [ա] Լոյս․ lumière [յգ․ انوار]․ —پاش ، —بخش ، — افشان լուսատուիչ․ qui répand de la lumière․ éclatant․

نورانى { նուրանի [ա] 1․ Լուսաւոր․ lumineux [եգ․ نورانیه] 2․ Լուսեղէն․ de la lumière․

نورس { նէվրէս [պ] Նորահաս․ jeune․

نورسته { նէվրէսթէ [պ] Նորաբոյս․ germé depuis peu de temps․

نورسيده { նէվրէսիտէ [պ] Նորահաս, դեռահաս․ jeune [յգ․ نورسیدكان]․

نوروز { նէվրուզ [պ] Գարնանամուտ․ le premier jour du printemps: —ى ամանորդեայք․ étrenne․

نورین { նուրէյն [ա] Արև և լուսին. le soleil et la lune: ذی النورین Օսմանն որ էր այր Մուհամմէտի եր-կու դստերց. Osman qui avait épousé les deux filles de Mahomet.

نوزاد { նէվզատ [պ] Նորա-ծին. nouveau-né.

نوش { նուշ [պ] 1. Խմող. qui boit [Ձխ. نوشان]: — عیش و — կերուխում. bonne chère. 1 — Խմել, ըմպել. boire, prendre.

نوشا { նուշա [պ] Խմող. qui boit, prend.

نوشادر { նուշատըր [պ] Տե՛ս voir نشادر:

نوشانوش { նուշանուշ [պ] 1. Անընդհատ ըմ-պում. à coupes renouvelées 2. Անընդհատ ըմպելով. buvant continuellement.

نوشته { նիւվիշթէ [պ] Գրը-ուած. écrit.

نوشین { նուշին [պ] Անոյշ, քաղցր. doux.

نوطه { նօթա [է] Խազ, եր-աժշտագրութիւն. note.

نوع { նէվի [ա] 1. Տեսակ. espèce, sorte [Ձխ. انواع] 2. Սեռ. genre.

نوعاما նէվիամա / نوعما նէվիմա } [ա] 1. Կեր-պիւ իւիք. d'une certaine manière 2. Բնաւին. point.

نوعی { նէվի [ա] Սեռահա-կան ու և է տեսակի spécifique [Ձխ. نوعیه]:

نوك { նէվք [պ] Սուր ծայր. pointe aigue.

نوكر { նէօքեր [պ] Սպասա-ւոր. serviteur.

نول { նէվլ [ա] Նաւավարձք. nolis. prix de passage

نولین { նավլին. Նաւավարձք. nolis [Տես. نول]

نوم { նէվմ [ա] Քուն, նինջ. sommeil.

نومرو { նումէրօ [է] Թիւ. numéro.

نومی { նէվմի [ա] Թմրբերա-կան. soporeux.

نومید { նէվմիտ [պ] Անյոյս. désespéré.

نون { նուն* [ա] Անուն ن տառին. nom de la lettre ن.

نونهال { նէվնիհալ [պ] Նո-րատունկ, մատաղա-տունկ. jeune plante.

نوهوس { նէվհէվէս [պ] Նո-րափափագ. nouveau-zélé [Ձխ. نوهوسان].

نوید { նէվիտ [պ] Աւետիս. bonne nouvelle.

نویس { նիւվիս [պ] Գրող. qui écrit.

نویسنده { նիւվիսէնտէ [պ] Գրող: celui qui

écrit, écrivain.

نوين { նէվին [ֆ] Նոր. nouveau, neuf.

نه { նէ [ֆ] 1. Ոչ. ni 2. նէհ. Դնող. qui met [պէ. نهان] 3. նէ-հ. Ինն. neuf.

نه { նէ [ի] 1. Ի՞նչ. quel? que? quoi? 2. Ո՞ր. quel: Աոյ ايسه — Ինչ և է. quoi qu'il en soit. ب— ‘ ندن— Ինչո՞ւ. pourquoi? ی— Ի՞նչ արհեստէ. de quel métier?

نها { նիւ-հա* [ա] Խելքեր, միտքեր. esprits [եզ. نهيه]: — اولى ال Աոլիւ-նիւ-հա. Խելացիներ. intelligents.

نهاد { նիհատ [ֆ] Բնութիւն caractère.

نهاده { նիհատէ [ֆ] Դրած, դրուած. mis.

نهار { նէհար [ա] Ցորեկ. jour: اً— ցորեկ ատեն. en plein jour. pendant la journée. ی— ցորեկօթեկ. externe.

نهال { նիհալ [ֆ] Նորատունկ plante jeune: ستان— անկարան. plantation.

نهان { նիհան [ֆ] Ծածկուած, թագուն. caché: ی— թագուն. caché.

نهايت { նիհայէթ* [ա] 1. Վերջ. ծայր. fin, extrémité 2. Վերջապէս. à la fin du compte 3. Առ առաւելն. tout au plus. au maximum: Աոյ. بى— ‘ — ی անվերջ. infini. الى النهايه ‘ — الى Մինչև վերջը. jusqu'à la fin. بولمق — վերջանալ. finir. الآخر — Վերջապէս. enfin.

نهب { նէհպ [ա] 1. Աւար, բառնութիւն: pillage 2. Աւար առնել. piller.

نهج { նէհճ [ա] 1. Եղանակ, կերպ. manière 2. Ճանապարհ. chemin.

نهر { նէհր [ա] Գետ. fleuve [պէ. انهار].

نهرين { նէհրէյն [ա] Երկու գետեր. deux fleuves: — ماوراء ال Միջագետք. Mésopotamie.

نهرى { նէհրի [ա] Գետային fleuvial [եէ. نهر]

نهضت { նէհզէթ* [ա] Ընդոստ ելնել. sauter.

نهفته { նիհիւֆթէ [ֆ] Ծածուկ. caché.

نهم { նէհէմ [ա] 1. Տենչանք. convoitise 2. [ֆ] նէհիւմ. Իններորդ. neuvième.

نهنك { նէհէնկ [ֆ] Կոկորդիլոս. crocodile.

نهى { նէհի [ա] 1. Արգելել interdire 2. Արգելում: interdiction, défense:

Առաջ. حاضر — Բ. գերմք արգելական. impératif négatif.

نها { նիւհա* [ա] Տե՛ս. voir نهى.

نهى { նիւհէհէ* [ա] Խելք. esprit [յգ. نهى].

نهيق { նիհիգ [ա] Զռալ. braire.

نى { նէյ [գ] 1. Եղէգ. roseau [հմմ. ناى էն] 2. Սրինգ. flûte.

نيابت { նիէապեթ* [ա] 1. Տեղակալութիւն. lieutenance 2. Փոխ դատաւորութիւն. charge et dignité d'un juge suppléant.

نيات { նիյէթ* [ա] յգ. نيتի. pd. نيت.

نياز { նիէազ [գ] 1. Աղաչանք. supplication 2. Պէտք. besoin: ا — աղաչել. supplier. —ى անկարօտ. à qui rien ne manque. مند — աղերսող. suppliant. مندى — աղերսարկութիւն. supplication.

نيام { նիէամ [գ] Պատեան. gaîne.

نيت { նիյէթ* [ա] Դիտաւորութիւն. intention [յգ. نيات]: ا — առաջադրել. se proposer.

نيجه { նիճէ կամ նիճէ [թ] 1. Ինչպէս. comment 2. Բազում. plusieurs.

نيچون { նիչուն [թ] Ինչու համար. pourquoi?

نير { նէյյիր [ա] 1. Լուսաւոր. lumineux [نور էն] [յգ. نيره] 2. Լուսաւոր մարմին. corps lumineux 3. Արև. soleil 4. Լուսին. lune.

نيران { նիրան* [ա] 1. Կրակ. feux [յգ. نار] 2. Լոյսեր. lumières [յգ. نور].

نيرنك { նիրէնկ [գ] 1. Խարդախութիւն. fourberie 2. Դիւթութիւն, Հմայութիւն. sorcellerie.

نيرو { նիրու [գ] Ոյժ. force: مند — ուժեղ, զօրեղ. vigoureux, robuste.

نيرين { նէյյիրէյն [ա] Արեգակ և լուսին. les deux grands luminaires.

نيزن { նէյզէն [գ] Սրնգահար. flûtiste.

نيزه { նիզէ [գ] Նիզակ. lance.

نيسان { նիսան [գ] Ապրիլ (ամիս). Avril.

نيستان { նէյիսթան [գ] Եղէգնուտ վայր. lieu planté de roseaux.

نيستى { նիսթի [գ] Չգոյութիւն. non existence.

نيش { նիշ [գ] Խայթոց. aiguillon.

نيشتر { նիշթէր [գ] Նշտարակ. bistouri.

نیك { Նէք [դ] Բարի. bon [յգ. نیکان].

نیکبین { Նէքպին [դ] Լաւատես. optimiste.

نیکبخت { Նէքպախթ [դ] Բարեբախտ. heureux.

نیکخصلت { Նէքխասլէթ [դ] Բարեբարոյ de bon naturel.

نیکخواه { Նէքխահ [դ] Բարեացակամ. bienveillant [յգ. نیکخواهان].

نیکنام { Նէքնամ [դ] Բարեյիշատակ. d'une bonne réputation.

نیکو { Նիքու [դ] Բարի, աղէկ. bon, bien.

نیکوکار { Նիքուքեար [դ] Բարի, բարերար. bon, bienfaisant.

نیل { Նայլ [ա] 1. Արժանանալ. obtenir, jouir 2. Նիլ Գետը. Nil 3. [դ] Լեղակ. indigo.

نیلان { Նէյլան [դ] Արժանացում, վայելում. obtention, jouissance.

نیلگون { Նիլկիւն [դ] Կապոյտ. bleu.

نیلوفر { Նիլուֆէր [դ] Ջրաշուշան, կոկոն (ծաղիկ). nénuphar.

نیم { Նիմ [դ] Կէս. demi, moitié: رسمی — կէս պաշտօնական. demi-officiel.

نیمروز { Նիմրուզ [դ] Միջօրէ midi.

نیمتن { Նիմթէն [դ] Տես. voir مشان.

نیمه { Նիմէ [դ] Կէս. demi, moitié.

نیه { Նիչիւն [ի] 1. Ինչո՞ւ. pourquoi? 2. Ի՞նչ բանի. à quoi?

و

و { Վավ. Քսանեւիններորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-neuvième lettre de l'alphabet ottoman

و { Վէ [ա] — ու [դ] Եւ, ու. et.

وا { Վա [դ] Ո՜հ. oh! ah!

وابسته { Վապէսթէ [դ] 1. Կապուած. attaché 2. Կախեալ. qui dépend de.

واپسین { Վապասին [դ] Ետին. dernier.

وابور { Վափօր [ի] Շոգենաւ. bateau à vapeur.

واثق { վասըգ [ա] Վստահող qui se fie [وثوق էն].

واجب { վաճիպ [ա] Անհրաժեշտ. indispensable [وجوب էն] [ճմ. واجبات]. الوجود — Աստուած. Dieu.

واحد { վահիտ [ա] Մէկ, մի. un [էփ. واحده] — قیامی Իրաւ. միութիւն. unité. — بعد — آ մի առ մի. un à un

وادی { վատի [ա] 1. Ձոր. vallée [ճմ. اودیه] 2. Տակը. fond.

وار { վար [թ] 1. Կայ. il y a 2. Գոյութիւն. existence 3. Գոյաւոր. existant 4. Գոյք. biens: — بنم ունիմ. j'ai. — سنك ունիս. tu as. — آنك ունի. il a. ! — ի գոյ ածել. créer.

وار { վար [պ] Համանման, նման. pareil à.

وارث { վարիս [ա] Ժառանգ. héritier [وراثت էն] [էփ. وارثه] [ճմ. ورثه].

وارد { վարիտ [ա] Հասած, եկած. arrivé, venu [ورود էն] [էփ. وارده]. — اول Հասնիլ, գալ. arriver.

واردا { վարտա. Իրաւ կաց. gare! [Իրաւ. Է. կուսակալ բառէն]. — قوسطه — պատկառելի. imposant.

واردات { վարիտաթ [ա] Հասոյթ, եկամուտ. revenus, rentes.

وارستکی { վարեսթէկի [պ] Ազատութիւն. exemption

وارسته { վարեսթէ [պ] Ազատ, զերծ. exempt.

وارلق { վարլըգ [թ] Գոյութիւն. existence.

وارمق { վարմագ [թ] 1. Հասնիլ. arriver 2. Երթալ. aller 3. Յանգիլ. aboutir: Հարս. — اره ամուսնանալ. se marier. — آشاغی Հանել. défalquer. — قرشه կալանել. saisir.

وارنجه { վարընճա [թ] 1. Հասնելուն պէս. à l'arrivée 2. Մինչ. jusque.

واروش { վարօշ [պ] Արուարձան. faubourg

وارون { վարուն [պ] Չարաբաստ. funeste. adverse

واره { վարա [թ] — — Տակաւ առ տակաւ. peu à peu.

واری { վարի [պ] Համանման, նման. pareil, comme.

واریت { վարըլըգ [թ] Ինչք, հարստութիւն. biens, fortune: لی — հարուստ. riche.

واریش { վարըշ [թ] Առաւելութիւն. pé-

nétration : مجرب — փորձառու, խորաթափանց. pénétrant.

واريل { վարիլ [է] Տակառ. baril.

واز { վազ [ի] كچمك — ‘ — كچك. վազ անցնիլ. se désister. ի բաց թողուլ, հրաժարիլ. renoncer à.

وارگون { վարգիւն [գ] Չարաբեր. funeste.

واسطه { վասըթա* [ա] 1. Միջնորդ. intermédiaire, intermède 2. Միջոց. moyen [յգ. وسائط].

واسع { վասի‘ [ա] Ընդարձակ, լայնատարած large, spacieux [وسعت էն] [իգ. واسعه]

واصف { վասըֆ [ա] Նկարագրող. qui décrit. [وصف էն].

واصل { վասըլ [ա] 1. Հասած. arrivé, parvenu [وصول էն] [իգ. واصله] 2. Կցեալ. joint [وصل էն].

واضح { վազըհ [ա] Որոշ, մեկին, յայտնի. clair, explicite, évident [وضوح էն] [իգ. واضحه]. —ات յայտնի իրք choses évidentes

واضع { վազը‘ [ա] Դնող. qui met [وضع էն] [իգ. واضعه] [յգ. واضعين]. — امضا ստորագրող. signataire. — قانون օրէնսդիր. législateur

واعظ { վա‘իզ [ա] Քարոզիչ. prédicateur [وعظ էն] [յգ. واعظين].

واغون { վակօն [անգլերէն] Երկաթուղւոյ կառք. wagon.

واقتيز { վաֆթիզ [յ] Մկրտութիւն. baptême.

واقد { վաֆիտ [ա] Այտակ մկան. buccinateur

وافر { վաֆիր [ա] Բազմաթիւ, շատ. plusieurs, nombreux [وفرت էն] [իգ. وافره]

وافى { վաֆի [ա] Բաւական. suffisant [وفا էն] [իգ. وافيه]

واقع { վաքը‘ [ա] 1. Տեղի ունեցած, պատահած, եղած. qui a eu lieu, arrivé, fait [وقوع էն] [իգ. واقعه] 2. Գտնուած. situé, sis: — في الواقع յիրաւի. en effet.

واقعا { վաքը‘ա [ա] Յիրաւի. en effet.

واقعه { վաքը‘ա* [ա] Եղելութիւն, դէպք, պատահար. fait, événement, accident [յգ. وقائع].

واقف { վաքըֆ [ա] Տեղեակ, գիտակ. bien informé, versé dans, qui connaît [وقوف էն] 2. Կտակարար. légataire [وقف էն].

واقى { վաքի [ա] 1. Պահպանող. qui pré-

serve [قيو էն] 2. Բժշ. Ցառաջապահ գեղ. préservatif.

والا { Վալա [ա] Բարձր. haut, sublime : — شان Վեհափառ. très-glorieux — قدر Վեհապատիւ. très-respectueux.

والحاصل { Վէլհասըլ [—] Վերջապէս. enfin.

والد { Վալիտ [—] 1. Ծնող. qui donne naissance [ولادت էն] 2. Հայր. père.

والده { Վալիտէ* [—] Մայր. mère.

والدين { Վալիտէյն [—] Ծնողք. parents.

والله { Վալլահի [—] Աստուած վկայ. par Dieu!

واله { Վալիհ [—] Զարմացած. étonné [وله էն].

والى { Վալի [—] Կուսակալ. gouverneur général [ولايت էն] [յգ. ولات]. لك— Տե՛ս voir ولايت.

والسلام { Վէսսէլամ [—] 1. Ողջոյն առ ձեզ. salut! 2. Եւ ահա ամենայն ինչ կատարեալ է. et voilà tout. c'est tout.

وامق { Վամիգ [—] Սիրահար amoureux.

واو { Վաւ [—] Անուն ւ տառին. nom de la lettre و.

واويلا { Վավեյլա [—] Վայ, աղաղակ. cri d'horreur. de lamentation.

واه { Վահ [ա] Հառաչ, հեծութիւն. soupir: — — Եղո՛ւկ, վա՜հ. ah! hélas!

واهب { Վահիպ [—] Նուիրող, պարգեւատու. donateur [هبه էն].

واهم { Վահիմ [—] Երեւակայող. qui s'imagine [وهم էն].

واهمه { Վահիմէ* [—] Ցնորք, բանդագուշանք. illusion, chimère.

واهن { Վահին [—] Բժշ. Տկար, անզօր. débile [وهن էն].

واهى { Վահի [—] Ունային, անօգուտ. vain, futile [էգ. واهيه] [յգ. واهيات].

واى { Վայ [ի] 1. Վա՜յ. hélas! malheur! 2. Ա՛յ. ouf 3. Ո՛հ, oh! : — حاله — باشمه ، վա՜յ ինձ. malheur à moi.

وايه { Վայէ [ա] Մաս, բաժին. part, portion.

وايه‌دار { Վայէ-տար
وايه‌مند { Վայէ-մէնտ
[ա] Մասնակից, մասն ունեցող. qui partage, qui a part à. participant.

وبا { Վէպա [—] 1. Համաճարակ. Հիւանդագու-

թիւն. épidémie 2. ժանտախտ. peste : —ى ‘ —ئيه համաճարակ. épidémique.

وبال { վէպալ [—] Չար հետեւանք. suite fâcheuse [ռամկ. մէպալ].

وبرى { վէպրի [—] Թաւամազ. tomenteux.

وتد { վէթէտ [—] 1. Ցից. pieu [յգ. اوتاد] 2. անտ. Սեպոսկր. sphénoïde : —ى ‘ —ئيه սեպոսկրային. sphénoïdal.

وتر { վէթէր [—] Լար. corde, tendon: —ى ‘ —ئيه լարային. tendineux.

وتيره { վէթիրէ* [—] 1. Ճամբայ. voie 2. Եղանակ. manière 3. Միջնորմ քթաց. cloison du nez.

وثائق { վէսաիք* [—] յգ. وثيقهի. pd. وثيقه :

وثاق { վիսագ [—] Դաշն. pacte.

وثوب { վիւսուպ [—] Ցատկել. sauter.

وثوق { վիւսուգ [—] Վստահութիւն. confiance.

وثيقه { վէսիգէ* [—] Գրաւոր հաւաստիք. մուրհակ, վկայագիր. document, titre, certificat [յգ. وثائق].

وجائب { վէճաիպ* [—] յգ. وجيبهի. pd. وجيبه.

وجاهاً { վիճահէն [—] Երեսէ. Դէմ առ դէմ. contradictoirement [وجه էն].

وجاهى { վիճահի [—] Երես. Դէմ առ դէմ, (ի ներկայութեան երկուց կողմանց). contradictoire. [եէ. وجاهيه].

وجد { վէճտ [—] Յափշտակութիւն մտաց. զարմացում. extase.

وجدان { վիճտան [—] Խիղճ. conscience: —لى խղճահար. consciencieux.

وجع { վէճա‘ [—] Ցաւ. douleur, mal [յգ. اوجاع]: مفاصل — յօդացաւութիւն. arthralgie.

وجنه { վէճնէ* [—] անտ. Ցցունկն մկան այտից. pommette.

وجنى { վէճնի [—] Լծոսկրային. zygomatique.

وجوب { վիւճուպ [—] Կարեւոր հարկ. հարկաւորութիւն. nécessité.

وجوبى { վիւճուպի [—] 1. Հարկեցուցիչ. urgent [եէ. وجوبيه] 2. եղ. Պարտաւորական (եղանակ). nécessitatif.

وجود { վիւճուտ [—] 1. Գոյութիւն. existence 2. Մարմին. corps : كتورمك — ի գոյ ածել. créer

— لى մամրձնեղ. corpulent.

وجوه } Վուճուհ* [ـ] 1. Երեսներ. faces [Եզ. وجه] 2. Երեւելիք. notables 3. Կերպեր, եղանակներ. manières, modes 4. Գըլխաւոր կէտեր, էական մասեր points 5. Պատճառք. causes:

Ամէն. من كل ' بال — ' — له. ամէն կողմանէ. sous tous les rapports. كثير ال — բազմանկիւնի. polygone. وجها — من ال — և ոչ մի տեսակէտով. sous aucun rapport.

وجه } Վէճհ [ـ] 1. Երես. face, visage [Յգ. وجوه] 2. Եղանակ, կերպ. manière, mode 3. Պատճառ. raison, cause 4. Տեսակէտ. point de vue: — ر. نقد կանխիկ. comptant. — ر. ما Վր. ինչ վերոգրեալն. comme ci-dessus mentionné.

وجهه } Վէճհէ* [ـ] 1. Կողմ. côté 2. Երես. face.

وجهى } Վէճհի [ـ] Երեսաց facial [Իգ. وجهيه].

وجيبه } Վէճիպէ* [ـ] Անհրաժեշտ պարտականութիւն. պարտք. devoir indispensable [Յգ. وجائب].

وجيزه } Վէճիզէ* [ـ] Համառօտ ձեւ. qc. sommaire, abrégée.

وجيه } Վէճիհ [ـ] Պատուական. considéré.

وجر } Վէճր [ـ] Վճիռ. sentence.

وحام } Վէհամ [ـ] Յղի կանանց ուտելու խանդաղական ցանկութիւնը. pica.

وحدانى } Վահտանի [ـ] 1. Միակ. unique 2. Մի (Աստուծոյ). d'un seul Dieu.

وحدانيت } Վահտանիյէթ* [ـ] Միութիւն Աստուծոյ. unité de Dieu.

وحدت } Վահտէթ* [ـ] Մենութիւն, միայնակութիւն. solitude.

وحش } Վահշ [ـ] Վայրի կենդանի. bête sauvage [Յգ. وحوش].

وحشت } Վահշէթ* [ـ] 1. Վայրենութիւն. sauvagerie 2. Կատաղութիւն. fureur 3. Սոսկում. terreur.

وحشى } Վահշի [ـ] 1. Վայրենի. sauvage [وحشت_ էն] [Իգ. وحشيه] 2. Գազանական. féroce.

وحشيانه } Վահշիյանէ [ـ] 1. Վայրենական ան. sauvage 2. Վայրենաբար. sauvagement.

وحشيت { վահշէթ [ա] Վայրենութիւն

وحشيلك { վահշիլիք [թ] sauvagerie.

وحل { վահլ [ա] Տիղմ, ցեխ boue [յգ. اوحال].

وحوش { վուհուշ [ա] յգ. وحش ի. pd. وحش.

وحى { վահի' [ա] Աստուածային յայտնութիւն. révélation: امين الــ Գաբրիէլ հրեշտակապետ. l'archange Gabriel.

وحيد { վահիտ [ա] Միակ. unique [էգ. وحيده]

وخامت { վէխամէթ [ա] Ծանրութիւն, վտանգաւորութիւն, վտանգ. gravité, danger: —لو ، —لى —անն voir وخيم.

وخيم { վէխիմ [ա] Ծանր, ծանրակշիռ, վտանգաւոր. grave, dangereux [وخامت էն] [էգ. وخيمه].

ود { վէտտ, վիտտ [ա] Բարեկամութիւն, սէր. amitié, affection.

ودائع { վէտաի' [ա] յգ. وديعه ի. pd. وديعه.

وداج { վէտաճ [ա] Անբա.փողերակ. jugulaire.

وداد { վիտատ, վէտատ [ա] Տե՛ս voir ود.

وداع { վէտա' [ա] Հրաժեշտ adieu: ا — Հրաժեշտ առնել. faire ses adieux — ال Աստուած բարեաւ. adieu!

وداعلاشمق { Վէտալաշմագ [թ] Իրարու հրաժեշտ առնել. se dire adieu.

ودود { վէտուտ [ա] 1. Կարի սիրեցեալ. très-affectionné [ود էն] 2. Կարի գորովագութ. très compatissant.

وديد { վէտիտ [ա] Սիրելի. favori [յգ. اودا].

وديع { վէտի' [ա] Աւանդապահ. dépositaire.

وديعه { վէտի'ա*[ա] Աւանդ. dépôt [յգ. ودائع].

وراء { վէրա [ա] Ետև. derrière.

وراثت { վէրասէթ* [ա] Ժառանգականութիւն. hérédité.

ورثه { վէրէսէ* [ա] յգ. وارث ի. pd. وارث.

ورد { վէրտ [ա] 1. Վարդ. rose 2. վիրտ. Տէրունական աղօթք oraison dominicale [յգ. اوراد] 3. Սովորական մաղթանք. prière habituelle

وردى { վէրտի [ա] Վարդագոյն. roséat.

ورزش { վէրզիշ [պ] Ջանք, փոյթ. effort.

ورطه { վէրտա*[ա] 1. Վիհ, խորխորատ. gouf-

fre, abîme ᴃ· Խոր անդունդ · fange ᴃ· Վտանգ· danger·

ورع { Վէրէ'[ը] Ողջախոհու- թիւն· chasteté·

ورق { Վէրագ, Վէրագ [ը] Ա· Տերև· feuille [ջէ· اوراق] ᴃ· թղթի թերթ· feuillet ᴃ· Ոսկւոյ, արծաթի թերթ feuillet d'or, d'argent·

ورقا { Վէրգա [ը] Աղաւնի· pigeon·

ورقپاره { Վէրագփարէ [Դ] Ա· թղթի կտոր morceau de papier ᴃ· Պի- տակ· billet·

ورقلامق { Վէրագլամագ [Բ] Ոսկւով զրուա- գել· dorer avec des feuilles d'or· incruster·

ورقه { Վէրագա* [ը] Ա· Թուղթ· papier[ջէ· اوراق] ᴃ· Նամակ· lettre : صحیفه — գրոշմաթուղթ· papier timbré·

ورقی { Վէրագի [ը] Տերևա- յին· foliaire·

ورك { Վէրէք, Վէրէք [ը] Զստա- ոսկր· ischion: ی— ‘ پ — զստոսկրային· ischial·

ورم { Վէրէմ[ը] Ա· Այտուց, ուռեց· timeur[ջէ· اورام] ᴃ· Թոքախտ· phtisie ᴃ Բ· է Թոքախտաւոր phtisique

ورود { Վուրուտ[ը] Ա· Հաս- նիլ· arriver ᴃ· Հասանումն· arrivée·

ورید { Վէրիտ [ը] Երակ · veine [ջէ· اورده] · ی— ‘ پ— երակաւոր, երա- կալից, երակային veineux·

ورید { Վէրիտճէք [ը] Երակիկ veinule·

وز { Վըզ [Բ] Բզզումն bourdonnement : كك — առ ոչինչ գրել· ne pas donner d'importance·

وزارت { Վէզարէթ*[ը] Վէ- զիրութիւն որ քաղաքային աստիճաններու գագաթն է և որոյ արժանա- ցողք քաշա տիտղոսը կ'առ- նուն· viziriat qui est l'apogée des grades civiles et ceux qui l'obtiennent prennent le titre du pacha·

وزان { Վէզզան [Դ] Ա· Փչող qui souffle ᴃ· [ը] Վէզզան·Կշռող· peseur[وزن]·

وزر { Վիզր [ը] Ա·: Բեռ · charge [ջէ· اوزار] ᴃ· Մեղք· péché ᴃ· [Բ] Վըզըր· — — շուտով· promptement·

وزرا { Վիւզէրա* [ը] ջէ· յոգն· pd· وزير ·

وزلتی { Վըզըլթը [Բ] Ա· Բզզ- ումն· bourdonnement ᴃ Մանր բան·bagatelle

وزلدامق { Վըզըլտամագ[Բ]Բզզ- ալ·bourdonner

وزن { Վէզն [–] 1. կշռել, peser 2. կշիռք. pesée 3. կշիռ. balance [ժ. اوزان] 4. Չափ, ոտն առաջի. mètre 5. Ձև. Ձև, կաղապար բառից. forme: modèle des mots.

وزنه { Վէզնէ* [–] 1. կշիռ. balance 2. Գանձ, գանձատուն. trésor, caisse.

وزنه‌دار { Վէզնէտար [–] գանձապահ. trésorier, caissier.

وزیر { Վէզիր [–] Մեծ աստիճանաւոր որ է ամէն բարձրագոյն աստիճանին դէպ քաղաքականին. grand dignitaire qui est promu au plus haut grade civil [وزارت էն] [ժ. وزرا] ։ اعظم — Մեծ Եպարքոս. grand vizir. ی— ' ـی— Եպարքական. viziriel.

وزیرلك { Վէզիրլիք [թ] Տե՛ս voir وزارت ։

وسائط { Վէսաիթ* [–] ժ. واسطه ի. pd.

وسائل { Վէսաիլ* [–] ժ. وسیله ի. pd.

وساده { Վիսատէ* [–] Բարձ coussin.

وساطت { Վէսաթէթ*[–] Միջնորդութիւն. entremise, médiation.

وساوس { Վէսավիս* [–] ժ. وسوسه ի. pd.

وسخ { Վէսախ [–] Աղտ, աղտեղութիւն. saleté [ժ. اوساخ].

وسط { Վասաթ [–] Միջավայր milieu.

وسطی { Վուսթա [–] 1. Միջին. moyen [էգ. وسطیه] 2. Վուսթա*. Միջին. moyen [էգ. اوسطի] ։ آسیای — Միջին Ասիա. Asie centrale.

وسع { Վիւս՛ [–] Կարողութիւն : pouvoir : على قدر ال — ' ըստ կարողութեան, à mon (ton) (son) mieux.

وسعت { Վիւս՛աթ*[–] 1. Ընդարձակութիւն. étendue 2. Դիւրակեցութիւն. aisance: لی— ընդարձակ, լայնատարած. spacieux, large.

وسواس { Վէսվաս [–] Թէ. խրատիչ. celui qui suggère [وسوسه էն].

وسوسه { Վէսվէսէ* [–] 1. Կասկած, Հոգ, վարանք. soupçon, inquiétude [ժ. وساوس] 2. Թելադրութիւն. tentation: لی— ' ـجی— կասկածոտ, վարանոտ, Հոգածոտ. soupçonneux, défiant.

وسیع { Վէսի՛ [–] Տե՛ս. voir واسع ։

وسیله { վէսիլէ* [ա] 1. Միջոց. moyen [յոգ. وسائل] 2. Պատրուակ. prétexte 3. Առիթ. occasion: — جو առիթ փնտռող. qui guette l'occasion.

وسیم { վէսիմ [ա] Դրոշմեալ. empreint [وسم էն]:

وش { վէշ [պ] Նման. semblable, comme.

وشاح { վիշահ [ա] Ոսկւ ընդ- ասնուլթ ածեալ զարդարուն գօտի. bandrier orné.

وشق { վէշէք [պ] Լուսան, գաւթար որոյ մուշ- տակն է խիստ ազնիւ. lynx. [ռուս. վարշագ]:

وشاب { վիշապ [պ] Բալի աւշարակ. sirop de griotte.

وشنه { վիշնէ [պ] Բալ. griotte: آغاجی — բալենի. griottier.

وصاف { վասսաֆ [ա] Լաւ նկարագրող. qui décrit bien [وصف էն]:

وصال { վիսալ [ա] 1. Միա- ւորութիւն, զու- գութիւն. union 2. Մերձա- ւորութիւն. copulation.

وصایا { վէսայա* [ա] 1. Կտա- կներ. testaments [եզ. وصیت] 2. Յանձ- նարարութիւնք, խորհուրդք, պատուէրք. recommandations, conseils.

وصایت { վիսայէթ* [ա] Էրա- կտակակատա- րութիւն, խնամակալութիւն charge d'un exécuteur testamentaire. tutelle.

وصف { վասֆ [ա] 1. Նկա- րագրել. décrire 2. Գովել. faire l'éloge 3. Նկարագրութիւն. description [յոգ. اوصاف] 4. Վերա- դիր, հանգամանք. épithète, état 5. Գովեստ. éloge 6. Ածական. adjectif [էփ. وصفیه]:

وصفی { վասֆի [ա] Որակա- կան. qualificatif: — اعداد դասական թիւեր. nombres ordinaux.

وصل { վասլ [ա] 1. Կցել. joindre, annexer 2. Կցում. union. annexion.

وصلت { վուսլէթ* [ա] Տե՛ս voir وصال:

وصول { վուսուլ [ա] 1. Հասնիլ. arriver 2. Ժամանում. arrivée.

وصی { վասի [ա] 1. Կտա- կակատար. exécuteur testamentaire [وصیت էն] 2. Խնամակալ. tuteur.

وصیت { վասիյյէթ* [ա] Կտա- կ. testament: ا — կտակել. tester.

وصیتنامه { վասիյյէթնամէ [պ] կամագիր. testament.

وضع { վազ' [ա] 1. Դնել. mettre, placer 2. Հաստատել. établir 3. Սահմանել. appliquer, destiner 4. Դնելը. mise 5. Կիրառութիւն բառից. application des mots 6. Ընթացք. conduite [յդ. اوضاع]: Ասաց. — اساس ا հիմնարկել. jeter les fondements. حل — ا որդեծնել, աղայ բերել. accoucher

وضعیت { վազ'իյյէթ* [ա] կացութիւն, դիրք. position.

وضوء { վուզու [ա] Տե՛ս voir آبدست.

وضوح { վուզուհ [ա] Բացորոշութիւն, յստակութիւն. clarté, netteté.

وطن { վաթան, վէթէն [ա] Հայրենիք, բնավայր. patrie [յդ. اوطان].

وطنپرور { վաթանփէրվէր [պ] Հայրենասէր. patriote: لك — ' ی Հայրենասիրութիւն. patriotisme.

وطنداش { վաթանտաշ [թ] Հայրենակից compatriote: لق — Հայրենակցութիւն. état de compatriote.

وطنیه { վաթանիյյէ* [ա] Հայրենական. de la patrie [էգ. وطنی].

وطء { վաթ' [ա] 1. Կոխել. fouler aux pieds 2. Միջնաւորութիւն. coït. copulation.

وظائف { վէզաիֆ* [ա] յդ. وظیفه. pl.

وظیفه { վազիֆէ* [ա] 1. Զարտաւորութիւն. devoir [յդ. وظائف] 2. Թոշակ. paye: Ասաց. ا — հոգ ընել. se soucier. خور — թոշակառու. salarié. سز — անհոգ. insouciant. سزلك — անտարբերութիւն. indifférence. ایدنمك — իրը պարտք նկատել. se faire un devoir. دار — պարտաւոր. chargé de.

وعاء { վի'ա [ա] Աման, անօթ. vaisseau [յդ. اوعیه]: ی — ' انօթական. vasculeux.

وعد { վա'տ [ա] 1. Խոստանալ. promettre 2. Խոստում. promesse.

وعده { վա'տէ* [ա] Պայմանաժամ. échéance, délai, terme.

وعظ { վա'զ [ա] 1. Քարոզել. prêcher 2. Քարոզ. sermon.

وعید { վա'իտ [ա] Սպառնալիք. menace.

وغا { Վըղա [ղ] Մարտ, կռ-իւ. combat.

وغیرهم { Վէղայրիհիմ [ա] Եւ այլք. et cœtera.

وفا { Վէֆա [ա] Ուխտապահութիւն, անդրդուելութիւն. fidélité, constance: 1 — բաւել. suffire. وعده 1 — խոստմանն հաւատարիմ մնալ. tenir sa parole. — پرست հաւատարիմ. fidèle. سز — անհաստատ. inconstant.

وفات { Վէֆաթ* [ա] Ա. Վախճանիլ. décéder Բ. Վախճանումն, մահ. décès.

وفادار { Վէֆատար [ղ] Հաւատարիմ, խոստմնապահ, հաստատ. fidèle, exact à ses promesses. constant: لق — ، ی — անդրդուելութիւն. constance.

وفاق { Վիֆագ [ա] Համաձայնութիւն, միաբանութիւն. accord, concorde.

وفد { Վէֆտ [ա] Ժամանումն, գալ. arrivée: ملک — փառաւոր. glorieux.

وفرت { Վէֆրէթ* [ա] Առատութիւն, յաւելութիւն. abondance.

وفق { Վէֆգ [ա] Համաձայնութիւն, յարմարութիւն. accord: — ی. ըստ համաձայնին. conforme.

وفور { Վիւֆուր [ա] Առատութիւն, յաւելութիւն. abondance.

وفی { Վէֆի [ա] Բաւական. suffisant, assez.

وفیق { Վէֆիգ [ա] Ա. Յարմար. convenable [رفقا ج] Բ. Ընկեր. camarade.

وقائع { Վէգա'իւ* [ա] Դէպքեր. événements [Եզ. وقعه] ، — نویس ժամանակագիր. historiographe.

وقاحت { Վէգահէթ* [ա] Լրբութիւն, ժպրհութիւն. impertinence. insolence.

وقار { Վէգար [ա] Ա. Լրջութիւն, ծանրութիւն. air sérieux Բ. Պատկառանք. considération: لی — ، ذی — պատկառելի, լուրջ. respectable, sérieux [Յգ. ذوی الـ].

وقایه { Վիգայէ* [ա] Ա. Պահել. préserver Բ. Պահպանութիւն. préservation.

وقت { Վագթ, Վագըթ [ա] Ժամանակ, ատեն. temps [Յգ. اوقات] ، ـیله — ատենով. dans le temps: شمدی ـم یوق այժմ չեմ կարող վճարել. je ne suis pas en état de payer. ـر خیر اولسون — բարև. salut! ـنده — ժամանակին. à temps. — — եր-

բեռ. de temps en temps. بى وقت — անպատեհաժամ. à contre-temps. à une heure indue. بى وقت — կանխահաս. prématuré.

وقتاكه { վաքթա-քի [ղ] երբ որ lorsque.

وقع { վաքը՛ [ա] Տե՛ս. voir وقار.

وقعه { վաքը՛ա* [ա] Դէպք. événement: — نويس ժամանակագիր. historiographe.

وقف { վաքֆ, վաքըֆ [ա] 1. կենալ, կանգ առնուլ. s'arrêter 2. կտակել. léguer 3. Զոհել, ընծայել. vouer 4. Բարեպաշտական հաստատութիւն, հիմնարկ, կտակ. fondation pieuse. legs [յգ. اوقاف].

وقفيه { վաքֆիյէ* [ա] 1. Բարեպաշտական հաստատութեան վերաբերեալ. relatif à la fondation pieuse 2. կտակագիր. acte de fondation pieuse 3. Ծախս. frais de vacouf.

وقواق { վաքվաք [ա] Առասպելական ծառ մը որուն պտուղը մարդու կը նմանին եղեր. arbre fabuleux dont les fruits seraient de forme humaine.

وقور { վագուր [ա] Լուրջ, ծանրաբարոյ. sérieux, grave: —انه լրջօրէն. sérieux, sérieusement.

وقوع { վուգու՛ [ա] 1. Պատահում, անցք ունենալ. action d'arriver, de se passer 2. بولق — Տեղի ունենալ. ծագում առնուլ. avoir lieu. نامسبوق ى — որ չէ ունեցած իր նախընթացը. sans précédent. نادر ال — Հազուադէպ. rare. اكثر ال — յաճախ. fréquent. حال — իրողութիւն. fait.

وقوعات { վուգու՛ադ* [ա] Դէպք(եր), պատահար(ներ). événement(s), cas. accident (s).

وقوف { վուգուֆ [ա] 1. կենալ. կայ առնուլ. s'arrêter 2. Տեղեկութիւն, ծանօթութիւն. information, connaissance: — اهل փորձ, տեղեակ. expert [յգ. — ارباب].

وقيح { վաքիհ [ա] Լիրբ, ժպիրհ. impertinent, insolent [տե. وقاحت].

وقيعه { վաքի՛ա* [ա] Դէպք cas [յգ. وقائع].

وكالت { վէքեալէթ* [ա] Փոխանորդութիւն. procuration, mandat, charge d'un représentant: Առաջ.

مطلق — լիազօր իշխանութիւն plein pouvoir. دور — անդառնալի փոխանորդութիւն. procuration irrévocable. — باش նախարարապետութիւն. poste du chef de cabinet.

وكالتپناهى { Վէքեալէթփէնահի [ղ] Եպարքոսական. փոխարքայական. viziriel.

وكالتنامه { Վէքեալէթնամէ [ղ] փոխանորդագիր acte de procuration.

وكلاء { Վիւքէլա* [ա] 1. փոխանորդք. représentants [եզ. وكيل] 2. Նախարարք. ministres: — دعاوى փաստաբանք. avocats. — هيئت նախարարաց խորհուրդ. cabinet. — لق շքեղ կեանք. vie pompeuse.

وكيل { Վէքիլ [ա] 1. փոխանորդ. vicaire, avoué, fondé de pouvoirs [وكالت էձ.] [յղ. وكيلان ، وكلا] 2. Ներկայացուցիչ. représentant, délégué: Առաջ. — باش նախարարապետ. premier ministre.

وكيلخرج { Վէքիլխարճ [ի] Մատակարար. քսակապար. intendant.

ولاء { Վէլա [ա] Մօտաւորութիւն. proche parenté.

ولات { Վիւլաթ* [ա] յղ. والى. pd. والى،

ولاد { Վիլատ [ա] Տղաբերք. accouchement.

ولادت { Վիլատէթ* [ա] Ծնունդ. naissance — همايون Ծնունդ կայսեր. naissance du Sultan.

ولايات { Վիլայէթ* [ա] յղ. ولايت. pd. ولايت،

ولايت { Վիլայէթ* [ա]. 1. Կուսակալութիւն poste de gouverneur général 2. Գաւառ. province [յղ. ولايات] 3. Խնամակալութիւն. régence 4. Սրբութիւն. sainteté.

ولد { Վէլէտ [ա] 1. Տղայ, զաւակ. enfant [յղ. اولاد] 2. Որդի, զաւակ. fils: الزنا — ապօրինորդի. batard. խորամանկ. rusé.

ولدان { Վիլտան* [ա] յղ. وليد. pd. وليد،

ولو { Վէլէվ [ա] Եթէ իսկ. quand même, même si: سلم — Վէլէվ-սէլլէմ դնենք թէ. supposons que.

ولوج { Վիւլուճ [ա] Մտնել entrer.

ولوع { Վիւլու‘ [ա] Տենչել. désirer ardemment.

ولوله { Վէլվէլէ* [ա] Մեծ աղմուկ. ճիչ,

դղորդ · grand bruit· tumulte: جی — տագնապատու, վերվերիչ· alarmiste·

ولە { Վէլհ [ա] 1· Զարմացում · étonnement 2· Շուարում: embarras·

ولی { Վէլի [պ] 1· Բայց եթէ mais si 2· [ա] Ազգական, մերձաւոր· parent, proche [ولایت էն] [էզ· ولیه] 3· Սուրբ· saint [ճմ· اولیا] 4· Տէր· maître 5· Պաշտպան· protecteur : Աստց· نعمت — բարերար· bienfaiteur· الامر — Հրամանքի տէր· իշխող· maître de pouvoir· qui a de l'autorité· النعم — բարձրախնամ·très soigneux·

ولی { Վէլի՛ [ա] Յաջորդել· անընդհատ հետեւիլ· succéder· suivre sans interruption·

ولید { Վէլիտ [ա] 1· Ծնեալ né [ولادت էն] [ճմ· ولدان] 2· Որդի· enfant·

ولیکن { Վէլիքին [պ] Եւ սակայն et cependant

ولیمه { Վէլիմէ* [ա] 1· Հարսանեաց խնջոյք · dîner de noce 2·Հարսանիք· noce·

وهاب { Վէհհապ [ա] 1·Միշտ պարգեւող, պարգեւիչ· qui donne toujours [وهب էն] 2· Աստուած· Dieu·

وهاج { Վէհհաճ [ա] Բորբոքեալ· ardent·

وهام { Վէհհամ [ա] Խիստ կասկածոտ · très soupçonneux [وهم էն]·

وهله { Վէհլէ* [ա] اولده — Նախ և առաջ· tout d'abord· ի սկզբան· առաջին հայեացքով· au début· au premier coup d'œil·

وهلةً { Վէհլէթէն* [ա] 1· Իսկոյն· bientôt 2· Առաջին հայեացքով· au premier coup d'œil·

وهم { Վէհմ [ա] Երեւակայութիւն, կասկած, խէթ· imagination, soupçon, appréhension[ճմ اوهام]·

وهمناك { Վէհմնաք[պ] Կասկածոտ soupçonneux

وهمی { Վէհմի [ա] Երեւակայական imaginaire [էզ· وهمیه]·

وهن { Վէհն [ա] Թուլ· Տկարութիւն· atonie·

وی { Վէյ [պ] Ո՜ · ô!

ویانه { Վիյանա [ֆ] Վիեննա · Vienne·

ویده { Վիտա [ի] Պտուտակ· vis: لی— պտուտակաւոր· à vis·

ورا { Վէրա [ի] Միշտ· toujours·

ویران { Վէրան [պ] 1. Աւեր. ruiné 2. Խոպան. inculte 3. Անշէն. désert: 1 — աւերել. ruiner.

ویرانه { Վէրանէ [պ] 1. Աւերակ. ruine 2. Անշէն գետին. terrain à bâtir

ویرگو { Վէրկիւ, Վէրկի [թ] 1. Տուրք, Հարկ. impôt, tribut 2. Պարգև. don 3. Տաղանդ. talent: لی— առատաձեռն. généreux.

ویرلك { Վէրիլմէք [թ] Տրուել. être donné.

ویرمك { Վէրմէք, Վէրմէք [թ] 1. Տալ. donner 2. Հատուցանել. payer 3. Վերագրել. attribuer: Աւաջ. — آتش Հրդեհել. incendier. — شان շողոքորթել. flatter.

— قولاق ունկ դնել. Մտիկ ընել. prêter l'oreille, écouter. — معنا մեկնել, բացատրել commenter, expliquer

ویرەسیه { Վէրէսիյէ, Վէրէսիյէ [թ] Ապառիկ. à crédit.

ویرم { Վէրիմ [թ] Բեր. rapport: لی— պտղաբեր. fructueux.

ویزلق { Վէզնէլիք [թ] Տե՛ս. voir وزلق.

ویزیته { Վիզիթէ [է] Այցելութիւն. visite: 1 — اعاده փոխադարձ այցելութիւն տալ. rendre visite.

ویوده { Վօյվօտա [ս] 1. Քաղաքապետ. maire 2. Իշխան. prince.

ه

ه { Հէ. Երեսներորդ տառ օսմանեան այբուբենի. trentième lettre de l'alphabet ottoman.

ه { Հ, Հի, Հու [ա] Նորա. son, sa.

ها { Հա* [ա] Նորա. son, sa.

ها { Հա [թ] 1. Օ՛ն. allons! 2. Մի՛. non: یوه — անընդհատ, sans cesse.

ها { Հա*. [ա] Արաբական անուն ه տառին. nom arabe de la lettre ه.

هائب { Հա՛իպ [ա] Վախցած. qui a eu peur.

هائل { Հա՛իլ [ա] Սոսկալի, ահարկուելի. effrayant, terrible [هول է[էք. هائل].

هائله { հաիլէ* [–] Սոսկալի դէպք, պատահար. cas effrayant [ج. هائلات].

هائم { հայիմ [–] Ցնորուղ կրթեալ. frappé d'étonnement.

هابط { հապիտ [–] Իջած. descendu [هبوط էն].

هابل { հապիլ [–] Աբէլ. Abel.

هاتف { հաթիֆ [–] 1. Գոչող, ձայնող. qui crie 2. Պատգամախօս oracle.

هاتك { հաթիք [–] Պատառող. qui déchire [هتك էն].

هاجس { հաճիս [–] Միտքը իյնող. qui se présente à l'esprit.

هاجسه { հաճիսէ* [–] Խորհուրդ, գաղափար. pensée, idée [ج. هواجس]

هاچان { հաչան [թ] Տե՛ս. voir قاچان.

هادم { հատիմ [–] Փլցնող, կործանող. qui détruit, démolit [هدم էն]. — هادم اللذات մահ, mort, décès.

هادى { հատի [–] 1. Ուղիղ ճանապարհ ցոյց տուող. qui démontre le chemin droit [هدايت էն] 2. Առաջնորդ. guide.

هارب { հարիպ [–] Փախչող qui fuit.

هارين { հարին [թ] Խոնջած. fatigué.

هازم { հազիմ [–] Նուաճող, յաղթող qui vainc

هاضم { հազըմ [–] Մարսողական. digestif [هضم էն] [էֆ. هاضمه].

هالك { հալիք [–] 1. Մեռած. péri, mort [هلاك էն] [էֆ. هالكه] 2. Բէլ. Մահաբեր. mortifère.

هاله { հալէ* [–] Թագ լուսնի halo : وار — իբրև պսակ. comme un halo.

هامون { համուն [ղ] Դաշտ. plaine.

هامه { համմէ* [–] 1. Միջատ. insecte [ج. هوام] 2. Ահարկու կենդանի. animal épouvantable.

هانكى { հանկը [թ] Տե՛ս. voir قنغى.

هانى { հանը [թ] Ո՞ւր է. où est-il.

هاوج { հավուճ [թ] Ստեպղին. carotte.

هاوروز { հավրուզ Միզաման pot de chambre [Բառ. آبريز էն].

هاولامق { հավլամագ [թ] Հաչել. aboyer.

هاون { հավըն [ղ] 1. Սանդ, աղկան. mortier 2. Տեսակ մը սանդաձև ռմբընկէց. mortier.

هاویه { հավիյէ* [ա] Դժոխք. enfer.

های { հայ [թ] Ո՜հ. oh! : — — անտարակոյս, այո՛. sans doute, certainement : هایا هوی ، — و هوی Ճայթիք և աղաղակ. brouhaha, cri de confusion.

هایدامق { հայտամագ [թ] Արշաւել. faire des excursions.

هایدی { հայտէ [թ] 1. Օ՛ն allons! 2. Օ՛ն անդր. fi donc! retire! 3. Շո՛ւտ. dépêchez!

هایطه { հայտա [թ] Ապստամբ, խեռ. rebelle, rétif.

هایقرمق { հայգըրմագ [թ] Գոռալ. crier.

هایلامق { հայլամագ [թ] Հոգալ. se soucier

هباء { հեպա [ա] 1. Մանրամաղ փոշի. poussière fine 2. Անօգուտ, ունայն. inutile, vain.

هبط { հեպտ [ա] Տկարութիւն. cataptose.

هبوب { հուպուպ [ա] 1. Փչել. souffler 2. Փչում. souffle.

هبوط { հուպուտ [ա] 1. Իջնել. descendre 2. Էջք. descente 3. Անկում. chute: قوا — անհնարին տկարութիւն. prostration des forces.

هبه { հիպէ* [ա] Նուէր, պարգևատուութիւն don, donation [յգ. هبات]. ا — պարգևել, նուիրել. faire don, une donation.

هپ { հէպ [թ] Բոլոր, համայն. tout, tous.

هتف { հէթֆ [ա] Աղաղակել. crier.

هتك { հէթք [ա] Պատռել. déchirer: عرض — ، ناموس — պատիւ արատաւորել, բռնաբարել. déshonorer, violer.

هجاء { հիճա [ա] Վանկ, հեգ. syllabe : حروف — այբ բեն եայն. lettres de l'alphabet. حروف — ترتيبي اوزره այբուբենի կարգաւ. par ordre alphabétique.

هجا { հիճա [ա] Տե՛ս voir هجو.

هجر { հէճր [ա]. 1. Անջատում. séparation 2. հէ-ճր. Բժշ. Զառանցութիւն. délire.

هجران { հիճրան [ա] 1. Անջատում. séparation 2. [թ] Թարախ. pus.

هجرت { հիճրէթ* [ա] 1. Գաղթում. émigration

2· Մուհամմէտի Մէքքէտէն ել- նէլով Մէտինէ գաղթելը որ մէ- կ'սկսի մահմետականաց թը- ուականութիւնը. émigration de Mahomet de La Mecque à Médine. C'est de cette date qui commence l'ère des mahométants. hégire.

هجری { հիճրի [—] هجرتـه վերաբերեալ. relatif à l'hégire [իգ. هجریه]·

هجمه { հիճմէ* [—] բու. Յան- կարծակի գալուստ. bouffée.

هجنت { հիւճնէթ* [—] 1. Թերութիւն. défaut 2. խը. Կակոֆոնիութիւն. cacophonie.

هجو { հիճվ [—] 1. Երգիծա- կան քանիսը այպա- նել. satiriser 2. Երգիծա- նութիւն. satire [յգ. هجویات]

هجوم { հիւճում [—] 1. Յարձակիլ. attaquer 2. Յարձակում. assaut 3. խիլ. Հիւթոց ի մի վայր ժողովիլը. afflux.

هجویه { հիճվիյյէ* [—] երգիծական. satirique [իգ. هجوی]·

هجهلك { հեճէլէմէք [բ] Հե- գել. épeler.

هجین { հէճին [—] Ցամքիկ ուղտ dromadaire

هداة { հիւտատ* [—] յգ. هادی. pd. هادی։

هدایا { հէտայա* [—] յգ. هدیه. pd. هدیه։

هدایت { հիտայէթ* [—] 1. Տե՛ս voir رشادت 2. Փրկութիւն. salut.

هدب { հէտպ [—] 1. Արտ- եւանունք. cil [յգ. اهداب] 2. բուս. Շիղ. stipule: ی— ‘ պ— ...: արտեւա- նուոր. ciliaire.

هدر { հէտր [—] 1. Անմե- ղադրելի. excusable 2. Ունայն. vain.

هدف { հէտէֆ [—] Նշաւակ but, cible.

هدفه { հէտէֆէ* [—] Փոք- րիկ Թիթեղ շար- ժուն քանոնի pinnule.

هدم { հէտմ [—] 1. Փլցնել, քանդել. démolir, détruire, abattre 2. Քան- դումն. démolition.

هدهد { հուտհուտ [—] Յո- պոպ. huppe.

هدی { հիւտա [—] Տե՛ս voir رشادت.

هدیه { հէտիյյէ* [—] 1. Նը- ւէր, ընծայ. présent, cadeau [յգ. هدایا] 2. Գին (սուրբ գրոց)· prix d'un livre saint: ك— ընծայացու destiné à être offert.

هديةً { հէտիյյէթէն*[–] Իբր նուէր. en présent.

هذا { հազա [–] Այս, սա. ce, cet, cela.

هذيان { հէզէյան [–] 1. Բանդագուշանք. անմիտ խօսք. extravagance 2. Բժշ. Զառանցանք. délire: — ـلى — զառանցող. délirant

هر { հէր [ղ] 1. Ամէն. tout 2. Իւրաքանչիւր. chaque: كيم — ով որ. quiconque. نه — ինչ որ. tout ce que. . . . ով է. n'importe quel. نقدر — որչափ որ. bien que. نرده — ուրանեղ որ. partout où.

هراس { հէրաս [ղ] Երկիւղ. peur, crainte.

هراسان { հէրասան [ղ] Երկնչող. craignant.

هرآينه { հէրաինէ [ղ] Ի հարկէ. en tout cas.

هرج { հէրճ [–] Տե'ս. voir مرج.

هرجايي { հէրճայի [ղ] Աստանդական, թափառական. errant: منكشه — Հնդթերթի մանիշակ. pensée.

هرزه { հէրզէ [ղ] Ունայն, անմտական խօսք. bêtise, niaiserie: خور — ' كو — ' وكيل — ունայնախօս. discoureur oisif [յգ. هرزه‌كويان]

هركله { հէրկէլէ [ի] Տե'ս. voir خركله.

هرم { հէրէմ [–] 1. Իբր ծերութիւն, զառամութիւն. décrépitude, caducité 2. Բուրգ. pyramide [յգ. اهرام]: ى — ' ی — բրգաձեւ. pyramidal.

هرمزد { հէրմիւզդ [ղ] Որմիզդ. Oromase.

هزار { հէզար [ղ] Հազար. mille [յգ. هزاران]: داستان — սոխակ. rossignol. فن — Համամտանագէտ. esprit universel.

هزارن { հէզարէն [ի] 1. Հնդիկ եղէգ. bambou 2. Մազիկ մ'է. dauphinelle.

هزال { հէզալ [–] Վտիտութիւն. maigreur.

هزبر { հէզպըր [–] Առիւծ. lion [յգ. هزابر هزبران]

هزل { հէզլ [–] Ծաղրաբանութիւն. plaisanterie [յգ. هزليات]: كو — ծաղրաբան. plaisant [յգ. هزلكويان].

هزليات { հէզլիյաթ * [–] Ծաղրաբանութիւնք. plaisanteries.

هزيمت { հէզիմէթ* [–] Պարտութիւն. défaite.

هستى { հէսթի [ղ] Գոյութիւն. existence.

هشاشت { հէշաշէթ* [ա] Բըրխ֊ բեկանութիւն. friabilité.

هشت { հէշթ [պ] Ութ. huit.

هشيار { հէ-յեար [պ] Ուշիմ intelligent.

هضم { հազմ [ա] 1. Մարսել. digérer 2. Մարսողութիւն. digestion: — قابل մարսելի. digestible. ى — ' پ — մարսողական. digestif.

هفت { հէֆթ [պ] Եօթը. sept.

هفته { հէֆթէ [պ] Շաբաթ, եօթնեակ. semaine [ռամկ. հաֆթա], لرجه — բազում շաբաթներ. plusieurs semaines.

هفته‌لق { հաֆթալըք [թ] 1. Շաբաթական. hebdomadaire 2. Շաբթըչէք. semaine.

هفوات { հէֆէվաթ* [ա] 1. Սայթաքումներ. glissades [եզ. هفوه] 2. Սըխալներ. erreurs.

هكبه { հէյպէ [թ] Պայուսակ besace.

هكذا { հաքէզա [ա] 1. Նոյնպէս. de même 2. Նաև. aussi.

هكيم { հէքիմ. Բժիշկ. médecin [իսկ. حكيم էն] لك — բժշկութիւն. médecine.

هلاك { հէլաք [ա] Մահ, կորուստ. mort, perte: ا — ապականել. exterminer, tuer. վատնել. dissiper. او — ապականիլ. périr, mourir.

هلال { հէլալ [ա] 1. Մահիկ. croissant [յգ. اهله] 2. Քչփորիկ cure-dent [իր. خلال էն]

هلام { հէլամ [ա] Մածուած. gélatine: ى — ' پ — Թանձրամած. gélatineux.

هلاهل { հէլահէլ [ա] Թոյն. poison : نثار — Թունասփիւռ. qui répand du venin.

هله { հէլէ [թ] 1. Մանաւանդ. surtout 2. Ի՛շա, քեզ կ'ըսեմ: holà! 3. Վերջապէս. enfin 4. Օ՛ն անսանեմք. voyons!

هليله { հէլիլէ [թ] Խնկակաղին. myrobolan.

هليون { հէլիյուն [ա] Ծնեբեկ. asperge.

هم { հէմ [պ] 1. Համ, համ, կից. co, con, com 2. Նաև. aussi: ده — Ինչպէս նաև. ainsi que. նաև. aussi. آغوش — գիրկընդխառն. qui se sont embrassés. افكار — համամիտ. qui est du même avis.

همّ { հէմմ [ա] Հոգ. souci [յէ. هموم].

هما { հիւմա [պ] Փիւնիկ. phénix.

همال { հէմալ [ա] Նման, հաւասար. pareil.

همام { հիւմամ [ա] Մեծագործ, մեծաջան. qui fait de grandes actions. très-diligent [همت էն].

همان { հէման [պ] 1. Իսկոյն. aussitôt 2. Գրեթէ presque 3. Ուստի. donc 4. Միայն. seulement.

هماندم { հէմանդէմ [պ] Նոյն վայրկեան à l'instant

همايون { հիւմայուն [պ] 1. Օրհնեալ. béni 2. Բարեբաստ. heureux 3. Կայսերական. impérial.

همبزم { հէմպէզմ [պ] Խրախճանակից. convive.

همپا { հէմփա [պ] 1. Համընթաց. qui marche au pas 2. Գաղափարակից, ընկեր. partisan, camarade.

همپايه { հէմփայէ [պ] Աստիճանակից. qui a le même grade qu'un autre.

همپيشه { հէմփիշէ [պ] Արուեստակից. confrère d'art.

همت { հիմմէթ [ա] 1. Խնամք, հոգածութիւն. soin, sollicitude [յէ. همم ' همات] 2. Ջանք. effort 3. Շնորհ. bonté, grâce.

همتا { հէմթա [պ] Նման, հաւասար. pareil.

همجنس { հէմճինս [պ] Համասեռ. homogène

همجوار { հէմճիվար [պ] Դրացի. voisin: لق— դրացնութիւն. voisinage.

همچو { հէմչու [պ] Պէս, նման. comme.

همحال { հէմհալ [պ] Վիճակակից qui a le même sort. compagnon d'état.

همحدود { հէմհուդուտ [պ] Սահմանակից. limitrophe.

همدرد { հէմտէրտ [պ] Վշտակից. compagne d'infortune.

همدست { հէմտէսթ [պ] 1. Ձեռք ձեռքի տուող. qui se donnent la main 2. Ընկեր. compagnon.

همدم { հէմտէմ [պ] 1. Մտերիմ, համաշունչ. ami qui est de même sentiment 2. Ընկեր. compagnon.

همراز { հէմրազ [պ] Խորհրդակից. confident.

همراه { հէմրահ [պ] Ուղեկից, ճանապարհորդակից compagnon de voyage.

همراى { հէմրայ [պ] Համամիտ. unanime.

همرنك { հէմրէնկ [պ] Համանագոյն. de même couleur qu'un autre.

همره { հէմրէհ [պ] համ. همراه ին.

همزاد { հէմզատ [պ] Միանգամակից. né en même temps.

همزانو { հէմզանու [պ] Մուծնկ ծունկի նստած. assis genou contre genou.

همزه { հէմզէ* [ա] Անուն (ء) հեմզէ տառին. nom de la lettre (ء) hemzé.

همسایه { հէմսայէ [պ] Դրացի voisin[յզ. همسایکان]

همسن { հէմսին [պ] Տե՛ս voir یاشداش.

همشهری { հէմշէհրի [պ] Քաղաքացի, հայրենակից. concitoyen.

همشیره { հէմշիրէ [պ] Քոյր. sœur: — زاده քեռորդի. neveu, nièce.

همعصر { հէմ՚ասր [պ] Ժամանակակից con-temporain [հմ. معاصر].

همکان { հէմգեան [պ] Ամենքն. tous.

همم { հիմէմ* [ա] յզ. همت ի. pluriel de همت.

هممذهب { հէմմէզհէպ[պ] Կրօնակից, համադաւանող coreligionnaire.

هممشرب { հէմմէշրէպ[պ] Համաճաշակ. du même caractère.

همنام { հէմնամ [պ] Անուանակից. qui porte le même nom.

همنشين { հէմնիշին [պ] Միասնակ նստող. assis ensemble.

هموار { հէմվար [պ] 1. Հարթ, հաւասար. plat 2. Պատշաճ. décent.

همواره { հէմվարէ [պ] Միշտ. toujours.

هموم { հումում* [ա] յզ. هم ի. pd. هم.

همه { հէմէ [պ] Համայն, բոլոր. tout. tous.

هميان { հէմյան [պ] Պայուսակ. valise: چه — փոքր պայուսակ. petite valise

هميجك { հէմիճիք [թ] Անփորձ գեղջուկ. rustique inexpérimenté.

هميشه { հէմիշէ [պ] Միշտ, յաւէտ. toujours.

هنجار { հէնճար [պ] Եղանակ, ոճ. manière

هند { հինտ [պ] Հնդկաստան. Inde.

هندبا { հինտիպա [ա] Պարտիզական եղերդ. en-dive. chicorée des jardins.

هندستان { հինտիստան [պ] Հնդկաստան. Inde: جوزی — մշկընկոյզ. muscade. հնդիկ ընկոյզ coco

هندسه { հէնտէսէ* [–] երկ-րաչափութիւն. géométrie.

هندسى { հէնտէսի [–] երկ-րաչափական. géométrique [իգ. هندسيه].

هندك { հէնտէք. խանդակ. خندق է՛.

هندو { հինտու [դ] 1. Հնդ-կի. indou 2. Գեղ-եցիկ սեւ խալ. grain de beauté.

هندى { հինտի [–] 1. Հնդ-կական. indien 2. [Բ] Հնդկահաւ. dinde.

هنر { հիւնէր [դ] 1. Ճար-տարութիւն, Հանճար, Հանճար. habilité, génie 2. Գիտութիւն. արուեստ. science, art: — دار ‘ — ل Հանճարեղ. ingénieux.

هنرمند { հիւնէր-մէնտ } [դ] Հան-ճարեղ, Հը-նարագէտ. ingénieux
هنرور { հիւնէր-վէր }

[յգ. هنروران ‘ هنرمندان].

هنطو { հէնթօ [հ] Տնակի մէ կառք է. tilbury.

هنكام { հէնկեամ [դ] Ժամա-նակ. temps.

هنكامه { հէնկեամէ [դ] 1. Խառնակութիւն. trouble, désordre 2. Կռիւ եւ կռիւ. querelle 3. Աղ-մուկ. tapage, bruit.

هنوز { հէնուզ [դ] 1. Տա-կաւին, դեռ. encore 2. Դեռ նոր. Հազիւ. tout à l'heure. à peine.

هو { հու [–] Նա. lui ; —ـسنه — իսկութեամբ identiquement.

هوا { հէվա [–] 1. Խիղճ, փափաք. souhait, désir [յգ. اهوا] 2. Ցանկու-թիւն. passion.

هواء { հէվա* [–] 1. Օդ, մթնոլորտ. air, atmosphère [յգ. اهويه] 2. Օդ. temps 3. Եղանակ (երաժշտ-ական). air musical 4. Կլիմայ. climat 5. Իր-ր. Շէնքի մը վրայ այլ շէնք կառուցանելու իրաւունք. droit de construire au-dessus d'un édifice [ռմկ. հավա]: بنم اچون — خوش հիմ հավաս հոգ չէ. ça m'est égal.

هوائى { հէվաի [–] 1. Օդա-յին. aérien [իգ. هوائيه] 2. Երկնագոյն. azuré 3. Ունայնամիտ. vaniteux.

هوا پرست { հէվա-փէրէսթ [դ] 1. Ունայնամիտ qui aime les vanités [յգ. هواپرستان] 2. Թեկնածու. aspirant.

هواجس { հէվաճիս* [–] յգ. هاجسه. pd. هاجس

هوادار { հէվատար [ղ] 1. Թաղձանօղութիւն ու-նեցող, ցանկացող, Թեկնա-ծու. qui a des désirs. as-pirant [jf. هواداران] 2. Օ-դաւոր. bien aéré.

هوالندرمق { հէվալանտրմագ [ի] Օդել տալ, օդը ներս թողուլ. aérer.

هوالنمق { հէվալանմագ [ի] 1. Օդը առնուլ. ê-tre aéré 2. Օդով վեր բարձ-րանալ. s'élever en l'air.

هوام { հէվամ [ա] jf. համմ. pd. هامه.

هوان { հէվան [ա] Տե՛ս. voir ذل.

هودج { հէվտէճ [ա] Պատ-գարակ. litière.

هودوك { հէօտիւք [ի] Ան-շնորհք բիրտ մարդ rustaud, rustique,grossier.

هوس { հէվէս [ղ] Փափաք, ցանկութիւն. sou-hait, envie [jf. هوسات]. — ; — փափաքիլ. avoir l'envie. — لى Տե՛ս. voir هوسدار.

هوسدار հէվէստար, هوسكار հէվէսքեար, هوسناك հէվէսնաք } [ղ] Փա-փաքող, ե ա ա-գան dé-sireux, zélé [jf. هوسكاران ، هوسداران].

هوش { հուշ [ղ] Ուշ, միտք, միտ. esprit, sens, intelligence.

هوشجدا { հուշճիւտա [ղ] Շփ-ոթած. confus.

هوشربا { հուշրուպա [ղ] Մը-տաց յափշտակիչ. ravissant-charmant

هوشربوده { հուշրպուտէ [ղ] Միտքը յափշտա-կուած. charmé.

هوشمند հուշմէնտ, هوشيار հուշեար [ղ] Ուշիմ. intelligent. [jf. هوشمندان ، هوشياران].

هول { հէվլ [ա] Սարսափ, երկիւղ. frayeur, terreur: — اشقال սարսա-փելի. effroyable. terrible.

هولناك { հէվլնաք [ղ] Սար-սափելի, ահարկու. effroyable, terrible.

هونك { հէօնք [ի] Կապոց, շղթայ botte,chaîne

هونكور { հէօնքիւր [ի] — اغلامق — դառ-նագին ողբալ. pleurer a-mèrement.

هويت { հիւվիյէթ [ա] Ին-քնութիւն. identité

هويدا { հուէյտա [ղ] Յայտ-նի, աներեւ. clair, évident.

هويضه { հէվեյզէ [ա] Մաղ-ձաճանք ոսկրացման.

ծուլթիւն. cholérine.

هه { հէ [ի] Այո՛, oui.

هی { հէյ [դ] 1. Ո՜վ. O! 2. Ո՜հ, ա՜. Oh!

هیئات { հէյ՛աթ* [ա] յզ. هیئتی. pd. هیئت،

هیئت { հէյ՛էթ* [ա] 1. Կեր-պարանք, վիճակ. aspect, figure, état 2. Մարմին, դաս, խումբ. corps 3. Ժողով. assemblée 4. Տիեզերագրութիւն, աստղաբաշխութիւն cosmographie, astronomie: اصلیسی اوزره — բուն վիճակին մէջ. dans le même état où il se trouvait

هیاکل { հէեաքիլ* [ա] յզ. هیکلی. pd. هیکل،

هیام { հէեամ [ա] բիւ. Կատաղութիւն, մոլեգնութիւն. furie: رحم — վաւաբարութիւն. nymphomanie.

هیامو { հէեամօ [ի] Օ՛ն քաշէ՛. allons tire!

هیاهوی { հէեահույ [դ] Աղմուկ. tumulte.

هیبت { հէյպէթ* [ա] 1. Ահաւորութիւն. grandeur formidable 2. Պատկառանք, շուք. grandeur imposante. considération: لی — ' لو — ահաւոր. formidable. պատկառելի. imposant.

هیجا { հէյճա [ա] Մարտ, կռիւ. combat.

هیجان { հէյէճան [ա] 1. Գրգռութիւն. excitation 2. Եռանդ, յափշտակութիւն. enthousiasme 3. Բիժ. Գրգռութիւն (ծննդական անդամոց). orgasme: کلك — գրգռիլ, être excité.

هیچ { հիչ [դ] 1. Ոչինչ. néant, rien 2. Ամենեւին, բնաւ. point 3. Ոչ մի. aucun: بر — ոչ մէկ. aucun. اولمزسه — գէթ. au moins. کمسه — ոչ ոք. personne. صایمق — առ ոչինչ գրել. ne pas faire cas.

هیزم { հէյզէմ [դ] Փայտ. bois.

هیکل { հէյքէլ [ա] 1. Արձան. statue [յզ. هیاکل] 2. Տաճար. temple 3. Անգա. Ոսկրերդէն կազմած. charpente.

هیکلتراش { հէյքէլթրաշ [դ] Արձանագործ. sculpteur de statues.

هین { հէյին [ա] Դիւրին. facile [յզ. هینه].

هیولا { հէյօլա, հէյուլա [ա] 1. Հիւլէ. atome 2. Թոհ և բոհ. քաւոս. chaos.

هیهات { հէյհաթ [ա] Ի՜զո՜ւր, Եղո՜ւկ. hélas!

ی

ی { Եե. Երեսունըմէկերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. trente et unième lettre de l'alphabet Otto.

یا { եա [ա] 1. Ո՜վ. O! 2. [բ] կամ, կամ թէ. ou, ou bien 3. Թէ որ. si 4. Հարկաւ. nécessairement 5. Համա. et.

یاء { եա* [ա] Արաբական անուն ی տառին. nom arabe de la lettre ی :

یاب { եաբ [գ] Գտնող. qui trouve.

یابان { եաբան [գ] Տե՛ս. voir یبان :

یابس { եաբիս [ա] Չոր. sec [یبوست էն] [էգ. یابسه]

یابنده { եաբընտէ [գ] Գտնող. qui trouve.

یاپ { եափ [բ] կամաց. doucement.

یاپاغی { եափաղը [բ] Բուրդ, գզաթ laine, toison

یاپدرمق { եափտըրմագ [բ] 1. Շինել տալ. faire faire 2. Ընել տալ. laisser faire.

یاپراق { եափրագ [բ] Տերև. feuille.

یاپراقلانمق { եափրագլանմագ [բ] Տերև արձակել. pousser des feuilles.

یاپشدرمق { եափըշտըրմագ [բ] Փակցնել. coller, appliquer, afficher.

یاپشقان { եափըշգան [բ] 1. Կպչուն. visqueux, collant 2. Ձանձրացուցիչ. importunant: دیوار — պատակեխոտ. pariétaire.

یاپشمق { եափըշմագ [բ] Փակչիլ, կպչիլ. se coller, s'attacher.

یاپشیق { եափըշըգ [բ] Փակած. collé, attaché.

یاپلمق { եափըլմագ [բ] Շինուիլ. être construit, fait.

یاپمق { եափմագ [բ] 1. Շինել. construire 2. Ընել. faire 3. Յօրինել. composer 4. Հիմնել. fonder 5. Կատարել. exécuter.

یاپمه { եափմա [բ] 1. Շինծու. feint, dissimulé 2. Սուտ. faux.

یاپو { եափու [բ] 1. Շինութիւն. construction

2. Թերբակառար շէնք. bâtiment 3. Կազմ. structure.

ياپجى { եապըճը [ի] 1. Շի-նող constructeur.

يات { եաթ [ի] Զէնք. armes.

ياتاق، ياتاغان { Տե՛ս. voir يتاغان، يتاق.

ياترمق { եաթըրմագ [ի] 1. Պառկեցնել. faire coucher 2. Դնել. placer: — یره յերկիր տապալել. renverser. étendre par terre.

ياتسو { եաթսու [ի] Արևը մարը մտնելէն եր-կու ժամ յետոյ կատարուած աղօթք. prière qu'on fait deux heures après le coucher du soleil.

ياتشدرمق { եաթըշտըրմագ [ի] Խաղաղեցնել. Հանդարտեցնել. apaiser.

ياتشمق { եաթըշմագ [ի] Խաղա-ղիլ. s'apaiser.

ياتقين { եաթգըն [ի] 1. Պառ-կած. couché, penché 2. Փտած. pourri.

ياتلمق { եաթլըմագ [ի] Պառ-կիլ. se coucher.

ياتمق { եաթմագ [ի] 1. Պառ-կիլ. se coucher 2. Քնանալ. dormir 3. Անկողնոյ ծառայել. garder le lit 4. Երկաթ նետել. տեղ մը կենալ. mouiller, stationner 5. Տապալիլ, շրջիլ. se renverser, verser 6. Միտիլ. pencher: — ذهن Համոզուիլ. être persuadé. ياتوب قالمق բնակիլ. habiter.

ياجوج { եէճուճ [ա] Գոգ (Հակոբ). Gog.

ياخود { եախօտ [պ] կամ թէ ou, ou bien.

ياد { եատ [պ] Յիշատակ, յի-շում. souvenir, mention: ! — յիշել. se souvenir.

ياد { եատ [ի] Օտար. étranger

يادداشت { եատտաշթ [պ] Յիշա-տակ. souvenir.

يادرغامق { եատըրղամագ [ի] Ուրանալ. renier.

يادس { եատըս. Տեսակ մը գրաւադրութիւն. espèce de pari [աղաւ. يادست է]. كيكي — Հաւքաշ. fourchette.

يادكار { եատիկեար [պ] 1. Յիշատակ. souvenir 2. Մրճկոյ. gamin.

يار { եար [պ] 1. Բարեկամ. ami [յգ. ياران] 2. Սի-րելի, սիրական. amant. objet d'amour 3. Օգնական. aide: Առած. — جهار չորրորդ սիրելիք Մահմետի՝ որք են Էպուպէքր, Էօմէր, Օսման և

Ալի. les quatre amis de Mahomet: Abou-Bekr, Omar, Othman et Ali. زلف — ە طوقمق խօսքով խայթել. picoter.

يار { եար [ի] գահավէժ. précipice.

يارا { եարա [դ] կարողութիւն. pouvoir.

ياراتمق { եարաթմագ [ի] Ստեղծել. créer.

يارادان { եարադան [ի] Ստեղծող. créateur.

يارادلمق { եարադըլմագ [ի] Ստեղծուիլ. être créé.

يارار { եարար [ի] 1 Օգտակար. utile 2. կարող, յաջողակ. capable: لق— օգտակարութիւն. utilité. յաջողակութիւն. capabilité.

ياراشمق { եարաշմագ [ի] Վայլել. convenir.

يارامز، ياراق، ياراغ { Տե՛ս voir يرامز ، يراغ ، يراق

يارامق { եարամագ [ի] 1. Օգտակար լինել. être utile 2. Ծառայել. être bon à servir.

يارانلق { եարանլըգ [ի] Բարեկամութիւն, ընկերութ. amitié. compagnie.

يارانمق { եարանմագ [ի] 1. Օգտակար լինել. être utile 2. Աչք մտնել. յինքն յանկուցանել. s'insinuer dans l'esprit de qn.

يارب { եարապպ, եարապպըմ[ը] Ո՛վ Աստուած. O mon Dieu: — ارحم եէհամ. աղեղարձութ. iléus, miséréré

يارپوز { եարփուզ [ի] Խնկածաղիկ. marjolaine

يارداق { եարդագ [ի] Օգնական. assistant.

ياردم { եարդըմ [ի] Օգնութիւն, օժանդակութիւն. aide, secours, assistance: ا — օգնել. secourir. جى— օգնական. aide, compagnon, assistant.

يارده { եարդա [ի] Անգղիական կանգուն որ է 91 հարիւրորդամէթր. yard.

يارغيلامق { եարղըլամագ [ի] Վճիռ տալ. trancher, juger.

يارلق { եարլըգ [ի] Բարեկամութիւն. amitié.

يارلمق { եարըլմագ [ի] Ճեղքուիլ. se fendre.

يارم { եարըմ [ի] կէս. demi, moitié.

يارمق { եարմագ [ի] Ճեղքել. fendre.

يارە { եարա [ի] Վէրք: plaie, blessure: لى— لو— վիրաւորեալ. blessé

يارەلمق } եարալամագ [թ] Վիրաւորել. blesser.

يارەلنمق } يارەلانمق եարալանմագ [թ] Վիրաւորուիլ. se blesser.

يارى } եարը [թ] Կէս. moitié, demi : կ— — կէսա կէս. à moitié. كيجه —سى կէս գիշեր. minuit. بر — քիչ մը. un peu.

يارى } եարի [պ] Բարեկամութիւն. amitié.

يارجى } եարըճը [թ] Փայտահար. bûcheron.

ياريش } եարըշ [թ] Մրցում: rivalité, concours: Ա— —ى چكه ունայն վիճաբանութիւն. vaine discussion. قايق —ى նաւարշաւ. régate. ا— ' چيقمق —ه մրցիլ. rivaliser avec.

ياريق } եարըգ [թ] 1. Ճեղք. fente 2. Ճեղքուած. fendu.

يارىلامق } եարըլամագ [թ] Կիսուն հասնիլ. faire la moitié.

يارم } եարըմ [թ] Տե՛ս voir يارم :

يارين } եարըն [թ] Վաղը. demain: —دكل اوبر كون միւս օր. après-demain.

ياز } եազ [թ] Ամառ. été.

يازق } եազըգ [թ] Տե՛ս voir يازيق :

يازلامق } եազլամագ [թ] Ամառը անցնել. passer l'été.

يازلق } եազլըգ [թ] 1. Ամառնային. d'été 2. Ամառանոց. habitation d'été.

يازلمق } եազըլմագ [թ] 1. Գրուիլ. s'écrire 2. Արձանագրուիլ. être inscrit: — عسكره ' — عسكر զինուոր գրուիլ. être enrolé.

يازمق } եազմագ [թ] 1. Գրել. écrire 2. Արձանագրել. inscrire.

يازمه } եազմա [թ] 1. Գրել. action d'écrire 2. Ձեռագիր. écrit à la main, manuscrit 3. Ծաղկեայ կտաւ. toile peinte.

يازى } եազը يازو եազու [թ] 1. Գիր. écriture 2. Տառ. caractère: آلن —سى Ճակատագիր. destinée, sort. ال —سى ձեռագիր. manuscrit —لى գրուած. écrit. արձանագրուած. inscrit. —خانه գրասենեակ. bureau. գրադարան. bureau. casier.

يازيجى } եազըճը [թ] 1. Գրագիր. écrivain, commis 2. Տե՛ս voir مشاطه :

—لق գրագրութիւն. profession d'écrivain.

يازيق { Եազըգ [թ] Մեղք, եղուկ. quel dommage! —لو اولسون մեղք. c'est à plaindre.

يازيلش { Եազըլըշ [թ] Գրուածք. écriture.

يازين { Եազըն [թ] Ամառը. en été.

ياس { Եաս [թ] Սուգ. deuil: —لى սգաւոր. en deuil

يأس { Եէ'ս [ա] Յուսահատութիւն. désespoir: —كتورمك յուսահատիլ. se désespérer.

ياساق { Եասագ [թ] Տե՛ս. voir يساق.

ياسمين { Եասէմին [պ] Յասմիկ. jasmin.

ياش { Եաշ [թ] Տարիք. âge: —ده در قاچ քանի՞ տարեկան է. quel âge a-t-il.

ياش { Եաշ [թ] 1. Արտասուք. larme 2. Թաց. humecté 3. Թարմ. frais.

ياشا { Եաշա [թ] Կեցցէ՛. vive.

ياشاتمق { Եաշաթմագ [թ] Ապրեցնել. faire vivre.

ياشارمق { Եաշարմագ [թ] Արցունքն թափել. fondre en larmes.

ياشامق { Եաշամագ [թ] Ապրիլ. vivre.

ياشانلمق { Եաշանըլմագ [թ] Ապրիլ. vivre.

ياشايش { Եաշայըշ [թ] Ապրանք, կենցաղ. manière de vivre.

ياشلى { Եաշլը [թ] Տարիքոտ. âgé.

ياشماق { Եաշմագ [թ] Քող. լաչակ. voile.

ياشماقلانمق { Եաշմագլանմագ [թ] Երեսը քողով ծածկել. se voiler.

ياصدانمق { Եասդանմագ [թ] Կռթնիլ. յենուլ. s'appuyer.

ياصديق { Եասդըգ [թ] Տե՛ս. voir يصدق.

ياصمق { Եասմագ [թ] Հարթել. aplanir.

ياصى { Եասը [թ] Հարթ, տափակ. plat: —يام համայն տափակ. tout à fait plat. —لق տափակութիւն. aplatissement.

ياصيلانمق { Եասըլանմագ [թ] Տափականալ. devenir plat.

ياغ { Եաղ [թ] 1. Իւղ. huile 2. Ճարպ. graisse: طوك —ى ، اچ —ى Ճարպ եզանց և ոչխարաց. Ճրագու. suif. —لو ، —لى իւղոտ.

graissé. զարարար. gras. աղտոտ. sale.

یاغجی { եաղճը [թ] իւղավաճառ. vendeur d'huile, de beurre.

یاغخانه { եաղխանէ [թ] իւղի գործարան. fabrique d'huile, de beurre.

یاغدرمق { եաղդըրմագ [թ] Տեղացնել. faire pleuvoir.

یاغر ، یاغز ، یاغیر ، یاغیز { Տե՛ս. voir

یاغشلی { եաղշլը [թ] Անձրեւոտ. pluvieux.

یاغلامق { եաղլամագ [թ] իւղոտել. oindre.

یاغلق { եաղլըգ [թ] Թաշկինակ. mouchoire.

یاغمق { եաղմագ [թ] Տեղալ, գալ. pleuvoir.

یاغمور { եաղմուր [թ] Անձրեւ. pluie: —لى անձրեւոտ. pluvieux. —لق անձրեւանոց, կրկնոց. manteau pour la pluie.

یاغیر { եաղըր [թ] Կեղ, վէրք. ulcère plaie.

یاغیز { եաղըզ [թ] Սպիտակական. brun clair.

یافته { եաֆթէ [պ] 1. Գտնուած, գտած. trouvé 2. եաֆթա. Պիտակ. étiquette 3. Ազդագիր. placard, affiche.

یافه { եաֆա [թ] Յաֆֆէ. Joppé, Jaffa.

یاقارمق { եագարմագ [թ] Պաղատիլ. supplier.

یاقشدرمق { եագըշդըրմագ [թ] Վայելեցնել. rendre convenable.

یاقشمق { եագըշմագ [թ] 1. Վայելել. aller bien 2. Պատշաճիլ. convenir.

یاقلاشمق { եագլաշմագ [թ] Մօտենալ. մերձենալ. s'approcher.

یاقمق { եագմագ [թ] 1. Այրել. brûler 2. Վառել. allumer.

یاقوت { եագութ [պ] Յակինթ. rubis.

یاقه { եագա [թ] 1. Օձիք. collet 2. Եզերք. rive 3. Կողմ. côté: Առած. —ی قورتارمق ազատիլ. se débarrasser. ا — چال խոտորիւ բռնել. attraper brusquement. —ی یرتمق ، —ی سیلكمك մէկէ մը տրտնջալ. se plaindre de qn. —ی اله ویرمك բռնուիլ. être attrapé. —لق շարժուն օձիք. faux-col.

یاقه‌لمق { եագալամագ [թ] Բռնել, ձերբակալել. saisir, attraper.

یاقی { եագը [թ] Խարան. cautère: آچمق —

խարան դնել. cautériser.

یاقیجی { եագըճը [թ] կիզիչ. brûlant.

یاقیشق { եագըշըգ [թ] Վայելք, վայելչութիւն. convenance: آلق — վայելել. convenir. لى — վայելուչ, բարեձև, գեղեցիկ. convenable, gracieux, beau. سز — անվայել, տգեղ. inconvenant.

یاقین { եագըն [թ] Տե՛ս. voir یقین.

یاکلتماج { եանըլթմաճ [թ] Հանելուկ. énigme

یاکلتمق { եանըլթմագ [թ] Մոլորեցնել. mettre dans l'erreur.

یاکلش { եանըլըշ [թ] 1. Սխալ. erreur, faute 2. Թիւր. erroné: لق — սխալութիւն. mécompte.

یاکلماز { եանըլմազ [թ] Անսխալ. infaillible.

یاکلمق { եանըլմագ [թ] Սխալիլ. se tromper.

یال { եալ [պ] Բաշ. crinière: و یال — գեղեցիկ հասակ. belle taille.

یالاب { եալապ [թ] Շողակաթ jet de rayon, de lumière: — — շողալով. en brillant. chatoyant.

یالابوق { եալապուգ [թ] Շողշողուն. brillant.

یالاشمق { եալաշմագ [թ] Զիրար լզել. se lécher l'un l'autre.

یالاق { եալագ [թ] Գուռ, կուր. auge.

یالامق { եալամագ [թ] Լզել. lécher: توکوردیکی — յետս կոչումն ընել. se dédire.

یالان { եալան [թ] 1. Սուտ. mensonge 2. Կեղծ, պատիր. faux: یمین اوز — սուտերդմնութիւն. faux serment. دن — սուտանուն, առ ա-չօք, կեղծեօք. fictivement. چیقارمق ه — ի սուտ հանել. ժխտել. démentir.

یالانجی { եալանճը [թ] Ստախօս. menteur: لق — ստախօսութիւն. menterie.

یالانمق { եալանմագ [թ] Ինքզինքը լզել. se lécher.

یالتاق { եալթագ [թ] Շողոքորթ. adulateur: لق — շողոքորթութիւն. flagornerie.

یالتاقلانمق { եալթագլանմագ [թ] Շողոքորթել. aduler, flagorner.

یالچین { եալճըն [թ] Ողորկ. uni, poli.

یالدیز { եալտըզ [թ] Դրուագ, ոսկեզօծք. dorure: جی — դրուագիչ. do-

reur. لى — ոսկեզօծ. doré.

بالدزلمق { պալտըզլամագ [թ] Ոսկեզօծել. dorer.

بالكز { պալըգըզ [թ] 1. Միայն, առանձին. seul, solitaire 2. Միմիայն seulement: باشنه — ، — جه առանձին. tout seul. — لق Միայնութիւն. solitude.

بالوارمق { պալվարմագ [թ] Աղաչել. supplier.

بالى { պալը [թ] 1. Ծովեզր. bord 2. Ծովեզերեայ տուն. maison au bord de la mer.

باليت { պալէյթէ [ա] Երանի թէ, եղէ թէ. plût à Dieu que! oh! si.

بالين { պալին [թ] Մերկ. nu: قات — պարզ, միա-նակ. simple.

باليك { պալըգ [թ] Բոց. flamme.

باليكلامق { պալըգլամագ [թ] Բորբոքիլ, բոցավառիլ. s'enflammer.

بامه { պամա [թ] 1. Կարկատան, կարկատ. pièce de raccommodage: — جى կարկատող. rapiéceur. — لى կարկատած. rapiécé. — يوز سى Երեսի վրայ հարուածոյ սպի. balafre.

بامه لمق { պամալամագ [թ] Կարկատել. raccommoder, rapiécer.

بان { պան [թ] 1. Կող. flanc, côte 2. Կողմ. côté 3. Քով. auprès: Ասոյ. — كيسيجى գրպանահատ. filou. — باشنده իրար մօտ. tout près de. — ندن ինչ տեսակէտով. de quel point de vue. — دن ի նպաստ. en faveur de. — باقمق խեթիւ հայել. regarder de travers. — كك արմնկամբ յենուլ. accouder.

بانار { պանար [թ] Այրող. qui brûle: طاغ — հրաբուղխ. volcan.

باناشمق { պանաշմագ [թ] Տե՛ս voir يناشمق.

بانيورى { պանեօրի [թ] Քովնակի. de côté.

بانغابوج { պանգապուճ [թ] Քովնակի քալող խեղանդամ. estropié qui marche à travers.

بانغين { պանգըն, պանգին [թ] 1. Հրդեհ. incendie 2. Այրած. brûlé.

بانق { պանգը [թ] Արձագանք. écho.

بانمق { պանմագ [թ] 1. Այրել. brûler 2. Վնասուիլ. être endommagé.

بانيق { պանըգ [թ] 1. Այրած. brûlé 2. Զրկեալ. opprimé 3. Այրուածք. brûlure.

یاواش { եաւաշ [թ] Տե՛ս · voir یواش ։

یاوان { եաւան [թ] 1· Անճաշակ maigre 2· Անհամ: fade.

یاور { եավըր [պ] 1· Օգնական. aide 2· Թիկնապահ. aide de camp [յգ· یاوران] ։ — میر առաջին Թիկնապահ. chef des aides de camp. لك— Թիկնապահութիւն. titre et charge d'aide de camp. اكرم — զօրավար Թիկնապահ. aide de camp général.

یاورو { եավրու [թ] Ձագ. petit d'un animal. م— զաւակս. mon enfant.

یاورولق { եավրուլամագ [թ] Ծնանիլ, ծնանիլ. mettre bas.

یاوری { եավրը [թ] Տե՛ս · voir یاورو ։

یاوری { եավէրի [պ] Օգնականութիւն. assistance, aide.

یاوز { եավուզ [թ] Խիստ, դաժան. dur, sévère.

یاوق { եավուգ [թ] Խօսքկապ fiançailles.

یاوقلامق { եավուգլամագ [թ] Նշանել. fiancer

یاوقلانمق { եավուգլանմագ [թ] Նշանուիլ. être fiancé.

یاوقلی { եավուգլու [թ] Նշանաւոր. fiancé.

یاوه { եավէ [պ] 1· Կորուսեալ. perdu 2· Ունայն խօսք. parole vaine : — کو զրաբան. qui dit des frivolités [յգ· یاوه‌کویان] ։

یاهو { եահու [ա] Ո՜վ դու. hé! hola!

یای { եայ [թ] 1· Աղեղ. arc 2· Զապանակ. ressort 3· Ամառ. été: لى— զապանակաւոր. pourvu de ressort.

یایا եայա / یایان եայան [թ] 1· Հետևակ. piéton 2· Հետիոտն. à pied 3· Տկար, անկարող. faible.

یایغره { եայղարա [թ] Գոչիւն, ճիչ, աղմկայոյզ աղաղակ· criaillerie, cri tumultueux: باصمق ـه— ճիչ բառնալ. criailler. ی— ճչող. criard.

یایق { եայըգ [թ] Տարածուած. étendu.

یایقامق { եայգամագ [թ] Լուանալ. laver.

یایلا եայլա / یایلاق եայլագ [թ] 1· Ամառնային բնակավայր. habitation d'été 2· Արօտավայր pâturage

یایلامق { եայլամագ [թ] Ամառել. ամառ ան-

ցուննել. passer l'été.

يايلمق { Եայըլմագ [ի] 1. Տարածուիլ. être étendu, propagé 2. Ցրուիլ. se disperser.

يايليم { Եայլըմ [ի] Միահաղոյն արձակուած հրացաններ. salve.

يايمق { Եայմագ [ի] Տարածել. étendre, propager

يايه جى { Եայմաճը [ի] Փերեզակ. brocanteur.

يايوان { Եայվան [ի] 1. Տարածեալ. étendu 2. Ընդարձակեալ. dilaté: — اغزى շատախօս. bavard.

يباب { Եէպապ [պ] Աւերեալ ruiné.

يبان { Եապան [պ] 1. Ամայի, անապատ. désert 2. Անմշակ. inculte: Ապաց. آغق — կարեւորութիւն չըտալ. ne pas faire cas de. — سوزم հեռու լսողաց. sauf votre présence.

يبانجى { Եապանճը [ի] Օտարական. étranger.

يبانى { Եապանի [պ] Վայրենի sauvage: لك — վայրենութիւն. sauvagerie.

يبروح { Եէպրուհ [ա] — المنم Մարդախոտ. mandragore [[illegible]. [illegible]] قان قوروداني

يبوست { Եապուսէթ* [ա] Չորութիւն, երաշտութիւն. sécheresse.

يپاغى { Եափաղը [ի] Բուրդ. laine.

يپاق { Եափագ [ի] Բուրդ. laine: لى — բրդեղէն. de laine. جى — բրդավաճառ. marchand de laine.

يپراق ، يپراقلاغق { Տե՛ս ياپراق ، ياپراقلاغق :

يتاغان { Եաթաղան [ի] Դաշոյն [illegible] yatagan.

يتاق { Եաթագ [ի] 1. Անկողին, մահիճ. lit 2. Փոս գետոյ. lit de rivière 3. Որջ. repaire 4. Գաղտնի գողունեաց. գողօնապահ. recéleur: اوغلان يتاغى արգանդ. utérus. تجار يتاغى վաճառաշահ տեղի. ville commerciale.

يتاقلق { Եաթագլըգ [ի] 1. Գողօնապահութիւն. recèlement 2. Երկաթեայ կամ փայտեայ մահիճ. lit en fer ou en bois 3. Անկողնի յարմար. propre à lit.

يتالاق { Եաթալագ [ի] Մահճակալ. alité.

يتامى { Եէթամա* [ա] Որբ. pd. يتيم :

يتر { Եէթէր [ի] Բաւ է. c'est assez.

یتشدرمك { Եէթիշտիրմէք [թ] 1. Հասցնել. faire parvenir 2. Կրթել, հրահանգել, բուծանել. élever 3. Յառաջ բերել. ընծայել. produire 4. Պատրաստել. préparer.

یتشمش { Եէթիշմիշ [թ] 1. Հասած. parvenu 2. Չափահաս. adulte.

یتشمك { Եէթիշմէք [թ] 1. Հասնիլ. arriver, parvenir 2. Բաւել. suffire 3. Հասունանալ. mûrir.

یتمش { Եէթմիշ [թ] Եօթանասուն. soixante-dix : یتمشنجی — եօթանասներորդ. soixante-dixième.

یتمك { Եէթմէք [թ] Բաւել. suffire: — کوج կարողանալ. être en état.

یتيك { Եէթիք [թ] Հասուկ. majeur, mûr.

یتيم { Եէթիմ [ա] Որբ. orphelin [ժղ. یتيمه] [յգ. ایتام]. — لك որբութիւն. orphelinage. — در հազուագիւտ մարգարիտ. perle très rare.

يحيى { Եահեա [ա] Յովակիմ. Joachim.

يخسته { Եախիսթէ [պ] Սառած. gelé.

يخشى { Եախշի [թ] Լաւ, բարի. bon.

يخنى { Եախնի [պ] Մսախառն կերակուր. ragoût.

يد { Եէտ* [ա] Ձեռք. main [յգ. ایدی ، ایادی].

Առաջ. واحد — մենավաճառութիւն. monopole. — آ ب — ձեռքէ ձեռք. de main en main. — وضع գրաւել. saisir. faire une mainmise.

يدك { Եէտէք [թ] 1. Նաւաքարշութիւն. remorque 2. Նաւաձիգ պարան. remorque 3. Նժոյգ ձիգ փոկ. traîne 4. Նժոյգ. երկրորդական. cheval de main 5. Պահեստի ինչ. առ հարկին առնուած ունելի ինչ. qc. en réserve. toute chose procurée en plus pour servir en cas de besoin : آلق — բան մը նաւին ձգելով քաշել տանիլ. haler. prendre à sa remorque. جى — նաւաձիգ. remorqueur. لى — պիտոյ եղածէն աւելի ունեցող. pourvu de réserve.

يدكمك { Եէտէքլէմէք [թ] Բան մը նաւին ձգելով քաշել. remorquer. conduire à sa suite.

يدنجى { Եէտինճի [թ] Եօթներորդ. septième

يدى { Եէտի [թ] Եօթը. sept: لى — ، لك — եօթնեակ

composé de sept.... —شر եօթնական. sept à chacun.

بدیرمك { պէտիրմէք [թ] կեր-ցնել. faire ou laisser manger: — پاره կաշառել. corrompre. — نفسنه համբերութեան. supporter.

بدیکر { պէտիկէր [թ] Մեծ Արջ (համաստեղ-ութիւն. la grande Ourse.

یر { եէր [թ] 1. Երկիր. terre 2. Գետին. terrain, sol 3. Տեղ, տեղի, վայր. lieu, endroit, place 4. Պաշտօն. emploi, place: Անոր —ینه کچمك յաջորդել. remplacer. —ه بوش ի զուր. en vain. حجابدن —ه کچمك կարի ամաչել. mourir de honte. آدم —ینه قویمق յարգել. estimer. ا — զետեղիլ. s'établir, s'installer. —ینه փոխանակ. au lieu de. —ینی طوتمق տեղը լնուլ. tenir lieu de. ی وار — արժան է. il y a lieu de.

یراتمق { եարաթմագ [թ] Ստեղծել. créer.

یرار { եարար [թ] Տե՛ս. voir یارار.

یراسه { եէրասէ, եարասա [թ] Չղջիկան. մաշկա-թև. chauve-souris.

یراشمق { եարաշմագ [թ] Տե՛ս voir یاراشمق.

یراعه { եէրաա [ա] Գրիչ. plume: —زن او գրել. écrire.

یراق { եարագ [թ] 1. Գոր-ծիք. outil 2. Զէնք. arme

یراغ { եարաղ 3. Անդամ. membre viril: — یات ռազմամթերք. munition.

یراقلانمق { եարագլանմագ [թ] Պատրաստուիլ. se préparer.

یرامز { եարամազ [թ] 1. Ան-պիտան. bon à rien 2. Անզգամ, խեռ. malin, rétif: —لق անզգամութիւն, խեռութիւն. méchanceté, taquinerie.

یرامق { եարամագ [թ] Տե՛ս voir یارامق.

یرتلمق { եըրթըլմագ [թ] Պատ-ռիլ. se déchirer

یرتماج { եըրթմաճ [թ] Պա-տառուած, ճեղք. déchirure, fente.

یرتمق { եըրթմագ [թ] Պատ-ռել. déchirer.

یرتیجی { եըրթըճը [թ] Պա-տառիչ. rapace.

یرتیق { եըրթըգ [թ] 1. Պատ-ռած. déchiré 2. Անպատկառ. impudent.

یرقان { եէրգան [ա] Բժշ. Դե-ղնախտ. ictère, jau-

nisse: ى— ՝ պ— գալկային. ictérique.

يرلشدرمك { Եէրլէշտիրմէք [թ] Դնել, զետեղել, տեղաւորել. placer, installer.

يرلشمك { Եէրլէշմէք [թ] Տեղաւորիլ. s'installer

يرلو { Եէրլու — يرلى Եէրլի [թ] Տեղացի. indigène : يرنيه — ՝ يرنده — ի տեղւոջ. à sa place.

يرليغ { Եէրլիղ [թ] Հրովարտակ. firman.

يرمك { Եէրմէք [թ] Նողկալ, զանել. se dégoûter

يزدان { Եէզտան [պ] Աստուած. Dieu: ى— աստուածային. divin.

يزدجرد { Եէզտէճէրտ [պ] Յազկերտ. Jasguerd.

يزيد { Եէզիտ [ա] Օմմէական խալիֆայից երկրորդի անունն է. տա ջնջած լինելով Ալիի գերդաստանը մահմէտականաց անիծելին եղած է. deuxième calife ommiade, qui ayant détruit la famille d'Ali a été maudit par les musulmans : يزيدى— Եէզիտիք՝ որք սատանան կը պաշտեն. yézidis, adorateurs du diable.

يسار { Եէսար [ա] 1. Ձախ կողմ. côté gauche 2. Հարստութիւն, դիւրակեցութիւն. richesse.

يساق { Եասագ يساغ Եասաղ [թ] 1. Օրէնք. loi 2. Արգիլեալ. défendu : ՝ — արգիլել. prohiber.

يساقجى { Եասագճը [թ] Բարապան. huissier

يستهلمك { Եէսթէհլէմէք [թ] 1. Աղբել. fienter 2. Աղտեղել. salir.

يسر { Եուսր [ա] 1. Հարստութիւն. richesse 2. Դիւրութիւն. facilité.

يسير { Եէսիր [ա] 1. Դիւրին facile [يسير էն] [էյ. يسيره] 2. Սակաւ. peu.

يشا { Եաշա [թ] Կեցցէ՛ս. vive!

يشرمك { Եէշէրմէք [թ] Կանաչանալ. verdoyer.

يشم { Եէշիմ [ա] Տեսակ մը մարմարիոն օձաքար. serpentine.

يشيل { Եէշիլ [թ] Կանաչ. vert.

يشيللك { Եէշիլլիք [թ] 1. Կանաչութիւն, դալարիք. verdure 2. Կանաչեղէն, բնդեղէն. légume.

يشيللنمك { Եէշիլլէնմէք [թ] Կանաչանալ. verdoyer.

يصدق { եաստըգ [ը] 1. Բասթըգ, coussin 2. Տնկա-րան. pépinière.

يعسوب { եաՙսուպ [-] 1. Մեղուաց դշխոյ reine des abeilles 2. Պետ, գլխաւոր. chef.

يعقوب { եաՙգուպ [-] Յա-կոբ. Jacob: ى— յակոբեան. jacobite.

يعنى { եաՙնի [-] Այսինքն. c'est-à-dire, savoir.

يغلمق { եղըլմագ [ը] Դիզ-ուիլ. s'accumuler

يغما { եաղմա [ղ] Աւար, կո-ղոպուտ. pillage, butin: ا — աւարել. piller. جى— աւարառու. pillard.

يغماكر { եաղմաքեր[ղ]Աւար-առու. կողոպտող pillard [ժղ. يغماكران].

يغمق { եղմագ [ը] Դիզել, կուտել. accumuler, entasser.

يغمور { եաղմուր [ը] Տե՛ս voir. ياغمور.

يغنتى { եղընթը [ը] Կոյտ, դէզ. tas, ramas.

يغيلى { եղըլը [ը] Դիզուած entassé, ramassé.

يغين { եղըն [ը] Կոյտ, դէզ. tas, amas.

يقا ، يقالمق { Տե՛ս voir ياقه ، ياقلمق.

يقدرمق { եըգդըրմագ [ը] Փլցնել տալ. faire démolir.

يقظان { եագզան [-] Արթուն. éveillé.

يقظه { եագզա [-] Արթնութիւն. veille.

يقلمق { եըգըլմագ [ը] Փլիլ. se démolir.

يقمق { եըգմագ [ը] Փլցնել, քանդել. abattre.

يقنتى { եըգընթը [ը] Փլատակ. décombre.

يقيق { եըգըգ [ը] 1. Փլած. démoli 2. Աւերակ tombé en ruine.

يقيم { եըգըմ [ը] 1. Կործա-նում. destruction 2. Քանդում. démolition.

يقين { եագին [-] Ստուգու-թիւն. certitude. [Հմ. شك]. علم الـ— بيلك ، ստոյգ գիտնալ. avoir la certitude. ى— ՛ ی— ստոյգ. certain.

يقين { եագըն [ը] 1. Մօտ, մերձաւոր. proche 2. Մօտ, մերձ. près: Ա—ջ. ده— ի մօտոյ. prochainement. վերջերս. récemment. մօտերս. à proximité. كلمك— մօտենալ. s'approcher.

يقيناً { եագինէն[-] Ստուգա-պէս. assurément.

يقينيات { եագինիյաթ [-] Ստոյգ ճանօթու-

Թիւնք. connaissances positives.

يك { եէք [ղ] Մի. un : — دن մի անգամէն. en une fois.

يك { եէյ [ի] 1. Լաւագոյն. meilleur 2. եէն. Թեղանիք. manche.

يكا { եանա [ի] Տե՛ս. voir يانه :

يكاز { եանազ [ի] կռուարար. querelleur.

يكاق { եանաք [ի] Այտ. joue: — آل կարմըրայտ. vermeille.

يكان { եէքեան [ղ] — — Մի առ մի. un à un.

يكانكى { եէքեանէքլի [ղ] Անզուգականութիւն. état de ce qui est unique.

يكانه { եէքեանէ [ղ] Միակ. unique.

يكايك { եէքէյէք [ղ] Մի առ մի. un à un.

يكباره { եէքփարէ [ղ] Միակտուր. tout d'une pièce.

يكتا { եէքթա [ղ] Միակ. unique.

يكجهت { եէքճիհէթ [ղ] Համամիտ, միաբան. d'accord, unanime.

يكچشم { եէքչեշմ [ղ] Միականի. borgne.

يكدل { եէքտիլ [ղ] Միասիրտ. unanime.

يكديكر { եէքտիկէր[ղ]. Իրար l'un l'autre.

يكرمنجى { եէքիրմինճի[ի] Քսաներորդ vingtième

يكرمى { եէքիրմի [ի] Քսան. vingt: [Հմմ. եքըմի] ; شر— քսանական. vingt a chacun. لك— քսաններց. de vingt.

يكرنك { եէքրէնկ [ղ] Միագոյն. unicolore.

يكروزه { եէքրուզէ[ղ] Միօրեայ. éphémère.

يكزبان { եէքզէպան [ղ] Միաբերան. d'une seule voix.

يكسان { եէքսան [ղ] Հաւասար. égal: ا— ير Հիմնայատակ ընել. raser jusqu'aux fondements.

يكلمك { եէնիլմէք [ի] 1. Յաղթուիլ. être vaincu 2. (խաղը) կորսնցնել perdre le jeu.

يكمك { եէնմէք [ի] 1. Յաղթել. vaincre 2. (խաղը) շահիլ. gagner le jeu

يكن { եէյէն [ի] Եղբօրորդի, քեռորդի. neveu, nièce.

يكنى { եէյնի [ի] Թեթեւ. léger.

يكون { եէքիւն [ա] Գումար total: — جمع ընդամէնը. au total.

یکه { եէքէ [գ] Միայնակ . առանձին. seul.

یکه تاز { եէքէթաղ [գ] Միայնակ արշաւող կամ յարձակող. qui s'élance ou attaque seul.

یکی { եէնի [թ] 1. Նոր. nouveau, neuf 2. Գիտ. նոր. nouvellement 3. Արդի, վերջին. moderne : — باشدن ، — دن նորէն. de nouveau.

یکیت { եէյիթ [թ] կտրիճ, քաջ. vaillant: — لك կտրճութիւն. vaillance.

یکیتلنمك { եէյիթլէնմէք [թ] Արիանալ. prendre courage.

یکیچری { եէնիչէրի [թ] Անուն նախնի հեծելակազմ Օսմանեան պետութեան, որ կը թարգմանի նոր զօրք. janissaire : — آغاسی առաջին հրամանատար ենիչէրի զօրաց. commandant en chef des janissaires

یکیلتمك { եէնիլէթմէք [թ] Նորոգել. renouveller, réparer.

یل { եէլ [թ] 1. Հողմ, հով. vent 2. Յօդացաւութիւն. rhumatisme 3. Փուք. pet : Ասաց. یرنده — لر اسمك ամայիլ. devenir désert. — ویرمك հովել, երնել. vanner

یلان { եալան [թ]. Սուտ. mensonge.

یلان { եըլան [թ] Օձ. serpent : كوملكی — խորխ. dépouille de serpent. — يصديغی նուրիճ. serpentaire

یلانجق { եըլանճըք [թ] Օձաշաւ. érésipèle.

یلانقوی { եըլանգավի [թ] Օձապտոյտ. serpenté. tortueux.

یلپازه { եէլփազէ [թ]. Հովահար. éventail.

یلپازه‌لمك { եէլփազէլէմէք [թ] Հովահարել. éventer.

یلتمك { եէլթէնմէք [թ] Միտալ. être porté à.

یلدا { եէլտա [ա] Տարւոյն ամենաերկայն գիշերը որ Դեկտեմբերի իննին կը հանդիպի. la nuit la plus longue de l'année qui tombe le 9 décembre.

یلدراق { եըլտըրագ [թ] Ճառագայթ, փայլակնացայտ. étincelant.

یلدرامق { եըլտըրամագ [թ] Փայլատակել. étinceler. scintiller.

یلدرمق { եըլտըրմագ [թ] 1. Վախցնել. épouvanter 2. Խրաչեցնել. effaroucher.

یلدرم { եըլտըրըմ [թ] Կայծակ. foudre.

يلدز { եըլտըզ [թ] 1. Աստղ. étoile, astre 2. Բաղդ. sort 3. Հիւսիսային հողմ. vent du nord : Ասոյ. يوكسك ى— բաղդաւոր fortuné, chanceux. ى— دوشكون դժբաղդ. infortuné. ى— باريشيق հաշտ. réconcilié. — آى Մահիկ և աստղ որ է դրօշմ օսմանեան պետութեան croissant. بوجكى — լուսատտիւն. ver luisant. طاشى — աստղաքար. aventurine.

يلك { եէլէք [թ] 1. Բաճկոնակ. gilet 2. Ձագ ուղտու. petit du chameau 3. Փետուր. plume 4. Թև նետի. plume d'une flèche.

يلكن { եէլքէն [թ] Առագաստ. voile : — كميسى առագաստանաւ. vaisseau à voiles : —لرى صويه ايندرمك զիջանիլ. տեղի տալ. baisser le pavillon. كورك — հապճեպիւ. à la hâte.

يللنمك { եէլլէնմէք [թ] Փուքսարձակել. péter.

يلمق { եէլմէք [թ] Վախնալ, խրտչիլ. craindre. s'effaroucher.

يلمك { եէլմէք [թ] Վազել. courir.

يلوه { եէլվէ [ա] Կաքաւ. bécasse.

يله { եէլէ [թ] Բաշ. crinière: قورد لى— բորենան. hyène.

يم { եէմ [ա] 1. Ծով. mer 2. եէմ [թ] Կեր. nourriture 3. Խայծ. appât.

يماق { եամաք [թ] 1. Օգնական. aide 2. Զօրող, համախոհ. acolyte.

يمامق { եամամաք [թ] 1. Կարկտել. rapiécer 2. Ածել, դնել. appliquer.

يمان { եաման [թ] 1. Անագորոյն, խիստ. cruel, sévère 2. Ահարկու. terrible

يمانمق { եամանմաք [թ] Ջհեռյինել. s'appliquer.

يمانى { եէմանի [ա] Եէմէնի երկրէն. du Yémen: دود — քէրւ. մինչամզամոյ. filaire.

يمش { եէմիշ [թ] Պտուղ, միրգ. fruit.

يمشجى { եէմիշճի [թ] Մրգավաճառ. fruitier.

يمك { եէմէք [թ] 1. Ուտել. manger 2. Կրել. éprouver 3. Վատնել. dissiper 4. Կերակուր. mets 5. Ճաշ, ընթրիք. repas.

يمكلك { եէմէքլիք [թ] Մննդական ծախս. dépense de nourriture.

يمكن { եումքին [ա] Կարելի է. il est possible.

يملك { եէմլիք [ի] Մսուր. mangeoir.

يملمه { եէմլիմէ [ի] Կեր, խայծ. appât.

يمن { եէմէն [ա] 1. Եէմէն. Yémen 2. եէմն, եամն. Օրհնութիւն, շնորհք, երանութիւն. bénédiction, félicité [ըմ. ميامن] 3. Գուշակութիւն բարեաց. heureux auspices.

يمنى { եէմէնի [ա] 1. Հողաթափ. soulier 2. Նկարէն կտաւ. toile peinte 3. եամնա*. Աջ. droit.

يمورطلامق { եումուրթլամագ [ի] Ածել. pondre: Աուզ.— جواهر ափել. Անմտական խօսքեր ընել. dire des bêtises.

يمورطه { եումուրթա [ի] Հաւկիթ, ձու. œuf.

يموشاتمق { եումուշաթմագ [ի] Կակղացնել. Մեղկել. amollir.

يموشاجق { եումուշաճըգ [ի] Քիչ կակուղ. un peu mou.

يموشاق { եումուշագ [ի] 1. Կակուղ. mou 2. Փափուկ. tendre 3. Հեզ. doux, paisible : قولاق يموشاغى բլթակ ականջի. lobule de l'oreille. لق— կակղութիւն. mollesse. Հեզութ.douceur.

يموشامق { եումուշամագ [ի] 1. Կակղանալ. se ramollir 2. Հեզանալ, զիջանիլ. devenir doux.

يموم { եէմում* [ա] Ծովեր. mers [եղ. يم].

يمين { եէմին [ա] 1. Աջ կողմ. côté droit 2. Երդում. serment [ըմ. ايمان]. ا — երդնուլ. jurer. بالله — Աստուծոյ վրայ երդնուլ. jurer par Dieu. ويرمك — երդմնեցնել. faire jurer. لى— երդուեալ. engagé par serment.

ينابيع { եէնապի'* [ա] ըմ. pl. ينبوع.

ينار { եանար [ի] Տե՛ս. voir يانار.

يناشمق { եանաշմագ [ի] Մօտենալ, մերձենալ. s'approcher, toucher.

يناشمه { եանաշմա [ի] 1. Մերձում. approche 2. Աղախնուոր. domestique.

ينبوع { եէնպու' [ա] Աղբիւր, ակն. fontaine, source [ըմ. ينابيع].

ينكج { եէնկէճ [ի] Խեցգետին. écrevisse.

ينكه { եէնկէ [ի] Հօրեղբօր կամ երէց եղբօր կին femme de l'oncle ou du frère aîné.

يـنلمك { եէնիլմէք [թ] 1. Ուտուլմագ. être mangé ou mangeable 2. Տե՛ս voir يكلمك.

يـنمك { եէնմէք [թ] 1. Ուտուլմագ être mangé ou mangeable 2. Տե՛ս voir يكلمك.

يـنه { եէնէ [թ] Դարձեալ, վերստին. encore.

يـوا { եուվա [թ] Բոյն. nid.

يـوارلاق { եուվարլագ [թ] Բոլորակ, կլոր. rond.

يـوارلتمق { يوارلانمق եուվարլաթմագ [թ] Գլորեցնել. faire rouler.

يـوارلمق { եուվարլամագ [թ] Գլորել. rouler.

يـوارلنمق { يوارلانمق եուվարլանմագ [թ] Գլորուիլ, գլորիլ. se rouler.

يـواش { եուվաշ [թ] 1. Մեղմ doux 2. կամաց — يواشجه կամաց, յամր. doucement.

يـواشه { եուվաշա [թ] Կռնակ. morailles.

يـوالمق { եուվալամագ [թ] Բոյն դնել. nicher.

يـوان { եուվան [թ] Տե՛ս voir ياوان.

يـوتدرمق { եութդուրմագ [թ] 1. Կլլել տալ. faire avaler 2. Խաբել. Հաւատացնել. պատրել. tromper. faire croire. accroire.

يـوتقنمق { եութգունմագ [թ] 1. Կլլել. avaler 2. Համբերել. կրել. supporter

يـوتمق { եութմագ [թ] 1. Կլլել. avaler 2. Հաւատալ. croire 3. Համբերել, կրել. supporter.

يـوتوم { եութում [թ] Ումպ. gorgée.

يـوجلتمك { եուճէլթմէք [թ] Բարձրացնել. élever. hausser.

يـوجلمك { եուճէլմէք [թ] Բարձրանալ. s'élever.

يـوجه { եուճէ [թ] Բարձր. haut, élevé: — لك բարձրութիւն. élévation.

يـوخسول { եօխսուլ [թ] Չքաւոր, աղքատ. indigent,pauvre: — لق չքաւորութիւն. indigence.

يـوخسه { եօխսա [թ] Տե՛ս. voir يوقسه.

يـورت { եուրթ կամ يورد [թ] 1. Հայրենիք. patrie 2. Կալուած. immeuble: — لق երկիր, գետին, կալուած. terre, biens fonds.

يـوردام { եօրդամ [թ] 1. Դիւրաշարժութիւն. agilité 2. Կարգ. ordre.

يـورطى { եօրդու [ո] Տօն. fête.

يـورغان { եօրղան [թ] Վերմակ, օթոց ...

ֆռանգեայ. couverture de lit: ـجی — օթօղապարող couverturier

یورغون { Եօրղուն [ի] Յոգնած, խոնջ. fatigué, las: — لق յոգնութիւն fatigue. — لق آلمق հանգչիլ. հանգստանալ. se reposer.

یورغه { Եօրղա [ի] 1. Ընդգնաց ընթացք. trot 2. Ընդգնաց ընթացող. trotteur: — لق սուրալ. trotter

یورك { Եիւրէք [ի] 1. Սիրտ. cœur 2. Գութ. pitié 3. Քաջութիւն, ոգի. courage 4. Փափաք. désir 5. Միտք, Հոգի. âme :

Առաջ. قروسی — մեղք. péché. سز — Թուլասիրտ. lâche. երկչոտ. timide. توکمك — Հոգալ. se soucier. لی — սրտաւոր, քաջ. courageux. ողորմած. charitable. ویرمك — խրախուսել. donner du cœur آچمق — սիրտը ազատել, զըւարճացնել. dilater le cœur. ی یوقه — Խիստ զգայուն. très sensible. باغلامق — սրտակցանել. s'attacher. — ییقلمق սրտաբեկիլ. se désappointer. ی یوك — Հպարտ. orgueilleux. قوپق — սրտաթափ, սարսափահար լինել. être consterné, épouvanté. —

دکمك سրտատրոփ լինել. avoir le cœur tremblant pour. — اوینامق սիրտ բաբախիլ palpiter — طاش — لی քարասիրտ. cruel.

یورکلندرمك { Եիւրէքլէնտիրմէք [ի] Խրախուսել, սրտապնդել. encourager. donner du cœur.

یورکلنمك { Եիւրէքլէնմէք [ի] Սրտանալ. s'animer.

یورلق { Եօրուլմագ [ի] Յոգնիլ. se fatiguer.

یورمق { Եօրմագ [ի] 1. Յոգնեցնել. fatiguer 2. Գուշակել. prévoir, deviner: — آغز խօսիլ. parler.

یوروتمك { Եիւրիւթմէք [ի] Քալեցնել. faire marcher: — فائض շահ բանեցնել faire courir l'intérêt.

یوروك { Եիւրիւք [ի] 1. Լաւ ընթացող. qui marche bien 2. Արագ ընթացող. qui marche vite 3. Թափառական. nomade.

یورومك { Եիւրիւմէք [ի] 1. Քալել, գնալ. marcher. aller en avant 2. Խոյանալ. s'élancer: آلوب — Ճգել երթալ. s'en aller.

یورونمك { Եիւրիւնմէք [ի] Քալել marcher

یورویش { Եիւրիւյիւշ [ի] 1. Քալուածք, գը-

նայք. marche, allure 2. Յարձակում. assaut : ۱ — յարձակիլ. assaillir.

یوریك { եիւրիւկ [Բ] Տե՛ս voir یورومك.

یوز { եիւզ [Բ] 1. Հարիւր. cent 2. Երես, դէմք visage, figure, face 3. Մակերեւոյթ. surface 4. Երես (պաստառաց). endroit 5. Առաջակողմ. façade 6. Պատճառ. motif 7. Ազատութիւն, համարձակութիւն. liberté, permission: Առաջ. ۱ — ده մէկ առ հարիւր. un pour cent. — لرجه հարիւրներով. par centaines. — ر հարիւրական. cent à chacun. — لق ' — بوش چیقمق կարի շատ համարձակիլ. prendre trop de liberté. լրբանալ. prendre un air insolent. — دن دوشمك աչքէ ելնել, շնորհակորոյս լինել. être disgrâcié ۱ — — երես առ երես. face à face. — اوستنه براقمق լքանել. abandonner. نه — له ի՞նչ երեսով. de quel front? نه — دن ի՞նչ տեսակէտով. de quel point de vue? — ویرمك զեղծուցանել, երես տալ. gâter. کوز — او պատկառանքը վերցնել. perdre toute pudeur. — آلمق երես առնել. être gâté. — یه آشاغی آلمق յանդիմանել. réprimander. — قره — անպատիւ. déshonneur. — ی پك — աներես : hardi. — ینه باقلماز կարի գեղեցիկ կամ տգեղ. très belle ou laide. — کوروی — երեստես. fiançailles : — سز — صورالمز անամօթ. éhonté. — سزلك լրբութիւն. insolence. ایکی — لو երկու երեսանի. à double face. կեղծաւոր. hypocrite. — کولر ուրախադէմ, զուարթ. joyeux, gai. — ه کولمك շողոքորթել. flatter. — اکشیتمك ' — اصمق խոժոռիլ. bouder, faire la mine. — دن ۱ هیچ ... point. — ی ایچ ۱ شیئك ... le fond d'une affaire. — ه کلك մէկուն մը յանցանքը երեսին զարնել. reprocher à quelqu'un sa faute.

یوز { եօզ [Պ] Յովազ. panthère.

یوزباشی { եիւզպաշը [Բ] Հարիւրապետ. capitaine: — لق հարիւրապետութիւն. charge ou grade de capitaine.

یوزدرمك { եիւզտիւրմէք [Բ] 1. Լողացնել.

faire nager Ջ. Ջուրը կեղ-ցնել. faire flotter Ց. Մորթը քերթել տալ. faire écorcher.

يوزكج { Եիւզկէճ [Թ] Ա. Լողացող. nageant Ջ. Ջրի վրայ կեցող. flottant.

يوزلشدرمك { Եիւզլէշտիրմէք [Թ] Երես առ երես բերել. confronter.

يوزلشمك { Եիւզլէշմէք [Թ] Երես երեսի գալ se confronter.

يوزلك { Եիւզլիւք [Թ] Հարիւրի, հարիւրեայ. qui vaut cent. composé de cent.

يوزمك { Եիւզմէք [Թ] Ա. Լողալ. nager Ջ. Ջրի վրայ կենալ. flotter Ց. Մորթը հանել. écorcher.

يوزمه { Եիւզմէ [Թ] Ա. Լողալ. nage Ջ. Կորզում մորթի. écorchement.

يوزنجى { Եիւզիւնճիւ [Թ] Հարիւրերորդ. centième.

يوزك، يوزوك { Եիւզիւք [Թ] Մատանի. bague, anneau.

يوسف { Եուսուֆ [Ա] Յովսէփ. Joseph.

يوصمه { Եօսմա [Թ] Շնորհալի գեղ. վայելչագեղ. joli et gracieux.

يوصون { Եօսուն [Թ] Ա. Մամուռ mousse Ջ. Ջրմամ. lentille d'eau : لانق — ، بأغلامق — Մամռապատ պատուիլ se couvrir de mousse لى — Մամռապատ. moussu.

يوغ { Եօղ [Թ] Տե՛ս voir يوق ،

يوغرمق { Եօղուրմագ [Թ] Շաղ-ւել. pétrir.

يوغورت { Եօղուրթ [Թ] Մա-ծուն. lait caillé : جى — Մածուն ծախող. qui vend du lait caillé.

يوغورمق { Եօղուրմագ [Թ] Շաղ-ւել. pétrir.

يوغون { Եօղուն [Թ] Ա. Հաստ, թանձր. gros, épais Ջ. Կոշտ. grossier.

يوف { Եուֆ [Թ] Զուր, փուճ vain, en rien: — اولمق փճանալ, ոչնչանալ. être réduit en rien. ا — փճա-ցնել. réduire en rien. — کو ելու գել. fi de toi! ينه — ի զուր. en vain.

يوفقه { Եուֆգա [Թ] Ա. Բա-րակ, նուրբ. mince Ջ. Փափուկ. délicat Ց. Թերթ հացաեղ. du feuilleté.

يوق { Եօգ [Թ] Ա. Ոչնչու-թիւն. néant Ջ. Ոչնչացեալ. anéanti Ց. Ոչ. non: Այոյ. دد — չկայ. il n'y a pas. — دار հազիւ. à peine. ا — ոչնչացնել. ané-

antir. او — ոչնչանալ. s'anéantir. — نه وار نه ինչ լուր. quelle nouvelle! ... یوغ ի... չկամ. je n'y suis pas

یوقاری { եօգարը [ի] 1. Վեր. à haut 2. Վերնականը. le haut 3. Վերին. supérieur: — آشاغی աւելի կամ պակաս. plus ou moins.

یوقسول { եօգսուլ [ի] Տե՛ս voir یوخسول։

یوقسه { եօգսա [ի] Ապա թէ ոչ. autrement.

یوقش { եօգուշ [ի] Տե՛ս voir یوقوش։

یوقلامق { եօգլամագ [ի] 1. Ձեռօք գննել. palper, tâter 2. Զննել. examiner 3. Խուզարկել. հետազօտել. faire des recherches. fouiller 4. Ի զննին շրջել. inspecter 5. Զօրահանդէս ընել. passer en revue.

یوقلامه { եօգլամա [ի] 1. Զննութիւն. examen 2. Խուզարկութիւն. recherche 3. Զօրահանդէս. revue des troupes: جی — զննող, հետազօտիչ inspecteur

یوقلق { եօգլըգ [ի] Չգոյութ. non existence.

یوقوش { եօգուշ [ի] 1. Զառ ի վեր. montée. یوقری — 2. Զառ ի վայր. զառ. descente. pente آشاغی —:

یوك { եէւք [ի] 1. Բեռ. fardeau, charge 2. Հարիւր հազար դահեկան. somme de cent mille piastres 3. Պահարան. armoire: یوكلنش — ى հարստացած. enrichi. اورمق — բեռցնել. charger. او — մէկու մը ծանրութիւն ալ. être charge à qn.

یوك { եէւն [ի] 1. Բուրդ, ասր. laine 2. Բրդեայ. de laine.

یوكسك { եէւքսէք [ի] 1. Բարձր. haut, élevé 2. Երեւելի. éminent.

یوكسكلك { եէւքսէքլիք [ի] Բարձրութիւն. hauteur, élévation.

یوكسلمك { եէւքսէլմէք [ի] Բարձրանալ. վերնանալ. se hausser, s'élever.

یوكسوك { եէւքսիւք [ի] Մասնոց. dé.

یوكلتمك եէւքլէթմէք / یوكلمك եէւքլէմէք { [ի] Բեռցնել. charger.

یوكلنمك { եէւքլէնմէք [ի] Բեռնաւորիլ. être chargé.

یول { եօլ [ի] 1. Ճանապարհ, ճամբայ, ուղի

chemin, voie, route 2. Եղանակ, ձև, կերպ. manière, façon 3. Միջոց. moyen, expédient 4. Սովորութ, օրէնք. usage, règle: Ասաց. تیمور یولی երկաթուղի. chemin de fer. الله یولنه ի սէր. pour l'amour. یولنه — բառ պատշաճի. comme il faut. تذکره سی — անցագիր. passeport. — ویرمك արձակել, ճամբել. congédier, remercier, mettre à la porte. տեղի տալ. se ranger. دوشمك — چیقمق — ճամբայ ելնել. se mettre en route. — کسمك — յաւազակութիւն ընել. brigander. — ی خرسز գողուղի. faux-fuyant. — قاچامق խուսափանք. subterfuge. — ی شاشمق ճամբան շուարիլ. se tromper de chemin. — آلق — յառաջանալ. avancer. — کلمك — կարգի մտնել. se mettre en ordre. — دن چیقمق — մոլորիլ. s'égarer.

یولار { եօլար [ի] Պախուրց licou.

یولاف { եօլաֆ [ի] Վարսակ. avoine.

یولجی { եօլճը [ի] Ճամբորդ, ուղևոր: voyageur, passager: — لق ճամբորդութիւն. voyage.

یولداش { եօլտաշ [ի] Ուղեկից. compagnon de voyage: — لق ուղեկցութիւն. compagnie de voyage.

یولسز { եօլսըզ [ի] 1. Անկարգ. déréglé 2. Անպատշաճ. inconvenant: — لق անկարգութիւն, անպատեհութիւն. désordre.

یوللامق { եօլլամագ [ի] Ղրկել, յղել. envoyer, expédier.

یوللو { եօլլու یوللی եօլլը [ի] 1. Կանոնաւոր. en règle 2. Կերպով, ձևով. en forme de. یوللنجه — բառ պատշաճի. convenablement.

یولمق { եօլմագ [ի] Խլել, փետտել. arracher.

یولوق { եօլուգ [ի] Փետտած. épilé.

یوم { եէվմ [ա] Օր. jour [յոգ. ایام]: Ասաց. — الحساب السؤال յարութեան օր. jour du dernier jugement.

یوما { եէվմէն [ա] — فیوماً եէվմէն ֆի եէվմէն. Օր քան օրէ. de jour en jour. — من الایام եէվմէն մինէլ էյյամ. Օր մը. un certain jour

یوماق { եօմագ [ի] Կծիկ. peloton: — لق կը-

ծել ընել · peloter.

یومرو { եումրու ... եումրուք [ի] Ուռուցիկ. enflé

یوم‌روجق { եումրուճագ [ի] Ժանտախտ. peste [պէս. եումրուպաշագ].

یومروق { եումրուգ [ի] Կռուփ. poing.

یومروقلامق { եումրուգլամագ [ի] կռփել, կռփահարել. donner des coups de poing.

یومرولق { եումրուլանմագ [ի] Գնդաձև ուռիլ. s'enfler en forme de boule.

یومشاق եումշագ / یومشامق եումշամագ { Տե՛ս voir یوشاق ، یومشامق ،

یومق { եումագ [ի] Լուալ. laver.

یومق { եումմագ [ի] Գոցել. fermer.

یومورطلامق یومورطه { Տե՛ս voir یمورطلامق ، یمورطه ،

یومی { եումի [ա] 1. Օրական. journalier 2. Օրէ, օրական. par jour.

یومیه { եումիյէ* [ա] 1. Օրական. journalier 2. Աւուրչէք. journée.

یونان { եունան [դ] Յունաստան. Grèce: ـجه — յունարէն. langue grecque.

ـلو — Հելլէնացի. hellène.

یونانستان { եունանիսթան [դ] Յունաստան. Grèce.

یونانی { եունանի [ա] 1. Հելլենական. hellénique [իգ. یونانیه] 2. Հելլէնացի. hellène [յգ. یونانیان].

یونجه { եօնճա [ի] Առուոյտ. trèfle.

یوند { եունդ [ի] Զամբիկ. jument.

یونده { եօնտա [ի] Թռչնոյ փետուր. plume d'oiseau.

یونس { եունուս [ա] Յովնան Jonas : بالغی — դելփին, դելֆին. dauphin.

یونقه { եօնգա [ի] Տաշեղ. copeau.

یونمق { եօնմագ [ի] 1. Տաշել. tailler 2. եօնուլ. Լուացուիլ. être lavé.

یونمه { եօնմա [ի] Տաշած. taillé.

یووا، یووه { եուվա [ի] Տե՛ս voir یوا ،

یوها { եուհա [ի] Հա՜յ, Հա՛յ (ծաղրական աղաղակ). huée.

یهود { եէհուտ [ա] Հրեայք. les Juifs : ـستان — Հրէաստան. Judée.

یهودی { եէհուտի [ա] Հրեայ. Juif: ـجه — Հրէարէն. hébreu.

يقامق { եգամագ [թ] Լուալ. laver.

يقانمق { եգանմագ [թ] Լուացուիլ. se laver

يقلمق، يقمق { Տե՛ս. voir يلمق، يقمق.

يل { եըլ [թ] Տարի. an, année: باشى — տարեգլուխ. premier jour de l'année.

يلاجق، يلان { Տե՛ս. voir يلاجق، يلان.

يلمق، يلدرمق { Տե՛ս. voir يلمق، يلدرمق.

يلغين { եըլղըն [թ] Վախցած. երկիւղած qui nourrit de la crainte. effarouché

يللامق { եըլլամագ [թ] Տարիներ անցընել. passer des années.

يللق { եըլլըգ [թ] 1. Տարեկան. annuel 2. Տարեկան վարձք. solde annuelle.

يللقچى { եըլլըգճը [թ] Սպասաւոր, սպասաւորհի. domestique.

يمك { եէմէք [թ] Տե՛ս. voir يك.

يندى { եէնտի يينق եէնէք [թ] Կերակուր. aliments, mets, repas.

ينى { եէնի [թ] Թեթեւ. léger.

يو { եէվ [թ] 1. Խծիղ. ourlet 2. Ակօս. rayon : لى — խծղուած. ourlé.

يه جك { եէյէճէք [թ] Ուտելիք, ուտեստ, կեր. aliment, nourriture.

ՎԵՐՋ

Օսմանէրէնի մէջ ի զարդ եւ ի հաստատութիւն բանից յաճախ կը գործածուին զուտ Արաբերէն եւ Պարսկերէն ասացուածներ յորոց ամենահարկաւոր եւ նշանաւոր եղածներն յօգուտ ընթերցողաց աստանօր կը նշանակեմք։

(ا)

ابقاكم الله [—] Էպգաքիւմուլլահ. Աստուած զձեզ մնա- ցական ընէ։

اتق شر من احسنت اليه [—] Իթթագի շէրրէ մէն ահսէնթէ իլէյհ. Զգուշացի՛ր այն անձին չարիքէն՝ որուն բարիք ըրած ես.

اثنان لا يشبعان طالب علم و طالب مال [—] Իսնանի լա եշպաանի, թալիպու 'իլմին վէ թալիպու մալ. Ուսման փափագողը և հարստու- թեան ցանկացողը՝ երկուքն ալ չեն կշտանար.

اجل المكارم اجتناب المحارم [—] Էճէլլու-լ մէքարիմ, իճթինապու-լ մահարիմ. Ազնուութեանց ամենէն վեհը՝ արգելեալներէն խոր- շիլն է։

اجل النوال ما وصل اليك قبل السؤال [—] Էճէլլու-ն նէվալի մա վա- սալէ իլէյքէ գապլէ-ս սուալ. Ընծայից վսեմագոյնը այն է՝ որ քեզ կը հասնի խնդրելէ առաջ։

احب الشئ الى الانسان مامنع [—] Էհապպու-շ շէյի իլէ-լ ինսանի մա մունի'ա. Մարդուս ամենէն սիրելի բանն է այն՝ որ արգիլեալ է։

اختر ما شئت [—] Իխթար մա շի'թէ. Ընտրէ՛ զոր որ կամիս։

ادام الله اقباله [—] Էտամէլլահու իգպալէհու. Աստուած ա- նոր բարեբաղդութիւնը տեւական ընէ։

اذا رأيت اثيماً كن ساتراً و حليماً [—] Իզա րէ'էյթէ էսիմէն քուն սաթիրէն վէ հալիմա. Երբ մեղանչող մը տեսնաս, աչք գոցէ և հեզ եղիր։

اذكروا موتاكم بالخير [ա] Ուզքուրու մէվթաքում պիլ խայրի. Ձեր մեռելները բարիով յիշատակեցէք (այսինքն մեռելոց վրայ գէշ մի խօսիք)։

ارجعی الی ربك [ա] Իրճի՛ իլէ Ռապպիքի. Քու Տիրոջդ վերադարձիր.

اری الموت يختار الكرام . كانه لاهل المعالی و المكارم عاشق [ա] Էրէլ մէվթէ եախթարուլ քիրամա . քէէննէհու լի էհլիլ մէ՛ալի վէլ մէքարիմի ՛աշիք. Ես կը տեսնեմ որ մահը ընտրեալները կ'ընտրէ. կարծես թէ փառաց և բարեմասնութեանց տէր եղողներուն սիրահար է։

آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرفست . با دوستان تلطف با دشمنان مدارا [պ] Ասայիշի տու կիթի թէֆսիրի ին տու հարֆեսթ. պա տուսթան թէլաթթուֆ, պա տուշմենան մուտարա. Երկու աշխարհի (այսինքն սատի և անդի կենաց) անդորրութիւնը՝ սա երկու խօսքի մէջ կը կայանայ. Բարեկամաց հանդէպ քաղցրութիւն ցոյց տալ, իսկ թշնամեաց երեսպաշտութիւն ընել։

أعدى عدوك نفسك التي بين جنبيك [ա] ՛Ատա ՛ատուվվիքէ նէֆսիւքէլլէթի պէյնէ ճէնպէյքէ. Քու ամենաոխերիմ թշնամիդ՝ քու հոգիդ (այսինքն ցանկութիւնդ) է որ, երկու կողերուդ մէջն է։

اعذبه اكذبه [ա] ՛Ազպուհու էքզէպուհու. Բանաստեղծութեան ամենէն անոյշը ամենէն ստայօդն է։

أعوذ بالله [ա] Է՛ուզու պիլլահ. Աս Աստուած կ'ապաստանիմ։

آفة العلم النسيان [ա] Աֆէթիւլ ՛իլմի ննիսեան. Գիտութեան կրելիք փորձանքը մոռացումն է։

الاقارب كالعقارب [ա] Էլ էգարիպու քէլ ՛աքարիպ. Ազգականները կարիճներու պէս են։

الامور الكبار تنال بالهمم الكبار [ա] Էլ ումուրուլ քիպար՝ թունալու պիլ հիմէմիլ քիպար. Մեծ գործերը մեծ ջանքերով կը ստացուին։

الامور مرهونة باوقاتها [ա] Էլ ումուրու մէրհունէթուն պիէվգաթիհա. Գործերը՝ իրենց սահմանեալ ժամանակին կապուած են։

الانتظار اشد من النار [-] էլ ինթիզարու էշէտտու մին էննար. Սպասելը հրոյն աւելի սաստիկ է։

الانسان مركب من النسيان [-] էլ ինսանու մուրէքքէպուն մին էննիսյան. Այս խօսքը երկու կերպով կը թարգմանուի. մին՝ انسان բառը نسيان է բաղկացեալ է. երկրորդը՝ մարդս մոռացմամբ բաղադրեալ է։

الانصاف نصف الدين [-] էլ ինսաֆու նըսֆուտ տին. Արդարամտութիւնը հաւատոյ կէսն է։

التقدير لايتغير [-] էթ թագտիրու լա յէթէղայյէր. Նախախնամութիւնը անփոփոխ է։

التقدير من الله و التدبير من الانسان [-] էթ թագտիրու մինէլ լահ վէթ թէտպիրու մին էլ ինսան. Նախախնամութիւնը Աստուծմէ է, իսկ հնարքը մարդոցմէ. l'homme propose Dieu dispose.

الجنس يميل الى جنسه [-] էլ ճինսու յէմիլու իլա ճինսիհի. Նման զնմանն իւր սիրէ։

الحركة بركة [-] էլ հարէքէթու պէրէքէթ. Շարժումը օրհնութիւն է

الحق يعلو و لايعلى عليه [-] էլ հագգու յա'լու վէ լա յու'լա 'ալէյհ. Իրաւունքը կամ ճշմարտութիւնը կը բարձրանայ, իսկ վրայ ոչինչ կարելի է բարձրացնել այսինքն զայն ընկճել։

الحكم لله [-] էլ հուքմու լիլլահ. Կամքը Տեառն է։

الحكم لمن غلب [-] էլ հուքմու լիմէն ղալէպ. Իրաւունքը հզօրագունինն է։

الحمد لله الذى وفق باعتاق الرقاب [-] էլ համտու լիլլահի լլէզի վէֆֆէգա պի ի'թագիր րիգապ. Գոհութիւն Աստուծոյ որ զմեզ յաջողեցուց գերիներ ազատելու։

الحياء يمنع الرزق [-] էլ հայաու յէմնէ'ուր րըզգ. Ամչկոտութիւնը մարդուս ապրուստին արգելք է։

الخائن خائف [-] էլ խաինու խաիֆ. Չարագործը երկչոտ կ'ըլլայ։ Գող սիրտը դող։

الخمر مصباح السرور و لكن مفتاح الشرور [–] Էլ խամրու մի-սպահու սսուրուր, վէ լագին միֆթահու-շ-շուրուր. Գինին ուրախութեան ճրագն է բայց չարեաց ալ բանալին է։

الدال على الخير كفاعله [–] Էդ դալլու ալա-լ խայրի քէ-ֆայիլիհի. Բարիքի մը առաջնորդ հանդիսացողը՝ նման է զայն գործողին։

الرأى قبل شجاعة الشجعان [–] Էր րէյու գապլ շէճա-աթի-շ-շըճ-ան. Խորհուրդը քաջերուն քաջութենէն առաջ է։

الرفيق ثم الطريق [–] Էր րէֆիգ սումմ-էթ-թարիգ. Նախ ընկեր պէտք է յետոյ ճամբայ ելնել։

الزياده يدل على معنى [–] Էզ զիեադէթու յէտուլլու ալա մա-նա. Յաւելումը իմաստին վրայ յաւելում մը կ'ընէ։

السر اذا جاوز الاثنين فشاع [–] Էս սըրրու իզա ճավէզէ-լ իսնէյնի ֆէ-շա-ա. Գաղտնիք մը երբ երկուքէն անցնի ալ նա կը տա-րածուի։

السلطان ظل الله يأوى اليه كل المظلومين [–] Էս սուլթանու զըլլուլլահի եէ-վի իլէյհի քուլլու մազլումին. Թագաւորը Աստու-ծոյ ստուերն է. ու այն կ'ապաստանին ամենայն կեղեքեալք։

الشق قد يسعد [–] Էշ շագիյյ գադ յէս-ատ. Անզգամները մերթ երջանիկ կ'ըլլան։

الصبر مفتاح الفرج [–] Էս սապրու միֆթահու-լ ֆէրէճ. Համբե-րութիւնը ազատութեան բանալին է։

الضدان لايجتمعان [–] Էդ դըդդան լա եէճթէմի-ան. Երկու հա-կառակ բաներ չեն միանալեր։

الضرورات تبيح المحذورات [–] Էդ դարուրաթ թուպիհու-լ մահզու-րաթ. Հարկ լուծէ զօրէնս։

الطبع مكتسب من كل المصحوب [–] Էթ թապ-ու մուքթէսէպուն մին քուլլի մասհուպ. Բնութիւնը ամէն տեսակ ընկերէ կ'առնուի

الظاهر عنوان الباطن [–] Էզ զահիրու ունվանու-լ պատին. Արտաքին երեւոյթը ներքինին պատկերն է։

العادة طبيعة ثانية [ա] Էլ 'ատէթու թապի'աթուն թանիյէ. Սովորութիւնը երկրորդ բնութիւն է։

العجلة من الشيطان و التأنى من الرحمان [ա] Էլ 'աճէլէթու մին էշ-շէյթան, վէթ-թէէննի մին էր-րահման. Շտապելը սատանայէն է, իսկ համբերութեան գործելը՝ Աստուծմէ։

البطالة ام الخبائث [ա] Էլ 'պաթալէ ումմ էլ-խապաիս. Անգործութիւնը՝ ամէն չարութեանց (մոլութեանց) մայրն է։

العفو زكوة الظفر [ա] Էլ 'աֆվու զէքէաթ-ուզ զաֆէր. Ներումը՝ յաղթութեան մի պարտաւորիչ ողորմութիւնն է։

العلم صيد و الكتابة قيد [ա] Էլ 'իլմու սայտուն, վէլ քիթաապէթու գայտուն. Ուսումը՝ որսալ է, իսկ ուսեալը գրի առնելը շղթայ կապել է։

العلم فى الصغر كالنقش فى الحجر [ա] Էլ 'իլմու ֆիս-սըղար՝ քէն-նագշ ֆիլ հաճար. Փոքր տարիքի մէջ ուսումը՝ քարի վրայ քանդակուելու կը նմանի։

العهدة على الراوى [ա] Էլ 'ուհտէթու 'ալէր րավի. Պատասխանատուութիւնը պատմողին վրայ է։

الغائب حجته معه [ա] Էլ ղաիպու հուճճէթուհու մա'ահու. Բացակայի փաստը իր հետն է (այսինքն բացակայի վրայ չէ վճռուիր, պէտք է դէմ առ դէմ դատել)։

الغريق يتشبث بحبال العنكبوت [ա] Էլ ղարիգու յէթէշէպպէսու պիհիպալ իլ-'անքէպութ. Ընկղմեալը սարդի թելերուն կը փաթթուի։ دكزه دوشن يلانه صاريلور ։

الفرصة تمر مر السحاب [ա] Էլ ֆուրսաթու թէմուրրու մէրրէս-սահաապ. Առիթը ամպերու անցքին նման կը սահի կ'անցնի։

الفضل للمبتدى وان احسن المقتدى [ա] Էլ ֆադլու լիլ-մուպթէտի վէ ին ահսէնէլ մուգթէտի. Փառքը՝ նախապէս ձեռնարկողինն է, մինչև իսկ եթէ իր հետևողի գործ լաւագոյն ալ ըլլի։

الفضل للمتقدم [ա] Էլ ֆադլու լիլ-մութէգատտիմ. Փառքը նախապէս ձեռնարկողինն է։

اطلب العلم ولو بالصين [=] ուդլուպ ուլ'իլմ վէ լէվ պիսսին. Գիտութիւնը խնդրեցէք եթէ չինաց աշխարհի մէջ ալ ըլլայ։

الاول والآخر [=] էլ էվվէլու վէլ ախըրու. Առաջինն և վերջինն։

العفو من اخلاق الكرام [=] էլ'աֆվու մին ախլագըլ քէրամ. Ներողութիւնը ազնուականներու բնութիւնն է։

القريب من تقرب لا من تنسب [=] էլ գարիպու մէն թէգարրէպէ լա մէն թէնէսսէպէ. Ազգականը այն է՝ որ կը մերձենայ, և ոչ թէ այն՝ որ ազգական եմ կ'ըսէ։

القليل يدل على الكثير [=] էլ գալիլու յէտուլլու 'ալէլ քէսիր. Քիչէն շատ ալ կը հասկցուի։

القناعة كنز لا يفنى [=] էլ գանա'աթու քէնզուն լա յէֆնա. Գոհացողութիւնը անսպառ գանձ մ'է։

الكريم اذا وعد وفا [=] էլ քէրիմու իզա վա'ատ վէֆա. Ազնուականը երբ որ խոստանայ կը կատարէ։

الكلام اذا تكرر تقرر [=] էլ քէլամու իզա թէքէրրէրէ թէգարրէրէ խօսք մը երբոր կրկնուի, մտաց մէջ կը հաստատուի։

اللهم [=] ալլահումմա. Ո՛վ Աստուած։

الماضى لا يذكر [=] էլ մազի լա յուզքէր. Անցեալը չի յիշուիր։

المجرمون يعرف بسيماهم [=] էլ մուճրիմուն յու'րէֆու պիսիմահում. Յանցաւորները իրենց դէմքէն կը ճանչցուին. Յանցաւորներու դէմքը զիրենք կը մատնէ.

المرء باصغريه قلبه و لسانه [=] էլ մէր'ու պի ասղարէյհի գալպիհի վէ լիսանիհի. Մարդս իւր երկու փոքրագոյն գործարաններովը կը չափուի. այն է իւր սրտովը ու լեզուովը։

المرء عدو لما جهل [=] էլ մէր'ու 'ատուվուն լիմա ճէհիլէ. Մարդս իւր չգիտցածին թշնամի է։

المرء فى زمن الاقبال كالشجرة و الناس بحولها مادامت الثمره [=] էլ մէր'ու ֆի զէմէնիլ իգպալի քէշշէճէրէթի. վէննասու հավլէհա մա դամէթիս սէմէրէ. Մարդս յաջողութեան ատեն ծառի մը կը նմանի. մարդիկ նորա շուրջը են այնչափ ատեն որչափ ունէ նորա պտուղը։

المراسلة نصف المواصلة [=] Էլ մուրասելէ նըսֆուլ մուվասալէ. Թղթակցութիւնը կէս մը տեսակցիլ ըսել է։

المشغول لا يشغل [=] Էլ մէշղուլու լա յուշղալ. Զբաղեալը չեն զբաղեցներ։

النادر كالمعدوم [=] Էն նադիրու քէլ մա՛դում. Հազուադիւտ բան մը բոլորովին չկայի պէս կ՚ըմբռնուի։ Հազուադիւտ գրեթէ չգոյի պէս։

الناس على دين ملوكهم [=] Էննասու ալա տինի մուլուքիհիմ. Մարդիկ իրենց թագաւորներուն կրօնքուն կը հետեւին։

الناس موتى واهل العلم احياء [=] Էն նասու մէվթա, վէ էհլիւլ ՚իլմի ահյա. Մարդիկ մեռեալ են, իսկ գիտունները կենդանի։

النجاة في الصدق [=] Էննէճաթու ֆիս սըտգ. Փրկութիւնը հաւատարմութեան՝ ճշմարտութեան մէջ է։

النساء حبائل الشيطان [=] Էն նիսաու հապայիլուշ շէյթան. Կանայք սատանայի թակարդներն են։

النظافة من الايمان [=] Էննէզաֆէթու մինէլ իման. Մաքրութիւնը հաւատքէ կուգայ։

النعم مجهولة اذا فقدت عرفت [=] Էննի՛ամու մէճհուլէթուն, իզա ֆուգիտէթ ՚ուրիֆէթ. Բարիքաց յարգը մարդ չգիտեր. երբ կորսնցնես յայնժամ կը գիտնաս։

النفيس ما يحب النفس [=] Էննէֆիսու մա յուհիպպուն նէֆս. Գեղեցիկը այն է որ մարդուս հոգին կը սիրէ։

الوكيل كالاصل [=] Էլ վէքիլու քէլ ասլ. Փոխանորդ մը զինքը փոխանորդողին նոյնն է։

الولد سر ابيه [=] Էլ վէլէտու սըրրու էպիհի. Որդին իւր հօր գաղտնիքն է. որդի հարազատ զնմանութիւն հօր իւր բերէ։

الهدية قدر هاديها [=] Էլ հէտիյյէթու գատրու հատիհա. Նուէրը նուիրատուին արժանիքը կը ներկայացնէ։

الى ما شاء الله [=] Իլա մա շաա ալլահ. Աստուծոյ կամեցածին չափ։

الى يومنا هذا [=] Իլա եէվմինա հազա. Մինչ ցայդ։

ان البلاء موكل بالمنطق [ա] իննէլ պէլաէ մուվաքքէլուն պիլ մանթըգ. Խօսքը կամ լեզուն փորձանաց փոխանորդն է։

ان الجواد قد يعثر [ա] իննէլ ճէվատէ գատ եա'սուր. Քաջըն-թաց երիվարները մերթ կը սահին կ'իյնան։

ان الله مع الصابرين [ա] իննալլահէ մա'ա սապիրին. Աստուած համբերողներուն հետ է։

ان شاء الله [ա] ին շա ալլահ. Եթէ Աստուած կամենայ։ Շնորհիւն Աստուծոյ։ Կամօք Տեառն։

انا اليه راجعون [ա] իննա իլէյհի րաճի'ուն. Մեք անդառնա-կոյ։ առ Աստուած պիտի փոխիմք.

انا لله وانا اليه راجعون [ա] իննա լիլլահի վէ իննա իլէյհի րա-ճի'ուն. Մեք Աստուծոյ եմք և առ Այն պիտի դառնամք։

انتهى [ա] ինթիհա. Վերջացաւ։ Վերջ։

[պ] آنرا که بجای تست هردم کرمی عذرش بنه ارکند بعمری ستمی անրա քի պէճայի թէսթ հէր տէմ քէրէմի. 'ազրէշ պինիհ էր քոնէտ պէ'ոմրի սիթէմի. Այն որ ամէն ատեն քու վրայ շնորհ կը ձօնէ, ներէ անոր եթէ կենացդ մէջ քեզի ցաւ մը ընէ։

انطق من لسان الحال [ա] էնթագա մին լիսանիլ հալ. Վի-ճակը լեզուէ աւելի կը խօսի։

انما الاحسان الا بالتمام [ա] իննէմէլ իհսանու իլլա պիթ թէմամ. Շնորհ մը անթերի ըլլալու է։

اول اندیشه و انگهی گفتار [պ] էվվէլ էնտիշէ վէ անգէհի գիւֆթար. Նախ մտածել և ապա խօսիլ։

اول الغضب جنون و آخره ندم [ա] էվվէլիւլ ղազապի ճունունուն վէ ախիրուհու նէտէմուն. Բարկութեան սկիզբը յիմարութիւն է, իսկ վերջը զղջում։

اولیای تحت قبابی لایعرفهم غیری [ա] էվլիյայի թահթէ գըպաբի լա եա'րիֆուհում ղայրի. [illegible] (Աստուած) [illegible] ... կը [illegible]

اهلا وسهلا و مرحبا [ա] էհլէն վէ սէհլէն վէ մէրհապա. Բարի [illegible]

اهله في محله [ա] Էհլիւհիւ ֆի մահալլիհի. Արժանաւորը իւր տեղը կը վայլէ :

این المفر [ա] Էյնէլ մէֆէրր. Ո՞ւր է փախչելու տեղը :

این نیز بکزرد [պ] Ին նիզ պէկիւզէրէտ. Այս ալ կ'անցնի :

ب

بارك الله [ա] Պարէքէլլահ. Աստուած օրհնէ :

باق اطلب توجهكم [ա] Պագը ատլուպու թէվէճճիւհիւքիւմ. Ի վերջ բանիս կը խնդրեմ ձեր համակրութիւնը :

باق في التلاق [ա] Պագը ֆիթ թէլագը. Մնացեալը տեսնուած ատեններս : Ցտեսութիւն :

بای حكمة كان [ա] Պի էյյի հիքմէթին քեան. Զարմանամ ինչ պատճառաւ :

بعد اداء ما وجب علينا [ա] Պա՛տէ էտաի մա վէճէպէ ալէյնա. Մեր վրայ հարկ եղածը կատարելէ յետոյ :

بعد الدار كبعد النسب [ա] Պու՛տիւտ տար քէպու՛տին նէսէպ. Տունով հեռի ըլլալը ազգականութեամբ հեռի ըլլալու պէս է :

بعد اللتيا و التى [ա] Պա՛տէլ լէթթիյա վէլ լէթի. Մեծ ու փոքր աղէտներէ յետոյ :

بعد خراب البصره [ա] Պա՛տ խարապ'ըլ Պասրա. Պասրայի [illegible] յետոյ : [illegible] բանը բանէ անցնելէ յետոյ :

بعد وفاتهم [ա] Պա՛տ վէֆաթիհիմ. Իրենց վախճանելէն վերջը [illegible] [ա] [illegible] Դարձեալ նոյն նշանակութեամբ է : [illegible]

[illegible] [ա] [illegible] մէջ մեռայ :

[illegible]

ت

[illegible] [ա] [illegible] Մինչեւ որ Իրաքէն դեղթափ բերուի, օձէն խայթեալը արդէն կը մեռնի :

تجری الرياح بما لا تشتهى السفن [ա] Թէճրի'ր րիյահու [illegible] Թէշթէհի'ս սուֆուն. Հողմերը մերթ նաւուց աննպաստ կը փչեն :

تحريراً في اليوم السابع و العشرين من شهر ربيع الاول لسنة سبع وتسعين و مائتين والف [–] Թահրիրէն ֆիլ եէվմի սապի՛ վէլ ՚ըշրին մին շէհրի Րէպի՛իւլ էվվէլ, լի սէնէթի սէպ՛ին վէ թիս՛ին վէ միթէյն վէ էլֆ. Գրուեցաւ 1297 տարւոյն րէպի իւլ էվվէլ ամսուն 27րդ օրը։

تعلموا لكي تعلموا [–] Թէ՛ալլէմու լէքէյ թու՛ալլիմու. Սովրեցէք որպէսզի սովրեցնէք։

تم بالخير [–] Թէմմէ պիլ խայր. Բարեօք աւարտեցաւ։

توكلت على الله [–] Թէվէքքէլթու ՚ալա-լլահ. Աստուծոյ ապաւինեցայ. Ապաւէն իմ Տէր։

تهادوا تحابوا [–] Թէհադու թէհաբբու. Իրարու նուէր ըրէ՛ք որպէսզի զիրար սիրէք։

ج

جالسوا الكبراء و خالطوا الحكماء [–] Ճալիսու-լ քիւպերա, վէ խալիթու-լ հուքէմա. Մեծամեծներու հետ բազմեցէ՛ք և իմաստուններու հետ տեսնուեցէք։

جراحات السنان لها الالتيام . ولايلتام ما جرح اللسان [–] Ճիրահաթ-իւս սինան լէհա-լ իլթիամ. Վէ լա եէլթէիմու մա ճէրէհէլ լիսան. Նիզակի վէրքերն կը բուժին, այլ սակայն լեզուի վէրքը չի բուժիր։

جز آشنا بسينه من سنك كس نزد [պ] Ճիւզ աշինա պէսինէ մէն սէնք քէս նէզէդ. Զիս քարկոծողները սոսկ ծանօթներս էին։

جل و علا [–] Ճէլլէ վէ ՚ալա. Վսեմ և բարձր։

ح

حرره [–] Հառրէրէհու. Զայս գրեց։

حسبنا الله وكفى [–] Հասպունա-լլահու վէ քէֆա. Աստուծոյ կ՚ապաւինիմք և նա միայն բաւ է մեզ։

حسنت نبات الارض من كرم البذر [–] Հասունէթ նէպաթու-լ արզ մին քէրէմի-լ պէզր. Եթէ սերմը ընտիր է, երկրին բոյսն ալ ընտիր է։

حفظنا الله [–] Հաֆէզէնա-լլահ. Աստուած պահէ զմեզ. Աստուած մի արասցէ։

(خ)

خون بيكناهان نخسبد [պ] խունի պիկիւնահան նիխուսպէտ. Անմեղներուն արիւնը չի քնանար։

خير الامور اوسطها [ա] խայրիւլ ումուրի էվսաթուհա. Գործոց լաւագոյնը միջակն է. Ամէն բանի միջակը լաւ է։

خير الطعام ما حضر խայրիւթթաամի մա հազըր. Լաւագոյն կերակուրը պատրաստ եղածն է։

خير الكلام ما قل و دل [ա] խայրիւլ քելամի մա գըլլէ վէ տէլլ. Լաւագոյն խօսքը այն է որ սակաւ և իմաստալից է։

(د)

دام مجده [ա] տամէ մէճտուհու. Նորա փառքը տեւական լինի։

دنيا و مافيها [ա] տիւնեա վէ մա ֆիհա. Աշխարհ և իւր մէջ եղածները։

(ر)

رأس الحكمة مخافة الله [ա] րէ'սիւլ հիքմէթի մախաֆէթուլլահ. Սկիզբն իմաստութեան երկիւղ Տեառն։

راشداً مهدياً [ա] րաշիտէն մէհտիյյէն. Աստուած բարի ճանապարհ տայ։

رب زارع لنفسه حاصده سواه [ա] րուպպէ զարի'ին լի նէֆսիհի հասըտուհու սիվահ. Բազումք կը սերմանեն իրենց համար, բայց ուրիշները կը հնձեն։

ربما كان السكوت جواباً [ա] րուպպէմա քեանէս սիւքութու ճէվապէն. Շատ անգամ լռութիւնը պատասխան է։

رحمة الله عليه [ա] րահմէթուլլահի ալէյհ. Աստուած ողորմի անոր հոգւոյն։ عليها ալէյհա*. Անոր. عليهم ալէյհիմ. Անոնց.

رحمة الله عليهم اجمعين [ա] րահմէթուլլահի ալէյհիմ էճմա'ին. Աստուած ողորմի անոնց ամենուն հոգւոյն։

رحمة واسعة [ա] րահմէթէն վասի'ա. Առատ ողորմութեամբ

رحمه الله [—] րահիմէհիւլլահ. Աստուած ողորմի անոնց ։
رضى الله عنه [—] րազըէլլահու ՚անհ. Աստուած հաճի անկից

ز

زاد فى الطنبور نغمة اخرى [—] զատէ ֆիթ թանպուրի նաղմէթէն ուխրա. Կիթառի վրայ ուրիշ եղանակ մը սկսաւ ։

زر غبا تزدد حبا [—] զուր ղըպպըն թէզտատ հուպպըն. Ուշ եկուր անուշ եկուր ։

زيد علوه [—] զիտէ ՚ուլուվվուհու. Նորա մեծութիւնը առաւել ըլլայ ։

زيد قدرهم [—] զիտէ գատրուհում. Աստուած նոցա յարգը առաւել ընէ ։

س

سبحان من تحير فى صنعه العقول ، سبحان من بقدرته يعجز الفحول [—] սուպհանէ մէն թէհայյէրէթ ֆի սան՚իհիլ ՚ուգուլ, սուպհանէ մէն պի գուտրէթիհի յու՚ճիզուլ ֆուհուլ. Օրհնեալ է Այն՝ որոյ ստեղծագործութեանը վրայ կը հիանան մտքերը. Օրհնեալ է Այն՝ որոյ կարողութեանը վրայ ափիբերան կը մնան իմաստունք ։

سبك من بلغك [—] սէպպէքէ մէն պէլլէղաքէ. Զքեզ թշնամանեց ով որ քեզ հաղորդեց. այսինքն բանսարկուին բանսարկութիւնը քեզ թշնամանք է ։

سر بعد الطعام و لو كان خطوة [—] սիր պա՚տէթ թա՚ամ վէ լէվ քանէ խուտվէթէն. Ճաշէ յետոյ պտըտէ գոնէ քայլ մը ։

سرك من دمك [—] սըրրուքէ մին տէմիքէ. Քու գաղտնիքդ քու արիւնդ է. այսինքն եթէ գաղտնիքդ տաս քու արիւնդ տուած կ'ըլլաս ։

سلامة الانسان فى حفظ اللسان [—] սէլամէթիւլ ինսան ֆի հըֆզիլ լիսան. Մարդուս խաղաղութիւնը իւր լեզուն բռնելուն մէջ կը կայանայ ։

سمعه السلام [—] սէլլէմէհուսսէլամ. Աստուած պահէ զինքը ։

سنة الهجر سنة الوصل سنة [—] սէնէթիւլ վասլ սէնէթէն, սէնէթիւլ հէճրէ սէնէթէն. Սիրելւոյ հետ ընկերակցութեան տարին մրափելու չափ կարճ, իսկ բաժանմանէ յետոյ մրափի չափ անցած ժամանակը տարւոյ չափ երկայն կը թուի ։

ش

شرف المكان بالمكين [—] շէրէֆիւլ մէքան պիլ մէքին. Տեղւոյ մը փառքը անդ նստողէն կախում ունի ։

شفاعت لاهل الكبائر من امتي [—] շէֆաաթի լի էհլիլ քէպաիրի մին իւմմէթի. Ես (Մուհամմէտ) պիտի բարեխօսեմ իմ ժողովուրդէս կարի մեղաւոր եղողներուն։

شفيع المذنب اقراره [—] շէֆի՛ւլ մուզնիպի իգրարուհու. Յանցաւորին բարեխօսը իւր խոստովանութիւնն է ։

ص

صاحب الحاجة اعمى [—] սահիպիւլ հաճէթի ա՛մա. Հարկին տէրը կոյր է, ինչ. մարդս աղէտից մէջ կը շուարի կը մնայ ։

صلى الله عليه وسلم [—] սալլալլահու ա՛լէյհի վէ սէլլէմ. Աստուծոյ շնորհը և խաղաղութիւնը անոր վրայ ըլլայ ։

ض

ضاعف الله اجره [—] ղա՛աֆալլահու էճրէհու. Աստուած նորա վարձքը կրկնապատիկ ընէ։

ط

طاب ثراه [—] թապէ սէրահու. Անուշ ըլլայ նորա գերեզմանը ։

طالباً لمرضاة الله تعالى [—] թալիպէն լի մէրզաթիլլահի թէա՛լա. Բարձրեալն Աստուծոյ հաճութիւնը խնդրելով ։

طعم الآلاء احلى من المن ' وهو امر من الآلاء عند المن [—] Թա'մ-ուլ-ալա ահլա մին-էլ-մէնն. վէ հիվէ էմէրր մին-էլ-ալա 'ինտէլ մէնն. Բարեաց ճաշակը մանանայէն աւելի քաղցր է, այլ սակայն այս ծառին պտուղէն աւելի դառն կ'ըլլայ երբ այն բարեաց յանդիմանութիւն լինի։

(ع)

عز من قنع ذل من طمع [—] 'Ազզէ մէն գանի'ա, զէլլէ մէն թամի'ա. Մեծ է այն որ գոհացող է, իսկ նուաստ է այն որ ագահ և ցանկացող է։

عز نصره ضرب في قسطنطنيه [—] 'Ազզէ նասրուհու տուրիպէ ֆի գոստանտինիյյէ. Մեծ է Նորա (Աստուծոյ) օգնութիւնը. կոխուեցաւ Կ. Պոլսոյ մէջ։

عز و جل [—] 'Ազզէ վէ ճէլլ. Հզօր և բարձր։

عفا الله عما سلف [—] 'Աֆա-լ-լահու 'ամմա սէլէֆ. Աստուած ներէ ինչ որ յանցելումն ըրած է։

على مراتبهم [—] 'Ալա մէրաթիպիհիմ. Իրենց աստիճանին համեմատ։

عليه السلام [—] 'Ալէյհի-ս-սէլամ. Ողջոյն նմա։

عن ظهر القلب [—] 'Ան զահրիլ գալպ. Գոց. ի միտ։

عند الامتحان يكرم المرء اويهان [—] 'Ինտէլ իմթիհան եուքրէմուլ մէր'ու էվ եուհան. Քննութեան մէջ մարդս կամ կը մեծարուի և կամ կ'անարգուի։

على كلا التقديرين [—] 'Ալա քիլէթ թագտիրէյն. Երկու են-թադրութեանց. Երկու պարագայից մէջ։

على ما هو المراد [—] 'Ալա մա հուվէլ մուրատ. Ըստ փափաքելոյ եղանակի։

عليه الصلاة والسلام [—] 'Ալէյհի-ս-սալաթու վէս-սէլամ. Ողջոյն և օրհնութիւն ի վերայ նորա։

(غ)

غفرله المولى [ա] Ղաֆէրէհու-լ մէվլա. Աստուած անոր ների.
لهما լէհումա. երկուքին.

غیر از تسلیم [պ] Ղայր էզ թէսլիմ. Վճարուածէն ի զատ։

ف

فوق ما يتصور [ա] Ֆէվքա մա յէթէսավվէր. Երեւակայութենէ վեր

في اضيق الوقت يأتى الله بالفرج [ա] Ֆի էտյաքիլ վաքթի յէթի-լլահու բիլֆէրէճ. Ամենանձուկ պարագայի մէջ՝ Աստուած կուտայ փրկութիւն։

[ա] في الجبن عار وفى الاقبال مكرمه . والمره بالجبن لاينجو من القدر Ֆիլ ճիւպնի ՛արուն վէ ֆիլ իքպալի մէքրումէթ. վէլ մէրու պիլ ճիւպնի լա յէնճու մինէլ գատէրի. Երկչոտութիւնը ամօթ է, իսկ դիմագրաւելը փառք. Թէ մարդ վախնալով իր ճակատագրէն չ'ազատիր։

في امان الله [ա] Ֆի էմանիլ լահ. Մնայք խաղաղութեամբ. Աստուած պահէ։

فنطظيه كثير فلوس ما فيش [ա] Ֆանթազիյէ քէթիր ֆիլուս մա ֆիշ. Յաղուժ պաճուճանք՝ բայց չիք դրամ, այսինքն զարդ շատ ունի բայց գրպանը դրամ չունի։

ق

قال الله تعالى [ա] Գալէ-լլահու թէ՛ալա. Բարձրեալն Աստուած ըսաւ։

قدم الاهم الى المهم [ա] Գադդիմի-լ էհէմմէ իլէլ մուհիմմ. Կար՚ւորագոյնը կարեւորէն կը նախադասուի։

ك

كأن لم يكن [ա] Քէէն լէմ յէքիւն. Իբր չեղեալ։
كتبه [ա] Քէթէպէհու. Զայս գրեց։

[պ] کرمداران عالمرا درم نیست . درمداران عالمرا کرم نیست
Քէրէմտարանի ալէմրա տիրէմ նիսթ . Տիրէմտարանի ալէմրա քէրէմ նիսթ
Աշխարհիս բարերարները դրամ չունին, դրամ ունեցողներն ալ բարերարութիւն չունին :

کل امر بوقته مرهون [ա] Քիւլլի էմրին պի վաքթիհի մէրհուն. Ամէն գործ իր ժամանակին կապուած է :

کل جهول عنود [ա] Քիւլլի ճէհուլին անուտ. Ամէն տգէտ յամառ է :

کل شیء یرجع الی اصله [ա] Քիւլլի շէյ՛ին եէրճիու իլա ասլիհի. Ամէն նիւթ իր սկզբնական տարրեր կը փոխուի :

کل نفس ذائقة الموت [ա] Քիւլլի նէֆսին զաիքաթիւլ մէվթի. Ամէն ոք մահ պիտի ճաշակէ :

کلکم راع کلکم مسؤل عن رعیته [ա] Քիւլլիւքիւմ րաին, քիւլլիւքիւմ մէսուլուն ան րաիյյէթիհի. Դուք (Թագաւորներ) ամէնքդ հովիւ էք, որով ամէնքդ պատասխանատու էք ձեր հօտէն :

کلم الناس علی قدر عقولهم [ա] Քէլլիմին նասէ ալա գատրի ուգուլիհիմ. Մարդկանց հետ խօսէ՛ իրենց հասկացողութեանը համեմատ :

کم من عالم یسکن بیتاً بالکرا . و جاهل له قصور و قری [ա] Քէմ մին ալիմին եէսքունու պէյթէն պիլ քիրա . վէ ճահիլին լէհու գուսուրուն վէ գուրա. Քանի՜ քանի՜ գիտուններ կան որք վարձքով կը բնակին, իսկ տգէտներ որք ունին դղեակներ և գիւղեր.

کما تدین تدان [ա] Քէմա թէտինու թուտան. Ինչ չափով որ չափես, նոյն չափով կը չափուիս :

کما هی حقها [ա] Քէմա հիյէ հագգըհա. Ըստ արժանւոյն :

کن فیکون [ա] Քուն ֆէ եէքուն. Եղիցի՛ և եղև :

کیف ما اتفق Քէյֆէ մէ իթթիֆագ. کیف ما یرید Քէյֆէ մա եուրիտ.
کیف ما یشا Քէյֆէ մա եէշա. [ա] Ըստ կամս. ըստ հաճոյս :

ل

لا ادری قائله [ա] Լա էտրի գաիլէհու . Ըսողը չեմ գիտեր :

لا تشبيه ولا تمثيل [—] լա թէշպիհ վէ լա թէմսիլ. Չի նմանցնեմ

لا تنظر الى من قال بل انظر الى ما قال [—] լա թէնզուր իլա մէն գալէ, պէլ ունզուր իլա մա գալ. Մի՛ նայիր խօսողին, նայէ՛ խօսածին։

لا حول ولا قوة الا با الله [—] լա հավլէ վէ լա գուվվէթէ իլլա պիլլահ. Չիք զօրութիւն և կարողութիւն այլ միայն յԱստուած։

لا راحة فى الدنيا [—] լա րահաթէ ֆիդ-դունեա. Աշխարհիս մէջ հանգիստ չկայ։

لا كيد مثل كيد النساء [—] լա քէյտէ միսլէ քէյտին-նիսա. Չկա՛յ դաւ մը կանանց դաւուն նման։

لا يخطى [—] լա յուխթի. Անսխալ։

لا يمكن [—] լա յումքին. Կարելի չէ։

لا يموت [—] լա յէմութ. Անմահ։

لحب الله [—] լի հուպպիլլահ. Ի սէր Աստուծոյ։

لكل فرعون موسى [—] լի քիւլլի ֆիր'ավնին մուսա. Ամէն փարաւոնի Մովսէս կայ, այսինքն ամէն բռնաւորի դէմ մի ազատիչ և հալածիչ։

له ايضا [—] լէհու էյզան. Դարձեալ անորն է։

ليس لسلطان العلم زوال [—] լէյսէ լի սուլթանիլ իլմի զէվալ. Գիտութեան կայսեր այսինքն գիտունին կործանում չկայ.

ليس للانسان الا ما سعى [—] լէյսէ լիլ ինսանի իլլա մա սա'ա. Մարդուս համար չկայ այլ ինչ բայց եթէ աշխատութիւն։

م

ما توفيق الا بالله [—] մա թէվֆիգի իլլա պիլլահ. Յաջողութիւնը միմիայն Աստուծմէ կ'ազատանեմ։

ما دامت الحيات [—] մա դամէթիլ հայաթ. Ցկեանս. ցմահ։

ما شاء الله [—] մա շա ալլահ. Տէրը կամեցաւ. Ի՞նչ գեղեցիկ է, Կեցցէ՛ս։

ما شاء الله كان [—] մա շա ալլահու քեան. Ինչ որ Տէրը կամենայ կ'ըլլայ։ Կամօք Տեառն եղև։

ما كان و ما يكون [ա] մա գեանէ վէ մա եէգուն. Ինչ որ եղած է և կ'ըլլայ։

ما نحن فيه [ա] մա նահնու ֆիհի. Այն խնդիր որուն վրայ կը խօսուի։ Խօսքի նիւթ։

ما وضع له [ա] մա վուզի'ա լեհ (ու). Բանի մը նշանակած բանը. Բանի մը սահմանուած նպատակը. destination.

ما وقع [ա] մա վագա'ա. Ինչ որ տեղի ունեցաւ։

مرا بغير تو اميد نيست باری شر مرسان [պ] մէրա պէ ղէյրի թու ումիդ նիսթ, պարի շէրր մէրէսան. Ես քեզմէ բարիք չեմ յուսար, գոնէ չարիք մի հասցներ։

مردی نه بقوتست و بشمشيرزنی . آنست كه ظلمی بتوانی نكنی [պ] մէրդի նէ պէ գուվվէթ էսթ ու պէ շէմշիր զէնի. անէսթ քի զուլմի պէ թէվանի նէքունի. Արութիւնը՝ ոչ ուժով և ոչ ալ սրով հարուած տալով է. այն է թէ կրնաս չարիք հասցնել ու չես ըներ։

مضى ما مضى [ա] մազա մա մազա. Անցածը անցած է. Անցած գացած։

معده تهی تن درست ، كيسه تهی دين درست [պ] մի'դէ թիհի թէն դուրուսթ. քիսէ թիհի դին դուրուսթ. [առած] Երբ ստամոքսն է պարապ՝ մարմինն է առողջ, և երբ քսակն է պարապ՝ հաւատքն է ողջ։

من اختار العزلة فأعز له [ա] մէն իխթարէլ 'ուզլէ ֆէ 'էզզէլէհ. Ով որ առանձնութիւն կ'ընտրէ, յարգ ու պատիւ կը գտնէ։

من اوله الى اخره [ա] մին էվվէլիհի իլա ախիրիհի. Սկիզբէն մինչև վերջը։

من تأنى نال ماتمنى [ա] մէն թէէննա նալէ մա թէմէննա. Ով որ համբերէ իր փափաքին կ'արժանանայ։

من جرب المجرب حلت به الندامه [ա] մէն ճէրրէպէլ մուճէրրէպ հալլէթ պիհին նէդամէ. Ով որ փորձուածը փորձեց զղջաց։ Փորձուածը կրկին փորձելը յիմարութիւն է։

من جهز غازياً فقد غزا [ա] մէն ճէհհէզէ ղազիյէն ֆէգադ ղազա. Ով որ կռուի համար պատերազմիկ մը կը զինէ՝ կը հանդերձէ,

ստուգիւ նա ալ ի ներ կրօնի պատերազմած կ'ըլլայ։

من حفر بئراً لاخيه فقد وقع فيه [=] Մէն հաֆէրէ պիրէն լէ էխիհի ֆէ գատ վագա'ա ֆիհի. Ով որ իւր եղբօրը համար հոր կը փորէ, ստուգիւ ինք կիյնայ նորա մէջ։

من ذا الذي ما ساء قط [=] Մէն զալլէզի մա սաէ գատ. Ո՞վ է այն որ երբէք չի թերանար կամ չի սխալեր։

من صبر ظفر [=] Մէն սապարէ զաֆէրէ. Ով որ համբերէ կը յաղթէ։ Որ համբերէ խաղաղ նա կեցցէ։

من طلب شيئاً و جد وجد [=] Մէն թալէպէ շէյ'էն վէ ճէտտէ վէճէտէ. Ով որ բանի մը կը փափաքի ու ջան կը դնէ, զայն կը գտնայ։

من عرف نفسه فقد عرف ربه [=] Մէն 'արէֆէ նէֆսէհու ֆէ գատ 'արէֆէ ռապպէհու. Ով որ ինքզինքը կը ճանչնայ, իւր Աստուածն ալ կը ճանչնայ։

من علمني حرفاً فقد صيرني عبداً [=] Մէն 'ալլէմէնի հարֆէն ֆէ գատ սայյէրէնի 'ապտէն. Ով որ ինծ բառ (գիր, խօսք) մը ուսուցանէ, ստուգիւ զիս իւր ծառայն ըրաւ։ Ինծ բառ մը ուսուցանողին ծառայն կ'ըլլամ։

من نقل اليك فقد نقل عنك [=] Մէն նագալա իլէյքէ, ֆէ գատ նագալա 'անքէ. Ով որ ուրիշին գաղտնիքը քեզի կը բերէ, քու գաղտնիքդ ալ ուրիշին կը փոխադրէ։

من يتضع نفسه يرتفع و من يرتفع يتضع [=] Մէն եէթթատա'ու նէֆսէհու եէրթէֆի'ու, վէ մէն եէրթէֆի'ու եէթթատա'ու. Որ խոնարհեցուցանէ զանձն բարձրասցի, և որ բարձրացուցանէ խոնարհեսցի։

من يحب الدنيا لا ينجو من الخطايا [=] Մէն եուհիպպու տտունեա լա եէնճու մինէլ խաթայա. Ով որ աշխարհը կը սիրէ, չազատիր սխալումներէ։

منم ديكر نيست [պ] Մէնէմ տիկէր նիսթ. Ես եմ ուրիշը չկայ. Ինքնահաւան։ Եսական։

موضوع له [=]: Մէվզու'ուն լէհ. Բանի մը սահմանուած իրը՝ նպատակը։

ن

نا قابل است انكه بدولت نميرسد . ورنه زمانه درطلب مرد قابل است
[պ] Նա գապիլ էսթ անքի պէ տէվլէթ նէմի րէսէտ · վէրնէ զէմանէ տէր թալէպի մէրտ գապիլ էսթ. Անընդունակ է այն որ մեծութեան չի հասնիր, ապա թէ ոչ ժամանակը ընդունակ մարդ կը փնտռէ։

نال ماتمناه [ա] Նալէ մա թէմէննահ · Արժանի լինիլ իւր խնդրուածոց։

نعم الانيس الكتاب النفيس [ա] Նի՛մէլ էնիսու՝ էլ քիթապուն նէֆիսու. Ի՜նչ սիրուն ընկեր է, ընտիր գիրքը։

نعم المؤدب الدهر [ա] Նի՛մէլ մուէտտիպուտ տէհրու. Ժամանակը (աշխարհը) ի՜նչ լաւ կրթիչ մ'է։

نمقه العبد الفقير اليه عز شانه [ա] Նէմմէգահուլ ՛ապտիւլ ֆագիրու իլէյհի ՛ազզէ շանուհու. Գրեց զայս փառաւորեալն Աստուծոյ կարօտ ծառայն։

نور الله قبره [ա] Նէվվէրէլլահու գապրէհու. Աստուած լուսաւորէ նորա գերեզմանը։

و

و اذا الحبيب آتى بذنب واحد . جاءت محاسنه بالف شفيع [ա] Վէ
իզէլ հապիպու էթա պի զէնպին վահիտին, ճաէթ մէհասինուհու պի ալֆի շէֆի՛ին. Եւ երբ սիրելին յանցանք մը գործէ, նորա բարեմասնութիւնները հազար բարեխօս կը կանգնեն։

والا فلا [ա] Վէ իլլա ֆէ լա · Ապա թէ ոչ՝ ո՛չ. այսինքն եթէ այն չըլլար ուրեմն այս ալ չըլլար։

وان سلم الانسان من سوء نفسه . فمن سوء ظن المدعى ليس يسلم [ա]
Վէ ին սէլիմէլ ինսանու մին սուի նէֆսիհի, ֆէ մին սուի զաննիլ մուտտէ՛ի լէյսէ յէսլէմու. Եւ եթէ մարդս անմեղ լինի, զարձեալ չարախօսի կասկածանքէն ազատ չի կրնար լինիլ։

و اى نديم لا يكدره الدهر [ա] Վէ էյյու նէտիմին լա յուքէտտիրուհուտ տէհրու-

բահար դէհրա. *Ո՞ր երջանիկն է այն որ ժամանակը չի վը-
տանգուներ:*

وسقيهم ربهم شرابا طهورا [ա] վէ սաքահում ռապպուհում շէ-
րապըն դահուրա. *Եւ Աստուած նոցա տուաւ մաքուր ըմպելի*

وقائع السلف تجارب الخلف [ա] վէգայի՛ի սէլէֆ թէճարիպի-
խալէֆ. *Առաջնոց պատահարները վերջնոց փորձերն են. Այ-
սինքն յաջորդք նախորդաց ժամանակի դէպքերէն փորձա-
ռու կը լինին:*

وقس عليه الباقى [ա] վէ գըս ՚ալէյհիլ պագի. *Մնացեալը անոր
համեմատէ՛:*

وكر بينم نابينا وچاهست اكر خاموش بنشينم كناهست [պ] վէ-կէր
պինէմ նապինա վէ չահ-ըսթ, էկէր խամուշ պինշինէմ կիւնահ-ըսթ. *Եւ
եթէ տեսնեմ թէ կոյր մը կայ և իւր առաջ հոր, եթէ չի
ձայնեմ և լուռ կենամ մեղք է:*

ولكل ضيق سعة [ա] վէ լի-քիւլլի տըյգին սէ՚ա. *Ամեն նեղու-
թիւն իւր լայնութիւնը ունի:*

وما تعدم الحسناء ذاما [ա] վէ մա թա՚տէմուլ հասնաու զա՛մմա.
Չկայ գեղեցկուհի մը որ թերութիւն չունենայ:

ومن الله التوفيق [ա] վէ մինէլլահի թէվֆիգ. *Յաջողութիւնը
Աստուծմէ է:*

ومن الماء كل شيء حى [ա] վէ մինէլ մաի քիւլլու շէյին
հայյին. *Ամեն կենդանի նիւթ ջուրէ է:*

ه

هر چه باداباد [պ] հէր չի պատա պատ. *Ինչ կուզէ թող
ըլլայ.* advienne que pourra.

هر كه عيب ديكران پيش تو برد و شمرد
عيب تو نيز پيش ديكران خواهد برد و شمرد

[պ] հէր քի ՚այպի դիկէրան պիշի թու պէրատ ու շիմարատ, ՚այպի
թու նիզ պիշի դիկէրան խահէտ պէրատ ու շիմարատ. *Ով որ այլոց
թերութիւնը քու առաջդ կը բերէ ու կը թուէ, քու թե-
րութիւնդ ալ այլոց առաջը պիտի տանի ու պիտի թուէ:*

1187

همة الرجال تقلع الجبال [ա] հէմմէթիւ րիճալ թագլաուլ ճիպալ. Ժիր արանց ճիգը՝ լեռները տեղէն կը քակէ՝ կը խլէ։

هو الحى الباق [ա] հէ-ւէլ հայյ-ուլ պագի. Նա (Աստուած) է կենդանի և մնացական։

هو العلى الغنى [ա] հէ-ւէլ ալիյյ-ուլ ղանի. Նա (Աստուած) է ամենաբարձր և անկարօտ։

ی

يا للعجب [ա] յա լիլ աճապ. Ո՜վ զարմանալի։

يا محول الاحوال حول حالنا الى احسن الاحوال [ա] յա մուհավվիլ-իլ ահվալ, հավվիլ հալընա իլա ահսէնիլ ահվալ. Ո՜վ վիճակներու փոփոխիչ (Տէր), փոխէ՛ մեր վիճակն ալ ամենալաւին։

يا وفا خود نبود درعالم يا مكر كس درين زمانه نكرد [պ] յա վէֆա խուդ նէպուտ տէր ալէմ, յա մէկէր քէս տէրին զէմանէ նէքերտ. Կամ այն է անկեղծութիւն (հաւատարմութիւն) չկայ աշխարհիս մէջ, և կամ թէ մէկը այժմու ժամանակի մէջ զայն չի ցուցուց։

يرحمك الله [ա] յէրհամէքէ-լլահ. Աստուած քեզի ողորմի։

يعرف المجرمون بسيماهم [ա] յուրէֆ-իլ մուճրիմուն պի սիմահում. Յանցաւորները իրենց դէմքէն կը ճանչցուին։ Յանցաւորներու դէմքը զիրենք կը մատնէ։

يكفى الرشيد رشده معلما [ա] յէքֆիր րէշիտ րէշտուհու մուալլէմէն. Խելացիին խելքը իրեն դաստատու է։

يوم جديد رزق جديد [ա] յէվմուն ճէտիտ՝ րըզգուն ճէտիտ. Օր նոր, ապրուստ նոր։

ՎՐԻՊԱԿ

ԷՐԵՍ	ՏՈՂ	ՍԽԱԼ	ՈՒՂԻՂ
5	10	vertue	vertu
6	27	քոսոտ. lépreux	Ոսպնոտ. lentigineux
16	7	compositions	préparations
43	8	dents molaires	dent molaire
105	30	d'un	d'une
108	14	commandant	commandeur
109	33	Հիւսիւսային Հողմ	Հիւսիսային Հեշտա Հողմ
155	10	գաղիթ [թ]	գաղիթ* [ա] [tigo
174	11	բորոտութիւն lèpre	ոսպնաւոր բիծ, չան len-
177	27	քորք	գորգ
191	25	anus	annus
213	28	prôtet	protêt
216	17.19	پشينا پشينات [ա]	پشينا پشينات [գ]
223	16	ֆեռքեր	. . . .
224	8	թա	թա*
277	23	Բեկհհէ-ֆ	Բեկհհէ-ֆ
277	31	Գ.	Գ. Բ. Է.
283	16	abhorer	abhorrer
287	24	Բաւրա	Բերբե
299	25	վերմակ եւ այլն	چارشاف
307	7	Կապադովկիա	Միջագետք
309	6	Փայծախ	Լեարդ
356	19	Ճապրակ եւ այլն	սպանդ. harmale
357	9	արէֆանէ	. . . .
371	32	rameurs	rameur
514	9	pètre	père
527	2	پردار	پرداز
530	25	persans	persan
547	15	—	•—
594	24	concu	conçu
615	18	espèce	espèces
616	1	Ձգա	Ձող
645	13	جاشير	چاشير

ԵՐԵՍ	ՏՈՂ	ՍԽԱԼ	ՈՒՂԻՂ
662	10	Դուլթակ	Թուլթակ
663	14	mouchoire	mouchoir
666	31	marsoin	marsouin
689	24	չէ·	էէ·
702	18	Մաքրում· purgation	Ելք· évacuation
710	16	a	à
717	6	bruit	brut
771	9	les	. . .
783	10	maquerau	maquereau
826	17	Սանուած	Սպաննուած
828	19	[ա]	[դ]
829	12	nne	une
831	1	Ճաղատ	Գանչ
843	5	friadle	friable
847	21	réjouir	jouir
855	12	dépendence	dépendance
868	23	restante reste	restant· reste·
871	35	Թիւրմ	Թիւմ
880	14	Մաքուր	Քանի մը մաքուրը
885	32	perplex	perplexe
928	21	plût	plu
929	33	[ի]	[ա]
930	8	immodice	immondice
«	30	مرمادن	مردمان
948	3	coins	. . . .
991	7	Մատղող	Մատչող
999	21	asil	asile
1008	15	Վանքուէիլ	Վանքուէլ
1075	5	Անհաւատարմութիւն	Հաւատարմութիւն

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԳՆԵՐՆ

1.	Եռալեզուեան բառարան Տաճկ. Հայերէն Գաղղիերէն. փառաւոր կազմ	30 Ղրշ.
	պարզ կազմ	25 »
2.	Տարերք Օսմանեան լեզուի կամ Անասըրի լիսանի օսմանի. Բ. տիպ	6 »
3.	Մուդավվել Սարֆը Օսմանի Բ. տիպ	6 »
4.	Միֆթահի Մուդավվել	5 »
5.	Իլավէլի Կիւլլիաթէի մուհարրէրաթի րէսմիյէ վէ ղայրի րէսմիյէ	6 »
6.	Ընդարձակ Թուրքերէն նամականի կամ բանալի Իլավէլի Կիւլլիաթէի	6 1/2
7.	Խիւլասաի Գավանինի Օսմանիյէ	3 »
8.	Թիւճճար եազըճըսը (դաղղիերէն բառագրքոյկով)	3 »
9.	Էօվլէմի սըթթըն մա էճվիպէի րէնկին	2 »
10.	Մուխթասար Կիւլլիաթէի մուհարրէրաթ	2 »
11.	Համառօտ Թուրքերէն նամականի կամ բանալի ընթերցանութեան և թարգմանութեան Մուխթասար Կիւլլիաթէի	3 »
12.	Առաջնորդ ուղղագրութե. օսմանեան լեզուի	2 »
13.	Մեճմուայը էտէպիյեաթը օսմանիյէ կամ Ճաշակ Օսմանեան գրագիտութեան	4 »
14.	Բանալի գրութեան օսմանեան լեզուի	5 »
15.	» րէհպէրի թէրճէմէի	5 »